Incipiunt capitula in tractatu de
presens opus uirtutibus.
habet quinque partes principales.
Prima est de uirtute in communi.
Secunda de tribus uirtutibus theologicis.
Tercia de quatuor uirtutibus cardinalibus.
Quarta de donis.
Quinta de beatitudinibus.
Prima habet .xii. capitula.
In primo ostenditur quod expediat uirtutem commendari.
In secundo nomine uirtutis notificatur.
In tercio descriptiones eius ponuntur et exponuntur.
In sequentibus capitulis uirtus commendatur. a quatuor et tripliciter commendatur.
Quinto ostenditur esse optimum presentis uite et bonitas aliarum rerum.
Sexto ostenditur esse nostrum proprium bonum et possessio libera et sufficiens.
Septimo ostenditur esse magne iocunditatis et magne dignitatis.
Octauo status uirtutis assimilatur paradiso terrestri et celesti et ostenditur precellentia gaudii et uirtutis ad gaudium mundanum.
Nono tanguntur .viii. que faciunt ad gaudium uirtutis.
Decimo commendatur uirtus comparatione ad futura bona.
Vndecimo auctoritate suorum doctorum.
Duodecimo a multiplici suo effectu.

Secunda pars operis principalis subdiuiditur in .iiii. partes.
In prima tangitur de numero et ordine theologicarum uirtutum.
In secunda agitur de fide.
In tercia de spe.
In quarta de caritate. De fide.
Tractatus de fide habet .xxix. capitula. In primo ostenditur quod necessaria sit uirtus fidei.
In secundo ponuntur fidei descriptiones.
In tercio ostenditur quod una sit uera fides et ponuntur multa argumenta quod illa sit fides christiana.
In quarto fides commendatur.
In quinto tanguntur articuli fidei.
In sexto agitur de errore illorum qui negant deum esse.
In septimo de errore ydolatrie.
In quo primo ostenditur quid sit ydolatria. Secundo tangitur de causis eius. Tercio de speciebus. Quarto error ydolatrie destruitur.
Octauo capitulo de principali errore manicheorum. in quo auctoritates et rationes quibus ipsi innituntur primo eis subtrahuntur deinde ponuntur auctoritates et rationes quibus error ille recte destruitur.
Nono agitur de errore discernentium cibos.
Decimo de errore illorum qui dampnant patres ueteris testamenti.
Vndecimo de errore illorum qui dicunt ueterem legem malam.

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

Duodecimo tangitur de .iiii.or erro
ribus circa animas.
Terciodecimo agitur de errore illorum
qui ponunt animas esse angelos
apostatas.
Quartodecimo de errore illorum qui po
nunt duas animas esse in corporibus
Quintodecimo de humanis.
errore illorum qui ponunt omnes animas
simul esse creatas.
Sextodecimo de errore illorum qui ponunt
animas de semine traduci sicut et
Septimodecimo de errore corpora.
illorum qui ponunt xpm non habuisse veram
humanam naturam.
Octauodecimo de errore illorum qui con
dempnant iohannem baptistam. in
quo tanguntur .xvi. que pertinent
ad commendationem iohannis.
Nonodecimo ostenditur trinitas
et equalitas personarum.
Vicesimo tanguntur sex errores per
tinentes ad dei iusticiam et miam.
et destruitur primus illorum errorum.
scilicet error qui negat filii dei in
carnationem.
Vicesimoprimo agitur de errore illo
rum qui dicunt animam perire cum
corpore in quo immortalitas anime probatur.
Vicesimosecundo de errore illorum qui
negant corporum resurrectionem.
Vicesimotercio de errore illorum qui dicunt
unumquemque posse saluari in sua fide
Vicesimoquarto de er ut lege.
rore illorum qui negant eternitatem pene
Vicesimoquinto tan future.

guntur tres errores et agitur de
principio. illorum scilicet de errore qui di
cunt quod nullum peccatum est veni
Vicesimosexto de errore ale.
illorum qui dicunt quod quando dimittitur
culpa dimittitur tota pena.
Vicesimoseptimo de errore illo qui
dicit quod suffragia ecclesie non prosint
Vicesimo octauo de cau mortuis.
sis errorum.
Vicesimonono de diuersitatibus fi
dei in quo sex proprietates tangun
tur que fidem reddunt commendabilem.
Tractatus spei De spe.
sex habet capitula In primo po
nuntur descriptiones spei.
In secundo eius commendationes.
In tercio agitur de adiutoriis
spei in quo distinguntur .iiii.or
genera meditationum prima est di
recte in deum. secunda circa ea que
pro deo agimus vel sustinemus. ter
cia circa dei beneficia. quarta circa
sanctorum merita que subdiuidi
tur in quatuor species. quarum pri
ma est respectu mediatoris. secunda
respectu mediatricis. scilicet bene
uirginis. tercia respectu angelorum.
quarta respectu omnium sanctorum
ubi vero agitur de secunda specie harum
ultimarum considerationum multum
habetur de mia beate uirginis
In quarto agitur de hiis que spei
aduersantur. ubi tangitur de tri
plici confidentia mala et .iiii.or
causis desperationis.

Quinto agitur de rebus sperandis. ubi beatitudo describitur et tanguntur .xii. quibus cognoscitur magnitudo future glorie. et de duodecim fructibus ligni uite et multiplici materia futuri gaudii. et de differentia futuri gaudii ad presens. et de .xii. stellis que sunt in corona sponse.

Sexto agitur de diuersitate spei.

Tractatus de caritate habet .xviii. capitula. De caritate.

In primo caritas describitur.

In secundo commendatur.

In tercio agitur de hiis que incitant ad amandum deum.

Quarto tanguntur .vii. que ad hoc ualent ut aliquis ametur a deo.

Quinto agitur de modo amandi deum.

Sexto de diuini speciebus amoris.

Septimo de signis eius.

Octauo de hiis que incitant ad amandum proximum.

Nono de hiis que incitant proximum ut amet nos.

Decimo de modo amandi proximum.

Vndecimo tanguntur species amoris proximi et agitur de prima scilicet de amore parentum.

Duodecimo de amore inter uirum et uxorem. et tanguntur .vi. que ad hunc amorem hominem inducunt.

Terciodecimo agitur de amore bonorum.

Quarto decimo de amore inimicorum ubi tanguntur octo que ad hunc amorem hominem inducunt.

Quintodecimo agitur de uera amicicia ubi tanguntur .iiii. attendenda in electione amicorum et .xiii. pertinentia uera ad amiciciam.

Sextodecimo de ordine caritatis ubi distinguitur quadruplex ordo eius.

Septimodecimo de hiis que aduersantur caritati.

Octauodecimo de gradibus caritatis.

Tercia pars tractatus presentis operis subdiuiditur in .vi. partes.

In prima ostenditur quod uirtutes .iiii. dicuntur cardinales et tangitur de numero earum.

In secunda agitur de prudentia.

In tercia de temperantia.

In quarta de fortitudine.

In quinta de iusticia.

In sexta ponitur diuisio uirtutum secundum macrobium.

Tractatus de prudentia habet capitula. De prudentia.

In primo nomen prudentie distinguitur.

In secundo prudentia describitur et ostenditur quomodo prudentia uirtus sit cum uideatur esse scientia.

Tercio agitur de diuersis officiis prudentie. ubi tanguntur .xii. stulticie pugne spiritualis. In .iiii. prudentia commendatur.

In quinto agitur de speciebus prudentie ubi primo triplex diuisio eius ponitur.

Secundo agitur de memoria et

obliuione.
Tercio de prouidentia. Quarto
tangitur quedam diuisio pru
dentie. scdm̄ sene cam et distin
gitur quadruplex ordinatio. qn̄
to diuiditur prudentia in proui
dentiam. circumspectionē. Cauti
onē. Docibilitatē. et agitur de il
lis et de docibilitate dupliciter.
Primo pro ut ad eā pertinet do
cere. et tangūtur duodecim que
faciunt ad hoc qd̄ aliq̄s debito
modo doceat. et tā que doctor debz
attendē in sua doctrina.
Scdō agitur de docibilitate pro
ut ad eam pertinet addiscē. et tā
guntur vii. que ualent ad hoc ut a
liquis addiscat bene.
In sexto de his que aduersantur
prudentie. ubi tanguntur duo
decim stulticie. illoꝝ qui peccant.
Tractatus De tēperantia.
de temperantia habet. xviii.
capitula. In p̄mo ostēditur
ordo cardinalium uirtutū ad in
uicē. In secundo nom̄ tempe
rantie distinguitur. In tercio
temperantia describitur In qr̄
to cōmendatur In qūto ponitur
diuisio temperantie scdm̄ tulli
um. et agitur de p̄ma eius specie
silicet continentia. ubi tanguntur
duodecim. que nob̄ dissuadēt in
ordinatū amorē uoluptatū. et du
odecim dampna que nob̄ faciūt
uoluptates. In sexto agitur
de clementia et ostenditur qd̄ ip
sa sit et qd̄ principi maxime sit
necessaria. et tanguntur. xii. q̄
possūt incitare principes ad cle
mentiā. In septimo agitur de
modestia In octauo diuiditur
temperantia pro ut attenditur
circa delectationes sensuū. In
nono agitur de sobrietate. ubi
nomē sobrietatis p̄mo distingu
itur. Scdō sobrietas cōmendatur.
Tercio de officiis eius tangitur. In
decimo diuiditur temperantia. q̄
ad tenditur circa delectatōes scdm̄
tactum. et ps illa temperantie que
pertinet ad menbra generatōi de
putata describitur. et cōmendatur.
In undecimo agitur de uirgini
tate. ubi p̄mo nomē uirginitatis
distinguitur. Scdō uirginitas
describitur. Tercio cōmendatur. qr̄
to tanguntur. vi. que timenda sūt
uirginibz. Quinto agitur de tripli
ci aureola. silicet p̄dicatoꝝ uirgin̄
et martirū. et tanguntur. v. cause eius
propter quas multū cōpetit officio
predicationis. ab renūtiatio posses
sionū. In duodecimo agitur de cas
titate communit. In terciodecimo
de castitate ministroꝝ ecclie. ubi. viii.
cause tanguntur quare castitas mul
tum eis competat. In quartode
cimo destruitur erroꝝ eoꝝ qui matrimo
niū dampnant. In quintodecimo
matrimoniū cōmendatur. In
sextodecimo agitur de m̄o contrahendi

matrimonii. In septimo decimo ostenditur qd̄ op̄ carnale sit illicitum qualecumq; modo. ubi unde am tanguntur que faciūt ad hoc qd̄ opus carnale fiat sine culpa et mīrore. et quinq; que requiruīt in sperabilitatem matrimonij. In octauodecimo tangitur de temperantia delectōnū secūm usū et audītū et olfactum. De fortitudine.

Tractatus de fortitudine.

Subdiuidit in decem partes. In pma nomen fortitudinis declarat. In scda fortitudo describitur. In tertia cōmendat. In quarta duodecim tanguntur que iuuāt fortitudinē. In qnta diuisiones fortitudinis ponunt. et numerus speciērū ostēditur. et de pma specie scilicet de securitate agitur. ubi multa solatia contra mortem et alia tribulia tangunt. ubi etiā tangitur de amore inordinato. et de securitate cōmendabili et reprehensibili. In sexta agitur de patientia. q̄ pars subdiuiditur in vi. capitula. In pmo patientia describitur et de nomine ei tangit et nomē ei distinguitur. In scdo patientia cōmendatur. In tertio agitur de hijs que nuuiāt patientiā ubi agitur de tribulatione et ostenditur ei multiplex utilitas. In iiii. diuidit patientia in patientiā dīne correctionis et humane plectionis. et de manace impugnationis et ostendit utilitas egritudinū. In quinto agitur de temptationibz ubi pmo ostenditur qd̄ demones impugnāt homines. scdo ostenditur utilitas tēptatōnū. Tertio tangitur de uarijs modis impugnandi quos hīt tēptator. Quarto de modo impugnandi que debz habē qui tēptatur. et ostenduntur ei qui tēptat octo adiutoria. In sexto ponūtur alie diuisiones patientie. In septima parte agit de constantia. ubi tanguntur ea que pertinēt ad constantiam. In alia sex que ptinent ad instabilitatē. In octaua agitur de pleuerantia. ubi ipsa describit et cōmendatur. In nona agitur de magnanimi. In decima de fiducia et magnificentia. ubi utraq; describitur. et officia magnificentie tam in pace quā in bello ostenduntur.

Tractatus de De iustitia.

Iustitia subdiuidit in sedecim partes. In pma nomē iustitie distinguit. In scda iustitia describitur // In qrta diuisiones ei ponuntur In quinta agitur de latria et religione. q̄ est tullius religionē suam. ubi utraq; describitur. Iata uero cōmendat. et diuidit. et de ptibz ei agitur. et quadruplex officiū religionis tangit. In sexta parte agitur de dulia. ubi nomē dulie distinguitur. et tangit de speciebz ei. et errore eoz q̄ dicūt ecclām idolatriē extra scōs

// In tertia mandat

et ymagines sanctorum et destruitur.
In septima parte agitur de oratione.
que pars subdiuiditur in decem capitula.
In primo nomen orationis destingu
itur. In secundo describitur. In tercio
commendatur. In quarto agitur de pre
paratione orationis. In quinto de
impedimentis ipsius. In sexto osten
ditur quid sit orandum. In septi
mo ubi sit orandum. In octauo quomodo
sit orandum. In nono quid in oratione
sit petendum. In decimo de speciebus
orationis. In octaua parte agitur
de laude dei. ubi septem tanguntur ne
cessaria intendenti laudi diuine.
In nona de gratiarum actione deo
exibenda. ubi tanguntur octo incita
tia ad gratiarum actionem. et tanguntur
beneficia pro quibus homo debet re
gratiari deo. In decima de obedientia que
subdiuiditur in septem capitula. In
primo obedientia describitur. In se
cundo commendatur. In tercio de hijs
que iuuant obedientiam. In quarto de
gradibus obedientie. In quinto de parti
bus obedientie. In sexto de hijs que
aduersantur obedientie. ubi tangun
tur duodecim mala que propria uolun
tas facit homini. In septimo de
struitur error illorum qui dicunt deo esse obe
diendum et non homini. In undecima parte a
gitur de disciplina. que pars subdiuidi
tur in .vii. capitula. In primo nomen disci
pline distinguitur. In secundo tangitur
de hijs que incitant ad correctionem fa
ciendam. In tercio ponuntur octo impedimen
ta correctionis. In quarto agitur
de modo agendi correctionem. In quinto
de hijs que incitant ad libenter recipi
endum disciplinam uel correctionem. In
sexto de partibus discipline ubi agi
tur de ieiunio. quod primo commendatur.
secundo de speciebus eius tangitur. Tercio
de hijs que debent ipsum comitari. In
septimo capitulo primo destruitur error.
qui dicit nullum esse excommunicandum. Secundo
error qui dicit maleficos esse puniendos
pena temporali. In duodecima
parte agitur de equitate et tangitur de pi
etate. prout Tullius et Macrobius
eam accipiunt. In tercia decima agitur
de gratia ubi ostenduntur que sint ca
uenda danti uel accipienti benefi
cia. et tangitur de uindicatione. In
quarta decima agitur de misericordia que sub
diuiditur in septem capitula. In primo misericordia
describitur. In secundo commendatur. In
tercio de hijs que iuuant misericordiam. In
quarto ponuntur diuisiones pertinen
tes ad eam. ubi agitur de operibus misericordie
per ordinem primo de spiritualibus. ubi tangun
tur octo incitantia ad compatiendum
crucifixo pro nobis. deinde de corporalibus.
In quinto ostenditur de quo sit elemosi
na facienda. In sexto cui sit danda.
In septimo quomodo sit danda. In quinta
decima parte agitur de ueritate. ubi de
struitur error qui dicit nullam ueri
tatem iuramento esse firmandam. In
sexta decima agitur de fide seu fide
litate. De donis.
Tractatus de donis subdiuiditur

in duodecim ptes. In p̄o ostendit quatuor ona uocēt. In scdā ona cōmendant et numerā eor manifestatur In tercia agit de timore q̄ ps subleuatur in q̄tuor. c. In .i. timor describit. In scdo cōmendat. In tcio agit de speciebz timoris. In .uū. duodecim tanguntur q̄ impediunt timorem. In tm̄ tangūt exercentia. ca extremū iudiciū. et agit de uarietate. acerbitate. et infinitate penaz infernaliū In .uū. pte agitur de dono pietatis. In .vi. de dono scientie. In sexta de dono fortitudinis In septima de dono consilij In octaua. xu. tangūt in quibz p̄mus contemplatiua respectu actiue. In nona distinguitur cōtemplatio a simplici cōsideratiōe. seu meditatione. et cogitatiōe et agit de speciebz considerationis et contemplationis et p̄mo ponit q̄ duat. B. de hac materia in libro de ḡsideratione in scdo. q̄ dicit Ricardus de scō uictore. In libro de contemplatiōe. In decima pte tanguntur. xu. q̄ p̄tant ad uitam contēplatiōnē. et ad hoc gr̄a dus s. B. quibz uitā contēplatiuā ascendit. Item septē gr̄e s. aug. et distinguunt duas genera uisionū. In xi. parte agit de dono intellectus In duodecima de dono sapientie.

Tractat de beatitudinib⁹.

de beatitudinibz subdiuidit et in duodecim partes In

p̄ma beatitudo describitur. In scdā .v. tanguntur attendenda et animaduertenda. ad doctrinam illā q̄ ē compendiū noue legis. In tcia p̄ ostendit quod sit pauptas spūs. Scdo q̄m pauperes sūt beati spū Tercio q̄m regnū celor sit eor. Quarto autem dono pauptas ps ad apte tur In quarta pte agitur de humilitate q̄ subleuatur in .v. c. Primo humilitas describit. Scdo commendatur. Tercio agitur de causis humilitatis. Quarto de signis ip̄i. Quinto ponūtur diuisiones ad hūilitatē p̄mentes In quinta pte agitur de paupertate In sexta de mansuetudine ubi ostenditur q̄d sit mansuetudo et tanguntur .xvi. pertinentia ad eā cōmendationē In septima pte agitur de luctu qui p̄mo describitur. Secundo ps eius distinguunt. Tercio luctus commendat. Quarto impedimenta lacrimax tanguntur. Quinto ostenditur cui dono aptet In octaua parte agit de esurie iustitie. In nona tangitur de mīa In decima agitur de mūdicia cordis. ubi mūdicia p̄mo describitur. Secundo tangit de hijs q̄ eam efficiunt uel custodiunt. Tercio tanguntur .v. cause propt quas mūdicia maxime decet mīstros eccle. Quarto tanguntur duodecim q̄ faciūt ad cōmendationē mūdicie. Quinto agit de ptibz mūdicie. Sexto q̄d cō

ad aptetur In undecima pre p
descriptões pcis ponit. & dõ com
mendatiões. Tercio tangit ducle
. J. pars. am q̃ valẽt ad pacem habendam
Quarto tangitur de his q̃ pea ad
usantur. Quinto pñtur divisione
ad pacẽ pertinentes. Sexto ostendi
tur qñ sit beatitudo illa q̃ cõmen
dat ubo illo beati pacifici. Septi
mo q̃re pacifici sint beati. Octauo
q̃ non huic beatitudini aptetur.
In duodecima parte tangit de pa
cientia persecutiõn. Explicit cap.
Incipit tract⁹ moral⁹ de virtutib⁹ & priv
log⁹ 1 op⁹ scipt⁹

QUm circa utilia studere debeam exem
plo salomonis dicẽ
tis cogitaui in corde
meo abstrahere a u
no carnẽ meam ut animã
trãsferrem ad sapientiã. deuita
remq; stultitiã noui. didici qd ẽt
utile filijs hominũ. ẽcles. ij. vtilia e
tiã docẽ debe ni ex dñi dicenti ysa.
xlviij. Ego deus tuus docens te u
tilia. & ducens te in uia in qua ambulare
in hac uita hominibz. cap octauo.
cc. utilitates specialit usari deberet
studiũ & doctrina. prepue cũ sine stu
dio & doctrina ut⁹ unq̃ ul⁹ nũq̃ habi
posset. & cũ. ut⁹ sine studio sui ẽt.
b. ũ potest. B. Primũ op⁹ utilitatis ẽ
doct⁹. imus cũ humilitate uult doct⁹.
cũ labore q̃r. cũ amore haberi. nec
alit⁹ ul⁹ doct⁹ ul⁹ hũ pt. Jtm. & cũ.
Sen. Cito neglecta surrep⁹ difficile ut⁹

inuenta est. duce tecto recp̃ deser
tat. sine magistro incta discũtur
Idem. Erubescam discẽ bona mẽte.
et turpe ẽ huiusmodi rei magistrũ
querẽ desperandũ ẽ posse celu tã
tũ bonũ nob⁹ influere. Precipua ps
phie ẽ q̃. cẽ ututes usatur studio
sis minime negligenda. vñ. gen⁹
vicit phiã studium ẽ ututis cõ
ego minim⁹ de ordine frũm pre
dictorũ debeam aliqua
q̃ diffuse inscriptuis de ututib⁹
inuenunt. qd cũ dissuadere t
m ingeny patuitas & materie
difficultas. matias enĩ grãdes i
genia pua ñ sustinẽt. ut aut ꝺ
Preualut superioris auctoritas
qui hoc oñ in mandauit cui nõ
audus fui cõtradicẽ. scient qd oĩs
potestas a deo ẽ. et q̃ potestati re
sistit dei ordinatiõi resistit. Ro.
xiij. et i memoria habẽs illud
ubũ saluatoris. cy. x. Qui uos
audit me aud⁹. tibi ãt ministro
ei⁹ dum habui ac si de celo lonu
isset. & ducã g̃ hĩm vo qd uellet
in ministre qd p ministrũ suũ
ame vindicabatur exigẽ. cũ tñ
scirem me ñ ab ipo hoc hre ñ posse.
In cassũ. n. laborat i doctrina utu
tum q̃ aliunde eã sperandã putat
q̃ a domino ututũ. ad glãm vo
minis nri ihũ x q̃ ẽ ututis & sapia
pris auctus sũ aggẽdi tractat⁹ ut
tutũ ad utilitatẽ humilitũ. supp
bi enĩ dimittendi st sibi qa sepa

tūe cōmunū cor. Dlec. uij. Dedig
nanť. n. lecé ad cōmunē mīsā
é alijs scripta ꝯmunia ꝯpñete.
vñ ee tpō q aliq scripturā hūili
ꝫ publicať lupbis ablcōdiť fa
cas eū cor numis inflata ñ sī
nit eos uidé q ab alijs uidēť. cō
ra. Absconditu b a sapi. ⁊ pud.
⁊ c. Superbi erubescť aliq dicé er
q semel dcm ē qi tamē dicat.
Sed. qđ numq nimis dr q sacł
ñ dr. Q bz dā remedia mōstran
da qbusdā meticulosis sť. c. Opor
sepe ter terminū q mīdo cogit oblimi
a. Superbi nolť aliq dicé positq
bn illud sūt eū tri Socrates inqrē
ti anelā qm posset optime dīc dix
erat. eū nichil vtereris ñ q bn sīeris.
Aug. In li. de utilitate cēdendi. ay
Sen lōes quib cognita ulescť ⁊ no
utatibz gaudēt libentius discūt
qđ cognoscant. cū cognito sit finis
distendi. malūt uesci qđ saturari.
cū finis uoluptatis sit ñ elurire
ñ sinire. Nec de solis scripturis sa
cris testimonia uolui assumé. in
opc isto sz etiā de scriptis plōr. utq
ú bū Sen. in alicna cast translatis ñ
tāq tranſfuga. sz tūq explorator
ñ hoc reprehensibilē sic. n. dicit. aug.
in lib de doctrina xana. Si phi aliq ua
⁊ fidei nīe accōmoda dixerūt ñ solū
formidāda ñ sť. sz etiā abeas tanq
ab iniustis possessoribz in usum nrm
uēdicanda ⁊ exo. xu. egyptij. ab e
bis preparo dñi spoliātur. Inpū ú

opis de utute inimicum ali, tage
uolui. Scdo pleqs de tb ituitibz
theologicas. Tercio de. uij. cardina
ibz. Quarto de donis. Quinto de
beatitudi. Explicit. prologus. Incipit tra. de virtute
i. cap. Qđ oporteat virtutē ōmdari. Primū.

Si sepaus pciosū a uili. q. os me
ū cris. Je. xv. pciosū ē aia. pui.
ver. anima una pciosa rap io filius
dei se ipm pcū aiarū poluit ne aie
nob inferet. pciose etiā sť utiles. B. B.
Je. ñ sť opes sz utiles qs secū ꝯsilia
portat ut imperiū duces fiat. ui
le ū ē corp. ar. n. pond ac pena ē. ut
aut Sen. imo q plus ē sacł ē im Sen
mundicie et malicia ppinq ūmū.
ꝯ ac. u. Sic impij. stulti ⁊ inimi.
gloria impij uocať corpulia ⁊ sūt
bona temporalia q pciosa uidentť.
qđ sedm. B. in quadam sermone de B.
aduentu. Aurū ⁊ argentū sť tra tu
b ⁊ alba q sol error hoim facit. aut
magis reputat pciosa. sap. vi. Ge au
rum operator ipius arena ē exigua.
⁊ qi lutū estimabť argentū in ysp
tu ipi. Si uili sepat q pciositate ú pciosum
tutū ostendit ⁊ temporaliū utilitatē
⁊ aiam ab amore tēporaliū se ūgit
⁊ ad amorem uirtutū inducit ⁊ talť qi
os dei ē. Saluator. n. os suū aperes. de
tinam suā a ꝯceptu temporaliū ieiu
nū dicēs. Mt. v. Bi pauperes ⁊ c. ⁊ de a
more uirtutis subtraxit. Beati q esu
rit ⁊ sitit iusticiā ⁊ c. vñ doctrina q
ꝯceptū tēporaliū inducit ad amorē
uirtutis alic qi pcessisz ex more dei

Guydo hinda ē .Vñ fr. Guydo cartusi
ensis rationale ē uirtute una ꝓpter ē u
nā q̄q; rem tantu hñt quātu hinda ē.
Sen. Sen. q̄ tñ nēciū q̄ ꝓpria reb⁹ impo
nē. secūm Sen. tres sūt pres moral'
doctine. p̄ rebz dignitates distribuit
et precia impon. q̄ nāe utilis. Sed nā
impetū aīe rep̄m. Terria actōm re
git ostendēs qñ unūq̄q; ꝙ. t ubi. t q̄
ad modū agi debeat. ꝯ cōmendatō
ni uirtutis inhiat ꝓpe opis insistem.
ū ei ꝓpositas appareat t ut ad a
Sen. more ei hōies alliciantur. ostēdit
n. ps hōrtatus est ut ait Sen. velle
Aug⁹ fieri bonū t Aug⁹. Sed cūs ē ista q̄b⁹
hōib⁹ satis pluralū cēt ut ñ mallēt
se ee q̄ bonos uirtutū. huius te ligm
facilem ee doctinā. uirtus cōmēdatōe
indiget q̄ thesaurus absconditꝰ
t agro cordis q̄ iō ñ requirit q̄a igno
ratur. q̄. xpc. ē t uelud lapis ꝓcio
sus q̄ occultat⁹ ab his aquib⁹ uirtus
ei ignorat. Ecce. vi. Quasi lapidis
uirtus ꝓbato est i illo. h̄ tñ ē de sap
q̄ ē sapor. uirtutū odita scā q̄ reꝓro
bant. et despicit q̄ ei uirtute nō
agnoscēt. q̄. vii. Sz mittatis margā
ritas ā uīros ne forte conculcent
eas pedibz suis. ex ignorantia ꝓpo
sitatis uirtutis accidit q̄ ipa ado
rēspicit q̄ si esset uenal' ñ inueniret q̄
ea emeret. Sen. Bona mēs nec com
modat ñ uendit t puto si uenalis
esset ñ haberet emptorem. at mala con
G. uicie emit. G. Carnalium mentes bo
na pensare ñ ualēt. n q̄ carnaliter

uidet. Aug⁹. Qui ē aliqs q̄ diligat
uirtutem bona q̄ sola diligenda sit
certis aūt ad necessitatem utendū ñ ad
gaudiū perfruendū ē. uīt⁹ q̄ ñ ag- non
noscitur eo ꝙ deo ñ accipitur. q̄n ꝙ perit
d est ea dare si cēt q̄ deliberaret ea
recipe. Heb. xi. Contemplantes neq;
relit gīe dei. i. pr. i. spate i ea que
uob⁹ offertur grām; habem⁹ ea hēt ds
manū suā dextram ad largiendū
spualia. hz ñ ē q̄ aspiciat ds. n. ad
munera aspicit ut inde tēpalia
recipiāt. correctionem uirtutis alu
q̄ q̄ ꝓnēt ad ei notificationem bre
uit ꝓmittem. Nomen uirtutis no
tificat ij.

Notandū tñ q̄ nom uīrtutis antiq̄ fuit solus
fortitudinis. ut ait Tullius. ꝯ uero
hui hō ē q̄ ñ statim innotuit hōi
uirtuositas aliar uirtutū hz uirtuosi
semp appuerit q̄ labozibz t volun
tatibz ñ facile uinci potuerūt hz p̄ ex
perientia nouerunt animū hēre multa ctra
munera. delicias diuitias t honō
res quor uictoria difficil⁹ t utilis;
vñ t uirtuosi noīati sūt q̄ tales unū
q̄ē potuissēt. Hic nō. q̄ nom uirtutis
i canōe sacre scripture. ut frequēti
ter fit ꝓ fortitudine. ul' pro potētia
l' ꝓ opē. mirabili. raro aūt pur hoc
de ea intelligim. hz q̄ phī imor alu
dentia uirtute uocant. sac scripta ut
frequēti grām noiat. Ro aūt hui vi
rtutis. h ē. utꝰ duplicē hēt ordinē.
tē. vna ad id a q̄ ē. s. ad dei libali
tate. cui dom ē t luc dr gīa. t ē gīa

bonū a deo grās datū hūtē ledeo
gratū facās ⁊ op⁹ ei⁹ do grū tedeū
Alia ⁊ patoēm hȳt ūtus ad to q
ab ea ē. l. ad op⁹ suū ⁊ sic uocatur
ūt ⁊ sic noīat ea phī. facem hūte
ad pon dei ⁊ ponsū adhatoīe. Aug⁹
i. uij. li. ix. ponsū hēbam ad luē ⁊
ad ea q illūiat facē ⁊ illa facies q
illūiata cuebā ñ illūiabat. Phī
fuerūt ppe glē amatores. ⁊ diuine
glē neglectores de ppis uīb⁹ obtē
tus. ydolon suo grās ū agentes. l.
illo dēm de ill'. Ro. i. Sō sicut dm
glificauīt ñ grās egerūt. ⁊ euanu
erūt ī cogitatōnib⁹ suis. Sī ū facē
hūtes ad luē ī luce dei agnoscūt
ī sufficientiā suā. ij. cor. iij. Sō q
sufficaētes sūm cogitare aliq⁹ a no
b⁹ qī ex nob⁹ ⁊ sufficientia nīa ad
ē. Jē. agnoscēt bōi ad q̄ tēdūm em
nentiā q sup⁹ uires nras ē. vñ sē
llo. cō. xi. Regū celox uī pauīt ⁊
uolenti rapuīt. i. ducat glo. Gran
dis uolentia ē ī tra nasci ⁊ celū
tare ⁊ hīre p ūtutē q per natām ñ
possūt agnoscēt etā bonū uoluī
bilū pmīnetiā ⁊ potestatē ⁊ stat
malicē. Job. xl. Sō ē pras sē trā
q̄ parēt ei. nos qī locuste sum⁹ ⁊ ipi
uelut gygantes. Sulī. xuj. ydoim⁹
mōstra filior enach de genē gygā
to. qb⁹ comparati qī locuste uidebam⁹.
Aug. Vult dns ihs mirabiles tē
facē. Vult eū de locustis superare
gygantes. ⁊ de hīs q in tra sē celes
tes uincē nequas. Jo sci intelligē

tes aduersarii a deo eas cē necessariū
ut sūt eo nichil ꝓsint neq; bn agē
re nec tueri. Ozi. ij. grām ꝓuenire ut
uelīt ⁊ obseq; ne manū uelint.
l. G. Datum enī ꝓdest bōi bonū
uelle. ñ tēptanti ꝑ ea possit resistē
re ⁊ tueri bonū q acq̄situ ē omīa deo
attribuūt ⁊ radicē mīti ūtutē. l. ⁊
ꝓmūt ñ uidentes ñ in se ñ ī ali. a
lig bonū ñ grām di. i. Cor. v. grā
dei sū id qđ sū ⁊ iohs testā le uīm
uidisse. plēm g. Jo. i. et anglis ma
nam plenā grā nōiat. Lu. i. ⁊
Gabel monz natū ex stra Johēm
uocari. q grā sonat luē. i. ꝓpīa ex
se stūs. Sī natam ñ potest ad mī
tū regni etnū grām di reputare.
debet nā mītū tē ꝓmūt. Ro. vi. g
dei uita etna. glo. ꝑ fruendū ē grā
dei uitā etnā uocari q hīs mīti
redditē q grā cōtulit bōi. ⁊ se. Jo. i.
grām p grā ⁊ inicū boni ⁊ finis
grā ē. Aug⁹. Ili. de correctōe ⁊ g. De
liberare auxiliū grē. licū grē est.
Ps. Qui cor⁹nat te in mīa ⁊ misā
tōib⁹. Apo. xciij. seniores mit
tebāt coronas suas. añ tnū ostendēdo
sedenti ī trono debī q coronas rece
pisset. Ro. ix. Sō ē uolentis nz cur
rentis. ⁊ dī miserentis. ꝑ Isa. xcvi.
Omnia opa nra opat⁹ es ī nob⁹ dne.
Ro. vii. Velle m adiacet. adiacet
m ig̃ q̄ infirm. ꝓcē aū bonū ñ in
uenio. i. cor. xv. ⁊ habundātiꝰ illo⁹ ōib⁹
laborauī. ñ ego aū. ⁊ grā dei mecū.
Phi. ij. ds q opat in nob ⁊ uelle ⁊

iv.

v.

perfic. Jo. vi. Sine me nichil potestis fa
cere. & nō quitus dicat aut. vñ dñs uo
cat iustos uolentes. ō. xi. Uolē
ti tapuit ei. & luc. xvi. Loqns de reg
no celoy. oīs. n. i i vi fac. v tuo
ius tp vim fac. sibi p ardua agg
diendo. & q sit sup hoiem. Sc̄o ad
ūsa patiendo. ac̄. xuu. Per mltas
tbulatiōes oz intre i regn̄ celoy. T
ap placitus abstinēdo. C e. vuu.
sensus & cogitatio hūana cordis
i malū, pna sit ab adolescētia sua.
Jo qi cū q̄dam uolentia oportet
hoiē ab his q placent sibi ppera.
Poeta. Est iustus placitus abstinu
isse bonis. Vel dicat iustus qi uitet
stat. sue utilitas. Vt cū ē ptectu
āi & ad rectas opationes robustu.
strat utilis etas ē corpis ptec
ti & robustu. Nte. notandū qd sic
dicat Tullī. in li. de officijs. Cjus
& honestas nōia diuisa sūt res aū
subiecta prorsus eade. Honestū ū
ē q suaqu ad se nos allicat & dignu
tate tbrt. ut eoem Tullī in prima aut
re tonica. Honest⁹ uc dicat aliqs
eo q nichil habeat turpitudinis.
ut dic ysido in li. Ethymologiaz.
et subdit. Nichil ē honestas nisi ho
nor ppetuus et qi honor⁹ status.
Unde hōibz iustis & honestis ho
nor max exhibend⁹ est. Descptōes
Quemūtur ualtuptuis virtutis. nj
multe desptiones iustis. de qb⁹
ad ipl⁹ in alioē declaratoēm aliq⁹
ponem⁹ & exponem⁹. Cjus⁹ sic descri

·j· pars.

jsid.

bit i li. de spu & anima. Vt ē hi
t mētis bene institute. Et intellige
mēte bn instituta ad similitudi
nē regni q bn istituti ē. si recte
ī eo cōsulat & recte imperet. & rēe
obediatur. Sic mens bn instituta
ē qn tato recte consulit. uolū
tas recte impat. & uires subiecte
uolūtati recte obediūt. Hanc bo
nā institutiōem ut in mēte facit
ipa. n. tatōem illuminat & uolū
tatē de seruis utiloz ad imptū sb
limat. Sine iustitie mēs puerilit
regit. vñ ue ei. eccs. x. ve t tra cui
rex puer ē. Sine ea regnū nūtus
silē ē regno Roboam. q pot⁹ acqe
uit cōsilio iuuenū impdentū qm
cōsilio senū. iij. Reg. xu. Sic ubi
ut⁹ nō est qd debuit in hoīe seruire
ipat nō sine mgna inordinatōe.
Pū. xix. Nō decet seruū dnāri p
cipibz. Et eccle. xxx. P tria mouet
tra. i. turbat et q̄rtū q nō potest
sustinē. per seruū cū regnauerit.
Ut⁹ facit in regno ptē mētis no
bilioz ē regnare & tē bā ē aīa. Eccles.
x. Beata tra cui⁹ rex nobil⁹ est.
Ipa soluū iudicij tōi decidit erq
seq⁹ dissipatō oīs mali. Pū. xx.
Rex q sedet i solio iudicij. intuitu
suo dissipat oē malū. Ut⁹ ita
nobilitatē. i aīo ptiat q⁹ ni in
coaut de intō nobilitatis. aut
Sen. Sen⁹. Quis ē genero sus. ad iutu
tem bn aptatā cōposit. De ptēte
dicat Jer⁹. Sola apt⁹ vīm lib⁹tas jo.

× Sic ubi iust⁹ nō est delecto cōsilio tōis sen
sib⁹ acquestie ×

est ñ seruire peccatis sūma apud
eum nobilitas dare ūtutib⁹. Item
ūtus sic describit⁹ ab aug⁹. i li. de
q̄litate aīe. vt⁹ ē eq̄litas q̄dam ut
te undiq; cōsonās rōi. vt⁹ utte c
q̄litatē facit q̄ ē g ei animū red
dit asperis blandisq; ut nullū
neat⁹ se fortune subiicere q̄e
nulla uis frangat. q; nec adtol
lant fortuita nec dep̄mat. Tull⁹.
Preclara ē eq̄litas in oī uita. ideq;
semp uult⁹. eadēq; fīos. ut de sōte
accēpim⁹. vt⁹ in utūq; fortuna par
ē. Vtute m ñ mutat. nec peiorem
facit dura aut difficilis. ñ meli
orem hylaris z leta ut ait. g ei.
vt⁹ pōma cōsonat tac oni. ut
de. B. i epla ad fēs de monte. vt⁹
ē adiudicū rationis usus libē
uoluntatis. g ei. Humanus ū
tutib⁹ regulā una ē. Ratio recta.
Iurt⁹ etiā sic describit⁹. aplo. vt⁹ ē
bitus animi ñ nature cōsentane
tatōi. ad opa ūtutū. q̄ mitat nos
natā. ij. cō. ūj. gīa. vig⁹. Nata mitat
ut subueniat primo indigenti.
idē etiā tō dicat. qa sibi ī digētia
p̄t⁹ accidere mq; uelles idē t fieri.
gīa ū hoc suadet t qa primū rei q̄
mago ē uelle filius uel ad hoc etc
at⁹ ut inetna beatitudine sit t so
cius. De instinctu nate dicit Tull⁹.
Sī nob⁹ innata ūtutis imitia. q̄
studiose uelle licet z patet. nos ad be
atitudinē aīe dīno munē ipa na
ta p̄duc̄t. Idē. Nos ignaulos a na-

ta datos extinguim⁹. Si q̄s tū o
biciat q; ad op⁹ patiē ñ inertiā
a nata. qua uidet ee p̄ti cōtra
natam. Respondet g ei. Nō na
ta bom cōtra natura ē. ut uul
neari z subiecto igne tabescē hz
bonū nūq; seruare ei animū in
fatigabilem int⁹ ista q ē op⁹ ūtu
tis. t natam ē. qa nullū bonū
sine rōe ē ut ipe ait. rō aū seq⁹
natura. B. Omīs ut⁹ hoī nata
lis ē. Idem. vt⁹ q̄m nate res ē. cū
uenit ī animū. hz uenit in locū suū.
sedet⁹ sedet z bñ cū ea nata con
uenit. g ei. vt. t natam ē utrta
ū inimica sit z infesta. t hinc.
vt⁹ ñ ē p̄t⁹ natam. Crisō. ū ī qda
omelia dicit q̄ ut⁹ aī ē recte de
reo sentire. z recte int⁹ homines
age. Iurt⁹ eti sic describit⁹ aplo.
vt⁹ est hoīt⁹ uolūtarius ī medie
tate cōsistens q ad nos. ex electa
ista arcendit⁹. inter superfluitatē z i
digentiam. ūn idem phs dicit
q ut⁹ ē medietas. duar malicie
huī q̄d⁹. t superfluitatē. huī ū. t
indigentiam. Bo⁹. Vtutes medi
um tenēt. si ul⁹ ult⁹ ul⁹ cat⁹ q̄m o
portuerit fiat a ūtute discedit⁹. h
medietas ū in ūtutib⁹ cardinali
b⁹ inuenitur. In ūtutib⁹ ū theolo
gicis ñ uidet⁹ posse inuēri. Re
migiu⁹. Ea q̄ sūt p̄ electōnes aīe
i. q̄ sūt aīe. t se. ñ terminat⁹ sedm
superfluū z diminutū. Cān. i. ad co
lossenses dilexerūt te minus Ergo

aliq; ñ ven
sū labore.

Cri.

Bo⁹.

Tul.

numietas dilectionis in dñm. ñ
uitet ee supfluu uel inaū. q ad
nos dicit ee h medietas q tenim
namdo hanc medietate hñd est
respect ad pson operantis. alicui
.n. eet patū q alu eet nimū ul
sy. Aug ū i li. deli. ar. sic describ
bit uirtē. Vt ē bona qlitas mē
tis. q recte uiuit q nemo male
utitur q ds in nob sine nob ope
t. Quis dicat bona eo m q albedo dicit
colos alb ñ eo dicit q albedo co
los inhēat ut accidens. hz colos
ē ipa albedo. sic ē ut bonitas
mentis mentē bonā faciens. Vt
etiā bona ē qi ducēs ad bonū sū
mū. Viuite recte uiuit. Vitā aū
rectam intellige q extendit ad de
um pncipium et ad dñm finē. dz
q ē pncipiū oīm bōz de oīb
bōis gras agendo. E illud. i. ihes.
v. In oīb gras agite et glām ei
in oīb qrendo. ad hoc enī cāt
sum. Deut. xxvi. Faciet te ds excel
siorem cunctis gentib qs creauit
in laudē et nom et glām suā. Et ysa.
lxvii. In glām meā creaui eum.
i. cor. x. Siue manducabitis si
ue bibitis. siue aliqd aliud fac
tis omia in glām di facite. Vita
eius q sibi solū uult uiue tātū
q sua sint quetēs et ad glām dei
ñ attendēs. ñ ē recta imo cauia
cū in se reflectat. Item ñ ē recta q
declinat qi in lat per supfluita
te uel indigentiā. Virtutes car

dinales obligatem q ē supflu
tatem uel indigentiā excludūt.
theologice ū uirtutē q ē ū uita
reflectiē in utilitatē ppi subiecta
ñ ordinata ad finē ultimū. V
tutes g cardinales cū theologicis
uitā rectā efficiūt. Ite cū rectum
sit cui mediū ñ exit ab extre
mis. extrema aūt uitte nīe sūt
ds pncipiū et ds finis. Vita rec
ta ē q sic ē ad ds et ad dñm et
sub deo. Humilit implet cū impi
um sicut ab eo hz inchoū et ab eo
expectat pmiū. Vitā ū h intelli
gas. nūq. ptes conūsationis. silicz
cogitatōe. affectōe locutionē et ope
tatōe. rectitudo ū hoz cū ñ discor
dāt a regla legis diuine. q nobis
indicat diuinā uoluntatē. Hu
ic aūt rectitudini opponit ē peim.
p ut describit illud Aug. dicēs.
Peccm ē peim uel peim uel peccatū
cōt legem dei. Peccatū ū intel
lige cogitationē et affectionem. Ite
uita recta ē. cū uoluntas in nullo
dissentit ab eo q rō recte sentit. vo
luntate. n. recte uiuit. voluntate pec
catur. ut dicat Aug. Rō recta re
gla ē. volūtas. scr. i. cam. Recte di
lexit te. Illū ñ recto corde dixerī.
q et recte ī oīb sentiat. et a recto q
sentit in nullo dissentiat. ituite
et nemo male uiuit. ppe loqdo. stās
et obiacz de illo. ydiotā. intellū ma
le usē uirtutes uicia gnāt. ē q dubiū
aīalio pt ee ut aliq malū. hz ñq

act⁹ eius erit ab ul⁹ sicut accidit
i potentijs naturalib⁹ q̃bz h̃ p̃t bñ uti
ul⁹ ab uti p̃ hoc q̃ subducit q̃d̃s in
nob⁹ sine nob⁹ operat⁹. Patet q̃ de
scripto h̃ intelligenda ẽ de iusti
tie gratia p̃cedñs ñ ut ẽ hit⁹ uo
luntarij &c. Intelligenda ẽ de iu
tute cõsuetudinali. Huc ut descrip
tiones põe fere oẽs possit intelligi
de gratia & de cõsuetudinali. Sup̃s
ñ obiciat de illo libro. Aug⁹. Qui
fecit te sine te ñ iustificabit te sin te.
Vñ notat q̃d̃s ñ operat⁹ in nob⁹ iu
tute sine nobis. Respondendũ ẽ
q̃d̃s iustificat hoñẽ sin hoĩe coo
perante sicut sol illuminat domũ
cum aliq̃s aperit fenestrã. ñ sin hoĩe
operante cõperante. Ho
mo q̃ũ ñ cooperatur soli illuminando
domũ. sic uer⁹ sol infudit in nob⁹
iustitias ꝑmptas ad eaz susceptionẽ.
ñ tam cooperãñ illi in illã iustificãe.

ñ sin hoĩe operante

hr cõmendat⁹ uirt⁹ tpl̃is. nij. c.

Sequit⁹ de cõmendatõe iustitie.
Et notãd⁹ q̃ iustus. i. cõmendabi
lis ẽ a dignitate rectitudinis. retinuit
enĩ ds donatõem ei⁹ ad manũ suã
gr̃am & gl̃am dicit⁹ dns.
Vt⁹ ẽ fructũ spũs scĩ. Gal. v. Fructus
spũs ẽ caritas gaudium pax &c. Ex nobi
litate arboris fruct⁹ bonitatẽ ag
noscẽ. Arbor bona fruct⁹ bonos fa
cit. ꝯ. vij. Ergo optima optimos.
Scdõ a dignitate eoz q̃bz datur.
Hoc bonũ ñ ẽ ñ bonor & amicor
dei. Tẽporalia bona & etiã naturalia

bona corpis uel anime cõmunia sẽ
bonis uel malis & amicis dei & ini
micis & ꝓpter malos & inimicos
dei potũ in talib⁹ habitudinẽ q̃ amici
dei. Ex q̃ apparet ñ ee ista bona.
Si enĩ ista bona eẽnt potius dar
ea amicis q̃ inimicis. Aug⁹. in p. .lv.
li. de ciui dei. Ista temporalia bona
& mala uoluit deus bonis & ma
lis ee ꝯmunia ut nec bona cupidi
appetant q̃ mali q̃ habere et cernẽ
tur. nec mala tpit euitãt q̃bz & bo
ni plerũq; afficiuntur. Ite Aug⁹
in eod̃ li. xx. Saluberrime visam ñ
magnipẽdẽ seu mala seu bona
que utrisq; ee bonis malis q; ꝯia
& illa bona q̃ q̃ bonor & il
la mala max fugẽ q̃ ꝓpe sit ma
lor. Item Aug⁹ in eodem. Pulc .lv.
tudinẽ rerum corpoz largitur dns &
malis ne magnũ bonũ uideat⁹
bonis deterrimũ tribuit bono bonor
ꝓpe laplus ẽ. Finis ad bonor me
morũ. ñ bonis ꝓpium hz bonus
malus q; ꝯmune. Tercio q̃ alitu
q̃ possessio ẽ ualde bene sedẽs.
Bene sedet possessio q̃ ppinq̃ ẽ
cuitati. melius q̃ ẽ infra muros
cuitatis. optime q̃ intra muros
ꝓpe dom⁹ q̃ tuta ẽ ab hostib⁹ & a
ciuib⁹. Q optime sedet ut q̃ ẽ in
secreto cordis. Sen. Hoc uoce bo
num ẽ dicit ñ q̃ uulg⁹ uocat hz cau omne bonũ in aio ẽ. Item Sen. Sapiẽs int se cõ bonũ ter
minabit. Et dicit q̃ q̃dam cap

ꝯmũe

ta ꝓpa uxore ⁊ liberis amissis. cum ex incendio publico solus
·j· parf. et tñ beat⁹ exiret introganti uidetur nichil aliꝙ ꝓdidisset. nisi ꝙd
di bona mea mea sūt. Virt⁹ ostendit
gñdabil' ꝓpatõe aliox bonox

Quarto cõmendabilis .v. est ut⁹ cõpatõe aliox bonox et ꝓpatõe facta ad bona ꝓsen
tia. ſcdõ ad futura. Secñ ꝓpa
tioem ꝓmam ut⁹ optimũ dicit⁹ Heb. xiii. Optimũ est gña stabilitee
cor. aug⁹ in li. de moꝛib⁹ eccie. Erit m
quod bõis optimũ q animã opti
mã facit. Nemo aũ dubitat aut
qñ ut⁹ aiam optimã faciat. Jac
i. Omne datũ optimũ ⁊ oñe doñ
ꝓ. descẽdẽ. Datũ optimũ ut⁹ ul'
gña dicatur respectu cui⁹ simplicit
bona dñr q animã sc nob. et bru
tis. ut fortitudo corpis. agilitas
pulcritudo sanitas. et ea q ꝓnt
ad corpis sustẽtatoem. ul' ornatum ul' protectoem. Bona meli
ora bona animẽ. q tñ aiam nõ
reddũt ex necessitate bona q sũt
cõmunia bonis ⁊ malis ut scia
⁊ similia. Optimũ ũ ut⁹ ul'g cap 33
tia ꝓsequi gña. Cor. xii. Cũ ue
nit q ꝓfectũ e cuia. q ex p. e. Vt⁹
ñ solũ bona e sz etiã bõitas. bo
nũ faciens necessario possessoꝛe
suũ. Ax. 11. de eligendis. Si hoc
facit bonũ illud aut ad e. illud aũ
ñ facit q facit magis e eligendũ.
Itẽ q melius et ꝓncipalius fac

bonũ ut sigñ sz facit animã. illud
aũt corp⁹. Non sic dicitur q ut for
tius malos faciũt possessores
suos. ul' magis malos. ul' ma
les ostendit. Boe. Collata im ꝓ Bo.
bis dignitas ñ modo ñ efficit
dignos sed ꝓtius ꝓbit ⁊ ostendit
indignos. Ecci. xi. Si diues fue
ris ñ eris in mensis adelicto.
Secñ. Multũ e ñ corrupi diuitiꝫ Se.
ax cõtubio. Ideo ut⁹ multũ ap
petenda est tã q ꝓpa bonitas. Sed
tanta e hodie stultitia hoim q
de ꝓpa bõitate ñ curat. cui omni
bus sua bõitate grat. Secñ. Nichil Se.
est cuiq se ulli. aug⁹ Bona av.
us habẽt ⁊ boñ ñ uis ee. Idem.
Quid e q te uelis habẽ malũ. 2
nichil omnino. ñ uxorẽ ñ filiꝫ
um. ñ seruũ. ñ tunicã. postre
mũ ñ caligam. ⁊ tñ uis habẽ
malã uitã. Rogo te ꝓpone uitã
tuã caligi tue. Idem. Quid te of
fendit uita tua q̃ solam uis
malã ut mi⁹ oia bona tua sol⁹
sis malus. Idem. Adeo certas
mẽtes inualuit. adeo hõ inti⁹
ob scurauit ut oia uelit hẽre bo
na ꝓ se ipm. Plus deberet hõ
amare bõitatẽ suã q̃ totũ mũd.
Cũ. n. hõ ꝓualeat toti mũdo. bo
nitas e bonitatis toti⁹ mũdi ꝓ
ualebit. Secñ. Nichil ad rem ꝓ Se.
tinz i hõie. aq̃ mlt⁹ saluteꝫ. q̃
ꝓfuso incũbat lecto. q̃ ꝓlucido
pcio bibat sz q̃ boñ sit. Hoc a

ꝛebz mouẽ hoiẽ ad amoꝛẽ ꝓpe bo
ntatis q̄ sicut ꝓpꝛ q̄n bon ẽ me
lioꝛ ẽ oīb; creatis uisibilib;.
sic q̄n malus ẽ peioꝛ ẽ illis. q̄ n
solū malus ẽ malicia pene. hz etiã
am malicia culpe. Ipe debitoꝛ ẽ ꝛ
mortis temporalis ꝛ etne. Inh
itionis odiosis ẽ serpentib; ꝛ
buffonib;. Hec solum ut bonꝰ
ẽ hois hz etiã bonꝰ opm. Plus
eñ ualet una elemosina ul aliq
bonū op ex itutte ul gr̄a ꝓdes
q̄ mille sñ gr̄a. Si aliq̄s mille
annis faciat opa de gene bonoꝛ
q̄ñ mer unic bono opere ex gr̄a
facto. Sen. Vñ dies hominū etn
ditoꝛ plus patet q̄ impius lon
gissima etas. Qui facit opa
de gene bonoꝛ sñ gr̄a figuratas
hñt opi bonoꝛ ñ bona opa. Se
n. Apd sapientes sunt honestia a
put uulg similiac terꝛ bonest
tatū ap de gene bonoꝛ sine gr̄a
frūm. luūm ee uidet. cū ñ ẽ ue luūm
ēy. vi. Si luūm q̄ ire ẽ teneb sunt ꝓpe
tenebre q̄re etiã. Tale opꝰ simile
ẽ ligno putrido. q̄ hys q̄ intenebꝛs
sūt lucadū uidet. Tale opꝰ uidet
ee aurū cū sit auricalcū. B. Me
li ẽ pallꝫ aurū q̄ fulgñs auri
calcū. Qui hñt habitudinatā talū
opm ẽ q̄i uiues cū nichil habeat.
p̄u. xiii. Ire opꝰ tale ẽ uelud cada
u ex anime. ut ala cui sit opata
lua sit uelud mulier infelix. oēs fe
t luos prens mortuos. B. Quid

ẽ fides q̄ ñ opatur ex dilectõe
ñ caduu ex aīme q̄ de fide info
mi dicatur uim ẽ de oīb; opib; i
formib; q̄ silicz sñ gr̄a fiūt. ꝛõ
ablq; gr̄a ẽ uelud arbor siluestꝛis
fe rems fructꝰ quib; pona insita
les pasciūt. gr̄a ui ẽ uelud tamꝛ
culus celestis q̄ huic arborum
ꝛi. facit eã fre fructꝰ optimos.
q̄ letificãt eū ꝛ anglos. Luc. xv.
Gaudiū erit i celo sup uno pec
catore penitentiã agente ꝛ c.
Hec solū ẽ ut bonꝰ bonitas opm
hz ꝛ rerū temporaliū. bonū eñ re
rum temporaliū ẽ laudabiliꝰ usus
eaꝝ q̄ iustus. Vñ malus temporalia
bona ñ sūt cū male illis utãt.
Sen. Stulto nulla re opꝰ ẽ. nulla
eñ re sert uti. Eccꝫ. xvii. Bona ẽ
sb stãtia cui ñ ẽ pcm mcõscia.
Si aut sanguis i qꝛpe hūano
ñ ẽ bonꝰ sibi sit matia infirmitatis.
uñ euacuãdꝰ ẽ sic temporalia ñ sūt
bona hys q̄bꝰ sit matia infirmi
tatis spualis. Sen. Dias pecu
niã perdidi. o te felicẽ si cū illa
auaricia pdidisti hz si manet
illa apd te. es tãtū felicioꝛ q̄ tã
to malo matia sb ducta ẽ. p̄u.
i. vsq̄q̄ stultꝰ q̄ sibi sit noxia
cupient. Ext eñ iꝰ dꝰ iudicio
ut cui q̄s malꝰ ẽ in dño illa mala
sunt ei q̄bz usꝰ dñat. q̄i iudicã
tia ceciderem suū. Vt ꝛ mala pꝛ
ne in bona cõuertit. uxꝫ ebrium
Sen. Eccēs. viii. Qui ctodit ꝓcep

ii ad gr̄e.

tum si expiet quicq; mali. Non ē
mala adquisitas uirtute ut cū sit ei m
·j. pars. corone etne' et ut breuit dicatur. v
tus sīn gīa ē totū ūm bonū hois ⁊
uita ista. ūn glo. aug⁹. sup illo. ps
Signatū ē. l. nos lum. ⁊ c. Dicit de
lūne grē. sic lum ē totū ⁊ ūm hois
bonū. Sine gīa ñ ē hoi nē bonū na
ſ. ture uel bonū fortune. ſ. Si quis
callid⁹ ē ingenio. si uiget arte. si p̄
minet intellectu instruēta sit
sē. sic tam uitiōr q; inutil. Sen. Ño ē
uirē bonū. sic bñ uiuē. bñ aut
Tul. uiuē uirtus ē. Tulli. Od rectū ⁊
honestū ē ⁊ cū uirtute ro solū arbi
tror bonū. nūq; pt cuiq; malo bo
nū ee. aut pt qsq; i hac abūdātia
bonor ee ū bon⁹. Sen. Dare ñ ee
pōtū bonū ute i spacio ei sic in
ulu. ulus aūt rect⁹ ē uirtus. Ha
pies. Oia q; ext nos st bona q;
hoibz sorte contingūt. ñ sēd laudā
tur q; habiunt qs ea sic q; his ho
Ar. nestē sit usus. aul. Non utiliter
iuntr uiuit⁹ ñ ad comparād mi
tū q; in cmunitate uiuat. Qz ut sit Vi.
bonū nr̄m possessio iuba ⁊ sufficien.

Uid. ſ. p hos bonū nr̄m ē q̄ pe
cū bona fortune sīt bona
aliena a nob. si bonū nulla uis
a nob⁹ excutit. unde ubū Sen. Non
p̄t auferi ab homine ñi uita ñi
Tul. morte. Tulli. Oia alia caduca sūt
ut una ē altissimis defixa radi
cibz. Idem. Hy demū sapia ē q̄ oa
tua intra pōita ee dicas huma
nos q; casus uirtutes in flores pu
tes. Sen. Nec ē tuū fortuna q; fe
cit tuū. Bo. in li. cōsolōm. Nūq; Bo.
tua facit ee fortuna q; natā re
tū arte facit ee aliena. Sen. Di Se.
tum neq; ad uentū cui stut. Bo.
Quod stulti ē q; in hoie aliena
laudare q; eo uereri q; t se mu
tāt ea q; ad aluum ptin⁹ tranſ
ri possūt qa ñ facūt meliorē e
quum aurea fiam. aug⁹. in li. so
liloq̄or. Dic p q; dicam⁹ aliena
ee q; aliqn aliena ñ putauim⁹
Tul. accipe me ab his fugiente fa
mulū tuū qa ⁊ ista me qn fu
giebam arte acceptum alienū
ad te m̄ reddendū ee sentio. nec
aliud sic in fluxa ⁊ caduca sp
necessa ee. cta ⁊ cēna requirēda. Se
n. Rō arbitra ē bonor ⁊ malor a
liena ⁊ hesterna p nullū hūt. ee illu bo
nū in aio ē. Abac. nūve q; gregat
ñ sua. Non sua uocat q̄ alia. Sen.
Illuc cogitatōes tue rēdāt hīc aura h
opta omnia alia deo nota mittu
tus ut q̄tūc⁹ sis temetipo ⁊ ex te nas
centib⁹ bonis. Item. Ut ē luba pollec
tio. qui possidet tēporalia bona in
sbiecte ē aliq; ul' fortune ul' tpis
duuitiis ul' tpor q̄bz occasiōe duu
tiis indigz. Sen. Inop ee fortune
sbiect⁹ iubs prem sui foris q̄rit. Iu. Iv.
Ojenditus teb⁹ nr̄is millū magis
ea ee accipim⁹ p̄cium q; nos tpos. Im
plicati cū talib⁹ nr̄i ñ eram⁹. Sen.
Mū q; seruū ē q̄ seruos timet.

Item. Cjus ē ꝓsellio habenti sul
ficiens. ij. Cor. x. Sufficiat ī gra
mea ⁊ c. Ben. Cjus in cō hoīe
tāta ē. Idem. Sapiēs se ꝑfect⁹ est n̄
ut uelit ēe sine amico ℔ ut possit
Jēe. Si cōtent⁹ ē sapiēs ad bāte u
uendū. n̄ ad uiuendū. adhuc. n.
reb⁹ multis illi op⁹ ē. ad ī tīm aīo
sano et erecto ⁊ etiā uelpicācte for
tunā. Item. Cjus⁹ nullo eget. Et
tām. suimū bonū excrinsec⁹ instru
menta n̄ q̄rit. Ecō ccio. duuntie tīe
ne mltis indigēt. Boē. o. Angta
in opes q̄ duuntias q̄s nec hīc tota
pluribz licet ⁊ ad q̄libz sīn ceroz
pauptate n̄ uenīt. Idem. Vn
illud ē ꝓ multis illos indige qu
pmlta possidēt. Jho absq; iniurte
ul' gīa ē regio egestatis. Aug⁹. in
li. ꝯfell'. Defluxi ate ego ⁊ erra
uī ans mīs numis ueuus a sta
bilitate tua. in adolescentia mea
⁊ fcs sū in regio egestatis. Qsit
magne iocunditatis et dig

Jtē bonū ē mg̃ nitatis. vij.
ne iocunditatis ⁊ mg̃ne
dignitatis. Bo. Nūq̄ sine pena sī
uicia nūq̄ sīn ꝓmio sī iniuries.
Ben. Rerū honestaꝝ ꝑrū in iniu
rib⁹ ē. h̄ ꝑmum ē mentis letitia. Sō.
Recte factoz. uer⁹ fruct⁹ in ipsis
ē. nec ullū leuiū ꝑā dignū ip
sis ex⁹ ipās ē. B. Delectatões no
ꝑmus ℔ mutam⁹ a corpe ad a
nimam a sensibz ad sciam. Jte
G. Sup Job. i. Filiz ꝑcomos cōui

uiū faciunt dū iniuries singule
nr̄e modū ꝓpium mente pasci
conūlo autre ꝙ singula tot inuci
es aīe tormēta q̄ uulua. ut ait. Au.
Gaudium iniuriis ē uelud fons
gaudij in domo ꝓpa nascens. Ben. se.
Existimas me dēbere mltas
uoluptates q̄ fortuita sb̄ moueo
q̄ sperabilissima oblectamēta rē
ceo deuitanda. imo cōt. Nolo tibi
iūq̄ de cē leticiā. uolo illā ī domi
nalcī q̄ ita sit. ut mē te ip̄m
sit. Idem. Tu uidicas eū gaudē
qui ri dcr aīm⁹ ēe debz alacer ⁊ fi
dens ⁊ supioīa erect⁹. Eccl⁹. xx. Nō
ē oblectamētū sup cordis gaudiū.
Ben. Conculca ista q̄ extinsec⁹ splē se.
dent ⁊ de tuo gaude. q̄ ē aūt hoc.
de tuo. de te ip̄o ⁊ tui optima
pte. Jēe. Cjus boni gaudiū ē ex
bona ⁊ sīa ex cōceptu fortunor
ex honestis ⁊ sibi⁹ ex rectis actio
nib⁹ ex placito utte ⁊ cōtinuo te
nore unā ꝑmentis uiā. Idem.
Hec q̄b⁹ delēatur uulg⁹ tenue hīt
ac ꝑfusionā uoluptatē ⁊ q̄ cūq
inūetaū ē gaudiū fūdamento carz.
Hoc de q̄ loquor ad q̄ te conor ꝑdu
cē solidū ē ⁊ q̄ plus pateat intr
sus q̄ fundamentū bone mētis
ē n̄ gaudē uanis. fūdamētū h̄ cē
dur aulm̄ ē. ad sūma ꝑuenit q̄
h̄ sat q̄ gaudeat q̄ felicitatē suā
in aliena potestate n̄ ponit. Jte
Ben. Inple uoluptates n̄ st̄ so se.
lide n̄ sūt fideles etiā si n̄ nocēt.

fugiūt ꝓtius aliq̄ bonū mā
surum circumspice. Sola ut̄
prestat gaudiū ꝑpetuū. ⁊ securū
etiā si obstat nubiū. matia iter-
uen̄ q̄ infra fer̄ nr̄ n ūq̄ die ūi
et̄ G. Ablit ut tāta sit delectatō
mundi⁹ quāta ē virtutib⁹ de dig-
nitate virtutis d̄ boe. sō. Virtus ex dig.
accessit. Jdē. Virtus ꝓpa dignita
nē. viij. Stat virtus assilat padysō.

Virtus ē bitudo ⁊reste ⁊ celesti.
vel felicitas ꝓsentis vite
bitudo virtutū de fonte celestis
bitudinis amicas rei in hac valle
miserie stillat. vñ. ij. Cor. xij.
dicat glo augi. In regiōe illa i
telligibiliū bā uita in fonte su
o bibitur unde aliq̄ aspgitur
huc hyne ure ut i temptatō
nib⁹ hui⁹ seculi temperāt fortit
uste ꝓuidentiq̄ muniat. Tullī.
In q̄ virtus ē nichil est de ē ad bñ
ac bē uiuēdū. macbi. Sole virtu
tes faciunt beatū nllā q̄ alia
uia q̄sq̄ hoc bonū adepsat. Gen.
Rō recta ⁊ cōsūmata felicitatē
hoīs impleant. h unū bonū ho
minis ē q̄ q̄ht ⁊ si alijs delec
tatur laudād ē q̄ q̄ n ht i oi
um alioz copia vampnatur
Rōem ūo recta ⁊ cōsūmata fa
cat ut vñ aug. Dic in li. soliq̄.
Rō ut ē rō recta uel perfecta id
ē bonus habitudo uel ꝓfectō. Ut
seu gra q̄ padysū facit i corde
hoīs. Eccl. xl. Gra dei ht padysꝰ

in bñdictionib⁹. Assimilat̄ cor iu
gra paradysō ⁊reste ⁊ celesti. ⁊re
ste ipli. felicz amenitate. ferūditā
te. securitate. amenitatē. ⁊ ferun
ditatē facit. vñ. ictutes uelud
vñ. flumina padysi mētē irri
gātes. Vñ glo. G. sup illud. Gen.
ij. Fluuiꝰ egrediebat̄ de loco uo
luptatis ad irrigādū padysū
⁊c. Quatuor fluiā irrigant ꝙa
dum hys vñ. virtutib⁹ cor mūdi
ditur ab oīm deliciox carna
liū estu tēpt̄. Eccl. xl. Sup oēm
aq̄ uiriditas ⁊ ad oīa flumina.
Altitudo ū facit securitatē ꝙa si
cut padysus ⁊reste in alto sit
ē ꝓtingēs usq̄ ad lunatē curru
lum sicut dic̄ glo sup illud
Gen. ij. Plantauat dñs padi
sū voluptatis ⁊ c. Sic cor ū gra
dere ē in alto situ ē. Gen. Talis ē
sapiēs anim⁹ q̄lis mūd⁹ sup
lunam semp ibi serenū ē q̄ n
ē aliqua nubes ñ arbitr aliq
mē q̄ ñ vedit fortuna ñ erup
Padysō ū celestū i. vñ. assi
milatur. ꝓ in hoc q̄ ē vel habitō
placet eiū dō hītare i aīa virtu
tib⁹ ornata. Jō. Nichil q̄ctus ñ
purus ea mīte debz ee q̄ indi hi
taclim ꝓparanda ē q̄ ñ auro tē
pla fulgentia ñ gēmis altaria
distincta delectāt. sic aīa ūtutib⁹
ornata. ꝓu. viij. Delicie mee ee
cū filijs hoīm. B. diam humili
tatē uocat dicēs. nec mirū si libē

ter celū hoc in habitat dns vel
q̄n ꝙm arcetos dixit tātū ut fi
erent ꝛ pugnauit ū acq̄reret
acubuit ut redimeret. ¶ Se
cundo ꝛ in h̄ ē locus luis. Job. xxv
vul. Nonne sup̄ nā sp̄gitur lux
glo. iustiaa ē lux. ¶ Tercio ꝙa
loc̄ ē ordinati amoris. Breuis. n.
ē nā diffinitō iturus. ē. n. ordo
amoris ut ait aug̃. in li. de cuit̄
te. ¶ Quarto. ꝙa loc̄ gaudij ē.
Isa. li. Ponā deserū ei delicias
ꝛ solitudinē ei q̄si ortū dn̄i. Cor
hois aīe q̄ sit ibi gr̄a di ē uelō
desertum ꝛ p̄ gr̄am sit q̄si ort̄
dn̄i. Ista. uii. in p̄adyso celesti
inuenīt̄. Est. n. di habitatiō loc̄
luminis ꝛ ordinati amoris ꝛ ga
udij. Contra ū. uij. p̄lectis cor
p̄oris facit q̄ infernū cū sit
habitō demonū ꝛ habeat tenebr̄
ignorātie ꝛ culpe ꝛ ignē p̄ue
pilcētie ꝛ ūme remordentis
sēie. H. n. uii. sit i inferno. ve il
lis ꝙ ponit eligit habitare i in
ferno q̄ in pad yso. ve ill̄ ꝙ mul
tis laboribꝫ ꝛ expensis sibi faci
ūt infernū. Nūa insania talū
ꝙ infernū p̄occupāt q̄ timerēt se
numis tarde p̄uenturos ad eū.

De. viij cap.

De p̄mmentia gaudij ꝑfecti ad

Et notādū gaudiū mīdanū.
q̄ gaudiū iturus q̄duplr̄
excellit respectu gaudij mūdani
Primo i cōmutate. Hō carnal'
n̄ semp sedet ad mensā corpalē —

—Sz hō iturus secura mēs ē q̄i
uige cōuiuium. p̄u. xv. Job. xx
Gaudiū ypocte ad instar p̄ncti
ypocta ē mūd̄o exiius dealbat̄ aīa
in lu. ofel. Si q̄ arri. sitiet p̄sperū
tedebat applicāde ꝙa pene p̄ius q̄
tenerēt̄ adnolabat. gaudiū mī
danū uenit de foris ꝛ facile im
pedīt̄ ꝛ discōtinuat̄. Gen̄. Vita iu
turis ꝙat luci unā uo mūda
nā fulgori. dicēs. Cōgna existi
mas ee q̄ telucidus es. et cū ꝓpsu
isti illā securitatē ad q̄ ttūs es.
retinz te hui⁹ unte fulgor aq̄ ttūsi
ttūs es tāq̄ in sordida ꝛ obscura
caluriū eras. ex hac unta ad illā
ascendit̄ q̄ intēst̄ i splendore ꝛ
luce ꝛ cū h̄ certā origine h̄at ac
q̄ suā. ille nitear ex alieno. h̄ ir
ē int̄ hāc untā ꝛ illā. h̄ fulgore
uenīēte extrinseco p̄cussa ē ista
tum. q̄llam facit illi ūbm q̄
q̄ obstiterit; illa suo luce illus
tra ē. fulgor luminis repcussio.

¶ Secō in puritate. Dulcedo
n. felicitatis huāe mlt̄us amari
tudinibꝫ respersa ē. uxi ūbū Bern.
Hō. n. carnalis unā amaritudi
nē h̄t exhilatōe delicaxe q̄s ue
hement̄ appetit. aliā ex defectu
q̄ inueni in usu caxe. Vbicūq. n.
caro q̄rit refocīm. inuenī defectō
nē. uxi ūbū aug̃. Excellum ꝛ i
sumēdo delectabilia duplr̄. a sequit̄
maritudo. q̄ luctz remorsu cōsēie
ꝛ grauāmi nāt̄e. Gen̄. Voluptas

·J· pars·

q̄ auꝛi⁹ auſta ẽ aĉ̄ in ꝓtū rec
pit. Ecc̄. xxx. Amarꝛitudo alĕ u
nū mltū potatū. Gaudiū ů ů
tutis perpetuū ẽ ñ relpersū tota
marꝛitudinib⁹ Aug⁹ in lu. ꝙ fel. Tu
ſemp aderas miſcalit leuiſs ⁊ ama
riſſimis aſpgens offenſionib⁹ oēs
illicitas ꝛeōdiꝛates meas ů ita
q̄rerem ſñ offenſiōe ꝛeōdari ⁊ ñ
h̄ poſſem ů inuenirem q̄q̄ ꝑt te
nſe. ¶ Tercio ꝓcellit indigni
tate. Gaudiū n ittutis ẽ de hiis
de q̄b⁹ dignū ẽ gaudē. Vñ ſup ĩ.
Gal. v. fructꝰ ſp̄ⁱ ẽ caritas gaudi
ū ⁊ c. dic. glo. id ẽ elatio animi de
hiis q̄ digna ſt. gaudiū mōdi
indignus ẽ. Sen. In uoluptate n
ẽ mgnificā ñ q̄ natūam uo ꝓpi
nare uocat. mēbꝛoꝛ uiluū ac
ceptū miniſtio uenēs ecc̄ſie
da. ꝓu. ůi. Stultoꝛ exultatio ig
nominia. ecc̄. xv. Stultꝛicia ẽ
gaudiū ſtulto. Et dns ꝛeliq̄s ga
dentū flēs ait. Si cognouiſſes ⁊
tu. Luc. xix. Innūes ꝛectate cau
ſam ẽ illi gaudij ꝓu. u. Quia le
tant cum male fecerit ⁊ exultāt
in reb⁹ ꝑſſimis. Aug⁹. Qđ ẽ ſeculi
gaudiū. breuit⁊ dico. Seculi le
tia ẽ impunita neq̄tia ſilicz
luxuriari inſpectaclis nugari.
ebolitate igurgitari turpitu
dĩe fetere ⁊ ñ mali pati. Hec ga
udiū ꝛetius ẽ dolore. Pei. n. eſt
gaudē de iniq̄tate q̄ dolē de corrup
tōe. ut ait Aug⁹. ¶ Tꝛito pre
cellit in ſalubꝛitate. Gaudiū ů
tutis ſalubꝛe ẽ faciens cōtēpn
gaudia uana. Eccl̄s. i. Vbi mlta
ſapientia. ibi mlta indignatio.
Eſt ubi n. ſapoꝛ ittutis ſentit⁊ ꝛeū
ditas carnalis deſpicit⁊ q̄a guſta
to ſp̄u deſipit omnis caro uix⁊
ūbum Aug⁹. ¶ Item facit ſtū
ſtate de dyabolo. Eſt mea. n. carō
uicendi inimicū ē letitia ſp̄ual⁹
ut ait antlm⁹. Ecc̄. xxx. Ꝛeōdi
tas cordis hec ē uita hoīs ⁊ thesau
rus ſñ de ſectōe ſanctitatis. Qui
gaudium ſentit in uita bona ꝑ
ſeuerare ꝑt in ea. e⁊ uit⁊ ĩmeroꝛe
alme deficiet⁊ ſps. ꝓu. xv. De ctꝛ⁊
mq̄ ab alto ittutū. Gaudiū ů
mūdi noxiū ẽ nec mirū cū ſit a
dō maledcm. Luc. vi. Ve uob⁹ di
uitib⁹ q̄ habetis h̄ cōſolatōem
uram. Q̄s audeat guſtare ebū
ab aliq̄ leo maledictū q̄nto mi
ꝰ maledcm atro. Gaudiū illud
hominē infatuat ut patz ĩ ga
lōe qui ñ phibuit coꝛ ſuū q̄n oī
um uoluptate fruerē⁊. Ecc⁹. ii.
Et infatuat⁹ ē. iii. Reg. xi. Job.
xxviii. Sapia ñ inuenit⁊ in tra
ſuauit⁊ uiuēnū. Ÿ gaudiū in
dolore ultī⁊. ꝓu. xiii. Extrema
gaudij luct⁹ occupat. De hiis
q̄ faciunt ad gaudiū ittutis. ix. ca.

Notandum q. viii. ſt q̄dem
tur ſufficie ad gaudiū eius
in q̄ ittus ẽ. ꝑ ſcīe puritas.
Aīm. n. geneꝛoſus poti q̄ clat

Tymū.

in lecto consōe q̄nto mūdo ē q̄q̄ in mūdo natālit abhorrens in mūdicā. vñ lup illō. Galat. v. fruct⁹ sp̄ē ē caritas gaudiū pax glo. idē puritas āimi. ¶ De quinto sanitas uerū āie q̄ grā facit. Alia cū sanata maiorem quę tem hꝫ. pū. xvi. Dilectio anime sanitas offiū. idē uerū glo. Gra ē sanitas mētis ¶ Tertio Libras. Peccatoꝝ lugat ē ad uētū gr̄e seruntur p̄ci ut nō possit facē q̄ mult⁹ sup ꝓ rationē uex idē pū. v. Iniq tates sue capiūt impiū z funib⁹ p̄copꝝ suoꝝ q̄lib⁹ ꝯstringit. aug. in li. de fel. Suspirabā lugat⁹ nō ferro alieno hꝫ mea ferrea uolū tate. uelle meū tenebat īimic⁹ et sīc in carcerē fecit z ꝯstrin xerat me. Ex uoluntate quip pe pūsa facta ē libido z dū ser uit libidini cōsē ē ꝯsuetudo. z dū cōsuetudini nō reluctat fit q̄ alter natā. Gra ū sp̄ē cōi aduēt ēs libertatē in bonis facit. u. Cor. iii. ubi sp̄s dñi libtas ¶ Quar to q̄es a cruciatu tumultuosaꝝ cogitationū z inordinataꝝ affec tionū z a cruciatu iimis cōsōe. ab illis. n. gra corripiēr ¶ Omes q̄ illicita appetūt ul'i hꝫ mūdo aliq̄ uideri uolūt repressis cog tatiōm tumultib⁹ in corde ꝯpri mūt⁹ ut air. Gr. Sā ū q̄ nichil hꝫ mūdi appetūt nullis q̄ul dubio

in corde tumultib⁹ oppimūt⁹ ut idē. Gr. air. Ite. Mali cruciantur i corde inordinatis affectionibz. Aug⁹. in li. de fel. Iussit ds z sit ut pena sit sibi. inordinat⁹ āi mi. Aly cupiditate cōiūg⁹ qi fa me z sēti insatiabili bonor te ꝑsuū q̄ cruciat⁹ nō cessat in dei grā famē z sitim hī sedet. Sen. Sitis aliq̄ impetua uolupta te cē. ti uoluptatib⁹ adiacēdū ē hz cupiditatibz dei habendū. Aug⁹. Qui bibit de fluuio padi sti cui gutta ē maior q̄ tota occean⁹ restat ut in eo sitis hī mūdi ex tincta sit. Aly aū timore cōiūg⁹ hēt caput tremulū sicut ca in. Job. xv. Sonit⁹ timoris semp in auribz eius z cū sit pax ille semp i sidas suspicatur. Aly crucīatur in undia amittēdo q̄ q̄ aly lucīt⁹. Aly exercit⁹ in. has affectiōes grā cessare facit. vñ a nuū q̄sit z uocū d⁹ ē. Ite. Peccō ēe iimis cōsōe cruciat. Je. Sa to z ute q̄a malū z amarū ē reliquisse te dñm dñm tuū. Aug⁹. Tale bonū ē ds ut nemini eū de seruiendo sit. Hꝫ ē ꝓma undicta q̄ sumit ds de ꝓcore ñ sencies dedec⁹ culpe ēe absq dedecore iudicte. Sen. Scelera z si nō sunt deprehensa cū fierēt sol licitudo nō cū eis abigt. Poena Prima ē hꝫ ultio q̄a uidice ne mo nocēs absoluit cū grā hꝫ

·j· ps·

ūmem cessare facit. aīmus q
clat sicut aliqs ī lecto suau
mollus q̄ mlpinus pleno. Cē
i. Lectul⁹ ūr floriđ⁹ ē. lectulus
mq̄ conscīe. De cōscīa pt dica
q̄ dixit zeno plus de uxore. Vx
or inq̄t aut ē petuale refugiū
aut plēne torm̄tū. Quito
cōuictūcta ītutis cū natā. Bū
n. cū ītutte natā ducunt uxē
ūbū. B'. C'lo. Cīa ē cordis de
lītō. pu. xuu. Lux uultor lec
ficat. Lux uultor gīa ē q̄ natē
ouicta lenificat. Secco to
cūditas bonū op⁹ ps. Ju cultō
diēdis illus rec. m. glo. Nō tm
p eis in futō redilcē pmū hz z
h ī cor custodia. Magnū ē gau
diū cū gaudiū ido pt ēe qa op⁹
ītutis ē in mediate. Natā ū
in medijs delectat z ī extremis
cōtristat. ut uultus delcāt in
turbi colore q̄ medius ē int
albū z nigrū. sic mulier nāli
t gaudet cū pepert filiū si aū
pepisq̄ buffonē ul' aliud mon
strum uoleret. sic ānia gaudet
qn bonū op⁹ fecit tanq̄ fructū
sibi cōpetētē et cōtristat de ma
lo op⁹ tanq̄ de fetu cōtra natu
rā. Jo. xvi. Mulier cū parit tri
stitiā hīt qa uenit hora ei⁹ cū aūt
pepert puerū iam n memorat
pressure pt gau
diū. Dicit ītutes. Isa. ui. Pa
ne nrm comedem. Jn op⁹ cū

eaz q̄dam refectō spūalis ē.
Septimo Discretū regimē corpo
rum. Vñ m̄q̄ ītus ē n hīt
tot molestias ex pte corpis cre
ut uuint qa corp⁹ discrete regit
ecā. xcv. Beat⁹ q̄ habitat cū mu
lēre sensata. Mulier sensata ē ea
q̄ disciplinata. Sen. Potest nā
ptrudentia lōgiorem progare
huic corpulcō moīā si uolupta
tes quib⁹ maior ps pt potimus
regere z cohercere. Octauo
q̄ bonā uolūtatem suā cōformat
uolūtati diuine. Vñ sic uolūtas
dī implet⁹ ita uoluntas cor
dis⁹. Jugū x suauc ē z onꝰ ei⁹ le
ue. qa qui huic iugo subiect⁹ ē
ecā ei subiecta st z mēb⁹ ei re
pugnat. Nō hīt mali pacē qui
deo resistit. Job. ix. Quis resti
tit ei z pacē hīuit. Sen. Qui bonā
q̄quid ei accident eq̄ aīo sustine
bit. scat. q. h' accidisse ex lege di
uina ex q̄ unusq̄sq; predūt. Via
ītutis in principio hīt aliq̄d dif
ficultatis qa in cōsuetā ē. Jō.
Jn suauē z alpēm ferē nobis u
ā ītutū lōga cōsuetdō perēdi.
Dulce tm̄ z delectabile ē aīs
uce⁹ solē. Ecc. xi. Et tm̄ lux sol'
cōtristat oculos tenebs assuetos.
Sic uia ītutū in principio est
molesta hz post iocūda efficit⁹
gīa z assuetudine. B'. Facilimū
ēt delēabile aduīcto dī ydmē amoris
to sedm̄ naturā si insana nā

nos permittet q̄ sanata stati
natālibꝫ nata arridet. Tulli.
Optima forma uuiēdi eligēda
ē q̄n̄ secunda tēpet assuetudo.
glo. sup illud. ỹ. xi. Jugū meū
suaue ē. Angusta ē uia q̄ ducit
ad uitā. qa n̄ in angusto nūc
incipit. pcessu ū tempus ī effa
bilu delēatōis dulcedine dila
tat. pū. uu. Ducā te p semita
ętatis qs cū ingrell⁹ fueris n̄
arta būt gressus tuus. Sen. Ju
tuū eūdi ad ītutes arduū ē qa
h̄ ptīū imbecille mētis z egre ē
formidare ī expta. itaq; cogen
da ē ut incipiat. deinde n̄ ē acer
ba medicina. ptīū. n. delēat
dū sanat. dulcior remedior post
sanitatē uoluptas ē. Phīa. Pa
ret z salutaris z dulcis ē. x. De

Coꝑatōe ytuti ad futa bō.

Compatē ad futa bona
cōmendabil⁹ ē ut⁹ multi
plr. p. qa signū ē q̄ distinguit
tempiendi ad glām eīnā a nō
tempiendis. Eph̄. uu. Nolite
contristare spm̄ ī q̄ signati esti
s ē. Apo. ii. Ecce dedi ostiū ap
tū coram te q̄ nemo pt claudē
qa modicā habes ītute. De de
mū hi signi cōqrunt dāpnati
in inferno. Sap. v. Vtutes ī q̄
unt quedē signū n̄ ualuū⁹
ostendē. Jte. Vt⁹ pignus z arra ē
lētitatis eīne. Eph̄. i. Signa
ti estis spū pmissionis sēo q̄

ē pignus hēditatis eīne. Quida
tū codices meliꝰ hūt. aīam
glo. Jut ē int⁹ arrā z pignus
q̄ pignus q̄n̄ dat⁹ soluto eo p
q̄ ponit⁹ aufert⁹. arra ū ē cū de
ipso pacto dat⁹ aliq̄ p n̄ ē aufer
dū hz complendū. hēt⁹ uel gra
ē arra beatitudinis qa q̄dā in
choatio ei⁹ ē. u. Cor. i. Signauit
nos et dedit pignus spūs ī cordib⁹
nr̄is. Jte. Vncto ē ad regnū n̄
ad regnū fr̄acie hz ad regnū gle.
Serua unctōne secut⁹ es ve mg
no. p. Jo. ii. Vnctōem q̄ accepis
tis ab eo maneat ī uob. Hanc
unctōem facit ipse dns. ii. Cor. i.
Qui unxit nos deus ē. nec solū
uncto ē ad regnū futurū imo
p ipam uiā sc̄a ducit uita te
gra m̄plenti. Luc. xvii. Reg uel in futo
nū dei intra uos ē. Ro. xiiii.
Regnū dei n̄ ē esca z potus hz
iustitia z pax z gaudiū in spū
sco. Non solū regnū dicitur ee dei
in cordib⁹ sc̄or quia dns in eis
regnat cuius ipio in oīb⁹ obe
diant hz z qa ipsi q̄dāmodo reg
nāt ad dei similitudinē. Omnia
ū z plpera z aduersa seruiūt eis
z cooperant⁹ in bonū. Sen. Si
uis oīa t subice subice te tōi.
Jdē. Vis habē honorē m̄gnū ī
pui dabo t impa t. B. Nō pu
tēt duūtes hi scēli frates x posse
de sola celestia quia auduit
xpm dicēte. Beati pauꝑes z ē.

sēm

v. hūlem iuuce

J. pars.

possidēt & trena. Enoch hoc testi
mōnio placuit deo. Plane tot
qa tam aspa & aduisa ipi eī
ofa secuuit ei & coopant in bon.
Sapiēte. xvu. Ofa tribulata
oium tutā gē tue deseruiebāt.
Item vt ul gra pcū ē regni ce
lestis. Ro. vi. Gra di uita eterna
nyac. Amq sapiēb ōsēa ipa
scōr egregior āplissimū utu
tis ē pmū tri illa vuuna ut
stabliora qdā pmior gena de
ducat. Vt ē pcū qdām upe dei
Aug. in li. de ciu. dei. Premiū
iustus erit upe q iustitē dedit. xi.

Q vt gmenda sit auctō. saluatoris.

Quanto cōmendabilis ē
ut auctē saluatoris q u
tutē monet querē cū bona tre
na cōsulat relinquere. cy. vi.
Primū quite regnū dei & c. cy. xix.
Si uis pfs ē uade & ue. ofa. q
hēs & da pau. & c. Aug. Cū ea q
dē laudat & pmittit ab illo pe
tius securē pente illa. n. vō. ppe
cto cōcedunt. qui aū petius tpa
lia cū modo pente & cū timore
illi cōmittit ut si prosit det.
si scit obēe ñ det. q obsit uel p
sit medic nouit ñ egrotāt. A
matores iustis xpi bātos pdi
cat cū cōceptores tpaliū bonos
vocat. cy. v. Bāi paupes spū &c.
Et in eadem. Bāi q elu. & exc. in
qm ipi latā. cū xpc pauptim
ee uoluit. quitū ad bona tepa
lia tm quitū ad iustes pertinet
uoluit ee. Vn Joh. i. refert se
uidisse eū plenū gre & in eccle.
De plenitudie ei nos omis acce
pimus. Ptemisit ds duīsos sēs
in mūdū ad duīsas iustes of
fēdēdas tādem uenit ipe in ppa
psona eos docē & p experimtā
addisce. Gn. i. moz. Ad ostendēdā
innocētiam uenit abel. ad docen
dam mūdicā uenit Enoch. ad
insinuādā fragilitatē spei & o
pis uenit noe. ad mādi festādam
obedientiā uenit abrahā. ad demō
strādā frugalis uite castimoniam
uenit ysaac. ad insinuādā labo
ris tollerantiā uenit iacob ad tepe
dēdam p malo bone retributionis
grām uenit ioseph. ad ostēdēdā
mansuetudinem uenit moyses. ad
insinuādam ce audisa fiduciam
uenit Josue. ad ostēdēdā int fla
gella patiām uenit Job. magis
tium hūilitatis & māsuetudis si
bi ascribit saluator. cy. xi. Discite
te inq a me q mi. sū & hu. cor & c.
& euāg. x. docet. Prudiām elatore iq
prudentes. Luc. xvi. Sobrietatē
attēdite nob ne forte grauent corda
ura in crapula & ebietate. Joh. xiii.
Caritatē. & hūilitatē in abluēdo
pdum euāg. xv. Cetas iustes
similit docet sicut patebit cū de
singulis uirtutib tractabit. audis
ce & eas uoluit p expīta. vii. Luc.
ii. ostendit eū p fecisse sapiēta

ꝛ ecate ꝛ gra apud dm ꝛ hoies.
ad. Hebos. v. Cu ee filius dei
ex his q̄ pfectus ē didicat obedīe
aam. Non patū efficax ē exem
plū ītutū x. Aug⁹. Exēplo itu
tū x nra uita curatur. ut eo q̄
ostendit ee sacrificium n̄ solū sn
mutemute hz ꝛ cū dei cardē facia
mus. De multiplici effectu
virtutis. xij.
Notadū q̄ cōmendabilis ē ut a mlt
tiplici suo effectu. Primꝰ effectus
eius ē q̄ a malis defendit. Vn
q̄dam dicit ītutē dica eo
q̄ nullū eat possessionē suū. Jeco
uolunt exponē pꝓ passionē su
a discplos periclis añ q̄ ītute
munita eent. Lue. xxiiij. Sede
te in ciuitate q̄ad usq; induamī
ītute ex alto. Secū. Null⁹ cōtra
fortitudīa inexpugnabilis murꝰ
ē. mr inexpugnabilis ps illa tuta ē
pulsari hō potest capi n̄ potest.
Tullī. Mors tribulis ē hijs q̄b⁹
cū uita oīa extinguīt. Sapiēs
aiaꝰ ipius oīb⁹ ut membꝰ septꝰ
ē. Jte. Vtꝰ bona tēpalia uisceret
disponit. Vn Aug⁹. Deus ostēdit
uir iopulētissimo ꝛ pelato ipio
romanor q̄ntū ualerēt caules
ꝛ sn̄ ua religiōe ītutes ut intel
ligēt ac addita hōes fieri caues
altius cuitatis ci rex ītas ci
lex caritas ci mal⁹ ciuitas. Ini
cū ītatū ut superbia uel ira uel o
diuꝫ occasio ē q̄nocq; destructō
nis unī regni. Cītio ut una
cōseruatōis occasio ē. Jte. Vt fe
lices cōmutatiōem faciat i aīa.
stabulū. n. cōuenit i tēplū celes
tū in celū habitatōem demonū
in hīrachim. ysaye. Incubi
les in q̄bz hīrabūt onocentauri u
tor calami ꝛ nūcia onocē. Hoc fit
cū aīa ītutib⁹ ornat. in amenū
di hīrachim q̄ pius hīrachim erat
demonū. Cōscia pcōis bestia
lis uilitis q̄ stabulū ē. B. Pu
to uulpecula dicit sibi q̄ sas cēt
ecce Adam q̄ uni ex nob⁹ simꝰ ē.
Aug⁹. Cito dedignatus hīrare
cōia in fidelib⁹ ut formace corrup
tōis domos luteas clamam
imūdicie. Cōscia ꝛ pcōis
q̄ desertū ē. Jobelis. u. Qua
si ortu uoluptatis tra cōia
eo ꝛ pꝓ cū solutio. Jte. Ejectus
sue gra anīa pcōis ab hoīa
blem a dō de cōie efficiat q̄ eius
decore rex gle cōcupiscit. ps. Cor
rupti sūt ꝛ abhoīa. fti sūt in iniqta
tibus. Jte. Concupiscet rex de tu.
Jte. Cīa deformitate diabolica
expellit ꝛ decore dīnū introducit. Decorem aīam habēte
gīe sol ꝛ luna mutāt. qa decor
illoꝝ decore illius nunciat. ꝛ illi
q̄ de hoc decore n̄ curāt cū tm in oīb⁹
reb⁹ suis decore q̄rāt. Aug⁹. Cum
unūq̄s oīa pulc̄ sit ipi sē turpe
pes. Diogenes. Cum illi domū
sua hō turpis forme ostenderet

·f· pars·

oĩbz in ea locis lapidib⁹ ⁊ auro
nitentibz i facẽ dñi expuit·Dix
trq; aliud uidisse uirum illa
ñ uidisse·Similiq; huic acci
dit in pcone deuocie·ppium neg
ligente ⁊ alius pulchritudiem ex
quirente·Item·Vt uel gra lux ẽ
q̃ unq; ẽ ñ sint eũ periculose ex
tare·i·Joh·ii·Qñdiu ei⁹ uocet
uos te oĩb⁹·Sñ hac luce hõ ipe
dit ẽ in h⁹ mũdo·Isa·xx·Lyrã
tib⁹ in regiõe um·mor·lux·or·ẽ
eis·Sñ hac luce ñ hꝫ hõ uãm
letitiam·Tho·v·Quale gaudi
um tñ erit q̃ intenebris sedeo ⁊ lu
men celi ñ uidẽ·Item·Vt hoiẽ
pcosum facit·pũ·xvi·Preci
osi spẽ ⁊ ur erudite·Sicut
p̃ decta hoiem reddit pco
sũ sic ⁊ rempantia·Ecc·
xxcvi· Omnis pderatõ ñ
ẽ digna cõtinẽs aie·Sicut el
ligendũ de cetis uirtutib⁹·vñ ut⁹
similis ẽ uitum q̃ inuenit⁹ i la
pidib⁹ pciosis q̃ unũ modicũ la
pidem ꝑuale facit multis mg
nis lapidibz cõmunib⁹·Sic un⁹
hõ hns uirtute uidet ꝑuale mul
tis hõibz uirtute ñ habentibz·
Ecc·xvi·Melior ẽ un⁹ timẽs dñm
q̃ mille filij impij·Ex hac ꝑte
ri ꝑt facultas hõnũ q̃ tñ deli
derat meliorationem suaz uirtu
te sua meliorate si curates no
lentes laborare ut uirtutes habe
at q̃ adeo melioraret eas ad ostũ

dam ꝑ ostiatẽ hoim i q̃b⁹ ẽ
uitus·Designati sẽ uiri uirtu
sclz·xii·ꝑriarche uel·xii·Apli
in xii·lapidib⁹ pciosis q̃ fuer
in rationali·Exo·xxviii·er in·xii·
lapidib⁹ pciosis q̃ erãt in fũda
mẽto spuali urbis·Apoc·xxi·Ser
Quis multa efficiat·De mirabilib⁹
ei⁹ efficibz ei⁹ patebit cũ de singlis
uirtutib⁹ aget⁹·sed q̃ntũ ad ꝑsens
ipa opat⁹ multa·in celo·in mũdo·
in inferno ⁊ in corde hũano·In ce
lo·qa regno celor um facit dñs
illis q̃ ꝑ pẽm aliud sibi claudẽt
apit·In mũdo·qa hoiem ne in
matu hi mũdi ingat⁹ custodit·
Gen·i·Spe dñs febat⁹ super aq̃s·
Ysa·xlvii·Cũ tribulatois p aq̃s tecũ
ero ⁊ fluia ñ obruẽt te·Ab igne
ẽ tribulatois defendet·Ysa·xlii·
Cũ ambulaueris p ignẽ ñ cõbu
reris·Ipa ẽ tos eos qui fide hñt ⁊
mutatis in fornace babylonica
custodies·Dan·iii·Ire in infer
no·qa ignem infernalẽ q̃ntũ
ad illud in q̃ ẽ extinguit ut nich⁹
possit ignis ille in eũ nisi q̃ gra ul⁹
tur⁹ ẽ·In corde hũano·qa plus
ꝑt una gutta gre ad extinguẽdũ
ignẽ cõcupie q̃m tot⁹ mũd⁹·plus
·ii·ualet ad repletionem cordis hũa
ni q̃ omes uoluptates mũdi·Una
gutta gre pharaonice infernalẽ
cũ exercitu uenor sb⁹mersit in a
maritudie cõtritois·qi i mari nib⁹
nisi sola cor hũanũ replere ꝑt·Ac-

u. Repleti sūt omnes spū scō. Jo-
uu. Qui biberit ex aq̄ q̄ ego dabo
ei fiet in eū. Sī grā aīa ē si
aut tra sīt aq̄ que in puluerē eua
porat. ps. Sō suc impij ī-l. hz. t-p.
t ē. Anima sīne grā ē q̄si tra male
ducta. spinas t tribulos gīnās.
Ecc. uj. Homo absq; grā ē uelut
homo inermis in medio inimi
corū suoꝝ pōt q̄ undiq; sagittari.
Nacē enī ei prospa t aduīsa. Tre-
uu. Tetendit arcum suū t posuit
me. q̄si signū ad sagittā. Jē. Grā
uel ūt uita spūalis ē. Homo sīne
grā ē uelut mortuus. Ecc. ix. oye
luor ē canis uiuus leone mortuo.
glo. Canis uiuus pauper ītus leo
mortuus potēs miq. Hō sīne grā
q̄ nichil reputat. Ysa. xl. Omnes
gētes q̄si nō sint sic sūt coram eo. Gētes
sē gentiliter uiuētes. ps. Ad nichilū
redact ē un. sp. ē. ma. Ysa. xlu.
Omnes gētes que pugnāt aduersū
te sūt q̄si nō sint. Oē laudabile t q̄d
lucū ualoris ē ēt grē ē. i. Cor. xiij.
Grā dī sū id q̄ sū. ipa potēta mea
pedi grām. uocē pualē totū mū
do cui signū ē q̄ damnatus po
uidēt expedi ēē in statu in q̄ grā
possēt uerpe q̄ totū mundū hēre. Hō
sine grā uel ītute ē uelut arbor
arida incendio in stuali apta. luc
xiu. Si in uiridi hec fiūt ī arido
q̄ fiet. Ecc. vi. Non te exaltes ex
agitatōe aīe tue. uelut taurus
ne forte elidat ūt tua q̄ stultitiā.
et subdatur. t uelūtus ut
lignū aridū in hēmo. Egra hois
absq; grā ē sūt maledicta a dño
t arefcūt. Ecc. xx. Cuta grē nullū
ēēt amanda. Sūt. n. tplex sit uita.
nate scīz grē t glē. Vita nate na
turē suū hī ex uita grē. Secūm. Sō
uile uonū ē hz bū uile. Cuta na
te uulū demones t aīe dāpna
te qb⁹ bonū ēēt nō ē. Vita ū glē
acquirit p uitā grē. Sili di uitā
grē morte sua uoluit testaura
re t ad sustentādū ēā pablo dic
ne uel exemplū sē. xxxu. annis.
uoluit in mulīa hī mūdi manē.
Jē. ūt uel grā hoiem sup se leuat
Tre. uu. Leuauit se sup se. Secūm.
Oq̄ cēpta res ē hō n sup hūa
na sustreceret. Jē. ūt nō solū grā
ē deo imo ē ipa grā hoiem facies
gtuum dō t opa ei. sīc q̄ nullus
dō gtus ē. cū ea nullus pt ēē qui
sit dō grat. Vnica gutta grē sū
diabolo ēēt utilior dō gtūm faceret.
Omnes īqb⁹ grā nō ē filij sūt dē
Gratis ē deo unicū op⁹ a grā fīm
q̄ infinita sīt grā. Ex hac ppendi
pt fatuitas eoꝝ qb⁹ grā grata nō ē
q̄ uel mala sua uel bona ocepti
bilia ei ponūt. Secūm. duo gtuosa
ē unus ut ualitū sit male plu
re meliora. Jē. in Epīs. Ecclace
mulus ē q̄ dicat gtuor ē pulchro
uenūs e corpore ut⁹. Non. n. ullo
honestamento eget ipa. Magnū li
berū ē t corp⁹ suū cōsecrat.

Explicit de uirtute in communi. ¶ De ordine et numero theologicarum virtutum. j.

Incipit .ij. pars.

Octum ē de uirtute in ꝯmunm nūc dicendum ē de spēb⁹ uirtutū. & primo de theologicis scilz fide spe & caritate. de qbz. i. Cor. xiii. Nūc manēt fides spes caritas. Hys scīa & philosophia militat. ut ibi dicit glo. Aug⁹. & in li. de trinitate dicit Aug⁹. q. ppt̄ ista tria in aīo edificāda ōia diuinor librorū machinamēta conscripta sunt. Ideo prius dicēdū de theologicis q̄m de ceteris qa theologice ordinant aīmā ad finē supnū. ceteri uero ea que sunt ad finē illum. In intentōe uero opantis ponit finis hys que sunt ad finē. Scdm natām enī finis sumit ea q̄ sunt ad finē. causa finalis ea causat̄ finis. Scdm enī exigentiā finis causa efficiēs eligit materiam & in materia elicit inducit acquirit formā cōpetentē fini. v. g. Qui uult facē instrumentū ad secandū eligit materiam duram. si n. esset mollis potius cederet q̄m secaret. in materia uero dura acquirit formā acutā. si n. obtusa esset uel si esset penetratiua nequit ad secandum. sic finis in intentōe opantis ponit hys q̄ sunt ad finem tanq̄m quedā causa mouens ad illa. & ita utentes theologicis que ordinant ad finē supnum ponēs ceteris inutilibz q̄ dispo nr aīmā ad ea q̄ sunt ad finem.

¶ Tres uirtutes sunt qa necesse habemus finis bonitatē cognoscere & de ueritate & aliq̄ fiducia obtinere di habite. ut scilz agnoscamus quo debemus tendere & uelimus uenire & spem posse puenire. Nō. n. tēptanda sunt q̄ omino effici nō possunt ut aut sapiēs. Esse bōitatē finis agnoscim⁹ caritate ueritatis spe fiducia obtinēdi habem⁹. ¶ Cum ita exigant ad bene opandum scire posse & uelle & scire sit diminutū in uisibili & posse in intelligibili & uelle ordinatū in concupiscibili. Esse supplementū ē cognitis in uisibili. spes supplementū fortitudis in intelligibili & caritas ē ordinata uoluntatis in cōcupiscibili. ¶ Esse agnoscim⁹ supnum finē. esse simum bonū ee bonū se omnium cās ex q̄ cognitōe uite affectōes oriuntur scilz spes ex eo q̄ cognoscit̄ uel aliquid esse bonū & uelud̄ium ex eo q̄ cognoscit̄ ee bonū q̄ nichz melius pt̄ uelle. Carere bonū n. est q̄ uelle carere ab oībz ut aut. bz. Ethyō. & scdm Aristot. Oīa bonū exoptāt. Vita hōis absq; sue fide uaga ē nescies q̄ tēdat. Hō absque fide ad modum tēpalium uitor circuit. ad modū sālomonis ecclēsiastes. Jud. xvi. ecce na nec agnoscēs nec capiēs ps. Incessu impius amb. & uita

† Jo. xiij. al ablat trem. nes. q̄ vadat.

cuitatis habitacli ñ inuenit.
Ecc. x. Labor stultor affliget eos
qui nescuit urbē pgē. Tre. uu.
Errauerūt cēa in plateis. ¶ Ba
de hō in uia antiqua ē spe dirigit
mittit ꝑ caritatē suauitate sū
mi boni trahit. Trahit. n. q̄q
sua uoluptas. Cc. vuu. Que ē il
ta q̄ ascendit de deserto delicijs
affluēs in nyca sup dilectū suū
aug⁹. in li. de. li. arb. Tanta ē ho
ēditas duum aspect⁹ q̄ ñ pt ui
dere sñ amore. Haru tum inuisū
ē mēte iugiter castā exhibē. x. Ign
nitas. n. mētis ut aut aug⁹. con
fitat in h̄ q̄ fides sit integ⁹ spes
soliua ꝑ caritas sincera ꝑ ut aut
cō aug⁹. in li. de doc. xpiana. Ho si
de spe ꝑ caritate sb̄ nyc⁹ ꝑ eas i
ēcussē terrenes ñ indiget ceptis
in ad alios instruendos. Et sb̄dit.
Multa p h̄ ta ꝑ insolubilē sñi ag
gia uidz uiuūt. ¶ Boos ut aut aū.
Nos dō suppōnit. spes erigit. cari
tas unit. Bene agnoscam⁹ nos sb̄
deo ēe ꝑ debitores ēe seruicij. spes
nos eleuat ut audeam⁹ aggredi
q̄ sup uires ntās ē. caritas ñ nos
facat unū ēe cū dō. Amor. n. ē uis
unitiua ut dicat dyonisi. Int ñ
tutes theologicas Prius de fide
uicēt. q̄ act⁹ fidei pōt ee actu spei
ꝑ caritatis. ut patebit infiuꝫ.
¶ De fide ū h̄ modo dicem⁹.
Primo ostēdem⁹ necēem h̄ ūtutē
ñ. declaratōes ei⁹ ponem⁹. ūi. de u

dirigit⁹ et q. via

Q. ñ nēia sit unus fides.

nitate fidei tangem⁹. uiu. ꝯ ñdra
tōi ip̄i insistem⁹. v. tāgetur de
articlis. vi de erroib⁹ ꝑ cautus
error. vii. ad duitates fidei del
cendem⁹. ¶ Circa ꝓmū nō q
eū hō sit ab aliq̄ ꝑ sb̄ aliq̄ ꝑ ad
aliq̄ ꝑ sup aliq̄. nēre h̄t cognos
ce illū a q̄ ē nec de cāto bñficio
ingt⁹ ꝑ ꝯsequēs ceris bñficijs
indigē. B. In gratuito ē uer⁹ ures
siccās sibi formē pietatis terrem
mīe fluenta grē. Ite. Necesse h̄t
cognoscē eū sb̄ q̄ ē ne sit inutil⁹
seruus. ꝑ ꝯsequēs ira dei ꝑ pe
na dignē. pi. xuu. Accept⁹ ē ter
minus. intelliges tractū diā ei⁹
inutilis sustinebit. ꝯ. xcv. Ser
uū inutilē ꝓiate intenebs exte
riores. Circa illū ū sb̄ q̄ ē necce
h̄t cognoscē ꝑ ei⁹ maiestatē ut
sciat ei⁹ gliam amare. Maiestas ē
q̄ significat⁹ p h̄ adūbiū sūme.
cū dicat⁹ sūme potūs. summe sa
piēs. sūme bon⁹ ꝑ q̄ sit ei⁹ uolūtas
ut sanat ei ad bñplacitū ei⁹ ser
uire ꝑ iusticiā ꝑ miām ei⁹ in ser
uos suos ꝑ exhibitā ꝑ exhibēdā
iusticiā ꝑ ostēdentes miām in
debito m̄ seruientes. Ite. Necesse
h̄t agnoscē eū in mari h̄ mū
di q̄ sopit⁹ gubnator amisso da
uo. pi. xcvu. Et nesciet se dirigē.
Nesciat se regē q̄ ignorat q̄ debeat
fidē in exilio ꝑ hi mūdi q̄ i pāta
gine. B. Ite

illd ad q̄ ē sñ hē ogni tione.

† manē. B. q' pegrinatōnē ꝑ pria appet.

·xj· pars·

7 quicte finis frustrabitur· Aug⁹
in li⁹ ofe· Dūc fecisti nos ad te 7
inq̄etū ē cor nr̄m donec req̄escat
in te· Neāt 7 hīt cognoscē aḡ tene
at ea sup̄ que pōit⁹ ē ne sit inf
delis seruus in hijs in q̄b⁹ solum
mīstrium hīt· sibi usurpans dñi
ū uel alij q̄ debeat reddens seru
tium· 7 ita q̄ pfidelitate fuerat
remunand⁹· p infidelitate sit pu
nend⁹· ⁊y· xcv· Euge serue· bo· 7
f· qa· l· p· f· f· l· ml· t· o· Et Luc·
xvi· Sun alieno fideles ñ fuistis
q̄ uīm ē q̄s dabit uob⁹· Alienū
ē bonū· tēa stiorū· nr̄m ē bonū e
tnū· B⁹· in q̄dam sermone de aduē
tu· Terrene dulcie ñ ne ñ nē
sīt· Et paulo post· Deinḡ sua
sīt hī tollite ea uob⁹· 7 hō ēi int
ficit ñ sumet oīa· n· d· ēi· e· g· ē·
¶ Conuenētissim⁹ ū mod⁹ cog
noscendi p̄dēa per fidē ē· Nec mi
randū ē si oportuit hēre cognitōē
p fidem de pte inuisibili aq̄ su
m⁹ cū 7 de paternab⁹ carnalib⁹ a
lit⁹ cognitō hīi ñ possit· ut os
tēdit· G⁹· uu· li· dialog· Jhs ub⁹
dicent· uico q̄a sine fide neq̄t
fidelis inuit· Si eūdē infidelē
percunctari uolueris q̄ ptem ul
q̄ mīrem habuit· ptin⁹ respōdet
illū atq; illā· q̄ si stati req̄ram
utrū nouit q̄n cōcept⁹ sit ul' u
terū· q̄n nat⁹ fuit· nil uel uix
se ul' nosse fatebit⁹· 7 tū q̄ nō
udit credit· Jo· Si de ipō suo

uisibli cor̄e credit q̄ minime
ducūt aut inuisibilia ñ credi
que corporalit⁹ uidi ñ possit·
¶ Item· Qual⁹ cognoscēdi deo
ē gl̄ōsus 7 hōi meritorius 7 lau
de dignus 7 hūc req̄rit natā cor̄
q̄ cognoscēda sūt 7 natā cor̄ que
cognita sit· Qual deo sit gl̄ōsus
exh⁹ patet q gl̄ōsū ē p̄ncipi si si
plicia ūbo eius credat⁹· absq; cau
tione p̄ioris ul' utatim aut
fideiussoris· Ignoriosū ū ē q̄
si simplicia ūbo ei ñ credat⁹ 7 gl̄i
bz uiro note bōitatis 7 sufficē
tis facultatis molestū ē si sim
plicia ūbo ei ñ credat⁹· q̄nto ma
gis de gl̄ē qui nec fallī nec fallē
pt· Displicet si ñ credat⁹ ūbis ei
sn̄ cautōe tōnū q̄ q̄rūt gentiles
ul' cautōe signor̄ q̄ petūt iudi·
·i· cor̄· i· Judi signa petūt 7 ḡ
a sapiēnā q̄rūt· Q ūnū dñs os
tendat⁹ de hoc ostēdit· ⁊y· xii· 7 xvi·
Generatō mala 7 adultā signū
querit· eidem· xvii· O generatō in
credula 7 pūsa usq; q̄ patiar uos·
Jpōs· Et pitagoras indexerit
hīc legem discipl⁹ suis ñ erant
ausi in sentēcijs suis interrogare
ipē q̄ h⁹ erāt eis p̄ōe dicēs auc
tas· q̄nto magis auctas diuina
p̄ōe hīnda ē· ⁊y· erronū 7 ē hōi
h⁹ mod⁹ cognoscēdi· Cū· n· hō as
sentit⁹ hīs in hijs q̄ ñ sūt sensui
manifesta ñ p se nota intellāu
ñ uolentia nec̄ie plurib⁹ ostēsa

theologicarum ṽtatū.

libera ē assensio illa ⁊ coacta mitto
ra. Assensio ū q̄ ho assentit uel
manifestus sensus uel ꝑ se notus
intellectus ul' necessio ꝓbatus mittū
ñ hꝫ qa q̄ coacta ē. ūn. glo. sup ul
luc. Heb. x. Habentes fiduciam mī
tū sāor in sanguine. ⁊c. Ha
bes ñ hꝫ mittū au hūana ō dē
hūan' sensus ꝑ . bz exqmittū. Q
gra ē credituꝝ si sb' bona cautōe
credat ubo alicui'. Ite. H mod' cog
noscendi laude dign' ē. Nō est
imuolū utrē lucadū. sic ñ credē q
manifeste ꝓbabile ē hz imuolū est
⁊ laude dignū credē dō in hys q
sensus uel rō uidet' dissuadē. sic
fec abraham. de q̄ legit. to. tm. qd ꝙ
spe credidit. glo. Prior spes ⁊
natām sperauit sobolem. nec
tū habuit. Modo ꝑtrū. illu sper
sperauit scīz ut uetul' ex uetlā stīle
gnaret. De eodē hēs. Gen. xv. Di
xit dns abrahā q̄ egredi' de utō tuo
lebis eum hēdē. ⁊ ibi dō sulpice ce
lū ⁊ numā stellas si potes. sic erit
semē tuū. Impossibilia potāt hec
udī. cū dns cōcutiebat la tū. Gen.
xvi. Et cū ipo ꝙlenuisset ⁊ abrahā
uetul' erat. Ecclē. xviii. Et tū credi
dit abrahm dō. ⁊ reputatū ē illi ad
iustitiā. Eccl. xv. Similr beata ū
go būificat. Luc. i. Que credidit ā
glo in illa sblim promissiōe. Beata
mq̄ credidisti. ⁊c. Extra ū ego
les ⁊ alteri' pmittit de incredulitate
Nūm. xx. Quia ñ credidistis mihi ut
sanctificaretis me cora filiis isrl' ñ
introducetis hos poplos in tra q̄m da
turus sum eis. Et zacha. Simi
lit punit. Luc. i. Ecce inquit an
gls eris tacēs ⁊ ñ potis loq̄ usq
in die q̄ hec fiant. Ecc. xvi. In gene
rali credibili exartelectet ira. ⁊ apo
xi. Timidis ⁊ incredulis ps illoꝝ
erit in stagno igne ardenti ⁊ sul
phure q̄ ē secūda mors. ¶ Na
tā eoꝝ q̄ cognoscenda sit requrit
huic modū cognitōis cū q̄dā eoꝝ
sit in celo q̄dā in inferno. Hm. q.
de hys omīb' cognitō hīi potit
in p fidem ptīa dō de q hꝫ cognitō
principalit ē lucē habitat in celis
sibilem q̄ null' uidit hōm nec
uidebit. i. Thim. i. Et ego. xxxiii.
Nō uidebit me hō ⁊ uiuet. Ysa.
xlv. Uere tues dns absconditus. Jo.
i. Deū nemo uidit umq̄ in unige
nit' filii q̄ ē in sinu patris ipe enar
rauit. ⁊. cō. xi. Se'' o nouit filiū
ñ pat'. neq; prem q̄s nouit ñ filius.
⁊ cui filius uoluit reuelare. Cre
dēdū ē g' de dō filio enarrāti ⁊ hus
q̄b' filius enarrauit. cū in nobis
in p̄senti uidi ñ possit. ⁊ sī ubi
hilarit. Solū dō de se cēndū est
q̄ se sol' nouit. Cū credit dō q̄ sc'
sanctus, q̄b' i deus loq̄t. ñ mutā
dū ē si necē hēm credē deo de se
cū hōi de intionibz suis necē hē
am credē. i. Cor. ii. Quis scit ho
minū q̄ st hōis ñ spe hois q̄ i

ꝑ eo q̄ ñ cōdi
disti ṽ. m.

sit ptīa q̄dā
futa ⁊c. q̄dā

upō ē ·]ta ⁊ q̄ dei sunt nemo cog
nouit n̄ sp̄e dei · Et subdit · Nos aũ
n̄ spm mũdi hĩ accepim⁹ · sz spm
q̄ ex deo ē · glo · Amb⁹ manifest ē cog
nitōes a nullo sanct · n̄ ab aīo nr̄o ·
Non timeas uerus sās credē
sēlum tuũ · cũ dīs eis credideris
sensũ suũ · i · Cor · ii · Nos x sēlum
hēm · Gr̄ · in · uij · li dialogor · Qs
qs incredulitatē inuisibiliũ so
lidus n̄ ē debz q̄uldubio maio
rũ dās finem p̄fē · eis q̄ p spm
sēm inuisibiliũ experimētū habēb⁹
credē · Nam stult⁹ ē puer si interro
gō estiuē de luce mētiri q̄a ipe nul
lum aliud q̄ tenebō carcis nouit · Lo
q̄t · Gr̄ · de puo nato ⁊ nutrito i carcē
cui nr̄ q̄ gīuda de eo pōita fuit
in carcē de luce solis q̄ ipa q̄nq̄
nouũ loq̄t · Nata etiã cor q̄ cognitū
fuit hūc modũ cognitōis requirit ·
Cognitō aũ ista ptinz ad cōitatē
hoim · imo ad unitatē · Est · n ·
cognitō necessis sīn q̄ n̄ ē salus · Heb ·
xi · Multi ũ sūt qui capaces n̄ sunt
rōnũ q̄bz ea p̄suadere possit ea
q̄ necdē ē cognita accedentibz ad
dēm · unde oportet eos credē · hus q̄
taliũ sunt capaces · Sine fide ī
possibilē ē placē deo · Bruta aīalia
n̄ sē dī p̄cepibilia sic nec hoēs aīa
les capaces sē cor que sē dī in ē
dō uerus spualibz · i · Cor · ii ·
Aīalis hō n̄ p̄cipit q̄ dī sē · ubi
ostēdit · glo · Aug⁹ · q̄ aīalis ē qs
uel ī uita ut in sensu · Vita aīal

ē q̄ unt natālis ordinis metas
spe rector n̄ cōtinet eo ipe deo tegē
dũ sen subiicit · Anim ũ sēlu q̄s
aīmalis ē quia de dō uxe corpm
fantasiam uel legis litteram uel
tōn in phibitiõ iudicat · ¶ Si
te male cognoscendi suppleat de
fectus aliar cognitionũ · si aliqu
defuerit usus · necesse hī credē
aliq̄ de una ⁊ de alijs q̄ ad usũ
p̄tinet · Si ē illectus p̄ut ⁊ nouit
necēe hī credē aliqs q̄ hūt mg
nũ intellectũ et excellentiã · dis
cretem · n · oportet credē · g · cũ p̄e
dicta sensu n̄ subiaceāt ⁊ intelle
tus hūanꝰ scām ubũ phi se ha
beat ad diuinã esentiã sicut
usus nocte ad solē · necēe est
p̄ fidem talia cognosci · ¶ Pre
terea cũ dō altissimꝰ sit n̄ ē pos
sibile reperire scalã sufficientis rō
nis q̄ q̄libz ad eũ attingat · Non
attingit nanꝰ q̄cūq̄ attingit gigas
nec attingit q̄ ē puꝰ intellect⁹ ad cō
phēdū p rōnes oīa ad q̄ attingit / den
q̄ ē nigm intellectus · Item · Qui
n̄ appropinq̄t rei subtili n̄ pt eã
intēde licz ille q̄ appinq̄ ē eã intendat
sic hoies q̄ in sensibilib⁹ cōmorant⁹
n̄ appropiq̄ntes studio uel exercitatōe ad ea q̄ sūt intuisibilia · no
possūt ea cognoscē q̄ cognoscēt qui
studio ⁊ exercitatōe appropiq̄t ·
phūs · Impetu uelut lōge distātē
speculantur · Item · Intellect⁹ grossus
subtilia intēde n̄ pt · Qui hī tur

bidū ēlīn ñ uidet pīlū quē u
ret q̄ ht datum. Non uidet uł
huān q̄q̄d uidet a q̄lib. Sō pt g
cōitas oīm agnoscē q̄ necē ē ag
nosci accedentib ad eū ī p fidem.
Fides ē q̄ intellect huān cō subdit
ē q̄ indubitāt sb iectōne et obz sic
t affect eū ab eo similit fit. Nul
la. n. cō ē q̄e potī intellect ab hac
subiectōe fit exempt q̄ affectus.
t eū sint due ptes legis dī scīz
testimonia t mādata. intellect
eedit testimōia sic t affect ipler
mandata. Item. Cū intellect
induct fit gīa sicut t affectus t
gīa ipī intellect pncipal unde
at ē scdm q dic glo. sī illō ps
Ostendā illi. l. m. co ē x. in ma
iestate. Hec uisio ē tota mcos in
tellect hī gīa fidei induct ē. Qm
n. fieret in fut cō glos us ī
in plenti cō cet gt ul gratiosū.

Descriptiones fidei. ij.

Ecclēsia nccatē fidei ponen
te sē descriptōes eius. pius
tū notande sē duīse acceptōes hi
nōis. fidēs. ut appareat q̄m hī fidē
accipiam. fides q̄ndicat spōlio.
i. Thi. v. Primā fidē irritā fece
runt. Quīq fidelitas. pū. xx. Vitū
fidelem q̄s inuenier. Quīq cōlcā
Ro. xiiii. Omne q ñ ē ex fide p
catū ē. Quīq credituū uel collectō
creditor. ūn Archangli. Hī ē fi
des catholica. Quīq sacīmentū fidei
Aug. ad Bonifa. Cū ē pauloſ

abē fidem ī fidei sacīmentū. Sīn
q̄ fides informis. i. Cor. xiii. Et
si habuero omēm fidem ita ut
montes trāsferam t c. Quīq fi
des una. sic sumum hic. et sī hī
sic describitur. Heb. xi. Fides est
substātia rerū sperādarū. argumētū
ñ apparentū. Fides subā ē. subā
stat sb accidentib ea supportans
t sustīns t ñ eget alio subiecto.
sic fides in edificio spūali sbstat
totū edificiū supportās t sustinēs
ñ egens ītuitu aliq̄ q eam port
dat. Ipā ē firma pet sup q̄ sa
pies edificat domū suā. cō. vii.
Et eide. xvi. Sup hanc petrā edi
ficabo eccliā. m. petrā firmita
te fidei. Hec fidamētū ñ ruit nec
pluuiā nec fluuia ñ uentos. ñ mi
ri. in nixu. n. ē. pme tutatu. cō
vii. Descendit pluuia t uenert
fluuia t flauīt uēti t ñ ceciderūt
fundata. n. erat sup firmā petrā.
Pluuia q̄ de sursū uenit ē impug
natō ārce pīatis. fluuia q̄ de mō
tib descendūt sē plerūq̄ potēcie.
uert vicātur oīm tēptatiōnū gīa
de hī fundamēto legit. i. Cor. iii.
Est sapiēs architect fundamētū po
sui. glo. id ē fidē. x. Et paulo post.
fundamētū aliud nemo pt ponē
pt id q ponit ē q ē xpc id ē fides
xpi. Apoc xxi. fundamētū primū iaſ
pis. Jaspis ē uiridis colorus t fu
gat fantasmata hī fidē significa
cat q uiriditate eiusdē colōr

·rij· pars·

cordis deleāt et uānitatē hi mū
di q̄ q̄i fantasma ē fugat dum
fugitiuā ee indicat. Aug⁹. Q mū
de in mūde q̄ sterpis q̄ auīē co
natus tenē ius fugiēs q̄ facēs si
manēs? Sine q̄ fundamēto fidei ua
nū ē edificium spūale. id ē ua
dens in nichilū. Sap⁹. xiij. Ca
nu suīt oēs hoīes in q̄bz nō sb̄ est
scīa dei seu cognitō fidei. Sine h̄
fundamēto ē edificiū spūale q̄
sup̄ arenā q̄ necē h̄t corruere
ad̄ fluminis pluuie uel impetum
fluūs aut uēti. cy. vij. Descēdit
pluuia uenerūt fluūa flauerūt nē
ti et irruerūt in domū illā et cecī
dit et ē. ¶ In descriptōe fidei rel
spande ponūt̄ q̄a dignores sūt in
t̄ ea q̄ sb̄ fidei q̄a sūt finis. Sicut
·n· fides bonū inchoat sic adeptō
terū spandarū cōsūmat. Q̄d⁹ū
spandi potē nōiat̄ ibi q̄ diligē
di q̄a in medio ē ad actū fidei
et q̄a sic notat̄ absentia eoz de
q̄bz ē fides. Diligi possūt et plē
tia et absentia. Sz si spant̄ in ab
sentia uel futā. Fides aūt dicitur
sub ā terū spandaz q̄a cā ē ue
res q̄ spant̄ in futō in nob̄ sb̄sil
tant in plenā et qualā facit
cas in nob̄ sb̄silcō. Eadem. n. fi
tuta bona nūt nūc q̄dā sūt plē
tia. Ea et q̄ inuisibilia suīt q̄dā
in uenit̄. apt̄ p̄mū dr̄ sb̄stātia
terū spandaz. apt̄ sed nō dicatur
argūmtum n̄ apparētū. glo. Fides

spe ē de hijs q̄ n̄ uidentur. de uisis
n. n̄ ē fides sz argumtio et sb̄dit̄.
h̄ ē laus fidei si q̄ credit n̄ uide
t̄. Fides dicat̄ argumētū n̄ appa
rentiū quia ē inuisibiliū ēui
dētio. ut dicat glo. Gal⁹. v. Spa
ē ꝓbans n̄ ꝓbatū. Dedignat̄
n. ee. cōclusio. Tria sūt q̄ requīt̄
ex b̄ argo fidei sed arridēt ēui
dētio. unte rectitudo et p̄mij etnā
celsitudo. De p̄mo iam habi
tū ē. ve secūdo. hēt. Ro. i. Just⁹ n.
ex fide uiuit id ē uita tuam
regit et disponit. De tio. Jo
nu. Qui credit in filiū h̄t uī
tā etnam. Fides nob̄ p̄mo spō
nit. sedō unte ꝓtitudo assumit
ex q̄bz uita etna cōcludit. Ex
certitudie fidei infertur uita
etna tūq̄ ex implīca argumētōe
Jo. vi. Qui credit in me h̄t uitā
etnam. Ex fide ū cū unte rec
titudie q̄ ex plīca argumētōe ui
ta etna infertur. Ex fide aūt cū
unte p̄sentarie cōcludit mors et
na. de q̄ cōclusiōe. Eze. in. Filii
hoīs hac cōclusionē q̄m tra ple
na ē uocio sagenū, cuius plena multitate. Jac. v. Quis
poterit fides ei si fidē se dicat
q̄s h̄re opa aūt hāt n̄ nūq̄
potit fides saluare eū. S. dm
Clo. Fides maior ē argumētū
minor. cōfirmat. n. fides īmu
nitatibz p h̄ q̄ tot et tā sāctos
ea tenuerit. ¶ Ite. Notandū

q̄ ad unam fidē duo ꝓtinent
scīz ꝑmā uitatē cognoscē ⁊ ad cā
tīq̄a ad sūmū bonū ul' beati
tudinē tendē. Q̄ntū ad ꝑmū dr
fides augustinꝰ ñ a ꝓpatentū. q̄ñ
tū ad scām dr scholastica rerū spā
ratū. ¶ Tē. fides sic describitur ab
aug⁹. in li. de ꝑdestinatōe sōz. fi
des ē cogitare cū assensiōe ea q̄
ad xp̄ianā ꝓfitz religionē ⁊ ysi.
fides ē q̄ uerace credim⁹ id q̄ ne
q̄q̄a uidē ualem⁹. Cels⁹ dicat q̄
fides ē scīssime religionis fūda
mētū. Religio ut ait ysi. ē appel
lata q̄ p ea unī dō religam⁹ aīas
nās ad cultū diuinū unicū⁹ cre
ādi. Magistralit⁹ ⁊ fides sic des
cribit⁹. fides ē ut⁹ q̄ ea q̄ ad fūda
mētū religionis ꝓtinēt recte fat
mur q̄q̄ credim⁹. B⁹. in li. de ysidē.
fides ē uoluntas quedā ⁊ certa
plenitudo rerū ꝓpalatē uisarum.
¶ Tē notādū q⁹. uīz. uidē⁹ facē ad
h̄ q̄ fides una luce⁹ fiat cognitō. i
tus sit. Primū ē q̄ ad⁹ illi
uolūtari⁹ ē ad credēdū
bona de q⁹. mala ū credē ñ uult.
Sic ille inq̄ ē amor dī intrinsecus
uolūtari⁹ ē ad credēdū de deo oīa q̄z
credulitatē credit⁹ ē placita dō.
Unde sīm rationē sufficiēs assentit ta
lib⁹. i. Cor⁹. xiii. dicit⁹ q⁹ caritas oīa
credit. Secūm ē q̄a consentit huius ī
q̄ditialē ē cōsentire. Un sicut dili
gē inimicū ī̄mutus ē cū ad dilcōem
illā mutū ei⁹ q̄ diligit⁹ ñ mouet scz

potū repugnet. sic cōsentire dō ī hiis
q̄ nō uīm uidet⁹ ē ī̄mutus ē. Ter
cium ē q⁹ fides una radius unus
ē ꝓcedēs a sole uere a sole scz intel
ligīe. de q̄. sapīe. v. Sol intelligīe ī
ē oīa nob⁹. fides mortua ē sic lum
sol' q̄ ē in oculis obūbrat⁹ ñ hiis ca
lose. fides ū una ñ solū scz ⁊ cale
facit. ñ solū lum ē ad ostendendū scz
⁊ uita mouēs scz ad faciēdū bona
rectumq̄ a malo. cui uidet⁹ q⁹
cordate. q⁹ dic. Aust. de diuina scīa
q⁹ pl⁹ ē ut⁹ q̄ ars. Quartū ē q⁹ mi
ra operat⁹ ut infra patebit. cor. ult.
Signa dat⁹ eis q̄ credider⁹ ⁊ seq̄t⁹.
Sicut impetuositas fluuius tē ꝑ ap
paret cū fluuium⁹ inuenit obsta
clum. sic fidei ūtuositas cū aliq⁹ re
pugnās habuit. ¶ Tē fides sic po
tes describi. fides ē digna dō credu
litas. Credulitas dīgna ē credē
re ꝓpt⁹ se ⁊ sup oīa. Un sup illud
·ii. Cor⁹. ii. Non q⁹ sufficiētes sum⁹
cogitare aliq̄ a nobis q̄si ex nob⁹.
Dicit glo. q⁹ cogitare ē intuitū fidei.
assentire aūt sūme uitati ꝓpt⁹ se ⁊
sup oīa ē ei⁹ complemētū. ¶ notādū
q⁹ fides una ñ assentiat ꝑme
uitati ꝓncipaliter ꝓpt⁹ rōes. ūm rōes
possit ē inductiue ad eā. scz ꝑ q̄⁹
ipa inducta fuit. dicat. sicut dix
it samaritanam mlīr samaritane.
Jam ñ ꝓpt⁹ tuā loqlā credim⁹ ipi. n.
audiuim⁹ ⁊ sam⁹ q̄a h̄ ē cal. īnd.
Jo. iii. Aug⁹. in li. de corrept⁹. ⁊ gra.
Aliud ē admittere ñ q̄ aliq⁹ ñ fit

19

tctur?

·ij· pars·

t q aliq fit· nā sn alūnus nō
posslum uule ñ tñ affert alimē
ta alicui q uiuat q mori uoluit
q causa sn q ñ fit uel raro fit· ¶
Fides una in aīa ē ul' spelm de
atuatū ul' miracula ul' uōes
ul' doctna· sz lux in tota uel super
pncipal' cā ē q intellōs se conso
lat firme in ea q sūt fidei· Un
Aug' dicit q fides ē illuīatio mī
ns ad sūmā uitatē· Et sup illo
q̄j· ix· Credo uīe adiuua incre
dulitatē meā· Dic· glo· Credu
litas nīa infirma ē ñ in nra
aduersno dī. ¶ Sequē de u
nitate fidei de q̄ legit· Eph· uu·
Un dns una fides· Quīq; ū nde
tur facē ad unitatē fidei· ¶ Pri
mo h' q to de q pncipalr ē fides
unū ē· Cñ sr illo· Una fides· di
cit· glo· Unū t eadē ē q credimur
a cūctis fidelib' Un fides catholi
ca docet id ē unū salus· Deus de
q fides ē pncipalr unus ē t ñ mu
tatur· Eccl' xx· Audi isrel' dns nr
us unus ē· ps· Nō erit in te dr tr
Jac· i· Apud q ñ ē trāsmutatio·
Jero· Nec fides mutabr· Thob· u·
Vitā illā expectam q̄ dr datūs ē
his q fidem suā nūq; mut· ab
illo· ¶ Scdo h' q fides ē in
tñ in tribus deitatis ñ ē applabli
tate terū q credimur· id ñ uisi
ficat· Scdm ueritatē terū ēdita
rū· Jpa ē lucerna q̄ dī sapia ac
cēdit ad recreandā imaginā per

·ij· Qz una sit
una fides·

·j·

dita· Luc· xv· glo· Dragma ē nū
mus certe quantitatis hns ymagi
nē regis· Dragma ponit ē hō
ad ymaginē dī cātus in pcm
lapsus· Ab eadē lucerna uidet
posse uidi· t una fide uidet ēdi·
¶ Tertio h' q una ē hō ēdendi
in oibz articlis· sez p' utras cu
stodes una semp pncipalr intu
r· Credulitas q̄ p hōes ē· t ui
olitatē hōm debz dolificari· sz
ñ sic ē in fide· ¶ Quarto h' q
natā hoīm una t eadē ē apd
eos· g t natalia hoīm eadem
debēt ee apd oms· sz intellōs debz
do de uere natali obsequū fidei·
g fides una t eadē debz ee apd
oms· unica g ē una fides ¶ Quā
to h' q affectōes qs affectus hoīs debz
do eedem sr apd oms· ergo t
eadē rōe q debz intellōs do idē erit
ap eos· Preterea affectom cae sr
applensiones p amble· ut timoris
cā ē applensio diuine potentie ul'
iustitie· spei cā ē applensio diui
ne libalitatis ul' mie· Amoris
cā ē applensio diuine bōitatis· Er
go cui affectus iste eadē sr apd eos
t applensiones q̄ sr cause illar ee
dē erūt apd eos· Applensiones ū
de do inplenti oportz ee
fidei ppt puritatē intellōs hoīm
sic prius obtēlū ē· g una fides t ea
dē ē ap eos· Preterea aut aliq obse
quium debz do intellōs humanū q
sū ei inuitra ñ possit ñ solue

vna

aut nullū · si dicat q nullū os
tendit hoc falsum · q hō q simli
tūr si affūs aliq obsequium debet do
ñi & corp⁹ ḡ dr. ñi ēet dñs cū nullū
seruitū debēt ei · Propterea cōq
tur dñs de sb tractōe seruitij ap
hab malachi · i · Si pr ego sū ubi
ē honor meus / Preterea cū est
cuilibz hūti uoēm bñ dispositā
q sū di iniuria ñ pt dici dm ñ
ē adorādum uel uenandū ul
tūndū ul amādū · Preta omīs
secta igne & ferro plequt senescētes
gētia fidei sue & potiꝰ q fures ul
raptores · Phs & dicit · eos q dicūt
deos ñ ee adorādos pena mdigē.
Relinqt ḡ q aliq ēcū seruitū
intellūs debz deo q spalt ꝓfert
in ēlendo illi · Aliud · n · obsequiū
& intellām ñ uidet ei posse solue
unūsitas hoim · Cogitare solū
sue bonū sue malū ñ uidet ee
mitonū uel de mitonū · aliqn
ds qui oīa mala uidet pessimꝰ
ēet · ḡ assensus ul dissensus co
gitatōi aduenīs mitū ul de
mitū facit · assensus possiblis ē
unūsitati hoim · Circa illa q de
deo sb fidei ē · ea ait q bō tenet ēe
de de deo ñ sb infinita · sb ḡ aliq
ēta q qlibz adultꝰ ñ sit mte alie
natꝰ tenet ēcle de dō · vñ hebr.
xi · Credē oportz accedentē ad dm
qa ē & inquirentibz se remunatōr
ubi dicit glo · Sñ hac fide ne
mo ūqm saluari potuit · Siqs
tūm obiciat q ñ ē necē ea ēdi
de deo ab oīb⁹ ꝑpt puritate intel
lūs quādā ul ꝑpt defectū doctne
ul gre sz sufficit qdā de dō credi
ab uno & alia ab alio · ad hoc dicē
dū ē q nllꝰ ē adultus ñ sit īm
te alienꝰ cui intellūs capax ēe ñ
possit ei q ē dm ēe tūndū / ora
dū amādū & i eo ēe spandū · &
nūqd fuit mꝰ qn hūit sufficiē
tē doctrinā ad hoīmodi credēda ·
Vñ · Gr. loqns de parabola illa q ē
de operarijs in uineā missis · cō · xx ·
Dicit pat familias. Conditor
nr ē · q sit uineā tot ē unūsalem
ecclīam q ab abel usq ad ultimū
elēm q in fine mūdi nascetūs ē
qī tot locūs ꝓtulit q palmites ui
ne sit. Hic pat exit ad excolēdā ui
neā mane. hora tēa · vi · ix · & xi ·
operarios cōduxit · qa a mūdi hoī
cio usq ad finē ad erudiēdā fide
lū plebē ꝑdicatores mittē ñ desis
tit · Oīa & ñ de ē alicui adulto sa
ne mētis ad ꝑdicta ñ culpa ei im
pediat · Siqs tñ ēet in loco ubi doct
na cura talia ñ posset habē uel si
mule ē ñ culpa sua hoc impediret
occultā inspiratōem ei circa doctne
supplere ul catēzare pl'arcdinē de
cōductore & rectore unūsitatis pos
set admonere. ¶ Est ḡ una fi
des ūa oīm ūe fideliū licz int eos
aliq pla aliq pauciora de dō ex
plicate ēdāt · cōs tñ pati debēt ee
credē dō i oīb⁹ q ul pse ul ꝑ uiros

.ij. pars.

fide dignos eos dice nellet. debet
etiã oẽs credẽ oĩa illa ẽ uã q̃ p̃o
phete ⁊ alij hoĩes sp̃ũ di eloqti
credidit ⁊ docuerit. Omis aũ secte
q̃ntũ ad ea ī q̃b⁹ ñ cõuenit cũ il
la uã ⁊ unica fide ꝓtores sc̃t. q̃ Il
la uã ⁊ unica fides xp̃iana ẽ sic
multiplic p̃t ostẽdi. Et p̃mo mira
clox ꝯfirmatõe. Nulla. n. alia secta
hꝫ miracla ad sui ꝯfirmatõem. Mi
racla hi fidi ab abel filio adam
fca legit de q̃ legit. Gen. iiij. Resp
exit dñs ad abel ⁊ ad mnã eius.
Cui ñ respexit illa. alia trãslatõ ha
bet. Inflãmauit dñs sup abel ⁊ sup mnã ei. Ignis. n.
de celo oblatõem ei accendit. ut le
git fcm. Helie in carmelo. iij. Reg.
xviij. ti Leui. ix. sub moyse de ī
ce sb̃secuta sc̃t miracla. sb̃ noe ⁊
sb̃ abraham ⁊ sb̃ aliis usq; ad
lege moysi. ⁊ in gente hebreox mi
tiplicata sc̃t. Et ab exitu egyptꝝ
usq; ad ingressũ tre p̃missionis
dsolata sc̃t gentem illã. ⁊ donec
ges illa uiserunt hũc fidẽ ñ dese
ruerũt eã mirabilia fidẽ cum
hac fide ñ aplos trãslata sc̃t mi
racla ad ecclĩam ex iudeis ⁊ gen
tib⁹ collectã. Mirabilia ũ q̃bz hꝫ
fides ꝯfirmata ẽ talia fuerũt
q̃ solus dñs ea efficere potat. sicut
fiunt statõ sol⁹ ⁊ lune ad spacũ
ccu. horax ad p̃ceptũ iosue mi
nist di obediente dño uoci hois.
Josue. x. ⁊ regressus ẽ sol ⁊ c. Et

tpe ezechie. Ysaias. xxxviij.
Et obscuratõ sol⁹ ⁊ lune in pas
sõe dñi facta. tpe q̃. phi. q̃ athe
nis erãt ñ ualẽtes inuenire nã
lem cãm illi⁹ obscuratois iduc
ti sc̃t ad hꝫ q̃ dicit q̃ dis nature
pacieb⁹. ⁊ cõstituerit aĩa dõ ig
noto. De q̃ act. xvij. Quis dubi
ter de hꝫ q̃ ille sol⁹ cursũ sol⁹ mu
tare p̃t q̃ instituit. Ite Roucia
liguatũ data ẽ aplis ⁊ illuĩa
tõ subita. q̃ hꝫ q̃ erãt ydole
rũ fci sc̃t secdm p̃missionẽ eis
fcam a xp̃o. Jo. xiiij. Paclet⁹ sp̃s
sanct⁹ q̃ mittet p̃r ī noĩe mo il
le uos docebit oĩa ⁊ c. Luc. xxi.
Ego dabo uob⁹ os ⁊ sapiam cui
ñ potũt resistẽ ⁊ ꝯtradicẽ oẽs
aduersarij uri. Ite. Roborato a
plox q̃ cũ ado debiles erãt q̃
per⁹ q̃ maior uidebat cẽ ad uo
cẽ uni⁹ anelle dñi mox timuit
uita negauit. Virtute sp̃s sci in
duti exalto ado fortes fã sc̃t ut
nullũ timerẽt. Luc. ult. Sedere
incauitate q̃ ad usq; induam̃i
uirtute exalto. Non timebãt eos
q̃ iã omm̃ cor accederãt. Act. iij.
Nõ possum⁹ inq̃t per⁹ ⁊ joh⁹. q̃
audiũ⁹ ⁊ audiuim⁹ ñ loq̃. iiij. Ite.
Subiugatõ mũdi p̃ paucos
simplices. B. Luc. magna ⁊ mira
plane fuerũt miracla q̃ dñs ges
sit ī tra hꝫ tri sup oĩa, alia. emittit
q̃ in paucis simplicib⁹ totũ mũdũ
⁊ omnẽ eius altitudiẽm sibi

.ij.

sb'ugauit. Jtē. Cōnūcto fīōi āu
tē q̄i p totū mūdū q̄ē unū tū
opum mutabliū dī-q enumāt
B'. dicīs. Tria opa inq̄r fec' ōpe
illa maiestas in assūptōe nīe
carnis. ita singulariť mutablia
ť mutablit singularia ū talit ñ
facta sūt ñ faciēda sūt ampliꝰ
se tīā ꝺuūcta sē quippe ad ūnitē
ds ť hō mat' ť ugo fides ť cor hūa
nū. Multa ť mortu reluscitatu
se ť a xpō et afforib' nōie x. Qb
.n. dubitat q' sol' ds q̄ hōi unīā
vedit pt ei eā reddē pt' q' eā am
tit. Joh. x. Potestē habeo ponēdi
aiam meā ť itū sumēdi eā. q̄m
puē hō h' potēt. Posita. n. aīa eā
ñ ecc hō q̄ eā potēt sume. Cū. n.
aīa ponit' hō vestit ee. q. ŋ. ñ
ē se reficē ñ pt. Jn noie. n. x. ce
a se illuīatu ꝺpli mūdatu pa
lutia ť alīs infirmi. ť natām in
sanabl'es sanatu q̄ oīa eī ds q̄ so
l' ea facē potuit ad cōfirmatōem
vē fīōi fieat ť cūctis ut dīn
nolle testificari mīdacū aliq' ñ
uelle miraclis hōines īducē in
errorē ñ eos sb'tr'he aultā sua ť
sue diminuē glām suā. Jtē festū
ē uām fidem ee fidē xp'ianā q' ds
sic cōfirmare uoluit. Nulli' inel
lēs bñ dispōit' h' reap et q' p.
ūitas potēt ee mīdax ul' uelle ee
eā erronis sibi cōtumelioſu. De
hac testificatōe dic' Joh'. i'. ca. v.
Q̄ ñ ēdit i filio mīdacē facit pa

tre q̄a ñ ēdit i testimōiū ei' q̄d
testificat' ē ds de filio suo. Jtē. Jo.
v. Ego habeo testimōiū maī' iohe.
Opa. n. q̄ vedit m pat' ut ꝓficiā
ea ipa opa testimōiū phibēt de
me q̄a pr me mittit. Jtē eīdem
xv. Si opa ñ fecissē i eis. q̄ nemo
alī fecit peccm ñ habuissē et eulde
xuu. Pat' in me manēs ipe fac'
opa. ñ credītis q̄a ego in pat' ť
pat' in me ē. alioq'n ꝓpt' ipa opa
credite. Si q̄s tū dicat miracla
illa ñ ee fca ad fīōi testificatōem
pater h' ee fallū. p modū q̄ mira
cla fca sē. ť exemplu eā pauca mi
racla ponam. Cy. tx. Dicat xp'c.
vt beatus q̄a filī' hois h' potes
tatē in tra ut intendu ꝓxa. aut pa
lmo. Surge tolle lectū tuū ť
uade in domū tuā ť surrexit ť e.
Patz ex ipa lītā miraclm illo
rum ee testimōiū fīōi ť dic'. ut
Dixit petr' claudo ex utero matis
sue. Jn noie ihu x nazareni sur
ge ť ambla. ť surrexit. Et ꝓtin cōso
lidate sūt bases eo' ť plāte ť ex
silies stetit ť ambulabat. Et de
vȳonisio areopagita legit'. q
cū discipulis cū paulo sorte p
trānsiit ecc' puā corā eis ť sta
tim ad vȳoniū paulo seruentis
huc ecce in noie dī tui uade ť
udeat ego eīa stati. Sz ne ut
catis ubis magicas q̄a forte
nostis uba q̄ hūt hmōdi effica
cīa ego pscrībā ť formā uboꝝ.

.uj?

·ij· pars·

Hanc mq̄ formā uboz dicas et·
In noīe ihu x̄ de ugine nati cu
alixi mortu q̄ reluctrexit ⁊ alē
vit in celū ande· ⁊ ut omīs tol
lēt sulpitō· prep̄ paul⁹ dyonisio
ut ipe eaē uba ꝓferret· ⁊ ī ea
forma uboz vix dyonisiū ecco
ut uiuēt· ⁊ statim uid· Et cōfest⁹
ē dyonisī se cēle· De ꝓbatōe per
miracla vic petr⁹· Act· ii· Jhīm
nazarenū uiū approbatū a dō
in nob ututib⁹ ⁊ ꝓdigijs ⁊ sig
nis q̄ fec dō p illū in medio nr̄
sicut uos scitis· hc de finito ꝯsili
o ⁊ ꝓscia dī tradit̄ p manū iniq̄
affligētes interemistis· Et P· in
simone de alēde· ostēdit xp̄m
ꝓfecisse ꝓbatōem dīnitatis cū in
celū ascēdit hys ub· Cū ihc se
dēm unuūsoz q̄ sc̄i ī tra ⁊ ī ma
ri ⁊ in iferno ꝓbasset q̄ restabā
t ut aeris ⁊ celoz se cē dīm ꝓba
ret· Terra eū dīm cognouit q̄a ad
uocē iustus ei cū clamaret noce
ntēna lazare ueni foras
mortuū reddid· Mare cognouit q̄a
solvū se ꝓbuit sub pedib⁹ eius
Jn ferū cognouit cui ipe portas e
reas ⁊ uectes ferreos cōtrīg ⁊ la
thanā ligauit· Sic q̄ī ore pisces
cū ipo pisce statim in uentre
p̄duxit· q̄uldubio ⁊ maris ⁊
oīm q̄ī mari sc̄i dīs sunt· qui
mortuos sulcatauit· leprosos mūdā
uit· cecos illuīauit· dēs effugauit in
firmitates· dīs oīb⁹ fuit ⁊ eade
manu q̄ fecat q̄ vetecauit tri
cebat· Ad ꝓpriā q̄ sibi nīe
integritatē· testat ut uidentibus
discipl⁹ ꝑ medū aeris dīs
alēdisset ⁊ ē ꝓbabit q̄ dīs
unuūsoz es ⁊ iam ⁊ ꝓfecto vebe
bit ut ī noīe tuo dē genu flec
tat· Extra miracla uo notable
ē q̄ munist x̄ post passionē ei⁹
in noīe ipi maiora miracla fe
cerit q̄ xp̄s fecisset sic ipe ꝓmi
sit· Jo· xiiii· Qui credit in me
opa q̄ ego facio ⁊ ipe faciet ⁊ ma
iora hoc faciet· Mai⁹ fuit q̄ ad
umbrā pet⁹ sanabant in firmi·
Act· v· q̄ q̄ tactū uestimēti eius
mulr fluxū sanguīs patiēs sa
nata ē· Oī· ix· Jte· Lege mai⁹ fuit
q̄ duo latrones q̄ ueneno sūpto
mortui etāt sulcatati sūt tunica
bi Joh· euāngl⁹ pōita sup eos·
Jte· Dīs ī euā· tres mortuos leg
sulcatasse· hz de bāo Andrea leg
q̄ xi· sb̄ merlos sulcatauit· Item
Sā ī solū unū hz ⁊ mortuū fi
rem ista miraclis cōfirmauit·
Et uno uba dīa qī unūsitas
terū fide ista mirabilit cōfirma
uit· Osii G⁹· iii· omnia· Ephi e· Oīa
mq̄ eleīta suū uenisse testata sūt· Est· n· de hys q̄dā
usu hūano loq̄r· dīm hūc celi
ē cognouīt q̄a ꝓtiī stella mi
sunt· mare cognouit q̄a sub plā
tas ei⁹ se calcabilē ꝓbuit· tra cog
nouit q̄a eo moriēte cōtremuit

/ auctore

de fide

sol agnouit qa lucas lue radios
ab scōdit. saya ⁊ patres cognouerunt qa tēpe mortis ei scilla st.
In fem cognouit qa hos qs tenebat mortuos reddidit ⁊ tm hoc
q dm ōia in sensibla elemta
sensert ad huc in fidelīū ordore
corda vīm ee nunme agnoscēt ⁊
durioza laxes scindi ad penitētiā
nolūt eiq cōfiti abnegāt q ele
mēta ut diuinū aut signis aut
scilliōibz vīm clamāt. ¶ Scdo
pt ostendi ueritas fidei xpiane tēl
tū exceptōe oī maior/ mlitudie.
Et pmo ꝓducam in medīū. Joh
bapt. q apphis ꝓfect fuit. ps
Dauid lucerna xpo meo. ysa. xl.
Ecce clamātis in vel ⁊ c. ⁊ alt.
iu. Ecce ego mittā angelm meū
q ꝓpa. viā ām facie m. Huc os
miracloſe nata fecit in mūdo il
lo ex scīs patrēbz cū elyzabet
ēet sterilis et ambo ꝓfectissent
in dieby suis. Luc. i. Cū fieret
testimoniū xpo. Jo. i. Hic uenit in
testīm ⁊ c. Quis dubitz de hac q
os ñ io fecit eū nasci miracło
se i mūdo isto ut testīm phibēt
ñdacio. Jo. v. Ego os misistis ad
joh. ⁊ ipe testīm phibuit ue
tati. Ei ōceptio ⁊ natiuitas ꝓpria
tata sit ab angło. Luc. i. Hic ue
uterq matino testīm dedit xpo.
i eccle. Ecce ut facta e uox saluta
tois tue in auribz meis ait ely
zabz. exultauit infans in gaudio
in utero meo. Si ñ oī volo sunt tes
timoniū illud. Ipe fuit lucerna
sunt q uoluerī meluūt ad eū sa
cerdotes ⁊ leuitas ut viderēt
ab eo utrum ipe esset xpc. Jo. i.
et cōfidisset et si dixerit se esse x.
vñ Joh. v. Eos noluistis exul
tare ad horam i luce ei ut credē
tes ipm esse xpm dic ¶ Quanto
magis debuerit ēē ei fidei tes
timoniū alij. Efficaci. n. est testīm q
alioꝝ phibz alij q q phibz li
bri. Joh. v. Si ego testīm phibeo
de me ipo testīm/ ñ est verum. Sa
tas tot ñ solū annis ix i gentili
b ⁊ ureris nota e. Testīm ei mlt
cū efficax e ad cōfidendū uerbo.
meopt illud. Dauid lucerna x. m.
subdit. Inimicos ei cōfudit. ysu. Qui
sit x. testio iohānis ysaiet uerbo
hes. cy. xci. Baptisti inqt joh
ñ erat de celo ait hoibz. ⁊ illi
cogitabāt int se dicētes. Si dix
erit de celo. dicz. Qre g ñ cre
distis ei. Si ait decim ex hoibz ti
mem ebam. cōs. n. hebāt iohem
sic ꝓphām. De testīmo. ioh de x
habes joh. i. Qui pe me uenit
e ante me fcs e. ante scīz dignitate
qa prior me erat. ⁊ de plenitie ei
nos omes accepimus. cy pt. No
sū digni ut soluta corrig. cal. ei.
Jte. Ecce agn dī. ec. q. t. p. tm.
Jte. Vedi spm descendentē qi co
lūba de celo ⁊ manēe sup eū ⁊ ego
nesciebā eū. sz q misit me bapt.

meū

H.

Cui?

in aq̃ ille in dicit. Sr q̃ uidis
spm descend̃. & ma. sup eũ h ē q̃
bap. i. l. l. et ego uidi et t. ph. da
h ē fil. di. ¶ Aliud testiñ. ē ioh.
euañ. Cidimus glām ei glām
q̃ unigeniti a pre. Cidim rō
cognouim p miracla p uocē e
lapsam de cēlo p trāsfiguratōē
resurrectōem ascēsōem spr sā mi
sterīm glām ei tale & tātam ñ
decet unigenitū di pris. & i. Jo.
i. Qd fuit ab initio q audiuim
ñ & q uidim ocls nris q pre
spexim & manꝰ nre tractauīt de
uerbo uite & uita manifestata
ē et uidim & testañ & ānūciam
uob. Sidi nre testimoiū uat ēs
& hō et angls. De pmo hēs. i. Jo.
v. Tres sūt q testiñ uāt in cēlo
pat ūbum spr sc̃s. Et subdit.
Si testiñ hoim accipim testiñ
di maī ē. Scdō. Pat pibuit
testiñ x̃ vicario. Hic ē fili mꝰ
dilect̃. fili in trāsfiguratōe oste
dendo potētiā diuinitatis & spe
batudis etne. Spr sc̃s sup xm
in specie columbe descendendo & in
noie x̃ corda discipl̃or ipleñdo.
Testiñ ū hoim taliū fuit q
note fuīt sc̃tatis. indi ytēp
tores. nllū hoim timentes q̃ uita
tē sibi morte ppa auli sp̃ sctā
re cū mānsionē sit q nllus iam
captus morte mēdatiū audet
cōfirmare. & hoīes mendaces in
morte ūitatē ostēt. Ecā ipe x̃

uitatē fuer morte ppa cōfir
mauit. Hoc signū speciale cā
qm̃ certissimū pmittebat ipe
uideis. cū. xii. & xvi. Generā
tō inq̃t mala & adultā signū
quit & sig. ñ dab. ei. n sig. io.
ppl̃e. Sicut. n. fuit. io. i uen.
ceti. tbz die & t. n. sic erit. f.
h. i cor. t. db n. & t. diebz. Cū
ōino due res pcēm faciāt sctz
timor & caritas. ut dic glo.
sup illo. ps. Incensa. ig. & suf.
Que cā posset ee medatu in
ill q et tribulatiōa bona ꝫ temp
nebāt & mala letant sustine
bāt. Phil. ii. Omia arbitr
sū ut sbōra ut x̃m lucrifaceī.
Act. xx. Spr. sōs p ōes ciuitates
ptestabat in dicēs qm̃ uincla &
tribulatiōes ter̃is me manēt h
mch hoz uicor. Siqs ū dicat sōs
uoluisse decipe & receptos fual
se q̃m potuit x̃ decipi cū ee suū
cū nata rationalis maxime hāt
cognoscē se ee. Aug. in li. de aīa
& spū. Mch tā nouit mēs uel
aīa q̃ id q sibi p̃sto ē. ñ tñ
ul aīe q̃q magis p̃sto ē q̃ ipa
sibi. Mch g tm nouit q se ee. q̃m
g x̃ decipi potuit cū dicebat. Jo.
viii. Am amen dico uob ān q̃
abraham fieret ego sū. Jēe. Jo. ij.
Ego & pr unū sum. Jēe. Cū na
tē rationali p se note sit oparōs
sue. aīa. n. p se cognoscat se ēde
uel intelligē ul deligē. q̃m potuit

ceptu ē illō. Jo. vnu. Ego p̄n
apū q̄ locq̄ uob. Jp̄e seqbat
se simplr oīm q̄ cāta erāt p̄na
pū fuisse. Luc. vnu. Tetigit
me aliq̄s nā ego cognou utu
tē de me exisse. Item. Cūm pau
lus arca celestia bona recepi
ponit q̄ tam ē usq̄ ad terti
ū celū & auduit archana q̄ ñ li
c hōi loq̄. ii. Cor. xii. De testi
mōio hōum dr̄ legit act. x. Hos
testes suis aīt petr oīm q̄ fecit
xp̄s ihel in regiōe iudeor & ie
rusalē q̄ occiderunt suspendētes
in ligno. Huc ds suscitauit tcia
die & dedit eum manifestū fie
ri ñ oi pplo sz testibz p̄ordina
tis a dō nobis q̄ manducauim
et bibim cū illo p̄q̄ resurrex
a mortuis & p̄cepit nob p̄dica
re pplo & testificari q̄a ipse ē q̄
cōstitut ē a dō iudex uiuor & mortuor. Huic oēs pphē testi
mōiū phibēt remissionē pec
cator accipe p nom ei oēs qui
credūt in eū. Testimōiū ū istud
ds tā cito cōfirmatū. Vñ gladi
tur. Adhuc loq̄te petro & ba hec
audit spūs scs sup omēs q̄ au
diebāt uba. Testim̄ pet de xp̄o
hēs simlr. Mt. xvi. Tu es xp̄s
filius di uiui. Jo. vi. Dix petr.
Nos credim & cognouim q̄a tues
xp̄s filius di. Sbi nīe testim̄ dedit
angls in xp̄i exceptōe. Luc. ii.
Exce angls dñi sterit uxt illos
& circūfulsit eos. Ecce ego euāngl uob
gaudiū mg. Jte. Et fca ē cū an
glo multitudo milic. celestis. Item
In resurrectōe. Mt. & Mc. & Luc.
ult. & Joh. pault. Jte. In assensōe.
Act. i. Fides ista testim habz & a
domesticis & ab extrīcis. Exo. vu-
lgi phōis deficientis in tuo
signo cōpulsi st cōfitent digit
ui ē h. Deut. xxxii. Nō. ii. ē ds nr
ut dix exo & immica nīa st uidi
es. Et Mt. ix. Videntes turbe x̄m
mirabilr operantē dixerūt. Nūq̄
apparuit sic in isl. et Jo. ix.
Jllūinat? cec? a natiuitate dix.
A seclo ñ ē auditū q̄ q̄s aperuit
oculos cui nati. & Joh. xi. Jpi
pontifex & phisei dixerūt. Qd
facim q̄a hic hō multa facit si / signa
mim cū sic oēs credēt i eum
st iosephi q̄ semp fuit iudeus 25
sapientissim in uetī lege q̄ capt
fuit in ultima captiuitate dix
rusalē scā p tytū & uespasia
nū. tale testimōiū dedit xp̄o
fuit eidem temp̄ibz ihesus sapi
ens uir. si cū eū uirū nōiari fas
ē erat. n. mirabiliū operum effec
tor & doctor eor q̄ libēter q̄ uerā st
audiūt & multos ex gentibz sibi
adiunxit. Xp̄s h erat. Jte. Pe
cruce hys q̄ ab imo eū dilexe
rāt appatuit. Jte. ulsus ē secū
dū q̄ pphē ul h ul alia de eo
fuīa p̄dixerāt. Sz in hodiernū
die xp̄ianor q̄ ab eo dēi st &

nomen pleuerat ⁊ genus. Ho
vie ⁊ fidei nre alie secte testim
phibet ea pt suam alys pfe
rendo. Vn cu testim q̄ p se phi
bent nullu reputem testim cor
q̄ alicui ualoris ē p fide nra ē
Ite. Nobiles phi in hys q̄ re
do noscabilia st fidei nre testim
phibet ut ex h q̄ una sit pma
causa ⁊ q̄ etna sit sume pe
tene sume sapie sume bonita
tis. Vn q̄ntu ad ista fides nra
ex intimis phie supta ē dis
caplinis. uxe ibu Boecy. m
phemo li. de trinitate. fidei nre
⁊ testim phia unanimitas ca
tuta q̄ntu ad ea q̄ de do cog
noscabilia st. Hoc. n. q̄ uni sit
mdo attestat q̄ uni sit deus.
Accedat q̄cunq; uis creatā ⁊
faciat aliū mdū tātū ⁊ talē
q̄lis ē mdus iste ⁊ dicā q̄ do
ē. Ppenultas catare attestat
etnitati catoris. cui ois ea sit
potētior suo effectu. mgnitudo ui
ci potētię. pulchitudo sapie. u
tilitas catuū hoīum.

. Tertio pt ostē
di uta fidei nre p h q̄ reuela
tões huit an legē. ut sb noe
Abrahā Iacob. ⁊ patr ex li.
gen. q̄ multiplicate st lege suc
cepta. Nu. xii. Siqs fuit int
nos pphā dni in uisione appa
rebo ei ⁊ p sompnū loq̄r ad
eu. at n talis seruus mis moy

| ⁊ pphias hr ⁊ reuelones

sen q̄ in oi domo mea fidelis
simus ē. ore. n. ad os loquor ei.
Deut. iii. Non ē alia natio tā
gnōdis q̄ hr deos appropinquantes
sibi sicut ds nr adest cunctis ob
secrationibus eis. Nō fecit taliter o. na
⁊ iu. l. n ma. eius. Et baruch.
iii. Hi sunt mandata dei q̄ pla
cent in nob manifesta st. Ph̄ie
q̄s hr fides nra multū ꝑfit
mat ea. Vn cu iohis bapt multi
tudines caplos ad xm ad cognitiōem
eos de xpo. hy. ri. Dominū etiā
uit eos ostendendo pphiam ē
impletā q̄ pdixat. ysa. de ad
uentu ei. Isa. xxxv. Deus ipe ue
niet ⁊ saluabit nos. tūc aperen
t oculi ceci ⁊ aures surdor pa
tebūt. tūc saliet sicut cerua cla
ud et apta erit lingua mutor.
Vn aut dns discaplis iohis. Eū
tes renūtiate iohi q̄ audit ⁊ ui
ceci ui. claudi ambu. ⁊ c. Ite. ysa.
xli. Dicat dns ad ds n uerus
amicitate q̄ uetā st in futūm
et scient q̄a du estis nos. Reue
latões pphie cui hac fide trāsfate
st in eccīam collectam ex gentibus
ut patz in reuelatōe illa euel
lenti de q̄. ii. cor. xii. que paulo
tā ē usq; ad tertiū celū rapto.
Et i iohe. cui reuelata st cor
misticia q̄ in apoc. cōtinetur. Iu
dei ū in ii hr reuelatões ill
pphias q̄ hāc fidem defenderūt.

Quarto p h q̄ fides nra

vigntissima deo sentit. Aug⁹.
Prudentiū ⁊ fidelium ē estima
re q̄ sit fides pulcrior ⁊ maiesta
te dī vigntior. Alie secte male
sentiūt ul' de dī omīpotētia si
cut q̄ negant dīm posse corpa
lia sulcitate ul' natām nr̄ā
potuisse sume. uel alij de ei⁹
bōitate ut q̄ negant lapsos
in pcm̄ p penitētiā posse re
duc ad dīm. Alij de ei⁹ iustica
ut q̄ negant dīm iudicatūm
pcm̄ aut q̄ dicūt eū salte ñ
iudicatūm etnaliť. Fides ū
tra omīpotētiā dī p̄dicat ⁊
sūmā eius sapī am ⁊ bōitatē.

¶ Quīto p̄ b̄ q̄ fides nr̄a de
huanitate p̄phabliora sentit
⁊ q̄ magis decet ēam rationa
lem. Dicit. n. eū ad ymagi
nē dī ēatū. Gen. i. Creauit de
hō. ad ymag. ⁊ similit. s. Ad
hymilitudinem ⁊ dei monet u
ue. Eph⁹. v. Estote imitatores
dī sicut filij karissimi nūc filij de
i sumus ꝛ nondū apparuit q̄
erimus. Scimus q̄m cum apparu
erit similes ei erimus. Gens u
dox ⁊ gens machometi sentiūt
indigna de dī magnificētia
dū ges uidox spectat solā af
fluētiā ad hoc q̄ habūt. Et gens
machometi solas delicias cor
pales. q̄ntū excpmissione le
gis cor. Vtiq; aūt spes dēa u
det ēe hoīnū q̄ in uanū acce

† ⁊ ad gl'am silem diuine gl'e p̄mit
puenire .j. Io. iij. karissimi

punt animas suas. ⁊ sere ē
brutalis eū aīa inuisibilis sit
bonis inuisibilib⁹ remunan
da ē. ñ natā rational' bonis se
nsibilib⁹ bēa fieri p̄t. Beata
uita inuenit eū eo q̄ ē hoīs
optimū ⁊ amatur ⁊ habet q̄ de
ūus ēe q̄ ipe hō ñ p̄t. Aug⁹.
Quisq̄s q̄ se ipo uerius ē sciēt.
fiet ipe uerior. Fides ⁊ sana hoī
nē ad timorē p̄fm̄ p̄ducat et
q̄ntū ad dīm ⁊ q̄ntū ad p̄ximū
q̄ntū ad dīm q̄a de ipo p̄dicat q̄
max timorē dī nob⁹ incutit ⁊
ipe max ergt ⁊ dī amorē in nob⁹
maxime accēdit. Ostendit. n. uel
tristissimā iustitiā dī in rebelles
ipi ⁊ iudicta etnā mte actiua
tis q̄ efficacissimū ē ad timorē
nob⁹ incutiendū. Ostendit hic
sibi salutatē dī q̄ filio suo p̄po
nī p̄cepit q̄ pro nob⁹ oībz. t. d.
q̄m ñ ⁊ cū illo oīa nob⁹ do
nauit. Fē vīficatū redemptiōis
q̄ est maior ignis ad mēdē
dū cor mīm q̄ ēet tot⁹ mundus
ad corp⁹ accēdendū si tot⁹ ar
deret cordibz nr̄is imittit amo
re q̄ magis ydoneū ad in
cendendū ⁊ inflāmandū diuinū
amorē in nob⁹. Nō accēdit me
tuus ignis q̄ igne ñ ē maior
ignis spūalis amore q̄ filij
dī amauit nos. Io. xv. Maiorē
hac dilectiōem. nē. h̄ ⁊ q̄ ut
animam. su. po. q̄s p amicis suis.

⁂ q̄ nullus loc⁹ desperatōi relin
q̄t Ro. viij. Q̄ p̄pio filio s.
n̄ p. ⁊c.

/cor mīm

Q̃ñtũ ad p̃mũ ꝗa dilectõe
uubet ad inimicos exẽplẽ ⁊
nẽã p̃mo cõmunicare ⁊ si
necẽ ẽ ⁊ aiam̃ ꝑ eo ponẽ. cy.
v. Diligẽ inimicos uũos hũina
te hus qui odert uos ⁊c. i. Joh.
nu. Qui habũt sbãm m̃di hi
⁊ uidẽt fr̃em suũ necãr hẽt
⁊ clausit uiscã sua ab eo q̃m
karitas dĩ manet in eo ⁊ ĩ ecclẽ
In hỹ cognouim̃ karitatẽ dĩ ꝗa
ille aiam suã ꝑ nob̃ posuit ⁊
nos debem̃ ꝑ frũb̃ aiãs ponẽ.
Sexto ꝑ successum q̃ hũit
popl's q̃ hanc fidem suscepit
dum & eam uexat ⁊ detectõem
ipi uel dũ fidem istã detenent
uel dũ & eam ñ uexat. Vt. n. o
mittam̃ de aliis q̃s sufficẽt nar
rare nobles ẽumphos q̃s habu
it popl's iste. in paucis tun
cẽs infinitos uic̃ ꝓmissionẽ
dñi. Leu. xxvi. Si in p̃ceptis
meis ambulauẽris ⁊c. plequa
mini inimicos uros ⁊ corruent
cor̃a uob̃. plequẽt̃. n. ve uobis
quinq; cẽtũ alienos ⁊ cẽtũ ex
uob̃ decem milia. Q̃ñdo aũt
male se habebãt in fide uice
bantur. Leu. xxvi. Quod si ñ
audieritis me ñ feceritis oĩa
mandata mea ⁊c. contẽnis
cor̃a hostib̃ uris ⁊ fugabimi
ni hys q̃ oderũt uos ⁊ fugie
tis nemine persequẽte ⁊ pau
lo post. cadet uos sonit' foli

uolantis ⁊ cetꝛa. Et iosue vn
Non potis stare cor̃a hostib̃
tuis donec deleat' ex te
q̃ staminat' ẽ hoc lecẽ. Deut
penlt̃. Beat' es tu isrl q̃s simi
lis tui popl̃e q̃ saluaris in
dño scutũ auxilij tui ⁊ gla
die gl̃e tue ds tuus. Itẽ. Judich
v. Ds cor pugnauit ꝑ eas ⁊ ui
cit ⁊ ñ fuit q̃ insultaret po
pulo isti ñ q̃nto recessit a cul
tura domini sui quoriens
cũq; aũt penituerũt se recessi
e a cultũ dĩ sui dedit eis ds cele
stiuꝫ resistendi. Cũ g̃ fides
tana tot hãt ũtutis sue ar
gumẽta. inexcusabiles sũt tot
atq; tãtus nolẽtes acq̃escẽ ⁊
mito puniẽt̃. Valde incre
dulus ẽ aut tot testimõia fidẽ
facẽ ñ possẽt. valde pdetorius
⁊ uel nalde debilis q̃ tot appo
diatores sustentare ñ sufficiũt
Nec mirũ si offendit ꝑ tãtus
q̃n tot pignorib̃ signoꝝ ul'a
liaꝝ ꝓbatorũ eui ñ credidit
cũ paucorib̃ testib̃ cẽleret̃ u
nu uidẽ ul' sarracenu. De pũ
cõe in fideluꝫ legit̃. deut. xvii.
Prophã suscitabo eis de me
dio fr̃m suoꝝ similẽ tui q̃ aũt
uba ei q̃ loq̃t̃ in noĩe meo au
dire noluerit ego ultor existã.
Q̃ uũ uerbum affirmat petrus
act̃. iii. dicẽs. Omnis aia q̃ ñ
audierit ꝓphã illũ exterm

† Q̃ ecclesiaq; aũ p̃ ipm̃ dñm suũ alteri
coluerit dari sr̃ ipdã ⁊ robꝰbũ ⁊ gladiũ.

nabit̄ de plebe. Et in ecclem.
Non ē in alio q̄ alio sal' ñ no
men aliud sb̄ celo datū ē hoi
b' in q̄ oporteat nos saluos fi.
Et toh̄. xi. Qui ñ credit iam
iudicat' ē q̄a ñ ēdit i noīe u
nigeniti filij dī. Hoc aūt ē iu
diciū. i. cā damptiatōis. vic
aug. quia lux uen̄it in mūdū &
dilexer̄t hoīes tenebras magis
q̄ lucē. Eidem. vii. Si ñ ue
nissem & locut' eis fuissem
pcm̄ ñ habēnt nūc aūt excu
satiōem ñ habēnt de pcō suo.
Ysa. lx. Gens & regn̄ q̄ ñ ser
uierit ṫ pibit. cy. ult. Qui ñ
audit ecclesiā habī. Jo. iii. Si
si q̄s tenat' fuit exaq̄ & spū
ñ pt introire in regn̄ dī. i. Cor.
xiii. Ignorans ignorabī &c.

Cōmdatō fidei. iiij. ca.

Sequit' de cōmdatōe fidei.
Notandū ē g̃ q̄ fides mlt̄
tū dō placet dyablō mlt̄um
displicet hoī mlt̄ū pdest. De
p. Ecc. i. Beneplacitū ē dō fi
des & mālsuetdo. hec due ut tu
tes mlt̄ū placēt dō in hoīe
q̄a fides dō subiect' itellām
mālsuetdo affectū. Vñ dr̄ hoī
nē fidelem & mālsuetū diligi
q̄ suū. Fides dō placet deo. #
Heb. xi. Sine fide impossi
bile ē placē dō. Omis in fi

ecles filij ire sc̄i. vñ. Jo. iii.
Qui nō credit filio ñ videbit
uitā etnā. sz ira dī manet
sup eū. Oculi dnūe mīe ñ
respiciūt ad ubi ē fides. vñ p
piciatonū ñ excedit archā. Exo.
xxv. archa significat poplm
fidelē q̄ppiciato vidēna nō
excedit. Remissio. ii. pcōz ñ
ē ext̄ fidem ecclie. Je. v. Dñe
oculi tui respiciūt fidem. ubi
amor ibi oc's. Jo. vi. Hoc ē
op' dī ut ēdatis in eū q̄ mi
sit ille. Credē in dñm ē spēci
ale op' dī & q̄a nonū dī & q̄a
dō natie acceptū ē. Hec mutū
si mlt̄ū dō placeat fides eū
ipa p̄mū obsequium faciat
dō. Signū hī placētie ē hoc
q̄ dō tm̄ facit pro fide. cy. vul.
Vade dixit ihūs centurioni &
sicut credidisti fiat ṫ. Jo. Cu
iq̄ sicut ēdit ita fit. fides dō
placz & sine, sacm̄ētis ut patz
in abrahā q̄ ām sacrāmtū cir
cūcisionis per fidem dō pla
cuit. Gen. xv. Credidit ab̄
ham dō & reputatū ē ei ad
iusticiam. Sacm̄ēta si sine
fide q̄ ñ reputat dō. Gal. v.
In x̄o ihū neq̄ circūcisio ali
q̄d ualet neq̄ ppuciū sz fides
q̄ p caritatē operat̄. Fi
des porta ē pq̄ p̄ncepe um
bilor intrat ad cor hoīs. Eze.
xxvi. Sine ca ñ uult' vlis.

q̄d sñ ipa michil placz et.

R

·ij· pars·

dñm habē in corde cū ñ hāt
ibi ingressum. Ipa ē porta
aurea q̄ q̄ intuit in mēte ū
gunis lux & dec̄ unuq̄l fabre
ñdi. ꝓus. n. intuit filius dī
i mēte ūgnis q̄ intellexit. Luc.
i. Beata q̄ credidisti qa ꝓficiē
tur in te q̄ dcā sūt a dño.
Aug. i lu. de ūginita. Bātor
fuit maria ꝓpiēdo fidē xp̄i
q̄ cōcipiēdo carnē xp̄i. Mater
na ꝓpinq̄tas nich̄ matre ꝓfu
isset ñ felicē xp̄m corde q̄m car
ne gestasset. Ite porta fidei mor
ti et auctori mortis clausa
ē ñ infernalis exercitꝰ p̄ua
lebit ad ūlus eā. Unde sup ma
thm. xvi. ibi & porte inferi di
cit. glo. Q̄u intimo cordis a
more fidē & ꝓpit q̄q̄uis ui
gruit exp̄ tacite uincat. Hec
porta sanguinē agni debet
habē in supliminari & ūtiq̄
poste ne exterminator ſcm no
cēat. Exo. xii. Supliminare
tinctū debz ee sanguine & ut
intuitu humilitatis passio
nis eius mēs superbiā caueat
In utroq̄ & poste debz ee san
guis agni ut exemplo & ñ
ad ūisa mēs timeat ñ ꝓspe
ra ꝓcupiscat. ¶ Fides por
ta ē tabnacli. l. militātis
ecclie ut hostia ꝓ ū offerēda ē
Leuit. xvii. Ho q̄s de domo
isrl. q̄ occidit bouē aū ouē

sū capm̄ i castris ul̄ ex̄ cast̄ & ñ
optulit ad hostiū tabnacli obla
tum dño sāguis ei⁹ erit. Ho
mō si fides ualde ē dō gta qa sū
fide dō ñ colit̄ ē de eo ñ cognoscat̄
q̄re nīmd̄ sit ul̄ amād̄ ul̄ obsequo
honorād̄. Fides telaurū absc̄dit
regni celestis q̄ datus ē dñs ser
uientib⁹ sibi hōib⁹ ostēdit. ¶ Fi
des ꝓmū dī hostē sc̄z sēsū hūa
nū occīd. Hostis ille i sapientib⁹
hui⁹ mūdi ē fortissim⁹ hostis dī q̄
sug̃at̄ ē p̄ cyriphes q̄rū plaga
ñ legi curata. Exo. viii. Cinyphes
de pluuie tue educ̄ aūgta sūt ꝓhor
re subtili tueno sēsu ꝓcessitia q̄ o
cīm fidei ledit. Un glo. aug. Ha
bitat̄ aīal corp̄ cui i sedit acbitio re
nebr̄ stimulo ut q̄ uolāte uage
q̄s ñ ualet sēcat stimulante. H
g aīal arti dialectice ypat̄ q̄ mu
nitus & subtilib⁹ uibor stimulis aīa
tenebr̄ & tūta calliditate ēcūcti
ū decept̄ ñ uideat ñ itelligat ūn
decipiat̄. Iosue. ii. ꝓhor temalite
cū ydola gētiū derelicta fuūt ū a
ut q̄dā. ~ fides illām captiuat
suaū & ii. Cor. x. Et i captiui
tate redigētes oēm intellm̄ i ob
sequū &. fides i archa mūtus illam
i signū regni ponit sc̄z filiū i ce
pēdēte de monte & monte auctore
triumphante. ¶ Ite fides mēto
nūū iter aiam & dēm mutat. Ose
e. Sponsabo te mi i fide q̄ cognita
ꝓsumat. i. Cor. vi. Qui adhe

ō unī ſp̄s ē cū illo. ¶ Fides ē uelō
anul⁹ augere p̄ōt⁹ ī digito ſp̄ōle
Ornatū n. ē a x̄o uestū tōnq
p̄ digitū intellīgi p̄t q̄a uiſcerua
ē. Anul⁹ ñ exrēdē vz ñ exrēdi ſlō
n. vz x̄o aliq̄ attribuere q̄ eccl̄a ñ ſit
ñ de eo negare q̄ ip̄i ſit. Ju ar
gēto ū intellige q̄ fides ēdorē p̄i
tatis ⁊ luce uitatis vz te
ſplēdē ⁊ ſuauitate ſicē
vz rſonare. digitū. n. cādoū ē
⁊rſonat. ¶ Ite fides ūgitas
ē mētis intellēm a corruptōe erroīs
ſeruās ⁊ iudicīq̄ ptegēs ſicē anul⁹
digitū cūg ex oī p̄te. fides q̄t
p̄p̄o ſensui dēbit tm intellm vi
uni ſens⁹ capacē hāc ſicē sapiens
dicē de p̄pa uolūtate q̄ tm intuī
adiacēs q̄ntū ꝑ uolūtatē dēt
ſeruꝰ. Q̄ uult uenire p̄t x̄o vz
abnegare ſemz ipm uix ībū
vīt. cy. xvi. Et q̄ntū ad p̄p̄ū ſē
ſū ⁊ q̄ntū ad p̄p̄am uolūtatē. fi
des p̄gnata ē int̄ uētos omī
mico a dō bīdicta. Beati q̄ ñ uī
dūt ⁊ ēdidūt. Jo. xx. ⁊. Luc. x.
Beati oēs q̄ uos ui. q̄ de ui
ſu fidē ī telligīdū ē. Gal. iii.
Qui ex fide ſt̄ bīdicēt cū fideli
abbam p̄p̄t p̄dēa ti ē mīrū ſi ti
bi dō placz. ¶ Fides vȝa. mltū
dilpliz. ñ mūi cū ip̄a. n. cult⁹ ⁊
honorē q̄ ea ī mūdo exhibebat ab
ſtulit. Jpa vȝabl̄m explic ab hō
bz ⁊ q̄ntū ad aīas ⁊ q̄ntū ad corp̄a
dēt. xv. fides p̄ificas corda cor. cy.

ult⁹. Signa ūt eos q̄ ēdi. hȝ leȝ.
ī no. m. dem. etc. Hȝ ē q̄ vȝa. te
ſtatur. ī. p̄ēt. ult. Cui reſiſt. for
ti fi. Jpa ē ſcutū ignea tela ī
mica extīguēs. Eph̄. vi. In oīb⁹
ſumētes ſcutū fidei ī q̄ poſſitis oīa
tela nūmica ign̄a ex. Jpa ē lorica
totū hoiem munīdo a vȝabl̄o, pte
gēs. i. ad Tel. uu. Induti loricā
fidei. Jpa cap̄ ſerpēs infernal⁹ q̄
est errōr ul⁹ infidelitas dr̄. Gen
iii. Jpa ydr̄ cap̄ tuū. Exē. xxix
ſlō ē cap̄ nequs ſup cap̄ oluī
tē. Sicut cap̄ nouȝ hōis. fides di
ligīt illē ē custodiēda ſcdm illō
ēȝ x. Eſtote p̄. f. ſer. ſeȝ, ad ver
tendū cap̄ ſerpēs infernal⁹. ſ.
errorē. q̄ maxīe ē conādū. ī primo
pēto angli ⁊ in p̄mo hōis errōr
uocet fuiſſe. Ysa. xiii. Et ro
ſilis al. Gen. iii. Negq̄ monte
mo. ſat. n. dō ⁊c. fides vȝa de
arcȝe mūs expellit p̄nēs ibi
uexillū rdē x̄ in cōe p̄ēlente q̄
mltūdo vȝa vilpliceꝰ cū. n. lēbul
lum ſit mltūdo vilpliciꝰ libr cū ab
arcȝe mētis expellit ⁊ cū uex
illū illō exoſū ei ſit eo q̄ ī cōe
venit⁹ fuit. Hoc uexillū trmz
hoſtis facit⁹ ad cē regis p̄ſentiā
ñ. n. dat⁹ regale uexillū exercitui
ñ rex p̄ſens fuit. vides g illō
de victoria deſpat facens ſe yt re
ſe vincere. Ite. Qa ī cōe venie
nt fuit mltūdo trmz crucē. B. ſil
l⁹ demonū p̄p̄e ſtare potuit uidēs

.ij. pars.

g iudū i q̄ recte ē scīz ēcem-
fides lux ē ualde eccla latīn
infinali. Jo.uu. Q̄ male agit
o.lu. Job.xxuu de latnibz.
Cū subito appatuit aurora
arbitrat ūbm mortis
Jpe ē ut falsus ītcator uo
les hoīes decipe cōo tenebs q̄
rit. ⁊ ā ueld de formis adul
t q̄ ñ uult se ad lucē ostīde
Job.xxuu. O cls adulti obs
uat caligīne. fides cls ē q̄
comunis infinalis mltū q̄rit e
tiare sicī comunis uisiblis p
curtit ad celm cadauis ñ im
tū cū fides dyablm ⁊ ei īsidi
as detegat. Sine fide hosti ī
uisiblis ñ uidet ⁊ cōo ñ cauet
Oclm fidi dyablis seruētibz
suus uelat ne uideāt q̄ ducāt
suc cli/uelati hys q̄ ducūt ad
patiblm. q̄dā senex ī uitus pa
tū. Q̄ndo opuit ocli aīal tr
cuit ad molēdinū aliq̄n ū
amblat ī cecutu mole. sic dy
ablis opuit oclos mūtus ī oe
pcīn hūiliat hoiem. Jud.xvi.
Samsō cecus oclis ad molā
cuit. fides ē oclis dert aīe q̄
amisso dō ad pugnā ī utilis
ē cōo hostis inuisiblis fidē mt
tū q̄uat destruere. ⁊ Mt.xi
Jn hī ferē uolcū fidē ū ecu
ā oīū utīn oclos dextis cui ī
teuto erat q̄ dextis oclis ecu
tus cli opiet sinist scuto ipi

ī uitales faceē ap̄ugnā dyā
blis ñ cessat ytumelyā facē.
ipa ostīndit eū milli cate vīm
ē ⁊ auctole soli malū ⁊ ppt
culpa suā iā iudicatū. Jo.xvi.
P̄nceps hi mūdi iā iudicat
ē. Jō si ē mitū si fides ē mlt
ecclia dyablo. ¶ fides mal
de ē utilis hōi. ipa ē lux tenebs
ī uoluntatis expllēs. Vbi fides
ñ tenebre sūt. Exo.x. fēe sūt te
nebre/orables ī unitāsa tīa e
gypti ⁊ sbdīt. Ceūq; hāt tabēt
filij isrāl lux erat. fides īt
opa recatōis p̄ma ē ī mino
ri mūdo scīz hoīe sic lux ī ma
iori mūdo p̄ma fuit. Gen.i.
Post catacīem celi ⁊ tre sālut.
fiat lux ⁊ ē. fides colūpna nu
b ē pe egypto tenebīū ⁊ erox
scīam potīt educēs. Exo.xiu
fides colūpna ē fulcies cor
hoīs. ¶ Jec.n. hō q̄ p cay n sig
cat hīt capō timlium ⁊ oclos
caligātes. sz fides uiua ⁊ oclm
intellēs illūnat ⁊ cordi uacilla
ti fulcimīū p̄ stat. Est.n. fi
des mūnda ⁊ salutaris ecclīas. h'
i.Ro.ii.de ysde. Jn hys q̄ fidī
st oīo cauēda cōfusio ē. ne aū
i ctū opinois fides sigeet auc
q̄ fitmū fixū q̄ ē fidī opīo ve
uoz i qo nē. Opīo.n. sibt all
tocm temaria ē. fides sibt le
sitatocm infirma ⁊ notabū
q̄ colūpna illa expte filioz

ñ

ilrl'. lucerna erat ex pte ū egyp
tōz tenebʒ la lic ꝛ fides fidelibz
lux ē q̄ infideles tenebʒ reput
ant max/ad ea q̄ ptinēt ad īcē
natōem filij dī ꝛ ubatōem gnis
huāi. Jpi ſt' q̄ nocte uenit ce
pūtates tenebʒ. ysa. v. Cſe q̄ di
cunt bonū malū ꝛ malū bonū
ponētes tenebʒ lucē ꝛ lucē tene
bʒ. fides uincit ei ſtultitia cū
tū uē ſit ſapia. i. Coz. i. Qd ſtl'
tū ē dī ſapiēci ē hoīb'. fides ē lu
ena ad q̄ī nocte p̄ſeuis uite am
blāt. 3. Coz. v. P fidē ambla m'
ꝛ nō pſpēm. Aug'. Ideo ve fide ad
petū. Siq̄s ſi āblauit y fidē
ū puenit ad ſpē. fides certis
uunib' lumē mīstrat. Jpa ē ſtl'
la matutīa ſolēnitate ꝛ itelligēte
pūcās. p ea ouē dies gēe q̄
ceſſt dies glē. Jpa ē ſtella ēdīa
lis maugātib' p nate hī m
dī pmū oſtendēs ꝛ pīā. ipa ē
ſtella reges ꝛ ſpuales ad ſalua
tōē adducēs. Ḡ. u. Jpa ē p gē
ma ī corona itellēs q̄ ex. v. lūi
nibz fabrīcat corona itellēs ē lu
mē ſaluās ēgnus. Job. xxxi. Le
uāu ſcribat upē q̄ iudicat ūi inu
mo mo ponē illū ꝛ ēdēle illū
q̄ corona īm. A ſole itelligēte q̄
vz uadit luās uuu ſtuit/ꝛ dī/ſū
lām uērm ſcīz lumē fidī. ysilui
p̄dēic itellēs ꝛ ſcīe. dūſitas ū
bor lumē uidet ſic poſſe oſtēn
di. Alia ad ta hīt ypatōem ſcīz

ad p̄ncipū a q̄ ē. l. dīm. ad opa
q̄z ipa ē p̄ncipū. ꝛ ad ea q̄dāt
ei ordīem ū ſit p̄ncipū cor ī ſcē
do ſcīz itellēm ul' mouēdo affēm
ſiue uolūtatē. Signa natalia
ſiue pōtana itellēm iſtuit bonū ꝛ malū
ꝛ mala īq̄ntū talia mouēt af
fēm. fides ē lumē illuīans itellēm
ad p̄ncipū a q̄ ē alia oſtendēs ei
dī maieſtatē ꝛ itiā ꝛ mām
dī ī ctīs walibz. Donū ū ysi
lui ꝛ ut p̄dēic illuīant aiam
ad opa q̄z ipa ē p̄ncipū. ad ysi
lui ptiz deliberare q̄d ſit facē
dū. Ad p̄dēiam ū ptiz pudē
ū op' fiat eo fine q̄ dz ꝛ uelture
illd a lris debitis ēditatoꝝ
Prudēcia pudē debz ū op' age
re ſit ſtuoſū dō gnū primo
lucis ꝛ bonū exēplū. Et ſicut
altius ſcīe ē cognoſcē an expe
diat aliq̄ ſanari. altius ū cog
noſcē aliq̄ ſanari. altius ū cog
noſcē aliq̄ ſuſtinēdū. ita
p̄mū ptiz ad theologiā ſm ad
medicinā. ſic aliud lumē ē bonū
ysilui q̄ p̄dentia. Donū ū ſcīe
tie ptiz ad bonū ꝛ malū īq̄ntū
mouēt affēm uērum. ūm a talu
maīa denōiat. Gen. ii. cū dī
Lignū ſcīe boni ꝛ mali. ꝛ cet'
ii. Errat ſic dīz ſca. bo. ꝛ ma.
Ad hȳ bonū ptiz cognoſcē decep
tōes q̄s bona p̄ſēna ꝛ mala q̄
ſi ſt' ua mala ul' ua bona fac
iūt hoīb'. Tripl' fallt' hoies
bona tpalia p. ea faciūt eos

ꝗ

·ij· ps·

/tpat

credē q̄ tpa hāt sm̄a tatē uām ⁊ m̄gnā cū alit̄ sit· sic hal lūt̄ uoluptuosi· Ecc̄. vij· Jn cu nu mliē amātorē morte· mlr uoluptas ē· Scdō facūt̄ cdē q̄ in eis sit copia cū i ūitate exiāiant possessores suos· Luc· i· Duuites dimisit inanes· Ter cio facūt̄ cdē q̄ eis sit honor q̄ ē ignōia· Luc· xvi· Qđ alīq̄ ē hoīb̄ abhoīā ē añ dm̄ ꝑ ⁊ has decptōs cupiūt hōies ñ ūa bona· q̄ uis bōis fuguīt ⁊ mala pene p̄sētis q̄ñ sūt ūa ma la· q̄ malus uis q̄ sūt mala cul̄e ⁊ mala futa· Ad uñ ū intellēs ꝓtinꝫ cognoscē signa tēāl̄ia ⁊ pōitūa scz̄ ēatās q̄ sūt q̄ libī nā l̄s ⁊ sacūnta q̄ sūt q̄ signa pōi nā ⁊ sūt ⁊ forme ⁊ ornat̄ ecc̄ie ⁊ mīnistrū ⁊ hītūt̄ religiosoꝝ ⁊ simlia ī q̄ntū ꝓtinēt ad sa lutē aīāꝝ· q̄ sigīō ꝑcaue ē cōe simlitudīs ū intligat hō se ad malū tīe ḡē sēcl̄ē ñ ex colat̄· ⁊ q̄a sr̄ ñ tēp̄ale oz ēe fūdat̄· sz̄ cō ūtutū ⁊ qa delup oz urrigari cotīe gr̄e ⁊ · cō trine· Jtē fides ūcaū ē uite spalis· ꝑ fidē· n· x̄c habitar ī cordibꝫ uris· Ephos· iii· q̄ uita ē ū ip̄e ait· Jo· xiiii· Et sicut vnū q̄q uicū mors spal̄ ē· sic unaquēq ūtus uita ē· vñ dr Lo· viii· de p̄ dēna spē q̄ uita ē· fides uita ē itellēs· Est· n· uinus tradi us a nō sole p̄cedēs sufficie ēs ad p̄ucēdū frūm bōi opis sicut actus uita fructus ex seqūt̄· Ipa ⁊ ē cā retinduc uite spūalis· ipa cā ē amo ris q̄ dr uita aīe· vñ sp illō Gal· v· fides q̄ p dilōem ope t̄ dic̄ glo· Op̄ fidei ipa dilēc cō ē· ℔ ad fidēs de mōte di· Vita aīe amor dī· Jnde fides corp· spūs p̄tuit· spūs sēs for mat· ⁊ uiuificat· lactat le tō· meditatō pascit· oratō ꝓfi tat ⁊ illuiat· Amor dī dici p̄t uita q̄a opa bona dō fac̄ accepta ⁊ remūatōe digna q̄a ex amore dī p̄cesserūt ⁊ ī h̄ attendi p̄t uita cor· fi des g̃ cā ē dilcōis ul̄ dilcōe ꝑ cā ē opum· vñ ipa ē p̄ma ps uite gr̄e ⁊ cā totī⁹ tēporis uite· Jdō bñdicit̄· Lo· i· ⁊ ad Heb· x· q· iꝰ ex fide uiu· ⁊ ad Gal· ii· Jn fide uiuo filij dī· Vita ⁊ glē ex fide ēnt· i· Jo· v· Vitā habēs ēnā q̄ditus i noīe filij dī· ℔ fidē nich̄ ui ui sic ī mari mortuo ñ uide p̄t· sz̄ añ facē dī ibit mors· Abac· ii· Ipa ē lux q̄ orit hus q̄ fuit ī ūbra mortis ꝓsa· ix· Hītātibꝫ ī tē· um· mor· lux· or· ē eis· Añ facē oī ibit ⁊plex mors ꝑ· mors dr̄e· pri· xv· ꝑ miam ⁊ fidē p̄gātur

pluuia

de fide.

pcā. Gal'.u. Ex opib' legis ñ
iustificab' hō ñ p fidē ihū x̄. Ro.v.
Justificati igit' p fidē & cētā. Act'.
x. Huic oēs pphē testimoniū phi
bent remissionē pccōr accipe p
nom ei' oēs q credūt i eū. Et iterū
i hī ois q' cdit iustificat. Scām mōs
tpal'ē q in portū uite etne p fi
dem gubnat. Aug'. xcu. i lu. de cau.
di. Tanta ds fidē gñ plturū ut
mors q' p stat uite ēt p tranāt. fit'
meū fiet p q' ūsiuet ad uitā.
Jo.xi. Qui cdit in me & si mor-
tu. Inf'. lu. Credēs & mortuū uitū
sic ñ cdēs & uiuū mortuus ē
Terno mors etna. Vñ Jo. xi. Ois
q uiuit & cd. i m. ñ mor. i etnū.
Jtē. Fides ē iuxta salutis hūane
ut dic Aug'. & cā tocā ei' est.
Alpīus ille x̄ i ēe exaltatu q la
nat a mortu spēcū i finalū. Jo-
an. Sic moys ses exaltauit serpētē
i deserto ita opz exaltari filiū
hō. u. q. q cd. i eū ñ pe. hz hab-
uat. et. Hoc signū ē. Num. xxi.
Et Rox. Si confitearis in ore tuo
dñm ihm x̄m. & in corde tuo ēdidi-
q' dñs exitauit eū a mortuis sal
uus eris. Fides ē fidē antiū oim
bonox ut dicit Aug'. Vñ ardet
tuna qrē q sñi ea uult edifi
care. Ro. x. Tu aūt fide sta
i. Cor. xvi. Vigilate & state
i fide. Ecci. u. Qui timetis dñm
ēdite illi & ñ cuā. Ysa. vu. Si
ñ cdideritis ñ pmanebitis. Insi

de stabile & edificatū. fides i aliq
uelit fidē i eo uñ uelit. Hen-
sicl uerū q fidem pdidit q sñi
fidē ē oī bono uacuū ē. Vñ de qdā
iudeo q appt uelle hospicij i tpl o
apls iacebat uenies q ibi
conuenant unusquisq a magno suo
q's ibi iacer uelspaluīt ue ue-
uas uacuū hz signat. ū refert.
Greg'. in dyalogo. Jste ñ hebat
fidē xanā hz sibi de nocte i pllat
signū ceis qa uidat xanos sic
faciētes. Vñ cū ñ habēt fidē uām
uacuū erat oī bono. Jtē fides ra
dix ē omīm bonox. cete ututes
sūt radices suox opū. hz ipa ē in
vix cetax ututū. sic hz radix eul
lat cete ututes arescūt. Au-
gp. 10. Sic i radice arbos nulla
prius appatz spōs pulchritudis &
in qcq ē i arbore plādis & decor
ex illa pcedit. sic ex fidi hūilita
te qcq muti qcq ue bātdis aīa
suscepit ex ea pced'. Jt' Greg'. Sic
rami sñi arescūt ita qlibz
opa uiz bona uidēat nulla sūt si
a fidi soliditate uiuificāt. fides
uerē filiū dei effic. Gal'.u.
Omīs filius dei p fidē estis. Jo.1.
Deos ois pōtate fi. dei. fi. hys q
ē. i noīe ei'. Jt'. i. 10. v. Omīs qcq
cdit qm ihs ē xp̄s ex do nat' su-
de fide ad petrū. Sñi fide nemo
pt ad filios dei uñm pueñe. fide
ē q uīa ostēdit regm. Vñ Aug'.
sp illo. Ro. u. Arbitrāmur iusti

C.

H.

5

radice

/e.

H

AV.

cum homem p fidē. Boā aīa fidē i
ama sc̄t. vta. n. īm vrdēt cē ū mg
ne vnus ꝯ cl̄ cēlestiū p̄t uīa
Nemo g̃ cōputet uīc boā opa
sua aīa fidē. ū fides ñ erat uīe
bonā op̄ ñ erat. Bonā. n. op̄ ītē
tō fac. ī tēpōem fides vng̃. Idē ve
fide ad petrū. Sñ fide oīs labor
hōis nacuū ē. tale q̃ppe ē ū sñ
ua fide q̃sq; uelit dō placē q̃le
li q̃sq; tēdet ad patā iq̃ scit se
bñ uiuēdum celiq̃ omnis p̄sūpc̄
nē ꝯ ipuid̄ sedet errorē q nō
ad bām uitā puēiat hz ī p̄cipi
cū cadat ū ñ gaudū puēiēt
uet hz cadēq; inc̄ ī fat̄. Jo. Si
bōa uidebit aīa q̄ ēdes ēcelag
q̃dē hz p̄t uitā curredo errabā
po q̄ puēiebas. Ite. fides u
uet cē mīt. certā ututū gēnā
ū tāg uncti. sp illō dr. ī. Ab
ham gen ysaac ꝛc. Ite fides
p̄m hr igitū ī bello spūali.
ēm. ī. p̄ēq; Prima petit ca
pū uulnia sh̄ sorte duelli. pug
na fides. fidī in sept̄a sac̄ spia
lit uictoria assēbit. vñ de scīs
dr. Heb. xi. q p fidē uicerūt reg.
uincat fides ꝛ regū nīm ꝛ sbm
ꝛ regū celi. Regū mīm uīc ea
fidelibz x cōtulit portas eas
ꝛ uestes fides ysrāg. ꝛ corrore
ī sñm uīcat vñ oīo fidelīū aīa
aperta ihū erup̄ ꝛ dū igne
ī sñale q̄ūtū ad eos q̃ue fide
les efficiūt exēplificat. Legi

etiā de bō. g. q cū q̃dā tēpe aīa
palacij tiani q ī patoz tuit
tūsitet recordat clemtie ei a
matutine flere cep̄ ꝛ tā diu
p eo aīa altare scī pet̄ flēs oraū
voñ obdormiū ꝛ ad eū vermē
tē uoxdūc tiani p̄bz ei a
pens ī finalibz libatū hz de ce
tō cauet ne p aliq ī fidei
defūcto oratre p̄sumēr. regnū
ꝛ celi uiat qa qi q̃dā uoletia
ullo acq̄rit. P fidē. n. scā acceptā
st̄ tēp missiones. Heb xi. i. pet
i. Reportātes/fidei ... aīay /finē
uīay. Ite. Viat mdū. ī. Jo. v. salutē
Hc̄ ē uict̄o. q uīc m. f. n. fides
uīc mdū ī q̃libēt mdū sbiacē
do ī aliis ei abiacēdo. Hubia
celo uīc mdū q remanētes ī
mdo tiena s̄bicuīt ꝛ ornante
eis facuīt q̃dā se altōes ꝛ
ad ipugnādū ūmicū potēcie.
facuīt. n. s ide largas eloās
q mod ipugnādi diab. malde
efficax ē. vñ sp illō ps. Cū ia
ma ꝛ ret. me. dic aug. de illa
te sic uiat ūmic dya. ū de ma
ꝛ Cxi. xcvc. dicit de elena. Hp
sanū potēcia ꝛ sp lancea adu
sus ūmicū tuū pugnabit.
Ecōtra cuprū ꝛ auaū ti sibi
tiena sbiacuīt. hz p̄ se tēnis
sup humos suos ponētes ea.
q male acq̄siūt ꝛ qi se unos
sepelietes similes talpe sp hu
mos suos pōnu tiā q̄ fodit

Sclō m uicit mdū q̄ reb' m
ad vi p amore x̄ tenuitat q̄ se tue
nis spoliāt ne dyā hūs q̄ eos
teneat detinat eos a deūicat.
Luc.xuu. Qis ex uob' q̄ ñ tem
tauit oib' q̄ p̄ sibi ñ pt̄ eis
ē discipl's. fides uincat mdū
uē ea q̄ st̄ in mdo sclz duas
tias delicias & honores. De
licias uīcat dū ostīd' corpus
nīm latū' ē mortu ydēpnat
re q̄ patz q̄ ñ decēt eū delicie.
Gen. Os capitalū supplicio y
dēpnat sum'. Eccl.xxxiu. Ser
uo maluolo tortā & cōpedes.
Ysa.xl. Et erit fides anctorū
rem ei'. Duas uincat dū os
tēd' eas ē m'apla dyā. Aug'.
Prdā q̄ uis rapē i m'apla dya.
ē tenēs alien & tenis a dyā.
Si duas uincis dū ei'as lege
meliores eis ostīd'. Heb.x.
Rapinā bonor uior' cū grau
dio suscepistis cognoscētes uos
hīe meliorē & manētē sb'stām.
i. ad Thi. ult'o sup illō. Q ecta
re ticā. pietatē & c. dic. glo.
Qui uām fidē de dō hīt ñ cup
imus his scīs ei' duos ñ plu
ris ē ea mdus q̄ vs. G'. Videt
ē tpalia cū y sdānt eterna. hy
mones uincat dū plenos y fusiōe
eos ē ostīd'. Phi. iii. Glāi
y fusiōe cor' q̄ terena sapuīt. B'
Qis ppura illustrios ē ptēp'
dōo i ppura illustri ē. Hec ta

ayys fides uic. Vñ ad Heb. xi.
fide moyses grīus fōs negauit
se ē filiū filie phōnis. Eligere y
tēpt' honorus mag' eligēs affli
gi cū pplo dī q̄ tēpal' pēi hīe
iocūditatē. Eligere y tēpt' delicias y
maiores d'ias eiptias dīe
sanno egyptōr ipsū x̄. Eligere
y tēpt' diuitias. Aspiciebat. n.
i remunatorē. De hac uictoria
mdi dī. i. Jo. v. Quis est q̄ uincit m
dū n̄ q̄ credit q̄m x̄ ē filius dī. q̄
intelligēdū ē de illo q̄ h' credit fide
uiua. De fide. n. mortua dic
B'. Nec mirū uidi pt̄ si ne
q̄q̄ uic fides q̄ n̄ uiu. & notā
dū q̄ mō q̄ dnabus manibz nos
impugnat sclz dextra prspitatis
& sinistr' aduersitatis. prspis alli
cies & aduersus tres. Quē ille
uincit q̄ credit q̄ xp̄s ē filius dī. Qui
n. h' credit qđ filius dei sit su
me bonū. non q̄m
uelles uti bonis n̄ p̄ se
Vñ cū i eo tpalis, prspitas de
fuit & aduersitas affuit cognos
ce p̄t q̄ tpal' prspitas ñ ē um
bon n̄ tpal' aduersitas um malū.
vñ n̄ illa ē appetēda n̄ ista ē fug
da. Aug'. Qia bona eterna y tēpsur
bor' & y tēpnēda mōstrat & qa
mala eterna sustinuit q̄ sustinēda
prcep' & n̄ i illis q̄ēt felicitas n̄
i istis nec i felicitas. Je. fides
regna uincit facēdo ne prēm in
nob' regnet. Ro. vi. Jō regnet

ad mdū

fides.

g.

b

ay.

aug'

pcm ī uro mortali corpe ī obedi
atis ācupisce. et. fides ē sanctū tā
glm q̄ cēlat nos ūtas vī. un⁹
angls ē fides de penis ernis. alī
de uois ernis. tū fides x̄ media
tonis. fides ostēdo huis qui sc̄
ī pugna spūali. ex una pte tg
nū eis patū si uicerīt. ex alia
pte patibl̄m īmale eis patū
si uicti fuīt. ⁊ sic cā ē strēnue
pugnādi ⁊ uincēdi. B. Clo ē q̄n
optam⁹ ⁊ p melios ēlel si opor
tear declinare tantā mlīā ⁊
ad tātam accelāre glām i q̄
● monia ē fides mā. fides
ostēdit x̄c pugnanb⁹ ⁊ h ꝑplē
p. ut strēnuū duce strēnue a
gēdi exemplū dāte. Ro ut for
tissimū adiutorē. ero ī iubal
sumū temuiatorē. p mī ostēdo
pē de aplis cū ēnt clausi ī do
mo, ꝑpē metū udoz ostēdēs el
matī ⁊ lat. Luc. ult. ⁊ Jo. penult
⁊ .xx. Cōsi dite ego uia mūdū
Trem. uu. Dabit eis sanctū or
dis laborē ⁊ cetā. Aug⁹. Magna
solatō, mbs ex capite. Et si pas
sio x̄ ad memoiam tenocē ī ado
dum q̄ eq̄ ī aio uolēt. Hebr. xu
R cogitate eū q̄ tale sustinuit a
pcoribs adu⁹ semtipm. ne lāe
ī fatigemī aīs uris deficā
tes. Rdo m ostēdo se xp̄e stephō
p eo lapidādo q̄ uidit glām dī ⁊
ihm stātē adextis dī tā q̄ pat
ad adiuuādū. Act. vu. ī. ad Cor

x. Euel' ds q̄ ī pmut nos tēp
tari sup id q̄ potestis h facere
ē tēptī, puenī ī possitis ferre. 1. Co. x. Fortitr ⁊ elto uobis nolī
metue ⁊ nolī time q̄a tec ē uīs
Job. xvu. Pone me uie uxē te ⁊
cū uis. ma. pugē ꝺo me. fides po
n̄ dīm uxē hoiem ītmo ītra hoiem.
Per fidē. n. ds, īcondib⁹ nris haturat.
ut ipe pugnās ihoie ītumphat.
Sco palip. xx. Sō ē pugna uīa
h Et pc. Sō erīs nos q̄ dimi
cabis h cū mō ostēdet state ⁊ uide
bis auxiliū dī sup nos. B. Cle
cēs tēptōbz celsitis uocēs ma
lignī uīas. nolīte ꝑpis ihue uībz
nolī ite h magis ī dño glāri
quam. ille fortis armat⁹ tue cedēt
ī mutuā. Terro m ostēdit se ds
abrahām. Gen. xv. Noli īq̄ time
ego, ꝓtēctor tuus ⁊ merces tua ma
nis. Aug⁹. Labor te teret uidē m
celem. B. Veruq̄ m es homine ihu
⁊ speculum patiēdi ⁊ ꝓmuī pacīēt.
T. Fides demīat nob⁹ ⁊ locū pug
ne spūalis ⁊ tpe. De loco dic. B.
In mūdo isto q̄ī ī stadio dramis pō
ti sumus ū ī mortuī ē. Quisq̄s ē
h luore tāt plagā ī sēpit ī futo
iudicio miles īgloī appebit. Tēp⁹
ū ē totale tpe plenus unte. Job. vu.
Milicia ē uita hōis sp trā. fi
des ostēdit hostes ē qb⁹ pugnare
hem. ⁊ modū pugnādi q̄ hent.
Fides ⁊ ostendit cr̄dm ⁊ anglos lo
nos ⁊ malos aspiacetes nrm

(dramī.

bōi alpicaūt ū ſi uīcam ſtrde
ant. i. cōz. uu. Spectaclū ſcī
ſum tīno ⁊ anglis ⁊ hoīb. Hō
ſū fide ē qī cēc q pugnat cū uīce
te. Fides ē radix ſapie. Ecc. i. Gg.
uocat eā ſapiam i. moral. Fides
ē ſapia illa q ñ uīc malicia Sa
pīe. vii. attīg. n. a fine uſq ad fi
nē fort. a fine iq agr̄ois uſq ad
fīnē opis. Fides. n. oſtīd agr̄oem
malā ēe uel cap ſpēs īfinalis.
au fort. reſiſtūdū ē. Jcō. Lubē
ē antiq ſerpēs ⁊ ī capite tenebat
ſtatū rōe illabit. Jtē. Fides attīg a
fine rō ē acatōe ūndi uſq ad fīnē
rō ē uſq ad extremū uidicū. p bñ
ficū catōms īmutās hoīes ad dī
ſeruicū ⁊ p diſtrictōem udicij ex
tremi, offēſa. Jt. Fides attīg a fi
ne uſq ad fīnē rō ē a cēlo uſq ad
ifernū. a delīcatōb trānſitorijs ſepīs
hōes amaritudie ſupplicior ifina
lū. et amaritudies q occurrēt i ſ
uitō dī dulcoras mīgitdie p̄mior
Gg. Si dulcia q̄rim nocte ē ū a
mara tollēm. Ecc. i. Vſq in tēp
ſuſtinēb pacīes ⁊ p̄cea tocī
uitatis. Sic pacia diſpoñ oīa ſu
aut. guttas amaritudinū p̄ſē
nū īmſa dulcedie futūr lonior ꝫ
dies. Fides dic illō ylā. xxxvii. In
uimdio diei. m. ua. ad por ifi.
ſuc habitat i cēlo nc i ifno.
Ipa delectō i ifernū uuīes ne delē
bat montes. Fides tūphat de u
ias alia aq lacrimar ſ. mgēdo

alia igne uīnalu exuēdo alia
fam eremitor ⁊ alios afflictōib
effugādo. Jt. Sacdos ea expoñe
to ū p cerimonias ⁊ obſeruatiōe ab hoīe
recedāt. Fides a dō formidinem re
cip. ū. palm. xvi. Preber formidiē
hijs q pfō corde cōfitent i eū. Fides
ab hoſtib ptegit. cōd. xx. Credite
dīm dīm uīm ⁊ ſecuri eritis.
Jtē apicis cap. i. Mach. uu. A
nanias azarias miſael cōfortes
libati ſt a flāma. Fides miracla
fac. oī. xvi. Signa eos q cōfitent hī
ſeq. i no. mo ⁊ c. oī. xvii. Si ha
buerit fi. luc. g. hīnapi dicetis
mō. huc trā. ⁊ trāſi. ⁊ nō ipoſſi
bile erit uob. Et. oī. xx. Si pote
cōfe oīa poſſ. ſt cōfitenti. Joh. xiii.
Q confitime opa q ego fac. ⁊ ipſe
fa. ⁊ ma. hp. fa. Heb. xi. Fide tu
ſuscep filij ifrl mare rubrū tāq
p aridā trā. ⁊ pt. fide muri ie
richo corruer. oī. xx. Fides tua te
ſaluā fec. dēm ē miſer patrem flux
um ſāgis ⁊ oī. x. dem ē cero. Vade
fi. tua. te. ſal. fe. Cīna fide
fuit miracla. Vñ cū alexād uenī
ſt ad mōtes caſp ios ⁊ pcepſſet fi
lij capitanatus. x. tribuū liberā eg
redi ab eo ipē. ognita cā īduſi
cis cor q ſcīt apte recellere a dō
ifrl. utilis aureis īmolādo ⁊ p
ſphās dī pīcm. eos a capitanate ſi
relictis. reſpōd. q arti īcidere t
eos. cūq āgtas uias, obſtere uelit
mor ib bitumīatis uicis laborē

reddrō.

hūnū ñ sufficē. orauit dīn tūrl'ue
op'i. cōplēt et accesserūt ad sē iu
sē p̄rupta mōtiū ⁊ tēs ē loc' immoa
blis et ut ait ioseph' dūs q̄ fc'a' est
p fidelibz suus si tm̄ fuat p̄ fidelib' ⁊ fi
des ī fōtis euphare facat sīc uideat'
accidisse ī aleād'. cui plompnuū dūs
appar'uit ī hītu sūmi sacdotis. dūad
huc aleād' ī lucta cuitate macedie
cet' stitut'. dūq; cogit' ut alia posit
obtī' uisū ei' ostidē. nā ipe ēcutū ei'
pduc'et ⁊ p̄cipat' plar' et ēdē
q̄ promisioī ei' cōid'. ⁊ scdm fidē
tēm ei. vñ cū ipe aleād' irat' u
deis uēt' ⁊ cū ioliuma. ⁊ pōtifex u
doz p̄cepto dīn ponit fidib' ī duc'
⁊ uelīq; sacdotes cū eo legūt' stolis ī
dutis obuiā exiēt' et cui'. aleād'
ītuens antistē pōtificali stola ī lig
ne ⁊ sē' candati lāmina īq; scrip
tū erat nom̄ dīn̄ discēd' de eq; adut
eū sol'. ⁊ nom̄ dīn̄ honor'. ⁊ pōtifi
cē uenāt' est' et obstupuit' p̄cip'
ēcut' p̄uates tūtē rex ludificata
sol' pathetius q̄ sui aboo cui' sacer
dotē gēus iudee adorasset ⁊ cond'.
ñ hunc adorauit ⁊ dīm. cui p̄cipa
tū sacdotē gerit. nā plompnum
tralī hītu dīn̄ ostēdit. ¶ Itē fides
usq; ad dīm attingit. vñ. aū. fides
est res andar. et mpba. ptinget
q̄ ñ p̄uenit ītelligenda. ipa as
cendit sup cherubī et uolauit sē'
seraphī. senas alas hītia. ysa. vi.
b. Quid ñ ī uēiat fides attingit ī
accessū dēp̄hēdit q̄ta. dēp̄hēdit īm
sa. applīcdit nouissima. ipām deu
q; etīn' suo illo uastissīo sinu q̄da
mī cuīcludit. fides ē nutē q̄ coerup
ī supī. sap. i. ipa est cōmunis uia sa
luatis et sapiētib; et īsipiētib; ip
ī fornīce p̄sentis tribulatōis ñ ledi.
t; melio. i. pe. ij. ū pbatō fidei uīe
multo p̄ciosior sit auro q; pigneu
pbat' ip' ordinat et rex' tota una
p̄sētē. vñ apl' he. xi. opa antiq;
patrū. q̄bz ul'dō placuit ul' hoīb;
mirabilēs exstitūt fidi attribuit.
exēpla ponēs duīsis libris testa
mēti ueteris. apocrm. hec est fides
eo patria scōz. et her de ōmdatōe
fidei sufficiat t; multa ad ei' laudē
p̄tinēta deficiat. apost' ad heb. xi.
laudes fidei ñ ōpleuit deficer' iq
tpe me enarrante de gedeon. ⁊c. vñ
nō ē mir' si nos eas nō explicam'.

¶ Capitulū de articulis fidei. .v.c.

Sequit' de articul'. Sunt aū
articli modice partes fidei.
p quā fidē notat' ea q̄ creduntur. sīc
articlōs dicim' modica membā in
corpe hūno artat' ad articlos ē
dēdos ipi credēti arrant nos ānno
tē di. ul' amorē ul' aliā affectionem
īdm. ⁊ notād' qd' ñ oīa credēda di
ca possunt articli fidei. sē. n. q̄dā
q̄ fidē anticedūt. ū q; sē' sunt nal'
sīc ē hī q; pcio ñ ē nocēdū q̄dā
ū ostēdit fidē ū antixpm ē futur'
et hec tā hī q; illa sunt cēnda ti
ñ sūt articli fidei. et unde' q̄dā
q; ñ sunt articli fidei nisi sunt ēdē

Ite nō. q̄ ītrīsēca q̄dā sūt dēō. q̄dā dē alijs. Intēca ů q̄ sūt dē dō q̄dā sūt de eo. sine rēlpīu creaturar̄ q̄ dā rēlpīu ēar̄. q̄ sūt sīn rēlpīu ēar̄ sūt unitas ēnīe singlārtas īnobīl̄. ⁊ sīr̄ enūīcta cōr̄ q̄ blasphemaūt manichē. ponēs duo pīncipia bonor̄. l. et malor̄ ⁊ duos pīncipes. lucas. et tenebr̄. et duo regn̄. ēnūtas simplicitas. īmmutabilitaſ. ēnūtas psonar̄ et earūdē cēlūtas. hec sūt q̄si. vn. stell̄ ī dextrā x̄. apo. i. fides. n. illūīnāg. ēca ista. viz. dnō x̄. ē. fīrca ů q̄ dicunt̄ r̄ēcaturar̄ pīncipalia sūt dī potēcia. sapīēcia bonitas. ul' benignitas. cōsequēcia ů adſ. sūt ēatō et rēatō et similia. Exāplīcatione ů potēcie sapīē et bonitatis oīuntr̄. q̄si omīs ptes diuine cult̄? Exāplīcatione potēcie dī nūe adoratō. venatō ad adōratiōne ymo oīo mīa ītrior ul' exterior. q̄ recognoscam⁹ nos ſb̄ dō cē ad salua dū ul' pdū unr̄ plenissimo ex tius sit hec recognitō ītūatōe genu flexōe pstratōe et cū exāpmm⁹ iubo nr̄am ſbiectiōem ad dominationē. ů ptinz. qđ ad dm̄ nr̄m ihū pīncipaliter ptinet ul' ēcclām loca rīte ul' rectane. Ité adrātē ptinz ů ēatē locor̄ decor. ualor̄ ⁊ ornamentor̄ ⁊ lūina. appar⁹ ⁊ celebr̄ diuini officij

Exāplia ů dī cuīca laudabiliter oīuntr̄ timor. et pudor. ⁊ sollicitudo dēlīnādi ea q̄ dō displicent ⁊ q̄rēdi ea q̄ dō placent. De bōr̄. ů p̄ orīr̄ aīm ⁊ li rēferat̄ bonitas adoptatōes. sortis. nūc. nōia pīn uocat̄ gratuita bīnfi. īq̄ntū gr̄ās ēbunt bō sua. Sēdō mia nq̄nt̄ toll̄. ul' lenit mīa mīa. tes. Justi nq̄nt̄ ulciscat̄ mala. Qrto langitas remuneratis obsequia. Exbonit. dī p̄ ům nōiata oīuntr̄. nuptes. diuinū cult̄ exradice unū pcedētes unum s. q̄ dicit p̄. gratuitō ul' dnātō. p̄ ps ē gr̄az actō. Sēdā ūndēcio seu bonor̄ īpcatō. Tertia laudatō. Qrta glīficatō. q̄ ē pdicatō bnīz dī adalios. Ex mīa ů oīuntr̄ nulle ptes diuini cult̄ pcedētes: exradice unī⁹ unus q̄ ē spes uene ul' gr̄ē. p̄ ps ē depcatō pmal' tollend̄. ul' leniendis. Sēdā ps oīo pbonis optinēdis. Tertia affectio ut remunīi. Qrta elemōsynā ů pdonū timorus. oīntr̄ pīna et cautela amal'. Jnq̄nt̄ referīntr̄ diuina ultiōem ad fugiēdā exlargitate obsequia remunīantis oīntr̄ spes remunīatois exq̄ ē oīus diuinus cult̄? Jnq̄nt̄ una ē admīcēdē ecīa Jnt̄ cēda ů q̄ sūt de alijs rebz ad pmū ē q̄ nul mūd ē ī alijs rebz se cūd mūdi ī choatō cū unīlis q̄ de eo sunt. Tertiū ēatō aīaz ī corpo. Qrtū caz mortalitas; q̄nt̄ sūt glārtas corpor̄ cōt̄ plāli. pn

tagonca. sert corpor. Septim loca
mentor futur. s. mbern' rpung
tor' octauu. lacinta. sion gra di xu
bi. abrcu. cta ista rucrut errores
no. q' articli fidi. sc i cb; locus. s. ibm
bol' aplor. q' dr lb'm mse r mllo sim
bolo q' catat' i mlla q' alcui potu e.
r i symbolo a atalu q' catat' ad pma
. s. quisq; uult. prm fcum fuit adm
structoem ecce q nouella erat. Aliud
post helib; ortus. ad explantoem p
mi et erpugntoem q'udc helu or
tar'. r cta illa q' dicebt oroem
spiu scō. ñ ce cbuenda. vñ q'u mlt
exp'm illo sibolo. cuu u fcum fuit
q' heles alias marie. et illas q' erat
et i carnatoem filq; et re'ne mor
tuor. p'. igit' dicr lb'm dr q; qñ
fcum fu ñ ita plice fiebat fidei p
testato. Alia u duo alta noce q' cta
fuit et hereticor pclamatoem r
q' te plica erat fidi ptestato. p'm
sibolu d' ad pma. r ad ꝙpletoem
toe. pu q' alta hac hora. pu
apu e dies alta nocis. In pn' q'
dies r pnapio noct' d' edo i dm q'
fid' e pnapu ois bonu. Sedo q' ti
der ptellio ualz ad effugada does
q' dnus et nocius actib; i lidia
e r eisde hor' eade oio alan cas
fidelib; dnda eet. antiquolus i d'
qñ te' mu approp'q'. ad does effu
gados q' tm hois i fidia'. s. r. d. gen
m. tui i diabis calcanco ill' r ptu'
au distingue sibolu aplor. m ru.

articulos. sc' xu. fuer' apli q' po
fuer' fides u hor. xu articlor' e ueld'
corona. xu. stellar' in capite spole m
ulieu. s. apo. xu. p'm' articlus prm' ad
patre. ser sapies ad filiu. prm' illor'
est. sedm dcam. q'nq; alij sedm hñ
nitate r q'nq; ulti ptinet ad spm. s.
prm' articlus. credo i dm patre om
nipotente. Creatore celi r re. Et nō.
q' ñ e ide credo do r ede i dm. do edit
q' edit ee ua q' ab dnur et h' m p'
sium' dice q' alig's edit pet' r paulo
crede idm e credo dilugere r credo
ieu ue. vñ glo' au' ro. nu. cdeu me
u q' unificat ipm r c. Qd e credo car
dedo amare. cdedo dilige. cdedo ieum
ue re' mbs i corpor'. fides ostendit hoi dm ee sum bonu. to gressu
amor' r bor' ops hns fide tend'
idm. Er ia dns patz q' ille q' im oc'
pcō est mat' cui dic idm. si credr. q'
id' dice i ippa plona. Aliud e si credr.
li diu i plon ecce fide ei' ptinedo. ad
declarone u hui' ubi. credo i dm. ad
dic' i sibolo scor. unu. cui d' credo iu
nu dm. Sede patre omipo. omip
tenta i tribz attend'. s. i amplitudine
potecie. p'. n. q'cp uult facere. Sedo
i li q' ad agend' nullo idigz. ret. q'
a nullo phibi'. p'. r a tre de hac cōuic
tore patre omipotente. ualde dul
ce ee uere fidelu. pat' eni no dest
bonis nolūtas ad filios. papue pat'
misericordias. q' mu' obluuiat' fi
lior' suor' qm mat'. ps xlix. omip

maxime

duplicet

·i·

·k·

cētu ū ñ dēe potētia ꝛplendu illā
bonā uolūtatē. ꝓīs oñipotē
agam ñ uidentē credē ꝙ relicto deo
adherent dyablo credentes se fame
mortuos. si do ſluerit. q dyabo?
ul' melioris. uolū. ul' maioris pta
tis sit adpudendū hijs qui ſtituunt
qñ ds. ſcōr. Creatorē celi ꝛ terre cane
ē de nichilo ad facē ad dei ꝛatoēm
huiꝰ uerbi d. ſi ſibi uolo ſcōr. fcōr ē celi
et terre uſibiliū ꝛ iuſibiliū. ꝙ exꝑſſi?
ſcī ē circa hēſim illā. q dīc uſibilia
ē apīe tenebraꝝ. iuſibilia ū a
deo. Sēd ſ arcul' ē cī hm xpm fī. eius
unīc dñm nrm. ꝛ est ſcī ē do ꝛc. fide
rendo ꝛ ihm xpm. fide hēo de ipo q ip
se sit uſc. ꝛ. saluator oꝝ qui ei ad
hēnt. ꝛ ei adhēo. Et uer ꝙ fide hēo
q ipe sit ẋ. ī. unde ꝛ benigne. b. oro
ꝙ manſuetudinē que predicat
ute cū illo ꝓst te dīc uſu audi
ēces q paupes ñ ſpīas. pcōres ñ
honeras. ¶ Ite credo q sit filiꝰ di cū
ſcruare honorē. Inh ꝙ dꝰ filiꝰ di ſi
gnat. ꝙ ipe ſ. ds. sit cū filiꝰ hoīs
hoē ñ aliter ſpēr sit filiꝰ di ds est.
Sēd unīc dñm nrm ẋ dīs nrē
duplicē ture. ſ. ture ēatōis. et ture
redemptōis. creatura ñ cā ē creato
ris. ā ē ea gēs fecit. ꝛ ex nichilo.
mlī decās aliq̄s hīt ius ture q fit
ꝛ q ea fac ul' q pcū q sit ul' q mēta
ens sit ipi' est. ꝛ nulla hab cās aliq̄s
sit dñus uī cā cātor ꝛc le dñ
nū ẋ patre uidē ꝛ q uolūt dñari

ꝛ q ꝙ uolūtatē di creus dñs ih
ūs obsecꝫ. qui ascendit sē occasum
dñi s nom illi. ille solꝰ ꝓ dño hīndus
est. q ſuſcitare potest hoēm si ei ſtu
to mortuus fuit. ñ libēt sequi mlē
dnm illū. q ñ potest ei restituie e
qui suū. si ī ſtanto ei eū amſit. ꝑm
it arculos ptinētes. ad filiū hūnitā.
ē hī q ꝙcepꝰ est de ſpu ſ. nīe ex mria
ugine. ẋ ꝙcepꝰ ē de ſpu ſ. ī. ſpīc ſcī
coopatōe. q ſpīc ſ. sepauit aba ugi.
q ꝑ uirilīm erat ī ea. ꝛ ſoīnuit ide oꝝ
pꝰ ẋ ꝛ iuſtāti. nām ī fudit ut tā ca
to cēt uerꝰ hō ꝛ uerꝰ ds ñ fiat aīa
ī fusa ēca. xl. diē. a ꝙceptōe sit dꝰ ali.
ſi. immo fiat nr abīpa ꝙceptōe. ſc.
xxx. ī louū cau dñus supīa. ſcīm
cūdabꝰ unū ꝛc. ẋ ī ꝙceptōe culpam
Lauit. Inuatīcere ū. mat sue dampn
ugni. nō ī tulit ñ ei dolous cā fuit
manſ. n. mē. ei ug ꝓ paru ī hīn do
lore cū pepit ihm dedit exemplū filiꝰ.
ut benigne se hīant erga mītres su
as. ñ. sīr ei cā dolous ꝑ pauatōis.
Sēd articulus ptinēs ad hūnitatē.
ē pass sb pōtō pylato. ē crucifixus mo
tuus ꝛ sepultꝰ ꝛ ad inē dē de liz fidel. qñ
ta poo sit pass. ꝛ ap q īdignū erā
erat unta cū cēt ī fidel. ēa aū af
fectus ē q erat ululīm genꝰ tormēto.
ī q ꝑseuauit usq ad morte ū fideles
acce ptīcie. ad ſuggestionē dyā.
nō descēdat sepultꝰ ē luꝫ corpꝰ eius
ñ cēt dād corruptōi. ſ. ī. Uō dab
ſcīm. t. nūc corruptō. uolēs ī tēa

ab confessione. Aliis assimilari. Tertius articulus ponēs ad hūm. ē. Descēdit ad inferos z hi sc̄ aiam ei exhibet suos. q̄ libo erat. z. atteōde pūlitate hois. q̄ n̄ nult x̄ seq̄ celū q̄ hoīem secum ē miserūt. Quart ē tertia die resurrexit a mortuis. hi x̄ mortui sui ututte surrexit. ut sle ē q̄ ipe iā mi nes mortuos suscitare possit. Ad ē. Ascēdit ad celos sedz ad dexteram dī patris omnipotētis ide u. ē. uu. z unor. Six. ascēdit in celū. Ascēdit p̄ eū q̄ ei adhesit. In eod̄. n. hospi tō mb̄ recipiēt. iq̄ cap̄ receptū est x̄ p̄ q̄ hō sedz ad dexteris patris q̄ ē ipotēs unde bonus ei⁹ sc̄ūs q̄ dē q̄ uegnit eq̄ ei. ū tāgit. glō. sup. ps. Sede ad dexteris meis. x̄ s z suis adhesit. p̄ūs loc elegit q̄ i dexterā ei⁹ sc̄ē delectatōes usq̄ in finē. Inde uenturus ē iu. iu. z unor. i. bonos z malos. i. illos q̄ ad uētu suū unū repiēt. q̄ immūdo mouēt z p̄ resurgēt. z illos q̄ put erāt mortui. magn̄ fiducia erit fidē lubz. q̄ fr̄ cor iudicab. io. ū. pat̄ n̄ iudicat quēq̄ sz omne iudī dedit pat̄ filo. Credo in articls ponēs ad spm sc̄m. ē. Credo in spm sc̄m sc̄am eccām catho. cām. z fidē tēdo in spm sc̄m. fidē hic q̄ spc̄ls magne bonitatis. z suauit̄. sit hus iq̄bz hitat. ppat se abij q̄ sit ei⁹ hitaculum. hi p gram in tuto p gl'am lap. xu. oī bon⁹ z suauis ē dñe spc̄ tuus in nob. ecce. xxuu. spc̄ mis fr̄ mel dulcis ad spm sc̄m tā f. ipleta p

tinet z duo in tuto. ē. n. ipe sit bonitas ad eū ptinz destructō malicie, bōitas. n. ōra ē malicie. vñ ad eū ptinz sc̄ificatō ecclie tō dr sc̄am eccām catho. cām. n. debe⁹ q̄ spc̄ ipe. sc̄is sit z q̄ ecca sc̄a sit a deo. Ad spm sc̄m ptinz scōz cōio .i. unio mbroz corpore eccē ad capō z adunacē. sic spc̄ homis in corpore huno mb̄ unit. cui⁹ unoris signū ē sacrmēt dñica corpus. Ad spm sc̄m ptinz q̄ mūo q̄ hūt sc̄a adunacē in hoc sc̄o in luc. q̄ tangit dd̄ dicēs princeps ego cum eis. n. te. z custo. ma. t. In cōione scōz tā intelligim⁹ sacrmēt q̄ mūoris multa corporis q̄ ē ecca. cōione sc̄e societatis ens a cad. q̄ alibz q̄ ē de ecca nec ptē hoīm bonis q̄ tunc in ecca p̄gr̄ua aliq̄s de facili dicat. adq̄m z cōi. i. dem seq̄dz cōicatā bonoz q̄ malor tēporaliū ut mala primor allium nob̄ pōpat sionē z bona nra eis omnem pe lenoiat̄ largitōem. Ad spm sc̄m. sc̄m. ptinz remissō offensionis. cui⁹ p sc̄ sit benign⁹ ad q̄ ptinz tā articls. peator remissionem. cui⁹. n. debe m⁹ q̄ peca remittit in ecca p̄ baptm. ec pnitētiā z alia sacrmēta. ñ solū se mel remittit peca spc̄ sc̄. sz q̄cies cōtie pinz. Ad bonū. z spc̄ sc̄. ptinz remuatō tā in corpore q̄ in aīa. Ad re muatōem corpus ptinz. Ad articls. Carnis resurrect. Ad re muatōem aīe. Ad utā ecclā.

q̄ carnis rōnē fidelr ēd. ñ tm̄ mu
sum corp⁹ expendē inseruitū x. ex
q̄ spat se receptū i tū q̄ plus gl̄a
clarit⁹ in pallio. ll'tuli. 7 a gr̄. ¶ Ex
q̄ fidē hīt de unita ecc̄a solluat⁹ dz ee
quō illi prudeat. si ē tanta sollicitu
dō prudēt hunc miſē unde deq̄ nem
ēt ē pdē. quīta soll⁹. dz ee. prudēt
illi unde deq̄ ēt ē. q ek ecc̄a ibi ñ lo
q̄ ek mendi cādi ū mālesē ē idui
te epulone. luc. xvi. 7 ūgib⁹ tātu
s. ō. xxv. ñ loc⁹ labō. ñ ad mutū
accipiendi. ¶ Inuitq; u. pl̄enti uxr
āl. ē pauꝑ. ñ o stulā aliquo istoz
modoz. ſ ū q̄ s ñ pudēt egestātē
ecc̄ā patiēt ū ñ quītā alq̄ modicā.
hīe possit. Et nō. q au⁹ ilu. de fide.
ad petrū ecc̄iāt. xl. firmitē credēn
da ul'n dubitanter tenēda q̄ cā bui.
hic ñ ponim⁹. ¶ Vt. capīm de erroib⁹.
z pmo de erroe illoz qui negāt dm ee.

Sequit de erroib⁹ q̄ fidi catho
lice aduſāt. 7 p⁹ dicem⁹ de erro
rello q̄ tm̄ gt dd' dicēs. Dixit in
ſipiens i corde suo ñ ē d⁹. Et nō. q
dm qui sunt i erroe isto oēs boni
sunt idigni q̄ langūtes omēs bōi
sūt i gra. Vñ indigni sūt dispu
tōe q̄ laboret ad destructōem erro
ris aut ipi mito sūt ad despectū
ei ipi dm nō reputēt. 7 io. decor
tectōe sūt ualde remoti. ecce. vn.
olida opa di q̄ nō possūt corrigē.
q̄ ille desperent. tm̄ q̄ mia di
mēsa ē. 7 q̄ scriptū est. respōde

stulto ne stulticiā suā ne sapiens ee
undeat. pu. xxvi. ad exstirpatōem
huius erroris aliq̄ dicem⁹. Error iste
nō ē solū in ſipientia. imo mia
ma. q̄ maior in mia q̄ d nō. i. nō
ee q̄ cā ē omnib⁹ ū sint cū sano ū
nō solz plūs sapiam ad destructō⁹
error ipius plus. stulte ē q̄ libz ōra
opinionib⁹ ostēte sollicite esse.
¶ Et plis. nō oportz ee pblē ma.
ñ omēm potōe ꝯsiderare. sz q̄ du-
bitat⁹ aliq̄s idigētiū rōnis. 7 nō
pene l'sens. nā q̄ dubitat ut utili
oporteat dm reuēri. 7 honorare
pentes l'ñ pene idigent. Cum ū
utili mīr alba ul'ñ sensus ū qm
dm ñ agnoscit pena indigent
ut q̄ i bonis pōta ñ cognoscunt
omnīū bōz lagitōe. in malis pōta
agnoscunt malox lubatōe. q̄q̄
quos culpa claudit. pena aperit.
ysa. xxxv. sola uexatō tm̄ dabit intellectū auditui. Jer⁹. xxx
secūm aliā tribulatōem pone flagel
lū. 7 dolorē erudiēs. Jerē thob. xi.
Recuperauit uisū r⁹ob cū filio⁹ eius
limusq; oculos ei⁹ felle. 7 i. mach.
ix. Antioch⁹ dm recognouit iuxta
tis ad pōte⁹ dicēs. Justū est subdi
ee d̄o 7 insōrle ñ pauā d̄o sentire
pē timorē meritū. tuū ū i tuū sapi.
e. pū. i. Qui in erroe isto sūt rusti
cas serui sūt. vñ vb⁹ erudiri non
possūt. pu. xxix. Seruus vb⁹ erudi
ri ñ potest. q̄ q̄ dicis audit 7 respō-

·ij· ps·

dē ten̄. nec tempt̄ sū nolūtas ī
ea l'poa ī cl'pa ē. q tales ñ ēdūc
dm cē. Animo. n. tuto nil facile
suadē ignoblis animi ē. nigū nol
le agnoscē bñficiū suū. noblis
ū aī ē uchemēt deliberaret agnoscē
ēi aq bñficia recep. sic pī paupe
llo de q legī ī uita bī nicholai. qu
ē beat nicholaus multiplicā nec
cōe auri dōm suā pauptati ip̄i
ē l' lunū

ppositū dei ceps u
gilaū. dō scīz qs ēet q aur ī dom
suā tā caute precūū pz q ualde iḡ
tos ee q negant dm cē aq ī cessāt
bñficā recipiūt ñ ī timtis testib
dō cē nolunt tale ē ij sic si aliquis
nollz cē ignē ee. aq tñ icessāter.
uchemēt calefiēt. ps. ñ ē q se ab
scōdat a colore ei. b. Anu. de dilig.
dō inexcusablis ē i tūdē. si ñ diligit
dm toto corde. tota aīa tota mēte.
clamat nepe it ei. in nata iusti q
ex toto illū diligē debeat cui tot
se debē ñ ignorat. q ste intūdele ue
gz iusti nāl' se tot illi. aq se tot
ist se ex toto diligē. sicut ē qui ō
pot stt mtis sue ñ possit agnos
cē q ipe ñ sp fuit. ꝛ c ñ fuit nichil
suū habuit. q ee suū ꝛ qdq bō ist.
l'alol' pentib carnalib. aut ñ.
alol' pentib carnalibz illi ñ
sp fuit. vñ abalis huerī ꝛ sic illi
abalis. dō puerat adaliquē qui
sp fuit. aq pu pat carnal' mutū

huit. aq ī habuit ut possz aliū gna
re. g stat. n. q pēres carnales ñ hñt
ale q generēt filiū cum qbz generēt
qñ nollēt gnare ꝛ qbz nō generēt
qñ uellent. ꝛ cū uellent gnare filiū
ñ gnant qbz filiā. Nescit ꝛ
mat quo filius mea gnet sic qda
nobilis mat dix. filius suus. ij. ma
cl'j. vij. Nesto iq qlit tucero mea
apparuistis. nec. n. ego spm ꝛ aiam
donau nobis ꝛ nūcā ꝛ smgloz nr
ō ñ ego ip̄a pegi. si ū sol' pentib / ñ a
carnalib corp ꝛ p̄re spūū / fr. d / spm
ar. Anu. de animalib. q Intellēs
dumt abertīsecro aduen cū pm
p̄re carnal' q ñ sp fuit abaliq q sep
fuit totū ee suū accepīt ꝛ q aliq
bō possz hre. q aliq bō possz gre
pū illi q sp fuit ee bonū / q / debet
nob habet q ue ds ē magn. n. ī q
ttudē illū ñ agnoscē. cui bñficia
ñ cessam acepe. ñ solū ppanēres ce
nales bñficia ip̄i accepi. lz ꝛ pa
nas ētas collato ū bñficiōz ip̄i q
dā exortato ē ad amorē ip̄i. Am
ī li. ꝛ ōnū. x. celū ꝛ tra ꝛ omnia qe
ī eis ste. ecce vndiqz in dicūt ū te a
mē. ū cellant d re omnibz ū sunt
ī excusables. error iste ē sp odiure dz
q q odiure p. ē iterīmat p̄ein om
ū. vñ debe ei odiure sic aliq odī
ei q p̄em ei uidemur. q ī hoc errore
sūt dō. nulr qñ ad hoc dictiones ee / dmōib
uidēt q salte ēdūt dm ee, fac. ij.
tu credis qm vn ē ds. bñfac is

er demões ẽdunt et ꝓtremiscunt qu
illi errore sunt ītuam uidentes accepisse
se animā suā ēdm ñ agnoscunt adq̃
noscēdo ūbis data ē ꝓpt̃ qđ .n. tñ
hmt potiꝰ q̃ bruta animalia .i.
tm ea q̃ sensib; corporis sībi acēt
sic ⁊ illa agnoscūt .un dñs ustillie
pollz tales pūre. sic pmuꝫ nabuc
hodonosor. daniel. xiij. dhōib; et
cum te ⁊ cū bestijs et cū feris erit
hjcatō tua. fen. q. vos comedes. ⁊
vꝝ tua mutabūt sup te dō sciat
q̃ dñet excelsꝰ in regno hoīm. et
cui q̃ voluerit dabit illud. ū. sup can
tica. am ñ t̃ uidet ipse bestijs q̃da
m̃ bestialior ee uel ingens ⁊ uel n
mte. Magna factuntas dubitare de
tome erq̃ appaꝛz flumꝰ ꝛtinue p
seueras. totꝫ defectu attestat flumꝫ
ynuntas ⁊ cōsim̃ indicū ēatoris ē. co
tinuꝰ fluꝰ cātaꝛz. Et no. q̃ ad cog
noscēdꝰ dm ee nīa icitat. hinc cōis
scriptā indicat ⁊ omnis cātā clamt
de p. io. damꝰ cognō existendi dm n
tuꝫ ut nobis ī ista ē. In tm ū pualu
it mali hoīm ū ī cogdā irreabilis
sim ⁊ omnū malozꝝ pessim̃ pdicōis
baratrū deducēt ū dicāt n ee dm.
Dm ee uox oīū est apd̃. n. omnis na
tōes instinctu nē hē uoꝛ. Vox ā oī
ū uox nē ē uxꝝ ūbū sapiētis. Se
cūd manifest ē q̃ et scriptā gen
tiluꝫ ⁊ undoꝛ ⁊ amoꝛ astinat dm
ee. doctina nobilissimoꝝ phoꝝ hm
dicat ut platonis. aristotil. tullij.
senece. ⁊ tūc scriptā uidoꝛ m
pn̄o. allit omna ad ee cata. Scrip
tura xpianoꝝ in pn̄o euan. io. p
ubū dñi oīa asserit ee tca. omnis ⁊
cata clamat dm ee ī osted. au. xx.
u. de ca. di. Exceptis pheis uocib;
mūd ipe ordinatissima qua muta
blitate ⁊ mobilitate ⁊ ubliū omniū.
plesima spe q̃dam tactus. ⁊ tm
se ee ⁊ ñ n ad o ineffabilē atq̃ nu
llibi ti se potuisse pclamat. Je
.x. li. ꝛ tel. Interrogauit de do mo. celi
sole. luna. ⁊ stellas. neq; no lum
ds q̃ tu ignis ichuunt. ⁊ dixi omnib;
q̃ circūstat carnē meā dicite de do
mo aliq̃. ⁊ ipm clamauit uoce
magna ipe fec nos. Interrogatio
ma ⁊ intentio ma ⁊ ꝛespo. eoꝝ.
spes eoꝝ flores ⁊ alia q̃ tra pduc.
q̃ e ī hmoi elemtoꝝ ⁊ pdib; omniū
calcat. spem tale nob ostendunt.
ee nullius ti q̃ dignissima cātāt ē. ⁊
q̃ rone hit e ee dulcine possz tace. vn
ostentione illi spei appaꝛz maioꝛe
hoc ee q̃ talia tacit. tra. n. pse talia
tace no p. sic mat no parit ī aliū
de sic terra aliunde irrepit q̃ ca
lua pducat. au. Inli. de tm. Sicut
matres q̃ unde sunt ferūb. sic ipe
mūd q̃ud e caulis nascentiū.
ostentione q̃ spei sue exclamat flos
se ad ee feūm. cū nulla cāta ñ ⁊
tional ea possit tace. oꝝ. vi. Cōside
rate lilia agri ⁊ c. Dico aūt uobis
q̃ ñ salomō ī oī gla sua coop e

sic vnū crīstis q̄ de flore deūm
e. intelligat de aliis cātoribus. aut
intl. de tali. credendi. nō frustra
tuerī oportz. tam pulchri
tudinē celi. ordinē siderū. stellarū
dines tpoꝝ. inq̄sitionē n̄ cō
sitas ē extēda. sz q̄d adēma facie
d' sap. xiij. a magnū. spēi. et cātu
re cognoscibilē potēt cātor uideri
Job. xij. Interroga iumenta et docebit
re. et volatilia celi et indicabit tibi
spe ter. et rōndebit ē. et narrabūt
pisces maris q̄s ignorat q̄ oīa
hj manus dñi fecit. et ro. i. v. loq̄t
deplins. De hiq̄ revelauit illis
gl̄am. ambulādo q̄ nā inuisibilis ē.
nisibilia. possz scīri. op' fēe q'
op'tice inuisibilia sua māifestauit
in p̄cīis. ictū possz scīri ille
ē omniū ds cōdē q̄ hec fecit q' abhūs
impossibile ē. si. et sibdit ibi. intellecta
inuisibilia. n. ip̄i' a creatā mūdi p
ea q̄ facta sūt intellecta conspiciunt. sē
pitna q̄q; ei' uirt' et deitas. dñi suum
hij mūdi tiones. q̄ in p̄gendā scalā cā
tār ad gnitoem cātoris oz nos as
cēdē. l'. sane hec scala celi cui ē n
egēt. sz nos exules q' cāta celi
illo ubo corpi facta p̄ubū. Nec op'
sūt ex his q̄ facta sūt sēsus notitia
mōicare. ysa. xl. Leuate in excelsū
oculos uros et iudete q̄s creauit hec q̄
educat in numo militiā suā. et gl̄o.
au'. sr̄. i. ad ty. phē. Videmus tot
ter ordinē et in uis attēde q' mūd'

op'di sit. ydolū op' fabri. Si faber
ydolo sic deū figam dat. et cor. ab ip̄o
ydolo fab adorat. et cr̄q sequit in exclu
bile ee q̄ cātore suū nō adorat. Cui
ei ip̄e cātus inuisibilis honorauit
dādo ei ronē cui hōies agnoscāt a
nimā ee ipsius ip̄i' corpore. ut ē
uicta. sēlus mot' iz ipa inuisibilis
sit. et omnio insēsibilis. q̄ sīr in agnos
cūt ip̄i cātore ee in mundo per o
pera. ambr. sr̄. a. adro. Sic exmo
tuz et amnūstōe corpis aiam q'
in uides intelligis sic amnunistōe
toti' mūdi et regimīe omniū cātore
phi intellexūt. Sed. inuisibilia de ria
bz q̄nibz. q̄d ds nīs ihū nunūsi
sic scīt ds regendo nunūsū. sicut
mens regēdo cōp' ppīm. Nolī q' du
bitare de dō. et si ei nō uideas. sicut
in dubitas de aia. cui simū habeas
multa ee q̄ tñ inuisibilia sūt. Inuisibilia
uisibilibz cātur. ut cognoscāt ud
q̄q. ut. i. Dyalogoz. nulla uisibilia
in p̄tinuisibilia uidēt ip̄e corpore' ocls
sūm corpoream uidēt. in hūc resurre
porea aduc dō acueret nā tollem
teq̄ in uidēt. et callid' pz oculus q̄m
debat. si ocli ipse uidebāt. cur desce
dēte. anima uid uidēt. Id i hac mō
uisibli. nil nisi p̄cātam inuisibi
le dispōi p̄t. Et. nobile hospite
bes. o. cato. et nobile ualde. tota sa
lus tua pēdz ex ei' salute. Da hos
pti tanto. diligēt' attende q̄d
hospitis hui' plenitā languatur

ipe ē qui tribuit oculis usū. auditū
auribꝫ ps̄tat. Demq; discessus pbat.
q̄d p̄scia ostendat. ¶ Jt̄ cū ad fid̄ faci
endam de pentibꝫ carnalibꝫ sola pn̄
fama sufficiat. nec testes sr̄ li requi
rant nec alie pbones. maxīe cū
pentes carnales nobiles sūt nec
ceduntad fidē filio. et cū spat se
successurum eis in magna hēdita
te que causa ē q cū tanta difficultā
te fit fides aliquibꝫ de patre celesti
qui nobilissimꝰ ē et a quo tanta spāt
hēditas p̄terea l cōsideratoēm la
pidis cui⁹ seqūs ē man⁹ bonū.
li mag⁹ est eligēdꝰ. Si aū sequēcia
sūt mala cui cōsequens ē minus
malū li mag⁹ eligēdꝰ ē. sz ex li q a
liq̄s dicit dm̄ nr̄ ē bonū ex li seqū
et si malū inde sequit minꝰ malū
sequit̄ ḡ mag⁹ eligēdꝰ ē q li dāt
dm̄ ē q̄m dāt dm̄ nr̄ ē. o pedra p
pōto sic p̄ manifestari. Si aliq̄s
dicit dm̄ ē et ē sequm̄ ide ute etne
rnūatō. J. 10. v. Hibitus uta
etnā q dicitus i nōie filij dei. pōto
ā p impossibile q ds̄ nō sit. nullū
seqū t malū p̄plectē uta. eo q
aliq̄s nō credit dm̄ ē. q ñ erit
q eū pñiat. Ille ū q credit dm̄ nō
ē. Si ipe ē magnū malū hēbit
q mortē etnā. pōto aū p̄ impossi
bile q ñ sit ullū lucrū i futuro
habebit aliq̄s ex eo q dicit dm̄ nr̄ ē
ḡ magnū bonū. seqūs ad li eq
aliq̄s credit dm̄ ē. q̄m q hoc q ali

q̄s dicit dm̄ nr̄ ē. Et si malū sequit̄
ex hijs credulitatibꝫ. minꝰ malū se
quit̄ ex eo q aliq̄s credit dm̄ ē q̄m
ex alia credulitate. ¶ Jt̄ mēa q̄ dice
pit ē. nichil ē cui⁹ ort̄ cā si p̄cessi
sit⁹ oñe q incepit
ē ñ ē de nūo cor̄ q̄ incepunt ē. Sic
n. p̄cessibꝫ seqūm q est impossibile
ḡ aliq̄ cā ē q nūq̄m inceptū ē. Sz
q ñ inceptū ē ñ delinqt ē. ē. n. q
ist ale a mutē ñ p̄. Scīm. futurū ē
ne incipe adueniendū sunt. ḡ aliq̄ cā
sm̄ p̄incipio et sm̄ finē. alij idubita
t est ds̄. Jt̄. 10. dam̄ creabla sūt cā
ta ab aliq̄ cōdita sūt. Oportz aū cō
ditorē icablem ē. si ex ipe cāt⁹ ē
cio. ab aliq̄ cāt⁹ ē. q̄ulsp deueniamus
ad aliq̄ icablē. pbatō aū li. 10. dam̄.
Ibponit q aplios. pbatū ē q in
cāis ñ ē p̄cessus in infinit. vñ demon
stratiue aliq̄ cā to sit p̄ quā aut cā
mu⁹ ist cām. aut nō si nō ē ḡ cā ut.
q ñ cātū ē ḡ p̄ cā. Si aūt ist alia
cām. et illa cā alia. c̄ i cāis ñ sit p
cessus in infinit. Adulatiō ut uereatur
aliq̄ cā q̄ta ē cā. q ñ cātū. vñ et p
cā ē ds̄ p̄ta potentia agēdi q ē ignē
ne. et sole et alijs cāturis mutabilibꝫ
ñ ē potentia lubā jō cui aliq̄s ignis
t abigne ut cui dm̄ et obumbrat. ut
ectu sol. si discedat ē nō rogat ignē
ut sole cū cessent. potentia. n. cor̄ ē
ut potentia ministrū. q̄ncē hūit iple
mentū dnor̄ q̄bꝫ sbiecti sunt. et stat
ḡ alia potentia sup nos ē q iuba ē

95

cui hec potẽcia ſbiecta ẽ ⁊ hꝫ ẽ potẽ dr
c'noluntatẽ nẽce hñt ĩplere dẽe cã
tute nec poſſiñt ceſſare abopatõe
eis adõ mdcã. ñ di noluntas alĩ
ordiar ſicut actꝰ qñ ſol ⁊luna
ſtetiñt ꝓ ſpacũ .xij. horar. tol. r.
⁊ mgllu ſol' tpe ezechi . ỹſa. xxxvm
⁊ fornace babilonis. qñ puos ĩ
igẽ põitos ignis ñ leſit. damel.
iij. Jtẽ potẽ agẽdi q ẽ ĩ elemen
tis. ⁊ alĩs cãtis ũſiblib⁹ abſq ſapĩ
en̄ et diſcretõe ẽ. q ſũt illar cãtar
⁊ ĩ opa earũ diſcretiſſime ſiñt g
nẽce ẽ aliq̃ ſapĩa cã a q opa
tões earũ ordinate ſiñt. ad hoc ñ
ſufficat aliq̃ ſapĩ cãta. cũ ñ ad
nũatoẽm ul' cognitoẽm earũ ui
deat ſufficẽ. Et g aliq̃ ſapĩ mĩa
ta infinita aq̃ ẽ ordinato unũ
ſol. io. damas. ſic omĩa gñari
talis cui' erit ordine ⁊ hꝫ iudex
dom⁹ cui' erit obſeruare ⁊ cuſto
dire. q Jdẽ ip̃ cãtõis ꝓmanẽcia ⁊
obſeruãcia. ⁊ gubnatõ dicit nos
qñ ẽ ds. qui hanc unũſitatẽ cõ
ſiſtẽ facit ⁊ cotinz. qui ꝛeaz cõ
rie nic ignis. dico ⁊ aĝ ais ac ter
re inuniſ mundi. q ſũmatoẽm
adiuuãt quemlibẽt ⁊ indiſſolubles.
ꝓmanſiſſet. ñ aliq̃ omĩpc uic ea q
cordaſſ ⁊ ſp mdiſſo lubĩa cõſer
uarz. q Jtẽ cũ ũſiblia ſint cãe a
liq̃z. aut ſunt cãe ꝑ. aut ñ o
prime ẽ ñ poſſunt. ſi ẽ ĩa
q põia. vñ nẽce ꝓcedit ea aliquã

ſ̃ ea q poſunt. ꝓcta ꝓtes ſiñt q̃dã
cã tot⁹ ⁊ pars ẽ nãlĩ ꝑ⁹ ſuo toto.
g nẽce ẽ aliq̃d ĩ cõpoĩtũ ⁊ ſũpler q
omĩa cõpoĩta ꝓcedit. aĝ omĩa cõ
poĩta. q Jtẽ ĩcis q cãta ſiñt. q dam
ſunt corruptibilia q ꝓncipat habu
erũt. ⁊ ĩnẽ ſunt hĩtura. Cdã ũ hñt
ꝑpetuitatẽ q ꝓncipiũ habuerit ſz fi
nẽ nõ ſiñt hĩtura g cũ cã hĩmdate
debeat abeis q̃ẽ cã. cã coꝛ hẽbit
etnitatẽ. ũ ſit ſñ ꝓncipio. ⁊ ſñ fine.
q Jtẽ ois potẽcia determĩata ẽ circa
ẽe ⁊ opat circa matiã exiſtẽte. ⁊
nulla cũ ſcend ẽe ut de nichilo ad
poſſit tãdẽ g. oꝛ aliq̃m potẽcia ĩ
cãta ẽ q infinita ſit ⁊ cũ ſcẽdat
ẽe ⁊ de nichilo fecerit. ĩ. ex quo
cãtẽ opant. q Jtẽ cũ ĩ treb⁹ ſiñt ĩuẽt
q̃dã bõ. ⁊ q̃dã meliora. dicit ũ ter
ptio ĩmmũſitata ꝛeꝛ aut nẽce ẽ ad
ẽe optim. q Jtẽ cũ ap̃cet⁹ ſũmu bõ
nalĩ ĩ anima ſit. melĩ aũt mo⁹
nal' truſt ſit. truſt aũt ee ap̃ce
ꝑ ille ñ aliq̃ eet ſũm bon. g ad
ſũmũ bon. ſ aũ ñ ẽ ñ ds. q Jtẽ ꝛaz.
mac aliq̃d ẽ q nã ẽ eo q ñ nã ñ
uſti. uſto hꝫ. n. nã ĩ. aũ acq̃ſtiõẽ.
g aliq̃d ẽ g ad ẽ q ẽ ſua bõitas ⁊
uſti. omĩbꝫ illis q bõ ſiñt ꝓpar
apatem ꝓtẽdꝰ. q Jtẽ ml q mũta
ble ſit optim ẽ. Jmmutatõe ad
bõ amittẽ ⁊ ad acq̃rẽ q optĩ ac
tãdẽ ñ ꝑ. q Jtẽ ds. aũ. q ĩ oĩ teq̃ mu
tari ꝑ. ñ nulla mors ẽ ꝑ mutatõ.
q mors aũt optio accidẽ ñ ꝑ. ois aũ

ſ̃ ſuat ⁊ ſẽp et pro uider.

cata mutablis ē. g nulla cata optu
mu ē. ad tu ē optimu. alit ñ posslz ē
pfto mutabilis rez g ad meatu ē.
au supi. ad ro. Viderut boni et
sum philosi qs teres ñ i mito fa
ma atq; gla platos enum quidq;
muta le est. ñ ē sum dm. z io omne
aiam mutabile sq; pc tis cedert.
deñ uidert omem spem intre q; cig;
mutabli. q ria le est. omeq; unu
simundi corp ñ posse ē i abillo
qui immutablit z simpli ē. qz ño
aliud ē illi ē aliud uide aliud in
tellige ad beat ē z q ē illi uide.
intellige. bm ē. hi ē illi ē ppt hanc
immutablitate z simplitate intellexe
rut eu roma ita fecisse z nullo
ñ potuisse. ¶ Jē eu medio corpo
ri lsois regedo ro sit accomodatu
quo ipm negat q impedita ul
omio amissa corp pficiat ul i
pfuyem redig. ui fle rōnem a
liqm ē q unusitas fabe midi
negt. ¶ Jē eu ro q i omibz ē dg
no scat se ē z ñ sp fuisse. z eam
aliqm huis se q eam pcessisse. ca. su
ois rōnablis ē. ñ potuit nēia
rem huna z qm eug; alia rem
q ē mcep. aliq ro pcessit q ē ñ
mcepte. z li ro ds ē q unusit ceti
negte. vii sen. Inlu. den alibz go
nibz. niri ps melioz. amm ē. J
do ē amm nulla pax ē. tot erro.

Dictu ē de erore ¶ Vn. capl
oz q dm ē negt ¶ de ydolatra.

Nunc uidendu ē de errore oz.
qui catas defendent. qui errore ydola
tra d. z p ostendemus qd sit ydo
latra. ¶ Sdo tangem de cais ei. tpo
de spēb. ¶ Quarto deinde ei mtede
m. ¶ Notand g q latra summe ue
nerois cultus soli do exhibend. ul
latra ē voluntaria pfessio diuine
maiestatis. ydolatra ū est cultus do
debit catur exhibit. z dicitur. q
ydolo latra. ñ q ille cui sp ydolo ex
hibeat. sz q frequent ul p ydolo ē
exhibit. Et ño q ydolum qnz di
lignu ul alia res sit figura. q ñz
ū d cōfictu ex ymagine z demōe
pfidere. z sic. i. oz. viii. ydeirco
postol q nichil ē ydolū in mundo.
. i. n. q putabat ydolū pm. s. ñ sic ē.
existimulac z sp prudence nichil erit
¶ Je nō q it ydola gentiliū qda y
magies erant ad meno z repleu
tacoem aliqz i quibz nil munis
ē edebat. Alie ū erat q edebant ee
hitacla doz. i. demoz. omis. n. du
gecu demonia. In qbz demōes de
cipiebat homes dates eis rponsa.
ac si mpis hitarent. Inducti ad
h sacrificiis z honoribz q eis exhibe
bant. mqbz z ymaginibz genti
les credebant aliq; uirtute ee in
fusam eo q sbtus hoius fundent.
ul sculperent ul fabricarent facie
machē nicunt homines ch̄e mo
res erh q tali hora l tali nascant.
llis error inuent in quibz dā neur

nõie xãnus · q̃ dicũt ymaginos · lx.
ãno a factõne sua utuũt sortun 7 de
cẽto hũt eã ymagines p̃dcãs qs̃ nõ
credebãt solũ ee ymagines Voca
unt nãm dõs factitios scribẽs li. 27
de dõ dõz. paũ iq̃ nõ inuenim ar
te q̃ dõs efficeret 7 qm aĩas facere
nõ potuerẽt inuocantes aĩas dõz eas
indidũt ymaginibz fcis posslium
aũ vm cãs ostendẽ quibz ydola
tã ul' ĩducta ẽ ul' augmẽtata. Vna
cã fuit dolor nimius de amissõe alic
amic · p̃r · n · amissã filio nimiũ do
lens ymaginẽ filij fi fecit ut eet
et q̃lez solatiũ. vñ sap̃. xiiij · acerbo
luctu dolẽs p̃r cato sibi rapti filij
fecit ymaginẽ. ac illũ q̃si q̃ hõmor
tuus fuãt nũc tãq̃ dm colẽ cepit.
7 sstituit ĩt seruos suos tãc 7 tãc
ritas. de iñ mtieuẽte tpe qualesce
te inq̃ oluetudine. h̃ error tñq̃ lex
et odit' est. hñc p̃ cam ydolatre os
tendit. ggr. sup illd luc. xi ĩ belze
bub p̃ncipe demoñoz ꝛc. Dices.
num's tpe nimue belo pre suo m
tuo stacuã fec qm summa reuen
cia honorauit ita ut 4 reis ue
nientibz adeã pcer. vñ pgressu
rus hõis cepit ea . ut dm 7 1. venam
multiplicare 7 q̃da uocauit bel.
alij baal. alij baalim. Alij beelze
bub p̃ vanitate linge. Alia ca
fuit ue sana superbia p̃ncipũ. q̃ñ
attendẽtes infirmitatẽ sua uolũt
se ut dõs honorari. ut nabug̃ qñ

pcepit oloferni p̃ncipi militie sue.
ut os dõs tre tm̃ nat̃z ũ ipe solus
de' deet ab hijs natiõibz q̃ potuisset
olofernus põ sbiugari. Judicũ · m ·
p̃ncipes superbi ymagines suas ad
orari faciebãt ab hijs q̃ erãt remo
ti ab eis. Vñ sap̃. xiiij · tyrãnoz
ipso colebant' figmenta hos quos
ĩpala hoies honorare nõ potãt
ppt̃ q̃ longe erãt elongãq̃ figã
ilioz ablata cuidẽt ymaginẽ re
gis qm honorare uolebãt fecerẽt
ut illũ qui aberat tam q̃ pñtem
colẽnt. Alij 7 ut duum' turpe ma
ti uidereñt duinos hõores pa
rentibz detulit. defuq̃ uisset.
ut d'. glo. sup xiiij. sap. terria cã tu
ti adulatõ seu deluderũ q̃ hebãt
acq̃redi minores gram maiorũ
sap̃. xiiij. affectu aut regibz del
uentes hoies ĩmutat' nom la
pidibz 7 lignis ĩposuerũt. p h̃ q̃d'
affectu tãgit' p̃ cã iam habita. p
h̃ q̃ d' regibz. ctra cã de q̃ 7 dic glo.
p pphãs 7 regib'. uaria facta suscep
ta fuit dum hõmines q̃si de ĩ tuos
p̃ncipes cupiũt aug'ri. de q̃. di
x' fuit ira spata fuit de cultu duino
q̃ honorib' debẽt hũanis. su hu
militate minua. su adulatõe pesi
ma. Quarta fuit amor rei pu.
ut d'. glo. ibid'. Alio loco d' cacogp
impleñs 7 cautelis acuendi ĩtu
tis g'. ut libeã gra rei pi' publi
adi ret optimos q̃s̃ nouos forsan

ij. ps.

fl°. Octo sũt cause q̃bz ydolatria l' ĩducta est vl' augmẽtata.

honore dor immortalium cē-o sectā
tos. hinc tmanā celares ǵ secuer
rmauri suos reges. ¶ Quīta deor
ul'opis hūm ul'alt' cātē. de p. sap.
xiij. multitudo hōm abducta p
spem opis eū q̄ an tpe tam' ho
honorat' fuat nūc dm estimar.
de so. sap. xiij. qñ locut' ē de stell'
sole rluna. sbdi q̄r si spē delectati
dos putauer. sciant q̄to hūs do
minator cor speciosior ē. ¶ Sex
ta pō q̄ credidert sr̄ emule ihūs
ūs dos putauer. ut demōes credider
prare hīe in hoies et res hūanas
rīmelemta cui' errōis occasio
fuit p credebāt deōes sanare lesio
nes corpīū dū abeis cessabāt. crede
bāt rēos sedare mōdiebatoes dū
eis face cessabant. cēbāt rēos
pnoscere fucā q̄r pdicebat eis mi
la q̄di pmissione ipīn erāt illatu
in hoīb; rmaloz cessatōes q̄ nūc
munī. ¶ Ite alia cā h' errōis fuit q
face uidebant q̄da opa q̄ ve. nata
lia erāt rz inpitis uidebāt ee sup
flua. tale op' ē sbita gnatō rana
rpediculor rūmiū īdb; nata op
ne demōib; tū pauramtib; q'h acci
dat oūngendo l'omisced. ipis
nis rei. addēdo aliq̄ q̄ sem nasc a
dō uulsac q' op' accelā. ita q; non
credit ee op' ni q̄ cand' opari cō
sueuit. sic tem ē i signis q̄ tēa sc
amagis plionis. ¶ Vnz. cecā cupi
ditas hoīm q̄ tm sc curios i facien
di rul' cupidi aliq̄ acq̄rendi. ut se ip
sos ne dant demonib; ut cupidita
te sua possit implē. ¶ Vnī. volup
tas rlasciua q̄ erāt infesti ydo
latr. nascabāt. n. ydolatre delicijs
rio. ludis q̄ mitū allicebāt hoīes
ad ydolatriā. j. cor. x. sed' pls ma
ducare rbibē rsurrexert ludere.
¶ Et no' multas ee spes ydolatre
q̄da ē cult' demoū. ā lūnū vt
sol lune ul' stellar. et ia eleīt cor
q̄rta hoū. V' alīū nonahū. vi
ymagīn. ul'alt' opis hūanū. vij.
tpis ul'pcū e' ē rydolatra a' rr.
¶ Et no' q' ydolatra īo magnū
pīm ē q̄ do honore suū auff' ca
ture c' no ē co te reqr catm cato
ni si pmodico furto ul' rapina qm
aliq̄s fac hoī mer exiliū ul' morte
ul' alia magna pena q̄nta pena
dign' ē qui diuinum honore do
surripit. dup' alia rapina ē i pcto
ydolatre. Vna ē q̄ honore di do auff
ralij offrt. a. ē qui honore diuinū
sibi oblatū sibi sap. ydolor cultā ois
malicia ē rūtium rtinis. sap. xiij.
glo. cū. n. acatore se a nat oīb; m / mens
plicab' delib;. aggnac' ausit pcm ydo
latre erui' rei iq' cultere honor di
uin'. Mar. n. pcm ē cū honor isq
tribuit iq̄drupedes aū reptilia qm
qm ihoies. rqui i ymagines hoīm
aū aliū. qm qm ihoies l'animalia. rom.
i. mutauit glam incorruptibl' di
ri similitudinem ymaginis cor' hois

·ij· ps·

rnolucrū ꝛ q̄dupedū ꝛ serpētiū
glō amb⁹. Quanta ē stulticia eoꝝ
apud q̄s p̄ plus ymago q̄m ui
tas ꝛ potiores sunt mortui q̄m
uiui· ps· mutauerūt glām suam
i similitudinē uituli comedētis fenū.
Mag⁹ tumeliosū est dō q̄nto uili
or ē cātura q̄ ei effē ꝛ magis ꝯ voluē
ē. Tumelia ꝛ sit hūane cāte. q̄n cā
tē i tionū lib⁹ dicē. referr au⁹ Jnlu. de illā
religione. q. socies oculus fuit. q̄
noluit adorare ydola q̄ erāt tēp⁹
op⁹ hoīs ꝛ dixit se prius cane ado.
qu erat op⁹ nature. cū cā nobiliorē
sit suo effectu. mlt̄ ē ꝯ voluē q̄ hō
adoret opa manuū suaꝝ. illa
spes ydolatrie q̄ hī adorat cāturam.
se manifeste infiorem hōie ved
dit infelicē ꝛ maledictū ꝛ deteriōē
dignū. dē. hēc cap̄. xiij. Postq̄m
p̄mulſ ē de sole ꝛ luna ꝛ stellis q̄
alīq̄ rectores orbē terraꝝ dōs puta
uerūt lib⁹ dicē. Si uiribus adhuc muni
ē ꝛ paulo p⁹. Infelices aū sūt ꝛ mē
mortuos spes illoꝝ qui applauerūt
dīs manuū hoīū. de ydo. deuerto
nu. xx. vij. maledēs hī qui facit scul
ptile ꝛ yflatile. Abhominatoēm
dñi op⁹ manuū artificū ponē i lō
mabscondito. sap̄. xiij. Manus p̄
q̄ fit ydolū maledict̄ ē ꝛ ipm et
qui fecit illd̄. de eō Je. x. Non est
spes meis uana sūt ꝛ op⁹ ritu dig
nū. Jrrisiōe digni ostendūt̄ et ſt
i tp̄e ydolatrie. sap̄. xiij. Sicle

/ rogat

gnē. Non erubescat loq̄ cū eo. q̄ hī
anima ē. ꝛ plani. q̄ de iumentū dep
cat̄ ꝛ puncta mortuū ꝛ aduto:uū
mutilē inuocat. ꝛ pitiē
petit ab eo q̄ ambulare non p̄. ꝛ
ysa. xl uij. Medietatē ei⁹ cōbussi
igne ꝛ reliq̄ ē ydolum facta. ante
truncū ligni p̄cidā. ps ei⁹ cinis ē
quib⁹ ūb ostendit̄ uilitas mētis
ex q̄ fit ydolū ꝛ uilitas mētis iqui
redigit̄. De eade mētia. hēs baruc.
v. lib⁹ dicūt sacerdotes abeūt
tanḡtū dantē aū ꝛ exipo p̄ltuntas
ꝛ mētes ornāt. ꝛ tm̄ cū receperīt
illd̄ amēti. ornāt dōs suos ꝛ lib⁹
dicē ibi mlt̄ de uilitate ꝛ ipotētia
ydoloꝝ. Hȳ inq̄ñ lubabūt̄ abe
rugine ꝛ tinea. ¶ Jtē hī in manu
gladiū ꝛ secuī se aū de bello ꝛ la
tronib⁹ nō lubāt. Jt̄ ocli eoꝝ plenī
sūt pulue. apedib⁹ inteuentium.
ꝛ paulo p⁹ lucernas accendunt
illis ꝛ q̄d̄ multas exquib⁹ nulla
uidē poterūt. ¶ Jtē nigre sunt fa
cies eoꝝ a fumo qui in domo fit
sup̄ corp⁹ eoꝝ ꝛ sup̄ capd̄ eoꝝ vo
lant noctue ꝛ yrundines. ¶ Jt̄ sine
pedib⁹ inhumis portant̄. ostē
dētes ignobilitatē suam hōib⁹
murum erit si ydola iuuare pos
sunt. cui nec spes auxilio indigē
cū possit audire. nec de tēm coꝝ
intelligē. sm̄ lib⁹ dicē in baruch. cū
audierit mutū nō posse loqui
offert illd̄ ad bel postulantes

albeo loq. q. possint sentire qui ñ
sint motu. ps os sint ⁊ ñ loquẽtur.
ri. ⁊ ī baruch cocẽ capitlo cũ sup
uenit illis plũ ⁊ mala cogitant
sacerdotes vbi se absco dant cũ ill.
quo g sentiri debeant qm dij sunt
qui nec debello se liberant neq de
malis se erripiunt. Jt sic meticulosa
no formido ñ custodit. ita sunt dij
eor lignei ⁊ argentei ⁊ aurati.
p ydolatriam illã q ẽ cult illay cãtu
ray q manifeste sũt hoĩe mfiores.
destruenda ẽ illa ydolatra q ẽ cult
demoñ q ualde detestabil ẽ. p qz de
mones hostes dei sũt. ⁊ magis dis
plicz dõ cũ honor ei transit ẽ ineos
qm qñ adalias cãturas ẽ ecia magz

piclõsa hõi. cũ n. hostes sũt

hnũ gnis ⁊ cultorib; suis fiãt fa
miliares ipi sũt ei familiares im
mũa. nulla aũt pestis efficacior est.
adnocẽdũ qm familiaris inimicus.
lo. d. au. Jnh. lxxxvij. qsonũ fiebil
tã ⁊ tiñ ⁊ ano qm si cura arrib;
magias adhibeat. tñc. n. eos te
nebit familiares q dampnatoem
aã; quit. Jt. au. xix. li. de ciu.
di. magna di mia necia ẽ ne q sc ñ
bonos anglos se hre amicos pu
tat. habeat deos malos ami
cos dos; tãto nocentiores qñto astu
tores aut fallatores pacat inimi
cos. piclõsũ ualde ẽ ei credẽ q men
da callim ẽ. Jo. viij. ipe ẽ medax
⁊ pat ei. luc; demões sunt sbtiles sb

limes, ditrõe nate tñ ī fiores sũt
bus animalib; detrõe culpe cau
mili sũt nõ solũ multã pene sz ⁊ cul
pe immo fiores uidẽt ee simp cer
tis rebus q sunt. vñ dya ñ ee d mu
lob. xviij. habitet ip intabna ei
soci qui nõ c. milia pli. aũ p ostendi
q spẽ illi nõ sint colẽdi. qz at ipi sẽ
boni aut mali. si boni sũt offendũt.
ẽ honor q soli altissiõ exhibẽd ẽ eis
exhibetur. ñ. n. p ei placẽ tãta
tumelia ⁊ ī uana dij eor. pta si boi
sunt nõ placabunt mali offensũ
eis honorem alienũ. Qs bo ⁊ delẽ
d honorẽ reputet ⁊ ñ magt derisi
onẽ. Siqs mentiat eũ ee regẽ ut
episcũ nõ sit sic si sũt boi spẽ ⁊ dil
ecti ecti cubelcent honorẽ altissi s
exhibi. Jnt ubi sapiẽtis q fallo p
dicat. necesse ẽ ut suis laudib; ecu
belcat. Jt. quico qs maiorẽ honorẽ
indebitũ si uult impendi. tanto
ipe superbit ⁊ uanior ẽ ũ dicẽ si ho
norẽ sacerdo uult s impẽdi superbi ẽ
si epalẽ. superbior g si ipi uolũt s
honorẽ sibimet impẽdi. superbissimi
sunt ⁊ uanissimi. si ũ ipi sẽ mali idig
nu sẽ ⁊ honore isto ⁊ alio. Jt aut ip
si prestat bnficia cultoribus suis.
De suo aut ñ. de suo ñ possit. uni
ca. n. potestas ẽ icãta v i sequẽtib;
ostẽdẽt aq ⁊ sbq sẽ omnia ⁊ ẽ eos cã
uit ds ñ ase eos alienauit ñ apta
te sua eos exemit ipi g ado sũt
ẽdi sẽ. ⁊ bnficia siq pstat cultoribus

·ij·ps·

suis dona dei sūt ⁊ adh̄ data ūt
tur. Jg̃ ip̄i sunt ū nūtij ⁊ defentes
dona illa. nūtij ū ⁊ defentes bñfa
ca ñ sc̄ hūdi uo dm̄ ñ dificadi ⁊
gr̄ā c̄ reddenda ip̄i dño eor. b. lo
quēs de bois sp̄ualr. honorem eos
q̄t debem⁹. tot⁹ tm̄ reddat̄ ei ⁊am̄
⁊ honor ñr aq̄ tā nob q̄ ip̄is est
totū. Vñ honorare possum⁹ ul'a
mare vñ honorē amam ue mere
m̄. loca remota a fonte ita hūt aq̄
ab ip̄o sūt ⁊ loca fonti prima ⁊
aq̄ fontis p̄ puenat ad loca prīa
⁊ pcia ad loca remota, Sic cū dos
sit omniū bonor dñs, ita habm̄
bō sua abeo cāt̄ q̄ remote sunt
abeo dissimilitudinē. sic ⁊ ille que sunt
ppīq̄ eis similitudinē. vt spūales cāt̄ do
q̄ soli debet tot⁹ honor ⁊ gl̄a. Jt
aut potētie quib⁹ possūt sp̄c illa
dare bñfa ad tutor⁹ suis sunt po
tentie rūales sū ñales. sic ē po
tentia ad lect̄ credi q̄ ē insigne q̄ ex
ncit̄ operat̄ aut sūt potētie
libere agentes sm rōales. sip̄ m̄.
mala gr̄ā debet̄ eis ppt̄ illa bñfica
a nec̄ preterea sūt colendi. tales. n.
potentie operant̄ p modū seruientis
vt aut sapiēs. Si ū libē agunt.
aut ⁊ sulant voluntē diuinā.
tutor⁹ suis dando bñficia aut
non. si sic q̄ se hūt ut dispensa
tor ē sc̄m uoluntatē dñi sui dis
pensando bona q̄ beo acepta. si
q̄ hūdi sūt ut dñi l'multo minus

ut dy. si aū nō ⁊ sulūt uolunta
tē di nō curantes ut dos hi uelut
nō indiscrete dispēsāt nec undēt
curare directe opm suor cū nō re
pīcant ad uoluntatē dei q̄ regla
ē bonor ⁊ nō sūt m alt. Si quis /opū.
ū dicat q̄ isti spē placēndi sūt ab
hōibz q̄ eis sūt offensi. si bōi
sūt ñ debēt hōibz offēdi nisi pp
pcā. si aū ppt̄ pcā eis sūt offen
si ⁊ precellūt apcis marie debēt
placari. quor. n. ⁊ sc̄e cāe. si ū
iustificatio eor ñ placat eos. ⁊ ma
net adhūc ira eor dōi offerāt̄ eis
carnes ⁊ sanguis a alū ira tal'
ñ est ira diuina. ⁊ po ira leonū
aū aliar bestiar q̄ ñ quescūt do
ñ aliq̄ p̄de ceperint. Vñ si pp hanc
ira colendi sūt ⁊ diuino honore
digni dicēdi sūt leones ⁊ alias
bestias. Jtē aū placato altissimo
⁊ amico existēte mortaliū pōt ira
hūi deor ei aliq̄ nocē aut ñ p̄. si
sic /ñ sic sūdet altissimus ēe omnipotēs
ei cohercere non possit illos de
os ne noceant amicis suis. si ū
ñ possūt eis nocē nō ē tm̄ da
ira eor amicis di ñ ira eor sacri
ficiis placāda. p̄ nulla pō. aliq̄ p̄ce
ptū placēt dei nulla. n. ē q̄ si red
dēt in nichīlū ū adi potētia aq̄ de
ci pit ēe mea recipiēt̄ q̄ in tanto ē
omnis bo q̄ dei fauorē hūt ut q̄ m.
nō ē necē gr̄am ulor dor sacrifi
cijs q̄rere gr̄ā altissimi obtenta.

Jēe ſpc iſta qui dy falſo uocam̄ h
malū ſuū āū altiſſim⁹ compeſcat ma
liciam eoꝝ āū nō.ſi oꝑcat malicia
eoꝝ nō eſt malicia eoꝝ timenda.Si
ū pmittit eos exēcē maliciā ſuā āū
ij facit ignorancia āū qꝛ nō cu rat
āū mdicō qꝛ nidꝫ expedit.ignoꝛā
tia nō ē. Cū.n. ipe ſit ſapientiſſi
mus ignorancia meū nō cadit.Jē
non accidit hoc qꝛ nō curat de malis
q̄ ē nūc in mundo.cū.n. ipe ſit oꝛ
niſſim⁹ nō poſt nō curare de mal
q̄ fiunt in regno ſuo q̄ qm̄ pmittat ly⁹
ſpc immortales ſeuire.ipe facit hec
iudicō qꝛ iudet hec mortalibꝫ exp
dire.q̄ nō ē timēda malicia eoꝝ m⁹
talibꝫ.Jē cū ſpc iam dā poteſtate
habeāt ab altiſſimo āū illā poteſtate
comitat⁹ ſapiēcia z iuſticia moda
tes eā āū nō.ſi ſint cū ipi ſint ſapiē
tes z iuſti ipi nō tranſcūt bōis m⁹
talibꝫ nec nocēt eis.Pecoꝛibꝫ nō
nūq̄ ſūt placati ū apcis recedāt.
Inutile ē eis q̄ ſacrificia offꝛ tam
bonis q̄ malis q̄ ad eoꝝ placatiōnē.
ſz malis ſi uolūt placāte recedant
apcis ſuis.ſi ū ſapiēcia z iuſticia
nō ommittant eoꝝ pcatē.q̄ pīas
eoꝝ ē ut gladi⁹ in manu furioſi.Vñ ſi
ꝑhant p as eos dōs repu
tat.reputet q̄ dñi ſi ſp uidit fu
oſi in manu teneāt gladiū.mira
batur eū dñi reputare ſp ho
cognoſcat ee abſq; ſapiencia et
bonitate.beſtiā ē q̄ dīu

poſt

Jēe ſpc iſta qui dy falſo uocam̄ h
malū ſuū āū altiſſim⁹ compeſcat ma
liciam eoꝝ āū nō.ſi oꝑcat malicia
eoꝝ nō eſt malicia eoꝝ timenda.Si
ū pmittit eos exēcē maliciā ſuā āū
ij facit ignorancia āū qꝛ nō cu rat
āū mdicō qꝛ nidꝫ expedit.ignoꝛā
tia nō ē. Cū.n. ipe ſit ſapientiſſi
mus ignorancia meū nō cadit.Jē
non accidit hoc qꝛ nō curat de malis
q̄ ē nūc in mundo.cū.n. ipe ſit oꝛ
niſſim⁹ nō poſt nō curare de mal
q̄ fiunt in regno ſuo q̄ qm̄ pmittat ly⁹
ſpc immortales ſeuire.ipe facit hec
iudicō qꝛ iudet hec mortalibꝫ exp
dire.q̄ nō ē timēda malicia eoꝝ m⁹
talibꝫ.Jē cū ſpc iam dā poteſtate
habeāt ab altiſſimo āū illā poteſtate
comitat⁹ ſapiēcia z iuſticia moda
tes eā āū nō.ſi ſint cū ipi ſint ſapiē
tes z iuſti ipi nō tranſcūt bōis m⁹
talibꝫ nec nocēt eis.Pecoꝛibꝫ nō
nūq̄ ſūt placati ū apcis recedāt.
Inutile ē eis q̄ ſacrificia offꝛ tam
bonis q̄ malis q̄ ad eoꝝ placatiōnē.
ſz malis ſi uolūt placāte recedant
apcis ſuis.ſi ū ſapiēcia z iuſticia
nō ommittant eoꝝ pcatē.q̄ pīas
eoꝝ ē ut gladi⁹ in manu furioſi.Vñ ſi
ꝑhant p as eos dōs repu
tat.reputet q̄ dñi ſi ſp uidit fu
oſi in manu teneāt gladiū.mira
batur eū dñi reputare ſp ho
cognoſcat ee abſq; ſapiencia et
bonitate.beſtiā ē q̄ dīu

cadit

nū.pīas uta abſz ſap̄ z iuſticia.Jē pas
eoꝝ aut ligata ē āū nō.ſi n
eſt ligata mirū ē quō n occidunt
omnes ⁊ temptores ſacrificiōꝝ eoꝝ
p̄.lōge uidetur ee a ſap̄ z bonit⁹ de
ponē gladiū in manu dā / fibūdi.
do poſſit cui hō nō poſſit reſiſtē ma
ligno.n ipe eā uelit oꝑcē.Si ū li
gata ē ille q̄ tenz eā ligatā obſeq⁹
ē placand⁹.nō ipi.cū aliq̄s tenz aq̄
beſtiā ligatā ille oād⁹ ē ut beſtiā
oꝑcat ablus q̄ ſe uiuā beſtie ti
mēt z nō ipa beſtia.Jē ē cultā illoꝝ
dōꝝ ſit acta pmiſſionis ſiu / exterminata
di hebreoꝝ z Jem de regno xpanoꝝ
q̄ de egypto.ū oms coletāt z de vr
be roma max̄ de ꝑplo q̄ panthon
uocabat⁹ q̄ erat vnū ꝑplū oīū
dōꝝ ⁊ stat hī ſtēy fuiſſe amaton pō
q̄ erat pō eoꝝ.luc.xy cū fortis
armat⁹ cuſtodit atrium ſuū in
pace ſūt oīa q̄ poſſidz.ſi aūt fo
tior illo ſuperueniēs uincit eū uniuſa
et⁹ arma aufert z c. illa q̄ pō.āū fu
it diuina āū humana.ſi diuina q̄ hūa
ipi erat ḡtu di z mali.ſi ū q̄ ma
gis timēda ē humana pīas eis q̄ pō
as eoꝝ hoībz. Et nō.q̄ aliq̄ pne
muit ad tāctam ſecuritatē ut cē
ret dōs h⁹ ꝑtatos fuiſſe toī orbē.
ſz puerile z dīe altiſſimū ſonāt.
ꝑdiuſione iſta ē ſors / miſiſſe
nō habeāt loī ū v ē ignorātia
q̄ tāt altiſſimū q̄ ſapiētiſſim⁹ ē nō
ſi ū ipi altiſſimo ꝛ̄ obſtito ſor

cē miserunt ñ unus plꝰ hūerūt
morbē terray. si ū bruplacito alaꝰ
si q̄ n dicaūlū ē. quō deptūz illis
exterminata fuit. Jt alū amicaq ē
ie dōs bēdīc ñ. si ꝛ q̄ vn⁹ eoz a
mat/alū. ñ pp cultores suos pōs
immic⁹ ēt cultorūz aliox ñ ō ul
los unuab⁹ cultores suos. si ū ñ
amicaa. ꝛ dñs q̄ ipi malu fuit. q
alī ē iustū odiū unde eos alī iust.
Si iustū q̄ ipi sē iuste odiendi. ꝛ
i fuit malu. si inustū. illd ñ posse
ipi hoīe ñ sit malu. malicia ex of
tend⁹ cultores q̄ suos uuuat ieus
q̄ mala sē ut pz ex scripē oyagias
v docet quō ostilio talui spūum
uiui l'mlieres nimio amore in
cendant ꝛ quō alia secla pfect pr
cip. siqs ū dicat tales spē ñ cē ho
norand, honore diuno ho. q
eas sperit q̄a posuit
pcauare l'p tāde aliq, bnficū eis
qui eos honorarij plane ocedēd ē.
ꝛ hē aserto tēdi catholice q spr
bom honorandi sē tamq̄ am
ādi nō tamq̄ dm ul'dū ꝛ tāq̄
lem altissimi q̄z unūstio multa
bnficia posuit nob̄ puenire et
spes suffragu meas ꝑ pōi. ꝛ n
debem⁹ eos repuc⁹ audoris salutis
ꝛ poc⁹ pē tores. ñ sacrificiū faci.
ꝛ eis. eo. n. q̄ ās alū sacrificar eū
ostē audorē sēctatus ostitē ꝛ eū ī
uocat ad sacrificādū illū p q̄ illd sa
crificiū ost⁹ ē. Jt tēp ptitē le cē ī

/ de

·ij· ps·

/ cultores

/ septies

manibz illi⁹ cui sacrificat adpēdē
l'ad saluand⁹ sic al' illd ē ī mānibz
suis ad occid. ꝛ pcēd⁹ usq ū ꝛ u alaꝰ
si. attribuēda sē. malu ū spē ñ sē ho
norādi q̄ apd⁹ nullū bon nobis
ipetāre pōsit. ñ suīt ē tm̄di ammas
dei ē ñ possit eas nocē. ꝛ sequit⁹ tī
gēd ē aliq̄ de illa spē ydolatrie
q̄ ē cult⁹ ium nūi. ꝛ no. q hū sē
hi⁹ errous dīt mortales sbiec
tos ēe solu ꝛ lune ꝛ stell⁹ ꝛ q̄ ad sa
pīm l'ignorāciā et q̄ admores lu
nos l'malos. ꝛ dīt celestia luīa
ꝛ sitos suos seu ostellatōes cam
ēe mor bor l'malor īhoibz q
multis modis pz ēe flin. ꝑ q. nō
pp stellas hō. ꝛ stelle pp hoīm sē
suīt ut d⁹ ggr. Jō hūi p̄ exp̄ū. gen.
vbi sic legit. fiat luīaria īfirma
mēto celi ꝛc. ꝛ ib d⁹ illuīnet tra.
illuīnatō terre cā fuī q̄ fieret v⁹
sbd⁹ idē ꝛ posuit eas in firmamen
to celi. ut luceāt sup̄ terrā. ꝛ sic
lucebāt sol ꝛ luna obediūt volue.
q̄ cultoribz di sol ꝛ luna sbiecta sē
ꝛ ñ ipi cultores sol ꝛ lune. Jt
alī sol ꝛ luna illi⁹ opant ꝛ hoīb⁹ el
q̄ ipi eis īponūt alī sciēt ꝛ uolū
tate. si ñ illi⁹ opatō illa sua. l'ē. ip
q̄ d⁹ phis q̄ natā opat⁹ pmodū na
turis. vñ ꝛ d⁹ tic opās ignoblis ē
r ututis libē opātis q̄ p̄ sē op
pōtor. s. sē suū opari ꝛ suū non
opari q̄ā ignobilē nō ē ēā rei
nobilious q̄ ut⁹ nīl' lumiū celes

/ de

/ cultores

/ septies

tuū ñ ffia r capiēcia l'uirtutes
l'bonos mores. l'q̄scūq; artes ihōi
ly ē ly sūt nobiliora uirtute ñli opā
ta q̄ ponūt ī dās luminibz. si ū
sūēt uolūtarie opanē p̄uos mores
l'errores mihōibz q̄ ip̄i mala sē
dō mmica. p̄. malicia ista aū ē eis
innata aū acq̄sita. si innata q̄ sūt
mala ñli. ly aū impōle ē q̄ aliq̄d sit
naturaliē malū p̄. eū ñ sit ēeis
ñali q̄ dē ñ caueāt meis dē illam
maliciam ereallz q̄ longe ē adi bo
nitate. si v acq̄sita q̄ corrupti sūt
et mutati aliuo statu ñali q̄ ad
spm q̄ f istū errorē necē ē ponē
ieis ly aū corrupto ñ p̄ ēē ieis
spm ē corpa cor sūt ī cor. lia q̄ ibis
n. exspū r corpe opōitis q̄les illu
qui sūt huī errois arduū ēē et
lesta lumina necē ē nobiliore
ē statū spūū q̄ corpū. p̄. cāē vō
les ēaliq̄ uolūtarie opanē. p illd
intelligūt r desiderāt ex q̄ sequēt
lumina illa celestia mala ēē desid
rarēt malos mores ēē ī hoibz. sc
h ē mod⁹ opandi ibaz q̄ po
sūt ee exspū r corpe ut p opēē in
le ipis opacōes mere spūales ut
est ī dligē r desiderare. sī corpib
s quedas opacōes corpales. ut est
mot⁹ pillas rem ī corpa
aliena r iste ordo opatōnū sp p
ced⁹ q̄ ī ignisiando r q̄ p elongatō
ne alspnali sībilitate r nobilitate.
vñ si ille z mot⁹ celestiū luminum

opandi ī hōies. p hanc uiā ñ pot
ūt impm ī corporales dispōes ig
nobiles r hoibz r nōsēe r uirtutes. p̄.
diuisitas hoīū q̄ ead hora nascūt
et mores hūt diuisos ostendit ista ē
q̄ dicā ablūis q̄ sūt ī errore ly decelet
nibz luminibz, dūc. n. eū q̄ sīb tali q
stellatōe nascat talē hoīem suum
r equitale op⁹ tali hora ī capiet
p spatiū. manifeste aū uidet q̄ na
ti vna r ead hora l'aggregati op⁹ ali
q̄ diuisos hūt euent⁹. ām ē g q̄ p
dā ydolatre e de effectibz celestiū lūiū
dūc. Jē ostellatōes seu pōnes stel
lare aū sīb tūc signa euentuū ife
riora aū sūt signa r cāe. si tūc signi
aū oīm cant res de necessitate
aū ñ. si sūt cū signa nō possi ē
erūt ip̄i euent⁹ mutabiles et oīa
de necessitate eueniūt mortalibz. si
nō erūt signa ista possibilia q̄ p
tuerī falere. q̄ ñ ē scīa de signifi
tōn cor scīa eīn r ars ñ sīb detal
libilibz. Si ū signa sūt r cāe istorū
tuū erūt euētus verū necessariū ē
cāe iste sunt nēce. mot⁹. em. celo
rū suus dispositōnibz necessariis est
r immutabil figura. n. celi r po
sitio stellarū tuā cras hac hora nullo
modo aīa possūt qm si r tu
tā cras. r sili. si sīb de dispositō
ne celi r celestiū q̄ oms euēt⁹ q̄
cā ē ostellatō sūt ī euitabiles. p̄. q
luminibz celestibz seruiebant aū
tendebāt celestibz seruire spūalibz

qui p̄sidebāt hi⁹ corpor aū con
positis ex corporib⁹ z spiritib⁹ aū
corporib⁹ m aīatis. si solis spūs
b⁹ eisdē rōnib⁹ pōt destrui hec
spēs ydolatrie quib⁹ cult⁹ dem̄o
num prius destructus est. Si ū cor
porib⁹ m aīatis uane z ignomi
mose eis seruiebant cū n̄ serui
cū cor nec seruū cor agnoscent.
n̄ m remunerationē cor intēdē
possent. si ū opositus opposita essent
animalia ut ipi credebāt g̃ ul'ro
nalia z ītelligēcia aū nō g̃ igno
biliora erāt hoīe aīal eīm rōa
le nobili est. Accidit ergo
nīl' ordo cū hō colebat aīal rōna
le. p̄ cū tāta distancia eēt hī aīā
lū ab hoīb⁹ ut nullus clamor
hom̄ ad ea pūt attingē. idē erat ac
si surdis tales p̄ces faceret. p̄ impos
sibile ē q̄ dī cas sic ieo q̄ intelligit
intelligē eum ē illū in q̄ maxime
spē cād⁹ do assim ilat' si ū īōnabi
lia z intelligi bīa īposs. ē eos
deos ē. cū secm̄ astronomos ipi mz
fiāt īfor mata. z ū libi amal' et
impediāt' calu. aū oppōe fortor
signor. duūtas. n. sēp ē lib'a z
iuncta z impedīt signum ē impossi
bile. Verū tāgēdo ē de illa spē
ydolatre q̄ cultus ē multae celi de
q̄ frequēt' loq̄t' scriptā sac. adorā
multā celi sū nur sic sū mulier
iubē lapi⁹ obtu deūt. xvii. de
milicia celi hēs. iiij. re. xxi xxvij.

z ysa. xxxvij. z spho. i. z act. vij.
Et nōd q̄ multā celi uocauīt q̄s
errores fuīt mlt'a. spūs q̄z q̄sdā
dicebāt p̄ cē celo stellato alios
aū sacno z cēlis et' alios alios
planetas z cēlis cor. Alios ū pē
igni. alios aīs. alios tie z tue
bant. i huiūmodi uocatōib⁹ spū
ū put credebāt cōgruē malefacis
sius. Impietas aū huiⁿ errorus p̄
cē manifesta ex hiis q̄ in uocatōes
huiⁿmodi spūū eq̄ fiebāt ad bō
facienda. z a malā. Vñ si spūs illi
exaudiebāt illos z i bōis z i ma
lis ipi erāt malū. siue i bōis tm.
erāt mēdaces lib' cor z scriptor⁹
cor z ipi sūt secm̄ ipōs q̄z reue
latione se tali⁹ carpsisse dixerīt.

Xvij. capīo de errore marcheor.

Sequit' de errore marcheor
qui ut aut aū mlt'. dena bō
sensū p̄dideīt studio d̄ōnū. hȳ
ponūt duo p̄incipia unū p̄incip
ū altrūm bō unⁿ secm̄ eos p̄
ceps ē lucis cuⁿ hīcatō ē ex glo
lucis sup ista mutabla. alt' est p̄
ceps tenebrar exadūso cuⁿ hīca
tō ē regio tenebrar z ut p̄ceps
hīt sm̄ eos pplm suū. manichei
ap̄incipe tenebrar ponīt ee cor
ruptibilia z mutabilia iste error
ualde contumelios⁹ ē z catol z
cāte. cātor q̄z magnā ptem
regni siu z glē sue auferet ei dñs
auferet ei dñūs cātār' q̄ plēs ui

visibilis.

dē ē q̄ ī uisibiles. ¶ cātus ī ḡtu
melioꝛis ē q̄s ſbtēhit dño ta ho
noꝛabili q̄ ſbdit eas tam uili ſiuu
q̄ ut ē ſiue dyaboli. Vnde erroꝛ ſi
q̄ male odibilis ē. ¶ cātoꝛ ¶ cātu
ris. Huic erꝛoꝛi ymo ſbtrhem anc
toꝛicis ¶ natōes q̄bꝫ inuit. oſtēdēdo
laudoꝛitates puētes ad ēſtiꝛ
mationē q̄ntiones ī firmas ut ſic
facili⁹ cōcutiat. ¶ laudoꝛitates ū q̄bꝫ
inuit hec ſūt. Legit⁹ geneſi. i. Poſt
cātōem celi ¶ tre q̄ tenebre erāt ſup
facie abyſſi ergo ipi īferūt ñ fuiſſe
deū benigniū qui op⁹ ſuū cēpit ate
nebꝛis. ñ intelligētes tenebras ñ ee
aliq̄d rei exiſtētiā. ſz lucis abſenti
am. Vñ ñ oportet ponē aliquem
laudoꝛē tenebꝛ cū tenebꝛ nichil ſit
ñ lucis abſēcia ñ mul⁹ laudabilis
ē mūdi cātoꝛ ſi amelius cēpit. ſi
mo hoc ēmēdat ex⁹ poſtēā. q̄ ernic
ius melius lucē ¶ alia cāuit. Phoc em oſ
tendit⁹ ꝑſe potēs opari ſine mata
ꝑuacēte ꝑ instrumēto. q̄ ꝑpꝛiū ē oīm
potēs. Jē mathe⁹. iiij. Legit⁹ de
dyabolo q̄ oſtēdit xpo oīa regna
mundi et gl̄iam eoꝝ et dixit ei. Hec
oīa tibi dabo ſi cadens adoꝛaueris me.
Ex q̄ ītulit. oīa q̄ regna mūdi
dyaboli erāt. cū oīa xpo ꝑmule
rit. q̄ ꝑbato ridiculoſa ꝛ. cū dyabo
lus ſit mendax ¶ pat⁹ ei. Johes. viij.
¶ cū hemicida⁹ dicat. Pollicitus dnes.
q̄libꝫ ē potest. Jē mathe⁹. vi. dicit
xpc. Nemo potest duobꝫ dñis ſeu-

re. uocans dyabolū dñm eo q̄ ſit
dñs mundi. ut ipi aiunt. Ergo ip
ſe ē deus. ¶ cātoꝛ ipi⁹ q̄ argumētatio
nulla ē. cui reges gētiū dicent⁹ coꝛ.
Lucas. xxij. q̄ tū ñ ſūt dij. ¶ cātoꝛe.
Pꝛeterea dyabol⁹ dñs ē uſurpatōe.
inuſte detinēs alienū ſedm illud.
Luce. xij. Hanc autē filiā abrahe
q̄ alligauit ſathanas ecce xviij an
nis. ñ oportuit ē ſolui a uinculo iſto
die ſabbati. Jē legit⁹ ayachei. vij. Nō
potest arboꝛ bona fructꝰ malos fa
cere. ergo īferūt. q̄ mala ñ possit
ee ab eode pncipio a quo ſit bonū. q̄
ſunt duo pncipia. Vnū bonoꝝ. ¶
aliud maloꝝ. Sed sermo ſuꝑatus
q̄ntit⁹ ad ēſtirmatōem falſitatis
materiam ministrat obſtusionis eoꝝ.
lice. n. arboꝛ boni ñ facit fructum
malū. tū nichil phibꝫ fructū que
arboꝛ bona. bonū ꝑdunt poſt
modū putrefiens et coꝛrumpi ¶ ne
mo ade⁹ fatuꝰ ē cui uidet diuisa pꝛo
ma marcha l'm mīsa q̄ꝛ alia putꝝ
d aliunt alia ſana. q̄ ꝑpt hoc credit
ea ñ posse ee ex eade arboꝛe. Pueꝛa
mlīe mulieres ſūt hodie coꝛrupte
q̄ tū uirgines nate ſt. ñ aliq̄s ēdē
duas mulieres ñ posse habere u
nā matrē. eo q̄ una ab alia coꝛ
rupta ſit. ſic nichil phibꝫ dyabo
lū ee bonū ¶ factū adeo. malū ū / cātōe
ſua ꝑuisa uolūtate. Jē johes. viij.
Vos exparte dyaboli estis. Ex
quo inſeruit. Ergo dyabol⁹ ē crea-

.v?

tor eor· ꝫ ñ ſeq̄t· pat⁹ dicat⁹ aliq̄s
alt⁹ l'q̄a abeo hab⁹ ſ̄b ſtanaā· l'q̄a
abeo hab⁹ mores ſuſapiendo ei⁹ doc
trinā· l'imitādo uitā· hoc modo dy
abolus erat pat⁹ eor· imitabāt⁹ eū·
Hic paul⁹· i· eor· nūj· oſtendit ſe pa
tre eor· theor· qui ei⁹ ſuſceperūt doc
trinā dicēs· Vos ū filios meos
karos moneo· nā ſi deē milia pe
dagogor habeatis ī xpo· ꝫ ñ mlt⁹
tos patres· Nam ī xpo ihu· p euā
gliū ego uos genui· Hūc ſenſū
dns inſinuat in hoc q̄ eos qui ſūt
ex deo diſtinguit ab hijs qui ñ ſūt
ex d̄o· pauditū diuini ubi dicēs· Q̄
ē ex deo· uba dei audit· ꝓpta uos ñ
auditis· q̄ ex deo ñ eſtis· Obedientia
diuini ubi oſtendit q̄ p gram ſūt
filij dei· i obedientia uero q̄ filij dy
abolu· ſ̄· johēs· xuij· Venit p̄ceps
mūdi hui⁹· i mihi ñ hr̄ q̄q̄· Dya
bol⁹ p̄ceps mūdi dicit· q̄ mūdus
ē abeo ꝫ nō ſeq̄t· ñ· n· omnes p̄n
cipes ſūt dy l'ēatores p̄pta ipe p̄n
ceps erat usurpatiue· In iudicio
a mūdo erat eiciendus· Johēs· xij·
Nunc iudiciū ē mundi· nūc p̄ncep⁹
huj⁹ mundi eiciet foras· Eusdem·
xvi· Princeps mūdi iā iudicat⁹ est·
ſ̄· johēs· xviij· dicit· x̄· Regnum
meū ñ ē de hoc mūdo· ergo xp̄c ñ
ē rex hui⁹ mūdi· q̄ mūd⁹ regnum
dyaboli ē· ꝫ dicēdū q̄ regnū xp̄i
fideles uocāt· q̄ ñ ſ̄· de hoc mun
do· q̄ ñ ſ̄· de rta mundanis· ſūt

tū in mūdo· ꝫ q̄uis exulātes ꝫ eūn
regnū x̄· deſiderātes· Jo· xv· Si de mū
do fuiſſetis· mūd⁹ q̄ ſuū erat diligeret·
q̄a ū de mūdo ñ eſtis· ꝫ ego elegi uos
de mundo· ꝓpta odit uos mūd⁹· Jue
rūt q̄ apli de mundo· ſilicz de amore
hui⁹ mūdi· ꝫ iam ñ erat· ſ̄· Jo· xvi· De
mundo ñ ſūt· ſic ꝫ ego ñ ſū de mūdo·
Regnū ꝫ xp̄i ī q̄ ipe p̄fecte regnāt
regnū celeſte ē· v̄ nil fit· n̄ bn̄ placi
tū ſuū· de q̄ poteſt· ītelligi ubi p̄dic
tū ſ̄· legit· xj· cor· nūj· Jn q̄bꝫ deus
huj⁹ ſeli excecauit mentes infideliū·
Dy abolus q̄ d⁹ huj⁹ ſeli ē· ꝫ ad hoc
tans dēt paulus· i· ad chor· vnj·
dicēs· Scim⁹ q̄m null⁹ ē d⁹ ñ unus·
Nam ꝫ ſi ſūt q̄ uocāt dy· ſiue ī celo ſi
ue ī tra ſicut dē ſūt dy mlti ꝫ dn̄i mlti
tā nobis tñ un⁹ d⁹ p̄r ex q̄ omia· Dy
abolus q̄ nū cupatiue ſolū tenū l'do
mn⁹ ē· ꝫ ñ ſecm̄ uitatē· Vēt ꝫ d⁹
aliꝰ uocat· ad phil· iij· v· dicat· q̄
d⁹ vēt ē· ñ uēt cator eor ē· ſ̄· i· Jo·
han⁹ ult⁹· Mund⁹ in maligno posit⁹
ē· q̄ malign⁹ tenet mūdū· Dz ñ ſeq̄
t· Nō· n· q̄ mūd⁹ a maligno cōdit⁹
ſit· ſz in maligno posit⁹· id ē ipo
testate maligni· Amatores· n· mū
di q̄ mūd⁹ dicit⁹ ſ̄b poſuerūt ſe ſuā
tuiti maligni· ſ̄· legit· epli· ij· Era
mꝰ natura filij ire ergo eram⁹ na
tura mali· q̄ natā ē mala· ap̄na
pro malo· Ad q̄ dicēdū q̄ tiam cō
tingit p̄ter carnale ad ura ſilio
ꝓp magnitudinē culpe ei⁹ ū ura

illa extendat̃ ⁊ ad filiū filij qui a tu
ad p̃uationē hereditatis l' alteri⁹
beneficij q̃ cēt ei dat̃ur⁹ in filiꝫ
culpa patris sic ad̃ dē trat̃ fuit pu
mis parentibꝫ ꝑ̃ mgitudinē pēc
cor. ut illa ira extēderet̃ ad filios
cor q̃ntū ad p̃uacōem ultionis di
mne. null⁹ .n. homo fuit dign⁹ ui
dere facē dei usq; ad xp̃m. in q̃ dē
pat̃ ē bn̄ ꝙplacuit. ꝙ q̃ credētes
meū p̃fecte fuit̃ recōciliatu dō. Jnu
bo autē apli nā dr̃ ñ p̃ū ē p̃moꝛ
structa ꝫ pnatiuitatē q̃ nati sum⁹
apareīb⁹ q̃ p̃cauerīt. aq̃b⁹ habēā
m⁹ q̃ filij ire cēm⁹. Caulam q̃re
ualde magnū p̃catū fuerit p̃mo
rū parētū tangit aug⁹. xiij. lib⁹
de ciuitate dī dicēs. Jn paradyso ta
to maior inobediēcia fuit. q̃nto
id q̃ p̃ceptū ē nulli difficultatis
fuit. Vbi .n. magn̄ ē inobedien
a ꝑpena proposita ⁊ ires acatore
facā impata⁹ qs nā satis explicꝫ
ḡntū malū sit ñ obedire mre facu
ꝛ tante potestatis ipenio q; tanto
terrente supplitio⁹. Rationes q̃bꝫ in
tant̃ manichei hec sc̃. dicūt. Si
ds bon⁹ cauit ista corruptibilia.
aut ñ potuit. Si nō potuit. ip
tes fuit. si potuit ⁊ nolut iuid⁹ fu
it. Jn: mia ē ꝙsequentia ista q̃ ds
mu d⁹ fuerit. si facē l' dare nolue
q̃q̃d potuit. Jnuide .n. ē. ac si di
ceret̃. fuit iuid⁹. si ñ fuit ꝑdigus
Jndiscret⁹. Sapiēcia ē moderan

potestatē⁹ ⁊ nolūtatē. Jnsipiēs est
qui omia uult q̃ potest. summe bo
nitatis fuit⁹. q̃ uoluit usibilia ista
facē. Sapiēcie ū fuit. q̃ uoluit ea
finē habē ū manifestū facꝫ ea habu
isse ꝓ nap̃ū⁹. ⁊ ē q̃ potuerāt amittē
aliunde habuisse. ⁊ sic ecēt uia hoī
ueniendi ad cognitoēm dei. Voluit
sapiēcia dī bonꝫ ista transitoria cē⁹
ne hoīes adherer̃t eis bonis ꝑ̃
nētibꝫ neglectis. Aug⁹. Omunde i
munde quid strepis. qd autē cona
ris⁹. tenē uis fugiens. qd facēs si p
manēs⁹. Jdē. Peccare ē spretꝫ in cō
mutabilē bono⁹ bonis ōmutabili
bꝫ adherere. Alia ratō cor ē. q̃ uider
mlta noxia ire cāturas q̃ nullā u
dēt habē utilitatē⁹ ut sūt serpēs.
muscē. aranee. Vñ ñ uidet̃ ē eis a
dō bono⁹. sz scdm nātē nulla cā
tura ē q̃ ñ habeat utilitatē⁹. luꝫa
lūm lateat. Aug⁹. xi. lib⁹ de ciuitate
dei. Venena ipa q̃ ꝓ ꝙēdā ꝑni
tiosa sc̃. quenient̃ abhibita īsalu
bria medicamēta ūtūt⁹. q̃ꝑ agitu
no ⁊ hec q̃bꝫ delectāt̃. sic cibꝫ ac po
t⁹. ⁊ ita lux immoderat⁹ ꝛ̃ oportu
no ulu noxia sentūt. Vñ nos ad
monet diuīa ꝓuidēcia ñ res īsipi
ēt⁹ cupere⁹. sz utilitate rerū dili
gēt⁹ īquirē⁹. ⁊ ubi nim īgenuum l'
firmitas defecit. ita credē occulta
sic erāt q̃da q̃ nūr potuim⁹ inue
nire. q̃ ipa utilitas occultatio
aut hūilitatis exercitatio ē. aut

dū potū si facē ⁊ corrupti.

elatois atrito. Judum lib. xij.
Ad igne flamate. uigete. atq
lucete pulchrum. qd caleta acete. cu
·ij· pars· rate coquete utili. qm̃ nus eo nc
hil sit uente molesti. catur utile
sit discere utrobz nocte discrete
utrobz. Int̃ caturas qda sit cate
numm̃ta uel herbe z fructi arbor.
qda ad adumentu. ut umeta. qda
ad hmiliandu hoiem ut muscę z
pulices. aqbz homo n̄ potest se de
fendę. Aug. Homo dic ut t̄ qui
cu z tumes z urat es. puliabz re
siste ut dormias. Queda ad erudi
tionę. ut formica. Prouerbiorum. vi.
Vade ad formica. z cōsidera
uias ei. z discę sapiam. Queda
ad puniendu pcores ut gehenna.
qda ad exercitu patiętie ut re
serpentes. qda ad desolatoem v̄ de
lectatoem. ut flores. B. Quinta
largit̄ ē nobis ds ad iustificatoem
quinta ad eruditoem. quinta ad dso
latoe. quinta ad correptionę. qn
ta ad delectationę. Alia ratio cur
ē. q uidet in hoc mundo inordinate
fieri ppt̄ q eis uidetur q ds n̄ sit
huius mundi rector neq; dns neq;
cator. z ad q dicendu q unusquisq;
caturaz in mundo isto ordinata ē
z secm usu philosophi. nulla res
ē cui ordi ca et
ratio n̄ pcedat. Job. vi. Nil fit in
tra sine ca. z aues viles n̄ mor
it̄ in mundo isto sine di prudentia.

Matth. x. Nonne duo passeres
ueneunt. et unus ex illis n̄ cadz sup
p tra sine patre uro. As assis est
nome pōderis q̄ solent poni
tores diu de p̄ sua parsitate. Eccle
siastes. vi. Ne dicas cor̄a angło n̄
est prudencia q angls t deputat
ē ad ad custodia. ne forte irat dns
sup sermones tuos dissipet cunc
ta opa manuu tuaz. z in ordę su
deris calumpnias egenoz et
violenta iudicia. et ibi erat ulcta
impunita. n̄ mireris sup hoc ne
goto. excelso excelsior alio ē. et sr
hi q̄z eminentiores sunt alu
z sup omnis tre rex ipat seruu
enti. Aug. Omne q̄ terra fit ab
intelligibili anla summe prędt. et ipa
uista pmissione. saluba ordi
tione. vł efficaci uoluntate. bo
ds uolendo ea efficat mala n̄ iuste
pmittit fieri. et salubriter ordinat.
Tripliciter fit mala sunt ordinata.
et mala culpe. Vno m̄ q̄libet
sectu mala pene ut n̄ sit dedecus
culpe. absq; decore iudicie. Iu
das ita sedet in inferno. sic lapis p
ciosus in anulo. Aug. in lib. de libero
arbitrio. Nullo itaq; tempis ista
diuidunt. ut qui alio tempe in fac
at q debeat. et alio pactat. ne ul
tempis puncto inordinate pulchritudo
turpet. ut sit in tra pcedi dedecor sine
decore iudicie. Secdo q bona q
pata malis pulchriora appareant

Aug⁹ xi. li. de ciuitate di. Mala
uoluntas q ordinē nature suare
noluit? ñ ideo rta di leges oīa bn or
dinatus effugit. q: sic pictura cū
colore nigro loco suo posita. rta
uniuersitas rerū sic? positū utrue
ri ⁊ cū pcatorib; pulch? ē q: nus eos
plenos oīb? datos sua deformitas
deturpz. Terēo q: plit bois. Rom.
viij. Scim⁹ qm diligentib; dm oīa
cooperant in bonū. Aug⁹ xi. li. de ci
uitate di. Deus sic naturaz bonaz
optim⁹ cator ē. rta malaz uolun
tatū uniuersim⁹ ordinator. ut cui
le male utāt⁹ naturis bonis tpe
⁊ bene utat⁹ uoluntatib; malis. Sic
q: fec⁹ ut dyabol⁹ institutoe illi⁹
bon⁹ uoluntate sua mal⁹ inuten
oīb; ordinat⁹ illudē ab anglis
ei⁹ id: ut plit tēptatoēs ei⁹ hus
qb; obēe deliderat. ⁊ qm ds cū eis
odit: futur⁹ malignitatis ei⁹ no
erat ignar⁹. ⁊ puidebat q bon de
malo ei⁹ eēt fact⁹. ipta ps arti.
Draco iste q: formasti ad illudē
dū ei ut meo rpō q: bnficit eū lu:
pbonitate sua bonū. ita plusa p
facenaā pp. nasse intelligat⁹ quo
illo utēt⁹ ⁊ malo. nequ. n. ds ullū
ñ dico anglor sz ul' hominū ca
ter. quē malū futurū ē plaiss. //
noliet qbz eos bonor usibz omo
dare. B. Jocūdū di iudicauū q
ille inpbz mallentor hūilū nesa
ēs eis coronas fabricat ppetuas.

omnes impugnando et omnib; suc
cūbendo. Alia ratio eor q: sic ca ē i
mutabil' esse immutabil' effectus.
Sz hoc ñ ē uerū unuīsaliter. ñ. n. ne
cesse ē q: effect⁹ simiter cause
efficaci uolūtarie. immo sed⁹ pic | opanti.
tor itendū pīgit ymagīē pulchra
⁊ pictor pulcher interdū pingit y
maginē turpē. Alia ro. ē. q: cōt
rior ptē sit cause. Vñ cū sēdm
eos bonū ⁊ malū sit ōtria. erit
a cōtrijs p̄napijs. silicz a pnapio
bono ⁊ pnapio malo. Idq: dicen
dū q: illd' inbū ōtrior ōtrie sunt
cāe. ñ ē uerū unuīsaliter. ca. n. efficiens
uoluntate operans. potest ee ca
otrarior. Sic. n. pictor potest fa
ce ymaginē albam. ⁊ ymaginē
nigram. ⁊ turpē ⁊ pulchrā. Rom.
ix. an no ist potestate figuli luti
ex eade massa facē aliud uas in
honorē aliud ū in ignominiā. sz ca
naturaliter operas. q: opat⁹ sēdm
similitudinē dans speciē suam
patienti. uo potest ee ca otrior
cui ñ habeat in se otrarias species
seu formas. Preterea malū ñ ē con
trariū bono. sz bonū priuatio. Vñ
ñ ē necesse aliqd existens ponere ei⁹
pnapiū. Jo. i. Sine ipo factū ē
nichil. Aug⁹ i li. sc liloqor. Ds q
pauca ad to q: uere ē refugientib;.
ostendis malū nichil ee. Sic i lib⁹
de ciuitate dei. xij. Male uolūta
tis causa efficiens nichil ē. ⁊ tam.

Nemo ḡrat cām efficacē male uo
luntatis. ñ. n. ē efficiens sz deficiēs
qā ñ illa ē effectō. sz defectō. Defi
cere. n. ab eo q̄ sūme ē ad id q̄ mu
n⁹ ē. hoc ē īape habē malā nolū
tatē. q̄ idē aug⁹ explanat dē li.
arbitrō dicens. Peccare ē spretō
ī ḡmutabili bono bonis ḡmuta
bilibz adhere. Idē in li. de natura
boni. Deus ñ plantauerat ar
bore malā īparadyso. sz ipe erat
melior q̄ eam tangi phibebat. ñ
est g̃ pēm male nāture appetitō.
sed melioris deseritō. Itē cū dupler
dicat⁹ ee malū. malū culiez pene
z malū culpe. De malo pene cō
stat q̄ bonum ē. cū sit punitiuū
z destructiuū mali culpe. z adeo
potest ee. cū ad ultionem ei⁹ ptine
at punire offensas suas. z hoc
cedat dō ad gl̄am. Aug⁹ xij. lib⁹
de ciuitate dī. Cum inpens natu
ra ē laudāda excepto eo q̄ natura
z hoc ibi bonū ē q̄ impunita ñ
ē. hoc. n. ē iustū. et sic ē ītū pcul
dubio bonū. Idē ibi. de natura
boni. Peccantes ordinant⁹ ī sup
plicij. q̄ ordinatio q̄ nature ex
ñō ḡpetit iusta est. Idē. cū ali
qua pena debita redditur nulla ē
iniquitas apd̄ deū q̄ melior ordi
nator naturā ut iuste doleat. q̄
inpeccato īpune gaudeat. Omne malū
z culpe ē in natura bona. z ideo
malū ē q̄ nature bone nocet.

Aug⁹ xij. lib⁹ de ci. Cū vitio
valde magna ualdeq; laudabil⁹
ostendit⁹ ipa natura. Cui⁹. n. recte
uituperatur uitium. Paulo infra
natura laudat⁹. nā recta uitij u
tuperatio ē. q̄ eo dehonestat na
tura laudabilis. Idē. Si nature
bone ñ ee. eis mala nocere ñō
possent. nā q̄d eis nocendo fa
cūt nisi q̄ ñ adiuuant integritatē
pulchritudinē. salutē. uirtutem.
z q̄cq̄d bone nature minuitū detra
hit siue minui consueuit. q̄ si oī
no desit nil boni admendo ñō
nocet. ac p hoc ñ uitiū est. nā ee
uitiū z ñ nocē. ee ñ potest. Item
li. de natura boni. Non potest
ee dolor. ñ in naturis bonis. hoc
. n. ipm q̄ resistit ut doleat quo
dāmodo reualat ñ ee q̄ erat. q̄ bonū
aliq̄d erat. Idē. In animo dolore
fiat uoluntas resistens potesta
ti maiori. uncore potenciori.
Dya⁹. Non ē mala natura. sz
hoc ē nature malū. nō posse q̄
libet nature placere. Damasc⁹.
Malicia ñ substantia aliq̄ ē. ne
q̄ substancie ydyoma. id est ppri⁹
sz accidens scilicet. ex eo q̄ secūm na
turā ī id q̄ pt̄ naturā uolūta
ria euitio. ydyoma l' ppietas di
cat⁹ q̄ ī ē substancie. z secūm p̄mam
institutionē nature. q̄ ñ ē pcm.
Damasc⁹. Omnia quecumq; fie
dei⁹ ita manētia quēadmodū

/ pena est. sz q̄ est pena ḡpetita

cāta sunt. bona sunt ualde. Vo
luntarie autē secedentia ab eo q̄ est
secūm naturā. z ad id q̄ p̄t̄ naturā
mala ē nociua. z malū ē. fiunt.
Jḡ secūm naturam omnia seruien
tia z obedientia sunt conditori.
Q̄n ḡ uoluntaria aliq̄ cātatur z
effrenata z inobedies cā fit. z seipa
ostendit malicā. malū culpe est
culpe act⁹ deficiens ul' ipfect⁹. z ē uelut
tuct⁹ degener. Ab eadē uite potest
ē uua z labrusca. Ysaie .v. dicit
ē de uinea synagoge. Expectauī
ut faceret uuas. fecit autē labruscas.
Ex ie. y. Ego plantaui te uineam
electā omne semen ueruī. quom
ego q̄ūsa es ī pranāū uinea aliena.
Vnde patet posse habē filiū degē
nerans. z filiū secūm generalitatē
patris uiuens. sic ab eodē potest
ē bon⁹ act⁹ z mal⁹ act⁹ filiis ex li
bo arbitō. sz mal⁹ act⁹ q̄ ē act⁹ ip
fect⁹ ē ab eo cā defectus. sic eadē pote
sta gradiendi potest ē p̄ncipiū
rede ambulationis z claudicatio
nis. sz claudicationis ē p̄ncipiū
ipa deficiens. Dama. Bonū īqbz
cūq; p̄fecte sit. p̄fecta facit z pu
ra z integra opera. min⁹ ū para
pannā ipm z imperfecta sibi bon.
z mixta p defectū boni. Jdē. Defec
tus forme ē p̄uatio ordinis. hoc nō
omnio malū sz min⁹ bonū. Idem
Malū ē infirmitas z defect⁹ boni
sicut ex stipite arboris inflexibili
est uirga flexibilis eo q̄ uirga est
tenuis z infirma sic ex deo inflexibi
li ad malum. ē liberū arbitrium
flexibile ad bonū z ad malū. Ad
bonum q̄ ex deo bono. ad malū q̄
ex nichilo. Aug⁹ in libro de fide ad
petrū. Quia ds tūme non ē. deus
omnibz naturis q̄s fecit ut bene
sint. Jdeo naturē facte ex deo p̄fecte
possūt. q̄ ē ex perīt. Jdeo defice.
q̄ ex nichilo facte sūt. Idem ī lib⁹
de libero arbitrio. Jdeo possibilium⁹
ad defectū ē mōtura. q̄ nō esset
ē q̄dit secūm damascenū. Que
cūq; cāta sūt alterabilia sūt. ul'
secūm corruptionē. ul' secūm electō
nē l' uoluntatē. secūm corruptionē.
corruptibilia ulq; secūm electionē
ul' uoluntatē spuales substancie.
Et notandū q̄ act⁹ q̄ ē pēcm mal⁹
act⁹. cū sit miserie adductiu⁹. Dyo
mil⁹ Non ē malū punire. sz ma
lum ē digna pena fieri. Lex ē mal⁹
q̄dm offendit. bonū ḡmutabile
et pfugēdo. Paratus. n. pfugētes
ut dicit aug⁹. z hec pfectio. deo cō
tumeliosa ē. Jdē mal⁹ ē q̄ potes
tā aqua ē corrupto. diminuendo
humilitatē ei⁹ ad bonū. Justo. n. tu
dicto dī fit. cū potestas dm aq̄ ō offē
dit. ū z ipsa corrūpat ab actu qui
ab ipo ē. z sic ūga flexibilis ad dex
tera z ad sinistrā si sequēs flectet
ad sinistrā magis īclinata ad par
tē illā. sic liberū arbitriū si sequēs

3.

·ij· ps·

4.

ī dinec ad malū pnū fit ad id et
magis elongat ābono. Jē ē mal
q̄ legi diuine ḡtiam ⁊ ita uolun
tati diuine ñ ſb iect ſcdm illud
aug̃tini. Pcām ē ētiñ ꝟ dictum
ꝟ cōtra pcām ot legē di. Jē ē mal
q̄ ipſēs respectu act qui debet
erāt a tali potētia .ſ. alibo abē
o. ē .n. q̄ brutal ī cane ꝟ leone ñ
cēt mal act qm ī ſb arbitrio mal
ē. Et ponit exemplū dyo de fer
itate leonis ⁊ ira canis. Ira .n.
ī cane bona ē ē ſit animal custo
diturū ⁊ adupm ptineat exāinēī
alī ḡē. Jferitas ī ñ ē mala in
leone ē naturā ei ñ corrūpat q
.n. ñ corrūpit naturā ñ ē malū
ut ait dyonis. Jē mal ē act q
ē ī hīi te rationē aḡ ordinī de
bit ⁊ ñ ordinat. Vñ ut puero ñ
hīte usū rationis mal ñ cēt ī
ſtanto q̄ rationē haberz oīno
ipedita. Dyonis. Malū demo
nic ē ot di formā ſtellectū ee aīe
ot cōtinē corpi ot natām ⁊ luz
act mal ſit de rebus p̄ dictus mos
tū adhuc ñ ē oīno pua bōi
tatis. ē pncapiū ei ⁊ finis ſit boñ
Jē dyonis. Pncapiū ei ē ubm
arbitrium q̄ boñ ē. finis ei est
aliq̄ boñ tñ ſtorū. Nemo .n. ns
pcās malū facit q̄ facit ū ait
dyo. ⁊ ppt boñ ſūt oīa ⁊ quecūq;
ſūt bona. ⁊ quecūq; ſūt ḡtuita
ut ipe ait. Lo ponam exemplū

ī gnestione abi uerū q̄ boñ est
īpsenti. q̄ delectabil luz ī furtīs de
casto sit tristicie maioris ⁊ potest
ee expediens ⁊ q̄n agēti īcasu. Vñ
aug̃. ludeo dice supb ee utile
cadere īaliq̄d aptū mani
festūq; pcām vñ s displiceāt qm
ia s placēd crederamr salubriu
.n. petrus s displicuit. qm flexit
qm placuit qm pſumpſit. Vñ ue
rū ē q̄ dicat dyo. q̄ nichil existē
cium priuatur unūsalue bono
⁊ uice q̄ p oīe mdū bono puat
ē nīſi q̄ erat neq; est
neq; erit neq; ee potest. Et. ñ
lus act ordinat ut pu ostensū
ē. Dyonis. Jactus malus opti
me ⁊ pulchre diuina prudencia
usa ē ad nrām aut aliox forma
tionē aut utilitatē Sb tractus
erroribz manicheox autoritatib
⁊ rationibz qbz tmtat ponēde ſ
auctoritates ⁊ rones qbz ipe de
recto destruit ⁊ qbz ostendit unū
cū ee pncapiū a quo sūt oīa uisi
bilia ⁊ inuisibilia. ⁊ p̄mo ponen
ē auctoritates q̄ utat aug̃. ī
li de moribz ecclesie. Naturor ordo
le habet ut cū aliq̄d dicam. ratō
nē p̄cedat auctoritas. Nam in
firma uidet ratio potest q̄ue
cū reddita fuerit. auctoritatē
postea p quā firmetur assu
mit. Legit ayathei .vi. Respi
cite uolatilia celi ⁊ c. ⁊ sb dicit

et pat' ñr celestis pascat ea. Emp
alys corruptibil' quo aues pascũt
apatre celesti ẽ ñ g̃ sola incorrup
tibilia abeo sũt. Jt̃ matheꝰ. vi.
senũ agri q̃ hodie ẽ z cras inclı
banũ mittit̃. ds sic uestit. qñto
mgis uos modice fidei. Ergo de
ce q̃ herba prati uestit̃ ado est.
Eiusdem. v. Dicit̃ de pat̃ celesti
q̃ pluit sp̃ iustos et iniustos ergo
pluuia ẽ abeo. Jt̃ x. Jesus z in
te obediũt tamq̃ dño. matheꝰ
viij. Ergo ipe erat dñs mans i
mli ratione aliaꝝ rer̃ usibiliũ
Jt̃ eod̃. xviij. z xv. Ipe panes ml'
tiplicat quibꝫ pascat ppls. z eius
dem potentie ẽ panes sic multipli
care z de nouo facere. ergo pa
nes corruptibiles abipo poterãt
ee. Jt̃ marc'. v. Vita mortale a
missã reddit filie synagogi z iuueo
filio uidue. Lucas. vij. z lazaro.
Johes. xi. g̃ ñ solũ incorruptibilia
sz corruptibilia abipo sp̃. sb̃ dña
x. Legit̃ abimico cãt̃ malaũ z
femina sciat eos deꝰ? Jt̃. lucas.
xi. phariseis dicit. q̃d̃ est uerũ
plenũ ẽ rapina z iniq̃tate. Stulti,
Dõne qui fecit q̃ deforis ẽ z id q̃
dentꝰ est fecit? Ergo abeod̃ pncipio
ẽ aia z corpꝰ. Lucas. iij. Vbi ter
tꝫ genealogia xpi. dicit̃. q̃ fuit
sechy. qui fuit ada q̃ fuit di. ada
ũ fuit filꝰ di. Sfuit g̃ adeo ñ adiabo.
Jt̃. io. i. Dicit̃ de d̃o. Omnia ppter
facta sũt g̃ de uisibilia z ñ uisibilia.
Et post. Mundus ppter eꝫ factꝰ ẽ. Et
iterũ. Jppa uenit z sui eũ ñ receperũt. Non erat sui p̃ gram̃ ẽ eũt
mali. g̃ sui erat cãtone. Jt̃ mu
tat aquã in uinũ corruptibile. Jo
hes. ij. Ergo z corruptibilia sunt
abipo. tom̃. xi. Oaltitudo di. sap.
z scientie di. ꝛc. Et paulo p̃ius dicit̃.
Ex ipo z ipm z in ipo sp̃ oĩa. i. cor
x. Dñi ẽ tra z plenitudo ei. sb ei
de. xi omnia creãt̃ et ephesiis. ij. Ipꝰ
factura sum? ꝛc. eiusd̃. ij. In do
q̃ oĩa cãnt̃. Colosses. i. In ipo q
dita sũt uniuersa q̃ sp̃ in celo z in ter
ra uisibilia z inuisibilia. i. thy. vj.
In nouissimis temporibꝫ discedẽt
q̃dã a fide z attẽ. Et sb̃dit̃. Phyle
cũ nube abstine acãb qs ds ca
uit ad pariẽdũ cũ gratꝫ actõe
fidelibꝫ. ad hebreos. i. Multo tu
do. tra fundasti z opa. ma. t. sũt
celi. Et in eod̃. qui facit hera
de unuloꝝ. Et actuũ. iij. Dñe
tu fecisti celũ z tra. et̃. xvij. Ds
q̃ fecit mundũ z oĩa q̃ in eo sunt.
Hic celi z terre ẽ sit dñs z̃ z camo
ni. iude. Solũ dominatorẽ. z dñm
nrm ihm xpm negantes. sc̃ apostꝰ
x. Jurauit per uiuentẽ in secla seclo
q̃ creauit celũ z oĩa q̃ in eo sb̃ z tra z
oĩa q̃ in ea sũt. z mare z oĩa q̃ in eo sũt
z petrꝰ in sub̃ clementis. tocꝰ mundi in
china ẽ una cũt dom̃ in duas regi
ones diuisit ds ut supior regio

anglis .i. fior ũ hoīb; pberz habita
clm. In symbolo aplor .i. dr' cathe
ce. z tte. In hoc .i. gnemuīt nobē no
biles phylosoft. Plato loquēs de
dō gnīt one. gnīt one .i. qđ unuīsita
tas tā iuenit difficile ē q' i uētu dig
ne pfim. Boeci .i. li. Oq̄ ypetua mū
dū tatōe gubnas. Terqz celiq; la
tor. Sed. Vur bon' qcq' et accidit
eq̄ ado fustinebit. Saez. n. lī acci
disse lege duum erq̄ unuīsa pcdt.
Nē ponēde ff rationes. ad destructōne
dei ervus. Diatt mūnichei lucē z
tenebras nō posse ee abeodē pncpio
sz eadē rōne. uor z silētiū ert agt
trys pncpijs. sic. n. se hī silētiū ad
uocē. uc tenebr' ad lucē. Vn aug'
urridēdo mūnicheos ait. Si ē ges
tenebr' pugnas ot di lucē. qre nō
ē ges silentior pugnas ot uocē. ff
si lux ē ado bono. uel' q̄ melior ē lu
ce. ē lux pp usū sit z sī usu sit in
util' erit ado. ds dubitat eū aliq'
uit lumī cādele Qualem lumi il
lu z si uil' z lux q̄ maxime ē uisibilis
sūt ado eadē ratōe audit' z audi
bile gst' z gustabile tact' z tangi
bile olfactu' z odorabile. g' oīa
corruptibilia sūt ado. ff cū iu
uē sit meli' q̄ fulgē si nichil pt
fulgē sīl dō mlto mun' ī uuē ī
aut aug'. g' oīa uita habēcia sūt
ado. ff. aug'. ī li de duab; aīab; sē
sib; oīb; ītelligibilia pstat et ex
cellit g' z ītelligibilib; sēsibilia ītē

ora sē. Demeta g' ē ē oīs uita rōis
aīa solo ītellectu pat q̄at sol aūt
z luīa rōis lux mortalib; oculis cōis
q̄lib; aīam dō audore puare z qđ
lux dō tbuta dicē. ff aut ista / bono
corruptibilia sūt pnē mala aut uirtus
ex bono z malo. Si uirtus bono et
malo g' st' qntū abo pncpio. qnt
ad malū a malo. g' aliq' corrupti
bile ē a / bono pncpio. Preterea sēm
hoc ē aliq' sotietas luas adtenebr
z aliq' oūctō ad bellū aut' gtrū
ostendit. ij. cor. vi. Si ū sūt pnē
mala. ht' ē bon' tpluat' dicat honest / .s.
tū. delectabile expedies. Hec tres
spes bon' iuenīt ī hijs corrupti
bilib;. Honestū ē pase eternitatem
dare potū sanctis ꝛc. opa mie q̄
gmedat dns. matth. xxv. Delec
tabile ut ē quīgit queries ē quiet
ti. Expedies ū cū ī turmi bibit po
cacōes aīas salubres tū ul' ca sā
tatis uīū ul' secat. Cuz omnem spe
cē bonū possim' inuenire ī hijs cor
ruptibilib;. g' ī sūt pnē mala.
ff q̄lib; sel' diat aliq̄d bon' ī eis.
ut gust' diat aliq' unū bon'. Jo.
ij. Tu aūt seruasti uīn bon' usq; ad
huc. Dic audit' uocē aliq' bonā di
c uis' formā aliq' bonā. dic tact'
uestē aliq' bonā et suauē dic odo / sicut
rat' aliquē odorē bonū. Luz ille
q̄ negat nuīē ee albā sēm ī q̄
qz manichei oī sēm uidet' idi
gē. ipi uidet' cēa z surdi z alijs sēi

ee

ꝛ ī dugetes ñ digu siit·ū oc̄ er
rore cor dulpuret. Aristotes. Nō
oportꝫ omē pblema ñ omiem po
sitionē oſidare ſz q̄ dubitabit alu
q̄s rationis īdigētiū ⁊ nī pene l'sē
sus. uidet q̄ ipi uelint hoibꝫ oclos
eruere. Et ñ solū oclos ſz omiem sē
ſū auferre. Vñ multe siit odiēdi q̄
tū ad hanc malicā. Iudē ⁊ besti
is bestialiores ee cū beste te hoc
corruptibilia q̄dā bō ſ aq̄lybā nūr
distinguat fugiendo h illa appete
do. Je cognito bonū bona ē q̄ cū
lux bonū sit cognito lucas bona ē
q̄ illus corruptibilib ñ possūt lu
ce cognosce aliq̄d bonū ē q̄ ñ sunt
pure nulla. Je legit ayacheron. Bn
facte hijs q̄ odierūt uos ⁊ fratres
filij patres uri quia celus ē. q̄ solē
suū fecit oriri sup bonos ⁊ malos. Et
q̄ pat celestis facit bonū mal' facīdo
solē suū oriri sup eos q̄ mali sunt
reprobabiles bonū ipi ſz potēcia reapi
endi bonū bonū ē q̄ ipi habet alu
q̄d boni q̄ ñ ſt pure mali. Je corrup
tibilia ista aut ideo mala ſt q̄ possūt
corrupi aut alia de cā ſz q̄ possūt
corrupi q̄ omīa cām suū mala.
Omīa. n. adeo possūt dissolui que
abeo siit opposita. Fālū. n. ē destruc
re q̄ ſstere. ut ait philosoph. Joh.
damasce. Omne q̄ i aptū ē finitū se
cūdū naturā. Gō. Esse omnium
q̄ de nichilo siit in nichilū tendūt
ñ ea omniū auctor manu regunt
nis retineret. Omīa itaq̄ cata ñ ple
bi siste nz se mouēt pualēt. q̄ q̄q̄ dic̄
sic pt pban q̄ semel requisite ernecel
sitate ad essencā alicuius rei sēp adeā
requisite ſz pñs cā requirebat ad h q̄ h
aīa eet q̄n primo fuit. Dalia. n. cām
ñ potuit anīo ee ī ee adducī. q̄ sēp
prima cā ad hoc q̄ illa aīa siit requisi.
Je ē si nō potuit illa aīa ee ī a. ñ p
primā cām q̄ eadē ratōe ñ ī b. ñ ī c.
⁊ sic de uno q̄q̄ ī stātu iq̄ upa fuit q̄
prima cā requisite ad ee huius ale eadē
rōne adee uni' cuiq̄ cāe. Je sicut
īchoato die ē a sole uisibili sic cū
ptinuato ⁊ si desinat ee sol uisibilem
cū undiq̄ upīm īterdat desint totū
lumē ee īacere. sic posito q̄ prima cā
desinat ee ſcessz totū q̄ cetera omēs res desinūt ee. Sic
uita corpis īchoatōe hīt ab aīa sic ⁊
cōtinuatōem. Vñ recedēte aīm
a corpe desinit corp' uiue. sic si prima
cā desinat ee cuncta desinūt ee. Je
si aut ascens' lapidis īacta ñ po
test fieri ppa uirtute sic ñ pmanēte a
ipi' ñ minoris uirtutis īboni
īchoato pseuāre q̄ īchoare illud.
Hetruc'. Nō minoris ē uirtutis q̄ recepta tueri. Sic ñ minoris uirtutis ē cata
ee ꝛseruare q̄ care. Aug'. Deus
ex nichilo oīa fecit ⁊ si se ab trahet
in nichilū redigeret. Et plato itaq̄
duc' dm loquēt ad nobiliora opa
sua dicēt ea natā dissolubilia uo
luntate ei sua īdissolubilia si ei siit

mala aliq̄ de cā aut sūt mala qz ma
libila aut ppt̄ aliud ꝯ qz uanabi
ua. g̃ alie q̄ sūt apnapio bono e
rūt male ē sunt uanabiles ab ug
noz̄ãa ad scientiã. atistica ad q̄d
duum. ab unustica adustiçã. Lu
cas. xv. Gaudiū erit angelis dei er
hoc ūbo ostat q̄ aliq̄s p̄ p̄care
t malꝰ fieri qz̄ã peccatoz ē ppe
nitentiã fieri boꝰ ꝯ aut erit hec ua
riatio aut pure boni. aut pure mi
li. Pure malū nō potest fieri bonū
cū sit contrarie malū. Vñ si deficit
ē malū. deficit ē. neq; pure bonū
sc̄dm eos p̄ fieri malū. g̃ pure pe
nitentiã. dug. Nunq̄ negauerūt
manichei dare ueniam pccoz cū
fuerit addm q̄s q̄s oculus. Quero
ex illꝰ generib; aīaz cui sit penite
peccati. t sic hoc ī illꝰ aīe ē que
male fecerit ī illꝰ g̃ bñ facere ī po
test. Dicat. n. aīa q̄ delectamenta di
alleuāt q̄n nichil ex me mali ꝯ ego
ppetrã fecā aut q̄n recte penitet
si ego nō fecā. Nudi partē altera
quoꝝ ex me nichil boni ē cui bo
na uoluntas īē. Nichi aūt satis
ē sic scire q̄ manichei erraūt ī scio.
petendō ee pcti. Si ū mala sūt q̄
corruptibilia t uisibilia g̃ sol t lunã
t stelle mala erūt cū sint corpora u
sibilia. Si ū mala sūt ppt̄ ꝓ
nectatē q̄ hñt ergo cū sūme boni
habeā ē ꝯtrietatē hñt adiuncta
mala dicunt. sic aliq̄

t 82

mala q̄ ꝯtrietatē t hñt q̄a
liq̄bꝫ sūt t bona sūt ppt̄ q
uenientiam t pacē q̄ habent cū
alijs ul̄ bona simplicit̄. ul̄ bona
q̄ntū ad hoc g̃ nō erūt pure mala
et si odiū tñ eaꝝ aliq̄s corruptibilia
malicie attestat amoꝝ qui ut̄ aliq̄
nuenit̄ bonitatē attestabit̄. Preterea
ē bonū sit q̄ desiderat̄ ab omnibus
ut aut dꝰ omnia. et sc̄dm aristotelē
omnia bonū exoptāt t omnia appe
tūt sua cōseruatione ee. Ee unusq̄s
ut̄ ē bonū dolor qui inuenit̄ in aīa
lib; irrationabilib; cū occidunt̄ ut
ducunt̄ attestat̄ amoꝝ quem
habuit ad suū ee. Preterea cū sit sanꝯ
tarde hoīs q̄ sic bona sūt facienda
ita mala destruenda. Si corrupti
bilia sūt ista sūt mala. destructio il
loꝝ ē bona g̃ ornatꝰ eas ul̄ potestas
destruendi se inuicē bona ē. Ee si
corruptibilia ista mala sūt. si destꝯ
bā sui inuicē necessario eoꝝ ē boni
ē g̃ cū manichei ponūt q̄ mala
sc̄ē q̄ sūt destructiua sui inuicē. posse ꝯ
ponūt q̄ ipa sc̄ē bona t mala. Ee
si p̄napiū malū p̄se potest ee ea
ta eoꝝ g̃ potest ꝑpetuare ea g̃ pe
tua t nō solū corruptibilia possūt
ee apnapio malo. Ee ē aliq̄ mors iu
sta sit sc̄dm illam sententiã. dñi. Ma
the. xxvi. Omnes qui gladiū accꝑ
int gladio pibunt. g̃ mors pt̄ ee
ado t corruptio. g̃ corruptibilia po
sūt ee a bono pnapio. Ee corrup

duobꝫ

Penitere

malorꝫ g̃ sēp ee ca sa

Adsume malū. sume bonū erit malū. Si ū ꝑpetrem q

de fide.

tio ulloꝝ corruptibilium aut ē bonꝝ
aut ē mala. si bona g̃ ē adō bono g̃
corruptibilia possunt ēe adō si mala
sz au⁹ corruptio mala ē. tm̄ quoq; bo
nū nra ūbum sapientias g̃ tpa sūt
bona g̃ possunt ēe adō bono. Jcem
principium malū aut ē mutabile.
aut non. si non est mutabile. g̃ nō
erūt pōa⁹ mutabilia abeo qm̄ ap̄ū
cipio bono. Preta immutabilitas
non solū ptinet adbonum. immo
adoptimum. Dyonisius. Pulcū
ē optimū ēe semp idipm. Sed ille
esse ē eadē placēe cui nō sit optima pla
cere non possūt. Dyonisi⁹. Malum q̃
dē instabile ē. Jē nō sūt immobilia et
sc̄ semp se habēcia mala. aut idem
Dyonisi⁹ nō ē ergo p̄incipium mali
immutabile. Jē cum sapiencia bo
num sit nō erit unq̃me malo. sicut
dē aūt ut luna mutatur. ecc. xxvij.
Sed. Stulticie nichil obstat.
dū placet. Sic̄ p̄incipium mali
mutabile est. g̃ hō aliq⁹ cōpositio
nē admit⁹ que ē ppetas adsē
nectum. Vbi. n. ē mutatio ē necessiō
alicuiꝰ ppietatis. Accessus alt⁹
necesse ē ē ibi ēe aliq⁹ essencialem
oppositionē. nil. n. ēe agēs ꝛ pacies
sed̄m idē g̃ oportz aliq̃d ēe in eo q̃
agit dando ēe eis quoꝝ ē p̄incipiū
aliq̃d quo tempꝰ ppietatē quo
ei aduenit cū mutaē. si aūt op
positū ē g̃ oppositū est ab aliq̃ q̃ est
ei⁹ principium. aliq̃d aūt p̄incipi
um habere nō potest. n̄ p̄incipiū bonū
g̃ ē a bono p̄incipio sz a eo nō potest
ēe n̄ bonū. Sunt g̃ a deo rēm bonū sed
postea rēm est malum. ꝛ hoc est q̃ dr̄
cas dicat. Jo. viij. Ille homicida erat
ab initio. g̃ habuit ūcium. et sb
dicit. Et in ūitate nō stetit. in bona. n.
uoluntate non pseuerauit. Jē
Luc. x. Videbam sathanā sic̄ fulgur
de celo cadentē. sz peccauit et de celo
cecidit. Jē radix omnium malorū
ē cupiditas. ſ. thy. ūtamo g̃ ante cu
pditatem non⁹ malū. sz an̄ natura
liū ē potencia. aqua erit cupidita⁹
g̃ potencia illa nō est mala. g̃ na
tura ip̄i⁹ diaboli bona est. Preta
si p̄incipiū mali nō hēt p̄incipium g̃
hēt ēe ꝛ n̄ a bono. sz hoc nō solum
n̄ boni est. sz ī melioris. Melius
aūt ē q̃ natura est q̃m̄ acquisti
uum. g̃ principium mali nō solū
bonum ē sz ī meli⁹ hys q̃ ēe cepe
runt. Jē ppriū ē alcuiꝰ nullo
aliq̃d tenere. nulli aliq̃d debere
nulli sb ēe. Absit g̃ ut talia ma
lo queuant. Preterea impossi
bile ē duo ēe principia absolute.
Si. n. aliq̃d est p̄incipium abso
lute est primū. Si aūt ē primū
nō hēt pu⁹ueī cōpositū. Unde
. Omnis siue dualitas nō est
p̄incipii. monas aūt siue unitas
est⁹ dyadis. id ē dualitatis
p̄incipiū. Jē oppositoꝝ opposite
sunt cause. g̃ si p̄incipium bonū

Fuit g̃ aliq̃ bon⁹ ī celo.

dyo⁹.
dyas

est ens, ꝑnapū malū nō est ens.
Aug⁹. x. li. de cautate dī. Q̄ natura que
summe est. q̄ sapiens. fut q̄uq; strā.
natura nō ē. n̄ que n̄ est. Jē aut ꝑna
pum bonū z malū in aliquo ꝙuenunt
aut in nullo. si in nullo q̄ n̄ ītēē. n̄ ꝑtē
aa. q̄ si ꝑnapum bonū ē ꝑnapum
malū n̄ ē. z si ꝑnapum bonū est om
nipotēs. ꝑnapū malū est nul potēs
q̄ nullū rē ꝑnapum. Sed ꝙuenīre
aliquo. ut meo q̄ ē ēē z uuere ecl
telligere et posse. n̄ ē q̄ pure malum
q̄ in oī ꝙuenit cum sūme bono. Dī
onis. Si omnino bonum q̄ simp
lens neq; el sencaa ē. neq; uita. neq;
sapiencaa. neq; mot⁹. neq; aliud
aliquid. ꝑ ꝓcta aut aliquo differt
aut nō. si n̄ q̄ sūt idē ꝑnapū. z nō
duo ꝑnapa. si nō malaq̄ differūt.
hec differencaa unde ēē in malicaa
uoluntatis. posito. n. q̄ uoluntas ei⁹
sit bona. sā hēt pacem z amicaam
cū summo bono. z nō q̄ranetate.
Sic. n. pax ē hominibz bone uolū
tatis. Luc. ij. sic z angls bone uolū
tatis. sā ymago dei relucet in eo cū
uno sit z potencaa et sapiencaa. et
bonitas sue bona uoluntas. Vñ
relinquit q̄ adeo sic. simulatum esse
int aliq̄ ostendit ea eande ul' simu
lem causam habē. ul' unū ēē causā
alteri⁹. ꝑ ꝓcta. si ꝑnapū malū in
aliq̄ differt a ꝑnapio bono z in aliq̄ cō
uenit. q̄ ipm hēt aliq̄d. z aliq̄d. q̄
ē ꝙpositum q̄ n̄ ē ꝑmū ꝑnapum

Illud. n. ꝑ ul' aq̄ ꝙpositū est. Jē hoc
q̄ ꝑnapum bonum ꝑfectum ē ee sine
aliquo defectu. ag⁹. v. pat̄ n̄r celestis p
fect⁹. Damascenus. Deus ꝑfectus et
indeficiens sēm bonitatē et sapiē
ciam z sēm uirtutē. sine ꝑnapio in
finitus scriptibilis z simplex ꝙ omnia
ꝑfectus cuyo potencaa ipi⁹ n̄ hēt defectū n̄
admixtionē in potentiae q̄ nulē q̄d n̄
libet illi potencie. q̄ dominū est
unusale ē et nil est exemptū aberi
uius dictione q̄ si ꝑnapū malum
hēt potestatē aliq̄m potestas illa ē adh
potencaa z libēa. Matthe ultimo. Da
ta ē mihi omnis potestas in celo z in terra a
ut xpc. Ad rom. xiij. Non est potestas
nisi a dō. et ut uno uerbo dicam⁹ dei po
tencaa omnipotencaa ē. Apocal. Sēs.
sēs. sēs. dñs ds omnipotēs. qui erat
et qui ē et uenturus ē. et iude. xv.
Magna z mirabilia sunt opa tua
ds omnipe. Et xvi. Juste ds omnipe.
uera z iusta iudicia tua. Ysa. xvi. Dñs
ds omnipe templum illi⁹ est et ch. xv
dicat q̄d apud dm oīa possibilia
sunt. z luc. i. sō er. impossibile apud
dm omne uerbū in mo q̄ plus ē omnia
possibilia sunt q̄ eadem in eis. ch. ix.
Mar. x. nichil impossibile erit uob.
Manifestū q̄ exprechis dyabolum
in hoc exemplū appellat de dī. Vñ luc.
x. Ecce dedi uobis potestatē calcandi
sup omnem potestatē inimici. non
ē q̄ dyabolū ꝑnapium malū essen
sed sic ale. sz natura ei⁹ a bono ꝑna

pro ē er ab institutione ꝑma bona. ꝫ
ac corruptione uoluntatis. est ꝯ ho mi
lia. Preterea cū ds sit marcūsalp
ꝝ. nō sic capt̄ uno loco q̄ ñ possit
ēe alio. nec potest loc' ēe sine eo. q̄
nō ēet si duo eent ꝑncipia. Damas.
Quō dꝰ multas existentibꝫ sanctis
ꝯpatibile seruabit. q̄ ꝯ dicam? Vbi
cūq; n. fuerit un' nequaq̄ erit alter.
Je castra destruant ꝑ diuisitatē dnoꝝ.
q̄m ñ ēet ia mūd' dissolut' si eent duo
si dii. Damasc'. Qualit' amultus
gubernabitur mund'. ꝛ nō dissolue
tur et corrūpetur pugna inguber
nantibꝫ cōsiderata. Et sb dit. Si aut̄
dixerit q̄s q̄m un' quisq; patra ꝑna
pat'. qđ ē qđ ordinat et ꝑmanentā
et tacat illud utiq; erit ds magis. Je
si multos duceremus deos necesse ēet
differentiam in multis cōsiderā. si. n.
nulla ē differentia inter. un' magis
ē ꝛ nō multi. Si aut̄
differentia inter ē. ut ē ꝑfecto. siue. n.
sēm bonitatem. siue sēm uirtut̄.
siue sēm sapientiā. siue sēm temp'
siue sēm locū deficere. a ꝑfectione. ne
quaq̄ erit ds. Jē nō minus ꝑtinet
ad dm uoluntas q̄m potentia ul' sapiē
tia. ꝫ sic ridiculum ēet ponē aliq̄e
dm sine potentia ul' sapientia facti
diculū ē ponē dm sm bonitate. Dyo'.
Neq; duorum malū ē. neq; malū
duorum. ꝑterea impossibile ē ꝑfec
tam ēe sapientiam ꝛ potentiā absq;
bonitate. Jmpotentia enī si ñ ꝑtin

uelle bonum cognitum. Si aī ꝑ
uelle bonū. si est bonum sine aliq̄
bonitate. posse enī uelle bonū bon
ē. Jē si duo ꝑncipia sūt. aut ꝑncipiū
malū est mutabile sic bonū aut est
utibile. si ē utibile est corp'. ꝛ ita ap-
situ. ꝫ habuit mutuum. si uero imuta-
bile. ꝫ pea que facta sunt ostendatur.
sic ꝛ principium bonum eū ꝫ ēe ꝑn
cipiū ꝑē eoꝝ que fca sunt agnoscat.
ꝑ quod agnoscetur multitudo ꝑncipi
oꝝ nisi multitudine eoꝝ que fca sūt.
ꝫ tot sūt ꝓmenda ꝑncipia q̄ sūt
res fē. si ū contrarietate rerū que
fē sūt. cognoscat' duo sitas ꝑncipioꝝ.
ꝫ omnia grana erunt acōtrarijs
ꝑncipijs. ꝫ album ꝛ nigrū nō erūt
ab eodē ꝑncipio. neq; calidū. ꝛ frigidū.
ꝛ sic de alijs contrarijs. Vnde oportebit
multo plura pona ꝑncipia quā duo.
Jē potentia dei ꝛ sapientia de quibꝫ
sta ꝛ sufficiunt ad creationem omniū
rupa moris ꝛ potest ēe ab ea' bonita
te. multotiens. n. ualde util' ē hoīi
uuris scīs quibꝫ ē finis miserie. ꝛ ꝑ
ta glorie. Vnde multum desiderantur
ab eis ut pat' in paulo. ph'yl'up'i. de
sideriū habeo dissolui et ēe cū xp̄o ꝛ
mors malor ē a uulnera di. Luc. xij.
Timete eū qui post̄ occidere. hō po
testate mittere in gehennam. De
potentia ū alia ñ potest ostendi ꝑ
aliquē ꝑfectum effectū ei' q̄ita ergo facti
tas est deo omnipotenti ꝑ illam
potentiā sompniatā ꝛ fecit diuidiū

·ij·p·

regnū suū regle sue. Quis ē qui nes
cat q duo possint hre eundem pa
trē. Non tñ cor ē scam. alb egev. Et
filio existente ēternо. pat potest ē
scam. z habe eāde tradice potest ē spūs
z tola. Preterea cotidie videmus hoc
in corporibz. Corpus q sanū ē fieri
egrum. z econtrо, scē z necesse habem⁹
concedere de animabz. Anima cū
peccādo potest fieri mala. z p pen
tenciam potest fieri bona. Alioqn p
nichilo moneō qs ad agēdā penīcē
cām. ch. ij. Agite dignū fructū pen
tencie. ib eisdē. ij. Penitētiā agite
g̃ potest accidē ī spūalibz corpi ñ uni
tis. ut qui bonus sunt natura. mali
fiant malo ofendendo. Non sēda pe
ij. Sīc ds angelis ñ pepcit. sz tru ēn
tibz infernі detrudos in carcerē tradi
dit cruciandos. iudicīo reseruari ac.
z ībi rūde. Angelos qui ñ seruauē
runt suū pnapatū. sz derelīquerunt
suū domicilū iudicīo magni di
uinalis eius sb caligine reserua
nit. Ex adūtendum ē qm sapia dei
uolunt qđ alīq̃ diuīsitas ēturaz. pt
tatē pnapioz possz ostendē. Prima
diuīsitas ī rebz sbstancie z accidē
cie. unū istoz melb alto. scilicz acci
dens sbstancie. Sbstancia ñ ēt ē accī.
nec possūt ēe agentibz pnapijs
cum tāta sit cor gruentia z adhesiō
cām maxīe ē nulla sit locacias luas
ad tenebras nec cōuentō xpi ad
belial. ij. cor. vi. Alia diuersitas

materie et forme. quor gruentia
manifestē dicat ea ñ ēe adūsis pn
cipijs. dica ē diuīsiua sbe corpee ī
corporee sz cū sbstancia incorpoea p
fecto sit corpoea. z gruentiat cū ea ad
pficiedū unū. ut in arboribz ē vege
tabile. in brutis aīalibz sensibile z
in hoībz anima rational. mani
festum ē q ñ sē agentibz pnapijs.
g similī diuīsitas ē corruptibilium
z incorruptibiliū sz ñ ista diuīsitas
ostendit gratia ēē pnapia cū cor
ruptibilitatē inuenīamus. ī solum
in corporibz sz ī sbstancijs ī corp
reis. ut in uegetabili z in sensibili
imo ībi incorruptibilitas uidet ēē
in oīi creatura a prima ordinatione spūs
qz ut ait aug⁹ in lib. de ci. di. Omnis
creatura mutabil quia de nichilo
facta. Preter corruptibile z in cor
ruptibile gruentiunt ad unū pfa
ciendum ut corp⁹ z aīa ad pficiendū
hoīnē et ē natural amor unius
ad alterū q̃ uideat sepato unus
ab altero. que cū dolore fit et quo
manifestū ē ea ñ ēē creaturarijs pna
pijs. Sēē si duo sūt pnapia unū
bonū. z alterū malū aut creature p
tinet ad pnapiū bonū. sīc ad pna
piū malū aut ñ. Si ñ aut pnapiū
malū q̃ sit ex materia a pnapio bo
no opabit aut nichil omnino opa
bit. Si nichil omīno g̃ ñ erit pna
piū. Dē ex materia creata a bono
pnapio q̃ fiet unde si erit puerna

pcantrbz

lū: cū mata sit bona. Preterea forma q̄
erit a principio malo mala erit ñ
quenuet materie bone ut faciat u
num exea. Dñs creatōē utriusq; pn
cipij. aut bonum pncipium hab
bi hoc a malo aut malū a bono.
aut ambo ab altero. Dyonisi? Si
malum ēt nū malū ē. ter at er po
test. rē. aut. unde ei hec aut ex bon.
aut ex malo aut ambob; ex
alia causa Si bonum pncipium
hꝫ hoc a malo. malū tantūm erit
pncipium ⁊ non bonū. Si malum
a bono tm bonum erit pncipium.
⁊ non malum. Si ambo ex alia ca.
illa magis erit pncipium. Itē cū
opatio sit sdm uirtutem et uirtus
sdm essentiā. Si opatio creandi cō
munis ē duob; principijs. ⁊ una
uirt⁹ communis erit illis a qua erit
ista opatio. ⁊ una essentia siue unū
essentiale ad q̄ pnebit uirt⁹ ista. ⁊
si illud bonum est ñ erit pncipiū
malum. pure malum. cū habeat
bonū sibi essentiale. Si ū illud ē mā
li. ñ erit pncipium bonū Sūm
bonū cum habeat malū s essentia
ale. Preterea si duo pncipia a liquo
essentiali conueniunt ⁊ in aliq̄ alio
differunt utrumq; opponitur est.
q̄ neutrū pncipium ē simpliciter
cū aliquid sit pri⁹ a quo opponitur est.
pter malum uidet ee et naturam
principij. ad principiū cui pertinꝫ
facē ñ destruere malū ū destructiuū
ē dyonisi? Malū natura ē corrūpe
re ex pte. Idem. Malū sdm qd malū
nulli ē generatiuum. ⁊ nutritiuum.
aut ois factiuum? aut saluatiuum.
q̄ malū ñ ē pmū pncipiū. Itē bonū ē q̄ tū bonū
est diffusiuū. ut ait dyonisi? quia
multiplicatiuū. q̄ cū malū bonū sit
quantū sdm q̄ malū ñ erit mul
tiplicatiuū hꝫ potius retentiuum ul'
q̄si ductiuum. q̄ ñ erit pncipiū. Itē
corruptio naturaliter ē posterior ge
neratione. ⁊ q̄ potentia corrūpendi
potentia generandi? q.n. ē ppior
actui ad actum. ea dē ē potentia ad po
tentiam q̄ destructiuum boni natu
raliter ē posterius pncipio boni. q̄ ma
lum ⁊ bonū ñ sūt pncipia coeua.
Itē priuatio naturaliter posterior est
habitu. q̄ destructiuum boni natu
raliter ē posterius bono. Itē aut ēt
aliq̄ spēs mali a pncipio malo aut
ñ. si non. hꝫ q̄ stat q̄ sit aliq̄ spēs mali
ex euāngelio īmultis locis. Math
xij. Cum īmundus spūs exierit. rē. et
paulus? Et assumit septē spūs nequio
res se. Et luc. viij. Dequoda. mulier
tas unciaꝝ agebat a demonijs idem
to ⁊ interrogauit illum ihs q̄d tibi
nomē ē. At ille dixit. Legio. q̄ ēt
uerant multa demonia in eū. aut
q̄ sūt ei⁹ spēs illi aut ñ. si sic. ñ q̄
tm duo pncipia a q̄bus ēt oīa alia.
Preterea cū bonū spēs creata sit. Ver
simile ē. malū spēs ēt creatū. Absit
ergo q̄ hec nobilis q̄dratio. ñ ē ab

alio. sit in malis spiritibz ⁊ nō in bo
nis. Si ū erant sūt aut ex principio
bō. ul' ex malo. si a bono ꝙ ē erāt
bona. ⁊ post fūt mali. sic asse
rit ueritas fidei catholice. Si ū' prin
cipio malo ꝙ abeo nō solūm sunt
corpora ⁊ spūs ū solūm corruptibi
lia ⁊ incorruptibilia. Jē dicit in
lu. de naturalibz questionibz. Dūs
ē q̄ mal' excogitari nō potest. ⁊ sic
ait aug' in libro de fide ad petrum.
Dūs ē immensus uirtute. ⁊ si mole.
Ubi' ꝙ dicē. qua maior excogitari
ri non potest. Sz maior ē uirtus
que summe malum potest destrue
re. q̄ q̄ nō potest. ꝙ uir' diuina po
test summe malum destruere. ꝙ
summe malum habuit p̄incipiū
⁊ potest finē habere. ꝙ nō ē p̄mum
p̄incipiū. Preterea. ad bonitatē p̄tinz
non solum uelle malum destruere.
⁊ magis malum magis uelle destru
ere ꝙ cui summe habeat potestatē
illud destruendi. ⁊a illud destruit
ea ꝙ radicē omnis mali. Secuns
cum ad radicē arboris a sapiente. p.
ni ad ramos. Hac radice extirpa
ta. omne malū cessat. Jē deus excē
dit intellectū nr̄m. potentior enī
ē agendo q̄m nos intelligendo. sed
intellect' nr̄ attingē potest ea regio
nē tenebraz. q̄ regionē lucis ꝙ dūs
nō ē exclusus a regione tenebraz.
nec inclusus in regione lucis. ut
dicūt manichei. q̄ manifeste ostē

dit. i. cor. vi. Nescitis q̄ membra
ura templū sūt spūs scī. qui in uobis ē.
⁊ eidem. iij. Nescitis q̄ templū dei
estis uos ⁊ spūs dei habitat in uobis.
⁊ ibi dicit. qui ꝙ uiolauerit templū
hoc disperdet illū dūs. Quia ū sic habet.
Qui corruperit templū hoc. corrūpet
illū dūs. Deus ꝙ nō ē exclusus a regio
ne tenebraz. nec membra illa mala
sunt in quibz dūs habitat et quoz
uiolationē uindicat nec omnis
corruptio mala ē. et quo dūs corru
pentes bonos corrūpit. Jē cū ma
gis deuenat aliq̄d cui ālibz q̄ aliq̄d
ē nō. q̄ potest ipse exnichilo aliquid
facere. potest quilibz ex aliquo face
ꝙ quicq̄ potest creare ē omipc. Ver
simile ē q̄ potentia que se extendit
ad ea que non sunt extendit se ad
omnia que sūt. ꝙ cū p̄incipiū mali
nō sit omnipotens. nō potest creare.
Jē si duo sūt p̄incipia aut utrum q̄
erit impedimentum aut alterū erit ip
sius. Jē dicat damasce'. Contraria
sūt inuicē bonū p̄ncipium ⁊ sua inuicē
corruptiua ⁊ inse inuicē in ībsistentia
a ībdit. Necesse duoz ee alterū
ul' tangē et corrūpere se inuicē ul' ē
quidē medium inquo ū bonū nec malū
erit. uelut q̄da macerries separans ad
inuicē utrūq. ⁊ ū duo sz tria erunt p̄n
cipia. Jē necesse ē hoz alterū ul' pa
ticare. q̄d id q̄ p̄tē bonū ē ū p. ꝙ
q̄ malū ē p̄uari quidē q̄ bonū ē nō
eradūlo p̄uari quidē sz corrūpi. sed

bonū facē.
sz etiā uel
le

⁊ nise
inuicē

semp ꝛristian⁹ ul' malū pat⁹. Jē bis
ē aū opata succedunt. ꝯ nō ē bōm. Jē.
D's bon⁹ aut potest cohibē mala que
fuerunt ap'cipio malo suis ꝛnulc.
ꝛ sic cohibz aut potest ꝛ nō vult. ēē nō
ē summe bon⁹ aut vult. ꝛ nō potest.
ꝛ hūc ē impotens. Jē cū bonū sit q' desi
derat' ab omnibz ut dicat dyon⁹. ꝯ
malum ē q' odit' ab omnibz sic ꝯ deū
diligit qcp' diligere potest ut ait aug⁹.
ꝛ ipe diligit omnes quos creauit ñ
ipi fiant mali. ꝛ inter eos ē mutuus
amor sic mutuū odiū erit int' eos q
sunt a malo p'napio ꝛ ipi odient in
vicē p'napiū ꝛ ipm eos ꝯ mutuo ē. ꝛ ā
nō destruent eos. Non potest ꝯ stare
regnum tale nullo amore ꝙpactum.
Item cū ipm summum malum sit ꝯ
vult malū ꝛ ē ꝛ sus ꝛ nō modicū ma
lum q'm ꝯ p'mittit suos viuere. Item
aut p'nceps iste ul' gens eius aliq̄d
amat aut nil. si nil. ꝯ nec se ipm q'
nō ē verisimile. si enim ēēt sup⁹ ēēt
ꝛ amator ch'le siue. Preterea si nō potest
amare ꝯ nec odire. Amare enī ꝛ odi
re ꝙtia ꝛ nata fieri cura ide preterea
p'napium bonū. ꝛ que ab eo fiūt dicit'
odire mala. ꝛ amare bona ꝯ p'napiū
malum odit bona ꝛ amat mala. si ñ
amat aliq̄d ꝯ vult ea q' opinatur
ēē bonū ꝛz aliq̄ velle q' ipe o
pinat' ēē bonū q̄dā bonū ē. ꝯ p'na
piū mali hīt aliq̄d bonū. ꝯ nō simpl⁹
ul' pure malū. Jē vdiculū est dicē
aliquid nō ēē bonū q' nō ē ubiq'. ꝯ.

+ Sz si sūmū bonū hīt aliq̄d ꝑ se bonū.
non omnia optata sibi succedūt.

sit
vdiculum ē dicē q' nō bonū q' sēp ē
vel q' corruptibile. Preterea si nō fuit
aliq̄d malum hoc q' hīt p'napiū ꝯ nec
hoc q' ipm hīt finē vel q' ē corruptibile.
Jē cū non sit malū nisi respectu boni.
ꝛ summum malū ꝛ ea q' fiūt ab eo fiūt
pure mala nichil ē malū respectu
alicui⁹ cor.' ꝯ si ipa fiūt mala ipa erūt
mala. vel q' nociua summe bono. et n.
nichil potest nocē q' ut dicat aug⁹.
nō ē ds īuolabil' si aliq̄d potest ei
nocere. Item ñ possunt nocē bona
que sunt a p'napio bono cū illa fiunt
pure bona. nulli' mali susceptibilia
ꝛ cū p'nceps cor.' tāq' summe potēs
eos seruare possit ꝛ tamq̄m sūme
bonus velit ꝯ ñ fiūt mala q' bonus
nociua ꝯ simpliciter loquendo nō
sunt mala. Preterea natura bona non
potest cogi ad mala ut ꝙsentiat ma
lo.' cū bonum potenci' sit q'm malū.
Si aut voluntarie potest ꝙsentire
malo. ꝯ bonū natura. voluntate
potest fieri malū ꝯ nō ē necesse po
nere aliq̄ naturā ēēntialit' malā.
aqua sine alie nature male. Sz ois
natā a p'napio ē. ꝛ a bīlitudine bo
na. ꝛz voluntate p'ua fra ē mala fit
fides catholica dicit. Jē summū malū
cū sciat vilibilia ista. aut facit ea ex
bonitate aut ex malicia. Si ex bōi
tate ergo aliq̄s bonitas erat in eo ꝯ
nō erat pure malū. si ex malicia sequ⁹
nō eēt tāta pulchritudo ñ tanta vir
tus. ñ tāta ordinatio ī eis. Jē p'nceps

vel bonis q' sit ab eo. Sz q' ñ sit nociua sūme bono.

\ bono

tenebrar. aut ē bonꝰ s aut malus
si bonꝰ gr̄ē sūm malus cū alcu ste
bonꝰ Si malus ē s gr̄ ē malo malus
gr̄ ipe ē ottimus malo. sz ē ottimꝰ
malo ē bonꝰ gr̄ aliqđ hr̄ bonꝝ
ñ ē summe malus. Jtē sūme malꝰ
aut ē malꝰ malicia culpe aut ma
lena pene. si pene. sz sūmꝰ malꝰ pene
uidetur ēe gehenna gr̄ ul' ipm ē max
mꝰ malꝰ ul' ē ipa gehēna. Si forte
dicat' qꝫ summꝰ malꝰ ē miseria suoꝝ
sic sūmꝰ bonꝰ ē beatudo suoꝝ ꝯtra
delectatio ē quando ꝓuenientis cū cō
uenienti gr̄ sic ea que sūt alsimo bo
no ꝛ sunt ei capacia ut sint creature
rationales delectationē hñt cū quꝫ
gunt ei. eo qꝫ sunt ꝓuenientia ei. Si
militer ea que sunt alsimo malo.
si sūt ei capatia ꝛ quungunt ei cū
sint ꝓuenientia cū eo habebūt in eo
delectationē. Jtē cū ipa sunt pure ma
la ꝛ amittunt omne malꝰ. amor ꝰ anīa
ꝛ suaue sacaat qꝫ amat' ꝛ gehēna su
auis ēet hys. qui tnea erꝫ si amaret
ea ꝛ placeret ei gr̄ sūmꝰ malꝰ dele
tabile erꝫ malus qui ab eo sūt. Sꝰ
ipm est malꝰ. malicia culpe. culpa
nō potest ēe ñ ꝰ ē lex. Vbi. n. ñ ē lex.
ñ ꝓuaricatio. Rom. iiij. gr̄ sūmum
malꝰ legi alicui sbiectꝰ ē cui' culpe
sione malum ē factꝰ. gr̄ nō ē ꝑmꝰ
ꝑna ꝑnꝰ. Preta operatio qꝫ ipm operat'
malꝰ. aut natural' ē aut uolita
ria. Si naturalis gr̄ nō ē culpabil'.
Aug⁹. Peccatum sine uoluntate ēe

nō posse. omnis mes apud se cōcep
tum legit. Si uꝰ uoluntaria ē ꝛ hr̄ po
testatem liberam faciendi malꝰ ñ
declinandi a malo sic bona aliqđ bo
nꝰ ē in eo. gr̄ nō ē sūme malꝰ. Jtē cū
aliqđ horꝝ corruptibilꝰ destruit' nō
intendit agēs destructionē sz generā
tionē. Tē certamen qꝫ ē inꝰ creaturas
certamē qñ liberalitatis. Vbi gra. cū
ag̃ ignis ñ ligna ꝛ facit de carbones.
intendit ignis dare speciē suā mate
rie unq̃ ag̃ ꝛ semp incorruptione ma
net aliqđ utile. ꝛ post destructionem
qꝫ facit ignis qui uehementissime
uidet destruere remanet cinis qui ꝛ
mum mundificat suā gr̄ corrupti
bilia ista ñ sunt pure mala. Preta
liq corruptibilia nō possint seruā
re speciem suā in se ipis. cū in eo pecca
re hui' hñt potentiā dandi speciē suā
alteri materie ꝛ multiplicādi ea qđ
si hñt incorruptibilia sol ñ efficaci
ius solem. ñ anglis anglin. sz ignis
ea ē ignis. bona gr̄ sunt corruptibi
lia. Multi sūt qui ñ mundi amarent
nacta una lucem non posset qualibet
eto sa ēet de qua mille alias habitum
ecti qꝫ una sterilem qm non ñ posset

Post destructionē aliꝰ errorꝭ
errorꝭ manucheoꝝ qđ ad
radicē ipi⁹ luꝭ ramꝰ non
soleant ꝓfice radice destructa. secm
illd' osee. xi. Radix eoꝝ exsiccata ē.
fructū nec sqm facet. Tame aliq̃ bre
uit' dicem⁹ qꝫ aliqꝰ errores qui ut

xi.

aym cheoꝝ

v?

rann amdice uenenata de qua ia
ctum ē. pcesserunt. Vn' distinctio
error' alior' dicunt enī aliqs caibos nō
ē comedendos ut carnē ⁊ calceū. Alii
ē q' lex uet' data est ap'n'e tenebrar'.
⁊ q' mala fuit. Terti' q' patres ueteris
testamenti mali fuer'. ⁊ dampnati sūt.
Quart' q' nō creauit' aīe denouo. que
corporib' infundant'. Alii error' ē q'
xp's uerā naturā humanā nō assūpsit.
Vltim' de quo ad p'sens dicē unū
dm' q' Johes baptā malus fuerit.
Sunt multi alij errores cor'. sz adhuc
irrationabiliores q' indigni sunt ut
ad eor' destructionē introducatō fiat.
Primo error' occasionē dare potu
it q' dīs terre maledixit. geneſ. uj. Jō
carnes animaliū que de terre fruc
tu pascuntur dīcit nō ē comedendas
plures bene comedūt qui nō aqua nutri
untur. cū nō legant dīm aquis ma
ledixisse. sz hec ratio nulla ē. Si. n.
carnes aīaliū comedende nō sūt
q' de fructu terre uiuunt. multo fo
ti' xp'i fruct' terre comedendi nō erūt
q'. n. unumquodq; est tale illud
magis ē tale. Fructus autē dr omnis
secta comedit. Rom. xiij. Qui infir
mus ē olus manducet. Glosa. Infir
m' ē qui caibos discernit. hic olus mā
ducet. i. cui' esu omnis secta abstinet.
Prima maledictio dr q' dīs fecit
sunt q' fertilitatē ei' abstulit. ⁊ ibidem
post illā maledictionē sb'd'. Jnla
boribz comedes eam cūctis diebz u
te tue. Vnde noluit dīs q' p'pt' illā
maledictionē dimitteret hō comedere
ul'que carnes nascerētur. ul'que extūc
nutrirentur. Jtē dedit occasionē hui
c error' q' caro p'prie de carne nascat'.
ut xp's dicit sz facili ē dicere carnem
animaliū brutor' p'prie nasci. cui ta
ñ ē lex. nō sit ibi p'uaricatio. Rom. uj.
Jtē illud Rom. xiij. Bonū ē nō man
ducare carnē. nō bibere unum. Sz
si p'pt' illud ibi carnem comedere di
mittunt. eadem ratione debent di
mittere bibē unū. Jtē q' uiri sci legunt'
a carnibz abstinuisse sz xp's nō ideo ab
stinuerunt quia iudicarent q' nō pos
sent sine peccato comedi. sz q' qñ
q' occasio sunt concupiscentie ut exce
dat sic ⁊ unum quodq; eoꝝ nō sequitur
ex hoc q' uno nō sit utendū. j. thym.
v. Noli adhuc aquā bibē. sz modico
uino ute p'pt' stomachū tuū ⁊ frequē
tes tuas infirmitates. Ysa. xxvi. Si
bibas unum moderate. eris sobriꝰ
⁊ paulo post. Exultato cor'pis ⁊ sic'
unum moderate potatū. Sic aliqz
infirmis secm corp' abstinedū ē aĩ
nibz ⁊ uno. nō tñ sequē p'p hoc q' caro
unū infirma sunt uniuersaliē cor
pora. sic eadē infirma sūt. qñq; ⁊ altq
bz sūt occasio peccandi. Sunt multe
cause que delicatis abstinendū ē.
que intractatu de uitio gule assignā
te sūt. ⁊ aliq' tangentur i tractatu de
uirtute sobrietas sic dūtaxat male si
sūt. ⁊ alioꝝ sēs q' tempuunt' sic

.vi?

caro mala ñ ẽ ⁊ si annus scis quic ñ
comedat. glo. sr illud. Rom. xiij.
a ij. ps. Olus manducet; alligitudo carnium
⁊ delitiose epule puocant corp' adu
bidnẽ? quic aliq's abstinet a talib;
q: nocet ꝙ expedit ul'ne primum sca
dalizet. i. cor. x. Omnia mihi licent
sz ñ omnia expediunt. Omnia ñ
licẽt. sz ñ omnia edificant. Sz qui
abstinet non dcbz dampnabiles iu
dicare eos qui talibz utuntur. Rom.
xiij. Qui ño manducat. manducã
te ño iudicet. Jc occasionẽ dedit
huic errori q' ñ legit xpm carnes
comedisse? sz licz hoc ño legeretur
tñ ñ sequeret' ppt hoc q' non comc
disse. Multa. n. scã sũt que scripta
ñ sũt. Johes ultimo Sunt ⁊ alia
multa que fecit ihc. que si scribant'
singla ñ ipm arbitror mundum
capere eos qui scribendi sũt libros.
⁊ q' comederit agnũ paschalẽ po
test hic ex evangelio q̃ marci. xiiij.
Ubi ẽ inquit refectio mea ũ pascha
cũ discipulis meis manducẽ? Pas.
cha uocat' agn' paschal'. ꝙ Luc. xxij.
Ubi ẽ diuersoriũ ubi pascha cum
discipulis meis manducẽ? ꝙ pau
lo post. Desiderio desideraui hoc pas
cha manducare uobisc. Qd' autẽ
licẽt sit comedere carnes ⁊ alios
cibos sine distinctione. probari po
test hijs testimonijs noui testamẽ
ti. legit. Luc. x. In eadẽ domo manc
te? edentes ⁊ bibentes q̃ apd' illos sit

q̃ xv. Ño qd' inquat in os
coinquinat hominẽ. ⁊ Rom. xiiij.
Sco ⁊ confido in dño ihu quia nc
hil commune ẽ siue in mundũ preter
ut ei qu' existimat commune ẽ illi com
mune ẽ. Jo ecce. Omnia quidẽ mũ
da sunt. q̃ i. cor. x. Omne q' in ma
cello uenit idz uenditur manduca
te nichil interrogantes pp conscientiã.
Dñi ẽ terra ⁊ plenitudo ei? q' uersũ.
Siquis infidelium uocat uos ad cenã. ⁊ vulgat
omne q' apponit' uob manducate. ait.
ñ interrogetes pp conscientiam. i.
thy. iiij. Omnis creatura dei bona,
⁊ nichil reiciendum qd' ẽ gratiarũ actio
ne percipiẽ. ad thy. i. Oia munda
mundis. Jc probatũ ẽ supl' omnia
creata fuisse adeo nul' ũ immundum
adeo creatũ ẽ caro q̃ animaliũ mũ
da ñ ẽ q̃ ñ ẽ abstinendũ a carne q̃
carnis immundicam. Preterea si
ño ẽ utendũ carnibz animaliũ qualiũ
cunq; ñ abũ. q̃ ñ lana ñ pellicibz cor ebu
tendum in uestibz. x. De secdo

Equit' de secdo er errore.
rore qui ponit legẽ ueterem
dari ad p'ficiendas tenebras. ⁊ malam
ẽ eam errori occasionẽ dedit legis q̃
uitas. Visum ẽ aliquibz ñ stulte dm
benigniũ qui tã q̃ue on' ppto ĩpsu
it ad q' dicendũ. q' corda iudeoz e
recta erant p' plũ prouisionẽ. Unde di
cebant. Non dcst qui ĩpleat. sz dcẽ
qui iubeat. Exod. xxv. Respondit
unusquisq; ppls simul cuncta que lo

de fide.

aut ē ds factem? Quinto. Habet ide. Vnde humiliandi fuerūt grauiore. legis ut uidentes insufficaciā sua humiliati ad auxilium gre recurre rent. Ds. n. humilibz dat gram. j. pe ulano. Dedit ē occasione huic erro ri ultiōa que fiebat miserem lege q̄ alīq̄ mencaunē crudelitatē. Vnde dict non fuisse ōm benignū qui legē tā crudelem dedit. Ad q̄ dicendū q̄ cū pncipiū sapie sit timor dn̄i. Pūbi .j. Prefecto ū sit sapie amor di. secdm il lud ecc. j. Dilecto dr̄: honorabil' sapia Prima lex debuit sapiencia ī cipere timore di p iusticiam incutiendo. secda lex debuit sapiam ptice ad amore ml' tē ammonicionibz z pmissionibz z bñficior exhibicionibz inuitando. Vñ ultiōa miserem lege debuit ha bundare. iusticia ū nō ē crudelitas z bonitas. ut in cactatu ultiōe ost̄de dr̄. Inulla ū ultiōa lat̄bat miserico dia. qui. n. corripiebat' pna temporali euadebant eīna. Incorrigibiles ū a mirabant potenciā dn̄i offendendi a pnā suā in finē augendu. nīn mise ricordē eī eis a gebat'. Si. n. diuti' uiuerent diuti' peccarēt z in finē gra uius punirent. In hoc ē q̄ trāsgresso res legis date pfiliū dei. Hebre. x. Irrita q̄s faciēs legē moysi sine ulla miseracōe duobz uel tribz testibz moriē. quanto magis putatis deteriora mēn supplicia qui filiū dei conculcauit. Ite occasione dedit huic errori illud

moysi. / gur. pume bank

Apostol. rom. v. Lex sb̄intrauit ut habūdaret delictū z illd' ecte. vij. Nunc so lum sum' alege mortis. sz̄ uocat' ab aplo lex nec' lex mortis. Vñ uidet ē aliquibz q̄ lex illa mala fuerit z dī endum ē ad sēm. q̄ lex mortis fuit suis transgressoribz. sz lex nūc fuit intencione dantis. sz lex mortis fuit nūc transgredientes. Vnde sb̄dit ibi aplo. Quid q̄ dicem? Lex pccm ē? Ab sit. sz̄ paulo pt' sb̄dit. Inuenta ē mi mandatū q̄ erat aduita. intellige exī intencione dantis hoc ē admo tē. aplī. Alys erat odor mor tis in mortē. alys odor uite in uita tem. ij. cor. ij. Non tam̄ erant ma li occo fuit phibitō legis multitudi nis pcor sic. n. dicat glo sb̄ illud. ro m. vij. occasione accepta pccm pmā datū opatū ē in me omnem cupi cētiā. tal' ē nra carnalitas. ut arden ci' delideret phibita. quibz n̄ memo ratus tacē q̄ sopita. Ite glo. Frenat' ē cupiscencie fluxus oppositis obicibz legis sz n̄ siccat' immo q̄ de se n̄ de gra ho pl̄ placuit. aucta ē cupiscencia oppo sita lege. z qui pius eī ducebat obice nullo obstante eī obice rupto. Tripli a ratione pcā habundauerunt le ge data mihys inqbz nō erat gra. Primo q̄ sic dicat ambro? d'yalol' uides legē mā auxiliū hoibz datam magis exarsit uaccidia aduersus ho minē z magis instituit ut legē uteret in pniciē. ei pmo q̄s seruie

possidens min⁹ cemptaret. Gē. Illos pulsare negligit, quos iure que to se possidere sentit. Secō qz̄ natura hō̄ lit̄ appetit libertatē ⁊ fugit seruitutem iurta ūbum senece. Natura ge mar ē aiam humanā ⁊ ciuilium atq; arduū iuuēs natura semp adiuua t̄ s adiuuanti. Iuuam⁹ inuentum sem p aiplum⁹ qz negatū. Pū. ix. Aque fur tiue dulciores sūt, sequ⁹? Quicqd nō licet magis desiderat. ⁊ qz raritate dulce ē assiduitate inanitudinē ūnit. Qz sē illud ro. vij. Pec tum occasione accepta pmanda tum seduxit me dicit glosa exhibi tiue. Vbi caritas deficit, desiderū mā cescit. quo auctō dulcā sūt qz phi bet. Tercio qz phibitō erat occasio tequētis recordatōis rei phibite. recordatio ū irritatā ē aiplc. illd aūt ūbū lex sūbintrauit, ut habun daret delictū intelligendū ē ostentione. hoc aūt ostentū ē ex lege data qntū ad illos qui gtiā nō habebāt ⁊ de utilz suis gtidebāt. q̄ amplius peccauerunt ⁊ hoc ipm eis expedie bat. Vñ glo. aug⁹. Non tudebit hoc fecit deus sz ostulo mediante. Ali qñ enī hō uidet s̄ sanū ⁊ egrotat. ⁊ qz nō sentit medicū nō qrit. auget̄ morbz crescit molestia. querit medicū ⁊ tot sanatur corp⁹? Magnū ē ostulum fuit ut plegē habundarz delictū ut iaustentate sua intelli gētes infirmitatē. iturmi ad medicū

fugerent ne auxiliū gre quererēt sic ds̄ cans dyabolū maligntans ei⁹ fute nō ignar⁹ puidebat q̄ bona de malo ei⁹ eēt factur⁹. ut dicat aug⁹. sic dans legē uetere ad meli⁹ custodiendū ea. nō ignar⁹ tñ sgressio nū que habūdature erat puidit q̄ bona de malo transgredientū eēt futur⁹? Sē lex sūbintrauit ut habūdaret delictū qntū ad cognitionē. Si enī lex nō fuisz̄ pter nī lateret. Vñ. ro. vij. Peccm nō cognoui nī plege. Sic radius solis nī ē malus liz ostendat pulchritudinē nocuā. qm̄ quis ap perit. ⁊ lic saiencia medicine nō ē ma la que ostendit uenenū ee mortifer qm̄ nus eo alīs abutat ad mortem suam ut alīus. sic lex nī ē mala licet sit occo malū. Sē occone dedit huic er rou. uetens legis cessatio. Vnde ē ali quibz enī q̄ si bona fuisz̄ nō cessaūz. pca nī peccarent qui seruarent ea. tñ g peccabāt qui ea nō seruabāt. Ad q̄ ducēdū q̄ uet⁹ lex cessare debuit qtū ad illa q̄ erāt figuratiua futuroz sic lumine ueritatis aduenīente. ⁊ sic p missiones solutione fcā. nī cessauit lex tāqm̄ mala. sz cessit melioz qtī ad pdca meliora. tñ q̄ erāt de iure natu rali manserūt. Sē occone date pro ut pdicto erroi. q̄ ds̄ dator illi⁹ legis apparuit in flāma rubi. Exodi iij. ⁊ rapuit helyam in curru igneo. iij. Reg. iij. Vnde ulsum ē aliquibz q̄ nō fuerit benign⁹ deus qui sic apparuit

De fide.

er ministrū suū sic rapuit. Ad qđ
dicendum spēciem ignis ꝓbneā cē
ut ds nulla appareat ul' nulla signu
ficetur. Vñ spūs scūs sup discipulos in
specie ignis apparuit. Act. ij. Et de
ip̄o dicit ad heb. xij. Deus nr ignis
ostumēs ē. Peccata enī ostumit. z pur
gat. z Luc. xij. Ignem uenī mittere
interrā. rc. gl. to. i. Jpe baptizab uos
in sp̄u scō z igne. ñ ē q̄ mundum si
nī flāma nubi apparuit. Nūc multis
auctoritatib; nouū ostendēm' legē
uetere cē bonā. z datā adeo. Legē
machea. v. Nolite putare q̄m uenī
soluere legē. z adīplere. Si data fu
it ad aperiendas tenebras ñ ip̄leuisset eā.
Ip̄e dē. Don transeat celū z tra
ta unū. aut unus apex ñ p̄teribit
a lege donec omnia fiāt. Et ei dē. vij.
Omnia quecūq; uultis ut faciant uo
bis homines z uos facite illis. Hec
enī docent lex et ꝓphe. bona sunt
hīe illis. q̄ mandatum bonū ē et a
dem. xvij. Dicit. demandato dilectō
nis dei. In hijs duob; mandatis to
ta lex pendet z ꝓphe. q̄ lex z ꝓphe bo
na sē cū sint ad dilectionē dei z pri
mi. Luc. x. In lege quid scriptum
ē. At ille respondēs dixit. Diliges
dominū deū tuū hīe q̄ ip̄m. Dixitq;
illi. Recte respondisti. Hoc fac z ui
ues. Ē p̄cepta legis obseruata uitā
ꝓferebant. Jē. cap. xix. Si uis ad uitā
ingredi. serua mandata. dixitq; illi
ihc. Non homicidiū facies. ñ ad
ulterabis. ñ furtū facies. ñ falsum
testimoniū dices. honora patrē tuū
z matrē tuā. que ostant mandata
ee ueteris legis. exod. xx. q̄ mādata
ueteris legis uitā ꝓferebāt eternā. ij.
Jē. cap. vij. Si uis ad uitā ingredi. serua mā
data dei. ut dīc̄ōnē uitam seruent.
Moyses. n. dixit. Honora patrem
tuū z matrē tuā. Ibi mandatū mo
ysi. di mandatū dicit. Item Luc.
ij. Vt si fierent cū dño. sic scriptē
in lege dñi. Lex dñi uocat lex uet.
Et eusdē. xxi. Habent moysen et
pphas. audiant illos. Jē Luc. ulti
mo. Obstupuit z tandi corde ad credendū
omnib; q̄ locuti fuē pphe. Et pau
lo pē insipiens moyse z omnib; p
pheis interpretabatur illis in oīb;
scripturis que de ip̄o erant. z uerū.
Necesse ē impleri omnia que scripta
sūt in lege moysi. z pphis. z psalmis
de me. Ihc. Scrutamini
scripturas q̄ uos putatis in illis
uitam eternā habē. z ille sūt. que testi
monium dēme. q̄ et ego. vij. Ego pat
meus qui glorificat me q̄ uos di
citis q̄ d's nr ē. Ihc. ix. Qđ aut
p̄misserat pphetas suos. in scriptu
ris scis de filio suo. Eusdē. vij. Lex
quidē scā z mandatū scm z iustū z
bonū. Et eodē. Scim' q̄ lex spūal'
est. Ad gal. iij. Lex pedagog' nr fu
it in xpo. i. test. v. Pphetas nolite
spernere. Et. j. thy. i. Scim' q̄ bona
ē lex si qs ea utat' legitime. Et ad

ꝓphibent

Jac. xxv. unum

hebre. J. gulaphane multisq; modis olim loquēs patrib; ipphis nonulli me diebꝫ istis locut' ē nobis in filio. Ge ack'. i. O portꝫ impleri q̄ pdixit spūs scs p os dauid. eiusdē. y. dicat' de dauid cū cēt ypha. &c. pmides locus' ē deratōe x. q̄ eiusdē. vj. Ds abrahā ds ysaac ds iacob. ds patrū nrōꝫ gli ficauit filiū suū ihm. q̄ fuit ihc filꝰ dei ueteris legis. q̄ lex uet' nō fuit apta pe tenebraꝫ. Je ack'. vj. Vos estis filij ypharaꝫ. t testamenti q̄ dispsuit ds ad patres uros q̄ testa mentum ueteris legis erat ado. Jē eiusdē x. Verbū misit ds filijs isrl' annū tians pace p ihm xpm hic ē omniū ds t paulo pl'. Huic omnes testimo niū ipha phibent. Et. y. pet'. j. Ha betis firmiorē ypham sermonē. cui bn facitis attendentes q̄ lucerne lu centi in caligniloso loco. q̄ cui ypha' sermo lucerna fuit. nō ē apta pe te nebraꝫ. Jē eodē. vj. nolumtate hu mana allata ē aliq̄ ypha sz spūs scō insplati locuti sunt scī dī omnes.

xi. De errore illoꝝ qui dampnant patres ueteris testamēti.

Sequit' de er | rore illo qui ponit q̄ patres ueteris testamenti malū fuerūt. et sūt dampnati cui errori occonem dedit q̄ legunt' aliq̄n peccasse sz si ideo dampnati credunt'. cadē rōne credendū erit q̄ petrus t paul' dampnati sint qui q̄nq; peccauerūt. Item occonē dedit huic errori q̄d legit' in inferni descendisse. Gen. xxxvij. Descendā ad filiū meū lugēs in infernū. aut iacob. t ysa. xxxviij. Dixit ezechias. In dimidio dierꝫ meorꝫ uadā ad portas inferi. Ad q̄ dicendū ē q̄ ppe pcm pmoꝝ patrū tanua regni clausa fuit toti generi humano q̄ figurat ē mhoc q̄ flāmeus gladius' posit' ē ām padysū. Geneseos. vj. qui phibes ingressū. Descendebāt q̄ aiaq̄ pcōes in horā infernū ubi manebant felices spe gloriari sz nō descendebant in pfundū inferni. ubi nulla est redēpcio. nec habebant penā materiale. sz solū carebant uisione dei. Ad quē locū ē descendit. et inde suos liberauit secundū illud. Ack'. y. quē ds suscitauit solutis doloribꝫ inferni. iuxta q̄ impossibile erat teneri illū ab eo. sc. mēo dē. Quia nō derelinques aiam meā in inferno. nec dabis scm tuū. ui. cor. Potest autē p hoc testimonium no ui testamēti. ani aliquos pres bonos fuisse t saluatos. Legit'. q̄. xvij. q. i. Si ti abiciente t occidente uenit' t re cumbente cū abrahā. t ysaac. t iacob. ingressi erāt ul' ingredium erāt in regnum celoꝝ. Jē domino transfigura to. apparuerunt moyses t helyas loquentes cū eo. q̄. xvij. Si dampna ti fuissent. constat q̄ in transfiguratione dñi nō apparuissent ad quē tres ex aplos sibi familiarissimos admisit. Jē. ei'de. xxij. Ecce ego mitto ad nos ypham. q̄ eiusdē. xxij. dicit' de i

de fide:

Cm̃ dauid nſpm̃ uocat eũ dm̃m di
ens. Dicit dñs. ꝛc. ꝙ luc. xvi. Lazar⁹
mortuus ab anglis deportatus ē i sinꝰ
abrahe. ꝙ abrahā nō erat dampnat⁹
ꝛ paulo post. Vidit alonge abrahā
ꝛ lazar in sinu eius. Jtē ꝯmendat⁹.
pphes ueteris testamenta. Ad hebreos.
xi. ꝙ de moyse dr̃ specialit̃ heb. xi. Mo
yses quidē fidel erat in tota domo ei⁹
Moysen fuisse nūciū dei ꝛ legē datā
dō nſpirante ostenderūt miracula
fca p moysen. ꝙ notādū q̄ illa lex
ualde sapiēt̃ tradita fuit. p̃mo os
tendūt omia creata ee ado. Ostendit
ultiōa dī i pena ppter p̃mor parēn
tū inflicta ꝛ indiluuio. ꝛ in subuersio
ne sodomor. ꝛ flagellatione egyptior.
Tertio intimat obedientia patri ꝛ hn
ficia dei eis exhibita. p̃ p̃mū appareat ca
turas nil nūmus hīre. et sic nullū loc⁹
ydolatre relinquat. p secm̃ tenetur pls
alegis translgressione. p tertiū alliciat ad
ei⁹ implecionē. Consequēter dat⁹ lex
in errore. Sin timore. ii. magno nō
poterat pls separari ab erroribꝫ si ue
rarās. Inter hec ū q̄ in lege p̃cepta sē
quedam manifeste p̃tinēt ad honorē
dei ꝛ ualent̃ primu ꝙdā ū signa sūt
futurorꝫ. ꝙdā ū q̄ uidēt ee sine ratiōe
p̃cepta sūt sp ydolatrā au abolende
magna pars legis intendit. Multa
eni p̃cepit dñs sibi offerri ne ydolis offerēt.
De abrahā dr̃. Jo. viij. Abrahā pat⁹
ur exultauit ut uideret diē meū. uidit
ꝛ gaudius ē. Jacob. vltimo ꝯmendat⁹

pphe. Exemplū in̄ accipite labōris
ꝛ patientie. pphetas qui locuti sūt
in nomine dñi. Et jac. v. Ommedat⁹
multū abrahā. Credidit abrahā dō
et reputatū ē ei ad iusticiā ꝛ amicus
dī appellatus ē. ꝙ m̄o dē. Abraham
pat⁹ ur nōne ex op̄ibꝫ iustificat⁹ est.
Ommendat⁹ ē ꝛ Gal. iij. ꝛ i. pet. iij. Cō
mendat⁹ sara ꝙ ic inquit. Mulieres
sperantes in dō nō ornatū uestium
ornabant se. subiecte p̃pr̃is uiris sicut
sara obediebat abrahe. ꝛ loth ꝯmen
dat⁹ ij. pet. ij. ꝙ uidit loth op̄ssū ab
nephandor iniuria eripuit habitas
apud eos. qui die ac die animā iust⁹.
iniquis op̄ibꝫ cruciabāt. Pater ꝙ q
bonū fuerūt antiq̄ patres ꝛ saluati.

Sequit de quat⁹ xij. q. iij.
errore qui ponit errorib⁹ om̄a
animas denous nō eē, que corp̄ibꝫ
infundit⁹. qui error duplicat⁹ in iij.
oppositos errores. P̃m⁹ ponit i cor
p̃ibꝫ nō eē aīas n̄ anglos apostatas
seu demones qui meis indudunt⁹
ut agant ibi penitenciā ꝛ successiue
possint ee in duplis corp̄ibꝫ ut si p
nitēciā nō agāt in uno corpore agāt
illā in alio. Sec⁹ ponit duas aīas
ee in corp̄ibꝫ. De quo errore loquit⁹
aug⁹ in libro de duabꝫ aīabꝫ. Ter
ci⁹ ponit animas fuisse ētas simul.
Quart⁹ ponit animas sicut corpa
seminari. Ligz aūt hij iij errores
dupli sint. tn̄ in hoc conuenit q̄
uerita fidei catholice gradiunt

que asserit animas cãm creando corporibz infundi ⁊ infundendo creari. quã ueritatẽ confirmat illud psalmi. Qui finxit sigillatim corda eorũ. Cõsideremus creari animas singulas per singulos ruchilo. Aug⁹. In ecclesiasticas doctrinas credendũ est firmiter tenendũ q̃ anime ĩ sui abinitio create ut angeles fingit nec cũ corporibz seminant̃ ut luceferiani ⁊ arrius. et quidã latinor affirmant sz dicunt animã infundi ⁊ cãm simul incorpore corpꝰ fabricato ⁊ formato ut unusquisq; in utero homo. Error illor q̃ ponit aliquã ba sacre scripture adducit ad confirmationẽ spi ⁊ ptinacia cũ ad ppositũ sistere ⁊ telligatur. Legit̃ ch. xv. Ite ad oues q̃ perierũ dom⁹ isrl. Oues intelligunt anglos apostatas ad quos solos saluandos missus est filiꝰ dei ut ait. scdm illud. ch. xv. Non sũ missus ni ad oues que perierunt dom⁹ isrl. Sz si inspiciantur q̃ precedunt apparet ridiculosa ee hanc exposinonẽ. Cũ missur⁹ apli ante passionẽ suã phibuit eis ne irẽt ad gentes ul' ad samaritanos. ne inde haberẽt occasionẽ repellendi eũ. Ideo dixit eis. In uiã gentiũ ne abieritis et in ciuitatẽ samaritanor ne introieritis sz pocius ite ad oues que perierũ dom⁹ isrl. Vn patet oues illas de quibz legit̃ ee iudeos. Si. n. intelligerent scdm expositionẽ eor oues q̃ perierũ idz demones ul' spi qui de celo ceciderunt ecclesiasticis ingen tibz. ĩ samaritanis sic ⁊ iudeis unde nõ timerent phibendi apli a predicatione eor. Vel legit̃. luc. xvi. de ullico iniquitatis q̃ a mor est a ullicatione sua. exponunt de diabolo q̃ dicunt ppositũ fuisse aliis anglis ⁊ prudenter gestam illor adquisse de seruitio deo debito relaxando eis. sz ipe pcm suũ amotũ. q̃ michael pro fuisse substitutũ ⁊ eũ cũ oppositibz suis de celo erectũ. ⁊ corpa fabricasse que solũm eos inhabitant spi qui de celo ceciderũt. Sz q̃ sequit̃ in fine illi parabole nõ cõcordat expositioni eor. Q̃ q̃ dns laudauit ullicũ iniquitatis Dixit. n. q̃ dns laudauit diabolũ. Sed legit̃. Jo. iij. Nemo ascendit in celum nisi qui descendit de celo ex q̃ ipe descendit solos spi qui de celo descenderũt saluãdos. sz pater q̃ nulla ẽ expositio eor ⁊ id q̃ sequit̃ uerbũ ꝓdictũ. filiꝰ hois qui in celo ẽ. Constat enim q̃ xpc uocat se filiũ hominis. ch. viij. Filiꝰ hois nõ habet ubi caput suũ reclinet. Et xviij. eiusdẽ. Ecce parati quia q̃ hora nõ putatis filiꝰ hominis uenturꝰ est. Vn impertinens ẽ ubi illud ad anglos apostatas sz ipe quo ex dicebat ubi illud cũ modo ee ianua regni apta ppassionẽ et nullus adhuc pterꝰ ho ascenderat in celũ ul' ascendere poterat nisi filiꝰ hominis qui de celo descendit incarnatus assumpta ut sibi hoiz apparendo qui erat in celo pat eqs

m quatu ds ascendē potuit celū
mhumanitate ꝛ sa ascēderat idē ado
alus erat secdm deitatē ut pat' sol⁹ ꝙ
ē erat ascensus in celū. s. caput ei⁹
membꝭ tōnes quibꝫ innititur errore
iste nō ponim⁹ qz ul' nō sit ul' nullꝰ
pbabilitatis ē Error ū iste ita ponit.
quoꝝ falsitas de facili potest ostē
di. Ponit. n. demones ee salua ds.
Ponit animas nī ee. ꝛ ponit demo
nes ee ī carne corpꝰ humanis.
pmū ū mlts auctoritatibꝫ potest
destrui. Legit' ch̄. iij. Paleas obruet
igne inextinguibli ꝙ pena malo
rū ita erit. sz demones maxime sunt
puniendi. ꝙ pena eoꝝ erit ita. Ad
idē possunt adduci testimonia sacre scrip
ture que secunt. ch̄. xxv. Discedite
a me maledicti in ignem etnū. qui pa
rat' ē dyabolo ꝛ angelis ei⁹. ꝙ in eodē
Johīs ij in supplicū etnū iusti autē i
vitā etnā. Ec. ij. tessal. i. Dabit de ño
obedientibꝫ euāglō x̄ⁱ. qui penas
dabūt in interitu etnas. ꝛ ī canonica
iude quibꝫ procella tenebraꝝ reseruata
ē in etnū. Et ī eade. Angelos qui nō ser
uauerūt suū principatū. sz dereliquerūt suā
domicilū in iudicū magni di uincu
lis ī nodatos sb caligine reseruauit ꝙ
innumera demonū etna sūt ꝛ ipi reser
uant ī iudicio magni di puniendi.
Innumera etna ista sē obstinato illoꝝ
et semencie diuine inflexibilitas. Sē
cūdo pt̄. Si ds angelis nī pepercit pec
cantibꝫ sz rudentibꝫ in infernū detrectos
in tartara tradidit in iudicio etnis
dos reseruari. Secdm glosā rudes
sūt fines q̄bꝫ nāte uela suspendunt.
hic ū dicunt rudentes immundoꝝ spiꝝ
um conamina qui mox ut flante sꝑ
bia impulsi se ad ipsius cātoꝝ excelsa
spis elevationis conatibꝫ inabyssi
profundū sunt rapti. Ad ostendendū
ꝙ falsitatē illi⁹ erroris qui ponit ani
mas nī ee. sufficiūt ꝛba euangelij
ꝛ aliaꝝ scripturaꝝ noui testamti. q̄
uoꝝ locis ꝓpriis exponunt. quoꝝ
aliqua ponem⁹. Legit' ch̄. vi. Non
ne anima uīa plus ē ꝙ esca ꝛ corp⁹
plus ꝙ uestimentū. ꝛ eide x̄ⁱ. Nolite
timere eos qui occidunt corp⁹ aīam
aut nō possūt occidere. ꝛc. Idē eusde.
xi. Inuenietis requiē animabꝫ uris.
Idē. xvi. Quid p̄odest homini si mū
dū totū lucret'. anime ū sue detri
mentū patiat. Idē. xxij. Diliges do
minum dm tuū ex toto corde tuo ꝛ
ex tota anima tua. Et xxvi. Tristis
est anima mea usq; ad mortē. Ite. Jo.
x̄ⁱ. Potestatē habeo ponendi animā
meā. ꝛc. Ja. v. Qui cōuerti fe
cerit peccatorē ab errore uie sue sal
uabit animā ei⁹ a morte. ꝛ i pet. i.
Animas uras castificantes in obe
dientia caritatis. Eusde. iij. Fideli
ter eoꝝ cōmendat animas suas. Ap
oc. vi. Vidi sb altare aīas interfec
toꝝ pp̄ uerbū di. Error ū dicit' valde odi
bil' ē do ꝛ hominibꝫ q̄ tū adhoc ꝙ
ponit demones ee in hominibꝫ do

ido q: gaudeba magna facat ei. cū
utuper hominē nobilissimā ei' ca
tera qū creauit ad ymaginē z simili
tudinē suā. genesis. i. et ecce. ix. et ecce.
xvij. xl. cor. xi. Dicat' uir ymago. et
gla dñi ē. hoi. q: magna contumelia
facat ei. dū dicat ei demoniū hic. Hoc
reputant z sibi contumeliosū. Jo. viij.
cū dicerent ei anides. Samaritanus
es et demoniū hes. Unde sb dicit. Ego
demoniū n habeo. sz honorifico pm
meū. z uos inhonoratis me. Immo
q: plus ē qui sunt huiusmodi errores hoēs
reputant demones inuocatos cū ipi
potiº d'yabolu reputandi sunt imita
do eos in obstinatione. Jo. vi. Ego
xij. uos elegi. z unº ex uobis d'yabolº
ē. sedm errorē istū ut uideº Dns
potiº debuit dicē. z omēs demones et
tus qui unus ex uobis d'yabolº ē. Qd
aūt falsū sit q: ipi ponūt. patz exhinc
q: legit. Ro. ix. de esau z iacob. cū nō
dū nati essent aut aliqd egissent bonū
aut malu ostendit ibi apls ut pa
teat ex hijs que p̄cedunt z sequuntur
q: esau z iacob ante nativitatē suā
nil bonu ul' malu egerāt ppt' q: unº
cor ad diligēdū z alt' odiendū. nō erāt
gēs angli apostate in eis qui inducti erāt
ad penitentiam agendā ibi de pecca
tis que fecisset aīq; inducerent. Je
si angls malº ē inmalo hoīe gēs bonº
angls ē inbono gēs in xpo fuit angls
bonº gēs ñ ē uerū q: legit ad hebos.
ij. de filio dī qui nusqm angelos ap

prehendit. nō assumpsit gēs angelica na
turā. si ū dicat' q: xpo nō fuit ñ spē
diuinº hoc nō potest dici cū scriptū sit.
Io. xij. Nunc aīa mea turbata z quid.
xxvi. Tristis est aīa mea usq ad mortem.
Turbatio. n. ul' tristicia nō cadit in dm
Jte ubi ñ illd genesis. i. faciam' hoiem
ad ymaginē z similitudinē nrām z
p̄sit prefatis manis. ꝛc. Non uidet ee
ubi uolentis punire ul' in carcere
uenit aīa tēp' torquere nos. Nā gēs hinc
q: angli apostate inducti sūt in corpa
bz humana ut agāt ibi penitentiā.
Jte error iste destruit rationē corpis.
Si enī corpora solum carceres sūt spuī
ī saluandoz. cū qui cruciat gmulti
sz pocī uolentis facē q: ñ dū erat ee
uolentis cū honorat cū ja factº est.
Jte si spēs hōis tuisz aīaq; infundet
corpi. z creatore suū offendisz. hoc
ferisz scies z uolens. pcām cū non
p ee sine uoluntate. ois mes a
pd se excepto legit ut ait aug'. et hi
tuisz nullº aliº melioº hoc sciret qm
spūs. i. cor. ij. Qis scit hominū q: sūt
hōis ñ spēs hōis qui in ipo ē. et infra.
de aīa rōnali. Nā cū nouit mes ul' a
nima q: id q: ipsa ē nec mens ul' ae
quaq; magis ipsa ē qm ipa sibi gēs
n tantū nouit q: tū se. Si ū dicat'
q: spēs obliuiscatur cū corpi ituitiuº
q: puº sciebat ridiculū ē q: dis spūs
cludat corpi ad agendam penite
iam ubi cū sciat ipm obliuisca qm
cito erit ibi malū q: fecit. qm pot

de fide

agē penitentiā de malo q̄ ignorat.
Jnitium salutis cognitio pēi ⁊ aut
seneca q̄ qui pēm ignorat uiā ⁊ p
ignorare salutis
Item dixit plato animas introeuntes
in hanc uitam potari a deo spū q̄ est
sē mortū poculo obliuionis aīq̄
intrent corpa nullā huiꝰ rei ostensi
onē facies ut ait beatꝰ yreneus. li.
pᵒ hęres. ⁊ queritur a platone. Vnde hoc
sciret. si. n. aīa eiꝰ potata erat po cu
lo obliuionis. nō reminiscebat nec
spē ⁊ poculi. ⁊ q̄ aliq̄s sciuisset. ⁊ ob
liuis fuisset. ⁊ li ista reminiscebat. ea
dē ratione ⁊ alia. Jtē yrene. Si hoc
q̄ mbr̄ emissimo tpe ustum ē in fan
tulate conceptū ē. ⁊ ab aīa sola p
sompnium q̄ ⁊ murta sit corpi et
minuta membra diuisa q̄ memorat
in homagis illoꝝ reminiscēt inq̄bꝫ
sepulꝫ catis ⁊ minuto ptīre ute
selo mmoratā ē. Jtē dixerunt quidē
ipm corpꝰ ee obliuionis causā sz q̄
ut yreneꝰ li hoc est q̄m aīa q̄ pleniꝫ ipā
nudē reminiscat ⁊ renunciat primo.
Jtē ⁊ ea q̄ oli agnita sunt aut podoꝰ
aut pandatū memmisse anima ⁊
corpe existens. Si eet corpꝰ obliuio-
anima. n. mobliuione existens. nō
hil aliud cognoscē posse. ⁊ q̄ ipsa ui
deret. Jtē q̄m diuina dicāt ee emi
nus ipꝰ existēs in corpe. Jtē cū nō sit
corpꝰ foraꝰ q̄m aīa. nō amittet aīa
sanctā suā ppt corpꝰ? Preterea ⁊ ē nec
simile cū corpꝰ organum sit aīe q̄d

sciencā suā ei auferat. ⁊ solꝫ. n. ⁊ instru
mentū sciencā suā auferre artifici
ā. n. poterit impedimentū q̄m in
strumentū. Preterea raptꝰ ē paulus
usq; ad tertiū celū. ij. cor. xij. ⁊ ibi re
diens ad se. memor fuit uisionis sue
q̄ nō fuisset si corpꝰ necessario oblui
onē induceret. Jtē si corpꝰ obliuio
nem induxit. potuit induce debz ob
liuionē cor̄ que cognoscuntur in
ubz ill' secm̄ qs anima unit corpi q̄ cor̄ intellectu agnos
aut spē apostata potestatem hꝫ ui cūt ⁊ q̄ unit aīa
uificandi corpꝰ aut nō. ⁊ uidet q̄ nō corpori.
secm̄ ea que potuit error iste. Ponit
enim q̄ cū dyabolꝰ duo hominum
corpa fabricasset nō potuit p̄cipi
ta annos uitale spīm corporibꝰ illis
infundē. sz accedens ad matrē altis
simi. duos angelos ab ipo quesiuit
Preterea si spūs malꝰ potest corpꝰ uui
ficare aut potestas illa ē uoluntā
ria aut naturalis. Non uidet ee uo
luntaria. ut. l. ad uoluntatē suam
corpa uiuificet. Hoc. n. soli deo ē.
Jo. v. Sicut patꝰ suscitat mortuos
⁊ uiuificat. sic ⁊ filiꝰ qs uult uiuifi
cat. Si ū naturalis nō uidetur hoc
aliter fiē qm̄ forma ⁊ principio ipi
corpis. ⁊ hoc ⁊ dicat philosophus q̄
aīa ē actꝰ primꝰ siue p̄fectꝰ p̄ma phy
sica seu naturalis corpis organica p
tentia uitā habentis. Si ū spūs qui ē
in corpe. corpis ē p̄fectio ⁊ quentes
ē dicere. q̄ spūs ille temporaliter sit
por qm̄ ipm corpꝰ? Profecto. n. rei

non potest poni esse tempus q̃ in dp
atio nec forma ponit esse tempus qm̃ est ui
tra cum forma sit act⁹ materiã sic
potentia. Act⁹ n. nõ potest p̃cedere
potentiã nã ymago que est ipsi
mutat nõ potest prior esse q̃ possibi
litas ipi⁹ esse ad receptionẽ ipi⁹ ymã
ginis. Preterea ũ scriptura sacra di
cat dyabolum intrasse
hominẽ ostat q ipse erat p⁹ hõ.
minens sentiens intelligens. ut pa
tet mnda Jo. xiij. ut legitur et
post buccellam intrauit in eum.
sathanas. sz ch. xij. Intrantes ha
bitant ibi. z fiunt nouissima hõis
illi⁹ priora peiora. Loquit⁹ de demo
nijs unde ostat q ante ingressum
fuit. Jte cũ expellebant⁹ demonia
ab hominibz ostat q remanebãt
homines uiuentes. sentientes et
intelligentes. Luc. xi. Erat ejiciens
demoniũ. z illud erat mutum.
Jtem cũ ejecto demoniõ locut⁹ est
mutus. q aliq̃d erat in eo p̃ demo
niũ quo uiuebat. sentiebat discer
nebat. Hoc autẽ animã uocamus
qd̃. s. in homine ẽ p̃ncipium uiuẽ
tis sentiendi discernendi. Jte ubi
euangelia loq̃t̃ de demonijs q̃ erãt
in hominibz. cũ dicat eos inhabi
tare. sz pot⁹ homines punire.
nec eos uexare sz pot⁹ uexare. ch.
xvi. Filia mea male a demonio uex
atur. sz luc. vi. Qui uexabantur
a spiritibz immundis. curabantur

Demones ũ expulsione ab hominibz cu
rati reputabãt. z nõ in hereditate
hominiũ. Vñ dicit ap̃s excellente cos.
ch. viij. Filii dei cur uenistis ante tempus
torqre nos. Vnde q̃ habit q angeli a
potestate inclusi sunt in corporibz hu
manis ut agant ibi penitentiã. Jte
error iste destruit ratione corporum.
Si. n. corpa solũm carceres sunt spi
tuũ salmandor nõ ẽ uerisimile q̃ spũ
illi corpora sua debeant resumere
cũ ibi efficaciter. Incarceratio. n. z gli
ficatio ñ uidentur simil⁹ debẽ esse. Jte.
natura nõ appetit q sibi gratum
ẽ. Igit⁹ si corp⁹ a ꝑte anime in statu ne ẽ
pena inhabitantis spũ. nõ habebit
spũ ille naturalẽ appetitũ ad corp⁹
q̃ separatio eor nõ faceret naturaliter
dolorẽ in morte. Jte omne q̃ contra
naturã putolentiã deinde naturaliter appetit liberari q̃ homines
in quibz sunt naturaliter appetunt
mori. q̃ apparet⁹ mortis naturalis
ẽ hõi. q ostat esse falsum. Jte natã
nõ agere extra se. q̃ si corp⁹ a ꝑte anime q
dissolutione sui pene ẽ spũ inhabitãtis. spũ nõ erit ei⁹ naturale ꝓfectio.
Item ostat q ds nõ dedit spiritibz po
tentias que essent ociose. si ipi debi
to nõ se haberent. sz potentia
uiuificandi et sentiendi ociose es
set meis. si ipi debitoñ se hñt q
nõ includẽtur in corporibz. erunt
corp⁹ ũ ociose sc̃z. q̃ ille potentie nõ
sint date spiritibz qui peccauerunt. nã

ore. Si ū ꝓa date sint eī hec uir
tutes spē differant ab intellectu q̄ē
i spiritibz qui sunt substancie sepa
rate spē quaz sunt h uirtutes
spē differant ab alijs spiritibz
Item aut boni angli hīe illas po
tencias aut non hēē si hīt eas o
nose hīt. eī sēm eas non unīa
tur corporibz. sine quibz non pōt
sunt exercere operationes talīū
potenciaaz. Si ū non hīt eas g
spē differunt ab illis spīlibz qui
uniuntur corporibz. eī nō hīt
potencias illas q̄s ipi hīt que
sūt spēs differences a potencijs
coz. z eī angli boni sint sbstācie
pfecte. nō nat ūales partes essen
ciales alicuī toti. Spē ū qui unīt
corporibz. nat sunt ee partes es
senciales ipi hominis. Si ū dicat
omnes anglos creasse celo et
malos ee z corpib⁹ inclusos ut qui
dam hereticī dixerunt. hoc ñ est
uersimile. eī n. ds spē sit. oportet
aliquos ministros spūales ee. bb.
Dubitare nō debes ministrile dm
ministralia obsequia habe debent.
quippe ea que ministrant scīptura
z euangelū manifeste obuiat hu
ic erroꝛi que distinguit inꝛ angloꝭ
dnum z anglos dyabolū. De ange
lo dm habes. ch. f. Angel dñi ap
paruit ioseph. Simile habes. ch.
vj. Item sup. nij. hales q accesserūt
angli z ministrabant ei. Ps. xviij.

angli coꝛ semp uident facie patris
mei qui in celis e. q̄ demal' angelis
intelligi nō potest. Item de. xxij. Sūt sic
angli dei in celo. Ps xxxvij. ei dē. Descen
lus dñi descendit de celo. Item luc. i. Dicit
gabriel angls. Ego sum gabriel qui
a sto ad dm. Constat g̃ q̄ sūt aliqui a
gli di. z patet q̄ ūsi ab anglis dya
bolū. De quibz. ch. xxv. Qui paratus
e dyabolo. et anglis eī. Nemo. n.
potest duobz dñis seruire. ch. vi. Nemo
me deo z dyabolo. q̄a deo grauarij sūt.
Preterea legit apoc. xij. q̄ draco
traxit tertiam partē stellaz. Stelle
uocantur angli quoꝛ tercia pars.
traxit dyabol' q̄ aliq̄ pcō eī ꝺcēde
runt et ī omnes. Item aut spē q̄ sūt
in corporibz humanis vnū faciūt
cū corpoꝛibz aut nō. si nō. ergo nō
faciunt aliquid. Unum. n. z aliqd
conuertibilia sunt. g̃ homo nō e ali
qua spēs creature. Si g̃ unū faciūt.
g̃ aliquo genē uniois. ergo ul' unū
g̃ continuatione sūt partes earuꝫ unū
faciunt. aut cōtinguatione sīc os
et carō unum faciunt. aut unum
per commixtionē sīc ex diuersis elemē
tis fit unū elementatū. aut unum p
impressionē sīc figura z cera unū fa
ciunt. aut unū exigencia naturalē. sm.
sicut matia z forma unū faciunt q
plicē. exigit materia formā ut sua
pfectionē. z forma matiam ut sui
pfectibile. aut unū q̄ritū ad opatio
nē sicut arcifex z instrumentū unū

ad similitudinem et rende cui mīstrāt.

hñt operationē. Primo ñ ño unū
ganuatione l' ñc ñ ea que hñt
duusionē longitudinis ul' latitudi
nis l' spissitudinis Unde cū spē sim
plex sit ceco et corpe unū p ordinu
ationē. codē m̄ neq; unū p ordinqua
tionē. Contiguatio. n. simulē ño cē
ñ eoz qu hñt dimensionē. Itē ne
q; p inuxtionē q; q̄ uniunt' sic desi
nunt cē actu licet maneant ūtu
te ū elementa melementato. spē ū
et corp' manent actu. Itē ñ p̄ p̄fec
tionē qua forma in p̄ssa ñ sb̄sistē
sine eo cui inp̄mit'. anima ū desti
to corpe sb̄sistit. Itē si secdm ordi
nem naturalem ut spē sit ut for
ma. corp' ū ut materia īmedia
ta. que uocatur necessitas. simul'
sunt tempore. z neutrū tempore
p̄cedit reliquum. Vñ secdm hoc spē
tempore non p̄cesserunt corpora
unquibz sunt uicissim. ma
teria ū sq̄ ū cē īmediata. p̄cedere p̄
formā. Cū. n. sit ñ p̄tē aptata ap
tam oportz eā aīqm̄ aduenire for
ma ei' p̄fectiua. sz forma q̄ p̄fecti
ua cē. qm̄ ato cē p̄fecta cē. z cū sit me
lior et nobilior q̄m̄ matia ño deb
eam cē ociosam p̄p̄ defectū mate
rie ut scilz p̄mo existens matia
ul' instrumentū exspectet ociosa.
si. n. sapia humana ño uult ar
tificem ociosū cē p̄p̄ defectū mat̄ie
ul' instrumēti. quito magis sapia
diuina hoc ñ p̄mittet. Sicꝫs

4. ps.

1 ñ fiet

forma ū ma
teria

tū obtinat sās exutas atorpe. oc
osas cē q̄m̄ ad unificationē et se
sum p̄p̄ defectū instrumenta. dicen
dū est q̄ culpa eoz occasio fuit huj
defect'. sz non fuit hoc secdm p̄mā
ordinationē creatoris. imo si nūq̄m̄ precalent. nūq̄m̄ defectū orga
nu parerent. Itē neq; unū q̄ntū
ad operationem. ex hijs. n. que sic
uniuntur. nūq̄m̄ fit unū aliq̄d.
secdm sb̄stanciā. ut ex nauta z nau
ño fit aliq̄d' tertiū. ex alia ū et corpe.
fit unum secdm sb̄stanciā. s. homo.
Item bonitas dei cuncta fecit p̄p̄
creature utilitatē. nō p̄p̄ suā. cum
bonoz uīoz ño egeat. sz ea que
pure corporalia sub̄ ño uidentur fe
cisse p̄p̄ eoz utilitatem cū nulli' bonu
p̄ceptiua sint. q̄z fecit ea p̄p̄ creature
spūal' utilitatē. sz ñ uidet q̄ p̄p̄ ua
litatē illi' creature spūal' que pure
spūalis. illa. n. ño uidet egē catu
ra corporali. q̄z p̄p̄ utilitatē creatur
que parti cē corporal'. parti spūal'.
Si uero corpora creata sunt secdm
p̄mam ordinationē creatoris. q̄z ea
creatura parti spūal'. parti corp
ral'. secdm ordinationē creatoris.
Homo q̄z fact' fuisse licet null'
angl's contulisse. Itē sic omnia sunt
ad ō sic omnia sunt ad dm tamq̄m
ad finē suppmū que sunt p̄p̄inq̄ora
sunt deo similitudine immediata ad
eū ordinant' ut creature spūales
que sunt magis distant a deo sim

lutudine mediate adeū ordinatur
ut corporales creature. Creature ū
pure corporales ñ uident posse ordi
nari addm ꝑ pure spūales eū
quibꝫ hñt ee. Et q creatura partim
corporalis partim spūal' homo. s.
ꝓpie creature corporales addm ordi
nantur. et hoc explicetur. q homo
homine ē mouetur qī natura oīs
creature. q corporeū uegetabile. sē
sibile. rationabile. Vñ meus bea
tificatione. qī natura oīs cātā bea
tificat. Sedo q hjo posit ē qī me
diū cātare ⁊ creaturas corporales
scīm dignitatem deo inferiores cā
ris supiores ē ⁊ ut ds ministret ⁊s
ab alijs ministret. Tertio q homo
ratione corpis quo similitudinē
hr eū oīb⁹ corpalib⁹ creaturis capax
sit bonitatis eay manifeste apparet
q ratio animē qua deo similis ē ca
pax ē potest beatitudinis diuine. Vñ
illu. de anima ⁊ spū. Creat ds hoiem
delimo terre ⁊ inspirauit in faciē ei⁹
spiraculū uite dās illi sensū et in
tellectū mēt ingredit ⁊ cōplacet
di sapiam. ⁊ p sensū foris egredeat. ⁊
cōplacet opa sapie. intellectu mēt
illustrauit sensu foris decorauit ū
mutuoq refectione inueniret. mēt
ad felicitatē. foris ad iocunditatem.
Jte eodē. Si tā dispate natura car
nis ⁊ aīe ⁊ unā federatione atq a
micaā ds comūi ge potuit. neq
qī erit impossibile ei rationabi

lem spiritum qui usq ad cōsoratiū tē
ni corpis humiliatus ē cū eode corpe
glorificato ut sit ei glorie q fuit ei
carnis ad consoratiū beatoz spiritū
qui in sua puritate p sistierunt ex
altam. Jte eodē. Plenum fuit mi
raculo q tam diuisa ⁊ tam diuisa
abinuicē aduicē potuerunt ꝯiungi
nec mirabile q limo suo se ip
sum ꝯiungit. ut s inuicē uniretur
ds ⁊ hō tāta sublimitas. tāta uili
tas. nichil. n. ds sublimi⁹. ⁊ nichil li
mo uilius. Mirabilis fuit quidā p
ma. mirabilis ⁊ seda. nec minus
mirabil' erit ⁊ ultima. cū hjo ⁊ angls
ds. unū erit spūs. De errore illo q .xiij.
ponit duas aīas ee in corporibꝫ hu
Sequit de eo illo qui manus.
ponit duas animas ee in cor
poribꝫ humanis q unā dic par
tem di ee alteram degente tenebraz
qui ds nō gdidit que mala ē et ꝑ
a carnis et omnia bona hoīs tri
buit illi bone aīe. oīa ū mala illi
male anime. Bonā aīam dicit ee
arborē bonā. que ñ p facē fructū
malū. Aīmā ū malā malā arbo
rē que ñ potest facē fructū bonū.
bonas ū missas ee adrepīe damn
malicā gentis tenebraz. Hūc er
rorē destruit aug⁹ ili. de duabz
aīabz ⁊ ilūb q fortunatū quidā
manicheoz presbiterū. ⁊ suū hec
ūba augustinu in libꝝ de duabz aīa
bz. Quero ego abeis utrū peccasse

† sociatum regeret | ſ lutū viuificaret. ⁊ p illam vt per intellectū.

uidet de eius manu dormientis scrip
sisse. alius aliquod stigiosum qui quis du
bitet eos negaturos. quero est si alius
quis sit ualentior altius uigilan
tis. et scientis. Sed omnino no nolentis.
manu aliquod malum scribere utrum uigi
lans et sciens nolens ullo pacto no
mine teneretur. respondebunt nul
lum dubio peccasse. quod si dormiens ille
ita sciret quod ab eius de manu exiturus
esset et de industria ne exprobraretur a
sompno daret. non ei quicquam somp
nus ad innocentiam suffragaretur.
respondebunt quod non quod si alius uigi
lans. et sciens | volens supra te ut aliquis
pten a defensione decaperet. quod
ei ut pecco careat pfuit in potencia
quinus resistere non ualeret. quibus con
cessis caligo nullum in nolente
te pecm. et subdit pecm sine uolun
tate esse non posse. cuius apud se consi
dum legat. Voluntas ut ut sit unde
dicit. et animum mouet cogente nul
lo ad aliquid. uel non admittendum
uel adipiscendum. Pecm ut est uolun
tas retinendi uel sequendi. quod
iustum uetat. et subdit. has duas
diffinitiones uoluntatis et pecti.
recipiens manicheos heresim.
deprimat. Jam illud malum ge
nus arboris. si arbor bonum misereret
non habebat aliquam uoluntatem.
sine peccato erat atque innocens quod
si uoluntas meruit quod uolebat
aliquod adipisci uel non admittere illud

aut bonum est et aut bonum pu
tatur. si nichil tale in suo genere
erat quod illud bonum. quod extra erat
appetebat. et bonam uoluntatem habe
bat. Preterea opinionem boni ha
bebat. quod non erat summe mali. et pau
lo post. Ne illud genus uideamus quod
laudat ut ipsam dei substanciam dicat
esse. et cum manifestum sit non peccare ani
mas meo quod non sunt tales. quales
esse non possunt. Unde ita quidam alias
alias non peccare. retinquitur ut non
tribuantur peccata in bono generi arboris
et substancie dei. Preterea nunquam negari
uerunt dari ueniam peccatis. cum fu
erit quisque ad dominum suum. Negant
et malum genus arboris bonum posse fie
ri. et regnum dei posside. restat quod
ut non solum ipsas quas de substancia
dei phibet. et ipsas solas peccare fa
teantur. Sed dicunt quod mali gignen
ne cogantur ut resistere non possint
et si ipsa cogit ad. non peccant. ipse
sunt et ipsa uoluntate delenquunt.
cur hoc malum in summo bono. cog
noscitur pocius doctrina inuenire.
Summum bonum uocat animam quam
dicunt esse de diuina substancia. dei
fortunatum. sic destruit hunc error
re. Augustinus. Inprimis nego summum
errore puto deum ex aliqua parte esse
uiolabilem aut inquinabi
lem aut corruptibilem credere. et hu
iusmodi hesim affirmare sacrilegium
hys uerbis. dicas. n. deum omnipotem

cli uder quanta labes immineret regni sui. ñ aliqd adiise gentī oponer et ei resisteret. misisse hanc naturā de cui commixtione cū malo z gente tenebraz mundū sic fabricatus hinc q hic anime bone laborant erimt corrupnt ut necessariū haberent liberatore qui eas ab errore purgaret z ab hac mixtione solueret z a seruitute liberaret. Sz nephas puto credē deū omnipotentē aliquā adiisse gentē timuisse aut necessitatē ei passum. ut nos inquinas p aptare t. Idē meo dē. Si n. potest aliqd nocē do nō ē immolabilis. si nō p ei aliqd nocē. qd ei erat factura gens tenebraz. ytra quā dictus bellum gesturus ee ad hāc mundi institutionem respondē ad illū breuissimū. si poterat ei nocere nō ē immolabil. si nō poterat cui debuit hunc nos misit. ut nos ista patiamur. Idē. ieodē. Quero ate qm habem⁹ peccata sine natura ytraria nos cogit facē q facim⁹ Qui. n. cogitur aliquid necessitate ce nō p cat. Idē qm indulgencia peccor ei dē. nobis. aut gentī tenebraz regnabit z ipsa ei dic. Si aūt nobis manifestū ē. q voluntate peccamus. nichil. n. mali fecit. qui nichil sua voluntate fecit. Idē meodē. Prudentū est estimare z fidelium que sit fides puroz et maiestate di dignior. Illa ū asseritur ul' unus⁹ deus ul' pars aliqua dei. ul' sermo dei posse q mutari uolari corrūpi ligari. an ea ū dicat omnipotentem dñm et omnē ipi⁹ naturam z substanciā nulla parte unquā corrūpi. Idē qui nuolumtarie peccat nō peccat. Siquis enī ceteris membris ligaret ab aliquo et de manu ei⁹ falsum scribentis ne ei⁹ ppa uoluntate quero si hunc hominē posse uider falsitatis crimine gdempnare. Qd q anima que si pars est. cui liberū arbitrium non habeat mali fecit ut ad pnam a tur aut penitenciā agat. aut ueniam mereatur. Idē si neq; malū neq; pecm in anatura ytraria esse possit. penā ipa sola potest mereri ñ anima aqua non ē peccatum. nec anima que nō peccauit nulla ē pna te. Nonne stultum et plenū demēcie ē. ut gens tenebraz peccauerit et me penitreat de peccatis. qui possū dicere sedm fidem nrām qd feci. qd gmisi. qd cui tuis regnis uastitas immineret necessitate oppressis sū. qua resistē nō potui. Idē inqua fuit uoluntas nutrendi animas adtas as miseras cui dō nocere nō possit an ds summe misericors sit ut modum inponeret nature ytrarie. i dō nos immoderatos efficē uoluit. Ad ūba ista nescaut fortunat⁹ qd dictu⁹ erat. Vnde dixit ei aug⁹. Ego nouu nō te habere qd dicas et me ñ

uos audire. in hac questione. num
qui inuenisse q dicerem eriadeti
isse admonuit diuinus ut illum er
rore relinquere. Error iste qui ad
hoc. ponit q animas bonas esse
et substancia dei facile potest destru.
cti. n. substancia diuina simplicissim
sit. ut prius ostensu e. non hst partes.
Vnde sidat aliqua substancia sua dat
tota q e dus p se? Ite er simplicissimo
secm substancia non possunt esse aie.
ei differant secm substancia. Huic
errori destruit glo. augustinus. si ge
nesi. vj. Inspiravit in faciem eius
spiraculu uite. Non sunt inqt
audiendi qui putant animas par
te esse di. si enim hoc esset. ut ase. ut abalio
deapi possit. nec ad malu facien
dum ul' patiendu opitulu. ut melius
nec deus mutari. Ite in lib. lxxxiij.
questionu. aliud e uitas aliud a
nima. Veritas. n. talis tate in hst.
aia aut talis tate hst. q non e uitas.
nec de uitate lucis sit ueritate. Ite
in lib de anima et spu. anima non e
pars dei. probat hoc mutabilitas q
inuenitur. Deus. n. inmutabil' est.
Hec sepe mutata e per culpa qui q
damnata p pena. qui q sit mu
ta. ei indeo sit omnipotencia et omni
u sapiencia et summa bonitas in eo
no hab locu uolentas p omni
potencia nec ignorancia p omni
sapiencia. nec malicia p bonitate
suma. q si aia e de diuina substancia.

nec uolentia nec ignorancia nec ma
licia. locu in ea habebit. Preterea si est
diuina substancia. no est creatura. nia
creatura e de nichilo. ee ut de nichilo
et ee de deo opposita sunt maxima
desperatione. Ite si aie sunt de diui
na substancia. quo differunt a filio
di. qui simplr e de diuina substancia.
Ite cu omne totu maior sua parte. si aie pres sit
diuine substancie. cu aie mutentur
ad corpa diminuit diuina substan
cia q et diuina potencia. potencia
enim sequitur substancia. aut e ipsa
substancia q ds no remanet omnip
tes. Ite si diuina substancia hst par
tes. aut omnipotencia ita e tota qd
et partiu quota tota q no partiu.
Si primo m q anime que sunt partes
ipius hsint omnipotencia. Si secdo m q
no remanet omnipotencia indo. tot
partibz ei detractis q aie. Non enim
remanet totu ut tot partes detrahu
tur. Ite si diuina substancia hst partes
aut omnes partes sunt eide nature
aut no. si sunt eusde nature. et omni
potencia est. Vni' partis. erit et toti
um alia. Si ut diuisaz naturaz qui
llas diuisas naturas counxit. ille
pot' ds erit. Ite si aie partes sunt di
uine substancie. no habuerut inicu
ergo no sunt fcte. cui' contrariu dicit.
Luc. xi. Qd intus e ut'in. plenum
est rapina et iniquitate. Et subdit.
Stulta. Nonne qui fecit q de foris e
et qd de intus e. fecit. id q de intus e ple

nũ inquitate. nõ potest intelligi
ũ de anima. De errore illo qui ponit omnes animas simul fuisse creatas. xv.

Sequitur de errore qui dicit omnes animas simul fuisse creatas. Cõtra quẽ errorẽ sic potest obviã. Constat q̃ habebant animæ potentiã cognoscendi & volendi ante quã corporibus infundẽtur, si omnes abinuicẽ cãte sẽt. q̃ cũ nõ haberent eas. otiose merebantur vel demerebantur. Si meritũ debuerit ostimari sic & angeli in voluntate. Si demerebantur obstinatiõi sibi sic & angeli qui peccauerunt. et pẽã eor fuit irremissibile. sic et angeli bonor. Sed si habuerunt potentiam cognoscẽdi & volendi. cũ cognoscerent carnẽ corruptiõi cui unirẽtur aut voluntarie unirẽtur. et hoc erat meis pẽã actuale. aut inuoluntarie & hoc in quãtũ cũ eis agebat. cũ corpe maculanti eas. inuite unirẽtur. Ad hunc errorẽ destruendũ p magna parte aptari possunt auctoritates et rationes. quæ positæ sũt ad destruendũ errorẽ illũ. qui angelos apostatas ẽe incorporibus humanis. De errore illo qui ponit animas xvi. Cum semine tradux sicut & corpa.

Sequitur de errore illo qui ponit animas seminari ut corpa. id ẽ cũ semine traduci deriuatione facta ab aĩa sicut ãcorpe. qõ quidẽ primo ẽ q̃ legit. gen. ij. Hoc nunc os ex ossibus meis. & caro de carne mea aut adam p̃ptm scm. Dicẽt aĩa de aĩa. sic os de osse & caro de carne. debuit hic spũs scs dicẽ. Vñ glo. aug⁹ super dictum ibi. Si aliud mõstrabat inferna quam innuit. nec ãi | a carne
mata anima ex⁹ duceretur. si sic ut aliunde corp⁹ aliunde aĩa. q̃ aliter sibi erat scriptura tacẽ nõ debuit. ne ita stim putarem⁹ sic ia didi ceram⁹. quia q̃ nõ dixit ex anima uiri facta. animã mulieris. innuit nichil aliud putandũ quã q̃ de uiro fuerit dictum. l. inspirauit in faciẽ ei⁹ spiraculum uite. gen. ij. Secm glosã. aug⁹. inspirare ẽ flare. ul' insufflare. Flare ũ hic dr flatũ facẽ. animã idẽ facẽ. Je. legit ecc. xij. Antequã reuertatur pulus in terrã suã unde erat. & spũs redeat ad illũ qui dedit illũ. q̃ ysa. lvij. Flat⁹ ego faciã. Et aristoteles i libro de animalibus dicit q̃ solus intellect⁹ diuinit⁹ ab extrinseco p̃uenit. Preterea. cũ anima rationalis immortalis sit nõ ẽ corruptibil⁹ per corpis corruptionẽ. q̃ nec est generabilis per uis generationẽ. Sicut. n. se hꝫ generatio ad generationẽ. sic corruptio ad corruptionẽ. Jte cũ aĩa simplex sit. nõ potest aĩa ad aĩam ẽe p̃decisionẽ sic corp⁹ p̃decisionẽ ẽ a corpe. Jte si aĩa seminatur cũ corpe cũ urina fluit siue ceptibus semina. q̃m̃ perit anima immortal⁹. ut aut aug⁹. ad optatũ. Jte corruptibilibus ꝯ

stancijs que nō possunt ꝯsiderare
spēm suā in se specialit datū est
multiplicare spēm suā. ut sic ꝯser
uetur in alio. Ergo cū anima
rōnalis non sit corruptibil. nō
ē hoc datū ei. ergo nō ē anima
rōnalis ab aīa. Item ꝓpinquissim
ē eterno ꝓpetuū ꝗ cū anima ratō
nal' ꝓpetua sit. ipa in medietate
ē adeo qui eternus est. Nō uidem' aliq
substanciam ꝓpetuā cui pura cre
atura conferat ēē. ꝗ nec anim ratō
nali ꝯferet. Itē potentia creandi
soli' dī ē ut priu' ostensū ē aīa ū
rationalis ꝑ creationē ē. ꝗ a solo
dō est. qr anima rōnal' ꝑ creatio
nē fit. ostendi potest sic. aut aīa
rational' ex nichilo ē. aut ex ali
q materia p̄existente. si ex nich
ilo ē. aut ex aliqua materia p̄ex
istente si ex nichilo ꝗ per creatio
nem. si ū ē ex materia p̄istente ex
materia illa necessario erat sb
aliqua forma. Cum n. materia
corporalis nō sit sine aliqua for
ma. ꝗ ul' erat corporea ul' non
erat corporea. Si corporea erat nō
poterat illa fieri anima q
est incorporea substancia. simplex
enī nō fit ex composito. nec cōpo
situm ex simplici. Si ū erat incor
porea. aut uiuebat aut nō uiue
bat. si nō uiuebat. er ꝗ sb stan
cia incorporea nō uiuēs q falsū
est. Nulla n. inuenitur sb stan

ergo ꝑ creatōnē. Creare n. est facere ex nichilo.

nō spūalis erit sn̄ aliq forma.

cia incorporea nō uiuens. si ū ui
uebat ergo erat ul' ds. l' angls. ul'
aīal l' aīa. ul' planta. q ē incon
ueniens. Itē materia illa aut rō
nalis erat aīa quā ex ea anima fie
ret aut nō. si non sz fcā ē rational'.
cū ex ea anima fcā ē ꝗ hns uitam
rationalē materia anime erat qd
ꝗ ape toris spū distabat. ut ait
aug'. Si nō erat rational'. ꝗ īa ul'
angls ul' aīa erat. Preterea si eēt spūal'
materia sic corporal'. oporteret q
ipa eēt ꝯtinua existens. Ubicūq
ē aliqua spūal' substancia. ul' q tot
eēnt materie q sunt spūal' substā
cie. cū ipe sint separate ab inuicē.
Preterea cū illa uirt' aīe que dr̄ i
tellect' opet ꝑ abstractionē a mata
ipa uirt' inmaterial' ē. ꝗ ꝛ ipa aīa
inmaterial' ē opatō. n. sequit' natu
rā uirtutis. ꝛ uirt' naturā substācie.
Nō ē ꝗ aīa ex materia p̄existente. sz
ē ex nichilo ꝗ ꝛ ꝑ creationē. ꝛ ita a
solo dō. Itē potencia rei effecte. subiec
ta ē sue cause efficienti. potencia ū
anime rōnal'. scilz liberū arbitriū.
nulli pure creature subiecta ē. cū a
nulla possit cogi. ꝗ nulla creatu
ra pura causa efficiens ei' ē. Sol'
ꝗ ds creator ē aīarū. ut fides catho
lica asserit. ¶ De errore illo qui po xvij.
nit xp̄m nō habuisse humanā natu

Sequit' de qrto errore ¶ Ca.
qui ex errore manicheorū p̄
cessit qui ponit xp̄m nō habuisse

ueram humanā naturā. Cui erro
ri occ̄sionē dedit illud. phÿlipp. j.
et habitu inuentus ut homo. Ex
hoc inferūt. n. xp̄m fuisse ut ho
minem et nō uere hominē. Eq
simili ratione possiunt dicē eū fu
isse q̄ unigenitum patris. et nō
uē unigenitū. cū scriptū sit. Jo. j.
Vidim⁹ gl̄iam ei⁹ gl̄iam q̄ unigen
ti a patre. idō pot⁹ dicendū ē q̄ hec
dicho. ut ul' q̄ nō semp ē nota ip
pietatis ul' similitudinis. immo
aliq̄n do expressiua ē ueritatis. ut
inuerbis p̄dictis. Dederunt et occa
sionē dicto errori. quedā opa mi
raculosa que xp̄c legit⁹ fecisse. ut q̄
deutero materno clauso exiuit.
et q̄ fē mare siccis pedib⁹ ambu
lauit. ad. xiij. Opa que xp̄c mira
culose fuit. diuine nature ostēn
dunt uanetatē. et nō humane
nature plenū falsitatē. et sic opa
fē naturā. attestantur ei⁹ deitati.
sic de fide⁹ et ei⁹ infirmitates que in sa
cra scriptura leguntur attestantur ei⁹
humanitati sic etiā ies de qua legit⁹
ad. iij. Cū ieunasset. xl. diebus et xl.
nocti⁹ etc. Et eidē. xxi. Mane
reuertens in ciuitatē esuiuit. Et xxvi.
Cepit contristari et mestus esse. Et post.
Triste ē anima mea. usq; ad mor.
Habuit q̄ ueram aiam eadē ratio
ne et ueram carnē. Et iohes. iij. Jhc
fatigat⁹ sedebat sic⁹ fontē.
Et eusē. xi. Lacrimat⁹ ē ihc. Et xij.

Nunc anima turbata ē. Preterea
si ueram humanam naturā nō ha
buit. nō fuit uer⁹ ho. Vñ nō uere
mortuus ē. nec uere resurrexit. cui⁹
ptrarium habet. Luc. vltimo. Sur
rexit dns uere et apparuit sy'mon.
Et usē. xvij. Postquā flagellauit⁹
occidit eū. et eēa die resurget. Au
toritates uero quib⁹ manifestū ē. eū
uerū hominem fuisse. hec sūt que
sequuntur. ad. i. Liber generationis
ihu xp̄i. et c. q̄ recto dē. De q̄ natus ē
ihc. et cētum. Inuenta ē materno ha
bēs de sp̄u scō. Et post. Peperit filiū
p̄mogenitum. Luc⁹ vij. Venit
filius hominis manducans et bibēs.
Erat q̄ uere ho. qui manducabat
et bibebat. q̄ et idē ultimo. Palpa
te et uidete q̄m sp̄c carnis et ossa nō
hꝫ. sic me uidetis habē. Et cētum. Et
manducauit cora illis sumens reli
quias dedit eis. Et Joh⁹ j. Verbū
caro factum ē. Eusē. x. Potestatem
habeo ponendi aiam meā. et habe
bat uerā aiam eadē ratione et ue
ram carnem. Ad rom. i. Qui fac⁹
ē ex semine dauid. secm carnem.
Et eidē. ix. Ex quib⁹ est secm carnem.
Ad hebreos. vij. Est iuda ortus ē
dns nr⁹. Act. i. Conuescens p̄cepit
eis. et c. Eusē. x. Nobis qui man
ducauim⁹ et bibim⁹ cū illo. i. Iohis
i. Ad plenitudinem⁹ manus nre ctr⁹
tractauerunt de uerbo uite. eidē. iij. Om
nis spūs qui confitet⁹ ihm xp̄m uenisse

meame erdo ē. ꝯ. ij. Multi seduc
tores exierunt inmundū istū. qui
nō ꝓfitētur ihm xp̄m uenisse in
carne. Hic ē seductor ⁊ antix̄. cui
xp̄c ueritas sit. sc̄dm illud. iohis.
xiiij. Ego sum uia ⁊ ueritas. Nō est
uerisimile eum falsitate humane
nature hominem decepisse. Itē cū
uere sit mundi redemptor. sc̄dm il
lud. tyt̄ū. ij. Qui dedit semetipm
pnobis ut nos redimeret ab omī
iniquitate. Verum p̄cū soluit. p
cui nō pena erat aut debitor erat
genus humanum. ꝯ uere penam
sustinuit ꝯ uerū corpus habuit.
Non ē uerisimile q̄ redimendo ge
nus humanum falsā monetam
soluerit. Preterea si corp⁹ xp̄i uerum
corpus non fuit. sz umbra corpis
quorū uerū ē illud. phy. ij. Xp̄c tos
pnobis obediens usq; ad mortem.
ꝙ illud. i. pet. ij. Xp̄c passus ē pno
bis. ⁊ illud apostat. i. Lauit nos
a peccatis nr̄is in sanguine suo.
ꝙ q̄ legitur. jo. xiij. De
none pedum aplorū ⁊ ablutio ꝯ ac
tum requirit. Si nō dicatur corp⁹
illud celeste fuisse ꝯ impossibile fu
it q̄ erudītis locis euangelij cō
stat ei⁹ falsum. Preterea sc̄dm hꝝ
ī ē uerū. q̄ legit ad hebreos. ij. q̄
semie abrahe apprehendit. sc̄dm hoc
ē nō ymedr. cui⁹ ꝯtrū ꝑtus oste
sum ē. De errore qui condēp
nat Johannē baptistā. xviij.

Sequit de q̄nto errore qui ex
errore manicheoꝝ possit
qui odēpnat iohannē bāptistā.
cui erroꝝ occasionē dedit q̄ legit.
ch. xi. Cum audisset iohes unum
cuius opa. x. mittes duos de suis
ꝑlis suis. aut illi. Tu es qui uenturꝰ
es. an aliū exspectam⁹. Ex q̄ intel
iohannē dubitasse de x̄ō cū inuoga
uerit ⁊ ꝑ dubitatōem odēpna
tū ē. Sz nō sequitur si inuoga
uit q̄ dubitauerit. Interrogauit
x̄ō an eēt ymago denarij. ⁊ supscrip
tio. ch. ix. nō tñ dubitauit de hoc.
Itē nō sequit q̄ ꝑ hoc dampna
tus fuerit. Non enī omnis dubita
tio dampnabilis ē. Potuit dubita
re utrū xp̄c in ppria ꝑsona sua desce
surꝰ eēt ad inferos. ⁊ ide extractus
animos suos. an paluī hoc eēt fac
turꝰ. Qd̄ aūt ꝓpter illam dubita
tionem dampnatꝰ sit. patet
ꝑ hoc q̄ xp̄c postq̄m nuncij iohis
redierant tñ testimonium dedit
iohanni uocans eū angelum q̄
plusq̄m ꝓphetam. ⁊ dicens. q̄ inter
natos mulierum non surrexit ma
ior illo. ꝯ uerisimile ē q̄ iohes.
sibi illud. nō interrogauerit. sed
discipulis qui de x̄ō dubitabant
uolens eos ꝑ xp̄m certificari. Cui
xp̄c ꝯtificauit ostendēs signū im
pletū. q̄ dederat ysaias dicēs
xp̄i. Ysa. xxxv. Deus noster ipe ue
niet ⁊ saluabit nos. Et apparent

oli ceco. ⁊ aures surdo⁊ patebũt.
Vnde dr aut. Ceci uident. claudi ambulant. ⁊c. Potuit. n. dare occasionem huic errori. q iohannes baptista nõ fuit secut⁹ xpm. Dicunt. n. q si hoc fuisset eum secut⁹ fuisset. sed hoc nõ sequit⁹. multi. n. horũ fuerũt. qui tñ xpm corporaliter secuti nõ sunt. Solut xpc. q iohes corporalit⁹ eũ sequẽtur. ne testimonium ei⁹ suspectũ habẽret⁹ ꝛ pl⁹ pfuit ad confirmationẽ fidei testimonium q iohannes in absentia xpi tulit. quã si illud in ei⁹ pñtia tulisset. Simile habes. ch. v. Deus quo demonio liberat⁹ erat. ꝯ uocauit xpm ut eẽt cũ eo. Hic aũ non amisit eũ. ⁊ aut illi. Vade in domũ tuã ad tuos et nũcia illis quãta tibi dñs fecit. ⁊ abiit et cepit ꝓdicare in decapoli. quãta ⁊ fecisset ihc. omnes mirabant⁹. Plus p fuit ꝓdicatio ei⁹ in absentia xpi. quã pñtis in eius pñtia. Vt autem manifesta fiat falsitas illius erroris. ponam⁹ quãdã dationẽ iohis. que a scripturis sacris pot sumi habere que xpo fuit. Prima q apls ẽ pnunciatus ut ab ysaia pphẽ. Vox clamantis in deserto. Deo codẽ habes. ch. iij. et ch. i. Hẽ pñtiatus ẽ malachias. iij. Ecce mitto angẽlm meũ. Deeodẽ hẽs. mt. xi. Hic est de quo scriptũ ẽ. ecce ego mitto angẽlm meũ. Hẽ pnuciauit

ẽ in psalmo. Parauu lucñã xpo meo. Deeodem hẽs. Jo. v. Ille erat lucerna ardens et lucens. Secũdũ ẽ q angli nũciatione pfecta eius ẽ ꝯceptio ⁊ natiuitas ⁊ ñ cui⁹cũq; angli. ⁊ ei⁹ qui xpi cõceptiõẽ pnunciauit. Luc. i. Ego ñ gabu el. qui also añi dñi. Tertiũ q de pphẽtis sẽs miraculose nat⁹ est. Luc. i. Erant uisi ambo. ⁊c. ⁊ pt. Nõ erat illis filius eo q esset elizabeth sterilis et ambo processissent in dieb⁹ suis. Quartũ ẽ q añi fuit sẽs. q natus. Luc. i. Spũ scõ replebit⁹ adhuc ex utero matris sue. Quintũ ẽ q fuit pphã. ita q in utero pphetare incepit. dñi exultando in utero matris. testimoniũ xpo dedit. Luc. i. Vt facta ẽ uox salutationis tue in auribus meis exultauit in gaudio infans in utero meo. Absq; dolo fuit testimonium illi⁹. ñ solũ fuit pphã ⁊ ꝑ plm pphã. ch. xi. q xpm digito monstrauit. Jo. i. Sextũ ẽ q fuit angls nõie ⁊ uirtute luc⁊ nõ natura. ch. xi. Ihesus. Plato si nõ ẽ audacia dicẽ q gloriosior ẽ iohes q homo fuit. ⁊ pp meritum ñitus angls ẽ uocat⁹. qñ si nõie ⁊ natura angls fuisset. Septimũ ẽ q xpm baptizare pmeruit. ch. ⁊ Luc. iij. Octauum q uocẽ patris audire dign⁹ fuit dicẽtis. Hic ẽ filius meus dilect⁹. ch. iij. Nonũ q spm sctm

ſc̄ xp̄m in ſp̄c. colūbe descendēte
nidit ⁊ dictū ē ei a patre. Sup quē
uideris ſp̄m ſanctū descendēte et in
nētē sup eū. hic ē qui baptizat in
ſpū scō. Decimum ē q̄ tria merita
quibꝫ deles aureola habuit. Vir
go. n. ⁊ martyr. ⁊ p̄dicator fuit. Un
decimū ē q̄ ſc̄as ei uideis ergē
tibꝫ xp̄ianis manifesta fuit. Du
odecim ē q̄ carnis sue fuit pfec
tissim⁹ dn̄ator. Luc. i. Vinum
et ſicerā non bibꝫ. ſn̄. iij. Esca ei⁹
erāt locuste. et mel siluestre. ⁊ xl.
Venit iohes ñ mādūcās nec bi
bēs. sup̄. iij. Johes habebat uesti
mentū de pylis camelor. ⁊ c. xi.
Qd exitis in desertū uidē hominem
mollibꝫ. ⁊c. Tercium decimū ē q̄
ipe fuit mūdi marim⁹ oīm⁹ p̄ceptor.
Unde erat in deserto usq; ad tēp⁹
ostensionis sue ad isrl. Luc. iij.
Qrtūdecimū ē q̄ regū celestis p̄
dicator. aīs ipm qui p̄dicabant
terrā p̄mittebant. Luc. xvi. Lex
⁊ pphēte usq; ad iohem. sup̄le p̄
dicauerūt. Lex aūt terrena p̄mit
tebat. ego uero regn̄ dei euāge
lizabat. ⁊c. iij. Penitenciā. a appro
pinq̄t. ⁊c. Quintūdecimum ē q̄
ipe unor fuit zelatissimus
p̄secutor. Zelus iste fuit ei mor
tis occasio. ⁊c. vi. Sextūdecimū
ē qđ pt̄ xp̄m. ⁊ beatā uirginem
dies ei⁹ natiuitatis sollēpnis ē.

Contra errores p̄nentes ad trin
tatē ⁊ ad equalitatē p̄sonar.

Ostructis erroribꝫ additum
ē essenciā ul' ei⁹ unitatē destru
endi sūt errores p̄tinentes ad p̄so
nar trinitatē ul' equalitatē addestruc
tionē ū hoc error suffiat ponere
testimonia sacre scripture que ostē
dūt p̄sonar trinitatē ul' equalita
tē. Nullū. n. gen⁹ ostensionis que
nienti⁹ ē mhūs q̄ sit sup̄ rationē.
quā p̄ sacrā scripturā. In talibꝫ. n.
soli deo desc̄endū ē. qui se solus
nouit. unde ait hil. ⁊ Aug⁹. in de trinitate. Omnes catholici tracta
tores qui de trinitate scripserūt q̄
dꝫ ē. hoc intenderunt sc̄dm scrip
turas docē q̄ pater ⁊ filius ⁊ sp̄c scō.
nus sint substancie ⁊ inseparabilis equa
litatis. unus sit dꝫ. Jo. damascenus.
Deus pleg̃ ⁊ pphas p̄ius deinde. u
nigenitū filiū suū. sdm q̄ p̄
sibile nobis fuit ip⁹ manifestauit
cognitionē. diuina ⁊ que tradi
sunt plegē. ⁊ ppsas. ⁊ aplos. ⁊ euā
gelistas: suscipim⁹ et ueneremur. nul
lū inquientes. Pū. xxx. Ne ad
das q̄cq̄m uerbis illius. qđ spi
aliter seruandū ē in hys que sūt
tradēm. Aug⁹. Cū res naturales
obscura modulū ut ita uenit. ⁊
apta diuina scriptura nō sibi uen
tem̄ diffinire humana q̄ctu
ra p̄sumit. Ecclēs. v. Ne temē dō
loquaris. nec cor tuū sit uelox ad
p̄ferendū sermones coram dō. ne.

in celo ⁊ in sup tram. ideo uo sint pau
a sermones tui. Interlunaris. de
leo de quo ⁊ ū a dicere periculosū ē.
Pluralitas psonaꝝ insinuatur ge
nesi. i. ubi loquitur pat̄ ad filium
⁊ spm scm dicens. faciamus hoem
ad ymaginē ⁊ similitudinē nr̄am.
Non potest. n. dici q̄ loquat̄ tur
ad angelos. cū nō creatores. Item
eusdē. xviij. ū abraham tres u
dit ⁊ unū adorauit. Item insinua
tur mūbo illo psalmiste. Verbo
dñi celi firmati sūt. ⁊ spū oris
ei⁹ omnis uirtus eoꝝ. Item ibi. Bn
dicat nos ds ds nr̄. bndicat nos
ds. Trina nōiatō trinitatē pso
naꝝ insinuat. Item ysa. vi. ubi
ysaias audiuit seraphin cla
mantia. scs scs scs. dns ds. In hoc
q̄ dr̄ ter scs insinuatur psonaꝝ
trinitas. In hoc q̄ dr̄ dns ds. ei⁹
sentē unitas. Simile hetur a
pok. iij. de animalibꝫ que plena
erāt oculis q̄ requiem nō habe
bant die ac nocte dicentia. Scs
scs scs dns ds omnipc. Expresse ū
psonaꝝ trinitas ostendit̄. ih. ul
timo. ut dicat xpc. Docete omnes
gentes baptizantes eos in nōie
patris ⁊ filij. ⁊ spūs scī. Jo. x. habe
tur de duabꝫ. Ego ⁊ pat̄ unū su
mus q̄ etiā. xiij. dicitur. Paclit⁹
spūs scs quē mittā uobis apatur
spm ūritatis qui apatur pcedit. ⁊
ē. Et. j. iohānis ultimo. Tres sunt
qui testimoniū dant in celo. pat̄
uerbū. ⁊ spūs scs. ⁊ hij tres unū sūt.
Item rom. viij. Si spūs ei⁹ qui suscī
tauit ihm habitat in uobis. ⁊ qui
lat̄. iij. Misit spūm filij sui in corda
nra. De generatione ū filij apatur
dr̄ in psalmo. Ego hodie genui te.
Item, ante luciferū genui te. Ib⁹ prō. viij.
de sapiencia dr̄ inueneta. Ab ēno or
dinata sum. antequā terra fieret
fidū erāt abyssi et ego iā ꝛceptа
eram. ⁊. ecc. xxxiij. Ego exore altissi
mi pdij. pmogenita ante omnē
creaturā. Et in bethlehem. v. dr̄ ad beth
lehem. Exte egredietur. q̄ sit dñator
in isrl̄. Et egressus ei⁹ ab initio a diebꝫ
eternitatis. De deitate ū filij ha
betur. ysa. vij. Vocabit̄ nomen
ei⁹ emanuel. Et ih. i. Idē ubi sumi
tur q̄ in ptatur nobiscū ds. ⁊ ysa. ix. dicit̄ de parvulo nobis nato.
Vocabit̄ nomē ei⁹ admirabilis
consiliarius ds fortis. ⁊c. Ecclē. xxxv.
Ds ipe uenier. ⁊ saluabit nos. Et
aperient̄ oculi cecoꝝ ⁊c. Et baruch.
iij. Hic ē ds nr̄. alius aduersus eum
nō estimabitur. ⁊c. Et post in terris
uisus ē. ⁊ cū hominibꝫ conuersat⁹ ē.
Et ih. Ultimo. Data ē mihi omnis
potestas. Omnipotencia nō potest
ee ū mdo. Et io. i. dicit̄. ⁊ ds erat
ūbum. Et post. Omnia ipsum facta sunt.
et uerum. Verbū caro factū ē. Et q̄
bz ūbis manifeste apatet xpm
uerū ee dm. Et etiā. v. dicit iohes

† Paclit⁹ spūs s. q̄ mittā ꝑ ⁊ nōie meo
ille vos docebit oīa ⁊ ē. ⁊ ē ibi xv.
cū venit

de xpo. Patrē suū dicebat deū e
qualē se faciens dō. ꝙ ro. viij.
Ex patrib; ē xp̄c sēm carnem qui
est sup omnia deus bñdict' in scla amen.
Jt ad hebreos. i. dicitur de filio pq̄
fecit scla. Jtem. Qui cū sit splen
dor glē ⁊ figura sbstancie ei' ꝙ ad
phyl'. ij. Non rapinā arbitratus
ē se equalē dō. Jtem cū incogni mō
ei' obstat una ctia. sēm illud io.
xvij. Hec ē vita ctia ut cognos
cant te solū uerū dm. ꝙ q̄ misisti
ihm xp̄m patet ip̄m ee deū. Vita. n.
ctia ē beatitudo. Beatitudo ū ē. i
simo bono. Ad idē facit. q̄ credē
tib; inse dat uitam ctiā. Jo. xvij.
Dare. n. uitā ctiā. soli' dei ē. ꝙ. i. io
hīs. ultimo. Dam' qm̄ fili' dei ue
nit. ⁊ dedit nobis sensū ut cognos
cam' uerū dm ⁊ sim' in filio ei' uero.
Hic ē uerus ds. ⁊ uita ctia. Tact. x.
annuncians pacē p ihm xp̄m. hic
est omnium ds. Qd' in xpo nō solū
erat natura humana sz ⁊ diuina
patet ex his que leguntur in oīa
ne inducēs locas. Primo ex hoc
q̄ legitur eusdem. iij. Nemo ascē
dit in celū ñ qui descendit de celo. fi
lius hominis qui ē in celo. xp̄c ē
ñba illa loquebatur in ris q̄ nō
erat sēm humanam naturam.
sz sēm diuinam. Ad idē facit illd
io hīs. vm. Antequā abraham fie
ret. ego sum. Nō. n. ante abrahā
fuerat sēm humanā naturam.

ꝙ Lucas. x. Videbam sathanā sic
fulgur de celo cadentē. nō erat sēm
humanam naturam cū sathanas
de celo ceciderit. Jtē in oh̄e. Ego p̄ca
puum qui loquor uobis. De spū
scō legit' geneſi. i. Spūs dñi ferebat'
sup aquas. ꝙ iob. xxvi. Spūs ei' orna
uit celos. Ex quo uerbo patet spm il
lum ee dominū. Ornatus. n. celoꝝ
ad finē. De eodē spū h̄etur ī ps. Et
spū p̄cipali confirma me. ⁊ infra.
Spm scm tuū. ne auferas a me. Jtē.
sap'. i. Spūs dñi replevit orbē terraꝝ.
ex quo simul' patet eū dñi ee. ⁊ illa
. n. creatura orbē terraꝝ replet. Jtem
ysaias. xxxiv. Effundam spm meū
sup semen tuū. ꝙ eide. x. Requiescet
sup eū spūs dñi. ꝙ ixi. Spūs dñi sup me.
Et. ad hoc. i. Dicitur de beata uirgine. In
uenta ē in utero yhū de spū scō. Cū
fides catholica p certo habeat beatā
uirginem nō de creatura aliqua cepisse
se. patet spm scm cuius operatione ce
pit creaturam nō ee. Eodē. ad. ij.
Ipse uos baptizabit in spū scō. cū ī
ferior baptismus. seu mundatio p
cator solius dī sit. sic spūs scūs qui in
terius mundat ds ē. Jtē uidem.
Vidi spm dī descendentem sic colū
bam. ⁊ uenientē sup se. ⁊ hō fuit
spūs ille creatus cū spūs creatus qui
xpō erat sēior eet. omni alio spiri
tu creato. Jtē eusdē. x. Non. n. uos
estis qui loquimini sz spūs patris ui
qui loquitur in uobis. Aut dē spūs

// erat g ī celo

de fide.

patris spc̄ a patre creatus. et sic
omnis spc̄ eēt spc̄ patris. aut dr̄ spc̄
patris qui ē de substancia patris.
ut pars eius q̄ nō potest ēē cū substā
cia diuina simplicissima sit aut
substancia patris e t si hoc
est ds. ad idem facit q̄ legitur eius
dem ultimo. baptizantes eos in no
mine patris et filij et spc̄ sci. Nisi
spc̄ scs eēt ds ut pater et filius nō
p̄ciperet dn̄s baptizari in nōie spc̄
sci. ut in nōie patris et filij. Itē io. xvi.
Expedit uobis ut ego uadam. Si
n. nō abiero paclitus nō ueniet
ad uos. Nō expediret q̄ ppt̄ ad
uentum spc̄ sci xpc̄ recederet a dis
cipulis suis. n̄ spc̄ scs eēt ds ut
xpc̄. Ad idē io hes penult. Accipi
te spm̄ scm̄ quorum remiseritis pec
cata remittuntur eis. Nisi spc̄ scs eēt
ds. nō fieret p eū remissio pccorum.
Ad idē ro. v. Caritas dei diffusa
ē p spm̄ scm̄. Cū caritas donū dei
excellentissimū sit. n̄ datur nisi a deo.
Itē. i. cor. ij. Spc̄ omnia scruta
tur. et p̄funda dei. Et post. Que dei
sunt. nemo cognoscit. n̄ spc̄ dei. Ille
spc̄ necessario ds ē. Scrutari. n.
omnia et p̄funda dei. nō ē alicuius
creature. Itē eiusdē. iij. Nescitis q̄a
templū dei estis uos. et spc̄ habitat
in uobis. Et post. Templū dei scm̄
ē q̄ estis uos. Et eiusdē. vi. Nescitis
q̄ membra uēra templum sunt spc̄
sci. qui in uobis ē. Unde cū fideles

templū sunt solius dei. et sunt tem
plū spc̄ sci. spc̄ scs deus est. Itē eiusdē
xij. Diuisiones grāz sunt. idē aūt spc̄.
Nō posset ēē idē spc̄ creatus in omni
bz scis. et paulo post. Idem ds qui
operatur omnia in omnibz. Et osten
dit apls spm̄ scm̄ ēē dm̄ sb deus. Alijs
p spm̄ datur sermo sapie. etc. Hec
autē omnia operatur unus atq; idē spc̄.
diuidens singulis prout uult. Itē
ij. cor. i. Qui dedit pignus spc̄. in cor
dibz nris. Et ephe. i. Qui ē hereditatis
eterne spc̄ creatus cū eā dare
nō ualeat. Itē. i. io. ultimo dicuntur
pater et uerbū et spc̄ scs unū ēē. Ergo
si pater et uerbū sunt ds. spc̄ scs est
ds. Ad idē facit q̄ uiuificare ei attri
buitur. Johis. vi. Spc̄ est qui ui
uificat. Uiuificare. n. uita spūa
li. solius dei ē. Et eiusdē. iij. dr̄ de eo.
Spc̄ u̇ uult spirat. Spirare ubi
uult. nō ē spc̄ creati. procedit aūt
spc̄ scs a patre et filio. De processio
ne spc̄ sci a patre. habes. iohis. xv.
Spm̄ ueritatis qui a patre procedit.
Greci u̇ negant spm̄ scm̄ procedere
a filio. eo q̄ istud nō inueniatur
expresse in canone sacre scriptu
re. Nos u̇ hoc concedimus. q̄ spc̄ scs
uocatur spc̄ xpi. ro. viij. Qui
spm̄ xpi n̄ hēt. hic nō ē eius. Et gal.
iiij. Misit ds spm̄ filij sui in corda
nra. Secdm grecos licz spc̄ scs sit
spc̄ xpi. tn̄ nō procedit ab eo sz est
ad eum. Unde q̄ in medio ē et filius inter

pignus

nre n̄ p̄ ēē pignus hereditatis

in cor dibz nris

mino sz ꝑde nra facat q dns ds. vlt. spm sem ulio nominat di ces. baptizantes eos in nõe patis ⁊ filij ⁊ spc̃ sc̃i. q ro. similiter in. j. canonica ultimo. Tres sunt qui testimoniũ dant in celo pas ũbũ er spc̃ scs. Adidẽ uidet facere q dicit xpc̃. Ille de meo accipiet. io. xvi. ⁊ celos. j. Quia ymago di imuli bilis. Adidẽ facat hoc q dẽ ymago patris potꝰ qm̃ spc̃ sc̃a in so lum hꝫ eẽciaã gmunem ei pat sz ⁊ assimilat pat in hoc q pdu cit ex se plonã sic ⁊ pat. Preterea in anima que ymago di ẽ ut pa tet ex duõlis locus scripture sacre. lux cognitionis que filio appro patur. Jtẽ cũ in sole ueritatis inueniat. unde dicit ds sol iustitie. malac. iij. ⁊ sol intelli gencie. Sap̃. v. calor ẽ a radio so lis no radi acalore sic ⁊ spc̃ scs a filio pcedit. ⁊ hoc concesserũt etiã quidã doctores grecoz ut athanasius in simbolo fidei. et didimꝰ mar mi doctor eoz. ⁊ hilb de spũ sc̃o. et cy rillus epc̃. ⁊ iohes crisostomꝰ. quo rum testimonia ponit magister in psalmo sententiaz. Equalitas ũ plonaz potest ostendi p hoc q idẽ est indeo ẽ. ⁊ ẽ magnũ. q cũ eẽn cia diuina in tribz plonis indiffe r ẽs sit. ⁊ magnitudo indiffer ens ẽ. q equalitas ẽ in plonis. Jtẽ u nica ẽ diuina eẽncia et simplissi ma q no pt ibi locũ hꝫe inequali tas. Equalitas patris et filij specia liter ostenditꝰ ab agustino. pro q dicẽ filiꝰ? Jo. vi. Omnia q hꝫ pater mea sũt. Ad idẽ facat illd q legitur eidẽ. uj. pat diligit filiũ et omia de dit in manu ei? q ds. xi. ⁊ luc. x. Om nia mihi tradita sũt a patre meo. ⁊ io. xvij. oia mea tua sũt. ⁊ tua mea sũt. pbat ⁊ idẽ aug?. hoc m̃. Homo pa ter si potuisz equalẽ filiũ genuisz. qs q audz dicẽ q hoc in pe no pot ut. Addo ⁊ qsi posz ho maiore melio rẽ q se ipo gigneret filiũ. sz do mi nus ul? melioꝰ q̃m ee no potest. Deus q aut no equalem annis filiũ genuit. aut nec annu necessary fuerunt. pquos adimpleretur equa tas. nec omipotẽcia defuit an te. te noluit. q q ablit inuidus eqlem q̃ s genuit. Equalitas ũ spc̃ sc̃ patre ⁊ filio sic pt ostendi. optim optimum lucidissima cognitionẽ noti nõ amare no potest. q pater necessario amat filiũ. ⁊ n minus q̃m amandus sic. q cũ summe sit amand? summe amat eũ. q amor patris ad filiũ summus ẽ. q spc̃ scs qui ẽ amor ille ẽ equal' patri ⁊ filio. Jtẽ cũ inter patrẽ ⁊ filiũ debeat esse amor maxim?. erit amor spũs pa tris aquo omis paternitas inclo et interra nominat. Jtẽ cũ nõ sit mi nor patris benignitas q̃ fecunditas. nõ erit min? domi amo

·ij· pt

q da ca ⁊ amoris q̃ spũs s. appropiat

De fide.

ns pcedens ab ei⁹ bonitate qñ
ei⁹ p tus ptinẽs ad eius fecũditatẽ. g̃ nõ erit minor spẽ ses filio. Jt̃ fi
nõ est minor filiꝰ patre qui a solo
patre pcedit. nõ erit minor spẽ ses
patre ul' filio. qui ab utroq; pcedit.
Aug⁹. ait magna mia dñi. donum dat
equale sibi. Nam spẽ ses donũ ẽ.
q̃ notãt: q̃ similitudo trinitatis
inuenit in creaturis. sz nõ ẽ tanta
que omnibz trinitati assimilet.
sz quedã creature assimilantur ei.
in quibzdã quedã in aliis. Vnde
glosa aug⁹ sup illo hebreos. j. quis
sit splendor glie. nõ possiꝫ ostendi
in temporalia eius integra colla
tione. sz tñ possiꝫ aliqua tenui
et parua similitudine coeua coeꝛ
nis ostendi. nec mirum cũ nõ sit
umbra similis ei⁹ corpi cui⁹ ẽ um
bra. nec uestigium simile ẽ ei⁹
pdr. ostendem⁹ similitudinẽ
creaturis indutis creaturis. Vna
et eadẽ nor ẽ diuise dictiones. uel pr
nor amor ẽ ꝓpium nomen cuiusl
dã scã. z ẽ nomen cmune z ẽ ubiq.
Non mireris g. si tres plone sunt
una eẽtia. Jt̃ in rebz sensibilibz
inuenis subiectũ et accidẽs accidẽ
tũ. que conuenient illo z naturalẽ
amorẽ subiecti ad naturalia et acci
dentia subiecti similitudinẽ hꝫ ei
patre ei⁹ sit ea accidentium sic pat⁹
ex se pduat filiũ. Varietas ũ acci
dentium subiecti manifestãs ẽ qi

ubiq. amor ũ subiecti ad naturalia
accidentia assimilat⁹ spiritu scõ. q̃
amore ostenditur q̃ subiectũ tendit ad
locũ s̃ appetentem. fugiẽs locũ natẽ
sue ociosum. et natã querit que
pinet ad exteriorẽ decorẽ. ut ẽ cortex
et frondes in arboribz. in mixta
bz ordinato figura colore. Jt̃ simi
litudo trinitatis hꝫ in materia
z forma et compleꝝ hoz. Jt̃ in igne
in quo inuenis speciẽ lucẽ et calorẽ
z sic ignis z lux coeua lucẽ lux sit
ab igne. sic pat̃ z filiꝰ sunt eẽtia lucẽ si
liꝰ sit a patre. Aug⁹. Ad possumus
in creatura inuenire coeꝛnũ cui nõ
inueniamus inesse eẽtiã sufficit ut
ad similitudinẽ inueniamus coe
ternum. Splendor ẽ de igne z tñ coe
ternus sunt. similiter ymago in aqua
z in argentum nata sit ab eis coeterna sit.
Da michi ignẽ sine splendore. et
credo patrẽ fuisse sine filio. Jt̃ in
uenitur similitudo trinitatis in sole
ubi habes substantiam z radiũ. z
calorẽ. Substantia solis a nulla
creatura ẽ nec de sole nascitur ca
lor ab utroq; pcedit. Jt̃ hoc si
militudinẽ trinitatis in magnitu
dine pulchritudine et utilitate
creaturaꝝ. In magnitudine appa
ret potentia que patri appropriat⁹
In pulchritudine sapia. q̃ appro
pri⁹ filio. in utilitate bonitas que
appropri⁹ spiritui scõ. Jt̃ in corpore
humano ẽ quedã similitudo trina

tas · est · n · mea uita sensus affec.
In anima ū rationali expressior
inuenitur similitudo trinitatis
q̄m in predictis cū ipsa dicatur dī
ymago · secm augustinum · ipsa
est trinitas ymago secm intelle
ctū uoluntatē & memoriā. Vñ aug⁹
in sermone de ymagine. Non sol⁹
sufficit intellect⁹ ñ sit uoluntas
in amore dei · nec duo sufficiunt
nisi memoria addatur qua sēp
in mente intelligentis et diligen
tis maneat dūs · Vel possum⁹ aliē
similitudinē trinitatis in aīa as
signare · ut scilz intellect⁹ qui dī
matialis uel possibil⁹ pat̄ assimi
let filio · sic fili⁹ apatur poēdo ·
ē ei⁹ ūbū uel ymago uel speculū.
sic intellect⁹ formatus est q̄ ūbū
et speculū · ymago et ordine in
telligendi est p̄ intellectū matia
lem · prui⁹ · n · ē intellectū ēe q̄m ī
telligē se · uel aliud · affect⁹ ū spū
scō assimilat⁹. Possum⁹ · ī alter
similitudinē trinitatis in aīa as
signare · ut scilz intellectus agens
patri assimiletur · qui secm phy
losophos se ipē ad species intelligibi
les manifestandas · sic lux ad colo
res · · sic operatione lucis corpalis
species colorus abstrahit⁹ quodā
modo · pupille quingit⁹ · sic opa
tione intellectus agentis · lumē
intelligentie diffundentis absti
hentis spēs intelligibiliū aformis
sensibilibz quungunt̄ spēs ille
intellectui possibili · fit intellectus
formatus · qui filio assimilat⁹ · affec
tus ū assimilatur spūi scō · & nota
dum q̄ secm quosdā · aīa nō ē suē
potentie · sed secm hoc minus est
expressa similitudo trinitatis in aīa
cū tres psone sint diuina essentia.
Anima ū licz habeat tres potentias
tñ ille tres potētie nō sunt idē · q
essentia anime · secm alios ū aīe
sue potentie · secm hoc expressior
est similitudo trinitatis in anima.
· phac occasione facta q̄ legitur
in li · de spū · anima · sensus ymā
ginatio · ratio intellect⁹. Intelligē
tia hoīs in aīa · nō aliud sunt
q̄m ipa. Ite ti⁹ eccl⁹ · xvij · dicat glō.
Sicut dūs pat̄ dūs fili⁹ dūs spūs scūs · n
tres dij · sz un⁹ dūs · tres habens pso
nas · ita aīa intellectus · aīa uolū
tas · anima memoria · nō tñ tres
anime sz una anima. Ite aug⁹
lib⁹ de trinitate. Admonem̄ nu
trumq; nisi pos⁹m⁹. hec una mēs
existere substancialit̄ nō tamq̄m
in subiecto. Ite damasc⁹. Anima ī
sit p̄ter se ipām intellectū. Ite ei
ꝑma materia sit potentia ad sus
ceptionē formaꝝ naturaliū eo
modo anima erit ipa potentia
ad susceptionē specieꝝ cū uideat
ee simplicior · & dī ymago sit. Pre
terea · hec tres potencie anime m
tellect⁹ uolūtas · & memoria aut

sunt accidentalia anime. aut cēn
tialia. Si accidentalia. g̃ nō dif
fert anima rationalis ī accidē
talit̃ abeo aquo corp̄ bruti ānā
lis uiuificatur. et sensificatur.
Si ū sunt cēntialia aut sūt tres
partes essencie aīe. aut unūq̄q
illoz ē tota cēntia aīe. si sūt par
tes. aut aīa erit illud aceruus con
gregat̃ exhijs potencijs nō quit
tis adiuicē. q̄ nō potest ēe aut ille
potentie erūt diuide et q̄ pacte ad
iuicē. q̄ simulit̃ nō p̄ ēe cū opa
tiones illaz potentiaz sūt diuise
adinuicem. si ū unaquecp illaz
potentiaz est tota cēntia anime.
habet̃ ppositū silicz q̄ tres potē
tie anime sūt ipa anima. Jtē cū
eusdem sit actus cuj ē potentia.
eusdem erit intelligere in potēn
tia. cuj est intelligere in effectu. g̃
idē erit intellectus possibilis. et
intellect̃ formatus. Jtē cū nemo
possit amare incognitū eiusdem
erit cognoscē ⁊ amare. g̃ idē secm
substanciā erit intellectus et affect̃.
Jtem assignatur similitudo trinita
tis in creaturis. secm hereticos. Mo
di. species. ordinē. Aug̃. xi. libro
de ciuitate dī. Ideo ē omnis modus
omnis spēs. omnis ordo. sine quibz
nichil rerum inueniri. uel cogitari
potest. Jtē in eodē. Nobis trinitas
insinuis opibz intimatur. Jam si
quaratur unde sit ciuitas q̄ sursū
ē deus cā q̄ducit. sunde sit sapiēs
ideo illuminatur. sunde sit felix.
deo fruit̃. subsistēs ēdificat̃ q̄ eplās
illustratur. inhijs ēs iocundatur
cū vidz amat. Jmutabilitate iungit dī
muentate dī lucet inlumitate dei
gaudet. Jdē in eodē. Jnhijs rebz que
nō sūt q̄m ipa nec aliquo nō
ēntit. nec aliqua spē ōtinent̃ur.
nec aliquē ordinē ul' appetent
ul' tenerent ī abillo fēa ēntit. q̄ sūme ⁊ q̄ sūme sapiēs ⁊ q̄

summe lum est. tamq̄ pōia que
fecit mirabili stabilitate ēntes
q̄ queda ēs alij magis alij mi
nus impressa uestigia colligam.
Jn nobis aūt ipis eius ymaginē
gentes tamq̄m ille minor eius
gelicus filius adnos mensos reū
si surgamus ad illum eamus. aq̄
peccando recesserā. ubi ē nostrū
non habebit mortē. nosse nostrū
nō habebit errorem. amare nrm
nō habebit offensionē.

Errores pinentes ad dei misericordiā xv.

Vltimo inter errores qui ca
tholice fidei aduersantur.
dicendū est de erroribz qui catholi
ce fidei adūsantur. dicendū ē de er
roribz ptinentibz ad dī misericordiā
et usticiā ītor quos cā breuitatis
tū de lex tangem̃. licz sint multo
plures. Primus est error eoz. q̄ ne
gant filij dī incarnationē. Secds
eoz. qui dicūt animā pire cū cor
pore. Tercius eoz. qui negant re

nem corpm. Quintus cor qui dicit unumquenq; in fide vl' in lege sua saluari. ex quo credit eam vo nam et deo placentē. Quintus cor qui dicunt animas que īmortali discedunt nō puniendas etnalit. Sextus cor qui dicunt animas q̄ in caritate decedunt. nulla pena purgatoria puniendas. Contra ero rē q̄ negat in carnatōnem filij dei.

Primu dei misericordia et iustiam meam uolunt? scdm meam et iusticiam hominū. Ideo meam di reputant stultiaꝫ .i. cor .i. Vbi cautus peremptoꝝ stultua est. iustiaam reputant furore. Pū. vi. Zelus et furor non parcet in die vindicte. ipi nō attendunt illud ūbum dñi. Ysa. lv. Sicut exalt' sūt celi a terra. sic exaltate sūt vie mee a vijs vr̄is. Vnūle vie dñi sūt mīa et cogitas. Isti detrahunt dei potencie dū dicūt dm nō potuisse hominem fieri q̄ li uerum cēt. ds omīpc nō cēt. Luc. i. Nō erit impossibile a deo oē uerbū. et ad. xix. Apud dm omnia possibilia sunt. cū sententias sce omnū recte philosophant hominē cē deificari dū participatione di tatis. quid mirum si ds fēs ē ho participatione humanitatis? Isti q̄ dicunt diuine vnitatem non irradiare et intimo ipi? dū negant tm dnū de ipa potuisse

De xp. cap. 3 h

.ij. pars.

apparuit.

procedē. blasphemantes opt ei' immē sitatem q̄m uolunt limitare īfirmitatē ipi'. Fons vigor' possibilitatē suā riuū emittit. et sol scdm iurutem suā lumen et calorē. Vbiq; diffundit. Magna g̃ fatuitas ē asserē de immenso fonte diuine vnitatis beneficium incarnationis nō potuisse precedere. Ad cyrū .ij. Apparuit benignitas et humanitas saluatoris nr̄i dei. nō ex operibus iustiae q̄ fecimus nos. sed scdm suā miam saluos nos fecit. Scdm fontem riuus fluit. cui stilla nūe immulgens hoc potuit ut per redemptionē captiuor se uenderet. q̄d potuit in fonte nūe ei' immensitas. Iste scintilla caritatis matē patiat et poni pfilius. q̄d potuit fornax immense caritatis in saluatore. Si quis ū dicat q̄ nō decuit dm ma iestatē tam' m delendere nec ēm ta pati. respondendum ē q̄ multo magis decet dei bonitatem q̄m misereri et amare. Misereri gloriosissimum ē. Nr̄i q̄ sunt dicti errores. dū dm nolunt honorare. hoc nomen ei' detrahunt. Magnitudo misericordie honor ē miserentis et magnitudo doni honor donantis. Sapiens dm maxime imitabit q̄ nil iudicauit. q̄m misereri pulchrū? Preterea gloriosissimi ē triumphi patientie. Pū. xvij. Melior ē patiens viro forti. et q

dñaꝯ animo suo expugnatore
rubuum. Seneca. Magu animi
est. iniurias iniummia patiẽcia
pati. Jt̃ cum dꝰ ꝓcipiat se ab
homine toto corde diligi. Deutꝛo.
vi. Conuenies fuit. ut et ipe hy
mnem diligeret. ut igne dilecti
onis siue igne amoris uhomine
accenderet. Dauid. Exurge dñe in
ꝓcepto q mandasti. Sen. Ego t
monstraiv amatoꝝ sine me
dicamento. sine herba. sine ulli
ueneficio carmine. si uis amari a
ma. Preterea ditas oio pssibi
lis sit q uconueniens ẽ si natura
humana diuine associata ieadẽ p
sona passa est. cũ pati ũniosissi
mum sit. et pena qm̃ natura hu
mana in xpo passa ẽ nil sit respe
tu glẽ qm̃ hꝰt que nõ ẽ finẽ habi
tura. et ueneationes qꝰ xpo exhi
bz ꝑꝰ xpian' multo maiores sint
q̃ stumelie et illusiones qꝰ ei ttu
lit ꝑꝰ iudiac? Ad destructionem
dicti erroꝝ sufficẽ possit q̃ ꝑius
habita sunt. ũ ostesa ẽ ueritas hu
mane nature in xpo. et ueritas di
ume nature. et ndo ad destructionẽ
aliꝝ erroꝝ transimus. Cont̃ il

Et ꝓmo destru | los qui dicũt
emus errorẽ | aiam̃ perire
illum qui ponit ꝑ | cũ corpe. xpi
re cũ corpore. ostendendo aiam̃ im
mortalitatem. qui error tangitur
sap̃. vj. Dixerũt in pꝰ penes se ñ

rede exiguũ et cũ tedio ẽ tẽpus ui
te nre nõ ẽ refugiendũ in fine hois.
et nõ est qui agnit' sit reatus abi
ens qꝝ ex michilo nati sum?. et ꝓ
hec eramus tamq̃ nõ fuerimus
Hinc error occasionẽ potuit illi
ect. ij. Vnus ẽ intent' hominis
et uimentoꝝ. et equa utriusq; cõdi
tio. sed sic dicat Greg? salomõ in il
lo libro duas ꝓsonas in se susti
pit. et q̃nq; q mens ipsa sentit
ut unũ bo ꝓposito. q̃nq; cũ q ratio
ne disposita discernit. ut eusdem.
vi. Quid hꝰ inquit amplius stul
to sapiens et q̃d paup. nisi ut ꝓgat
illuc ubi ẽ unita. sc̃ eusdẽ. ix. Cor
da filioꝝ hominũ implentur ma
licia et ignemptu uuita sua. et ꝓ
het ad inferos deducentur nõ ꝑ
ritus ꝙ caia malor cũ corpore. et no
dem. Net op'. nec ratio. nec scien
cia. nec sapientia erunt apud i
feros. quo tu ꝓperas. Jt̃ eusdẽ
ultimo. Antequm̃ reuitat' pulus
in terrã suã unde erat. et sic redeat
ad illũ qui dedit illũ. Spẽ q̃ bor
cũ corpe nõ perit. sz ad dñm redit.
Jt̃ occasionem dare potuit huic
errori. q̃ dr̃ dõ. j. thy. vi. Qui so
lus hꝰt immortalitatẽ. Vñ secm
hoc uidet' q̃ aia nõ sit immorta
lis. sz ibi dr̃ immortalitas immu
tabilitas. qm̃ ñ hꝰt creatura per
naturã cũ ex michilo sit facta. et
secm accidencia nata sit mutari

·ij· ꝑs·

vñ potit aliqm vidꝫ q ſpē rōnāl ⁊ hō. ꝓcat ē corꝑe humano·

ſz tñ ⁊ātura poteſt habē ꝑpetu
tatem · et ēe immortalis ꝑ̄ immō
talitas dicat ꝑ̄ ꝓpato finis. Jtē dō
ctor potuit dare occaſionē qđ
ſpē urationāls mbrans animali
bz perit cū corꝑe. ſic · n · ſpē ratio
nalis forma ⁊ ꝑfectō ē incorꝑe
bruti animalis. ſic ſpē rationa
lis forma ⁊ ꝑfectio ē incorꝑe hu
mano. Ad ſolutionē huj⁹ notād'
ē q ē q̄da fo; q totalit' inmittit'
⁊ incumbit ſue materie ⁊ ñ regit
eam nec ſuſtinet. ſz ſuſtinetur ab ea
⁊ talis eſt forma corꝑalis in rebus
⁊ⁱāⁱatis · quēdā · n. forma ē que regit
matiam ſuā ⁊ quodāmō ſuſtinet
eā. ⁊ hec ſb̄duntur. q; q̄da eſt cui⁹
opatio nō ē extra matiam illā in
ē uegetabile inplantis ⁊ ſenſibile
in animalibz bꝛutis. ⁊ hec perit cū
corꝑe ocioñi nō haberet opatō
nem ſiue corꝑe quedam ú fōrma
ē cui⁹ ꝑncipalis opatio nō ē ī ma
teria ú ꝓmatiam, ut anima rō
nalis ſcd̄m opatiōē intellectuā
⁊ idō ſeparat' eſt a corꝑe ⁊ ſimi
le in hiſce ignea ⁊ luce ſolis. ēē · n ·
in radijs lucis ſolaris exiſtentis in ae
re, adhuc remanet radius. ⁊ poſ
ſumus uidē interpoſitōē alicui⁹
tranſparentis. ut ē cryſtall⁹ in lo
co aeris manet · n · radi⁹ illumi
nans cryſtallū. ſic ē inuniones
rōnāl ad corꝑ? ēē · n · et nō depen
det a corꝑe. ⁊ idō ñ perit cū corꝑe.

ent eē et ma
ne poſt corꝑ. et

ñ dependēs ab
aere vnde de
ſtructo aere

Lux ú ignea ē duobz modis. ſ. in
carbone ⁊ in flamma. In carbone
ē materie lux groſſe et terreſtris. et
unde ē q nō ē radioſa id ē dele nō
nutrit ⁊ radiū. inmutamē aera in
anum. Lux ú in flamma inutur
materie ſb̄tilioꝛ. que eſt uapoꝛ ꝛ
ſolutus a corꝑe inflammato et
eſt lux. in flāma radioſa. Vtraq;
ſi lux. tam in carbone qm̄ in flām
inmutatur materie. ita q̄ deficiēte
materia. lux deficit. ſic eſt de uegeta
bili. ⁊ ſenſibili. Vegetabile. n. defi
cit deficiente corꝑe cui⁹ ē ꝑfecto.
ſimiliter et ſenſibile. ad oſtendēdū
q̄ aīa nō perit cū corꝑe. nō mul
tum utemur auctoꝛitatibz ſacre
ſcripture. cū error iſte locum nō
habeat in eis qui ſcripturas ſa
cras nouerūt. ⁊ eas receperunt q;
q̄ infinite ſūt auctoꝛitates in ſac
ſcriptura. quibz error iſte deſtruit̄.
Sz teſtimonijs phȳloſoꝛ nob
lium et rōnibz pōcl⁹ utemur. ſal
ſitatē huj⁹ erroꝛis oſtendit tullius
dicēs. Non ē lugenda moꝛs q̄
immortalitas ſequit̄. Idem loq̄
de eo qui recte uiuit. et hac uita mi
quit ⁊ ſcr : dit tamq̄m ex hoſpitio
non tamq̄m ex domo. Hmoꝛandi
n · natā duīoꝛū nobis nō habi
tandi dedit. Jtē in rethoꝛis. ſpa
bile uidetur ſapientibz pēnas ē
paratas apd̄ inferos. Jtē ſcd̄m
de naturalibz queſtionibz Sno

lumus tranquille degere animaꝫ
expedito habenda est. siue illam
insidie siue morbi petent ꝙd ali
ud debeo quꝫ exeuntē hortari. et
cū oīnibꝫ bonis emittere. Vade
feruenter. uade feliciter. nil dubitaue
ris redderis. nō dere ꝫ de tempe qꝫ
tio ē. facias q̄ quīq; facienduꝫ est. re
cū natura que te genuit exspectat
z locus melior. cum⁹. Ire meum
rus. Anime inquit post dissolu
tionē cogentur credere penis. que
multa noluerunt credere uerbis.
plato ī thymeo dicit. animaꝫ
p̄ dissolutionē uarijs affligi pen⁹.
Hijs testimonijs philosophoꝝ pa
tet q̄ anima rationalis nō pert
cum corpore. rationibꝫ ū multipli
citer potest ostendi. z p̄mo p̄uisio
am dei que si ē redderet tam bonis
qm̄ malis scīm eoꝝ merita. bonis
p̄mia. malis penas. Ecc. ultimo.
Cuncta que fiunt adducet dūs īiu
diciū. ꝫ retributio ista nō fit ī
plenū. cū mali hic floreant z boni
oppimantur. Job. xxi. Quare ipi
munt sublevati sunt. q̄ fortitudi
dinis. Hieremias. xij. Quare via
impioꝝ p̄sperat. bene ē
omnibꝫ qui p̄uaricant z iniqꝫe
agunt. Tps. Vsq; quo pecca
tores dñe. usq; quo peccatores gl̄ā
buntur. Ergo retributio ista post
hanc uitā manent q̄ anime post
mortem. Ide potest ostendi p̄

bonitate q̄ cū deus singulariter sit
bon⁹ maxime tū bon⁹ ēt amicus sui.
z maxime amat amantes se. Prō.
viij. Ego diligentes me diligo.
Hoc aūt uerum nō eēt. si anima pe
ret cū corpe. nec eēt alia uita post
istam. Anime. n. dī ex hac uita sūt
egentes angustiati afflicti. Heb. xi.
ī. Cor. xv. Si in hac uita tm̄ ī xp̄o
sperantes sum⁹ miserabiliores sum⁹
omnibꝫ hominibꝫ. Si nō eēt alia
uita. uerū eēt qd̄ dicunt p̄ui uide.
mala. ij. Vanus ē inquit q̄ seruit
deo. z q̄ emolumētum q̄ custodiui
p̄cepta ei⁹. sed nō eēt emolumentū. sed
detrimentum in hac uita affligi. si
infinitum nō sperarent amici dei p
hac afflictione delectari. et inutilius
eēt eis bonus p̄sentibꝫ adherere. et
meis delicate uiuere qm̄ deo adhe
rere et mandata ei⁹ obseruare. Ide
potest ostendi q̄d anima cū corpe
non peat. p̄ sapientiam dī. q̄ non
potest fallere nec falli. Fallet aūt
eos qui ei credūt. et emptū p̄ pleni
tudine gloriando. p̄ fletū bonoꝝ si
nō sequeretur alia uita melior. ch.
xix. Si mihi p̄fectus eē uade. et ē
omnia que habes. ꝛc. et Job. xij.
Qui odit animaꝫ suā in hoc mun
do custodit eam. Item
q̄ aīa nī peat cū corpe. ostenderūt
qui hoc p̄ experientiaꝫ nouerant
qui a morte suscitatam fuerūt ut
lazarus. z illi de quibꝫ legit ad hēb.

xi. Accepunt mulieres de resur
rectione mortuos suos. Jdē ꝙ os
tendunt ꝙs̄ mortuu opiantur. Vñ
gr̄. in qr̄to libro dyalogor̄. Pen
sa qualiter aīe uiuunt. quor̄ hic
et mortua corpa in tot miraculis
uiuunt. Si g̈ uita anime ma
nentis incorpore deprehendis ex
motu membror̄ ℓ nō ppendis u
tam aīe p̄ corp̄ ꝙ possit mortua
iniurie uite miracula. Jdē ostēn
ditur p ordinē quīe hō sit ĉa
turas. Est. n. ĉatura media iter
umentū et anglm. Vnde omu
nicat cū iumento i corporis mo
talitate. bb. in quarto lib. dya
logor̄. Homo sic in medio creat
ē. ut sit inferior anglo. superior
umento. ita aliq̄d hēt ꝯmune
cū summo. aliquid ꝯmune cū
infimo. immortalitatē. s. spē cū
angelo. mortalitatē cū iumē
to. Jdē ostenditur p similitudinē
quīa hīt aīa cū p̄ma materia se hr̄
ad omnes formas sensibiles et
corporales. ita se hīt substancia i
tellectiua ad formas intelligibi
les ꝙ spūales. g̈ sicut p̄ma mate
ria nō est corruptibilis ab aliq̄
forma sensibili nl̄ corporali. ita
substancia intellectiua nō est cor
ruptibil̄ ab aliq̄ forma intelli
gibili ꝙ spūali ꝙ multo min̄ a for
ma corporali. cū pp̄ sublimitatem
siue ēēncie talis corruptio nō pos

·ij· ps·

ꝙ cū āglo aīe immortali. te

sic. n. p̄ma materia.

sit ad eam attingē. reliquit̄ g̈ sub
stā sit incorruptibil̄ ꝙ immortal̄
Jdē omne q̄ destr̄uitur. aut sepa
tione forme a materia. aut diui
sione partium integralium. aut
destructione subiecti seu deferentis
aut absentia cause. Separatione
forme destruitur res duplicater
aut diuisione forme que ē sepa
ta manet. ut cū diuidit̄ anima
rationalis. que diuisio dicitur mors. nl̄ diuisione forme q̄ nō
manet separata. ut in extructio
ne ignis ꝙ hec diuisio nocatur
ppe corruptio. diuisione p̄tiū
integralium sit destructio ut cū
lignia ꝙ lapides destruuntur destru
itur dom⁹. destructione subiecti.
ut destruct̄ o pariete destruit pic
tura que erat in eo et quittas de
structione deferentis destruitur.
q̄ deferebat. ut extracto uase effu
ditur liquor qui in eo erat absen
cia cause fit destructio ut sole extracto destruit̄ dies. Primo nō
potest destrui anima rationalis.
nō. n. ē ex posita ex materia ꝙ for
ma. sit ostensum ē p̄us. Inde destruc
tus est error qui ponit animas
cū corporibus seminari. g̈ nō potest
fieri in ea diuisio forme a materia.
Preterea si dicēdum q̄ sit ex ma
teria ꝙ forma ex posita. Adhuc p̄
ostendi q̄ forma illa nō potest destru
q̄ nō hīt cui⁹ quo destruatur.

d corpore.

de fide.

Anima.n. potens est intelligẽ
omnia. q̃ nõ eẽt uerum si aliq̃d
ei eẽt otrariũ. Anima. n. nõ eẽt
receptibilis illi⁹ nec similitudinis
eius. ergo non poſſ ipm intelligẽ
Preterea uisus nullam formam
uisibilem hſt ẽ ꝯrariam. q̃ nec
mẽllectus aliq̃⁹ formam intelli
gibilem hſt sibi ꝯrariam. Item
non potest destrui anima rationẽ
destructionis partium integraliũ
cũ simplex sit et careat hui⁹ par
tibz. Item destructione sbiecti nõ
potest dest̃ri. q̃ si ponereꝫ eius
subiectũ. nõ ponereꝫ aliud q̃
corp⁹. ipa aũt non se hſt ad corp⁹
ut accidens ad sbiectum. ẽ. n. pfec
ta sbstancia. receptibil⁹. n. ẽ. scdm
se oppositoz. manens in transmu
tata sm ẽẽntiam. q̃ ꝑpũ est pfec
te sbstancie. Siquis tamen obi
ciat de lupꝰ que quantitas ẽ
nõ sbstancia que tamẽ recipit di
uersos colores. dicendum est q̃
ipa non recipit colorẽ sm se. sz sm
uirtutem sbsistentẽ corporee subsũ
cie. Sz aĩa rõnalis ẽ se receptibi
lis est oppositoz. nõ sm naturã
corporis cui unita est. ut uirtutis
cuiuslibet ignorantie et mul
toz aliozꝫ que cũ sint spũalia nõ
recipiuntur in ea ẽ naturã corpis.
Item nõ potest destrui anima dest̃
tione deficientis cũ nõ indigeat
deficienti. sit ꝙuoz uale indiget
quoꝫ tineat. Item nõ potest destrui
absentia cause q̃ anima cũ tem
dicate fluit cui⁹ destru
itur ꝙrũ. n. mse est semp̃ fluẽs
increaturas ẽẽ et ꝑmanentias. ẽ aĩa
rationalis nullo potest destrui cũ
nullo ꝑditoz modoz destructibilis
sit. nec ali⁹ mod⁹ destructionis pos
sz inueniri. Item oĩe ẽẽ mortale
paulatim debilitat et deficit donec
ueniat ad ultimũ defectũ. quẽ
mors. Virtus aũt intellectiua sua
duratione ingualescit et pficit ue
rũtoẽ antiquioz tanto ad intel
ligendum ualidioz. ẽ nõ ẽ mor
tal. Item uirtus que nõ hſt finẽ
in ꝑparatione. nõ hſt finẽ intẽpe.
Virtus ĩ intellectiua. nõ hſt finem
in operatiõe. Non. n. determinata ẽ
ad intelligenda tot. quin adhuc
plura possit intelligere. ẽ nõ hſt
finem in tempore. Item uirtus cor
ruptibilis leditur auchemento
obiecto. ut uisus auchementi lu
cido. Intellect⁹ aũt nõ leditur auche
menti intelligibili immo magis
ꝙfortatur. ẽ non ẽ corruptibilis.
Item ex cõditione obiecti. cognoscẽs
conditio potentie substancie. cũ
ẽ obiectũ uirtutis intellectiue
sit unũsale incorruptibile. Vt
intellectiua incorruptibilis est.
Aug⁹ in lib⁹ soliloquioz sic ꝓbat
immortalitatẽ aĩe. Omnis ĩquit
substancia cõpositiua uitatis. in

quantū est uerticas est inmorta
lis. ꝙ anima rationalis ē huiꝰ ꝙ
est inmortalis. Uerumtamē hic intel
·ij· pars· ligē ēt iam ꝛei in quātū est absq̄
ta amatoria et omnibꝫ malis
libꝫ. ō dictionibꝫ ut apphendatur
lio qui p̄dicatur de omnibꝫ hoī
bꝫ. Itē oīs substātia cuiꝰ opatio
nō pendet a corpe. ipa nō pendꝫ
et corpore ꝙ opatio substancie in
tellectue nō dependꝫ et corpe. Ē
telligere. ꝙ nec substātia intel
lectiua pendet et corpe. ꝙ sepabi
lis a corpe ꝛ potest uiuere sine
eo. Itē uirtus cuiꝰ opatio ipedit
a corpe nō dependꝫ a corpe. sed
talis ē uirtus intellectiua quāto
enim corpi se plus immergit. p
colli citudinē amorē tempa
tiuū delectatione. tāto intelligit
obtusiꝰ ꝛ tardiꝰ. quāto aūt se ꝛō
trahit tanto clariꝰ et faciliꝰ ꝙ ip
sum nō pendet a corpe. Preterea
si intellectꝰ dependeret a corpore. se
queretur confor atio eius ad
formationē corporis. et debili
tatio ad debilitationem. Alit
tū ē. Nam in senectute est corpo
ris debilitatio ꝛ intellectꝰ confor
tatio. Sic. n. iuniores melius
sentiunt. sic seniores melius in
telligunt. Job. xij. In antiquis
est sapientia. Si quis tū obia
at ꝙ intellectus uidetur depen
dere et corpe. cū eiꝰ opatio ipediat
egritudine corpis. ut patet in
frenesiticis. Similiter intellectus
sensu et operatione indiget.
cū nō fiat sine illis. Dicendum
est. ꝙ aliud ē uirtutē impedire a
lesione aliud ex occupatione.
Intellectus impeditur occupatōe
anime circa opꝰ alterius uirtutis.
si nō ledatur. ut uisus audituꝰ ētā
or occupans animā circa ētēo
ra impedit ut illa hora nō uacet
intellectiue operationi sicut la
tātibꝰ frenesi uī similibꝫ passioni
bꝫ sunt sicut somnia fixa et
adherentia ꝑp infectiones dissi
cales. separabiles. ꝛ quēadmodū
somnia mentē tenent circa fan
tasmata occupatā. sic ille alienā
tiones operationē intellectꝰ men
tē occupando impediunt. expur
gata aūt huiꝰ infectione. intellec
tus tanquā nil passus lesionis ad
ꝑpas opationes reducitur. Ad sēm
dicendū ꝙ licꝫ intellectus nō fiat
innobis sine sensu et ymagina
tione. tū ē sine illis. et ponit si
mile. Aug⁹. Ad portū nō deuenit
nisi p mare. est tū ē impetu sine
nauī ul' potest distingui dupler
facies uirtutis intellectiue inferi
oris ꝛ superioris. quātū ad inferiorem
indiget intellectꝰ sensu et ymā
ginatione. quātū ū ad superiorē.
ēm quā est nobilis ꝑfectio et po
tissima intellectus. nō indiget

illuminatur. u. aīa ūtate. Sic. ptest ostendi q anima rōnalis ī peat cū corpore multis aliis modis. Primo sic. Cum nullus motus nature sit frustra omne q naturalit mouetur. nō ē natura lu impossibilitate phibitū a me ad quē mouet. q cū anima rōnal' naturalit appetat beatitudinē nō ē impssibile ea assequi eam. Sz nō possibile ē q ea assequat' in bonis ptis. q ipa maneat ꝑ ptem utam. Ad bonus presentis uite beatitudinē nō assequatur sic ptest ostendi. Possessores bonor corpaliū aut amāt ea. aut nō amāt. si nō amāt. q sūt eis onerī et nō allecuntur felicitate meis. Si ū amāt ea. q sunt unita eis p amorē. z sūt obnoxij omnib; passionib; quib; illa subiacent. Amans. n. necessario cō patitur amato ꝑ unionē amoris Si passio ei amate aduenit appehensionem pueneret. q nec in isto casu felicitate in bonis istis assequi tur. Item nobilior uirtus. nobilior operat pfectio q cū ures aīme quib; hō antecellit bruta animalia nobiliores sint uirtb; illis q̄s cōmunicat cū brutis eis operat nobilior pfectio q felicitas alia erit aīme rōnal' sin ures illas nobiles q̄ sit illa que sin ures inferiores que ē bo

nus ptis. Pura cū nobilior pars aīme habeat suas ꝓpias operationes. et ꝓpa gaudia et ꝓpam libertatem z securitatē habebit ipa ꝓpam felicitatē nō in bonis tēpalibz cū ipa sit a corpore ut iam ostendetur. sz in bonis spualibz. Sēd q̄q̄ ē mortī obnoxium nō ē beatum. q cū homo tu ptis uita ꝯditus sit necessitate moriendi. ī ea nō ē ptes de beat. Sic omnis uirtus omnino sepata a corpe. nō ē corruptibilis corruptione corporis. sed uires q sūt ꝓpe aīme rōnal'. s. intellect' et uolūtas omnino sūt sepate a corpe. q nō ē corruptibilis. multiplicat' ꝓbatur. Primo sic. Vis unita corpi siue operans per organū operat' secūm ꝓportionē z pōsibilitatē organi cū ut uisus qui nō iudicat de sapore ul' sono sz de colore. q color primeo aduenit ocli. Nullum aūt organū corpale possibilitatē hꝫ ad incorpalia. nulla ergo uis operans per organū corpale ē cognitiua incorpaliū. Preterea operatio intellect' est per abstractionē amata et manifestabilz ꝯdemnabilz. sed omnis operatio ē secūm naturā uirtutis a qua egredi tur. ergo intellectus ē abstracta a materia z nō ē organū corporale. Sēd nulla uirt' incorporata ad ē parti corporis determinata. siue

·ij· ps·

opans p organū est cognitiua
sui. n̄ .ii. potest reflecti sup se. Vn̄
nec ocl's se uidet nec ymagina
tō si ymaginatur. cū g̃ ītellect⁹
se intelligat nō est incorpatus
alicui. s. parti corpis determina
ti . unitus. Item q cognoscit
ē incognoscente scd̄m naturam
cognoscentis ⁊ nō scd̄m naturā
rei cognite. q generalit q recipi
tur in aliquo est in recipiente
scd̄m naturam recipientis. cū g̃
corporalia et materialia sint in
tellectu scd̄m modū inmaterialē
.s. denudata a materia et materia
lia sunt intellectu scd̄m modū ī
materialem. s. denudata a ma
teria et materiis ꝯditionibꝫ in
tellect⁹ inmaterialis ē et n̄ incor
patus alicui parti corpis. Itē
cum uoluntas que ē ꝓpria aīe
rōnalis libera sit et ꝯlexibilis ⁊ ad
ea que sūt delectabilia corpi et
ad ea que sūt corpi cōtraria ut
sunt macerationes tarius ⁊ ipa
mors corpalis. manifestū est
q uoluntas illa a corpe separa
ta ē. Vn̄ nō ē cū corpe corrupti
bil'. Itē nō ē necesse rectorē na
uis mori cū nauis dissipatur
nec militem occidi cū equus cui
insidet occiditur nec artificē pe
rire licꝫ aliqd' de instrumētis eius
que ad aliqm̄ opatōnē ignobi
lem utitur defecerit. sic nō ē neces

se q spc̄ rational' pereat licꝫ corp⁹
q est ei⁹ organū q̄ntū ad aliq̄s ei⁹
opationes minus nobiles pereat.
Preterea nil creatū ē ꝓpt ignobili⁹ et
uili⁹ se g̃ anima rationalis n̄ est
principaliter creata ꝓpt opatōes
uirium q̄s hēt cōmunes cum bru
tis ul' ꝓpt bona ista corpalia que
ea uiliora sūt. g̃ nō ē necesse eā
perire licꝫ nō possit exercē opatōes
illas minus nobiles cura bona
ista corpalia. Itē cū anima rōna
lis nobilior sit quacūq; creata
corpali ⁊ d's ꝯmunicauit eē ꝓpe
tuum alicui creature corpali.
ut corporibꝫ celestibꝫ ipe cōmu
nicauit illud ⁊ aīe rōnali ītel
ligē nō solum creaturam corpo
ralē sꝫ ⁊ spualē ⁊ ipm̄ creatorē
ipe ꝯmunicauit ei eē ꝓpetuum.
cum capacitas dei longe ꝑ intel
ligenciam melior sit ꝓpetuitate
eēndi. Itē cū dederit d's creature
rōnali ut possit hrē amiciciam
cum deo. Lex u̇ amicicie requirit
bonor ꝯmunionē. Verisimile
ē q ꝯmunicauerit ei immorta
litatē. Preterea quis fidelis amic⁹
amicum suū a morte nō seruet
si potestatē habeat. g̃ uerisimi
le est q d's amicos suos seruet
a morte qua oīo pereant. Mors
corpalis amicor dei nō ē mors.
sꝫ poci⁹ sompnus ul' transitus
ad meliorem uitam. Jo. xi. La

Itē cū d's creauit aīe rōnali

·vij·

zanus annꝰ nr dormit. ℔. cñ. xxij. Non est ds mortuoꝝ sed uiuentium. Jē que a solo deo inēe pducuntur ꝑpetua sunt. nisi sit accidentia uel forme dependentes amateria ꝛ a solo deo est ꝓcatonem ut ꝓius ostensum est. ℭ. ipa ꝯ ꝑpetuum. q; ipa no sit accidens sic ꝓbatur. Nullū accidens nobilius est substancia. ℭ. omne mouens et regēs sbstanciam est nobilius et actualius et uirtuosꝰ substancia qm̄ mouet ꝛ qm̄ regit. ℭ. nullū tale est accidēs ℭ talis ē anima ōnalis ℭ ipa no ē accidens. q; ū no sit forma amateria dependens ꝓius ostensum ē. Possum⁹ ꝛ ut addeꝰ ruchonem dicti erroris ostensione qua usus est quidam religiosus ontra philosophum quendam qui negabat animā ēe immortalem. Aut aīa inquit ē mortalis aut immortalis. Si anima mortalis et eam credis ēe immortalē nullum inde tibi ꝓuenit incōmodum. Si autē immortalis ē nō credis ēe mortalē. aliq; ꝑ ē uenire inde incōmodum. ergo melius ē ut anima credat̄ immortalis ēe qm̄ mortalis. q; sēm sapientē. ꝓpositus isti duobꝫ sit conseruuum bonū illi⁹ uero malū magis est eligendū cui⁹ ꝙsequutum est bonum. qsā id ꝙsequutum ē malum. Et iuxta uerbū q; tullius refert in li. de senectute. catho ne dixisse. Si anima mortalis ē qui credunt ea ēe mortalē no erit post hanc uitā qui nos cō fundant de ꝓuaria opinione. Si ū est immortalis nos qui sumus hui⁹ opinionis. poterim⁹ eos confundere qui ꝓuarie opinionis sunt. et hec ꝓua dicti erroris sufficiant. ¶ Contra illos .xxij. qui negant corporum resurrectiōm.

Sequitur de errore eoꝝ qui negant corpoꝛ ꝛnale. Ad destructionē ū hui⁹ erroris. ꝑmo testimonia sacre scripture ponem⁹. deinde rōnibꝫ utemur. Legatur exod. iij. Ds patrū uoꝝ. ds abraham ꝛ ds ysaac. ꝛ ds iacob. misit me ad uos. Et uerbo utitur dns. cñ. xxij. adp bationē rēnis subdens. Non est ds inquit mortuoꝝ ꝫ uiuentium. Glosa ꝓbat ꝓhoc animas post moꝛtē ꝑmanere nō. n. diceretur ds ñ existentiū. ꝛ hic ꝛducatur ꝛ corpiū rō que cū aīa ꝫ bona uel mala que gesserūt recipiant. Jē. iob. xix. Scio q; redemptoꝛ meus uiuit. ꝛ in nouissimo de terra surrecturus sū et circūdabo pelle mea ꝛ in carne mea uidebo deū saluatorem meum. Lignū hꝫ spē sīlitudinis fuit ergo rursum uiuescet. ꝛ ysa. xxvi. Viuent mortui tui. et cete. xxxvij. Ecce ego introducam.

mnos spm ꝛuuietis. Daniel. xij. Multa de hijs qui dormiunt inpuluere terre euigilabunt. Jonas. ij. Subleuabi ⁊ de corruptõe uita. ij. Mach. vi. Rex mundi defunctos nos pijs legibꝫ fec ne uite retribuitõe iusciabit. ꝙ incoõe. ẽ celo ista possidco. ſz ꝑ di leges hec ipa despicio qm abipõ me ea recepturũ spero. eẽdem. xij. Juste et religiose de re surrectione cogitams. ch. xxvij. Multa corpora mortuoꝝ qui dormierant surrexerunt. Jo. v. Procedent qui bona fecerũt. ſ resurrectiõe uite. ẽ uisc xi. Sao q; rsurget ⁊ resurrectõne nouissimo die. i. cor. vi. Deꝰ dñm suscitauit. ⁊ nos suscitabit ꝑ uirtutem suã. eide. xv. Si resurrectio mortuoꝝ nõ ẽt. neq; ꝙ resurrexit. Ibide. Insipiens q; tu seminas nõ uiuificatur. nisi ꝓus moriat. Jde incoõem. Omnes quidẽ resurgem⁹. Jte. Oportz corruptibile hoc indue re incorruptionẽ. ſz. i. cor. xv. Scientes qm qui suscitauit ihm ⁊ nos cũ ihu suscitabit. eph. iij Donec occurramus omnes in unum ꝓfectũ. in mensurã etatis plenitudinis xpi. Phyl. iij. Qui reformabit corpus humilitatis nre. ⁊c. j. tessal. iij. Nolim⁹ nos ignorare de dormiẽtibꝫ.

Jacobꝫ. v. Aurum et argentum uestrũ eruginauit. et erugo eoꝝ testimoniũ nobis erit. et manducabit carnes uras sicut ignis Erut ꝙ caro nra in futuro. Act xxvi. Quid incredibile iudicatur apud uos. si ds mortuos suscitat Rationibꝫ sic ꝓ corpm resurrectõ suadem. Omnem iusticiam iudicis iusti in cauſa tam multa fuit digna ꝓmio et supplicio quẽ ni fallit ignorãtia nec phibꝫ ipossibilia Necesse ẽ qnz conuenit mundanum. ſz talis uidet deus ẽ. ꝙ eius iusticia qnqz conuenit ẽ iudicium. ſz hoc nõ fit ipresentiarum. Vnde aliter cũ mali floreant et boni oppimantur. fiet ꝙ in futuro. et reddet ds unicuiqz prout meruit. ꝙ hominibꝫ qui sibi seruierit mercedẽ reddet q; fieri nõ potꝫ ipi resurgante. Talis argumento usus ẽ barnabas ad ꝓbandã resurrectionem philosophis qui erant romę ut legitur in uti. clementis. Justũ ẽ inquit quẽlibꝫ seruientẽ alicui ꝛe munerari. et inde ut ꝓpius. Si igitur dicat hoẽs posse remunerari in aiabꝫ sine corpoꝛe ꝛesurrectõ nõ ualet responsio. cũ aia sine corpe homo nõ sit nec remuneratio aie sine corpe. ẽ remuneratio hominis. Preterea cũ hoc uenerit deo corporalibꝫ opibꝫ et spualibꝫ. ⁊ nõ minus sit ds i

beralis remunerado qm̃ ho ser
uiendo. Vtrocq; nñ er in corpore et ī
amma debz remunerari. Jt̃ simi
lium meritor apd eundē iudicē
similis debz ee remunermo. g eti
xpi seruiendo patri incorpe et aīa
debz remunerari. Ally simi liter dō
seruientes. similem remuneratō
nē merebunt. j. cor. xv. Si resur
recto mortuor nō ē nec; xpc re
surrexit. Jt̃ in ps. Nunquid. n.
uane ostituisti filios hominum?
Vane siue frustra sunt ostituti.
si parua pes non sunt virtudinis
si moriantur nō resurrecturi. Pre
terea si corpus aīe opatur. qre ñ
pregnabit et glorificabitur. Item
cū aīa naturalr appetat ee ī cor
pe q ostendit dolor qui ē īsepa
rōe. Et omnis appetit naturalis
implenda anime virtudine debeat
implen. corp tradetur ei. sine quo
appetit eius naturalis nō īplere
tur. Preterea cū ostet aīe ppetue or
ganum necessario corruptibile
ex prima ordinatione. corpus hu
manū nō fuit tale. g cū prīm ne
cessario pfecta fiat. ppetuum cor
pus anime tradetur. Fiat g resur
recto corpor. Jt̃ cū alīq actiones
corporales sint meritorie. ut opa
mie. de quibz legitur. cō. xxv. Ca
ro sic socia anime est numerto. so
cia debz ee in pmio et exquo par
te pene solute. parte debz habe ri

ri. q nō erit ñ caro resurgat.
g ipa resurget. Jt̃ corp humā
ni finis ē ceterox corpox g cū
unt certa corpa queda habeat
ee ppetuū corp humanū habi
atum est ee ppetuū. finis. n. me
lioz ē hys que siñ adinīe. q aīa
diuturnū est melī est. Jt̃ cor
pa que hñt ee ppetuum. hñt illd
ex ordi bonitate ad creature ra
litatē. nō ad utilitatē dei cui ipse
bonor nrox nō egerat. nec ad u
tilitatē creature pure corpalis.
nulli bonū cum illa sit deceptiua.
Jt̃ principalr ad utilitatē creatu
re pure spualis. cui illa catura cor
porali nō egerat. g ad utilitatē
creature partim corporalis et
partim spualis que nō videtur
ee ñ homo. Si ñ alique catūre
corpales ppr hominē hñt ee pe
tuum. multo fortius homo ha
bitur est ee ppetuū. Jt̃ aut corp
humanū se hz solū ad animam
ut organū ad tēp necessariū aut
ñ. Si primo ñz que cā ē q aīa tri
doleat. cū illud organū grauē
zoncipsum sepet habeā. q ñ est
amplr ei necessariū. Quis sa
pies doleat cū anaui exit ad prox
tum secutū. si ñ nō se hz ñ orga
nū solū. sz ut materia cui q aīa
plicat spem unā rex creaturā
nobilissimā. cui creature minus
nobiles ee ppetuū habeat. ho

ꝛ ēe ꝑcenium habitur⁹ est. Item
cum anima ꝛonalis habeat alios
usus que sine corpe nō possiunt
ꝑfia ut ꝑus offensum est. aut
ipa nō ꝑficietur omō in futō
aut corpus iterū ei unietur. Jtē
due cause unionis aīe ad corp⁹
assignant. s. agregatio nazāzeno.
Vna ut pagones certaminum
que ei milium adusus terrena
celestis glē hēditatē acquirat.
et sic auri ignē ꝑseuus utc e
rūpnaz ꝓbet examine. Alia ca
ē ut hanc detentionē naturam
corporis trahat. ac sursum
supius sedibz colloceꝛ. Vnde
una cā unionis eⁱ ē bonū.
aīe. alia bonum corpis. Vtraz
autē cā requirit. ut corp⁹ resur
gat. De ꝓma patet. Jsidō. n. ē
ut caro que fuit socia merita
mine. socia ꝛ sit iglā. De scda
idē manifestū ē. ¶ Contra erro
rem illū qui ponit uūquēq; ꝓse
se saluari in sua fide ul' lege. ·xxiij·

Sequit de errore qui ponit
unumquēq; posse saluari in
sua fide ul' lege. ex quo credit ei
ē bonā ꝛō placentem. cui erro
ri occasionem dedit q; cogitaue
rūt tantā paucitatē ee saluādoꝝ
si soli xpiani bonū saluarentur.
Dicerunt. n. Cūs tio sit mun⁹
pn⁹ ad miserendū qua ad puni
endum qm tam pauca salua-

tcha⁹

bunt. s. xpiani. et illi nō omes
s; solū boni qui pauci sūt repe
ti malozꝫ. Multitudo ꝛ iudeoꝝ et
gentiliū dāpnabi⁹. quare di
mia turba multitudinē creauit ei⁹
uideret eam dampnandā. Et di
cēdum cōt hui⁹ errōe q; nō ē mi
rum si pauci sint saluandi cōpa
tione eoꝝ. qui sūt dampnādi.
Vltoꝝ. n. semp maioꝝ ē multitu
do q; ꝓtoloꝝ. ut ferri ꝛ plūbi
q; auri et argenti. ꝛ lapidum
omunitū quam gemmaꝝ. et per
cuū q; cedroꝝ uel palmaꝝ. ꝛ ma
ioꝝ est a ceruus palee q; grani.
et maioꝝ nūs stultoꝝ q; sapie
tum. Ecc⁹. j. Stultoꝝ infinit⁹ est
numerus. Sic mīa sunt uocati
pauca ū electi. dī. xx. Preterea tūi
tanta infinitudine hominū pau
si reges tēpales. quid mirum ꝛ
pauca habitura sūt regnū celeste.
Jtē cū pauca ad regnū celoꝝ uenire
curent. quid mirū si pauca ꝓueni
unt q̄m. n. ꝓuenirent si uenire no
lunt. Jtē. Quid mirū si pauciores
ascendūt meliū q; descendant
infernum. cū facilē⁹ sit descende
q; ascendē. ꝛ si pauciores ꝛ tam
pangustam portam paradysi. q;
plata portā inferni. dī. vij. Intra
te pangustā portā ꝛ la
tā porta ꝛ spatiosa uia que ducit
ad pditionē. ꝛ multi sūt qui intrāt
per eā. q; angusta porta ꝛ arta uia

que ducat ad unã. et pauca mutem
unt eam. Falsitas dã errois. sic
potest manifestari. Si aliqs uoles
corpaliter ambulare nollet ꝑuenire
ne pitula cum posset. et oculis clau
sis aut aulis aliis uellet uinc edere
merito imputaretur ei siqd ei ma
li ex hoc accideret. Sic siqs uellet ire
ad aliquẽ locũ uiam ignorans et
patum ylis qui uiã ostenderet et
ducatum ꝓberet. nollet ẽ uiam
ostendi ul' ducatum ꝓberi. merito
imputaretur ei siqd mali ei exhoc
accideret. Hec duo cum ubi amm
õn disponit' audita approbat. ꝙ
ẽ pitula spualia magis sint pe
riculosa. ideo magis cauenda.
Siquis circa illa negligens fuerit
ꝑuidenda ul' cauenda. merito ei
imputabitur cum in periculũ cade
rit. ꝙ negligẽtia querendi uiam
ueritatis et salutis. ul' d' diu ꝓpe ho
mis. ul' querendo ab alio quẽ cer
ta cam credit ee ad' instructum.
ul' implorando diuinum auxiliũ.
cũ aliud auxilium ei desit. Negligẽ
tia ẽ culpabilis. et dampnatione
digna. Vnde de illo qui ignorãs
ẽ ex negligentia huiꝰmodi ueri
ẽ illd. j. cor. xiiij. Ignorans ig
norabitur. ps. Noluit intelligẽ
ut bñ ageret. Glo. Potuit intelligẽ
ut bñ ageret. et noluit. et ita ue
niam nõ hꝫ. Q̃ possent scire. si
uellẽt studium adhibẽre. nõ nesci
entes sed contemptores iudica
buntur. Si ũ aliqs seductoꝝ
pretextu catholici doctoris aliqui
simplici erroꝝ ꝓdicet. pie credẽ
dum est. q̃ ds cor simplicis ali
cui. ne ille erroꝝ ꝑniciosus ere
detur. ũ negligentia ei' ul' alia
culpa obstitat. Custodit. n. do'
diligẽtes se. et omnes ꝓcessores dispo
suit legis' ipse. et ꝓphetys. ij. Cus
todit rectoꝝ salutem. et ꝓtegit
gradientes simpliciter. Idẽ in
telligendum ẽ in illo casu inq̃
aliqs inuenit doctores oppinios.
unum fidelem et aliũ infidelẽ.
nõ sufficit exp̃a sensu ul' erudãs
eos ul' exquisita discretione. cui po
ti' credendum sit. Deus. n. mia
ei non deerit. ũ impulsando ad
eam negligens fuerit. Infideles
ũ negligẽtes ualde sunt. et inuen
iendo ꝓscriptos salubrie utitur.
et in querendo ab aliis ꝫploran
do diuinũ auxiliũ et ĩ facie ecc
utitate quã ita nouerunt. Qui
ũ negligit facẽ bonũ q̃ nouit
faciendũ. ĩ meritur accipe noti
am faciendi id q̃ nõ dũ nouit.
Qui ũ in talento intellec
tus q̃ iam accepit fidelit' negoci
at'. dignꝰ ẽ ut talento ei' ad
datur. ch. xxv. Sueuit eẽt q̃d
ponit' quin sint ꝓdicti errores.
nichil eẽt ut' ul' uicii simplicit'
credenti de uirtute q̃ eẽt uicii

·ij·ps·

nicio sum eet agẽ sedm uirtutẽ.
et aedma dr uitio q eet ũtus. eet
uirtuosum agẽ sedm uitium.
sedm hoc idem ualeret error
errata. q uitas eam cognos
cenu. Quedam utilia ad des
tructionẽ dicti errons requ
sup in capitulo ũ ostensũ ẽ q
unica sit fides uera. In hoc ũ q
ds creauit tantam multitudi
nem hominum quã pudebat
ee dampnandam. mirari debe
diuitias bonitatis dei. qui ta
te mulatudinis tor et tanta bo
na dedit. cũ tñ eos pudet fu
tuos ingratos. miseros t pu
sitatẽ hominũ. qui largitorẽ di
um honor. donis ei impugnat
Nec solum addi mitiam
debes habẽ delin. sed t addi
tionem. que non minor q
ei mia. que illos ds mia creat
paleit et regit. et seruat. igna
tos. de acceptis bñficijs merito
dampnat. Quid mirũ si iust
tiaa pcorũ reddit q meruc
runt. nemo miretur de hoc
q ignis calefacat uel sol illu
minat. uel di mia bonus bñ
ficia tribuit. sic mirari nõ de
bes. si iustitia dei eos qui rebel
les suis deo punit. Non mira
tur aliquis. si q seminat ali
quis hoc metat. sic mirandũ
nõ ẽ. si pcores mala metant

q seminant. Ecc. vij. Noli fac
mala. et nõ te apphendent. q tñ.
Non seminues mala ĩ sulcis m
stiae. et metes ea in septuplũ.
Gal. vi. Que seminauit ho hec
et metet. Augt. Dicat aliquis. Si
ds uellet. ith bonu eent. t melius
uoluit. ut qd uellet eent. Si hõ
nõ ĩstructus se. si malu nõ impune.
Ecc. xv. Ds ab initio costituit hi
nẽ. et reliq illum in manu cõsilij
sui. t paulo post. Apposuit tibi
aquã et ignẽ. ad q uolueris pro
rige manũ tuã. Ante hoiem uita
et mors. bonũ et malũ. q placu
erit ei dabit illi. Mirari t debes
sapiam et bonitatẽ dei. q penas ĩ
lor utitur ad bonum electorũ.
Jn de ielum abiles. t gaudiũ erit
electis in futuro. cũ pfecte agnos
cet pulchritudinẽ diuine iustiae
qui tanto pl amabit et quãto am
plius agnoscet. et tanto ampli
gaudebit. quãto ampli agnos
cet et amabit. ps. Letabit iust cũ u
derit uindictam. Jsa. Mutabũt ru
dium. cantalo tibi dne. Dup
lex erit matia cant
t mia electorũ t iudicio reprob
tõ. Omnipotes ds qui prius eli
miseros ĩ iam si pasat. q am
nust elit ab ĩnqe ultiõe ĩ pruũ
nõ sedat. t ĩquu oes eterno sup
plicio deputat. sua qudẽ mi
tate puniet. et cũ ad aliqd

debunt. ſ. ut iuſti omes et ī deo
uideant gaudia que ꝓcipiant⁊
ī illis reſpiciant ſupplicia que e
uaſerunt ꝗtū⁹ tāto magis ſeti⁹
duime gſſe debitores ſe ee cognoſ
cant. ꝗūo mala metiū puni
ri conſpiciunt. ꝗ ei⁹ ad uitoꝛio ui
cerunt. ¶ De errore illoꝝ qui negāt
ſempiternitatem pene future. xxiij

Sequit de errore eoꝝ qui dicũt
alīs qui immortali detedē
ſi puniendas eīnaliť. qui error
ualde periculosus ē. ſubuꝛtit. n. del
trut ſapiam ee bonitatē miꝛdi
by hoīm cū euacuet timoꝛē dñi
qui ē ꝓncipiū ſapie. Pū. i. et ſine
quo ſi ē iuſtificatio. Ecc. j. Timoꝛ
dñi expellit pcm. nā qui ſine timo
re ē. nō pōt ee iuſtificatus. Error
iſte dum impunitatē hoīby ꝓmit
tit. ꝓuitatē ad peccādū ī eis efficit.
Impunitas. eſt nutrix tūſgreſſionū
ut ait ber. Hunc errorē occaſionē
dare potuit illd. ad. vi. In qua
menſura menſi fuerimus. remen
et uobis. et illd apoc. xviij. Quā
tum ꝯglorificauit ſe ⁊ ī deliciis fu
it. tātū date ei tormētū et luctum.
Non eēt ī quātā mēſura pene.
ſcdm mensurā culpe. ſi pcō mo
mentaneo. pena eīna redderet.
Sz uba ꝓdicta ſic ītelligēda ſunt
ut fiat compatio ī genē. ut qui ml'
tū peccauit. multū puniat. eq̄
min⁹ peccauit. min⁹ ꝯ qui ampli⁹
ampli⁹. nō q̄ ſit neceſſe penam
equalē ee culpe ⁊ duratiōnem.
immo pēa quātū ad durationē
multo maioꝛ ꝓ ee quā culpa. ſic
multiplicat ꝓuerb oſtēdi. et ꝓmo
ꝓpenas ab humano regime poſitas
que multo ampliꝰ durant quā
peccata ꝓquibꝫ inflicta ſunt dura
uerūt. Aug⁹ xxi lib de ciu. dī. Oc
to genꝰa penaꝝ in legibꝫ ee ſcꝛi
pta nulli⁹. Damnū uincula. ui
ba talionē ignominiā. exiliū
mortē. ſeruitutē. Q̄d hoꝝ ē q̄ ī
breue tempꝰ paucis pēis celeri
tate cōmittitur ut tanta mundi
ceſſet nocula. quīta dēprehendit
ꝓpter ubi forte talio dimitti
tur. uellum acquirit ꝓpriā ſeruitu
tem. Preterea cū ꝓpetrato pēi
nulnerato ſpualis ſit. q̄d mutā
ri in aliud in tāto breuiſſimo tem
pis relinquat nullus multe
durationis. aut⁊ mors aqua
dō eſt regreſſus ad uitā ī mira
culoſe. Ite cū ꝓpetuo pēi caſus
ſit in profundum. quid mirū.
ſi caſus iſte breuiſſimo tpe fiat
et tū qui ſic cecidit in profundo mꝰ
to tempe maneat. Ite cū ꝓpe
tuo pēi tranſgreſſio ſit legis. ſi
ē muꝛus. ſi mutilatio que ꝓpe
tua eſt. naturaliť pilla īfligat.
cū ⁊ ꝓpetratio pēi ſuppliciū ſit pe
tuus ſcdm illd Pū. v. Humiliꝫ
peccoꝝ ſuoꝝ q̄ſq̄ ꝯſtrīgatur

Non est unus ille q̄ ligat ē ubi
ut tempe. diu ligat manear.
Ite ei peccator breui uoluptate
se uendat. quid mirū si empto
r ei aquirat ius ptetui. Pre
tera ei no minor sit di ultiā
qm mia. nec minus sit etna. q̄re
murat ds q di ultiā etnaliter
punīat malos. murat q di mi
sericordia etnaliter remunerer bo
nos. cū parū caz pares soleat
ē effect. Preta pse notū ē. q q
addit se pcm suū etnaliter
seu i pena augere nito z pe
na. eo q̄diu durat in ea dolor
durare et pena. Qa q̄ erubes
i inferno. addit se pcm suū ē
tinuatiā ul i penitentiā. Nulla
n. uera penitētia ē apd infer
et ea diu durat di iniuria q̄
diu ei no emendat. merito du
rabit semp ipi pena. Preta pc
cator peccauit in uno etno ul
ad mortē in peccato pseuerā do
nec punīet in etno di. Petrus
q̄rto lib dialogoz. Scire uel
quom iustū sit ut culpa que ci
fine ptenta ē. sine fine punia
tur. ōō. Hoc recte dicetur. si
districte iudex ī corda hoīm q
rea pensaret. Inq̄ n. ideo cū fine
delinquūt. q cū fine uiuere cupiunt.
Nam uoluisset utiq si potuis
sent sine fine uiuere ut potuisset
sine fine peccare. Ostenditur. n.

qui pcō semp uiuere cupiunt. qui
nunq̄ desinūt peccare diu ui
uunt. Ad magna g iudicans
iustica pnz ut illi nūq̄ careāt
supplicio. qui ut hoc uita nūq̄
uoluerunt caue pcō. Aug. Qa
etna uoluit habe pcm ptinuo
ne. etna inuenter iuncte seu
erem. Ite maculato ymagnis
diuine semp manebit iaia dāp
nati. Vn cū pcm q̄tū ad ma
culam semp maneat pena pcm. sil
to in celesti ciuitate ymagnē ipi
ad nichilū redigeret ds. qui ista
restri ciuitate ymagnē ipi ad
nichilum redegerit. Ite q̄nto
minus bonū est do q ei pferat.
tanto maior ei o iniuria infert. Cū
g. dīe q ē l ee pot... est iniusti
tum minus bonū sit do. q̄d
ei pferat. infinita iniuria infert
ei. dī aut mortali pcō aliq̄d ei
pferri. Peccare. n. ē contra aug
tinū. spreto īmutabili bono
bonis īmutabilibz adherere. Cū
g mortali pcō inferr deo infinita
iniuria. merito ergo ad pcm
libz mortali infertur infinita pe
na. Ite siqs peccaret in aliquē
equalē sibi aliq̄ntulū peccare
ineū. et si simile pcm omittat
in maiorē. magis peccaret. g si pc
cat in dm q̄ infinitū maiorē pue
nit ergo libz infinitū magis pecca
ret cū g infinitū sit pcm q̄ qs cō

† uc si in sacdotē. z si in maiorē sacdotē uc
in epm. tūc magis peccaret.

ij ps

vl emendato

petr9

Aug9

Aug9

Ly mau
dit. Aug9

ẽpnc dm. merito infinita pena
ei debet. Itẽ obligationes et transgres
siones ꝓportionales sunt. Qui enim
tenet ad aliq̃d faciendũ equaliꝫ per
cant nõ faciendo illd: sz obligatõ
q̃ ds tenet ad obbedire et seruire
infinita ẽ. ergo culpa transgressi
onis ẽ infinita. Qd obligatio sit in
finita sic pbat. Nouẽ possibile q̃
cũcta rõnal' libẽt se adebito obe
diendi ul' seruiendi deo. q̃ cũ obli
gatio illa sit itransibil' infinita
est. Preterea siq̃s decillẽ mille mar
cas gratis alicui aliq̃ titulũ eẽt ob
ligat' ei. q̃ cũ solus ul' lingua in
finitũ ꝓfiteri sit mille marcis
aur. infinitũ magis ẽ obligat'
ho ad rõne soli' oculi ul' linguę q̃m
eẽt rõne mareꝛ aur. Qd q̃ erit
de obligatõe q̃ ẽ rõne toti' corpis.
et q̃d de illa q̃ ẽ rõne alie q̃ infinitꝫ
melioꝛ ẽ corpe. Patet q̃ q̃ obliga
to obediendi ul' seruiendi deo i fi
nita est. Itẽ si ala rõnal' nõ deber
durare ꝛ ꝑdiẽ una. tñ eẽt obligata
deo rõne diurne uite aliq̃ta ob
ligatõe. ꝛ si ꝑduos dies rõne u
te duoꝝ eẽt obligata duplo ma
ioꝛ. q̃ sic accendendo. ergo rõne ei
nite uite obligata est deo obliga
tõe infinitũ maiou. Cũ q̃ obli
gatio infinita sit culpa transgressio
nis ẽ infinita. ꝛ ideo merito deber
ei infinita pena. Itẽ cũ opa di in
uniuso opleta opa iustic' ei di
minutionẽ nõ habebunt. et
sic retributiones eoꝝ ꝑpetue erũt.
ta et uindicte et pene ꝑpetue e
rũt. Preterea cũ mala merita oĩ
nia sint. bona ꝝ merita fere oĩ
no sint dĩ. magis debent nob
de iustitia pene maloꝝ meritoꝝ
q̃m ꝑmia bonoꝝ. q̃ magis su
mus puniendi de iustitia pro
malis nr̃is. q̃m remunerandi
ꝑbonis. Si q̃ eternaliꝫ ꝑbonis
est remunerand? Itẽ ꝓportion
alia sunt pecta penis. Si q̃ nõ ẽ
opatõ pcti ad pctũ. nõ erit o
patõ pene ad penã. Cũ q̃ fi sit
opatõ pcti ei' qui iurat' ẽ onẽ.
et pcti ei' qui occidit hoĩem in
nocẽtẽ. nõ erit opatio pene
ad penã. q̃ si pria ꝑmu pctũ ẽ
empal'. pen' sẽdi erit ꝓpria.
q̃ ds aliq̃s ꝑpetuo punit. Di
forte ad hoc dicat' q̃ liꝫ possi
bile sit aliq̃e mereri penam
eternam. tñ clemẽtia di nõ sine
teneret eũ puniri tãta pena.
Querum' ab eo utriũ sustineꝫ
ds eũ puniri aliq̃ pena ul' ul'
la. Si nulla euacuat' di iusti
tia. si aliq̃ q̃ ul' tẽpali ul' eter
na. si habeo ꝓpositũ. si tẽpa
li. eũ pena tẽpalis cõpatiõe
eterne min' sit q̃m leuatio unius
festuce de tota respectu eoꝝ tra
tionis et detruncationis capi
tis. Sicut uidet' deridẽ' eet

eternali' eẽ ꝓ ma
liꝫ q̃s puniend?

·y·25·

si cũ qui meruiss exoratione
ul' capitis detrucatione punit
leuatiõe de terra festuce. sic ridi
culosa uidetur ee di iustitia. si
debitore pene eine puniret sola
pena tempali. unde adhuc exa
cuaret di iustitia. Ite legit ysa.
ultimo. Vermis eoz nõ morietur.
et ignis eoz nõ extinguet. Ieroz.
Ignis ille tamdiu succenditur.
quõ dui ste matiam q uorax
flamma pascatur. Materia ue
ra mala uolitas ẽ que semp u
ret ni damnatis. ideo ignis
ille nũqm extinguetur. Aug.
Voluntas punit siue supplicio
ai siue corpis. ut que delectat ĩ
pctis. ipa plectet in penis. Job.
xx. Luet ossa. nec cũ olume
tur. Glo. Cui uita mortua fuit
malpa. ei mors uiuet impi.
Nõ consumet immorte sz ut si
ne cruciatur. uiuẽ sine fine q
pellit. Ps. Mors depascet eos.
Glo. Hoc dz assimili numeroz q
nõ raditus herbas uellunt.
sz sumunates carpunt. Vñ tm
herbe nascũt ad pastũ. Sic et
illi morte depasti resuscitãt. qr
non deficiunt. Gre. Mortẽ im
tali mouet impy. B. ĩ eplis.
Obhoc inflexibilis et obstina
te mentis punit eternalit ma
lum. sz temporalit pretratũ. qr
q breue tuto tẽpe ul' ope. lõgũ

ee ostat impinaci uoluntate. Auc
toritates noui testamenti q pena
etnitatẽ ostendunt require sup.
ubi destruit error eoz qui ponit
animas nõ ee in corpibz humanis.
sz dẽmones ĩcluses ibi uruagant
pnitẽciã. Ite mito pna etna pu
mentur. qui glã etna amalo re
uocari noluerũt. Ite cũ bonitas
dei sũme odiat malũ. sic sũme
diligit bonũ. ipa etnalit punit
malũ. sic etnalit remunerabit bo
nũ. Ite mpi senta tẽp' ẽ opandi
in futo ũ nõ erit tẽp' opandi. sz
propter hoc hic mercedẽ recipiẽt.
Eccl. ix. Quodcũq p mn' tua facere
stanter opare. qr nõ op' nõ ratio. nõ
scia. nõ sapia. erit apd inferos
quo tu pperas. Non merces ibi alĩ
quis. qd hic non seminauit. Ergo
qui male uixit hic. et in malicia
uita finiuit nõ saluabit. ch. vij.
Nunqd colligit de spinis uuas.
aut de tribul' ficus. Sic et malicia u
te qm hic aliqs habuit. nõ colligit
ibi dulcedinẽ pmij. Mentra ibi
mutari nõ poterunt. Eccl. xi. Sic
cadit lignũ ad austrũ ul' ad aquilo
nẽ. in quocũq loco ceciderit. ibi
erit. Gre. qrto lib dyalogoz. Om
nis hic qui egredit. talis mundo
ro psentat. qr ut breuit dicam
uita psens disponit de futa. Vi
cũ futa uita sit sine fine. eo q ẽe
sit immortales. pses uita ppara

futuru ul' miseriam sine fine. ul' felicitate sine fine. C. Contra illos qui negant purgatorium ꝺ̄ dicit

Sequit. C. nullum pcm̄ ue de ceto C. male... xxv.

re illo qui ponit animas illoz qui tantate de cedūt nulla pena purgatoria in futuro puniendas. qui error hꝫ tres errores sibi annexos. Primꝰ est q̄ nullum pcm̄ ē ut. Secūdꝰ q̄ q̄ dimittit culpa dimittit pena. ita q̄ si decedat. nulla pena purgatoria punietur. Tertiꝰ q̄ suffragia ecclē nō prosunt mortuis. Circa primū errorē notandū qd̄ qui sunt illi errores. nō sentiūt de diuina bonitate. cū credant ei p quacūq; offensa seruus suus iuste ad mortē. Dicit. n. omne pcm̄ ē mortale. & est error iste. ꝓbabilissim⁹. Non. n. ē uerisimile q̄ pat̄ unius pquacūq; offensa filios suos exheredet. Itē uisimile ē. q̄ sic hꝫ gladiū mortis ecclē q̄ uat̄ in seruos malignos pmagnis offensis. sic habeat uirgam correctionis ul' purgationis tantorū. q̄ pleriūq; offensis utat̄ in filios suos. et sic ita nō omnis infirmitas ul' uulnꝰ corporale ad mortē ē. sic nec omnis infirmitas spūalis mortalis ē. Itē sic nec omnis casus spūalis ad mortem ē. Pu. xxiiij. Septies cadit iust⁹. et resurgit. Poeta. Qui cadit in plano. uix hoc cū euenit umq̄. Sic cadit ut tacta surgere possit humo. Non prosunt uasa p̄tiosa nisi q̄ cumq; ꝛ̄ quatꝫ ꝛ̄ purgat̄ sint in aie. q̄ si in te in aliq̄ immundicia inueniunt. nō tñ pquacūq; damnant. Itē si nō ē pcm̄ mortale ē. cū omne dēm ul' factū ul' dictū pter legem dī erit mortale pcm̄. q̄ ieunare ul' elemosinam dare p̄ manem glām. erit mortale pcm̄. et breuit. cū aliq̄d fiet de quo lex dī dicat. ne fiat. erit mortale pcm̄. q̄ si uerum ē. nullꝰ erit absq; mortali pcō. Itē op⁹ uirtuosus sit in medietate op⁹ uicij seu pcm̄ erit in fluitate ul' diminutōe. Sed nō ē tale op⁹ ē mortale pcm̄. q̄ quicūq; excedit in alio et potuit mortaliter peccare. Itē cū materia sit p̄ua modi ul' specie ul' ordinis. Omne op⁹ q̄ erit p̄ua cū in seu in melius debita. erit mortale pcm̄. Pcm̄ .n. et mortale pcm̄ conuertibilia sicut secūm hūc errorē. ergo quicūq; nimis amat filios suos mortaliter peccat. Item cum dicere alicui conuictum sit ante p̄fectam rationis delibe ratione malum sit. erit similit mortale pcm̄. eadem erit in aliis operibus phibitis. q̄ ante p̄fectā deliberationē mortalia pcā erunt. Sed hoc nullus est in presen⁹ uita

corpat est ad fractionem colli. ita in oīs casi⁹

·ij· ps·

qui hoc unusqsq; caueat a mor
tali pcō. Preca ūmilis locas lo
quē sacra scriptura de pcīs q̄
nō possūt intelligi de solo mor
tali. & exēplū cā de penas tam
gam̄? Legī pūbys. x. Jnmulta
loq̄o nō deēst pcīm. Nō potest
hoc intelligi de mortali q̄ mlto
ciens ē mlto loq̄ū sn̄ mortali. Jē
ecc. xi. Si dues fueris. nō eris
inmunis adeli cto. Jac. iij. de
oīm ūbo ocioso q̄ locuta fuerīt
hoēs reddent rōnē de eo īdie iu
dicij. & omne ūbū ociosū ē p
catū. & nō oīe ūbū ociosū est
mortale pcīm. & aliqd pcīm
est ueniale. Jē. j. cor. iij. Fun
damētū aliud nemo pōtest pōnē
p̄ter id q̄ positū ē. q̄ est xp̄s ih̄c.
Siquis aūt sup̄ edificet sup fun
dāmētū hoc. aurū. argentum.
lapides p̄tiosos. lignū. fenum.
stipulā? uni cuiq; op̄ manifes
tū erit. dies dñi declarabit. q̄a
in igne reuelabitur. Fenū sti
pula. uenialia grossiora ul'le
uiora intelligūtur. sic patet
ex his que sequūtur. Vni cuiq;
op̄ūs qualecūq; ignis pbabit.
Si cui⁹ op̄ manserit q̄ sup̄ ędifi
cauit mercedem accipiet. si cui⁹
op̄ arserit detrimētū patietur:
ipe tn̄ saluus erit sic tn̄ q̄si p ig
nem. Jē. legit. i. jo. i. Si dixe
rim⁹ q̄m pcīm nō habem⁹. ip̄i

nos seducim⁹. et ūitas in nobis n̄
ē. Demortali pcō nō uidet hoc
posse intelligi. cū illō nō sit ī tm
as dī. Jē eidē. v. distinguit tres
pcīm ad mortē. et pcīm nō ad mor
tem. Est ergo aliqd pcīm mortale.
et aliq̄ q̄ nō ē mortale. Jē in ps.
Omnis hō mendax. Qd mendacīū
mortale intelligi nō p̄. q̄ ecc. vij. negli.
Purgare cū panas. ¶ Contra
Illos qui dicunt q̄ quīdo dmit. xxvj.
tatur culpa. dmittit⁹ et tota pn̄.

Contra scōm errōē notād
qd error iste ualde pauco
sus est. cū occasiōne de
pcēntib⁹ scōm tardē quērēdi. fa
cit. n. pars conditiōis quīdā adi
punctē eos qui cōmunit⁹ uiū
ne ante sue. et eos qui cōmunit⁹ in
iuuentute. nulla. n. pena scōm q̄
ut̄ q̄ post mortē punient⁹ error
iste ualde inprobabilis. Si. n. sacra
mentum penitentie deler unūsa
lut⁹ culpā et penā. ut sacramēti
baptis mi. Sic sacramentū baptis
mi nō iterat⁹. ne sacrilegas uemel p
mines sacrilegos faciat ad pcādū.
sic sacramentū penitēcie nō deler
iterat⁹. Jē adquid moner⁹ euāge
liū ad faciendū dignū fructum
penitentie. ac. iij. Si cui aliquis
penitet unusqsq; dimittit⁹ pena
sic et culpa. Penitencia dū ē alios
mortali nō ē mercenaria potius
mortale dimissū ē nō uidetur

de fide.

ē necellaria q̄ntum ad absoluto
nem a pena. cū iam ille qui pec̄a
uit scd̄m eos nullo pene sit debi
tor quare ḡ sc̄ta sacra moneat
ad penitentiā? Item que cā ē q̄
hys qui magis peccauit. maior
penitencia iniungatur. si tota
culpa cū tota pena dimissa est. Jē.
constat q̄ antiqui patres multa
pena punit sunt et meritio hui⁹
mundi ꝛ ī post mortem licz cul
pa mortalis ceēt eis dimissa. Hue
runt ī inferno? donec xp̄c eduxit
eos scd̄m illd̄ osee. xiij. ero mors
tuus o inferne. Act. ij. Quē
d⁹ suscitauit solutis dolorib⁹
inferni. iuxta q̄ impossibile erat
teneri illū abeo. ḡ apoc. j. Fui
mortuus ꝛ ecce sū uiuens
in sc̄la sc̄lor. et habeo claues mor
tis et inferni. ꝛ ad cap. ij. Deles
q̄ aduersus nos erat cyrographū
decreti q̄ erat ḡrariū nobis. et
ip̄m sustulit de medio affigēs illd̄
cruci expolians p̄incipatus et pote
states traduxit confidenter ꝑ ip̄s.
Ascendit in altum captiua duxit
captiuitate. Si illi debitores fue
runt pene p̄ diuinitio culp̄e
uidetur q̄ nō semp diminuatur
tota pena cū culpa. Preterea si
hoc ceēt uideretur euacuari uisticia
diuinā ēē ex dcēe culp̄e sū decore debi
te uindicte. Jēē pēa ꝓportionalē
culp̄e. ꝛ cū peccatō nō ponit
finem culp̄e sue debe tur ei pena
infinita. et acerbior scd̄m q̄ cul
pa maior fuerit. ḡ cum peccator pēn
tendo imponit finē culp̄e debet
ei pena finita et tēporalis. et ma
ior ul' minor scd̄m q̄ culpa ma
ior ul' minor fuerit. Preterea cū
d⁹ pater p̄a⁹ uoluit q̄ p̄ius filiꝰ
penam transitoriā p̄ro generē hu
no solueret. q̄m q̄d ipe eam re
mitteret? Non ē uerisimile q̄
ita defacili pena p̄cedēs remit
tat. q̄m saltē pena transitoria
eos puniat. B. Qui nō parcit
filio. nunq̄d parcet famulo.
nunq̄d parcet seruo neq̄m. Si
forte dicatur q̄ penitentes de p̄
catis ī p̄senti puniendō sunt. ī
futuro nō ḡ dimissa magis ꝑfe
cta erit q̄m differunt confiteri
one sua usq; instāne ute sue. q̄
hys qui iuuentute conuertuntur.
cum a p̄mis pena nō exigat et
ab alijs exigat. ꝛ sic benignior
erit inconceptores benignita
tis sue. q̄m malios. Ro. ij. Di
uitias bonitatis ei⁹ et pacie
tie et longanimitatis ꝑcipis.
talitas hui⁹ erroris apte appa
ret exillo uerbo. j. cor. xv. Si cui
op̄ arserit detrimentū patietur
ipe aūt saluus erit sic tñ q̄
pignus. Ergo aliqui saluandi ī
futuro punient. Preterea. nōne
aliquis dicē potest cū nimio

amare filios ul' pximus ume
ute' moriens q̃e mors ñ ui
detur purgare cũ eã uolens
ñ retinat. qui ñcatio p' mo
te purgabit'. et sic purgatus.
saluabitur ¶ In ps ¶ Cr̃ãtium'
pigrise et aqm̃ et ĩdurãti nos
in refrigerũ. ¶ Contra illos
¶ qui dicũt qd' suffragia eccl'ie
¶ non prosunt mortuis.

Circa tertiũ erroẽ qui
ponut suffragia eccl'ie
non pdẽ mortuis no
tandum q' ualde detestabile ẽ.
cũ in mortuos seuiat q̃ ĩ
se ẽ sucturium ecc' auferr mor
tuus qui igne pgatorio cruci
antur. ipse facit ora illo' etc.
xvij. Hiero. ne phibeas gr̃am,
si pecanti qũ phibere clem.
tiam dare et quem cuderet ẽ
indigentem. ul' de quo dubi
taret utrũ eet indigens. Mul
to fortius pcant isti qui ĩpdiũt
ne subueniat' eis qui igne cr̃i
ant'. Pũ. xvij. Noli phibe bn
facẽ cũ qui potest. si uales et
ipse bñfac. Salubius hui' erro'
imparte apparẽ potest exp̃ dic
tis. cũ pus ostensum sit aliq̃s
posse decedẽ cũ uialibz et cũ de
bito pene tñsitorie pmortali.
q' uerisimile ẽ q' penã illam
possit solue pillis qui decessit
rit exemplo capitis sui. s. xpi

qui pcã ñra tulit sup lignũ. 1. pet.
ij. Gal. vi. Alter alt̃ius onera por
tate. et sic ad implebitis legẽ xpi
Ite cũ ad pces scor aliquibz d' ds
gr̃am et remittat pena etna ũ ultra
le est q' ad pces eor remittat pena
pgatoria. ¶ Ite ad lacrimas marie
et marthe. suscitauit dñs lazarum.
¶ Jo xi. Et ad pces pr̃e suscitat' tabi
ta a morte. Act' ix. Et ad orationes
scor remittit' pena pgatoria mor
tuis. ¶ Ad idẽ fac. et legit'. ij. et. iij.
Sca et salubris ẽ cogitatio pdẽtium
tis exore. ũ a pcis soluantur. 1. cor.
xv. ¶ Si mortui ñ resurgũt. q̃d
facient qui bapt̃zant' pro illis. Bap
tizari p mortuis est facere pro illis ora
que sine pugare. Jo. v. ¶ Qui scit
fratrem suum pccare. pccm ñ ad
mortẽ pcat et dabit' ei uita pro
ñ ad mortẽ. Est pccm ad mortem.
ñ pro illo dico ut roget. quis cũ pa
tris maximus matrũ ro pro
sit. ut stephan' rogauit pro lapidan
tibus. q' xp̃s p tercussoribz suis. Ne
mo debet ĩtelligendũ ee deprecatione p
ueuus q' dic iohes. ñ pro illo dico ut
roget. q' p mortuis pdẽtibus ĩpe
tali. Vñ sup illo'. Est pccm ad mor
tem ñ pro illo. et c. Dic ut dilatans
¶ Qui hac uita ñ corrigit' p' mor
tem. ei' frustra uenia postulatur.
¶ Ite Jaco. ult'. Orate pro inuicem
ut saluemini. Multũ. n. ualet
deprecatio iusti assidua. Cui oro etc.

.ij. p.m.

.xxvij.

ecclia

la mra mcelo opet tuxm ubñ
gr. eodē modo in purgatorio opa
tur. Ad idē ualet q legit bs an
dreas dixisse dño. cū dns diffet
ter exaudire eū. oratem p quoda
lene qui in pcō exāus usq ad sep
tuagesimū annū fuerat. Dñe
ds pmortuus optinem pietatē
tuam. et nūc iste q te nosse delide
rat. cur nō saluabit. Tunc ue
nit uox de celo ad eū dicēs. Opti
nes andrea p lene. Si ad pces
ui andree ds hoi inueterato in
peratu dedit gram. uerisimile e.
q ad pces ecclie remittat pena
purgatoria. Preterea. q̄d obstat
q pces ecclie hijs qui decesserūt
in caritate nō possūt ualere. cū
ecclia sit in statu in quo p mereri.
Illi qui ī caritate decesserūt
cū sint amici dei. sint in statu in quo
sint digni hōrificatione. hijt. n. q
tā dei et ei⁹ gl̄am exspectat ad he
red̄ī corpis ecclie tā q̄ membra du
uixerint dignos se fecerint et
quodammō meruerunt ut tales
pces eis ualerēt si pces fierent.
Lib. corpis ḡmunis ē omnibus me
bris q̄ sunt in corpore. Vñ cū illi q̄
sunt in purgatorio membra sint ec
clie et maxime in dilectione? me
bra ecclie se debent extendē ad eos?
Preterea eodē spūs scō unificat
membra illa. quo unificat me
bra q̄ adhuc sunt sup terrā q̄ remis

sio culpe uel pene que dñs sp
scā debz se extendē ad ea que di
cit ad dñm. ch. xij. Qui dixerit
aut dns qt spūm scm ubi. ñ re
mittet ei neq in hoc scło neq
futuro. In qua sententia utait
grego. q̄to lib dialogoz dat
intelligi q̄s dā culpas in hoc se
culo. q̄s dā ī in futuro posse re
ati. q. n. dō negat. q̄lequēt
de quibz dā concedit. Sz cū hec
de parus minimisq pcis si
eri posse ēendū est. sicut ē as
sidnus ocios sermo. imodera
tus risus? uel pcm cure rei fa
miliaris q̄ nec sn culpa uel ab
sq̄ agit. qui culpā qualit̄ de
cinare debeant sentiri. Preterea
hoc ipm prinz ad gl̄am di. q
ad pces scoz tales mortui ape
ta uiderant. Dns. n. gl̄osus ē
in cis suis. nec est q̄rend̄ di
uine iustice q ipe impleat
uoluntatē amicoz suoz qui
uolūtate ipi⁹ ppolle suo impler.
Ide. n. uelle. idem nolle. ea de
mū uera amicicia est ut ait sap.
.f. Jo. iij. Si cor nrm nō rep
henderit nos fiduciā habem⁹
ad dm q̄ q̄cq̄d petierim⁹ acci
piem⁹ ab eo. q̄m mādata eius
custodim⁹. et ea q̄ sūt placita
cora eo facim⁹. C. Decausis

Ostruc C Erroum. .v. xxvij.
ns erroub⁹ qui catho

luce fidei aduſant. tam ꝓfectū ē de
cauſis erroꝝ. de quibꝫ octo aſſig
nare ſuffician. Prima eſt ignoꝝ
tantia capacitatis intellectꝰ hu
mani. Quidā. n. ñ attendentes
ſimutatū ee intellectū humā
num. credunt eū ee capace oīm
um. et ideo credūt illd ñ ee qd ab
eo ñ capit. Sicut ſi aliqs cre
deret circulū ſolis oīa cōtinere.
ipe crederet illa ñ ee que extra
circulū illū ñ cōtinent. Sim
lis error eſt in illis qui credūt
ñ poſſe ee ſciam de magnitu
dine ſolis et lune et ſtellaꝝ. qꝝ
ipm ñ habet. Secda cauſa in
telligendis accedendis et ab hijs q
poſſūt hoiem inducere ad ee
dum. et qūlio ad errores. qui
dam. n. ſic amant errores ſuos
ut oīa ea ñ uelint cogita
re ul' audire. Pu. xviij. Non
recipit ſtultus uba prudēcie.
ñ ea dixeris que ūſant in cor
de ei. Non ē datū hoī uidere
poſt tergū ſuū. nec uidē ſine ī
tuitu. ſic nec intelligē ea aqui
bꝫ ſe intellect' ait. Nolunt
audire qui ſūt in erroribꝫ ali
ꝗd de miraculis. nec ſacra elo
quia. nec rōnes doctoꝝ qbꝫ poſ
ſent ad ueram fidē induci ideo ñ
ē mirū ſi remanent in erroribꝫ
ſuis. Tercia ē rerū ſubtilitas et
intellect' ſcientes. que turbidi

hīt uiſū. pūlū qui ab alijs uide
ñ uidet. Sz ñ ideo oēs
debz eū ibi ñ ee. ñ uidet uſus hu
manꝰ. ꝺ eꝺ uidz aquilinꝰ. Quā
diſtantia accedendis. Quidam
eū ignorantur inſenſibilibꝫ q
longe ſint accedendꝰ que ſunt in
ſibilia. non appropinquantes ad illa
nec ſtudio. nec experimentō. ideo ſi
eſt mirū ſi illa ñ uident. ipm ſen
ſum uolūt hīre ducem ad acceꝺ
da. qui cec' ē q tū adeā. Vñ ſic
diſputant de ſpūalibꝫ ſic cec de
coloribꝫ. B. hīe cantica. Qm lux
incaſſum circumfudit oculos ca
ſos ul' cecos. ſic animalus hoīs
percepit que ſunt ſpūs dei. Aug.
Deus lux ē ñ corpoꝝ. ſz mentiū.
Hanc lucē qui non uidet. eſt ꝺ
cecus inſole. Quinta eſt neglien
tia querendi ꝺ adiumentū ad ea ac
cedenda. Studes ñ eſt naturale. immo
eſt exelectione diuine bonitatis
et donū gratuitū. ſi eēt naturale
eaꝺē eēt apꝺ omnes. nec eēt tan
ta diſſentio de ipa quia eſt. ideo
deo pretenda ē. aſ. ix. Credo dñe ad
iuua meam credulitatē meā. Eph. ij.
Gra ſaluati eſtis p fidē. et hoc ñ
ex uob. di. n. dom eſt. ſz. ī. Jo.
vi. Dedit nob ſcīm ut cognoſcam
uerū dm. Sicut ſol ſic ñ uidetur
in ex lumine ſuo. ſc. exluce gē qm
in fidut. ſz aliq ſint in neſpuliones
ſole ñ uidētes de nocte cū uolūt

ſic ſol intelligere ñ uidet' in
ex lumine ſuo.

q̃ tñc sol nõ luc; sup terrã. delu
ce ũ eũ nõ uidẽt. quia tñc dormi
unt. Sic ista solẽ intelligẽtie nõ
non uident qui in nocte sũt. eũ
ipẽ eis nõ luceat. luce glẽ ihũm
dendo. nõ tñ ppt̃ hoc debẽt affir
mare. eũ nõn ẽ. Secta ẽ ob
staculũ pcti. Quida. n. inuidi
ca oppũ suor. obiectu manu
um lumẽ solis intelligẽtie ase
repellunt. Job. xxuij. Ipi re
belles fuerunt lumini. Septi
ma ẽt sup̃. que ẽ ueluꝺ inflatio
facies interiorus. Aug⁹. vij. li.
cõfess. Ego quippe in more meo sepa
bar atq. et numis inflata facies
cludebat oculos meos. B. sẽ can.
Superbo oculo nõ uidetur ueritas.
sincero patet. et sup illud.
xlix. Arrogantia tua q superbia
cordis tui decepit te. dic. gloria.
Omnis hẽtic⁹ arrogans q sup̃
fastidiẽtiũ nõ ignorantia. Aug⁹.
Superbia m̃etur illud. Abac.
ij. Cũ unusquisq; potẽtie decapte.
sic erit superbus uir. Gre. de sẽt⁹. Tan
to unusquisq; ad̃ luce longe fit. quãto
apud se humiles nõ sũt. Octaua ẽ
affectio inordinata intellectũ ra
tionis ad gratiã fidei. ut timor in
ordinatꝰ. ut amor. ut odiũ. Af
fectio inordinata ẽt. ueluꝺ sup
bus respectu oculi interioris.
Aug⁹. Si digito solẽ
ostenderit. et uidere nõ potuerit

culpet potiꝰ oculi superbientis.
purgari oportet. Aug⁹. Pur
gandꝰ ẽ animꝰ. ut ꝑspicere illã lucẽ
ualeat. Timor multos retrax
it. ne crederent in xp̃m. Qui eũ
credebãt xp̃o despiciebant̃ ab a
lijs. et extra synagogam fiebãt.
Ideo q̃ gl̃am amabãt. et cõtẽp
tum timebant. nolebant
ad xp̃m reuti. Jo. v. Quõ uos
dẽ potestis. qui gl̃am abinuicẽ
ce recipitis. et gl̃am q̃ a solo deo
ẽ nõ q̃ritis. Amor ꝫ diuitiaꝝ
et timor amittendi loci et gẽ
tem uideos impediuꝰ. ne ip̃m
crederẽt. Amor diuitiaꝝ oculi
ẽ auaritie. et amor delitiaꝝ. o
culi uoluptuosi. Zach. v. Di
cit̃ de ipietate. hoc ẽ oculi eoꝝ
in iniusta terra. Pu. xxi. Luce
na impioꝝ ꝑcatũ. ideo auaro
quidem aliquid iuste q̃ alius
nõ uidet̃. q̃ aũ iusta ẽ lucerna
ce secũm cã. n. iudicat. et luxurio
so uidetur illa que nimis amat̃
pulchra cũ sit deformis q̃ amor
facit cũ errare in mundicia illo. odi
ũ ꝫ intellectũ multoꝝ alias auer.
Ethicualẽ odiẽtes platonẽ
dicentes dicũt dõ obediẽdũ ẽ
ee nõ ibi. aliq̃ ꝫ exeas dicẽtie so
lus bonus ꝑsuas ẽ obediẽdũ.
Dicũt ꝫ ordinẽ nõ ẽ necessa
riũ ad hoc q̃ aliq̃s liget ut̃
soluat. Et q̃ nõ ẽ necesse. ũ

ꝫ digiti ostẽsio nẽ h̃ãt lũpi nẽ

aliq̄s ofiteat pcta sua sacerdoti. er q̄ relaxationes q̄s epi cōsueue runt facē nō ualeāt. nec suffragia eccle plus mortuis. ¶ Jtē timentes errores suos puitamēca p palam? dicūt in nullo eē nūā dum. Jtē timentes se occidi. dicūt in nullo casu eē hoiem dendū? sic tūsieūt hēticā affectū cordis.

C. Deuersitatibus fidei. xxix

Vltimo uitandū de fide dicēdū ē ad duūitates fidei, et q̄ alie ad has duūitates descendem? que sunt fides una. fides mortua. fides ficta. et fides nō ficta siue pbata. fides magna. fides modica. fides explicita. fides inplicita. fides una ē que potens est eludere debitas opationes? que sal? pcaritate opat. Gal. v. fides ū mortua. q̄ potens ē ad debitas opationes. Jac. ij. Si fides nō habeat opa. mortua est in semetipa. fides una uidet differre a mortua. sicut in candela una lux flamme differt a lumine qđ remanet p̄ extinctionem candele. q̄ p̄ sui paruitate insufficiens est ad regendos gressus. et ad ostendēdū lacos uel fouceas. et ad discernēdū qđ pulchrū. et qđ deforme. ¶ Jtē fides una uidet se hīe ad mortuam. sic lumē diei ad lumē noctis. uel lumē radij unius solaris. caloris habētis ad lumē qđ ē in umbra tenebrosum et sui caloris. ¶ Jtē fides una nō solum tenebras expellit ignorantie? sed et potentem exuit. fides ū mortua ē. nec ad uitam mortui? nec se nec aliud potēs mouere motu quātūcūq; pfectu est gressus? nec ad auferre timorem uel palpitatio q̄nq; remanet. ¶ Jtē sic carboni uno musca tumbat. sic temptator fugit eū qui est fidei unie? nō hīs fiduciā qđ ei possit pualere. J. pet. v. Cui resistite fortes i fide. ¶ Jac. iij. Resistite. et fugiet a uobis. fides mortua minus potens uidetur eē q̄m dubitatio. Si q̄s. n. dubitet de aliquo cibo uel potu utrū sit uenenat? sola dubitatio cohibebit eū? ne cibū uel potum illū sumat. Fides aute nō cohibet hoies aplis uitus delectationibz quē admodū uenenū mortē alē inferunt. Jtē fides mortua fides demonis ē uidetur. nō hoīs. Vnde sup illd ad tyti. j. Confitentur se nosse deum . fēis aūt negāt. Dic. glō. Aug? Nolite tanq̄ de fide securi eē adiungite recte fidei. uitā rectam? ut xpm confitemini uerbis uera dicendo? et fēis bn uiuendo. Nam si q̄ loquimini ūbis et nō fēis fides talū mortua ꝑ fides ē dēmonioz. ¶ Jtē. Aug? Cū dicit se de xpo. sine dilectione fides dēmonis

imo fides xp̃anor qui deũ nõ timẽt
infenor uideatur ee fide demonum.
Jac. ii. dim timent. Jac. ij. Tu cre
dis quia unꝰ e deus bñeficias. et
demones credidit et contremuerũt
Aug⁹. Vnnam q̃m demones u
dicẽ sic hoẽs agnoscerent saluato
rem. sicce demones uidentes et timu
erũt hoẽs uiderũt et occiderunt. Fi
des mortua. facit ad augmentum
culpe et pene. Ad augmentũ culpe qz
ei sit cognita. aggrauat culpã si
aut ignorantia attenuat. augmẽ
tata erit culpa. augmentat et pn̄.
B. Ad cumulũ dapnatois. Vi
det nob relicta fides future pmissi
ois. Fides mortua i malo xpiano
uidetur se habẽ sic obligatio religi
ois i apostata monacho. qui deũ
oꝛs ordinois uidetur ee qm̃ si nũ
q̃m fuerit monach⁹. et sic natura bo
na mangelo malo. Honorabile
e valde ee anglm womũ. ignomi
niosissim e u ee malũ. sic valde ig
nominiosũ e ee malũ xpianũ wo
mũ. Fides mortua fic e male dicta
no hns fructꝰ. ch. xxx. Fides u u
ua arbor e. flores pfectũ ꝓpositũ
seruiendo deo. et fructus debitũ habẽs
salubꝛi sermone qui sit ad edificatio
ne fidei. ꝛ dat gram audientibꝫ
loquendo et fructũ debitũ bonoꝛ
opm pferẽs. ij. coꝛ. xij. Si cibus
ex fide uos pbate p opa. Fides mor
tua e ueldꝰ eadem ex aie. deo obla
tu. Jac. ij. Sic coꝛp⁹ sine spũ mor
tuũ est. ita et fides sine opibꝫ mor
tua e. B. sr̃ caute. Quid fides q̃
no opat ex dilectione. u cadat ex
aie. Bene honoras dim munere
fendo. bn placas dim. nue fidei in
cerfectoꝛ. Fides mortua signũ e
pditois. Jnundo. n. fides illa oſ
tendꝫ ei in quo fuit. Fuisse xpia
nũ. ex alia pte opa mala ostẽdẽt
ei fuisse xpi mumeũ. Fides illa oſ
tender q̃ fidelitate xpo debuit opa
ũ mala q̃ fidẽ ei nõ exhibuit. et p
sequẽs q̃ pditoꝛ fuit. Xpianꝰ
malus hns fidem mortuam. scꝫ
hꝫ litteras siue dampnationis
Plide. n. scriptũ est in coꝛde eoꝝ q̃
qui talia agit pcã. regnũ dei nõ
possidebit. Jnlub ũ oscie huiꝰ
uenerit scriptũ scriptura fca ꝓpria
manu q̃ipe talia fecerit. q̃dam
ei note exmalis opibꝫ relingũ
t incoꝛde hominis. Vnde glo ori
genis sr̃ illud. Rom. ij. cogi
tationũ accusantiũ aut defenden
tiũ. faciendũ inq̃d q̃ illa die co
gitationes accusabunt aias. ul defe
fendent. Non utiq̃ cogitationes
que tũc erũt. sz iste que nũc sũt i
nobis q̃z note q̃das et signacla
relinquẽt incoꝛde nũ ueldꝰ in
certa i occulto coꝛdis posita. q̃lla
dis reuelari dicunt. Fides ficta
e fides stragl. l. fides coꝛ q̃ ad tẽpꝰ
credit et in tẽpoꝛe temptationis

credunt. ch. xvij. De fide ñ
ficta legit. j. thy. i. Finis p̄cepti
est caritas de corde puro et cō
scientia bona. et fide ñ ficta.

¶ De magnitudine fidei.

Sequitur de magnitudine
et modi cārte fidei. Ad mag
nitudinē ū fidi q̄nq; ut̄ p
tinere. Primo ut ho credat de
deo. ut centurio. ch. viij. Qui
credebat xp̄m solo ūbo posse sa
nare seruum suū? et se indigū
ē ut xp̄c intraret sub tectū ei?
Vñ dictū ē de eo a dño. A nullo
in tanta fide i isr̄l. Secdo ñ ho
bona transitoria īmūdi mor
o tēpnat. Heb. Fide moyses gr̄
des fact? negauit se ē filiū filie
pharaonis magis eligēs affligi
cū ppl̄o dei q̄ pr̄ia? pecūi hīe iocū
ditate. maiores diuitias estimās
thesauro egyptioz imperuij x̄.
aspiciebat. n. in remuneratiōē.
Tertio ut ho maiōr̄ de dō cō
fidat. ch. xiij. Modice fidei
quare dubitasti? Luce. xvi.
Si deus cogitatus uestros modi
ce fidei? Quarto ut ho adlongā
credentiā bona sua dō ēdat.
Plagam. n. p̄napes longā ar
dentiā req̄runt. Isa. xxviij.
Qui crediderit ñ festinet. ex
pū. xx. Hereditas ad q̄m festi
natur in p̄napio? in nouissimo ei
dictū ē carebit. Et ecc. xx. ho

magna

ij. pars.

die generat̄ quis et eras expert.
et odibil' ē homo huiūmodi. Qui
to ī hoc ut eū ho aliq̄d petat a
deo. et ñ statī accipiat. ñ ppt̄ hoc
apposito desistat. ch. xv. Dicti
ē mulieri. o mulier magna ē fides tua? fiat ei sic
ut uis. Ad impetrandū mīt̄ū ualet
fidei magnitudo. Aug⁹ sup. Jo.
Q̄ntū uas fidei attulerit ad hoc
tantū implet. Et Bernard⁹ sup. cāt.
Magn̄ siquidē fides. magna mer.

¶ De fide implicita. et explicita.

Consequēt dicendū est de illa di
uisitate fidei q̄ ē fides explica
ta et implicita. De q̄ breuit̄ notā
dū q̄ plan dicent hīe fidē explica
ri de omnib⁹ credendis. ad hoc. n.
pueniet illud pet. i. iij. Parati sēp
ad satisfactionē omni poscenti uos
rōnem de ea re quę in nobis est
fide z spe. Simplices ū debēt habe
fidē explicitā de aliq̄bus articulis. et
de omnib⁹ implicitā. ut scilz credant
uerū ee omne q̄ credit ecclia. ita q̄
in nullo ei cōtradicāt ī particulari. In
summa notand̄ ē. q̄ sex sunt q̄ tenēt
ad hoc q̄ fit gr̄a medabile. Prim
ē simplicitas. in hijs. n. q̄ fidei sunt.
Qui ambulat simpliciter ambula
bit fiducialiter. Pū. x. Ambros⁹. Aufe
rant̄ ambiguitates. ubi fides grē. Sō
n. reapienda sunt ambiguitates fidei q̄
contrarie? in hijs q̄ fidei sunt. Discato
lib⁹ credit. nō dialecticas. turpe ubi

de fide

eiusde Ambrosij. ¶ B. iuli. de ofi
dactoe. Intellect' inquit si signa
ta fidi tepter urupere. reputantur
effractor. scrutator maiestatis. Ad
fidi simplicitatē monem. Exod.
xx. Si altare lapideū feceris mic
hi. nō edificabis illud de sectis lapi
dib. Si. n. leuaueris cultrū tuū
sup eo pollueris a tumen ingeniq
p altrū intelligit sup altare fi
dei leuandū ni est. ut ingenui nos
trū inhus que fidei sint auctoritā
u sacre scripture pferam. Secdm
e innocentias. Tertiū magnitudo.
de quib dictū e pu. Quartū e
feruor. Mth. xvij. Si habueris
fidē sic granū synapis. dicetis
monti huic transi hinc et trāsi
bit. et nichil impossibile erit nob.
Glo. Eadem pfecta grano synā
pis comparat que sit intacta e hu
milis. et pectore feruens. nullis
nidentib. nec ullaz uirtū appa
rens. sz preclaris tamen q sit ibi
ostendit. Quinti e integritas ut
omnes articuli credātur. nl explī
cite nl implicite de quib dicit p. Sex
ti e stabilitas. ut ho nō facile re
linquat fidē suā. Mth. ij. Fidē
illā exspectem. q de dnatus e
hijs qui fidē suā nūq mutant
a bello. Vn ualde reprehensibiles sūt
illi qui uidentes aliquē hereticū e
magne abstinentie nl liberter
dare elemosinas credūt ppē hoc
ē sane fidei. et dimittunt fidē suā
quā tā diu uixerunt. et parentes
eoz tenuerunt pfidē illā nō acque
scentes ꝓuerbo salomonis Pu. i.
Audi inquit fili mi disciplinam
patris tui. et ne dimittas legem
matris tue. Quā ille in decipiunt
non attendūt. q sic michil phibz
esi qui hꝫ manū sanā et os sa
nū habe odim infirmū. sic nichil
phibz illū qui absurdes ē et qui
libenter dat elemosinas. habe odi
lū fidei corruptū. sic qui tā ē ipse
sellōe rei nō defectū dimittit esse
sibi auferri. sic nec debz ho defec
tū relinquere fidē in qua nutritus ē.
Im tali casu qui cito credit.
leuis est corde. Eccl. xix. Nec debz
homo moueri. si aliquos hereticos
uidcat nl abstinētes. l misericordes.
cū multo plures inueniantur ta
les qui sūt fidei catholice. Multi
n. magne malicie sūt inter hereti
cos. qz occultant qūtū pssūt.
Nec mirū cū seipos occultent.

Explicit tractat' fidei. Incipit
tractat' de spe. 7. ca.
tractaturum fidei. age
dū e de spe. et hoc modo.
Primo describones spei ponēt.
Secdo ommendatioi ei' insistetur.
Tertio tāget de hijs quibz spes
adnuat. Quarto de hijs que spei
aduisant. Quinto de rebz speran
dis. Sexto aduersitates spei dete

II q. j.

demus · Descripciones spei · spes sic describit̃ iij. libro sentẽ

ciarum a magistro · Spes inq̃t ẽ exspectacio future beatitudinis uenientis ex dei gracia et ex meritis p̃cedentib; q̃ prima pars huius descripcionis habet p̃t ex glo[ssa] super illud · ro. v. paciencia uero spem · Spes inquit ẽ certa exspectio future gl̃e · Et notandum q; spes q̃nq; sumit̃ pro re q̃ speratur · vt act. ij · Exspectamus beatam spem · Q̃nq; uero p certitudine gl̃e future · ut ro. v. paciencia uero spem · glo · id ẽ certitudine future gl̃e · q̃nq; pro uirtute · ut · i · cor. xiij · nũc manent fides spes caritas · q̃nq; pro motu uirtutis · et ita describit̃ hic · Item notandum quod sic duo sunt · ubi ẽ exspectacio spei · Est enim motus ad aliquid habens tendentiam ad futuram beatitudinem · q̃ motionem · Aug̃ in li. de uidua te dei vocat aspectum · ostendens aspectum talem ad spem p̃tinere · Prius ẽ mundos esse oculos habere q; sit p fidem · Item ibi manendo ale git · Jo. xv · Manete in me et ego in uobis · et · i · Jo. iij · Qui ma

ner in caritate in deo manet et deus in eo · Quia deo per peccm̃ re cedit · i. ipse exspectacionem · q. ad spem requirit · Item notandum q; ex tribus cognicionis q̃ opponit̃ dubitacio ni · et hec pertinet ad fidem et ex tercio fiducie que opponit̃ turba cioni uel desperacioni · et hi pertinent ad spem et ex tercio securitatis q̃ opponunt̃ timori separacionis · et hec pertinet ad patriam · Item notandum q; timor spei sit circa illa que supra nos sunt · ad euitandum motum spei Valet consideracio liberalitatis dei q̃ seruientes sibi remunerat · et sup̃ merita put decet ipm · quia ipsa liberalitas dei uocat̃ gracia unde scripcione posita cum dicat̃ deus ex dei gracia · Valet etiam ad euitandum motum spei consideracio pi mi. · cum deus promisit se redditurum p̃mium his · q̃ sibi debitum deseruiunt · Item ex tribus uerax ẽ · promissa soluens · Ex tribus spes quasi duabus basibus innititur · dei liberalitate q̃ sibi seruientes remunerat ut decet eam · et dei ueritate · q̃ s seruientibus soluit q̃ promisit · Et ad ipsa duo pertinent due particule ultime scripcionis apposite · Item notandum q; motum spei quis p̃cedit mitra in actu · ut ineo q; in caritate ẽ et bona opa faciat · ibus spe rat se ipsi futurum beatitudinem · q̃ q; motum p̃cedunt motum spei nõ

dein aspicit q. fit p spem.

+ i loco spũali q; q̃ ẽ de qua p̃manentia

mactu ſi in ſola intentione uir in
illo qui ē in pcō mortali qui in
certum tantū bonū q̄rēdo p̄ uir deū
illustrer cui suū adpenitentiam
qui cū p̄sumptione sperat se hī
turum beatitudinem. Cogitat
emī se per grām dei ad hoc hītu
rum mita: ḡb; beatitudo debea
t̄. Iterum describit spes ab au
gustino. in li de cultura dei hoc
m̄ spes mgr ē qua quis ad id qđ
credit se puenturum p̄sumit.
Potest etiam sic describi. Spes ē
appetit excellentis boni cum fi
ducia optandi. Comendatō spei .13.

Sequit de hys q̄ pertinet
ad cōmendationē spei. Do
tandum q̄d ad spei cōmendatōm
p̄mo ualet p̄ hoc quod scriptura
sacra uocatis monet ad spem. Nā
aplicatio enim ā monitionis of
fendit utilitatem hī. Unus. p̄s
Sperent in te qui nouerūt nomē
tuum. Item. Spera in dño et fac bo
nitatē. Item. Spera in eo et ipe fa
cet. Item. Sperate in eo omīs cō
gregatio ppli. Item. oſ xiiij. habe
te fiduciam. Et iterum Io. xvij.
confidite ego uici mundum. ñ solū
scriptura uidet ad spem monere
Naturaliter enī qui debilis ē et ruinę
cadē alicui adhereret et innitit.
ut pater ipīo q̄ cum eleuat ad
standum et estimat se casurum
si cum adhereret alicui sic na
turalis ratio dictat animę aguos
centi debilitatem et insufficientia
am suam. q̄ fortiori se adhereē debe
at. et innitī. Secō hoc quod scp
tura sacra uocatis beatos asserit.
sperantes in dño. p̄s Beati omīs
qui confidunt in dño. Item bea
tus qui sperat in dño. Item Be
atus uir. cui ē nomē dñi spes ei.
Ptū xvi. Qui sperat in dño: be
atus ē. Ysa. xxx. Beati omīs qui
exspectant eum. Item beati omīs
qui sperant in dño optata enim
eis succedunt. Tertio hoc. quod
spes omnipotenti innititur. Ysa. l. Quis ambulauit in tene
bris. tenebris in quam adūstratus
tu ē tuū et fulgor. ſ. prosperita
tis. speret in nomīe dñi et īnitat
ur super deum suū. quia spes om
nipotenti īnitit. ideo firma est.
et non timet ruinam. Dauid. Qui
confidit in dño. sicut mons syō
Spes ē que dicat. Dūs firmamē
tū meū. Spes petat se in deū. Ip
se ūnon ē crudelis ut se subtrahat. ira
et spantē in se cadē permittat.
iuxta uerbū Augustini. Qua
re dūs uocatis nos ad īnitendum
sibi monet si supponere nos nol
let. Non ē illusor deus ut se ad
supponendum nos offerat. et
nobis innitentibz et in ruinam
ire se subtrahat. ro v. Spes
autē nō confūdit. Glo. aug. Con

fīmam

·ij·ps·

fund ⁊ r̄ qui q̄ sperabat non ī uc
tur sicut contingit illi qui spe
rat in homine hec aūt spes nō
confundit: q̄ ē indeo ⁊ fallit ⁊
falli pt̄ ps· Inte speauerunt: et
n̄ sunt ꝯfusi Item deus mis ide
ꝯfido: non erubescam Iē Inte do
mine speraui: nō ꝯfundar Ec
c̄ y· Nullus speraūt ineo: q̄ cō
fusus ē Vanitas est n̄ pstare
fulamentum in nuēta: si uanus ē
n̄ negare fulamīnū ī nuēta Vñ
cū dns uitas sic: ī nuēta sibi se
n̄ subtrhit· Quarto q̄ spes est
uelut arbor: sita in optimo lo
co Adhēret enī diuine bonitat:
vñ hūdanc̄ sentat effectū eius
Treñ· uj· Bon ē domuj: spa
ētibz ineum Spes ē uix fortē
dine mie: io mie dine vñficiañ
cessant ī Aue ei Dauid Ego in
mia tua spa Item Spaciem
in domino mia curcūdabit Item
fiat mia tua domine sup nos·
gradmodum speraūm inte Iē
Oeli dñi sup metuentes eū ⁊ ī
es⁹ spāt sup mia ei Ps· uerum
Ego sicut oliua fructifera in de
taui ī mia dei ī etnū Spes ar
bor benedicta est: fructus ubertes
ihs cū aia dñi hūdat Iē x
vij· Benedictus uir qui confi
dit ī dño ⁊ subditur· Erit q̄ si
lignum q̄ transplantat sup
aquas: q̄ ad humorem mittit

irriget

radices suam et n̄ timebit cum
uenit estus· ps· Erit tanqua
lignum q̄ plantatum ē sec⁹
⁊ c̄· Quinto indubitabilis ē spes a
multiplicatio sue effectū Vn̄ effectus
ipius ē securitas· Dauid Inte
o speraui non timebo q̄ faciat
mi homo· Multo secur⁹ est spans
in dño protector ē do omnium sp
rantiū in se· Dauid· Dns pte
tor uite mee a quo trepidabo·
Dns spantū ī se pro muro ē un
diq· dd· Domum ī circuitu po
puli sui Domus ē turris fortis
sima ps· xviij· Turris fortissi
ma nom̄ dñi adquim confugiet iust⁹
tus ⁊ exaltabit· Nom̄ dñi filio ꝺ
dicat ysa· xxx· Ecce nom̄ dñi
uenit de longinquo ire spans
bz in se altissimū refugium Ip
se ē etiam eis urbs fortitudinis
ysa· xxvi Urbs fortitudinis
nr̄e syon saluator ponet ī ca
mur⁹ et ante murale· Murus
ē uitus dilatans animum
le mitum humanitatis Vtil
q̄ facit ad securitatem mam
Item spes metitur in diligentia
et dei auxiliū· Deimo· Sap̄
ij· Qui ꝯfidunt in illo intelli
gent ueritatem· Ps· xvij·
Dicat de exspectante futura bo
na quocūq̄ se uertat prudent⁹ in
telligit· Agnoscat enim ī adu
sa diligētib⁹ dñm cooperari bo

nũ · De sedo in psalmo · Inuolo
speranit cor meũ · et adiutus sũ
Item · Spes lubat tribulacõm
a mouendo · ut patet in susan
na · Daniel · xiij · Que flens · suf
pexit ad celũ · Erat n · cor ei fidu
cia in dño in domino · et in ps leg ·
Inde spauit pres nri · spauit · et li
berati eos · Vel lubat pacienciã
qui mod' ubacionis melior
ẽ · 66 · Asellus lubat · cũ paciãm
dat Spes pacientẽ facit portari ·
onus pñtis milic · Gñ · xl · Vi
dit regem q' eet bona · et terram q'
eet optima · et suppossuit humeꝝ
suũ ad portandũ · ij · Osa · vij · Pere
unites septem filios per uni' dieꝝ
spe Aspicies bono aio febat pñ
sentem q' in deum hebat · Q' Act ·
xxix · Propt' spem istius cathenã
circumdatus est · S · in morat · ꝓ
le bñ uiuẽ in exteriorib; minis ho
sistẽ · qui scit de spe trina semp
gaudere · Item spes saluat · ps · Q'
salvos facit speraites in se · Pu
xxxij · Qui sperat in dño · salua
bit · Eo · ix · S pe eni salui facti
estis · Item spes ẽ columpna · totiꝰ
spũale edificiũ sustentans · qui
a deficiente spũale edificiũ corru
it · et mẽs inbarat · ĩ despacionis
cadit · Hec columpna in cayn d
fecat · cum dño dic · Gñ · iiij · Ma
ior est iniquitas mea q' ut ueni
am mereat · Item spes galea salutis

est caput in tionis homis · et inte
gũm illesam custodiens · i · Thess ·
vi · Induam galeam spe salutis
Spes · et anchora ẽ aiam seruans
ne a procellis temptacionũ adeo
urrũpat · Heb · vi · d' apostolus lo
quens de spe · q' sicut anchoram
hemus aie tutam · et firmam
Glo · aug · Si undis fluctuari ĩma
rissimo noli abrũpi ab an
chora aiquam in tres ad portum
fluctuat nauis in anchoris · et nõ
longe a tra proiect' · ñ inertiũ fluc
tuabit · et si ad temp' fluctuat · Item
Spes hoiem fortem efficit · Ysa · x
xx · In silencio · et spe erit fortitudo
uestra · eodem · xl · Qui sperant ĩ
dño mutabunt fortitudinẽ · fortitu
dinem mi q' pam · i · fortitudi
nem dinam · Felix · mutacõ ista
q' facit q' sperat in dño · de uuribz
suis diffidit · et de adiutorio dis
fidit · qui ꝓpa fortitudine se
tenet · et adiutorium pati ẽ ei semp
prit de ipo · et fidit · B · sup cantica
sti loñ ppenciam ubi claioiem
reddit q' q' ꝓpenete facit omis q'
in se spant · Deniq' omia possibili
a sũt credenti · Idem in sermoni
bz · Quatenus in bonus dñi fidu
cie pedem ponere is catenus possi
debis · Item spes baculus ẽ uale de
necessari peregrinãtib; in uia pñti
tis uite · qui huic baculo innitit
nõ corruit · Non delinquẽt os

hũ · n ·

qui spant in eo. Item. Non fatigā
tur. nec debilitabitur. Ysa. xl. dicit
·ij· ps· despantibus in dño assument pē
nas ut aquile current
et nō laborabunt. ambulabūt et nō
deficient. Ps. Spans in dño ē in
firmabor. Item. spes impossessio
nem regni celestis. aiām añ rēp
quodam in introducit. Vñ ad hebr
vi. dr apls. Spem in certam tem. us
q ad interiora uelaminis et sup illd
ps. Spa in domino. Dicit glo. spes
ē introitus fidei et subditur in glo. p
spē enī intrat ad uidendū illud q
creditur. Spei fit promissio illa. Ysa
lvij. Sustollam te sup altitu
dinem terre et cibabo te hereditate
patris tui iacob. Tonsolatio spei
incelis ē uix ubium apli. Phil
ij. pā nobis existentib; in hac
uita mortali. mortalitatem ar
ctingit. Sap. ix. Si coram hominī
b; tormēta passi sunt. spes illoz im
mortalitate plena ē. Spes in eter
nitatem aiām erigit. et ideo nul
la mala sentat exterius que tole
rat. iuxta ubum gregorij. In mo
talib; spes in pfecta tpe ē qi qdā
nugilua sollempnitatis etne. nō
ieiunat si qñ ieiunium ce
lebrat cū securitatem hēat ut p
us ostensū ē. Secura enī mens qua
si iugē conuiuiū. Pu. xv. Spes de il
lis tribz q̄ dicit ezechiel scripta
in libro. ij. c. carnē sibi assumit

lamentationes relinquens dono se
nectꝰ et pietatis. et ne dono timoris
pa ē cui dñs dicit in nocte carmi
na. Job. xxxv. Nocte inq̄ plenus
ad uersitatis. Ips. Mandauit dñs
miam suam in die et nocte c. ē. spes
in hyeme plenus erit: hic qñ uer
nū tempꝰ. pā. ut nos in aduersis red
facit. Iuxta ubum aug. pā facit
nos gaudē in dolores aīm auertem
gaudens eratem floridam facit. p
ui. xvij. de gaudio eius legitur
Ro. xij. spe gaudentes. et Jac. v. Gau
dete et exultate q nomia ura scrip
ta sunt in ce. Pul. v. Exspectatio us
toz letitia. Gaudiū ū ipius omni
no dr gaudium spei. et nōdū rei
et ē exspectatione glorie repromis
se. Aliud est gaudium q ē de plen
ta bonoz de quib; dignum ē gau
dē. gaudiū spei ē sicut arra eteri
pmij. et ordinatio suauitatis. Spe
ri cessum ē intrare in ortum uolup
tatis et inde offerre odores ad de
cendam amaritudinem pfectus
ad uisitans. Spes in ce obprobria
gliar. Ro. v. gliam in spe glie filio
oz di. pā in deserto mundi deliciis
affluit. Cant. viij. Que ē ista que
ascendit de deserto. deliciis affluens. Ecc. ii. Qui timetis dñm spa
te nullum. et oblectationem uestr
et uob mia. pā dampna temporali
ū rez. ū reputat. Ad hebr. x. Rapi
nam bonoz uestroz cū gaudio sus

de spe.

cepiis agnoscentes uos hyre
melioremq; manserem ibam:
ppa ẽ que dicat illud ps. Quid
mi ẽ in celo: et a te quid uoluj su
per terram. ppa ẽ in labore reqes
in estu tribulationũ temperies:
et fletu solacium. De ei solacio le
ad hebr. vi. Ut fortissimũ hẽam
q; fugim ad tenendam spem &c.
Hec me solata ẽ in hu. m. q; ut
tand' q; non ẽ oĩno idem gaudiũ
et solacium. Qui u. solar non
ex toto a tribulaa ẽ immunis: sed
qi myrrham in se patit: dũ ma
nus eor eius pungunt nẽ bo
na ungũt. Ps. xxvii. Ungentu
et uarijs odoribz delectat cor et bo
nis amica aliijs dulcorant. Cõ
solatio spei ẽ dolous aut timous
aut alicuius affligentis et affecti
oms repsso. Item mitigatio spe
duum alicui ut auxilu ut alicuius
boĩcij. Spei ẽ iibum illud Je. x
xxi. Quiescat uox tua a ploratu:
et oculi tui a lacrimis: q; ẽ merces
opi tui. Si mices modica labore ẽ
mercenarij tollerabilem reddit: q;
facẽ debet seruus di mices etna. Ja
v. Agricola exspctat pciosum fẽ
tũ terre patienter ferens. Jncl: Si
ille pfructu tre quem spectat tã
patienter exspctat: quanto magis
nos celestẽ. Spes ẽ gẽma gratis
ma. Ps. xvii. Gẽma gratissima
exspectatio prestolantis id; de lõ
ge exspctans est qui bona etna
exspctat. Exspctatio uo eius que
ẽ spes gẽma gratissima ẽ et pp p
ciositatem: et q; spes ad modum
gẽme pellucida ẽ et pretiosa ysu
i intiõu ut per eam uideant celes
tia bona. Spes elatos: et p stra
tos erigit. Dauid. Dns erigit e
lisos. Ps. xxix. Qui spat i dnõ
sublenabit ipa uires repat. Si
cut n. alicui timore succumbenti
hostib; uiribz destruit et dat se
hostib; nil rebellionis opponens:
ut mulier uidens sanguinẽ su
ũ ut alienũ statim stupefacta
dicat totũ pditum ẽ et totũ est
mortuũ: sic ex spe uictorie uires
hõ resumit. Ps. xxxij. Si delpx
rauis in die anguste la sus in
minuet fortitudo tua. Dan. x.
In uisione tua diffluxerũt dolores me
e et nil remansit in me uirium. Ad
heb. xii. Confortate manus dis
solutas et genua debilia roborate.
Et iosue i. capi. dicit ẽ. Confor ta
re et esto robustus. Eccles viii.
Eccla confortauit sapientem et ẽ
fortis mola ẽ sũ qua non fit uia et
ratio. Ipa ẽ mola in fide q; cor eleuat
et sustinet timor ubi mola ẽ superi
or q; conterit ut ipm et etiã et
humiliatum ds nõ despiciat.
Spes aduersorum nos subsilio ne
subpondẽ tribulatiõ nũ deficiam
Timor ũ a superi nos opprimit ne

ex sufflem aut rapiam uento
temptacionis has duas mo
las iungit dauid dicens. Ab
altitudine dei timebo ego ū
inte spabo. Altera earum nō
ualz sū reliqua glō. ggi. sup
illud deut. xxiij. Non accipies
loco pignoris inferiorem z su
periorem molam. superior mola
spes z timor. Spes adalta sub
uehit. Timor aut cor in sius p̄
mit. Vna mola sū altā inutili
t habet. Impeditus g̃ p̄ore sem
per debent spes z formido iun
gi. q̄z incassum uīam spat si q̄
tacia nō timeat. Incassum me
tuit. q̄ nō fidit. Loco g̃ pigno
ris. mola superior aut inferi
or nō tollit. quia qui p̄dicat pe
nā tanta dispensatione dispo
nit deberi ut ī relicta spe timor
subtrahat. si subtracta spe timo
rē retinat. Item spes hostes nos
tros confundit. Job. vi. Confusi s
q̄ spauit. Sexto ignis diabolus est
spes apiculo suo. sil. i. desperacio
onis. ii. se ii. ca. An ignoras q̄
sit despacō. Despacō piculū t ac
ti grie exitus. p̄u. xviij. Impius
cū in p̄fundum uitioz uenit cō
tempnit. id t ex tono se negligit
Siait spes fuit ut naufragus
i medijs brachia iactet aquis.
sic despacō facit ut homo se im
mullo despans diat malū ubi ū

ex pugne totaliter cedit. ut pu
gil uictus totaliter desperans in fe
lix t. sicut ille q̄ spat in dō bea
tus t. Ecc. xxv. Felix qui ī hiis
aī sua tiuciam z nō exiit a spe
sua. Desperans t uelut arbor ra
dicit euulsa. Job. xix. Quasi eu
lse arboris abstulit spem meam.
Desperatio abyssus t de q̄ uix aut
nū quam t exit. ps. Descendit
usq; ad abyssos. sulla plaga u
det t magis desperabilis. plaga
desperacōis. se. xv. fractus t dolor
meus z plaga mea desperabil. Cē
tera pecā sunt ī flexiones cor
dis ad malum. pecīm desperacōis
fractura cordis t. ī. t. xxx. ī nsana
bilis fractura tua. pessima pla
ga tua. q. De adiutorijs spei. iij.

Seq̄ de hys quibz spes adiu
uatur z assignabim. iiij. spes
medīacōn ū seu. sidacōnum ob
spes p̄ adiuuari. p̄ma spes t di
recte in dm. Secūda t arca ca ap
do agim ut sustinem. Tertia ar
ca beneficia di gnālia ul spūalia
cōmunia ul spūalia. Quarta t ar
ca suffragia scōz. p̄ mam possum
sub duidere ut septem species q
rū p̄ma t in dm. in quantū crea
tor est. s naturaliter. amat artifex
opus suū. adeo ut nec possit au
dire q̄d ei detrahat. Vñ nisi mise
t quod deus amet opa sua z spe
cialit hoiem q̄ ad ymaginē

Supior

pdicne

pciosa

spei.

ij. ps.

24 s.

innet

similitudinem suam creauit
sap. xi. Diligis omia que
sunt & nichil odisti eoz q̄ fecisti
nō n odiens aliq̄d statuisti aut
fecisti. Sperare q̄ debet de eo qui
dedit ei ut sit quod potuis sit da
ret ei ut bn̄ sit Secunda ē inde
um in q̄ nō dn̄s ē sanctorū eni
amant homines ea q̄ sua sunt
& seruant ea & si ea perdidint
gaudent cum ea recuperant Vñ
uisimile & q̄d deus uelit seruia
re illos qui boni sunt & pōres
quos perdidit uelit recuperare
ad quod pertinent pabole de rea
paracone ouis perdite & dragme
perdite Lu. xv. Ita dico uobis gau
dium erit in celo super uno pēc̄o
re pn̄iam agente: quā sup nona
ginta nouem iustis qui nō indi
gent pn̄ia. & sap. xi Diuit. par
as omnib; q̄m tua sūt. Et eze
chiel xviii Ecce oēs aīe mee
sunt & quibzdam inq̄bus sub
diuit. ¶Nunquid uoluntatis
mee ē mors impij dicit dn̄s & nō ut
conuertatur a uijs suis & uiuat Ju
de hoies eandem fidem q̄ debet
seruus dño: debz & dn̄s seruo:
Sicut infidelis ē seruus si nō sub
uenit dño cū subuenire debet:
sic infidelis ē dn̄s si nō subueniat
seruo: cū inimica dnō impugnāt
cum & nō sufficiat eis resistē. Jō cer
tissime sperare debet qui ab

hoste inuisibili impugnatur
si tēptacō sup̄ uires ei & q̄d
deus ei non fluctuat sum uelnat
ut per culpam ei hoc sequatur
quia ipe negligens mutando
ei nūquam oracionis fuerit
ī facie ulato se reddidit. 1. coz. x.
fidelis deus qui uos non patietur
tēptari supra id quod po
testis sed faciet cum tēptacone
ne pueniri ut possitis sustinere
Legit de beato martino q̄ cū in
alpes incidisset in latrones:
& cum un latronum eum ferire
uellet alius ictum ferientis
mutat. & cū postea latrones qre
rent ab eo an timuisset: dixit
se nūquam tm securum fuisse:
quia sciebat misericordem deū
marie in tēptacone assistere.
G. Cum sentio te iratū tūc spo
te appiciuum. q: cū iratus fueris
mīe recordabis. Tercia cōsidera
cō ē cōsideracio bonitatis diui
ne: cui cum sūma sit sūme pla
cere bonitas. sūme displicz ma
licia Vnde uisimile ē q̄ para
tus sit iuuare eos qui uolunt ma
liciam deserere & bonitati adhere
sap. xiiii. Odio sūt deo impius
& impietas ei. & ecc. xii. Altissim
odio hūt peccōres. & ps. xi. Qui
bonus ē hauriet s grām a dnō.
Quarta cōsideracio diuine
mīe Deus enī cū sit sūme mi

sencors· non min' uult miserꝰ
amisia liare quam ipi liari
Aug' loquēs de illo ulo· pcare ꝛ
accipiens non tñ mgr hortare
t· ut petem' dare uellet· Eru
lescat humana pigricia· plus
uult ille dare· q̄ nos accipere·
pl' uult ille miseri q̄ nos amu
sia liberari· Ps ia dei qñ offert
pcoꝝ ꝛ quod pcoꝝ pcē nō audet
vñ oñdit Aug' in lartone q̄ dnō
aut· Memento mei cū uenis in
regnum tuū· Lu· xxiij· Consid
rabat mgr facundia sua ꝛ pro
magno hebat· si ul' ei in fine p
ceretur· dns aut ꝛtinuo inquit
Hodie mecum eris in padyso·
sm ia obtulit· q̄ mia dilulit·
Aug' in li· ofess· Dnē una spes
una fiducia· una firma pmissio
mia tua· ℟· Dnē in mia tua spe
raui· Jte melior ē mia tua super
uncas· ℣· sup cam· Meū mirū
mia dō dnī· nō plane sum mirꝰ
inops qm diu ille miator assue
rit· Tres alias spes ostacionis
ī dm innuit· ℣· in sermone illo· smias
dnī in eternū cantabo· Ta mgr
sicd in qbꝫ tota spes mea ostitit·
Karitatem adoptois· virate pro
missionis· poctatem redditio
nis Jtem sco cui credidi ꝛ cius
sum· quia in karitate nimia
adoptauit me· quia uera ex in
pmissione q̄ potens in exhibi

ctione· Hic ē funiculus triplex q̄
difficile rumpit· q̄m nobis apat
a nra in hūc carcerem demissū fir
mit' obsecro teneam' ut ipē nos ab
leuet trahat ꝛ pertrahat usq; ad
ospm gloue magnū dei· De hac
tate ad optois ie ibi ī Jo· iij· Vide
te qualē karitatem dedit nob ds
pat' ut filij dei nominem' ꝛ simus
Multū debet mone hoies ad hoc
q̄d de dō spent hoc q̄ deus pat' ego
ē B' loquens de dñica oratione·
Michi mgr dicitur oīō cui' pha
siū dulce nomine pacto sequtū
pcionsi opatōdaz pstat fiducia·
ꝛ glō· ōs· vi· super hoc nom pr
Jn hoc inquit datur' fiducia· q̄d
negabit filius quicquam dedit q̄d
pr ē· ꝛ luc· xi· Si uos cum sitis
mali uostis bona dare filijs uris·
quanto magis pr iir celestis spi
ritum bonū dabit pe tentib; se·
Ad hanc ostderacōm pertinet parabola
de filio prdigo· luc· xv· Vt filiꝰ ad
prem rediens cū osculo ꝛ aplexu
recapit· sollempne ouiuiū celeb'
tur· symphonia cū choro auditur·
ꝛ pr mia· epulat ꝛ gaudē oppri
bat quia fr tuus mortuus fue
rat ꝛ revixit· perierat ꝛ inuentus
ē· Ad eandē ostderacōm pertinet q̄d
oh· vi· Nolite sollicati ee dicentes
q̄d manducabim' aut quid bibe
m' aut q̄ opiem' sat· n· pr iir q̄ his
omnib; indigens· Cū nā doceat ꝰ

ta aĩalia ut puideant suis
z nãl' ꝺo dicter hoīibꝫ ut pui
deant filiis suis vsimile z qꝺ
ꝑr celestis non deser filiis suis ꝺ
silio ei' z aũ indigentibꝫ ꝓ mis
siones z dei q̃ mãri non possũt
que in scriptura ꝺtinẽt possũt
mulcũ iuuare spem. W. Memor
esto ubi tu seruo tuo in quo mi
spem dedisti. Ro v. Vt per pa
enaam et ꝺsolacoīm scripturarũ
spem team' Item ꝑtas dei ꝺsidera
ta multũ ꝑt spem iuuare cuꝫ
que facile ẽ liberare a magnis pi
culis ut aparuis et saluare ĩpam
as sicut in mlīas et solo ubo ꝑr in
plẽ ꝓmissiones suas. Eccles viii.
S'mo illius ꝑtare plen' ẽ. Seq' de il
la spe ꝺsideratonis q̃ ẽ circa ea q̃
ꝓpo agim' ul' sustinem'. bona o
pera q̃ fecim' ꝺsiderata spẽ iu
uant vñ in ps Sacrificate sacri
ficiũ i et spe ĩdo. Sic ꝑ homo spe
re in dño si sacrificiũ iustitie ob
tulit. Titũ ii. Sobe et iuste et pie
uiuam' in hoc scło expectantes be
atam spem. g̃g' in moꝛ. Cum o
p' creat' ꝓmꝫ fiducia ꝓfiat secu
rus ẽ de re. qu bonũ pignus a
puꝺ se hꝫ sic securi sunt de regno
futuro q̃ hñt pignus spẽ sancti
ũ. aꝛ. i. qui dedit pignus spẽ: in
cordibꝫ nr̃is. Ad eph. i. qui ẽ pigꝰ
hereditatis nr̃e. Item securus est
qui hꝫ bona opa q̃ quedam pig

noꝛa. Ꝯ in moꝛibꝫ Sancti uiri
quor labores nũc uerecũdã ꝺm̃
dantes exhibent toꝛiam remu
nacionis siue pigꝺa in ea spe
i cubicalium clausa tenent. Se
curus ꝑr ee de regno fuꝰ ai' ĩ
ĩpsoꝝ dariũ ẽ super se ipm̃ reg
nare. Ꝯ. Non ẽ uia ad regnũ sine
ꝓmiciis regni. ñ spare ꝑr celeste
regnũ cui ñ super ꝓpa mb̃ regna
re adhuc donatur. Mala q̃ q̃ ꝓꝺ
sustinem' ꝺsideꝛa spem aduuãt
Ro v. Tribulacio paciam operatur
paciencia pbacoīm. pbacio aũt spẽ
Ꝯ in moꝛ. bonoꝝ mens quo duri
ora p̃uictare tolerat. eo eternas
p̃mia certius sperat. Item tanto
spes solidioꝝ in deũ surgit. quãto
pillo quisq' gꝛuoꝛa ptulit. Sene
Vires aĩ nũq̃ eram suu fiduaꝫ
dare possunt: ñ cum mlte difficl
tates hinc et illinc apparuint et
aliq̃ ꝓpi' accesserint. Ille qui fu
dit sanguinẽ suũ cui dentes ere
puerunt sub pugno: cũ magna
spe descendit ad pugnam: multũ
adiuat s̃ iuꝫ lacessita. Terrus ẽ de
re ãuenalis ẽ: qui p̃aum hꝫ apꝺ
se. Sic etus ẽ de regno fuꝰ. q̃ mul
tas tribulacones p xp̃o sustinuit
quib; regnũ celoꝝ emit. Act xiiii.
P multas tribulacões oꝑtet nos
intre in regnũ celoꝝ. ꝺñi v. Beati
qui persecucõm patiunt ꝓp iusti
ciã quõ ipoꝝ ẽ reg. ce. et nõ quod

cum bona q̄ pro deo agimus t̄
mala q̄ sustinem⁹ ꝯsideram⁹ de
lem⁹ ea dei gr̄ē attribuē exemplo
pauli dicentis · t cap · xv · huiꝰmodi
caus illis omnib⁹ labor⁊ uu · ſon
ego autem · ſz gr̄ā dei mer
quē de ulla ſp̄ē ꝯsideracionis que
ē ct̄ dei būficia · q̄m possum⁹ subdi
tinguē in q̄tuor species · p̄ma ē ct̄
dei būficia genalia t ſp̄i alia ut ē
redempcio mundi · t alia būficia q̄
ad salutem humani gn̄is p̄tinēt
ad hanc ꝯsideracōm pertinz illud no
vum · Qui p̄pio filio nō pepcit ſz p̄
nob⁹ omnib⁹ donauit illum · quom
ñ cum illo nob⁹ oīa donauit · q̄
ty⁹ · ii · Qui dedit semet ipm̄ pro
nobis ut nos redimet ab omī in
iquitate · Vnē quid ē homo q̄
in notuiſti ei aut filius hom̄is
q̄ reputas eum · denq̄ mittis e
unigenitū tuū · in mittis sp̄m
tuum · p mittis t multū tuū t
ne q̄ nascer in celestib⁹ ad opa sol
licitudinis uit̄ · q̄ illos beatos sp̄ē
p̄ nos mittis in mūdū · Ir̄ · b · super
illud cant̄ · ii · Columba mea in fora
mīb⁹ petre · clauus penetrans cla
uus resans fructus ē mutuū ideam
uoluntatem dn̄i · Quod n · uidē
p foramē clamat clauus clamat
vulnus · Item patz archanū cord
p foramina corpis · patet illud
magnū pietatis sacramēt̄ pa
ret uiscā mie ind⁹ uiscerā nos

t 82

ouens exaltro · Idem · In quo clari
quam uulnib⁹ tuis illuxisti q̄ tu
domine suauis t mitis · t multe
mie · maiorem cni⁹ miscōm nemo
h̄z · q̄ ut animā suam ponat ꝙs pro
a dictis t dampnatis · Scda ꝯsi
deracio ē ct̄ būficia spūalia practica
tria · ad q̄ p̄tinet illud · B · sup cant̄ ·
Omīo mgr̄ pp̄ manslictudinem q̄
inte p̄dicatur · currim⁹ post te dn̄e ·
audientes quod non spernas pau
pem · peccatē non horreas · nō hor
ruisti ꝙfitentem latronem · ñ la
manctem p̄catem · nō chananeā
supplicantem · non de p̄hēsam ī ad
ulterō · non sedentem ī theloneo · nō
supplicantē publicanū · nō negan
tem discipulum · nō p̄secutorem
discipulor · nō ip̄os crucifixores tu
os · Inodore ungentez nioz
curr̄imus · Tertia ꝯsideracio ē ct̄
būficia corpalia genalia ut est
creacio mūdi · gubnacio · sustēracō ·
ad hanc ꝯsideracōm pertinz illud
of vi · Respicite uolatilia cli q̄ nō
seminant · nec metūt · neq; congregāt
in horrea · et p̄r uester celestis pas
cit ea · ſōne uos magis pluris es
tis illis · q̄ post de uestimēto ꝙ sollī
cti estis · ꝯsiderate lilia agri t c̄ ·
Quarta ꝯsideracio ē circa būfica
a corpalia spūalia de quib⁹ in sp
tura legit̄ · ut ē ꝯseruacio trūi pu
erorū in fornace · Dan̄ iii · t liber
cō susanne · eidem · xiii · ecc̄ de illa

cap^m
sl^a

de spe ad dñm

spectie ꝓsidacionis que ē cc̄ mita
sanctor ut suffragia quam in q̄
nior speries subdiuidē possumus
p̄ma ē cc̄ mediatorem dei ⁊ hoim
xp̄m ihm̄ Secda cc̄ mediatorem s
bam uginem Tercia carca ange
los Quarta cc̄ sanctos p̄ mum
multum spem uolunt ad quā per
uenit auctoritates sacre scripture
B sup cant. Puto iam sperne me ñ
potr xp̄e os de ossibz meis ⁊ caro
de carne mea Aug in li de ciui dei
Gra inquit dei nō potuit gratis ꝓ
mendari quā ut xp̄s unic dei filius
se in ꝓmutabiliter manens indue
ret hominē ⁊ spem dilectionis sue
daret hominibz: homine medio
quo ad illum ab hominibz uenire
q̄ qui tam longe erat iustus ab in
pijs beatus amiser is Ō p̄ter a
pud dñm hoī fiduciam deus hō est
nobis spes magna penitentibz quia
aduocat nr factus ē iudex nr ⁊ so
ror Siquis p̄cauit aduocatū hēm
apud p̄em ihm xp̄m iustum ⁊ ipe
ē ppiciatio pro pcis nris Ro viii q
ē ad dextam dei qui ⁊ interpellat pro
nobis Ipe sdm quod homo postu
lat: sdm quod deus dat. dd Acce
pith dona in hoibz: qui mitto ei dant
ecclie dona caritatū Vñ ecclia ī
fine oōnum petit oōm suam ex
audiri per dñm suū ihm xp̄m ec
Ad hebr vij. dr de ipo quod saluare
in ppetuum pt Accedens per semz

ipm semper uiuens ad interpellan
dum pro nobis eidem ix Ihe iuc
uuit ut ipm templū ut appareat
uultui dei pro nobis in ps Respi
ce in faciem xp̄i tui Respiciens
ds pr qm care gestat ecta filio
suo pepat ecce Item ps Sator
qm mirificauit dō scm suū dns ex
audi me et clamor meus ad eum
ex sup ē ps Saluū fac xp̄m tuū
dr glo Ecce quanta spes credentiū
cum pes erat passus pes fuit
dex aduocatus ē Consideratio ⁊ me
diatris mee multā fiduciam pt no
bis dare Ipa enim ē dulcedo ⁊ spes
nra ut cantat ecta ipa mat ē scē
spei Inipa ē grā omis uite ⁊ ueri
tas ⁊ Omnis spes uite ⁊ ueritas Ecc
xxiiii Ad han ꝓsidacom ⁊ ad p̄cedē
tem pertinet id B Securi ha
bles accessum o homo ad deum: ui
hēs filiū añ patrē ⁊ añ filiū matrē
filius ostendit p̄ci cicatrices ⁊ uulnā
mat ondit filio pectus ⁊ ubā ñ ulla
p̄ ee repulsa ui tot caritatis ocur
runt insignia Beata ugo tronus
grē est in qua s fons grē quiescit
hebr iiii Adeam cum fiducia ad t
ronum grē ei ut mīam ⁊ sequam
je xiiii Soli gle recordare ⁊ ne ir
ritum facias fedus tuum nobiscū
Solium gle ē beata ugo ipa enī ē
tronus eburneus de quo iii xp̄s ⁊
ii Pal ix ipa ē stella maris luci
ge nom̄ ꝑgnus omaria q̄ mitrat

Sō de S. ayare

stella maris ꝺ̄ꝑ̄ naufragantes
in mari hui⁹ mundi cum
lium et auxilium deficiat: ad pre
tium salutis dirigit sicut ē q̄dam
stella q̄ naufragantes in mari iu
sibili cum tem⁹ obscurum ē ad
portum dirigit. ℣. sup⁹ eum lange
li. ℣. missus ē angelus gabriel. ℟. ñ
surgunt inq̄t uenti temptacōnū
si in curris scopulos tribulacōnum
respice stellam. uoca mariam. et
paulo post. ꝺ̄ periculis. in angus
tijs in reb⁹ dubijs. mariam cogi
ta. mariam ī uoca non recedat
a corde. non recedat a ore uel in
petres ei⁹ auxilium non deseras
⁊ uite exemplum. ꝺ̄ quem se
quens non deuias. ꝺ̄ rogās
nō desperas. ꝺ̄ cogitans ñ er
ras. ꝺ̄ tenēte nō corruis. ꝺ̄ p
regente non metuis. ꝺ̄ duce ñ
fatigaris. ꝺ̄ propicia peruenis ⁊
sic in tem⁹ ipō experiris quod mi
to dem⁹ sit nom̄ ⁊ginis o maria.
ꝺ̄ data ē mundo q̄ aque ductus
p quem gr̄a a deo descendant. ecc̄. xliii.
Sicut aque duct⁹ ex riui a pad uso.
B. loq̄tis de ipa uehemencia desiderij
feruore inquit deuocionis puritā
te oc̄ois fonte ac ī gurgite pietatis
ut hauriēt super angelos q̄m re
fundet hom̄ibz aquam uiuam.
Item ꝺ̄ ea tanto tempore fluen
ta gr̄e defluēt quia nō d̄ñs inter
serat aqueduct⁹ ꝺ̄ ea ē collū caput

ecclie. s. xp̄m corpus eius ⁊ iun
gens. Qui p̄ feruorem nō
adheret non adherebit capiti col
lo amoris. Cant. vi. Collum tuū
sicut turris eburnea. collum ē
ba uirgo q̄tum ad mediacōm ē
ris uox q̄ ad defensionem. ꝺ̄
ta ē ūga directionis errantis iu
a p̄sentis uite salubr̄ dirigens. ⁊
te ē ūga in signum clemencie q̄
uero assiduo mundo exercita. hec
uit. Assiduē⁹ inc̄patur beatitudo
ꝺ̄ ea ē ⁊ uirga moysi apharaone
in finali rei⁹ exitu israhelitas
liberans. Exod. xiiij. ⁊ cordibz ar
dis ⁊ duris q̄ deuocionis pudōr
sui. xx. ꝺ̄ ea ē uirga de radice vel
se egressa. i. de incendio diuini amoris
ysa. vi. Vesse inc̄precatur īcendi
um. ex magnitudine diuini amo
ris q̄ de deo in mundo beatam uir
ginē. q̄ occasione preces hūt gr̄am
quam hūt apud deum. Nunquā
n fuissē mat̄ dei. ñ preces fuissēt
quia nō fuissē nec̄e io pacta ē eam
exprendē in p̄cibus. vñ secure pos
sunt accedē p̄ces ad eam rang⁹
ad suam quodam m̄ quia sibi da
tam. Aug⁹ in oracōne ad b̄am ma
riam. O maria in quo multū
audeo. multū gaudeo. multūque
gaudiū multum faciat m̄ auda
ciam si sic ē sicut n. ē. recipe nobis
mira mansuetudo ⁊ fedat ut salus
pro nobis hēas id est q̄d es. nos

de spe.

ui p te id eē quod sum? Si n nulla
pcessisset nra ml̄ieris filio non eēt le
cta nra redempcio. Q si necessa
ium nō eēt redimi nō eēt necessa
re patrē redemptorem. Vt quid ei
nestum pcī p̄ p̄ūb; pareres. si
de eēt qui pcaret. Vt qđ mat̄ fie
res saluatoris si nulla eēt indigē
cia saluatis. Ipā ē liga que florem
non ul̄ protulit nec fructū sufficientē
ad mundi redempcōm. nec ad elec
torum eternam refectionem. Ipā ē
que mestis consolacionis ui uū
prouidet. Jo. ii. Vinū aīt filio suo
nō hnt. Ipsa ē cel̄ laria dei/ mico
gaudet. Cant. i. Introduxit me
rex in cellaria sua. et subdit̄ in per
sona fidelium. Exultabim? et leta
bim? in te. Ipā ē aurora surib; inf?
nalib; tremebunda. Cant. vi. Q?
ē ista q̄ progredit̄ q? aurora. o sur
gens Job. xxiii. Si subito appare
rit aurora arbitrant̄ umbram
mortis. Ipā ē pulchra ut luna Cā
vi. Luminare enī noctis ē. luceſ
ces qui sunt in nocte pcī. Ipā est
media? luminis. Luna recipit
lum a sole et dat mūdo. cū mūdus
p̄ aliquid in ep̄ium s'et soli
nō p̄t id recipere a sole sic ba ugo lu
men gr̄ē recepit cum mūd? nō eēt
dignus illud recip̄e. B' cum tu dig
nus nō eras cui filius dei daretur. da
tus ē marie ut per eam accipes q?
qđ habes. Ipā p̄pinqua ē ualde pec
catoribus. sicut luna inf? planetis
p̄pinquior ē tre. Pulchritudo ei?
ut pulchritudo lune. qua hijs
q̄ siīt in nocte pcī pulchra appar;
p̄ magnitudinem mīe sue. ad q?
rales marie hnt oculos. Ecc. xx
uii. Sicut oliua speciosa in cāpis
Cant. uu. Pulchriora siīt ubera tu
a uino. B' in sermonib; suos quid
in quit in cet̄is uirtutib; q̄ gaudem?
ubi. si in mīa tua poc? nobis ipis
laudam? uiginitatem humilitatē
miramur. si mīa mus? sapie
dulce? hanc amplectim? caritate
cordamur. sepius crebrius inuo
cem? hec ē enim que totius mū
di reparacōm obtinuit saluatē oīm
pepetrauit. Constat enī pro uniuſo
gnē humano fuisse sollicitam au
dacē ne timeas maria in meis
ti enī grām q? querebas. Quis
q? mīe tue o būdicta. longitudi
nem latitudinem sublimitatē
et profundum q̄at inuestigare
stam longitudo e? usq; in diem no
uissimū inuocantib; eam unus
sis subuenit. latitudo replet orbē
terrarum. Vt tua mīa quoq; sic ple
na omīs tra sic et sublimitas ei? a
uitatis superne inuenit restaura
cōm et profundum ei? sedentib; in
teneb's et umbra mortis oportu
it redemptōm. Per te enī celū i
pletū ē. in fernus euacuat? ē. stau
tate ruine celestis urbis exp̄tib;

misis uita predita data sic pote
nissima z pussima caritas in af
fcū ꝓpagendi z subueniendi ha
bundat effcū eque locup in uto
que. Ad hunc g fontem sitabun
da ꝑueret anima nra. Ad hunc
mie cumulum tota sollicitudie
mis ia mā recurat Idem. Sileat mi
sdiam tuam ugo beata siqs est
qui inuocatam eam in necessi
tanbz sibi meminerit defuisse.
mia ei nō defuit z theophylo fili
theophilus in quada urbe cicilie
tam prudent z utilit res ecclie
cas dispensans q eū mortuo epo
dignum epatu omis ppls accla
mauit. At ille ꝓcul dubio dnam
aliū malut ordinari epm. Ac
Ab honore suo in uiste depositus
ad tantam ꝑpagam deuenit ut
conducto quodam mago hebre
o ad recuperandum honorē suū
opem q̄reret a pncipe demonioz
A quo iussus ē negare filiū dei
z mrem eius cum omi ꝑpito ea
ni z ipam ab negatoīm scribere
z sigillatam tenere z sic ei seruia
o se addixit. Qui in crastinum
recuperato honore suo nō multo
post ad se reuisus mestia be ma
rie omi pnia se afligens. Ymo
sibi piam matrem dei reuelau
uit eaq sibi apparente ab renū
cians dyabolo xpoq unū filiū
dei z ex maria uirgine natū z oē

xpiani ꝓpositum p fitens. Ꝑ eam
z xpi filii eius gram recuperauit
z ad indicium in dulce sibi uene
rursum ei dormienti apparens xpi
mat. z scriptum abrenūciationis
quod signatum dyabolo dederat si
p pectus eius reponit quo theophy
tus recepto in crastinū die dnica
coram epo z omi eccla pandens or
dinem rei omis ad stupore z lau
dem dei z genitricis xpi marie z
monit z in eodem loco q sibi pia
ugo apparuit stans ibide p triduū
mortuus ē z sepultus. Idem ba ugo
go elc ē ut sol. Cant vi. Sicut
enim solē luminare pars ī hūs
mundi sufficiens sic ba ugo nec
p̄mam similem uisa ē ī habere fa
cultatem. Ipa lucet fulgore miracu
lor ugq orbi clarum. Non sic alii
sancti qui aliquot annis post mr
tyrū suū fulserunt miraculis z ī
in spālibz locis. Suffragia ē ui
ginis usq in diem iudicij ī assu
bunt. Ecc. xxiiij. Usq ad futurū
selm non desinam. Ipa ē tribulis
hostibz in fertilibz ut castrorū ac
es ordinata. Cant. vi. Ideo fideles
in temptationibz suis fregīt debet
eam inuocare. Ipa ē mulier contē
rens caput serpentis in fernalis.
Gn. iii. Sz sunt qui uidentes nelle q
ipa conterat caudam qui nō ī ip
cipio temptationis eam inuocant
Ipsa ē archa testamēti. Exo. xxv. In

de spe.

hac archa posuit deus thesaurū
suū ꝯm mundo ꝛ tulit ad hanc ar
cham rectrix ecclia ī necessitatibus
suis Jpā ē archa nō solum plena fr
ꝛ super plena B sup illd spc scīs
super uenet ītc Cur ueam inq
uam plenam sup uenturū asserit
spm scm ūnu ad uenuente spū ple
na s' id quoq; supueniente nob
super plena ꝛ superfluens fieret
Jpā per coronam qm̄ s' meruit
miūt ꝛ p̄cabr ad eam recurren
tibr piacām Vñ super coronam
arche fuit ꝓpiatorīū Jpā ē mulī
er gratiosa inueniens gr̄am his
pro quibr eam querē uolui v pīi
ꝛ Jpā ꝛ ē mulier bona ꝛ equa pū
xviii Qui īuenit mulierem bo
nam īuenit bonū ꝛ hauriet iocū
ditatem a dnō Añm ipa cēt mag
na fuit penuria bonoꝝ spūaliū in
mdo cēt xxxvi Vbi nō ē mulier
ingemiscat egens Jpā ē mat nō
solum filii dei naturalit sī ꝛ ōium
filioꝝ dei per gr̄am Vñ quod dns
dixit discpło quē diligebat de ip
sa Ecce mat tua Jo xix Jntelligē
dum ē de quolibr q̄ diligit xp̄c ꝛ
cant viij mat uocatur Mus
tu der te frem sugentē ubā ma
tris mee s marie Jdo freqnt dicē
dum ē ei illud quod cantat eccla
Monstra te ee matē Jndigebat
mund matre pp paruitatē pu
sillanimitatis ꝛ defectuū mltipli
citatem Jlla ad uirtutē pusilla
nimoz Vñ dicit ei ecca Jnua pu
sillanimes solite timē pusillus
grex quia Jplacuit patri ure dare
uobis regnū Jpā ē mat mīe qñ
miseri nō poterit mat ōipotencie
qñ miseri nollet mater mīe Jdē
reuolue tecum seriem euangelij
ꝛ siquid asperum ꝛ siq; durū īue
nis in maria deuiceps eam sus
pram hēas ꝛ ad eam accedē ueais
Jpā ē mat pulchre dilectionis ecc
xviii Jdō amans filios suos fatu
o Amore ut aliq̄ mires faciūt Jp
sa omīs filios dei q̄ī mdo isto quasi
gestat in uisceb pietatis exhibēs
eis ubā ꝛ solacionis Cant iiii
Pulchre sūt mame tue Jn eodem
pulchriora sūt ubā tua uino Jrē
Sicut xp̄c ē ostiū regni celoz Jo x
Jta ipā ē fenestra ipius Vñ can
tat ecclia Jntrēt ut astra flebiles
celi fenestra fcā es Jpā figurata
ē per fenestram arche quam heb
i dicunt fuisse cristallinam p q̄
hūit tm̄situm columba que cessa
cōm diluuij ī dicauit ꝛ spē salutis
attulit Jrē ipā ē fons riam ecclie
irrigans ꝛ fecundam reddens
Cant iiii fons ortoꝝ ꝛc fons ī
uallib inuenit ꝛ ba uirgo hui
lib ē familiaris Loca fonti uici
na floruda solent ee ꝛ iucunda sic
familiares be ūgini florent uir
tutib ꝛ uirēt bonis opib ecc xl

Super omnē aq̄ uiriditas Dē
quit de illa spēe ꝯsideracionis
que ē ad Anglos ad quam pert
neat illa uba sacre scripture que
nob indicant benuolenciam ut
bñficiencia am anglox ut ē illud
Luc xv Gaudiū erit angelis dei
super uno peccatore pñiam agente et
ps Angelis suis deus mandauit
de te ut custodiant te in omnibus
uiis tuis B' logns de hoc ubo q̄
tam inquit delet tibi hūbi ī fer
re reuēcia afferre deuocionem
ꝯferre fiducia reuēcia ꝑsen
cia deuotōm pro benuolencia fi
duciam pro custodia Idem qd sub
tanas custodibz tuis eam ni supe
rari ni seduci mun aut seducē
possunt fideles sunt prudentes
quid trepidam tm sequam eos
ad hēamus eis et in protectione
dei celi cōmorā Jo magna est
dignitas aīaz ut unaqq hēat
aborsu natiuitatis in custodiam
sui anglm delegatū B' logns de
illo ubo Vsa ir u Super muros
tuos ierl'm ꝯstitui custodes Benig
ne dne inqd q̄ ē ꝯtentus mōr
fragilitate muroz si ipis hoim
custodibz Anglicam custodiam sē
ponis Ad eandem ꝯsideracōm ꝑtin
net illud of xviii Videte ne con
temnatis unū ex hijs pusillis
Angeli n eoz in celis semp uident
faciē pris mei q̄ in celis ē Jte illd

lieb i stolle omis sunt admūstra
tory spē in ministerii mei ꝑpeos
q̄ hēditate capiunt salutis Exo
xxiii Ecce ego mitto anglm me
um qui p̄cedat te et custodiat tui
a et introducat in locum q̄ parā
ui et thob v Angls dñi commitetur
uobiscum eidem xii Quando o
rab s eum lacrimis aut angls tho
bie ego obtuli orōm tuam dnō et
Lu vi factū ē ut moreretur mē
dicus et ꝯ et Apo xii Michael et an
geli eius ꝑliabant cum draone
et supra canē Bñ tecum agentur
o mat ecclā bñ tecū agitur in loco
peginacōnis tue de gelo et de ira ue
nit auxiliū t Sedt de illa spē con
sideracionis q̄ē ad eos ad quam p
tinet id Job iiij Ad aliquē sanctū
quē et id ps Leuaui oculos meos
in mōtes unde ue auxilium mihi
rituales sā sunt et id Bernardus sā sunt q̄
festiuitatibz sanctox uigilando ꝯsideran
te debemus Auxiliū sā exemplū
et ꝯfessionem mīam Auxiliū qui
a potēs intra potētiam ē in celis aīe
facien dñi dei sui Si hoīes ad hunc
uenīet missus ē prōbly rogauit
pro eis Nunc tanto amplius quāto
uberius cognoscat missas nras ora
pro nobis p̄rem quia ba illa pa
tria caritatem eius nō immutauit
sed augmentauit et nūc pcm induit
sibi uisceā tm̄ē cū aīe fonte mīcat
sistit B' super canē sō ābigo ego qa

possunt

tr

apli et aplici uiri tanto in mor
te potentius sponsam protegant
et custodiant quanto in ipsa am
plius confortatus est principatus eorum
Cum caritas eorum in uia modi
ca sit respectu caritatis eorum in pa
tria secundum illud ysa. xxxi.
Dixit dominus cuius est ignis in sy
on. et caminus eius in iherusa
lem. Verisimile est quod sancti qui
in hoc mundo tantum amauerunt
peccatores quod pro salute eorum
se morti exposuerunt. Multum
sint parati iuuare eos modo in his
que ad salutem eorum pertinent
nisi per culpam eorum steterit
Vnde multam deberemus habere fidu
ciam in illis et specialiter in eis quo
rum plura argumenta habemus
sicut in illis qui in hac uita mor
tali leguntur fuisse pietatis emi
nentis ut de beato nicolao legitur
qui erat ualde compaciens et super af
flictos pia gestans uiscera. et bea
tus martinus diuisit pallium
pauperi et in illis qui morte in
minente petierunt deum propitium
fieri hijs qui memoriam eorum a
gerent ut beata katerina que xpo ait.
et fac miam meam agentibus
memoriam. et in hijs de quorum
tumba manat oleum ad indici
um pietatis eorum ut de tumba beati
nicolai et de tumba beate katerine

De hijs que spei aduersantur. iiij.

de spe.

Sequitur de hijs que spei aduersantur.
Spei uero uidentur aduersari
diffidencia de deo siue desperacio et
confidencia in creatura. desperacio
homine in reddit maledic
tum et protectione dei in dignum
eccli. ij. Ve dissolutis corde quoniam
non credunt deo. et ideo
non protegentur ab eo. Despe
rans est similis cayn. caput cordis
habens tremulum. Vagus et profu
gus est a procella temptacionis a
terra uiuencium proiectus eo quod
non habet anchoram spei qua reti
neatur. desperacio est peccatum in spiritum
sanctum. Vnde super illud gen. iiij. Ma
ior est iniquitas mea etc. dicit
glo. desperacio est blasphemia in
spiritum sanctum. que non remitti
tur neque in hoc seculo neque in futuro
quia aut putat deum nolle dimit
tere aut non posse. tanquam ut
omnia non possit aut inuideat
saluti. De desperacione habetur supra
in capitulo de commendacione spe
i in fine et in tractatu de accidia
secunda parte. xvi. capitulo. Con
fidencia uero in creatura triplex
est. Prima est presumpcio sui confiden
cia de se. Secunda confidencia in homine
Tercia confidencia in re inferiori
homini ut in diuiciis. de prima di
citur prouerbiorum. xxviii. Qui confidit
in corde suo stultus est. homo
de se presumens cum homo de

Jo.

Ye stultus

se non sufficiat neq; ad subsis
tendum neq; ad bñ uiuendum

Tripliciter ē homo insufficiens ad
subsistendum ꝓmo q; sēm uer
bum ggr ēt omniñ que de nichi
lo sunt in nichiliñ tendent ñ ea
ōim actor manu regimīs reti
neret Secō quia non ē sufficiens
defendē se ab hostib; suis īmo a
demonib; ado ꝓmereretur ñ ado
mino protegeretur Treius iu
osia dñi q; nō sum ꝓsumpti B
si boni spūs se a nobis elongauit
ī pcūl malor spūuum quis sustinę
potit Terao q; alo indiget sīq
uita eius deficēt qui īsufficiens
a nō ē in angl̄o īmo ñ in lapide
bꝰ Esurientes z sitientes aīa de
fecer eor in ipis Item ad bñ ui
uendum triplr ē īsufficiens
Ꝓmo quia nō sufficit ex se bonā
uitam inchoare i cor xv Non
quod sufficientes simus aliq;
ex nobis q̄ a nobis Cogitacio
ꝓmīi opꝰ ēē uidetur potest homo
per peccatū se occidere sed non
potest se occisum sustitare sap
xvi Homo per maliciam occi
dit animam suam Osee xiii
perdicio tua israhel tantummo
do me auxiliū tuum Secundo
īsufficiens ē in bono inchoa
to perseuerare Greg Caro bo
nū a mittitur nisi a largien
te custodiatur Tertio īsuffi

Tr2

cienꝰ in bono inchoato profi
cere Ꝙ super illud cant i Tra
he me post te diciat in persona ec
clesie Domine sico me nequa
quam pos se peruenire ad te nisi
gradiendo post te sz ñ hoc quidē
nisi adiuuet ate ideo ꝓcor ut tra
has me post te Beatus siquidē
est cuius auxilium abste Ho
mo presumens de se maledict⁹
ē ysa v Ve qui sapientes estis
oculis uris De presumpcio
ne ista require in tractatu de spe
in a tercia parte v capitulo Cō
fidencia uero in homine fallax
est hominem confundens ysa xx
Confundentur ab ethiopia spe
sua xxxvi eiusdem Ecce confidis
super baculum arundineum
confractum istum super egyptū
cui si innixus fuerit homo in
trabit in manum eius et perfo
rabit eam Sic pharao rex egy
pti omnibus qui confidunt in
eo Jemi ix Vnusquisque ap
imo suo se custodiat et in omī
fratre suo nō habeat fiduciam Con
fidentib; in homine sacra scrip
tura in multis locis maledicit
Jeremī xvii Maledictus homo
qui confidit in homine z ysa
xxxi Ve qui descenditis in
gyptum ad auxiliuum z cetā
et non sunt confisi super sanc
tum israhel z dominum ñ exq;

ix?

sierunt Confidencia ꝙ in rebꝫ i
ferioꝛibꝫ ualde periculosa est g
g̃ super Job De creatore desperat
ꝙ si spem in creatura posuisset J
dem quasi in aquis defluentibꝫ
fundamentum ponere est inre
bus labentibꝫ spei fiduciam uel
le solidare ꝯ v Spes impij
q̃ lamigo que auento tollitur
et tanquam spuma gracilis q̃
a procella dispergitur Job viii
Spes ypocrite peribit ꝙ paulo
post Sicut tela aranearum fi
ducia eius glosa g̃g̃ Tela ara
nearum studiose texitur: fla
tu uenti dissipatur Sic quicꝗd
ypocrita exstudat famous aut̃a
tollit Item Job xxvi Si putaꝛ
ui aurum robur meum ꝙ obꝛi
zo dixi fiducia mea supple ma
le michi accidat glosa Obris
est studis auri moles prou xi
Qui confidit in diuiciis suis cor
ruet ecclesiastici xxvi Beatus
dues qui non speratur in pecu
nie thesauris Et i dyy vi di
uitibꝫ huius sci precipe non
sperare in incerto diuiciarum
sed in deo uiuo cum aurum ꝙ
argentum uix secure possint eẽ ꝙ
in archis seratis Factus est q
ex his securitatem uult sibi
facere quoniam non possunt
securitatem dare quam non
habent et cum bona tran sito
ria mendaciter non soluen
do quod promittunt Factum
t ineis fiduciam hr̃e ysa xx
vii posuimus mendacium spem
nostram et mendacio protex
ti sumus sMendacio protege
batur goliath cum diceꝛ dauid
i Reg xvii Tu in quit uenis
ad me cum hasta gladio ꝙ cli
peo ego aut̃ uenio ad te in no
mine domini Hasta clipeus
et gladius promittebant ei
victoriam: quam tñ nõ hñt
Et notand' q̃ quatuoꝛ sũt
que possunt esse causa despera
cionis Primũ ẽ ꝑtã magni
tudo uel multitudo Genes
iiii maioꝛ est iniquitas me
a q̃ut ut ueniam merear
Sꝫ factum ẽ propter multi
tudinem uel magnitudinẽ
peccati desperare cum ubi su
perhabundauit delictum sup
habundet gracia Ro v q̃ ma
ioꝛ miseria ampliꝰ soleat
mouere misericoꝛdiam Ab
yssus ñ miserie abyssum in
uocat mie Vñ peccaui pecca
tum grande turbabitur con
sciencia sed non perturbabit
Vulnerum enim domini recoꝛ
dabꝛ Idem Quid tam ad mo
tem quod non xpisti morte ꝯ
uincitur Augustiñ x libro confes
loquens ad deum patrem me

rito inquit michi spes
ualida in xpo ē quod sanabit
omnes languores meos pere
um qui sedet ad dexteram tuā
et te interpellat pro nobis alio
quin desparem. Multi enim et
magni sunt languores mei. mul
ti enim et magni sunt sed am
plior ē medicina tua. Idem in eo
dem. Ille tuus unicus redemit
me sanguine suo nō calūpnie
tur me superbi qm̄ cogito pre
cium meum. Maiorem mali
ciam in homine diuina boni
tas que summa ē magis odit
parata eam destruere et eumq
eam uult deserere ad uiuare.
Secundum est multitudo tēp
tacionum. Quidam enim pu
tant se eē desertos adeo quia
non dat eis quietem a tempta
cionibus cum pocius temptacio
signū diuini amoris sit. Est e
nim erudicio fili
orum dei. Iud. iii. Hee
sunt gentes quas reliquit
dominus ut in hiis erudiret
israhelem. Pu. xiij. Qui di
ligit filium suum instanter
erudit eum. Multiplicacio tēp
tacionum signum est quod
aliquis de manibus dyaboli
euaserit. Dum aliquis ī car
cere unicum habet custodem
uel duos si euaserit omnes
eum insequuntur. Sic dum aliqs
captus a dyabolo nō tm̄ eum de
mones insequuntur quantum
cū euaserit. ps. Domine quid
multiplicati sunt qui tribulant
me. Greg. Illos pulsare negligit
quos iure quieto se possidere sentit
Preterea quod uidetur eē impug
nacio pocius est defensio ut patz
in paulo in quo impugnacio cas
titatis erat defensio humilita
tis. ii. cor. xii. Ne magnitudo re
uelacionum extollat me datus
est michi stimulus carnis me
e. Tercium est frequens casus
uel recidiuacio. sed fatuum est
credere infirmitatem huma
nam plus posse cadendo quam
dei uirtutem releuando. Freqs
casus cum ad humilitatem ua
leat quodam modo facit ut ho
mo ad fortitudinem accedat.
Humilitas uero triumphare fa
cit sicut superbia facit corruere
Vn̄ bn. super cantica. Superbi
a siue iam existens siue nondū
semper erit causa subtracte gra
cie. Nunquid qui humilibus
dat graciam. humili aufert
datam. Humilitas deo dat
gloriam et ideo per consequēs
super eum ponit pugnam. E
iusdem enim est gloria uicto
rie et pondus pugne. Super
bus presumit ideo cadit. humil

indeo ꝙ fidit ī o unicar petrus p̄
ceteris ceadit qui p̄ceteris p̄
sumpsit Q̄ rtum est nimia ci
cia prou xv In merore animi
deiciet spē deiciet inquam
in profundum desperacionis
ecē xiii felix qui non habuit ai
tristiciam ⁊ non exaudit aspe
sua Ideo non est continue hē
da memoria peccatorum nec ꝙ
tinue cogitanda dei iusticia im
mo q̄nque respirandum est de
dei misericordia Greg Consi
derantes quod deus iust⁹ sit
peccata uestra nolite negligere
re considerantes quod pius sit
nolite desperare Idem ꝓpter e
caam de dei super nos miscio
ne ꝙ fidere ⁊ dentra infirmita
te formidare ysidor benignus
est deus ⁊ seuerus si tantum
benignus esset eius benignita
tem contemnemus si tantum
seuerus desperaremus ꝙ notā
dum quod ea que dant occasi
onem desperacioni aduersan
tur spei que uō spem adiuuāt
de quib; ecī ē p̄ius remedia sē
contra desperacionem v.

De rebus sperandis.

Sequit de rebus sperandis
que sunt glia aime et glo
ria corporis De quibus ysa lxi
In terra sua duplicia possidebūt
⁊ prou ultimo Omnes domes
tici eius uestiti sunt duplicib;
Hee sunt due stole quarum u
nam iam hūt sancti alteram
exspectant Apoc vi Date siī
illis singule albe stole et dictū
est illis ut requiescerent adh
tempus modicum donec comple
antur conserui eorum Iuhis
duabus stolis beatitudo atten
ditur Beatitudo uero est ut
ait boecius status omnium
bonorum congregatione per
fectus Idem Perfecta felicitas
est quicquid uelis ad esse et ō
ne quod nolis abēe Aug in li
de moribus ecclie Beata uita
est cum id quod est hominib;
optimum et amatur et habet
Idem Aug in enchyridion
Ille beatus est qui omnia que
uult habet nec aliquid uult
q̄ non decet Nō q xij sē q̄b ꝑ
nosc magnitudo fute glorie
Et notandum quod duo dece
sunt que ualere possunt
ad cognoscendum quid ualde
magna erit gloria fideliū li
cet hic humiles sint et abiecti
Primum est hoc quod deus i
ra care uentlit gloriam istam
etiam amicissimis suis Pe
emit eam martirio crucis
Paulus amputacione capitis
et ulsimile est quod ipse non
deceperit eos cum sit amicus fi

delissimus immo quod plus
est ipse met emit gloriam is
tam carissimis suis amicis
scilicet crucis ignominia. Vn
de uerisimile est ineffabiliter
esse magnam gloriam illam
quam xpistus tanta ignomi
nia emit. Secundum est glo
ria pulchritudinis quam ui
demus etiam in inferioribus
creaturis cum dño placet deco
rare eas. Lilium in hyeme ui
le apparet et qui nullius pulch
tudinis. In estate uero cum do
mino placet decorare illud mi
rabilis est pulchritudinis. Id
uidemus in pctis. Mt. vi. Consi
derate lilia agri et cetera. et sub
dr. Dico autem uobis quoni
am nec salomon in omni glo
ria sua coopertus est sicut u
num ex istis et post. Si fenum
agri quod hodie est et cras in cli
banum mittitur. deus sic ues
tit: quanto magis uos modi
ce fidei. tertium est gloria pulch
tudinis quam uidemus in his
que sapientia artificum fiunt
uidemus enim quod ex ligno et
lapidibus et metallis que qn
de terra sumuntur par
uam hnt pulchritudinem fi
unt opera mire pulchritudinis
ut patet in glia salomonis. iii.
Re. x. Videns regina saba om

nem sapienciam salomonis et
domum quam edificauerat et c.
non habebat ultra spm. Qui d
ergo glorie habebunt amici dei
cum deo placuerit eos decorare
secundum magnitudinem sapi
entie sue. Quarto potest appa
rere magnitudo eius ex uerbis sanc
torum quibus deus reuelauit
eam ut est illud ysaie. lxiii. Ocu
lus non uidit deus absque te. q
preparasti exspectantibus te. Et
illud. cor. xii. Oculus non uidit
nec auris audiuit: nec in cor ho
minis ascendit que preparauit
deus his qui diligunt eum. Et
Ro. viii. Non sunt condigne pas
siones huius temporis ad futu
ram gloriam que reuelabitur
in nobis. et id cor. iiii. Id quod in
presenti est momentaneum et le
ue tribulacionis supra modum
in sublimitate eterne glorie pon
dus operabitur in nobis. gn. xv.
Ego sum merces magna nimis
tua. exo. xxxiii. Ait moyses ad
dnm. Ostende michi gliam tuam
Qui respondit ei. Ostendam ti
bi omne bonum. pu. xi. Desi
derium iustorum omne bonum.
dauid. Nimis honorati sunt a
mici tui deus. Quinto per hoc
quod legitur. Mt. xvii. In trans
figuratione domini factum.
quod resplenduit facies eius

sicut sol. et uestimenta eius fac
ta sunt alba sicut nix. Voluit
enim ibi ostendere dominus glo
riam quam habitura sunt corpo
ra in resurrectione. Sexto ho
nor quem contulit xpistus cruci
que ei seruiuit. Augustinus super
ps. Crux de penis latronum tra
siuit ad frontes imperatorum.
Quid faciet deus fidelibus suis
qui tm̄ honorem contulit torm̄
tis suis. Ambrosius super beati i
maculati. Si obprobrium tuū
gloria est domine ihesu. quan
ta ē gloria tua. tue igitur par
ticipacione glorie quid erimus
cuius sumus obprobrio glorio
si. Septimo. honor quo xpistus
honorat sanctos suos modo in
terris. Maior enim reuerencia
exhibetur pulueribz uel ossibz
sanctorum uel etiam pannicu
lis quibz induti fuerunt quam
exhibeatur maximis principi
bus huius mundi. Vnde ueri
simile est quod multum sit eos
honoraturus in celis. qui facit
eos tantum honorari in terris
Octauo quod gloria eorum si
milis erit glorie dei. Iuxta illd
i. Jo. ii. Filij dei sumus sed non
dum apparet quid erimus. Sz
cum apparuerit scimus quoni
am similes ei erimus. Verisimi
le est quod creatura illa que i

naturalibus similis deo exti
tit. et operando deum imitata
est multum debeat decorari cū
deo in gloria assimilabitur. Ro.
viii. Quos predestinauit con
formes fieri ymaginis filij sui.
Nono locus in quo xpi benig
nitas uult eos esse. Jo. xii. Vbi
ego sum illic et minister meus
erit. et eiusdem. xvii. Pater
quos dedisti michi uolo ut u
bi ego sum et illi sint mecum.
ut uideant claritatem meam
Luc. xxij. Et ego dispono uob
sicut disposuit pater meus mi
regnum. ut edatis et bibatis
super mensam meam. Decimo
quod regnum hēbunt. Mt. x
v. Venite benedicti patris mei
percipite regnū et cetera. Apoc. x
xij. et regnabūt in scl'a seculoz
Vndecimo. corone p̄ciositas. ps
Posuisti in capite eius coronā
de lapide p̄cioso. Lapis iste pre
ciosus deus est. Hec ē illa mar
garita p̄ciosa q̄ qui inuenit
uendit omnia que h̄t et emit e
am. Mt. xiii. Circa coronam is
tam non solum attende lapidis
ualorem. sed etiam splendorem.
Est enim splendor glorie. Hebr.
v. Qui cum sit splendor glorie
Apoc. xxi. Ciuitas non eget so
le nec luna ut luceant in ea.
Nam claritas dei illuminabit

eam · Amende ⁊ corone decorem · quam decenter ſ corona ꝑuēi ar capiti · Caput enim cordis ad eam et propter eam factū eſt · Aug⁹ · in libro ꝓfeſſionū Domine feciſti nos ad te et inquietū ē cor nostrum donec requieſcat in te · Duodecimo hoc quod de us eos ministerio proprio honorabit · Luc · xii · Precinget ſe et faciet illos diſcumbere ⁊ tranſiens ministrabit illis · Hec ministracio erit diuine facici in qua ſunt ſūme delicie oſtensio · dauid · Lenficabis eum in gaudio cum uultu tuo · Job · xxxiii · videbit faciem eius in nubilo · ſunt facies illa nobis abſcondita ē · dauid · Quam magna multitudo dulcedinis tue ⁊c · Job · xxvi · Qui timet uultum ſolis tui ⁊ expandit ſuper illū nebulam ſuam · Magnitudinē ⁊ glē ſaluādor oſtēdit hoc quod deus uocat eccām ſpōſā ſuā · Et erit in gla ſponſe ut decebit regē celeſtē ſponſū ipſi⁹ q̄ gla deſcribit in ps · Aſtitit regina a dex · t · in ueſte deau · ⁊c · Cant · iii · veni de libano ſponſa mea ueni de libano ⁊ coronabis · Īē q̄ fideles dicū ē filii dei · ⁊ filii hmīi eph · v · eſto te imitatores dei ſicut filii hmī · vñ erit gl̄a eor ut decebit tm̄ patrē · de q̄ gla · no · v · gliam ihe gle filioz dei · Item hoc q̄ dicunt du in ps · ego dixi dij eſtis ⁊ filij excelſi omnes · ſicut de aliquo dicit quod ipſe ē rex ul archiepūs eo q̄ regem ul archiepm̄ hēat in ſua uolūtate · ſic amici dei in futuro dicentur pp unionē uolūtatis ē deo · i · cor · vi · Qui adheret dño unus ſpūs ē · Amicic ē unicio amantiū · Aug⁹ talis ē dſq̄ · qualis ei dilectio · Si certā diligis tra eris deum diligis quid dicam deus eris non audeo hoc dicē ex me · ſi ſcripturas audiam⁹ · ego dixi dij eſtis ¶ No. xij · fructū ligni vite ~ ~

Et notand̄ q̄ xii · erūt electis poſt genalem reſurrectōm · que poſſunt intelligi p fructus ligni uite · de q̄ · apoc · ult · ē leg⁹ · p mū ē ſanitas abſq̄ infirmitate · ps · Qui ſanat omīs infirmitates tuas · yſa · lx · occupabit ſalus muros tuos · Scdm iuuenilis ſū ſenectute · ps · Renouabitur ut aq̄le iuuentus tua · q̄ inetate · xx · annox ſemp manebūt · eph · iii · dōs occurramus omīs in unum perfectū īm̄ ſuram etatis plenitudīs xp̄i · i · thyſ · iiii · Rapiem̄ obuiam xp̄o in aera · ⁊ ſic ſemp cū dño erim⁹ · Terciū ē ſacietas ſū faſtidio · hic ū ſitiam⁹ oculis uſu⁹ auris auditu · cū · i · ſ̄ cē ībonis implebitur deſiderijs tuis · ps · Saciabo · r · cū apparuit

gloria tua. ysa. xlix. sḡ̃ esurient
neq; sitient amplius Greg. Sancti
desiderabium ne sanctas genet re
dium uel fastidium desiderantes
sanabium ne eū anxietate sit desi
dium. Q̄rtum ē libras ad qm̄ fa
cunt corporis agilitas ⁊ subtilitas
Corpus enim non detinebitur' ul'
pa grauitate ul' alicius co' oppo
sitione. Aug. Vbi uoler spūs ibi er
pinus ⁊ corp. Q̄ntū ē pulchritudo
abs deformitate pulchritudo co'
assistit inclaritate ⁊ sinu debito et
figura mbroz. Sap. iii. fulgebūt
iusti Saluatorem exspec
tam dnm nr̄m ihm xp̄m qui re
formabit co' humilitatis nr̄e cō
figuratum corpu claritatis sue.
Secundum impassibilitas ad q̄ī mo
lestias pinet ysa. xlix. sḡ̃ cadet
super eos sol nz ullus estus ysa. x
xv. papitabit mortem in sempit
num. Septimū hūdantia sine ī
digentia. Deut. viii. Rerū omniū
hūdanc̄ perfruaris. Jud. xviii.
uobis dns locum in quo nullius
rei ē penuria. gg̃ Nichil extrius q̄
appetatur nichil intrius quod fasti
diatur. Octauū pax absq; pertur
batione. Nonum securitas sū cumo
re. ysa. xxxii. Sedebit ppls meus
in pulc̄re tudine pacis in tabernacu
lis fiducie ⁊ in opulenta ps. Q̄
ponit fines tuos pacem. Decim
cognitio absq; ignorancia ⁊ coz. xiii.

Videm nūc per speculū ⁊ īenigma
te. tūc aūt facie ad faciem. Jam nūc
cognosco ex parte tūc aūt cognoscā
sicut ⁊ cognitus sum. Vndecimū
gl'a absq; ignominia. Col. iii.
Cum x̄s apparuit uita uīra tūc
⁊ uos apparebitis cum ipō ī gl'a
Duodecimū gaudium sine tristi
cia. ysa. xxv. ⁊ apo. vii. Absterget
deus omnē lacrimā ab oculis e
oz. Jē. ysa. xxv. Auferet deus om
nē lacrimā ab omi facie ⁊ op
probriū ppli sui. Jē. ysa. lxv. Ob
liuioni tradite sunt angustie p
ores ⁊ eiusdem li. lenitia sempi
terna super capita coz. gaudium
⁊ letitiā apprehendēt ⁊ fugiet do
lor ⁊ gemit. oz. xxv. Intra īgau
dium dni tui. Jubilo introeant īmi
tent magnitudo gaudii q̄ hōi
nem undiq; cinget. Jo. xvi. Iterū
uidebo uos ⁊ gaudebit cor urm
⁊ gaudium urm nemo tollet a
nobis. hic nō nullū gaudiū ele

Et notand' q̄ gaudium coz.
electoz̄ pueniet q̄ a sex partī
bz. primo a beatitudine. Secundo a loca
mentitate. Tercio a iocunda soci
etate. Quarto a corporis glificatio
ne. Quinto ab infirmo. Sexto a mo
do. Decimo legitur ysa. xxxiii.
Regem in decore suo uidebūt. ecce
x. Dulce lumen ⁊ delectabile ē oculis
uidere sō. Jmmissione regis tripler e
rit gaudiū primo in uidendo facie

duuinam· quod erit sūmum
gaudium Aug⁹ si mali posset
mallent mīfno dm̄ unde ⁊ im
pius quam ext⁹ penas dm̄ nō
unde Crisostom⁹ Ego multo g⁹
uiores q̄ gehennae dico crucia
atus remoui ⁊ abica ab illa glo
ria nec puto ita acerba eē gehē
ne incendia ut sūt illa quib⁹
torquentur is qui arcentur a
spectib⁹ dei Q̄ Reuera illd est
um ⁊ solum gaudiū q̄ nō de c⁹
atura sz decreatore capit q̄ cū
possedis nemo toller ate ⁊ pa
ta omīs Aliunde iocūdius me
tor est· omnis sua uitas dolor
ē· omē dulce Amar· oē decor
fedū omne postremo quodē
q̄ aliquid delectat possit mo
lestū ē di bonitas in finitum
excedat omnē bonitatē cātā·
delectatio que erit in percepō
ne create bonitatis· ps· facie
tuam domine requiram· Jo· x
vii· hec est uita eterna ut cogn⁹
cant te solū dm̄ um ⁊ q̄ misis
ti ihm̄ xpm̄· ⁊ ps illo· Qui reg⁹
ist⁹ explicatur id· Ostende fa
ciem tuam ⁊ salui erim⁹ ⁊ super
illud ps· Ostendā illi salutare
meum· Diar glo· h uisio est
tota mētis. q̄ deus uidet fa
cie ad faciem· Tercū celū ē q̄s
te ē padysus si dia pt paradi
sus· Vū d⁹ glo· Aug⁹ sup· ii· tor· xij·

Jbi tecta uita in fonte uiuo bi
bit· inde aliquid aspergitur huic
ne uite· dd· Sitiuit aīa mea ad
dm̄ fontem uiuum· Omnes delica
e ā sunt in mūdo illo uelud mun
me gutte sunt q̄ a fōte illo flux
erunt· Ve inimicis dei qui gut
tas illas inter ra lingūt fonte
suauitatis ⁊ tempto Je· ii· delu
ūr me fontem aque uiue flu
uus sunt omnes delitie que flu
erunt in mundo ⁊ erunt usz in
diem iudicii respū illius fluui
tatis quam sit una gutta aque
ē totius maris, tū tāta iucūdi⁹
delectatio in pr̄a uncula creatu
re· q̄ta inuenietur in pō creatore
fit g⁹ ido· ca tuisten· Si dīne bonī
tatis uestigior uestigia tuī hūr
suauitatis q̄ hī upē sons suauita
tis deus· Aug⁹ in li· ⁊ fec· pl̄ delec
tāt· q̄ singula si sentiri possent
ꝛ longe hīs melior q̄ sentiri oīa· se
cundū gaudiū erit⁹ iudendo hūa
nitatē ī· b· pior⁹ plenū omnī su
auitatis dulcedine inde hominē
hōis conditorem· Tercū gaudi
um erit in ꝛsideratione unionis
humane nature ad dīnam· su
rabile enī gaudiū erit electis ē
agnoscēr quod frat⁹ eor sed m⁹
nem deus ē· Magnitudo hui⁹ gau
dy· pt pceptōi ex gaudio q̄ solēt
hīe parentes cum filii eor fiūt
epi uł archiepi· Tanta erit capa

Tercū celū ē q̄s
te ē padysus si dia pt paradi
sus· Vū d⁹ glo· Aug⁹ sup· ii· tor· xij·

ns unitas ⁊ mbroꝝ quod mb̄r
honorem siu capitis siuī repu
tabunt sīē caput hoīs bona ꝛ
mala mbris suis illata sua re
putat ſ̄ē aloa amenitate ꝛplex
gaudium electis prouenier p
mo a loa rhob xuu tea
nis ero si fuint religione semis
mei ad uidendū ihrlm
Apo xxu ſlox ulr nō erit ⁊ sdm
philosophum añ coꝝ in quo ēdi
ūstras luminis ē aluud supⁿ inq̄ē
uniformitas luminis per totum
ꝰ coꝝ ē celum empyreum inq̄ē
lumꝰ manuū Sdō aloa puritate
Apo xxi ſlon intrabit in ea abq̄
coinquinatum aut abhoīacom
facens Tertio aloa claritudine
m O ysrl quam magna ēdo
mus dei ⁊ ingens locus possel
sionis eius Sed ab ultimis ter
rarū hyspanie usq ad indos
paucissimoꝝ dieꝝ spacium iac
si nauem ferat uentus ac celes
tis illa regio per triginta āños
uelocissimo sydei uiam p̄stat ⁊
tem sotietate uenit ꝛplex
gaudiū p̄mo ex multitudine vi
dentium magnam q̄ dinume
rare nemo poterat Sdō ex nobi
litate sotietatis in qua erit bau
go ⁊ angli sū q̄ sē qui oīs reges
ul regine erunt vū filius dei d
uenisse de regalibus sedibꝫ sap
xviii Plus debent hoīes laborare

solū ut possent ēe una die cum
bata uirgine q̄ multi laborant
pro etna glia Jo Ad custodiū
egredē queso paulisper de car
cere ⁊ papilione corpous ut iosho
stans uideas gliam dei p̄cedere
⁊ p̄sentis labous añ oculos tuos
pinge mecedem quā si oculus
uidit ⁊c Qualis erit illa di
es cum ⁊ maria mater dnī cho
ris obuiantes comitata uigine
is cum p̄ rubrum mare subm
so exercitu pharaone tympanum
tenēs percin et responsoriū Can
temus dño gloriose cū honou
ficatus ē ⁊c Tertio de amicabi
litate sotietatis illius Tantae
uī erit caritas int eos quod
gaudia aliox sua reputabunt
ysa xxv Dixit dñs cui ignis ī
syon ⁊ caminus ī urlm sp magi
nam caritatem hēditas illa ō
nibꝫ una ē singulis tota iuxta
ūbum gg Item accidit gliſi
cato quadrupler prouenit gau
dium p̄mia corpus pulchritudi
ne sdm ab eius subtilitate ter
cū ab ei agilitate Qrtū abet
impassibilitate p̄mū erit incorpe
ꝛ eius q̄ erit iuxta se ut f alia
cōi in floa cepit gliſicato cedant
Tertiū ꝛ ei q̄ erit sup se ut ad
spm suum pfectam possit hrē obe
dientiam quartū ad id quod e
rit ſ se ne ab aliquo possit ledi-

Item ab inferno triplex gaudium electis provenit. Primo ex hoc q̄ infernū euaserunt. Secundo ex hoc q̄ hostes corporei ibi abūdabūt. ps. Lenabimur vultus eius in confessione. Tertio ex hoc q̄ pena carni q̄ maxime nocuit hominibus clausum erit in fine. Per die iudicij erit pena in fine q̄ in puncto temporis transiet. Secundo erit gaudium in infernum. Item q̄ndo provenit triplex gaudium. Primo ex hoc q̄ a penali misera hominum liberati erunt. Secundo transisse de morte ad vitam. Tertio gaudium duplicatur. Visimile est q̄ multum gauderet de hac liberatione qui dicebat. Heu mihi quia incolatus meus prolongatus est. Secundo de hoc q̄ a naufragio liberati erunt. Si naufragi qui de mare exierunt tam gaudent. Visile est q̄ multum gaudeant qui tot naufragia passi amari hoc mundi periculosissimo euaserunt. Secundo periculum pbat miles seu nauis rapinas et predonum insidias. Item de mari marsilie de illi nauibus uxoribus ad patrias salutes pervenit. Tertio ex hoc quod cum ipsi fuerint in firmitatis certi de tanto hoste triumphauerunt. vii Job. xli. Super terram non est potestas que assimilet ei qui factus est ut nullum timeret. Sicut fuit ut locuste hostes nostri ut gygantes. Aug. in li. de. Quo modo quisque maiori periculo fuit in portu tanto est gaudium magnum in tuto. Sine inaugannibus stampis periculis et minas naufragium exhorrent minus quam timuerunt minus. De gloria futura dicit Aug. in li. de ci. dei. Quia erit felicitas in illo erit malum nullum latebit bonum vacabit dei laudibus q̄ erit omnia in omnibus. Item quod aliud agere in illa desidia cessabitur in illa indigentia laborabit nec tedio. Item ubi gloria erit ibi laudantis errore quisquam nec adulatione laudabit. Honor q̄ alicui negabitur digno nulli deferetur indigno. Sine nec ad eum ambiget nullus indignus. Vbi pax ubi nichil aduersi nec ab ipso nec ab aliquo pacis primum in rebus erit ipse quietem dedit. Ecce se ipsum quo melius et magis nichil esse posset. Primum erit ipse finis erit desiderior mihi q̄ sine fine videbit sine fastidio amabit sine fatigatione laudabit. Item in eos. illa in rebus magnum bonum in se videbit q̄ alium superiorem nullum in eo videbit. Sicut nihil in eo videbit. Archangelis angelici cetus. Itaq̄ nolet unusquisque esse quod non accepit quam in corpore unusquisque esse q̄ esse dignitatem vacabunt et videbunt et amabunt et laudabimus. Ecce q̄ erit

pervt. In mari huius mundi de. iij. nauibus vix una

fine sñ fine ſtam quis aliuis
ūr finis i puenire ad regnū
& nulle ē finis ſm̄ aug loqñs de
ſūmo bono Qui hoc bono frue
tur q̄ erit illi & quid nō erit erit
q̄ quirl nolet & q̄ nolet nō erit
Item b' loqñs de celesti cuitate
Ciuitas celestis mansio secura
pacis gregeus torū quod delectat
pls sū nūmure incole quieta ho
mines nullam hentes indigena
am Qm̄ gloriosa dca sunt dere
uitas dei & norandum q' gau
diū futurum ap̄senti differt in
h̄ q ip̄m ē plenū gaudiū seu per
fm̄ Jo xvi Petite & accipietis
ut gaudiū ur̄m ſit plenum & cor
xvii Cum uenit q' per fem̄ ē cua
uabitur quod ex parte ē Jm̄ gau
diū futurum ē securū aug̃ ili.
de mor eccc Sūmū bonū tale ēt
debet q' nō amittat hō inuitus
quippe nemo p̄t & fide de tali bono
q' sibi eripi posse sentit & si retine
re amplecti q uolunt q̄s quis au
t de bono quo frui ē nō & fidit in
tanto timore amittendi beatus
ē quis p̄t Jm̄ gaudium ſurm̄ ē
p̄ fectum gaudiū cum h' e dolore
risus misceatur ꝓu xuu vsq
xxv Auferet dñs omnē lacrimam
de Hec ita ſimuantur vsq xxv
vbi ſic le facier dñs extinctū oib;
plis in mōte hoc Jnuuum pin
guium & uinū de medullatoꝝ uinū defecate
Jnpinguedine i dilige plenitu
dinem & medulla securitatē que
infra ossa absconditur Jn dilecta
tione puritatem Jnuuū i' ē ce
na magr de q̄ le luce xiiii q̄ de
p̄ ab eterno ꝓparatur Filius ū fer
culis addidit gaudiū s q erit ī
aſpru humane nature quā as
sumpsit ſp̄e s pigmenta ſuauis
tatis ministrat Jp̄e fluuiū ne
tareuf lenificans cuitatē
dei ps Torrente uoluptatis tu
e po e sola ſuitatio beatū reddit
apo xix Beati qui ad cenā agni
uocati ſunt Jn hac cena ē u
nū fextum q' solum ſufficeret
Jo xiiii Domine ostende nob
p̄em & ſufficit nobis
Solus odor huius qui datur ſcis
p̄ſentiā plus ual; q̄m̄ totū gau
diū mūdi Item norandum qd
explex materia illi gaudij ſtima
tur nobis ſuui xiii Jn fructib;
illis quos attulerunt explorato
res de tra promissionis q̄ fuerūt
fie nua & malogranata Jn ſcm dr
cedūt de cetanis in dilige pū xx
vii Qui seruat ficū comedet
fructus eius & q̄ custos ē dñi ſui
& glorifabit Jn uia xp̄i humani
tatem Mortalitatis etiam exp̄ſſa
t malogranata ſcōz ordinatā socie
tatē Ordinate n ſe hñt gna in
malogranato Jr apo Jn ſinuante

hui' cene
nupciaz

nob gaudia xii· in corona xii
stellax q̄ erat in capite mlris
Duodecī stelle sunt xii· cogtō
nes q̄ electos lenificabūt· tres p
mouentes ad preīm ⁊ Aluū ⁊ spīm
scīm ⁊ nouem ad nouem ordīes
beatox spūū· ul' has xii· stellas
intelige tres dotes aīe ℓ dei u
sionem eiusq; dilcōm ⁊ boni ex
cellentissimi ul' artiuisimi p̄
hensiōm q̄ p̄hensio gloriosissi
ma ē· ⁊ uū dōs ℓ claritatē uel
poti' pulchritudinem· subtilitatē·
agilitatē· ⁊ passibilitatē· ⁊ sa
gacitatem· q̄q; sensuū· Sedm q̄sdā
tractatos anime ē delectatio q̄ est
effectus uisionis ⁊ amoris· vi·

¶ De diuersitatibz spei·

Sequī de diuisiombz spei· sciēd
dū quod ē spes dereliabil' ⁊ ē
spes īmōdabil'· Spes derelinquibilis
quadruplex ē· Prima ē· malc
dca· scda p̄sumptuosa· Tcia ua
na· Qrta īmōdax· ul' falsa· p̄ma
ē q̄ dīm īo ostendit q; de magtu
dīe mīe ℓ fidit vñ b· ī ℓmōib;
ℓst ī fidel' fiducia soli' unq; ma
ledōis capax eī uidelic; ī spe p̄
cam· l'h p̄cat inbonitatem di· Ro·
ij· An diuitias bonitatis eī ⁊ pa
tientie ⁊ longanimitatis ⁊ temp
nis· Scda ē eī aliq̄s sperat se
bñficūrum eī uoluit· ecc· xxix·
Repromissio nequissima mul
tos perdidit· Spes uana ē cum

fiducia ponenda in creatore ī creatu
ra ponit dequo requirit sup
q̄ra parte in cod tractatu ysa
ie· Cōfidūt ī nichili spes falsa
ē eū q̄s sperat q; futurū nē ut eī q̄s p
mittat sibi longam uitam q̄ quo
modocūq; ē ut ille cui dem ē· stulte
ac nocte reperent aīam tuam a
te· Luē· xii· vsa· xxviij· Posuim⁹
mōdacium spem uīram· Ad ij gd·
spes īmōdabilis sit ēa opante· pri
mo si in solo do ponat· Ysaie· xlv·
Clamdi uocē coz q̄ nullam aliam
spem hūt· Scdo si assit mitū uīm
q; sperat p̄sumat· b· super cant·
Integra exīe ⁊ solacio eī ū solū
quid sibi sit ex sperandum· ij uñ
sit p̄sumptū nouerit· Tertium
si in tribulacione spes nō deficiat
ij uires suas ostendit· Job· xiii·
Etiam si occiderit me in ipō spe
rabo· p̄s· Si exurgat adūsum
me prelium in hoc ego spera
bo· Item notandum quod est
spes p̄me auctoritans que ī solo
deo ponenda ē· ⁊ est spes iustis
gij que ponenda ē in sanctis
in quantum sunt amica dei· spes
que in solo deo ponitur subdiui
di p̄t in spem uenie grauie et
glorie· Spes uero glie subdiui
di potest in exspectatiōnē glie a
nīe ⁊ glē cois de qb; pus dcīm ē
explicit tractat' spei bñdictus
deꝰ Amñ·

Post tractat de spei agedū ē de caritate. de q̄ hoc m̄ ager̄. Primo de lectōes ei⁹ ponēt. scdo. q̄ritq̄ ei⁹ intiste ē. tcio. ager̄ de dilectōne dei. q̄rto. de dilectōne pxmi. q̄nto de cedme caritatis. sexto de hys q̄ ad ūlātur caritatē. septimo. de q̄dib⁹ ip̄us.

Incip tctat⁹ de caritate.

Descriptio caritatis.

Notādū q̄ qd caritas ē finis p̄cepti. de corde puro & cōscia bona. & fide n̄ ficta. 1. thi. 1. ubi dicit glō. Hic diffinit apl's caritā. Caritas ē finis p̄cepti. finis ip̄e⁹ oīumatōis. n̄ oīuptionis. Plenitudo. n. legis ē dilectō. xxo. xiij. Aug⁹. Legis et oīm⁹ diuinar⁹ scripturar⁹ plenitudo ē dilectō dei q̄ struēd⁹ ē. xxi. q. nobiscū ea re tm̄ potest. id⁹ dei & pxmi. Ide ille scē et iuste uiuit. q̄u ordinata fit dilectione. ne aut diligat q̄ n̄ ē diligēdū. aut n̄ diligat q̄ est diligēdū. aut eque diligat q̄ min⁹ l' ampli⁹ diligēd ē. aut min⁹ l' ampli⁹ q̄ eque diligēdū ē. Ide. Si n̄ uacat omes p̄ginas p̄scrutari. ota uolumina sermonū euoluē. ota secreta scripturar⁹ penetre. rene caritatē. & pendent omia. Ide in libro de disciplina xp̄iana. ut nemo excusatōne habeat indie iudicij. Volunt ds hīc scriptū ē oīumare & breuiare ubū sup tra. hoc ip̄m ubū oīumatū & breuiatū. n̄ obscurū ds ē uolunt. Ideo breue. ne n̄ uacaret legē. idō aptū ne q̄s diceret. n̄ m̄ haurit intelligē. Thesaur⁹ ē magn⁹ diuinar⁹ scripturar⁹. Hic thesaur⁹ absconditus ē magno. Si piger eras ad p̄scrutandū thesaurū. n̄ sis pig⁹ una margarita ibi lingua tenet. & quo uis secur⁹ ambula. Hec margarita ista. Diliges &c. q. xxij. Vbi huius p̄cepti ē caritas. q̄ grā caritatis hīde ē p̄ceptū. sic caritas est finis mediante. Aug⁹. Timor est medicamentū. caritas sanitas. sic timor ē sapie timor dñi. Pu. 1. sic dilectō. finis ē sapie. &c. 1. Dilectō dei. honorabilis sapia. Vnde xp̄c q̄ uenit legē implere. specialit⁹ fuit p̄dicator amoris. Luc. xij. Ignē ueni mittere in tra. & q̄d uolo n̄ q̄ accendat. & i finē usq; ad mortalis. ut ait dns discipulis dicens. Hoc ē p̄ceptū meū. ut diligatis. &c. Ioh. Hec mando uobis. ut diligatis inuicē. Ide. Mandatū nouū do uobis. &c. & ecce. xiij. Sequit⁹ ex corde puro &c. Tria hic tanguntur que ad caritatē disponūt. Fides ficta. s. fides uera & catholica. n̄ illa fides q̄ s hetica fingit. & spes q̄ p̄sciam bonā intelligit. q̄ dicit glō aug⁹. Ille sperat q̄ bonā sciam gerit. quē ū pungit mala sc̄ia. rectū atq; aspe. & puritas cordis. Oportet. n. cor depurari

ab amore mūdi. ut ī pleat amore
dei. Vñ sē illud ps. Diligite dñm
oēs scī ei. Dicit glo. Discite ñ diligē
mundū. ut discas diligē dñm. aute
ū gūtaris. fiunde ut impleatis. ap
g. Bono implend es. fiunde malū.
Pūrat qñ melle vultis te iplere ds. li ace
to plen es ubi mel ponis. Sīgs
ū obiciat q omēs ūtutes simulī
fundūt. ūn ñ uidet una ut cē ca
altius l pot alcā. potest dici qd
hoc referēdū ē ad opa ūtutū. q
unū ē pus alterū. ca ipi. sc̄o. n.
q tradim. deū liberalissimū. spam
meo. q de liberalitate ipi spam
eū diligam. Vel potest dici. q ūtutes
simil fre tutes sunt repore. tū una pot ē alta
causalitate. sic splendor a igne ē.
tū ignis splendor simil sunt tpe.
Hoc exemplū pon aug sup pmā
um ad heb. Si ergo obiciat qñ ca
ritas sit ex fide. spe. cū caritas de
cat radix oīnū bonor. In glo au
g. sup ūbū pus positū. finis p
cepti ē caritas. sup illud. galā. v.
fructus spūs ē caritas ⁊c. Dicit glo
aug. Cap ūtutū pmisit. idz ca
ritatē. Que. n. alia ita struct spūs.
debuit tenē pmatū. ni caritas si
ne q ūtutes ceteē si reputabūt
ē ūtutes. ⁊ eq̄a nascūt ūnūsqa
bona. Ad solutiōem hui⁹ uidetur
ee distinguēdū tplex ordo ūtutū
s. ordo plantationis. ordo mer
torie operis. ordo reparatis In

ordine plantatois pma ē fides.
Primo. n. docēda sunt q sē fidei. de
inde q sē timoris. ⁊ spei. Heb. xi.
Credere oportz accedētē ad dm q est
⁊ inquirentibz se. remunerator sit.
In ordine operatois mentorie por ē
caritas. qi illam ī petamus. In omi
n. operatione ordinata pmū ē am
siue desiderū finis. et ex illo omes
med. operatōes. ū appareāt ī edificatōe
dom. cui ca ē amor ī habitatōis
ipi. Ex q amore ñ solū ē edificatō.
sed ea q ad edificatōem tendunt. ut
q̄libet operator. In operando igit
mentorie. por ⁊ pncipal ē caritas.
⁊ pmo mouens. Fides ei deseruit
caē lucernā pferēs. ostendēs q et q
luc operari debeat. Illuminatio. n.
ē adutoriū ī ope. ⁊ illuminator
aductor. ⁊ ñ pncipal operator. In or
dine ū re pandi ī ūtutibz affectu
us. por uidet ē humilitas. si. n.
omis pcati ē inicū superbia. unde
bet. ecc. x. Omis correctōis pncipi
ū erit humilitas. Hunc ostendit
q reparator humanū generis. posu
it pmā ūtutē hūilitatē. ch. v. dicēs.
Bi paupes spū. Paupes. n. spū
dicūt hūiles. sedm glo. Caritas ūt
tutes ūtutes q ordinat ad dm pnm
obiectū finē felicē dō. vñ dm hēt pli
ne. ⁊ pmatā. Diligit. n. dm pter
se. ⁊ eū fides sine qua nō uidet. spes illud
tēdat. Est. n. spes ī lecutō. sic ū
mor ē fuga. caritas ē unio eū

fine. Vñ cū finis optanduꝫ sit? ea
fine habeant q̄ sunt bona ea q̄ sūt
ad finē. Caritas ꝑmo hꝫ bonitatē
sit utentes? ꝛ ꝑ eā hꝫ bonitatē ceᷣ
ꝛ sc̄dm hoc intelligendū ē q̄ dicat
glosa sup. 1. chȳ. 1. q̄ caritas ē radix
oīuꝫ bonoꝝ. unde l. sit bona. ꝛ ul
lud similit̄ sup̄ galat. v. Ex caritᵃ
te nascunt̄ dia bona. iō l. sūt dia
bona. ꝛ sic tradit humore mutuꝫ ad
animos suos? sic caritas bonitatē
ad opa ceteraꝝ utentiū. Aug? in ser
mone de caritate. Sic tradit ciuis ni
hoꝝ ē cupiditas? ita tradit oīuꝫ
bonoꝝ ē caritas. Humilitas ī tradit
potest dia utentiū? sc̄dm illā ꝓpri
tatē q̄ tradit ē pars arboris ī ima
terre adhereᵃ, sic humilitas solidatas
infirmitatē suā? ibi do collocat se ī
loco infimo. Fides ī potest dia tra
dit? q̄ tradit ē ī arbore qꝫ os ianuꝫ
ī. Pradicē. n. ī greditᵉ ad arborem
nutrimentū arboris. sic ꝑfidē ho
mo ī greditᵉ ad ianam. Ite caritas
sic describitᵉ magistᵉ? quarto lib̄
sententiaꝝ. Caritas ē dilectō. q̄ dili
gitᵉ ds ꝓp̄ se? ꝛ proxim? ꝓp̄ dm? ī dō.
Indō dr ꝓp̄ illos q̄ uisti sit? q̄ manē
dō ꝓpiam. Ꝓp̄ dm dr. q̄ntū ad
illos qui ndū sit uisti? q̄ ad hoc a
mādi sit? ut uisti fiat? ī dō ꝓpiam
maneant. Aug? Qui amat hoīes
aut q̄ uisti sūt? aut ut uisti sit a
mare debꝫ. Ite aug? sic describit
caritatē. Caritas ē ut? q̄ uidē dm
ꝓximū eo diligerandᵘ? ꝛ ē hec discꝰ
sc̄dm dignioꝝ actū caritatis. Po
test ī sic caritas describi. Caritas ē
ut? ꝛ q̄ vna quecꝫ res tāti habeatur?
q̄nti habēda ē. Vñ caritas pond?
equum ē? sic statera dolosa ē cupidi
tas. Pū. xi. Statera dolosa ab ho
minatō ē ap̄ dm. ꝛ pod? equū. uolū
tas ei? Temporalia q̄ iuentate pax
ꝓpriosa sūt. q̄ apls reputauit ut ster
cora? multū pōderāt ī statera cu
piditatis? ideo uere dolosa ē. Osee.
xij. Canaan in manu ei? statera
dolosa. Ꝟ statera ꝛ mūdo ab homi
natō ē deo cū diuitie ꝛ honores. q̄
ad hoīa habilia sūt dō? ubi ꝓpondēt
uenis bonis. Luc. xvi. Qd̄ alē est
apd̄ hoīes? abhoīatō ē ap̄ dm.
In lib̄ de spū ꝛ aīa dicit. q̄ caritas
ē mecū ꝛ sotietas electoꝝ unita ba | gaudia
aīaꝝ ꝛ angloꝝ? q̄ n aīe n angli
n ꝑcaritatē uuuunt. ¶ Caritas
De hijs q̄ ꝓnēt ad emendationē. xj.

Sequit̄ de hijs q̄ ꝓnēt ad emē
dationē caritatis. Ad q̄ ꝓmo
ualē potest hoc. q̄ spūs scs ī sac̄ scp
tura tocēs monet ad ea? q̄ caritas
sit. 1. coꝝ. xuj. Sectamini cari
tatē. ꝛ eiᵉ. xvi. Omnia opa uīra ī
caritate fiat. Eph. iij. In caritate
radicati ꝛ fundati. ꝛ eiᵉ. iij. In ca
ritate ambulate? Ite. v. Ambulate
dilectione. Phyl? Deo ut caritᵃ
uīra magis ac magis habūdꝫ.
Col? iij. Sup omnia caritatē habete

Desp̄o caritᵃ nr̄.

·j· pet. iij· Ante omia ī uobis mī
ipis mutuam caritatē ītinuam
habentes. Scdo ḡmendabilē ē opa
tione ceteraz ututū. ad qꝫ ptinz
illd· i· cor· xiij· Maior autē horz
ē caritas. Aug⁹ Respice admune
ra eccliē. ac umilis excellenciā ca
ritatis mun⁹ cognosces. Jdō oleo
caritas ḡpatē. qꝫ cēteris eminet aliis
liquoribz. sic caritas cēteris excellit.
aliis ututibz. ppt eandē causā ca
ritas aurū dicat. qꝫ cēteris metalla p
cioli ē. Apo· iij· Suadeo tē emē, ame
aurū ignitū ꝫ pbatū ut locupleꝫ
tias. Huic auro ḡparando ītendē
deberēt īmundi hui⁹ mundi.
hinc ḡbz ductū est. Luc. xix. Ego
ad amī dū uenio. Nec solū ē cari
tas aurū. sz ꝫ aurea reddit ea q
ptingit ꝫ sī ē una ut⁹ caritates. qꝫ
plūbea efficit aurea. Opa. n. de
genē bonoz sine caritate fca. qꝫ
plūbea sēt paruū. & ul⁹ nullū ualo
ris. ꝫ fca ū excaritate qꝫ aurea sūt
qꝫ ptiosa ualde. iij· Re· vi· Nul e
rat intēplo. qꝫ nō auro tegeret.
Opa excaritate fca sēt qꝫ uestis de
aurata. qꝫ ecclīa ornat. ps. Astitit
regina adextris tuis ī ueste deaur.
Optē eandē excellenciā. dr ꝫ caritas
ignē. Luc. xij· Ignē uenī mittē in
terrā. Jō spūs scūs sup aplos ī lingūs
igneis descendit. ut in cordibz ho
minū ignē illum succenderent.
ḡnde. bn. Venit sup discipulos

spūs scūs ī lingnis igneis. ut lin
guis omniū ḡtiaū ūba ignā
loquerent. ꝫ legē ignēā lingue
ignee pdicarent. Treñ· j· De excel
so misit ignē in ossibz meis. et ce
cidit me. Ignis inter elemēta ū
tuosior ē. sic caritas ututuosior
ceteris ututibz. Jo. Qui pfecte amat
totā ī undiqꝫ amantis uendicat
uoluntatē. Nichil ē qꝫ ē ī penosū
caritate. ii· cor· v· Caritas xpi
urgz nos. Ignis ferrū ch ignē
efficit. Ecc. xlviij· Surrexit helyas
pphā sic ignis. ꝫ uba eī facu
la ardebat. Nescit ignis esse ocios
sic sedm ubū ḡcē. amor dī nūq ē
ocios. opat. n. magna si ē. si autē
opari renuit amor nō ē. Ignis cari
tatis. ignis ē illuminas ꝫ splēdes. ꝫ
ad splendorē etiā pducēs. Jo. in
ayor alibz. Nō claresc aīa īfulgo
re etne pfectus. n ū ita dū
cēt hic pruī arsere īoffician cari
tas. Hinc ē ignis. q spē anglica ar
det. Ignis iste. manere hūlitas
tis redit. In hūc aneī. tedet
rē illū qui dicebē. Gn. xviij· Lo
qr ad dnm meū. cū sim cinis et
pulus. Carbo ignit⁹ ē mortuus
carbonibz posit⁹ aut extinguit.
aut eos uiuificat. sic uiri scī igne
caritatis succensi. morti se exposue
runt. ut mortuos ī peccatis uiuifi
carēt. Ignis tendit sursū. sic illi
q uehemēt accēsi sūt igne caritatis

sic correct. cod. i qꝫ ē. ut ig nē efficat. ī q

aupuit dissoluu ⁊ cẽ cũ xpo. ꝓ phyl. 1. Q̃ morte hñt ĩ desiderio. ⁊ iuuta ĩ pacientia. Caritas ignis ẽ. quo apli suauit arserut. ut aut ggr. Ipa ẽ spiritale donũ dei. q̃ ⁊ ignis dr aut. Deut. iiij. Q̃ heb. xij. Deus nr ignis ꝯsumens ẽ. ggr. Deus ignis ꝯsumens dicat. q̃ flammis siu amoris incendit mentes ꝯs ĩpleuerit. ⁊ auitor sordibz nudas reddit. ⁊ pcor rubiginẽ ꝯsumit B. ser cũ. Ignis qui ds ẽ qde ꝯsumit ⁊ nõ affligit. ardet sua uit. desolat seruat. Vbi enim uere carbo desolatorius. ⁊ q̃ sic iuuta ex ercent uim ignis ut ĩ alia uice exhi beat unctionis. ggr. inomelia. loqns de illo ubo. Luc. vij. Di mulla sunt ei pcta mlta. qm dilexit mltũ. Qd ẽ dilectoẽ credm? ñ ignẽ. ⁊ qd culpã ñ rubiginem. Tanto ampli pcti rubigo ꝯsumit. q̃nto pcorus cor magno cari tatis igne ꝯcremat. Caritas mat omniũ ututũ. ut aut glo am brosius ser illd. Rom. xiij. Vn qs q̃ ĩ suo sensu habundt. mat in ꝯ educatione. imo ipa ad omnes se hꝫ ut mat. B. Bona mat cari tas q̃ siue foueat infirmos. siue exerceat puerulos. siue anguat ui q̃etos. diuisis diuisa exhibens. sic filios diligit unusquisq. Cũ te angu it mitis ẽ. cũ blandit simplex ẽ. Die solet seruire. sine dolo mul ce. ꝑ pacient nouit tracta. humilit indignari. Ipa ẽ hominũ mat ⁊ angloꝝ. ñ solũ q̃ mitis. sz ⁊ q̃ in eius ser pacificauit. Ipa ẽ q̃ deum hoi placas. homine do reconcilia uit. Caritas pacies ẽ. benigna est. iuxta lesa. iuxta offensa. si quilus tuens ad illã. obuiabit ẽ qui mat honorificata. Ht caritas enumera ẽ ꝑma ĩ ẽ fruct spũ. Gal. v. fruct mq̃ spũ. caritas. q̃ ẽ. Ibi dr aut glo. Aug. cap ututũ ꝑmulti uocas caritatem. cap ututum. Ibi ⁊ dr glo. Hieronimus. q̃ alia it fruct spũ debuit hre ꝑmatũ ñ caritas. sine q̃ ceteꝫ ututes. ñ repu tabunt ee uirtutes. Vere ꝑmus fruct caritas. ⁊ aĩ q̃ ipa. n. allit. null fructus ẽ do gratus. Osee. xiij. Radix exiccata ẽ. fruct neq̃m faciet. Radix exsiccata ẽ cupidi tas. q̃ apls dicat radice omniũ malorũ. ⁊. thi. vi. Vbi ũ caritas ẽ. ibi multus fruct. Jo. xv. Qui manet in me ⁊ ego ĩ eo. hic fert fruc tũ multũ. Qui manet ĩ caritate ĩ do manet. ⁊ Jo. iiij. Ht caritas ẽ ꝑmũ bonũ actiue. Primũ. n. bo nũ actiue ẽ do adhere. Deo aute adhrere ñ ualem. ñ dilectõne. ut aut aug. i lib de moribz eccle. Aug. i lib qf. Michi aute adhe re do bonũ ẽ. qr si ẽ manebo ĩ illo. ñ ĩme poterit. Vbi caritas ñ est. potest ee species boi. sz ñ

Ẽ caritas

uerū bonū. Aug⁹. Dant⁹ ralia
pſpm ſcm munera⁹ ſz ſine canta
te nichil pſūt. Sen⁹. Apd⁹ ſapiē
tes ſūt honeſta⁹ apd⁹ vlg⁹ ſimu
lacra ꝛ honeſta⁹. v caritas
adz⁹ ñ ē malū. Ecc⁹. viij. Qi ē
todit mandatū. ñ expiet⁹ qcq⁹
malū⁹ q de mandato dilectōis
ſpecialit⁹ dicat⁹. Aug⁹. v caritas
ē. q ē q poſſit obēe⁹ ubi autē
ñ ē q ē q poſſit pdeſſe⁹. Jē cari
tas ē gra gra⁹⁹. Alie uirtutes. ſi
ne ea gra ñ ſūt⁹ ꝛ qz gratis nō
opant⁹. uſticia. n. reddit debit⁹
amor redimit ī cōmodū q in
munet⁹ ſpes emit gmodū q op
tanere intendit⁹ ꝛ qz nō ſuffi
unt aiam dō redde gratā. v ecā
ſua ꝓpa opa ablq; caritate⁹ dō
grata facē ñ poſſunt. caritas ſi
gratis opat⁹. B. ſz cant⁹. Dul⁹
amor meremur⁹ nō ē⁹ purus
amor de ſpe uires non ſumit⁹
ꝛ ñ diffidentie dāpna ñ ſentit⁹.
Caritas ꝛ aiam reddit⁹ gram.
ꝛ ſua ꝓpa opa ꝛ ceteras uirtutes
reparā ꝛ qz ſi a caritate fruerit
ī patria⁹ ipa. n. ī patr⁹ ē ī⁹ uirtu
tes ceteras. ꝛ q in patr⁹ ab ipa. dō
grata ſit⁹ ꝛ ale reputat ī patria⁹
Jē caritas⁹ loc⁹ luminis ē. i. Jo.
ij. Qui diligit fratē ſuū ī luce
manz. Amor mundi excecat⁹
ſz amor dī illuminat⁹. extra ca
ritatē tenebre⁹ Vñ ibidē dicit⁹

Qui odit fratē ſuū ī tenebris
ē. Ubi autē tenebre ſunt⁹ ibi nō
ē uerū gaudiū. thob⁹. v. Quale
gaudium mihi erit⁹ qui in tene
bris ſedo⁹ ꝛ d⁹. Jē caritas ē loc⁹ ſere
nitatis ꝛ gaudij. B. Deu⁹ cari
tas ē. q ꝓ paul⁹⁹. q qui manet in
caritate ī deo manet⁹ qđ ſecurus⁹
ꝛ ds ineo q⁹ iocūdi⁹ Aug⁹. Deus
caritas ē. breuis laus⁹ ꝛ magn⁹
laus. Breuis ī ſermone⁹ ꝛ mag
na ī intellectu. Si numeras unū
ē⁹ ſi appendas q⁹ ē⁹ ds dilectō est⁹
Jē dl'a⁹ dilectōe nichil ē. Jē aug⁹
Dilectō dulce ubi⁹ ſz dulca⁹ fact⁹
cū amor ſit ca oīs iocunditatis⁹
ſine amore. n. nichil iocundū
Caritas q⁹ ē amor ſummi bo⁹
magna ſit⁹ iocunditate⁹ unde ī
ſtuc⁹ ſpe ſtatim poſt caritatem
enumerat⁹ gaudiū⁹ quo ſine q⁹
dio poteſt⁹ ee q⁹ ds amet⁹ debito
modo. cū ipe ꝓſens ſit⁹ Vſic amā⁹
ꝓſentia autē boni amati iocūdā
ē⁹ Aug⁹. in epla ad macc⁹. Tāto
nobis melio⁹ ē⁹ quāto magis illū
itu⁹ q⁹ nichil ē melio⁹ Jm⁹ autē nō
ambulando ſz amando⁹ quē tāto
habemus ꝓſenti⁹ ore⁹ quāto eiu
de amore⁹ q⁹ ī eū tendim⁹ potenti⁹
ſit⁹ ee puriore⁹ Jē ſi⁹ epla⁹ am⁹ io. om⁹.
x. Quid t⁹ ubi⁹ ds. dilige me⁹ ama
tus⁹ es honore⁹ ꝛ forte nō puniet⁹
q⁹ s me amauit⁹ ꝛ ñ puenit⁹ ad me⁹
q⁹ s⁹ q⁹ s me q⁹it⁹ cū ipo ſū⁹ ꝛ ñ me

Cantas ī uita ē opm. ggr. Nu
hil ist uanitatis ram⁹ bor opis.
ñ maneat ī tradice cãtatis. Sẽ cari
tate hñs? dicillim⁹ ē. Aug? Attẽ
de q̃nta ē cãtas q̃ si delit frust̃ ha
bẽ? certa si adit allit habet? oia ut'
t se. l'una alijs. Idē ī q̃dã sermone de
cãta. Cantas ē dulce ⁊ salubre
unclin mentũ sñ q̃ duces paup ē
ī q̃ duces ē ꝑ paup. Quo: de cãs
duces ē q̃ ist cãtate. ꝓmo q: ipa
cãtas thesaur⁹ ē carissim⁹. ut nõ
solũ cara sz ipa cãtas exꝑssiue ꝑ
sit dia sũ de filio dñi dr. heb. i. q̃ sit
splẽdo: glie ⁊ sapie. vij. Cador lu
cas ecñe. Ij ē thesaur⁹ ab scõdit⁹ in q̃
cordis. ꝑ q̃ emẽdo unusa eẽt tue
deda. dñi. xiij. huic thesaurũ ñ ꝑt
auferre tantor mũdi mors. s. cũ
alios auferat. ⁊ sñ hoc thesauro
ñ ꝑsũt alij thesauri. De cõpatõe
huj⁹ thesauri nll⁹ ꝓmitebit cũ ua
lore ei⁹ ꝑfẽe agnoscet. Cant. vlt.
Si dederit homo oẽm sb̃stãam
dom⁹ sue ꝓdilectione q̃ nichil del
pset eã q̃nto q̃s tam⁹ emit the
saz istũ tanto ampli⁹ luc̃t. hoc the
saur⁹ thesaur⁹ dei acquit. Sdõq
q̃ ist cãtatẽ ist dñs. ideo duces ē
. j. Jo. iij. Si diligam⁹ inuicẽ ds
ī nob⁹ manz. Aug? Auri hñs
ī archa duces ē dñs hñs ī ecclia
duces ñ ē. Iunge auri ⁊ dñs. ar
cha ⁊ eccliam. Tertio q̃ opa exci
tate fca sẽ q̃ aurea ē sẽt ualde ꝑ

Ambic̃ paliquẽ? ipe amor ē ꝑfecte
me faat. ggr. in mor alibz. Qui nõ
te integra dei dideraf? ꝑfecto tam
ist q̃ amat. Deq: n. quisq̃ possz
dñm diligere? si hunc quẽ diligit
ñ hñet? Cantas loc⁹ ē uere quietis.
Aug? Non potest anima ñ ī eo
quẽ diligit requiescẽ? ecce q̃ reges
ñ dãt ea ñ in dilectione dei qui sol⁹
ecñ⁹ est? ⁊ ipe ꝑfecta sc̃tificatio. et
salbatũ salbator. Cantas ī uita
ē. i. Jo. iij. Nos scimus q̃m trãsl
lati sum⁹ de morte ad uitã? q̃m di
ligim⁹ fratres. Sine cantate ñ
uiuit uita gr̃e? sz omia sũt mor
tua. oia anda. j. Jo. iij. Qui non
diligit? manet in morte. ⁊ sr. i. ad
cor. xiij. dicat glõ. Sicut corpus
sine aĩa mortuũ ē? sic aĩa sine
cantate mortua ꝛputabit̃. Can
tas ē calor utalis? quo extincto.
nichil spũalis uite relinquitur.
Prosp de uita ꝛtẽplatiua dicit q̃
cantas ē uita uirtutum? ipa ⁊
ē mors uitior. Sicut. n. fluit
cera a facie ignis? sic peñt uicia a
facie cantatis. Cant̃ vltimo. Fox
tis ē ut mors dilectõ. Q̃ uidet̃ ee
magu ualoris ī scło. ⁊ cantatẽ ñ
ist ē q̃ li⁹ mortuus? ⁊ indicio di
paru. aut nulli⁹ ualoris ⁊ ecce
ex. Hyeron ē canis unus? leone
mtuo. j. cor. xiij. Si habuero ꝓ
phiam. ⁊ ē. cantatem aut ñ habu
ero. nichil sũ. nichil iq̃ in ualore.

aosa regnū. l. cēnū mīrōua ido·
ūn mon; aplꝫ ū oīa opa nīa ī
cāritate fiant. 1. cor xvi. Qīto q
caritas. aliena bona sua facit.
Aug⁹ Uis mercedē hīe de alieno
gaude inde. ⁊ mercedē t inde cōpal
ca. Aug⁹. Pensent iudi qītū
bonū ē caritas que laborē sine
uio aliena bona nīa facit. aīa
hīs cāritatē ē sīc nobil' aīus qve
pede amoris ꝑdā cap. pes aīe am
ē ū aīt Aug⁹ q li rect' ē dr caritas
Si curuus dr cupiditas. Q' sīn ca
ritate sperat se ad regnū celoz p
uenire simil' ē illi qui ablq; pe
de wlt īcedē. h ē pes ille de q iosu
e. dēm loc' q. calcauit uestigiū
pedis uri tōa uob. Caritas p
tuaeps ē oīm timentium dm ⁊
custodientiū mādata ei⁹. caritas
ē cōitatō spc. l. Deq. ij. cor vlt dr
q illi q hīnt spm hant oīa ꝯmunia
Ipa ē locacetas illa de q legit. 1. ca. Io.
1. Q̄d uidim⁹ ⁊ q audiuim⁹ an
nūciam⁹ uob. q caritatē nī hē
q̄ ad dm exꝑiāt⁹ ē. 1. cor. vlt.
Si qs nī amīt dnīn nrm ihm
xm sit anathem. glo. 1. separa
t⁹ a dō l' odēnat⁹. Uita scor ne
gotiatō ē. ch. xiij. Silie ē negō
ci. hoī ne. ⁊c. Q' caīq; cāritatē
hīt ptuaeps ē oī bo q fit ī eccla
Un caritas ꝑ dia illd. pū vlt.
Mulcē filie q̄f. diui. tu sī q.
es vnūla. Imitaī pū. locuta

ut ⁊ uos socie
tatē nobeū ha
beam.

sunt amicoz oīa ꝯmunia. Un
t q̄dā paup dī ceret' cōa eo amu
e cuidā diuitis. ait. Cur ⁊ ille
paup ē ⁊ ille diues ē. Amē. n. ī
ē q ptuaeps fortune nī ē. Cor iq
caritas ē ē qī ort' ī q oēs bonī
qī arbores celestes pamoz ē ī
tyri sē. Un ei testificat. Qd q
mirū si ml'tū habeat fructū.
Caritas ꝑ ꝑpū bonū ē bonoz
ē cetē ūtutes ꝯmunes sīt bonī
⁊ mal' Aug⁹. Caritas ē bonꝫ p
pū ⁊ singularis bonoz. Jē h
sola ē q dicit ītōtilios regni et fi
lios pditōis ī li pspi. caritas di
⁊ primu ꝑpa ⁊ spūal' iuī ē ptoz
atq; scōz cū cetē ūtutes bonis ⁊
mal' possīt ee ꝯmunes. Jē caritas
nun q̄ excidit ai fides ⁊ spes eus
cuent. 1. cor. xiij. q̄ tpliciat pt in
telligi. pmo q̄ in morte nī amitt
ē. q. n. amat dm ī tpleū cū eū ī
uidz multoplī amabit eū ī tuō
cū eū uidebit. ipi' unpleū ē mitī
ipa ī tanto ei' pmiū. Jo. xiij. Sa
q; mādat aiita etna ⁊ q̄ spualit
ē ūm dem̄dato dilectōis. Scdō
deope caritatis q̄ ñ eradit cari
tatē manēte. Caritas ē arbor aq
ñ eradit. ñ flos ñ folīū ñ fruc
ī hac arbore pēdet oīa bona. q̄x
xiij. In hys duob; mādatis de
dilectōe. Flos vn' huī arboris
s. ꝑfectū caritatis ē sī milia ay
ri ⁊ angeli. Caritas vn quenīti.

vnūsa
ler p-pt
lect de
duobus
mādatis

·l. dī ⁊ ꝑxī·

cet. xxiij. Flores mei fructꝰ honoris. Fructu hunꝰ arboris palatꝰ dꝰ ab hoīe ereco uultꝰ ī paradyso. Terrō de hīte cantate q̄ ī morte nō erabit. i. ñ erroꝛ cadit q̄ luꝯ moꝛtē mūdo uult tñ dō. Vñ mors amoꝛ dī dormitō uocat. Jo. xi. Lazarꝰ amicꝰ nr̄ dormit. Jt̄ cantas maloꝛ ē oīb; sacrificijs. aug. xij. Dilge proximū tuū sicꝫ te mai ē oīb; holocaustomatib; et sacrificijs. Cantas p̄ceptis utentib; dō placꝫ et diabolo displicꝫ et hoī pdest. Cantas mito dō mltū placꝫ cū dꝰ ei supplicia placeat. glo. sup. l. Exultate iusti in dño. placꝫ dō cū placꝫ dꝰ. dō dꝰ aliqs spnit q̄ ipm spnit. ysa. v. Ve q̄ spnis ñ ne et ipe spnens. Dꝰ amat amantes se pu. xvij. Ego diligentes me diligo. Jo. xiij. Qui aūt diligit me diligetꝰ patꝛe meo et ego diligā eū et manifestabo ei meipm. Sola cantas dm hīt caꝛ et dō mito īt utentes p capne cuꝛa ē dō. et opa eiꝰ spaliter mixta et ea p̄mū mīsumt. ū q̄ma noīe hīt cantatē. maiꝰ ē p̄mū et q̄mnoꝛē mūdꝰ. Nō hēt dm carū q̄ p̄minoꝛ p̄cio dat uel dimittit ei q̄ ualeat. ñ hīt auaꝰ dm carū q̄ lucrū diuitaꝛ ei p̄ponit. Habac. ij. Ve q̄ congregat ñ sua. Vlq; q̄ aggꝛauat et se dēsū lutū. Non hīt et dm carū uoluptuosus q̄ delectōem mōtanea p̄ponit ei. gꝛg. Mons

tanen ē q̄ delēat etiū q̄ cānat. ñ hīt caꝛ dm pōpatꝛ. q̄ p̄ncto nane ḡlē dm delerit q̄ ut breuit dicam. ñ hīt dm caꝛ q ñ diligit dm sī oīa ē ipe oīb; p̄ualeat. Cantas diabolo displicꝫ spaliter. Vñ gꝛg. sup ezech. Antiquꝰ inimicꝰ cantatē inobis si sñ cantate fuit. ñ tamꝫ q̄ ipe cāne ñ p̄mittit ū luxꝰ dissoluat et ibstinēcia nō tamꝫ q̄ ipe abo ñ utat q̄ necessitate coꝛpis ñ ungeꝰ. Distributōne tenaꝫ teꝛ ñ tamꝫ si eidē opi cantas desit q̄ diligaꝫ ibi dyabolꝰ ñ ipse eget. Valde aūt inobis cantatē nām. amoꝛē hūilem quē inobis uacuit ī p̄dim tamꝫ et minus hoꝛdie ī mdꝫ q̄ hāt nos tenemꝰ ītra q̄ ipe tenē uolēs amisit ī celo. Jt̄. ḡꝛg. Nō caꝛt antiquꝰ hostis ut tenia nobis tollat ꝫ ut cantatē teneat. Cantas et hūti ualēt mltū p̄dest. sine ea nichil utile ē. i. coꝛ. xiij. Si distribuero ī cibos pauꝛm oīa facultates meas et ē. caritatē aūt ñ habuero ñ mi p̄dest. Q cantatē ñ hīt ē sicē es sonans q̄ alijs p̄dest. ꝫ s ñ p̄dest. imo se ostendit. sic ī eo q̄ cantatē ñ hīt diminuit bona ñ alia et mundꝰ ydoneꝰ fit ad bñ operandū et uitā suā inutiliter expendit. Vbi ū cantas est oīa plēt. ro. xiij. Samꝰ q̄m diligentibꝫ dm oīa cooperant ī bona. Vtilitatē cantatis ostendꝰ apls. i. coꝛ. xiij. dicēs. Cari

tas pacens ē. benigñ ē caritas ñ
emulat ñ agit ꝑpetā ꝛc. V emiam
ē vij. bonā q̄ caritatē cōitat ꝛ viñ.
mala aḡbz hō. leuat. Duo ꝑma
bonā sūt pacia ꝛ benignitas. De
quibz. ḡḡ. pacientia ꝛ benignitate
ꝑmisit q̄z altā illata aprimis
mala ep̄m inuit portat. altā sua
bona primis desiderabilē ipedit
pena quippe inuitogat. sequet
q̄s uacat amat ū aut ide ḡḡ. Bñ
gna ꝛ dz ee caritas ꝛ egenis lar
ga. ḡḡ. Mens leōz tēptationus
plio ꝛ munita patie clupeo ꝛ
gladio amoris accincta ad mala
ferenda sumit fortitudinē ꝛ re
pellenda bona erigit unitatē. Ter
cā bonū ē ogaudere uitati. i. bo
nis primis. Qrtū ē mala ei sub
ferre. o pacendo ꝛ supportando.
Qntū ē inomñibz dō credē. Sex
tū ē oia sperare. Septimū ē diu er
pectando dñm sustinē. Duobz ꝑ
mis facit cari. ū bn nos hām u
lus ḡ nra sūt. mala ꝑpa pacien
portando ꝛ bona ꝑpa uberi
largiendo. Duob sequentibz fac
ū bn nos hām addm cui debem
fidē. eoḡ sic ꝑma uitas ꝛ spē eo
q̄ sūma bonitas ꝛ sustinentia lo
gā eoḡ sit opē et magnitudinē
ꝑmij recōpensare pt. q̄ tandiu sol
uit. duḡ? karitas idō to lerat
ip̄sentia uita q̄ credē omia defuta
uita q̄ sufferet omia q̄ hic iue

ad ea q̄ sūt ꝑti-
bois ḡgaudēdo
mala ꝑportā-
do. tbz ultimis
ū bn nos hēam?

nuunt q̄ spat omia q̄ i ꝑmuta
tut. Primū malū aḡ caritas fugat
ē emulatio sūi ūtudia q̄ putredo
ossiū dr. Pū. x. uij. Cū ei uehemēs
corruptio aīe exq̄ puenit ū ipa i
malis ꝑri delectetur ꝛ bonis ofe
tet q̄ naturaliter i bois debet delec
ri ꝛ mmūs otristari. Sedm ē pūsa
actō. q̄ caritatē ist. ist spm lem q̄
benigne agit. q̄ uero sn caritate ē
ist spm malignū q̄ ꝑpa aḡ. mo
dendo mala ꝑbonis miseros opm
do bonis detrahendo. cū pō bois
addendum cet. bona. n. oportz
crescē mala aut minui ꝛ misen
releuandi sūt. n. ampli oppīdi.
Tertiū ē inflatio ꝛ dilatio ꝑpa usq;
ad ꝑnā oppssionē. q̄ solz habere scī
entiā. ut aut dō. Bn. pū. xxvij.
Q̄ se iactat ꝛ dilatat uirtus ꝓpter
Jactantia ē dilatatō exteriorū ꝑsōp
to cordis dilatatō interior. Qrtū
ambitō cū aliq̄s q̄rit sūi exaltā
tōem ꝓpriā dilectā tōem sūis
illi q̄ facit de hōibz scabellū pedū
suoz ut sic altioz ceteris appareat.
Qrtū ē nimius amor ꝓpriī boni et
q̄ solet secū q̄ h omo nō curat de
bono ꝑsōnā. phyl. ii. Dolō sua sī
singuli cōsiderātes sz q̄ aliox. i. cor
x. Nemo q̄ sūū ē q̄rat ꝛ hoc ē
mūdū corruptū gen humanum
q̄. n. i natam usū ē hōibz q̄
ꝓpa ꝓmoda ꝛ neglige aliena.
Septū ē unitatio sūe ꝓuocato

ad ura. Aliq̃ qñ uidẽt dñm ꝓximũ igne
ne obuiũ exemplo illi⁹ suam obuiet
ei po⁹ deberẽt conari adei⁹ defensi
onem q̃ualẽcũq̃ statu sint. Ecc. vij.
Ira in sinu stulti requiescat sapiens
ñ permittat eã ibi qescẽ sz statim ab
ea se expedi staim carbonẽ desiuu
luo tã acto exercẽt. Si ei⁹ ĩ illũ sz.
Septimũ ẽ maligna cogitatio. ũ
q̃ẽ deiudicãdis iniuriis. q̃ iniu
riã sibi fiãm cogitat qi ferũ in
uulnẽ tenet. ysa. i. duplẽ malũ
cogitationũ ultra ꝛc. Octauũ ẽ qui
de sup ĩ statu q̃ ẽ diaboli dũ et
signum magne corruptionis a
elongationis a dei similitudine.
Cui uiq̃s sũme discipline pũ. xxiij.
Cum ceciderit inimicꝰ tuus ne gau
deas ꝛc. Prou. xxiv. Q̃ in ruina lecat⁹
alti⁹ ñ erit impunit⁹? Je caritas ẽ
uia excellentior. i. cor. xij. Adhuc
uobis uiã excellentiorẽ demõstro
ipsa ẽ regia dñi nri ihu xpi. Ij. cor.
vlt. Magisterii ei⁹ xpc ẽ. Jo.
xv. hoc ẽ pceptũ meũ ut diligatis
inuicẽ sicut dilexi uos. Ut dilectos suos uoluit
agnosci. Aug⁹. Dinoscẽt discipli
li. ut ĩ ppheta fide et alijs. Jo. xiij.
In hoc cognoscent omes q̃ discipli
li mei estis si dilectionem hñueritis
ad iuicẽ. Hanc ipe saluator mam
dãm ĩ se hñuit. Jo. xv. Maiorẽ hac
dilectionẽ nemo hñt q̃ ut animã
ponat q̃s pannus suus. Ephe.
ip nimiã caritatẽ q̃ dilexit nos.

ꝛc. Caritas ẽ uinculũ q̃ solo ds
ligari potuit. Magist⁹ hugo
de scõ victore. O caritas q̃m mag
nũ ẽ uinculũ tuũ q̃ ꝛ ds ligari po
tuit. si q̃ ot dñm fortis fuisti ml⁹
to magis cõtẽ hoies ꝑualebũt | Hoc
elo ds adtiã descendit ꝛ cũ
usq; ad infimũ. nullũ uinclm eũ te | ad columpnã.
nẽ potuisz si caritas uinclm defu
isz. nullũ fr ꝛ ĩ cruce eũ tenuis
sz ñ caritas affuisset. Sic lapis
põit⁹ ad ostiũ monumẽti ñ potu
it detinere. Amor salutis nre. ꝛ ad
columpnã ꝛ uincula eũ detinuit. Vi
clo caritas ligat⁹ erat. cũ dicebẽt | Num
gen. xvij. celare puto abrahã
quid ego eliu⁹ sum. ꝛ cet. xix. Deus
ẽ ad loth. festina ꝛ saluare ibi qꝛ
ñ potuo facẽ quicq̃ dñi ingrediaris
illuc. ysa. lxv. Nonẽ q̃ cõtingat ꝛ
teneat te. Caritas uinclm solui
ñ pt nz igne nz aq̃ nz gladio. ro.
viij. Q̃s nos separabit a caritate
xpi tribulatio an angustia ꝛc. Hinc de
ꝛ sũ q̃ nunquis nz uita ꝛc. potit
nos separare a caritate di. hoc ẽ uin
clm quo ea quãgũc q̃ ie uall⁹ loco
distinguit. Caritas uinclm ẽ pfec
tionis de q̃ col. v. Sup oia autẽ hꝫ ca
ritatẽ hñtes q̃ ẽ uinclm pfectionis.
glo. Amb⁹. Magꝛ studendũ ẽ ut ut
q̃ maior omniũ ẽ. Ibi ꝛ dicit glo.
q̃ caritas oia ligat. ne abeant. Ca
ritas ẽ uinclm pfectionis ligãs. n. mbꝛ
ecc ad iuicẽ ꝛ do. Je. xiij. Aggluti

nam m̃ om̃ dom̃ isr̃l' z om̃ domũ
nud a. Deũt. x. P̃ũbz tuus cõglu
tuũt' ē. z amauit eos. Jn hac luga
tõe ē pfcõ ecc̃. Jē cantas eũ iq̃ ē fi
luũ di efficat. ro viij. Nõ accepistis
spm seruitutis itm timore. sz ac
cepistis spm adoptõis filioz iq̃
clamam' alba pat. z Jo. ij. Qui
dilugit fratem suũ ex dõ nat' ē eodem.
·ij. Videre q̃ ē cantate dñd' nobis
ds p̃r: ut filij di noiem̃ z simus
Jē cantas uncto ē q̃ filij di iungũt'
unigẽ regnu futi. qui uncõe ũcta
sũt eo gent' ado sic salo edoct' ē
adõio pt' ip̃ integ ẽ ũct' ē. ij ẽ.m.
De hac unctõe legit'. 1. Jo. y. Vt
nosse hẽtis a deo z nost' is oia
ĩtelligere necia ad salutẽ. z ieodẽ.
Unctõ ei' doc̃ uos de oĩbz. pũ. xvi.
Dñi ato. 1. din' sermo ĩ labijs tuis
fuud' ñ errabit os ei'. Jo xy. Di
del̃pu scõ q̃ hst q̃ cantate hst ille
uos docebit. z rẽbẽ. vi. Lrist omis
docabiles dei z ch xrtj. Vn' ē ma
gr ũr qui uocat' ē. Qd' ille q̃ cantat
te hic ũ erat errore pdoso. p̃ ẽ
nim duabz de cãis vt q̃ legẽ abbre
uiatã hst ĩ cord̃e suo. l. cantatem.
De q̃ aug'. Ler ĩst cantatis sup
oñes lubs ẽ. Ysa' selenae. h sñia
ad breuiã' toa' usitate dñico ore
pferẽ. l q̃ cantas hõ dei amicã
tat. Ler uõ amicte rẽqrit ũ ami
a s̃ iuuẽ ñ negẽ q̃ aliũ ñ auxi
liũ. vñ ds hsmõ cantate ñ pmic

tur errare errore pdoso si ille q̃
ĩse fuit fect̃ ũ uitatem agnoscat
Cantas uncõe oñm letalem ĩfir
mitate sanãs. Aug'. Timor ẽ me
dicamẽtũ cantas sanãs. huic sana
tioni attestat' bona dispõg' tus ĩ
cõrus. hsmõi. n. cantate saputt' ros
ũ sape debet Jē cantas uestis nup
tial' ẽ. deq̃ ch. xxij. Amice q̃m hsmõ
trasti ñ hñs uestẽ nuptialẽ dñi ad
mirat' dñs ĩuenies aliq̃ fect̃ alĩ
uestẽ cantatis. Cui' admiratõis q̃
q̃ possit assignari cãe. Prima ẽ
q̃ dñs tñ expendit. ut sponsa sua
ecc̃ hãc uestẽ hñret cũ alie uestes ti
ant ul' de pyl' aialiũ l' de corticibz
hbar l' ĩcernoubz ũmiũ ut leuẽ hu
ic uesti uoluit dñs mitiã ministre.
q̃ de uilibz ẽ latis suu aptõe amore
suũ nob ostendit ut amore ei' adei
tramadu accendẽm. clauus penetris
clau s reseras tẽbrm ũ nudã ue
luntatẽ dñi q̃d' iudea pforam. da
mat clau'. clamat uulnus'. Jẽ. pane
archanũ cordis'. pforam corpis ẽ
cunda ẽ q̃ ecc̃ sit hanc uestẽ time
placẽ sposo suo. Vñ uestẽ uoluit
lẽ q̃ fuga erat h' uestis noluit dñs
di. Jo. xix luce corp' suũ pmisit p
foram. Aug'. Tunica hõis ĩ cruce
ti ĩ cruce pẽdẽtis crucifices pylatũ ñ
sibi auli occidẽ. z tu nitis cantate di.
immo cantate q̃ ds ẽ separe. Tertia
ẽ q̃ ulta uestẽ ostẽdura ẽ ecc̃ ĩ illa
magna curia. z nolat q̃ hora sit

dñs

oia

uocanda. ꝯ. xxv. Media nocte cla
mor fc̃s ē. ecce sponsus uenit. ite obuiã
debẽt ee pata. ꝯ. xxuj. Festiue pata
t. Sed siue q̃ ee primo uellẽt ordinẽ hãt
uestẽ q̃m debẽt lucidã. ysa. xxxvij.
Dñs adhuc ordiet luciã me. Qui
dsare ẽ quere lanã t linũ q̃ accipẽ
ut hãc uestẽ possit sibi texere. pu vlt.
Quesiuit lanã t linum t ẽ. Lana t
lin̄ sunt bñfcia nobis a xpo exhi
bita. scdm hũtatẽ et diuinitatem.
Octa cã ẽ q ecce sit q si hj uestis ei
defuerit. turpitudo ei? non mõdo mã
festabitur. pu. x. Vniuersa delicta.
opi cantas. Apoc. xvi. Bs qui ẽ
rodit uestimẽta sua. ne nud ambu
let t uideant hoies turpitudinẽ ei?
Octa ẽ q ecce sat q nõ ly aliqui intẽ
re regnũ. ablz hac uestẽ. Vest. uij.
legit q ñ licebat intẽre aulam alliq
i induitum sacco. Hacten mor sẽ
mil. cã q nemo intrat regnũ celor. B
notadũ q cũ uestis ẽ soleat lauda
bil' a pcõsitate mate t a studio arti
fias t a colore t a suauitate t a
glancia. Vestis ista simil' ex hys om
nibz cãis ẽ laudabilis. Hec uestis
primaria ihc dei bñficia imo qdam
ex miscentibz ẽ materia ei? ministra ẽ. v
pdem ẽ de studio artificis ihc ips.
Immutante ingentes studia eius.
Mi dẽs mille annis studuissẽ. nũq
modũ q̃uenienter ad accendendum
amorẽ sui in nobis inuenire po
tuissẽ. Color cũ hui? uestis purpu
reus ẽ. pu. vlt. Byssus t purpura
i dumẽtũ ei? Suauitas cũ hui? uestis
tacta ẽ. cũ uocat̃ unctio. j. Jo. ij. De od
re ei? hes. cant. ij. Dum erat rex in accubi
tu suo nard? mea dedit odorẽ suũ. Sic
dus hbacalida. cantatẽ significat.
cui? odor celos penetrauit. t filiũ dei
in carnari fecit. Odor hui? uestis bñ
dictionẽ patris celestis impetrat
gen. xxvij. statimq ut sensit uesti
mẽtor ei? t agnouit. bñdicens ait.
Ecce odor filij mei t ẽ. De odore ues
timẽti hes cant. iiij. Odor uestimentor
tuor. sic odor thuris. Caritas ues
tis nuptial' dia potest. q primo.
q fili? dei unic? ẽ humane nature so
rori nre. mlt̃ requirit. ut uestẽ cari
tatis habeam? Sic. ñ. primorum
q fuit coridie. inimicos amicos.
efficiunt q̃m hoc excellens primo
mu hoies ad amorẽ dei ñ accendit. So
lent fieri uestes nuptiales
ppt nuptias. sz nupcie filij dei et hu
mane nature fcte sunt ppt hanc
uestem salutiz ppt caritatem inhoie
randam. Vestis caritatis omnem
ẽpitudinẽ oplet. j. pe. iij. Caritas
operit multitudinẽ pcoꝝ. Hec uesti
ta adulta munit. q fortis ẽ t mors
dilectõ. cant vlt. Ipa t ornat. ẽ
t. uestis purpurea optime sedẽs
sup byssũ castitatis pu vlt. Byssus
t purpura i dumẽtũ ei?. Caritas
ẽ fortitudo t decor. fortitudo inq̃n
tũ munit decor iquantũ ornat pu

vle. Jocando ad ore ī clumēt eius.
Jpa ē uelis polimica uanetate boz
opū distinda. scdm illd' ps. dilatat
regna ad extra tua. ꝛc. Jē cantas
ceus igneus ē. sb leuans ī terioꝛē ho
mīē impadȳlum tpuale. ū de hely
a legitur. iij. Reg. v. Jpa ē ī iugū su
ame de q̄ legit'. ay. xi. Tollite iugū
meū sup uos. ꝛc. Jugum meū suaue
ē. ppt' ser causas. Jugū cantatis sua
ue ē. ꝑmo exīu natā. aug⁹. Omia
seua ī humana pronit facilia ꝛpe
nīl' efficat amor. si sup hoc iugum
posīz ponī pond' inferni ut saluꝝ ē
amore ip̄i' portaret suaue erit ip̄ hoc
q̄ cantas difficilia facilia reddit. ⁊
pat aug⁹ cantare bigerendi cens q̄
umentū ple ī uehēt. uehit ī biga
duplicatū. Gen. xxix. Videbant
iacob dies pauci p̄ amoꝛis magnitu
dine. Bn. duis q̄ implumis ⁊ sn̄ al'
sepīm ferre nō potest onē plumaz
ꝛ alaz adduto sn̄ labore aduolat sic
pauis dur' q̄ pse transire nō pōt ad
uuoꝛio lacus ul' altius lig̃is colabi
t' sit ingurgitare. cantas q̄ uolare fac
homīes mūa paradȳsi. Bn. Quia
mat ardenā' currit ueloc' ⁊ puenit
ata'. Jnlibro de spū ⁊ aīa dicit' q̄ am
ens pdesideriū curres atz pgaudium
requiescēs. pdesideriū appetendo. et
pgaudiū implendo. Cantas ⁊ ē
bonoꝛ laboꝛ ꝑdimentum. Sed do
q̄ ds sb̄ijt aliud iugū. ⁊ sr̄ illud tu
lit on' cruas. Zelus. n. dīn exterri
tuū facebat l'. ideo glosa ⁊ suaue ē
cē sb hoc iugo. Magna. n. gl̄a ē. sch
dnīm. Ecc. xxiij. Bn. Ouugum sn̄ am
oꝛis. q̄ glose laq̄as. q̄ suauit' ꝑmis.
Tertio q̄ adhuc ds vlt nobis am ē
sb iugo isto. maioꝛē ptē tollens. Nō
iugum ip̄i' tm̄. sz miloꝛ. dicit' ds.
tolle iugum meū exuna pte. ego
tolla ex altera. ꝓtus ē. n. ds iuuare
illos qui amoꝛe ip̄i' difficilia ag̃re
diunt. Quito q̄ ea q̄ trahunt ad hoc
iugum q̄ aurea sunt. īmo auro
ꝓciosiora q̄ regni celestis mentoꝛa
ut patet exp̄ mīlis. Quinto q̄ sub
iugū augo grauu liberat. sal zau
go carnis ul' mundi. ysa. x. ꝛpue
cet iugū a facie olei. j. cantans q̄d-
modū suauis ē. j. coꝛ vi. Nolite iu
gum ducere cū infidelibz. Bn. loq̄s
de illo iugo. Jnc. xiij. Juga boum e
mi q̄nq;. Jumentis inquit quinq;
homo bestialioꝛ qui iuga nō cantat q̄nq; sensibus ꝓpria sb̄ eat uolunta
te. Bn. Cauſamur sb̄ ysse angu
mur magis emisse nā ut mēdem
pope suo q̄s tribuat laudabili ē q̄d
iuga boū emit cū iugū suaue ē
tis offert' q̄d ē poti' q̄nq; eligere q'
unū q̄s potest ferre q̄nq; p̄ dom-
bz. Helias īgr mer' dep̄dat' ē aīam
mām. Sexto q; qui cantate sue vo
luntate suā uoluntatē diuine cōfor
mat. Vn sic uoluntas di impleat' sic
ꝛ uoluntas ip̄i' ⁊ sic do cuncta sb̄ata
sc̄a sic ⁊ hmōi cantate q̄dam cuncta sūt

De cant.

Arcta. Aug⁹ libro de ualitate ardēdi. Jugo xpi qui sbrect⁹ē sbrecta hīt cetā. Ā labor⁹at q̄ nō relistit q̄ sbrectū ē. Sn̄. Vir bon⁹ eq̄ anjo tristnebit quecq̄d illi accident. scīt n. hoc accidisse lege duuna cui⁹ unūsq̄ peccatū. q̄ali ī hīt pace. q̄ cō relistunt Job. xx. Qs resistat ei ⁊ pace hūit. Si pluit displicz mal⁹. si aliq̄n̄o crepe siccitas sit. tūn displicz eis. Jhē cantas bitumīe ē quo arcba ecclie bitumīata ē. gn̄. vi. abl q̄ hoc bitumine impicio cēt. aq̄. n. tribulationū penetrauēt eā. Cantas ē cementū ē quo lapides uiui inedi fino ecclie adinuicē onectunt⁹ime hoc cemento ecclia cēt uelut aciuus lapid⁹. si cēt ydonea dō ad hītandū ī q̄ hostes ecclie haber debīcā relic tenaā. Jhē. xxvi. Jhrlin macerauum lapid⁹ erut. Cantas ē cara unitas q̄ tam sit unitas ip̄i⁹ patz ex hoc q̄ di nullo ei oppositō destabil⁹ē. Pū. vi. Ser sūt q̄ odit dn̄s ⁊ septimum detes tat aia ei⁹. i. illd septimū ē. q̄ semut mēbres discordias. Dponis⁹ in libro de duuus nōibz. Amor ē q̄da unitā ua ⁊ cōmunitiua rerū. cupiora mo uens ad mētē. prouidēcia ē q̄ for mua. ꝑ. ē q̄ua in sōcia lē ui alitudi ne ⁊ nouissima ⁊ bīecta ad melioru ⁊ suppositoz q̄ sūt ione. ꝑ. cōforma tione. Amor mr affectiones aie mar me dō assimilat. B. sr can. Solus ē amor ex oīb⁹ aie motibz ⁊ sensibz i quo potest cātum et si nō ex equo suo respōdē adeo ut dēsimili mutuā respēdē uidē ⁊ li mm⁹ dilig cātā q̄m minor est nī si ex toto diligat nichil dēē ubi totū ē. Eadem ūba hīt in libro de spū ⁊ anima. Renuncias q̄ cunctis affectionibz aliis tota soli incumbat amori effundēs se tota in amorē illi⁹ cui respōdē hīt i reddēdo amorē. Cantas uirt⁹ē cui⁹ altitudo ad altissimū attingit spūm. n. hōis do unit. Latitudo ei⁹ q̄ p totū mū dum se extendit q̄ mēbris xpi q̄ dispsa sūt p mundū hominē cō iungit. Aug⁹. Extende cantatem p totū mūdū. si uis xpm amare. q̄ mēbra xpi porbē iacent. Longitu do ei⁹ opa eterne uirtutis usq; ī fi nē ultimū extendit. Profunditas ei⁹ intimus mēbris xpi seruiendo impēdēdo delectādo. secm doctrinam xpi. Jo. xiij. Si ego laui uros pe des dn̄i ⁊ magr ⁊ uos debetis ⁊c. Et nod⁹ q̄ sancti doctores uidēt dicē. q̄ sola cantas sit uirt⁹. Ysi⁹. ut bre uit⁹ inquit cōplectar sanctis notio nē uirt⁹ē cantas q̄ diligit⁹ q̄ dilige dum ē ⁊ in libro de spū ⁊ aīa sic legit Cū prudēt. modeste. fortit ⁊ iuste amor rodiū ī stituunt⁹ in rātes ex urgunt. prudēcia ā scalz ⁊ tempan tiam fortitudinē se atq; iustitiā. Aug⁹ in libro de moribz ecclie. Si ut⁹ bea tā uitā nos ducat⁹ nichil ē ut uite omnino affirmauerī uili sūmū amorē di. Namq; illd q̄ q̄dr̄pturā

vbi sbdit⁹

vsq:

AD

dicat ut' eripi' amorꝰ uarioꝝ qdam
affcu qñcu intelligo dicat. Itaq; illa
nis. ututes qz tes tra hrent hoies
ĩmetibꝫ suis. ut nõia sut more oĩa
um sic ꝫ diffinire nõ dubitẽ. ut ꝑ
petuaa sit amor integrũ sepbes
ea qꝫ amat. fortitudo facile tolerãs
oĩa ꝓp qꝫ amat. iustiaa soli amato
seruiens ꝛppta recte dnumans. ꝑ
dencaa amoꝛ ea quibꝫ adiuuamur
ab hys quibꝫ impedim sagacius
se iungẽs. Sz hũc amorẽ nõ au'ibꝫ
ꝫ di ẽ dicim'. qz ꝫ diffinite lucꝫ ũ
ẽpancã ducam' amorẽ. dõ se se
integrũ incorruptũq; seruatẽ sit
utudinẽ. amorẽ oĩa ꝓp dm ta
le pferẽtem. iustiam amorẽ cã
tum seruentẽ ꝛ obhoc impantẽ
ceteris q̃ homim sbiecta sut. prudẽ
cã amorẽ vn discernentẽ ea qbꝫ ad
iuuet. ab hys qbꝫ impedit potest.
Idẽ modẽ. Nichil aliud ẽ vn iuuẽ qꝫ
toto corde tota aĩa tota mente dñm
diligẽ a quo existat ut incorruptus
inco amor atq; integ custodiat'
qẽ temperantie ut nullis frangat'
incõmodis qẽ fortitudinis. nulli
alij seruiat. qẽ iustiae ungleet in
discernendis vbꝫ. nefallacia pau
latim dol' ue subrepat. qẽ prudẽ
tie. Possumus ãũ. iuꝫ. rationes
assignare q̃re nõm iurtus can
tatẽ potuit appiari ut ipa dicꝫ
ẽ singulariter iurt'. Vna cã potu
it ee. qz cantas te ututes ce celsior

ẽ. Ice antonomastice iurt' dicta potuit
sic roma antonastice urbs dicit. Alia
cã potuit ee. qz antecꝰ cantas assit
nulla uera iurt' ẽ. Si ũ cantas assit
nulla iurt' de ẽ. Quod nulla uera ũ
t' assit si cantas deest patet qz iurt'
ẽ q̃ vn iuuitur. Vn iuuere ũ ẽ ut a
ait Aug'. vn iuuendo adbeatitudinẽ
tendẽ. qz si ẽ sñ amore beatitudinis
qui amor cantatis est. Od nulla ũ
tas deest ubi cantas adẽ patz qz
amor dignior ẽ affectio alĩ q̃ sit
dmata sunt alie affectiones alie ut
timor dolor ꝛ spes inordinate nõ
remanebunt maxime cũ apd amo
rẽ sit sũma potestas ꝛ imperium
integro alĩ. et ei' sit regnũ illud
ordinate. Appbensiones ũ ñ se hñt
indebito modo cũ affectiones se hñt
debito ñ. Sunt. n. appbensiones
cause affectionum. Vñ amore ordi
nato. simplicat mens ordinata ẽ.
Tertia cã potuit ee qz amor sũmi bo
ni quodãm ad oĩa iurtutẽ pane
unquam iurt' cõpat adhñe suffi
cit amor iste sit ꝓpt' mot' cantatis
sñ amore. n. sũmi boni ñ ẽ uera ũ
t'. Vbi gra. Si qs abstineat ut
bursã impleat. ul' ut sanitatem
acquirat. ul' cã tanis gle ñ ẽ hẽ
abstinere iurtutis. Sz tunc solum
qñ fit amore sũmi boni. Ideo dr
ch. vi. Tu autẽ cũ ieunas unge ca
pt tuũ oleo. Secm glosã caput
tuũ sol' xpm ieunans ungere

caritas qu pannoze eᵗ se macera r
gd s sbtrait alti languitur. Qarta ci
potuit ee. q sic aliqs diat odire ñ
solum affcu sz ↄ effcu. scdm quē mo
dum diat qui diligit iniquitatē odit
animam suā odit inq effectu sic dr
aliqs diligē ñ solu affcu sz eaā effcu
scdm quēmodū diat. 1. Jo. ult. Hec
ē caritas dī. ut mandata eⁱ custodi
amus. ↄ ij. Joh. Hec ē caritas ut am
bulemus scdm mandata eⁱ. Sic
dilectō dī adumbrauit ut ū ptinz
sic ↄ obseruā mandatoz dī. sic nic
hil aliud ē uirtᵗ q id quo ds dili
gitur ↄ hꝫ de laudibz caritatis suf
ficiant. Sicut ū hꝫ ñ sufficiunt dili
gentē studeat. 1. cān Joh. deq dicat
gregorius. q omne q loqtē igne ca
ritatis uaporatur et mentis angl
cus. ↄ i. Adchoz. ubi multa de lau
dibz uirtutis huius inuenies.

Post omnē de amore dei. Cap. 3

Dantem caritatis Agendū ē
de amore dī. de quo hꝫ ñ di
cēdū. Primo dicetur de natamen
tis diuini amoris. Scdo de modo
amandi dm. Tertio de duplis specie
bz diuini amoris. Quarto de sig
nis ipi. Circa primū notandū q
ad amandū dm inclinat. sacra scrip
tura. inclinat ↄ natura. inclinat q
ca. ado nob exhibita et glā nob
ado pmissa. inclinat ↄ umana caritas
Scriptura sacra ↄcat umilitas
loas. Deut. vi. Diliges dnm

dm tuum ex toto corde tuo. ↄc. Eiusdem
xi. Ama dominum dm tuū. ↄc. Ecc xiij.
Omni uita tua dilige dm tuū. ↄc. Si
mile hēs luc. x. J. Joh. iiij. Diligā
mus dm. qm ipe pior dilexit nos.
Natura admonet. B. in libro de
diligendo dm. Jnextimabil ē mēt
omnis fidel. si ñ diligit dnm dm suū
toto corde. tota aīa tota uirtute sua.
Clamā nempe nitas ei innata ↄ ñ
ignota ratiom uisibia qui exto
tos illū diligē debeat cui se totū de
bere non ignorat. Jn naturalit amt
filiū patrē aquo hꝫ parte corpus
sm quanto magis amare debz dm
q corp, animā ex nichilo fecit. Aug.
amand ē creator. sz ꝑponend ē creat.
Ecc vij. Jntota aīa tua dilige eum
qui te fecit. B. in sermonibz. Pau
ne iquit ē uidet q te fecit. cogita q
lem te fecit. Nēpe scdm corpus eg
giam cāturam. scdm aīam magis
ymagine creatoris in signe ratio
nis paratam beatudinis eēne ca
pacē. Porro ambo cohibere sibi fe
rm fido incomphensibi sapiencia
inestigabili. nō ad pmerit q
ante nō fuit ñ spes retributionis
fuit quo bonoz nīoz nō egeret. Et no
tandū q multū potest inclinare hoi
ne ad amandū dm q deus eū fecit.
siqs attendat diligenter quāt bn
ficiā fuit q corp ei dedit. Ad. n. st
membra in corpore tot bnficia ius
inter magna ↄ pminimo membro pl

debēt homo amare dm qñ multa a
ment cū paucis bñficijs q̄ ab eo re
ceperunt. Siqs amisisset olim qñ
cū amaret eū qui sibi eū restituere
Et siqs meruisset amittē eū. quātum
amaret cum qui s olim cōseruauit
Nec min⁹ amand⁹ ē. qui eū ab nichilo
dedit z qui datū conseruauit cum
multotiens utendo eo cōtra legē ei⁹ a
mittere meruisset. Non min⁹ amād⁹
est qui dat capam nouā q̄ qui in
ueteratam pdītā restituit. Qd dix
de octo decem membris cognita. Sui
cū amand⁹ ē qui dedit corp⁹ q̄tum
amand⁹ est qui aiam dedit q̄ mini
mi tui est melior corpore. Si amisisset
usum rationis q̄ tū amares illū
qui t illū restitueret q̄nto ḡ aman
dus ē qui tibi rationem ab nichilo
dedit. Jē si meruisses mortē liue le
pacoēm aīe a corpore. q̄t amares
eū qui t eam remitteret. Q̄tū ḡ
amand⁹ est ille qui mirabiliter cor
p⁹ z aiam tuā nunc z hanc quātō
se tibi seruauit. cū peccando mor
tē multotiens meruisses. B. Valde
omnino multū amand⁹ est p quē
sum uno z capio. Dign⁹ plane ē
morte qui tibi dñe ihu recusat ui
uere. Jē in libro de diligendo dō. Ve
quid in quit nō amarer op⁹ arti
ficē cū hītē unde id possē. Q̄ cur
nō q̄tū omnino possē cū nichil
omnino nisi ex⁹ munere possē. Adhuc
z q⁹ homo amet ampli⁹ factorem

sūū facē debz. qd dñs ad ymaginē et si
militudinē suā fecit illum. gen. j. Si
li⁹ qui similior ē patri solet amplius
amare prīem et ab eo pl⁹ aman. Siqs
ē qñ naturalit hīt corp⁹ humanū
mcaret adamādum dīm. Aug⁹ in li
bro de disciplina xp̄iana. Belluas dñs
prostratas in faciem fecit pastū que
rentes de terra. te in duos pedes erec
tū tuā faciem sursum attendē uolu
it. non discordet cor tuū a facie tua
nō habeas faciem sursum tam deor
sum fac sursum cor. ne mentiaris i
domo discipline. Qd ē sursum hīe
cor. nisi q⁹ pri⁹ ē dictum. Diuige
dominum dīm tuū re. Discipline
dom⁹ ē ecclia xp̄i ut dicat Aug⁹ ieode
libro. Gra ī nobis adhuc exhibita in
dicat addi amorē z maxime gra re
demptionis dñi nri ihu xp̄i. quo ppe nos
egen⁹ tes est cū duces eēt ut illius
inopia nos diuites eēns. gal. vj.
Dilexit me. et tradidit semetipm p
me non sum mīgē. qñ dī. sic hē le
tera una. Eccē. xxxv. Gram fidei tue
tui nē obliuiscaris dedit. n. pte
riam tuā. Jez multum possit do
minem imitare adamandum de
um qd ipse eū fecit tū multo am
plius debet eū imitare q⁹ ipse eū
refecit. Vñ. B. in libro de diligen
do deo. . fidelis se toti ei debere ī
gnorat qñe sui toti⁹ nō ignorat
factorem. Qd ḡ ego qui dīm mei

De carit.

teneo uite mee nõ solũ gratuitũ langu
rore langlissimũ amministratorẽ pum
solatorẽ solliatũ gubernatorẽ ꝫ rim
sup ꝫ copiosissimum redemptorem et
mum ꝓseruatorẽ. dilatatorem. glificato
rẽ. Idẽ meodẽ. Infidelẽ ratio urget et
rultaa naturaꝫ. toẽ se tradẽ illi aquo
se toẽ bt et ex se toto debẽ dilige mudy
ptõ fides tato plꝰ indiuiduo amandum.
quũ ꝫ eũ pluns me ipo estimandũ
meelligo quippe qui illũ nõ solũ mei.
ꝫ sm quoq; ipius teneo languorem.
Idẽ in eodẽ Si toẽ me debeo pme tõ
qd addam pme refecto. ꝫ refõ hm̃ ñ
n. tã facile refis. qꝫ fis. Siquidẽ nõ
solũ de me ꝫ de omi quoq; qꝫ fit m̃ ẽ carp
tũ est. dirit ꝫ fiã suũ. at ũ qui me tm̃
semel dicendo fecit in reficiendo pro
tõ ꝫ dixit multa ꝫ gessit mira et
ptulit dura. ñ tm̃ dura ꝫ indigna
Quid g̃ retribuam dño pomibz que
tribuit mihi? Ju primo opetur me
mihi debit in scõ se. ꝫ ꝙ se dedit me
mihi reddidit. Dat̃ g̃ ꝫ reddit̃ me
pme debo? qd dõ retribuã pro se. Nã
si mihi mille rependẽ possem. qd tñ
ego ad dim̃. Idem sup cant. Supra
omnia trahit te amabilem ih̃u bone
ihu salus quã vidisti. op̃ redemptõ
nus tue. si omino amore tui tam
le uendicat totũ sibi ꝫ hi mg̃. ẽ qꝫ nos
tram deuocionem ꝫ blandi allicit
rusti erigit ꝫ arti stringit ꝫ affici
tuchemena. Multũ quippe labora
uit meus saluator. nec mi nũdi

fabrica tui tangationis ador. Assiip
sit. Inducis suus sustinuit. et dictores
in factis obseruatores in tormentis il
lusores ꝫ in morte exprobratores. Ide
loquẽs de ope redemptionis quid ad
huc inquit dormit tua affectõ immo
non dormit ꝫ mortuaẽ si huic nõ
respondz breuiter. Anselm̃ nubẽ me
ditatorem. Dece dñe q̃ me fecisti debo
meipm̃ amore tuo totũ q̃ redemisti
tuimo tm̃ debeo plusq̃ meipm̃. qm̃
to tu maior me es pquo dedisti temp
lum. Cum ignis non accendatur
melꝰ quia igne. ignis diutini amo
ris quẽ nobis dꝰ ostendit mirabil
tione humana genis maxime de
beret nos in natare adamandum
din. Crisost. Non ẽ inquit aliqs
omino non pat̃ nõ mat̃. ñ amic̃
ñ alĩ q̃s pñã. qui tã nos aliquãdo di
lexerit. quẽadmodũ ipe qui fecit. Ba.
sermonibz. Oduri ꝫ in durati filii
adã. quos non emollit tanta beni
nitas. tanta flamma tam ingẽs
amor amoris. tam uehemens am
tor. qui pul ibz sanguinulis tñ pao
sas mercedes expendit adamandũ
dim inuitauit qꝫ amantibz dim spe
caliter promissa. i. cor. ij. Oculs ñ ui
dit ꝫ c. qꝫ ꝓparauit dꝰ hiis qui dili
gunt eũ. Jac. j. Accipiet coronã
uite. qm̃ repromisit dꝰ diligentibz
se. Cui tum est quom̃ amor tñ
dõ euadẽ poterit. qui si uenalis ẽ
nullus dõ caro emet. dabit. n. p

Debo meipm̃ amore tuo tu tui. qꝫ redemisti pm̃ nr̃. Debo meipm̃ amore tuo tot.

ꝫ ꝓparauit

illo regnum ⁊num. Dic̃ ad dandū
nullus dignior qm̃ ds cū ipe sit sū
me bonus unde nulli poa⁹ quā ei
debet dari. Dū uolenaam requ
ire nullus peo maiorē uolenaam
habet qm̃ ipe. Dicit·n·eū q̃ gladio
cuagnato. Aut·n·eū amabis. Aut
morte ⁊n̄ mactaeris. Daud. Qui
diligit fructus ab amore scālz mundi.
ad amorem scālz dei gladium suū
inebriabit. Aug⁹ in libro conf. Dic̃
ds tibi sum ipe ut amari te uelis
ame ⁊ nihil hūana tibi cū mi
neris ingentes miserias. Ad amari
dum dm̃ natant omnes ⁊nature.
Aug⁹ ⁊. libro ostessio. Celū ⁊ tra et
omnia que in eis sunt. dicit undiq;
michi dicunt ut te amem. nec cessāt
dicere omnib; ut sint mirabilia.
Duplicat dicunt ⁊nature nobis. ut
dm̃ amem? Vno in ostendendo eū.
dignissimum amore nr̄o. Bonitas
enim uniuersitatis creaturaꝝ osten
dit creatore ee optim̃. ⁊ amore.
dignissimū. Sed q̄ creature sunt
dona di. ⁊ beneficia di. Ad inebriandum
nō aliqe ad amandum aliū effica
cior est donatio quā locutio ⁊terna
⁊ celestis ⁊ dat ds ppe homines. ū
pater exprimit pio. gen. Vbi postq̄
de creatione hoīs locut⁹ e ds. subdit.
⁊ plit piscib; maris. et uolatilibus
celi. ⁊ bestijs terre. unusquisq; ⁊nature
⁊ postqm̃ locut⁹ est de luminaribus
celi. subdit. ⁊ sint in signa ⁊ tempora.

et dies ⁊ annos. et luceant in firmame
to celi ⁊ illuminent ter̄am. C ū sōm
ligna silue ⁊nandescat ignis. Etc. ps
viij. Magnus deberet e ignis di
uini amoris qui plurimis haberet de
beneficia q̄ sunt creature. Debilis
ignis legitur. leui. vi. Ignis in al
tari semp ardebit qe nutriet lādis
sibi aens ligna mane. pinguibus dies.
Illos qui nō inebriantur ad dm̃ a
mādum tot ⁊ tantis beneficijs accu
sare possiunt ⁊ dere q̄ beneficia sentire
ut aut sen. Leaui canes amant be
factores suos. Referunt ⁊ de quodā
leone qui quidā miles asserebat li
berauit. q̄ amicitie recedē nolunt. Ad
q̄ exclationis habebunt? qui dele
ctentes redemptōe suā serpentū in
ferneli adherent. Si lapis cauat
agutus aque assidue cadentis. q̄
exclatione hebunt corda dura que
non emolliunt assidua dei beneficia?
Cū infinite sunt creature quarū
una quelz sufficeret ad monēdum
hominem ad amore alt⁹ hominis
si eā sibi dedisset. Quoīm q̄ non sūt
fiunt unius ⁊nature. ad accendendū
hominē ad amorem di? Ad inebriādū
deū inducere possiunt? bona ⁊ ma
la. De bonis iam ostensum e. que
uniuersa sunt dei dona. De malis ū
tile est idem ostendere. cū sint fla
gella patris misericordiaꝝ erudi
tis filios suos. ex amore patio p
cedencia. apo. iij. Ego q̄s amo ar

xij?

guo et castigo. Hebre .xij. Quē diligit dñs castigat. Q̄ ñ solū mala pene possiunt matare addi. mo rem ꝫ ꝑ mala culpe que dei misericordia relarat. uł dissimulat ihys qui ñodū penitent. ut qnq; penitentiam uł remittit hys qui penitentiam aquib; custodit eos qui ꝺ adherent. sug? culibro de unitate. Vos iḡt ut ardentissime dilectos cui dilige do a communionē nerib; liberi uacantes deputate uobis tāq̄m omnino dimissum quicq̄d ñ ē illo tegēte omissum. Q̄ multo ardentiꝰ deles dilegere illū qui quecūq; flagitiosis ad se comissis dimisit. mea te cadē ñō pmisit. Q̄d habes q̄ ñ accepisti aut qua pusillitate munus diligis aquo pl' accepisti? cogita omnia pcia sic habenda. tāq; dimittantur aquib; ds custodiē ne committant. Solu modiē dilige q̄ aq̄ modiē dimissum ē ꝫ potius multū dilige aq̄ mltū tributum ē tibi. Si eū dilegit cui donaꝰ ē ne redderet. quāto magis diligere debz; cui donaꝰ ē ut haberet? Et notandū q̄ cū quatuor decausis aliq̄d soleat diligi. salutiz uł attinendae causa uł q̄ mco delitae inueniuntur. uł q̄ ꝑ utilitatis cā datis amari meruit uł q̄ ꝑ iniuria ab eo ꝓmuntur. hys ñ de causis amandē ds. Causa attinē. cū ipe sit pat'. ōn. xiij. Patrē nolite nobis uocare sup̄ terrā. Vnus est enī pat' ut q̄ ē in celis. Q̄ qui estis pat'. fres ē frat'. ōn. ult. Nunciate fratribus meis ut eāt in galyleā. et qui erat dñs factus ē socius. B. loquis de filio di incarnato. si hoc loco? quit p̄ducatur magn' dñs et laudabil' nimis ꝫ puus dñs et amabilis nimis. puus utiq; qui nat' est nobis ipe uoluit nasci in mundo ꝙ fieri de terra nra ut ambulioꝝ cet nobis ad amorem facit. cet. xiij. omne animal diligit simile sibi. Ipe humanā naturam duune uoluit assotiare in una psona nūq; ab eo separandam insignium amoris ut sic salt̄ amaremus aquo agnoscerem' nos amari. Ds ꝙ a mand' ē amobis q̄ nco suū sūme delitae. ps. Delectationes in dextera eius. Itē amand' ē qua uni cuiq; suis ꝭ meruit. B. mli. de diligendo deo. Multum meruit nobis ds. qui ꝛ immeritū semp̄ dedit nob'. Q̄d. n. melī se ipō posset dare uł ipe q̄ sit ei meritū. q̄re illud ē ꝓpriū q̄ ipe prior dilexit nos ꝓma ioh. iij. Digni' plane qui re amet' plenū si adtendat' q̄s q̄s q̄nq; amauit. Q̄s. n. ꝺne hys cui cis ipe q̄ fuit' ds ms estu q̄m longe. n. ñ eges. Vera hui' caritas manifestatus quippe ñ q̄rēs q̄ sua sūt. Q̄z aut̄ tota caritas exhibet. cū adh' unit immutabilē et incōmutabilē sum' do. Dilexit q̄ ds regas et inimicos.

a vob

Sō. n. solent homines amare minus de tribus alienis ipe voluit fraternitate hominū fieri ut hoibz esset amabilior. Diligendo enim

xij

Dz qñtū. Sic ds dilexit mundū
ut tolleret ut filiū suū unigenitum
daret. Sic meruit uisū abumptis
simmus abinfimis. abinfirmis
omnpc. Idem meodē. ut pauas qđ
dictum ē reperiam por ipe dilexit
nos tant' ⁊ tantū ⁊ gr̄as. tantillos
⁊ tales. Item amand' ē a nobis ꝑ
bñficia que ab eo speram' dequib;
require intactatu spei qñta parte.
Jt̄e notadū ē q̄ ad amorē dei ma
tare nos potest amicare ei' utilitas
⁊ inimicaar eius dampnositas
⁊ amica huius fidelitas. Utilitas
qua nichil diligit deo fructuosius
potest iuxta uerbū. S. Ipe dilige
tibz se. pcā remittit. Luc. vij. Re
mittuntur ei pcā multa qñ dilex.
mltū. Ipe eos erudit. ecc. ij. Dili
gite dm. ⁊ illuminabuntur corda
ura. cgr. Intēdū ꝙ punctionis ar
dore tante lībtatis ē uis amo
ris ut hanc ñ ipe animus possit
ꝓhendere qui hanc illuminat'
meruit habere. Ipe eos custodit.
ps. Custodit dñs omes diligen
tes se. Ipe eos ad suauitatem sue
ꝺtemplationis ⁊ mpsenti admit
tit. Gregor. in moralibz. Si quis ad
ꝺtemplationis studium ꝑperat se
meapm pius lībtē interroget.
qñtum amat machina quippe
mentis ē uis amoris que hanc
dum a mundo erexerit in alta sur
tollit. Utilitas hui' amici sic et
alioz amicoz in necessitate appare
⁊ mi firmitate aqua ipe potest libe
rare cū aly amici non possint. ⁊ime
te qñ aly amici defunctum deseruñt
et amicus iste cum susceperit. ps. In
uoluntate tua deduxisti me ⁊ cū gla
suscepisti me et mundicio ubi non
habebit amicam cū ds erit immic'.
ecc. xx. Fratuo non erit amicus. Om
nia sunt amica ei. cū ds ē amicus.
qm diligentibz dm omnia cooper'
in bono. rō. vij. Inimicaar ⁊ dei
dampnositas matare potest ada
mandum dm. Omnia enim sunt
immica inimicus dei ⁊ ipimet sibi
sunt immica. ps. Qui diligit ini
tate. odit animam suā. Inuisō
ū magis apparebunt hec immica
cie qñdo orbis terrar' de inclamab'. pug nab
Sap. v. Grego. Offenso creatore
omnis creatura dampnaciste o
dio. ipemet si ē posset. uell se no
ē. Ipi ⁊ scī qui tñ amauerunt pe
ctores in presenti letabunt' cum
uiderint unidictam. fidelitas hui'
amici ad idem potest in cataie. ecc.
vi. Amico fideli nulla ē opatio. ꝛc.
Aly amici quadruplic' inueniunt'
infideles. Primo q̄ aliqñdo non
amant licet amentur' ⁊ iſo sic ē
de amico isto pū. viij. Ego dilige
tes me diligo. Johs. xiiij. Qui
diligit me diligetur a patre meo.
⁊ ē. Secdo q̄ tempe aduersitatis de
sinūt amare. Ecc. vi. est amicus se

amdū tēmp' suū ⁊ nō ꝓmanebit ītē
pre tribulationis. ⁊ nō sic ē de amico
isto. pū. xvij. Omni tempore diligit
qui amic' est xp̄c salue; ⁊ frat' in āgustijs
ꝓbatur. Tertio q; qui amant nos
mimia fiūt mortuoꝝ. ꝑ spōlian
tes eos bonis suis. Eccl. vi. Est amic'
qui ꝑmāet ad mimicitias. amic' ū iste
mmorte ch̄s ꝓlat' ostendit se amicū ēe.
spīm. n. qui de habitaculō corporis erat
mēlestie habitaculū rea pt. Q̄rto q;
amica patris mimica filioꝝ ⁊ amicus
iste ꝓp patrē filios amat. q̄ndoq; ulq;
in decimā generationē. Ego. xx. Ego
sum dñs dē tuus ⁊c. faciens mīam
mimicia. hijs qui diligunt me. Tue
breuit' dicam. Beat' ē qui dm debi
to m̄ amat. ⁊ ue illi qui eū debito m̄
amat. Aug'. iij. libro de fel. Bs q̄
amat te. et amicum inte. ⁊ mimic'
ꝓp te. Solus. n. nullum carū amit
tit aū oīs mīlo cari sūt. qui non
amittit' te nemo amittit nīl q̄
dmittit. Idē. Hec omnia bona sūt.
⁊ uet si annaus odiū. ⁊ deseruien'
odiose. Idē. vij. libro de cautate. Ci
illa non amentur nisi q; bona sūt.
pudeat eos ui lerendo nō amare bō. iiij.
ipm unde bona sunt. Hijs q̄ualit̄ adh
Ido de hijs que possūt bomi ū ali
ne incitare ut dm amet. dic q̄ a
dū est de hijs que faciūt ad hoc ut met
alicui amet' ado. vij. ū sit' que ad a dō.
h̄ ualē possūt. Primum ē sapīa.
Sap. vij. Sapia infinit' thesaur' ē
hominibus. quo usi sūt. participes
fēi sunt amicicie dei. ⁊ meo dē. Semi
nē diligit ds. nisi qui cū sapīa mha
bitat. Ioue dominū q; deamicata
sultoꝝ damnū puenit ⁊ dedec'. ideo
non nulit hmōi amicitiam cū stultis.
Pū. xiij. Accipit' ē rex mīnister imel
ligens. Sedm ē mundicia que ecclīs
ē. Sapīe. Jac. iij. Que deursum est
sapia ꝑmū quidē pudica ē. ⁊. pudīt
faciens. ꝓp' mundicia. Vocat' ē ioh.
discipul' quē diligebat ih̄c. Joh'.
ult̄. Pū. xxij. Qui diligit cordis mūdi
dicam. ꝓp' gram labioꝝ suoꝝ amic'
habebit regē. Cā. j. Dilectus mis
michi ⁊ ego illi. qui pascit' inc' lilia.
Puritate. n. delectatur. Sap. vi. In
corrupto facit ꝓximum ē deo. Ter
cū ē mansuetudo que multū assimi
lat deo. cui' bonitate aliqui' ma
licia non ꝓturbat. ⁊ deo deo amabi
lē facit. Ꝓter mansuetudinē moy
ses qui erat mansuetissim' sup
omnes homines qui erāt sup tēr.
nūt. xij. ch̄s ꝓlat' amic' dei sunt. Ecc. xlv.
Dilec deo ⁊ hominibus moyses. Or
cui' ē liberalitas que multū assimu
lat deo qui ex liberalitate fecit cāsa
fecit creaturas rationales ut eis da
ret alias creaturas Sen. Qui dat
beneficia dm imitat'. Ille maxime ueo
eū imitat' qui dat paupibus. Sālā
dm maxime ymitabit' qui nichil
iudicauit qm̄ misereri ꝑaolus. Li
beralitas ergo ratione similitudi

ms homine reddit do amabilem.
ij. cor ix. hylare datore diligit ds.
Quantum e humilitas ppt qm dauid
fuit ut scdm cor dm. n. ihc. xvi. ca.
ix. insignium amoris que ihc ds ad
humiles dns amplexat e parui
lum, fiat minim. xlvij. gen. vocat.
amantissimus dns. deut. xxxij. Ex
tui e dilecto. Diligit. n. dns eos q
se diligt alioquin eet infidelis. C.
meplis. Nemo se amari diffidat
qui tam amat. libenter Dei amor
nrm que pcurrit lbsequi. Nam
quom re amare pigebit quos
amauit nec dm amantes. Septi
mum e temporaliu ocmpt. ca. xxv.
Suus pfect e re. int indiler do
ne dei. Sen. Nemo dign do qui op
non ocmpserit. Temporalia ama
ta inquinat. iuxta ubm. C. Jdo ama
temporalia amans qi inquinata
indigna e amore di. Aug. in libro
soliloquior. Si alicui pulchre fe
mine amore flagrans unre le e nd
daret si aliud ame q equm pe le ama
ri cpisset. Sic qui bonis ocempti
bilibz amore sui ponit di amore
est indign? C. v. de m amadi dm.

Sequit de modo amandi dm.
Modus aut diligendi dm est.
sine modo dilige ut aut. S. in libro
de dilgedo do. Jde ad tres de more di.
In dilectoe di no alia ratio no alia
dilectois e. n ut sic ille eam dilexisset
nos insiste dilexit nos. sic si ficri po

est nos inuicem diligam eam. bs
mur qm in mandatis ei capre mus.
Hz cm nullum finem ul emolumm debeat
hre deuotio amantis tam tm nos
suos r fines r regulas hre debz actio
opantis. Jde r ostenditur modm amq
di dm e ut amemus eum quem pssu
mus dilcs tra. Ds meus adiutor ms.
diligam te pdono tuo r m mo mus
quide multo bz plane no mus posse
meo qm r si quant debeo no possum.
m tam ulte qm possum. pro
u pl eum pl donare dignaberis. mag
tm p ut digm habis. ex od amadi
dm ostenditur deut. vi. hys ubis.
Diliges dnm dm tuum extoto corde
tuo. r extota anima tua. r extota fte
te tua. Verba deut. uidem panere ad
illas tres uires aie q sunt us rnal,
ius incupiscabilis. r ius irascibilis.
Fortitudo. n. q eo loco ponit. ad irasci
bilem pinet. Verba u ch. uidetur
pinere ad illas tres uires que sunt
intellm. uoluntas r memoria. Vn ms
cus e memoria. tertio loco ponit. Lui.
x°. utru quis uidet cange dicens. Dili
ges dnm dm tuum extoto corde tuo
r extota alia tua r exomnibz uiribz
tuis. r exomni mente tua. Et acu
pies ide phoc q dr exomnibz uiri
bus. r phoc q dr in deut. extota fortitu
dine tua. Annotandum q secm S.
gorium. ista uba diliges extoto corde
re. ad inculcationem ponunt. secm
aug. totaliter as ista alit accipienda e

Ex do Fol. Ir de hr. Ex

put compr̄ ut statui pāt. aut pñ
statu uie. Sēm q̄ gpenit statui pa
me attenditur mlt̄ totalitas ista q̄
omnes motus aīe addm referūtur
r sic nō implet nūa p̄ceptū istud.
nisi forsitan ad tēp̄ breue annus p
fectissimus: tñ sēm aug⁹. ideo p̄apt̄
q̄ nō recte curritˢ. si quo currendum
est nescitur. Quom aūt sciretur si
nullis p̄ceptis ostendēt. r impcepto
affirmatō. potuit p̄apt̄ q̄ nō p
nūa implet q̄ p̄cepto affirmato
nō obligat. quis ire illud impleat
semp. sz ut illud impleā loco r tpe.
Nullū ū p̄ceptum negatiū. potuit
ē simile huic. Illud. n. obligat ut
sēp impleat. ido necessario hom̄ie
facere tm̄ sgressionē. S. Mandata
impossibilia nō fecerunt trasgres
res homines sz humiles. Sēm ū
q̄mpetit statui uie totalitas ista
mhoc attendit. q̄ null⁹ mot⁹ sui
anima amō dei ordinat. ñ aliud p̄t
dm p̄ se amet. Ad pmū p̄tinet illa
expositō. aug⁹. toto corde. i. intellectu
sine errore tota anima. i. uolūtate.
sñ tendētē. tota mente. i. memoria
sñ oblīuione. Ad sēm ptinz q̄ dic
aug⁹ mlt̄ de doctrina xp̄iana. Cū aut
toto corde. tota aīa. tota mente. nul
lam uitē uite p̄t̄ relinquit q̄ uacare
debeat r q̄ locū dare ut alia re ue
lit frui. sz quecūq; aliud diligendū
uenerit i aīm illuc rapiatur quo
tot⁹ dilectionis impet⁹ aurit. Frūe

amore mlt̄ere alicui rei p̄ se p̄ am.
ut aut aug⁹. de aug⁹. mlt̄ libro solilo
quor. Ego ñ puto illaz rem ñ uoca
dā cupiditatē. que p̄p̄ aliud requi
rit. Ide m eodē. Iam certe ostendisti
nichil aliud me amare q̄ sapiam.
Si quidē q̄ ñ ip̄e se amat. nō amatur.
Ego aūt solā ple amo sapiam. certa
ñ ul' ad ē m uolo. ul' de ē timeo
ip̄m ipām. Loq̄t̄ de sapia increata. Cōt̄
totalitatē siue p̄fectionem amoris
diuini. solus ille amor ē quo amat̄
aliq̄d p̄ē dm̄ r ip̄m. aug⁹. x. lib⁹ dm̄
confes. Dne minus amat te qui tē
aliq̄d amat. q̄ ñ p̄p̄ te amat. Modꝰ
ē amandi dm̄ ē. ut ipe amet̄ se
omnia r ip̄m se. Sēm. b. ū exponit̄
sic ūbū p̄ius positū. Diliges re. to
to corde. i. sapient̄. tota anima. i.
dulat̄ tota uirtute. i. fortit̄. ul' ple
nerant̄. Ide. Disce xp̄iane a xp̄o. q̄
admodū diligas xp̄m. Disce ama
re dulat̄ p̄dent̄ fortit̄. Dulat̄. ne
illecti prudent̄ ne decepti. fortit̄ ne
oppressi. ab amore dm̄ auertamur.
Idem. Non abducā blandicijs. nec
seducā fallacijs. ñ inuictis frīgi. toto
corde tota anima. tota uirtute diligē
ē. Ide exponens quid sit amare dul
cit̄ sapiēter r fortiter. Dulcit̄ inḡd
amat q̄ r passiōe patiēt̄. oppugnāt̄.
r mouet̄. Sapiēt̄ amat q̄ aduersitatis
sensū p̄ritate nulla deniat̄ uentisimi
tudine r quidlibet mētā nulla
suppositione. ul' lenitate. ul' spūs fortitu

motus uehementia deseruit. Amor fortis
e cui nec ulla inlatorubz l'oblimonz
ul'i memu mortis uisticia deseruit. Jē
toto corde dm diligit qui glām i solo
deo querit. In corde. n. magnanimi
tas ptinēs ad uim tralabilem. cui
e uelle. Mens ū cui' z meditatu. ad
tionabile. Totus g hyis tribz uiribz
aliqs dm amat. cui us rationabil'
a solo illuminari desiderat. rabeo so
lo se posse sapiente fieri credit. rcui
us capisabil' reputat dm gau
diū suū. rinullo solo genuē querit
rcui us tralabil' in illo solo gloria
ri desiderat. alia glām repnens. Jē
notandū q toto corde siue intellec
tu dm amat qui intellectū suū i
obsequiū xpi captiuat. rqui stu
diū suū xpo dat. radulionē di to
to desiderio anhelat. De. i. lege. ij. coz.
x. In captiuitatē redigentes omne
intellectū in obsequiū xpi. Et nota
dū q q̄druplex debz ee captiuatio i
tellect' nri. Prima ut in hys q̄ sūt
fidei deo obediam? Hylari? Solidō
de se credendum e qui se sol' nouit.
Sed a ut male de nobis rūn sentia
mus? Sen. Od homines libent' fin
gunt de alijs de te apd te male ex
istima Tertia ut sensū supiorus
nri sensui nro p fidem? q maxie fa
ciendū e in religione. Lignū ipa
dyso scie boni rmali censura dis
tionis e in gulatione religionis
penes patrē spūalē qui dijudicat
omnia ipe a nemine iudicat. ipi' et
discernere. alioz obedire. Orta ū
nos meritos intendentes ab alijs oculis
auertam? B. Temziptm solliate custo
di. rut temziptm custodias? ab om
nibz oculos aute. Xpo studiū suū dat
qui ea qbz aduuuam in dm abeas qbz
impedimur sagaciat secerni. q e pru
dencie ut dicit. aug? Jē qui doctrinā
xpi in nesciente fastidit. B Si dispu
tes aut ofas no sapiri in sonitu
ibi ihe Jē qui in creaturis dm intelligit.
Ve illis qui diligunt mei' uos p
te. sunt inf[illegible] se omne creatura
rez? Tota aia siue tota uoluntate a
mat. qui p fide obedit. que nec ūm
mali tra sitoriū erubescit nec amore tē
ni transitoriū ab obia retrahit. Tota
mente seu memoria dm diligit. q ea
q̄ do displicent. rab amore ei' impe
diunt oblitioni tradit ut sunt im
ne nobis illata q̄ diu recogitant sūt
qi ferrū in uulnere? q uulnus sana
tione impedit. Jē qui ea q̄ ad amo
re di ptinet. rsalute animaz memo
ne infigit. rque magn' amor dei de a
lio q̄ de do diu cogitare no sinit sic
solz accide fatue amantibz. qui no
lliunt oblitisci id q amāt. Sic
cant. O amor impetuose qui p te
aliud cogitare no sinis. Os mulc
here amore cordis nri integū. Pu.
xxiij. Prebe fili cor tuū m. Leu. iij.
Omnis adep s dni erit. tuus perpe.
Aug? in ioē. Totū exigit te q fece. rno

/ de pxio

li aīs ē qī nichj unde gaudeas tema
neat ītē ecclj. n. diligis te q diligis de
um ertra te. Nec mirū si dē uelit hīre
re untegrū. cū sufficiat illud imple
re. Et notand. q amor dei debz ē ītēs
strēnus ⁊ lect. delid ys plen. Rect
ut dē amet ppt ē. nō ppt temporalia.
Aug. xv. libro. de cīuitate dei. Bonū
ad hoc utuntē mundo ut fruat deo.
malū aūt ppt ut fruat mundo uti no
luit deo. Aug. Vtī ē id q in usū uenit
referre ad optanēdū illud quo fruendū
ē. aliās abutī ē nō uti. Amor q quis a
mat dm ppt temporalia ornneliosus ē
deo. tēporalia cūi prefert ea. Propt q
cūi unumq; q amat. illud magis a
mat. Sē ē qī amor mercenarius. q seruit
n. amatorē suū depaup aūi abiect. se.
iij. Quom si corrumpat mulier amā
tē suū. sic corrūpit dom ubi. Hoc ac
cidit ipē amīt qn ē erit qī paup. spo
habunt. n. q ea adherebunt. Amor
tal ē ⁊ tamē. Canus. n. os nudatū
carne delit. Sterc⁹ dz cē. Poeta. Am
odio inheres. Sē. Milicie spēs amor
ē. dilabitur segnes. nī sūt hj timidis sig
na ferenda uiris. Sē. Iudas cē ē ere
bat amor. Itē. Sal certe ē. q nī extremo
capt amore aruit. Ler dz cē ⁊ dū to
lat dura peo quē amat. Act. v. Ibāt
apli gaudētes. Et delidus plenus.
Cum cūi amor ignis sit. castitas
delidior crispo emicant. Dan. ix.
Vir desideror es. Ysa. xxvi. Aīa
mea desiderauit te in nocte. dd. Si
tuit aīa mea ad dm fontē uiuum.
B. sup cant. Anima amās ferrur
nouis trahit deliderijs. Sē amor fa
cundē. Poēt. Facundū faciebat
amor. phī. Verbor habundīa nīl
mutat affectio. Amās. sui ipī obli
uisc. Aug. de ūbis dñi. Oblitat
anima tūa semetipam. ⁊ amādo
mundū obliuiscatur se. ⁊ amādo
artificē mundi. Sē amans. dolores
corpis nō sentit. B. nī mirū si exul
acerbe dolores nō sentiat corpis
nec hj facit stupre ⁊ amor. Sb mut
tatur. n. sensus. nī amittit. nī deest
dolor ⁊ extēpnit. Sē amor dignu
tatis ē nesci. b. in lib. de gīdē amor
dñū nesciat agnoscat mas. filiū in
ūtul. Sde sē cant. dīa amās maiesta
ti oclos claudit aplr uolūtatī. Sde.
loqūs de anima audent amāte ipm
debeat amore ue maiestate nī cogit⁹
Qui cūi respicat tūa ⁊ sciat ea tremē.
⁊ ista se ab eo postulat osculari. Cha.
ē. Anima prorsus amor ⁊ omnia
nunct b. sē cant. Precepe amor
nec uidicū pstolat nec ocio uel tem
pat nec pudore frenat nec ratioīu
sbiect. Sē. Quid uolentī crūphat
deo. amor. Qd tā uolentī
q amor. Q ista uis ipso tam uo
lenta aduidoriā. tam uicta aduo
lentiā. Gislebert sē cant. Mag
na ē ⁊ uolenta uis caritatis ipm
affectū di attingens ⁊ penetrans.
⁊ uelut sagitta tetur eius tramitigēs

cãn·nij· Vulnerasti cor meũ so
ror mã. vj· De speciebz diuini amo

Sequẽ de speciebz duuni amo ris. Notandũ g̃ q̃ quadru
plex ẽ amor dei. Primꝰ ẽ natural
quo amore omnes amant dm. et
bonũ ꝛ malũ. Augꝰ inlib soliloquor
Deuꝰ q̃ amat omne q̃ amare pot
tui sciens tui nescius. Secds ẽ aiã
q̃ aliqs amat dm. eo q̃ agnoscat eũ
sibi necessariũ. ps· Diligã te dne
fortitudo mea. Tertiꝰ ẽ amor quo aliquis
dm amat. ꝑ delicias que in eo sẽt.
Sap·viij· Et amator eius fui forme
illi⁹. Quartꝰ ẽ amor amicicie q̃ aliqs
amat dm ꝓpt̃a q̃ sit dignissimus
amore. qui amor pure ẽ gratuitus.
b̃· sup cant. Amat caste qui ipm q̃
amat querit. nec aliud quicq̃ ip
sius. Jt̃ sẽ cant. Amor ꝑse sufficit.
is ꝑse placet. ꝑ se meritũ ipe ꝓmit
ẽ sibi. Tres vltimas spes amoris in
dere tangere. b̃· ili· de diligendo
deo. hys vbis. Natura ita ordi
nata fuit. ut hẽat vnũ necessariũ pro
tectore. qñe hmõi ordinẽ ut quẽ
ꝑpm non ualuit ee. si ipe nõ ua
leat sibi iste. Qr̃ sane ne de se creatu
ra ignoret. et sibi q̃ abest ar rogz
beneficia creatoris mult hominẽ
ide ordinat tribulationibz exercen.
ut ei deferens homo ꝛ sibi ueniens ds
ds ab homine ut dignũ ẽ ignoret
h̃· n· dicit. Jnuoca me in die tribu
lationis. eruã te ꝛ honorificabis me.

Fit itaq; hmõi ut homo quis ꝓpt̃ se
neminem diligẽ incipiat qui ipm
in mundũ ut sepe expt̃ omnia pos
sit q̃ posse ꝑsit. ꝛ sine ipo possit nc
hil. Amat g̃ dm sed ꝓpt̃ se ꝛ non ꝓpt̃ ipm
ac si frequẽs ingruerit ñcitas. ebꝰ q̃
frequẽs ad dm fiat gñatio. ꝛ ado
frequẽs liberatio ofcat. Nonne si
fluerit ferreũ petꝝ ul⁹ cor lapideum
procedens liberari emollitum necesse
ẽ ad gratiam liberantis q̃em homo
dm diligat non ꝓpt̃ se tm. sz ꝓpt̃ ipm. Et
occasione quippe frequentiũ necessi
tatũ. crebrius necesse ẽ ut ꝓsentia
tuꝝ dm ab homine frequentari.
frequentado gustari. gustando pla
ri q̃m suauis est dns. ita fit ut ad
diligendum pure dm ꝓpt̃ ipm alli 1ã
ciat gustata suauitas q̃m ingerat
ñra ñcitas. Suauitate ꝓnt̃ in
telligere. ul⁹ ei⁹ benignitate ul⁹ de
lectabilitate. vij· de signis dini amo
ris.

Sequt̃ de signis diuini amo ris. Notandũ g̃ q·x· sunt
quibz ꝓpendi ꝓpt̃ posse utrũ aliquis
amet deũ. Primum ẽ cum aliquis
libenter cogitat de dõ. Vbi n. amor ibi
oculus. Vnde ẽ illud ioh̃·xx· Dñe si
tu sustulisti eum ꝛc. Dicat glo. nõ dicat
que. q̃ animo hmõi solz agẽtis amo
ris. ut que semp cogitat. nullum
aliud ignorare credat. Sap·vi·
Cogitare de illa. sensus ẽ consummatꝰ
Loquit̃ de sapa mirabilia. Secũ ẽ
cũ aliquis ẽ libenter in domo dei. Luc·

·ij· diaē de anna q̄ nō discedebat de tē
plo: que meruit inter ē̄ p̄sentiā
in dñi templo. Et xp̄o cū eēt anno
rum ·xij· inuentus ē in templo. Luc.
ij· qui mīi fuit, et ioseph aīt. Nesci e
batis quia in his que patris mei sunt.
oportz me ē̄. Vñ illud. ·cl̄· xxij· Intra
ut ihc in templū dic̄ glō. Ingress⁹
urbem p̄mo templū adyt. dans for
mam religionis ut q̄cūq; nos p̄
mum domū oīōnis si ibi ē adeamus.
Crisō: Ppetuum erat boni filij. ut ue
niens primo curreret ad domū pa
tris. tu aūt inuitator⁹ fēs. cū ingress⁹
fuens aliq̄n ciuitatē. p̄mo ante om
nem actum. ad eccl̄am curras. Terti
um ē. cū quis de deo ul' cū deo libent'
loquitur: De hi exemplum habem⁹
in magd̄ que xp̄m dilexit multū.
aut ubi a que hūtur in euāgelio ul'
de deo ul' cū deo. fuerint. Vñ ihēs ioh.
ij. Dñe inquit si hic fuisses fr. ꝛc̄. Item
ihēs ioh p̄ñt̄. Tulerunt inquit
dñm meum ꝛc̄. Et paulo p⁹. Dñe
si tu sustulisti eū ꝛc̄. Et iterū. Venit
maria magdalena annuncians
discip̄lis ꝛc̄. Et. pet. iij. Si quis lo
quit̄ q̄si sermones dei. et sq̄. vij.
Quis nos separabit a caritate xp̄i.
dicit crisō: Hi amantiū mos ē ut
amorē suū silentio tegere nesciant. sz
neq̄tiꝰ ceteris suis effluunt et pro
dunt. et flammas suas infra pectus
suū cohibē nō possint. enarrant se
q̄si ut ipa assiduitate narrandi

solatium sui amoris capiant. et
refrigeria in mensi ardoris assumāt.
sic ē et fuit hi beatissimus amator xp̄i.
Virtū ē cū quis libenter dñm audit.
et audita ab eo teneat memoriter. Luc.
ij· Maria conseruabat omnia uba hec.
Et. Cuidē. x. Magdalena sedens
secus pedes dñi audiebat uerbū illi⁹
Joh·xiiij· Qui hꝫ mandata mea et
seruat ea ille ē qui diligit me. Qui
tū ē cui quis libenter dat p̄dō. Cant.
ulē. Si dederit homo omne hꝫstan
tiam p dilectōe quasi nichil despiciet
ea et luc. vij. Dicit dñs de magdal̄n.
p⁹ bñficia ei⁹ enūiata. Dimittunt
ei pcta multa ꝛc̄. j. ioh·ij· Qui
habuerit hꝫstantiam mundi huius
et uiderit fr̄m suū nec. ꝛc̄ et claudit
uiscera sua ab eo. quom caritas dei
manet in eo. Certū ē cui aliquis
libenter p dō patit. ecc. ij· Infigne p
bat⁹ aurū et argentum. homines
aūt receptibiles in camino humili
ationis Joh·xviij· Calicē quē dedit
mihi pat⁹ non uis ut bibam illum.
Greg⁹ in prima pte mōz. Pena quip
pe interrogat si quier⁹ quis uehemēt⁹
amat. Septimum ē cui mandatis
dei aliquis obedit. i. Joh·v· Hec ē
caritas dei ut mandata ei⁹ custodi
amus. Et. ii. ioh. Hec ē caritas ut
ambulem⁹ sc̄dm mandata ei⁹. Joh·
xiiij· Si quis diligit me sermo
nē meū seruabit. Spūalit̄ signū diuini
amoris ē. si quis seruat illud man

datū q̄ saluator specialit̄ diat suū.
Joh. xv. Hoc ē p̄ceptū meū ut diligatis
inuicē. J. Joh. iiij. Hoc mandatū habem⁹ ab eo ut qui diligit d̄m diligat
fratrem suū. Maxime amor pauperū
signū ē diuini amoris illi. n. nō
amantur p̄p se sz p̄p d̄m. pū xxv.
A pauperē ramis quos huic sepa
rantur. Item de. Fratres hominis
pauperis oderunt eū ramici pau
peres. Odium ē cū quis
amat q̄d̄ placent. rodit q̄d displi
cent. Ad p̄mū monem exemplo ē.
q̄. xxj. Quicq̄ fecerit uoluntate
patris mei qui in celis ē rc. Ad 2m
exemplo dauid. Inimicos odio ha
bui. Jde. Nōne qui oderūt te d̄ne ode
ra. Jde. de facto tenuit me p̄pe ultz.
Jde. Vidi p̄uaricates rtabescebā.
Ambros⁹ sup beatā imaculatā.
Sz ris qui nō relinq̄t parentes
p̄p nomen di nō ē dignus do q̄n
tomagis qui diligit ei⁹ inimicos
acceptus d̄o ē nō poterit. Jo⁹ in
epl̄is. Nationes adūsan⁹ amor
tali odio plequunt blasphemātes
d̄m clementem manū porrigim⁹.
Ambro⁹ i exameron. Quid nos
dignū nīo referam⁹ creatori tan⁹
alio uestim rdissimulam⁹ iniurias
Notū ē q̄ ai q̄s frigefat algore
tudine ramore mundi. ggy. Tan
to frigefat quis aams feli q̄nto
surgit ardencia⁹ in amore di. Idem
Jacob. qui anglm tenuit uno mor
pede claudicauit. q̄ ū amore sibi
mia respicit ram in hunc mundū
duplicit⁹ desideriis incēdi nesciat. De
cunum ē cū alicui⁹ magnū hono
rem exhibz ministris dn. Diuare q̄
eos sp̄nit d̄m sp̄nit. q̄. x. Sit qui eos
honorat d̄m honorat. ecc. vij. Ino
cturne tua dilige eū qui te fecit et
ministros eius ne derelinquas. ho
nora d̄m ex tota anima tua rhonori
fica sacerdotes. De amore primo.

Deo de amore di dicendū ē de amore primo. Et notandū q̄
ucer debeamus amare d̄m. Anos
primū tri n̄ ihēnus sp̄ale p̄ceptū
de amore nri n̄ sp̄alis ecclesiast̄ cre
hic de amore illo. eo q̄ amare d̄m
sit amare seipsū. Vñ. Aug⁹. Ille so
lus se nouit diligē deū q̄m diligit.
liquidē ille se satis diligit qui sedulo
agit ut summo rū fruat bono. q̄ si
nichil aliud ē q̄m d̄s. quis cuncta p
test q̄n se amet qui amare di est.
Ite aug⁹. Cū illa dilectione q̄m d̄s im
perat debeat homo diligere d̄m
rseipm rpximū. n̄ tm exhibita p̄ce
pta data sunt⁹ intelligatur nulla
aliam ee dilectione qua quisq̄ di
ligit seipm n̄ q̄ diligit d̄m.
Cui. n. aliter diligit se. pterit le q̄
dille dicend⁹ e. De amore ū primo.
hmodo dicetur. primo de illis que
possūt in citate adh̄ ut amemus
primum. Secdo de hys q̄ possūt
ualere ad h̄ ū amem⁹ ap primo. Tertio.

de caritē

demodo amandi eū. Quarto de du
ūis spēbz hui⁹ amoris. Vicatūbz
Ad amandū primū adamād⁹ prim.
p̄mo potest nos mouere sac̄
scriptura que totiens adh̄ moner.
leū. xix. Diliges amicū tuū sic te ip
sum. Ideo dē. Diligetis aduersa q̄
nos mecipos. Deūt. x. Amate pe
grinos. dē. xxv. Luc. x. Diliges pxi
mū tuū sic te ipm. Joh. xiij. Mandā
tum nouū do uobis ut diligatis i
uicē. Jō Joh. xv. h̄ mando uobis ut
diligatis inuicē. Joh. iiij. Rogo
diligam⁹ nos inuicem. dē spectat
illa scriptura debz adh̄ mouere. que
ostendit p̄cepti de dilcōe primi spā
sit ee p̄cepti saluatoris. Joh. xv. h̄
est p̄cepti meū. Legit̄ multa beati
Johānis euangeliste q̄ ipe deue
nisz adultam senectutē z uix
ne discipulor manus ad eccām
deferretur nec possz plura dicere
ūba. ad q̄bz pausa h̄ dicebat.
filioli diligite alt̄utrū. Tandē dic
apuli z fīes qui aderāt audiente⁹
q̄ eadē ūba semp dicēt. dixerunt.
magr quare semp h̄ lōqueris. Ꝛ
respondit quia p̄cepti dñi ē. z si
solum fiat sufficiat. Hoc p̄cepti ē
luadū z breue utile z leue. Tale si
quidē debuit ee p̄cepti optimi p̄
ceptoris. dīno? Optimi ē optima
adducere. Luadū debuit ee necs
dicat. Non ñ licuit intelligere. Bre
ue necs dicat. Non uacat in lege.
Luadum decuit ee p̄cepti cui⁹ qu
erat lux nā. Joh. v. ps. Preceptū
dñi lucidum illuminans oculos. de
cuit ubū etiā nīi carnatione abre
uiatum abreuiare legē. Decuit z u
tile ee p̄cepti illi⁹ qui ad hoc ueniat
ut de tota mutilitate nr̄a exper
deret. Jo? Omnia di clemētia cū fa
bilē di benignitatē. p̄muū nob⁹
pollicet̄ si nos mutuo diligam⁹
z si nobis ea psteri⁹ inuicē quibz in
uicē indigemus z no superbo simil'
z iugo animo ei teneamur. cuius
imperiū dulcis ē. Decuit z ee leue p
cepti benignissimi dñi. dē. xi. Ju
gum meū suaue ē. Vere leue ē h̄ p
cepti cui aq̄libz possit implen. apau
pere z adiuuite abinfirmo z alano.
Non ē necesse emere oues z bones.
ut ire ultimate ut p̄cepti impleat.
deūt. xxv. Mandatū h̄ q̄ ego p̄cipio
ē hodie non supra te ē. neq; p cul po
situ te? sz iuxta te ē sermo ualde in
ore tuo z in corde tuo. ut facias illū.
Decebat p̄cepti ei⁹ qui uenit legē
implere ee legis plenitudinē. ple
nitudo autē legis est dilectio. Ro. xiij.
Sedo potest incitare ad amorē p
ximi. amor q̄ uidem⁹ int̄ anima
lia irrationabilia eiusdē spēi. ecc.
xiij. Omne animal diligit simile
sibi. z post. Omnis canis ad similem
q̄ungetur. Si lup⁹ z leo z serpens
ñ exercerent illā seruitatē in ani
malia que sibi sue spēi q̄n exer-

q deseuit ī
aliū hoīem.

cent ut alia quid dicendū ē de homi
ne si q; fewcaor ē lupo leone ꝛ serpe
te. Eas ipa aq; que naturaliē hīt
pugnā cū igne. pacē hīt cū alia aq;
que ē eiusdē spēi. Tertio fraternitas ci
tural' que ē inē dōs homines. du
q; nulli. de disciplina xiana. Sepu
tam' ī ē pximos mli qui ēisdē pen
tibz nascuntur. adam ꝛ euā intenda
m' ꝛ omnes frēs sum'. Idē. xix. li de
ciuitate dī. Nichil tam dissordiosū
uitō. tam sociale natā qm̄ gen' hu
manū. ipā dōs uoluit creare pentē
unū. de quo multitudo ꝓpagaret' ut
hac āmonitōe ī unitatis vocēs u
nitas seruaretur. Oz. ū illi fēia erāt
latē fēia ē hīc satis signatū ē qm̄ ca
ta martī ꝛ uxoris debeat ēe cōiuctio
mak'. ij. Quicquid nō pat' uni ē cōiu
ctīn'. q; q; despicat unusq;q; uxo
rem suā. Voluit dōs unicum ho
minē ꝑmo formare ex quo omnes
paterēt ut tamq; frēs omnes homi
nes se amarent. Non sic legim'
fēm uanglis ul' animalibz bruis.
Dilectio ē debitū naturale quo un'
homo obligat' ē alū. a quo debito
nullus absoluit' q̄ricūq; abeo sol
uat'. Vñ sī illō. to. xij. Hominū ēē
qui debeatis ñ uo inuicē diligatis.
glō. Aug'. Sola caritas ē q̄ ī reddi
ta sēp detinet debitorē. Sen. Hec so
cietas diligent' ꝛ sīc obseruanda ē
que nos omnes omnibz misc; et
indicat aliq ēe omune ius gen̄s
humani. plurimū quoq; ad īuocem
sociatē amicae colendam ꝑtinet.
Omnia. n. cū amico habebit qui mi
ta cū homine. Ius omune humanū
gen̄s uidet' contineri unū duobz
mandatis. q; ab alio ē odis fieri
uide ne tu aliq̄ alteri facias. Deob.
uij. ꝛ aḋ. vij. Quecūq; uultis ut fa
ciant uobis homines ꝛ uos eadē fa
cite illis. Ieē. ch abstinas sī ultibz malo
quod amico ꝑstare debeam q̄d hōi q;
q; modis dicat' amic' ꝛ homo q̄m
multa sīgnet. Idē. Sap' homo ꝓ
amico ē stultitie. amic' nō ē phomi
ne. Quarto fraternitas spūalis
de q̄ aug'. uli. de disciplina xiana. Om
nes quidē frēs secm̄ q; homines su
m' quantomagis secm̄ q; xianos
sum'. Ad id q; homo ē un' pat' fi
ri adā. una mat' eua. ad id q; xianus.
unus pat' ē dōs. una mat' ecc'. Ibi
fraternitas tanto ē melior fraternitate
naturali. quanto melior ē ihs patre
dm. ch. xxij. q; prīm̄ uoluit uocari
uobis sup' eram. un' ē ꝑ' sup' quos
cel' ē. Item quanto melior ē mat' ecc'a mre
carnali ꝛ melior hēditas celestis ꝙ
temporal'. Heb. x. Rapinā bonoꝝ
uestrorū cū gaudio suscepistis cognos
centes uos hīre meliorē ꝛ manentem
substanciā. Si amandi sūt frēs illi
qui dūmodo hēditatē portionē
unusquisq; augeant. quanto. n. plu
res erūt electi. tanto ampli' gau
debit'. Plus. n. gaudebit unus

minorē facit' quā amādi sūt frēs illi
qui portionem vnusquisq;

electoz de gla anime alcūus. qm̄ de
gla ꝑpi corpis. Qnto debz maiꝰ esse ad
amoꝛē ꝓximū exemplū xpi. Non
enī ē despiend' q̄ xp̄s tā magn̄ caritē habu
it q̄ pcus redemptione mozi uolu
it. q̄pende ꝓximum tuū h̄ ꝓpio ne
ubi ui lesear. apo. i. Qui dilexit nos
et lauit nos a pctis nr̄is in sāguine suo
ds noster ihc̄. ij. Qui dedit semetipm̄ p nob̄
exemplo suo uoluit xp̄s nos ad hoc
mataꝛ aī dixit Jo. xvi. sic dilexi uos
Sexto exemplū angli qui ado amīt
hominē ut custodiat eū in omnibus
uijs suis. Non ē eni despiend' hom̄
ab homine qui ādo car' ē angl̄o. ch̄.
xv. ij. Videte ne offendatis unū
exiuꝫ pusillis. ꝛc. Septimo q̄ tant̄
na dilectio tantū placz dō. Eccl. xxv.
Iucūdz uīplacitū est spūi meo que
sit ꝑfecta coꝛā dō et hominibz. Occ.
dia fr̄m et amoꝛ primoꝛ uir et mulī
er bn sibi ꝛsentientes. Octauo simi
litudo q̄ hoc ꝓprie dr̄ ad dm. luc. alios
amet omnes filios amici sui tū spe
cialē hoc amoꝛē ad eū qui ampli' ami
co suo ē similis. sic luc. ad omnia opa
dei amoꝛē hoc debeam' tū specialit
ad hominē qui ē ꝛsimilitudinē dei. gen.
i. Nono q̄ membꝝ ē corpis cui' ē
ē capd. i. coꝛ. xij. Vos estis corp' xp̄i.
Non amat caput qui nō amat mē
bra. Decimo q̄ membꝝ ē ead̄ coꝛ
pis cui' ipse. Naturalit' ū amoꝛē
unt membꝝ unī' corpis. nō. xij. ayr
a unū corp' sum' ix. singli unit alt'
alcūus mēb. xi. Emolumēta multiplex
q̄ sequt' ex hac dilectōe. Eccles. xiij.
melio' ē duos ee simul' q̄m unū. h̄it
n. emolumētū societas siue. Qnq;
sē emoluīta hui' sēe societatis p
mū ē uictoria ūde sequit' eccles. iij.
Siq's ꝓualuerit ei unū duo resist
ere. Pū. xviij. fiat' qui unuat' atq; re
si cuncta firma. Golias ūitat' ad
singlā ire certamē. i. ꝛ. xvij. Cōtra
mo'ses ait. exo. xxxij. Si quis ē
dn̄i ꝛugat' mihi. Ambro. Quis
pugna una munit' aggrellā uictoriā
parit. Sedm ē uīnoꝛ hīndanciā.
Qz n. de ē hominū inse hīt inamu
co suo et adq; impotens erat ple ꝓ
cēs efficitur eo sibi quieto. Tullī
de amicicia. Vtutū amicicia adiu
trix a natura data ē ñ uicioꝛ comes
ut q̄m solitaria nō posset uirtus
ad ea q̄ sūma sūt puenire cōiuncta
et cōsociata cū altera pueniret. Ter
cū ē impetratio eius q̄ oꝛone pe
tit. ch̄. xviij. Si duo ex uobis de
senserint sup̄ terrā de oī re q̄m cūq;
q̄ petierint fiet ill' a ꝓre meo. ꝛc.
Qrtū ē mutua exhortatio. Eccles
iij. Vnus. n. q̄m calefiet. Qrtū de
solo. pū. xxvij. Vngento et unguis
odoribz delectat coꝛ et bonus amic⁹
suis aīa dulcoꝛat. Tullī de
amicicia. Solē mundo tollere
uident qui amicicia euita tollit.
q̄ nichil adeo meli' hīem' nichil io

cundus. Jē tullī? Qm̄ res humane fragiles sūt et caduce sp̄ acquirendi sūt qs diligam⁹ et a quib⁹ diligam̄. cantate. n. bīnolentia q̄ ablata omīs est cuncta ablata rōcīnitas. Duodecimo dampnū qđ facit fraternum odīū ul' discordia. H. n. facit incorpore ecc̄e q̄ facit diuisio. Tumultuatis ulmanō corpore exqua sequunt dolor magn⁹ t q̄nq; mors. Ideo saluator multū rogat punitate ecc̄e Johs. xvij. Pat scē serua eos in nōie tuo qs dedisti michi. ut sint unū sic̄ t nos. Idem in eode. Non pcs rogo tm̄ sz pro eis qui cre. tc.

¶ ix. De hys q̄ iuuāt ad hoc ut amet nos.

Sequit̄ de hys q̄ualē possiunt aliqs adh̄ inducere ad hoc. Pm⁹ tm̄ notandū ē q̄ liz utrūq; sit appetē dū t amare primum t amari ab ipo tm̄ magis appetendū ē amare q̄m amari. Beatꝰ ē. n. dare q̄m accipere. act. xx. Qui solū amari uolūt ignē ē uolunt in domo pri mi sui. t ipi in domo p̄pe ostia nare frigore pelli. Ipm̄ t p̄ncipalitatem primus suus t bonis eor delectat de p̄positate ū sua t bonor p̄por non curant. Caritas. n. ut pius ostensum ē p̄positas ē hominis ex opm̄ ipi⁹. Et notādū q̄ multa sūt q̄ualia possiunt adh̄ ut aliqs amet̄ apīd. Primum ē modestia in sermone. ecc̄. xx. Sapiēs tūb. amabilem se facit q̄ē aīi factor ostendat. Sedm̄ ē similitudo que multū facit ad amorē sīc dissimilitudo ad odīū. ecc̄. xxvij. Volatilia ad sua similia conueniunt. Ambros⁹ ste ps bi īmaculata. Consuetudo ē ualida ut unusquisq; uirtutes suas in alijs amet. Exercitio odorē hylarē mentes tristemq; rocosi. Vetus i homi nem amabilē reddit. Tullꝰ de amicicia. Nichil ē uirtute amabilius nichil q magis alliciat ad diligendū ipsam ei ppē uirtutē t pbitatē in eos qs nūq̄am uidim⁹ qđ am̄ diligam⁹ Jē in eode. Tanta ē uis pbitatis ut eā ul' in eis qs nūq̄ uidim⁹ ul' qđ mai⁹ ē in hoste diligam⁹ Valet t ad hoc q̄ aliq̄s amet̄ iuuetus mansuetudinus. ecc̄. xj. Fili in mansue tudine opa tua pfice et sup gl'am hominū dilugeris. Q̄ansuetudo admodū adamantis uirtutē hꝫ ad cētuam ezc. xj. Vt adamantē t silicē dedi faciem tuā. Valz t ad h̄ q̄ aliqs amet̄ fidelitas ecc̄. xxx. uj. Si ē seruus fidel' sit tibi q̄si anima tua q̄ trem̄ sic tibi eum. ecc̄. xxvij. Dilige primū t q̄ē fide ei illo. eiusdem. vj. Amico fideli nulla ē oppara. Terti⁹ am icus fidel' medicamētū uite. Valet ad idē obsequia t bñficia. Sapiēs. hoc tpe obsequiū amicos. ire as odīū parit. Ignis amoris ignis bñficior debz nutri alioqn defice

spāle.

Obsequia ī feras ad amorē inuitat
et inimicos amicos efficiūt. ro. xij.
Si esurierit inimicus tuus ciba il
lū ⁊c. ij. n. faciens carbones ignis
sup caput eius. j. cor. xi. accē
de s ad ce amandū. Nōndū. n. q
bñficia non parant amicitiam ñ
ei discrete dant. Ecc. xx. Statuo nō
esse amicū ⁊ nō esse gratā bonis illi?
Qui. n. eunt passi illi? falsi lin
gue sunt q̄ens ⁊ q̄sita uendebāt
eum. Nec. n. hīndum erat a bono
⁊ directo sensu distrahunt similiter
⁊ q̄ nō erat hīndū. Ipē undiscrete
dat danda ⁊ similiter non dāda.
Pyta lapia dr ee mr pulchre di
scretionis. Ecc. xxiij. Discerne. n. ne
quis ad acquirendum amicum.
Sen. Nullum ist maī malū occu
patis homo ⁊ bonis suis obsess
qui q amicos ꝫ putat quib? nō
ipē q bñficia sua efficacia indi
cat ad galiandū amicos quidam
quo pl? debent magis odiri. Quid
g? bñficia nō parāt amicitias?
parāt si accepturus uelut eligē si
collocata nō ipsa fiunt. Itaq; dum
incipis ee mentis tue intām h con
silio sapientum uce ut magis ex
times prine ad ee quisqm quid
accepit. Tullius in rethorica. Me
li? ap bonos qm ap fortunatos.
bñficia collocatū e. Inter omnia
marie ualz adhi q aliq? ametur
si ipē pmo amauerit. Aug?. Nul
la e. maior ad amorē inuitatio
qm puenire amando. ⁊ nimis dur?
est animi qui dilectionē si nole
bat impendere nolit ⁊ rependere.
Sen. in epīs. Queris q̄modo a
micū facias? sis. ego t̄ mon
strabo amatorium sine medicamē
to siī hba sine ulli? ueneficio cur
mine. Si uis amari ama. Item
ut ames amabil' esto. ⁊. de nō amare
primū.

Sequit demodo amā
di primum. Et notād
q̄ sacra scriptura triplex exemplar
nobis ministrat ad ostendendum
quom primum amare debeamus
Primum e amor q xp̄c amauit
nos. Joh. xv. hoc e p̄ceptum meum
⁊c. Secm e amor quo amamus
nos metipos. ad. xxv. ⁊ Luc. x. Di
liges primum tuum sic te ipm.
Tertium e amor q̄ sunt membra eide
corpis adinuicem. ro. xij. Sicut
enim uno corpore multa membra hē
mus ⁊c. De code hēt. i. cor. xv.
Et notād circa pmū q xp̄c amau
nos amore gratuito sclz amore q̄
tis dato nō pretedentibz meritis
nris reddito. ꝫ. Joh. iiij. In hoc ca
ritas ñ q nos dilexim⁹ deū sz
q̄m ipse prior dilexit nos. Sic
amare debem⁹ primū. Non sic fa
ciunt qui nolunt amare nisi eos
a quibz se pmo agnoscunt ama
ri. ad. v. Si diligitis qui uos di
ligunt q̄m mercedem habetis?

re. Jℓ amauit nos xp̃c amore
recto q̃ nõ ꝓp utilitatẽ suã sz ꝓp
nrãm tñ ut a nobis acciperet sz
ut nobis daret. Sen̄ in epłis.
Amic⁹ qui cũ utilitatis assumptus ẽ
tam diu placebit quã diu utilis
erit. Ait. Nec ẽ sine se mutua er
erit⁹ ogruant qui amic⁹ ẽ cepit
q̃ expedit placebit aliq̃ pcũ illi
ꝺ̃a amicicia si ulli⁹ cũ ea plac
ꝑt ipã. Ego amicũ paro ut ha
beam ꝓquo mora ꝓsim.

Quẽ ĩexilium sequat⁹ cau⁹ me
morti opponam t impẽdã. Ista
q̃ tu describis negociatio ẽ ñ ami
cicia q̃ ad q̃modũ accedit q̃ quid
ꝺ̃ecutura sit spectat. Jd. Sapiẽs
hẽ amicũ uult sz ob nichil aliud
nisi ut exerceat amicicã ne tã
magnã uirt⁹ iaceat non adh̄ ĩ
hẽat quẽ sibi q̃ assideat cui ĕrat
inuincta q̃cto ut̃ in op̃ sz ut
hẽat aliquẽ cui ipe ex assideat
quẽ ipe arcuuentum hostili custo
dia libẽt qui se spectat t ꝓh ada
micicam uenit male cogitat q̃
admodũ cepit sic delinet. Paulꝰ
amicũ adũsum uincla laturũ
ospẽ cũ ꝑmum arripuit cathena
discedet. Aug⁹ ad macedoniũ. Ve
ra amicicia non pensanda ẽ tẽ
palibz ꝺ̃modis sz gratuito amore
portanda. Ambro⁹. Amicicia ut⁹
nõ questus ẽ. Jo⁹. in epłis. In ami
cis nõ res queritꝰ sz uoluntas. Jdẽ
ser. xij. ꝑbias. Delicata amicicia
ẽ que amicor⁹ felicitatẽ ꝺduca⁹ s
sequitur. Justus ma di homines
non sñ uidentur amicos sz seipsos
diligẽ. Tullⁱ⁹ de amicicia. Amicicia
nõ spẽ mercedis sz q̃ omnis fruc⁹
in ipso amore ẽ exp̃e tendam
putam⁹. Si utilitas ꝺgluanare
amicicias eadẽ ꝺmutata dissolue
ret. Boe⁹. in li. ꝺsol. Quẽ felicitas
facit amicũ infortunium facer
inimicum. Jℓ amauit nos xp̃c a
more dicamus. Amor dilectus eꝫ
qui ꝑsonã amat et uicia ꝓsequẽ
sic ꝑsonis ꝺdescendit q̃ uicijs imp̃i
citur. B. xp̃c in carnis assumpcio
ne ꝺdescendit in mulꝑ uocatione
ꝺsoluit sibi. Sic amare ꝺbem⁹ pxi
mũ. Rꝯ. xiij. Dilectio pxi malũ nõ
op̃at. Tullⁱ⁹ in li. de amicicia. Nulla
est excusatio si amicicie ea ꝓsunt.
Nam cũ ꝺsoluatur amicicie uin
cula opinio fuit difficile ẽ amicicia
manere si uirtute deseueris. Hȳ sanc
tiat lex amicicie ut nec ꝺgemus nos
turpes ñ faciam⁹ ꝺgrati. Canas
iugis ẽ apte amicos hoīs iugans fi-
cit. n. eos concordes in bono.
Amicicia nõ mundi appetenciã col
ligat hoīes ut uult paulas sapiẽ
nis. uid. xv. facit. n. concordes in
malo. Jℓ xp̃c amauit nos amore
uehementi. Joh. xv. (N)amor ac di
lectione nemo ht. t. Sic ꝺlemꝰ
amare pximũ. i. Joh. iij. Joh cogno

De caritē.

unū caritatē dei. qm ille animam
suā pnobis posuit. ⁊c. Adeo debe
m⁹ amare primū ut ⁊ amem⁹ que
rpi⁹ sunt. Deūt. xvij. Non uidebis
oue frīs tui errantem ⁊ pībis. ⁊c.
Jē amauit nos xpē amore fructu
oso non uocali solum. Sic debem⁹
amare primum. ſ. Joh. iij. Filioli nī
diligam⁹ ubo neq; lingua sz opere
⁊ ueritate. In quib⁹dā caritas ist lan
guam magna et manū nullam. ꝯ
ē. m moz. Dilectio nra semp exhi
benda ē et uenerationē sermōis
et nūsterio largitatis. Jē. Pbatio di
lōis exhibitio ē ops. Jeem amauit
nos ⁊. amare pseuerata. Joh. xiij.
Cum dilexiss suos qui erāt mūdo. mānem. ⁊c. Si debem⁹ amare
primum. Sz sunt qui cū felicē
amant felicitate ū recedente abeo
rredunt hij sēm mūtatē mūqm
ea manserunt. ōō. Cū quis inp
ſpitate dilig mercē ualde ē mercē
pſpitas an pſona diligatur. Amic⁹
so felicitatis uim intuogate amor⁹
q̄ meraduersitate prīm despicat ap
te q̄ficat. q hīc inpſpis nō amauit
Seū. de remedijs fortuitoz multa
ill⁹ in cōmitatē mel muste sequit
cadauā lupi formice ſpā
sequitur illa turba non hominem
Seū epistol. Oz tu bnficio tuo
seur nō potes pauperatus bnficio
caes illa uōs certos q; amicos reti
nebit discedet q̄s quis nī te sz aliud
sequebat. Boēt. in. q sol. Hec aspa
fortuna ē certos sodalū multos ā
biguos q; secreuit discedūs suos
abstulit tuos reliqui ut et nīc a
missas ops queri desine q pau
sissimum diuitiar gen⁹ē amicos
inuenisse. Eccl. xij. Non agnosce
ris omnis amic⁹. Eccl. vi. Est amicus
sēm temp⁹ suū ⁊ nō pmanebit in
tempore tribulationis. Jē in eod.
Est amic⁹ sotius mense ⁊ nō pma
bit in die necessitatis. xxxvi. Eccl. Est
amic⁹ solo nōie. Sunt ⁊ alīq qui
parua occōde deamicis efficiuntur
inimica. Eccl. vi. Est amic⁹ qui con
uertitur ad inimicitiā. Tullī. Nichil
turpius q̄m cū eo bella gerē cui q
familiariter uixis. Ambro. Constās
dz ee amicicia ⁊ pseuerare ineffū
nec pauli ū amicos mutare na
ga quada sentencia. Tullī. Soda
les uetustos nūqm psequentur.
nouitate fastidias. Jer. ā. ablue u
de amicis uti qi floribz tam diu g
tis q̄m diu recentibz. Eccl. ix. Nō
derelinquas amicū tuū antiquū
nouus. n. nō erit similis illi. Vinū
nouū amicus nouus ueteraſcet
⁊ cū suauitate bibes illud. Sapi
ens. Amicicia tā necessaria ūte
humane pſidiū sic teneē a simi
nō dz sic semel recte apphensum
spm nō q̄rere. Cura sēm exem
plar notād q illd mandatū dili
ges pximū sic te ipm dupli- potest

ntelligi. Vno mō sic. i. ad q̄ te ip̄m
i. ad gr̄am un̄ sēm et glām ꝛ tūtō
ul' unquo te ip̄m. i. ideo. Aug⁹ in li.
de doctrina xp̄iana. Quis q̄s recte
diligat p̄ximum h; cū eo dz agēdū ut
ip̄e toto corde tota anima tota mē
te diligat dm. Vl' sic p̄ intelligi
ut sit sensus h; facias primo q̄ t̄
ius fieri q̄ sibi fieri nō ius et
nō facias ut duo p̄cepta uiris nā
lis quoz unū hēs. ch. vij. aliud
thob. iiij. sint exp̄ssiua huius
mandati. Plicor' in li. diffinit. Du
sunt q̄ p̄mi dilectionē seruāda
ut b̄nficij impensione foueatur
et nulla malicia ledat. Nō dz di
ligere p̄ximū tuū pl' q̄ te ip̄m. Vi
det' plus q̄m se ip̄m p̄ximū uelle
diligē qu curationi ip̄e sufficies / nō
cām p̄ri sui q̄ p̄ assumē. B. se
cauit. Tu stat' cu firma sat' ꝑa sal'
nō du' cu caritas adh' aut nul
la' aut adeo tēna atq; arundi
nea q̄m' oīm flatu cedat oīm
credat spūi oīm circūferent' doc'
ne uento tibi tanta' caritas ut
ultra mandatū quidē diligas
p̄ximū plus q̄m te ip̄m ꝛ rursū
tanilla ut ḡ mandatū fauore
liquescat pauore deficiat p̄turbe
tur tristicia anarcia cōtrahat p̄'
hat' ambitiōe suspi tionibz
unqu' ree' omnīs exagitet' cuiꝰ
eius ceret' honoribz tumeat li
nore tabescat cu unq̄ tra un̄p

is te ip̄m sentiens q̄ uult de mēra
ꝯso aliena curare aut ambis aut
acquiescis. Audi q̄d gl̄ulat' ēma
nuel q̄z caritas nō q̄ alijs uīdet re
missio sit uobis aut tribulatoz
exequalitate. Nolu nimiū ēe mal'
sufficiat ut diligas p̄ximū sic te ip
sum. bb. in moz. chagri cura ne
celle ē p̄dicatori ut amoris lacānē
se mordeat ne p̄ximū uulnādo se dete
rat ne alios erigēs cadat. Et nōd
q̄ cū p̄cepto sit ut p̄ximū sic nos
diligam⁹ qui se nō diligit p̄ximū
diligē nescit. Aug⁹ li. de ūb dñi.
Vide si tā nosti diligē te ip̄m ꝛ cō
muto t̄ p̄ximū q̄m diligas sic te
ip̄m. si aut nosti nō diligē te tamen
ne decipias p̄ximū sic te. Jē in li.
de disciplīa xp̄iana. Si te mihi dice
rem̄ diligas te. respōdes q̄ dili
gis. Quis n. se odit. Ego nō di
ligis iniquitatē. Nam si diligis
iniquitatē odis te. Jon ego dico
psalmum audi. Qui diligit in
quitatē odit aiam suā. Jdē in eod'
Qui diligis iniquitatē q̄m tibi no
lebas commicti p̄ximum ut diliges
eū tamq̄ hom̄o qui p̄dis te. Sic.
tu ipse sic te diligis ut p̄das te de
p̄cō p̄ctis es eū q̄m diligis sic
te. Nolo ḡ q̄cq̄ diligas ut' sol'
p̄ma eū corrige dilectionē aut re
pue sōcietatē. Insūma notād' ē
q̄ mod' amandi p̄ximū ē ut ame
m⁹ eū sc̄ res transitorias ꝛ cū dñm

De caritē.

ce ꝑ dim. Vñ qui prim̃ debito m̃ | diligit, ꝑ qm̃ primū diligit. 7 dō manifestū ꝓtest ee quom̃ illud nm̃ ē. ro. xiij. Qui diligit prim̃ lege impleuit 7 illud. gal. v. Omnis lex in uno sermone ꝯplet. Diliges ꝓximum tuū sic ee ipm̃. Implens ꝫ mandatū de dilectione primi implet mandatum de dilectōe di. Aug⁹ ad macedonū. Nemo ꝑ ee uacat amic⁹ hominis ñ ꝓmū fu erit ueritatis. Ite Aug⁹. Inc quos amicos nō ē uerū diuinaz ꝫ nō ñ humanaz plena ee ꝑ. Nec ē ut aliq̃ qm̃ oporteat humana ex timet qui diuina ꝫtempnit ñ hominem recte diligē nouit qs qs eū nō diligit qui hominē fec. bō. mor. Pamorē dei amorz prim̃ ꝫsignit. 7 pamorē ꝓximi di amor nutritur. Fons qui in alto erit defacili ad loca inferiora duc uatur. sic amor dō ꝓmo integre det deinde ad ꝓximū recte ducuas ut saluez ꝓxim⁹ ꝑ dm̃ amet. Tu nica xpi inconsutil' que unitatē ecce designabat desup erat cōtex ta. Joh. xix. Amorc. n. dei firmata debz ee dilectio ꝓxi. Aug⁹. iij. li. confes. Dñe beat⁹ qui amat te et amicū in te. 7 inimicū ꝑ te. Cuius tercū exemplar notad. q. x. siñ in quibz amor quē relpāu ꝓxi imitari debet amorē membroz eiusdē corporis. Primo ih̄ q unū membrū nō inuidz alij mēbro luez non hēat offm̃ q illd̄ hēt. Si eēt omnia membra unius hēret offm̃ eēnt qi unū mēbrū. 1. cor. xij. Si totum corp⁹ oculs ubi audi tus. 7 si totū audit⁹ ū odorat⁹? ꝫ? Si eēnt omnia membra unū mē brū ū corp⁹ ee 7 ro. xij. Omnia mē bra ñ eundē actū hēnt sic aliq̃s nō debz inuidē ꝓ suo hñto gradm̃ qm̃ qe nō hēt. Aug⁹. in li. de ciuitate. Duobz mal'is ē discordia 7 in uidia dyabol' ē. Ite in. de disciplina xpiana. Auitat dēs inuidie ab ānis oim̃ hoi num uicū dyabolū. Inuidentia dyabolicū uicū sz hēt matrē suā scelz superbiā. Suffoca matrē et ñ erit filia. Sēdo ih̄ q mēbrū unū offm̃ ē ñ appat sz gratis illud cōcā. Oculs ē oculs omibz mēbris. Ide intellige de ceteris. Sic debz aliq̃s cōicare gradm̃ q hēt ꝓximo suo. ro. xij. Multi unū cōp⁹ sum⁹ in xpo singli aut alt⁹ alterius mēbra. Xi eode. Necessitatibz sanctor cōicates. Sz hodie loco huius gratuite cōicato nis hñdat uenalitas ecce dei. quc hec. uij. Principes eius iniquitatibz iudicabant 7 sacerdotes eius mercede docebant et pphe eius in pecunia diuinabant. Tercio unū mēbrū lesum ab alio ne se undicat sic dz ee inter membra ecce. ro. xij. Nulli malū pmalo red. 7c. Qui to mēbra infirmiora ampli⁹ ho

norant. 1. cor. xij. Que uidentur membra corpis infirmora ee necessaria sut. et que putamus ig nobiliora membra corporis hus honore habundanciore circūdam? Sic non debem⁹ despicere eos qui infirmi uident. 2o. xij. honore muuce puenuen tes. ambros. Non e fraternꝰ amor si mutuus se puenat obsequijs. Quinto unū membrū alij compatit et cōgaudet. 1. cor. xij. Siquide patitur unum membrū opatur oia membra siue glat unū mebrū o gaudent cetera membra. sic fideles debent gaudere cū gaudentibz et flere cū flentibz. Sexto unū membrū sibi reputat fieri q̄ fit alij siue sit malū siue bonū. Si ledatur pes os cōquerit si lauet pedes os negligatur. Luc. vij. Intrauu domū tuā aq̄ pedibz meis non dedisti. hec aūt lacrimis rigauit pedes meos. Sic mꝰ fidelis reputare debz ⁊ fieri q̄ fit alij. Vñ caput ecclē. d. aij. xxv. Quum erminimus meis fratribꝰ. Seu in eplis loquens cuda animo suo. Michi id expedit q̄ ame non sum amicꝰ ni q̄ cū. agit ad te pmnes meos ⁊ eloztium cōuersū inter nos facit amicicia nec q̄ cū singlis ⁊ nec admisti in cō mune unum. Septimo unū membrū palo lesionꝰ se exponit ut manus pro eo. Sic debent facere fideles exemplo aptis qui sca pulis suis obumbrauit nobis. in cruce ihū recipiens q̄ humanū genus debeat recipere. Octauo ubi q̄ unū membrū recipit cū oībz cōtat. Si ū alicui membrū ampli debito sibi de illo retinuit ad malum suū illd retinet. Et. n. mala aptenatis nl'alterius infirmitatis. Sic ⁊ ē int fideles. eccēs. v. Et alia infirmitas pessima q̄ midi sb sole diuicie obseruate immalū dim sui. Nono unum membrū multum timet a alio separi nec minus cū sepatū a alio sit inutile non enim iam uiuificat aliqd aquo uiuificant cetera membra. Sic fideles timere debent separi a corpore ecclie. Decimo. Totū corpꝰ tremorem ⁊ horore patit ad separationē unius mebri ale. Sic corpꝰ ecclie timē debz cū uidz aliquē fidelem separari ale ul'p mortem ul'p excōicationē. ps. Dedista metuentibz te significationē ut fugiat a facie arcus. Pena pñs significatō ē futuri. Cū aliquis pñtem pena primo cognitare debem⁹ qualit̄ ds puniet. Si non parent si ita pcutit ubi parent.

De duplis spēbz pfi amoꝝ.

Sequitur de duplis spēbz amoris qui ē respectu pximi et ca breuitatis de paucis tangam. Primo de amore parentū. Secō de amore uxoris. Tertio de amore

bonor. Qrto de amore inimicor.
Quinto tangē aliqđ de ia amm
ata. ¶ xi. De speciebz amoris ꝓmi

Amor parentum mltū deo placet.
Qui tantum parentū nomē
diligit ꝙ sepm prēm nullent dica
ut ait. Jō. homi ⁊ multum pdest.
temp. n. miēdi extendit iuxta iūbū
eidem. Basilius ꝓntes nros ī ꝓpa
ulcera diligam. Adhuc amorem
nō ē necesse multū hōes uocare
cū natura adij matet. Sapiens.
Sup uacuū ē. ī id nos impelli ꝙ
nos un. Amor tū iste nī dz ē amor
ordinat sz sbiect. ch. x. Qui amat
patē ⁊ matē plꝰ ꝙ me nō ē me.
digꝰ. bō. immor. Ametur inipe
mundo quilibz adūsarius sz nullus
ds germanus nō ametur ⁊ ꝓpinqs.
Jo. ieplis. Honora patē tuū sz si
malo patre nō separat tā diuīe to
camus coplam qui dū suū alleno
uerit creatorē. Amor di duāt dz
unhomine nō amor carnalis. i.
se. y. reprehendit dns helv. q filios
suos ei pretulisz. Quare ingt hy
norabimaꝰ filios tuos qui me.
Ju. mach. vij. Legit de quada lo
na matre. q. vij. filios pcūtes sb
uno duci tpe ospiciens bono aio
ferebat. in ea nō uigebat amor di
amore filior. sꝫ abrahann patꝰ fu
it ꝓn filiū occidē ꝓ dm. Gen. xxij.
Jeuīt ꝓpinquos suos occidere ad
ceptū moysi serui di. exo. xxxij.

Luc. xiiij. Si quis uenit ad me et
nō odit patrem suū ⁊ matrē ⁊ uxo
rem ⁊ filios. ⁊ fratres. ⁊ sorores adhi
bit ⁊ animam suā. ⁊ ceteraliter uitam
nō potest mis ē discipulus. Jō. ag
noscendi ꝓpinqui sēdm carnē si sa
lutem mi ꝓdiant. Jō. ineplis. Ec
ce uidet adūsarī xpm in pectore tuo
conat occidē luz parulus excollo
pendeat nepos luz ipso crine ⁊ sci
sis uestibz ubera quibz te nutrierat
mat ostendat luz ulumine pater
uaceat. pcalcatū ꝓge prēm siccis
oc lis aduersillū crucis e
uola solū pietatis genus ē uiuac
te ē crudelem. Ite gladiū tenz ipse
tus ut me ꝓmat et ego de mtis lac
mis cogitalw. ch. v. Si oculus tuus
dexr scandalizat te erue eū. ⁊c.
Maxime uiriys qui uiam ꝓcōis
aggressi sunt nō dz dūan amor
carnalis. Vñ dns cū diceret ei ecce
mater tua ⁊ fratres tui foris stant
querentes te respondit. que ē mat
mea. ⁊ qui fratres mei. ch. xij. B. i
sermonibz. Cū dns de mundo su
mꝰ debitores ostat nos ē ꝓtinus
at ꝓpm relinquim nos metipos
multomagis ab eor sollicitudi
ne liberi sum.

xij. De amore mr

Sequitur de amore uiri ⁊ uxoris.
de amore qui ē int uirū et ux
orem. Colo. iij. Vir diligite uxores
uras ⁊ nolite ē amari adillas. Et
notadū q. xvi. sunt ꝙ que pstit

ant̃ mdua ad amandū uxores suas.
Primum ē exemplū .x. Eph̃ .v. Vnī
diligte uxores uestras sic̄ & xp̄c dilex.
ecc̄lam & semetipm tradidit pea. & p̄
hj similitudo mduobz attendi. Puni
un hj qd desiderat salutem uxoris .x.
cum p̄salute ecc̄e moriatus est. Sed
hj qd si adulter & postea pnitear eā
miserit recipiat. Osee .iij. Dilige
| ab amico mulierē dilectam & adulteram sicut
dilexit dominꝰ filios isr̄l. & ip̄i respi
ciunt ad deos alienos. Jer̄. iij. Tu
fornicata es cū amatorib⁹ multis tñ
reuertere ad me dicit dñs. & ego suscipiā
te. augꝰ. Quid ē durū uidet̄ ut pt̄
adulterū reconciliet̄ q̄ñr. si fides
assit. nō erit durum. Cur. n. adhj
deputam⁹ adulteros quos credim⁹
pnitentiā ee sanatos. Jdē ñ erit
turpis nec difficilis & pt̄ p̄fecta &
purgata adultera reconciliatio cō
iugis ubi ē p̄claues regni celor̄ ñ
dubitat̄ fieri remissio pcc̄or. ñ ut
pt̄ uiri duorū adultera reuoce
tur. & ut pt̄ x̄ ḡsortū adultera ñ
uocetur. Sedm ē hj qd corp⁹ muli
eris ē ip̄i⁹ uiri. Vñ dz amare illud
tamq̄ suū. q̄ulier ñ hꝫ p̄testatē
sui corpis & uir. j. cor. vij. Ad eph.
v. Viri debñt diligē uxores suas ut
corpa sua. Tertiū ē q̄ uir & uxor sint
uelut una arbor. Sic̄ planca & tram⁹
qui plante inseruntur unā arborē
efficiunt & unū structū ferunt nec ut
illor sufficiens ē ad ferendū structū
illū sic ñ uir nec uxor sufficiens ē
ad generandā plem. unde debñt
amore mutuo herere sic tam⁹ ista
adherent plante. ch. xix. Jam ñ sūt
duo sz una caro. Qrtū ē q̄ mulier de costa uiri formata ē. Uolu
it dñs formare mulierem de limo
sic̄ uirū immo de osse & de carne u
ri ut uir amaret eā tāq̄m seipm
eo q̄ de ipo facta eet. Gen̄. ij. hoc nc
os exossibz meis. Eph̃ .v. Quinq
orem suā diligit. seipm diligit.
& pt̄⁹ meo dē. Vn⁹q̄sq; uxorē suā sic
seipm diligat. uxor aūt timeat
uirū suū. Qrtū ē q̄ amore & p
misit cū anulum in manu eius
posuit & cū ad missā mp̄senta do
mina corpis oculum ei dedit ad
munus secdm consuetudinē eccl̄ie. Osculū. n. signū ē amor⁹
& pacis. In anulo ū qui ñ digitū
excedit nec excedit̄ sz ei adequat̄
intelligitur q̄ amore carnali illi
soli dz adherere. & sic̄ anulus alio
digitum cū illo digito in quo p̄ci
tus ē capē nō p̄t sic amor uiri ad
aliā mulierē diuidi nō debz. Ideo
anul⁹ ponit anulus in digito illo
in quo ē uena que usq; ad cor pen-
dit. q̄ coniuges ex corde debent a
mare se nō solū signis exterioribz
Sextū est q̄ consanguinei coniugū
p̄p coniugū cor mutuo se amant.
Vñ mirū ē si tot p̄p eos amen
se. si ipi se nō amant Qñ

para una uno mrimonio ad cõcor
dia reducatur. Vñ mulĩ ẽ q̃modo
unt plonas illas. que mrimonio
iunicte sunt discordia durare pt.
Septimũ ẽ q uxor ptem ⁊ matrem
⁊ alios propinquos pp uirum di
mittit ⁊ ei adhet. Vnde infidelit
agit si hant nõ amet. Ie. y. dic
d̃ ad spõsam suã. Recordat̃ sum
tui miam adolescentiam tuã et
caritatẽ desponsationis tue qñ sequ
ta es me in deserto. Octauũ ẽ q ñ
ament se in magna miseria erũt.
Pũ. xxvij. Tecta pstillantia die
imgoris ⁊ litigiosa mulier cõpan
atur. Sicut ñõ quescat homo sb
tecto pstillanti papue si tẽpus
imgdum sit sic ñõ quescat mu
tum uxore si litigiũ mẽdos fuit.
Phs. Uxor ẽ aut ppetuale tor
mẽtũ aut phenne tormentũ. No
nũ ẽ q multum placet dõ ⁊ hõi
bz amor huiusmõi. Ecc. xxv. Iniurijs
inplacabilis ẽ spus mõ. ⁊c. Decimũ
ẽ q uxor ẽ solacium hõi adeo datũ.
Gen. ij. Non ẽ homi bonũ
ẽ solum. Eccles. iiij. Melius est
duos ẽ simul qm unum. ⁊c.
Ite eodem. Ve soli. Nõ reputa
tur sol̃ qui nobilẽ ingrauit mri
monii cui aiã pcaritatem ut
unitatẽ dõ gratia mrimonio
ẽ iuncta. Iz fornicator ul̃ incubi
nam reputat̃ sol̃ qui adeo est
maledict̃ qui cũ uidz mulierem
fornicantẽ de solatione sua pri uidz
qui solatiũ. Vidz. n. gladiũ quo dy
abolus interficit eũ. Vndecim ẽ qd
uxor ẽ uelud q̃dam ornamentũ
hospicij. Ecc. xxvi. Sic
do maltissimus di sic mulieris bone
spes mornamentum domus eius.
Pũ. xij. Mulier diligens corona ẽ
uiro suo. ⁊ xxvi. Ecc. Gratia sup
gratã mulier scã ⁊ pudorata. Duo
decimum ẽ q uxor ẽ adiutorium
homini adeo datũ. Gñ. ij. Faciam
ei adiutoriũ simile ei. Ipa uxor iu
uat uirũ in pcuratione ⁊ educatõ
ne ⁊ hospicij gubernatione. Ideo
nũ temporaliũ ꝯseruatõe ⁊ mul
tiplicatione ⁊ in saluatione ani
me ipi⁹ uiri. Ecc. xxvi. Qui possidz
mulierẽ bonã in choat possionẽ.
Hic inuitur q̃ qñ nichĩ habeat qui
uerem bonã que sua ei custodiat.
Concubinarie uero solent furari
hominibz qui tenent eas ea que
ipi hñt. ⁊ lb̃dinur. Adulteriũ sibi
ẽ ⁊ colũpna. ũ inuitẽ q̃ bona ux
or sustentamentũ sit hospicij. Sic
colũpna corruente corruit domu⁹
sic uxor bona moriente destruit
hospicium. Ideo. Vbi nõ ẽ spes
diripietur possessio ⁊ ũ nõ ẽ mu
lier ingemiscat egens ul̃ mendi⁹
qui pauper efficitur amissa bona
uxore ul̃ pauper qui declinat ille
ẽ elemosine nõ inueniens q̃s

ꝯseruatõe ⁊

der elemosinā. Mulieres .n. solēt
ee magis misericordes qm̄ uir. ho
mo fornicatorē uxorē nō hīs est
ue iudaus absq; iudo nesciens
eu sua ḡmittat. Ecc. xxxvi. Sēm
unā lr̄am. Cui credit quasi hēt nu
dum. Tercia ē structr̄ pāostlus
ch·xij. Extructu arbor cognoscatur
Vnus fr̄ctus huj⁹ arboris p̄ualet
omnib; mundi diuicijs. Multū
g̃ amanda ē arbor talis q̄ fert fruc
tū tā p̄cios ū. Quartodecimū ē sacra
mentū mr̄imony dignitas q̄ institu
tum ē ad̄ mpadyso ⁊ statu īnocē
cie. q̄ dūs phib; separari q̄ auc
tor fuit ip̄i. ch·xij. Qz ds ḡnr̄o
ho nō separet. Cui cedere uidet⁹ mu
culū carnal⁹ ꝓpūquitatis. Gen·ij.
Propter hj relinquet homo patr̄
⁊ matr̄ ⁊ adhēbit uxori sue Sa
cramētū magnū ē ego aūt dico īt
xp̄o ⁊ ecc̄a. Eph̄·v. Quicūq; diligit
ē q; hominē ea parte qua īfirmior
ē custodit sēp; ex parte carnis. ch·
xxvi. Spūs quidē pm⁹ ē caro aūt
infirma. Sextūdecimū ē q; dyabo
lū ea pte qua fortior ē uincat.
Job·xl. fortitudo ei⁹ in lumbis ei⁹

¶ De amore bonorum ... xiij·

Sequitur de amore bonor no
standum ḡ q; bonos debem⁹
amare qi attinerent nobis om̄i
genere parentele exemplo dm̄
docentis. ch·xij. Quicūq; fecerit
uoluntatē p̄ris mei. ⁊c. Ipi sunt
amandi ut dē filij ⁊ frēs nr̄i. Ro.
viij. Quicūq; spū dī agunt⁹ hi
lij dī sunt. Item dē. Si aūt filij et hede.
heredes quidē dī heredes aūt ip̄i
debent ⁊ se bonu ampl⁹ amare q;
sunt maiena p̄ria. Solēt .n. se
amare qui siūt eiusdē patrie qm̄ si
ctra patriā suā ac si crēt fratres
adidē ⁊ facit q; mali hīt eos eo
sos. Vñ si ipi nō ament se ad m
uicē alq; amicis erūt. Joh xv. Ego
dedi eis sermonē meū ⁊ mundus
eos odio hūit ⁊c. Item Si de
mundo fuissetis mūd⁹ q; suū di
ligeret. ¶ De dilectione mi xiiij
micor̄ qm̄ dominus p̄cepit.

Scribitur de dilectione mmi
cor qm̄ do⁹ p̄cep. ch·v. Diligi
te inquit inimicos uros. h p̄mi
ad dilectionē cordis. deinde sequit
de dilectione operis ⁊ sermonis. Be
facite his qui oderūt uos ⁊ ora te
p̄sequentib; ⁊ calūpniantib;
nos. Gē. Ille p̄ces suas multū au
diri facit qui ea p̄cipimus effici
dit. Q; notād' q; mmandans de
nichil ē mirabilius qm̄ q; p̄cipit
diligere inimicos ut aug⁹ ad̄
licet multa sint dicta p̄cipiendo
ad dilectionē inimicor intendam
deura. tm̄ h aliq; tangem⁹ p̄sentia
adidē. Insipientib; .n. impossibi
le uidetur q; ipi ament inimicos
suos Si tm̄ haberent aliq; in nullo
sapie possibile eis apparet; Sapie

eam.n. nõ unat malicia. Sap.
vij. Et notãdũ q. vnj sũt que si
amenda untur satis pateb nõ eẽt
ta difficile diligẽ inimicũ sic mul
ti tardant. Apparebit ꝛ q hõ nõ sit
dedec ꝫ honor poti. Primũ ẽ sta
tus immun qui inunat ẽ ꝛ nõ ult
sans facere. est spualit mortuus. Ip
se.n. qñ insan manus inse inicit
qñ ẽ inuna intulit Sap. xvi. Ho
mo pmalicia occidit animã suã.
Noli insanire in fratrẽ tuũ mortu
um ꝫ pot ei gpatẽ. Crudeliores in
dent fratrẽ qui ẽ mortuo nõ pep
cerit qm qui inimm unln auert.
Vñ lãcea dr dira cũ clam dicãtur
dulces. Quis adeo cec ẽ qui nõ in
telligat dedec ẽ. siquis demor
tuo ult se undicare. Scm est
ultias inimic illate. Plecutor
n. nñ uix ũbum psalmiste curti
dant nos sic apes. Admodũ enim
apũ nos pũgunt tribulatoibz
ẽ. Ita ũtõ fauũ nobis cene battu
do ꝑparã uix illd ecc. Vsq ꝙ dne
sustinebit patiens ꝛ postea reddi
to iocunditatis. Tertiũ ẽ q dilec
tio inimicor nobis utilior ẽ qñ
amicor. Ipã ualet ad spualium
uulnerũ sanationẽ. Aug ad dñi
micor dilectionẽ uos omonẽ qr
ad sanãda pcor uulnera nullũ
medicamentum utili ẽ cognosco.
Ipã ꝛ multũ facit ad plectoem
famulũ bõitatis. Vñ. ch. v. pr.
illud. Diligite inimicos uros. subdr.
Oratore pfecti sic pat ut celestis ẽ p
fectus. Aug mencherdion. dnag
nificentissime bõitatis ẽ ut tuũ quoq
inimicũ diligas ꝛ ei qui tibi malũ
uult ꝛ si p tuisp bonum uelis atq
facias cum possis. Ipã ꝛ magnã in
cedem inet. Luc. v. Si diligitis eos
qui uos diligunt que uobis gra.
Verũtamẽ diligite inimicos uros
ꝛc. ꝛ erit merces ura magna. Qr
tum ẽ q dõ gratior ẽ. Aug. Qui di
lexit inimicos hic erit dei amic nõ
solum amic ꝫ ꝛ filiꝰ. Suptũ de ch.
v. ꝛ lu. vi. Pr illd diligite inimi
cos uros. sequit. ꝛ eritis filij altis
simi. Ite Aug. Quita gra sr nos.
Seruu dignu nõ sum ꝛ inimicoꝝ
dilectione filij dei efficiñ. Crisos sr
ch. Nichil ẽ q sic dõ simile faciat ũ
malignus atq ledentibz ẽ placabi
lem. Quitũ ẽ q dyabolo h dilectio
ẽ molestior magr. n. elongat ab
eius similitudine quodo obstinato
hominem pleqt. Gb. Stultũ est
seruire dyabolo offenso qui nullo
placat obsequio. Sextũ ẽ q dilco
id q odiendũ ẽ inimico magis del
nit qñ aliud. Ipã. n. ẽ ignis
inimicã inimico admichilans.
Ro. xij. Si esurierit inimic tuus ꝛ
c. Ipã ꝛ gladi ẽ inimic in quitũ
inimic est. uticiaẽ dñi de inimico
amicũ facit. Crisos. Sustine atq
tpe inimicũ tuũ ꝛ bn fac ei pr mor

aũ uchũ bñuolentia tua amabis
eũ qñ amicũ. Idẽ. Omnis bñficꝫ
nunciꝫ assiduitate ꝓpellẽ. bꝫ.
q̃ hiles dñi aduersitatis bello deꝑ
sus ꝛ scutũ patiẽ debꝫ aĩ ferre ne
peat ꝛ adꝑliandũ ꝓptus amo
tis inferre iacula ut uincat. Ciu⁹
armatẽ summã paulus breuit
insinuat dicens. Caritas patiẽs
ẽ benigna ẽ. Cũ ũ unũ eorumꝫ
defuit caritas nñ ẽ si iudeꝰ ma
los absq; benignitate tolerans
nõ amat aut rursum se se sñ
patientia exhibẽs negligit to
lerare qs amat Septimꝰ ẽ q nõ
ꝓtes exꝑtio nocẽ ꝓximo tuo q̃n
tibi noceas. aggꝛ. Q̃ malicia tua
alcũ nõ noceat facit uncdũ q aũt
ẽ nõ noceat facere nõ ꝑ. Nõ ẽ de
deꝰ alicui si nõ uult inquinare
manꝰ suas se uindicãdo ul si nõ
uult inquinare os suũ quicum
pconuitio reddendo minꝰ honoꝛ
est ꝛ signum nobilitatis aĩ. pũ.
xx. Honoꝛ ẽ hñi qui sepat se ag
tentationibꝫ. Ocauti ẽ q ille q tibi
minuat magis tuitatur deo q
tibi qui hñi ei phibuit qui matus
ius hñt inte q̃a turpe. Si q deus
dissẽ uindicare iniuria ꝛ nõ ei
dedeꝰ ñi esset ꝛ dedeꝰ mo honoꝛ si
exemplo dñi uis nõ uindicare
te ipsum. Eccᵉ. xxiij. Cla magna
Eqt̃ sequ dñm. Vña. amicicia.
dcũa amicicia. Amicicia xv.

sic describit tullꝰ mrethpucas. Ai
cicia ẽ q̃ animi uoluntas wnaꝫ
rerũ illꝰ. ipi cã q̃ diligit cũ patiẽ
uolũtate. Idẽ milibꝛo deamicicia.
amicicia nichil aliud ẽ ñ omñ
diuinaꝫ humanaꝫq; rerũ cũ bñ
uolentia ꝛ caritate qsensio. hãi
cicia multũ appẽda ẽ. Eccᵉ. xxv.
Beatꝰ qui inuenit amicũ uerũ.
Tullꝰ in libꝛ deamicicia. Omniꝫ
rebꝫ humanis aĩ ꝓpẽda ẽ ami
cia. nichĩ. n. tã uel cãq; q̃rens
ad res fedas ul adũcas. Idẽ ieroñ.
Inh̃ ꝓfat amicicia ꝓpinquitatꝫ
q̃ exꝑpinq̃tate bñuolentia tollꝫ ꝑ.
examicicia nõ ꝑ. Sublata. n. bñuo
lencia nomẽ amicicie tollit. ꝓpin
quitatis manꝫ. Pũ. xvij. Vir amꝫ
cabit ad sollicitatẽ magis amicꝰ
erit q̃m frat. Idẽ tullꝰ. Qd dulciꝰ
q̃m q̃ habeas cũ quo audeas loq̃
ut tecũ. Quis. n. eẽt tamen ꝛ ꝓ
opis inꝑpis rebꝫ ñ habentes qui
illis eque ut tu ipe gaudet. ad
uersas ñ difficile eẽt ferre sine eoꝝ
q illas q̃m tu grauiꝰ ferret. Ab
illis inte ꝑs tuera amicicia. ꝓfice
impletur illud mandatũ. Dili
ges primum tuũ sicut te ipm. Ve
rus. n. amicꝰ hñt amicũ tuũ tam
alterũ se. Tullꝰ. Vm amicũ ꝑs
uiuet tamq̃ exemplar aliq
uiuet. Vtriu quo carta tabel
le fluũt ꝛ regentes hñdant ꝛ de
cilli ualet ꝛ q̃ deo difficile ẽ mor

tui nuncupat. Amicicia ipsis sub
uenit. pū. xxv. Gra ⁊ amicicia li
berant. Et notād. q̄ inelegēdo
aliquē in amicū. tūj. sunt attēn
denda. p̄mū ē discretio ei⁹ amici
cie. n. stultor fuit notiue. Pū. xiij.
Amic⁹ stultor similis illis efficatur.
Sēcm ē bonitas. Tullⁱ ⁊ lib⁹ de ami
cicia. Hp̄m sentio ñ mbonus ami
cicā ee nō posse. Tercū ē ut ille ñ
sit usacund⁹. Pū. xxij. Noli ee ami
cus hominī iracundo. Homo ira
cund⁹ ē uelud lignum ignitū q̄
erunt se ⁊ euelunt lignū spinosū
q̄ pungit amplectentē se. Jdō lic⁹
sit amandus tū familiaritas eius
amenda ē. p̄. amicicia ei⁹ nō du
ret. unclm ei amor⁹ unco exu
ere. Qrtū ē ne sit superb⁹ Superb⁹. n.
nelat ee loca. ⁊ uult dnari. Pū. xi.
Ubi fuit superbia ibi ⁊ ignominia.
Jē notādū q̄ multa sunt ḡ ad ne
cam amicicias p̄nēt. de quib⁹ cā
pitulū tū. xij. tangem⁹. P̄m
ē uoluntatū ydemptitas. Tullius.
Jē uelle idē nelle eadem um nīa ami
cicia ē. sēcm ē omunicatio ḡsilior.
Pū. xxv. Causam tuā tecta cū ami
co tuo. Ambro⁹. Nichj occulta aie⁹
si uer⁹ ē. erubescit aīm tanicū suū.
Tullⁱ lib⁹ de amicicia. Inys ami
cicie fundam⁹ utendū arbitror⁹ ut
cū emendatu fiunt mores amicor⁹
sic in⁹ eos oīm rerū ḡsilior⁹. uo
luntatū. sine ulla exceptione cō

munitas. Tercū cōcatio rerum.
Un phs cū dicer⁹ ei de quoda. alle
amic⁹ illⁱ ē cur inquit illo duite
paup est. amic⁹ nō ē qui fortune
particeps nō ē. tū amic⁹ dando ad
co suo attendē debz et p̄pam facultā
tē ⁊ uires amici sui. Hon. n. debet
honorare amicū honestū. nonē q̄
sup̄ uires ei⁹ sit. Tullⁱ ibi. de amici
cia. Tant̄ cuiq; tribuendū ē p̄mū
q̄ntū ipe efficē p̄ sis dem q̄ntū
ille ip̄ diligas atq; ad uires possit
sustinere. Jē notād̄ q̄ sicut
dicⁱ Tullⁱ nimis exile ē ⁊ exiguū
ad calculos uocare amicicias ut
par sit ratio dator⁹ ⁊ actor⁹. Neq;
. n. uendū ē nec̄d ereditat nec̄ ī
ram deflectat aut ne plus equo in
amicicia offendatur. Qrtum est
secreta admonitio. ecc. xix. Corripe
amicū tuū sepe. n. fit ofmissio. cause
dū tū ē ne correctio sit ignominiosa.
Ecce. xix. Est correctio mendax in
ira ignominiosa. Ve mendaci ē me
tuit. n. se correctione cū pec⁹ sit
quisq; Tullⁱ. monēre ⁊ monī est
officiū uere amicicie ira tū q̄ adul
atiōe careat admonitio ⁊ ignomi
nia obiurgatio. Qrtū ē manifes
ta laudatio nō tū infacie amici ul⁹
cor̄ domesticas ip̄i. hj. n. ē adula
tor⁹. Un. ch. xi. dns laudat solem
postq̄m discipuli recesserant. Crisō.
Blanditores infacie laudant ul⁹
cor̄ domesticas uer⁹ aū sapiēs q̄m lau

datur in facie. flagellatur in corde.
Sertū ē ñ turpia rogare nec adp̄
ces amica turpia facere iuxta uerbū
tullij ꝑus p̄ontū. Non debz adp̄
ces amica munera face primo. Ecc
vi. Noli fieri pamico inimicus
Pro. cū aliquā p̄ honeste fieri pro
amico. q̄ homo non faceret honeste ꝑse. Tulli⁹ in li. de amicicia. Quia
que nr̄a ca nūq̄ facem⁹ cā̄sa amico
rū facim⁹ que in nr̄is rebz nō catis
honeste in amicoz fuit honestissi
me. Septim ē ꝓtate seruare. Tul
luus. in li. de amicicia. Superiorem
parem ē inferiorē. Jo. sup. xv. p
plias. Amicicia pes aut accipit ar
cant. Vbi inequalitas ē ↄ alterius.
eminencia alcius sbiecto ibi cā ñ
amicicia ē q̄ adulatio. Pu. xiij. Qui
delpiat amici sui indigens ē cor
de. Odiū est amici ↄ adiuis ñ dese
re. Pu. xvij. Omni tpe diligit qui
amicus est. Eiusdem. xij. Qui ne
gligit dapnum p̄ amicum inul⁹
est. Ecc. xxij. Eadem possidē cū ami
co tuo in paupcate illius ut ī bōis
illi⁹ letcris. Nouū ē archaū nō de
tegē. Ecc. xxvij. Qui denudat ar
chana amicicie ꝑdit. Deam
ē petim ei⁹ cel re Pu. xvij. Qui ce
lat delictū querit amicicias. Vnde
amū est petoi amicicie dilatōe
acquescē. Pu. xj. Ne dicas amico
tuo uade ↄ reuertere ↄ cras dabo tibi
cū statī possis dare. Duodecimū ē

nulla ei magꝝ placencia dicē. Pu.
xxi. Simulator ore decipit amicū
suū et eiusdem. xvi. Vir iniquus
lactat amicū suū. Jdē. xxix. eadē. Ho
mo qui blandis fictis q̄z sermoni
bz loquitur amico suo rete expan
dit gressibz ei⁹. Sen. li. de beneficijs.
Die illis ñ q̄ nolūt audire bz q̄ no
luunt semp audiuisse. Jdē in eplis.
Amicicia nūca tragedia fuit. nō amo
rū ñ offendō an p̄ficuus sim nec
eo. malo succedūm ñ q̄ fide dece.
Jdē notandū q̄ quoq̄ sūt que amici
cias solent dissoluē. quicū. im
perium. superbia. misteri⁹ reuelatō.
plaga dolosa. Ecc. xxj. mittens la
pidē inuolatū in cacer illa. i. dispi
get sic qui quicias amico suo dis
soluit amicicias ad amicū. Si ap
uit os tūe dure te loquendo nec
meas. ē. n. recordatio p̄ sine scis
amicicie excepto quinto scilicet
superbia. misteri⁹ reuelatō. et
plaga dolosa. In his omnibz cessa
get amicus. Cōiciū dicitur aliq̄
uecū dū q̄ cū ñ ē peccm ut cū ob
icitur amico q̄ sit lepsus ul' secus
ul' aliq̄ simile. Impetū ē cū cū
obicitur ut cū dicitur aliqua q̄ sit
latro. Superbia uocat⁹ dilatio. Pu.
xxv. Que uiderūt oculi tui ne pe
tas in iurgio cito ne forte emen
dare ꝛo possis cū de honestatis
amicum tuū. Eiusdē. xxvi. Sic
noxi⁹ ē qui mittit lanceas ↄ sagit

ymmicicia ē
amicicia

tas mmorte ita ut qui fraudulen
ter nocet amico suo ꝙ deprehensus
fuit dicat ludens feu. Pitagoras.
Amicū lede nec loco quide oportet

Sequitur ¶ xvi. de ordie cant̄.
de ordine karitatis. Et nota
dum q̄ q̄druplex ē ordo caritatis.
ꝑm⁹ est secm priorit̄atem et posterio
ritatem qui attendit̄ inter amo
rem ꝑri. Amor. n. dr ꝓr ē q̄m a
mor primi. Vñ exo. xx. ꝓmo ꝓmū
tur mandata ꝓtinentia ad amorē
dei dem ea q̄ ꝓtinet ad amorē ꝓximi.
Prim⁹ amatur q̄ deus h̄ ꝑapit. ꝑ.
deus est finis dilcōis ꝑri. finis. n.
mouz cām efficientē. Sc̄do ordo at
tenditur inh̄ q̄ amet̄ q̄ annexa
da sunt aug⁹ mli. de doctrina xp̄i
na. Ille sc̄ē ꝙuiste uiuit qui ordina
tam h̄t dilectionem ne aut diligat q.
nō ē diligendū. Omnis peccator
ꝑ se peccr nō ē diligend⁹ omnis
homo inq̄nt ē homo ē diligen
d⁹. Tertius ordo uix ubiū aug⁹ ine
odē li. h̄ attendit̄ q̄ nō eque diligā.
q̄m⁹ ul'ampli⁹ est diligend⁹ aut
minus ul'ampli⁹ q̄ eque diligēdū
ē. Et notād⁹ q̄ aliquis dicat magis
diligi tenet. Primo m̄ q̄ ad mai⁹
diligitur: scdz ad maiorē glām.
Sic unusaliter magis diligēd⁹
est. qm magis bon⁹ ē. Sc̄do qu
diligit maiori affectu. Tertio qui m̄
iori effectu. Ordo dilectionis secm
mai⁹ m̄in⁹ attendit̄ ꝑ illa. uij.

que enumerat. aug⁹ in li. de doctr
na xp̄iana dicens. Quatuor dili
genda sunt. unum q̄ sup nos ē.
scdz ds. alterū q̄ nos sumus. tertiū
q̄ iuxta nos ē. scdz primus. quart
q̄ infra nos ē scdz corp⁹. Cū nos et
ꝑm enumerat. aug⁹. inter diligenda
nos ꝓmptius intelligē excellē
tiorem ꝑtē nr̄i animam scdz ꝑ h̄ q̄ cor
pus ponit postea q̄rto loco. Gregor.
in ꝓma ꝑte mor. Cū recte diligam⁹
nichil in rebz odius anīa nr̄a carius
amam⁹. Item in mor. Magne mer
cedis ē amore carnē q̄n;
mortalem quis nitit ē animā amor
te liberare inmortalē ꝓpria semp nut
tām Item iste ordo attendit̄ inter
ea que mutat. ambro⁹ sup illud cant̄ y.
Ordinauit in me caritatē. q̄ multor
inquit caritas mordinata ē q̄ ꝓ
mo est ponit tertium ul' q̄rtum.
Primo diligend⁹ est ds. Sc̄do pen
tes i de filij. ꝑ⁹ domestica qui su
boni sunt ꝓponēdi sunt malis filijs
Ordo diligendi secm effectū uariat.
secm bonitatē ul' ꝓpinquitatē eoz
qui diliguntur. ul' ꝙ secm utilita
tem ecc. q̄ magis. n. bon⁹ alij ꝑbz
diligēd⁹ est q̄ns ad affectū. Item q
ꝓpinquior alijs paribz affectu ma
iori diligend⁹ ē. Item utilior eccle
alijs paribz maiori effectū diligēd⁹
est. et ide intelligendū ē q̄ntū ad
affectū. Melior. n. ul' ꝓpinquior
ul' ecc utilior alijs ꝑibz magis

diligend' ē. Sz dubitari ꝑ unū bo
nitas ꝓpinquioꝝ circa diligēda ꝑ
naleat uel e ꝙuerso. ⁊ uidet' ꝙ bonī
tas ꝑualeat ꝓpinquitati ſcd̄m illd̄
ambiz domeſtica ſi bonī ſunt
malus filius ꝓponendi ſuīt. Jd̄ dic
beda ſup illd̄. luc. xiij. ecce mea ⁊ fra
tres mei ſunt. Non mutiloſe ne
gligit miſeīm nec magis negatur
⁊ que de carne agnoſcitur. Sz religi
oſiores copioſe mendaū monſtrant
qui corporum. Greg. Magis dile
mus diligē quos ex la co fonte ſuſ
cepimus qui quos de carne nra
genuimꝰ? Dicendū ē ꝙ bonꝰ extra
neus ꝓponendꝰ ē filio malo qui
tum ad ſpualia ūnſtica ul' ⁊ quātū
ad temporalia. tāta ꝑ ē bōitas ex
tranei ul' unitas eccē. Jd̄ dubitari
ꝑ dēh ꝙ ambo parentes filius ante
ponit ordine diligendoz. Cū. n.
natura magis inclet ad amoze
filioz qui ad amoze parentum ma
gis uidēt filij diligendi qui pare
tes. Gra. n. ſi ē oppoſita nature. ad
dē uidz facē illd̄. ſi. chor. xij. Non
debent filij theſaurizare parentib
Sz parētes filijs. Jtē ꝙ radix humo
rem mittit ad ramos ⁊ ſi ecōuſo. Sz
dicendū ē ꝙ pentes magis dilige
di ſunt qui filij alijs ꝓpiz ⁊ quātū
ad affectū ⁊ quātū ad effectū. ⁊ ad ꝓpe
uitatē natā inſtituta et reſtituta
lucz nō natā deſtituta. Tam hunc
ordinē uariare ꝑ filij bonitas s.

poſſz. u. ee adeo bonus ꝙ ēet ꝓponē
dus patri. Jd̄ ecce utilitas ul' filij
neceſſitas ul' ꝓpinquitas. Poſſz. u.
ee filiꝰ adeo utilis eccle ꝙ poꝰ debz ab
ſbuenire ei qui pri ſuo. Jd̄ ſi ee fi
lius famulus poſſz ee ꝙ poſſus de
beret aliqs ei pude qui pri. poſſz ee
adeo ee indigens ꝙ ēet ei ab ſbue
niendum qui pri. Aug' admarcel
linum. Caritas que tamqui mu
trix fouet filios ſuos ñ ordinea
mandi ſz ordine ſbuenendi ut
firmioꝝ fortioꝝ oꝝ aſſumat qs
tales uult ee quales iam illi ſuī
qs nō ꝓcepiſſet ſz de hijs ofiden
do intim ꝑ dat. ⁊ notand' ē ꝙ pen
tes diligēdi ſuīt effectū duplicatur
ſcilz quātū ad exhibitionē ñcioꝝ.
Quātum ad ꝑmum uidentur pen
tes ſp ꝓponendi ee filijs ñ fortita
filius carnalis fieret ſpualis. quātū
ū ad ſcōm ordo ꝑ uariari ex aliq
ꝑdictaꝝ cauſaꝝ. Jtē notand' ꝙ aſſi
debem' omem hominē diligere.
effectū ū ꝑ ſuſpendi ecclē. Aug' Ca
ritas non imminuitur ꝙa ꝑm
pore exhibeantur. Quātus ordo
attendz ſcōm has differas ꝓp ſe
⁊ ꝓpt aliud. Creator ꝓp ſe amand'
eſt creatā ꝓpt ꝺm. De hj ordine dic
Aug' xv. lib. de ciuitate di. Cū ois
creatura bona ſit amari ꝑ ſe ⁊
male. Vbi. ſ. ordine cuſtodito.
male ordine ꝑturbato ꝙſlaude
qdā ceſſi breuit uſibz dixit. Hmā

sint. bona sunt q̃ tu uoluisti ista cre
asti. Sul nūm ē uoles ñ q̃ peccant
amantes. Ordine negledo pte qđ
odituraste. Jdē ex. li. de trinitate. Anīa
da creatura ꝟ si ad creatorē amor
referatur nō iam cupiditas ꝟ cari
tas erit. Cupiditas cū ꝑ se
aīa amatur: tūc nō utentē ad u
uat ꝟ corrūpit fruentē. Inferiora
ca tura utendū ad dm̄ pan fruen
dum ꝟ undo sic tēp̄ ñ interpo
frui deos ꝟ uno qui fecit te. xvij. d. hyj

Sequitur de hijs q̃ adiuuāt̄ caritā

q̃ adiuuantur caritati. Et unde ꝟ.
tur ea adiuuarij. Superfluus amor
uñi. Vanꝰ amor mundi. odiū ꝑti.
agenerat̄ dampnabil' offensa
di. Circa ꝓmum notandū q̃ signū
ē q̃ aliquis habeat superfluū amorē
sui cū ea que pertinent ad dm̄ et ad
primum suum negligit. ꝓpria uero
diligent̄ defendit ꝟ ꝑ alit' cū de
fendit mala sua. i. cor. x. Nemo
q̃ suū ē quer at. Phy. ij. Non que sua
sunt singli considerantes ꝟ que a
lioꝝ. Greg. in moꝝ. Plus deo se a
mare conuincit̄ qui neglectis hijs
que eius sunt ꝓpria tuetur. Jdē in
pastorali. Qui uult prauа agere
ꝛtū ad hoc ceteros tacere ipse sibi met
testis ē q̃ plus se ueritate appetit
diligi qui dū se nō uult defendi.
Superfluus amor sui efficit hoiem
tuem babylonice ciuitatis. Aug⁹
xiij. li. de ciuitate dei. Fecerunt ci
uitates duas. amores duo terrenā
scilꝫ amor sui ad ꝓtemptum di. celes
tem ū amor dī usq; ad ꝓtemptū sui.
illa in glā sua exaltat caput suū ij
dicit dño deo suo glā mea et exaltās
caput meū. Amor sui ē radix mul
toꝝ malorꝝ. Vñ sr illd. i. thy. vj..
Erunt homines seipos amantes cu
pidi elati superbi. ꝛc. dicit glo. Aug⁹
Ecce q̃ seipos nō dñm amant. qui aūt di
ce ij q̃ fecit mala oriunt. Crisō.
omniū malorꝝ ca est amor sui ꝛtra
dix ꝛtons. Ste amor sui hominē
excecat adeo ut nō uideat seipm.
B. Amor ul' odiū uitatis nescit u
dicaū. Greg. sup eze. Vehement̄ clau
dit oculos amor ꝓprie ex quo fit ū
hoc q̃ nos agimus et graue ē ñ
estimamus pleruq; agat̄ aperte mo
ꝛ nobis ntrīs detestabile ē uide
atur: Amor iste amor ē uidet̄ ē
se odiū ne. Vñ aug⁹ sr illd' ioh.
xij. Qui amat animam suā pdet
eam. Magna et mira sententia
quē adhuc dum sit hominis ani
mam suā amor ut peat odiū ne
peat. Si male amaueris odisti
si bñ oderis tunc amasti. Jte aug⁹
in quodā sermone. Si pter homo
amando se ꝓpriū inuenitur nega
do se discit amare te nō amādo te.
Secūm crisō. animā amare ē desi
dera ad inconuenienta a face. Ecc.
xviij. Super es ne tue cōcupiscen
cias et auertat te in gaudiū inimi

tas tuus. Qui nimis amat se pdit
se. multi. n. ee motio ú corrūpitur
sic uestis marcha repōita arneis
comedit. Ps. oīs sic uestimētum
ueterascent. Jē dilexys se impleet nu
mus qui se nimis amat. ex sic pdit
se. ex hoc. n. actus moritur. Ecc.
xxxvij. pp cpulam multi obierunt.
Qui nimis amat se nimis sollicite
seruando se pdit se sic qui nimis
seruat frumentum amittit quia
corrūpitur. Vñ sē illd. ch. viij. Qui
uoluerit animā suā saluam facere. p. e.
dicat iterlūn. de ti agricole dicatur
frumentū si seruas pdis si semi
nas reconuas. Circa uanū amore
mundi notādū q amare mundū
est qđ amare adulterium. Vñ aug.
Adulteri nescitis qm amicitia hu
ius mundi inimica e deo. qcūq;
uoluit ee amic huius scli inimicus
dei ostituit. j. joh. ij. Nolite dili
gere mundū neq; ea q in mundo
sunt. Si quis diligit mundum
nō e caritas pris in eo. Vñ dicat glo.
Vnum cor duos adulteros sibi
amores nō capit. Ysa. xxvij. Co
angusta tum e stratum ita ut alt
deridat. t palliū breue utriusq; coo
perire non p. Caritas palliū e pos
tenio. a tegens. pcta. n. ptita absco
dit ne ds ea ad puniendū uideat.
pū. Vnū ista delicta opit caritas.
Ipsa supeminet ceteris uirtutibz
ut palliū sup ponit uestibz. Col. iij.

Sup omnia caritate hꝫ. Am
mundi adulter animā amor
fabricatoris mundi castigat am
mā ut dicit aug⁹. in li. de ūbis dñi
mini. Jē in li. ospel. Amicicia hu
ius mundi fornicatio e abste.
Jē. sē epla'm toh. Si amor mun
di hꝫ in te non est quo amor di manet.
Cum exhauseris cor tuū amore
terreno hauries amorem dei
num. Amor mundi spūalit
e omiū malox. Vñ sē. j. toh. ij.
dicit glo. Dic dilectio dei e tōtis
omniū uirtutū ita dilectio
mundi origo omniū uitioꝝ. A
mare mundū e amare prodigē.
Mundus. n. dicit demonibz.
Quicūq; osculatus fuero ipe e
tenere eū. ch. xxvi. Pū. xxvij. Me
liora sunt uulnera diligentis q
fraudulenta odientis oscula. Se
amare mundū e amplecti mūdi
d. aug⁹ sē. Jo. Si delectat te mund⁹
ignis ee in mund⁹. Si autē sā te nō
delectat hic mund⁹ iā es mundus.
Si autē huius mund⁹ in te manebit
in mundo. Chrisost⁹ sē ch. Sicut dif
ficile est arborē uitreā uitia non pōi
tam fructus suos usq; ad matu
ritatē seruare sic difficile est ui
rum fidelem uitē huic mundum
uiuentē in actibz suis usq; ad fi
nem iustiā tenere. Recede de ui
et plantare in loco secreto ut nec
mund⁹ habeat tēr ꝯmune nec tu

cū mundo. Etc. xiij. Qui tenge
re pcē nquā nabit abea. Item
amare mundū ē amare pculū.
Aug⁹ amas sēm absorbebit te.
amatores suos uorare nouit nō
portare. Etc. uj. Qui amat pcu
lum in illo pibit. Amatores mū
di cui rei causa utilitatis maior
re ē potāt spes nra in mundo q̄
ut anna mundi sinus ubi q̄d nō
fragile plenum pculis. Item q̄st
piula pgere nutritur admanus
pcim. Item ineplā adamasta sūi.
Mundus iste pculosior ē blād⁹
q̄m molestus ⁊ magis cauend⁹
cū se illicat diligi q̄m cū admonet
cogit q⁹ ⁊tēptu. Amare seculū
ē amare locum tormentor. Aug⁹
in. de ūbis dñi. Abice ate duritiay
onā abice uinclā uoluntatis
abice anxietates et tedia q̄e plu
rimus animis inquietant. B. ser
monibz. Duricay amor insati
abil' longe ampli⁹ desiderio tor
quet animam q̄m refrigeret usu
suo ut pote quay acquisitio qui
dem lauors possessio timoris amul
sio plena doloris inuenitur. Item
amare mundū est amare dyaboli
dñium. Aug⁹ in li. de agone
xpiano. Mittitur dyabol⁹ foras q̄n
cor toto corde renunciat dyabolo
q̄n particeps est mundi. Item mū
dum amare ē in domo ignis suc
tensa uelle manē. Tot⁹ in. mun
dus inmaligno pōit ē pma. joh.
v. Mund⁹ ē fornax babilonica ig
ne succensa. dan. iij. B. Domus
ardet ⁊ ignis intrat ātgo ⁊ tu mo
nes nō egredi ul'iam egressū regre
di. Decertio q⁹ adūsat caritati scis
odio primi requīe in tractatu de ira.
Crisō? Summittate semel occupa
uerint aōs oīa que dīr que au
diuntur que fiunt ita accipiunt
⁊ intelligunt ut ad mores ⁊ lōgio
res pficiant immutacias. Siquis
in. bono demutato dr nō creditur
siq̄d mali ij creditur ⁊ confirmatur.
Circa q̄rtū notād⁹ q⁹ ois offensa di
morlis in q̄rtū adeo diuidit adūsa
tur caritati q̄d unit. ysa. lx. Ini
quitates ure diuiserunt int uos ⁊
dm nrm. De gradibz. Caritatis. xviij.

Sequitur de gradibz caritatis.
Notād⁹ g⁹ q⁹ diuīsi sūt gradus
caritatis. Et in. incipiens pficies
et pfīcā. Aug⁹? sup epistolā. Johis.
Pfīcā caritas ij ē ut quis paratus sit
etiā pfectibz mori. Sz nunquid
mor ut nascatur iam prior⁹ pfecta
ēm mo ut pficiatur nascitur: cum
fuit nata nutritur: cū fuerit nutri
ta roborat. cū fuit roborata pfīcit.
cū ad pfectōem uenerit dicit. Cupio
dissolui ⁊c. phyl. i. Caritas opibz
pietatis nutritur: tribulationibz
⁊ cōsolationibz roboratur: cōsiliis
pficitur. Et notād⁹ q⁹ vi. sunt q̄e
ualēt ut caritas pficiat ⁊ pficiendo

adꝑfectionē ꝓueniat. Primū ē q̄ homo magnum desiderū habeat ꝓficiendi. cū magna. n. pars ꝓfectionis ē uelle ꝓficere ut ait b̄s aug⁹. Si nō ꝓgredi tam reputā ē cessare ignauia. si uolumus nō redire. curren dum ē. Leo. pp. Indefectō intenduut ꝓficiendi desiderio qui ꝓficiendi defecerunt appetitum. G. ineptus. Defectum ꝓficiendi studium magis conatus adꝑfectionem ꝓfectionis putatur. Cū si studere ꝓfectō nil ꝓfecto ē. ꝓfecto nolle ꝓficere deficere ē. Secūm est q̄ a creaturis inferioribus amorē suū recolligat. Solē ab scidi tam arborus nouē ferunt. ut totum crementum suū ponat supius. Greg. Non sufficiat ꝓfectō homo ad utraq; duobus. Gen. ꝓl. Dicitur ad ruben. effusus es sicut aqua non creſcas. dūq; ī lo ſect Abuno te a ūsus īmulta cuanuerarsi. n. aliqn sacam inferus in adolescentia ⁊ siluestere ausus sū uarijs ⁊ umbrosis amorib⁹. Tertium ē ut doctrine intendat. Sicut puulus absq; sumptione cibi creſcendo nō ꝓficit sic anima sine doctrina deficere pot̄ q̄m ꝓfectō solet. xxvij. Ecc. Filia fatua indemino ratione fiet. ꝑs. Elunentes et sicentes anima eoꝝ in ipis defecit. Qui tū ē meditatio ⁊ pāpue illa q̄ uersatur circa bntia adeo ut ap̄ primo recepta ut̄ circa alia uertatur ad amorē dei ut ꝓxime dequibꝫ dictū est ꝑius in ꝑs. In meditatione mea exardescet ignis. Quantum ē oratio. G. amorē dei homine agēs gemitū lachrar lectio. meditatio p̄scit. oratio confortat ⁊ illuminat. Septimū ē ꝛceptatio. b. ī mor. Electoꝝ desideria cū deprimuntur aduersitate ꝓficiunt sicut ignis flatu p̄mitur ut creſcat et unde q̄ extingui cernit̄ inde uoratur. Cum ꝓemptione humilitas ꝓficit ꝓpa ē ipa aduersitas que mentem abelatione cultodit. Q̄ notand⁹ q̄ nullus adtantam ꝓfectionē ꝓuenit inuita illa adq̄ tam uellet ꝓuenire. Ambr⁹ sup lucā. Heremo ē qui tū uirtutis apphendat q̄ tū desiderat quia omnipotens dñs interiora discernēs ipsis ſpualibꝫ ꝓfectibꝫ modū ponit ut ex hoc hō q̄ apphendere conat̄ ⁊ nō ualet in illis se non eleuet que ualet. Item notand⁹ q̄ sicut dicit augustin⁹ ꝓfecta caritas nec cupiditatem ist̄ seli nec timorē seli p quas duas uanuas intrat ⁊ regnat uitia qui ꝑmo dī timore deinde caritate pellendus ē. j. tol. ij. Perfecta caritas foras mittit timorem. glo. Timorē illū seruilē q̄ timēs q̄s q̄ incipiens opa iustitie ne uenuat distri ⁊ uidet ⁊ se multa castigatum damnet. Ie. nō.

q.vi. sunt spēs pfectionis. Prima est pfectio sufficientie de q. ch. vi. Sic ote pfecti sicut pater vr celestis pfectus est. Sēda est ꝓpationis qm̄ habere debent. clerici respectu laicor. Tertia est. vi. Hoc erat pfectus in grem rationib⁹ suis. i. ꝓpatōe eor qui erant de generatione sua. Terciae ordinis ad qm̄ tenentur in sacris ordinib⁹ ostituta ad qm̄ ptinet cō tinentia. Vsa. l. y. Mundanā quiescis uasa dñi. Quarta ē pfessio nis que ptinet ad religiosos. ch. x. xi. Sinus pfect⁹ cē uade et uēde oīa q̄ habes et da pauperib⁹. Quinta est plationis. Joh. x. Bon⁹ pastor aiam̄ suā dat pro ouib⁹. Quāt. immor. Cum incompabile lōge melior sit anima qua uiuum⁹ aterrena sb̄stancia qm̄ possidem⁹ qm non dat pro ouib⁹ suis sb̄stanciam suā quando phys daturus est aiam̄ suam. Secta ē securitas qm̄ qui hīt cupiunt dissolui et ē cū xpo. De hac loquit Joh. Philip. iij. cā. ¶ Explicat ictamis de cardinalib⁹ virtutib⁹. Ondes d⁹ qui incepit et cōpleuit. Aaye. J. Incipit ps pncipal' istius op⁹ de cardinalib⁹ virtutib⁹.

Icto de tribus virtutibus theologicis. Dicendū est de quatuor cardinalib⁹ de quib⁹ habet sapiencia. viij. Sobrietatem inquit et pdenciam docet et iusticiam et uitutem quib⁹ utiliꝰ nichil ē in uita hominib⁹ Sobrietatē uocat qm̄ usitato nomine uocamus temperantiam. Virtutē uocat qm̄ nos uocamus communiter fortitudinē alias duas uocat nominib⁹ nō usitatis. De hijs hoc modo agetur primo d⁹ dicantur cardinales licet nō meminerim me legisse in canone sacre scripture eas sic nominari ul' a philosophis ul' sacris expositoribus. Secōdo numerus earū ostendatur. Tercio de singulis agetur. Quarto dubio earū qm̄ maioribus ponit ponetur.

Quia p̄ ‖ Quoniam notandū q. iij. de causis possumus intelligere eas dici cardinales. Primo ꝓp stabilitatē. Cardo stabil' manet licet ostium ūtatur meo. Pū. xxvi. Sicut ostium ūtitur in cardine suo sic pigr ūtitur lecto suo. Sic hec. iij. virtutes stabiles sūt circa ea circa que ūsantur alij ea quib⁹ utendum ē sunt mutabilia. Hec. iij. virtutes animā q̄drātam reddunt et ideo stabilē undiq⁹. Figura .n. quadrata undiq⁹ stabilis ē. Hebr. xiij. Optimū ē cor stabilire cor. Prudencia animam tenet in ūitate uitāle ne pignoretur ul' errorem ul' curiositatem a bea recedat. Temperancia tenet ea in necessitate ne ꝓ superfluitate ul' diminutionem a bea recedat.

Fortitudo tenet animā unquadā
equalitate ne ad ūlitas eā deseat.
Justicia ūp̄rium utilitate ut ei ñ
noceat ſz potius utilitati ei' inferat. Sedō q̄ ſic ostium caudim
mittit ſic tota q̄ſatio bona hȳ
·nij· uirtutibz mittit que q̄ſatio
bona q̄ſtit in faciendo bonū z pa
tiendo malum. B. Bonam uitam
ego puto mala pati z bona facē
z ſic perseuerare usq; ad mortē. Cō
uersatio bona q̄tū ad duo pre
dicta q̄ ostium est in quo intrare
ad uitam beatam. ch. xix. Si uis
ad uitam ingredi serua mandata.
Act. xiij. Pmultas tribulationes
oportet nos intrare in regnū de
oz. Tertio p̄ eminentiam q̄m
hȳt respectu ceterar uirtutum.
Cardines ·n· dicuntur prime p
tes celi ul' terre ul' maris. Deut.
xxx. Si ad cardines celi fueris
dissipatus inde reducet te dñs ·i·e·
·ij· Dñi ·n· sunt cardines terre.
Job. xxxvi. Cardines quoq; mar'
opiet. Sic uirtutes iste p̄me sūt
respectu aliar uirtutum. & sicut
cardinales presunt clero z summ'
pontifex p eos arduа opatur sic
hec uirtutes excellentiam hȳnt
aliar respectu. z anima p eas a
gt arduа opa inquibz facilius cō
sistit. & hec uirtutes cardinales
ornatus quementissimus cardi
nalibz unde spāle amorē debēt
habere adeas. Quarto p̄ p̄ma
palitatē. Cetere ·n· uirtutes adhas
aliquo modo reducunt. p. Hec
uirtutes p̄ncipales motus uir
um anime dirigunt. Prudencia dig.
actum rationabilis quē discer
nere inter bonum et malum. ul'
inter duo bona q̄ melius ul' inter
duo mala. q̄ magis malum. Tem
pancia dirigit actū q̄ turpibilis
qui est uelle bonum delectabile. Fo
rtitudo actum arduum z sustinere q̄ dif
ficile ad sustinendum. Tres ḡ uir
tutes tres actus p̄ncipales inter
anime dirigunt q̄tū ad le z
ustica actus illos dirigit respe
tu p̄rimi. Ipā ·n· circa omnes
nes. ut dicit glo. ysid ·sr gen.
·ij· Seq̄r de numero p̄dictar uir
tutum qui officius ear latius pate
declarari. Unde notād' q̄ prude
cia ceteris lumen p̄fert. Tempā
tia animam p̄ficit respectu eius
q̄ infra nos est. Fortitudo respe
tu eius q̄ contra nos est. Justicia
respectu eius q̄ circa nos ē ul' sup
nos scilz p̄rimi ul' deū. Aug' Pru
dencia ē eligere q̄ diligendū ē. For
titudo nullis a uellu molestus.
Tempancia nullis illecebris.
Justicia nulla superbia. In lib' de a
nima z spū. Prudencia ē inelige
dis. tempancia inuitendis. fortitu
do intolerandis. ustica indiffe

buendis. Tullius inlib de officijs honestas a iij. ptibz manat. Una ognnonus altera ḡitatis tertia mgnanimitatis. qrta moderationis. Cognito ptinet ad prudenciaā cō munitas ad iusticiam. ā magnanimitas ad fortitudinē. ā moderatio ad temperantiam. Hec. iij. ūtutes uidentur cē ḡra effectus ori ginalis quos beda distinguit scālz ignorancam infirmitatē concupiscenciaā malicaā ul' maligutatem. Prudencia ḡra ignorancia fortitudo ḡra infirmitatē. Temperantia cōtra concupiscenciaā iusticia ḡra malicaā ul' maligutatē. Hys. iij. uirtutibz qi q tuor la pidibz ptiosis ornat corona ihū xpi. Prudenciam hēt aptē ac tiōi. ut caueat a futuris. Justiciaā applicat ut latus faciat dexterius. Temperantiam aduersis ne eleuetur nimis. Fortitudinē ut sinistrū ne succumbat in aduersis. Cū uirtus sit circa bonū secm ūbum sapientis quadruplicat ū pter ea tuma circa bonum scālz ul' eligē do q̄ apparet bonū cū ñ sit ul' id q̄ uē bonū ē ac si non ēet bonum fugiendo eo q̄ molestum est ul' appetendo q̄ simpliciter ē bonum cū sibi nō sit bonum eo q̄ ñ ē cōmēsuratum ul' appetendo q̄ primo ē malum eo q̄ bonus sibi. Prudencia ē ort ꝑmū q̄ pdit tuma nifestat nō ēe bonū q̄ apparet ēe bonū. Fortitudo ē circa tēm in quo amplectitur q̄ molestū ē tamq̄ bonū expediens ut ē mediana amara ul' incisio incorpore ꝑ salutē corporis tēa. Temperancia ē contra terciū quē cauet superfluum iusticia est circa qrtum quē cauz primi noticiā. Prudencia cauet errorē qui est pn cipium ceterorz malorz. Fortitudo ex cludit timorem scī. Sapiens. Fortitudinis ē nō ñ ꝑicula timere. Temperancia excludit cupiditatem scī. ḡ duo pncipia sūt omnis pec cati. Vñ glō. sup illd. ps. incensa ignu z subuersa. Omnino peccati due res faciunt. s. cupiditas et tim. Justicia seruat amorem primi. Est .n. unicuiq̄ humane sōcietatis ū aut scī inli. de iij. uirtutibz. Pru dencia discernit que fallunt. Temperancia opetat ab his que irritant z allicunt. Fortitudo sustinet que exterrent. Seī. ineplis. leuienda sunt que me exterrent opetenda que me uerint ut discruciēda que me fallūt. Justicia timet q̄ ē timendum era mat q̄ ē amandū. Tullius inli. de officijs. Nemo ꝑ ēe iustus qui mortem. qui dolorē. qui exiliuum. qui egestatē timet. Prudencia facit ut homo se ꝑm habeat aduersa z ad falsa impetuacia. n. ue n sollercia q̄ uersat iurta ūbū tully inlib de officijs. Temperancia

ce fortitudo. ut bene se habeat
ad ppa z ad ūa. Justicia ut bn
se habeat ad ām z ppīm. Pru
dencia temperancia fortitudo ce
ustica sumuntur ple sm alīq̄
acceptionē suu. Accipiuntur. n.
diuīsi modo ut pacebit cū de sin
gulis agetur. Videntur opari
circa unum z ide' op' meritoz
um. Prudencia eligit q̄ agēdo
sē. Tempancia cauet neq̄ nimi.
fortitudo neq; parum justicia op'
ordinat ad debitū finē. Prudē
cia puidet spīm. temperancia z
fortitudo modū. ustica ordinē.
Numer' hay. uij. designatur
in multis locis in scriptura sac.
Primo in. uij. fluminibz pady
si de quibz legit' gen. ij. ubi dicit
glō. ggg. Quatuor flumina pady
sum irrigant' q̄ dum hys. uij.
uirtutibz cor' infunditur abom
nu desidio' carnaliū estu tempat'
Secūdo in. uij. coloribz quibz deco
rate sunt cortine tabernaculi ex
d. xxvi. que designāt has. uij.
uirtutes in quibz decor ecē consis
tit. Jacinctus aereꝰ z celestis colo
ris ptinet ad prudenciā q̄ dīn et
angelos specialit' mutamur. Bys
sus hys candorem ptinet ad tēpā
ciam que candidam et mūdam
reddit aiam. Purpura sanḡ
nei coloris ad fortitudinē q̄ pro
ta ē sanguinē pp̄o fundere. Coc
cus igneꝰ coloris ad iusticiā pp̄
zelum ip'i Cerno in. uij. spēbz q̄
bus ofīciebat' unguentū quo tab
naculū z uasa ip'i z ministri un
gebantur de quibz. exo. xxx. hīt.
Myrra p̄ma ptinet ad tempanciā
que ē mundicia. tunc. n. laudā
bilior ē. Cynamomū q̄ ē cinereꝰ
coloris q̄ cum frangitur in mo
dum nebule spiramentū uisibi
le emittit ut dicit glō sup exo.
xxx. ptinet ad humilitatē que ē
omnis ustica. ch. ut sic dez nos
implere omnē ustitiam. i. pfectā
humilitatē. Calia que creatā q̄
quis ptinet ad prudenciā q̄ iugs
doctrine nutritur. Calam' arbo
reꝰ aromatica ptinet ad fortitudinē
q̄ adūsa tolerādo dat odōrē suau
tatis ut spēs aromatice cū cōteri
tur redolent. hys. uij. ad duo oleo
dūum amoris ofīcatur unguē
bone fame suauissime redolens
exē. vi. Gelbi' ē nomen bonum
qm̄ unguenta pīgosa. Quo hec uij.
uirtutes sunt q̄ uij. rote currū
igneo quo sblenantur anīa dei.
uij. ez. 9. Currus iste igneus ē cōu
satio ardēs amantium dīm. Quo
modo mendat' nūs haz uirtut' figu
ris. uij. animaliū. aquila uitulo.
leone homine. de q̄bz app. uij. ze
sec. i. In aquila sīgatur prudencia
cuius ē uigilare unde dicit' dis
cis. ut aut aug' aquila. n.

lic acuīū ullum. Inutilo tempe
rancia. Vtilius .n. immolabatur
ulege. Temperancia exhibz corpora
ñra deo hostiam uiuentem. rō. xij.
Iulcone fortiudo. Dū. xxx. Leo for
tissim' animaliū ad nullius pauc
bit occursum. Inhomine uirtus a
que uincaliū est humane societa
tis ut dicti ē ꝓius. Volunt dīs. aūj.
ē ewās. rūj. ewangelia addelig
endum q illi qui doctrinā ewā
gelicam docēt. rqui eā tenēt hūs
uj. uitiis ꝓfiteri debēt. Incipit tcia

Ꝑter has uirtutes ē de ꝑdencia.

ꝓmo agēt de prudencia q aliās
dirigit de qua hoc ñ agetur. p
mo distinguentur duplī modi qui
bz hoc nomen prudencia sumitur.
Scō describentur eius ponentur
tertio quomodo ipa sit uirt' ostēn
detur. Qrto tangentur de diuersis
eius actibz. Quīto q medatibi ea'
ꝑfitetur. Sexto tanget de ꝑtibz
ei'. Septimo de hūs que ei aduer
santur.

¶ .j. Nom ꝑdencie destringuit.

Hoc nom prudēcia qnq; su
mitur pco q apparet ee pru
dencia ei nō sic. Sic sumitur. rō.
ymg. ubi dr prudencia carnis mors
ē. glō. Prudenciam carnis hīt q sc
studiosi. impleri que carnis sunt
appetendo bona temporalia rfu
giendo mala. Prudencia ū ideo dr
q naturas rerum ñ seqr unde ui
dentur secularibz hoībz q res stulta

ena ei natas rez nn seqr

sit. Similr sumit qñdoq; sap'.
ꝑsapiencia apparenti. Vñ sb'dit'
eodem capitulo. Sapiēcia carnis
inimica ē deo rj. cor. ij. Sapien
cia hui' mundi stultitia est apud
dm. Qnq; aūt sapiencia dr diuina
rhumana rnīo. Scdm
uerbum sen. in epistol' rtulli. mu.
dosti. rista ꝓtio subdiuidit in
tres partes moralem scilz rnaturā
lem rrationalem ut tangit sen.
Prudencia ū dr scientia opandoz.
Vñ damascen' diuidit animam
rationalē in duo in id q ē mea cō
templatiuū. rin id q ē actiū. Con
templatiuū ē q excogitat res pū
hīt ee. Actiū uō q cōsiliatiū; qd
agenda dirigit. Et uocat contempla
tiū intellectum. actiū uō rōem ex
dicat sapienciam ꝑtinere ad con
templacionem. prudenciam ū ad actionē.
Qnq; ū actores peodem uidēr
sumere prudenciā et sapiencia.
Vñ pū. xvi. Qui sapiens ē. cor
de appellabitur prudens. Qnq;
uō sapiencia sumit' pcognitiōe
diuinoz rprudencia pcognitiōe
humanoz. Vñ dr illd. ps. Os me
um loquetur sapienciam rp' cb
ditur prudencia. s. de moribz.
Et nō q mos ē hītus exquo sine
ꝑmeditiōe ē frequencia opm ut'
ab eo q ē mox qr sine mora ē exeo
opatio ut' dr amora. s. aduitur
nitate alicuius rois. Augi. sic dicit

dr glo. sap ad diuinas rez pertinet.

guit inter sapienciam et scientiã
inte. determinate. Hec ē inquit sa
pientie 7 scientie recta distinctio
ut ad sapienciam pertineãt cogni
tionem rerum diuinarum intellectualis. ad scia
enciam ũ temporaliũ rerũ cognitio
rationalis. Sapiencia autẽ su
mitur pro sapida scia seu pro sciencia
sapiẽ iustitiã odita. Sapiencia
doctrina secũdm nomẽ eius dici asa
pere uidetur. Sapiens. signifi oport
tet facere habituum mentẽ delecta
tionem 7 tristiciam. In hoc differt
litterat⁹ a malus asapiente. quia
litteratus malus gaudet de hoc
q̃ scit opponẽ 7 respondere de hijs
que ponent ad maiores. sapiens
uo dẽ hij q illa sunt. B. in sermoni
bz. Inuenisti plane sapienciam
si pons uite peccata detegas. si mu
ri deliderabilia parui pendas. 7
uenisti sapiencia scia beatitudi
nem toto deliderio q̃ apiscaris. si
tibi horz singla sapiunt put sunt.
Quãq; uo sapiencia dicit cognitio
deo q̃ pro sapiẽ ei habita ut ci
alig̃s gustauit et uidit q̃m suaui
us est dñs. Et hec cognitio differe
rens est a illa qua alig̃s credit
dm ẽ suauem q̃ scriptura hij dic
unp̃s Sic differt cognitio q̃m
hit alig̃s de dulcedine uini p̃ce
tum a illa que ẽ pandemii. Pru
dencia 7 q̃doq; sumit̃ pro uirtute
ih multipliciter. uel pro uirtute sal

gratuita uel pro uirtute exercitis ope
rationibz acquisita. Ite q̃doq; sumi
tur large ut ꝯphendat omnes ui
rtutes cognitiuas 7 sic uidetur sumẽ
eam tullius dicens. Prudencia ẽ rerũ
diuinarz humanarz cũ ꝯtione bene
uiuendi uincta cognitio. Ratione bn
uiuendi intelligit directionẽ bone
uite. Quãq; uo strictius sumatur ut
non cõprehendat fidem uel doctri
nam hij uel intellectũ uel scientie.

Prudencia sic de scãb. inte. demo
nibz. cccc. Prudencia est amorea
quibz adiuuatur in dm ablatis q
bz impeditur sagaciter eligens.
Inte. v. de spũ 7 anima dicit q̃ pru
dencia ẽ scire q̃d anima debz face.
Sup illd. cij. xv. Erant qui man
ducauerũt. uij. inilia dicit glo.
ggg. Prima. s. prudencia est cogni
tio rerum utilium datum 7 appetendarz
et potest ee sumptum de ubis tullij
inte. de offi. dicentis. Prudencia ẽ
appetendarz fugiendarz et rerum
scientia. Describitur 7 sic. pruden
cia inte. de reprehensionibus. Pruden
cia ẽ rerum bonarz 7 malarz cum
alterarz dilectione 7 reliquarz detes
tatione scientia. Tullius eam
sic describit utres thopicas. Prudencia
ẽ rerum bonarz 7 malarz. utrũq; p
scia. Hũc dicunt bona amabilis 7
bonã abinuce ostendendo q̃ sit melio
mala abinuce ostendendo q̃ sit mi mala.

xuij

Cap. 3 de ꝑdēcia.

Qvertur. Ostēdit qm̄ ꝑdēcia sit uirtus

qm̄ prudencia sit uirtus cū ipa uideatur ee scientia scdm multas descriptiones eius ꝑus positas atq; uideatur posse respōderi q prudencia gratuita uirtus est q est habitus unus auctoritate precedens. Cognitio qm̄ habēt mau cura ea que ptinent admones cognitio ē qdā mortua in nuda admouendum uoluntate ut bono cognito consentiat uel dissentiat amalo cognito sed prudencia ē uirtus non solum lumen illuminans intellectū sed electiuū effectum. Nō solū ei ostendit quid qm̄ et qlr sit agendum sz̄ mouet uoluntatem ut appetat bonū et malū fugiat. Post iudicium. Ro. Vnū. Prudencia sic ut prudencia uetus habitus consuetudinalis et frequēcia actuum relicta nō est idem cum scientia que est communiter de his que sunt circa opationes uoluntarias. Opationes uero ex quibz ipa ut est uirtus relinquit sunt singlares discretiones singlariz fugiendis uel appetendis nō scdm q sunt in ymaginatiōe tm̄ uel opinione sz̄ secundum q sunt subiecta sensui. Accidit enim de multis q minus mouent ad hoc q fugiantur uel appetantur dum sunt in ymaginatione qm̄ dum sunt in mēsu. Habitus relictus ex his singlaribus discretionibz potencior est ad mouendum uoluntatem ut ꝓsentiat bono uel dissentiat malo qm̄ scientia moralis que est communiter de his que ptinent admones et uidetur differre a habitu habituali relicto sicut scientia musice qm̄ hēt aliqs magistrū qui legit musicā in scolis qui nō nouit cantare. Respondeo unum. differt a cognitione qm̄ hēt ille qui hēt magisterium organizandi in quo nō solū est relictus habitus ad cātandū qm̄ tum ad unum motiuam et imperantem motū et exequentem. Differencia tamen is ē inter habitum quē habet magistrū in musica qui scit legere libros musicos et ꝓnentes ad practicā et ꝓnentes ad theoricam qui non habet consuetudinem operandi ab his actu illius qui habz consuetudine operandi. Et nōdm q ñ ē aliqs prudēs prudencia uel uirtute eo q sit prudens solum intellectu immo oportet q ipe sit prudens intellectu et affectu et ope. Vnde usus scripture et usus communiter loquentiū habent ut imprudentes dicatur qui imprudenter opātur licet prudenter intelligant qd

xuij

er q̃n̄ er q̃n̄ sit agendum. Vñ
prudencia uirtus consueuduꝫ
lis non relinquitur in aliquo
n̄ qui prudenter se habuerit diu
prudenter intelligendo. prudeꝫ
uolendo. prudenter agendo. Job
xij. Immisto tẽpe p̄dencia. eadꝫ
hꝫ prudencã uirtute. hꝫ habñ
ad prudent discernendũ. prudẽ
ter uolendum. prudenter age
dum. Ad hꝫ ꝛ q̃ prudencia sit
uirtus uidet̃ facẽ hꝫ ipa ẽ cog
nitio boni ul' mali ꝛ talis bo
ni ul' mali q̃ difficile ẽ discerñ
ut uidꝫ q̃ prendit speciem uir
tutis. Ad hꝫ ꝛ q̃ ipa sit uirtus
uidetur facere actus ubẽ uolñ
tatis p̄cedens eius cognitionem
quẽ Augꝫ. uocat amorẽ discer
nendi ea quibꝫ adiuuamur ꝛ
dim ab his quibꝫ impedimur.
Cognitio ptinens ad prudẽ
tiam tñ est cognitio effectiua p
uolentiam pbationẽ ꝫ est cog
nitio credulitatis cui' consens'
est sine necessaria coactione.
Poterit ꝛ uideri aliquꝫ fictue
tempantia ordinat uim con
cupiscibilem ad delectationes
sensuñ ita prudencia ubẽ qñ
lis ad uirtutes cognitiuas or
dine ꝛ uoluntatem liberi ar
bitrij ad operationes que ptinẽt
ad finem rationabilem. Volñ
tas. n. liberi arbitrij. penes q̃

est summa potestas in anima
ta p̄ se ordinare habẽ circa op
ationes intellectus ul' rõnis siam
respectu sensuum. Vnde sic necꝫ
sarie sunt aliquę uirtutes q̃ ordi
nent eam respectu sensuñ sic necꝫ
saria ẽ aliqua uirtus que ordinꝫ
eã respectu intellect. Et sicut uo
luntas respectu eor que sunt dele
tabilia secñm sensuñ pt̃ ẽe uirtu
osa ꝛ uitiosa sic uoluntas q̃ẽ
respectu cognitorum uidet̃ posse ẽe
ẽe uirtuosa ꝛ uitiosa. ꝛ potero for
sitan uidi aliqu q̃ hꝫ sit q̃ seneca
intelligit meplis nõie philoso
phie dicens. Sapiencia bonum
pfectiñ ẽ mentis humane philo
sophie sapiẽtie amorẽ et affec
tio. Item illud q̃ ostitit mr̃ phiam
et sapienciam aliqd mr̃ ẽe neq. n.
fieri potest ut illud sit q̃ affectat. videm.
ꝛ q̃ affectat q̃n multũ inter est iõ
ignorancia et penuria ẽ illa cupi
at. hec ꝯcupiscatur sic mr̃ phiam
ꝛ sapienciam. Item alij philam studi
um uirtutis ẽ dixerũt. alij studiũ
corrigende mentis aquibꝫdam
dicta est appetitio rẽte rationis.

De diuersis actibꝫ prudẽtie.

Sequit̃ de diuersis actibꝫ seu offi
cijs prudencie. Notandũ q̃
q̃ ad prudenciam ptinet ad aliqꝫ
uirtutum dirigere. Pũ. xv. Vir
prudens dirigit gressus suos. Ip
sius est ostendere quid q̃n ꝛ q̃n

ſit agendum. Ipius ē prudē ut
opa mīa deo ſīt grata nobis utilia
primo nō inutiosa. Ad ea iudex
prudē discretio illa de qua dict. bñ.
sup cap. Est discretio nō tam inuis
q̄ quedā moderatrix ōmiū et aum
ga ordinatrix, affectuū et moꝝ doc
trix tolle hanc virtus nichil erit.
Intelligas ibi eam virtutē nō ca
ri ingenitum dirigit ipos actus re
patos ab actibz alias aut ingā nō
virtutum ingenitum alias virtu
tes dirigit in actibz suis. Eius ē
moderari feruorem ꝑ prudētiā.
B. sī cant. Virtus discretionis
absq̄ caritatis feruore iacet et ferv
or uehemens absq; discretionis
temperamento ꝑ pica et ideoq; lam
dabilis cui neutrum dē. quare
nus feruor discretionē erigat et
discretio feruorē regat. Prudētia
est prudē ut opibz nris ds glori
ficetur et nobis ꝓmiū acquirat
exemplum vnū ... primo
ꝓbeatur. Ad prudentem ptinet
nolle fallere et falli nō posse. ō. x.
Estote prudentes sic serpentes et
simplices sīt columbe. Prudēs
ut falli nō velitis simplices ut
falle nō velitis Sen. inlu. ōij ꝑ
capalū virtutū. Prudens falle
non nulli falli nō potit. Ide pru
dentie ē res sēm utilitatē estimare
et nō sēm multoꝝ opinionē Sen.
in eode lib. Quisq̄s prudentiam
sequi desidas tuā pratione re
te unes si omnia prius estime
et ꝑpenses et dignitatē rebz nō
ex opinione multoꝝ sz exemū nata
ꝝ stimas. Ide. Quēcuq; ex
rebz transitoriis possides nō mi
reris nec magni estimes q̄ ea
ducū est. Ipi est nūq̄ miltus
sz qualibz placeas cogitare nec
quis dicat sz quid dicatur atte
dere. Sen. inlu. de. uij. virtutibz
capō de prudentia. Non te mo
ueat dicentis auctoritas sī ꝗs;
quid dicat attendito nec q̄m ml
tis sz ꝗbz placeas cogitato. Ide
prudentie ē que nobis ꝗmilla
sunt ad dī gloriā. et utilitatē
ecte dispensare. ā. xxxvij. Qs
putas est fidelis seruus et pru
dens. q̄ luc. xij. Quis ē fidelis | putas
dispensator et prudens. Sen. Ad
apue te que habes tanq̄m alie
na serues sz pte tanq̄m tua
dispenses et utaris. Ide prude
tie est cauē ne aliq̄d leuit inch
oetur ul' inchoatū ad ꝑfectionē
defacili relinquatur. Sen. in ode.
li Scroꝝ quibzdā te deb eē p
seuerare qua cepisti quedam
ō nec
ū incipe inquibz ꝑseuerare sit
norum. Ide ineptis. aptus ē
ut ꝓposita custodias q̄m ne ꝓ
nēsta ꝓponas. Ipius est muta
bilitatem cauē. Sen. in li. de. uij.
virtutibz capō de prudentia.

Si prudentia amplecteris ut
dem eris et put tem aut tempis
uarietas exigit ita te accomodes.
tempi nec te ali quibz mutes sz
poti aptes sic man que eade e
et cū in palmam extendz et cum
in pugnum ostringitur. Ecc. xx
vij. Homo sc̄s in sapientia ma
net sic sol. nam stultus ut luna
mutatur. Jte prudentia e turpia
occlto sicut in publico cauē.
Sen. in eode. Jd opta q optari
coram bonis p. Jte ipi est hu
lem statū diligere. Sen in eodem.
Ne alnon te rei impunas inqua
stanti tibi trepidum discedēdu
cadendum sit. Ipi e et ipsis p
tuus qui in aduersis cōsulte
agere. Seneca. in eode. Tunc cō
silia salutaria aduoca cū tibi al
ludet ute ipsitas tūc te ueld i
lubrico retinebis ac stabes. poci
mdigz lumine qui incedit plo
ca lubrica qm qui panda. Jte
prudentie est nō solum recta sz
et ertora ordinare. pu. xvij. In
facie prudentis relucz sapientia
o di stultoz in similz terre. ecc.
xix. Exuisu cognoscatur uir et
ab occursu facies cognoscatur
sensat. Animi corpis tristis de
anim grestus hominis enū
ciant de illo. Jte prudēte e actus
rationis ordinare. Dum ad
tionis est cogitare quē pruden

cia ordinat dum nō solū cogita
tiones noxias sz et otiosas cauet.
Jē. iij. Vsq; quo morabuntur in te
cogitationes noxie. Sen. Cogita
tiones uagas et inutiles et uelud sōp
no similes nō recipies quibz ti ā
mum tuū oblectauis cum omnia
disposueris tristis remanebis. Ra
tio dr hīe. iij. ptes put ad sensib
lem compat. Inuentiuā siue in
uestigatiuā iudicatiuam memo
ratiuam et ēpretatiuā. Rōnem i
uestigāte prudēcia ordinat dū ea
cohibz ab inquisitiōe inutilium
ut' unus difficiliū. Pu. xxiij. Ne
erigas oculos tuos ad opes quas
ire nō potes. Ibidē. Prudencie tue
pone modum. Sen. Id quere q
potes inuenire id discē q pōtes sci
re. Ecc. ij. Almona tene quesieris et
fortiora te ne scrutatus fueris. aspi
cio post. Insipiatis rebus noli
seruire ut multiplicet et in pluribz
opibz eius ne tuus curiosus. Ro.
xij. Non pl' sape quā oportz sapere sed sage
ad sobrietatem. ya. xxx. Confundē
qui cogitabant inium pledentes
et terentes subtilia. Jte prudencia
rationem inquirentē dirigit dū
causā factoz requirere facit. Sen.
in tractatu de iiij. uirtutibz caplo de pde
cia. Cuicūq; sti cām reqre ei inuia
inuenies exitus cogitabis. Jte di
rigit inquirentē dū ea exēplis
alia inu ce facit ut exēplēbz iuuā.

Sen. Con alīū ꝓtor eraptus ob
saura existimat. expulsis magī
exprimis remota ex partibz tota
dem. Sipudēs ee cupis in futurū
pspectum uiuende. Dirigit ī tōnem
inquirendam qm̄ ad ordinē sciendi
et studiū ī finē. B. ſr ēnt. Sane ea
p us ampli⁹ curato que sentiens
maiora salua. Jē scias modum
sciendi ut scias quo ordine ut id
ꝑius q̄ maturius ad salutē quo stu
dio ut id ardenter quo uehementius
ad amorem quo fine ut tm̄ adep
ticatōem tui ul' primi. Jē. Sunt q̄
sane uolunt eo fine tm̄ ut sciant
et cupis aliorū. Alij ut sciam
cur ipi ī cupis uanitas ē. Alij ut
scientiam suā uendant ꝓpecunia
et phonoꝝ et cupis quicq̄ est.
Alij ut edificent ī prudētia ē. Ra
tionē iudicantem prudētia multi
plicat dirigit. Primo dum eam
cohibz aq̄ubz dam iudicijs que
a nō sūt iuncta ut ē iudiciū de incer
tis q̄ phibet. dj. vij. ī luc. vj. Ho
ne inquit iudicare. glo. Duo sūt
in quibz iudicium temerariū cauen
dum ē. Sūt. n. q̄da media ī incer
ta quo animo fiant que bn et male
ꝓsunt fieri. Nescim⁹ ī q̄is futur⁹
est qui nūc malus appar⁹ dei⁹ cor
rectionē despare cuiq; si abiecti
reprehendē temerariuum iudiciū
ē. j. cor. xij. Nolite ante tempus
iudicare. Jē cohibz tōnē audia
o usurpatiuo q̄ ē q̄n̄do aliquis
iudicat pson̄ā que sibi subiecta
nō ē. Glo. ſr. dj. vij. Temerariū
iudicium est q̄n̄ quibz nō ē cognitum
sum iudicant. Rō. xiiij. Tu quis
es qui iudicas alienum seruum.
Jē prudentia rationē iudicantem
dirigit dum eam a leuitate uel
nimia tarditate credēdi custodit.
et oībz. n. et nulli credē uelim
ē ut aut sen. Qui leuit credit ui
tiose aut. Eccl. xix. Qui cito credit
leuis ē corde. Sen. Prudētis ꝓpriū e
xaminare cōsilia ī nō cito facili
credulitate ad flā plabi. Prudēs
nō nisi iudicio credit. ī nō ī exa
minatam sententiam inconsi
derātis credulitatis admittit. Sen.
Opiniones tue iudicia sint. Se
in disputationibz nō admittim⁹
nisi manifeste uera uel que uis p
batis extorserit ne inconsultā
credulitatem nō debem⁹ admittere
ū uel' manifesta uel' ea equibz nob⁹
fit plena fides q̄ ꝓpue seruan
dum est. Inhijs que nō expedit no
bis credere ut sūt mala que nobis
dicuntur de primo que amorem
ultrō ad primū ledere soleūt ee da
re occasionē despiciendi primū.
Jē prudencia rationem iudicante
dirigit dum eam cohibz ne uel' du
bia temere diffiniat. uel' certum
ia affirmz. Sen. De dubijs ne
diffinias ſz suspectam tene sēe

clam nichil affirmes qa nō omne
q̄ uerisimile statim ev̄enū est
sic ev̄ sepius q̄ ymum credibi
le uidetur sic q̄nuo fim̄ crebro
facien mendatij ueritas tenev̄.
crebro mendatium facit uitaꝫ
occultitur. ℨ Jam sīt aliq̄ndo tō / ipē
tem tristem amic̄ ev̄ blandam
adulator ostendit sic uerisimile
coloratur ev̄ ut fallat conatur.
Rationē ⁊ memoriāt̄ prudē
cia dirigit dū salubria facit re
miniscī ev̄ noxia obliuiscī. Sa
lubria ad reminiscendum sīt
ut v̄bū dei ul' primi. Noxia
ut iniurie primi. Jt̄ē. dū inc̄
uoma p̄sencia mala facit remi
nisci ꝑ elationē superbie ev̄ iter
mala p̄sencia bo ḡtia dereliq̄
uem nimiam. ecc. xi. Inde ho
nor ne memor sis malor ev̄i
die malor ne immemor sis bo
nor. Rationē ⁊ put ei' est ser
mone interp̄tari q̄ excogita
uit prudencia dirigit dum ser
monem moderatur. pu. x. Q̄
moderat' labia sua p̄denciss
m' e cuba ante prudencia stateram
ponderabit. Sen. Sermo tu
us nō sit inanis. ⁊ aut suadeat
aut moneat aut consoletur aut
p̄cipiat laudā pce. Vituperato
ptius. Similiter. n. reprehensibi
lis ē nimia laudatō ut immo
derata uituperatio illa liquidem

ecc. xxi. Labia
īpiorū stulti
narrabunt.

adulatione ista malignitate sus
pecta est. Testimonii uitam ti ami
cie reddas cōsideratōe pmixte
pleni' q̄ pmiseras p̄ra. Prudē
tie est tacitur nitatē amare. Pu.
xi. Vir prudens tacebit. ecc. xix. q
tacens et est prudens. Prudencia
⁊ rōnē dirigit circa ipam prudē
cia ut nō prudencie sue immitat
ī facile credat se prudencia hab̄e.
Pu. iij. Ne immitaris prudencie
mee. ro. xij. Nolite prudentes ē
apd' uos metipos. Jt̄ē. ysa. v. Ve
qui sapientes estis in oculis uestris
et coram uobis metipis prudentes
Jt̄ē ad prudencia pauꝫ pudere ne
cotum tēp' det' actionū. Sen. Non
semp ut actu sis ⁊ interdū nō uo
resquiem dato ⁊ repones ipa plena
sit sapie studijs et cogitatiōnibꝫ bo
nis. B. inli. deglate. Non te totū
ī spes actioni. ⁊ cōsiderationi
aliud cordis tui et corporis sequel
tra. Cōsideratio ip̄i actōis pte
benigna p̄liptione suas facit p̄
agendo quodammodo et pordi
do agenda sunt necessario. Same
ne forte que p̄usa et p̄meditata
potuerant ē p̄culo p̄petrata ma
gis piculo fiant. Jt̄ē prudencia
insidias p̄uidet. Aug'. Prudēcia
ē inp̄cauendis inuidus. Jpa etiā
in bello spiritali triumphat. Ex
emplum hein' de h̄ in xp̄o. cuius
prudencia petiit superbū. Job.

xxvi. Ipe tribꝫ ūbis sacre scrip
ture in deserto dyabolum pstrauit.
ꝙ. iuj. Pu. xxiiij. Vir sapiens for
tis ē et ur doctus robustus et ual
dus qui cū dispone mit bellū
et erit salus vbi multa ꝯsilia. Eccs.
ix. Ciuitas parua. ⁊c. Et sbditur.
Inuentus est mea uir pauper sapi
ens et liberauit urbē ꝑ sapientiā suā.
et subiungit salomon. Dicebā ego
sapientiā meliorē ē fortitudine.
gr̄ meodē. Melior est sapientia q̄
arma bellica. gr̄ sap. v. Melior est
sapientia q̄m uires et ur prudēs
magis q̄m fortis. ⁊ vij. eiusdem.
Sapiēcia nō uincit malicia. Et xx
iij. Ecōtrario. Stultitia. ul' inp̄
dentia ꝑ bello ꝙ cūbit. Baruch.
xij. Q̄m nō habuerunt sapiam
pierunt ꝑ suā insipientiam. Tal
ius mr̄ thou eas. Parua fortis sūt
arma nisi sit ꝯsiliū domi. ¶ Impug.

De stultitijs uero spūalib; De
q̄ minus q̄bꝫ stultitijs q̄ acci
imprudentes in bello dunt.
spūali succūbunt cā breuitatis
paucas enumerem. Prima ē cor.
quando pugnā se armare nouit.
ꝙ tunc ꝑmo arma accipiunt cū
dolorē vlneris sentiunt tūc ꝑmo
patientie nl' humilitatis clipeum sū
munt cū gladio lingue uenena
te fuerunt vlnerati. Ecc. ii. ꝑpara a
nimam tuā ad temptatōem. ꝓpe
patio ista est excogitatio de modo

resistendi temptatōi q̄ facien
dum est ante temptationem.
Sep. n. deberent incedē arma
ti qui sunt inter hostes suos.
Q̄modum quenientissimū resis
tendi temptationi q̄ est plinguas
uenenatas. Xp̄c ostendit in
summa tacturitate blasphemi
as pseudox audiens. ysa. l. vj.
Qui aguꝫ coram tondente se ob
mutescet ⁊c. ps. Ego aūt tanq̄
surdꝫ nō aud. Sed a ē cor qui
sumūt armaturam onosa papie
cum nō habeant cor obediendi
nē qui q̄doq; cor ponderositate
deteruntur. qui nimis ie velut
iunant et orant. Dauid arma
saul deposuit q̄ ponderosa erant
et nō habebat cor obediendi ne
et leuibꝫ armis uicit. i. re. xvij.
Terria ē cor qui nimio ostudio ar
ma sua petunt q̄ ea fortit̄ te
nere deberent. s. paciencia et hu
militate. Vñ ē vocis. dem
Talia tibi ostulta arma que ñ
por abiecisses. inuicta te firmi
tate tuerentur. Quarta ē cor ex quj
ea parte qua debiliores sunt et
qua magis ad yabolo impug
nantur mīa se mouuunt cum
econtrario eēt faciendū. Qui
uidꝫ se ad auariciam pnī mul
tum deberet curuari ad largito
nē elemosinarꝫ ut faciūt qui
dignoꝫ tortuosa dirigunt uiꝫ

ta ubū. plm. Multum. n. ea u
p tratuum ut sic adrectu
dnē reducantur. Quinta ē eoz
qui uolūt resistere hostibz ilocu
ū facile possent. Ad portas cal
tri hostibz resistendū ē aut i ali
q̄ loco alto z arto ū paucitas
multis resistat. Ecta nō tē p̄mo
resistēdū ē q̄n totū castrū ul'to
tam terrā occupauerit. Sic ad
sensū spialibz ē resistēdū. Jn
alto z eminēs ut ponē nos de
vem? q̄ altū multas occupatōnib;
faciendū ē angustū ut hosti u
a nō pateat z ubi hosti resistēdū
est. Sic elyachī p̄cepit optinere
ascensus mōtaū p q̄s una potē
tat cē i ulyrim ut legē iudich..
uij. Sexta ē eoz qui nolunt ipl
tem iferre dū paruul' ē nō at
tēdētes illd ps. Bō q̄ tenebit z
allidz par. t. ad pe. Tales nolūt
hosti resistē dñi fuerit abeo
lētū. Decta. Pncipijs obsta. Jo
Lubue? est antiquus serpens z
nisi capite teneatur statim to
tus illabit? Gñ. iij. dictū ē ser
penti de muliere. Jpa cōteret
caput tuū. Septima ē illoz q̄
p̄tra suos pugnāt z hostes suos
amicos reputāt cū pricipes timi
a q̄s habem? sunt p̄pus sensus z
p̄pa uolūtas. Cōtra dictū quē
p̄pium sensū impugnāt et p̄pā
uoluntatē sūt aduersa nob?

ad eo missa q̄ hostes nros pessi
mos. Vñ ymo suos pugnāt qui
talibz repugnāt. Et tanto fauo
res hominū z applausus hostes
nri sūt qui nos decipiūt. luc. ij. mp
ti ñ intelligāt. Pū. xviij. Va de q̄
uitū stultum z nescier. Octava est
eoz qui deppe uolūt pugnare cū
hoste q̄ exppiētate uires assumit
et ex elōgatōe eas animat ut ē fo
rtitudo z ē uicta ad uolutatē p̄ue
cta. Jdē dr. j. coz. vi. Fugite fornī
catōem. Jona ē eoz q̄ fugiēdo
hostē nolūt q̄ fugientes ma
gis ilectō ut faciūt illi q̄ ad ūsa m̄
di nimis timēt. Sen. Quicadmō
pniciosior ē hostis fugientibz q̄ e
fortuna ū icōmodū magis
ifligit cedenti ex aduerso. Multū mu
tatus fuit tolue. uidens ppm d̄
fugientem. Jos. vij. Dñe dic igr
dictā uides israhelē hostibus
suis tergā uertere. Decuū ē illoz q̄ cū
pugnādū cert? strēnue pugnāt simi
ubz. ut odo gr̄ odiū garrulitate
et garrulitatē. stultitia gr̄ stulti
tiā. Potē? am̄re gr̄ odiū pugnā
dū ē. sic ad pugnat? cont? ignē.
Pū. xxv. Si esurierit inimic? tuus
ciba illū. Tanta tate et garru
lutatē. Sapiēs. garrulo ñ respon
dere quicatū ē. Ecc. viij. Se linguo
cū hoīe liguato neq; strīas lig
nē ipē lugna. Sapia gr̄ stultitiā.
Pū. xxv. Ne respōdeas stulto iuxt?

iflectūr

ipugnare

psecutōnes

stulacaꝫ suaꝫ ne ei similis efficaa
ris. Vndecimꝰ ē illoꝝ qui laborāt
mpugnatoē hostiꝫ suoꝝ qꝫs glo
sus sine ictu possēt uīcē pacīedo.
Pū. xvij. Melior ē pacens uiro
forti. z. xx. cuiꝺē. Ne ducas reddā
malū pmalo expecta dnm et liba
bit te. Vbabit inquꝫ alabore et pcu
lo mdicādi te. ꝑ. ad plenū illiꝺi
cabit te hostē tuū patibulo i fer
nali rēdo. Duodecimꝰ ē illoꝝ qui
uuant hostem suū ad suū utēte
noīe. Greg. Nō ē uincēꝺ hostis
qui nō ꝑ uincē nisi uolentē. Sic
ꝺyabolꝰ nō ꝑ uincē nisi uolentem
ta ꝫ occiꝺē nisi uuuantē. Dyabo
lus cordi applicat gladiū qn̄ mlā
cogitatoēm mittit mpīgi s
er mfigis gladium cordi tuo qn̄
psentas z sic ꝺyabolum uuas. Ite
ꝺyabolum uuat qui scies et uo
les uadit ad foueam un qn̄ ꝺya
bolus uult eū ꝓpitare. Pū. xx
iij. Fouea pfunda ē meretrix. De
beret ꝓponē qui temptat ꝺe pcio
carnis q̄ nō ibet ad locū ꝫ illꝺo
mittat nisi ꝺyabolus illuc eū por
tet. Ite ꝺyabolū uuat qui gladi
ū ei cōducat quo abeo ifficiatur
ut qui dat alicui mulieri ut pcio
suo ꝺsentiat. ¶ Commendatio
Ca. 6m

¶ Prudencie.

Ordo de
officio prudēcie ꝫ listendū
est ꝯmendatiōi rpi? ꝙ notādū q
multa que dicta sunt de officio pru
dentie ualere possunt ad ei? cō
mendatoēm. Preē illa ꝫ ꝑmo
ueat ad ei? ꝯmendatoēm multa
plex admonitio qm̄ facit sacra
scriptura ad eā. ꝙ. x. Ellote ꝑ
dētes. re. J. Pet. iiij. Ellote pru
dentes re. Pū. vj. Inclī possellione
tua acq̄re prudētiā. Pū. iiij. At
tendite ut sciatis ꝑudentiā. Et
ꝺe. xvi. Acq̄re prudentiā q̄ ꝑtio
sior ē auro. Sēm q̄ filiꝰ ꝺi ore
ꝑpo eā docē uolunt. Pū. ij. Dns
ꝺat sapiam et exore ei? prudētiā.
Nec solo ore eam docuit sꝫ opere.
psecutores ꝑdēt declinādo. Jo. v
iij. Ihc autē abscōdit se. et exiuit
de templo. Tertio qm̄ ipā ē nobilis
ipes cognitionis. Pū. ix. Scientia
sanctoꝝ ꝑdentia. Vñ ꝺe ꝯmendatio
ne ei? dicit q̄ pertinet ad cōuen
ientem sapiē deḡ multū habet.
Illud salomonis qꝺ tenet totū. Et
specialiꝰ pū. iij. ū ꝺr. Bs homo
qui inuenit sapiam z qui affluit
prudētia melioꝝ ē acq̄sitio ei? negō
tiatiōe auri z argēti. Et ibi ꝺr.
Lignū uite est his qui applicue
runt eā. ꝙ eiꝺem. Pū. iij. Me
lior est sapia cunctis opibꝫ ꝑtio
sis et oēs ꝺelectabiles ei nō ꝑ con
parī. ꝙ eiꝺē. xvi. Posside sapiam
q̄ auro melioꝝ ē ꝙ ibi ꝺr. Vbiū
est scia aīe nō ait bonū. z sapie.
Pū. viij. Ornē aurū ogpatōe sapie
ē arena exigua z q̄ lutū est

mabit argentu in cõspectu illi⁹
q⁹ eidẽ. x. Vanu sit hois ihẽz si
est sub scia dñi. Eidẽ. xi. Sigs erit
o summat⁹ unt filios hoim si ab
illo fugerit sapiẽcia tua inuchu
um computabitur. ysa. xxxvij.
Duuete salutis sapia et scia. Osee.
vi. Scia dñi plqñ holocaustum.
Sapia dñi leatificat. Pu. x. filiꝰ
sapiẽs leatificat patrem suu. q⁹ ec⁹
de. xuij. Accepe⁹ ẽ regi ministr.
intelliges. Ecc. xx. Homo pdes
placebit magistus. Hoie ẽ qui
culo libat. Pu. xi. Justi liba
bunt scia. Simule habet. eccs.
xx. Liberaut urbẽ plapientes
suas. Ipa ẽ inbono hoie oserua
Pu. xj. Prudẽcia seruabit te.
Ite domum ecc volorat. Pu. xxiij.
Dom⁹ prudẽcia edificabit. Sa
piam astucia dyaboli no supat.
ysa. xi. Non nocebit et non
occident in uniuso mote scõ mo
qui repleta ẽ terra sciencia dñi.
Loquit de serpentib⁹ pquos in
telligẽ serpentes infernales. Sa
piens erũga moysi fis serpẽ
tes magos deuorat. Exod. vi.
Sapia. n. scõz astucia dyaboli
supat. Astuiae dyaboli multe
sunt qs ponit ggs. imoz. In
tuet mẽte inimicꝰ genus hũanu
uniꝰ cuiq⁹ mores aut uitia sint
ppinqua illa opponit ante fa
cem adque cognoscat inclinan

mentẽ facilius uel blandis acle
tis moribz sepe luxuriã nõ fugiẽ
uanã glam. aspis ũ membz uam
superbiã ul crudelitatẽ ppuit. Ibiq⁹
decipulã ponit ubi ee semitã mẽ
tis ospitat. ps. In uia hac qua i
bulam absconderũt laqueu mihi.
Ite medẽ. Sepe antiquus hostis p⁹
qñ mentis tẽptatiõ in certa
men influxit. ab ipo suo cerramine
ad tẽpus recedit nõ ut fine malicie
fine pficat sz ut corda q̃ pquiete se
cura reddidit repente tedijs fa
cilius iopinatꝰ irrũpat. Ite. antiq⁹
adũsariꝰ cũ q̃ accuser mal a si iue
nit ipa bona ad malum. inflectẽ
quirit. Cũcq⁹ de opibz uincitur ad
accusandũ uba p scrutat. Cum ne
mũbis accusationẽ repit intexẽ
cordis fuscare contendit. Ite. Ca
dyabol⁹ fructꝰ arbores i hyeme
et mestate uirides ospicat qi iuxtẽ
ponẽ ad radicem scitz. in. ggm.
Antiq⁹ hostis bona nra ebus mo
dis i sequit. Aliqñ uel bono op⁹
intentionẽ polluit uel ẽ qia adhẽ
sit in purum sic aliqñ ũ intẽ
tionẽ uitiary nõ pualens in pa ac
tione hõi qi se in stigiẽ ponit ut
secuꝛ fes deuicto uitio.
qi uñ sidys primat. Aliqñ ũ i in
tentionẽ uitiat nec inimicꝰ supplantat sz op⁹ bonũ in fine achõis
illa queat. Ite in moz. Sepe dep
sa uictoria uellũ agit ut ei inũ

da cognatio unat uidous ani
mis clarde pulsetur. Qrto facit
ad qmedatoem prudeat q ipa
uid: ee pfecto nobilious pote
tie qm temperantia ul fortitudo.
Vis.n. rationabil' qm ipa pficit
uidet ee nobiliox contupisabi
li et irascibili que tempantia z
fortitudine pficiuntur q aute
nobiliox me meli' est z magis
e eligendum. Qnto puoutas
qm ipb respectu ceteraz uirtutu
Virus.n. cogitiua uidetur pre
cedere affectiam. Aug? Vt magis
e uoluntate di facde qm nosce re
tia pus e nosse qm facde. Jde. Jni
cium obedientie est qd papiat
ne lle cognoscere et pars est ob
segui dicisse q facias. Sexto
magisterium q ipe respectu ceteraz
uirtutu. Ad ea.n. ptinz ulla dis
cretio deq dixit antoni9. Discre
tio oscruat omes uirtutes et fit
genitrix et custos et moderatrix
uirtutu et pducat firo gradu rte
pdum monachu addiim q nl'
la uirtus p pfia et stare sin discre
tioe. Sine hac posse uidi potius
nocde hoi qm p desse. Greg. Virt9
quo pl' se posse ospicat eo sn mo
damine rationis destitus inceps
ruit. Sn hac qi delumine tene
bras incurrim9. ggr. Cm in por
tune radios solis ospicat tene
brescat z de nichil uide compellit

unde ampli' uide conatur. Vn
nos metipos dum pl' iusto dis
cutim9 dei po discretionis studo
m discreti' erram9. Sine hac si
uirtus teneatur intimit' cu uo
luptate intimit' meli' tenetur.
Greg. unox. Plinq; uirt' cu i
discrete tenetur amittit' cu dis
crete intermittit' plus tenetur
exstudio namq; ar' distendit'
ut uilio tempore cu utilitate
tendat. Ideo. Non eade res e
sp uirtus q; pmomenta tepm
sepe merita mutantur' adoim
vn fit ut cu qd bn agimus plin
q; meli' abeat' actioe cessem' et
laudabili ad tep' desinat q in
suo tempe mens laudabilit' te
nebat. B. mserm oibz. No ifco
laus sz meo qde admodu fiat.
Echnue. In sani sapies nomen
ferret equs unq ultra qua satis
e uirtute sipetat upam. Sep
timo q ipa bona dm nobis o
missa multiplicet. Sine upa i
utilit' immo dapnabilit' absq
duntur' ul' dissipantur ad absq
tione ptinz parabola de talentis.
ch. xxx. z in parabol' de seruis quib;
tradidit pater familias. x. mnas.
luc. xvi. De dissipatioe uo ha
betur luc. xvi. de uillico qui dis
famat' e apd dim suu. sc' pu.
xxi. Thesaur' deliderabil' et sole
um in habitaculo iusti et imp

dens homo dissipabit illud.
Octauo q prudencia se hꝫ ad
spm rationalem iudicantem.
Sicut assessor dicaret et fidelis
quo assistente laudabiliꝫ iudica
tur. si ꝰ deficient punitur iudica
um. Pꝰ. xxviij. Dux indigꝰ
prudencia multos opprimet p
calumpniam. Nono q ipa ē
lucerna in via pauli diuigꝰ.
Qui nō hꝫ prudenciaꝫ luceꝫ sit
magne et alte scē similis ē hꝰi
nalti reſpicienti et ubi pedem
suū ponat nō uidēti q defectui p
ueniet. Augꝰ. sꝰ illd. j. cor. v
uj. scia iflat Caritas. ꝓponendu
ē scīe melioꝝ ē. n. scire infirmita
tē nīam q nāturas rerum.
Laudabiliꝰ ē aīs cui nota ē
firmitas sua q̄ui qui ea nō rel
ꝯa sūm uias scrutat et tray
fundamēta et fastigia. Idē sꝰ
geñ. ij. De fortiꝰ et figuā celi
multi disputāt q̄s res maioꝝ
prudencia uīi o miserūt audo
res diuentibꝫ ad beatā uitā nō
futilīas occupantes q peruse.
multū ꝓfuosa et uebꝫ salubꝝ
im pendenda tīpoꝝ spacia. Pru
dencia si affuit uere ꝓ ho sapi
ens reputari si ꝰ defuit uē po
test reputari. Prudenciaꝫ ꝰ
intelligē cognitioēm opandoꝝ
callidi nō ē intelligē uiā suā.
q̄d sal agendū. Pꝰ. xvij. Inꝑ

dencia stultoꝝ erraꝝ ē ignorac
n. q̄d agendum sit. q moderm.
stultias stultoꝝ imprudencia. i
gnorancia agendoꝝ. Decimo q
animalia et irrationalia do cent nos eā ut serpēs et formice et similia. Sen. Pudeat ab eruḡ animalibꝫ nō trahē mores. Pꝰ. xix. Quatuor sunt minima tre et ipa sunt sapientioꝝ sapientibꝫ. formice ꝑ̄ls infirmꝰ lepusculuꝫ. plebs imalida qui collocat inꝑ cubile suum. Regē locusta nō hꝫ et egredīt uniuersa pturmas suas. Stellio manibꝫ nitit ꝛmo rat in domibꝫ regū. Informica q mendat nobis prudenciaꝫ. Inle pusculo q ē animal tamidū uelo cater fugiens tñ petra collocans suā diffidencia de ꝑ̄s turbꝫ cubil
et fidencia indoꝝ que ꝛpit mhoi
bꝫ timoratus. In locusta nō que saltat et post saltū decidit ardens desiderium etnoꝝ cū q̄sdatiōe ꝑ̄e infirmitatis. In stellione qui est lacertul' q̄i de pied' et stellat' qui a las nō hꝫ et manibꝫ nitit diuge cia mopatiōe q̄ defectū suppler na ture. Vt. n. dicat glō. Ingenioſi q pnegligenciaꝫ timis remīnet et simplices q̄s ingeny penna nō ad minuat ad optinēda regna celi me nia uirt' opacōis leuat et qui na tura tardi fuit ingenio soll'cita i dustrie sue. ad diuinaꝝ notiaꝫ

de ydem.

scriptura. ut ad uirtutū glo
riam quibz celū meruant attingt.
Prudencia defect' supplet sic prudē
cia supplet infirmitate formice.
Prudens .n. cū p necessitatis pre
occupat prudendo sibi tempore op
portuno. Item prudens indoctōes
fortitudine sua inde fortitudinē.
mutat. ysa. xl. Qui sperant in dño
mutabūt fortitudinē. Item q pse
uō potest multitudine effici sic
multitudo locustay ocors egredē
ad pascendū uirida. Supplet ī p
dentis diligencia q minus hē ana
tura. Serpens ī docet nos prudē
cia actiua sua. ar. x. Estote prudē
tes sic serpentes. Et sūt .vi. actiue
serpētis quibz prudencia sōz
debz assimilari. Primū ē q caput
suum summe custodit. pro ceteris
membris ex. ponendo. nec mirum
cum capite illesō uiuat quitūcū
q membra cetera ledant. Sic sci p
xpō qui ē caput oōz se ī sua expo
nere non timent. Pū. xij. Quine
ligit dampnū ppē amicū iust'
est. Phy. iij. Quie m fuerit huc
hec arbitrat' sum pp xpm dece
menta. Nec mirū si sci oīa pxpo
exponūt q eo saluo eis oīa sunt
salua ī capillo. ch. x. Capilli ca
pitis ūri oēs numerati sūt. ij.
mach. vij. Ecclo ista possidēo sed
pp di leges nunc ista despicio q
ea me abipō recepturū spero. Sed

ē q serpens se in arcto foramīe
ponit ubi pellem uetere depo
nit. Sic prudētes in arta uia pe
nitētie se ponūt ū pellem ueteris
hōis deponūt. Ephe. iiij. Deppo
nite uos sedm ptīnā cōuersatiōnē
ueterē hoīem qui corrūpitur
sedm desideria erroris. sp no tād.
q duo exigunt ad hoc q serp
ēs in foramine deponat pellē.
.i. foraminis angustia. Si .n.
eēt latū sīn difficultate transiret
ec ueterem pellē reponeret. Et sta
bilitas foraminis ī .n. stabile
eēt potius foramī sec serp qm
pellem ibi relinqueret. Sic pel
lem uetis oblectationis nō depo
nunt inclausto / inqua fuerūt
in sclo. Item qui manent in
sclo nullam ppria firmitate
in penitentijs quas agūt de ali
eni sensi dispensantes. Terra ē
q serpēs una aute terra obstru
it et alia ne uocē incantatoris
audiat sedm illd ps. Sic aspi
dis surde et obturantis aurē su
as. Sic uiri sci aurē una obstruit
memoria mortis alia ofidera
tione ppe ne suggerē
nōi dyabolu accusēt attende
tes ex qt et qualibz causis pe tur
pitudo. Ecc. vij. Memorare no
uissima tua et in eternū nō pecca
bis. Qui castrum corpus sua
lute tum intelligit nō pfectū

q ī eade libraīe volt ee ī clausto hūr

canida

figuratū

facē guerrā cū ḡpotēr e. Qui
ta ē q̄ serpens callidior mulie
ris insidiat. gen. iij. sic sā sēsu
qui ḡsequuntur opa carnis īsidi
antur: exeo ostendentes delide
ria carnis fatua ee. Job. v. Qui
una exultis mulieb̄ locuta es.
Aug⁹. Odiae carnis hic no tac
āt et infructuo dampnāt ubi q̄
ris refectionē inuenis defectiōm.
Greg⁹. Qui presentia suauitate
capiunt q̄ pamena prata adī
tertū ducātur. Quinta ē q̄ pp
mimicias q̄s hī cū hoie hītatī
deserto ul' latz sub spinis ul' her
bis. Sic uiri sci agnoscentes in
imicias q̄s hī mundus cū eis fa
ciunt cū. s. Ioh. iij. Nolite mi
rari si odit uos mund⁹. ¶ Spēz

Sequit de ¶ Prudēcie.

Spēz prudencie. Notā
dum ergo q̄ prudencia
pūt q̄phendit omne salubrem
cognitionē sine uirtutē cogni
tam uidet posse pmo distingui
in uirtutē cognitam diuinoz et
humanoz. Virtus ū cognita
diuinoz triplex uidetur ee. Pri
ma acquiescit auctoritati scīp
tūre. Secūda rationi. s. diuī
intellect⁹. Tertia diuina fir
mitatē grādiōr diuī sapie.
Dedūabz pmus d⁹ aug⁹. libro
de utilitate credendi. Qz a. edim⁹ de
bem⁹ āctoritati q̄ intelligim⁹

ratōi. De terria di ūps. Iusta
te er uidere q̄m suauis ē dns. Pmā
cognitiō de deo statui impetrandum
sufficiat. Secūa statui ptinendum. /spetu
Terria statui ptēōr. B. adstringes de
mōte di. Sunt animales qui ne
ratione plegunt nec affectū tra
hūt er tū auctoritate pmoti ul' de
trina cōmonti ul' exemplis puo
cati ad pbatū bonū uenīt eq̄ce
a. s. ad manū tracti sequunt. Sūt
tūales qui p tōnis iudiciū ern
tural' scīe dilectiōem hīt cognitō
ne lumi et appetitum sz nōdū hūt
affectū. Sūt ptēti qui sp̄u agunt
qui alspu plen illustrant q̄ qua
sapiēs eis bonū cui trahūt affectū sa
pientes uocant. Virtus uo cognitiua
humanoz. scīe ē cognitiua rerū q̄
pp hoiem adeo tēe sūt que spectabt
attendit bonum ernū lum inclu
q̄ uidz ee donū scīe ul' attendis arta
ea que pp dm ab hoīne agenda
sūt que duplex ē. prudencia sup
uo tōie stricte et hoc attēdit arca
agenda q̄muniē et donū q̄silij q̄
attendit arca ardua que pp ardu
tatē siu tion sunt in pcepto arca q̄
maxime pcipitanō cauenda est.
Videtur ē prudencia posse distin
gui sic scīa. scām moralē duūd⁹ /expti
una rebz pas imponit rectū
tudinās unam q̄z. scīa affīs or
dinat imper⁹ animi rectitudinās. tria
q̄d q̄m vbi et q̄ad modū. agi

debeat determinat. Sedm tullū
uero unchoratis distinguit pu
denda unmemoriā intelligendā p
udentiā. Memoria est pqm̄ aīm
repetat illa que fuerūt. Intelligē
tia ē pqm̄ ea ꝑspicat que sunt. P
udentia ē pqm̄ futuri aliqd uidē
antequm̄ fiām sit. Ad memoriā mo
nem̄. ecc. i. Memento que ante te
fuerunt. a memore mortui uiuūt
memorie illa pars uite nre que
preuto manet. Sine hac qi pdi
ta ē. Sen̄. Qui nil deperiturū cogi
tat. utili pdi t. memoria thesau
rus ē cognoscibiliū. Ipa ē uelud
qdā seruatorū inquo uitas u
lus qm̄ ratio inuestigando capit
seruat. ai obliuiosus ē uelut
idem loc̄ ubi quicq̄ repositū fue
rit moue. Obliuio .n. est quasi q̄
dam mors. Greg. ꝑma pte mora
tur mors q̄ interficit eo q̄ ut
nō multa ita obliuio hi q̄ intēp
ctio ut nō sit īmem̄. Anim
obliuiosus ē qi stomac̄ cibum
acceptum reiciens. ggr. nomelis
Cibi mentis est sermo dī et qui ac
ceptis cibis stomacho languente
reiicit qui audito sermone mortem
morte non tenet. Cibus qs alimen
ta nō retinz hui ꝑsōe uica despe
rat. Cognoscāt q̄ multa sint quor
specialit memoria ē laudabilis
Sequibz ea breuitatis .x. ponam
Primo laudabilis ē memoria le

sacor et maxime memoria cre
atoris et redemptoris nri. Eccles
ulte. Memento creatoris tui. re.
Luc. xxij. Hoc facite īmeā com
moratione. Exo. xiij. Memen
to diei huius in qua egressi estis
de egypto. Ecc. xxix. Oram fide
iussoris tui ne obliuiscaris ꝑ tuū
ti. Animā suā ꝑte. Ba. ad fres de
monte dī. Sed q̄ ego ist sensi
xpi q̄ntū xpiane pietati expe
dit q̄ntū seruū dī seruū redēp
toris xpi deceat et utile sit ei ut
saltem alīq diei hora passionis
xpi ac sue redēptiōis attente re
colligē beneficia. Ad fruendū sua
rum inēoicia et recolendū fidelit
immemoria. Memoriā bñficioꝝ
acceptoꝝ uidentur ist animalia
irrationabilia. Sedo memo
riam̄ datoris dī. ps. Et memo
res ēt mādatoꝝ ipi? ad faciendū
ea. Desit. vi. Erunt uba hi que
ego ꝑcipio tibi hodie īcorde tuo
et narrabis ea filiis tuis et me
ditaberis sedēs in domo, dormi
vulans ingrere dormies atq̄
elunges. Nū. xv. Dices ad fi
os ist ut faciant sibi fimbrias
ꝑ quor angulos pallioꝝ ponē
tes īmeis uestibus iacinctinas qs
cū uiderit recordent̄ omniū mā
datoꝝ dī. Jos. i. Non recedat
uolumē legis hui? ab ore tuo
sz meditabis in eo diebz ac noc

hbz Ecc.iij Altora te ne que
fieris sz q̄ pcepit tibi ds illa se
p cogita Tertio memoria iusti
tie qm exercuit in transgressores ma
dator suor. ps. Memor erit
tue tue sōli. Ecc. xxxviij. Ap
mor esto iudicij mei sic. n. erit
et tuū. Q̄rto memoria belli spi
ritualis q̄ tot et tam crudeliter q̄ualz
ad hoc ut cautiores sim. Job xl.
Memento belli ac fio addas
amplius q̄q̄m loq̄r. Sol. Ne in pu
ta confidas nec dauid sanctior
nec sampsone fortior nec salo
mone potes ee sapientior mem
to sēp q̄ padyli colonū mulier de
possōe sua eiecit. Q̄nto memo
ria diuine mūe ut in tribulatōe
ponas ne de speres. Ecc. li. Ap
morat sū mie tue dne. i. Psal.
xxxij. Memento quom salui fe
patres nri in mari rubro. Sexto
memoria laudabil ute secūz q̄
ymaginari debem. q̄q. tā precede
ens q̄ sequens. Nobilitatis ad hoc mem
ut cū clam genus sit ne mox ac
litate contendas Et cū nobilita
te corpis animi nobilitate pfiaz.
ysa. l.i. Attendite ad petrā unde
excisi estis re. Apo. ij. Memor
esto unde excidis et age pnīe
tiā. Si ono memoria mea qu
ad pfectate deuenit cor quia ad
iuuitate ei soci fuerūt. Gen. xl. Ap
mito mi cū bn t fuit. Decim me
moria ppor prior addoctū pens.
ysa. xxxviij. Recogitabo t omes
annos meos, amaritudine aie mee.
Ite notand q. uij. sūt q̄ obliuio
nes ee laudabiles. Primo obli
uio iuniay. Leu. xix. Non me
mor eris iniurie ciuū tuor. Ois
obliuiosus benignor et tener iuni
ay ē uelud colatorium feces retinēs
et q purū ē exire permittēs. Sed
obliuio duplex alteri data. Boe
nū ē lex duplex. unē duos utant
pēs q̄ alt stati debz obliuisci dan.
alt memor ee accepta. Tertio ob
liuio delēo mq̄s habuit aliq̄s ip
fectus pcis. Qui rem g̃ erat pri
ta pcta delendo in pis mentē re
uitat ne egypti ut filij isr. nul. ri.
Recordamur pisces quos co
medebamus in egypto gratis &c. Hē
est respice retro ut uxor loth. Gen.
xix. q̄ uersa ē in statuā salis. Luc. xvij.
Memores estote uxoris loth. Ly
ē ydola apd se hre ut rachel.

7 fortiora te ne seruata fuerit.

castitate

cen. xxxi ¶ Ar̄to obluuio rerū tē
poralium que ad cōtemplatōs
ptōs pīnet. Phy. iij. ¶ Que qu
dem retro sūt obliuiōes adea nō q
sunt pona extendēs meipm. dya
etobi loquens detemporalia ptō
rū tempalia intp̄ē terrenas q
pditates nō repmere sz penit⁹
obliuisci. ¶ Itē notād' q quīq; sūt
que uidentur facere ad bonitatē
memorie. ¶ Primū ē licca cōplex
io ¶ Siccitas. n. est dispositio s
uciens ad q̄ uacuitatē impres
sionū sic hūitas ad receptionē
earū. ¶ Sēm ē ēpticum cura u
num ul' pauca nō cura multa.
Vnde puer q̄nuis sint hūi di
fficulter immemoria retinent
q̄ā eor nō occupāt circa mlt
a sūt aīe maior. Ecc. xxxviij.
¶ Qui minorat actu pīnet sapi
entia. ¶ Tertiū ē placencia rei cog
nite. ¶ Hāc cām innuit plato cē
antiquā etate quare ea que ad
discunt firmit̄ teneant. tenacior
mēr et forte maior in illa etate cog
nitōis delectatio cognita mem
oz alt⁹ infig. ¶ Qrtū ē nouitas.
ethimol. ¶ Quo semel ē imbuta re
cens seruabit odorē testa diu. Jō
multa etto addiscenda cēnt. ¶ Qr
mora. n. īplet̄ q̄ uacuis multa
difficilē retinet. Sēn. in ep̄is.
¶ Libaliū artiū contēnato nō
placentes facer

etiā nō discentes
necessaria q̄ supuacua didice
runt. ¶ Qrtū ē infirio memo
rie longa tu munatde tēa. Sen.
¶ Certis ingeniis memoriā etī
mutuā oportet si uelis aliq̄d
traherē q̄ tāto fidelit̄ sedeat. sē.
¶ Cum multa pauceris unū ex
cēpe q illo die de quo q̄s. Q nota
dū q̄ qui nō ist̄ bonā memoriā
scripturā debz supplere ei⁹ defec
tum. Ecc. xxxviij. ¶ Sapiam
scribe intempe uacuitatis. Scrip
sit dñs decalogum bis ptō tu
doz intabulis lapideis. ¶ Exo.
xxxi. z. xxxiiij. ¶ Sūt qui nic
hil possunt īmemoriā sz ostā
i scripto. ¶ Sūt alij qui cōfidē
tes de memoria sua nichil omne
dant scripture et utrumq; nu
cium est. ¶ Pitagoras. ¶ Caue
ne armarium docti q̄m pecū ha
beas. Sen. ¶ Distrahit librōz
multitudo itaq; cū lege si pos
sis q̄rtū hūus tatus ē hīre q̄rtū
legas. B. ad fides de mōte di.
¶ Notandū agēdū ē ut cū alu
q̄ discede ul' time grandi nauser
dies traligat. sz ut z de pacta
dicta ad ptectū mentis sp aliq̄d
in conscientia resideat. aliq̄d
cotidie in thesaurariū cordis
p̄gat. B. ¶ De cotidiana laude
aliq̄d inuenire memorie mit
tendū ē q̄ fidelī⁹ dīgat̄ z stu

lium reuocatiũ arbitrio nominet
q̃ pposito q̃ueniat q̃ intentio
nẽ pficiat q̃ detineat animum
ũ aliena cogitare nõ liceat. Jõ?
statuũ ẽ ppt̃ q̃ fidentiã memorie
nichil scripto q̃ immemoriã p̃
mo senectus incurrit ut ait sen̄.
Sequit̃ de prudentia ad qm̃
monẽs exemplo formice. C p
ũ. vi. Vade inquit ad formicã
opa q̃ et cõsidã uias ei? et disce
sapiam. C Et q̃n. xl. i. Exemplo
Joseph qui septẽ annis fertilita
tis congregari fecit que erãt necessa
ria vij. annis sterilitatis futuẽ. C p
ũbi. x. Qui congregat in messe fi
lius sapiẽs ẽ. C Deut. xxxij. O
utinã sapent et intelligerent ac
nouissima prouiderẽt. C Prudẽs
valde utilis est. Tob. iij. Dixit
tobias azarie. Fiunc ipm tradã
t̃ seruũ nõ ero idignus prudẽ
tie tue. C Sen̄. Quo nichil deli
quo p̃meditate incidit incautꝰ
decidit. Prudentia mala futura
ut uitet ut tempat ut animũ
p̃parat ut ea leuius ferat. q̃d.
Eo periculum utam nõ p̃ q̃ nõ
potuit prouideri. C Sen̄. Oppone
ratiõ tuã et mala futa et bona u
lla sustinẽ possis ulta modari.
C Greg̃. i omr. Quãdo iacula feriũt
q̃ prudẽtur z nos tolerabiliꝰ mi
la suscipim? si cõtra hec ppetue cup
pẽti munim̃. C Idẽ in moz. Tho

quilq; mun? ad usũ tate uincãt q̃
to cõtra illã pat? inuenit. C Idẽ ipãt.
Hostis callid? tanto ubius pet? pau
tur q̃nto nudum aprudẽcie lora
ca deprehendit. Interdũ qt idã
q̃sq; patior reddit̃ et hostis q̃
le mopinatũ credidit eo ipso q̃ p
ulsus est eneruat. C De q̃uor? ph
Capibus. uirtutibꝫ.

Seneca in lib. de. iij. pnã
palibꝫ tangit diuisionẽ
prudencie simulẽ diuisionẽ
tullij iam pposite dicens. Si pdens
es ait tuus, tribꝫ reipublicꝫ disple
psencia ordina . . fucta pmde pã
ta recordare. Sit aliq̃ qui facta or
dinauit que nõ sit in sua potesta
te. psencia uõ gnisa et ordinata
relinquit. C Act. i. Nõ ẽ uri nos
se tempora uel momenta. ze C S.
Quid de illo uiro dicã qui temptare p
sumis tamq̃ pat̃ tempora et mo
menta diuina q nõ magis illius po
suit potestate. C Tales uita qm̃ ha
bent uolũt pdẽ et qm̃ nõ habẽt
uolũt utilit̃ dispensare. illã par
tem uite qua ds ita dat ignorare
iam di uolunt expendere. illam
uõ qua ds nodũ eis dedit uolunt
do dare et de illa gratiã di acqui
rere. C Et notad̃ q ordo secm Au
gustiñ. xix. li. de ciuitate di. est
partiũ dispartiq; rerũ sua cuiq;
loca tribuens dispositio . . fa
cit multũ ordinato adquiẽte

+ Diuisio pdẽtie f seneca

mentis. ¶ Aug⁹ inli. de fel. ¶ Nul⁹ ordinata uigeta fuit ordinata uo quelcaut ¶ Jcē uultis ds er fic eb⁹ pena sibi sue io:dinat⁹ ai . De bet ū ho o:dinare se er suos z sua qntū ad se. O:dinabilit⁹ ille uiuit uigeta ubū ¶ B. qui uolūt qlitatē sua solliate obseruat uias suas z ꝯspectu dñi er ꝯspectu ꝓximi q uens sibi apcio ac ꝓximo a scāda. Quadruplex uo o:dinatio debz ee inuoie. Prima e ꝯsideratois. Bernard⁹ inli. de cōsideratōe. Cō sideratio tua ate incipiet ne fr⁹ tua extendaris ꝯ alia te negligeto. Se cūda e affectois ꝑ qua ꝓuide illi⁹ que ali us supeminet scalz dilectois ¶ Cañ. .y. O:dinauit ime caritate. Tertia e negocia o:z sēm dūitates te ꝓz ¶ B. ad fres de mōte dei. Ma ne uenite nocte ꝑ aceite mentio eractione et ulcture dñi tui e india ꝙ canone. uelpe ꝓuide dñi tōne exige ac ꝙuenientis nocte facī dictionē. sic districto no uacabit lascuire aliqñ. ¶ Singlis hoīus sedm ꝯmonis ī stitutū canone sua distribue ecclia cui ꝙualia ꝙualia. cui corporalia corpaliat quibz sic soluat oīe debitū ꝙc deo. corpus ꝙtui. ut si qd fuerit in termissum. sic neglectū. sic d imꝑfectum. suo loco. suo m. suo te pe no habeat ꝙpunctū. ut correcto penſatū. ¶ Jcē uicesimo. Primū ext cotidianū sacrificiū o:dom. ut lectois studiū. cōscie cotidiane de cussiōi. emendatiōi. qd sitinonu pars sua dei negranda no est. Qrta ordinatio e ptūles ad pug nam ꝙualem ¶ Virtutes. n. ee preparate debent ee ad certa mina sibi competentia. tempan cia cū ad mensā accedit. pruden cia cū quid agendū sit tractan dum e. z sic ceteris īmutabus, Gregor. inmor. Qd⁹ uiz certam exsuperat. qui mente certamina ante certamen pat. ¶ Alia uir tutes habens demonibz terribi li ee ut castroz acies ordinata. ¶ Cant. v. ¶ Pul. xxiiij. Cū dispo. mitur bellum. Suos debz ho ordinare ostendendo qd unicuiq; sit agendū. ac qd unicuiq; sit ate dū. Ppt ꝓmā o:dinatiōne re gīna saba admirata e ministros salomonis. iij. ix. x. Vi dens regina saba omem sapi entiam salomonis et c. ac or dinem ministrāciū ꝛc. nō habe bat ulr ꝙm. De scda ordinatōe habes. ¶ Ysa. xxxviij. Dispo ne domui tue qr morieris tu et nō uiues. Debz ē homo sua or dinare ut utiliter expendāt tur ul' utiliter retineant. ¶ Ec. vij. Peccata e fuit attende illis. ac si sint e utilia pseuerēt apd te. Jcē prudencia aquibzdā diuida

tur·m·ūj· spēs·l· prudenciam
circūspectionē cautionē docili
tate quaz sperū nūs uidēt nec
mittestari· Cognito salubris
que ad prudenciam ptinet cōsi
dari ꝑ absolute pūt ē incognos
cente ul' pūt distribuī alteri.
Est·n· thesaurꝰ nobil' q̄ distribu
tꝰ fuit apte īuenīti· Et sic du
git· libro de doctīa xp̄iana dis
res q̄ dando nō deficat dū hēat
q̄ nō dat· nō dū hēt q̄m hīda
est· Sēdm q̄ prudencia dirigi·
cura distributionē scīe ul' cogi
nitionis salubris ē ij spēs ei' do
cilitas Sēdm ū q̄ absolute cō
sideratur· ut ē incognoscente
res hīt spēs· Cū·n· sit lumen
rōnē ꝓficiens ad uidendū q̄ agē
da sunt· rō aūt ꝓfīcē nō uidz ni
si uideat remota ut ꝓpinq̄ et ni
si uideat res uniꝰ et nō sup̄ficia
liter et nisi uideat res undiq;
si solū ex parte una· Prudencia
spēm unam habz qua uidētur
remota· l· prudentiam que
sic dicta ē eo q̄ palā uideat· Et
ꝑ extēdi ad prudenciae admem
ram et prudenciā qs ponit tullī?
Ratio·n· palā uider siue ꝓuide
at tuta siue recordet ꝓterita· Si
mul aūt ad memoriae q̄libet ex
tendunt· ad futura· ad ecc· vij·
In oīb; opib; tuis memorare
nouissima tua Alia spēm hīe

ꝓdēcia·

qua undiq; uidet· l· circūspecto
nē· Prouidencia quippe sumpto
nomine ē ꝓsens notio futūꝝ ꝓ
tās euentū· Hui' officiū ē expe
ctatis et ꝓsentib; futa ꝓpēdē· Co
cecus· uid· solū· Non q̄ ante o
culos sibi ē sufficat intuen· rem
ex' prudencia metat· Imprudēs
tua respicat q̄ tur' ē prudēs fine
ue attendit· Si dicatur· i prude
ti uenu metū· duca te honorifice
et pua pulcherrima· par' ē ire ꝑ
requirens amplī· prudens nec
requirit quo ducendus sit· et sic de
lium fuit· et q̄ ad suspendiū ī uade
re nec eques nec pedes nec pua
amenta nec aspera· Sū dictum
fuit· et q̄ ad locum ubi regnabit
parat' est illuc ire ꝑ [illegible] puas
aspas· Quī ī prudencia· est sicut
homo debilem habens usum ꝓ
que sūt ultra oculū ī uidz· remota
uero aliquātulū ī uidz· Circūspe
cto ē ꝓtiorꝝ ultiorꝝ cautela· Oīm
hui' utilitis ē ꝑdiligēte cōsidera
one inter· contraria ultia medii
tenē· Ad hanc ututē ptinet ci
uilitatē seruare ut fugiendo a
nanciā ꝑdigalitatē ī incautam?
et sic recedere a mentitate q̄ mu
ditate ilo cadam? Ad illud q̄ ci
circūspectiōis monz nos salon.
Pū· uij· dicēs· Oīm custodia s'
na cor tuū· Dictuꝰ custodia pe
misit ne hinc hostib; fores clau

omī·

xuuj?

das ⁊ alium deaditū pandas. Cir
cumspecto commēdat nobis..
¶ Ezech. i. Vbi dr̄ q totū corpus
plenum erat oculis. ¶ Et app. iij.
Ecclie. Innocuum duat cautē fu
ga sicaret arte. Multa dū uita uir
tutū contraria currunt. Ad cum
spectionē ⁊ uidet̄ pinere cū aliqs
est undiq; ꝯfectus mal: minus in
lum eligē. ¶ Greg. in mor. Qui mu
ros ambitu undiq; ne fugia ⁊
claudit. ibi se in fuga ꝑ parat
ubi murus breuior inuenitur.
Cautio ē discernē aurtunq; uitia
uirtutū spēm ꝓferentia. ¶ Isid.
Quedā uitia uirtutū spēm ꝓfert
ut ꝓmptius suos sectatores
decipiunt. sic a se sub uelamine uir
tutis tegunt. Nam sub pretextu
iustitie ꝯclitas agit. ⁊ remissa sep
mites mensuetudo creditur. ¶ Cuid.
Nulle sunt occultiores insidie q̄
hec q̄ latent in similitudine officij.
¶ Greg. Plerūq; uitia colore uir
tutū tincta nequiora fiūt q̄nto ex
ē uitia minime cognoscuntur.
Hostis nī malicia cautē se arte
palliat ut plerūq; ante deceptē
mentis oculos culpas uirtutes fi
gat ut nī q̄s q̄ exspectet ꝓmu
unde etiā dignus ē inueniat exor
menta. Cautio apparens uotū i
tius inspicit. ⁊ malicia ibi ꝓpen
dit. ¶ Sen. Qui decipitur nichil
sit soluit tenue ē mendacīū pluꝝ
si diligēt inspexeris. Qui sū ē utile
sit. frequēt meminit illā male
dictionē. ¶ Ysa. v. Ve q̄ dicitis bo
num malū ⁊ malū bonū. Doc
tas ē prudentia eruditōi impi
tos q̄ commendat exemplo salo
monis. iij. ti. iij. Cui cū dns dix
illi postula q uis ut dem t ipse do
ctatē uidi pre cuiusq; ōiby diebus.
Dabis seruo tuo cor docile. ¶ Et nō.
notand q. xij. sūt qui uidentur
facere ad hoc ut aliqs debito m
doceat maxime doctrina salubre.
Primū ē ut ipse laudabiliter uiuit.
¶ Aug. i li. de doctrina xpiana. Sō
obedient audit qui se ipm non
audit. ¶ Greg. in mor. Cū impio
docent q̄ pius agit q̄m dr̄ia doc
trine subtrahit q̄s seducā. cui cō
sciā ꝓdit lingua. Vita debz uite
re doctrinā ⁊ so imprimere. q̄ ꝓmo
debz q̄ doz se informare mdoc
na postea aliis. ¶ Pū. v. Bē be
aquā de cisterna tua et fluenta pu
teī tui. q̄ p subdr̄. Diuident̄ fō
tes tui foras. De hij Require. Trac
tatū de libris canō deapocrifis ma
gisterij. Scōm ē ū a doctrinate nī
gisterij dō nō sibi tribuat. ¶ Aug⁹
in libro de doctrina xpiana. Qui
xpi seminat ego sum Vir
cophyn seminatis. ime ipse po
ne dignat̄ q uelit ꝓsge. ¶ Nolī
te ḡ attendē adulitatē cophynī
h ad carnalē seminis et potesta

ē seminatorus. ¶ Idē in eodem. Xp̄c ē qui docet cathedrā in celo
hȳ schola ei⁹ in terra ē schola ip̄i⁹ cor
pus ei⁹ caput docet m̄bra sua.
lingua loquit̄ suis pedib⁹. Idē
sup cantic. ¶ Magna tollunt ec̄
sunt adiutoria et admonitiones
cathedram hȳt in celo qui corda
docet. Tertiū est ut doctrine oīo
ne p̄mittat. ¶ Aug⁹. in li. de doc
trina xp̄iana. Si regina hester
pluc gentis temporali salute lo
cutura apud regē orauit ut in
os eius congruū sermonē da
ret dīs. quito magis orare deb⁹
ut tale munus accipiat qui p
etna hoīm̄ salute in illo et doc
trina laborat. Idē in eode. Age
loquis quātū p̄ ei⁹ tona. et sca ri
ta dicat ut intelligēt̄ indulgeāt
ū obedienter audiantur. et h̄ se
posse si potuerit. et quātū p̄tulit
pietate magis q̄ eloquū qm̄ orator
facultate nō dubitet ubi orādo
pleriq⁹ p̄ceptis q⁹ allocutionis ē sit
orator antequā doctor. Quartū ē
ut sententiā pl⁹ amet qui ūba.
Aug⁹ Bonor ingenior ī signis ē in
doles in ūbis uerum amare nō
uerba. ¶ Idem in eode. Vtrū ig
nosce p̄ducta sillaba tertia aut
corripta dicat. nō multū curat
qui p̄ceptis suis dīm petit ū ig
noscat. et ū eo magis inde offē
dūtur hoīes quo in sermonē

sunt et eo sermones quo doc⁹
res uideri uolunt. ¶ Idē in eode.
Quid p̄dest claues aurea si ap
erire q̄ uolumus nō p̄. et quid ob
est lignea si p̄. qui nichil querim⁹
nisi patē q̄ clausū ē. ¶ Idē Cauē
dum ē ne dum⁹ grauiq⁹ q̄ sup⁹
dum nūs addit̄ p̄ōd⁹ detrahat. Ad
num̄ put h̄ sumus intelligas p
tunc̄ p̄portionē sillaq⁹ uerū ut
colores rethoricos. ¶ Idē. Aug⁹ ibi
dē. Inadorabiliq⁹ nris hoc ūm pl⁹ placz
q̄ ibi rarissime eos inuenit̄ nume
ros adh̄ibisse. Satis. n. ē ei si q⁹
agit̄ ut ūba congruenca nō ornā
eligent̄ ui dulcia ḡ cordis sequā
tur ardorē. ¶ Seq⁹. Oīo q̄ uicem
dat opam ḡpōia debz ēe et simplex.
Idē. Oīo q̄ sanandis mentib⁹ ad
hibet descendē in nos debz. ¶ Idē.
Non delect̄ ut ūba nra ḡ pl⁹
si ei cōtingē eloquencia nō sollici
to p̄ si aūt pata ē aut parato con
stat allit ēt res pulcherrimas pse
quat̄ sit tal⁹ ut potiꝰ res q̄m se
ostendat. Alie artes ad ingenium
p̄tinent. h̄ aūt negociū agit̄. Nō
aūt q̄rit ego medicū eloquēte. nō
erit q̄re gratuler⁹ sibi q⁹ inadit
immedium d̄ sertū ḡ rea cōpetit
ut ille idē qui sanare p̄ opposita
de hys que facienda sunt disserat.
Hoc tale ē qle si p̄ gubnator
ī formos⁹ ē. Quid aures meas
scabris q̄d oblectas. curare debes.

morbum uete. q̃ue. publicū tñ
negotij hoēs q̃nq̃ in pestilēcia.
medicꝰ arta ũba occupatus es
ude si sufficias rebꝫ ¶ Aug⁹. ilubro
de. Dicuerā p̃ñ ee sapientiam
et stultitiā sicut fabi utiles et iuta
les. ꝟbis aũ oratus et uoratus
sic uatis urbanus et rusticanus
utrosq; abos posse ministri. Qu
tñ est ut in scripturis ad̃ous se
sus requirat. ¶ Aug⁹. In lib. de
doctrina xana. Loques de illo qui
aliud in scriptis sentit qm̃ ille q̃
scripsit ea tātū scia deceptꝰ hoc
ficat cuitatē dic̃ q; ita fallit ac
sigs qm̃ deleuens uaã eo tñ pag̃
pgat quo uia illa pducat ¶ Cor
rigendum est tñ ꝛ qm̃ sic utile
uiam nõ delere demostrãdi est
ne cõsuetudine deuiandi ꝛeal
ibum aut pusiũ ire cogat. Dei
de mutr cam q̃re cauendũ sit
h̃ in scripturis dicens. Turbabit
fides si diuinaz scripturaz ua
llat auctoritas. ¶ Septi e ut
in scriptura sacra nõ ubiq; mys
terũ requirat. ¶ Aug⁹ xvi. li.
de ciuitate dei. Non sane oia que
gesta narrantur significare ille
putanda sūt ꝟ ꝑ illa que illud
significant ꝛ ea que nich̃ signi
ficant attexunt solo terra pci
ditur ꝟ ut ꝟ fieri possit ꝛ cetā
aratri membra sūt necessaria. q̃
soli nerui meycharis ꝛ alijs ua
sis musicis aptant ad cātū ꝟ ũ
aptari possūt ita ꝛ q̃ ñ pau
unt ad canendū ꝟ ea q̃ ꝑ fistula
resonant hys gnedunt ita
in ꝓphica hystoria dicunt ꝛ ali
q̃ que michi significāt ꝟ q̃ꝫ
adhibeant ea que significant et
quodāmodo relegentur. ¶ Septimꝰ
e ut duudendo mediocritas seruē
tur. ¶ Sen. in epis. Physicam
inpties nõ ifinita duuda duudi
um est nõ cõsendi utile e. Ma cõ
pphendē q̃ ad modū maxima
ita minima difficile e. ¶ Idē. ꝑ
tes eꝝ q; diuisū e innumerabiles
e ꝛ puncta nõ opoꝫ ¶ Idē. Ne
ita sit nimia q; nulla diuisio
simile cõstituo e q; usq; in pulue
rem secti e. Octauꝰ est iteran
dicte et ꝓpitatõe medii
in pfectõ seruare. ¶ Sen. in
epis. Physicoph̃ primã ratio
sic unita dꝫ e opposita. Nichil or
dinat. e ꝓparat ꝛ proparat. qd
¶ Idē. Ego stillare illi nolo qm̃
aurē. ti extendat aures nec ob
struat ¶ Idē. Inopi a ubor et
exilitas minus ī tecti audiē
ꝟ tedio iterrupte tarditatis.
Facili⁹ tñ insidet q̃d exptat
qm̃ q; ꝑ e uolat. Denicꝫ trade
hoies disciplinę ꝑcepta dicē
nõ tradit q; fugit. Quo nõ
regē ꝑ h̃ regi nõ potest ¶ Idē. Le
media nõ ꝓsunt nisi imote

tur. Jcē dicendi celeritas non
laus decora ē phÿe que ponere
dz ūba nō pcē. Jcē Quēadm.
dū sapiēta nitro uicellus mo
destior quenit ita oro pressa ñ
audax. Nonū ē ut docendo ui
tare ūba deserat. Aug⁹. in li. de
doctna xana. Ut intelligātur
nun⁹ placeant nun⁹ moueant
que dicuntur: uera cū dicātur
et iusta. Deam ē ut doctrin facil⁹
sit et apta. Aug⁹. in li. de doctri
na xana. Quid pdest locutionis
integritas qm nō sequit intel
lect⁹ audientis cū lo quēdi oīno
nulla sit cā si q lo qmur nō in
telligāt pp quos ut intelligant lo
quim. Pub. Doctrina prudē
cū fatalis. Ecc. iij. Ydcirco
das sapiam in dctore ei⁹. J. cor.
xiiij. Si incerta uocē det tub a
qs parabit se ad pliū. Jcē ieo
dem. Nolo ecclia qnq; ūba lo
qui sensu meo ut et alios instru
am qm. x. milia uerbor lingua ī
bi⁹, q̄ decē ē ut nos intelligāt ppli
qui ut emendent gnatim Aug⁹.
xiij. li. de doctna xana. Que uix
intelligūn. ul' raro si aliq̄d urget
ul' nūqm oīo impli audiendam
mutenda sūt. Vndeuñ z ut doc
trina sit breuis Ecc. xxi. Verba
sapiēti statera pdabūt. Au
g⁹. in li. de doc. xana. Sic ingra⁹.
est qui incognita obnubilat sic
oneriosus est qui cognita mul
tat. Ethimo⁹. Quicqd dicto breuis
ut cito dcā capiant animi discē
teneantq; fideles. Omne structuñ
pleno depcte manet. xij. ē ut
doctrina sit util'. Seu. ieplis.
ecclā, inultum cēt etatis parte dis
pendendum erat ut sufficēt ne
cessarijs nūc que demecta est iuu
nalia diē intemperis egestate.
Doctrina moral' delz ee cōis pēse
aliqm et finaliē ad edificandā di
lectōem dī et pxīm in hoīb⁹. Seu. Q. I. Cq co
Ad usus pauptatē aliqd ad usus ndre
mortē auxilij nil cpio nec minus
ad usus ceteras pestes Aug⁹. in li.
de doc. xana. Legis et oīum diui
narū scripturaz plenitudo et finis
est dilectio rei qua fruendū est rei
q̄ nob⁹ cū ea re frui p. Et paulo
p⁹. Quis qs q̄ scripturas diuinas
ul' qlibz earū parte intellexisse sibi
uidetur ita ut ea intellecta nō edi
fiet geminā caritatē dī et pxīm
nondū intellexit. Jcē no tandū
q doctor in doctna sua tria debz at
tendē. s. ut instruat placeat z
ad agendū moneat. Aug⁹. i
iiij. li. de doctrina xana. Dixit q
dam eloquēs tm dixit ita debē
dicē eloquētē ut doceat ut delecter
ut flectat. Dem addidit. Docere
necessitatis inuenit cōstituta qs
dictum⁹ reliq duo in modo q dis
cim⁹. Docē necessitatis ē delectare

xix.

suauitatis flectē uictorie. Quis
dicat dū docere uult qñ dū nō
telligit nōdū existimet se dixisse
q uult et q̄e uult docē. Sed ū in
telligatur q̄umq; ñ dixerit dixerit.
Qd si delectare uult eū cui dicit ad
flectere unde ē quom dicat. Sic aūt
ut teneat ad audiendū delectand
ē auditor ita flectendo ut moueat
ad agendū et sic delectat si suauiter
loquens ita flectit si amet q̄ pol
lucens. timeat q̄ minans. Odertur
anguis. Ite aug⁹ in eodē. Qs
audeat dicere ad ūtilitatē mēdacii i
defensorib; inerme debē cōsiste
uitate ut. s. qui res falsas pluadē o
nanē nouerit auditorē ut attētū
ut benuolū. ut docilē facē. ista aūt
nō nouerit et illi falsa apte ut uti
lit. ista ita sic uarier. ut audire te
dear intelligē nō pateat eodē post
remo nō liceat. illi fallacib; ar
gumentis ueritatē oppugnier ac
serant falsitatē. ista nec uera dete
dē nec falsa ualeat refutare. Ite
Notand q̄. doctor sacre scripture ñ
debz ee timid⁹ ut remissus. Aug⁹.
i libro de disciplina xiana. Qui ru
minent ne semē cadat in terram
malam nō puenient ad uentā iacta
mus semina spgim⁹ semia. sunt
qui cōtempturi sūt. sūt qui applau
dunt. sūt qui uidēt istos ñ num
im⁹ nichil habem⁹ cēnare et ime
habem⁹ esurire. ij. Ad chy. my.

Predica ubum insta oportune
importune. ch). xx. Circuibat ihc
ciuitates et castella docens. i synā
gogis eor. ch). xi. Circuibat
ihc castella magistrali docens. Luc.
xi. Erat cotidie docēs in templo.
tem notandū q̄ sm
quosdā doctas ē uitr⁹ duplex
hominem tam ad discendo q̄m
ad docendo. Et secm hoc scienduē q̄
xvij. sūt que uidentur ualere ad
hoc ut alios bene ad discat max
ime sanā scripturam. Primum
ē ut ho be uiuat. Erat q̄sq; ui
tatem se cognoscē posse putat si
adhic nequā uiuat. Cāti. i. Clo
cupiscens sapiam sua uitabā
et dns pbebit tibi eam. Ecclēc.
xxvij. Volatilia ad sibi similia q̄
uenient et ueritas ad illos qui
operantur illā reuelet. ch). xi.
Collurio inunge oculos tuos ut
uideas. Glo. Collurio ocli et ui
deam⁹ inunguit⁹ eli ad cognoscē
dā ueri lumis claritatē intellect⁹
nri actē medicamie bone operatio
nis aduiuam⁹. Qui male uiuit
q̄ spurcicia manus suaz lumē
diuine sapie ase phibent. Secti
du ē oro. Cum sapiēcia dñi si sit
nō debz alios tēptare rapē ea u
olēta studij dō irrequisito. Jac. i.
Si qs indiget sapia postulet ea
deo. Aug⁹. Oīone meli⁹ solui
dubia q̄m iqsitōe alia. Terti

ē humilitas et hoc qntū ad iij. Pri
mo qntū ad ij ut nullā doctrinam
ꝺtēpnat. Scō ut a nullo doceri e
rubescat. Sen. Prīm doctrinā
tū ē ut nullam doctrinā ꝺtēpnas.
Scām ut a nullo addisce erubes
cas. Sen. Jnlib. de. iij. ūtutibz.
Filio sapie cuidā ac doctꝝ q nostr
sū arrogancia impture postulan
ti. q ñ nostr sine occultatione ig
norantie tibi postula impturi.
Etiā a malis debz ho addiscere.
Aug⁹. inli. de doctrina xiana. Au
diunt utilit qui utilit ho agit
sua. n. querē student sz sua docē
ho audent. Et infra. Cathedra
moysi cogit eos bona dicē et no
bona facientes. Theophylus.
lector origenis. Jta lectū carpat
ne spinam attingat. Qui solū
a bonis uolunt addiscē imules
sūt illis qui solū argenteis ul' au
reis uolūt uiuere et tanū in laccis
purpureis ul' alit ptaosis frumen
tum datū recipe quoz fides ul' fa
mes miseranda ho ē. Tertio qñ
tū ad hoc ut homo ho erubescat
ꝺfitū se nescire q nescit. Aug⁹.
Nō erubescendū ē hoi ꝺfitū se nes
cire q nescit/ dū se scire mentit nū
qm scire meruit. Qrto qntū ad
hoc ū ilsdem modū loqndi que hr
tur scripta ñ cotēpnat. Aug⁹. Ad
nolumus. Modꝰ discedi quo sac
scripta ꝺtexunt' dilz, ē accessilis
qnus paucissimis penetrabil. Jdē.
Jmutat omnes humili sermone
quos ñ solū manifesta pascat sz et
secreta exercz utilitate. Jdē in lib. de. iij.
Jnstituī animā i tendē iscriptuas sās
sz in nulā ē scā scriptā idignā qm tul
lia ē dignitatī ꝺparē timor. n.
meus fugiebat modū et illa. n.
erat que crescere cū paruulis sed
ego dedignabar ee paruul' et ur
gid⁹ fastu grādis mei indebat.
Jdē in eodē. li. xij. Mira pfunditas
eloquiorū tuoz quoz ecce ante nos
superficies blandiēs paruul' sz mira
pfunditas dē nīs mira pfunditas
horror est intendēti i eam. Mirū
ē ut librorū emendationi imedat.
Aug⁹. ij. li. de doctrina xpiana.
Codicibz emendandis primitus
debz imigilare sollertia eoz qui
scripturas diuinas nosse desiderāt.
Quintū ē ut homo sit diligens
scripturas sacras indagando ad
q primo necessarius ē timor dñi.
Pū. i. Timor dñi principiū sapiē
tie. Jdē sequitur. Timor dñi amalo seruat.
Pū. xiij. Sapiens timet et de
clinat a malo. Jbidē. Timor dñi
fōs uite ut declinet a ruina mor
tis. Jtē nichil negligit. Ecc. vij.
Qui timz dm nichil negligit. Se
cūdo mansuetudo ū ilso cedat au
toritati diuine scripture. Aug⁹.
in. li. de doctrina xpiana. Ante qa
opꝰ ē di timore ad cognoscēda ea

De ꝓdēna.

uoluntatē de mdc̄ mitelcē opus
ē pietate negꝫ odicē diuine scrip
ture siue intelligēte li aliq̄ uitas mīa
patte. siue nō intell qī nos
melī sape melioꝫ peqre possem⁹
si cogitare poꝫ et credere
id cē melī er uerus qī iscriptū est
nō si lateat qm̄ id q nos p nos ip
sos sape possum⁹. S. ad finē⁹
demonte. di. Inomībz scripturis le
genta sūm debz cē timoꝫ dñi.
Aug⁹. ij. li. de doctrina xpiana.
In oībz canonicis scriptis tanle
ctes dm̄ pietate manstuet q̄unt
di uoluntatē. Quo ordine uō pte
dendū sit ad scriptās sacras īda
gadas. Aug⁹ eod̄. li. determinat
dices. Erit diuinaꝝ scriptaꝝ soll
ertissimus indagatoꝫ qui p̄mo to
tas legerit notasqꝫ habuerit et si
nondū intellectu sa tñ lcōe dū curat e
as que uocāt canonice. nā cetās
leaut⁹ leget fide utilitatis īstructus.
Et infra. Inscriptās querendaꝝ uo
luntē di p̄ma obseruatio ē nosse
canonicas scriptās et si nondum
ad intellectū. legendo tñ ul' man
dare memorie ul' oīo incognitas
nō hēre. Dein ea que melis apte p
stra sint ul' p̄cepta uiuendi. ul' re
gle credendi solleret⁹ diligentius q̄z
inuestigāda sūt q̄ tanto quisqz
plura inuenet quāto ē intelligentia
capatioꝫ. Inhys. n. q̄ apte iscrip
tis pōta sūt inuenīūt oīo illa
q̄ gignēt fidē moꝝ esqꝫ uiuendi spē
et caritatē. Tunc uero fīa q
dā familiaritate cū ipa lingua
diuinaꝝ scriptaꝝ ten q̄ obscura sūt
aprenda et discucienda pgēdū ē
ut ad obscuioꝝ es locutiones
illustrandas de manifestioꝝbz
sumat exēpla et q̄dā certaꝝ rē
tenaꝝ testimonia dubitatiōnē
si certus auferāt⁹ iq̄ ne necessaria ua
let plurimū. In quisitio si du
plex sit. Quīq ab alio q̄rēdo ad q
ptinet illud. Aug⁹. ij. li. de doc.
xiana. Nulla res magis memo
rie mandata ē. qm̄ illa ūbozlo
cutionīqꝫ gnia q̄ ignoram⁹ ut
cū p̄mor occurrerit queri
possit. Quīq aliqs pte inquirit
inscriptā et tūc emenda ē ei te
mitas ne. l. ignota pnotis hē
at hys q̄ temere assentiat ḣ. n.
p̄sūptio ē. q effuge qui uolet
ad hylebit ad res q̄ sideriā das tē
pus et meditatioem. Aug⁹. iij.
de utilitate credendi. Due sūt pso
laudabiles īreligiōe. Una eoꝝ
qui iam ūitatē tenuerūt qs ē
beatissimos uidicare nēce est.
Alia eoꝝ qui studiosissime et
rectissime inquirūt. Primus ip
sa possessiōe. Alt⁹ inuia q̄ tñ
certissime inueniat. Et ria uo
sūt alia q̄ gnia hoīm ptē impla
da at decrestanda. Unū ē op⁹ sa
tis. i. eoꝝ qui se arbitrant scire

q̄ nesciuīt. Alterū siquidē q̄ sen
euīt se nescire ꝛ ñ ita ꝯtīuit ut
possīt inueniri. Tertiū ů eos
qui ñ scire se existimant ñ q̄rē uo
lunt. Jtē cauēnda ē ut q̄rēdo ca
riositas que ē magne utilitatis
nimiā opīm impedē. Sen. Ad
te uerq̄ s illa questiōe q̄ sub
tilē ē ꝺ replisse q̄ soluere. Cauē
da ē ī ubi ī stabilitas. Sen ep.
Vide ne lectio auctor mltor et
omis genus uoluminū hēat
te uagum ꝛ instabilē. Cauēda ē ꝛ
tyrandi libido q̄ puos martelo
ca multū solet uexare. Aug⁹
·ij· li. de doctrina ꝛiana. Disputa
tiois disciplina adhīa genia quel
tionū que multiplicis scīs sūt pme
tranda plīmū ualz· tñ ubi cauēda
ē tyrandi libido et puerilis q̄dā
ostentatio adūsariū decipiendi
·ij· Adthȳ·ij· Nolu ůbis cōtēdē.
Aug⁹ ·iij· de doct. ꝛia. Verbis
p̄tēdē nō ē causam quoꝝ errore
ůitate uitare ꝛ quoꝝ tua doctri altius pferat. Jtē cauēda ē ubi
nimia uel ociositas ītranseūtēdo q̄
tēre phiam. Sapiēs. Luci mg
nū rerū ipa natā ato effata uo
luit. Apposuit q; pulchrimo cuiq;
opi difficultatē nascendi quoq;
hanc legē fecit ut maiora ānima
lia uiscerib; pentū diutiū cōtinen
tur. Aug⁹ dicit ī li. de natā aīaliū.
q̄ elephans femīa pregnās ē du
obz annis q̄ ē animal magnū.
Jtē. Sapiēs. Omīa nīa dū nasci
tur placēt ꝛ redeam⁹ adunciteum.
Cito scribendo ñ fit ut bn scribatur.
bn scribēdo fit ut cito scribat ꝛ tñ
maxime cū facultas illa cōtingit
relistam⁹ et puide amp⁹ ne offenden
tes equos frenis q̄bz cohīceamus.
et notādū. q̄ sm Aug⁹ ·ij· li. de doc.
ꝛiana. duabz cautis ñ intelligunt
que scripta sunt si aīs ignotus
ambiguis signis obtegunt. Sūt
aūt signa uel ppa uel translata.
Ppa dicunt cum hīs rebz signā
dis adhibēat. pp q̄s sūt īstituta
ut cū dicim⁹ boue intelligeres illd
ee ānimal. Trāslata sūt cū ipe res
ad aliud significadū usurpantur
ut cū dns bouie intelligēs evān
glām. Cont ignota sig ppa mg
num remediū ē linguaꝝ cognī
tio et uarietas interpretatoīm. Cōt
ignota signa translata remediū
ē cognitio rerū adq̄s signadas
transferūt. Aug⁹ ·iij· li. de doc
trina ꝛiana. Cont ambiguitatē
signoꝝ dat remediū. Homo īge
timens dm uolūtatē ei⁹ īscīptis
diligēt iquirit ꝛ ne amet certami
na pietate mansuetus pmunit⁹
ꝛ cognitiōe quaꝝdā rerū necce
sariaꝝ ne uim naturā ue eaꝝ ī
pp similitudinē adhibeāt ignō
ret adiuuante ꝛ coducū uarieta
te qui solers emendatoris dili

non·n·uidet aī transeurrendo

gentia pauraut uenias ut ifluc
tus ad ambigua scripturaz dil
cutenda atq; soluenda. Ozpau
lop⁹. Cū ūba ꝑba facaūt ambigu
am scripturā ꝓmo uidendū est
ne male distinxim⁹ aut pnūcia
uim⁹. Cū g; adhibita uigentia tē
tum cē puidit q̄m distinguēdū
aut q̄m pnūciandū. Oslulat re
glam fidei qui descriptaz plano
ribz locas z auctoritate ecclie pce
pit. Oz si ambe l' z oēs si plu
res fuūt ambiguitatis pces
sēdm fidē sonuer⁹ tex⁹ ipē ser
mis apcedētibz et osequētibz ptibz
relat oslulendū ut uideam⁹ cau tē
tenae depluribz q̄le ostendunt
ferat suffragiū eāq; s̄ scripa
gat. Et notādū q; qui legit scp
tās laborare debz ut eas memorit
teneat et intelligat si tñ utrūq; fi
ꝑt fieri ꝙ eligēda uidetur cē
intelligētia memorie. Augº
in li. de doc. xpiaī. Sunt qui
scripturas legūt z negligūt legūt
ut teneāt negligūt ut intelligant
quibz sententie dubio ꝓcreādi sūt
qui ūba eoz minus tenent et cor
eoz in cordis oculis uidēt z utrūl
q; ille melior qui et cū uult illa
dicat z hic oportz intelligat. Sexti
ē ūsio sit assiduus instudendo.
Iso. Diuine scripture sēp ima
nibz z ingt inmēte uolauit nec
sufficit partes mandata memorie
tenere z oplbz obliuisci. Idem.
Diuinas scripturas sepius lege
imo nūqm sacra lectio de manu
tua deponatur. Septimū ē ut de
sapiēcia adeo accepta nō sit ignā
tus s̄z to tē suū glificet. Eccl. ulº.
Dabit in sapiam dabo gliam?...

De his que adiuuāt prudēciam.

Sequitur de his que adiuāt
tur prudēciae. Videt adiuā
ri prudēciae ꝓmo solucia q̄ est
verū apprendaz et utendaz
nō quelibz s̄z utiosa ignorātia
vt dicat Augº in li. de lib. ar. Ha
uit utiosa ignorantia si assit
affectano nēciendi que agēda sūt
ul' utenda ul' negligēcia scīendi.
Ꝙ B. in. de ry. gdibz humilitatis
Frustra inquit sibi de infirmita
te ul' ignorantia blandiuntur
qui ut lubrius pecent libēter ig
norat ul' infirmant. Augº sup
illud ps. noluit intelligē. Po
tuit intelligē ut bē ageret s̄z no
luit. z ita uenia nō habz. Gō.
in moz. Nescire ignorātia ē. sci
re nōluisse superbia ē. B. in ep.
Multi nesciunt aut scīendi ti
ma aut discēdi desidia aut uē
cundia requirēdi. Et quidem
ymo ignorācia nō ifert excusatio
nē. Sedo uidē adiuāt prudēn
cie iurt utiosa. Prudēcia ul'
sapiēcia que uidet posse distī
gui untres spēs. ꝓma ē prudē

ca siue sapiẽa carnis. de q̃. ad
ro. viij. Sapia carnis inimica
ẽ deo. q̃ in eo dẽ. Prudencia car
nis mors ẽ. i. cã mortas crne.
Vbi dr glo. Prudẽcia carnis ẽ
cui quis studiosꝰ impleꝫ q̃ carnis
sẽ. Augꝰ. viii. de qñtate aiẽ.
Ob noxium genꝰ animi quo ad
malitudo lanuat. Jdẽ. Odo
re de sapore mire diuidẽ pul
menta et quo lacu pisces capꝰ
iur nosse dicẽ quidam ẽ miseriã
da praua. Sen. in epist. Alie
nis membris preciosas aues can
dor et pectus et crines auri
feros erudita manꝰ infuscat
exanit. infelix qui huic uni ser
uiuit ut alatus deceat sedeat. Sñ
quid miserior ẽ qui h uoluptã
tas cã doceat qñ qui cã uocis dis
cat. Dulce quidꝫ dñm palati no
stra subtilis ẽ. qui lauant an
ser sapor illũ exigat cuius delec
tat aspectus. Et h̃ ꝓma spes sapie
ntie stolte addelicaas ponet. Vñ
dr illud. ij. cho. x. Nõ i sapien
tia carnali. dicꝫ glo. que ẽ uolup
tates diligẽ labores uitare. Se
cunda spes ẽ sapia terena q̃ pu
ra addiuicaas. Baruch. iij.
Filii agar qui exercent prudẽ
tiã que de terra. Terra spes ẽ
sapiencia diabolica ponens
ad honorem uel malicias. Dya
bolꝰ. in ꝓmo honore diuinum
appetit ꝓ hominũ maligne in
uidie. Jer. viij. Sapientes sunt ut
faciant mala. glo. malicios.
Deinde dr spes sapie. tangit
Jacobi. iij. Non ẽ inquit sa
piencia ista desursũ sed terrena. a
animalis. diabolica. demoniaca
uocat sapiencia carnis. Sapie
terrene adulatur sapia filij dei
pauperis facti. inopiã pro doctrine
sue pauperiẽ commendãtes. ch.
v. Si pauper spiritu reandẽ cõsu
lentis. ch. xix. Suus pes ẽ
uade et uẽde oia q̃ habes. ẽ. Sa
piencia carnis uidet oppꝰ in sapie
scõz que Augꝰ. secundꝫ ẽ cepalũ cu
cari et medium delectari. Sapie
ã diabolice sapia humilitatem de
q̃. ecc. xi. Sapia hũiliabit exaltabi
bit caput illiꝰ. Sz qr id q̃ deiẽ ẽ
fortitam obrigat aliqs q̃m aliq sa
piẽa possit ẽ uiciosa. cui cõis sa
pia adhio cõ sit. ecc. i. Et bñarꝫ
iij. Hec addiuerit omnẽ uiã dis
pline. Scia ẽ mali bona ẽ. Sa
encia mali mala ẽet et eũ iquoẽ
malũ efficeret. cõs q̃ oia mala sint
magis mal ẽet qñ cet. Adhic
dicẽd ẽ q̃ sapia uiciosa pmagna
pte sui sapia nõ ẽ sed error ut dic
augꝰ q̃ disciplina mali nõ ẽ dis
ciplina. ẽ illꝰ. ro. viij. Prudẽ
cia carnis mors ẽ dicꝫ glo. Pru
dencia dr cui res subtia sit q̃ uta ui
det sclaribꝫ hoibꝫ. i. cor. iij. Sa

pnenaa hui' mundi stultitia ē.
Sapia ēterna stultitiaa ēē ostēn
dit ēi ille tm i ogitōe duuitiay
laborauit nudus ītra ponitur
Job. i. Nudus egressus sū de
utero matris mee. Sapia carnis
stultitiaa ē ostendi ēi cano ībeli
gis cuncta ūmilz elata dat. Sa
pia dyabolica stultitiaa ēē ostē
dit ēi ille q uolutt ēē sup alios
subtia pōt' ablōnilz et portis ī
canilz ostulcat. Ecc. xi. Si annis
multis uixerit ho et in hys oīlz
let' fuit. meminisse debz tēpis te
nebrosi. i. mortis et dieꝝ multoꝝ
q. uite fuē que nō hebit finē. q
uenint ēi ita nitates arguuntur
pūita. ¶ Et notand' q' secm. ggy. ī
pma pte moy. hui' mundi. sa
pia ē cor machinatiōilz tegere
sensū ūbis u elare q falsa sūt ita
ostendē. q uera sūt falsa demon
strare. Scia ī aliq lucer sit uere
sacra. utilosa potest dia ratiōe
studiositatis q ea pcedit. Vñ ī ē
ad'. ro. viij. prudēcia carnis mors
ē die' glō' Cū studiose impler que
carnis sūt. Vt p dia utilosa sp u
sum utiq tū. Ecc. xix. Est pru
dēcie negna ī ipa execratio. Vñ
ū. nec' em' execrabil' ē. Et notand'
q' disciplina malū dupli' p stella
gi. Vno mō ut ille genitis nocīuꝝ
dam deꝝ ē disciplina ī sic disciph
na malū boni ē ratiō. Vt sic ū noter

sūe adqūe ē discipluū ī sic
disciplū malū. i. admaliū ma
la ē inquīū ē admaliū ī ē ab ho
mine ul' a dyabō. ī ide intelligē
de illo ūbo. Ecc. xix. Est sapia nec
tie disciplina. Disciplina. n. ne
quime sūt aduidendū nequīū
bona ē. si ad facīendū inq tū ta
lis mal a. Jtē uide q' amodo ad
ūsari prudēcie aī p simplicitō ul' ela
tio. Augº loqūs de illo ūbo
apli. dicentes se sapientes ēē stul
ti facti sūt. Ro. i. Si dicēdo unque
te ēē sapiēte stult' fēs es. dic te
stultū et sapiēs eris. ch. xi. Ab
scōdisti hec a sapientibz et prude
tibz. j. coy. iij. Sigs int' uos
uidet' sapiēs ēē in hoc scelo stul
tus fiat ut sit sapiens. Pū.
xxvi. Vidisti hoīem sibi sapi
ēte uidi. magis spē illo hebit
stultus. Greg. iij. pte moz. Val
de difficile ē ut hīs qui se sa
piēte estimat. mēte ad hūilita
tē reducat ī recte pdicantibz
credat. Jdē. Quia pma stultia
a angli elatio fuit cordis uera
sapia efficit' hois hūilitas sue
estimatois. ¶ Jtē prudencie q
dam adūsari uidr curiositas
otest. Sp gis penales cecitates
sup illuatas cupditates. ps.
Sup cecidit ignis et nō uide
rūt sole. ¶ Jtē prudēcie uidr q

dam adulari soletas insipiē
nij · Pri. xvij. Qui cū sapientibz
graue sapiens erit. amē. asse stul
toz simil' efficiet. Sen. i epis.
Rem facillimā ratio exigit. hm
naturā suā uiuere. hanc diffici
lē facit gmunis insania. Vocā
tur insania insipientia eoz q
se reputāt sapientes. Simplicē
stultitiā hīt qui nesciunt que
scienda sciūt et ignorantiā suā n
agnoscūt. hz qui ignorantiā su
am nō agnoscunt ipi insani sunt
Insanus · n. credit se ee sapiēte.
cū sit ualde stult⁹. Miserabile
est cecitas eoz qui cecitatē eoz
z nō cognoscūt quibz accidit
ut dicāt cuidā facue de qua loquit
sen. in epistol' suis. Ut pastā
inquit uxoris mee faciam scis
hēditatium on⁹ in domo mea re
linquit. hec statua subito deliq
uit. Incredibile tē z narro. hz
uere nescit se ee cecā. Inde
pedagogi sui ut mugeat. aut
domum tenebrosā ee. Hoc q
cuilla ridem⁹ oibz nob accidē q
queat tibi. Nemo se auaz iudi
cat. nemo cupidū. Ceci ducē
querūt. nos sine duce errauim⁹
et dicim? Nō nego ambitiosū
sum. hz nemo alit⁹ in urbe uiue
re uelit. Nō nego sumptuos⁹
sū. hz urbs magnas expensas
exigit. Qui nos decipimus.

Non ē extrinsecꝰ malū nrm sed ī nos ē. ī uiscerib⁹ sedz. ideo difficilē adsanitatē prienum⁹ q nō egrotare nescimus. Et notādꝰ q sm eōdem modū loquēdi. et secōm modū loquēdi z quē habz scriptura sac. insipiēcia ul' imprudentia ul' stulticia. nō solū pinz ad intellectū. hz z ad uoluntatē et operatiōem. Unde stultꝰ ē oīs peccator. et maxima stulticia est peccare et maxia sapia recte uiue. Crysos. Sapiēcia ē nō eloquia di scire. hz secōm eloquia di uiuere. Ec. Job. xxviij. Dicat hōi duum tus ē ostensiuum. q timor dñi ipe ē intelligencia. Ec. uē. Inē loquēdi oīs pariē audiam⁹. time dñm et mādata ei⁹ obserua. Loqre la ē ad sapiam edoccda. Seruo. n. ipus uunci ē rōi ꝺ de. hōi ī doc to magis cōuenit tacē qm loqui. Finis q loquēdi. i. id ad qꝺ simlit ē loqla. ē sapia ostimata q ostēdit timore ꝺi et obseruatiōe mandatoz ei⁹. Sine timore ꝺi nulla sapiēcie uidz hīi cū timore ꝺi ipe sit pncipiū sapie. Sic nō reputauet sapiens qui nō timet furari ul' rapē untra illi⁹ dñi qui dulcissime tacē iustitiā. sic nō ē sapiēs qui nō timz offendē dñm illum qui nobilissimā creaturā dampnauit irreparabiliter puno pecc̄i serue. Luce. x. Videbā sathanā

sicut fulgur de celo cadens. Et ppter
primor parentu totu gen hanu
dampnauit exilio et temporali
morte. z ppter luxurie. totu mund
exceptis .viij. plobis aquis diluuij
submersit. ¶ Et notand q valde
necessariu sit sapienti intelligere. q a
occasio est ut ho sapiens uelit et
sapiet operi. et insipiet intelligere
valde sit periculosum. eo q sit occo i
sipienti uolendi. z insipienti agendi.
Tamen sape ut e insolo intellectu
no e deo gratu nec hoi meritoriu.
nisi attingat uoluntate ul opa
tione nec insipiecia i solo intellectu
dampnabil e. donec attingat uolu
tate ul opatione. ut saltez insipienti
uelit ul insipienti agere. Qui sa
piens e solo intellectu. insipiens
no uoluntate z opatione i sipiecia
se putet hre qm si no haberet sa
pientia et intellectu sicuti duobz
me dentibz inuam publica li de
uent inuia que mittat eos ima
nus latronu qui eos uigilent u
nus laicus alius nesciens. stul
tor hoc reputabit qui scies de
uiauit q nesciens. et insipiens q
uadit quidie corruit ul offen
dit qm qui de nocte. Job. v.
Per die incurrent tenebras et
q de nocte sic palpabut u me
ridie. ¶ Et notand q qui morta
liter peccat mltu stulte agit. z ita
gem. xij. stultitias que leo qui

peccat possitt assignari. Prima
est q ipe se execrat. Sap. v.
Excecauit eos malicia eor. Greg.
Oculos meos culpa claudit. pena
aperit. Secda e q se ipm dyabolo
illaqueat. Job. xviij. Ieem mi
sit intrare pedem meu. Greg. Qui
pedes intrare mittit no cu uolunte
erat. sic qui i peccis se derelat no
mox cu uolutate surgit. Pu. x. Im
quitates sue capiunt impiu. z
funibz peccor suor quisq constrin
gitur. Qui peccat uolens uincitur
ab hoste crudeli. qu no misericr.
Greg. Debilis e hostis qui non
uincit nisi uolente. Ipe z uoles
se pcipitari. Ch. viij. Si filius
di es mitte te deorsum. Glo. Ino
centiu ostendit q nullu nocere
possit nisi ps se deorsum mittat.
Terria e q qui insan manu inserp
sit uulnat infligendo sibi uulnus
insanabile. Ecc. xxi. Diat de pc
catore. Plage illi no e sanitas
i quo q plus e se ipm occidit.
Sap. xvi. Homo pcs laqueu occi
dit aiam sua. Ecc. xxi. dic de
pcto. Dentes leois dentes ipius
interficientes aias hoin. Per
cuius dr mors aie q adeo e par q
e uita. Aug. Ira mors e qm
homines non timent sepatio aie
adeo. qui e beata uita animar.
vl q auferet ualitate unie pti
te z plentis. B. sr cant. Qm

No. xij. stultitias pcatis mortalis.

micus me pmanares. o amara
mors nre usu qm̃ fructu. ñā ui
ta sine fructu grauior mors. de
nuz duo mala pam̃ arbora m
fructuose securis et ignis. Qrta
ē q̃ bona sua pdat. vij. Olae. Dec
tis bonis. Cū cadit immortale p
ctū omnia que unqm̃ bona fecit
amittit. Bona ꝛ que agr̃is ta
m illo. ula bona si sūt qua ño sūt
sibi mirora. Cū pcm̃ morta
le omittat q̃ igne ipsa domo
pōt qu̇ ola destruat. Luce. x.
Tangr̃ de nabz stultaꝯ modo
dictis ū legit̃ de illo qui cadit
in latrones qui despoliauerunt
eū ꝛ plagis impositis abierunt
semiuiuo relicto. Quinta ē q̃
se carissime ado empt̃ dyabolo
uilissime uendit. i. pet. i. Non
corruptibilibz auro et argento
redempti es ꝛē sz pcioso sanḡ
ne agni imaculati. pu. x. Cor im
pior pmchilo. Vsq. l ysa. Ira
tus uenūdata estis. Sexta ē qd
ab actore bonor oim̃ recedit. id
ño ē mirū si male sit ei. Aug⁹.
Cale bonū ē ds ut nemini eum
deserenti bn sit. Osee. vij. Ve
eis q̃m recessistis a me. Aug⁹
in li. soliloquiorz. D's quē relin
quere hꝰ ē pene. Septima ē q̃ bipo
tenti guerrā facē plumit que
guerra acto finita erit si mīa ei
pmittere q̃ dyabol⁹ eū ugula

ret. Tre. uj. Q̃ia dñi q̃ñ sum⁹
plūpti. Octā ē q̃ ei seruit q̃ eā
ciam acquirē nequit. Greḡ.
S. tanto ē seruire dyabolo offen
so q̃ tanto placat obsequio quan
to quis amplius ei seruierit tan
to amplius ipe eum torq̃bit. Nona
ē q̃ ipe sibi nisi locum tormēta ef
fugit. Refugit enim pcōr mor
de suo. Je. y. Sapo et unde q̃ malū
z amarum ē reliquisse te dñm
dñm tuū. Mu pcat q̃ sartaginem
super se ponit qua inpsenti gra
uet. z in futuro ī infernū pgra
uet. Decima ē quod ipe s infernō
portam fact. dj. xvi. pcare infer
nō pualebunt adūsus eam. Porro
inferi dicūt pcā mortalia q̃ ī
eis detenūt impuncta ad infernā de
cendūt. Job. xxi. Sicut qui ad por
tam ē pinquus ē domui. Undeci
ma ē q̃ portam paratiū sibi obtine
re et regnum celoz modico pcio uē
dit. similis estu qui plenticula uē
didit ius geniture sue p mo. Gñ.
xxv. Ve ue uapor est ad mo
dicum parens qui ecce felicita
tis gaudiū excludit. Duodecima
ē q̃ ad suspēdiū scies z uolens ua
dit. Mus nō reputet in sanum
cum q̃ requisitus quo uadat re
spondet suspendē me uado. Sic nul
lus sapiens ē reputand⁹ q̃ mor
tali pcō ē cū singulis diebz unā
magnam dietam faciat ad mē

uale ⁊ispeculum ⁊ceteris. vi. Qđ
ijs amplius stulto sapiens ⁊ eo
pauperi locuples nil pgit illu
ubi ē uita. Hoc discunt uie uter
sapientes ⁊ stultos q̃ sapientes
uadũt ad uitam eternam. stulti uo
ad mortẽ eternam. De stultitijs
singulor̃ pccõr̃ requiritur tract⁹
tanu dicitur. Explicat tractat⁹
tepntencia. deo gla qui nu cep̃ .i.
et completur. A o. e. Incip̃ tract⁹

Deo dependencia de tpãcia. ij. ca. De
q̃rta ē int̃ cardina ordiẽ cat
les uirtutes cũ ordine ceteras ⁊ sic i dina
ui rationabili ꝯ uidetur ee nobi lis
lis concupiscibili et irascibili q̃ vir-
a ea discunt homo ab animalib⁹ tutũ
bꝰtas. dicendum ē de aliis trib⁹
et primo de tempancia ⁊ fortitudi
ne q̃ de tutibꝰ quia tempancia
⁊ fortitudo ultimam disponunt
ꝛpparant sicut cupiditas q̃ tẽ
pancia refrenat ⁊ timor cui fort
tudo resistit ultimam a suo offa
o impediunt. ꝙ̃ prius dicetur de tẽ
pancia q̃ de fortitudine ꝙ̃ tẽpan
cia animũ ordinat ad id q̃ finita
t ad bona q̃ corpi seruiũt. fortitu
dõ ad id q̃ ē cont̃. t ad ūsa. Liber

Item tempan scē agarie vg̃ in
cia regit homo se vert̃ cognite.
ipm̃ fortitudine uo ⁊ iusticia alt
os. Prius uo ⁊ hominꝰ uitali ē re
gẽ se q̃ alios. Sen. suus omia ē
subicere subice te rationi. Multos

u. reges si tibi tua te reuerit. Ite
refrenat
tempancia concupiscentiam anẽ
circa
bona modica ⁊ inferiora. fo
titudo uo roborat eam ne bona ar
dua. Illa spualem aĩ desiderium
coiuncti. ultra spualem ascensum p
mouet. coniunctio ũ spuali desi
derio ē por ascensu spuali. Item tem
perancia ē unu concupiscibili fo
titudo ũ unu irascibili. Operatio
uo concupiscibilis naturaliter
uiter ee por q̃ opacio irascibilis
vis ⁊. concupiscibilis ē appetitiua
boni delectabilis. irascibilis ē ap
petitiua boni ardui expedientis
ur ē medicina uel mensura q̃ fit
pp̃ salutẽ corpis. Bonũ uo ex
pediens bonum ē secm̃ quod bo
num ũ delectabile ē bonũ simpli
citer. ⁊ pp̃ illud ē bonũ expediens. Vñ
appetitus boni delectabilis na
turaliter ē por appetitu boni expe
dientis. ⁊ ē naturalis. ex̃ in ꝰb⁹
de pã aialium. Omnia naturali
ter appetunt delectationẽ. Ite ius con
cupiscibilis motiua secm̃ appbẽ
sionem boni exp̃tim est in cõcu
piscibilis motus cupiditatis ⁊ p
ceus ad ope cõm seu coniunctionẽ
ē quies uel gaudiũ in aĩa sic per
apphensionem mali q̃ aliquis o
pinatur sibi assecutum est ti
mor irascibilis ⁊ pillationẽ mali
q̃ prius timebat fuge pabiationẽ
boni q̃ prius concupiscebat. Sic per

turbacio ul'na imtrascibilis et seq̃
appetat' uindicte. Vñ dicat aug̃
na q'uis ꝺcupiscibilis ẽ uis in
pans moui ad repellendũ id q̃
putat' nocuũ aut corrumpens
appetitu uincendi. Vñ cum bon̄
p̃us nãlit̃ sit q̃ malum. ſmalum
cñ dicat' illud ſcdm aug̃. quia
adimit bonũ ul' nocet bono. O
peracio ꝺcupiscibilis ſcdm ap̃
hensionem boni p̃or ẽ naturali
t' quam opacio irascibilis q̃ ẽ ſc
undum apphensionem mali. p̃
cea. Primus insultus a dyabolo
factis p̃mis parentibus uidetur'
fuisse contra temperantiam. Vñ
pugna xp̃i p̃ma temptacio fuit
contra ũtutem temperate. Prima
ẽ pars unte uñ assuescat uolup
tatib; quaz refrenacio ad tẽpa
ciam pertinz p̃ ipsas causas me
tuto tẽperancia fortitudini p̃ponit'
Et scdm hũc ordinem ñ osten̄
numerant' quatuor ũtutes sup
illud ꝺ. xv. Erant q̃ manducа
uerant. uñ. milia. Glo. uñ p̃
uñ. ũtutes quib; recte uiuitur
p̃dencia. temperancia. fo
titudine. iustitia. Eodem
ordine numerant'. Gñ. y. m glo
super ibi. Qui diuidit in uñ ca
pitia. De temperancia hoc ñ di
citur. Primo duplex accepcionis
temperancia assignabiliter. Se
cundo descripciones eius p̃ne

huſnoiſ

Nom tẽpe. distinguit.

Quarto de partib; temperancie. y.

Circa p̃mum sciendũ q̃ nom̄ tẽpe
rancie tripliciter accipit. Primo
p temperancia generali ad q̃ per
tinet cauere ee omne opus ũtutis
ne parum ul' mult̃ fiat. Ad eam
pertinz moderari opus ũtutis il
lo m̄ de q̃ loq̃ oracius. Est mod'
in rebus sunt certi denig̃ fines
Vltra quos citra nequit ꝺsis
tere rectum. Sic simie uidetur no
m̄ temperantie. G. in lib̄ de ꝺsid
eracione. Temperantie inquit ẽ
non solum iustitie sz fortitudini
p̃dencie modum imponẽ. Sedm̄
dicat' temperancia ũtus animi im
petus a rectos cohibens sic sum
tur a tullio p̃ma rethor. Tercio
d' temperancia ũtus animam
regẽs et delitões corporales sũ et
delitões quãq; sensuum. glo. super
ꝺ. xv. Temperancia est refrenа
tio cupiditatis ab his que tem
porale delectant. et aug̃ d' tẽpe
rantiam ee in cohercendis delecta
cionib; p̃us. iij. Nom tẽpe. de

Circa scdm. Florians scribit.
quod temperancia sic describit'
a tullio in p̃ma rethor. Temperan
cia ẽ racionis inhibicionem. atq; alios
nõ rectos animi impetus firmans et
moderata dominacio. Libidinẽ li

intelligē cupiditatē carnalis de
leōis. Alios impetus animi nō re
ctos intelligē ut cupiditatem ha
bendi ul' primo nocendi. Hys ca
pitulis racio dnāt ñ q' motus
meis ñ surgāt si quia eis emer
gunt ñ fit processus ad consensū
q' notand' q' secūm tullium in libro
de officijs. Duplex ē uis anime u
na ē racio. altera appetitus q' a
nimū rapit. Racionis ē domina
re appetitus obtemperare. Item
tullius in li. de officijs sic descri
bit tpānciā. Tempancia ē dñi
um racionis īi ubidinem ⁊ īi mot
aliōs impōs. Secūm aug' in
li. de moribz ecclie. tpancia ē
amor deo se se integrum īcorrup
tumq; seruans. Secūm macrobi
um. tempancia ē nichil appetē
pentendum in nullo moderacio
nis legem excedere subiugo ra
cionis cupiditatem domare. ⁊c
aug' dicit in libro de libero arbi
trio. q' tpancia ē affectio cohercens
⁊ cohibens appetitum. ab hys re
bz q' turpiter appetuntur. Et no
tand' q' mod' aquo moderacio dr
quadruplex ē. Prim' ē restrictio
inordinati appetitus in ui delec
tabilij q' prona ē ad delectacion
ē delectabile tempale ul' in ui
tabili que impetuosa ē ad re
pellendum nocua ul' contum
pens. Sed's dicitur impugnatione
ctus q' ē nimis et parum. Ter
ctius in hoc q' opus debitas cir
cumstancijs induatur. ⁊ij' ter
cij modi secundus modus pars
est. Quart' mod' ē aquo unus mo
dest' dicitur q' nulli ponit ctrā
tpancie de quo infra dicetur.

Sq' de hys. iiij. de ordine
q' pertinēt ad ipām tpācie.
dacionem tpancie. Et notand'
q' ad ei' ordinacionem primo facit
q' ipa hoi honorem sibi custodit
honor hominis ē libras uolū
tatis qu' apphenso delectabili
pt illud uelle ul' nō uelle. Ōn
iij. Sub te erit appetit' ca' ꝛdo
minabis illi. Inbrutis ē seruit'
appetitus huic libram opposita
apphenso enim delectabili acē
dit' concupiscentia cor' ñ hñt ipo
testate sua eam extingere ul' ip
pare. Qu tempancie uirtutem
hñt uidet' ut ho q' eam ñ hñt ut
brutū. ⁊c. Qu post carnē am
bulant' in uentrē ⁊ libidinem p
ij qi ordinabilia uincta reputā
t. Ps. Ho cum in honore eēt ñ i
tellexit. Secō q' ipa hoiem sibi
alit' circūcidit ⁊ inc' eos qui sc'
te pl'o dī ⁊ qui ñ sūt ue discrim
Sen' in li. de iij. uirtutib. Contra
nēdam si diligis circumcide su
perflua ⁊ in artum delideria co
stringe. Continēciam ibi uocat
tempanciam. ⁊c. iij. Circum

cidimī dnō ⁊ auferre ꝑpuaa cor
duū uīoz · Deut xx · Circumdz
dns deus tuus cor tuū ⁊ cor sem
nis tui ut diligas dnm dm tuū
ī toto corde tuo · Tempancia
opprobriū egypti ī mūdi superi
tuū auferī apl̄o di Josue v · ho
die abstuli opprobrium egypti
a uobis · Ipā cauet nequ nimis
Sapiens · Id arbitr d̄ ꝓmo cē un
le īiuria nequ nimis · Terao q
deo familiarem reddit · Sap vi ·
Jncoruptio facit ꝓximū deo · Te
pancie ē ut amor indeo in cor tu
ꝓtus atq integer custodiatur
Scdm aug · in li · de moribz eccē Ip
sa d̄ seruat integrū cor qd ipse
spāliť requirit · Pu · xxiij · ꝑle
Eli cor tuū m · aug · x · li · de ci
Domine ꝓfer ꝙtinentiam colli
gim inumum aquo īmitra te
fluxim · Qui n te amat q̄ teū
amat aliquid q nō ꝓp te amat
Ipā d̄ qui spē ē assimi lat hoī
nē eū spūalem faciendo · Sen ī
li · de viij uirtutibz capitulo de ꝙ
nencia · Desidia tua ꝓuo redime
q hoc tm curare debes ut desi
nant atq ita qi ad exemplar
dīnum ꝓpositus corpus ad spi
ritū quantum ꝓtes adducere
Ipā filios di q̄ ablactat sepando
eos a solacio tempaluū delicarū
q d̄ ualde gratum ē · Gn · xxi ·
Abraham in ablatione ysaac

fecat quiuuium magnū · Ipā as
ꝙtemplacōm dei ꝑtat · Aug · Te
pancia ē amor ab amore inferioꝝ
pulchritudis nos remouens ⁊ e
leuans ad superiorem · Idem ī li · so
liloquioꝝ · Vnū ē qd̄ ubi ꝓsum
ꝑpe nichil nobis penitus ē fu
giendū · qm̄ ultra possibilia · cauend
ꝙ magnopē · Hoc corp agim ne
quo cor uisco ꝑne nre impedian
tur quibz integris amp ꝑfās op
ē ut ad ullam lucem ab his tene
bꝝ cuolem · q̄ se n ostendē quide
dignatur · in hac cauea in dubis
ni tales fluxt ut ira ul fracta ul
dissoluta possint in auras suas
euadē · Tempancia · d̄ thoꝝ ebur
neum ꝑparat sedm ꝓthoꝝ ebur
neum quem fecat rex salomō de
quo · iij · R · x · ⁊ ij · par · Ipā
eciam in domo eburnea eū delec
tat · Ps · Ad domibz eburneis ex
quibz delectauint te · Ipā d̄ tabnacu
lum sanctificat · Ps · Sanctificauit
tabernaculū suum altissimus
quor uno ubo dicam acto d̄ pla
cer qd̄ sn ipā nullus deo placē ꝑ
fecto · vij · Quinto ne sua glām
d̄ placē nō possunt · Quarto qd̄
ipā frenum ē quo cor humānū a
spū regit sn quo spē corpi picu
lose ꝑficer · Sicut aliquis petau
lose ꝑfidz equo sn freno si eq sit ī
domit ⁊ aqua ul aliud picatum
sit ꝓpinquū · De hoc freno d̄ Sen

De ꝑcia.

Jnpone ꝺcupiſcentie tue frenum
Quinto quod ip̄a dyabolum mꝫ
tum offendit ſicut eius oppōitū
eū mutū gaudē facit. Ecc. xvuj.
Poſt ꝺcupiſcentias tuas nō eas
⁊ auolup tatē tua aūtē. Si enī ꝑſ
tes amime tue ꝺcupiſcentias fua.
et te in gaudiū ĩimicis tuis. Tē
pantia dyā ĩarido pomit ubi non
hīt requiem. oſ. xij. Tum exierit
abhomīe ambulat ꝑ loca arida
q̄rens requiem ⁊ ñ inuenit. Jnē
pantia uō dyabolo locū quietis
parat ſcīz humidum vñ Job. xl
dr dormit in locis humēnbz. Tē
pantia uitat ab hoste qui diu hoi
nē possedit ſ auoluptatibz cui hō
neuabilis assueuit. Sapiens us
egre dedicatur. Jtem difficile ē te
pellē passionem uite ꝺ tempātie
Tempantia hostem cauet cui in
gitus pacificus uidr. ſ. uoluptatē
blandientem. Sen. Voluptates in
ĩres uilissimas p̄apue estima q̄
more latronum ad hoc nos ampl
ectunt ut uigulent. Jpā in ꝑſpis
custodit ibi maī piculū ē. G. Tum
omīs fortuna tumida sit magis ꝑ
ſpa tumida ē q̄ adulsa ly emī seuiendo
erudit illa blandiendo seduat. ip̄a
uicia carnalia q̄ maiozis sunt ī
famie extinguit. Secto q ip̄a ē
stola ꝑma. luce. xvi. Tuo ꝑferte
stolam ꝑmam. Jpā ē de bisso. Pu
ulē. Bissus ⁊ ꝑpura induñtū ei

Jpā candor ē q̄ martialis resp̄ā
aliarū grāz. Jpā ē ꝑncipium ſpi
ritualis pulchritudinis q̄ ſi ſtrip
ĩ candore ⁊ rubore. Cant. v. Dilc̄is
meus candid⁹ ⁊ rubicund⁹. ĩ. cor.
xv. Qualis celestis t̄les ⁊ celeſ
tes. Septimo q uas corpis sinc
tum custod. Octauus sincerū nu
si uas quod cumq ĩfūdis acesc.
ſ. thessal. iij. Hec ē uolūtas dñi
sanctificatio ura ⁊ c. vt sciat uni
q̄sq urm vas suū possidē ĩ sanctifi
catione ⁊ honore. Jpā honesta
tem pudet illi parti hois q̄ ma
gis indiget ea salz carni. Octa
uo q hominem munit ea parte
qua ꝑ firmior ē salus ex parte ꝺ
tus. oſ. xxvi. Spūs quidem ꝑmp
tus ē caro aūt infirma. Jpā ĩa
decepcione hostis familiaris cus
todit. ſ nulla ū pestis efficacior ad
nocen dum quam familiaris
inimic⁹ ⁊ ur uno ubo ꝺphenda
mus nō ē digna pondacō ꝺtinen
tis anime tempare. Ecc. xxvi.
Quod uocam ꝺuūt tempantiam
uocat sen. ꝺtinentiam. Tempanc
a turpitudinē fugit ⁊ sic mūdi
tiam seruat. Sen. ꝺtinentia dili
gis turpitudinem fugito q̄ñq
uenias ñ q̄ quā alīū metibis pl
quam te. Omnia to lerabilia
p̄ turpitudinem crede. Jpā dec
rem pudr moribz nris. Sen. ſi
ꝺtinens es ⁊ animi tui ⁊ corpis

motus obserua ne undecoz i ſ ir
nec io illos ꝓtempnas q: latent
Nam michil differt ſi nemo uide
at: eū tu ip̄e eos uideas ·v· de par
Sequi de partib; tpancie·
tempancie· ſtotandum qd
ſcd̄m tullium in ꝓma rethō· tē
pancia hr̄ tres partes· ꝑmo uo
catur abeo ꝓtinēcia· ſcd̄a clem̄
cia· Tcia modestia· ꝑma uidz re
gē aiam quātum ad appetitū bo
ni· ſcd̄a q̄ ad appetitū alieni
mali· Tertia q̄tū ad exīora u
dicia hoz· Continencia ut aut
tullius ē p quā cupiditas ꝟſilij gu
bnatōne regitur· Contīncia uo
ſic ſumpta uidz posse dupli fie
cupiditas q̄ ip̄a
refrenat duplicē· q hr̄ duas ſp̄es
ſ inordinatū appetitū delectandi
z inordinatū appetitum hūdi· ſ
ꝓtīncia uidz hr̄ duas partes·
Vnam q̄ refrenat appetitū uo
luptatum z aliam q̄ refrenat
appetitū diuiciarum· has du
as partes ꝓtinencie tangit· Se
n· dicens· hac media cautas li
nea ꝓtīncia obseruabis· ut nec
uoluptati dediti⁹ p̄dig⁹ z luxu
riosius appareas nec auara tena
citate sordid⁹ aut obscurus exi
tas· ſ̄o q̄ dissuadet· volup
Qrta illam partem tatem·
ꝓtinencie q̄ appetitū uolup
tatum refrenat notādū quod

rū· ſunt q̄ nob̄ dissuadent in oz
dinatum amoꝛem uoluptatū
p̄m̄ ē locus in quo sumus· Aug⁹
in malle miserie ſumus z eo ma
gis flendū q̄ min⁹ flem⁹· Idem nec
camus quo fine claudim̄ hoc ex
dio· non ut eligat deus hominē de
padyſo ut h̄ facēt aliud padyſum· ſcd̄m ē tēp⁹ in quo ſum⁹ b·
vnuſquisq; tēp⁹ ꝑtīe uigilia que
dam ē sollempnitatis magne z
etiā ſalbi q: ꝑtotamur uigilia
nō ē tēp⁹ delitiarum ſi festū· Ter
cia ſi ē exemplum xp̄i z ſcōz· ē·
xp̄e qui non fallitur· eligit qd
car ru/ ē id ꝑ melius id u
lit· id magis eligend· z quisquis
aliud docet l'suad⁹ ab eo tanq̄m
a seductore cauend· ē· ij· ad cor· xi·
In fame z sitī z ieiunijs multis·
Quartum ē exemplum eoz q̄
b⁹ amoꝛ uoluptatum nocuit
ut exemplum matris nr̄e eue
de qua· Gn̄ iij· Vidit mulier q⁹
bonum ēt lignum ad uescend⁹
z ē tulit z comedit· Exemplum
salomonis· De quo ecclē· ij· ſo
phibui cor meū q̄n omi uolupta
te fruereꝛ· ꝑ q̄ infatuatus ē
iij· Vltimum ē p̄cauſū in
acquirendo sumptus delitiarū
Mulwaens n· acquirunt ul'p
mortem p̄p̄am ul' p mortē alius
Voluit dauid bibere aquā q̄m
attulerant tres fortes ſ libauit

ad q̄ nō ꝓtīne q
ſ glo· ſ· illd· luc·
vi· bi pau· ecce
tpācia· tpācia
vocat pulp· tē
spē·

molestē

xv?

cam dñō dicens. Propicius sit mi
dñs ne faciam hoc nūq; sanguī
nem hoīm istoz qui pcū suū ꝛ
aiārum piculum bibam. Melī
ēēt sū piculo tantum panem ꝛ
aquam sumē quam cū piculo
delicias hr̃e. q. Joiach. v. Judas
secesserat in desertum locū ibi
q; inter feras cum suis īmōrab;
uctā agebat ꝛ fenū cibo uescēt̃es
demorabant ne particeps fier̃
cōmūnacionis. Sexti ē talor q̃ē
ī ꝓparando. Epicurus uoluptat̃
assertor omīs lib os suos impleuit
olerib; ꝓpmis ꝛ cibis ubiq; di
cens ēē uuuendum. q; cūctes ꝛ ex
quisite epule ingentī cura ac
misia ꝓparent̃ maioꝝq; penam
hūc in ꝓpando q̃ uoluptatem in
abuendo. Septimū ē uoluptā
tum breuitas. Sen. Voluptas
ē breuis fastidio obiecta quo a
uidus hausta ē tuc̃ in contrariū
rediens. Octauū ē carū indig
nitas. Sen. Jnuoluptate nichil
ē magnificum aut q; nām pri
mam dō deceat. Non ē animi u
rilis īmo puerilis uoluptates
carnales amare ō lacte sug̃tur
in sēptura sacra carnalis uolup
tas q̃ē cibz pūor. Non decet īe
tate uirilī ul' senili amām illā
lac sugē. Gñ. xviij. Post q̃ se
nuī uoluptati operam dabo.
Nonū ē penuria frūm nūoz ꝛ

filioz dei. Non decet xp̃ianū
delicias quere cum sciat xp̃m
inter membris suis necessaria
ū hr̃e. Heb. xi. Fide moyses gn̄
dis factis negauit filiū ēē filie
pharaonis magis eligens af
fligi cū ꝓpło dei quam ꝓpalis p̄
cati hr̃e iocunditatem. Nīq; est
hec pena q̃ inter filios dei. Aliq; su
pflua hīeant. aliq necessariis ī
digeant. Gñ. Clamāt nudi da
mant familia ꝛ querunt. nō
bis inquiunt fame ꝛ sitī mi
sabilit laborantib; quib; fiunt
tot mutatoria ul' extensa' pras
ul' plicata in manicas. nrīm est
q; effundit nobis cristelit sub
trahitur qđ inutilit expenditis
Idem inueniunt curiosi quo
delectent ꝛ ū īueniunt miser
quo sustentent. Decimū ē uo
luptatum impuritas hūc enī
mulcam amaritudinem āmex
am. Dn̄. Recte deus congregationes
aquaz appellauit maria. Gñ
i. Multitudinū n. delōm est ā
nexa multitudo amaritudinū.
Boeti. Dulcedo felicitatis hūā
ne multis amaritudinib; re
sperſa ē. Job. xxv. Esse subsenti
b; delicias reputabant. Eccles.
vii. Jnuenio amariorē morte mu
lierē. Hec ē uoluptas carnis a
nimā sēpans ad. ꝛ iō amarior
ē morte corpis q̃ cor abscīa sepa

xvj

rat· Cum n deus sit melior a
nima sepacõ ei erit deter· Vn
deamũ ẽ uoluptatũ uanitas
Eccẽs· xi· Adolescentia ꝛ uolup
tas uana sũt· Vanũ ẽ qđ nõ ꝑ
fert plenitudinẽ ꝛ innenit· Jeõ
Voluptas hĩta famẽ ñ sanitatẽ
parit· Eccẽs· i· ſõ saturat oc
ulus uisu hauris implet audi
tu· Jo· iiij· Qui bibit ex hac aq̃
sitiet iterũ· aug· aĩa humana de
leõis aliunda ex quo ab unitate
recessit cum rerũ qualitate ñ
possit earũ uarietate satiari·
desiderat· Eccẽs· ii· Dixi in cor
de meo uadam ꝛ affluam deli
gys ꝛ fruar bonis ꝛ uidi qđ ij
ꝙ ẽt uanitas· ¶ xiij· dãpna q̃ fac

ſõ. Dvodeamũ ẽ uit voluptates·

uoluptatũ noxietas· sicẽt
aũt hominũ multiplicatẽ· ꝓ
mo quia multociens sunt cor
pori occõ mortis uł infirmita
tis· Secũ uoluptatibꝫ maior
pars corporũ perit· Item corp̃
suggerit uanas uoluptates ꝙ
ues penitendas· ac ĩ magna
moderatione tempent in ꝺcta
triũ hĩturas· Item ꝑe uolupta
tes ĩmoderata uertũt· Item quis
hostis inq̃ q̃ tam ꝺcti melioris
fuit q̃ in quoldam uoluptates
sunt· Scõ quia hominem ĩser
uitutẽ ponunt· Secũ Voluptа
tibꝫ se in migunt quibꝫ ĩ ꝺsuetu

dinẽ adductis carẽ nõ possunt
ꝛ ob hoc miserrimũ fit ut quod
eo perueniunt quod illis que sũt
superuacua facta sunt tucta vo
luptas amantibꝫ se quasi que si
ponit uiga que sunt sõm ꝙ lẽ
sus· Luce xiiij· Juga bouum emi ꝙ·

nec ·s· gsuetu· delcãtionũ·

Tuo in hoc quod corpus spũi red
dunt ꝛ animar· ꝑ ii· xxiv· Qui de
licate a puicia nutrit seruũ suũ
postea senuer eũ ꝛ animacem vo
luptas carnis ꝛ cupiscentia aduer
sus spm̃ in aduersum fit unde
multociens spẽ fluctuimbre ꝺ·
si ꝛ cupiscentia cepit hĩre irrita
menta fiunt duo ꝛ ita unũ ꝛpe
ridicatur aĩa· Quarto qr luxu
deatur ẽe medicamẽtum ratñ si
at ad infirmitatis augmẽtum·
ꝺ· in mor· ꝓpm̃ medicamẽtũ in
uitũ deatur· qr exquisito teme
dio ducatus inhientes exco grau
deficiũ quod ꝓnde ad refectiõm
ꝓgam̃· Quinto qr mlrũ a salu
te intrdic· ꝓpe ẽ qr forte gluttonũ
Luc· xiiij· Vxorem duxi ꝛ iõ ñ pos
sum uenire Hec ẽ uoluptas ẽrnis
Sexto obliuionẽ in ducit· Eccẽs
v· Nõ recordabit dierum uite su
e eo quod deus occupet delicijs cor
di· Septiõ hoiem a sapia intrdit
Job· xxxviij· Sap̃ ñ in uenit in
tra suauit uiuentiũ· Octauo
sterilitatem bonor ĩducit· ysa
xlviij· Et nunc audi hec delica

ta ꝛ paulop̄ Vemens ꝛ h̄ duo
subito stultas ꝛ uiduitas ꝓpā
hoiem q̄ palliciū effugat ꝯ xxx
i Vsq; quo dissolutis delicijs filu
a uaga. Deut xxviii Tenera
mulier ꝛ delicata q̄ super tram ī
gredi ñ ualebat ipā uirilitatem
auferr Ysa xiv Exit egyptius q̄
mulieres ꝓpā fluuiū in quo pha
rō infernalis masculos uulr p
ia Exo i ꝓpā ē aqua egyptijs ī sā
guinē uſa Exo vii Sono hoiem
loquacem facit ꝓpsa ē fluuius
ranas ebulliens Exo viii De
amo reddit hoiem ī ꝓpacientē
ur pz in epilone ei⁹ glico luc
xvi Amos vi Bibentes uinū ī
phyalis ꝛ optimo vngento deli
bua non ꝓpagebant super ꝛ ta
one ioseph Vndecimo meliori
bz delicijs puat ſ spūalibz Ysa
delicata ē dīna ꝛ solo ꝛ ñ dar ad
mīentib; alienam Columba a
q̄m refugit aq̄ ſ carnal uolup
tans Gñ viii b loquens de illo
ubo n ego abiecto ꝛ jo xvii Quis
inq̄t audeat decetero carnis u
lecebris fantasticas pacta ī ex ſp̄
tare q̄ Duodecimo in penam eter
nam ꝛ mutatur Apoc xviii q̄
tū glorificauit se ꝛ in delicijs fuit
tm̄ date illi tormentum ꝛ luctū aq̄
inferiores in mare mortuū des
cēdunt ꝛ Josue ix Voluptates n
cempales ad amaritudinē eter

nam ducunt Multa q̄ ualēt
ad refrenandū amorem dīca
rū inuenies in tractatu de auari
cia De paupertate ꝛ q̄ amorē
diuiciarū refrenat dicetur in
tractatu de beatitudinibz ꝯ hic
ea q̄ pertinent ad refrenationem
ſ amoris p̄termittimus vi.

Seq̄t de clemēcia. De clemencia.

Q̄ sēm tullium ē uirtus p q̄m
aī ī odiū ꝛ ira⁹ ꝛ remē benig
nitate retinet De hijs q̄ ualēt
ad refrenandū odium mīra in
uenies ī tractatu de ira sēm
seū Clemēcia ē tempancia aī
ī potestate ulciscendi ul' leni
tas superioris ad ūsus iust⁹ pe
nas ꝛ statuendis q̄ notan
dum q̄ clemēcia bz nēcia sit oīb;
maxīe tamē p̄cipibz Vñ dñs
p mōsē p̄cepit ꝓpli sui moysen
ꝛ statuit qui erat uir mitissim
super oēs homines qui mora
bantur in ā q̄stu xu q̄ ui q̄
xx legitur Audiuim⁹ q̄ reges
isr'l dom⁹ clemētes fuīt hesb xuii
uolui ꝓtenti neq̄q̄m abuti
magnitudine si clemēcia ꝛ leni
tate gubernare subiectos ꝛ ysa
xvi petit Emitte agnū dñē do
minatorem tre ꝛ de xp̄o ḡ xx
i Ecce rex tuus uenit tibi man
suetus ꝛ lex eius uocat⁹ lex cle
mencie In signum ꝛ clemētie
tīguīt reges xp̄iani et ꝛ p̄lati

ꝑu. vlē.
ecclie.

Sen. stullum ex omnibz magis clemẽcia q̃ regem aut pn̄cipem decet. Idem clemencia efficiat ut int regem & pn̄cipẽ discrimen sit. i. differencia. Ire notand' q clemencie vicius medioctatem seruat impendo uł ulasçendo. Sen. tam omnibz ignosce crudelitas ẽ q nulli modi rene delemus. Sz quia difficile tempantum ẽ q̃q pl' equo fuerit ẽ inpartem humaniorẽ ꝓpendet. In archa erat ũga aaron cũ mãn. hebre. ix. Ille. ri. q pẽ qñ ulcionem sumẽ. Liga aut fuerit extenta signũ erat clemencie. Ire est. viij. Ad clemẽciam maxime pertinz tempancia tũ ira one parũ inuriarum. Quẽ admodum magnu aĩ ũ ẽ q de alieno liberalis ẽ. Sz ille q quod alteri donat sibi subtrahit ita clementem uoco non ĩ alieno dolore facilem. Sz cum q cũ suus animus exagitetur ĩ prosilit q in dligit magnu animi cẽ iurias ĩ sũma pacãa pati ũ q̃q quam ẽ gloriosius pn̄cipe impune leso. Vlco duas res pt tare solet aut solaciũ auferre ei q accepit inuriam aut ire iniquiũ sedãtq̃ pn̄cipis. Maior ẽ fortuna q ut dolago egeat manifestior q uis q alienos uirtũ opinionẽ queratur. Hoc di

ro cum in suis pene q̃ uolatus ẽ. Clemẽcia pn̄cipem seruat ne impacencia ul' aliqua ordinata actio ulcionem papiret. Tulli. in li. de officiis. Optandumẽ ut qui pfunt rei publice legum simules sint que ad puniendũ in tractandis & equitate dirigantur. Ad pn̄cipem uo clemẽtem pertinet illud ulbum. Senece in hac tanta difficultate rerum si ira me ad supplicia ꝓpulit ĩ uenulis impetus nõ remitas hoi nũ. Et tranquillissimus q̃q ꝓtoribz pacãam ex sit. Clemencie ẽ causas pendi quere. Alterius erat ꝓ ma mor sium alterius ultima. Quaens ul' inueni mie cam in tepe. xy. sẽ q̃ icta

Nomandum ire possit pncipes ad q xii sunt q possiũt clemẽciã. ualẽ ad inclinandũ pn̄cipes ad clementiam. Omnũ ẽ exemplum excelsi pn̄cipis salutz dei. de quo Joel. ii. leg q ipse benignus & misericors ẽ & pstabilis super malicia. & Sap. xi. Pcis omnibz quia sua sunt. Sen. si deus placabilis ẽ & delcã potentium non strãfulmi nibz persequit. quanto e qui ẽ homiem hominibz ꝓpinimici alio exercẽ impium. Idem ẽ exemplum creaturaz inferioz ut exemplum q ponit. Seneca. de rege apũ. Fracidissie iquit

ac pro captu corporis pugna
tissime sunt apes ⁊ aculeum
in uulnẽ relinquunt rex ipe sꝫ
ne aculeo ẽ ⁊ soluit ipm nã ⁊
seuum ee ⁊ ulcionem magno
stauram pere telumq; dere
ꝛam eius inermẽ reliquit
exemplar hoibz regibz igẽs
pudeat ab exiguis animalibz
non trahe mores Quanto mo
deratior hominum animus ee
debet· tanto uehemẽcius nocet
Tertium e naturali s nobili
tas animoz qui regendi sunt
Sen· Remissius in pana meli
oꝛ pareatur nã ꝓ timax e ai hia
ꝛ ꝛiũ atq; arduum ni
tes facilius q; sequit q; quatur
Quartum e q; clemẽcia ne huma
ne egritur· crudelitas ub uidꝫ
ee ꝺra humanam naturam ⁊ qi
lethale· Sen· Quid istud delecta
ri sono cathenarũ quo uenti ca
multum sanguinis fude aspẽ
sno terere ⁊ fugare q; alia uita es
ꝫ si leones ut liq; regnarent· si
serpentibz in nos ac noxiissimo a
nimali cuiq; daret pas ipa ra
tionis in experta nã abstinet
sus ⁊ nita ⁊ mr feras simulatq;
do moꝛ e· Aristoteles· in li de hã
ãalium dicit· q; nõ e animũ uni
spẽcies ut se ꝯmedant· Sen· Feri
na rabies e sanguine gaude ac
nulnibz ac abiecto hoie i siluis

tre animal transire Quãtũ
e humani sanguinis ꝓtio si
tis quo passime utendũ est
Sen in epistis· Clemẽcia sangui
ni alieno tanquam suo par
cat ⁊ stat homini non ee hoe
ꝓdige utendum· Idem· Vtens
ubis que optimꝫ clemẽtia pa
pi· Conditum unq; imo stric
tũ apius me ferrũ e sũma par
simonia ⁊ iustissimi sanguis·
Vtinam gladius eet spualis
ret· ⁊ usus e parc ⁊ subdit sen
Seuitatem abditam ac clemẽ
ciam i pectu hẽo· Greg· nazã
renus ad imperatorem· Aspice u
bi in homines ire uenia· ⁊ po
testas mortis indulta e· ⁊ gla
di ubi datus e non tam ut ope
ris q; ut ꝛminis q; unnam
depositum quoddam in cruẽti
⁊ in polluctum restituas ꝛmdã
ti· Sextum e finis pp quem pe
apes sunt ꝛstitui ut salꝫ mede
antẽ gni humano· Io dicebat se
ri q; nõ min turpia sũt principi
multa supplicia q; medico mul
ta fuma· ff cor· x· Proverbialiter de
dit nobis deus in edificacoñ nos
tram· Idem sapiẽs. multa remit
tet· multos parium sani ꝫ sa
nabilis ingenii seruabit· Agri
colas bonos imitabit qui nõ
mã rcas proceras q; arbores
colunt· illꝰ q; qs aliq; depuauit

nonem

cā · Āmínicula quib; nitant
applicant alias quib; ait ciadē.
quasdam infirmas uicio locoꝝ
truunt uidebit q; ingenuū raco
ne qua tractandum sit · Idē · pn
ceps alios exemplo; suis quia ma
les bonisq; sunt libens uideat · alu
os in nim relinqt · quosdam ee
gaudeat · quosdam ee patiatur ·
Septimū ē oppositum clemencie ·
crudelitas · hostes multiplicat ·
Sen · in li · de clemcia · Voluntas
oportz aīi se uendi cā deficiat ·
lioquī q; admodum pcise arbores
plimis ramis repullulant · ita
ta saepe gnā ut densiora surgant ·
resciduntē ita regia crudelitas au
get inimicoꝝ nim tollendo parē
tes eoꝝ ubiq; qui mortui sunt · ita
pīqui · amica in locum singuloꝝ
succedunt · Octauū ē quod crude
litas audaciam maleficiendi dat ·
Sen · Tempat timoꝝ cohibz aios ad
siduus ū · tac · exima admouens
audaciā iacentes excitat · romia
experiri suadet acrima ultus q; ul
tima nātes extendit · Idem uidē
sepe omitta qua sepe uindicatur ·
Item sūma pēn sūmi iuri · rex
natur pessimi mlūt uelu
incredibile scelus · nulle audaciā
pare quam dum ulciscant ol
tendē fi posse · Sonū ē q; clemcia
pncipi securitatem dat · Sen · er
rat siquis tuciū ibi dicat ee regē
ubi a rege nichil timum ē · Secur
tas securitate mutua pascenda ·
ē · Sion ē op; lata montiū absidē
multiplicabz muris turribz; q; se
pire · saluū regem clemcia in ap
to pstabit · Vnū ē inexpugnabile
munimentū amoꝝ ciuium · Pū · xi ·
Clemcia ppabit uitam · et secta
cio mortem · Decimū ē q; clemcia
regnū roborat · Pū · xx · Sja ē ci
ues custodiunt regem · et robo
ratur clemencia thronus ei · Vn
decimū ē q; voluntatē pncipis ·
pli simat · Pū · xvi · Clemcia ar
gis qī ymb; seroinus · Sic ymb;
tempane ē ad gminacoīm sic sev
tiū ē ad maturacoīm · tempaneus
in choat q; seroin simat · Sic
clemcia regis bñficia prāt his q;
male se hūt q; ē simare bonitā
tis · et facit ut pples uitam suam
bñ simet · Multa bñ finiunt ui
tam suam · q; male finiuissent ·
ni clemēt cum dictum fuisset · Duo
decimū ē q; clemcia facit ut pn
ceps temporalis in futuro iudi
cem unusalē clemētē inueniat ·
Secm illud luc · vi · Iuxta mēsura
mīsi fuias remetiet uobis adid
pt referri illud · pū · xi · pus pō
tū · Clemcia ppabit uitam · vij ·

Sequit de modestia qm describit tullius · inpma rethō ·
Modestia ē pq; pudor honestans
puram et stabilem parat auctō

ntatem ꝯmunic̄ in hac descripti
one cā ꝙ essāis modestie pudor eñ
q̄ timor turpitudinis ul' fuga
rei indecentis · declinando in decē
cam in exteriorib; effiat ordinatiō
nē exteriorem q̄ modestie est ꝙ sic
pat auctoritas seu grauitas piuā
ñ hīs ad motionem sui grauis ꝙ
uultuosus ꝙ stabilis · sonu · ē mot̄
tanea si p manēs · ꝙ nō q̄ ordina
cio indicat que est cum rō p̄ē · ꝙ ap
petitus obtemperat · causa ē exti
ctis ordinationis · Inordinatio uō
motus q̄ē cū appetitus nō subē rō
ni · causa ē exteriōris inordinatio
nis · Vñ cum aī ē iratꝰ aut metu
motus aut nimis uoluptatem
appetens · exteriora mutāt · cor accē
sum stimul'ure palpitat · cor timet
Lingua ꝓditur · facies ignescit
Vñ im ē illd poete · deprehendas aī
nu tormenta · latentis negro cor
deprendas gaudia · sumit in ha
biam facies · Ordinatio uō uel ī
ordinatio exterior · signū ē motus
Gē · xix · amictus corpis · ꝙ risus
denotat ꝙ gressus hoīs omn
ciant de illo · Gē in pastor · Inuis
ē custodia que optima seruat ex
tus mb̄ꝰ · Qui g̃ statum mētis p
dicit · immo stantia motionis
fluxū atq; exteriore mobilitate ī di
cit quod nulla in eius radice sb
sistat · Notandum q̄ modꝰ aquo
modestia dr̄ · ē tenē decorem · ex ē

decor iste respectū aspectus hoīm ·
ad agnoscendum uō utrum
aliq̄d sit decor ul' non · Attendd' ē
an sit nature ꝙsentaneum ꝙ an
sit persone condignum q̄ ij agit ul'
cum quo agit̄ · Attendd' est etiam
ad congruentiam tpis ul' loci · De
corum ē inhoīe q̄ ē ꝙsentaneum
nīe excellentia hominis ꝙ ē in de
cens in homīe aliud q̄ñ ēet inde
cens in bruto · Item aliud indecēs
ē in persona plato q̄ñ ēet indecēs
in persona piuata · Aliquid ꝙ inde
cens ē q̄ de ē congruentia rempis
s' illud · Fecit · xx · Exore fatui te
ybabit̄ parvola quia nō dr̄ eam in
tempore suo · ꝙ ponit exemplum
cuiusdam · de duobz collegis seu con
diab; s' piocle · ꝙ sophocle coram
quibz sedentibz pro tribunali · Cū
transiret quidam iuuenis pul
ch; dixit sophodes socio suo · opum
pulchrum · cui piocles · Pretore
decet hrē nō solū manus ꝙ ꝙ
oculos oēntes · Si sophodes uer
bum p̄dcm̄ in alterchatꝰ phatione
diuisset iusta reprehensione carui
set · Tullius · Vitiosū ē in re seria
delicatum inferre sermonē · sō
ne · ꝙ loca aliud indecens ut ī sacꝝ
loco fit aliud indecent̄ q̄ alibi
decent̄ fiet · Ite notand' quod
modestia in detentam cauet in
illo in risu · in motu corporis in
mbroꝝ situ · in hitu · l' cultu inoc

fonf

cupacone ul' actu · De indecen
cia inubo ul' risu · z motu tang
gen' inli' de·iiij· uerubz dicens ·
A lubis turpibz abstineto q' luce
ca eoz inp udencia am nutrit ·
S'mones unles magis q' facetos
z affabiles ama·rās ꝓcius q' ob
secundantes. miscebis medīū seri
is locos si temperatos z sp̄ decri
mento dignacionis secundie
Nam reprehensibilis risus ē si n
modic' si puluis effusus. si mu
uebric' fractus · Odibilem ho
minē facit risus aut superbus
z clarus aut malignus z furta
uus aut alienis malis euocat
Sig' temp' locos exigit hoc cum
dignitate sapiē gere non erit t
scurrilis sz grata urbanitas. Ur
banitas tua sine dente sit · loca tu
i sīl ultricate · risus sīl cachinno ·
uox sine clamore · incessus sīl tu
multu · quies ubi non deli' erit
Idem in eodem · Non sis aliox cu
riosus scrutator n' actus reprhē
sor · sz sīl exprobracione correctoz
uel ut ā monitōm hylaritate p̄
uenias z errori facile uenīā da
to · nec ex rebus q'qm' n' delicias ·
requirenti facile respondeto nen
denti facile cede · n' iniurgia exer'
cationes q' distēdas · Idem in eodem
Rari sermonis sis ip̄e sz loquen
cium paciens · celer' ac serius sz
hylares nō spnas · Circa motū

corpis cauenda ē z nimiq tardi
tas z nimia celeritas · Sen' si pu
nens es z animu tuu z corpis
motus obserua ne indecoru sint ·
De indecencia motu corpis ul' si
cu mēbroz cangitur in ysa · ui p
eo inquit q' deleuate sunt filie sy
on · z ambulauit extento collo z
nutibz oculoz ibant z plaudebāt
pedibz suis ꝓpōito gradu incede
bant · de caluabit dīs uerticem filu
arum syon · Eze · xxiiij · Ignibus z
humis inpīgebatis z pui vi dī de
hoīc apostata · Annuit oculo terit
pede · digito loq̄t · z in eodem · Sex
sunt q' odit dīs · z septimū detesta
t' anima eius · oculos sublimes Job
xv · Cicurrit ad uisus dīi erecto col
lo · Inhīitu ul' cultu · sit modꝰ hīnō ē
ut uitet' agitis z humana negli
gencia z hēat' mūdicia non tū q
quisita · Ornat' z sordes pan'
fugienda q' alcīn delicias alterī
glam redolet · Sen' sit splendeat
toga n' sordeat · t thi · ii · Volo mul
eres ornare in hītu ornato cū uerē
dia z sobrietate ornantes se · Ami
ū uō in occupacione ē ad naturā
ad q̄d s' aliquis ānā sit disposit'
Qui n debilis ē corpe z in genio
sus z uiuacis memorie nō mul
cīā sz studiū iurārū sectari debz
Facilius ē enī nē repugnare z illd
seq̄ quod hō nō ꝓsilit assequi · Ame
ū ē z aderatē · Etas n adolesten

ac lalore anime ul' corporis est
ẽcẽnda ⁊ auctoritan sensũ subi
cienda. Debent enim adolescen
tes senes uẽri ꝯ filio eor regi ⁊ er
emplo informari. Senib; uõ lalo
res corpis uidentur eẽ minuen
di ãi uõ hius ẽcẽndi ꝯ filio de
bent annos uiuere ⁊ exempla imi
tatione digna eis mĩstrare. ꝑua
re persone ꝯpari iure cum aub⁹
uiue. ꝑlatu uõ estimare se gerẽ p
sonam cuitatis tenẽ decis. ser
uare leges. viij. De prib⁹ tẽpẽ ãe ꝑ ur
bis tẽpẽ. vii

Dcõ de partib; tẽpance tẽpẽ. vii
sc̃m tullũ dicendum ẽ de ꝑ est
ntib; tẽpance pro ut tẽpancia
dicit⁹ ẽ regens aiam cũ delcões sen
suum. Ad euitandũ q̃ quod ille par
tes tẽpance q̃ regunt aiã cũ de
lectaones q̃ sunt sc̃m gustũ ⁊ tac
tum sanas sunt note ⁊ noiãte q̃ sũt
sobetas ⁊ ꝯtinentia. Ille aũt partes
que pertinent ad delcões q̃ sũt se
cundum usum ⁊ auditũ ⁊ olfac
tum non sunt ita note ñ hñt spe
cialia noĩa. q̃ ꝑ eẽ ut ilitas inci
dunt ex utrumq; quia duo sensus. s.
gustus. ⁊ tactus pertinẽt ad eẽ.
tres alie pertinent ad hñ eẽ me
diante gustu assumit q̃ puũ mu
tuum corpi unitur ⁊ sic ꝯseru
at eẽ i diuiduo. vñ gustus
ẽ ad ꝯseruandum eẽ in diuiduo
mediante uõ tactu puũ grãtam
ãi sibi dicit⁹ q̃ erat in uno corpe

in aliud corp⁹ ⁊ sic fit multiplicata
o in diuiduo ⁊ saluari. eẽ spẽ i mul'
tis in diuiduis q̃ nõ possũt saluari
in unico cum sit in diuiduũ corrup
tibile. Item tactus ⁊ gustus sunt pri
cipales sensus alij uõ tres sunt ordi
nati ad illos. visus enim ⁊ auditus ⁊
olfactus nutrimentum alonge ꝯgnosci
untur q̃ gustu de ꝓpe agnoscantur. vñ
dr inlu de nã aĩalũ q̃ auis capax
ẽ uisus actus q̃m indiget ut cibũ
suum uideat a remotis. visu ⁊ au
ditu ⁊ olfactu agnoscat alonge deser
tuũ cois ut delectabile sc̃m tac
tum q̃ de ꝓpe tactu dechuitur. ꝓus
audit mulier quod bonũ eẽt lig
nũ ad uescendũ q̃ de illo gustaret. Gen. iij.
⁊ ꝓus audit dauid mulierem la
uantem se ex adulto q̃ ad uidendum
cum ea ꝯmittẽt. ii. q. xi. Item de
inlu de nã aĩalium. sensus tac
tus in homine stabilis ẽ pl⁹ q̃ a
lij sensus ⁊ post ipm gustus ceti
sensus in homine sũt. elementorum
q̃ in alijs alib⁹. Item dr in eodem
libro q̃ sensus uisus in omib⁹ aĩã
libz ẽ sup⁹ auditum ⁊ sub hijs ol
factus tactus ⁊ gustus ordinantur
sc̃m ꝓpinquitatem obiecti. alii
sc̃m distantiam. vñ delcões q̃s
sc̃m tactum ⁊ gustũ maiores
sunt q̃ que sunt circa alios tres
sens⁹ ⁊ pnicas ad ordines ⁊ delec
tationes uiroz duoz sexuũ mag̃
est periculosa. Jõ utrumq; sũt

illa uicia magis sunt necessarie
t magis note t hmõi spalia no
mina. Jte iiiutes uo pertinentes
ad delectacones quinq; sensuũ
ꝓmo ꝓ sequemur de sobrietate
Scdo de tanencia. Teio tangem
de illa tempancia que ē ct delec
tacones alioꝝ triuum sensuũ. ix.

Circa sobetatẽ. De sobrietate.
ũ ꝓmo distinguem dulas
accepcones huius nominis so
brietas. Scdo ponemus ea q̃ p
tinent ad eius dmdacoñ. Ter
cio tangem de officiis ipius.

Circa ꝓmũ. Nom sobetatis dishõ
notandũ q̃ nomẽ so. gutturis.
brietatis quadruplicat sumit
in sacra scriptura. Quandoq;
enim sumit large pro tempe
rancia. q̃ ē una. uũ. cardinalu
um uirtutũ ut sap. viii. Sobrie
tatem inquit t prudentiam doc
et iust. ũ. Sobe t iuste t pie ui
uamus etc. Scdo sumit ꝓ tem
pancia q̃ ē iuuenes hortare ut
sobrii sint. glo. Jnomibz. Ter
cio sumit ꝓ tempancia q̃ ē ct ci
bum t potum. vt ad ũtũ. ũ. ad
oleſcentulas ut uiros suos amẽt
filios suos diligant. prudẽtes
castas. sobrias. glo. in calo. t po
tu. Quarto sumit sobetas pro
tempancia ct potum tantum t
sic ebetas ē eq̃ oppolita. sic sumit
ecclxxxi. equa uina hoibz uinum.

dmdacõe ũ hõ. sobetans.
Aitinus notand q̃ sobrietatẽ
suadet nobis nãa. scriptura t uni
uſa creatura. Natura modicitatem
ous humani suadet mediocratem
sumpcione cibi t potus. homo n
opacione sui corpis paruũ ous
vt aristotiles in li. de naturis ani
maliũ. Ouis uo unicitate suad
nobis natura paucitatem in sumẽ
do cibum t potum vnicũ habemus
os cum duos oculos t duas aures
habeamus. Gulositatẽ uo delõnis q̃n
habetur nisi in cibis in cibi disuad
nobis sumptuositatem cibozꝝ
lecabilui. b. in sermone huiꝰ tam
modice paras. s. gutturis tã ex
quia delectacõ quanta paratur
sollicitudine q̃ tam de iñ modi
tiam parit. hinc ẽ morbi uari
gnantur. Idem t dissuadet nobis
corrupcõ cibi t potus q̃ fit post
cibi in stomachum descendentes
Jo. i vlulate omes qui bibitis vi
num in dulcedine. pũr. n. abore
uo. Non sic ẽ in aliis sensibus
non. n. corrumpitur res pulch
q̃ uidet cum semel uisa fuit. nec
rei odorifera cum semel odorem
ei aliquis percepit. sales apent.

Anime non sunt delicatarum·etc·
xxiv· Initium uite hoīs aq̄ & pa
nis· eandem estam assignauit dō
hoī & brutis· Gū· i· Ecce in quit de
di uobis omnē hẽbam a ffrente sem
super tram & uniuisa ligna q̄ hñt
in semetipis semẽ sui gnis ut sit
uobis mesciam & cunctis animā
tib; tre· Sen· Considā tecum q̄ nī
nā piscat & quantū cupiditas ex
igat Scriptura uō sacra dupliat
suadet sobietatem· s· admoniagnu
b; multis & sēōz exemplis· De ad
monicōnib; uō paucas ponē sufficiat· i· thess· v· Vigilem⁹ inquit
& sobi simus & ne eodem· sicos qui
diei sum⁹ sobrii simꝰ ij· Ad thym·
iij· Ministrium tuum imple· sob
us esto· i· pet· iiij· Estote itaq; p
dentes sobrij & c· eiusdem· v· So
brii estote & uigilate· De exem
plis ī pauca ponè sufficiat· Dañ·
i· dicunt pui bone indolis· dentur
nobis legumīa· ad uescendum & ·i·
aqua ad bibendum· tempto alo
regio· Dañ· x· cum ebdā x· diebꝫ
panem desiderabilem non ⁹ me
dū caro & uinum nō introierūt in
os meū· oſ· iij· & oſ· i· dr· de iohāne
bapta q̄ esca eius erat locuste &
mel siluestre· & luc· i· Vinum & sy
ceram nō bibet· b· sup canē· ſſb
stinebo acarnib; simul & carnis
nutrāc⁹ uicia· panē ipm cū mē
sura edē studebo ne onat⁹ uētre
stare ad orandū tedeat & de bo
sicholao leg⁹ quod cum lacte al &
ret· iiij· & vi· fīt semel tm in die
lac sugebat· Mīs & creatura
sobrietatem suadet q̄ in omī cre
atura ē modus ul' mīsura· sed'm
r· sap· xi· Omīa in mīsura & nu'o
& ponde' posuisti· Item ad mīdā
com sobrietans ualē pt si osten
dat⁹ quor & quanti sūt eius effec
tus & q̄m periculosus ē eius defec
t⁹ homī· sciendum g⁹ quod sob'
etas ualz ad sanitatem sed'm r·
ecc· xxxi· Sanitas ē anime & cor
pi sobrius potus· Sen· in epīs·
Simplex erit ex causa simplici
ualitudo multos morbos multa
fercula fecerunt· Cris⁹ sr epl'am
ad heb· suchil sic salutem· nichil
sic sensuum operatur· acuīm
nichil sic eg'tudinē fugat·
sicut modāta refectio· Item sobri
etas ualet ad uite diuturnitatem
Ecc· xxxvii· Qui abstinens ē ad
iciet uitam· Item ualz ad iocun
ditatem corpalē & spūalē· Ecc·
xxxi· Exultacio anime & corpis
uinū· Ē· in moz· Si cr̄ne | modāte potarīt.
h'c q̄ liczabstinim⁹ mox in spū q̄
delcāt in ieiunio· hō sobrius de
lectabilit uiuit & dormiendo et
uigilando· Ecc· xxxi· Sōnus san
tus hō parco· dormiet usq; ma
ne & anima ipi⁹ cum ipō delecta
bit· hō sobrius differt ⁹ medere

donec esuriat. tunc et panis ei
qua delectabi. tur sapiũr ei. Aug⁹
in libro de ũbis dñi. vir fastidios⁹
sac. tar. nesci. quom⁹ sapit q fa
mes accendit. Sed. ineptis sol⁹
panis bonus fiet. et cum venim
et similagineum. fames reddet. Jo
non ē añ edendum q illa unponat.
Et spẽrabo ergo nõ añ edam q aut
bonum panem habẽ pot⁹. aũ ma
lum fastidire desid. b. ineptis. p
dent sobrieq; Quisanta satis est ad
omẽ ꝓdimendum sal cũ pane. Sap.
desidys omĩa ꝓdunt. Darius
in fuga cum aquam turbidam
et cadauerib; inquinatam bibiss
negauit unquam se bibisse iocũ
dius. b. ad frẽs demonte dei.
planis furfureus et simplex aq
olà ul' legumĩa simplicia neqq
res delectabiles sunt. si in amore
xpi. et desidio eme dilectionis. uen
et bñ moderato gratant. ex hys
sanis facẽ posse delectabile ē. qr mi
lia paupm ex hys ul' aliq honi
sans faciunt delectabile. nẽ. fa
cillimũ quippe et delectabile ē. ad
unctio. Amoris dei cond ñto secũ
dñi nam unue si in sania tua nos
permitteret qua sanata sanum
naturaliby; natura arridet. Cri
so. Confam' in qt mensam di
uitas et mediocris et discincta am⁹
utroq; nuptias qui magẽ quelo
sunt qui puram uamq; mense

capiunt uoluptatem. Illi ueq;
cenas prandius uinguno quiq; nẽ
tris distensione rumpunt atq;
oppsione cibor suor ꝑmutant.
quor corpe uino mundare uelut
naufragis quibdam fluctib; ob
tecta anima necatur. u. ẽ. oculus
ñ lingua nec pes. ꝑdis desiut offi
cijs. si omĩa mb⁹ corpis uini un
cialis/quasi carthenis restringant
ubi nec sopor eis ad quietem dat
ñ ad salubrẽ tatem cedit. Jeem cri
so⁹. hũ qui in delicijs et luxurijs ui
tam ducunt resoluta quidem cor
pora. et omĩ cera molliora ceũsunt
atq; in firmitatib; repleta quib;
ad tumultum malor podagre me
mor. et in matura senectus adꝛ
et eis ultra semper in medicas et me
dicamĩs sensus aũt tardi et ob
tusi. et graues. et quom⁹ iam sepulti
de q⁹ h iocunda dicat. et grata qui
tam nouit. qd sit iocunditas. Et
uoluptas ita aprudentib; diffinit
tur. Voluptas ē cum quis suis de
sidys fruitur. u. no desideriys seu
i non pt̃ dum ul' egritudo non sinit
ul' sacietas ipa desidij. facit ea
q ondsa efficiat ingrata. sñ dubi
o. et uoluptas ineis pariq; et iocũ
ditas pit. Idem. Sidera egros qui
fastidio purgentur. quomodo q⁹
ius suaues et lauti cibi apponãt
honori eis magis sũt q uolup
tati sic cũ p hmõdi cũ cupiditas

fuit ẽ cruncta pariẽ uoluptas
ꝛ mundicias primit q̃ nõ tam a
bor grã qm̃ delidij gignit sanꝭ
ſão uoluptatem. Vñ anima ſanc-
ta calcabit ſanum. ꝓ xxvij.
De petra melle ſaturauit eos. q̃ª
dquidem p̃ multam uanis fati
gatõm ꝛ laborem ſitis aquis f̃
gidis ex ſaxo fluentibꝫ ſtuebã
tur. cas q̃ cum multo deſidio hau
riebant. hoc ipõ g̃ quod dulciſſiẽ
ꝛ deſiderabiliꝫ potandi cupidꝫ
explebatur. aquas illas mel ap
pellauit. ō dubitari nõ p̃t quod
ſimplicior uictus ꝛ menſa medi
ocris plũ uoluptatis habeat
ꝛ uoluptatis ꝛ ẽſirio diuitum mẽ
ſe execrabiles ꝛ horride ꝛ morboꝝ
damnatione plene in quibꝫ mo
leſta ſunt hec que delẽtabilia uidẽ
tur. Item ſobertas grãm hoim̃
parat ſicut eius oppoſitum exo
ſum reddit. Eccl. xxxi. Vtẽ quaſi
frugi hijs que tibi apponũt
ut nõ cum manducas mulaũ odi
o habeaꝛis. Item deum glificat. i. cor.
x. Siue comedis ſiũ bibis ſiũ ali
quid aliud facias omnia ad glo
dem dei facite glõ. Siquod man
ducas ꝛ bibis ſumis ad refectõm
corpis ꝛ ꝓpatõm q̃ ĩmbroꝝ grãs ꝛ
dueris et qui tibi ebuit mortali
ꝛ fragili ita ſuppleẽtoꝝ ſolacia
abus tuus ꝛ potus laudat de
um. Sobertas ꝛ in omnibꝫ nris

deum paſcat. q̃ndo ibi puri
tatem inquã ĩpe delectatur. Cant.
ii. Qui paſcatur int lilia. Item
ſobertas mundiciam prouidet ubi
maxime in mundicia diſplicet
ſ. in ore ꝛ ad menſam. Int ũbra
in ore maxime diſplicet in mũ
dicia. In mẽſa ꝛ multũ placet mũ
dicia. ꝓ Pal. xiii. ꝓnunt panes
in mẽſa mundiſſima. ꝙ lei. xxiiij
Jubent. xii panes ꝓpoſicionis ſta
tui ſupra mẽſam puriſſimam. So
brietas omanũtium mẽſe ẽ. B. ad
frẽs de monte dei. Si manducas
mẽſam tuam per ſe ſanꝭ ſob̃am
ſobertas tua per omen. Item ſobe
tas offenſam dei cauet ubi max
ime cauenda ẽ. ſ. cum bonis iuri
mur. magna iniquitas ẽ cũ deo
hoſtiliter agẽ cum ĩmenſa ei ſ im
Cauent latrones ne noceant a
liquot diebꝫ hũs cum quibꝫ co
medunt. Item ſobertas ſeruat tõ
nis libertatem quam eius oppoſi
tum impedit. Eccl. xxxi. Ne ꝓ
maris in omnino uino ꝙ ine
ptis. Qui inebriatur mori
ẽ ꝛ ſepultus. Aug. ſonẽ aliud
ebertas quam manifeſtiſſim̃ de
mon. Huiuſmodi n. uir cum ſe
bibẽ putat unum. bibit iuno.
Sobertas peſſimam ſeruitutem
excutit. ſ. ſeruitutem cois q̃ ad
ſeruiendũ da ẽ ſpũ ꝛ nobili
tatem anime ſeruat. eccẽs. x. le

153

ata terra cui est rex nobilis · et cui
principes uescuntur in tempore
suo · ad refectionem · et non ad ebri
etatem · Item sobrietas membrum
nobile ualde regit · os · s · sensum
et pertinentem ad ea · s · gustum ·
dirigit · et quem uitium gule
ualde periculosum · destructiuum
n · pt · ee ipius · et occo · in finem
tanis magne ut · moris · Item so
brietas opus necessarium regit · in
quo sine ipa frequenter erratur ·
Item ad intelligentiam pparat
vm · dan · v · pui qui cibos regios ·
contemnunt · grossis cibis · et non i
telligentiores ceteris inuenti sunt ·
Item uigilantiam seruat ad q
dns cum monz · ch · xxiij · et xxv · et
xxvi · et luc · xxi · et of · xii · vm nomi
natur sobrietas · et uigilia socianture
· thes · iii · vigilem · inquit · et so
bri simus · et s · pe · v · sobrietatem · et ui
gilate · Item in mistico dei ydone
um effectu · vm · i · thy · iii · o sit
dic · qualis debeat ee minister dei ·
di · sobrium · et natum · et c · et · tyti
pmo di · prudentem · sobrium · iustum
et c · Item ab igne infernali · s · luxu
ria seruat · vm pui qui abstinen
tes fiunt a fornace babylonica ·
illesi exierunt · Dan · iii · sobrietas
filios dei fugientes egipcios in
fernales pdidit · ad eam pro
missionis peducat · Exo · xiiij ·
filij istri ambulauerunt p siccum · Q

sobrietatem non hnt in aquis
uoluptatum submerguntur · So
brietas primum egressum hr inue
lo spiritali · sm ipa certe arcutes frus
pugnant · glo · super · ch · uii · sua
gula pius refrenet · frustra · et ea
alia uicia laborantur · Qui pote
te flexo aqm bibunt non pmit
tunt ire ad bellum cum gedeone ·
Jud · vii · Poblute flexo a · q · bibit
qui uoluptuose comedit · Item so
brietas dyabolo auferet in homi
ne ingressum · et sic uidetur ea aufe
re dnium · Non uidet ee dns cui
qui no hr ibi ingressum · Sobrietas
dya in arido ponit ubi ipe no qui
escat · ch · xii · Ambulat per locaa ari
da · querens requie · et no inuenit
Pisces in arido ptrahit infernal
palpitat · ut depisce robie leg · rob ·
vi · ysa · l · Computrescent pisces
sm aqua · fames lupum denemo
re exire facit · sic sobrietas dya
de homine · Ipa carnis cupiscen
adulsus spm uictualia auferet ·
igni cupiscencia · et ligna subtrah ·
um diminuit · ul · deficit · Ipa car
nem in pace sua hr · Gn · xiii · Ec
ce ancilla in manu dne · uide ea ut li
bz · Ipa admodum lapidis pciosi
hominem custodit ne alz ul · pos
ei noceat · Si sobrietas desit dm · et
p · repletur anima euacuatur ·
Pu · xxi · Qui diligit epulas inc
gestate et · de blasphemat · glo · si

illud ī ecc̄ x. Sine comedias si
ue bibias ꝛc. Similodum nāt̄
ebrium in modacione uocati
tas excedis ꝛ uinolenta te in
gurgites quantas cumq; lau
des lingua soner uita blasphe
mat. Item deificatur uenter phy
si. Quoz deus uenter ē. Ad por
tam eius ẽ tatis uiciox ingredi
tur. Job. xxx. quasi rupto muro
ꝛ aperta ianua irruerunt sup
me. S̄ñ sob̄rietate mensa hoīs
ē in laqueum. eccl̄s x. Sicut
pisces capiunt hamo ꝛ aues
phendunt laqueo ita capiunt
homines tempe malo. Tempꝰ
malum ꝛ periculosum ē tempꝰ pñ
dy. homini non habenti uirtutem
sob̄rietatis. Sap. xviii. Creature
ei in odium fact̄ sunt ꝛ intēp
tatoīn hoīni ꝛ in muscipulā
pedib; insipientium. De officijs
Scā de officijs sob̄rietatis
tis. ex possiunt distin
gui duo officia ei. Vnum ē cauē
excessum in cibo aliud est
cauē excessum in potu. Sen. ep.
ad ꝓcam crudelitatem. bibe ut ebri
etatem fuge. xxi. Attendite ne gra
uentur corda uīa in crapula et
ebrietate. Crapula q̄n sumit
pro excessu in cibo solum ut in
cibo pcō q̄cq; cōmunit pro ex
cessu in cibo ul' potu ut ecc. xxx
vii. Ppt crapulam multi obi

erunt. q. aūt abstinens ē adipat
uitam ꝛ inps. Tanqm potens
crapulatus animo. Similit no
n ebrietas q̄nq; sumit p excel
su in potu solū. vt to. xiii. sponē
o messaconibz ꝛ ebrietatibz. Glo
Briā gnē masculino diamus
calicem aptum potamini aquo
d ebrietas que ē nimia potatio
nis. Q̄nq; uo nom̄ ebrietatis
sumit cōmunit pro excessu in
cibo ul' potu. Et notand' quod so
bietas non ponit mod' sine mē
sura solum cō quantitatem
cibi uel potus sz ponit modū q̄
ad oīs circumstancias. Quie-
n̄ sob̄us ē sumit cibum l' po
tum q̄ debz ꝛ q̄n ꝛ quomodo de
bet. Vn̄ possum' distinguē. v. of
ficia sobrietatis. p̄mum ē ca
uē ne strictum prandendi ꝛ
minū p̄uentam. quousq; pue
nit n̄ exspirat donec salsa ꝓpara
ta sit. s. fames. in sipidum come
dit. eccl̄s x. Beata terra cui rex
nobilis ē. Sodm ē cauē ne cibos
lautiores queramus. Sen. vic
tus sit ex facili re nec ad uolupt
atem sz ad cibum accede. para
tum tuum fames exoret n̄ sa
pores. De sidia tua puo redime
quia si n̄ curare deles ut desi
nant. Datum ē studiosi tatem
ꝓpandi cibi cauē. studiose cibos
ꝓparare ē hostis n̄ri gladiū acui

cibū.

ere Tibus n delicatus gladius
ẽquo bellum ꝯmittit ꝯ spm̃ t-
pe·u· Obsecro uos tanq̃ adue
nas ⁊ peregrinos abstinẽ uos a
carnalib; desiderijs· Quartũ ẽ ni
miũ appetitum cibi uel potus
refrenare· Aug⁹· ti pt ut sine ali
quo uicio cupiditatis ul' uoraci
tatis p̃fectissimo alo sapiens u
tatur· ⁊ insipiens aũt feditissime
gule flãma in uilissimũ cibum
ardescat· ⁊ sanus quis; more do
mini maluit pistib; uesci q̃ le-
ticula more esau· non p̃ea ꝯ
nentiores nob' sunt pleriq; beli
e quib; uilioribus; escis alimẽ· Quã
tum ẽ mẽsuram refectionis nõ
excedẽ· Exe· iiii· Tibus tuus ꝯ
uelocioris erit ponderẽ de hac mẽ-
sura inquirit in tractatu de uicio gu
le· Solet aũt quieri utrũ quelib;
ebrietas seu quilib; excessus in
cibo ul' potu ũnuquẽ sobietatis
destruat· Et si ũm eet omis ex
cessus in cibo l' potu mortale pcm
eet· Verum· n· non destruit nisi
mortale pcm· Ad hoc dr quod dup
ẽ modus sit mensura Ad sobietatẽ
pertinens· Vnus attenditur ꝯ
mensuratione nãe· Vñ mensura
te sumit cibum· ⁊ potum q sum
q necessarium ẽ ⁊ sufficiat nẽ ꝯ
moderate uõ qui sumit plus q
necessarium ẽ ⁊ iste excessus p̃ esse
uenialis ⁊ mortalis Vñ non

omnis talis excessus destruit ũ
turem sobietatis· Aliis mod⁹ attẽ
ditur in ꝓportiõne boni ẽpalis
ad etnũ· vñ sc̃dm hũ modũ quis sũ
sumendo cibum· ⁊ potum qñ tem
pale bonum nõ p̃fert ul' equat
etno bono· ꝯ in modãte uõ se hr̃ su
mendo cibum ⁊ potum eũ tempo
rale bonum p̃fert ul' equat etno bono·
Talis excessus mortale pcm· ⁊ de
struit ũturem sobrietatis· x· B· ẽpe· a q̃
Hoc de sobrietate q̃ t | attendit cura
tempancia· cẽ delõnes sc̃dm delõnẽs
gustum dr̃ de tempance illa que f tract⁹
attendit cẽ delõnes sc̃dm tractum·
Multiplex uõ delectatio f tractum·
Quedam est in suauitate tactus
um q̃dam in suauitate lectoriũ
quedam in suauitate unguẽtor
q̃dam ĩ suauitate balneor· q̃dam
uõ incarnali ꝯactu q̃duplex ẽ
quedam p̃tinens ad membra ge
nãcioni deputata quedam per
tinens ad eã membra· Tempe
rancia uõ cẽ delectationes p̃dic
tas uocat p̃t ꝯtinentia· Hanc
uõ usitato sermone ꝯtinentia
uocatur· Tempancia illa q̃ cauz
illicitas delõnes f tactũ quo ad
mbra gnãcioni deseruiunt q̃ sic
describitur· Tontinẽtia ẽ abstinẽ
cia que ab omi cotu illicito ꝫ ex
hibitis multũ nctia· regit· ⁊ mõ
lia in quib; maxime sentit con
cupiscencia· mouẽ· n homiẽ in

uuo uel dormiente · q dr mlb de
nã aliuum quod acci dit homini
bz quadrupedibz con desi
derandz subito sp manizare · qui
bzdam ad tactum alijs ad solum
aspm · horum mbroz ecclesiaco
multum piculosã ẽ ut ostensum
ẽ in tractatu de uicio luxurie · Cum
gnãco sit ingisus inter ipã ẽ ue
lut quedam porta diligent custo
dienda · cui deus uult dns ee · ido
in membro gnãcois deputato spa
tr uoluit signum suum ponẽ · s
circumcisionẽ · Circumcisio spalis
figura uid fuisse ornate Con
nenda in scripturis sacris mltum
suadetur · exo · xii · Renes uros accin
gens · uii · re · uii · Accinge lumbos
tuos Job · xxxviii · Accinge sicut
uir lumbos tuos · lu · xii · Sint lũ
buri pnncti · Eph · vi · State succin
cti lumbos uros · Cõtinencia zona
aurea ẽ sponse regis celestis ad deco
rem data · Daniel · x · Ecce uir un
ineis uestitus renes eius accinc
ti auro obrizo · Apo · i · Vidi Johã
nes similem filio hominis pdtũ
tiã ad mãmillas zona aurea · Eius
dem · xv · Exierunt septem angli
pncti ee pectora zonis aureis ·
Zona aurea ee mãmillas ul circa
pora ẽ · continencia cordis aurũ
obrizum ee renes ẽ ornãta · car
nis · aurũ inigne seruatur · qui
cia uigne luxurie non ledit · ad
cõmendacõm continencie faci
unt ea · que ualent ad detestacio
onem luxurie · Dequibz requi
re in tractatu de luxuria · q no
tandum quoz tres sunt partes
ornẽcie · Iuz continentes · u · qui
a coitu illicito abstinẽt · qdã sunt
q ita abstinẽt a coitu illicito quod
uniõ licito · quoꝝ continencia
a dr virginalis · quidam uo nõ solũ
ab illicito sz ẽ a licito q
arngit in duplici statu · ul meis
qui hũt integritatem carnis q
ornencia · dr
ginalis ul meis q hũt carnem
corruptam · quoz ornencias dici
tur uidualis ẽtium ad personas
illas qui fuer in matrimonio · q
ũ ad personas illas q nõ fuer in
matrimonio nõ hũt spale nomen
quo uocẽtur · xi · ca · De virginitate ·

Ister has uo tres spes ornẽci
e primo dicetur de virginali · que
ceris potẽ · tempore · dignitate
De qua hoc ordine dicetur · primo
ostendetur quot modis nomẽ vir
ginitatis sumit · Secõ describio
virginitatis ponetur · exponetur
Tertio ꝺmendacioni eius insiste
tur · Quarto de hijs que spalit
uginibz fiũt mmenda · Quinto de
plica aureola · Nom virginitatis distinguit ·

Circa primũ no q nomẽ virgini
tatis qdrupliciter sumit · quẽz pi
corrupcõe fidei sedã coz · xi · despõ

di uos uni uiro ũgnẽ castam
glõ aug. Virginitas cordis fi
des ẽ incorrupta. qñ; carnis in
tegras. vñ glõ aug. super ubi
ꝑdicñ. Vginitas carnis coꝛ est
intactum. Idem. Iulianum. Pu
dicicia ẽ res mentis: uirginitas
corpis. Qñq; ꝑ pudicicia mẽtis ẽ
integritate carnis cum ꝓpõito ser
uandi eam. sic ũginitas mãsit;
in luxuria si in uxta fuit; corrupta.
Mñq; uõ ꝑ pudicicia mẽtis cũ ĩ
tegritate carnis non solum in
ꝓpõito seruandi eam sz ĩ te ꝫ
uirginitas sic suꝑta ẽcellenter
accipit ꝫ hẽnt; uirginitatem.
ualem ꝙuenit deferre anulum
aureũ in ecc̃a militanti in signũ
q; sunt sponse x. In triumphante ũ
ecc̃a mito h; ũginitatis aureola
redd̃t. Virginitatẽ nõn describit.

Circa sc̃m notandum q; ũgi
nitas sic describitur. ũginitas
ẽ i carne corruptibili ꝑpetua cor
ruptois meditatio. ꝫ ꝓpõiti ser
uandi ꝑpetuam ĩ corruptõm. Car
nẽ uõ corruptibilem. i. carnem pos
sibilem corrumpi. ssiue necẽ corrũ
patur ĩ statu pcĩ. Siue possiblem
corrumpi. ꝫ non corrũpi ut fuit
caro adam in statu innocẽcie. ꝫ
notãd quod corruptõ carnis que
accidit ei q; hẽt ꝓpõitum cauendi cr̃
nis corruptionem. dto ꝑ suã uo
luntatem nõ ꝑdit eam aureola.

vñ dicit lucia. Si inuenta me u
olauis castitas mi duplicabitur
ad coronam. Auꝛ tam̃ insignia
que dant spalibz sponsis xpi. ĩ ec
clia militante ut ẽ anulus aure.
Aug. Vgines que corrupte sunt
semel. se non audeant sacris uir
ginibz adequare. Leo pp. Famule
dei q oppssione barbarica integri
tatem perdiderunt pudoris lau
dabiliores erunt si se in ꝙtam
nans non audeant ꝙparе ũgini
bz. Rõ uõ huius est q; in militante
ecc̃a opam̃ scm̃ uidicñ humа
num quod ẽ scm̃ id quod appa
ret. In triumphante ũ scm̃ dñm u.
Deus ali uirtuer. cor. i. se. xvi. vñ
cum non appareat quod intra
sit corrupta. nõ deferet in signa
ũginalia. Corrupcio ũ carnis ex
uoluntate mentis ꝓuenientis u
e cũ culpa ut extra matrimo
nium siue sñ culpa ut in matrimõ
o ꝑuat anulo aureo in ꝑsentia
aureola in futuro. Corrupcio uõ
mentis si per pñiam reparata fuit
et finale ꝓpõitum seruandi cr̃nis
integritatem assiuit non ꝑuat a
nulo aureo in ꝑsentia nec aureola
in futuro. Integritas uõ carnis ĩ
ea que cr̃nis opus appetit nõ est
digna aureola. Ioh. sicut nichil proest
carnem hre ũgnem si mente ꝙs
umpserit. Aug. in lib. de ũginita
te. Felicior in uidr̃ nupta multꝫ

nupturā uirgo· hꝫ u· iam ista
quod illa cupit ꝑsertam sine ōdiō
ul' sponsa eiꝰ qm̄ sic illa unistu
der placē eiꝰ data ē· hec multis
in ētā eiꝰ dandā ē hoc uno pudi
cam cognōis defendit a turba
quod non adultm̄ sꝫ maritum q̄
rit ī turba· de ḡmdatōe uirginitat.

Sequ de ḡmdatione uirginita
tis notand' q' quod ūginitas
ꝓciosus thesaurꝰ ē absconditus ī
agro corpis· of· xuj· ꝓciositas hꝰ
thesauri tanta ē ut ipē non solū
sit ꝓcium gl'e etne q̄ omīb; electis ē
communis sꝫ gl'e speialis· detetur
eīi ei nō solum aurea sꝫ ī aureola
co xxvi· ꝓceptum ut fiebꝫ mīsa· ī
super mīsam corona· ī super coro
nam coronula· qua figurata est
aureola· thesaurū istum q̄ iueīt
absondit· quia q̄ ei ꝓciositate tol
lit· scīo renūcians monasterium
elegit ūm absconditū facie dei nu
ic· v· nec̄ habemus absondere
si aliquid hēmus bonū q̄m thesau
rum regni celoꝝ q̄ iu uenit hō ab
scondit· ꝓp quod in claustro ī sil
uis absondiū nec hoc in fruc
tuose· Credo· n· hic nullum eē ti
quartam pⁿtem q̄ facit in scīo
achiraret· qui nō adoraretur ut
sanctus. reputaretur ut anglꝰ. nul
lus ut comedie tang' negligens in
crepat· Thesaurꝰ iste regno celoꝝ
similis ē· Virg· n· ūginū celestiu

re multum assimilat' of· xxv· Si
mule ē regnū cē ūginū· Vgines
tas ponit in statu celesti q̄tum
ad incorruptiōm cōnis· of· xxvi·
resurrectiōne neq; nubent neq;
nubent· sꝫ erunt sicut angeli dei
b' loqns de castitate eiꝰ dignior
spēs ē ūginitas· hec sola in hoc
mortalitatis corpe ymaginem
celestis gl'e repsentat· h instar
odoriferi balsami quo condita
cadauera incorrupta seruantur
sens' ꝫ artus strinz' ꝫ cōstringit·
Vgines destinate sunt per pelles
iacinctinas que in tabernaculo
fuerunt· Exo· xxvi· Vdicit
glosa bede· Jacinctus celestis est
colorꝰ ꝫ subol' Per pelles gl'a
cinctinas exp̄mitur uirtus illo
rum qui mortificatis illecebꝰ
carnis celestem intris uiam
gunt ꝫ inc' hoīes ꝓpriꝰ anglicā
puritatem imitant' q; nz nu
bent nz nubentur ꝫ subol' Mi
to gl'e pelles iacinctine supm̄ lo
cum tenēt ꝫ color celestis celo appy
imus ē· Cupamus· Ymaginē e
q̄ de celo ē portat ūginitas· Am
b' sīm' ī cor· vij· Bonum ē hoī
sic ee· Supergredit' uirginitas
ꝺdicionem humane ne· per q̄
homines anglis assimilantur'
os aue tam ē uictoria ūginū q̄
angloꝝ· Angli n· sīi carne uincit
hoīes ii ūgines i carne triumphāt

18. Jncarne p̄ c̄nem uiue nō ter
rena uita ē sed celestis B' ī eplis
Angelus hr ūginitatem ꝙ car
nem ñ. sane feliciꝰ quī forcioꝝ
hac parte Optimus ⁊ oprabi
lis ualde ornatus ille qui ī an
glis posit ee ī inuidiosus Ren
nuit angl's adorari a iohāne uir
gine apo. ulc vide ne quis ne fe
cis seruus n. tuus ego sum
Vgines ⁊ similes regno celoz
sunt dīna in hīcagone Deus n.
hīcat in eis Jneis regnū celoꝝ
ab sconditū ⁊ sura res Cum c̄
ra in celo recludi debeat Jnuigī
bz celum tre includitur ysa. l.
Jnduam celos tenebꝝ ⁊ ponam
saccū opim̄tum eoz Luc. xii.
Regnū dei int̄ uos ē Vira uir
ginum uirga regia ē cum ipe
spōse sunt regis celestis ⁊ tō regi
ne Jpe ⁊ regnant in regno siu
corporis Vgines figuram te
nent ecce triumphantis iō ñ
seruantur ī ūgo licet epe seruꝰ
qui ūgo nō ē Sācras ir ūginis
tatē significat ecce triumphā
tis cum sanctas epī sanctitatē
significet ecclie militantis Vir
ginibz opetur illud ī. cor. xi. hē
mus thesaurum istū ī uasis fic
tilibz Vginitas thesaurꝰ ē ni
ueus Job. xxxviij. sūg' ingēs
es thesauros nuus Thesaurꝰ ē
pp pcessitatē ecc. xxvi. sō ē pon
dacio ꝙ mentis animē. siueis
pp puritatem Vgines pp puri
tatē lilio ꝙ panē Cant. ii. Sicut
lilium inter spinas Item qui pessar
inter lilia ꝙ nondum quod uirgi
nitas ē flos qui si debiw modo ser
uetur non decidit quem uentus
humane prosperitatis non deiat
si hyemps aduersitatis lediꝫ hē
johānes ewᵃ fē. c. Annis seruau.
hic ē flos qui omnem fructū ar
borum excedit cum ⁊ fructu ꝙ su
gali pponatur hac occone bar
matheus occisus ē quia uoluit
consentire ut effigenia ūginī
tatem uoiat cuidam regi nube
re. flou ūginitatis deus pro
fructu accedit Sap. v. felix sil'
⁊ inco inquinata que nescuit
thoz in delicto hr fructum ī resp
cione animaꝝ scāz. sr huic flo
re spe scūs requiescat ysa. xi. flos
de radice eius ascendet ⁊ requiesc
super eum spe dñi Vgo nō ē ar
bor illis ⁊ maledcā si terreno fruc
tui pponit celestem ⁊ carnali spi
ritualem ysa. lvi. sonodicat eu
nuchus ego lignū aridum Jbid
promittit dūs nom̄ eunuchis
melius a filijs ⁊ filiabz sō ē an
gelus arbor illis ut maledcā ⁊
si fructum carnalem nō hēat. sō
stupe tam replent Vginitas
padysum ⁊ notand' q' ulum hr
vi folia candida ⁊ alia gna qi

digna

·xvi?

De tēp.ā.

aurea velut vi folia in virgine
sunt ser q̄ uallent ad ꝺ seruacōm
incorrupcōnis ꝓmū ē soberas q̄
dolum lacerat excessus inebr uel
potu q̄quedam spina via n ē ad
luxuriam. Loth inebriatus ꝓtra
xit incestum. Gn xix. pu xx. lux
uriosa res ē uinum. Sedm est la
deq̄ spina lacerans sunt ques
gnaue ul' ocasiras q̄ ē uia ad lr̄
uriam. Ezē xvi. h̄ fuit iniquitas
sodome soror⁹ tue superbia. sa
turitas panis ⁊ habundancia
et ociū. Tercium ē hūis asper
⁊ hūilis. q̄ ineptis. sonerat̄ re
nām. ordinis aspiras terreat me
mento q̄ aspior cardo p̄ānū fa
cat lenitorem. Quartū ē cau
am. Velut spina lacerans ē sr̄b⁹
hūis uel moll' quo uia ē ad luxi
am. sup. xxv. filij isr̄l' fornicati sr̄
cum filiab⁹ moabitar⁹ q̄ se ornaue
runt. i. chy. ij. sonitus crimb⁹
aut auro uel margaritis ul' uel
te ꝓcōsa. sz q̄ decet mulieres pro
mittēres pietatem. Quartū ē cau
rodia sensuū ꝓpue illor⁹ qui nob
remora ostendūt ut ē uisus ul' au
ditus. Vel spina lacerans ē curi
ositas uidendi uana aut audiendi
noua. q̄ ē uia ad luxuriam. ut pa
tz in dina filia iacob que egressa ut
uideꝛ mulieres regionis illi⁹ cor
rupta ē a siechem filio emor. Gn. x
xxiij. Quīt ē modestia sermonis

uelut spina lacerans ē loq̄cacis
uel turpitudo sermonis. Sen au
bis turpib⁹ abstinet⁹ quia licenti
or⁹ impudenciam nutrit. ꝓu vi
Ecce mulier occurrit illi ornatu
meretricio ꝓparata ad capiendas
aias. garrula ⁊ cor. xv. solute se
dua corrumpūt. n. bonos mores
ꝫ fabulaciones pessime ul' collo
quia mala. Jo⁹. sit sm⁹ ugnis
prudens modestus ⁊ rar⁹. nec tā
eloq̄ncia ꝓclus q̄ pudore. Ser
tum ē fuga occasionū p̄candi. ve
lut spina lacerans ē nimia domes
ticas. Vgo debet ee aliq̄ frutum
siluestris. Siluestria aīalia solēt
hr̄e pulariorem pellē q̄ domesti
ca. Opportunitas p̄candi uia est
ad luxuriam ut p⁹ in thamar cor
rupta ab amō fr̄e suo quia sola
cum solo fuit in thalamo. ii. Re
xiij. Gn. xiiij. ste stes in⁹ loco ē
ca. b. solent ugines que ne uir
gines sūt semp pauide ⁊ nūq̄m
ee secure ⁊ ut caueant timenda
⁊ tuta per timescē. Quasi gr̄a
aurea sunt tres modi diligēdi
dn̄m. q̄s distinguit b⁹ dicens Dil
ere amare dulcor. amare p̄dent⁹ a
mare fortit⁹ ne oppⁱsū ab amore
dn̄i auferam. Ut grana aurea p⁹
sunt intelligi mor⁹ dīni amoris
excussis cāis precedentes. Amā
d⁹n ē deus qui⁹ creator qui⁹ re
demptor. Jt ugines ē p̄cipū

dulcor. ne illē.
p̄dent. ne decepti.
fortit⁹.

·xvij·

spūalis pulchritudinis pulchritudo sponse sicut pulchritudo sponsi ꝙ sistit uncandore ⁊ rubore Cant· v dilcūs meus candid⁹ ⁊ rubicundus ⁊ cor· xv· Qualis ecclesius tales ⁊ celestes· Dignior ū spes candoris spūalis est ūginitat⁹· Candor lucis etne ē sapīa ⁊ cādidam oportet ee animā inq ipe elegit sede· Virginitas ⁊ tron⁹ ds⁹ meus uei salomonis iii reg· x· sc cat salomon thronū de ebore grā dem· Vginitas aīam sponsam dī esse cat· vñ leui· xxi· dr de sūmo sacerdote· Vginem ducet uxorem· ii Reg· Queram⁹ dnō nr̄o adolescentulam ūginem regi· hest· ii· q tant⁹ regi puelle uirgines· ps· Adducent⁹ regi ūgines· Vginitas omnibz modis dr̄ seruāgit· vñ cant· v· dr uirgini a xp̄o· Api mi soror mea· Amica mea· colūba mea· immaculata mea· Eiusdem· iiii· Veni de lybano sponsa mea· Libanus interpr̄at⁹ candidacio· Vginitas deo ⁊ homībz grata ē· Ecc· xl· Edificacio ciuitatis confirmabit ū ⁊ super hanc mulier immaculata conputabit⁹· Jo· Multum dicitat int̄ puritatem ūginalis aīe nulla ꝙ ragione polluere ⁊ sordes ꝙ que multoz libidini subiacuit· vsi⁹ quidā in iuuētute luxuriose uiuentes in senectute ꝙ nnentes fi⁹ delectant⁹ ⁊ cīe eligūt casti tatem seruare q̄n eos libido senios hyē contempsit· Vginitas uelut quidam camp⁹ ⁊ ocaus picture spiritualis· Super eam picturam a liarum grāz ponit do⁹· ccc· xxv· Gra super gratam mulier sancta ⁊ pudorata· Virginitas dei amica ⁊ familiarem reddit· vñ Jo· ūgo specialit⁹ uocat⁹ discipulus q̄ dilegebat i· Jp̄e tanq̄m familiaris xp̄o sup⁹ pectus dn̄i recubuit Jo· xiii· deut· penult· Amantissimus dn̄i habitabit confidenter· Sap̄· vi· Incorupō facit hominem prīm deo· Beda super lucam· Si xp̄e in sūma pace natus ē ut se pace dilegē oñdet· ita de ūgine natus ⁊ ut se uirgineum deus diligē mōstraret ad ītam xp̄e· cum tempe uite sue fuit ūgo ⁊ ūginem hyē noluit mātrem· ⁊ ūginem p̄ cur sorem· Joseph credit⁹ uirgo fuisse ⁊ iohānes familiaris ei⁹ uirgo fuit· ps· Ambulas ītegra in macula tua tunc in mūstrabit⁹ Vgines teneri⁹ ⁊ dulci⁹ ardore diligūt· vñ iohes ūgo pōitus ē ad pres suos ram extraneis adoloe mortis q̄m a corruptione carnis nostre⁹ alien⁹ ut dr̄ in pro logo super Jo· sō· n· rūs fuit de mundo per dolorem mārtyrij ut alij apli· Virgines mīo modo delicias in uenīūt quia amore e⁹ deli cias carnis relinqūt· b· in epīs· Q⁹ aq̄ ignis ⁊ aqua simul ee nō possunt sic spūales ⁊ carnales deliciē

se nō.

De rēpc.

dem pacuunt ubi amoſa aboꝛū
duſitas ubi diuinꝰ ſuppellatꝰ
diſcoloꝛ uarietas oculos pariter
paſcat uentrem celeſtis abieu
nam celſit mentem ſlui xxvi dicꝭ
moyſes mulieꝝ que no uerunt uu
os in oꝛtu iugulare puellas aꝭ
ꝛomꝰ feminas uirgines mica
agens cum uiginibꝫ qꝭ cum coꝛru
pas Vginitas agnū ſequit quoꝫ
q ierit Apo xiiij ſpa ꝛ cantar can
ticum nouū q alios cantandum
non concedꝛ Ad tꝝam ſolent uir
gines dulcius cantare qꝭ coꝛrup
te Apo xiiii ꝛ cantabant qꝭ can
ticum nouū añ ſedem dei ꝛc ꝛ ſub
ſ ꝛ nemo poterat dicꝫ canticum
niſi illa c xl ꝛc hij ſunt qui cū
mulieribꝫ non ſunt coinquinati
Vgines n ſunt Bre in pace ſi
gulariꝫ canticum agno cantare
ꝛam eo in ppetuū ꝑceꝛis fidelibꝫ
ſte carnis coꝛruptione gaudē Vꝛ
gines n ſunt ſuꝑioꝛ pars eccl
Cꝑianus Vginitas ē pmio illuꝰ
moꝛ gregis xpi Aug ſunt nob
ad uigines ſermo ē quare q gla ſb
limioꝛ maioꝛ ꝛ cara App xviii hi
empa ſunt exomnibꝫ pmicae deo
ꝛ agno Jo Su uigines pmicae ſunt dō
ē indue ꝛ que in matrimonio ſē
erunt ꝑt pmicas Idem ecc non
dampnat ſi uginitatē ſubiicit Jo
Vgo maioꝛ ꝑa apud dm ꝛ dū id
ꝛemptit qꝫ ſi fecit ñ delinquit

Idem plus amat uirgines xpc q
ſponte cbuit q ſibi fuit impatī
Idem Jo de illo libo apli i coꝛ vii
de uiginibꝫ ꝑceptum dñi nō hō q
re inquit ꝑceptum dñi non hr de
uirgine ꝛ reſpondꝫ qꝫ maioꝛ ꝛ
cuius ē quod ñ cogit ꝛ offerꝛ
Vginitas difficile ſeruatur ꝛ iō
maioꝛ mihi ē Idem libido honeſ
tas mentes libenter perſequitur
ꝛ item libido uirginibꝫ maioꝛem
parit famē dulcē n eſtimat qꝫ
nectar uginitas expeditū ꝛ libm
reddit ad ſeruiendum deo i coꝛ
vii Q ſñ uxoꝛe ē ſollicit ē q dñi
ſunt ꝛc ꝛ ſtibꝛ oꝛi inupta ꝛ u
go cogitat q dñi ſunt ut ſit ſcā coꝛ
pe ꝛ ſpū Jo ſi nichil aliud eēt et
nulla meꝛ uginem amplioꝛ seq
retur ſufficꝛet ei h ſola placo ꝑſ
ſe cogitare q dñi ſunt Oſee x dim
ſñ ē coꝛ eoꝝ nūc inꝛbuunt Vgiēs
hr deus ranq ꝑos ſeruientes vñ
ad uirginitatē ꝑtinꝫ d Cant ii
Dilcis mis m ꝛ ego illi Vginitas
in ueſte imaculata deo mſtrat a
ꝑ xiiii Sñ macula ſunt añ tro
num dei ꝛ conſpectu d ecc xxiiii
In hſitacione ſcā coram ipō minis
trauit Luxuria uestem eoꝝ ma
culat Canonica inde odientes
eā q carnalis ē maculatā nunciā
ysa ix Uestimentū mixtū ſanguī
ne erit in ꝛbustionē ꝛ tabꝫ ignis
Vgo caſtrū debliſſimū tenꝫ toto ꝛpe

ſ uare

Vinitas

ꝛ agno

ū minimo.

uite siue cont illum de q̃ scr̃ptum ē
Job xl. Ecce ꝑtas in
terra que comparetur ei et iō mi
o super alios coronatur. sō coro
nabit nisi qui legitime certauit
u. thi. ii. Vginitatē delentur fruc
tus centesim cum promissione de
beatur fructꝰ lx. et cōiugali xx
x. of. xiii. De hys q̃ specialiꝫ tr̃nda

Scr̃ de hys que spāliꝫ sr̃ virgi
tr̃menda sūt uginib; nibus.
sponsō q̃ vi. sūt eis multū tr̃n
da. Pmū ē superbia. Aug in li. de v
ginitate. Non solum p̃dicande ē
uirginitas ut ametur uīm et
mouenda ē ut sentiatur. Item ine
odem. Superbia amplius am
plectib; insidiatur. Non ego ta
lib; magnam curam humilita
tis ingero in quib; superbia ip
sa confundatur. Quo magis ī
est aliqua uñ sibi placeat eo ma
gis uēre ne sibi placendo illi dis
pliceat qui superbis resistit hu
milib; dat gr̃am. Idem in eod. Me
tuo tibi uehementer. ne cū te q̃ī
q̃ uerit securam ee gl'iaris eū
p̃tumore superbie sequi per aug
tā. nō possis et trīn. Bonū uginī
tatis q̃ttum magnū uideo. tan
toꝰ ne pear furem superbie p
timesco. Sup' me missus ē Pul
chr̃ pmurno uginitatis et humi
litatis. nō mediocr' placet deo
aīa illa in q̃ humilitas cōmendat u

ginitatem et uginitas exornat
humilitatem. Pr̃ placē
humilitas q̃ uginitatem explo
rat amissam. sn̄ humilitate aude
o dicē nec uirginitas marie pla
cuisset. Maria uginem se oblita
gloriatur de humilitate et tri ne
gligendo humilitatem blandiris
tibi de uginitate. Aug in li. de v
ginitate. Facili sequūtur agnum
et si non quocumq; ierit ēre quo
cumq; potuerint. Sequatur humile
q̃m superbientes uirgines sed m
ē sanctas. Hanc sanctitatem
spectatur in religio de fam̃ carita
tis sicut diligē dñm ē honorabili
sap. ecc. i. ma defectus diuine dilec
tionis ē dereliquit sanctas.
Magna sanctas nō cauē de fam̃
illi rei sn̄ qua certa ñ p sūt sanc
e uirgines non sumpsunt oleum
secum cū lāpadib; Mt. xxv. Bm
eplis. Castitas sn̄ caritate lam
pas ē sn̄ oleo. sine hoc oleum lam
pas non lucet. Tolle caritatem
castitas nō placet. Tercia r epi
dictas q̃ soli; accidere uginib; q
hoc q̃siderant se partim p̃cas
se. Vera quod dicit Aug in li. de v
ginitate. Q̃m uitas dicit q̃ illi
cui modicū dimittit modicum di
ligit. uos ut arcentissime diliga
tis eum cui diligendo a quibus
nequib; libē uacatis deputate no
bis tanq̃ oīo dimissū q̃cq̃d ē illo

De ꝑpam.

regencē ꝫ missum. Multo ardē
ti debes diligē illum qui flagi
cosis ase omissis quecumq; dimi
sit in ea re calde non permisit. quid
hēs quod ti accepisti. aut qua p
ulsicare mi diligis. aq; plus acce
pisti cogita omia pcā sic hīda tā
qm di mitrantē aquibz deus custo
dit ne cōmitrantē. Noli modicū di
ligē qi aquo ē modicum dimissū
ē. si poti multum dilige aquo ē
multum tibi cū ē. Contē repidita
cem hanc ualet ūginibz si freq̄
ē hēant unū sacre scripture q;
ē unū ḡminans uirgines.

¶ Affectiones ūginales. Ad
cem ual; meditacio dnice passio
nis. tre ¶ Toicular calcauit dns
filie ūgini iuda. Istud toicular
fuit pressura crucis. In hoc toca
lari fuit ꝑssa mia illa. deq; ḡn. xl
v. Lauabit in uino stolam suā
ꝫ in sanguine uue pallium suū. i
ysach. vi. Ostenduntur elephan
ti sanguinem uue ꝫ mori ad
uertendos eos in ꝑlium. hoc unū
dei amore inebriat ps. Calix mis
inebrians quam ꝑclarus ē. Qñ
tum ē macula pcī q; in ūgine est
macula in glia. Macula turpior ē
in ueste alba. ūginitas ē uestis
alba. vñ bysso comparatur. Pu
ult. Byssus ꝫ purpura indumē
tum ei. Ideo macula pcī ualde
incedēs ē ī ūgie. Jo. ꝑclara ē ūgi
nitas ꝫ pudicicie ūtus si nō alijs
maculaz lapsibz in firmet. Qui
ūginitatem hūt carnis cum cor
rupcōne menus similes sunt se
pulchris que extrius apparēt ho
minibz speciosa. intꝰ uo plena sūt
ossibz mortuoz. of. xxiii. Jo. Illa
ūginitas hostia xpi ē. cuius nec
mentem cogitacio nec carnem
libido commaculat. Ad cauendam
maculam pcī necciū eēt sponse
xpi frequenter in spice se in specu
lo. Speculum ē scriptura sacra.
Greg. Specula sunt dei pcepta in
quibz se anime sancte semper as
piciunt ꝫ si q̄ in eis sunt sedita
tis macule deꝑhendunt. Cant. vi.
Oculi eius sicut columbe super ri
uulos aquaz que lacte sunt lote
ꝫ residentes super fluenta plenissi
ma. Columba lacte lota ē sponsa
xpi cū puritate ūginali q; sup
fluenta sacre scripture sedet. ut
umbram accipiatis in finalis ibi nu
dear. Jo. in epli. Tanto maiou stu
dio placendi opus ē quanto maio
ē ille cui placendum ē. Impossibi
le ē quēquam deo placē qui q; ei
placeat ignorat. fieri pt ut ꝫ obse
quendi uoto offendat qui quom
obsequi debeat añ nō didicat. Ali
ud speculum ē uita sponsi. Q; sup
cantica. Utrumq; et mi dnē ihu ꝫ
speciem patiendi ꝫ pmiū patien
di. Cū specio ꝫ necta ē abluo q; p

Nichi pdz vgi
nitas corpis.
v opat corrup
to mentis. Jo.

confessionem fit vñ cum lauacro etiam speculo exo xxxvii·

Audi cui places ama uñ places a ma confessionem ob quam ama ris ama ꝙfessionem si affectas de cetem confessionis uigilat dece ps Confessio ⁊ pulchritudo ī ꝺo spāli e lo cta facie humiditate ꝙfessionis g̃ ta ēdo ꝙfessio laudis Cant· ii· Ost̃ de in facie tuam· sonet uox tua in auribꝫ meis vox n tua dul cis ⁊ facies tua decora Q̃nī ē di uisio cordis Aug· loq̃ns de uginibꝫ Tota uob f· igat ī corde qui p uob fixus ē in cruce· totū teneat in āio uro q̃cq̃d uoluntas occupari cōtu bio ve duplicia corde Eccl· ii· Dupli ci corde ē ugo q̃ placē multo dō et mundo· Greg· Nemo pt inimica ꝺo pte omnipotētia deo amꝫ ei hostibꝫ grauis existit· Nam dō amicū se de negat q̃ ei placet inimico· B· in eplis· Volens placē hoībꝫ dō nō pla ces· si ū places nō placas Sīgnū quod ugo hr cor duplex ⁊ uelit m do placē ē exter ornatus ps Omis gla ei filie regis ab in· Amb· de uir ginitate· Dejecta decoris cura plus placz ⁊ hoc ipm q̃ nos nō ornatos or nat ꝫ· ꝓ· ī eplis Sanus pulchram crede deo faciem si hoībꝫ apparere pulch non studeas· B· in eplis· filie babilonis quarum nē gla ī ꝺo fi stione ē induunt purā ⁊ bysso ⁊ sub inde ꝺ scīa pānosa iacet· Mul

gent monilibꝫ ⁊ sordent mundꝫ· Et cōt tu foris pannosa intꝰ speciosa resplendes si dīms aspicꝫ nī hu manis· Idem· deor qui cum uelle ī duit ⁊ cum uelle deponit uestis p culdubio ē nō uelle· Tu g̃ noli emu lari in uanitatibꝫ ⁊ mundialibꝫ pulchritudinem alienam ut perdi dīnt suam· Indignum ē iudica formam a pellibꝫ murium ⁊ opi bꝫ simium mutuari· tua ē sufficiat· Ille hier ꝓphus q̃ rei deor ō q̃ nulla intriacente macia per se e- dem· Vides nēpe auro argēto lapi dibꝫ pciosis ⁊ omī genere cultu re gio ornatas· uides post se longas trahentes fimbias ⁊ densas pulue ris nubes excitantes ī aera· hoc re nō moueat· Ille illa ul' in morte deponunt· te tua sanctuas ī reli quiis· ī suis sua q̃ portāt ⁊ cū inde rint nō sumūt omīa· mūd' cui suc ullis exeuntibꝫ remanebit Sexto a mūd' ē ne de sit perseuerantia Aug· Ti· de uginitate Seq̃mini agnū tenendo perseuerant q̃ uoluntas Ardent facere ē potestis cui face nichil potestis ut redeat Vginitas amissa non recuperat· sicut lapsa confracta nō reintegratur· Amos· v· Virgo isti proiecta ē in terram su am nō ē q̃ susciter eam· Tum aliq̃ amisit uirginitatem si tm mū dum daret pea· ⁊ tm cēt aurum ñ recuperaꝫ eam· B· in eplis· Su

ne vgīta ti' domi a vobꝫ pear·

De tripl. A.

xcto persciancie q̄ sola coronat.
Idem. Scias dyabolū soli semper
pseuerācie insidiari. q̄ solam iuu
cū nouit coronari. De aureola q̄ est

Scdi de aureola addit̄o ad gl̄am.
Scd̄e addicio ad gl̄am electis o
munit̄ debitam. q̄ notand̄ q̄ mlt
tis modis p̄t fieri addicio ad gl̄am
Vno modo per augm̄tum caritā
tis sc̄dm quē m̄surat̄ p̄miū. vnde
caritate augmentata maior gl̄a
debetur. Scdo in resurrectione p
gl̄am corporis. Vñ super illud. ex
o xxv. q̄ super altam illam coronā
aureolam dicit glo. corona aurea
labio mense apponit. cū in scriptu
ra dicam egredientes de corpe aīas
meliis eterna recipe p̄mia huic
aureola supponit. cū in scriptura di
cat quod ei sublimior gl̄a in recepa
one coꝛpoꝛ seruetur. Tercio popa
sup erogacionis. siue per inplecio
nem. Si liceꝛ. vñ dicat quedā glosa
sup p̄dcm̄ ubū. ero. Corona addit̄
am per euuangeliū hijs qui mā
data custodiunt uita eterna p mittit̄
ex xiv. Si uis ad uitam ingredi ser
ua mandata. huic corone aureola
supponit̄ cū dicat. Si uis perfectus esse
uade et uende omnia q̄ habes et da
pauperibꝰ. De triplici additione
Triplex aut̄ est addicio gl̄orie.
Scde que dr̄ aureola dr̄ p̄ma
est que debetur hijs q̄ excellenter ex
ercitium p̄dicacionis exercent. Vñ si

per p̄dcm̄ ubum. ero. dicat inter
ius. In hac figurat̄ remunera
cio eoꝛ qui mꝰ coꝛuscant excellunt
Excellencia uō ista sc̄dm quosdā
in hoc attendit̄ q̄ tum p̄dicatione
fit illud opus super erogationis
que est abrenūciacio poꝛ que sup
erogacio fiuit inp̄mis ecce p̄dica
toꝛibꝰ et notand̄ q̄ quinq̄ de causis
multum exp̄cit officio p̄dicacois
Abrenunciacio p̄poꝛ. p̄ma est ne hi
q̄ retemptum temporalū p̄dicāt
hoc facie uideant̄ ut ea soli habeant
Scda est qui q̄ hūt officiū p̄dica
cionis oculi sunt ecc. Oculos ex
pedit longe esse a tra. modicū. n. r
re oculo in lecto multū uilium. Si impedit
amoꝛ et timoꝛ multum impedit spi
rituale uilium. ecc. xv. Lemata
dona excecant oculos iu
dicū. tercia q̄ sc̄dm dei ordina
cōm officium p̄dicacionis debita
est mīstracio uictuꝰ a subditis ut
probat paulus. i. coꝛ. ix. Quis
q̄ militat suis stipendiis unqm
et paulo p̄. Si nos uob spūalia se
minauim magnū est si carnalia
uīra metam. et item. dns ordina
uit hijs q̄ ewg̃liū āmūciant de e
wg̃elio uiue. i. cor. gal. vi. Coꝛrec
tis qui carchezizatur ubo et q̄ se ca
chezizat moribꝰ bonis. ff. x. flo
rite possidet aurū etc. et subdit. dig
nus est operarius cibo suo. Jo. Consi
randum q̄ uni opi uiro duplex m

ces deler. vna munia alia in pa
a vna q̄ nos in labore sustenter
alia que nos in resurrectione re
muner. Beda. h̄ nces inchoatur
in celo perficitur. Item q̄ sacrā
peram p̄hibuit sine impetus exp̄di
cacione concedit. Deut. xxv. non
alligabis os bouis trituranti. Iu
v. sicut nullius munia. in signū q
p̄dicator non debet ferre secū nec
a. q. Alius deb; ei mīstrare. Alius fr
puluinar. dyacono lecturo euāgli
um. Cant. iij. leua eius sub capite
meo. Quarta ex causis p̄dicatorū
spāliter reputant. oparij. i. unica
di. vñ prouisio eor; specialiter prin;
ad dnm̄ nunce. De his oparijs h̄
tur. ol. xx. sūsit oparios in uine
am suam. non reputat deus ope
rarios illos qui cū pp̄ eo laborāt
sicut nō reputat dūs nunce nun
demandatem qui nō colligit nisi
q̄ comedit. Triso. Opa nra sūt
opa uisticie ñ ut agros colam ñ
ut diuicias acquiram. Idem sic
nemo educat opariū ut h̄ solū
faciat q̄ manducet. sic nos ñ iō
uocati sum̄ ut hec sola opem q̄
ad nr̄m pertinent usum. s; ad
gl'am dei. et sicut mercenarij totam
diem impendi ce op. modicam ho
rā ce album. sic nos omne temp
debem impende ce gl'am dei. modi
cam p̄ce ce tenemur. Beda. can
ta p̄dicatou debet ce fiducia ī deo

.xx. agentis ḡde
mia o. ā. p. ſ.

ut p̄sentis uite sumptū nō ferat.
Quīta ē ut libius opi p̄dicatio
nis possint intendere maxime
uali. Quia n h̄nt dīcias ul'in
toto ul'in parte sunt diuicia
rum xpi nec seruientes possint
ee dei vñ. of. vi. non potestis deo s
uire. et māmone. māmona syra
lingua diuicie. Triso. diuicie as
uitute dei nos expellūt in suam
captiuitatem. vñ diuites dif
ficiliter diuicias xpi. Ihs. Sen. sūi ee
si mīñ nō ecclīe. Secda addicio gle.

Secda addicio gle que autcoladi
cit ē illa que debetur ūginita
ti de qua gl'a. super ero. xxv. Ad ma
trona prima canticū nouū q̄ ūgi
nes tantum coram agno cantāt
et qui sequūt quocūq; ierit. et super
illud apo. xiiij. Cantabant
q̄ canticū nouū ñ sedem. dicat
incliñ. i. de integritate anime et
corpis exultabunt. q. iij. addicio gle.

Tertia addicio ad gl'am q̄ aureo
la dī ē illa que debetur' miran
o. p̄ma uidet primo ad iij robabilem
ad uirtutem p̄dentie secm illā spe
ciem p̄dentie excellentissimā op̄
tinens ad uirtutem walitans iudi
ce euāngelizare. hoc opus est
nalde difficile. vñ sup id. i. cor. ir
go mīsit me deus baptizare sed
euāgelizare. d. gl'a. Aug. pfecte bap
tizare et mi docti possunt. pfecte
aut euāgelizare multo rarioris

q̄ dr doct
tis q̄ ut
ee digni
or spūs p̄
dicte.

De tēpe.ª

⁊ difficiliorꝰ ē opꝰ ad hoc ut aliquis perfectē euāgelizet oporteat quotus aspū sō occupetur ut sacerdotalis sit in moribꝰ caritas ī affectū dulcedo in sermone luxuria exempli in opere. Opus istud ā gelicaimē. Luc. ii. Euāgelizo uobis gaudiū magnū dixit angelꝰ. Immo ꝙdām diuinū opꝰ. Adiuuādū. n. deꝰ uenit in mundū. ysaie euāgelizare mansuetis misit me. ois. v. Cam in cauum tēpꝰ ⁊ uos primos utribi pdicem ad hoc enim uēi. Vñ cum opꝰ istud excellentissimum ⁊ qꝫ supᵉ hominē sit. nō ē mirum si excedentes opus istud supᵉ ceꝰ hoīes remunerē maxime si excellenꝰ ꝺ excedant ⁊ sincē ⁊ libē totaliꝰ illi officiō dedi. n. Sinceritas in hoc attendit ut excedatur sīa cupiditate ē pralis lucri. libras in hoc qꝺ sit mercede tēpalis dampni excedes hoc officium. huic phonorandis ⁊ similiꝰ in futuro phonorabit i. thy. v. pbri qui bñ psūt dupli honore digni hēnt maxime qui laborant in uerbo ⁊ doctrina. ⁊ super id epli. i. Vt sciatis quᵉ supereminens magnitudo uirtutis eius in nos. dicit glꝰ quod dam in excellentium gle hēbunt sūmi doctores ultra id quod oēs iustꝰ hēbunt. Dan. xii. Qui docti fuerint fulgebunt quasi splendor firmamēti ⁊ qui ad iustitiā eruditꝰ multos qꝫ stelle erūt in ppetuas eternitates. Sicut dicit stellas excedit claritate firmamēti sic dicit doctor claritatem eteꝝ. Ipī hēbunt coronam nō solum p se sed ⁊ pro aliis ꝙ per eos saluata sunt. Vñ super illud phy. iii. Fres mei & mā ⁊ desiderantissimi gaudium meum et corona mea. dicit glꝰ Amb. Quos in psenti letificat ⁊ in futuro coronabit. Discipulus. n. in agone uictoriꝫ dignus erit corona magꝝ. Aureꝰ sed a uidetur pcedere ad ultimū ꝙcupiscibilem ⁊ ad ultimā tēperantie sed m illam partem eius qꝺ ꝙtinēa uirginalis. Vgi. nitas triumphat de ꝙcupiscentia illa que seruitꝰ ē. In mēbris. n. generationi deputans maxime seꝝ ꝙcupiscentia. Ipa refrenat maiorem delectatiōm carnalē q̄ fit alia que ē sed m tactum ⁊ excellentiam integritate. s. cū nis ul incorrupcione seruata. Ipa ⁊ filioꝝ amore dei ꝙtempnit. Vñ nō ē mirū si gla eius in futuro cumulentur. Terna aureola uidē pcedere ad ultimā irascibilem. ⁊ ad ultimā fortitudinis. martirio. n. superat qē maximi tribuli. Vñ nō ē mirum si martires pceteris remunerant ⁊ ut uno tibo dicatur in carne pt carnem uitē euāgeliza

gl'am.

mozf

re·mortem nō tamē·sup hom
nem ēe uident'. Vñ mīo ho
rum fiet renūciacō sup gre
ros· Aureola uidr ptīne ad
ūtutem iustīe· Qu hoc tri
plex mītum hñt spāliat' imi
tatores xpi sunt· imp̄sentī uita
z spāles imitatores eius e
runt in gla· xp̄e fuit ugo p̄di
cator z martyr' z iohannes bap
tista· a quo incepit euangeli
zacō regni· Sic' decebat u' si
tegritū ēe z sincerum per uir'
ginitatem in quo repositum e
rat balsamū celestis sapie dis
pensandum p̄ p̄dicatorē ex can
dou mūdi tie sociari de
cuit candorem sapie· z ut nullo loc
remanet dubitatiōi uitate doctne
ncē fuit confirmari morte· sui
lus·n· sani capitis auderet me
dacium morte p̄a confirmare· xij·

De castitate ḡmunitet·

Hō de continencia ūginali·
dicendum ē duab; de aliis
p̄tibz cōtinencie· z p̄mo de il
la· que ē ab omni actu
p̄ experientiam opis· Hec n· cōi
cia dignior ē z ēe uidet cōi
cia uirginali· cum ei debeatur fe
tus sexagesim' of· xviij· Similiter
uidr ēe ūginali continēcie ci
Ab omi abstineat actu· sicut z ipa
Hec ūo spēs continēcie ci hēat
nomē p̄pium quo noiet' q̄nq; uoca

tur castitas quod nomē gallus
solet accipe pro continencia q
cumq; Q̄q; uo nominatur
tinencia uidualis que ē spēs ip
sius ab omni actu corrupti abstinen
cia in carne corrupta· q̄dam ē iu
dualis ut illoz q̄ in mrīmonio
sunt· ut sūt mīstri ecc· de dō
dacōm huius castitatis facit illd
V· in epīs· Quid castitate decet
us que mūdum de mūdo concep
tum semine· de hoste domestici
anglm denuq; de homine facit·
Dissimt quidem· mr se hō pudi
cus z angelus sz felicitate sūmi
re· Sz illius castitas felicior· huī
tamen forcior ēe cognoscitur· simul
ta z de his que p̄cepta sunt ad con
mendacōm continencie īgnē ul' ui
ginitatis referri possunt ad dā
dacōm castitatis Castitas uo tudi
alis emendatur exemplo uirtu
tis que uni mari associatur' in
tota uita sua ut legit' in libro de
nā alium· hanc z cōmēdat· Apls·
i· cor· vij· dicens· Dico aut nō nup
tis z uiduis· Bonū ē illis si sic p
maneant sicut z ego· q; si se non
continent nubant· melius ē· n· nu
bē qm uri· Judith· xv· Confortatū
ē cor tuum· eo qd castitatem ama
uis z post uirum tuū alīm neq;
ris ideo eris būdicā merituī· Ad casti
tatem uidualem intendere p̄ posse
nam relicta unitas q̄ fuit carna

carnal

De ij gñ dat.

De tpa.

lis ⁊ mentalis uir eam ⁊ cōpa
rem suū dum uiuent. fuit u-
duo ī carne una. gū u. ⁊ o. xv.
⁊ subdit. Itaq; iam nō sūt duo sed
una caro. Ergo persona relicta
q̄ semimortua ē. vñ sanctus rōna
bile ē ut nō multū ad beat huic
seculo si magis cogitet de alio in
quo ē iam q̄ dimidia ⁊ in breui
tota futura. vñ Aug⁹. iiii li. de fid.
loquis de q̄dam Amico suo defuncto
Bñ dixit quidam de Amico suo di
midiū aīe sue. Iam ego sensi ani
mam meam. ⁊ aīam illi⁹ unam
fuisse in duobz corporibz ⁊ nō horu
ri m erat uita qua nolebam di
midius uiuere. B. super cant. log⁹
de fre. gerardo. defuncto. Cum ee
m⁹ cor unū ⁊ aīa una hanc meam
pte ⁊ pi⁹ aīam p̄sumpsit gladi⁹. et
sides mediam partē locauit īce
lo partē in ceno deseruit. ego ego
illa pcio misa in luto iacens tri
cata parte sui ⁊ pte potaui. Ad iu
dualē ⁊ castitatē in arare p̄ oppl
sio filioz q̄ facē solent sēdi mari
a. filius q̄ sunt de pou mario. ⁊ t
bulacō experta. q̄ hñt q̄ sūt in iu
gio. i. coz vū. ⁊ per adulterate uel
tram dico n laqueū nobiliam
ḡ ad id q̄ honestū ē q̄ facultatem
p̄beat sū in ped̄imto dn̄m obsecrā
di ⁊ norand' q̄d castitas uidu
alis sp̄aliter ꝯmendabil' ē i uue
ne q̄ modicū fuit cū uiro ⁊ postea

tō tempore uite sue ꝯtinuer. deh
cōmēdat anna luc. ii. h̄ p̄fecte
rat in diebz suis ⁊ uixerat cū ui
ro suo ānis. vii. a uginitate sua
⁊ h̄ uidua usq; ad annos. lxxx. iiii.
Jo⁹. P. fēt unus in dictū ē reuīca
re subito ex parte uolupran fuge
notas carnis illecebras. ⁊ calētes
ad hūc ecras flāmas. fidei ardore ex ū
guē. ⁊ nondum q̄ mulier q̄ castita
tem uult seruare debet oēs nes
p̄candi declinare. vñ leg⁹ de turtu
re in li. de na aīalū. q̄ debet se mu
tare ad loca frigida. In hyeme uo
nō appareat si manz in nido. Jo⁹.
P. castitatem credo sū suis appen
diciis. Tria uident ee appendicia
a castitati uidualī. p̄mū ē nō cuia
gari si uel in pa tomo mane ul
in templo orare. De quo ꝯmēdat
ē anna. luc. ij. Que nō discedebat
de templo ieiuniis ⁊ obsecratiōi
bz seruiens die ac nocte. Quadra
cio in uiduis reph̄endit. i. thy. v.
Simul ociose discunt circuire do
mos. non solū aūt ociose si ⁊ ui
bose ⁊ curiose loquentes q̄ nō opoz
tet. Sēd̄m ē aboz aspicias. i. thy.
v. uidua indelicijs uiuens mor
tua ē. ⁊ ē. glo. Viuens in q̄ uita
ꝯmuū mortua ē in anima. Ter
cia ē uestiū humilitas. vñ gū. x
xx. viii. Legit de thamar q̄ dep
sita ueste uiduitatis assumpsit
Aliū hītū q̄n uoluit ap̄i cū ali

† Ibi hē cānus habebit huiusmōi. Sto. p̄ebz
necess. p̄uidētiis sibi ⁊ filijs. ad id̄ ne nocere
posset impedimētū do sanctedi. j. cor. vij.

intendē Ornatus qui no labiſ
ē inea q̄ nocē hſt placē uiro ſuo
uōē no labilis imilla q̄ adhs solum
intendē debet quom placeat deo·

De castitate ministrū ecclē·xiij·

Sequī de castitate mīſtroz ecclie
ſtorandum ē q̄ castitas mul̄
decet eos Vñ apud gentiles sacer
dotes castitatē amplect̄bantur
Plato ī thimeo Sacdotis p̄dica
apud athenas separati a cēt̄o po
pulo manebant Quia gione aliq̄
eoz castitas polluet Castitas fi
guralit̄ suadet mīſtris ecclē exo·
xij·v comesturis agnū paschā
lem dī· Renes uros accingetis
ſtē eidem xix Indues inquit tu
nicas lineas ſ cinges baltheo Aa
ron ſ filios ei ſc leui xvi· semi
nalibz lineis uenda celabit Accīc
tus zona linea mīſter ecclē cas
tus ē Vnum illoz trium q̄bus
incedunt pul̄ penult· Tria sūt
que bñ gradiunt ſ quartum
quod incedit feliciter enumerātur
ſcdo loco gallus succinct̄ lūbos·
Sap̄· iiij· Oq̄m pulch̄ ē casta
gnatio cum caritate dignitatis
ſ castitate Tre· iiij· Candidiores
nazarei eius nive mundiores
lacte· Candor nivei ul̄ lacte
ē ubi castitas· Luxu· Sint lūbi
uri p̄cincti· eph̄ vi· State succīc
ti lumbos uros in ueritate· q̄
thy· iij· Vbi describi quales debe

ant ee ministr̄· eccē dr̄· quod opo
tet epm̄ ee pudicū ſ paulo post
de q̄ diaconos oportet similiter
pudicos ee ſ eidem v· Te ipm̄ cal
t custodi ſ pe v· Quicunch lum
bos mōs ure ſ thy· i· dr̄ de ipō q̄
oportet ee epm̄ ornamentum· Castitas
oppetit mīſtr̄ ecclē· xiij· octo cās·

Et notand̄ q̄ viij· cause assignī
possunt q̄r castitas multū
oppetit mīſtris ecclē·
P̄mā quod ipi debent dm̄ placare
eccē· xl·iiij· In tempore ire ac indie
cās ē reconciliatio Placare nō
ñ possunt ñ placeant· placē nō p̄
sunt si carnalit̄ uiuant Ro· viij·
Qui in carne sunt placē deo ſ̄pos
sunt· b· De aliis ire qui nō dum
reconciliati reconciliationis alterne
negociū q̄ gens que iusticiam
secut̄ apphendunt· Jeda ē quia
ipi sē loco dei io· uiue debent ut
deus spūalit̄ non carnalit̄· De
ſ spūs ē Jo· iiij· Apo· i· vidit Johs
similem filio hoīs p̄cinctū ad
mām mullas zona aurea· similis
filio hoīs ē uicarius xp̄i· qui zo
nam auream ornamenta debet ha
bē· Vna ē q̄ ipi anglicum officiū
hūt eidem dnō seruientes cum
angelis io ſ puritatē anglicam ha
bē debent Vñ mal· ii· dicit de sac̄
dote· Angls dm̄ exercituū ē· Exo· xx·
sacerdotes ſ accedunt ad sc̄ī dñm
ficent ne pereat eos Mīra ē q̄

De tẽpm.

ꝑī intendunt ſpūli gnaconi
que mūdā ⁊ ſcā ē. ō nō decet eos
intendē carnali q̄ in munda eſt
net expedit eos hrē filios carnales
ne dum ſolliciando ⁊ amor eoꝝ diui
dit ad eos ſ minuatur ad filios ſpi
rituales. Johs ew ligo magnam
ſollicitudinem ⁊ dilcom hēbat ad
filios ſpūales quia nd hēbat ca
nales. Jo. iii. Maiorem hoc gram
nō hēo q̄m ut audiam filios meos
tuitate ambulare. Q̄nta ē qui
a ꝑī ꝓfectant ſcā deo oportz
eos ſcos ēe maxime q̄ ad carnis
mundiciam. i. Le. xxi. ſō hēo pa
nes laycos ad manū ſz tm̄ panē
ſm̄. Si mundi ſunt pui maxime
a mulib; manducēt. Leu. xxi. In
cenſum dñi ⁊ panes dei ſui offert
zō ſancti erunt. Item. in eod. hō
qui huit maculā nō offerat pa
nes deo ſuo. nec accedz ad mīſtiū
eius. Macula valde turpis luxi
aē. hanc maculam dedit ſal'on.
in gl'a ſua. ecc. xl. viii. homo qui
accessit de ſtirpe ura ad ea q̄ ſanc
tificata ſunt inquo ē immūdicia
pibit coram dño. Le. xvij. ⁊ Le.
xxii. Sāficauit electa zar ut culto
diret archam dñi ⁊ pal'. xv. ſanc
tificati ſūt ſacerdotes ⁊ leuite ut
portarent archam dñi. Ysa. lii.
ſmundamī qui fas uaſa dñi Sec
qua oportet mūdare alios ō opor
tet eos ēe mūdos. ecc. xxxiii. Ab in
mundo quid mundabit. u. pal'
xxiv. dcm̄ ē leuitas. Sanctificami
et mundate domū dñi. ſlecm̄. xv
Mundati ſunt ſacerdotes ⁊ leuite
⁊ mundauit ꝑ̄ſm. i. ozach. iii.
Elegit iudas ſacerdotes ſū macu
la. uoluntarē hēntes in lege dei ⁊
mundauit ſcā. Septimū ē qui
a ꝑī hūt ſponſam nobiliſſimam
ſcīz ſapīam. ō facilius ſponſa ⁊
cubina carnali carē poſſūt ſa
p. viij. hanc amaui ⁊ exquiſiui
illam. Auuiētute mea ⁊ qſiui e
am ſponſam mi aſſumē ⁊ amator
factus ſum forme illi. pu. Prudēcia
uoca amicam tuam ut cuſtodiat
te amulie cyrica. hares q̄ in m
ſi in balſamo ſapie ī munes ſūt
accrupcōne. ecc. xxiii. Quaſi
balſamū n̄ mixtū odor mis. ps̄. elo
quia dñi eloquia casta ab affci
at. iii. q. de ſurſi: mē ſapīa. ꝑmū
quidem pudica. ē. i. pudicum fac
ens. Jo. Ama ſacras litteras. et
carnis uicia nō amab. Octaua
ē q̄ ꝑī ſunt miniſtri altiſſimi
ō decet ut ꝑī ſint ꝑ̄ ipi. decet n.
tm̄ dnm̄ hīe ꝑos ſeruientes quod
nonēt ſi mlr potestatem in cor
eoꝝ hrēt. i. coꝝ. vij. Vxor ſui corpis n
hē. r. potestatē ſed mulier. xviij.

De continentia coniugali. ⁊ p̄ de errore
q̄ dāpnat
mīmōiū.

Secō de ꝯtinencia iugali ē q̄ ꝑmo deſtruitur error ille qui
matrimoniū dāpnat. Sēd mītimo

nuum cōmēdat. Tercio ostēdit q̄
lit sit matrimoniū ꝺ tenendum. Ma
to quom ꝺ iugalis hītus. Abstīnz
a carnali opē illicito. nunc licito. os
tendit q̄ opus carnale sit licitū
q̄ illicitū. liber ꝟ. capt de veti

Circa p̄mū p̄mo ponēm̄ monte.
testimoniā noui testamēti q̄bz
dētis errorē innitit. Secō auctori
tates & rōnes quibz falsitas dē er
roris ꝺ nunciat. Qui sunt h̄ erroꝝ
nocant carbari nl' acān cui posti
ora osculant. in cui spē dicunt sibi
luciferū appare nl' acatā quod est
fluxus. defluunt. n. p̄dūcta nūcia.
Ponūt nām corpis malam cē &
cē a p̄incipio malo. & debē eam oībz
modis purgari ut aīa a nā lībē
nt. vñ nolunt fluxū illum mri
monio restrigi. Ipī dicūt opus
carnale quod cum uxore exercetur
fornicatōm cē. urentes ad hoc p
bandum illo ūbo. i. cor. vii. unus
quisq uxorem suam h̄eat p̄p for
nicatōm. q̄ fornicatio ē & cū uxo
re. Sz ūbum dēi sic ē intelligen
dum. p̄p fornicatōm. nō facienda
sz euitandam. Sic ad. iii. Xp̄t
dicit ē p̄p delicta nr̄a. non facien
da sz destruenda. & Vlgaris mod
loq̄ndi. vñ dī. Aliquis ferre pelli
cium p̄p frigus non p̄p frig facie
dum. sz removendum. Item ine
odem. hoc aūt dico sc̄dm indulgē
tiam ñ sc̄dm imp̄iū q̄ p̄rm̄ē mri

monū cum indulgeat. p̄ dict
ibidem ap̄s. Volo oēs homies
cē sicut me ip̄m. i. p̄ntes. q
dicendum est quod indulgen
a. non accipitur ibi p̄ licētia sz pro
cessione minoris boni. sīnus.
n. bonū ē mrīmonū q̄ uirgi
tas ul' castitas. utrumq; tam bo
num ē & donum dei. vñ subdit a
p̄s. Vnusquisq; p̄p̄um h̄t donum
ex deo. Alius quidem sic. Alius nō
sic. p̄p̄ hoc dicit q̄ multi omēs hoī
nes cē sicut & se. quia uellet eos
nō solum cē bonos sz & meliores.
Item in cod' dī bonum cē mulierē
nō tangē q̄ malum ē eam tangē.
sz nō sequit. sicut nō seq̄ bonū ē nō
bibē unū q̄ malū ē bibē unū. Ite
in cod'. Qui h̄nt uxores sunt tam
q̄ non h̄entes q̄ malum ē cū eas. ñ seq.
mulcē. sz non seq̄ sic ē q̄ emūt sunt
tanq̄ nō possidentes q̄ nō debent
comedē de fructibz agri empti. Q̄
h̄t uxorem ē tanq̄ non h̄ns. sic
bitum reddit & nō exigit. Ite dīs
mon; ad relinquendā uxorem. lu.
xvij. Nemo ē qui reliquit dom
aut p̄entes aut frēs aut uxorē
aut filios p̄p regnū dī & nō recip
at multo plura in hoc tempore &
ē & eternē. viij. Si quis uenit ad
me & nō odit p̄rem suū & mrem
& uxorem &c. nō p̄t mīs cē discipu
lus. q̄ uxor est relinquēda & odio ha
benda. Ad q̄ dicendū q̄d uxor re

De tẽpe.

lunq̃da⁹ t odio habenda. eo mo
do q̃ p̃r t mat. ſi mulr the ahq̃
ad ydolatr̃am vl' hẽſim. vl' aliud
ꝑtin nõ ꝛſentiatur ei tam̃ ſi bñ
ſe hẽat amanda ẽ ſicut p̃r t mr
i cor. vii. Si quis frat hr̃ uxorẽ
infidelem t ih̃ conſentit hr̃itare ẽ
eo nõ dimittat illam. licet aũt
deis erroꝛiam i ſua radice deſtr
tus ſit ú fuit deſtructus erroꝛ
manicheoꝛ qui ꝓnit duo p̃n
cipia ꝓma. unũ bonũ t aliud
malum a quo dicit eẽ ea q̃ ſunt
corruptibilia. a quo errore hic er
roꝛem hũit. cũ manifeſte
falſitas ei ꝛuinci p̃t teſtimoni
is ſcripture que ſequit. oſ. xiy.
phariſeis interrogantibꝰ xp̃m
an licet hõi dimittere uxoꝛem
ſuam. quacumq; ex cauſa. ipe p̃
miſſo teſtimonio. gñ. inculit q
de ꝛiunxit hõ nõ ſeper oſten
dens manifeſte matrimoniũ eẽ a
deo t ñ eẽ ab homine ſepandũ.
Patet g̃ q mr̃imoniuum ẽ bonũ.
Item luc. i. dr̃ de zacharia t uxo
re eius elyſabech quod ambo erãt
iuſti apud deum incedentes in
omñib; mandatis t iuſtificatio
nib; dñi ſñi ſine q̃rela. t q angl's ga
briel nũciauit h elizabech uxoꝛ
tua. parier ẽ filiũ t paulo p̃.
a ſpũ ſco replebit̃ adhuc ex u
tero matris ſue ſon g̃ mr̃imoñ
ium malum. t q ſñi hoies ſunt. rex

quo fructus, bonus proceſſit t
io u. Mater iſu int̃fuit nupci
is t ihc̃ t diſcipuli eius uocat̃
ad nupcias t fẽt ibi ieſus inicia
um ſignoꝛ ſuoꝛ. ſon honoraſſ;
dñis tot modis nupcias ſi ma
le ceſſit. Ꝛo. vii. Mulier uiue
te uiro uocabit̃ adultꝛa ſi fuꝛit
cum alio uiro. Si aũt moꝛtuꝰ
fuit eius uiꝛ. libꝫata ẽ a lege ui
ri ita ut non ſit adultꝛa ſi fuꝛit
cũ alio uiro. Item i cor. vii. Vxoꝛ
uiꝛ debitum reddat ſimilit̃ t ux
oꝛ uiro. t mox. Nolite fraudare
ad inuicem ñ forte ad tẽpꝰ uo
lentes oꝛõi t iterũ reuertamini
in idipm. q̃ iterũ. Hijs qui mat
monio uincti ſunt ꝓcipio ñ ego
ſed dñs uxoꝛem a uiro non diſcede
re. paulo p̃ t uiꝛ uxoꝛem ñ dimit
tat. Item in eodem. Alligat̃ es
uxoꝛi noli querere ſolom; ſolu
tus es ab uxoꝛe noli querẽ uxo
oꝛem. Si aũt accepiſ uxoꝛẽ nõ
peccaſti. t ſi nupſeꝛit uirgo ñ
p̃cauit. Item in eodem. Qui mr̃im̃
iungit uirginẽ ſuam bñ fac
t qui ñ iũgit melius facit. Mulier alligata ẽ legi quanto tẽpe
uiꝛ eius uiuit. t ſi dormieꝛit
uiꝛ eius libꝫata ẽ a lege cui uult
nubat tñ in dño. Ergo ſẽp nup
cie ſiũt iuxta Item eph̃. v. viri dili
gite uxoꝛes uestras. ꝛc. Item eodem.
Vnuſq; q uxoꝛem ſuã ſic ſe ipm di

ligat ꝛ i· rhi· u· mulier' seduc
ta in p̄uaricacõne fuit S Al
uabit aũt p̄r gn̄acõm filioꝝ· ꝑ
uij· sp̄t manifeste dicat q̄ i no
uissimis temporibꝫ discedet q̄da
a fid attendentes spibꝫ erroris ꝛ
doctrinis demoniorꝫ ypocrisi
loq̄ciũ mdaciũ ꝛ cauteriatam
hn̄ciũ sciam suam· prohiben
cium nubẽ· ꝛc· ꝛ eiusdẽ· v· Vo
lo uniores nubẽ· filios· p̄creã
re· mres familias cẽ· Item· he
b· ult· Honorabile ꝯiugium
in omib; supplet· ꝛ thorus in
maculatus· fornicatores· n· ꝛ
adulteros· iudicabit deus· i· dap
nabit· b· omi· immundicie hab
nas laxat qui nupcias dãpnat·
Idẽ· Rara ẽ in terris ꝯtinẽa· ne
q; pro tantillo questu exinani
uit se filius dei formam serui
ã capiens· In hac appbacõne ma
trimonij ꝯuenitur nobiscum cũ
iudei quam gentiles· Gentiles
enĩ in uenãcione hunt ꝯiugi
um ꝛ filios qui ñ erãt nati de
iugio· illegitimos iudicabant·
In hoc ꝯueniunt nobiscum sa
pientissimi ut salomon· p̄u·
xxv· Dom̃ ꝛ duricie dantur a
parentibꝫ· adiõ ud ꝑe uxor p̄
dens· Sen̄ ꝛ uxorem hũit uta
pte hẽtur i ecclĩs q; notand'
quod illi qui sunt h̃ erroris di
cunt mulierem dãpnari si preg
nans decedat in partu ꝛ ma
nifeste pateꝛ cẽ falsũ in eliza
beth Luc· i· que p̄gnans erat ẽ
salutauit eam beata ugo ꝛ ñ
repleta ẽ spũ sancto ꝛ infans
exultauit in utero ẽ· que si decef
sisset in partu saluata cẽt· par
tus· n· penam hẽt non culpam·

xv· De commdatõe mr̃imonij·

Sequit̃ de ꝯmendacõne mr̃imo
nij· Et notandum q̄ in ꝑ
quibꝫ ꝑt matrimonium ꝯmẽda
ri fidelibꝫ qui utrumq; testam
tũ recipiunt· Primũ ẽ auctori
tas instituentis ꝛ cũ alios ordi
nes instituerit aliquis sanctus ut
Aug' ul' bñdictus· Ordinẽ ma
trimonij instituit ipe deus quer
rare non ꝑt· Vñ si culpabilis ẽ
qui ordinẽ bi bñdicti ingredi
ꝯtat quod ualde culpabilis ingre
diat ordinẽ matrimonij a
deo institutum· Sed m ẽ locus in
quo institutũ ẽ· s· paradysus· Insti
tutum· n· ẽ in missio sdpre in adam·
gñ· u· ꝛ raptus ẽ adam in spũ in
ẽfluc curie celesti ꝛ ibi agnouit
unirem mr̃imonij ꝛ aũ rei ẽt
sacrãm̃tum ꝛ erat adam cũ eue
in paradyso ereẽ· mre uo in
paradyso celesti· Vñ super gñ· u·
dicat glo' Aug' Extasis recte in
telligitur ad hoc in missa· ũ mes
sit pceps fieret angelice curie
ciuitãs scilicet dei nouissima in

relliget. Vñ ewgelizans xpi
co sp̃u eructauit. Hoc nūc os ex
ossib; meis &c. Hec uerba cum
ade scriptura fuisse dicat. xp̃c in
ewgelio dñm dixisse declarat. os
rix. Vt intelligamus per illam
exalsim dīnit hoc dixisse. Tertiū
ē antiquitas. Non de nouo īsti
tutus ē ordo iste imo antiquita
te excedit omnem ordinem iuuen
tis institutum. Quartus ē sta
tus institutum. n. innocencie
in illo felici tempore in quo hō ñ
dum p̃cauat. Quintū ē quod hūc
ordinem solū saluauit dñs rem
que diluuij. In archa. n. tm̃ sal
uan sunt noe & uxor eius tres
filii eius & uxores eor. Siqui e
rant ꝛcubinarij. sique meretrices
omīs diluuio sunt submersi. Sex
tum ē quod ba ugo hunc ordinē
intrare uoluit ut; ꝓposuit ser
uare uginitatē qd nō parū facit
ad honorem matrimonij. noluit
filius dei carnem ex ea sume dñs
fuit in matrimonio. Matrimonii
pallium ē quo ba uirgo usa est
que occultauit celestem ꝛceptum
Sub hoc pallio latē uoluit fili
dei. sub hoc pallio celatū ē mysti
um redemptionis nr̃e. Infelices &
maledē sunt ille que ꝓcaus eli
guunt ee cum ꝛfusione dyabli qm̃
in ordine ē uirginis. ꝛfusio dya
boli ē stat mētricū q quū ꝓcant ē

patre & filio qñq; cum duob; frib
ul ꝛgnatis qñq; cum solutis qñ
q; cum ꝛiugatis qñq; cum sacer
dotib; qñq; cum religiosis. qñ; cum
leprosis. Infelices & sunt adultē
que mr̃imonio nō desiunt que ñ
timent pallū ē uginis in qua
re. Septimū ē quod dñs uoluit
honorare nupcias sua p̃sencia &
matris sue & discipulor suor. Jo
u. Vbi inueniunt ꝛcubinarij q
xp̃c uel ba ugo in domib; eor co
medit. Dyabolus ꝓcaus in domi
b; eor intrat cui de corpib; suis
sacrificia faciunt. Sicut. n. qui
tinent uiuunt cor sua do sacrificāt
Jurta illud ro. xu. Obsecro uos
per mīam dei ut exhibeatis corpo
ra ūra hostiam uiuentem. sic q
luxuriose uiuunt cor sua sacri
ficant dyabolo. Quom hūc ordē
ibi ubi excercur opus illud q plus
deo feret & angelis eius q aliqs
cadauer homīb;. Octauū ē qd
deus nupcias uoluit honorare
p̃mo aperto miraculo. quod fecit
coram discipulis suis Jp̃m uo mi
raculum quo aquā mutata ē
in uinum ondit cui uinus sit ma
trimonium. Aqua. n. uilis ē. uinū
p̃ciosū sic op carnale absq; mar
monio uile quidem ē opus uero
matrimoniale p̃ciosum. Vñ infe
lices sunt ꝛcubinarij qui aq fe
cerē uino p̃cioso p̃eligunt ꝓcaus

uolentes exercẽ opus illud ex
matrimonium cum ꝓuo quam
in matrimonio sine ꝓuo infelices
sunt & illi qui uinũ bonũ & pu
rum hũt & relinquunt illud ꝑ ui
no prauo uel felle mixto · hijs
illi qui ꝑplas uxores hũt & ahe
nus adherent · Bonũ ẽ excellens
bñdcõ quam eccã facit ꝛuigib;
uxẽ altare ad missam · in ꝑsenc.
dominica corpis · Qui ꝓcuus ust
ẽ ꝛcubinarius qm̃ legimus
marit · ipẽ ꝓcuus uult hre ma
ledcõm quam benedcõm · quã du
u ẽ in ꝓuo · maledcõ ẽ quicꝺ ag
ps · soluit bñdcõm & elongabit
ab eo · Concubinarij uidentur
uelle maledcõm & mito illam
habunt · Dicetur enĩ eis illo ꝯ.
xxv. Discedite ame maledicti ĩ
ignem eternum · Hijs aũt qui
bñ se hũt in matrimonio dicet
illud · venite bñdcã ꝑa me &c.
Decimũ ẽ ꝓcosus fructus qui
ex matrimonio sequit · Quant
ei iũ filij huj sacĩ · q ꝑ ꝑ adoptõ
nem fiunt filij dei · Si quis ha
bet uineam que annuatim
mille modios uini hret mul
tum amaret eam · Quantũ
ꝑ amandum ẽ matrimonium
uñ pui pcreantur cum puer
unus ꝑualeat tota uita q in
mundo ẽ · Ex matrimonio gene
rant uirgines · Vñ si uginitas

multum amanda ẽ & matrimo
nium multum amãdũ ꝯ. Lau
do uiuginum quia uigines gnãt
lego de spinis rosam de cõcha
margaritam · Valde infelices si
metrices que opi carnali inẽ
dunt & cũ qua exponendo se oi
bus ita se inquinant · nõ sunt
digne ut deus det eis fructum
prolis · sterilia facuicas · sic cessãt
seminare hj se uideant nullum
fructũ in colligẽ · Metrices hũt
officiũ in mundo uito uiguland
homines denario & denario · Vir int
ratones in uenitur aliquis qui
tale officium uelit hre · Ipe ad u
ltes sunt dampnationis huma
ne · sicut & demones · Quid dicet
in die iudicii si quaratur abeis
ubi sint filij ea · ipe dampnabunt
qui eos occiderint · Exponendo se o
nibj quasi sufocauerunt eos ·
Vndecimũ ẽ q matrimonium est
unũ de vii · sacramentis ecie · Sicꝯ
ratã baptismi lucrum proicit uel a
uo ni sacramento baptismi ita
meliam facit · non eet parum
culpabilis ẽ qui
adulterando sacramẽto matrimo
nij ita meliam facit · Xii · est
matrimonij magna q multis
ꝓt ostendi · primo ꝑ hoc quod op
carnale quod sine eo eet mortale · cum eo ẽ ueniale uel omino sũ
pcatum · Secõ per hoc qꝺ remediũ

ē ꝯ mala que er mētrico seq̄-
tur: que sunt sterilitas prolis
in effectio in cestus. Tercio per hꝝ
quia adeo efficax ē ad ꝯcordiam
faciendam q̄ deo placet deo sicut
discordia multum ei displicet.
Tom patria una uno matrimoni
o quandoq; ad concordiam redu
citur. prouiso sert sunt q̄ odit
deus q̄ septimū detestatur aiaē
q̄ illud septimū ē qui seminat inꝛ
fres discordias. Quarto per hꝝ
quod defendit hoiem ꝛ ea par
te qua dyabolus eum forcius in
pugnat. Job. xl. fortitudo eius in xvi.
lumbis eius De īnchoandi mr̄imo
Seq̄ de modo ꝛtrahendi matri mū.
monium sciendum ē quod ul
le qui uult ꝛtrahē matrimonium
primo debet hre intencōm ad dñ
m ut ꝛtrahat desiderio gnandi fi
lios. sedm carnem qui post fiant
filii dei per adoptiōm. Inullis n. q̄
dñm excludunt ab intencione su
a potestatem hꝝ demoniū. ch̄o vi
dit angelus thobie minori. In
eos qui ꝟugiū ira suscipiunt ui
dñm ase ꝛ a sua mente excludant
ꝛ sue libidini ira uacent sicut eq̄
ꝛ mulus quibꝫ nonē intellꝫ hꝝ
super eos demoniū potestatem.
Q̄ in eodem. Accipies uirginem
cum timore dñi ꝛ amore filiorꝫ
magis ꝙ libidinis ductus. Ite in
eodem viij dixit thobias minori.

sume dñe tu scis quō non luxu
rie causa accipio uxorē meā sed
solā posteritatis dilōne in q̄ bñ
dicat nom̄ tuum in secla seculoꝝ
Sedo debet eligē uxorē simulem
sibi. nobilem si nobilis ē. ignobi
lem si ignobilis ē. Hñ. u. facia
mus ei adiutoriū simile sibi.
De costa uiri formauit dñs mu
lierem ne posset unus ꝙ alteri
gl'ari se ee de nobiliori gne. sic non
formauit dñs mulierem de capite
ne crederet formata ad dñacōm
neq; de pede ne crederetur subiacē
da ut seruitutem si de medio ut
haberetur tanquam socia. Poe
ta. Si qua uoles apte nubere nu
be pari. Paritas ista non solum
attenditur quantū ad nobilita
tem si q̄ q̄ficum ad iuuentutem
ꝛ pulchritudinem. Q̄ n. uideris
ꝛ pulchra nubit senio ꝛ defor
mi hꝝ eum exosum ꝛ erit adul
tera. Paritas ista bñ in anulo
ostendit qui si strictior sit digito nō
conuenit si largior decidit sic se hꝫ
bet inter ꝟuges si sint dispares q̄ u
simul manentes non sūt ꝛcordes
ul' unus ab altō discordat. Tertio
ut cum tali ꝛtrahat que sit de p
genie bona. sicut debet duci filiam
usurarij ul' raptoris. Hec n. fuit
una de causis diluuij. Videntes
n. filij dei filias hoim. quod ceteꝛ
pulchre acceperunt sibi uxores

exomnibus quas elegant gñ
vi filiu dei uocantur qui erãt
de stirpe seth filii hoim qui e
rant de stirpe chayn Quarto
quod persona cũ qua contrahit
sit bona ⁊ prudens quod est u
tilis de magnis donis dei pu ri
x Domus ⁊ dãe dant apauis
ecclĩ xxvi Mulieris bone beat
uir ⁊ in eodem Pars bona mu
lier bona in parte bona tamen
cum deum dabit timentibus
bonis ⁊ in eodem Gratia super gẽ
tam mulier sancta ⁊ pudicata i
corde viri Sanctificatus ẽ uir in
fidelis per mulierem fidelem xvij.

De opere carnali qđ sit illicitũ ⁊ qđ li-
citũ.

Sequit inde de opere carnali qđ sit illicitum ⁊ quod licitũ.
Primo tamen uidendi aliqua quod op
illud nullatenus fiat sine culpa Primo
per hoc quod dicit Aug in li de fide ad
petrũ Sine libidine nõ ẽ procreatio
coniugalis Secõ per hoc qđ dicit
glo Joi sup i i per hoc vt in
prohibentur oblationes Impediri ora
tiones officio coniugali Inmemo
rat quia quotiens cumq; uxori
debitum reddo orare nõ possum
videtur ꝙ secundum glosam illam
redditio debiti semper hñt culpã
cum semper oratiõm impediat Ter
cio per hoc quod dicit glosa sup
i i cor vi Qui fornicatur in cor
pus suum peccat hic patet seruit aiã
corpori Sz ubi anima que debet
dominari corpori seruit ei inde
est peccatum cum sit ibi peruersio debi
ti ordinis Quarto per hoc
quod dicit ibi glo Sic totus hõ
absorbetur a carne ut iam dicta
possit ppe anime suus esse sed
totus homo possit dici caro Quin
to per hoc quod semper inillo o
pere uidentur esse immoderate de
lectatio Et dicendum ⁊ q op illud
exercet p se cum omni culpa ⁊ etiam
mixtum uitiis carnis primus e
cum sit causa prolis suscipiende
⁊ ad cultum dei educande cum aliis
debitis circumstantiis Aug Nubi
tus necessarius ẽ causa generandi
inculpabilis ⁊ solus
nuptialis Iste dicebatur solus de
esse nuptialis qui fit causa prolis
suscipiende ad quod principaliter i
stituti ẽ matrimonium ⁊ hec p
ma institutio ⁊ principalis de fide
fuisse in officium Secũda eius in
stitutio fuit in remedium s ad fo
nicationem euitandam Secũs ca
sus ẽ cuius cum pericula redditur
debitum Aug Reddit debitum nu
ptiale nullius ẽ criminis In hoc
casu iustitia mouet Tertia cau
sa cum aliquis exigit opus illud
ut caueat comparti suo ne in pecca
tũ cadat ut cum aliquis nouit
uxorem suam uecundam ⁊ nisi
quã periculum debitum ⁊ timet

xvij

de casu cuius debitum exigit. Et in hoc casu mouet pietas. Si uō aliquis excecat opus illud ut impleat copulationem suam cū pa tē ibi q̄ venialis. q̄nq; mortalis venialis q̄ copulationē ut ē subiecta rōni quod non cognoscēt eam sicut nō cēt uxor sua. Mortalis uō q̄ ādeo immoderatē copulatē cā quod cognoscēt eam licet nō cēt sua. Et in hoc casu intelligit illud ut bū quod dicit glō. super i. ad cor. vi. Omnis uehemens amator p̄prie uxoris adultē ē. Et ibidem dicit glō. Coniugalis copula nō hz culpā p̄p dei fidem venialē. Inuenio uō aug. in lib. de fide ad petrum. ubi dicit de copulatione inordinata. q̄ pena ē. Et nō sumit pro culpa. Et uel alia ut mortali. Ad aliud dicendū quod nō sumitur q̄z pro quolibz bono opere. Vel glō. super i. ad thessal. ult. ubi dicit orare qui nō cessat bona agere q̄z pro ordine uocali. q̄nq; uō pro actu. intendit q̄z alia in deū afficiat. Et iste actus excellens animę impedit opus carnale. Similiter animę uires ordinent. quia uidet cē in anima. nisi uō secundū q̄ anima regit. Et assistit in deū. Supina. Vel nō ē murum si operationes illarum uirium sibi nō vocant. Ire intelligendum ē de illicitatione. Phica que cē nō hz fieri. Ioh. super os. Connubiale quia carent pcō. nisi cū spe illo q coniugales actus quia pcenia sancti spūs dabit. Et sappha cē uideat. Et ostia gratiarum obsequia. glō. ut super id. i. cor. vi. Qui fornicatur. etc. intelligende sunt nō de opere coniugali cō cum debitis circumstantiis. Si de opere libidinoso. ubi rō uitiat. Ad id autem quod de immoderatione delectationis obiicitur dicendū ē quod ex quo Adam peccauit nō fuit opus coniugale sine aliqua immoderatione.

Sed quedam immoderatio ē que pena ē solum. Et peccatum ē que ex inordinatione seminis concupiscentie. Sed ex quo aliquis in causarum pus dictarum inchoatur opus illud. Et non pp delectationem. Et delectatio mansit in sua fines suos. Et in ui brutali nō trahit rōnem ut delectationi consentiat non ē delectatio illa pcia. Aque. n. inferiores a superioribz sunt diuise finaliter in unum.

xi. Q. i. q. ad hoc q. opus carnale fiat sine culpa. Et hoc uidetur mihi.

Et notandum quod multa requiruntur ad hoc quod opus carnale sine culpa sit. Et meritum primum ē ut fiat in eadem spē. Secundum ē ut fiat cum debitis rebus instituta. Et similibz procreans similia. Vel si fiat op in alia spē. Et pter naturam. Et tangitur exo. xxii. Qui coierit cū iumento moriatur morte. Et deut. xxvii. Maledictus omnis qui dormit cum aliquo iumento. Secundum ē ut fiat in organo simili. Si ū fiat in

organo dissimili ē pcīm ꝛ nām
quod tangitur Ro. Nam femi
ne ecc mutauīt nālem usū m
eū usum qui ē ꝛ nām Simult
z masculi relicto nāli u
su in eū dūs sius mutuerem ꝛc
Tertium ē ut fiat in organo ad
hunc usum deputato ꝛ quod
ē pollutio ex ordinaria q tang
glo. super pdcīm locum Ro.
Qui cum ipā iuge alio m q
liceat dormiet operatur ꝛ nām
Q tū ē uo nō fiat m bestiali
m q deceat rōnalem nām m. s.
doneo in fusionē semis q ad
ad uirum z receptōnē semis q
ad feminam Cont hoc uo ē illd
pcīm ꝛ nām qd enumat me
chodi int causas diuuy dicēs
multes inuesaniam ilse super
grese uiris abutebantur Q
tum ē ut psone inter quas hj
opus exceatur non sic se hēant ut
una sit radix aqua alia procef
serit ul' precesserit ab una ra
dice. eproximo. Hoc n. multū
ualet ad societatem q multū est
conseruatiua humani ge
nis. Per hoc n. q matrimoniū ꝛ
hitur cū psona nō attinēte int
societas int ꝛ sanguineos utriusq
q psone iugum. qui sibi n
attinebant Si h opus exceret
cum attinētib; hrent hostes sius
pram cohitatōm uxor sua cum

sius ꝓpinquissimis z ꝓpinquissi
mis ipā z sic in magna parte
peret societas humana z seruā
tua. guis humani Cont hoc ē
pcīm in cestus. pcīm ualde detes
tabile quod z exemplo bruto
alium nobis dissuadetur. vñ le
g in li. de nā alium quod came
lus coperto capite mas su
per eam salcauit z experimento
sublato mrem ignoscens
turpitudinis opere quod in
cepat intercepto descendit z inge
nī ado ē interfecat. Sic cū fie
ret equo z mat eius. cognoscens
mrem sub pītam mox fugit Ser
tum ē quod persone int quas h
opus exceatur unite sunt in sepa
bilit. Non n. sufficiat ut z sentiāt
mo z sensu sint formi cames hāc
insepabilitatē uidz requirt hoc
quod matrimoniū sacīm ē ma
trimoniū spūalis quod int xpm
z ecclām. eph. v. Sacmentum hj
magnū ē ego autem dico in xpo
z ecc. vñ cum illud matrimoniū
sit insepabile debz ee. Scdo fruc
tus ad q ē matrimoniū ordinat
bilitas. destruitur n. proles sicut
datur. iij. q. iij. dixit quidam qu
l' filius erat unius ad regem q
eum miserat diuidi. Obsecro dō
mi date illi infantulum uiuum
ne. Siquis tam obiciat quod qñ
sint ples pr diuidi fructus. dicēd

q. sic q
reprīat
insepa
bilita
tē mri
mony.

z mrimo.
nium ale
gat.

ē quod nec uīc diuidi pt quō ōs
filii sūt pris sicut matris et
omis teneant tam pfi quā ma
tri tam pr quā mr omibus.
Tercio fidei integras sīq quā nō
t securā ꝺra eras. Si separari deb e
rent non ꝺsideret unusq; qui
gum de alio nec unus fidelis
eēt alteri. quantū ad bonor ꝺuī
cationē. pii. ꝺfidit in ea. cor unū
sui. Quarto magnitudo amo
ris qui ē inc ipōs. maxima. n. ui
detur eē mr amores qui sūt tō
ne cānus. cfi et amore patris uel
matris uideatur pualē sc̄m
ō. xix. pp hoc relinquet hō pa
trem. et mrem etc. cum aliqua
unio oppium īseparabilis sit uo
mero aliq mentalis unio ui
di debē eē inseparabilis et maxīe
uidī de illa. q ē maritalis amo
ris que maxima et familiaris
sima uidē eē. Prob. Si omī ppe
diligit qui amicus est nulla
ad uersitas debet separare ami
cam ꝺ iugum. Quīo societas
ꝺsanguineor ꝺiugū ipis media
tabz ꝺtracta. que separabitur si
matrimoniū eor dissoluat sicut
mediantibz illis sociati fuit. q
societas cum adeo sit rei uale
grata. ab homīe separanda nō ē
Tonc unitatem inseparabilē
ē pcām fornicatōis. Septim
ē ut id op excecat int personas

que sunt unice singulariter
unica. et unica debet eē ad qd
facit magnitudo amoris. Si
enī maxim amor carnalis
et familiarissimus ē inter eos
enī unica debz eē amor ille. Q
enī ꝺ. super hūōdi antiā dici
tur uni soli ꝺueīr. Hec sin
gularitas unitans in anulo ꝺ
rendie qui unicum digitum
cap. Si quis tī obiciat q unus
debeat multas hrē ut sic mul
ti procent cultores dei cū un
hō sufficiat multas fecūdare.
Rndendum ē q dōs nō tm ꝺ
tendit multiplicatōm gnis
humani q ad unum q̄tum attē
dit eius multiplicationē q̄tum
ad minimum et frequentius qm gī
nantur nō sūt nī cultores dei
ecc. xv. Nō ꝺcupiscit deus mul
titudinem filior īfideliū et in
ualuum. Lu. xxii. Venient dies
in quibz dicent. Beate steriles
et uentres q nō genuerūt. Luc
pauissimi eēnt cultores dei ppe
p̄mor pcm tm nolunt dīs ꝺ
dināre ut adam hrēt duas ux
ores simul ut sic actus mltiplī
caretur genus humanū. p. p
m q genuit adam malus fuit
s. cayn. Vñ pz quod actus genu
it imitatorem dyaboli quam ei
torem dei. p. Alia magna ui
di in ill de na. Aliū raro gnant e

lephas ⁊ femina ceſſat ⁊ cen
nio poſt partum adultu ⁊ ca
mela per ānū ꝓaucos ⁊ gnāt
quia unicū fetum cū aīalia p
ui corpus gnent multos ut
ibidem legitur. Sicut hō max
ime dignitate inter animalia
non ē mirū ſi raro ⁊ paucos fi
lios generet. ꝑ. Quōd ꝙ ſufficꝭ
multas fecūdare uir ſufficiat
uni proli ⁊ ei ſū periculo animę
ſue nocta pudē. Leg̃ in lib̃ de ui
alīū de aquila q̄ualde ḡuatur
inuido ira q̄ uenaī ñ poſſit uō
nō ſufficiat plus paſce q̄m duos
pullos. Vñ cāū ouiū pcat ul' rec / ſuū
cium pullum. Siquis ſi obiicia
at quod ſaltem in pncipibz qui
ſufficiāt prouide multas ro le
rabile erit quod un' hēat plēs
de ē q̄ freq̄ncius ibi munus
ſufficiant prouide uxoru ⁊ filiu
is ſuis ſū periculo animarum
ſuaz ꝙ alīū ꝑ. Multiplicacō do
minoꝝ deſtructō ē terrarum.
multiplicans hēdibz ſeq̄ diui
ſio regnoz q̄m ſequit̄ de ſolo
eoꝝ. ch. xii. Omē regnū in ſe
diuiſum deſolabit̄ur. Iē mul
tiplicans pncipibz multiplicā
tur mala. ſuper terram. ⁊ ma
ch. i. leg̃ de alexandro q̄ diuiſit
regnū ſuū puis nobilibz qui
ſecum erant nutū auuenru
te ⁊ ſubd̄. Optimū put eius

regnum unuſquiſq; in loco ſu
o ⁊c. ⁊ ſe. ⁊ multiplicata ſunt
mala infra. q̄n aliquis pnceps
hēt duas uxores ſucceſſiue ux
ē pax ⁊ filios qui ſunt exillis
uxoribz ꝑ. ſtollet pnceps ab alio
fecūdā in uxore ſua. ⁊ ipe n poſſ
fecundare. vñ nec ipe uelle debz
⁊ ſi uxor ſua ſtilis ē ex alia fructū
hīē. hoc. n. ē de iure naturali ut
ū faciat alīū q̄d ſibi nō uult fieꝭ
ꝑ. Vix perfēa pax ſeruaī poſſet
ſi unus plures hēret. Conqueſ
tā ſara. Gñ. xvi. q̄ ancilla ſua
agar ꝓempnerat eam cuipā
uirū ꝓūcaliat. Hya dixit ra
chel. gñ. xxx. Parum ne t̄ uidē
quod ꝓripuerit uī ma. ⁊c. Cont̄
hanc ſingulāitatem ē pcīm ad ul
tū. Octauū ē ut ſi moueat ad o
pus carnale delectatō ꝙ ul' bonū
prolis ul' iuſti ul' pietas de aulz
pus tractū̃. Bonum ē ut opꝰ ī cho
ato rō nō trahat ut conſentiat de
lēōi. vn' alīq̄. n. tempt̄at ꝙ ꝓcipis
cencia ſua. abſtractus ⁊ illectus.
Decimū eſt ut eligatur tempus
in q̄ liceat op̄ illud exēc̄. Abſtinen
dum. n. ē ab illo opē tpe mīſtruoꝝ
Leū. xvi. Si coierit uir cū mulie
tpe ſanguinis mīſtrualis in mēd
erit ⁊ eſdem. xviii. Ad mulierem
q̄ patitur mīſtrua nō accedes ⁊
ſ Aug̃. q̄ tūc abſtinēdū ē ab illo
opē ꝓp̄ prolis corrupcōm. Ꝺ dicit

De rēp.ª

quod nunc ꝯcipiunt mūbris dāp
nara cecr clausi leprosi ꝫ rē ype
sac. Aug. ꝑp dies ꝓcessionis ꝯa
luans abstinendū ē ut facili in
petri possit quod postulatur ꝫ rē
tempore quo uxor grauida est
vñ elephāt pregnantē fetam
nō tangit ut legit in lib. de nā
alium. Undecimū ē ut locus
sac. caueat. non n. excendū est xviij.
in loco sō. D rēpmca f uisū ꝯ audi
Dcō de tempane delcom que tū q
fit sedm gustum ꝯ tactum olfac
d ē de tempane que ē sedm ui tū.
sum ꝯ auditū ꝯ olfactū. q nō
d q tū uisus in oīb; animalib;
sit sup auditum ꝯ sub uisu ol
factus ut legit in li de nā alium.
piculosior unde ēt uisus ñ restre
nec q auditus ꝯ olfactus vñ scrip
tura nobis multū suad;
restenacōm uisus. ecc. ix. sle re
spicias mlrem multiuolām ꝫ
eccē ugine ne spicias ꝫ rē noli
ēcumspicē in uicis ciuitatis. ꝯ
ueritū. sle ēcumspicias spem alie
nam. Eusdem. xxv. sle respica
as mlris spem. ꝯ xli. sle respica
as mlrem alienā uiri. Causas
q uisus sit periculosus requi
re in tractatu de luxuria. cap
de aspū mlrum. de restenacōne
ne uisus ꝯ auditus hēntur. ysa. xx
xiii. Qui obturat aures suas
ne audiat sanguinē ꝯ claudit

oculos suos ꝛc. Visus ꝯ auditus
iudentur habere curiositatem
qm saciabilem. eccēs. i. sion sa
ciatur oculus uisu. nec auris
impletur auditu. Greg. gra
ue curiositās ē uicū q dam
cuilib; mīē ad inuestigandam
uitam proximi extrinsus ducat
semper ꝯ sua intima abscon
dit ut aliena sciens se nesci
at. Ide. Curiosi animus q to pi
rius fuit alieni tanto sit igna
rius sui. ꝯ notād q auditus ama
ns ē temperand. pmo amusi
cas Job. xxi. Tenent tympanū
ꝯ cytharam. ꝯ gaudent ad sonū
orgāni. Ducit in bonis dies
suos ꝯ in pūcto ad inferna des
cendūt. ysa. v. cythara ꝯ lyra. ꝯ
tympanū ꝯ tybia. ꝯ uinū in
uiuis uiris. ꝯ op dñi nō respica
tis. Antigon alexandri pedago
g. cytharam ē fregit ꝯ uetat di
cens. Etan tue iam regnare ꝑ
uenit puerat in corpore regni
uoluptatē luxurie dñari. Sed
a lasciuo cantu uel colloquio
mlrum vñ ecc. ix. dr de saltatri
ce. sle audias illam ne forte pe
as efficacia illius. q in eodem
dr de mulie aliena. Colloquiū
illi qui ignis exardescit. Tertio a
malis pri. ecc. xxviii. Sepi au
res tuas spinis ꝯ noli audire li
guam detrahentem. Quarto ab

a. Audit. a mal. rēpand ē.

nis ꝑpis que adulatores solent
hoibz ad memoriam reducē se
ti· Sic nēs es adulacōes cui
ca· sic q̄ tam triste laudari ac
pibz q̄m si laudis obturpia· Idem
difficillimū op' ꝛancie est as
sentacones adulatorū repellē
quor sermones aim quadā uo
luptate resoluūt· Quinto Asi
auitate ꝑpi cauē· Greg· Dum
blanda uor q̄rit soba uita· dese
ritur· Olfactus ꝛtempand' est
Asuauitate odorum· cū sc̄ptū sit
ysa· iii· Erit ꝑ suaui odore fetor
Vna pena in fernalis erit ferue
sulphuris· ps· Ignis sulphur ꝛ
spē ꝓcellar· ysa· xxx· Flatus dñi
quasi torrens sulphuris succēdēs
eam· Incipit tractatus de for
titudie·

Ō de prudenc̄ ꝛtempanc̄· dē de fortitudie
De qua hoc m̄ dicetur· ꝑmo ponit
duise accepcões h' nois fortitudo·
Scdo duise descripcões fortitu
dinis· Tercio ea que pertinēt ad
eius ꝛmdacōm· Quarto dicet
de hus que uitiant fortitudinē·
Quinto de partib; ipsius·

Circa ꝑmū notand'

q' nom̄ fortitudinis sumit
q̄z pro fortitudie cēli· q̄lis fuit
fortitudo samsonis· Hec fortitu
do uid' ee ꝓuenc̄ facile agendi ꝛ
difficile a ꝛtranquillo patiendi· Mō
q' uo pro fortitudie ai ꝛ sic sumit

·j· fortitudo distinguit·

quadrupli· Uno modo gñaliter
ꝛ sedm hoc fortitudo reputi ꝑt in
omi uirtute· ꝛ omis uirtus fortitu
dinē hit respectu actui sibi ꝓpij· ut
ꝓtinencia ꝛ luxuriam ꝓpiū usu
Accingit fortitudine lumbos su
os· Ad fortitudinem istam pertin;
nomi ope mirabilis facē nequd
min· Alio modo nom̄ fortitudi
nis sum̄ large nō tam̄ ira gñali
sicut ꝑus ꝛ fortitudo hoc m̄ accen
ditur ee difficilia· passionib; siue
sunt exteriores passiones siue interiores
Exteriores passiones sunt dampna
rerum ꝛ tumelie ꝛ molestie ac
ꝑpus ab alio illate· Passiones in
teriores dicunt' ille ꝛtra quas ex
tam hit tempancia· ut sapiens q
tur ꝛ appetitiue sensui passiones
ingerunt· De passionib; hus d'
phs q' tempance uite sūt difficiles· Sic accipit' ꝛ pl' ulm· simili
ter eremi forte quis inuenet te· sim
liter fortis ecc· que ꝓamore ꝓpri
spera ꝛ aduersa ꝛtempnit· Con
tempne prospa tempanae ē· ꝛ nul
lius in lib' de officiis dicit· q' fortis
ai ꝛ magn' duab; reb; fertur
maxime quarū una interū extr
naz despicatione ponit· altera est
ut sit ira animus animo ut resgē
rat magnas ꝛ maxime uales·
ꝛ ucheme arduas ꝛ plenas labo
rū ꝛ periculoz· ꝛ Aug' in li· de lib' ar
bit· q' fortitudo ē affectio aie q' ois

sic ad tē ꝑtem gēralē ꝑtinet ne animi

incōmoda ⁊ dampna rerum nō
potestate nr̄a ostructarum ocump
nimus · Res nou in potestate nr̄a
ostrui te sunt ea q̄ nobis minus
auferri possunt · Tertio mō stric
tius sumitur pro fortitudine s-
que attendit cē ea · que sunt dif
ficilia · in passionibz exteriorz ira
q̄ nō ꝓphendit rēpantiā ⁊ sic su
mit ab aug⁹ in libro de moribz
ecc · Amor inquit ille de q̄ loq̄m
q̄ tota sanctitate inflāmati cē
ostendm · in ñ appetendis ulis tem
pans in amittendis fortis inueni
tur · Quarto strictissime sumitur se
cundm q̄ nō attendit cē q̄cūq; difficile · in passionibz exteriorz sz tantū
cē exteriores passiones que corpus
infligunt ⁊ nō extendit se ad
dampna rerū · Sic uidē aug⁹ su
mē fortitudinem methyca · ij ·

fortitudo describitur ·

Greca sedm nomē dr fortitudo
sic describ ab aug⁹ in li de mor
ecc · fortitudo ē amor oīa tolans
ꝓpter id quod amatur · Sz uider hec
descriptō non solum conuenire for
titudini sz ⁊ fidei spei ⁊ caritati
⁊ amori · de fide · n le · i · pe · penul ·
Cui resistere fortes in fide · glosa
gē tang⁹ mur⁹ · De spe hebre · vi ·
fortissimū solatium habem⁹ qui
fugim⁹ ad tenēdam ꝓpositam spē ·
glō · que nos mouet ad uerstrare for
tes faciat uolentes ad horam pati

ur uncternū regnem · De cari
tate · i · cor · xiii · dr quod oīa suffe
Cant · ulc · fortis ē ut mors dilec
tio · De timore iob · iiii · V ē timor
tuus ui fortitudo tua · glō · has ui
tutes ordine ponit · Sicut
inuita scli audacia fortitudinē
timor debilitatē parit · ita inui
dei timor fortitudinē · Ad hoc dr
quod spes ⁊ fides ⁊ caritas ⁊ a
mor · Aliq̄ facit aliquē fortem
ad aggrediendum terribilia uel sus
tinendum difficilia ⁊ aliq̄ fortitudo quia actus illi ꝓpe stat a
fortitudine originaliter · ad ag
grediendum terribilia ⁊ sustinendum difficilia · ꝓducta ui for
tem faciunt eo mō quo attendit ī
examine mundano q̄ bonum q̄
ꝓponit in medium certantibz
dum uidz abeis speratur habi ⁊
desiderari mouet ut utilius
certent · Sic ꝑmuit certū dum
per fidem aspicit ⁊ per spem spe
ratur ⁊ per caritatem desidera
tur hoīem exercitat ut fortius ē
ret · Timor ⁊ filialis sit castus
cui causa ē amor dum nunq̄ sepa
rari adeo q̄ amat · et hoc plus dr
iungit ⁊ fortius et ad heret ·
fortitudo ⁊ sic describit super id
ch · xuu · Erant · uii · milia hoīm
qui manducauerant · Glō · fortitu
do ē stirmuras aīe ꝛr molestias se
culi · nullus uō in ꝓma rethorica

cam describit fortitudo ē sidera
periculoz suscepcio ⁊ laborum p
pssio. Idem fortitudo ē magnarū
rerū appetitō ⁊ hūiliū ꝺempcio ⁊
cū rōne hūiliatus labor ꝑssio. I
dem fortitudo ē rōnabilis aggressio
tribuluum cum ꝺstantia eoz ꝑssi
one. Ois acrobi fortitudinis est
animum supp̄ periculi me tū a
gē tuch q̄ n̄ ēpia metue l' prospa
ul' adusa fortē tolare. Az fortitudo ē ūtus dificultū monū i pas
sionib; operatiua gīa boni ⁊ lo
q̄ Az. de passionib; sue molestiis exīoub;. iij. ꝓte ꝯmdat fortitudo.

Seq̄ de his que pertinēt ad ꝯmdacōm fortitudīs
sciendum g̃ quod ad ꝯmdacōm
fortitudinis ꝓmo ualē ꝓr exēplis
ad monitio quam scriptura sa
ē facta de ipa Ios. i. Confortare
⁊ esto robust. Sile hēt deus xxu.
⁊ .ui. ℞. u. ⁊ dauid i. Item dño uu
fortē aīo esto. Simile eidem vu.
Dcō quod uirtus fortitudinis
plus uidet hre ūnoscitatis ceteris
uirtutib; Vñ nom ūtutis antiqui
ē fuit solius fortitudinis ut ait
tullius. Tho q̄ h ūtus multū ꝓpe
tat statui mentis mūdi. n. ista lo
tus ē labor ⁊ certamis ideo in uita p̄senti ualde necessa ē nobis fortitudo. Gal. vi. Dum tēp hēm
operem bonum ad oēs. eccēs.
ix. Quodcumq; ꝓt manus tua

iii. pt'.

a face ut hanc operare quia nec
opus nec ro nec scīa nec sapīa erit
apud inferos quo tu properas. Job. In
mūdo isto q̄ instabilis et caminus
pōna sum. eccē iii. Temp belli in
pñti et ura hois super ter. vñ illa pars ecclē que militans ecclia uocatur q̄ fortitudine debet ee munita in pñti
pū. ult. fortitudo ⁊ decor indumē
tum eius. ysa. lii. Induē fortitudine tua syon. Si sīt fortitudine
sit. necē hēt fuge hostes suos q̄
inermis. tre. i. Abierūt absq; fortitudine aīe facient subsequentes.
Ētus fortitudīs insuperabilis est.
Tot ei mūdus nō posset deuincē
unū hoīem inq̄ eet ita fortitudo
animi. Sīc fatalius est genē u
nam q̄ uirum unū deuincē. Sīc
fortitudine aī q̄ nichil ē fortitu
do corpis. eccls. ix. Vni me ad alia
tudiq; sub sole nō uelocium ee c
sium nec fortium bellum. ysa. v.
Erit fortitudo ura ut fauilla
stuppe. ⁊ euadē. xxx. Erit uobis
fortitudo pharaonis in confusiōm.
Ētus fortitudinis dīm letificat
sceīm. viii. Gaudiū dīm ē fortitudo ura. de hostib; triumphat ii. Esdre. xxii. Sectamini me fortitudine ad
plium curuastis residentes mi
chi subter me. Homini bona seruat
Luc. xi. Cū fortis armat custodit
atrū suū in pace sūt oīa. ⁊ c. Item

hominem dicat. pu. x egestate
operata e manus remissa manus
aut fortium duricias parat. e
uisdem. xv. Robusti hebiunt diui
cias. xxvi. Cogitationes robus
ti semp in habundantia omnis
autem piger semper in egestate est
Item homine nutrificat. pu. xii.
Iam fortium comitabit qui aute re
missa et ebrias seruet. Ipa. xl. reg
nu celoz occupat violenti. et uio
lenti rapiunt illud. nu. de hijs q
iungant fortitudinem.

Sequi de his q iungant fortitudi
nem. q uidentur. xii. ee. p mo
uuiat ea maioz exhortatio de
ut. xx. Appropinquante iam p
lio stabit sacerdos ad acie. et lo
quet ad pplm. Audi isrl. uos
hodie pr inimicos uros pugnat
micias no pmescat cor urm.
re. et y. sbach. ule. legit de mach
abeo quod armauit sdcos ñ cu
pei. et haste munitione et sermo
nib; optimis. et exhortatib; et
in eodem. Exhortatu utiq; sermo
nib; bonis ualde stabilitur ani
care. et confligere fortr. Sedo exe
pla robustoz. vñ. ii. machi. vi. ij
modo uita decessit eleazar me
moriam mortis sue exemplum
uirtutis et fortitudinis delinquis.
ad exercitu. b. ad tres de monte
dei. Rustatis duos hr filios fortis
lacertos exercitatio hoc facit. Si cor
pore nõ molliscat. uoluntas fa
cit usum. usus exercitii. exercitio
uires. in omi labore suo subm
nistrat. Quarto fides meret fo
rtium opm ostendendo. ii. pal. xv.
Confortamini et non dissoluent
manus ure. erit. u. mices oper
uro. Quinto timor. pu. xiiii.
In timore dñi fiducia fortitudi
nis. Timor ei expellit pp quod
ul' solum ul' maxime timendum
e. s. pcm. ecc. i. Timor dñi expel
lit pcm. io mito hoiem reddit
securum. Item timor facit hoi
nem pure operari quod ualet
ad fortitudinem. Job. xvi. Mundis
manib; addet fortitudine. p trea
timor facit hominem in se defi
ce. ideo in deo roborat. b. in ser
monib; uiris proiectis in firmi
tas q media manu requirit et
salubre ase desiat q pfiat deus.
Item sup cant. Opprandat fir
mitas q xpi unitate pensat. qs
dabit m in solum in firmai si pe
nitr destitui et deficere a me merip
so ut dñi unitati unite stabiliar.
Sexto spes ysa. xxx. In silentio et
spe erit fortitudo ura. Spes for
tem efficit faciendo omipotentem
inimicu. phy. uu. Omnia possiti in
eo qui me confortat. Septimo ca
ritas et hoc duplr. uno ri ad
uicinum primi hendo. pu. x
viii. frat' qui adiuuat a frate.

qī cuuras firma eccs uii sñi
duo ee fint q unū hñt u emo
lumū societas siue suum ecc
dit abalco fulcaetur ⁊ incodē si
quis pualiuit cont unū duoꝝ
sistunt ei sed m uiraq adhe
do Greg in moz Qui uiran in
her uanitate nullo mō succūbit
q dum foꝛa pcc cogitōis intus
intencōm fixerit omne q foras
mutabilit agitur ad arcē mas
minime pētigit Octauo sap
pii xxuii Vir sapiens fortis est
⁊ uir doctus robustus G in moz
Valde fortitudo destruitur nisi
per silui fulcat Rono cēpan
cia q in prosperis seruat G imo
ral sulla ad uistras deiect q pro
spicas nulla corrumpit Idem in
hac uita q nulla prospera appe
tit nulla aduisa pertimescit p
m pruet ad pēpanciam sed m
ad fortitudinem Decimo disci
plina corpis q hostē domesticum
debilitat b Quid mirū si hostē
debilitatu tu fortior effici's Vnde
cimo ela pu xxii victoriam ⁊
honorē acquiret q dat munda
cor xxi de elemosina Super scu
tum potentis ⁊ super lanceam
aduersus inimicum tuū pugna
bit Duodecimo ozō q multū
ualet ad fortitudinē de celo n
fortitudo ē i mach iii exo xvij
Cū leuaret moyses manus ū

cebat isr'l v. pte Diuisio fortitu. nſ

Sequit de partib; fortitudinis
Storand g q tullius in pma
rhetho uii partes ei assignat sci
licz magnificentiam fiduciam pa
ciam perseuerantiā macrobius u
vii partes eius tangit magna
nimitatem fiduciam securitatē
magnificentiā ⁊ stantiam to le
rantiā firmitatem Quidā uo
vi partes tm modo assignant s
magnitudinē fiduciam securita
tem pacīam ⁊ stantiam magni
ficentiam ⁊ sanus rōnabiliter u
dent posse pī hec vi partes for
titudinis fortitudo u debilitatē
ai expellit a magnitudinē ai effici
t debilitatem expellat patet ex
hoc q fortitudo debilitatē oppo
nit Q magnanimitatem effici
at patet ex hoc q fortitudo dicit
magnanimitas a sen inli de uii
tiis; principalib; explet tūdam
mi debilitas p ma ē nimia passi
bilitas a malo futuro q timiditas
uocat pt q dissuadet cet vii sol
ē pusillanimis in animo tuo ⁊
reprehendit os viii timidi estis mo
dice fidei Seda ē nimia passibili
tas a malo p̄senti que ē qī quedā
reuelatio uel mollities cui signū
ē facilitas dolendi que in frmitas
in quibusdam qui querunt secun
dure agi uel sibi dura uba dici
Tercia ē instabilitas q simil' cū

tp ā debili tas.

debilitari uirgesibalis q̄ de fa
cili in omnē partem flectitur
Contra has tres infirmitates
sūt tres pres fortitudinis. Secu
ritas timiditatem. pacientia
ira deām remitudinem cōstātie
contra instabilitatem. fortitudo ī
q̄ magnitudinem aī efficit tres
hr partes. Ipā enim quant ad
actus suos hr principiū medium
finem. Quorum ad principium
pertinet adam magnanimi
tas que ē rōnabilis aggressio re
tribilium. quorum ad mediū fidu
cia. q̄ ē ira spes perducendi rem ad
finem q̄ inchoata ē. Quorū ad fi
nem magnificencia q̄ ē rerum
q̄ geruntur felix. sūmacio. De
Inter has v pres securitate
fortitudinis p̄mo de securitate
prosequemur que ē in timidi
tas mali. unde illud ar. 1ers methy
ca. fortis ē in timidus mali. et de
scribitur sic. Securitas ē hītus
sedm q̄ imminentes in modica
res et rei inchoate affines ñ formi
dant. vel aliter hec descriptio secu
ritatis ad inimiditatē. que ē p̄t
rei inchoatōm Securitas. mē
datur nob in leone. p̄u. xxviii.
Justus ut leo confidens absq; terro
re erit. Eiusdem xxx. Leo fortissi
mus bestiax ad nullī pauebit oc
cursum. et notād q̄ sedm phm. ē
congregata sūt in homine se

cundum rōnē dispersa sunt in
brutis sedm naturam ut castri
tas in elephante libalitas in le
one. vñ dicit in libro de nā ali
um qd̄ mulpes secum leonem.
quia ē animal. nūcatiū pdē
stans uictuq; ī magno. ysa. lu
Quasi agnus coram tondente
se obmutescet. modestia in ascēdi
in columba. Je. xxv. fra ē ira ī de
solacōm a facie columbe. Glo
gg. quando nulla furoris tequa
litas reperit furoē dñi iram co
lumbe notauit. ut cui iuim dine
districtionis inperturbabilē de
mōstraret. iram dicit columbe.
Securitas igitur hr cū amore
securitas ostīm ē ira aspera for
tune solacium dare. de quibus
solacijs agit sed in lib de reme
diis fortuitox. deq; ibis pauca
ponam. Si moueris inquit. ira re
spondet. hac ydiaone inclu ut
exurem. moueris. peregrinatio
ē uira. cū multum ambulauis
dū redeundum ē. Si moueris.
stultū ē timē q; uitare nō possis.
Istud ñ effugit etiam qui distu
lit. moriens. nec p̄m. si ultimus
omīs re ante cessemur. omīs re se
quentur. Si ē peregre moueris
ego quod debeo solue paratus su
uideat fenerator quo me appel
let. Si ē iuuenis moueris. Opti
mū ē antequam optes mori op

ira fugae ne furoris dñi.

amū ē mou cum uiuat uiue
Juuenis moriar· forsitasis alic
malo fortuna te subducat· ꝙ si
nulli alii certe saltem senectu
ti Jnsepultus iacebis Quid a
ꝙndeam q̄ ugilianum illud· fa
cilis iactura sepulchi· Si nichil sē
cio ñ pertinet ad me iactura cor
pus in sepulcri Si sensao omnis
sepultura tormentum ē· Quid int
ē iguis an fera· me ꝛsumar· an
rpe oim ultima sepultura· Non
defunctoz cura· sed uiuoz tuen
da sepultura ut coꝝ uisu ꝛodo
re feda remoueat Jdem in lib de
naturalibz Quesionibz Nichil
refert quam minax mors ueni
at quod a nobis petit minimū ē
hoc senectus a nobis ablatura ē
h auriculę dolor· h humoris corru
ptꝛ hūdancia· Pusillares ē hoī
nis uita· ꝙ ingens res ē tempꝰ
uite· hāc quo tempꝰ sc securus
uidebit maria turbari· stellas ꝙ
inferoz regna tergantur· stabit
super illam uoraginem· intrepi
dus ꝙ forsitan quo debebit cadꝰ ꝙ
silicet Quid ad me quam mag
na sint quibꝫ ego ipm̄ petere nō
magnum ē· Si uolumus tm̄ quil
le degę anima· in ex pedito ē hīda
sii illam in sidie siue morbi pe
tant Jdem in eodem· Nichil int
ē utrū me lapis unus elidat an
toto mōte p̄mar Jdem egregie

uagellius si cadendū inquit
ē e celo cadi uelim ꝛra mo
rem mortis uale possunt ꝛti so
lacia· que ex scripturis duūtis col
ligunctur· p̄mum ē quod ipa
hostem nr̄m familiarem occid
s· corpus· Gal v· Caro concupiscit
aduſus spūs ꝙ spiritꝰ aduſus ca
nem ꝛc· Sapiens· Nulla pestis ef
ficacior ē ad nocendum ꝙ familia
ris inimic Quodm ē q̄ hostium
nobis efficiat carcere· in mundo
in quo capti detinem corpe s· p̄s
sōm aliam ligam· Educ de car
cē aiam meam ꝙ sunt quidam
adeo assueti miscie huic carnis ut
nichil timeant nisi q̄tum hostiū
in hoc carce ul' exitum· Sepe ꝙ re
pagula ab in carceratis odio ꝺ
lent· habi non lib exitus· Terrā
ē quod nos expedit ab onē cophi
ni· in mundicia plenū· Sap· v·
Corpus q̄ corrumpitur aggra
uat animam· Quarum ē quod
finem imponit peregrinacioni labo
riose· ꝙ amaritudinibꝫ plene· Ꝺ·
Quid ē uita mortalis nisi mia· ꝙ
quale sit fr̄es mei ꝑpendite minuā
lassari ꝙ uam nolle finiri· Jdem
uita presens laborib; plena ē· cū
luctu agitur· ꝙ cū cū lacrimis amit
tit· ccc· xxx· melior ē mos qui
uita amara· Quinū ē quod leuiꝰ
equū oī gnē uiaoꝝ quadrupedia
bis occidendo deterrariū oppimū

nobis restitui facit. Equus uicto
ſus corp̃ ē ab hoc equo expediri de
ſiderabat paulus. No vii. cū di
cebat Infelix ego homo quis me
liberabit de corpore mortis hui. Tri
bus de causis timet miles equū ſuū
amittere. ul'quia nō ē ſecur' de emē
da. Vel quia timet capi equo a
misso uel pp equi bonitatem. ſtul
la uo hanc rerum causam ē in cau
ſando. Securus ē ei de emēda ser
uus dei. amb'. ſnon nō timeo q
bonū dnm habeo. et u. machi. vi
dunc unus de septem fratrib' bone
memorie. Celo inquit ipſa possideo
ſi pp legem dei ista despicio quia
me ea recepturū ſpero. ſnō timz
ſeruus dei capi equo amisso.
time eni de manib' hostium libe
ratus ē. ps. Laqueus contritus ē
et nos liberati ſumus. Eq' iste est
adeo uicacius ut oprandū ſit ab
eo liberari. ſtēntas uite periculū
ē. Mors prius ē periculose nauī
gationis in mari h' mūdi. uerta
bulum b. Petri multa pereūtium
multitudo. et miſerunt in naues
Massilie. de uii' nauib' ū pe
rierunt in mari huius mūdi. de uii'
animab' uix euadit una. Septe
nū ē mortis nāles. Sed ſtul ti'
ē pernitiosior hostis quam que
audacem angustie faciunt. Pa
tria conantur animi magnus
Ac prudens. Cogitem' nos q' tū

ad mortem nec de re ſi de die q
ritur. ſtone tempnēs eum. q
uin' moriturus ſtinuis. bñſi
ei loco peteret ultimū cruciem āputari.
Idem facam'. magni estimamus
tardius mori. Idem in libro de
nāli lib' q'nib'. ſtullū mai' ſola
cium mortis quam ipa mortali
tas. Octauū ē moriendi timui
tas. Sen' Quid times quod cer
tū q' experiris. Idē contidie mo
rimi'. contidie aliqua ps uite de
mitt'. et nunc quoq' cum crescam'
uita decrescit. Nonū ē mortis p
pinquitas. Crisostom' Si gtis
post modicum moriturus ſum'.
cur in causa dei cum gliā ñ mo
rim'. ut fiat uolūtas tua. ñ quod
futurum ē necessariū. Seneca.
Nemo tam timid' ē qui malit
semper pendē. quam semel ca
dē. Idem. Terra' ſi in nauigatio
ne sola. puras mi nimium ē
quo morte uita diuidit'. In
omni loco eque tenue intuitu
lum ē. nō ubique se mors tam
pp ostendit ubi q' tam pp est
Deus mū ē mors xpi. Hebr. xii.
Curam' ad ppositum certamen
aspicientes in auctorem fidei et
ſummatorem ihm. qui pposito s'
gaudio ſustinuit crucem. Au
g'. Magna ē ſolacio mbris a
capite quod xpc q' ē
ſapia dei patris gaudiū mū

pditos tuum
oēs restituat
ad mortem.

di fugit ⁊ ad mortē uoluntarie ue
nit. ēntissimū arguūtū ē quod
mors seruus dei tm̄da nō sit. Vn
deam ū ē amantissimu ⁊ sapien
tissimi patris p̄as. Hoc solacū
adhibuit dñs discipulis suis di
cēs se p̄ suam resurrectionem.
Data ē mi oīs potestas in celo ⁊
in tra. oī ulē. Magna ꝛsolatio
est filiis dei quod persecutor ū
ga ē in manu p̄is cor. p̄is i
quam mīarū aut sapiam ni
chil late p̄ aut fortitudinem
superare. Vñ uisimile ē quod p
secutor nō affliget filios eius n
q̄ ipe permittet ⁊ uidebit eis ex
pedire. ysa. v. Vga furoris mei
assur. oī. x. nōne duo passeres
a sse ueneunt ⁊ un ex illis non
cadet super tram sine p̄re uro.
Duodecimū ē sequens i mortā
litas Tullius. nō ē lugenda
mors q̄ i mortalitas subseq̄
tur. Ecclē. vii. Melior ē dies mor
tis die natiuitatis duab; de cau
sis. melior ē seruus dei dies mor
tis die natiuitatis. Vna ē quia
mors ē egressus amissa. natiui
tas uō ingressus in miseriam.
Melior ū ē egressus amissa q̄m
ingressus. Sapiens. Mors bōa
sibi ē finis mi illa malor ē. Sed
Mors malor omniuum remedi
um ē. Secūda ē quia mors ē porta
gt̄ seruus dei ipa ē in choacio bea

re iure. Vñ ē natiuitas melior
q̄ sit natiuitas secm̄ corpus. Vñ
tissim̄ scōr natale eor uocat ab
ecc. ps. P̄ciosa in spū dñi mors
scōr eius. Ve p̄ciosa quia ē eius
regni p̄cium. Sequit de quib;
dam aliis solacijs que tangit se
cm̄ inlī de remediis fortitudr. Cru
ciabis ⁊ respondr. Data ē ubicūq;
bū es in homie nō in loco ē. Si cla
pieus ē peregrinat. Si stultus exu
lat. dolor diminuet. Si exiguus est
feramus. leuis ē pena. Si grauis ē
feramus nō leuis ē gla. Dura
res ē dolor in morti mollis sō sū
potens. Gaude iniuriam face
non poteris. Pecuniam perdi
forte asse illa te perdidisset. Ore
felicem si eam illa auaritiam p
didisses. Si si illa maner apte ei
ciū felicior. quo tanto malo sub
ducta ē mala. Pecuniam perdi
disti. ⁊ illa quam multos. Cris
tiē inuia expeditior domi mae
re honerauit te fortuna. ⁊ nudo
te posuit loco. Si intelligas. Dāp
nū puras. remedium ē. Pecunia
pdidi. semp q̄ ut tu habes alius
ante perdiderat. Oculos pdidi.
Quē multis cupiditatib; iua ta
sa ē. Oculi sūt irritamenta luxur
du. Ces scelex. Amisi liberos. Stul
tus es q̄ fles mortem mortalium.
piere piuri. Habebant illi cui
cem. mag q̄ cui. Natura educan

cuius potentiā # nō potest

De fortitudine.

cos ubi illos mandauit rece
pit illos nō abstulit · Nauifragi
um feci · Cogita tū quod perdide
ris Et quod euasis · Studiū erui · Et
ensis · Omnia perdidi · Sed cū oīa
vi perire potuisti · In latrones u
ltri · Soli · Queri quod ceciderit
gaude quod effugis · Amicū p
didi · Aliū quere · Vbi cum que
ras ubi inuenias · Quere inge
nerales artes quere inde recta
et honesta officia · quere in labo
ribz · Ad mīsam res ulta non ēri
tur · Perdidi Amicum · Fortem
animū habe · Si unū erubesce · Si
unicum · Quid tu in tanta copi
tate ad unam Anchoram stabas ·
Bonam uxorem amisi · In uen
es si nichil queris · Bonā uxo
rem · Soror bona mihi reparari
nō mat · Vxor bonū ē inter
illa que semel unicuiq; nūgūt
multos · Et numare possum · quib;
bonam uxorē lugentib; et ingit
melior · Contra aspera huius mōdi
humanaus · Et solatur scriptura
sacra · Et spernalit doctrina saluato
ris · Ad · Et solandum missos · In mū
dū ihū uenit · Ysa · lvi · Ad annū
cīandum mansuetus misit me
ere · ut · Et solarer oēs lugētes ·
De · Et solationib; eius hēs ōv · Et
v · Et luce vi · De timore inordinato ·
Cauticas inordinatū timorē
expellit contra que dicit seū ine

plis · Nos ad pūsenda non apti
Et cogitationes in longinqua
p̄mittim⁹ · Itaq; prouidēt max
imum bonū in malum uisa est
fere piacula que uident fugiūt
cum effugē secure sit nos · Et uen
turo torquemur · Et p̄terito · Multa bo
na nra nrō uitio nob nocent · Imo
ris tormentū · memoria reduc ·
prouidentia antiapat · nemo
tū p̄sentib; miser ē · Et cem plu
ra sunt que nos terrent ·
quā que p̄munt · Et sepe opinio
ne qui re laboram⁹ · illud · Et p̄ci
pio ne sis miser añ tempus ·
Cū illa q̄uelu in miseria ex
pauisti · Fortassis nūqm uentu
ra sint · quedam magis torquēt
quam deberant · quedā tor
quent cū oīo nō deberant · q̄dam
añ torquent quam deberant · Et
Respice an certa argumenta sīt
futuri mali · Plerūq; suspitiōi
bz laboram⁹ · Et illudit nobis il
la que · Et fieri bellū solet fama
non quo arguimus illa · q̄nos
ī metum adducunt · Et exanim⁹
et trepidam⁹ · Et sic unum⁹ tyga · q̄
ad modum illis · Et ingit · quos p̄
uius motus fuga p̄cedū fuga
uit castris aut quos aliqua fa
bula sīn auctore sp̄sa · Et terruit
sescio quom⁹ uana magis con
turbant uera enī modū hīt
Quam multa exspectata nūq̄

pparuerunt ⁊ si futurū ē quid
uuat dolori suo occurrē sanis a
to dolebi⁹ cū uenit untm̄ ubi me
liora promittē Idem sepe meum
tempera Aluis dicat forasse ñ
uenuer tu dic quid si uenuer
ui debim⁹ utrū uenuat forasse
pro me uenur ⁊ mors istam u
ram honestabit Cont̄ timorē
inordinatum multū ualet sa
pia Attingit ei a fine ul⁹ fuē
fortiter ⁊ disponit oīa suauī
ter sap. viii. Contrio ē stulta
A. Sed stulticia nichil pacatum
hr Ad oīa pauet ⁊ ipis trec
Auxilijs De securitate ḡmēdabili.
Et notand qd ē ⁊ reph̄ēsibili.
securitas ḡmēdabil ⁊ ē se
curitas reph̄ensibilis De seci
tate ḡmēdabili dicitur prou x
v. Secura mens q̄si uiget ḡ iu
uenum G. in moꝛ. q̄ ḡ iuuenū
resōnis ē tranquillitas securita
tis Idē Justis iniquum retribui
onis ē ipa plerumq; in obitu
securitas mentis Idem q. s. q.
ad uite p̄cepta se dirigit p⁹ius
quam uite cursu p capiat hic
iam inicia securitate in p̄petuū
securitatis degustat. Securitas
ista uidet̄ ee seḡla iuuenū G.
in moꝛ. Dum iuuenes mala leui
ciam parunt q̄dam ⁊ securi
tatem gignunt. Ad securita
tem p⁹mo ualet securitas ḡ sti

encie. Constiencia pura ma
lo secura est cū aplō purgate
sit pp q̄ solū ul' maxim̄ timēdū
ē B. Dura securitas ubi pura ⁊
stiencia. omq; dura securitas ubi
ablq; formidine mors ꝯpetat
cum dulcedine ⁊ excipitur cum
deuocōne. Sed dicitur securitas p
nitencie. G. In penitente cū
longa meroris anxietate fuit
formido consup̄ta. q̄dam iam
de p̄sumpcione uenie securitas
nascitur. Tercio ḡ tempus hō
ni sinonij. G. in moꝛ. dura se
curitas cordis aliena non que
re. Aug⁹ in li. de lib. arbi. nemo
securus in hūs bonis q̄ p̄ inuit
amittē inuitem aūt ⁊ sapiam ne
mo amittit inuitus qu bona
tūi sinonia ḡ tempuit. mala pene
tūi sinonie nō metuit Sen. Desi
nes timere si sperare desieris.
Recto amor meū ⁊ ceū bonū vī
se illud. p⁹. xxviii. Just
tus q̄si leo ḡ fidens absq; terrore e
rit Justi securitas leonis
par. q. c. ū. quasi ub; adūstantes
in surge ḡ spicit ad mās sue ḡ fit
etiam redit ⁊ stat q̄si uincat q̄
lūi diligit q̄ nemo inuit amittē
Securitas reph̄ensibilis ē securi
tas temaria. ut ē securitas eoꝝ
q̄ ita sunt securi in mari h⁹ mū
di q̄si iam ceū in portu ⁊ ita sūt
securi dū ad h⁹ bellū durat qua

ꝑmia

ad

ꝯpetat
timo

De fortitudine

si iam triumphassent .iii. q. xx.
ho glietur accusatus eq iur dis
cutiens. G. in sermonibz suis q
de secuas tres mz incelo mz in pady
so. multominus in mundo. Jnce
lo ceadit angls sub pena sencas di
uitiarum. Adam i pardyso de loco
uoluptatis. Judas in mundo de sco
la saluatoris. Aug. in li. de fell. se
mo secur debet ee in ultima q
tora temptacio noiat. Jo. in e
plis. Nulla securitas e uidere s
ptinte dormire. Qui hnt hac
securitatem fatue adyabolo uin
cuntur. Jo. in eplis. Timor iustor
custos e. Secuas ad lapsu facit.
Judit. xviii. Nullus erit labor in
trabimus ad securos. Jo. Soli
tudo ee secur nimia securitas
nius e tempestas. G. in mor. se
q q dam sue temptacois supare
nualuit sua deius securitas sic
uit. unde se promeruit q̃q cade
re accipit fortiter stare. Jde. Sa
uiri sic de spe sunt ei ut ram se
per sint de temptacone suspi
securitas ubi q excellencia
dna dei. uel e diuina reuelacio
hoi possunt ee occasio ruine. ii.
cor. xii. ne magnitudo reuelacois
uim extol me. &c. aug. Q
mi securus agnus egredietur i
aries sic predicat metuo Greg.
Jnparadysum ducetis et ab an
gelo sathane teptaris Jte securi

cas reprehensibilis est secuas
ei negligencia. G. in omel
pleriq pigri remanet ad ee
cenda dona papua q̃ualde s
securi sunt quod nulla mi
sint mala grauora. Jd. in mor.
Dū mes secura redit intrepe
laxatur. Jde mar negligencia
e solet ee secuas. Item reprehensi
bilis secuas in cauta. G. i mo
ralis. Multas sepe piculum i cau
ta securitas fuit. Contrario pu
xi. Qui cauet laqueos secur
erit. G. in mor. Sepe mes du
inse uirtutis suie securitate re
soluitur insidi ante aduisato in
opinate culpe telo perforatur
q inde deo longe inetuli fit ui
ei ad temp sui cautele custodia
ppiquauit. Item securitas rep
hensibil e eor qui picula fura
no puident. De securitate tali
li iob. xxi. Dom eor secue sunt
capare. &c. ducit in bono dies
suos et in puncto ad infernа des
cendunt. De in prouisione ta
lium. psi. xxxvii. Viri mali no
cogitant iudicium. De secu
tate ecc. viii. Quia no profert
tur malos sentencia filii ho
minū absq ullo timore ppetrat
mala. Jneod. Sūt impii qui
ira securi sunt qi uisor ker
bēant. Securitatem cum i p
uidencia hēbat. au dam est.

S tulte hac nocte reperr ne
animam tuam aie tu vi
Item illi de quib; eiusdem x
vii edebant & bibebant ux
ores ducebant & dabant ad
nuptias uli; indiem qua in
trauit in archam uenit di
luuiu & perdidit oms & ine
odē. Sic fem̄ē in diebz loth
ne. Talis & sectas fuit ihe
rosolimis quibz dns air. luē
xix. & quidem in hac die que
ad pacem tibi nunc aūr ab oc̄
dira sunt ab oculis tuis ne
& i. thess. v. Cum dixerint
pax & securitas tunc repen
tinus superuenier interitus.

·vi· De pacientia.

Sequr de patientia de qua hoc
modo dicet primo ponent tes q
tiones eius que pertinēt ad e
mēdationem. Tertio agetur de hi
q uulnerant pacīam. Quarto ponē
tur e diuisiones. Circa primū
notand quod pacīa sic pt desc
bi. Pacīa ē equanimi s malox
illatox uel lancia & pt sic hz de
scriptō a ubis. gg. super i. lu. x
xi. In patientia uīa possidebitis
animas uīras. glo. ua patien
cia ē aliena mala equanimit
pten & cont cum qui irrogat
mala nullo aī dolore mouī & sī
i. job. v. Fortitudo pacīa & per
fecto uiax uiax. glo. infortunidit

·xlvij·

profiat qui mala aliena in mo
tus tollat. Describit & sic. Pacīa eb
unus animi aduersis & omīs ad ūtra
tis impet equanimit portās uel so
pacīa ē omīum passionū moles
tax aliide illatax uictoriosa per
pessio. Item sic describitur impma
rethorica. Actullius. Pacientia ē ho
nestans aut utilitans cā rerum
arduarum & tribuū uoluntaria. de diur
Si quis obiciat q passio exterius p
lata nō uideat tristā ac diurna
na pessio.
pessio. Honestans cā ē pessio
ur cum quis pfide pcaus eligit
mori q negando saluare uitam
suam. Vtilitans nō causa ē
q pro salute gregis mori eligit.
Voluntaria dicit qui omīo iuste
patit. nō hr laudē uel minī. ideo d.
ī. pe uy. Siemo uīrm patiat. qua
si homicida aut fur aut male
dic aut alienox appetitor. Si aut
non erubescat. diuersa dicat qui
ad uīam pacīam pueniet pa
tiendo perseuerē & nō si mirabq
dicend q quedam passiones sunt i
trinsece nate tam per apprehensiōm
rationis boni. uel mali mouēs
ut gaudium. spes timor dolor &
hee passiones possunt ee absolu
rate ei q patitur tanquam acā
efficiente uel nō resistente q idu
bitant possunt ee meritorie. Aug
tuū. libro de emendatione dei. capi
tas. tristicia. meritis. leticia. uo

l debant

·i· pacīa desc
bitur.

Sicut obi
ciat. qd
passio ex
n illata
ū vitat
nēcia.

R De fort.

luntates sunt. ꝛc̃a uoluntas bo
nus ē amor. ꝛ p̃ua malus ē a
mor. Amor fugiens quod ei ad u
sanur amor est. idq; si accidit sen
tiens tristicia ē animi. dolor. q; tñ
ea nominatur. dissensio ē. Que
dam uō passiones sunt exīnsecus
illate ut molestia cois uel ꝯtu
melia. ꝛ hec passiones ñ sunt uo
luntarie. uoluntate ei qui pati
t. tanq; a cā efficiente. cū possint
quam modo dici uoluntarie uo
luntate ꝓsentiente. uel nō ꝓdicen
te. Voluntas uō sustinendi eas uel
recipiendi eas sc̃dm quosdam
mitior ē. ꝛ auree. ꝛ aureole si ea
ñ sit ꝓiuncta passioni. Aur. nō ē
mitoria aureole. sc̃dm alios pas
sio q̃ quodā. m̃ ē uolūtaria ē mi
noria prout minorium dicit. quo
dolor sit magis debitū. Dicit enī
meri sc̃dm cos multiplicat. vno
modo ē in ꝑparare aliq̃ de ꝯgruo
sic bonum meretur. Alis grām. alio
modo de undebuo facē debitum. ꝛ
meri hoc modo pertinet ad grām
mediante. actu. li. Ar. Tercio mo
do meri ē de debito facē mag. debi
tum. sic meretur quis actu exterior
ul passione. vñ sc̃dm eos martir
ipa passione meretur aureolā in q̃
qr carnare eam suscapit. ꝛ nō ipa
uoluntate suscapiendi. plus. n. dic.
suscepō uoluntaria. qm̃ uolun
tas suscapiendi. ponit. n. actualē

passionem. ꝛ uolūtatem ei.
ipam suscepcoīm. tamē
forsan nō exigitur. quod tunc sit
actu uoluntas. si. sufficiat q; uo
luntas illa fuit. ex qua hec sus
cepcō ē uoluntaria. dum m̃ pa
tiens maneat in caritate.

Pacientia distinguit.

Et notand. quod pacia q̃nq;
sumit. large q̃nq; stricte
Pacienc. large ē ei. omē difficul
te. ꝛ ei. omnem temptacoīm. a
i. beatus uir qui. suffert temptā
coīm. stricte ut ei. passiones ex
teriores illatas. actus uero pacien
cie est recipere passionē ira qd
animū ñ succūbat neq; uīdictas
in ferentis. Apprat. ij. pacientia. mala

Sequit. de ꝓmdacōe. emendat.
Pacie. ꝛ notand. q; ad ꝓmē
dacoīm ipius. primo fiat frequēs
admonicō. quam fiat sacra scp
tura. ad pacīam. eph. iiii. Obse
cto uos in dnō ut digne ambu
letis uocacōne q; uocati estis cū
omī hūilitate. ꝛ pacia. i. thes. iii.
Patientes estote ad omēs. i. thi. vi.
hō di sectare pacīam. hebr. xii. ut
per pacīam curram ad ꝓpositum
nob certamē. Jac. v. Patien
tes estote frēs usq; ad ad uentū
dnī. Sc̃dm q; pacia ualde gl'ose
triumphat. Ad gl'am triumphi eius
faciat q; ipa sit actu ul reperc̃ssi
one uincat. nō leuiat; una festuca

ad hostes ſ̃ndos ſ̃z tela cor re
r̃nduꝫ incorda hoſtiũ mittat
ꝑs· gladius cor intret incor
da ipõr· persecutorius gladius
in cor eius intrat quia aiam̃
ei accidit· ꝓcia uincat hõ· per
secutores· ↄ demones· ↄ se ipsũ·
de ꝑsecutorib; patet in beato
uincentio q̃ uicit dacianũ vñ
dixit ei· Uideb me pl' posse dñi
torqueor quiã tu ipe qui torq̃s
¶ Demonib; ũidem patẽ ꝑ
quos' patientia martiꝝ exercit
de dnio hui' mũdi· legit' de q̃
dam sene monacho hemita q̃
cũ quidam homo malo spũ ar
reptus cum foret' in maxillã
pertulisset· ↄ senex mox alteram
pb uibit' dña statim recessit fili'
legit' de filia cuidam ꝓmarij de
monũ hẽntẽ q̃ cũ quidã disci
pulus senũ uenisset ad domũ i
q̃ ipa erat puella ademonio ob
sessa· dedit alapam ei i maxilla
ille autẽ ꝑbuit mox ↄ aliam· de
mõ autẽ coactus damnatur q̃
uoluntia mandata dei expellet
esi inde ↄ stat̃ curata ẽ puella
ꝓcia uicit hi se ipm· q̃ gen' tum
centi ẽ rarissimũ· ẽ ↄ nobilissi
mũ· Sen' inli de naturalib; q̃m
bi· Innumerabiles sũt q̃ ꝓlios q̃ ur
bes hunt in ꝓtate· paucissimi q̃
sc̃ad gl'am hi triumphi· p' facat q̃
hostis familiarissim' eo utitur

nulla uo pestis efficacior ẽ ad
nocendum· qm̃ hostis famili
aris ¶ Sedd ad' patiens hostẽ
supat quia iam secũ ẽ in arce·
dicit alius ũ ẽ hosti resistẽ cum
iam in ciuis castrum ut arẽ q̃
si sit ex' vñ super id' prou' xvi·
sic lior ẽ uir' patiens uiro fort
ↄ· dicit glo· sumior ẽ victoria
urbes expugnare q̃ ex' sunt q̃
uincũ tur· tertio q̃ forcior in for
tem· forcior ẽ in mun' forti· cum
aliquis multas urbes expugna
uit· si postea se ipm̃ superauit
nobilior erit triumphus ullam̃
ꝓcedentib; quo uictor urbium
se ipm̃ denuncit· ad gl'am huius
triumphi ↄ fiat quod cum alius
triumphus pugnet homo totus ↄ
hostem· si nõ pugnat nisi q̃ di
midius· ꝓcia sancti uicerunt
regna ꝓcia hominem reddit i
mmobilem· vñ super id' Job· iui
ubi ẽ fortitudo mia· ic· quise ui
cit ↄ tra omia fortis ẽ· Unus hõ
ue patiens a toto mundo uita ñ
posset· sen' familius ẽ gentẽ u
nam qm̃ hostem unũ uincẽ· de
logñs de quodam qui ui
cit ignem ↄ duos reges ꝓcia su
a· Ego nõ dubito quin mag' lau
dem truncã illam manũ nũq
q̃ cuilib; fortissimi saluam· fe
cit hostiũ flãmarũq; ↄ rempte
ↄ manũ suã in hostili ſ̃gulo dis

tillantem sp̄rauit · donec uulsum
ē ut in uiuo ignis eripetur · hoc
tanto maioris puto quanto ra
rius ē hostem amissa manu ui
cē quā armata · fecit bellū iner
mis · t manicis · nulla man⁹ trun
ca duos reges uicit · Poeta · Max
ima uirtutū pacīa pugnat in er
mis · armatos q; solet uincē sepe
uiros leg⁹ quod socies positus ī
carcē cum ceñt qui pmittent
eū fugē noluit exire ſ; mansit
ut duaz rerū grauissimaz ho
minib; metū auferret mortis
ſ; q; carceris · Sancti maxime ui
dent⁹ gl'ari in his que sunt pacie
gal' ulc̄ · m abstr gl'ari nisi ī d
ce dñi · t c · y · cor · xii · Libent gl'a
bor in infirmitatib; meis · t c · Ro ·
v · gl'abor in tribulacionib; tribz de
causis · Electi gloriant in tribula
cionib; · Primo quia uiros strē
nuos magis decet tribulacō qm
ppsperitas · Sicut multi gloriosi
us ē ee in exercitu quam in bal
neo · hoc⁹ · Vir sapiens molestē f
re nō debet quocienscūq; in ciuitatē fo
rtune adducitur sicut uirū fortē
non decet indignari quocienscūq; bi
cleus increpuit tumultus · sen⁹
meplis · Quod ni malit quisq; s
uir esse · sompnū suū · classico q;
symphonia rumpi · Sed quia ī
hoc assil'ant⁹ xp̄o · cui assil'ari mg⁹
ne gle ē · ecc · xviij · Gl'a mag⁹

est sequi dñm b̄ · super cant⁹ ·
Qu⁹ nra gl'a ē sponse assil'ari
sponso nil gloriosius reputat
quam xp̄i portare obprobriū ·
Item gratia ignominia ceis
sci qui crucifixo ingratus fi
t · Item gratia ignominia · glos
ē nullū deferre arma regis
sic gloriosum ē ferre xp̄iano
stigmata xp̄i · gal' vi · semo m
molestus sit · ego · n · stigmata x
ihū in cor⁹ meo porto · Aug⁹ · stig
mata appellant⁹ q; notas pe
nar⁹ de persecutionib; q; pacie
batur · stigma · n · d⁹ punctum
ul' nota aliquo ferro facta · iij ·
quia tribulatio ostendit eos ee
amicos dē · Apo · iii · Ego q;s amo
arguo t castigo · Tertio mag
nū dñi um patientie · Patien
tes serui unt persecutores · Pu · t
ii · Qui stultus ē seruiet sapie
nti · stultus adeo utili seruiunt be
ato vincencio ut dacianus fa
bricando ei coronam regni cerni
t⁹ · Sup⁹ dorsum meū fabricaue
runt pōres · fabricant in qm⁹ co
ronam ceream · Patientie serui
unt estus t hyems · omia adu
sta mundi · stillicidas agrū ipler
cuius horrea · stillicidas unicar⁹ cel
laria · fures t raptores · alia ho
minib; noxia seruiūt ei · ignis
domos alior⁹ exurens edificat
pacīe domū in celis ad eā p̄m;

xviij

illud ps̄. Si ꝯsistant ad uſū
me castra non timebit cor meū
um. Ipā ꝙ frangit potencias
arcum. scutū. gladiū ⁊ bellū
Omnia n. ista mobsequuum
ei ꝙ nūc nō. Ipā mors seruit ei
tenebrosum carcerē cors con
fugendo. Mors claus regiā
quam deus exhibet ad liberā
dum amicos suos a carcē cors
Ipa porta ē per quam amica di
effugiūt amāibz psecutorū
ad dei mām. Pū. xuj. sperat
iustus in morte sua. Pacia do
mus hō sibi ipi. Luc. xxi.
In patiencia possidebitis a. u. h
dnūm in hoc attenditur qō ipa co
hibet hominē in dolorem ab
illicito appetitu mundi. cohibz
similit exactorem. linguā n
cohibet a contumelia. manū
a violencia. vñ dicitur de gal
lo quod non pt tenere lingā
suam. De homine uo modes
to inimicis frium dr. Sic patiēs
potens ē se ipm cohibere ul'i
terius uel citius ab hijs que
pertinent ad uindictam ⁊ qua
tū ad hoc dr patiens aiam su
am possidē. In homine impatiē
te dominatur ira uel furor ⁊
eum possidet. ¶ Mito quod ho
minē dicat patiens sapiēt
agit ad hoc ut debita sua sol
uat. Ipe sapiens acquirit sa

pient custodit ⁊ multiplicat.
sapient debita soluit nichil de
suo in solucione expendendo sed
faciendo ut hostes sui ea soluāt
dū in uirtas ab hijs illatas pa
tient sustinet. que sunt ueluti
aurū ⁊ argentum. ⁊ lapides p
tiosi quibz a debitis suis ab sol
uitur. Job. xxxvii. ab aquilone
aurū uenit. ipe de hijs q̄ nulli
ualoris uidentur ee. debita su
a soluit ut suit mala pene. mors
s. in firmitas ⁊ similia. Mors n.
ei p̄ciosa est. Ps. p̄ciosa in ꝓsp
tu dni mors sctor. Aug. in li. de ci
dei. Quid p̄ciosi q̄ mors p q̄ri
fit ut omnia dimittantur delic
ta. ⁊ mira cumulacius augea
tur. Patiens de hoc q̄ nō habet
expendē a debitis suis se ab
soluit. ⁊ in super regnū celoꝝ c
quit. ut patet in martiribz quoꝝ
mors p quam nichil tm̄ furi e
rant. ab oīa pena cor ab soluit
⁊ eis regnū celoꝝ acquirit. Patiēs
sapienter acquirit quia sū suo
labore ⁊ persecutoris quia mā
am corone ꝑpetue ei mīstrat. ita
hoc ē melior uir patiens uiro
forti. Prou. xvi. fortis n. multo
labore diuicias spūales acqui
rit uigilando ꝑregrinando ieiu
nando. ¶ Patiens ⁊ ꝓseruando
sapient agit. Si n. persecutor i
aliquo tempali dāpnificat ho

munem ꝓpacentē ipē q̄ sibi re
manent maxime spūalia dili
genter custodit / sed minor est / ꝓc.
uirtus quam querē ꝑ ca nicē.
Ira impatiens si ausferatur
ei aliquid terrenum ipē prouē
spūalia dona. Pū. xxv. Qui impa
tiens sustinebit dampnū. ecc. ij.
Ve bis qui perdiderunt sustinē
tiam. ꝓpacens ē multiplicando
sapienter agit. ipē mala in bona
uertit ipē de malis. modo suum
facit. ipē non exprimē quia qm̄
mali. ecc. viij. Qui custodit ꝓcep
tum nō experietur quicq̄ mali.
vsa. ij. Diuite iusto qm̄ bñ re. Pa
cientia inomībus adūsis bñ accidit
quia ipē iobum ꝛc. Nulla noce
bit aduersitas si ñ dēr iniquitas.
Paga arridē pauperiens fructi
ficat ubius. ꝑa admodum ui
si sibi impinguatur. tuc fallaciā
ira. de igne tribulationis uinuit.
ad mod asini pungitius pastū
tur. Ferucio durum ferrum ra
sa dura comedit. gaudet. n. pa
cientia duris. ꝑa admodum pisces
marini aquis tribulationū nutri
untur. et lapides inp. anes. Iuxta
quib. n. impacientes lapidantur
pacientes pascunt. et edificantur
Pacientiae acero datum ē ut alar
tuos in fame. Fames. n. ē cogere
fecho. Pacientiae ē desertum. qua
si arenus uoluptatis. Pacia ē uelā

Aurum. quod in igne tribulatio
nis depuratur. Homo impatiēs
ē ut palea. que ibi exuritur.
Augus in libro de ci. dei. Sicut
sub uno igne aurum rubigo
palea fumat. et ubi palee mi
nuantur frumenta purgant.
ira una cadē uis / uertuens bo / tbloys
nos probat. purificat. elicit.
malos dampnat. uastat. exter
minat. Vnde in cadē afflictio
ne mali dm̄ detestantur. et bla
sphemant. boni dm̄ ꝓcantur
et laudant. Quinto q̄ iram di
et primi mitigat. pū. xxv. pa
cia lenietur princeps. Bonapti
lem sane ut male opans. Si
in flagella in mira ꝓpiciuntur
forsan misebi nur flagellato.
q̄ime ñ iuci ir mitti q̄d re
muner. Pū. xv. Vir iracūd̄ p
uocat rixas qui patiens ē mi
tigat sitas. Sexto q̄ xp̄o
uicem reddit. ihē. ij. xp̄c pas
ē pro nobis nob relinquens ex
emplum ut sequamini uestri
gia eius. Inp̄s quid retribuā
dnō pro omnib. q̄ retribuit mi
mihi xp̄e ut aliqua paciam. ꝓ
eo sicut ipē passus est pnobis
vñ cum comedissē de pisce asso
dedit reliquias discipulis suis.
Pisces assus ē x̄ passus. Vo
luit xp̄s discipulos cōuocare pas
sioni sue. col. i. Ad impleo ea que

desunt passionib; xpi in car
ne mea ¶ Septimo q; hoiem
qi martirem facit ·gg· sñ f
ro ul' flāmis martires ee pl'
sumus · si paciam uiacit in āio
conseruamus ¶ Octauo qui
a mira facit ¶ ego uirtutem
patientie maiorē puto signis
z miracul' · si paciam hñs ali
quid mortiferum bibit nō ei
nocebit · sermo uenenat' q; au
dit ꝓuertetur ei in medicinam ·
patientia nox adustratis ut dies
illuminabitur ira clare uidet ī
nocte adustratis sicut in die ꝓ
spectatis ul' ī claius impl;
dñs illam promissionem · ysa ·
xliij ¶ Cum pertranseris per aq;s
tecum ero · z flumina nō o
perient te · cū ambulauis
in igne non cōburaris · homo
patiens est ut rubus ardens
absq; lesione · exo · uj · hō patiens
ē ut pini quos do' inigne babilo
nie fornacis illesos seruauit ·
Dañ · iij · Ira accidit homini pa
tienti sicut accidit to rybur
to qui cū midis plantis incede
ret super carbones ardentes iu
debatur ei q; super flores roseos
incederet pñi vi · simq; pt homo
ambulare super p nas · z ñ ꝛbu
rentur plante eius · homo pati
ens h pr ¶ Nono quod patia
multum ad sapiam facit ꝓfi

gubna'

xuij · Quu patiens ē multa sapi
entia · homo impatiens nō solū stult'
ē · sz qi insanus quia ille furor b
tus est · Pu · xiij · Docta uirt pe
patiam noscitur · Et tanto quis
ostenditur minus doctus q'to m
nus patiens z iuuenat' eū deus qui
sapientissim' ē sit patientissim'
in fine mūdi in uirtutes suas uin
dicatur · Quia qui sapiens z magis
patiens z magis deo assimilat' pi
xuij · Etiam ī patiens opab'
stulticiā · sicod' qui impa
ciens ē exaltat stulticiam suam ·
Decimo q; paciā hui' sancti exili
i multū ꝓficit · Apo · xiij · hic pa
tientia z fides scōz hebre · x · Pa
tientia uob necta ē ut uoluntatem
dei facientes reportetis promissi
onem · Minist' dei q; sūt de ecclā m
litauit multū indigent paciā si
cut illi q; sūt ī bello multū indi
gent scuto ul' alijs armis · ij · cor ·
vij · Inomnib; exhibeam' nos met
ipsos sicut dei mīstros in multa
patientia · Tinet ea que carita
tis sunt p'mo ꝓprie · Apo · paciām ·
i · cor · xiij · caritas inquit pacis
ē benigna ē · Qui in hac uita sñ
patientia ē ē q; homo sñ capa
intpe pluuiali · sicut hō sñ t
mis in medio hostiū suoz xi · q
paciā uestis purpurea ē ualde
decens electis dei · col' iij · Indu
te uos sicut electi dei uisceā mīe bo

nignitatem · humilitatē modes
tiam · paciām · pacia ultima p
nic quasi ornās · protegens ce
ras unites · pl · ulc · legit debac
purpura · byssus · purpura · du
mentū eius / xvij · quod ipa aiam p
fiat · vñ super · id · Job uij / perfectio
uiarum tuarū glo · de pacia per
fectio nascit · Jac · r · pacia op · p fectū
hr · hñt cet · unites op · p fectum qm
tum ad sufficiencia · z paciencia q
ad excellenciam · Pacia ultima fe
licit · z sūmat · ipa ei effect ne uis
intoe mēs deficiat / xvij · quod ipa
t radix cetarum uirtutū vñ dic
glo · super · id · Lu · xxi · In pacientia
ura possidebitis aias · z · pacia t
cultos · z radix oīū uirtutum · ideo
d radix ponit plantam cū ra
mis suis · z fructu · ira pacia por
tat omnia · ona · que s impo
nunt / xvij · q · ipa rosa t qm tū ad
rubedinem · z rubore martiri
i · Pacientes · n · dr possunt id · pp
te mortificam tota die · z · t · mar
tirium pacientie qñq; durat · xl ·
anis cum martiriū bti laurēti
ci parua tempe finitū sit · De re
dolentia dr gg · in moralib · sicut
aromata odorem suum cum incē
duntur exp hdunt ira uiri sti
omne quod uirtutib; redolēt inb
bulacionibus in notescunt · Au
g · inli · de a · dei · nō qualia sed
qualis quisq; pacat / nā pars

mortu · exagitatum · z exaltatū
horribiliter · tenū · z suauit · f
grat unguentū / xv · quod valde
efficax est ad acquirend · celum
Jo · sion uñ per pacientiam in
plentur quod dicit regnū celoz
uim patitur · z uiolenti rapiūt
illud · os · xi · vñ cum in alijs beati
tudinib; fiat promissio de futu
ro · pacientib; de regno celoz · t · promissio
de p senti · os · vi · Beati qui per
secucōm patiūtur pp iusticiam
quō ip · t · r · ce / xvi · quia aī ma
gnitudiem ostendit · Sed mg
ni animi t in iurias in suma
ma pacia pati · nij · De his q iuuant
Sequi de hys que iuuant paciam.
paciam · ta uō uidentur mi
tum iuuare eam · s · scīptura sa
cra · oīo · sancta meditacio · scrip
tura sac · vñ inps · parasti in
spū meo mīsam ad uersus e
os qui tribulant me · mīsam inq
scripture Psi · xxx · bmis sermo
dei dupreus ignitus t spannb;
inse · bratio multum iuuat e
am · cum pacia ul'eius profectus
donum dei sit · vñ · in ps · Ab ip
so pacia mea · z item · tues pacia
mea dne · Jte oō grām impetrat
qua tribulacio refrigerat cet · r
vij · sone ardet refrigabit nos
Jt · xij · de ligno plantato iux
aquas quod non emebit cum
uenit estus · io · dns · os · xxvi · ap

propinquante tribulacione pas
sionis discipulos monet ad ora
dum vigilate inquit et orate ne
intretis intemptacõm et luc xxi
p̃ decã tribulacione añ iudicii uẽ
tura monuit eos ad orandum
vigilate inquit omĩ tpe oran
tes ut digni habeamini fuge
q̃uẽtura fiũt vsq; xuꝑ tamen dr̃
ad dñm a fame tribulãte et mi
tet eis saluatorem ihs. Intri
bulacione inuocasti me et libe
rauite. Jac. ulc. tristatur ali
q̃s uẽm oret. Meditacõ et unus
patiãm. p̃uenit tribulacõm
et ad eam p̃parat maxime me
ditatio de hijs q̃ fides iuste. vñ fi
des et patiencia sociantur. heb v
i. Imitatores eor qui fide et pa
tiencia hẽditabunt promissiones.
ap. xiij. hic ẽ patia et fides sõz.
de p̃paracione ultra tangit. ecc. ij
p̃para aiam tuam ad tempta
cõm. ihs. Ego autẽ in flagella
tus sum. Meditacõ uõ p̃pans
ad tribulacõm duplici
p̃m quidẽ spes quaz p̃ma ui sat
ecc exempla. Sed ecc ea que fer
mi. iij. circa ea q̃ mutuus. Qr
ta ecc psecutores. Quinta ecc t
bl̃acões. p̃ma ui subdiuidit in
tres spes quaz p̃ma ẽ ecc malos
qui tor et tanta patiuntur ut
p̃cta sua perficiant. qui tortor
ans cruciatus ecclesiã mentur

eternũ. ecc. xxi. Via p̃cantiũ con
plantata lapidibz et infine illi
inferi et tenebre et pene. sap. v. Ia
ssati sum in uia iniquitatis et per
dictionis ambulauimus uias
difficiles. dñe mali libenter debent
sustinere boni pro uita beata. que
sustinent mali pro morte eterna.
Sed ẽ tarda illos qui pro mi
nus bonis. s. trã sirouis tor et tan
ta sustinent. Jac. i. Ecce agricola ex
spectat p̃cosum fructum terre pa
tiens ferens donec accipiat tps
tiui et serotinũ. patientes estote
et uos et c. Tercia ecc bonos. tob.
v. hanc tẽptacõm p̃misit dñs
aduenire illi ut posteris daret ex
emplum patientie eius sicut et
Job. et post. Si ẽ tristat̃ contra dñm
quod plaga ceciderit eum et Ja
c. v. Exemplum accipite fres exitꝰ
mali et longanimitatis. laborus et
patientie. ppbas q̃ locuti sũt in no
mine dñi ecce beatificam̃ eos q̃
sustinuerũt. sustinentiam Job audi
stis et finem dñi uidistis. Jo. Quis sõ
rii sũ patia coronatus ẽ. Animabu
lus ecclie nõ defuit iniquitas pre
mens et uisia patiens. Hã p̃cedẽ
tiũ primo consideremus et nõ erũt ẽ
uia tolam. Inter exempla uõ sõz p̃
capuũ est exemplum xpi. heb xij.
Recogitate eum qui talem sus
tinuit aduersus semet ipm ipo ptõ
ribz. Et ad cõm ut ne fatigemini

animis uris deficientes exem
plū xpi ē ql sanctum quodā cor
dium utroz trenū ut Dabis ei
sanctū cordis laborem tuū .i. pe .i
ij. X in carne passo .i uos ea dē
cogitacione armamini b̄ super
cant. Utrumq; es m̄ dñe ihu .i spe
culum patiē .i pmium patientis
Utrinq; fortē prouocat .i uehem
ter accendit Idem super id cant.
i. fasciculus murre .i. hēre illū
semper nō retro inhumis si; añ
pōcilis ne portantes .i dorman
tes .i onus p̄mat .i odor nō erigā.
uidentes angustias dñi leuius
uras putabimus gg. Super hunc
su flagello non exiit qui sū prō
uenit quō flagellis dignū exiit
qui huc cum prō uenimus Passio
xpi lignum ē aquas tribulacōnū
dulcorans figurata ligno illo qd
a dnō ostensum ē moysi vñ aque
dulcorate sunt exo. xvi. gg. si pas
sio dñi ad memoriam reuocetur
nichil adeo durum quod nō equo
animo toleretur. Elephantus ost̄
debatur sanguis uue .i mou ad
iracund' eos in plu .i cyatha vi
dūs ostendit manus .i latus di
scipulis tribulacione posītis lu
vi. .i aspīus serpentis eneus sa
nabat a morsibus ignitoz serpent̄
sui. xxi. aspīus .i xpi in cruce nā
et in pacīam sanat ad sedam
spēm meditacionis que usurpatur

ē ea que frequens pertinent
ilba sacre scripture q̄ sequunt
Gn. xlv. Misit hec patrib̄ qui
a pcessum in frem nrm. Illud
vy. Iram dñi portabo quō pec
catū ei. Poeta. Leuis ex multo q
q̄ patiare fend' ē. gg. in moral.
Huc illata iniuria leue tolerabim
cum in secreto meditis ad ma
la pperata recurrim. Ire tanto
quis patientior fortium medici
tolerat quanto purgatiū ē
spiat q secat. Idem. Per hoc qd
culpe pond' cognoscitur afflic
tionis pena leuigatur. Idem
Patiens iniuriam illatam to
lerat qui pie meminit quod
forsasse ad huc hēat unde dele
at ipe tolerari. Idē in pastorali.
Si quisq; sua in cōmoda q̄ pro
curatur cōsiderat. ea que sub al
tō sustinet leuius putat. Idem.
Considerata infirmitas pa malā
nobis exercitat aliena. Ad terā
q̄ē ex ea q̄ minim' pertimet dū
gg. leue q̄dē uidetur q̄ iniu
ria pertimmur. dū in actōne
nra cōspicimus quod peius est
q̄ meminur. Abac. iij. Ingredi
atur putredo in ossibus meis .i
subter me scatebat ut requiescam
in die tribulacōis In quarta me
ditacione attendend' est status
persecutoris qui ē qui insan' et
frem enec' in se ipm manū inj

tiens incor suū p̄mo mittens
gladium fra ul' filio insanol'
frenetico detetur compassio nō
duū ul' indignatio hanc medi
tatōm immut glō tede sī illno
luē vi· bñdicare malefactoribz
uobis ꝛc· Medic' aīaz quos ad
curandos proximos instruit ōi
a que ad salutē p̄mor valē ps
sunt tolare p̄cepit ut tanqm a
filys egrotantibz uel frenetics
si salus illoz hoc exigat multa
patiantur donec in fr mitras
nī sciat· Item attende' ē quod p
sectatoz uirga ē p̄ris mīaz illis
qui patientes sunt aurea Jnpa
tientes uō hēbunt ferream q̄
tanqm uas figuli stringet eos
Virga ista insignū clemētie ostēn
ditur filys dei· Vñ non ē odien
da sz potius Amplectenda· hest·
v· Oseul ata ē ester ūgam Au
ream qm extendit ei assuer· qui
ūgam patient sustinent· torm̄
tum maluae cuadent· sap̄· iij· 7
non tanget illos tormtū mali
cie· siue mortis ¶ Item attēdē
t in hac meditacōne licet pers
cutor in p̄senti filios dei pun
gat in futuro mellificat· in
p's· Circumdederunt me sic̄ apes
ci ē· apes 7 si in fauc passionis
dolorem Amantur tam q̄ mis
trant mell' dulcedinem· similr
Amandi sunt persecutores et

to landa ē punctura· ad tempus
p̄p iocunditatem que ex ea sequit'
ecc· i· Usq; ad temp' sustinebit pa
cns· 7 postē reddito iocunditatis
gr si illic dulcia appetimus nec
ē ut p̄us hic amara tol'amus

Sequ' de quīta de ·v· meditōe q̄ circa tribloes vsat'
meditacione que ē tribulacō
ones uersatur· in qua p̄mo attē
dē ē a quo sit tribulacio· Adeo· n· est
ecc· xi· bona 7 mala uita 7 mors
paupertas 7 honestas adeo sunt
Vñ cum ipa sit a sūmo bono idubi
tant' ipa ē bona 7 amanda· Jpa ē
munus datum a deo qui amicissim'
ō Vñ cara hēnda est· Solent hoī
nes cara hr̄e que dant' eis ab a
micissimis suis licet sint paru
alouis· Jo· xvij· dicit dns petro· ca
licem quem dedit michi pater non
uis ut bibam illum· tribulacio pot
o ē data a sapientissimo 7 fidelissi
mo medico Vñ ñ ē aliq' infimo de
cretis· quō· n· excedet' q̄ sapientis
simus ē 7 fidelissimus· i· cor· x· fi
delis ē deus qui nō patietur' nos
temptari sup̄ id· q· potestis· in p's·
Congregans sicut in utre aquas
maris· mensurat· n· amaritudīes
tribulacionis· Ezo· v· Stent unda
fluens Job· xxvij· Circumdedi ma
re crinibus meis 7 posui uectē et
hostia· 7 dixi huc usq; uenies 7 nō
procedes amplius Sc̄o Attend' ē q·
nō solum tribulacio ē a sūmo bono

De fort.

sed ⁊ ultimo bono fuit. ex quo ma
nifestū ē ipam bonam ee. Inco ꝛ
nichil ꝓtulit ee ⁊ bomī. Aug⁹ dia
ctena bona ꝛtemplsit hō xpc ut
ꝛtemplenda monstraret ⁊ oīa ē
rena mala sustinuit q̄ sustinēda
ꝑpiebat ut nec illis q̄rētur fe
licitas nec in ipsis timēretur in fe
licitas. Idem vnde ille de prīs
ſba natis equal' prī in fo:ma dei
ūbum quo fca sunt oīa nō bēbat
ū flagellaretur. ad hanc ē carne
in duris ē ut sū flagello nō cēt-
ꝛflagellat unicum sū ꝓcō. reli
quet ad opandum qui ē cum ꝓcō.
Tertio attendend' ē quod tbula
o ad sūmū bonum ducat ⁊ ideo
in dubitanē est bona. ggē. Mala
que nos ꝑmunt ad dīm ire ꝛ pel
lunt. Act. xiij. ꝑ multas tri
bulacōes oꝛ intrare in regnū celoꝛ
ſr notand' quod cum tbulacio bo
na sit licet amara. ipa non est p
mienda. ut faciunt quidam sy
mie simles q̄ ascendens in arbo
rē nucas inueniens amaritudi
nem in cortice. fructus cius pi
at. ⁊ ideo nō gustat de dulcedine
nuclei. sic aliqui infelices tbla
cōm proiciūt. cum eius amaritu
dinem sentiunt. Sap⁹. ui. sapiām
⁊ disciplinam q̄ abiat infelix est
ꝑ ui. Tene disciplinam ⁊ ne di
mittas eam ꝓcuꝛdiendā ē tbu
lacio quadruplex salsa. Pma ē
consideracio ecnoꝛ supplicioꝛ q̄
salsa ē pungit tua. generat ꝛ
timoꝛem. dedit dīs meritenib⁹
se sigm̄ ut fugiant a facie ar
cus. Arcus inq⁹ dīni iudicij. Hec
sigficacio ē tbulacio. quia hoīes
futura mala nō timent. ideo dīs
adhibet ꝑsencia mala. ꝑ q̄ ue
lint nolint dolent. ut doloꝛ ꝑsē
cūi introducat timoꝛē futuroꝛ
Inꝑs. Apphendite disciplinā. glā
⁊ si fugiat disciplina ꝑsentis t
bulacionis tabula ē apphēdere
cam anaufragio liberans. Sed
in futuro tbulacio apphendet
submget illos q̄ eam nō fugiūt
Job. xxvij. Apphendet eū q̄si aqua
inopia. iuga moysi projecta. ūsq
ē in colubrum. exo. iij. Sic tri
bulacio projecta in moꝛtem eter
nam ꝛmutabitur. pū. xv. Qui
increpationes odit moꝛietur. v
ga nō occidit. ꝓuū. xxiij. Si per
cusseris eum iuga moꝛietur. sed
coluber occidit. Ideo rēe in iuga
intelligitur pena tū sicut ia.
In colubro mors etna. ¶ Secda
salsa ē ꝛsideracio eni ꝑmij. h
ē q̄ aromatica. Consideracio ꝑ
mij minuit ꝛ uim flagelli. ¶
cia ꝛsideracio ē passionis xpī. Au
magna ꝛsolacio mbris exapte
ij. thi ij. Si ꝛpatim ⁊ cōregnabi
mus. h. sūq̄ xpc socij tribulacio
nis a ꝛsione sua pacier arteri

sicum ꝓfitens in cruce latro e
adem die cum eo fuit in parady
so. Quarta ē multp̄r malicias
tribulacionis ⁊ pnam̄. vij. un
les effectus tribulacionis. sed'm v
u. ꝑperates ignis tribulacio ē
per ignē in sacra scriptura ꝓsue
uit signari ps. Igne me exami
nasti. ꝓbando & quod tribulacio
ad modum ignis illūinat. tre-
ego uir uidens paupertatem
m. jniuga indignacionis eius
⁊. oculos quos claudit culpa
pena aperit. Dan. vij. Septem
tempa mutabunt̄ super te. do
nec scias quod dominetur altis
simus in regno hominū. ⁊ cui
cunq; fine dierum ego nabu
ch. oculos ad celum leuaui. ⁊ sē
sus meus reddit'us ē michi. hec
illuminacio figurata ē in illū
nacione tob. qui felle pīcis super
oculos eius usum recepit. tob.
vi. Inamaritudine fellis intelli
ge amaritudinē tribulacionis. ⁊
bulacio stulticiam fugat ab hō.
⁊ ueram sapienciam introducit.
prou. xxij. stultica colligata ē i
corde pu. ⁊ uga discipline fuga
bit eam. Job. xxvij. Sapīa nō in
uenit̄ in tra suauit̄ uiuentiū.
ancl'. siam si ue sapērent in hoc
exilio pos lugerent. glo. qui

usq; adhuc uite uoluptatib;
pascunt̄ ab ēne sapie intellec

·lxx·

separat̄ aurum uō terre cui lati
optimū ē. quod intp̄tatur. geñ. ij. / dolus.
ecc. xxxiij. qui emittit disciplinam
sicut lucem. vsa. xxviij. tantum
sola uexacio intellectum dabit audi
tu. treū. ⁊ de excelso misit ignem in
ossibz meis. Je. vi. sed'm translacionē
lxx. per omnē dolorem ⁊ flagellum
eruditionis ieri. prou. xxij. Iurga ar
gt correctio habuit sapiam. ecc. xxij.
flagella ⁊ doctrina omnī tpe sapīa. ⁊
causa sapīe. ⁊ castigacō ad eruditi
dum uidet̄ ee aliquando disciplina
ubet. ybi u. nō p̄t disciplina ubet
addit̄ disciplina ubertū. Item ecc.
xij. pungens oculū educit lacrimas
⁊ qui pungit cor profert sensum.
Sedo emollit ut ignis ceram ul
omnio liquefacit ut ignis metal
la dura. Job. xxviij. deus molliuit
cor meum. in ps. Liquefacta ē tra
sicut cera modico igne mollit̄ tue
tem ymaginem deponit ⁊ nouā re
cipit. sic corda indurata mali
ca tribulacione emolliunt̄. ⁊ uetus
tatem uicior deponūt ⁊ nouitatē
iuuenū assumūt. corda nō dura nō
liquefiunt̄ ad ignem tribulacio
nis nisi sit tribulacō magna mo
tem in feruis ul' ꝓmittans. tūc uer
tas uicior deponit̄ ⁊ corda para sē
flue in omnē modulū ⁊ formā
recte uiuendi. sīc para stare sacer
dotis mandato. tunc sibi felix
mutacō dextre excelsi. vas u ignōie

uinc' in uas gle ⁊ seruí dyabolí
efficiunt' filij dei. prou. xi. Vide i
pios ⁊ non eru nt. Job. xxviij
Auro locus ē in q̄ fiunt. hic loq̄
ē ignis tribulacionis. ⁊ Tertio
tbulacio hominem roborat sicut
ignis latē. quē tū uider' ybur'
ro. v. tribulacio pacīam operat'.
tbulacio roborat in durando sēos. v
dentes leonis infernalis qui sunt
hēna malor suggestores detrac
tores. persecutores. nichil pōssūt in
eo. De dentib; dyabolí d' vsa. ij. q̄
animas pl'm meum ⁊ facies pau
periē dmo luas. plagā martiz mul
tos dentes extraxit exore dyabolí
quia multa pacīa scōz multa ad xp̄m
uisi sunt. Quarto tbulacio destru
it ⁊ q̄ ad nichar uincula Amoris
quib; aliquis ligatus ē mūdo. vñ
dañ. ij. tres pueri qui ligati missi s
in fornacem. inuenti sunt soluti
vñ accidit in homine qui tbulat
onē pacīe sicut accid' cum ex'an' pl's
obsidet q̄dam castrū q̄ sarracenī
tenebant. Oppugnat' eñ sarrace
ni quendam xp̄ianū nobilem cap
tū machine spantes quod in eam
partem nollent iacē lapides illo
aut' clamante ut p̄p eum ñ desiste
rent ab impugnacōe. ceperūt ⁊
ani lapides iacē. ⁊ p̄mo lapidis ic
tu ruptus ē fimis quo ille ligat' //
in fossatum abstractus ē a xp̄ia
nis. ⁊ sic liberatus ē qui ne potuit

dño dicē. Disrupisti dñe
uincula mea. Cathena illa que
nos liga tos tenet Amor ē
uiuendi. iuxta ūbum. senece
Aliquando uō uno ictu tbulacio
nis redet aliquem uiuē. ⁊ mor
tem desid'at. cadens in profim
dum hiūlutatis. ecc. xli. O mors
bonū ē iudiciū hoī in digenti. si
cut ad hēt abz uasi in quo decoc
quit' nisi moueat' ⁊ amittit sa
porem debitū ⁊ colorem. sic cor ho
minis ad herer huic mūdo per
Amorem n tbulacoīm pacianur.
sed m id ps. Gluttinatus ē inter
ra uent' nr. flecē mo dica uinci
tas separacio ab amore mūdi ē
totum ⁊ solum malum hōis
sit Amor mundi. iux' uerbū Au
g. ggr. Ipe mūdus cum tot ama
ricudinib; cruciat. dum tot cla
mitates ingemiscat. quid aliud
nisi ut non amet' clamat. filii
tbulationes ecīe. homines om
obluiscent' bonis tpalib; ⁊ reni
ggr. Electis suis deus uer aspec
tat. ne dum delcant' mala ob
liuiscantur eor que
sunt in pria. Baruc. iiij. delicati
mei ambulauerunt uias aspas-
tbulacio ē quasi absinthium q̄
hū qui sūt puuli spūaliō a p̄a
li ⁊ solacione sepantur. Sicut pu
eri aliqua amaritudine a lacte
separari solent. Quinto tbla

cō hoīem ꝓbat ecc̄·xxvii·
vasa figuli prob at fornax ꝛ
hoīes iustos temp tacō tbula
cionis·Eiusdem u· ignis pro
bat aurū ⁊ argentum·Job·xx
iij·Probabit me quasi aurū q̄ p
ignē transit ⁊ hoīes reprobos
in camino tribulacōis·tob·xij·
q̄ acceptus eras deo necē fili
us temptacō probaret te·ps
Probasti cor meū ⁊ uisitasti nō
te·igne me examinasti ⁊c·ꝟ·
Nemo uires suas in pace cog
noscat si bella desunt utrutū ex
pugnacia nō ꝓdunt·Jdē·In prou
dꝰ miles ē qui se fortem in pace
gḷiatur·Nemo quippe q̄tum pro
ficiat in ic̄ad ūsa cognoscat·Re·
v·Pacis probacōm opatur·gī·
xvij·Accede fili mi ut rangam
te ut prolem utrum sis filius m·
An nō·q̄·Sicco purgat·Jo·xvi·
purgabit eum ut fructū plus
a ferat·Malach·iij·sedebit con
flans et emūdans argentū ⁊ p̄
gabit filios leui·gg·quod fla
gellum grano q̄ lima ferro q̄
fornax auro·ꝟ tribulacio uiro
nusto·si de quibꝫdam p̄ dicit ille
Jē·vi·fruct̄ flauit ꝙ flauos ma
luae·u· eoꝝ nō sunt ꝙ sumpte·Ar
gentē reprobum uocate eos q̄
dūs proiecit eos·Malecīm ferrū
q̄ erugo ꝙ trahit rubiginem
non aurum si palcam se ostē

ocīm palmite q̄ fr fructū

dit·qui migne tbulacionis ī pur
gatur per in pacīam cremat
of·ui·paleas ꝙ burent igni inextin
guibili ⁊ primo ad mod ignis ⁊
bulacō desiccat ab aquis delicias
⁊ sic ꝙ seruat·gg·In pastoralibꝫ·eoꝝ
salomonis ideo fumilius sapiam
deseruit q̄n ipm nulla disciplina
ertius custodiuit·Tbulacio ē ut mu
ra apud rectōne custodiens·hec
paulum custodiuit ne superbiret·
u·eoꝝ·xij·sic magnitudo reuelacō
nū extollat me·datus ē michi st
mulus sathane qui me colaphizet·
tbulacio utris israhelitis murus
ē a dextris ⁊ a sinistris·exo·xlvij·
erat aqua filijs israel·q̄ mur ad dex
teram ⁊ ad leuam·tribulatio sepi
uiam in fini ne electi per eam ire
dant·Osee ij·sepiam uiam tuam
spinis ⁊ sepiam eam macia·tribu
lacio hominē seruat a turpib; infer
nalib; in hominib; uoluptatib deus
uicia hūndant·ysa·xxv·Justificam ī
fecimus uitia nra·ideo nō creat
runt hīratores tre·i·ptā·Jo·vi·
scio quia hīrat in carne mea pecca
tū adam in delicijs quasi in aqua
dulci ꝓpurat·In tribulacōne ud q̄
in aqua tribulacōne seruatur homo apu
trefactōne·gg·Lib ꝟ sibi pr tribum
morte intulit ⁊ reductus ad ueru
am sub disciplina melius uiuit
Idem quo nos deus durius ex disp̄
sacione percutit eo amplius expi

De fortit.

erare custodit Idem. Clem̃ suum
diuina gr̃a tunc magis erudien
do custodit cum q̃ pertractando de
serit. sic faciat dñs ecclie sicut legi
alexandr̃ fecisse qui anxit q̃dã ne
migne p̃ serpentes infernales p̃
t effectũs p̃cõs hec tribulacio multos
alios effectũs h̃t. Primo ē quod sanat
ipã ē medicina sanans eos qui sp̃
te eam recipiunt. eos nõ qui eam
recipe nolunt inquinã effundit
enim super eos dõ Calicem salu
taris accipiam. Idem. Effunde iram
tuam super eos qui te nõ nouũt
et̃ xxxviii. Altissim̃ de tribulatione creauit
medicinam vult sapiens nõ ab
horrebit eam. Inuoluenda ē hec
medicina. q̃ sub q̃dam nebula
p̃sentis vitalitatis ne homo ab hoc
recat eam. uel admiscenda ē ei
zucara crue dulcedinis. hebr. xij.
omnis disciplina in p̃senti nõ videt
ē gaudij sz merorus. postea autem
fructum pacatissimum exercitatis
per eam reddet iustitie. tribulacio ñ
ē uelut cautum factum. in mẽ-
bro minus nobili ad sanandum
membrum magr̃ nobile. Molestia cor
pis. infirmitatẽ sanat. minus ecc
xxi. curatio cessare facit. et preã
maxima. prou xiij legamus fidel'
sanitas. fidelit̃ agit tribulacio cũ
eo cui dñs mittit eam. Optauit. n.
ad eius utilitatem non ad uolũ
tatem. ecc xxxv. Infirmitas gra
uis sobiam reddit animã. prou x
xvij. Melliora sunt vulnera diligẽ
tis quam fraudulenta odiẽtis
oscula. Causa uidentur ee vul
nera. cum tñ potius sint remedia.
sic tribulatio uidetur ee aduersitas
cum pocius sit remediũ a deo datũ
ecclesie. vij. Melior ē ira risu. ira in
quam aduersitas risu prosperi
tas. ggr. dicit. beato bndõ. p̃ temp
tacõm carnis proiecit se in spinis
quod vulnere corpis sanauit vulne
ra mentis. Idem. Quis nescit quod
multo melius ẽ arder flamis feb
rium q̃m uiaor. tam cum febre
corripi. quia uiaor estimat qui
occupare nos poterat. si dare ne
gligim̃. de percussione murmu
ramus. Idem. dur̃ nõ estimes
ee quod pateris. d'extius cruciar.
Ab interna passione liberaris. Idem.
Diuina dispensatione agitur ut
proluuiosa uitia prolixior egritudo
exurat. Item tribulacio hominem
inuitat ut dñm requirat. ysa. xx
vij. Dñe in angustia requisierũt te.
ps. Imple facies eor̃ ignominia
q̃ quient nomẽ tuũ domine. Item.
cum occideret eos querebant e
um. Osee vi. In tribulatione sua
mane surgent ad me. ps. Du
plus sum in erumpna mea dũ
figit̃ spina. exo. xij. Vrgebant e
gipcii israheliras exire de egyp
to. q̃ filii pois fame urgente eũ

redit ad prem suum · Luc · xv ·
Item accelerare facit · In ps · ml'
tiplicate sunt infirmitates eor
postea acceler[a]uit · hebre · iiii · fes
tinem ingredi in illam requiem ·
Saltem debet qui adeo flagellat
intelligē quod iumentum pere
sum uidetur agnosce quare · t ·
pertinaciatur · quia erat ex uia ·
vñ redit ad uiam · ul' quia nimis
lente incedebat · uñ gressum ac
celat · sic qui flagellatur a deo ·
si extra uiam erat per mortale
le ꝑm · debet redire ad uiam · pec
catum desendo · si inuia erat sed
lente incedebat · pauca bona agē
do · accelerare debet gressum plu
ra bona faciendo Item tribulati
o ꝛsolacōm mētur · ysa · xli · ut
ponem ꝛsolacōm lugentibz syō
in ps · secm multitudinē dolorū
meor · t c · Item uirga tua · t ba
culus tuus ipā me ꝛsolata sūt
deut · viij · Affluxit te penuria · t
dedit t manna Item tribulatio
utiles iuuat · Jo · Ad uitē utilit
ē tribulatio · ipā ualet ad
timorem dum penas futuras fa
cit intelligi · O si deus tam aspe
ra uitat ubi parcit qui aspe per
cutiet ubi nō parcet · Item dis
tus iudex quanta illuc feriet dis
tri · Ac nec quos reprobat sic hic
cruciat quos amat · Luc · xxij · si
in uiridi h fit in arido q fiet ·

Jc · xxv · Cum noluit accipe calicē
de manu tua ut bibant dies ad
eos bibentes biletis · t c · quia erat
in cuitate in qua inuocatū est no
men meum · ego incipio affligere
· Quasi innocentes inmunes eri
tis · Nō eritis inmunes · t pe uii · it
p est ut incipiat iudicū a domo do
mini · Si autem pmū a nob quis fi
nis eor qui non credunt euangē
Item ualet ad spem · Ro · xv · ut per
patiām et ꝛsolacōm scripturar spē
habeamus · Mito spem hr de regno
eterno · qui moneram hr qua ipa e-
mutur · Moneta ista · a electis nō
reprobanda ē tribulatio · Job · v · Inc
pacōm dñi ne reprobes · Item ual
ad eam · Autem · dum facit intelligi
quid pro nobis filius dei fecerit · ē
pro nob mortu se exposuit · Jo · xv ·
Maiorem dilcōm nemo habet · t c
Item ual ad humiliatem · Job · vi
sagitte dñi in me sunt quarum i
dignatio ebibit spm meum · Item
ualet ad pietatem · homo n in de
liciis nutrit nesa · Alus ꝛpan Je
xlviii · fertilis fuit moab ab ado
lescentia sua · t subdicit nō ē trās
fusus de uase in uas · De uase mq
uistuac in uas mie · filius dei pas
sionem ad discat ꝛpatiendo · ad he
b ꝛsion hemus pontificem qui non
possit conpati infirmitatibus
nris temptatū ꝑ omnia · Item
tribulatio signū ē diuini amoris ·

Apo. iij. ego quos amo arguo et
castigo. ℈mulare g̃ et age pn̄iam
proii. xxxij. qui parat uirgę odꝛ
filium suū. qui aut̄ diligit illū
ter erudit. ecc̄. xxx. Qui diligit
filium assiduat ei flagella ut le
tetur in nouissimo suo. heb. xii. q̄
diligit dn̄s castigat flagellat au
tem filiū quem recipit. In cod. q̄s
filius g̃ nō corripit pr̄ et unꝰ. sic eꝛ
disciplinam eius eius participes
fī sunt omes g̃ adulteri et n̄ filii
ihesus Aug⁹. si excepꝛes a passio
ne flagelloꝛ exceptus es a uno
filioꝛ. Idem. noli eē iniquo sensu et
puerili. ut dicas plus amat pr̄ me
frem meum cui permittit facē
q̄dq̄ uult quam me q̄ si mouo
ꝛera eius uisionem flagella iue
nio. Prius gaude sub flagellis q̄
ubi seruatur hēditas illis ad tē
pus paret quos in cr̄nū dāpnab.
Idem. Quid mirum si flagellat c
rodiens paruulos dn̄s q̄ gñdes
querit hēdes. Idem nō cuncas fla
gellari. si exheredari. gg̃. Sinisꝛe
rentis hēditatem deus dare disp
neret. erudire eos p̄r molestias
nō curaret. Idē. ne queraris de u
ꝛē dum nesas que te mancant p
mia in retributione. tribulatio imp̄
sem expectare datur. Ꝯ. io dn̄s
quibꝫdam hic parit ut eos imper
petuum feriat. io aū hic ferit. n̄
parcendo ut eternum parcat. Iu

ps. Deus tu propitius fuisti eis et
ulciscens in adinuēc eoꝝ. Amos iii.
tm̄ modo uos cognoui exomi
bꝰ gregationibꝰ terre. Idcirco
uisitabo super uos oēs iniqui
tates uras. y. mach. vi. sion sine
pcōibꝰ ex sententia agere si sta
tim adhibē ulciones. magni ꝛe
nesaty iudicii ē. Ꝯ. eli qui q
timent ne ulcio que suspendit
in fine grauioꝝ seruet. Fili
filij pateꝛna correctione de
sidant. et dolorem uulneris me
dicinam putant. gaude debet
infirmus cum uidet celestem
medicum intromittē sede eius
infirmitate et exhoc separare
salutem. Illi qui in omnibꝰ īm
do isto prosperantur sunt uelu
ti firmus desperat cui nil peꝛit
quod negatur. gg̃. desperans e
gris. quicquid medici poscunt
dari p̄cipiunt et eis qui reduci
possunt ad salutem q̄ appetunt
dari contradicunt. Idem. Diuꝛ
us successus temporalium est ꝛe
rum futuꝛe calamitatis indi
cium. Vitulus mactandꝰ liber
ad pascua mittit. Ꝯ. In uitꝰ
ad debitam mortem currens.
effrenatis uoluptatibꝰ uritur
quia et uituli q̄ mactandi sunt
in liberis pascuis remittuntꝰ.
Justus ad electionis transitoꝝ
e tocīditate testiꝰ q̄ et nimiꝝ

uitulus ad labouis usum depu
ratus sub uugo retinetur· Aug⁹
quod uidet ee mia· ue tura· q
uidet ee ura ue e mia· Augus·
Aug⁹ ad marcellinum· cu luxuriaī
iquitatis eripit utiliter uinct
qua nichil in felicit felicare
peccantium· qua penalis nutt
impietas· q mala uoluntas uc
lud hostis intoi rolwatur· sed p
usa· q ad usa corda mortaliu·
felices res humanas putant ti
rebor splendor attendo· q labes ī
attendit animor· cum theatr
moles extruunt· q effodiunt
fundamta uitiorum· cum glou
osa e effusionis insania· q opt
ra mie deridet· cum ex hys que
diuitib; hūdant luxuriantur
histriones· q uecta uxhūt pau
peres· hec si deus pllere permit
tat tunc indignat grauius· h
si in punita dimittit tunc pfec
in festius· cum eitat subsidiū
uitior· q copiosas libidines mo
pes reddit· miscdr adusatur· y
sa· xxv· sluseam impio· q subd·
Aug⁹ nd discet face iustitiam· Aug⁹·
ū· li· pf· tu semper aderas mise
ricordit semens· q amarissimis
aspergens offensionib; oīs il
licitas iocunditates meas ut
ira querem sī offensione iocun
dari· Idem· percutis ut sanes· q oc
cidis nos ne moriam abscte· Ice

ē· li· pacebar in cupiditatibus
meis amaritudinas difficultates
re tanto mag pro pcto quanto
mi sinebas michi dulcescere qs
non eras· Id· vij· li· caecs contur
bata· q contenebrata mentis me
e· Acti collirio salubrium coloꝝ
de die in diem sanabatur· eze· xvi·
Auferetur zelus meus a te· q requi
escam nec urascar amplius· Ose
e· iij· Non uisitabo super filias uel
eras cum fuint fornicate· Irem
tribulatio. dei sortium esse sdm
illud· Cum ipo sum in tribulatione
· q iterum· Iuxta e dns hys qui
bulato sunt corde b· quantucuq;
seuiat tribulatio nō pmes te dere
lictum· si memini scriptum ee e
Damel ipo sum in tribulatoe· q dan· ui·vi
dit nabug in fornace cum ibi pu
eris quartum simulem filio dei·
ysa ysa· xliii· Cum ambulauis per a
25 quas tecum ero· b· Da in tbula
tom ut possis ee mecū semp· Ice
tbulatio qm uia strata e· q mūda·
cum prosperitas uia fit luxosa·
Vñ cū dns pro speritate equar ho
minē· q posuit in statu ad usiras
debet letari dicens cum dauid· l
duxiv me delacau misē· q te luxo
feras· q stā· sui pe· pedes me· q di·
gs· me· Irem tbulatio hoiem pro
fice face· In ps· Intribulatione
dilatasti michi· sī tbulatione ho
mines dormiunt sompno pigre

De fortit.

sed tribulacio excitat eos ut ignis
in domo succensa ut aqua ua
uem sibintrans os viji. Dō sal
ua nos perim aug ideo p̄munit
milit in ecclā ut ipi pressi clament
clamantes exaudiantur exau
diti glificent deum. Item tbulacio
o utilem perficit ij cor. xij. uirtī
infirmitate perficitur tribula
cio multis modis facit ad pfectōm
uirtutis p̄mo quia purgat ut
tutes ut ignis aurū. G. fornax
tribulacionis lignū uacuos inci
nerat z aurum purgat. Sēcō q
a hostem de bilitat. cor. xiij. Ter
cio quia magnitudo tbulacionis
o cōmēdat ut deus augeat i cor
x. fidelis ē deus qui nō permittit
uos temptari ultra id quod pos
tis sed faciet cum temptacione
prouentū i utilitis augmentum
Quartum quod sēm ubi sene
ce multi adiciūt sibi utilis lacessi
tas sed m gg. ignis flatu p̄mit
ur crescat. Item tribulacio pacien
ti debita soluit. Luc. vj. Dimittit
z dimittēm uobis. Cum capti apud
sarracenos mendicare cogant
redēpcōm suam. facti sunt capti
a diabolo si aurum ul argentū
ui possunt se redimē grauis sibi
oblata recusent. pu. xiij. Redemp
cio anime uiri ꝑpe diuicie. tribula
ciones diuicie ꝑpe homīs dicunt
qua occasio earum fuit. Item uj.

non humiliauit ex corde suo z hab
uerit filios hominum. sap. v. de
nō fecit mortē etc. u. Dē q t appli
catum fuit accipe z notandū
quod magna dei mīa quod p
penis futuris recipit tribula 150
ciones p̄sentes. Tale u. ē ac si il
le cui debent marce auri z ar
genti recuperet pro eis fabas
uel lapillos quibz facta ē sol
tacio plus. u. ē faba una resp
tu marce argēti quam tbulacio
p̄sens respectu future. Cze. uij.
diem pro anno dedi tibi. Tribu 150
lacio succursus ē hominū. Adeo
multis q tripliciter ostendi pri
mo sit. Si domus alicui ēet sic
censa. quam per se non sufficeret
ret extinguere aqm sibi oblatā
cum gaudio susciperet z obsec
quium non persecutōm reputa
ret quanto magis cum domus
ista succensa ē igne concupisceret
aquam tbulationis deberet repu
tare succursum. imō ad uersi
tatem uocare quia nō ē ad uer
sus eum. si pro spiritu rem. qua
pro ipō ē. sed sunt aliqui qui fu
giunt cum nichil eos persequ
tur. pu. xxviij. fugit impius ne
mine persequente. Sēcō sic. si
as ab hostibz suis duceret superu
equum uelocem ubi ēet occidē
dus. gratum haberet si quis equi
illum mutilaret ul occideret ut

sic ab hostib; libaret⁹ ⁊ hoc re
putaret succursum· nō nocu
mentum· quanō ḡ gratus de
ret cē ei qui corp⁹ suū lasciuū
inquo ad mortē cēnam ducat⁹
infirmitate ul' alio modo ledat
ur sic ad mombz liberetur· pi⁹
xxuij etue eos qui ducunt ad
mortem· tertio sic· si duellū ꝯm
teres cum aliquo ⁊ uides hostē
tuū ⁊ pualē gratum hrēs sic⁹
hostem illum debilitaret inam
cum· ut ei pualē posses· q̄ duel
lum cē int̄ carnem ⁊ spm caro
n· cupiscat ad uſus spm ⁊ spūs
ad uſus carnem· Dal' v uū il
le qui uidet pualē carnem ad
uſus spm magnas gracias d;
agē deo si infirmitate ul' a
lia tribulacione carnē eius de
bilitet ut a spū superetur· Job
xl· meūto belli· nec ultra ad
das loqui· Ē ac si diceret· tanto
te ad disciplinam pūs exhibe
plandū· quanō te prospicias ad
bella infirmū· ōcaulta hostis ꝯ
te bellum ꝯsidas quicquid ame
pareris non accusas ¶ rem tri
bulacio sāctis occō ē pugne ⁊ p
consequens uictorie ⁊ corone· ih·
ch· ų· sion coronabit⁹ nisi qui le
gitime certauerit· ē· inimic⁹ hu
mani generis callide insidians
fraudem q̄ ꝯ sanctum Job· pa
uerat pertulit· q· sēō uiro q̄ doc

cōnes inuitit quasi tot causas
uictorie mīstrauit· sap̄· x· erāt
forte dedit ei ut nunceret· sonet
timenda tribulacio electis dei· cum
deus eam mittat illis ut abeas
uincat⁹· Item tribulatō ponit⁹ ē ad q
p̄miū celeste nobis tradetur ideo
nō ē optanda eius diminucio· i tex·
uy· Id quod imp̄ securi ē mīstranc
ium ⁊ leue tribulatōis sup̄ modum
in sublimitatem etue glē ponit⁹
p̄parabit⁹ in nobis Item tribulatio ma
tia ē corone nrē· b· spūs nra de
missacione minuit⁹ paulati gem
mis corona nra pri· uat⁹· Jac· v· be
atus ut qui sustinet tēptacōm
qm cum probatus fuit accipiet·
co· vi· tribulacio p̄sens mutat⁹ i
gaudium ira quod pro unica que
ra tribulacionis etunt quasi mille
modȳ gaudȳ· Joh· uy· Vos contri
tabimini sed tristicia ura uertetur
in gaudium· Qui adduxit nobis
bella ipe rursus adducet uob sempi
tua iocunditatem ē salutē ura·
ysa· liiij· Ad punctum in modico
deliqui te· ⁊ in misacionib; mag
nis congregabo te In momento indig
nacionis abscondi faciem meam
p̄ parum a te ⁊ in mia sempitna mi
sertus sum tui· mutacō ista tribu
lacionis in gaudium ꝯsa ē Jo· ų·
in mutacione aque in uinū· peli
genda ē aqua tribulacionis i uinū
gaudij mutanda uino gaudȳ te-

a· iiij· Genes

De fortit.

ꝓalis murando magn̄ ctnet
bulac̄ois. De hac mutac̄one hē
t̄ Luc̄ xvi. induite ⁊ lazaro b̄
ēgo sane diuitem dequo saluator
facit mc̄on̄ in evangelio in nul
lo audio accusari nisi quod ī du
cebatur purpura ⁊ bysso ⁊ epula
batur cotidie splendide si cruce
turatis cum arguimus quod sb
stanciā h̄ mūdi hn̄s ⁊ uidens fra
trē suum egē clausit uiscera su
a ab eo. quid dicturi estis qui tot
uidetis lazaros esurien tes ⁊ nu
dos ⁊ plus de uinc̄as urīs neoz
salis quāde eoz misijs cogitans.
si ad tremendum iudicium abra
he ueniam. memēto fili quod re
cepisti bona in uita tua ⁊ laza
r similr mala. Vñ utrumq; est
negari non pt. fer sūiam qpau
as expssa ē sūma negoci. ille h
na ⁊ ille mala excepit sic autē
hic solatur tu ūi cruciaris ex
pgiscimini ebrij ⁊ flete. terribi
lis in iudicio deus super filios ho
mines crudelium causa tota.
quod in sēlo bona receperat ita pla
ne. nequ n. nos ad hoc de paradiso
uoluptatis diuina admisio
cecidisse uidetur ut alterū s hic
paradysum ad inuēcio humana
na pararet leg̃. io. evangelista
urgas ⁊ lapides omnes in au
rum. ī lapides p̄ciosos uertisse q̄s
urgas illas ⁊ lapides illos si in

dubitant credet ea uertenda ēe
in aurum ⁊ p̄ciosos lapides nō
amaret ih̄ tribulacio urga
movisi ē in qua mirabilia fuit
per eam aqua de petra educta
qua in quam lacrimar decordib;
duris. ⁊ quasi petrinis. per ipam
⁊ uiri israhelite apharaone
infuali ⁊ eius exercitu liberant.
tribulacio seruos dei liberat ab
hostib; sicut a flagellis peccia
ad castrū urgent ne a p̄donib;
rapiantur. tribulacio locus est
quem filius dei elegit inh; mū
do ad manendum xp̄c qui non
fallit elegit quod carni ē mo
lestius. ideo melius ⁊ id uerius
id magis eligendum ⁊ hic est
locus filioz dei in mundo isto.
Omnes ⁊ qui pie uolunt uiue
in xp̄o persecutōm patient p̄ ī
nocam. ij. thi. iij. sīm eoz nobile
haberet poti eligerer ēe cū filijs
dei in tribulac̄one quam cum dāp
nans in temporali prosperitate
heb. xi. de moyse quod negauit
se filiū ēe filie pharaonis ma
gis eligens affligi cum pplo di
quā ꝓpalis p̄cī hīe iocunditatē
dauid. Elegi abiectus ēe in domo
dei mei qm̄ hītare in tabnaculis
peccoz. si aqua amara in secundo
per terram dulcis efficat ⁊ si ui
nū tisicens per ga riophilum
ga riophilat efficat ⁊ uinū iq

abl'ūc reliquie scōm repurgatur
tribulationes que per xpm ti si
erunt z alios sanctos qi scē hñ
de sunt sanctificatis p mo eaz sig
na cē uidenaur murabilia que
ip̄e opantur Qu enī mortui
fuunt indelictis suis xx annis
ul' amplius supuenientibus eis
forti tribulatione sustinerent siul
le reliquie in mundo istos tot z
tantas infirmitates sanare ui
dent uc tribulationes Dulcorate
uidentur iam cē tribulationes p
hoc quod in xp̄o fuunt z crux iam
uidet cē unicta eo quod in xp̄o q
unct cē fuit Vñ cruces in p̄fectio
ne eccl̄ie oleo inunguntur ·b·
loquens de illo ilto qui f migis
labore in p̄cepto·An nō labo
rictus uigilum suaue crux in uir
tu·z notandum quod cum tribu
lacio in scripturis sac p aq; designe
t·ut cant· ultima aq̄ue multe
nō possunt extinguere caritatem·
Sed sūt utiles effectus tribulac
onis scōm p̄ctates aq̄ p̄mus e
q' hostes sp̄iales submigit uicq
s·z demones·exo·xv·equit aq̄ t
bulantes eos unus ex eis in re
manet·sed'z e quod fideles nu
trit sicut aqua pisces· vsq· l·opi
tescent pisces sin aqua z notan
d'quod aqua amara dulces nu
trit pisces z magnos cete gñdia
nō inueniunt nisi in mari alic

aque nutriunt piscatulos sic hoīes
magne uirtutis nutriunt in aqs
tribl'onū ¶ Tertium e quod mun
dicatur aqua munit castra que an
gut·vñ iob·ij·d' de animis iob·ne
mo ei loquebatur· uidebant enim
dolorem ee uehemtem· Quartus
e quod aqua eleuat nauem dum
crescat· geñ·vij· multiplicate sunt
aque z eleuauit archam· in sublī
me·tria·sic tribulatio filios dei exal
tat z proficere facit· Quintio d' de ma
lis·Iob·xvij· cor eoz longe e a disci
plina· p̄ca non exaltabunt· Mn
e quod ad modum aque emūdat
vñ sponse regis celestis uestem de
bysso p̄parat· de qua ap·xix· dat
e ei cooperire bissino candido z splē
dena· ap·vij· hy qui sūt amicti
stolis albis qui sunt z unde uenerūt·
hy sunt q uenerunt de tribulacione
magna ¶ Sextū e q uinū cōpati
gaudij temperat ne in condi; de
bili; noceat·vinū·n·gaudij tem
poralis homies inebriat·si bibant
illud purum ut patet in salomo
ecclē·vij· Non prohibui cor meum
quin omī uoluptate frueretur·
Septimū e q ignē libidinis extin
guit ut p; in monacho illo qui de
luxuria temptabatur q' abbas suus
iussit ab aliis in festum qui poste
in trogat' super illa temptacōne
Rndit·in unde non licet z fornicari
liber· Item notandum q tribula

·xix·

cō ad multiplicacōm bonor uuar-
cro · i · Quanto oppimebant eos tan
to magis multiplicabant ꝑ Item in
bono sustentar · ecc · ij · sustine
sustentationes dei · sustētatiō
nes sūt tribulationes · G · in mor · Ip
so in firmitans nrē ponde deorsū
corrdie ducamur ut mira uaū
artificis per subuenientia flagl
la releuemur · econtrario prosperi
tas sustentar in malo · G · in mor ·
difficilius malum corrigitur qđ
prosperitate fulcit ꝑ Idem qui adeo
a iuitur ⁊ prosperatur tanto pdi
tionu fit proxim⁹ quāto zelo disci
pline inuenit ꝑ alienus ꝑ tē tribu
latō ad dñm tbit · b · super tanti · t
him ꝑ cum tribulationi b;t tempta
tionib; exceemur · Au · cum molest
tie in hui fragilitate uite crebsēt
etiam requiem nos desiderare con
pellunt · Mund⁹ quippe periculosi
or ē blandi⁹ qm̄ molestus ⁊ magis
cauend⁹ ē cū se illicit diligi · qm̄
ē ad-monet cogitq; contēp
ni · tribulatio uiam elector · aspra
efficit ne eos magis diu pergē q̄
ato peruenire deleter · sēm uer
bum ggē · tribulatio porta ē regni
elor · hec porta dñi iusti intrbūt
ineam · luc · ult · optauit xp̄m pa
tra ⁊ra intre ingl̄am suam ꝑ
xiij · per multas tribulationes
oz intrare in regnū elor · ut tu
no ubi dicam⁹ adeo utiles sūt tri
bulationes quod hij deas susti
nent beati a dño reputant · luc ·
vi · beati qui nūt flets ⁊c · ol · Vq
persecucōm pa · ⁊c · Job · v · beat⁹
qui corripitur a dño · Jac · i · bea
tus qui sustert temptacōm ·
cuius · v · cccc · beatificam⁹ eos qui
sustinuit · i · pe · iij · si quis patim⁹
p̄ iustitiam beati erit⁹ · cuius ·
iij · Si exprobram⁹ in nōie xp̄i
beati eritis · ideo tribulatō tū gau
dio ē suscipienda · Act · v · Ibant a
pli gaudentes a spū consilij ⁊c ·
Jac · i · Omē gaudiū estimate
fres cū in uarias temptacōnes i
cidit · i · pe · iij · Inuocantes ⁊ pas
sionib; gaudete ut in reuelatōe
gl̄e eius gaudeatis exultantes ·
ol · v · gaudete ⁊ exultate qm̄ mer
ces ura copiosa ē in celis · sile iu
xi · ¶ Diuisiones pacie · vi ·
Consequent⁹ pnēde sunt diui
siones · pertinentes ad patiam
sorand⁹ ergo quod ad patiam
pertinet patienē ferre dei corre
pcōm · hoim persecucōm · demo
nium in pugnationem · scriptu
ra uero sacra multum beatifi
cat patienter sustinentes pdēa ·
sustinentes dei correpcōm beati
ficant⁹ · Job · v · beatus uir q̄ corri
pitur a dño · Correptio dei proced⁹
ex magno amore · Vsa · xi · egre
dier⁹ uirga de radice yesse · ves
se imprat⁹ incendium · respue

dei correpcõm periculosũ ẽ ualde
ecc̃·xix· Qui odit correpcõm mi
nuet uita· eiusdem·xxi· Qui o
dit correpcõm uestigiũ ẽ pcōis

De utilitate egritudinis.

Ei correptõ ẽ egritudo corpis
o que cum gaudio recipienda
ẽ qz utilissima· Multum n debi
litat hostem familiarẽ cor· ſ· ꝛ
subdit· spiñ· eũ infirmor nũc for
tis sum· ꝛ potens ꝟ cor· xij· Jnfir
mitate expirat homo ũtu
tem aĩ suã· sen· sõ in mari tan
tum aut in pl̃io uix appar· ex
lect· ꝛ in lectulo uitis· Jnuitus
priñ· cum quidã pect· a lohe hẽ
mita ut sanaret eum arcta
na· ꝛndit· rem ẽ necciam cupis
abice· Vt n· corpia nimo ira a
niã languoubz ꝛ castigacõni
bz purificatur· ꝛ quidam sen·
infirmante discipulo dixit· sic·
tristeris exinfirmare ul plaga
cois· si u· ferrũ es erugine pe
ignem amittis si uo aurũ es p
igne pbatus a magnis ad maio
ra p uehemens· ꝛ eũ quidã mules
togaret quendam scm̃ uirũ ut
a morbo libaret eũ p tubz suis· uir
sciis audito a eo q melior ect
in egritudine ꝛ deuotior dixit eo
deum ut seruet te in statu in
quo melior es· dicebat quidam
q· eũ dñs dar in firmitate ali
cui si pro ea seruiret ei c· annis

non ect nimis· Prou· xx· Linor mul
nis absterget mala· ecc· xi· ma
licia unius hore obliuionẽ facit
luxurie maxime· Item· ꝛ dicebat
quod duces· ꝛ anus qui ñ hꝫ nisi
solam unam febrẽ quatuor ac
cessionũ ul· ꝛ unam solam essi
meram dum soliũ sciat nuclit de
illa cum deo negociari· egritudo
corpis tractatio ẽ de pace faciẽda
cum deo· si fiuꝫ ad mortem prẽp
toria· sinõ fuit dilatoria· par uo
ad quam est tractio ualde hono
rabilis ẽ pcōi· Omnes enĩ offense
ei adeo remittunt· ꝛ insuper par
ei regno celoz qi emut· gaudẽ debz
qui infirmat· de hoc quod iuuis do
mũcla ei incipit destrui· cum spẽ
bẽat domũ regiã se habe mansi
o· cor· v· scimus qm̃ si terrestris
dom· nr̃a h· habitacõis dis
soluatur quod edificatom̃ a deo
hẽam· domũ ñ manu fẽam· sed e
ternam in celis· ꝛ notand· quod sup
illud· ꝟ· ix· Confide fili remittũt
tibi pcā tua ostendit glo· tede q
plur modis infirmatur es tenan
gunt· primo ut mira uisus pcr pa
ciam augeant· ut iob· ij· sed o
rodiam ut uirũ ut in paulo· ij· cor·
xij· Tcio ad corrigenda pcā ut le
pra marie· Jnf· xij· quarto ad
gl'am dei ut ceco nato· Jo· ix· ꝛ la
zaro· eiusdem· xi· Quinto ad imitañ
pene ut herodi· Act· xij· Pagentes

/ q· sanitate

pꝛsecutiones beatificant. ꝯ v-
beat. inq; qui pꝛsecuc̃m patiũr
&c. Pꝛsecutor ꝓparat coronam e
tiam. noli odire ul' repꝛehendẽ fa
bꝛem coronę tue Inꝓs. sup
dorsum meũ fabꝛauerunt pc̃ores
fabꝛicauit in qm̃ coronam. sustiñ
res demoniũ impugnationes bifidã
nit. Jaẽ i. beatus uir qui sustert
tẽptac̃oñ qm̃ cum probat fuit
&c. ℣. De temptationibus.

Circa temptac̃ones ꝓmo ostẽ
dem q demones impugnent
homines. cũ n. ipi sint inuisibi
les & pugna eoꝝ inuisibilis ẽ. nec
agnoscitur nisi oculis cordis. Ig
rancia uo eius periculosa ẽ homini
ſo. u. pugnat qui se pugnari igno
rat. grãde periculum est habe uir
se hostem suum. sibo b nesciat. Jo.
Tunc maxime oppugnatis cum se
impugnari nescis. Secdo ostendem
uulnꝛa tẽptac̃onũ ut magꝝ
patiente sustañ. Tercio rangem
de modo pugnandi quẽ hñt temp
tatores. Quarto de modo repugnan
di quẽ debꝛ habe qui temptatur

Quod dyabolus nos impugnat.

Circa ꝓmũ notand qd impug
gnatio quam dyabolus facit ho
minib ꝓ crucifigi pt. ex tꝛio. geñ.
ubi serpens mulierẽ decepit & do
ibidem ostendit impugnac̃oñ istã
ẽ duratam. dicens ad serpentẽ
Inimicicias ponam inꝛe & mu
lierem & semẽ tuũ & semẽ illius.
Sedo ex li Job. y. & v. c. ubi sathã
petit a dño ut permitteret eũ
impugnare Job. & causam vij le
git. milicia ẽ uita hominis super
tꝛam. & alia ꝛatio hñ temptati
o ẽ uita &c. Jẽ. o. iiij. & luc.
iiij. ubi dyabolus dñm temptauit &
sedm aug. assumpsit dyabolꝰ for
mã humanam. q permisit dꝰ
ut temptatio eoꝝ fieꝛet nobis
in fine. vij. reliquiũ in id ipm ne
tempꝛet uos sathanas. o. xxvij.
uigilate ne intretis intemptati
onem. ephi. vi. non ẽ nobis colluc
tatio aduersus carnem & sangꝝ
&c. Act. v. Cur temptauit sathanas
nas coꝝ uim & dedecꝛa martyꝝ
legitur q multotiens dyabolꝰ
ei apparuerit in forma humana
na. Sili de bo arthoꝛo cui appa
ruit in foꝝ pueruli nigꝝ & in foꝝ
& Alexandri ducis gꝝ. Filegꝰ
de multis Aliis sanctis Augꝰ in
li. sermonum. ꝓmo mos uos
ee uolo neminẽ super tꝛam.
absq; temptac̃one uictuꝝ ut fo
rte cui rollit. Aliq; aliam secuꝝ
exspectet. De utilitate tẽptm.

Circa sedm notand q tempta
c̃o admixta utilis ẽ ꝓmo e
ruditꝰ. ecc. xxxiij. qui n ẽ temp
tatus quid scit. Jtem q nõ ẽ temp
tatꝰ qualia scit. Jtem q nõ ẽ temp
tatꝰ pauca recognoscit. Jud. iij. hec

sunt gentes quas reliquit dñs
ut inhys erudiret israhe
lem sedo hūiliat · ꝯ dum tuta
nos temptant profitentes ihc
ꝺ uiuentes hūiliant · Idem · gebu
seum isrl tollat ut humana mēs
de se humilia sentiat dñi mīma
ñ superat · Tertio negligētiam
repellit glō · super 1ᵒ ps · proba
me dñe ⁊ tempta me · Jō dicit tēp
ta q. nisi temptaret negligētes
ecclesiam · Quarto uirtutem addit
sed multum gaudet sibi uirtꝰ la
cessita · In uitꝑm dixit abbas
quidam · cōa regla si mutat ī
flumē stratum dissoluit cotta ñ
ira ē homo hñs carnalē sapiam
qui sī ē temptacōnū igne decoc
tus · Quinto seruat · ꝯ nisi psa
mista · per tribulacones se melius
seruari nosset non dicet pro
ba me dñe ⁊ tempta me · Idem
in moral · cum per temptacōm
humilitas profuit prospa ē ip
ad uisitas que mentem ab ela
tione custodit · Idem · cū tēptam
uicis diuina dispensatione no
bis cum agit ne uirtutib; quib;
proficimus extollam · y · tor · xy ·
sle magnitudo reuelonū extollat
me ⁊ c · ꝯ in mozˢ · tunc minus
bñ custodim cū per dispōsacōm
dei tollabilit temptam exterius.
aliqñ uicis · aliq̄ pressuris · siec
temptatio exterior culpam perfi

cat quia maior intencio surgit
hit flectur sursum maior intēcio in
superbiam eleuat quia temptacio
exterior hūiliat · sic magno ordine
cognoscim in interiore profectū quod
accipim · Interiore defectū quod si
m · Sexto uirtutem hominis nobilitat
deus · xiij · temptat nos deus nr ut
palam fiat utrum diligam eum
an non · Septimo dñm glificat ps
eruam te ⁊ honorificabis me · octa
ppl'm edificat · tob · ij · Hanc temp
tacōm ideo permisit euenire illi
ut posteris daret exp patientie illi
noīem qui temptat impsentia ho
norem acquirit · vñ leg · de uxore
Anthonio q tum quadam nocte
a demonio cēt lacerar subito rapi
quidam lucas ⁊ demones ⁊ tene
bras effugauit statimq sanat
xpm psentem intelligens dixit ·
erat ihu bone literas quare apti
cipio nō assumsti ut curares uul
nera mea · Quo ad eum air Antho
ni hic eram ſ; exspectabam uidē ce
lestem tuum · Sume aut quia uir
tutē dimicasti in toto orbe te fama
nōiari · Decimo in futuro coro
nat · y · chr · y · non coronabit nisi
qui legitime certauit ⁊ hāc · i · da
de sufficiēte temptacōm quod cum
probat fuit accipiet coronā uite
tob · iij · Hoc hīt pro certo omnis qui
colit te quia uita si in pbatōe fu
erit coronab · De nō impugnando.

De four.

Sequit de impugnandi que
sit temptator fortand q̄ quod
modi impugnandi quos sit qui insi
nuti sunt. Vñ paulin⁹ epc̄ augho⁹
tis in̄ eiu mille nocendi artes ha
uarus expugnand⁹ reliq̄s qm̄ impug
nat insidijs. sios ñ causa breuita
tis de pauris dicem⁹. b. uij. spēs im
pugnacionis eius distinguit. log⁹
de illo ubo. scuto circumdabit te ue
ras ei nō timeb⁹ a timore noctur⁹no.
a sagitta uolante in die. his ūbis sunt. uij. temptacō
nes quib⁹ undiq⁹ circumdam̄ nec̄e hē
mus. scuto circumdari. dñi am̄ are
no a destris a a sinistris. timor af
flictionis nocturn⁹ē. a plane time
bis quia ab scondit ab oculis qd
nō sunt. digne passiones h⁹ ꝑ ad
futuram gl'am. que reuelabit
in nobis. si facile hunc radi uira
tis ersufflat. ingerit in oculis cor
dis pecā que fecim⁹ nunc etna supp
plicia. sunc etna p̄mia. sunc ea
que pro nobis pertulit x̄. ꝑ ad hu
ē tam multiplicis uicarius nox
recessit. si nme sagittam que in
die leuit uolat sed nō leue uulnꝰ
infligit. hec sagitta uana ē gl'a
qua oportet eccl'ie filios ne
deserant scutum uicarius. quod in
tam ꝑiū nauicam. de iñ subdit. p
mo a sinistris pulsat dya⁹ pusilla
nimitate. de iñ a dextris humanis
laudib⁹ si sic nō proficit. dicit. uim
hr decere nequeo si. forte decipere

alicui ingenio proditoris. ne
gotium per ambulans intene
bris ē ambitio. subtile malum
secretum uir⁹ pelis occulta. dol⁹
artifex. mar⁹ ypocrisis. hinous
parens. Vicio⁹ ouigo. ēmis some⁹.
ventri erugo. tynea sancti rans
contempsit aut uana gl'am. qm̄
uana ē. fere solid⁹ aliquid affec
ret. forte honores forte diuicias q⁹
si uicias inuestigat hunc prodi
torem. negotium arguit rene
bz non restat callido inimico cō
tra eos quos iudz omnib⁹ modis di
ligē iustitiam. odisse iniquitatē
nisi ut iniquitatē palliet ut uir
ymagine. quos. ut perfectos noui
nouit amatores malum eis sub
spē boni non medio cris si perfi
cias. de nat⁹ conat⁹. ut facile qui curric
nicurrat. y. cor. xi. ipē sathanas
transfigurat se in angl'm lucis. so
la aīa uicias ē que palliatam detec
git falsitatem. Jux⁹ illum b⁹ Jē.
b⁹ quarior inquit has temptacio
ones ingenii strenue cōtēnat dif
ficile diligens considerator inue
niet. sonne timor nocturnus no
uellam adhuc exercebat certam qui
omnis qui occidebat suos dei arbi
trabat obsequiū se prestare deo
de in persecucōne cessante. die
reddita turbatur eam grauius
assurit sagitta uolans. qm̄ cri
uit aliqui de ecclā in flam spu

carnis siue manis ⁊ uolatilis
gle cupidi ⁊ uolentes sibi facẽ
nom̃ linguas suas magnificã
do duisa ⁊ prisa dogmata p̃di
carunt· ar quid nunc par a pa
ganus· par ab hereticis· si nõ ẽ par
a filijs fallsis· dñs xani fe que
sua sunt querũt nõ que ihu xpi·
ipa quoq; eccl̃sie dignitatis
officia· intuit p̃ questum ⁊ tẽpe
brar negocia tr̃sigere· sic ihu
nĩar salus si luxus querit dñi
ciar· super ẽ ut iam reuelet
hõ p̃cõ filius perditionis ann
xp̃i· demonũ nõ mĩ diurnum
si ⁊ meridianũ quod nõ solũ
trãsfiguratꝰ se in angl̃m lucis
sed extollit̃ super omne quod
dr deus aut quod colitur· nimi
rũ in sdiatur ar̃ us calcaneo
matris ecc̃e aqua caput suum
dolz contrium· si ab hoc quoq; i
ursu eccl̃am elector ultras liba
bit p̃p cos breuians dies ⁊ dẽm
niũ meridianũ dñatruens
illustratione aduent̃ sui· Ire
norand' q' sc̃m· gg· in mortal·
niij· modis pccm̃ perpetratur in
corde· quarto cõsumat̃ in op̃e·
In corde namq; suggestione· dele
tacõe· ⁊ sensu ⁊ defensionis au
dacia perpetrant̃· fit· n· suggẽ
tio per aduisariũ· delectatio per
carnem· cõsens̃ per sp̃m· Defẽ
sionis audacia per elatiõm· vñ

Nõ

⁊ illam p̃mi hominis ñ̃itudinẽ
annq; hostis· his quatuor rebus
fregit· iam serpens suasit· cui dele
tata est· adam ⁊ sensit· qui ⁊ requi
scens ⁊ñ culpam· per audaciã no
luit· Quarto ⁊ modis pccm̃ ⁊ñ
t̃ in opere· p̃us nam; latens culpa
Agitur· postmod' ud añ oculos hõ·
sñ confusione reatus aperit· de-
nuo in ⁊ suenidem duat· ad ex
mũ quoq; falsi spi· seductionib;
ut obstinatõne misc̃e desperatõnis
euitẽ· Horand' quod dyaꝰ tanqm̃
p̃sumptuosus libenr̃ suader id qd
remicans ẽ ⁊ p̃ sumptionis· vñ mu
lierem in errauit ad hoc ut ñdicar;
de fẽ supiorus ⁊ de intentione p̃
apientis dicens· cur p̃cepit uob
dñs ⁊c· geñ ui· quor utriq; tẽpe
rarium ẽ· Item in impugnatoni
bz suis multũ nñ datꝰ unc' vndc
muliri post eius seductionẽ mint'ẽ
dicens· nequaq̃ morieñi ⁊ oñ· ui·
h omñia ⁊ dabo si cadens adorauis
me· Io vnj· ipe· nñ dat ẽ ⁊ p̃ eius·
cum ipe· ult̃ alioq; deiecẽ in pccm̃
ipe promittit ei quod ciro resur
get· vsq; li· Dixerunt aie tue ẽ
uare ut trãseam· b· solu acquies
cẽ dicenti incuruare ut trãseam·
sion· n· tñ sicut̃ si te grauit oppssu
rus· his ud qui sunt in p̃cõ lon
gam uiam reprimit̃ que re
promissio nequissima multos
perdidit· etc· xxix· Nt norand' qd

Nõ

Dyabol' v· mod' decip̃ hoiem·

De fort.

dyā v modis decipit hoiem qui
ē in sbatu pñe suadendo ei ut
onus i abiciat primo mēte
do ex onacōm quod nō ē ex one
ratio sz leuis onis ingēiussimū
mutatio ut festuce in trabem l'
montem vñq tempꝰ tenuit debet
sic dicē temptanti si hoc onus
de pfecto nūq sū one ero tiu
si plene respondē uoluit temp
tatoꝛ dicet ymo ponetur sup te
mons infinalis pena sz que pena
nos ē monte Appē vi dicent mō
tib; cadite super nos ꝛc bonū ē g
leue onus pñe ferre uetñ on
possit mutari Appē ij Non mutram
sz uos ad pond rīm id qd hētis tene
re sed decipit ea que diuisim pn
tanda sunt simul ostendēdo dicens.
quō posses hāc portare tot annis
tiu dē hodie cum ad uitoiuo dei
portabo hoc ꝛ tras cum ad uitoiuo
dei tūdē leuius portabo h pp assue
tudinem. sic ubi fallit opō. soluit
diuisio. ō. vi. sufficit diei malicia
a sua Tertio decipit uirutē hōis a
dei uirtute diuidendo. dicens tu
debilis es nullo modo posses hoc
portare. tu dē si intelligas me
a uirtute sola. unū dicas. quia dr
Jo. xv. sñ me nī potestis facē. siuo
intelligas q nō possum dei uirtu
te ad uitus mūtus. phil. i. confi
mo in dnō ihu quō qui cepit in uob
bonū op perficiet. eiusdē iuj. oīa

possum meo q me confortat. Qui
to decipit spoliacōm mentiendo
ex onacōm. sic latro qñq sim
plicem scolarem ex onerat acap
pa sua. aurū ul' lapides pciosos
repurare debes pñiam qm tibi
uult dyā. Aufre vñ
debes cauē cum tanq spoliatoꝛē
rei pciosissime. app uj. Suadeo t
emē aurū ꝛ cē aurū emē ē fruct
pñe pparare. Quinto quendo pn
dō diminuē ad quod gaudium
celeste ē tradend ē. ij. coz. uij. Id
qd' inpfecti ē momentaneum ꝛ le
ue tribulationis nrē. sup mod' i sb
limitate eternum gle pond' opera
ē innob. Item dyā. sup pectus
suum gradie. sicut serpens qui
solet erectus incedē supra pedes
suū grad' deo n. a uisus ē dyā
q ad dñm quēti debuit ꝛ inets pro
ficiat q adeo auertunt q s' oculos su
os statim declinare intram.
Dañ. xij. de iniquis iudicib; q
declinauit oculos suos ut nō ui
deāt celum neq recor
darent iudiciaꝛ iustiꝛ. Ite dy
a' eram cōedit ut di de serpen
te gen uj Amatoies. n. trenouū
occurrat ysaie. lxv. serpenti pul
uis panis eius. Job. xvuj. ab scopa
dira ē in ira predicta eius. ysa. x
uij. Laqueꝰ super te qui hīta
toꝛes terre. econtrio d' prou. i
qd' frustꝝ iacit' rete añ oculos pē

natoz · Item calcaneo insidia
tur · geñ · ij · calcaneũ ẽ pars
extima · tm firma incorrupte · ẽ
appositi · vñ raro ab oculis ui
detur · tq; retro ẽ · tq; ab ocu
lis longe ẽ dya calcaneo · i · ex
treme parti ecce maxime insi
diab̃ · In fine · rr mundi · tempꝰ
antixpi maxima erit tribulatõ
ipius · vñ tunc implebit id̃ Job
xl · stinget caudam suã qi ted
dẽ de uehemoth · cum cauda sti
get eleuatur · cauda ẽ uehe
moth stinget · cum in fine mun
di antix eleuabit · calcaneo · · dy
a insidiatur qi in fine unicui
q; maxime congr hoiem unu
q; mungꝰ postea ab eo uincet
· notand · quod plerũq; ets ꝺ
cepetit tunc grauiores culpas
ingerit cum psenus iure timẽ
illos appropinquare agnoscit · fi
nu · actionis insidiatur dya ·
dya alm nec in tentõm uiciat
nec minime subplantat si opus
tonũ in fine actionis illaque
at · ff dya calcaneo · i · infime
parti insidiat · carni · s · Job · xl ·
fortitudo ei in lũbis ei · tus ei
in umbilico uentris · fenum
qi bos comedet · fenũ uocat ho
mines carnales · Omnis · n · ca
ro fenũ · ysa · xl · abat · i · Incras
sata ẽ pars eius · dya · pars se
suum insidiat · Jud · y appro

| scien · q; si nũc
hoiem vicit

pinquans aby meleth · osno ig
nem su — ponẽ uirebatur · Item
dya · ex illa parte ex qua hõ min
sibi cauet impugnat · sic calcane
o insidiat · ipe cauet si forte inue
at quem deuorare possit Job · i · cir
cuiui tram · · per ambulaui eam
· pet · v · dya rang leo rugiens e
cuit · ne dya ocolos · seruos per
cuit · ezc · xxviij · astenda ad ter
ram sñ muro · uenam ad ques
tores habitantes q; secure Job ·
xl · d de uehemoth · circumdabant e
um salices torrentis · salices tor
ris sunt homines infructuosi ia
quis deliqa plantati qui ce dya
tolũ siue · Dya quasi spaciatur ẽ
cis Jud · viij · stultus erit labor
intrabimus ad securos · Item dy
abolus semia bonoz rapit · sicens
id b · modica sementis de tritico ·
in mortis messis ẽ determinũ · os · xvij ·
dam ceciderunt sed uiam · tu
nerunt uolucres celi · comedit
illa · Item ipe in negligentib; sẽ
nat · zizaniam · or xiij · cum dorm
rent hoies uenit inimic · super
seminauit zizaniam in medio
tia · Innuit primũ dicebat quidam se
nex quod tres sunt unutes sarti
ne q; pcedit unuisq; poca · pma
obliuionis · sda negligentie ter
ra · cupisceit · pma grat sdam
sda rectam · sic corrut hõ · Ire
dyabolus unanimes dispergit ·

de fort.

sic iuncte of xi. Qui nō colligit
mecum dispergit Ihē fortiose
in certis 7 iō valde difficile ē pre
cognoscē quo tendit prouidicē
q sunt in difficilia 7 quarē penit
ignoro 7 unū illoz tum ē uia colu
bri sup petram glo uia colubri
uocat uenenum hostis astutiam q
insidias non desinit quos impera
fundatos ee conspicit Item dya
quod delectabile ē pponit qd molest
tum supponit ptmo quasi ungit 7
postea pungit ecce ix sicut pisces
capiunt hamo 7 sicut aues capi
unt laqo sic hoīes capiunt ipe ma
lo semper temptationis Pisces ca
piunt esca hamo superposita Ihē
cē impugnatoīm dyaboli attenden
dā ē in pugnatoīm uarietas in
pugnandi 7 minutas in pugnatoīs
mis uniuersalitas dya uaīs in
pugnationib; impugnat ut quē
non superat una superet alia ut
patet of iuj In temptationib; do
mini Innue 7 impugnat ut qua
si tedio uictus homo succumbat
Cf dya assidua temptatione nos
temptat ut saltem tedio uincat
Dauid uj sion ꝑ cessabant ministri
regis succendē fornacem Vnusa
lis ē 7 ei impugnatio Impugnat
ꝑ iuuenes 7 senes diuites 7
paupes Vnde dr una sagena que
ē re te totam aquam occupans
abat 7 totum in hamo subleuau

traxit illud in sagena sua Ihē
in eod expanditur sagena suam
7 semper intrinsecē genes nō cessat 7 licet omnes impugnet tm
magis eos qui ad dm conuertunt
Aug in sermonib; cotidianis
discam experimētis eos qui cōuer
tebant temptari acrius a con
cupiscentia carnis 7 urgeri gra
uius ingrib; luxu 7 latenis qui
egyptum egredi pharaone nem
effugē moliuntur ideo accedentes ad seruitutem dei dr ecce ij ꝑ
para aiam suam ad temptatio
nem Job xix Obsederunt ingressus
tabernaculum meū Inps Turbe
dederūt me sicut apes ecce ix
construunt munitiones per gy
rum Cf de dya illos pulsare
negligit quos iure quiero sen
tit Ihero appropinquante salu
te appropinquat 7 temptatō
Cf in moral lucem rectitudīs
ūbra sequit temptatōis Ihē in
eodē post lucem estus sequit
q post illuīatōm duum mune
ris temptationis ētamen au
getur In ps Dne quid multi
plicati sunt qui tribulant me
sicut aliqs dum ē captus in car
ce unus hr custodem ul duos
si nō euasit oīs eum insecū
tur sic dum aliquis capt adyā
nō trā eum demones persecu
tur qstum eū euasit vñ q̄dā

| posti de se

hẽmita uidit unũ solum dyam
sedentẽ in porta tuurans & uidit
abbãam in q̃ unicuiq; monacho
assistebat dya⁹ cum uõ quereꝫ
ab angelo doctore quare h̃ cẽt re
spondit q̃ incauitate illa oĩs
facunt uolũtate dyã. ideo sufficit
ibi un⁹ dya⁹ sz tum in hac abbaa
a oĩs sint boni· ucte ẽ ut unicau
q; ui⁹ assistat· Item magꝝ ipug
nat dya⁹ eos qui p̃ sunt qm̃ cete
ros· i· ℔· xxvi· totum pond· uiñ ẽ t
saul ꝑpugnat & hoiẽm pt ꝓplex
onem ul' mores ul' stanũ ipius·
uñ in p̃s· Juxta ir scandalũ
posuerunt in dya⁹ eos qui sũt
in deserto pauperatus in tarat
ad uram ul' in paciam uñ cep̃t
eum talibꝫ ẽ uentus urens·
deuꝝ· viij· d⁹ de solitudine inq̃
fuerunt filij isr' quod in ea e
rat serpens flanu aduręs et
scorpio & dipsas & nulle omõ
Aque· Jẽ· uj· uent⁹ urens t̃ uus
que sunt in deserto· exo x· uen
t⁹ urens leuauit locustas &
subdit & nichil omõ urens
relictum ẽ in tra· locuste sunt
mor⁹ superbie qui post qm̃ in ho
mine religioso in ualuit· nih·
uride in eo remanet· ℔ze· xvij·
sõne tum tenuit eam uent⁹
urens siccabit· Jone· uj· p̃cep̃t
dñs uento calido & urenti· & p̃
cussit sol super caput ione· & ęs

tuabat· hus uõ qui sunt in pspe ri
tate suadet dya⁹ pigritiam & talib⁹
ẽ ꝛẽptatio ut uenit⁹ aquilo· cet· xli
ij· frigid⁹ uent⁹ aquilo flauit & ge
lauit cristallus ab aqua· sm̃z uõ
dya⁹ dõ p̃ mittẽte hoc ad proba
cõm & proficm̃ amicoꝝ suoꝝ· susti
rat q̃ uenit uehementem ut uide
retur omia· deuo· Job· i· uent⁹ uehe
mens irruit a regione deserti & q
cussit· iiij· angl'os· domus & ione· mgñ
i· misit dñs uentũ in mari & fc̃a
ẽ tempestas magna· & m̃ xviij·
egonũ magnus fc̃is ẽ in mari ita
ut nauicula operirent fluctibus
Jẽ dya⁹· q̃q; in pugnat aggẽm
conparando ut cum pauperum
bonoꝝ procurat diabolum ut sic
mali efficiat· Abac· i· ipe sr̃ om
nem mundi cõm videbit· conpreta
bit aggẽm & capiet eam· Jpe de p̃
rentib⁹ triumphat· ad uit⁹ potent⁹
eoꝝ cont⁹ ipos d⁹ ea abutunt⁹ cont⁹
animas suas ea utentes· Abac·
Jpe de regib⁹ triumphabit· tyrãni
ridiculi eius erunt· tyrãni sunt
symie dyã· dũ in subditos s' desę
uiunt sicut & dya⁹ seruientes s'
torq̃bit· ℣ ẽ dya⁹ in miscẽt ipug
nat ut p̃z in iob· cuius habitus sua &
suos & afflixit ipm̃ in ppa ꝑsona
& si in aliquo uidet parce ineo in
tendit in pugnare· ut patet in ey
ore iob quam ei reliquit ꝑ qm̃
postea eum in pugnauit· Vñ dixit

illi uxor sua cum ipe amisisset
sua & suos & pertussus est ulce
psimo. Ad huc tu permanes in si
plicitate bñdicte deo & mor. Job. ij.
Irrisio e id est. Si persecuaris ulce
nedictione tua moueris. Decis. v
ij. Justus perit in iustitia sua. Ma
l'ij. Vanus e q̃ sitit deo. Gre. dya
duob; modis impugnat tribulatõe
ut frangat. suasione ut molliat
uict. Gre de tribulatõne recurrit ad
artem. qua adam uicat. Prou. vij.
multos uulnãtos deiecit. dr de mu
liere. Item dya quos uidet feruẽ
tes ad bonũ hoc intendat ad hoc ad
tendant ut de alio possit eos ꝑ
cipicare quod ualde periculos est
Ij. super cant. sicut hr callid machi
namentum efficacius ad tollendũ
deuote dilectorũ quam efficax si ipse
sit ut me in cau re & nõ cum
rõne ambulemus. epli. v. Videte f
tres quomodo caute ambuletis. i. pe
ius. solute peregrinari in feruore
qui ad temptatiõm uob sit.

De modo repugnandi dya. 10

Seq̃r de modo repugnandi dy.
Ad. & notand quod mo. nue
nientissimus repugnandi serpẽ
ti infernali e contritio capitis ei
qm mod' doceat dñs gen. iij. loqns
ad serpentem de mulie que figam
tenet ceteꝛ ipa conteret caput. t. ca
put serpentis ꝑ cetis membris eius
tollit. & nõ caput nequs sup cap

colubri cet. xxv. deo conari deb
homo ad eius ꝓtionem. capr
uõ ei intelligi ꝑ ul superbia ul
principiũ temptationis uel ptin
cordis antequm ei exeritꝰ contri
tio capitis. & superbie multum
ualet ad repugnand ei. & hanc
facit humilitas q̃ multum ual
ad triumphand de dya. humilitas
n. ad modum athlete luctatoris dñi
uidet se deiecte. hostem facit cecidi
e. Ipa e que laqueos dy
abolꝰ vñ beat antonius retulit se
uidisse omnes laqos mundi sup
terram extentos. & cum spiritus
dixisset qui hos poterit transire
mutuum uocem audientem. humi
litas sola pertransit. Anthoni. Hu
litas gladium uictorie totam deo
attribuit. & ipe hoc totũ pondꝰ p
ly eidem imponit. Cui n e uic
torie gla cuspe expugna. hiles
deus iuuat. sicut e contrario sup
bis resistit. Jac. iij. & i. pe. v. Ide
o nõ e mirũ si ipi triumphent hu
litas dñi quodãmodo nititur. C. i
mortal. tela temptationũ eius
cotidie accipim. si & nos humil
lium iacula mittim. si & fortiꝰ
tribulationibꝰ humilia respondem.
Prou. xv. Responsio mollis fran
git iram. caput & serpentis eli
dendum. quia in principio temp
tationis e resistend. postea pu
pis obsta. sero medicina pat.

Cum mala pr longas inuia
luc moras · 6ª in moral' Si rep
taconi incorde nascenti festin
non resistit hec cade ñ nutritur
mora roborat'ur Inps beatus
qui tenebit ⁊ allidet paruulos ad
petrã dya quasi paruulus est
in pncipio rempt̃acionis unde
tunc facilius pt̃ occidi Inmor
te p̃mogenitor libant sunt fi
lij isrl de seruitute pharaonis
exo xij p̃mogenita pharaois
infernalis sunt pncipia temp
tacõnum quibꝰ si nutritur resis
tatur libatur homo exo adhuc
Item caput serpentis conterit
ẽ quia petrã destruend ẽ cũ in
corde ẽ. a ñgm̃ pertolerãt
extra ul' opacom si cogitacõ nra
la cor intret tam acto pugnand
ẽ cont̃ eam ⁊ spãliter orando 6ª
in omel. quanto grauior tunc
tu tempt̃acõnũ carnalium p
mum tanto cõtra debemus in
sistere ardentius. nõ sum eradi
catores cogitacom̃ sz luctatores
cont̃ eas ut dixit quidam se
nex de antiquis pribꝰ ut legit
uultis p̃m Ineodem dixit qui
dam abbas Si cogitationes ñ
hes spem nõ habes qm̃ si cogi
tationes habes opa hes. Ineo
dem interrogauit abbas pasior
de inmundis cogitationibꝰ re
spondit Si quid gl'abit̃ secun

sm̃ eo qui incidit in pã tu ergo
non eas porrigas manus ⁊ cet
ose etiam Item cuidam abbi
sicut capsa si dimissa fuit plena
uestibꝰ tempe longo putre fiũt
uestes inca. ita sunt ⁊ cogitatio
nes inordinatis nris sinon ferm̃
eas corpalit̃. tempe longo cor
minant ⁊ putrefiunt Idem ad
abbatem ioseph sicut si quis da
uidat serpentem ul' scorpionẽ in
uase ⁊ obturet id. procedente tpe
serpens mortif. ita maligne cogi
tationes que studio demonũ pul
lulant pacta eius cui inmittunt
paulatim deficiunt Ineodem qui
dam fr dixit abbati Silo. qr non
recedunt a me tempt̃aciones ⁊ dix
it ei senex. quia uasa earund pas
sionum intrare sunt. ꝯ uasa mit
tigi possunt tpe. Cupisti ne sed'm
quas cogitationes inordinate cuũ
ul eni amor ibi occul. Quidam frat
interrogauit senem quendam.
quid faciam quia multe cogita
ciones sollicitant me ⁊ nesao q
id̃ repugnem eis. qui respon
dit. non repugnes cont̃ omnes
Si cont̃ unam q̃ caput ẽ aliarũ cõ
tra inmũdas cogitacões valet
confessio que eas sanctis pribꝰ ma
nifestat. Vñ quidam ciuda ipug
nato a spũ fornicationis dixit fi
li ne abstondas cogitacõnes v. tra
tr. Iosius in mũdo spe disceditare

peccauit.

sibi enim confundit ⁊ allidit uir
tutē demonū quō siquis secreta
in mundax cogitacōm reuelaue
rit sanctis ac beatissimis pribꝰ
spēsa liē expedit ne cogitacio
nes uracundie ad uerba proce
dant Vñ quidam fr̄ requisiuit
abbatem ysaac. qr̄ demones eū
ita timeāt. qui respondit. iō ⁊ime
rimeāt demones q̄ exquo frēs
sium monachꝰ statu apud me ne
uracundia mea extra guttur nie
um procederet ⁊rem norand' q'
ad repugnand' dyabolo multū
ualet sapīa. cum ip̄e assuma max
ime impugnet. vñ dñs dyabolū
rempantem cum paucis ūbis
sacre scripture confusū repulit
of. ⁊ luē. iiij. sapē. v. melior ē sa
pīa quam uires. eccl'. viij. sa
pīam nō timeāt malic̄ eccles.
ix. melior ē sapīa q̄m arma bl'
luc. ysa. xi. non occident ⁊ non
nocebunt in mōte scō
meo. quia repleta ē tra sāa dñi.
error principium ē temptacōnū
distinguum iō multū necta est
miliū xp̄i ut ab errore caueat
1. io. iiij. nolite omī spīu credē ⁊
probate spūs si ex deo sunt ⁊rē
ad repugnand' dyabolū multū ualz
fides eph. vlt. inomūbꝰ sumētes
scutum dei. ⁊ i ip̄e. v. cui resiste
te fortes in fide. fides ostendit
multis xp̄i sanguinē ei ut sic in

plio exactiones ⁊ uincant. i. ma
chi. vi. elephantis ostenderunt
sanguinem uue ⁊ moti ad actiē
d' eos impetū. apo. xij. ipi uice
runt cum ip̄o sanguinē agni. fi
des ⁊ ostendit eis penam pa
tam si uicti fuisset. Ꝯ. in mora
l'. sollert' inuigilandū ē ut cū
culpa blandiri incboat ad q'
inimici mens trahatur agnos
cat ⁊rem ostendit eis coronam
paratam si uicerint. apē. ij. vi
cenu dabo ēt de ligno uite ⁊in
cod'. vincenti dabo mānā absco
ditū. ⁊rem ad triumphand' de dy
abolo multum ualet fiducia
de dō. exo. xuij. dñs pugnabit
pro uobis ⁊ uos tacebitis. stu
di. xuij. dñs uobiscum ē noli
te timē. ij. pal'. xx. slō ē nostra
pugna sed dei ⁊ neod'. mī modo
confident stare ⁊ indebitus aux
ilium dñi super uos. vsa. xxx.
ne timeas quia ego tecū sum.
⁊ xl. simile. ⁊rē. xx. dñs mecū
ē quasi bellator fortis. iudica
to qui me p̄sequunt cadent ⁊ in
firmi erunt. Ro. viij. si deus
p nob' quis contra nos. ad re
pugnand' ⁊ dyabolo multum
ualet ora. ō. xxvij. Vigilate ⁊
orate ne intretis in temptacōm
Ad idem ⁊ ualz mia. ij. pe. ij.
nouit deus pios de temptacōe
eripe ⁊ sic d' ps. mia mea ⁊ refu

gnum meum est· dicit glosa
de milla re ira uincat inimic
dya· sicut de mia· ecc· xxix· dr de
elemosina· super scutum· et lan
ceam potentis pugnabit pro eo
ad ipsius inimicum tuū· hoies
in compacientes· et indignātes
p̄obz permittit dns contriere
inprem· Item ad fugand dya
multū ualet timor dei· ecc· xxx
uj· In tentatione deus timen
te se seruabit· et liberabit a
malis Inuit p̄m· abbas amō
dixit cuidam fri introganti
abeo· ubi ē uidet· et qn̄ uenier·
in ips exp̄tatione penaz suaz
ploraz· fic· et monachi deter
aiam suam obiurgare dicens
ve m qiō astare hēo ante tribunal
xp̄i· et actuū moz rette rom· si
sic semper meditar fuis pons
saluus ē· timor dn̄i negligen
tiam expellit que inf̄os facit
contriere· ecc· vij· Qui timet de
ū nichil negligit· timor dei· et
sollicitum hominem reddit et
quasi parā ad p̄lium· i· mach·
xij· p̄cepit ionathas suis uigla
re· et ee in armis paratos ad p̄s
nam· Item timor dei offensam
cauet quod multū ualet adh
qd dr hominem iuuet· et sic de
hoste triumphet· et deut· xxuj·
qn̄ egressus fuis ad usus hos
tes tuos ad pugnam custodies

te ab omī re mala· p̄ma cor· xi
omīs qui in agone contendit ab
ōib; se abstinet Item timor dei ō
nes peccandi cautel ut ē famul
Arritās cor qui mala fugg nt q
sunt qī alitus dya· Job· xli· Abr
eius prunas ardē facit Item ō
mali ē aspr̄us rei delectabilis·
geñ· uj· audit mulier lignum q
cēt bonū ad uescendum et amor
et mundi occasio ē ut quis a dya
superet nō ē mirum si a dyabl̄o
capiatur qui uoluntarius pdes
suos introibe ei mittit· reas dy
aboli sunt tempalia ista· Job· x
viij· Inmisit in retibe pdes suas
et in maculis eius ambulat· sap·
xiij· creature dei facte sunt in-
diū et in temptacōm anime ho
minū et in muscipulam pdib;
insipientiū Item ad fugand dy
a multū ualz stare· eph· uj· sta
te locum dare dya· Jac· uij· re
sistite dya· et fugiet Item ad hoc
ualet spūalis lectio· macch· i· p̄
liabantur p̄lium isrl cum lectio
Antiochus· unica rō uincendi u
nū ē lectio spūal· i· et· xuj· di
cunt phylistiim· figam tenen
tes demoniū· Ve nobis
non n fuit tanta contratio hier
et nudius tertius et nocād quod qñ
dya nos impugnat molestius qñ
qz delicatius· cum impugnat molest
tus non ē fugiend· Bone n sūt et

De fort.

uriles ⁊ fugientes magis q̄uant
Jos̄ e. vij. mi dn̄e deus quid dicam
uidens israhelem hostib⁹ suis t̄
gaurentem ⁊ scd̄m. q̄ad mod̄ pernu
cio⁹ē hostis fugientib⁹. sic oīe
fortuit̄ in cōmod̄ magis instat ce
dentē grauio⁹. Salustius. fugien-
tes sepius uideas capi aut occi
di. fortissimū q̄ turpissimū b̄ in
cepis. sola causa qua pcid̄ pos
sis uictoriam fuga ē. fugiendo p̄
tis illam amittē moriendo ūp̄o
res. ⁊ b⁹ si pugnando moriaris
q̄ mortuus mox coronabis. ve
aut̄ ⁊ si declinando pugnā perdis
⁊ uictoriam simul ⁊ coronam. Jo
mephis. ouē tuta pro xp̄o ⁊ cū xp̄o
pugna inqua nec uulnerat⁹ nec
prostrat⁹ nec calcat⁹ miles si p̄
sit fi⁹ occisus fraudabis auctor
a. rō ne fugias Idem libent⁹ te ī
seq̄ ad-isarius fugientē q̄ sum
mear repugnantem. Jnpugnacō
ū que sit delicijs uincatur fugiē
do. ī. cor. vi. fugite fornicā. Jpugna
cio pr̄ molestias uincatur pacē
do. Illa que, p̄r delicias pertinē
do urga discipline. prou. xxiij. si
pertusseris eum urga nō mou
etur. sen̄ mephis. vir bonus quic
quid illi acciderit equo animo f̄
rnebit. scier. n. li. accidisse lege dī
na exqua uniuersa procedunt. Jo
uoluptates mr̄ res uilissimas p̄
cipue exturpa q̄ latronū more in

hoc nos amplectunt⁹ ut stran
gulent ⁊ notand̄ quod cū ha
beam⁹ bellum cont̄ aduersarios
⁊ forcores nobis. necessum ē no
b⁹ ad uincendum ⁊ euadend̄. vir.
p̄mū ē celestis doctrina. Jnp⁹. be
nedictus deus meus qui doc
manus meas ad p̄lium. prou.
xxiij. uir doctus robustus sap̄.
vij. per sapiam in multitudie
bon⁹ uidebor. ⁊ in bello fortis se
cundū ē dīna ⁊ fortacio que mi
tū ualz ad fortitudinē. ⁊ ad hoc
quod aliquis uincat

ceur. ij. cor
robora Jos̄ e. anp ⁊ forta dam. ⁊
Jfortare ⁊ esto robustus. ceum
ē refrenatio hostiū ne nr̄i nos
in pugnent quant̄ uellent ut
pacet in iob. quem sathan nō
poterat ad uoluntatē in pugna
re donec deo fuit hoc p̄cessū
i. cor. x. fidel⁹ ē deus qui nō mit
tit nos tentari sup̄ id ad
possum. Quartū ē mira dei
protectio que p̄mittit. vsq; xl
ij. cum trāsieris per aquas
tecum ero ⁊ fluminā nō opēt
te. sicut protecti sunt tres pu
eri in fornace babilonica. dan
ij. Quintū ē mira hostiū impug
nacio. exo. xiiij. fugiam⁹ israhel
dns. n. pugnat pro eo ⁊ tra nos
Sextū ē mira unius collacō ut

Secūm ē nob
aduersariū.

moysi·exo·xxxvij·t helie·ij·
R·xix·data ē ūnus ieiunandi
vl·diebus sicut mira uirt' cōi
lis data fuit sampsoni·sepa
mū ē armatura mirabilis q̄
hñia nichil nocere possit·qua
lis armatura ē patientia que
data fuit b̄o innocentio et
laurencio·octauū ē anglor
cuiborlia quam uocat septem·
ysa·v·auferam septē ei t erit
in direptōm·angli sācti demo
nes ꝓstituunt·tob'viij'·Rapha
el religauit demoniū in deserto
uij·R·vi dixit helyseus ad mi
nistrū suū·sicut cimē plēs
ēi nobaī sūt qm' cū illis q.vi.
Diuisiones alie pmēte' ad pcā.
Consequūt pmende sunt diui
siones alie pertinentes ad
pcām' sumit' diuisio p̄ma
scd'm ea' quib' patimur·quedā·
n patimur ab extraneis·que
dam uō a nobis inimicis tam
Quedam uō ab amicis que
molestus sustinemus·p̄s·si
inimic' meus maledixisset m̄
hi·Alia sumit' scd'm ea que
patim' que sunt ꝓtumelie u
bor·molestie corpiū·dampna
rū ꝓtumelie uelor patienter to
lande sunt·Sunt·n uelut au
rum t argentum quib; diram·
heb·xi·maiores diuitias esti
mans thesauro egyptior ī pp
uum pr t.
rium xp̄i·Ad ꝓtumelias debet h̄
sebrē ut surdus·p̄s·ego tanq̄ n
surdus nō audiam·immo h̄ p
manē·ij·R·xvij·sicut anglis do
ctē dn̄s meus rex ut nec b̄ndcō
ne nec maledictione moueatur.
Ille qui maledicit reputand' est
ut nuncius adeo missus ut ab
stergat macula' eius cui male
dicat·Q̄·Idcirco dn̄s linguas de
tractor; melcos laxat ut sic me
is clamonis surrexit lingua de
tractoris eradat multē ulupen
dit dn̄s malos q̄ lingua cor fa
cit abstinēcia sōni bonis·prou·xi
Qui stult' ē semper sapient·ij·R·
xvij dixit daud cum semel ei ma
lediceret·dimitte eū ut maledicat
iuxta p̄ceptum dn̄i·si forte aspi
at dn̄s afflictōm meam t reddat
mi bonum pro hac maledic
tione hodierna t dicat glo· Q·q
uertor ꝓtumelis pressus iniu
rem patientie seruare nō suf
ficiat·scm̄ dd' Ad memoriā reuo
cet·quem cum semel ꝓtumelis ir
getet t armam proceres ultiscī
contenderēt air·quid michi tuo
b; filij sarune t·quib; ibis mō
cat quod pro prō bersabee ī fur
gentem cont' se·filiū fugiens re
diuit ad aīm malū q̄ fecat t cō
tumeliosa uba non tam ꝓuoca
tiam adutoria ee credidit qu
b; se purgari sibi q; misereri

De fort.

ꝓsse uidicauit · Tunc · n · illata ꝯ
uicia · bñ tolām cum in secreto mi
tis ad mala recurrim leue quip
ꝑ uidebit q̄ in uria ꝑtinuit dñi
ꝯspiamus q̄ ꝓuis meruim sic
q̄ fit ut ꝯ numeliꝰ gr̄a magis
q̄ ira deleat · quam inuenit do
uidice pena grauior dedinar di
cenn ūba ꝯ numelie compan debe
mus · q · in sano ūba extranea lo
quenti · sm̄ dñi male dere loquī
r̄ monerer si hoc in dicto faceñt. nc
morbo faciunt · Jo · apd̄ ianos · ro
ē miser qui pañ ꝯ numeliam si
q̄ faciat · bñ debet se repimere cui
mali maledīt · dñ · v · beati estis c̄
maledixerint uob homines · i · ꝑ · u
y · si exprobrauerīt in nōie x̄ beati
eritis · exemplū h̄ pacie hñis in
xp̄o · ysa · xlvij · Sicut ouis ad occi
sionē ducet · et sicut agnus coram
tondente se obmutescet · et n̄ api
et os suū · of · xxvij · cum accusare
r̄ apīcipib; sacerdotū nichil respondit.
De pacīa ad molestiam corpis
tinet · of · v · si quis percusserit te
in dexteram maxillam · ꝑbe ei · et
alteram / De pacīa ad dampna re
rum tinet ibidem · qui uult ꝯ
tendē tecum in iudicio et tunicā
tuam tollē dimitte ei · et pallium · de
hac pacīa ꝯmdat q̄dam apō ·
he · et rapinam bonoꝝ uroꝝ cum
gaudio suscepistis · cognoscentes
uos hr̄e meliorem et manētem

sbam · alia diuisio sumit secū
dū cās pp quas patim · q̄ · n ·
quis patiat culpa sua mq
casu magis patienter sustinet ·
q̄ quo sñ culpa sua · et cui ma
gis moleste sustinet · dicens ·
si me iussem nō sustinem mo
leste · sunc uo nō ē mir si mo
leste sustineam cum hoc non
meum · cui dr̄ q̄ ipe sm̄ hoc
ꝓuis uult ee similis latroni
bꝰ qui sanctis · latus · n · ihū
culpam suam patiūr ea que
sustinent · sca ū sñ culpa sua ·
i · pe · y · h ē gr̄a si pp dei ꝯsti
sustinz q̄s r̄tinas patiens in
iuste · Jneod̄ q̄ ē gr̄a si p̄cās
et colaphisan sustinetis · sed si patiēt.
bñ facientes sustinetis h ē gr̄a
apud dñm · eusd̄ · ij · si q̄ patiū
pp iusticiam bi · Jneodem · meli
ē bñfacientes si uelit uolun
tas dei pati q̄m male facien
tes · eusd̄ · ij · Semo ur̄m pati
atur quasi homicida · aut fur
aut maledicus aut alienoꝝ ap
petitor · si aut ut christianus n̄ eru
bescat · Alia diuisio pacīe ē tā
lis · ē pacīa culpe · et est pacīa
ne ꝯ seruitutis longe et gr̄e
ꝓma tp̄e ē quedam ē remissio
nis ut cum aliquis sustinet n̄
sustinēda · ut · s · se redigi in seru
tutē dya · ij · coꝝ · xi ·
siqs nos i seruitutē redig sus

tinctis · prou· xij· manus q̄
remissa ē tbuas seruiet · hec
pacia ē quasi asinina · asin⁹ ī
discit quid sibi inponat⁹ utr
lutum ul' aurū · alia ē seruil'
timouis ut aliquis timore dis
cipline ul' quia erubescat exire
de claustro sustinet asperitatē
religionis · t nō amore dei · tra
l'pacia soler eē tū mimurone pp
de ſcām unctionis grē · sicut to
ta carni murmurat · si uncta
nō fuit · cccl xxxiij ꝑcordia facu
i qī tota carni · Tercia ē pacia
ypocraz signata in pacia lar
nis mali · qui ē duō passus est
pacia uō nē ē qm⁹ hr aliq⁹ ex
strēnuitate ñli ut sunt multi
multites qui licet nō habīt cart
tarem tam ꝑius sustinent mo
rem qm⁹ fidem negarent · pacia
ñli · patientē labouis inuenit ·
Alexand⁹ extatū suū tū eū pro
bare · dicens illū sub
torrida zona perdictam usq;
ad fluuium quēdam · de pacia
sluetudinis longe dixit ꝺdam ·
qd male fers assuescit feres · tu
lus · optima forma uiuendi c
ligenda ē · qm⁹ iocundam reddet
assuetudo · pacia nō grē ꝺplex
ē · quedam ē in ꝓpriecaū · que
dam pro ſcientaū quedam per
fectoz · In ꝓpriecaū ē sustinē ma
la que eis inferunt⁹ patient · p

ſcientaū uō ē sustinē ea ñ solum
patienr⁹ sed t libenē ꝑferēdo uō ·
nō solum libenē sz t letant⁹ hos
tres grad⁹ patientie possum⁹ ag
noscere in paulo · ꝑm⁹ habetur ·
ij· cor· xij· tribulatione pauim⁹
sz non angustiam⁹ · s per in pacia ·
gēs · eiusdem · ñi ego libentissime
impendā t sī impendar ego
ipē pro aīabz uris · Tanus · gal ·
ulē · m̄ absit gl'ari nisi in cruce dñi
nī ihū xpī · t notand⁹ q qui hr per
fectam pacia cum mala ei īferū
t letant⁹ · infert⁹ ꝓpat⁹ t bñfica
um largit⁹ t deo regratiat⁹ · Dei ·
bales · act · v · ibant apli gaudentes
a conspectu ꝓsilij · t c · i · pe · ij · com
municantes t passiombz grande
ce · de · ij · i · pe · i · In pacia pietatē
ꝺ · mouet · pacia uera ē q̄z ipm̄
amat q̄ ꝓximat · sam tolare t o
disse nō ē uirt⁹ mansuetudinis si
uelam furous · De trio · luc · vi ·
bñdicite maledicentib⁹ · rō · i · coz ·
iij · maledicim⁹ · ibñdicim⁹ blas
phemam⁹ t obtectam⁹ · De quar
to hēm⁹ exemplū · tob · ij · q īmo
bil' in dei timore permansit gras
agens deo omnib⁹ diebz uite sue
t beatus laurencius · gras ago t
dnē ihu quia hostia tua effici me
ruit · q ad ignē tbulationis deo ꝑ
cias agunt similes sūt Alnlib⁹ ·
q cum ad ignē assant⁹ pinguedīe
sua superfundunt · t sicut pīgue

do assara gracious ē sapiis qm̄
elixa sic grā̄ acho gracior ē deo
qñ personar in hijs q̄ suur inē
bulacione qm̄ si persoher ihijs
qui sunt in prosperitate explicat
tractat de patiā. ¶. vij. De con-
Dicto de securitate | stancia.
z patiā dr̄ ē de stancia que
sic describit. constancia ē stabili
tas animi firma z inp̄rō pri se
uans z nonand q ē stancia gna
lis que attñdit in persecuancia p
pōsiti que oēm utilitatem ceuit z ē
stancia specialis q attñdit ēt res
tribiles z ad sustinēdum difficile
que leduit naīm vt stancia pe
rmet ad fortitudinē. Jē no dr̄
stancie ē seruare medium inē
mutabilitatem sñ letitie tem
z pertinaciam q̄z utrinq; repheñ
sibile ē. vt cor. i. sluñ leuitate
usus sum etc. sunt xix. legs de fi
lijs isrl. q ad impium dñi profi
ciscebant z ad impiū ei figebāt
tabernaculum: sic appōito recedr̄
ē cum credit ei placere. Jē notā
dr̄ q vi. uidentur primē ad stanti
am. p mīj ē stabilitas mellectus
quarias sed m diuisas spēs cogi
tationum. quedam. n stabilitas
ē in hijs q̄ sunt fidei ad q̄ monet
mur. i. cor. ulē. uigilate state ī
fide. eph. vj. Non simꝰ paruuli fluc
tuantes, circumfam omni uento
doctrine. tob. iij. utram illam ex

spectam qm̄ deus dabit ē hijs
qui fidem suā nūq̄ mutant ab
illo sed m ē gratias siue ex-
trinsecas uultuq; fortuna.
Tulli. p̄clara ē equalitas in
omī uita ideoq; uultus eadem
q̄ frons ī de socrate accepim⁹
Econtrario cor stultoz dissimi
le erit. pu. xv. cui ē stabilitas
ē ea que desiderant. seneca. ime
plis. añ omia h̄ cura ut cōstes
tibi quotiens expiri uoles an
aliquid deīm sic obserua. An e
adem uelis que heri. Mutatio
uoluntatis indicat aīm nauare
atq; alibi appetere pro ut ui
lit uentus non ua gaudet q̄d
fixum ē atq; fundatum ē. qui-
dam adeo sunt inconstantes
ut stancia cor h̄ē dicantur
s. ēē instabiles. sen. q petit sp
nit. repente q nuper omisit.
Item diruit edificat. mutat
quadrata rotundis. Jē poeta.
quo teneam nodo mutantē
proteū. ult. Qm̄ stabilita
tis loci q̄ mutui facit ad sta
bilitatem aī. h. ad fres de mo
te dei. Jmpossibile ē hoīem fideli
ter fige aīm sñm ī mo. q̄ n̄ p̄us
alicui loco pr̄sentialiter affixit
corpus suum stam qui egri
tudinem aī migrando de loco
ad locum effugere nititur. sic ē sic
qui fugit umbrā cōis sui. se ip̄

fugit · se ipm̃ ꝯumfr̃ loc̃ mu
tat nō aīm · eundē ubiq; se īuc
uit · ūq; dēbitē facit ipā mobi
licas · sicut ledē solet egrū qu se
ꝯūfendo concutit · seneca ne ꝑ
ſuadeat tibi mutare tū cēlum ·
quid muraris · nil t̃ peregrinatio
nes prodesse cum te ꝯumfas ꝑ
mūt te eadē cā que expulit · o
mīa animi tui deponēd ē · nō aūt
ullus t̃ placebit loc · uadas hu t
illuc · ut excutias · inadens pon
dꝰ quod ipā iactatione uicon
modi fit · sicut in naui omīa ī
mota mꝰ urgent · inequaliter
uoluta · actus eam partē inq;
in cubuerit deſignāt · motu ipō
nocet tibi · egritudinem · n · ꝓcuras · at
cum aliud exemeris malū · nunc
omīs mutatō loci iocunda est ·
magis quis uenis q̃m quo
niā est · ideō ꝓmū argumentū cō
ponite mentis existimo posse ꝙ
subtrahi t̃ secum morari · lapis
quadratus stabilit̃ ē sic hō bñ
ordinat̃ ē stabilis · ⁊contrario
male ordinatus instabil · poc
ta · Rome timuit · amo uentos ꝰ
tyburē romam · Inculpa ē aīm
q̃ se nō effugit · ūq; · celum nō
animum mutāt q̃ trāsmarē currūt ·
Senē · non ꝙualemcūq; plancā q̄ se
ꝑ transferetur · Ad loca stabili
tatē mīl'ū mont̃ scripturā · ecē ·
x · si sp̄ꝰ porrectarem hūtis super

te ascendit · locum tuū ne di mi
sis · ecē · xl · confide undo ⁊ mane
in loco tuo · facile n̄ inoculis de
subito honestate pauperem · lu
x · Inquamcumq; domū intu
tus ibi manere ⁊ iñ nō ex e ns
eundē · x · solue transire de domo
ī domū · ⁊ coz · xv · frēs stabiles et
rote ⁊ in mobiles · ⁊ thes · uj · stu
quemadmodum oportear imu
tari nos · q̃m nō inquiem sum ꝛ
mē nos Instabiliratē reprehendit
paulus in quibꝫdam mulīb; ·
ch · v · occē se in quit dissūt ecclie
domos ⁊ ē Instabiliras ḡrū ad
locum deo displicet · homī uō ē
damnosa ⁊ periculosa · Je · xuj ·
dilexit mouē pedes suos ⁊ nō qui
euit ⁊ dnō nō placuit · prou · xxv
ij · sicut auis transmigrans de nu
do suo sic uir qui relinquit locū
suum · Auis trāsmigrans de nu
do suo dampnificat̃ impullis
suis ⁊ homo relinquens locū su
ū inbonis suis · Dyna egressa est
uiderent mulieres regionis illius
corrupta fuit · gen · xxxiij · ⁊ se
mey · egrediens de urbe oculus
fuit · iij · Re · ij · Q̃ntum ē finitas
contr̃ uentos temptationū · tequa
mendat̃ · io · cō · xl · ⁊ luc · vij · quid
existis uidē arundinem undeser
to · uento agitatam · Inps · sō sic
impij nō sic si trang̃ pulvis quē
proiicit uent̃ a facie tre · ecē · v · sō

uenules te in omnē uentū ¶ Ver
tum ē stabilitas in occupatione sū
operacione · sen meli ē ut ꝓpīa
custodias q̄m ut honesta ꝓponas
¶ Ī no. quod constanc sū stabilitas
ē ualde admirabil' instanti ꝑsentis
uite que tota instabil' ē · Job · xiiij · si
q̄m ineod' stanti ꝓmanz difficile ē
foliū arboris stabile cē cum de fla
tu uenti pertutit. ¶ In moral' hiī
na anima q' temptationes patit
q̄ tot flantiz mouet · Idē in eodem
qui arbor fiat in ordinatione foliū a
semetipō fcūl ē in temptatione si
post stipula apparebit inde ecclīe.
stabilitas ē quedam ymago eter
nitatis · ipsa ponit hoīem q̄ī
stanti anglico · ij · Pe · xiiij · Sic ē do
me rex sicut angl's dei · ut ꝑ bñdic
tione ꝑ maledictione moueat Ī
no. q' vi uidenc facere ad in sta
bilitatem · ꝓmū ē stulti · ecc · xxvij ·
stulc' ut luna mutat · sen inep
quid ē sapīa semper idem uelle
atq; nolle · sion ꝑ idem placere
cuiq; nisi ram · sic scimus hoīes q'
uelint uariar comode iudicū
sic plisq; agitur uita ꝑ lusū
idem quod colluctar cum anīo
nrō nec permittur nos quodq;
uelle · nichil libere uolumus. nu
chil semper stultitia ē cui nichil
stat nichil diu placet ¶ 2dm est
ptem gen · uij · dem ē cayn · post
homicidiū ejag' ers ⁊ profug' si
tertam ⁊ ideo · Ecce eias me ho
die a facie tua ⁊ ero uagus ⁊ p
fug' in terra · ysa · lvij · cor impij q̄
mare ferueus q' quiesce nō ꝑ
ttenit · i · ꝓtin ꝓcātur ut'im · ꝓpt
a instabilis facta ē · Job · xi · si in
iquitatem que ē in manu tua
abstulis are tunc leuare pons
faciem tuam absq; macula ⁊ e
ris stabilis · In p's · sion dabit in
etnū fluctuacōm iusto ¶ Certū
ē impatiena · boe · in li · sol' · qui
ē ille tam felix qui cum dederit
in pace man' stanū suū mutare
ñ opter ¶ Quantum defcūs ti
mous · timor animū stabilē red
dit sicut lapides superposita assi
duos eos custodiunt ne auento mo
ueant ut' sicut anchora nauem
stare facit · ecc · xxv · dñi timor sr
omia se superpositur · g' anchora
mentis pond' timous ¶ Ultimū ē
defectus · dilectionis boni · Amor
boni aīm stabilem reddit sicut
radix profunda arborem · ecc · x
xxiij · Qui implantat' ē huīdā
bit malicia · sen non uagat' q'
fixum atq; fundatum ē ¶ Sextum
ē duplicatas animi · hec · i · uir du
p' animo inc stans ē in oīb; u
is · uir duplex aīo ē q' multr huc
cum mūdo gaude · ⁊ in futuro cū
dño · Jo' delicat'es kme · si ⁊ hic
uis gaude cum sc'o ⁊ poste
a regnare cum xp̄o ⁊ notand' q'

·xxi·

homo instabilis q̄ lunaticus ē
q̄. xvij · dñe miserē filio meo q̄
lunatic ē ⁊ pest similis errann
homini qui q̄z uadit h̄ ⁊ q̄nq̄
uadit illuc; canonica inde sydā
errantē quib⁹ caligo tenebr̄um
reseruata ē in eternū ſ gla sydā
errancia sunt apostate · viij · De

Dicto de ꝛstancia pseuerancia ·
rangend ē aliquid de pserse
uerancia breuit̄ tñ ꝛagetur ēa
quia de ea aliq̄ dē ꝛ tractand
de acidia cap̄ de uicio in perseue
rancie ⁊ pē post ꝛstanciam · est
n· perseuerancia permanencia si
cut q ꝛstanc · vnde ꝛñicat cum
ꝛstancia · tam̄ in hoc differt q
ꝛstanc ē permanencia in pp
sito / siue ꝛtinuacio boni · cōstan
cia cauet lesionem tñ sine abru
no pp̄ito in aliud · perseuerancia
uō cauet discōtinuacionem ul' in
pfectū sū debitū finis ⁊
sic describ magistraliter perse
uerancia ē permanencia in bono
q̄ usq̄ ad finē uitē ul' finalis · nullus
uō in p̄ma rethorica sic eam de
scribit · perseuerancia ē in tōne be
ne ꝛsidata stabilis ⁊ pmanēs p
mansio ⁊ notand q̄ ē ꝛstanc
q̄lis ⁊ sp̄alis q̄lis attenditur in ꝛtinuacione boni ⁊c
cuius omnē utilitatem · sp̄alis uō
attenditur ē in tribulia ⁊ difficilia
ad sustinend que ledunt naīm

pseuerancia ū permanēcia in bono

que perimer ad fortitudinē ad
qm̄ monem · hebr̄. xij in disciplī
na in quid perseuera ⁊c item no
quod quedam ē perseuerancia fi
nalis quedam nō finalis · ſ non
finalis ē q̄n aliquis longo tem
pore perseuerauit in bono tam̄ p
ea cadit per mortale prīm finalis
uō perseuerance dicit̄ · ul' fīa
lis ꝛpōito ul' finalis actu finalit
ū ꝛpōito finalit actu · in his q̄ per
manent in bono · De perseue
rancia finali actu dicit Aug⁹ q̄ dimitt.
multa eā hre possunt · nullus in-
cipit · n· finalis ē actu in termino
uite · ⁊ notand q̄ perseuerancia
regulariter datur homini per bo
na mita · vñ gl̄a sup̄ ps̄ retri
buet mihi secm̄ iustitiam meam ·
p̄ side spe ⁊ aliis bonis opib⁹ red
det deus perseuerantiam · Ideo au
tem dictum ē regulariter q̄ virtu
tes p̄ gratiā dant̄ in aliquo q̄si
ficante · Sed do per bona opera men
tur Aug⁹ tandem perficiendē
Alicui uero dare sunt iustitues ī
strati per sermonis que neq̄ Aug⁹ pseuerancia dat̄.
tur neq̄ intendunt ¶ Ad ōm̄
dacōm perseuerancie p̄mo nalē p̄t
frequens admonicio quam sa
cra scriptura facit ad perseue
rand · Iud · xviij · Soluite cessare
soluite negligē ⁊ cor · vij · vnūq̄q̄
q̄ sicut uocauit deus ita ābulet
Ieo · unusquisq̄ in q̄ uocatōe

De fort.

uocat ē . in ea pma
ncat cuiusd. ix. sic currite ut
ꝓhendatis bat. v. stare ꝛ nolite
im iugo seruitutis ꝛ omni. i. so.
y. unctōm qm accepistis a deo
maneat in uobis Apō. y. idq;
hēns tenete donec ueniam ¶
Sedo ꝓmissio que fit persecu
rantibz. Apō. y. esto fidelis usq;
ad mortē ꝛ dabo t coronam u
te. Ro. xi. Videte bonitatē dei si
persecutu s in bonitate. oī. x
ꝛ xxuij. cui persecutus usq; i
finē saluus erit. b. inep. Sa
as dyā semper persecutance
insidiari qm solam ut cū no
ut coronari. Idem ineod. studete
persecutance que coronat ¶ Ter
cio ꝓmittit q fit nō persecu
rantibz. s. ablatō corone. Apō.
y. tene q hēs ut nemo accipi
at coronam tuam ¶ Quarto ex
ꝓmo exemplū dei. gen. y. con
pleuit di die septimo opus suū
q fecat. deus. xxxiij. dei ꝓfecta
sunt opa. Sedo exemplū x hoī
nis. Jo. xvij. opus ꝛsūmauī qd
dedisti mi ut faciam. Tercio ex
empla sanctoz. Job xxvij. Justifi
catōm meam qm cepi tenē n
deseram. ꝛ thi. uj. bonū certā
certaui cursum ꝛsūmauī. act. x.
Nō facio animam meam ꝓcio
siorem q me dūm ꝛsūmē curs
meū. Quinto ꝛmōdabilis perse

uiancē a suo effectū multiplica ꝓ
mi ē q a deo impetrat quod uult
luē. x. si persecutor pulsans ꝛ
find dabit ei eo quod amicꝰ sit
eius. ꝓ in probitatem rei eccl
surget ꝛ dabit ei q̄cq̄d petierit. Decī
cid. xvij. de iudice iniquo. quia
ez dñm nō timebat nec homines reue
rebat. ꝓ ei in probitatem. ofi. xv
miseor turbe quia iā triduo perse
uerauāt mecū. Quesiuit ma
ria magdalena pius ꝛ mīme in
uenit. ꝓsequebat ut quereret
uīm ꝛ ita fit ut in ueniret. Idē.
Sic quippe q ꝓposuerat optine
Anna meruit quia se ꝓstrauit
mas ineod mīus rigore seruau
tob. ij. Para inoratōe pristes
ꝛ cum taceamus dīm deprecans ex
audita ē. ꝛ apli persecutores i
oratione spīm scīm acceperunt.
Act. i. hij omes erant unanimit
moratōe perseuerantes ꝛc. Sedo
ē quod persecutanca bona acqui
sita custodit. sicut impersecutan
cia destruit. prou. xix. qui mol
lis ē ꝛ dissolutꝰ. fr̄er ē suus o
pa dissipantis. Aug. persecutanc
magnū donū dei ē. de quo dona
cta ꝛseruanc deus ē q difficul
tia ꝛ aspera facilia facit ꝛ suā
uia. b. inep. Subuio procedenti
de umbꝝ ad solem. de otō ad la
borē. graue cuiꝰ omē q incipꝰ
st post qm. Ab hijs dissuescē cepe

tr̄i fecit q̄ vidit volui.

ꝛ ad illa parat assuescere.

tur usus tollit difficultatem Jn
uenit q; facile ee q; in po esse
putauit. Quare e q; nichil i per
fm relinquit. Sen. no despero
indurato nichil e quod no i pug
net pertinax optra q; intenta ac
diligens cura; Videmus debiles
mulieres senil' etatis perseue
rando pregnationes longas p
ficie. Item uidem' naim Jnnue
perando ex modica mice inp-
cepubli addicione magna ar
borem efficere. et ag q; adeo moll'
e lapidem adeo durii perseuan
ti pcussione excauare. Sunt e
quod perseuanc utilit opanti
ministrat. Sen. perseuand e ei as
siduo labore. Sext est
q; metuit apphende pmium. i
eoz. v. Vnus accipit biuii. s. per
seuans. b. perseuancia e singu
laris filia sui mi regis. unii fimi.
ex sumano. eso. tolle perseuan
tiam. nec obsequium mercedem
hit. si bificaii gras nec laude
fortitudo. denig; no qui ceperit
si q; perseuauit saluus erit. Jd
Incepe multos e finire uo pau
cos. Jnpicipio semper delectacio
infine probacio. Jd. Assueunt
mulacinicio feruentes ee i fie
remitti et dissolui que utilitas
e seminii. pmo florencii et pos
tea talescencii. G. in mor. In
cassum bmii agit si an rmuii

Jnire

desit et frustra uelocit/qui pri
us qui ad metam uenit/ defi
t sit. d. gl. x. qui perseuando re
glo. non cepisse ul' fecisse utu
tis e si perficere. Vñ cauda hos
tie uidetur offerri. Leuit. vj. o
nat' utinii tunc uestis est usq;
ad talos si perseuanc' assum. sine
a uestis e inhoneste detractu
Vnum' dies perseuantis plus u
det ei ualet quam que. cumq; pre
cessiunt. si n die defecisset pcede/ lla
cia perdidisti. ix. De mgnitudie. l' mg
Sequit de magnitudie ul' mg nificē
Sanimitate et nond q; mag cia.
nanimitas q;q; sumit' pro fo
titudine et attendit' no solum
in agrediendo tribulia si sustinendo
et pertinet ad eam non solu agi
tatio arduor si et processus
sumacio eoz. sed inli. de uij.
ututib; Magnanimitas q; fo
titudo d' firmitas aio' no tu mag
na fiducia. uiues. sm; magna
nimitas d' tribuliu spontanea
et ronabilis aggressio sic Atrip'
Amachio Jd notand' q; homo mg
nanim' tribula sit difficilia ag
gredit pp' munc uelitate ul' ho
nestatem no pp' cupiditatem ul'
gle uanitatem. sicut decet ut ai
pidicate uincat. qui metu non
frangitur. nulli' nisi eam aug'
ri ai. tamq; pariq; amare diui
cias. Matrobi' utrius fortitu sa

pcus in ꝯscīa ponit. mun⁹ pert
tus in gl'a. Item. Ad magnanī
mī pertin; cauē nonsolū timiditā
tem sz ⁊ temeritatem. sic n debet
homo absq; causa se offerre perī
culo. In adeundis periculis imi
cari debem⁹ medioz ꝯsuetudinē
illi n leuit egrotantes leuit cu
rant grauioribꝫ aut morbis ana
pites curarīes adhibē coguntō.
Intranquillo tēpes
tatem optare dementis ē. tempe
stan aut cum euenit subuenire
sapientis. pōta uis ꝯ silij expers
mol e ruit sua. sen in li. de uij ū
tumbꝫ ētis magnanim⁹ si piscula
nō appetās ut temerarius. nec
formides ut timid⁹. nulli⁹ ēpis fu
ga mortis omī morte ē prior. Ad
magnanimitatē pertinēt ardu
a opera appetere ⁊ magnitudinē
boni ul' mali mistorū superare. p
mī īmut nulli⁹. te inquid aīo ex
celsum nā creauit. audita g' de mg
nanimitate ⁊ statim in sedit oō
i. intime sedit ul' placuit. Mag'
tudo boni transitorij. superat ꝯ
tempnendo. Mag'tudo nō mali
tī sitorij. nō tamdō. Sen. in epīs.
animꝰ nīiqꝫ maioꝛē qm̄ ubi
aliena sepposuit ⁊ fecit sibi pa
cē. nichil tamdō. fecit s' duricias.
nichil cupiscendo. Idē in epīs
magnanimi ē magna ꝯtemp
nē. ac medioca malle qm̄ ni
mia. Illa n utilia uitalia q; sūt
hec quod superfluunt nocent. sic
segetem nimia strut vbras. sic
rami one frangunt. sic ad ma
turitatem nō peruenit nimia
fecunditas. Idem. aīmꝰ quoque
nocet quos in modica feliciras
trumpit qi ñ tñ in alioz iniuri
am sz ⁊ in suam utunt. Item
in eod. Magn ille ē qui sic ficti
libꝫ utit quem ad modum ar
gento. nec quid minꝰ ē quis
argento utat ō ad mod⁹ fictili
bꝫ. Idē in eodē. Scitote tam bñ
homines culmo q̄m auro re
gi ꝯtempnere omīa que supe
uacuus labor uelut ornamētum
aut deus ponit. Memīto ꝓter a
nimum nīl ē mirabile ani
mo nichil ē magnū. Idem
in libro de naturalibꝫ qōnibꝫ.
Magna ista quia ꝑua sum⁹ ē
dim. multis rebꝫ nō ex sua nā
sz ex humanitate nr̄a magnitu
do ē. Idem in li. de clemencia mg
ni aīi ē iniurias in summa
patiencia pati. Ad magnanī
mitatē pertinꝫ iniurias illa
tas uilipendē ⁊ inimico cū ē in
ptate hominis parcē ⁊ fraudes
⁊ dolos uitare. Sen in li. de uij
tiis. si magnanim⁹ hunc
fuis iudicabis ⁊ ꝯtumeliam
fi. de inimico dicens nō nocui
ut m sz aīm nocendi huīt cū

illum inpace tua uidis uindic
tam putabis uindicare ponus
se · scdm n magnum ⁊ honestū
uindicte cē genus ignosce · pa-
lam aggredē · non geras ⁊ fictū
ú in dictis · sam fraudes ⁊ doli
inbecillem decent · Magnanimi
tas uidet posse distingui in tres
partes · s · uncordis altitudinem
latitudinē ⁊ longitudinē · cor
Altū ē q in ad uersis nō deiat sed
eleuat · cui cū hēs ingallis q
cruste eleuant cum ira eos ad
pugnam lū accēdit · sen nō est
mixt in tranquillitate nō ceu i
mutare · ibi extolli Aliqm u os
dep munt · ibi stare ú omis iacēt
l' cor Altū ē · cor honores tñ sprn
os despiciens · cor uō latū ē cor de
spiciens magnitudinē diuicias
seu in eplis · Ille ingentes aī est
qui diuicias crūfulsas sibi · ml'
tū diuq miratꝰ q ad se uenint
rit · suas q mag audit cē qm
senat · Cordis longitudo ē prqm
uuntat redium · longe exspecta
tionis ul' longitudo molestie ⁊
labous · quidam sūt breues aīo
stan uolentes q desidant si
stan uolentes tolere q molest
tū sustinent · siles agricolis qui
iacto semīe statim mercē uel
lent · ¶ De fiducia ⁊ mgnificētia
Seq de fiducia ⁊ magnificē
cia · fiducia est cta spes aī ꝑ

ducendi ad finē rem in choata
de fiducē bona ul' mala requir
intractatu de spe · magnificētia dist.
Magnificen uō q̄q dī guit.
negociorꝝ difficilium ⁊ pcla
rorꝝ ꝓsūmatio ⁊ sic sūitur ama
bo · q̄q uō sic sumit magnifi
cencia ē quod ad eam pertinet nō
solū ꝓsūmatio pclarorꝝ negoci
orꝝ sz ⁊ inchoatio ērund ⁊ sic sūit
A nullo inꝑma rechon un sic dest
bit eam magnificen ē magnarū ⁊
excelsarum cum aī ampla q̄dam
⁊ splendida ꝓpicōne cogitatio ar
q ministratio · nec lō i' de magna
nimitate animo sub magnani
mitate ꝓphendit eam · distinguūt
uō opera magnificen eam inpa
ce qm in bello inpace scdm plato
nem tā ad eam pertinent q̄rum
ad platos · ꝑmū ē ut sic utilitate
cui ū tueant ut quecumq agūt
ad eam referant cōmodorꝝ suorꝝ ob
liti · scdm ē ut tot corpa cuitates
curent ne dum parrem aliquā
tuc nō reliqm deseant · ut · n · ut
la sit procuratio rei pub lice ad
utilitatē eorꝝ qui ꝓmissi sūt · non
eorꝝ quibꝰ ꝓmissa ē gēnda · ¶ duo de
cimtea platonis recitat · nullius
inli de officijs · q̄ ꝑ urbē ysiluīt
partē desiunt · pernuciosissimā sedi
tiōm · ne ciuitatē in ducunt · Ter
ciū ē ut ꝓtectionē caueant · dicit
· n · plato similit facē eos q̄ int se

contendunt utpotius cauitatē
administrent. ut si naute cer
tarent ipe tempestatis quis eo
rum potissimū gubnaret. Mi
tia aū magnificentie in bello no
uem assignant. p̄mū ē ea inuenī
one suscipē bella ut sū in uuria ī
pace uiuat. aug. in li. de ciui. dei
Optat pacem belli ee optabilē finē.
Quem ad doncfaciū pacem debet
hre uoluntas. bellum naticas. ē
ad eund bellū geriō ut par acq
ratur. Esto g̃ in bello pacifc ut e
os quos expugnes ad pacis uti
litatem uincendo perducas. Sedm
ē aū aggressionem belli ad hibē p̄
paratōm. indicunt l'i man ipis
sumptu et armis. Seū. longa bel
li ꝓparatio celēm affert uictori
am. Vnica aū pus experiri q̃ ar
mis ēcare. Sapienter decet uera
ciū phi tulli in li de officijs.
Sūt duo genia certandi. unū per dis
ceptatōm. Alterū p ui. i. ꝓ prium
hōis. hoc belluaz tonfu
giend ē ad ꝓstinus si licuerit uti li
cet. tm ē tn̄ neme desperes pp ig
naniam. aut pp cupiditatē nimis
fidas Imperitulū n duat īmoda
te amor hūdi Fortū ē ul
timitudinē qm̃ morte honeste ad ho
nestatem qm̃ ad salutem tempa
lem. et alia cōmoda spectare. Qui
ē copias suas crebris laboribz ex
ercere. poterit uariam dare semper o

tia mentem. Dextrum ē postq̃
ad bellandū ciuem hortando ho
nam indolem erigē modo laudi
bz aīos ficē. modo admonitio
nibz desidiam discutē. ut Achi
lē exhortat in sermonibz hōis
ualde de quibz exolli possit. ut per
aī uuenū. et conferant strenue
runt dimicare. et confligē fortit.
Septimū ē impetu ad ꝓmos ī
pet accurrē inclinatis opem fer
re. labentes f̃lare. Octauū hī
ta uictoria. seruare eos qui non
crudeles fuūt. Nonū ē fedā et ꝓ
missa hostibz seruare ex regli
q̃ captus prestino uitamino quod
rediret missus ē romam. p̄ cap
tiuis ꝓmutandis. Qui uenit in
dens captiuos nō ee tradendos ē
remittitur ab amicis ad supplici
um. reduxe maluit qm̃ fidē hosti
dacram fallere ut narrat tulli
in li. de officijs. Explicit de fortitudine. Incipit tra-
ctatus de prudentia | de justicia. et
temperancia et fortitudine. dē
ē de iustitia. de qua hoc modo di
cendum. ꝓmo ponenda diuise ac
ceptiones huius nois iustitia. secō
diuise ei descriptiones. Tertio ei
mdactiones. Quarto ipi diui
siones. Justicia diffinitur
Circa p̄mū notādū. quia
q̃ iustitia aīq̃ ualde large sūi
tur. f. pro bonitate. secdm hoc dicit
Aug. duas ee ptes iustitie. f. declu

nare amalo ⁊ face bonū · ⁊ su
per id hebr i. Dilexisti iustitiam
glo. omē bonū sic sumit. ois. vi
ptm̄ q̄rite regnum dei ⁊ iusti
tiam eius glo. Justicia regni est
oīa que xp̄c docuit obseruare.
eiusdem. xiij. fulgebunt iusti sic
aut sol. in regno patris eor. sic
⁊ sumit cum dicam̄ impiū iusti
ficari. q̄ꝫ ⁊ sūt nom̄ iustitie mi
nus large. s. prouidentie reden
te unicuiq; q̄ suū ē ⁊ sic sub ia
ritia pietas uidet̄ trahi. Unq; a
sūt strictius pro ut tendit̄ i ī
fluctione penax. sic uidet̄ oppī
ta iustitia pietati · l' mīe · sic sum̄
h̄ nom̄ iustitia bar. b. dicens
stultum no īm dei ē q̄ nō sonet
aut iustitiam aut pietatem.
Et no q̄ iustitia ⁊ prout ē ui
cardinal. quodam modo gna
l' ē sicut et prudentia. prudent
qualis ē quo ad dirēm. dirig
n; opera ceteraꝝ unius. Justicia
uo generalis ē quo ad imperiū
potest n. imperare opera cetera
rum unitum. tam̄ non sufficit ad ex
ecūdum ea. nl' ad eligendū sīm
ceteris unumq; · ij · Descriptō
Circa sc̄m notand q̄ tullī
tullī in ꝓma rethorica de
scribit iustiam. Justicia ē hītꝰ q
nimi ꝯmūi utilitate ꝑseruata
suam cuiq; tribuens dignitatē
Justicia uo multum attendit ꝯ
munem utilitatem. uñ q̄q; pu
nit hoīem plus qm̄ mur̄ p̄ꝫ
mutuē utilitatem nl' publicam
Tullī ꝓmūi fundamentū iustē
ē ne cui noceat. de īm ut ꝯmūi
utilitas seruatur. Amb. inli de
paradꝫ Justia magr Alys qm̄s'
prodest ⁊ utilitates suas neglig
ꝯmūi emolumenta ꝓponens. Jus
tia ⁊ cui q; suam dignitatē
tribuit. q; cui q; tribuit q; dignū
ē ei tribui siue ei debetur. Istud aū
debetur cum fede nāli qm̄ q̄q;
rone officij nl' placitoꝝ ut obedi
entia debet ꝓlatis. q̄ꝫ uo rone mi
ti ut pena nl' ꝓmūi reddatur hys
qui meruerunt. Matthei dicit
q; iustitia ē unicuiq; seruare q;
suū ē. Aug. uo inli de li. ar. dicē
Justiam quid dicam ee n̄ utilitem
quia suq; cuiq; tribuere sibi proxi
mū dō. Sen. uo inli de uiij. iuuab;
dr q; ē iustitia n̄ nē cauta ꝯuenti
o in aduersitatū multoꝝ inuenta.
Item in eod. Justia dīna lex ē ui
culum societatis humane. ysidꝰ
describit eam. Justitia ē ordo ⁊ equa
litas qua homo cum unaq; re bñ
ordinat. ordo dr ꝯueniens rei col
locatio. sc̄d anselm. sic describit.
Justitia ē rectitudo uolūtatis ꝓpter se
seruata. uolūtas dr q; lapis cū
descendit rectē agit faciendo q; debz.
tam̄ uo dr iustus ee quia hō n̄ fa
cit uolūtarie. rectitudo ui q; ē iustitia

De iusticia.

non ē cuiꝰ appetꝰ ſz appetꝰ rac
onabilis qui ē cū diſcretione ſi n
aliquis impedit ab ingreſſu domꝰ
aliquē uolentem intrare ut ī no
centem ibi occidat ignorans ram
q ille ibi actuꝰ ſit. ſi reputat ipē
uhoc uſtus ſ non etiam dꝰ aliqs
uſtus ꝑ rēitudinē intellꝰ ut opꝰ
ris ſit ſe ſit rēitudo uolumtans ꝑ
ſe ſeruata ⁊ noꝰ q cum rēm ſit ī
q̄ mediū ſi ext ab extremis. ſi eſt
rēitudo uſtiē ad ē ut medium
⁊ aliqua ut extrema inuidia. ſz
mai rēm ē ſi uidꝰ medi ē int ꝑ-
es q̄ nō debet declinare ad dextrā
ul ſiniſtram. ſimiliē nō rā ꝯſide
rari poſſunt. ubi ē uſtitia. ſ q̄ red-
dit. cui reddit. ⁊ p q̄ reddit. Per
q reddit ē ut medium. Alia duo
ſunt ut extrema. deſcribitur ⁊ uſ
tia ſic. Juſtitia ē habꝰ ſeruatꝯ ſo
cietatis humane ⁊ ut ꝯmutatꝯ
tus. ſocietatē. i. cohabitationē hoīm
ſic ſeruat uſtiā dū hoīes cohabi
tant. obtinet unꝰ aggꝰ ꝑ poſſeſſioēs
quib; eget alī. ideo ꝯtractꝰ innu
dia ⁊ ſedulo niſi uſtiā adeptꝰ q̄ ē
q uis ſuū redderet. Jſte autē ꝯmu
tatem ſic cuſtodit dum eundem
modum uiuendi plures ſectant
ut mēſuram ul' multiplam quę
ꝺ uni minuit lucrū alterius que
res luxuriem moueret niſi uſtiā
Adeſt. Item uſtiā ſic deſcribit
Aug' inli de moꝺ eccliē. Juſti

tia ē amor ſoli deo ſeruens ⁊ pp
ter recte duās. Idem. xix. li. de
ci. dei qui fundū aufert ei aq̄
empt ē ⁊ tradit ei qui nil habz
in eo uitis. iniuſtus ē. ⁊ qui ſe
ipm aufert diuini deo aq̄ fac
tus ē ⁊ ſeruit maligno ſpiritui
bz. iniuſtus ē. b. uli. de diligē-
do dꝰ. Inadelem rō urget ⁊ uſti
cia nāl totum ſe tradē illi aq̄
rotū ſe bt. ⁊ noꝰ q ſcdm Aug'. uj.
li. de doctrina xp̄ana. ſicut ratio
rotundatis ēadem ē ī magno
diſco ⁊ in nūmulo exiguo ut
a puncto medio, mēs linee ꝑ-
ī extrema ducāt. ita ubi aliqs
parua uſte gerit nō minuit
uſtiae magnitudo. iij. iuſticia
Seq̄r de ꝺmēdacio ꝺmēdat.
ne uſtitie. notād ꝙ qd uſ
ticia mendat natura. ꝺmēdat
dat ⁊ ſcriptura. ſā tpli. ꝑmo
qua rēitudine qm dedit corpi
humano. monz ad rēitudinem
uſtiae. eccēs. vij. hoc ī ueni q
fecerit deus hoiem rēm. Vnde
ſuper cant. dīs deus nr rect
⁊ non ē iniqtas in eo. rectus ita
q/dīſ hoiem rēm fecit. Item
ſtaturam dedit de homī reaī
ſortitur ut iſta corporea rēitudo
exterioris uultusq̄ figmenti ho
minē intꝰiorē qui ad ymaginē
dei factus ē. ſpūalis ſue ſuā
de rēitudinis. ad monerer ⁊ de

cor limi de fornicatorem Argu
eret aī · quid·n· indecencius q̄
curuū rēō corpe gerē aīm·
Dcō quia q̄ que uſtitie ſunt
pro magna parte
naturaliē inſcripte hoīs ſcripta
ſūt · Aug⁹ · in li· ⁹ſeſ· furtū ēre pu
nit lex tua dnē ⁊ lex ſcripta in
cordib⁹ hoīm q̄m nec ipa quidē
deler iniquitas · quis·n· fur eſt
animo patet furem · tulli · ī pri
ma rethorica · Juſticia initiū ē
a natura pfectum deinde quedā
in ⁹ſuetudinē ex utilitatis rōne
uenerunt · poſtea res ⁊ a natura
perfectas ⁊ a ⁹ſuetudine pba
tas legum met ⁊ religio ſāx
it · ſic uis ē q̄n opinio genuit ſ;
quedam in nata uis ueneruit
ut religionem · pietatē · gr̄am ·
ui ndicatōm · obſeruanciam · ui
tatem · ſen⁹ ineptis · hec ſocietas
diligent⁹ ⁊ ſancte nob⁹ obſeruan
da ē que nos oīs oīb⁹ miſt⁹
⁊ iudicat aliquid ēe ⁹mune uſ
guis humani · Tertio quia nā
docet bruta ⁊ aīalia · multa eo
rum q̄ ad uſticiam · pertinent ·
in nocentiam ⁹cordiam pietatē
ad aīalia ſui guis ſcriptura ⁊
multis modis uſticiam nob⁹ ⁹
mendat · Primo multū ad eā
monendo · Ju ps · ſacrificate ſac
rificium uſtitie · ſap⁹ · i · diligite i⁹
ſticiam q̄ iudicatis terram · ecc · uij ·

uſq; ad mortem etq; pro uſtitia c
uſq; · xuj · Ante obitū operare uſ
ticiam · Jdē · xuij · Aī iudicū pgra
uſtitiam · eze · xlv · rapinas int⁹
mittite ⁊ iudicū ⁊ uſticiam fac
te · i · thy · vi · homo dic tibi quid
ſit bonum · Jdcō eos ēe beatos · oſtendē
do qui uſticiam eſuriunt · ſ; · v · d⁹
beati qui eſuriunt ⁊ ſitiunt uſti
ciam · Tertio beatos oſtendendo q̄
aliquid pro uſtitia patiunt · ſ; · v ·
beati qui perſecutōm patiūt⁹ p̄p uſ
ticiam · ⁊ ē · i · pe · iij · Siquid patimū
p̄p uſticiam beati ⁊rem ad ⁹mdati
onem uſtitie ſi facit quod ſi unus
multū deo gratū ē ⁊ hoī multū nec
a · Primū in multis locis oſtend⁹
ſcriptura · in ps · Justus dns ⁊ uſ
ticias dilexit · Item acceptabi s
ſacrificiū uſtitie · prou · xv · qui
ſequit⁹ uſticiam diligetur a dnō ·
eccl⁹ · xvi · Initiū uite bone facere
uſticiam · Accepta aut⁹ ap⁹ dm̄ mg
gis q̄m⁹ imolare hoſtias · Act⁹ · x · Jn
oī gente qui timet dm̄ ⁊ opat⁹
uſticiā acceptꝰ ē illi · ⁊ ſto · Jnuſ
ticia multū diſplicet illi uī deut⁹
xxv · poſt id⁹ non habebis in ſacco du
ſa ponda ⁊ ē · ſubdit⁹ · Ab homīab⁹
dns eum qui facit hoc ⁊ abūſat⁹
omnē ī uſticiam · Juſticia exprec
ſe notat⁹ int⁹ illa uij · quib⁹ unus
nichil ē in uita hoīb⁹ ſap⁹ · uij · ut⁹
ad necia est ut neq; ⁊ latrones
sio care ea poſſ int⁹ Tulli⁹ in li⁹ de

officijs tractat ins iustē ut ne
illi q̄ malefitio ⁊ stelle pascunt
sñ ullo iustitie periculo uiue pos
sint Justia adeo uilis ē ut nichil
uale reputetur q̄ ipa a mīs vsq̄
sit i ps Rapinas nolite concupiscē
dare glo. o luc dampnosa ī uenis
praniam p̄rdis iusticiam Justia
adeo uilis ē ut eī ea uilia sint q̄
maxime noxia uident ut mors
sui. xxij. moriat aīa mea mor
te iustor Justia nō solū nociua est
hominū inuicta si ⁊ in morte nō
solū in p̄senti si ⁊ in futō Justia ī
psenti uita a malo pene custodit
Dañ vi Oclusit ora leonū ⁊ non
nocuerūt in q̄ctam eo iusticia
inuenta ē ī me ꝓpalia bona tbu
it pro ū xuij iusticia eleuat e
gentem ecc. xx. Qui opat iusticia
a ipe exaltabit ⁊ ītio dr in ps de
quib; dā pp iniusticias n suas hu
miliata sunt ⁊ eccl x. Regnū a gē
te in gentē trāsfertur pp iniusticias
As ⁊ ē. Item a malo culpe defen
dit pp quod loricā dr ephes uj.
state inquit induti loricam iusti
tie Item appetitū dnī transito
rij restringit ideo uocat zona ecc.
xlv. Circumcinxit aaron zona iusti
tie ⁊ ysa xij ⁊ erit iusticia cin
gulū lūboꝝ eius Item iusticia
hoīs pacē dat ⁊ sic deo in homīe locū
ꝓparat in pace n fcīs est locus ē
In ps iusticia ⁊ pax osculate sūt

vsq̄ xxij. erit opus iustitie pax Ju
ps iusticia aīe cum ambulabit
Jēe iusticia ⁊ iudiciū ꝓparatio se
dis tue Justicia nctā ē in mor
te q̄ uirū iniustū mala capiēt
unctatū ut dr in ps. cognouī ū spe
rat iustus in morte sua prou.
xiij Justia in futō nctā ē et
maxime ī illo districto iudicio
in quo iustitia dei iudicabit q̄ ī
ticiam redemptare nō poterit
gen xxx. Respondebit in iusticia
mea prou x Nichil proderunt
thesauri iniquitatis Justicia ū
liabit a morte difficile erit ho
mī hūi in iusticiam ymo ī tol
labile apparere tunc dei iusticia
dauid Ego in iusticia ap
parebo aspectui tuo Idem ston
permanebunt iusti ante oculos
tuos Jēe in iusti punient Jēe
iniusti aut discribunt ad om
dacom ⁊ iusticie nalē pt ymi
cia qm ipa bt respectu aliaz car
dinaliū uirtutum de ipa aut nul
lius maxim ē splendor honest
tatis ⁊ plato dr q̄ si ipa aspice
tur unq̄ spectaculū sapiē exci
taret amores. Justia finis iudi
catur ēe aliaz cardinaliū uirtutū
uū ꝓpiquor uidet ēe medi. sa
luti ⁊ corone que spetaliō ei ī
scriptura attribuunt In ps.
Retribuet m sedm iusticiam
meam Jēe tu benedices iusto p

ũ·x· benedicto super caput uſti
eiuſdem ·xi· ſeminanni uſticaã
nices fidelis· Item·xij· in ſemura
uſticae uira· ſap·i· Juſticia pp
tuã ẽ· z in mortalis· Jnuſticia a
mortis acquiſitio· ecc·xxx· Qui
aut animę inſanchitate uſtiẽ
y· thy iiij· repoſita ẽ michi coro
na uſticae· iiij· Diuiſio iuſtiae·

Qonſeq̃ ponende ſũt diuiſi
ones pertinentes ad
uſticiam ſtorand' & q' ſed'm
quoſdam uſticia diuidit inſe
uitatẽ· z liberalitatẽ· ſeuitas ẽ
uitans debito ſupplicio coheens in
uitiam· libalitas ũ ẽ uirtus be
neficax erogatiua qm̃ pro affec
tu benignitatem· pro effectũ be
neficentiã uocant· z ſiſtit b' uir
tus tota in tribuendo· z retribuendo.
benignitatẽ ũ diuidunt in vij·
partes ſ· religionẽ· pietatẽ· ino
centiã· amicitiam· reuerentiã· cõ
cordiam· uitam· ſed'm macrobi
ium· Ad uſticiam pertinent· In
nocentia· amicitia· z concordia· pie
tas· religio· affabilis· humanitas·
ſed'm tullii uo· in p'ma rethoꝝ
ca· Ad uſticiã pertinẽt· religio· pi
etas· gr̃a· vindicatio· obſeruan
tia uitas· Quidam uo uſticiã
diuidunt in v partes· ſ· in ſobe
dientiam· q̃ẽ reſpectu ſuperioris
z diſciplinam· q̃ẽ reſpectu in fe
rioris· z equitatẽ· q̃ẽ reſpectu pa
ris· z ueritatem· z fidem· que ptĩ
nent ad omis· glo' uo ſr' i'· luo vi
diligite eos qui uos diligunt· z c
Aliam i' muir diuiſionẽ uſtiae d
cens· ptĩ in tres partes diuidit
uſtiam· una in dñm· que pietas
dicit· Aliam in penes ul' religiũ
genus humanũ· Tertiam i' mo
rtuos ut his exequariũ iura ſol
uant· Sz dns legis oraculum· z p
phe faſtigiũ ſuper gſſus in eos q
leſum· pietatis poterexerit officiũ
Sed'm ſenecam· ũ· mli· de· iiij· ut
tutib; duo pertinent ad uſticiam.
·ſ· uelle omib; prodeſſe· z nulli no
cere· amabis in quit dñs ſuũ hi
lum imitaberis ut uelis omib;
prodeſſe· nulli nocere· z nunc re
uerẽ uſtum appellabunt oms.
z h' duo uident' concordare duobus
p̃ceptis iuris naturalis quoꝝ al
terum hẽs· tob' iij· quod ab alio
o oderis tibi fieri uide ne tu aliq̃
alĩ facias. reliquũ· oſ· vij· omnia
quecumq; uultis ut faciant uob'
homines· z uos facite illis· Sed
quia nulla p̃dcar diuiſionum·
perfecte tangẽ uidetur ea q̃ ad uſ
ticiam pertinent· gnãliora uidẽ
ponenda ẽt diuiſio uſtiae· z q' u
ture uſtiae reddim' unicuiq; q'
debemus diuidẽ uſticia ſed'm e
a que debem' z quib; debem' ſoꝝ
d' g' qd' quedam omib; debem' ut
dilcõim uitatẽ· z fidẽ· quedã uero

De ira.

non omnib; z ira dele[n]d ali
q supior aliquid infidu/ Item
aliq; speciale delem nob spāliter
iunctis ut penib; z pīe bū
uolis q debitum solue pietas p
ut macrobius z nulli de ea loqū
tur Ire delem aliquid hus q bñficia
a pfunt s gram de qua loquunt
nullius z aliq hus qui mala īfe
runt s uindicatam de qua idem
loquit z aliq hus mala ferunt
aut sustinent s miam. v. ps de

Ister ea que superiori delent aliquid q soli
deb aliquid qd soli deo. soli deb
deb latia. vii glo sr. q. uy. dō.
dñm tuū adorabis z illi soli serui
es. grece latria latine seruit/ com
munis deo z homi z unicuiq; fit
te dicit dulia illa uero q soli dele
tur latria distincte/ vñ ydolatra ē
qui q soli deo deber. ydolis dat. p
mo uit partes iustitie delatria
prosequem. q autē latria dr gre
ce uidetur a nullio uocari religi
o. qm ipe sic describit. Religio est
que superioris cuiusdam nature
qm diuinam uocant curam cer
moniam q affert. In hoc q dicit cu
ram. innuit cultum interiorem.
In hoc q dicit cerimoniam. exte
rem cultū q signum ē interioris.
ysido. viij. li. ethi. dicit q religio
appellata ē quia per eam uni deo
religamus aias nras ad cultū
diuinū uinculo seruendi. Ir reli
gatio fit in principio uniuscuiq; re
ligionis ut in baptismo bi ini
ciatur xpiana religio ul spetia
lib; religionib; cum quis obligat
se ad ea que religionis sunt. Au
ti. li. de ci. dei religio dr ea per
ter a religendo dñm que amise
ram negligentes z sed in hac reli
gio respicere uidet statum pri
z non statum innocentie. deut. x
xvi. dñm elegisti hodie ut sit t
deus. latria uo sic describit. lat
a ē cultus deo debit z exhibit ul
sic. latria ē uoluntas impendē
di deo cultum debitum/ Adoratio
nē latrie emendat nob multip
exhortatio qm sacra scriptura
faciat ad eam. In ps venite adore
mus z procidamus ante dñm. Ire adora
te eum omes angli eius. Ire ad
orate dñm in aula scā eius. oi. iuy
dicūm dñm tuū adorabis. Apē. ul
ti. dñm adora. Ad idem ualent ex
empla sanctoz ut exemplū xpi
de quo. luc. xxii. ppītus genibus
orabat te. z m. ulti. d
de xi. discipuli q uidentes ihm
adorauerunt/ z apē. iuy. legit
de xxiiij. seniorib; q procidebant
ante sedem ī throno z adora
bant uiuentē in scla seculoz. Ir
eiusdem. xv. z xxiiij. seniores ce
dunt in facies suas z adorauē
runt. Ire. z eiusdem. vij. omes an

gelu stabant in circuitu throni &
adorauerunt dñm dicentes amen
bñdcõ & claritas &c· de adoratio
ne &· xxiiij· senior ℔ cuiusd· xi· ℔
legit℔ debo b'tholomeo quod cen
es flexis genib; orabat dñm per
diem & cenaes per noctem· & de
leato iacobo minore q' tñ iace
bat sup' genua sua erans q'
genua ℔bat ut calcaneum· si
milem duriciem h;ns in eis/ca
melor· Ista adoratonis ẽ quis
de spiritalib' recte uoluit· de hac
d' ysa· xxxij· gl'am meã alii nõ
dabo· ecce· xxi· bono animo gl'a;
deo redde & nõ minuas p'mias
manuũ tuaꝝ· gl'a ista signata
ẽ per thimiama· de quo exo· xxx
scm sc̃or nob erit thimiama·
talem ꝓpm nõ facietis in usus
uros quia sanctũ dño ẽ homo
q'cumq; fecit simile ut odore illi
p'fruatur p'ribit de p'lis suis
obsequiũ ℔ mulcũ placet deo ec
ẽ· xxiv· Qui orat dñm in oblecta
cione suscipietur & dep̃catio illi
usq; ad nubes ꝓpinquabit· & no
licet adoratio latrie soli deo sit
exhibenda tñ d' exhiberi .illi ho
mi qui ẽ filius dei si quasi p'r ac
cidens· sm n· exhiberur ei in q' ẽ
homo si; inquant filius dei sicut
d' de homine illo quod creatur stel
las quas tñ n creatur in q'tum
homo si; in quanc deus· & nota

dum quod triplex est cultus deo
debitus· p'mus ẽ cordis· sc̃s ous
ẽaus operis· cultum cordis spna
liter uocat cultum· glo· fr' p· exo· xx·
sion adorabis ea neq; coles· Aliud
ẽ n· colere· Aliud ẽ adorare· proprie
quis in uicius adorare ul' adulan
do regib; ydolatris ul' tormentis
uictus cum sciat quia ydolũ ni
chil ẽ/ colere aũt ẽ toto hiis affec
studio mancipari· de cultu in no
ri diar· ysido· viij· li· ethyl' ca sur
q̃ in religionis cultu ad colendũ
dñm in hominib; p'quirunt· fi
des· spes· caritas· & aug· in enchi
rid· fide· spe· & caritate· tolimus
dñm· Item· aug· loqus de theosebi
a· siue pietate· que cult' dei dicat'
q' sistit in cognicione dei & dilecti
one cum debita subiacione & fi'
i· cor· xij· Alij per spm̃ datur ser
mo sapientie· Alij sermo scientie
d' glo· loquens de illo ubi iob· se
cundum unam litteram· xxviij·
ecce pietas ẽ sapia ubi litera nra
h℔ timor dñi ẽ sapientia/ pietas
tem inquit hoc loco posuit deum
tum que dicit· theosebia· & qui
cultus ẽ ubi amor & cognicio ei·
Cultus inferior deo debitus indu
bi; uidetur esse sine cognicõe
& affectione· cognicio uo ad cultũ
dei pertinens ẽ ut credat literas q'
creditur deo sicut deo credendo
ẽ· s· pp se & super omia sicut p'me

/ duricies

nõ ppo equipet latria nõ & ḡlis homo
simpliciter p' & ḡlis filius dei

de ꝛ̃ma.

uiram credendum ē. Item credi
bilis qua credim⁹ de deo digna deo
ut sūmam potentiā. sūmā sapiē
tiā. bonitatem ⁊ sequentia ad hꝰ
ut q̄ ipse ē omniū bonoꝝ cāmoꝝ ⁊
seruatoꝝ. mūdi gubernatoꝝ. hōis
redemptoꝝ. seruientiꝫ s̄ libēralissimus
retributoꝝ. eoꝝ uero q̄ pertinaciꝫ
rebelles ei sunt zelantissim⁹ ul
tor. Iste affectiones uero pertinentes
ad cultū dei. prima uidet ee timor
⁊ nō qualiscumq; timor. sz̄ qualis
timend⁹ ē ille. ē potentie nullus
hꝫ resistere. cui sit sūma ⁊ cui bonꝰ
tassit sume odit malitiā ⁊ sū
me punit. eam in eis quos per
manentes in ea inuenit. timēdus ē
ē sup omnia. Sed ā ē spes nō qua
liscumq; sed talis qualis ponē
da ē in eo. cui potentie facillimū
ē liberare ab omni miseria. cui sa
pientie nouissima ē miseria nra
abyssus. r̄ inuocat misie abys
sum mie ut ignoscat ⁊ cui bōi
tati pprium est misereri semper
⁊ parcere. qui ⁊ pp liberalitatē suā
facit. q̄ omnia fecit ad dandum.
ipe ē super omnia spandē.
Tertia amor ⁊ nō qualiscūq; a
mor sed talis quali amand⁹ ē
qui optim⁹ ē in se ⁊ iō amore
dignissim⁹. qui ⁊ fons ē oīm bo
noꝝ a quo suscepim⁹ omnia bona
que hēm⁹ uel habuim⁹ ⁊ a quo
suscepturos nos speramus q̄

quid bonū suscepturi sum⁹. de ti
more ⁊ amore dicit. Scīe in libro
de uij uirtutib⁹. quisq; iustitiā
sectari desideras time dm̄ pus ⁊
ama ut ameris a deo. de spe dr
in ps. Speremus inte omis qui no
uerūt nom̄ tuū. Nom̄ dñi agnos
cunt qui serui eius ee uolūt
a quib⁹ spes spētialiter requirit.
Cultus eius uocalis ē professio
maiestatis diuine. qm̄ fideles fa
ciunt frequēter dm̄ orando. laudā
do. bñdicendo. ei grās agendo.
Cultus operis ē ut cum aliq̄s
opere recognoscat singulare do
minium dei. quod ecclā ore recog
noscit xp̄o dicens. tu solus dñs.
Dominium ad quancūq; ad personas
nras recognoscim⁹ deo genu flec
tione ⁊ pstratione. ysa. xlv. in
curuabit ome genu. omne yi
curuabo genu deo excelso. q̄ tā
ad nra oblatione uero alicui
partis bonoꝝ illoꝝ que ab
illo accepim⁹. deut. xxvi. p
sentio hodie coram dño deo ⁊ c
tradidit nob terram lacte ⁊ mel
le manantē ⁊ ideirco offero nūc
ē primicias frugum tre q̄m dō
dedit michi. Ad cultum operis
pertinebant sacrificia ueteris le
gis que fiebant de aīalib⁹ q̄z
immolatione sacrificantes ostē
debant deo ee subiectos ⁊ ad oc
cidendum. morte. n. aīaliū ostē

debant deum occidẽ ꝓsse ꝛ eos
mortem meruisse ꝛ spabant mu
ltis diam dei. morte ꝑpria qui me
ruerant in morte ab alio ꝙmu
tare. ꝛ notand q sacrificiũ uni
soli deo debet. vñ aug. x. li. de ciui
tate. de. sacrificiũ ait nullus ho
minũ ẽ qui audeat dicẽ deberi
nisi deo. Multa denique de cultu di
uino usurpata sunt q̃ honoribꝫ
defunctorũ humanis. siue humili
tate nimia. siue adulatione pes
sima. ita tam̃ ut quibꝫ ea defer
rent homines hẽrent' quidã
tunc colendi ꝛ uenandi Si au
tẽ eis multũ addit adorandi q̃s
nedũ sacrificandi consuet. nisi ei
quem dñm aut fauit aut pu
tauit. aut finxit. ꝛ subdit. sacri
ficiũ uisibile sacrificij inuisibi
lis sacri signũ ẽ. ꝛ tangit sex
species sacrificij spũalis. ꝑ mũ
ẽ sacrificiũ cordis contriti. In ps. Si
uoluisses sacrificium dedissem u
tiq holocaustis nõ delectabis.
sacrificiũ deo spũs tribulat'. aug.
Intueam quemadmodũ ubi dñm
dixit nolle sacrificiũ ibi deti
nuit uelle sacrificiũ. q̃ sacrifici
um inuadant peccatis ꝛ multo sa
crificiũ contriti cordis secundũ ẽ sa
crificium cordis igne diuini amo
ris in flãmam. de quo aug. deo
suauissimũ incensũ adolem' ait
in cuius aspectu pro. suo. amore

flagramus. Tertium ẽ sacrificium
cordis ꝑ deum mortificari. Ro. x
y. obsecro uos per miam dei ut
exhibeatis corpora ura hostiam
ꝛ c. Quartũ ẽ sacrificiũ corporis
ꝑ deo ꝓpter sanguine cruentari. aug.
do cruen tas uictimas t eo im
quũ usq ad sanguinem pro eius ue
tate certamus. Quintũ ẽ sacrificiũ
laudis de quo ps. Sacrificium laudis
ducabo carnẽ tauroꝝ aut sangui
nem hyrcoꝝ porabo. ymmola deo
sacrificiũ laudis. Decimum ẽ sacri
ficiũ mie. quo miserie proximi
nostri uolum subuenire. hec ille ubi bñ
ficentie ꝛ ymuntonus nolite ob
liuisci. talibꝰ n hostijs promer
detur deus. Item aug. eodem li. dicit
q sacrificiũ res diuina ẽ ꝛ indet
uelle q uim sacrificium op sit mie
Verum sacrificiũ ẽ opus q fit ꝑ
dñm ut homo a miseria liberetur.
ꝛ deo adhęndo beat efficiatur. vñ
dicit um sacrificiũ ẽ omne op quod
agitur ut sancta societate inhe
am deo. relatũ ad finem illum q
uerace beati ee possimus. ꝛ subdit.
Ita sacrificia opera sunt mie suę
in nos ipos siue in proximos. q re
ferunt ad dñm. Opa uero mie ñ ob
aliud fiunt nisi ut a miseria libe
remur. ac per hoc ut beati simus.
q nõ fit nisi bono illo de quo dicit
michi. Adherere deo bonum. Idem in
eodem ꝑpa mia qua homi sub

ſ nõ

ſ ñ vult

De ista.

uenire sinon pp dñm fuit nō ē sacri
ficium ad cultum q operis petri
net thurificatio que ostendit
affectū nr̄m uniri ardenti dū
ē in deum q̄ in omē bonū sic
totus suum trahit sursum exo. x
xxuij. Ostendam omne bonū tu
bi q norandū q religionis q̄ nulli
ponit partem iustitie que idem ui
det ē qđ latria secm̄ q̄sdam q̄
dr̄uplex ē officiū primū ē. Preran
gelis preuiere. h̄ uidet primū sac
ficiū deo acceptū post mortale pec
catū Inps sacrificiū deo spūi
bulatus. Sed m ē tpāliū mu
tabilitatem pensende. postq̄m
anima deo etno se religauit
religione fidei spei q dilectionis
spe etnoz despicit translitoria se
nec. Nemo dignus deo qui oppes
sō exempsit. Tertiū ē uiam
nām dō q mittē. qui eū agnos
cit per fidem uiam suā fr hē
adeo. uult illam ei offerre q to
tōne q obsequijs impetrat adeo
dirigi. tho. uij. omīa ppe bñdic
dñm q pte alēo ut uias tuas di
rigat q omnia q filia tua inip
so permaneant. Quartū ē ui
tatem dicere debēs que ad reli
gionem pinent. fidelis primo
debet habere pfectionem. debēs
que agnoscat fecisse se p deum
q contra se. Sēdo despicere ea q
agnoscit ee infra se. tertio deo q

mittē se. Quarto hijs qui sunt
iuxta se iūctarem dicē/ qm̄ acce
pit/ deligione sua. vi. De
Ideto de cultu latrie. Dulia.
que soli deo debet dr̄ ē de hijs
que alijs superioribz debent. sim
pl ea aliquid ē quod soli debet. ut
aduire. ut ē obedientia q primo dicē
t de honore sū reuēcia dulie. sēd
tangentur de diuisis speciebz dulie
tio de errore illoz qui eccām di
cunt ydolatrie adorando diuinos
sēos q ymagines sēoz. ee primū
ū notandū q hoc nomē dulia qñ
que sumit pro seruitu
te que exhibetur deo ul' creatē
vñ dulia grece seruit latine dr̄
q dulosus dr̄ seruus. glo sup
illd mr uij. omnes dñm tuū adorab
q illi soli seruies. seruit sumu
nis deo q homī q cuiq; grece du
lia dicit. q̄q; aut nomē dulie
restringitur ad honorem creā
ture debitum q sēm hoc fit de
scribit dulia ē cultus ul' honor
creature debit q exhibit. Dulia
uidetur ee idem ul' introito ul' in
parte cum reuēcia. prout su
mit in prima diuisione iustie
pius pōita que sic describit. Re
uencia ē uirt pfectiuis grauib;
ul' aliqua plagone sublimans
debite honorificabilis cultum
exhibens. Notandū q reuēri mi
plicat sumit vno modo dicit

Nō.

motum qui ē fugiendo sū resili
endo ab altitudine alicui rei in
ppam paruitatem ⁊ uocat' is
te mot' timor reuerentie ⁊ huic
motui interiori respondet exti
us elongatio ul' fuga qua hūi
les persone elongant se ab hys
qui sunt in dignitate positi nō
audētes eis appropinquare. qñz
uo reueri dicit honorem q̄ ali
q̄s exhibet alij gr̄a dignitatis
ad ostendend' quod ei subitus sit
⁊ patus uolūtatē ei' sequi ut est
assurgere [illegible] uenienti. assis
tē sedenti. inclinare transeunti. in
cedentem sequi ⁊ genuflexio. qñ
q̄ aūt ꝯphendit motum timo
ris. reuerentie ⁊ honorē ⁊ sumit'
super i' heb'. xij. pres carnis nos
tre hūim' eruditores ⁊ reuerba
mur eos. glo'. reueri ē cū timo
re honorem impendē. tullius
in scda diuisione p'us pōita in
parte. honorem dulie ꝯphendit
sub illa parte iusticie q̄ d' obs
uancia qm̄ sic describit. obser
uancia ē per quam hōies aliq̄
dignitate antecedentes cultu ⁊
honore dignant'. Item no' qd' h
nom̄ honor multip' sumit' qñz
pro dignitate. heb'. v. nec quis
qm̄ sumit sibi honorem sz qui
uocat' a deo tanq̄ aaron. qñq̄
uo honor dicitur quod exhibet'
alicui gr̄a supioritatis ad os

tensionem subiectionis ul' pp̄ p'
oritatem ul' nē dignitatem ul'
excellenciā in aliqua gr̄a. pp̄ su
pioritatem. ut. Ro. xiij. cui hono
rem. i. pe. ij. Regem honorificate.
pp̄ p'oritatē temporis ut leuit'. xix
coram cano capite ꝯsurge ⁊ hono
ra personam senis. pp̄ dignitatē
nature ut. exo. xv. honora pr̄em
⁊ matrem tuā ⁊ malach. i. si e
go pat' ubi honor meus pp̄ excel
lenciam in aliq̄ gr̄a. honor exhi
bend' ē omnibz. debem' enī credere
quod om̄s nos excedant in aliq̄
gracia. i. pe. ij. om̄s honorate. Ro.
xij. honore inuicē p̄uenientes. glo'.
Aliter nō ē fratrn' [illegible] amor nisi
mutuis se p̄ueniat obsequijs. eph.
v. subiecti inuicem in timore xpi.
phil'. ij. In hūilitate superiores s'
inuicem arbitrantes. glo. aug'. nō
hoc ita arbitrari debemus ut no'
estimare fingam' sed uē estimem'
posse ēē ad occultum ī alio quo no
bis superior sit ⁊ si bonū nr̄m q̄
illo uidem' superiores ēē non sit oc
cultū ¶. vi. De spēbz dulie.

Seq'r de spēbz dulie. no' g' quod
dignissima spēs dulie ē honor
qui debet' humane nē qm̄ filius
dei assūpsit. specialit' uo honorā
da ē humana nā in xpo pp̄ ī ho
noracōm qm̄ in cruce sustinuit
sedm illd'. phil'. ij. humiliauit se
met ipm̄ factus obediens usq̄ ad

De ista.

morrem morte aut crucis pp q
z deus exaltauit illum · z c · pp
hoc ex institutione ecce fit adora
cio crucis · in qua id cui exhibet
honor ille · e xpc passus · ignomini
osus · de adoratione uo humane
nature q filio dei assumpte dicat
glo aug sr id ps · adorate scabel
lum pedum eius qm sanctu est
Secundum q in xpo terra e caro
que sm impietate Adoratur · hec
spes dulie ypdulia uocat q soli
humanitati xpi exhibet · vn glo
i ps · Adorate scabellu z c · dulia
adoratio e que z creature ex hi
bet que duas species hr unam q
undiseur omnibz · Alteram q soli
humanitati xpi exhibet spes ma
turam humanam a filio dei as
sumptam exhibend e honor beate
virgini in qua z ex qua filius
dei assumpsit carnem · Dam · de
z genitricis ymaginis no mat
am sed figuram Adoram · figu
ram hic intellige figuratu · siue
signat per ymagine z subdit ·
damas · honor · n · quo adipiam
ad eum qui ex pa incarnat est
redimat · hoc dicat ideo q pp filiu
honorat mat Tcio exhibend e
honor beatis angelis z sanctis q
sunt in statu gle ab hys qui sc
in statu miserie · stat · n · misie
inferior e statu gle · o · xi · fm

natos mulier no surrexit ma
ior iohane bpa · qui aut minor
e in regno celor maior e illo · sz
to exhibend e honor hys qui pp
sunt in ecta militanti qui e sub
in gradu superiori ab hys qui sc
in gradu inferiori · qui aut pre
sunt sut loco dei z io honor est
eis exhibendus ul cultus yn z
dy · uocant · exo · xxuj · dys n de
trahes z principi pli tui no ma
ledices · papue uero exhibend e
honor qui p sunt ad
spualia · i · thy · v · qui bn p sut
pbri duplia honore digni ha
beantur · maxime hy qui labo
rant in uerbo z doctrina Quinto ex
hibend est honor amicis dei z
in statu uie qui sut note sancti
tatis · vn qui se reputant pco
res cum genuflexione solent
petere suffragia a talibz · status
eni cor sed m suam reputacom
in fide e statu alior sicut stat
seruus a statu libi filij ul dni ·
filius dni a seruis · dns uocari
solet · o · xv · sloquit bonu suum
panem filior z dare canibz · canes
uocat proximos · filios iustos · z sub
de z dne nam z catelli edunt de
micis que cadut de mesa dni
sui · intellige illos dnos qui pius
uocati sunt filij · de hoc honore
de ysa · xlix · ad ecclam uultu
in terram demisso adorabunt te ·

Item notand' quod honor q̃ñq̃ exhibetur creature absolute. q̃ñq̃ deo absolute. q̃ñq̃ nõ honor respiat relacõm siue ꝓparacõ nem creature ad deum ⁊ de illo honore scien' ẽ quod p̄r exhibi deo in creatura nec in ymagine eius uel in ministro eius. ul'ĩ templo materiali ul' spũali ul'ĩ altari ul' in aliis rebus que ad cultum dei pertinent ⁊ ẽ honor latrie ⁊ ds ẽ id cui ꝑpe exhibet' ille. creatura nõ ẽ mediũ ul'oc honor casio aliqua cogitandi de deo ⁊ affectandi in eum. ⁊ indicandi signo exteriori affectum illum Si uero honor ille exhibeatur creature ꝓpõne dei. honor dulie ẽ ⁊ deus ẽ ut causa illius ho nouis. creatura nõ sui ꝓsideratur absolute siue in q̃ ymago dei ul' ministrans ei. ul' associata ei in una persona. nõ fiunt sic ab erino sed in cepit cẽ. unĩ ũ uidet' ei exhibenda reuerencia latrie ⁊ notand' quod reuerencia que de betur' rebus deo dicatis ut loco sacro. templo ul' cymiterio ul' his que pertinent ad ornatum templi ul' sacre scripturi uidet' cẽ quidam timor quo timem' intrare templum illud ul' nõ sanctificatum ul' appropinquare altari ul' aliis rebus sacris ul' tractare res sacras ul' in quibus

nor
re in loco ul' rempr sacro. ul' u
oleuciam inferre sacro loco ul'
munia opera ibi exercere. deli
timore legitur' gen̄. xxviij. qm̄
terribilis ẽ locus iste nõ est hic
Aliud nisi domus dei ⁊ porta ce
li. Malach. j. Ieiunabant me
nis pauebat. cum dns sanctificat' ĩ
sanctificare uult ad eius ministerium
deo. xxviij. Aaron sanctificar' mi
nistret michi. qui dñi nõ ostend'
scm̄ ad ministriũ eius in sanctificare
appropinquando. ipe ostendi cum
sanctũ pro immundicia sua pe
nam a deo recipiendo. Ieuit. x. Ar
cepus nadab et abiu filij Aaron
thuribilis imposuerunt ignem
⁊ incensum desuper offentes coram
dño ignẽ alienum quod eis pre
ceptum nõ erat. egressus q̃ ignis
a dño deuorauit eos. Unde moy
ses hoc ẽ quod locutus ẽ dns sanctificabor in his qui appropinquant
mihi. non legit' xp̄s in euangelio.
Inuita ista tantam uiam per
celũ ostendisse quam ostendit
cũ uidit q' templo nõ exhibeba
tur debita reuerencia. Jo. ij. ⁊ m.
xxij. tunc impletum ẽ id' zelus
dom' tue comedit me. Ps. xl. leg'
q̃d nõ sinebat ut quisq̃m ferret
uas per templum. ⁊ cor. vj. Quis
templũ dei violauit disperdet
illũ deus. tradit' de ꝓprio q' pr
q̃m illi qui cum eo erant ꝓpha

xxvi?

nõ q' mediate mediate dei exhibet honor et honor latrie. Ds q' principaliter ꝑ se et immediate ꝑ se consequenter creatura existit mediate creatura existens et Deo

De ista.

nā unt templum ⁊ stab laūnt
equos in porticu templi · nūqm
post pugnauit qū uincetur q
Actenus fuerat fortunatissim
rcli o xr uolens templū spo
liare duūnit flagellar est · ij ·
mach · ij · Sequit de errore illoz
qui dicunt ecclām ydolatrare q
a ponit in ecclīs ymagines q ad
orar duisos sanctos qui error oc
casionem portuit hrē exillo uer
bo exo · xx · Non facies tibi scup
tile neq; omnē simulitudiēm ⁊c
non adorabis ea neq; cules · Trem
ī ps · ⁊ fundant omīs qui adorār
scripturia · ⁊ hester · ij · legitur · de
mardochco · q solus nō flectebat
genua nec adorabat aman · cū
omnes seruu regis qui in foribz
palacy usabant · hoc facent · sic
cum eis pceperat · ⁊ da
ñ · ij · tres pueri nolebant adora
re statuam nabugodonosor · Jrē
apē · ult · dixit angelus · io · cum
ceidisset ad pedes eius ut eum
adorarct · unde ne feceris cō ser
uus tuus sum ⁊ frm tuoz · Sz con
trariū manifeste ostendit exh
quod dns ymagines cherubin
pcepit fieri · exo · xxv · ysa · ⁊ uid
dñm sedentem · super solium ex
ysa · vi · seraphin stabant super
illud · ⁊ ezechi · ymagines qua
tuor aīalium uidit · eze · i · ⁊ io ·
apē · uij · quas figuras sicut sā
minuns luris scripserunt q tū
ad illos qui legē sciunt sic pic
turis l' sculpturis qī grossis lu
teris scribi potuit quanī adora
tores qui legere nesciunt sicut
eī scripture lutē sunt dicentes
ura pyture ul' sculpture luterē
laycoz · licet ḡ ecclē habē yma
gines nec ē hoc reuocatio ydola
trie si; potius reuocatio ab ydola
tria · ⁊ sicut dns uoluit sibi fac
ta fieri ut filios isrl' reuocaz
a sacrificijs ydolis fiebant ura q
ymagines solebant fieri dys q
colebant · uolens ecclā homines
ab hoc reuocare uoluit ymagi
nes fieri in ecclā ad rememoraō
facta memoria digna q Damas
qī ī omīs nosciunt luteas ñ lec
tiom uacant · patres extogita
uit uelud quosdam triumphos
ymaginibz scribē · prohibuit aī
moyses fieri sculptile ul' simili
tudinē deoz adorandū ul' colen
dum yī subdit non adorabis
ea neq; coles · nec fuit intencio
sua prohibē omīo ut nulla sili
tudo fieret ut' nullū sculptile aī
ipe met ura rū fecerit ut ī che
rubin · exo · xxv · Adoraco uero
qm moyses prohibuit fieri ē
natura · adorando latrie fiut non
adorando dulie · ad io uero q dr
it angls io · unde ne feceris · di
cend ē quod hoc dixit ut daret

falsoz

exemplum humiliteris · exem
plum ſ· refugiendi honoē hu
cum Alicui exhibeē ul' ad oſtē
dendum ſublimitatē humāe
nature in xp̄o ſublim ate · gyoi
q· tim; angelus adorari Ab hu
mana natura q̄m uidet i deo
ſublimatam ub quia periculo
ſa ē talis adoratio p̄p facilē de
clinatōm in ydolatriam vnde
Aug· loq̄ns de angelis uenien
tib; ad abrahām · duplici inq̄
de cāusa Aliquis ſ· arrend· a bo
no ul' p̄p mai' bonū aggd̄iend·
ut d̄ns uocauit uolentem sepe
lire patrē suū · oſ· viij· ul' p̄p fa
lem declinationem i malum·
z notand· quod spūales ſbe li
cet corpree nō sint tñ figura
ri possunt corporeis ymaginib;
illarum rer̄ in quib; quandoq;
legunt ap̄ ruisse ut angli qui
apparuerunt loth z abraham
assumptas corporib; humanis
in figura humana depingit̄
Item notand· quod p̄p hoc qui
A āgelus sathane trāsfigurat
se in angl'm lucis ul' in spēe z
/ aliqui si appareat aliquis in spēe ā
geli ul' xp̄i z non ſbet ei cui
apparet An sit angelus ul' xp̄s
adorare p̄t xp̄m simplic̄ ubiq̄
q; sit recognoscendo eum filiū
dei et̄nū omnipotentem ñ tñ
deb; adorare in eo qui ei appa
eiij

ret nisi sub ꝺditione ſ· si ē xp̄s ubi
se· oſ· xxiij· Siquis uob dixerit ec
ce hic ē xp̄s aut illic nolue credē
Item exhibere p̄t debitam reuen
tiam omnib; beatis angelis de
ubicumq; sint illi uero qui ap
paret nō simpliciter ſ; sub ꝺditione
si ē de beatis angelis ·viij· parte

De oratione.

Post latriam z duliam trac
tabit de oratione Ab eo n· e
cultum latrie ul' dulie impendi
mus orōne bñficiū impetram z
honor latrie ul' dulie efficacem
reddit ordm sed'm i· ecē· xxv·
Qui adorat dm̄ in oblectatione
suscipietur z deprecatio illi usque
ad nubes appropinquabit p̄ra
orōne quodam modo deo mais
tatem profitem· dum p defectib;
nris supplendis ad eum qua
si ad fontem bonitatis orando re
curram· Item cum ab eo postula
mus ea que soli potentie diuine
possibilia sunt z soli liberalitati
diuine ꝺgruunt ut ē collatio
regni celestis De oratione ueyo
hoc m̄ agetur ¶ primo ponent· du
se acceptiones huius nominis
oratio ¶ Secō descriptiones eius·
¶ tercio ꝺmendationes ¶ Quarto age
t̄ de p̄paratione orōnis ¶ quinto
de impedimentis eius ¶ Sexto ost̄
detur q̄n orandū ¶ Septimo ubi
orand· ¶ octauo quomodo orand·

de ītia.

Sono quid orandum. Decimo agetur de ſpecieb; oracionis.

¶ j. Orationis nom̄ diſtinguit.

Circa p̄mū notand' q oratio q̄n q dicat opus bonum. Vnde ſuper i. i. theſ. ult. ſine intermiſſione orate dicat glo. ſem per orat qui ſemper bñ agit. q̄ uo oō dicat uiſtica ſiue bonitas hominis. q apparens dō inſis ijs cuius q quedam ymago dr bñ. q̄ vō oōis apud dm̄. ſicut apparitio filij dei coram p̄re ſuo. ē quaſi oratio pro nob. heb. ix. ihc intrauit in celum ut appareat nūc uultui dei pro nob. ſic ſūt orare inglosa ſuper i. theſ. ult. ſine intermiſſione. Iuſtus nūq̄m deſinit orare niſi deſinat uiſtus ēe. b. Ad fīēs de monte dr ſpiritaliter dicit decari tate aq̄ maxime ē bonitas in alia q ipa ē oratio nūq̄m deficiēs. caritas inquit q̄ nūq̄m deficit ipa ē ſūt intermiſſione oō. ſubdit ē. n. quedam iugis bonitas mētis. bñ. ipſius animi. ad patrem dm̄ in filijs dei bonitatis quedam ſimilitudo. Q̄nq; oratio dicit p̄tiō bonū ſui diuinitatis ad dm̄ ſiue ad angelos ſūt ad ſanctos. ſic letania oratio ē ul orationes. q̄nq; uō ſtrictius ſūt ut dicat petitio bonū que ad dm̄ dirigitur. ſic maxīe a nīa gliſtes

destribit ur uiſus patebit. q̄ uō amplius. q restringit ad petitionem q̄ ē pro adipiſcendis bonis vñ glo. ſuper i. ps. exaudiuit dō deprecationē meā dīs oratiōm meam ſuſcepit. ē deprecatio ē pro remouendis malis. oratio pro adipiſcendis bonis. ij. Oratio

Circa ſecm notand' deſcribit. quod oō ſic deſcribit Damaſceno. oratio ē aſcensus intellectus ad dm̄. Intellectum uō hic accipias prout ꝓhendit duas uires que ſunt ꝓpe Anime. rationalis quarū una ē apprehenſiua alia motiua. Apprehenſiua dr intellectus ſpeculatiuus. motiua intellectus practic. intellectus p̄tinet ad dm̄ aſtendit cui ꝓfectus humanus deſiderat. Ad ꝓfectionē rationē bonī ſufficientiſſimi et potentiſſimi ſupplē defectus illos miſit. et innuit q̄ modo quo debet procedere q uult orare. p mo. n. debet defectus ſuos ꝓfitere. de in aſcendē ad ei liberalitatem qui hos pt ſupplē. vñ. vij. xp. viij. dixit ſalomon templo edificato. Siquis agnouerit plagam cordis ſui. et extenderit manus ſuas in domo hac tu exaudies in celo. ꝛc. Intellect practico ad deū aſcendit deſidio. et ſpe liberalitate eius ſperando implet deſi diū ſuū. Item oratio ſic deſcrib

Aio damasceno. oratio ē petitio
o decentiū adeo ꝓdecet deū ſi
lios omīa indifferenter dare. ſō
ſunt petenda adeo nili honeſta
Seū inepſis quanto inquid de
mētia ē hominū turpiſſima
uota deo inſuſurrare. uta ut ſi
quis autem admouit ꝓtinescāt
t q̄ ſcire hominē nolū t deo ni
rant. ſic unus cum hominibus
tanq̄ deus uideat. ſic loquere ē
deo tanq̄m homines audiant
ſdecet filios dei petere uilia ut
ſenſibilia uita que ſunt tēporu
a t corruptibilia Seū inepſis.
maior ſum t ad maiora nat⁹ q̄m
ut mancipiū ſum ſenſuū meoꝝ
Item nō decet uiros unius petere
puilia. t coꝝ. xuj. q̄ fr̄is ſū ut
cuangelii que ſunt paruuli Item
oratio ſic deſcribit oratio ē puis m
ns affectus in dm directus. iſte affe
ctus deſiderii ē vñ ſup r. i. theſ. ul
t. ſine intermiſſione orate. dicat glo
ipm deſiderium bonū oratio ē t
ſi ꝓtinuū ē deſiderium ꝓtinua eſt
oratio. pietas aqua puis ē affec
tus qui ē orō. ē theoſebia. ſue
cultus deo debitus. qui ꝓphend
fidem ſpem t caritatē. vñ aug. de
orando deo ad probam ipa fide
ſpe. t caritate ꝓtinuat⁹ deſidio
ſemper oram⁹ Idem in eode. ora
inſpe. ora fideliter t amanter affec
tus qui ē oratio dr in dm dirigi

petere. ñ dm deꝝ oīa tñ fauent

Ad modum nunciꝝ ē enim uelo
nuncius ab homine miſſus ad
dm vñ ſuper i⁹ ps. Intret oratio
mea in ꝓſpectu tuo. dicat glo. ut
tus magna pure orationis hic
uocatur que qñ perſona q̄dā ad
dm intrat t mandat petragit q̄ tarv
peruenire neq̄ inli. de ſpū ſcā
ſic deſcrib. oratio ē mentis ꝓiūctio
d deum per pūm t humilem affectū
G. ud in ſexta parte moraliū dr
q̄ uerat orare ē amare ꝓpter
tionis gemitū t nō ꝓpoſita uba
reſonare. Item oratio magr̄ale ſic
deſcribit oratio ē oſtenſio uolun
tatis nr̄e ei a quo impetrare ſpe
ram⁹ id quod deſideram⁹. xij. qñdam

Sequit de ꝓmōdatione oratoris.

Oronis ſolend⁹ g⁹ q̄d ꝓmē
datoīm orationis ꝓmo uidere p̄
frequēs ad monitio qm ſcriptura
ſacra faat ad orandum. etc. xvij
ſolo impediaris orare ſemper Ec
xxxiij. clama ad me t clamabo
te. i. ſmach. v. ſuē clamem⁹ ī celū.
luē. xi. petite t dabit⁹ uob⁹ quere
te t inuenietis pulſate t aperie⁹
uob⁹. Auguſ. ſolo tm⁹ oratur
ut petamus nili dare uelle. ſcr
beſcat humana pigritia pl'uulg
ille dare quam nos accipere plus
uult ille miſeri am⁹ nos amiſſa
liberari Item luē. xxij. t oꝝ. xv
vi. Vigilate t orate ne intretis in
temptatoīm. Ro. xij. orationi in

stantes ⁊ dem cologeñ uu · i · chel·
uit· Sine intinuatione orare ⁊ ac·
i· siquis indiget sapientia postu
let adeo ⁊ē· ciusd· vi· tristat· alı
quis urm· ⁊ i· pe· uu· vigilare ī
orationibz· Scdo exempla· ⁊ inr·
ea ē efficacissimum exemplū xpi
qui licet orōne nō indigeret cū
se p̄r omia posset tam ut dare
nob exemplū orandi totus ora
bat de eius orōne· hēs· of· xuu·
Dimissa turba ascendit ī mon
tem solus orare· ⁊ rem edem· xx
vi· Sedete donec uadam illuc ⁊
orem ⁊ progressus pusillū prou
dit in faciem suam orans ⁊ di
cens pater mi ⁊ē· ⁊ paulo post
iterum· Scdo abiit ⁊ orauit di
cens pater mi· ⁊ē· ⁊ subditur·
⁊ orauit tertio eundem sermo
nem· ⁊ rem· mr· i· diluculo ualde
surgens egressus abiit in deser
tum locum ibiq; orabat· ⁊ rem
luc· uu· ibu bpto ⁊ orante ap
tum ē celum· ⁊ eiusdem vi· fac
tū ē in diebz illis exiit in mon
tem orare ⁊ erat pernoctans
in oratione dei· ⁊ rem· eiusdem·
ix· facta ē dum oraret species
eius altera· ⁊ rem· xi· fem ē cū
eēt in loco quodam orans ut
cessauit dixit unus ex discipu
lis suis ad eum· dne doce nos o
rare ⁊ rem· eiusdem· xx u· ⁊ fac
tus in agonia prolixius orabat

⁊ eiusdem· xxiu· pr̄ dimitte illis
qı nesciunt quid faciunt ⁊ io·
xvi· pat̄ sanctifica me ex hac ora
⁊ē eiusdem· xvu· hēs multum
de oratione eius. Ad ꝓmdacōm
⁊ orōnis ualē possiunt exem
pla alia ⁊ causa breuitatis pau
ca de illis tangam· legit luc·
u· de anna quod non discc
debat de templo ieiunijs ⁊ ob
secrationibz seruiens die ac
nocte ⁊ act· i· erant oēs pse
uerantes inoratione unanimi
ter cum mulieribz ⁊ maria ma
tre ihū ⁊ fratribz eius ⁊ eiusdē ·x
Ascendit petr̄ in superiora dom̄
ut oraret· ⁊ debeato martino le
gitur quod ⁊ moriens uniuersi
ab oratione spm̄ nō relaxabat
⁊ de paulo p̄mo heremita legit
q̄ mortuo q̄ orabat· uū huius si
mum orantis ore ⁊ manibus
in celū erectis cum inuenire
ter scm̄ cadauer cuius appodiatū
Arbon ab anthonio qui ex eo
dem patet assidue· quotiēscūq;
oraret dñm uiuus qui nō desi
nit orare mortuus ⁊ iacobz al
phei exutero matris sanctifica
tus ex assiduitate orandi ⁊ trax
erat ingenubz suis duriciem
camelor ⁊ bartholome centu
es indie ⁊ centies in nocte añ
dñm genua flectebat· Deo q̄
filius dei diligenter uoluit no

adeo

instruè ad orand' · uix · n ē aliquod
opus ad quod tra diligent' ī stre
rit ipē · u · docuit q' orand' · ubi
qñ · t quomodo orandum · t quo fi
ne · t qua nēritate ut insequenn
bz patē potē soluit nos negligē
ter addiscere q' adeo diligent uo
luit docē · Necnd' ē discipulis xpī
ignorare q' magist' eoz diligēris
sime docuit · Item uecnd' ē eis
raro facē q' magr' eoz tñ frequē
tauit · Quarto dignitas angelo
rum · orationes nras deo offena
ium · tob · xij · dixit angelus tob ·
qñ orabas cū lacrimis · t sepeliebas m
tuos ego obtuli orōm tuā dño
non decet homī ē onerosum ·
exe nūi ꝯ deo mutē q' angls ñ
dedignat' ei ferre īmo q' pl'
ē ipē xpē qui in qñtum ē homo
sūm factos illud offert deo pri ·
t figurat' in hoc q' dyacon tra
dit thuribulum sacerdoti · t sa
cerdos thurificat deo · sic xpē orō
nes ecclie deo pat' p̄sentat' que
p̄sentatio multum facit eas ut
lere · quō · n · adeo ꝛtempnetur
q' a tanto mediatore ei p̄sentat'
Quinto p̄minencia qñ oratio hꝫ
respectu aliox operum · oratio p̄
minet respectu lectionis · ysido
orōnibz mundam' lectionibz
instruimur utrum q' bonum
ē silicear / melī est orare qm̄
lege · Item p̄minentiam videt

habere respectu ieunij · elemosi
ne · primo in hoc quod oratio ē re
spectu cuius quod sup' nos ē · s · resp
tu dei elemosina uero · ieunium
respectu cuius q' ē uxta nos ut ī
fra nos · Vñ cum oratio ad digni
orem ordinet in hoc uidet' esse dig
nior · Preal ieunium · t elemosi
na uidetur seruire orationi · sūt
n · uelud due ale de quibz dicit y
sido · qui uult orationē suam uo
lare ad dnm̄ faciat ei duas alas
ieunii · t elemosinā · thob · xij ·
bona ē oratio cum ieunio · t ele
mosina · oratio columba ē · auis · s ·
spūs · s · que ramū olive portat dī
pacem hominibz in portat · ideo
dicim' eam auem spūs · s · q' deuot'
ord' a spū · s · ē · ro · viij · spūs sanct'
postulat pro nobis gemitibz in
enarrabilibz · b · repleta ē omnis
oratio nisi eam p̄cedat inspiratio
dux thuribulum sacerdoti · t sa
cerdos thurificat deo · sic xpē orō
nes facultas huius opis · sicut
tur aliqui ut det elemosinā p̄t
excusare se cū nō semper hēat
argentum in burſa · sibicat' ei
quod ieunet p̄t excusare se cū
multū p̄ debilitarem capitis le
uiare nō possit · sed a oratiō
ne nullus p̄t se excusare · quilib;
cū p̄t hꝫ orationē salrem men
talem · t si sic mut' vñ ps apud
me oratio · t sr illud · Justus aū
miserebit · t obiurgatio dicit glosa se
p̄t ē aliquis iusto q' det salrem

oratoīn · cristo⁹ solam oratoīn qī
spūiale ⁊ uerum aīā offert deo de
lius uisib; Septimo quia hoc o
pus honorabile ē multa sunt of
ficia que aliquib; ceterent ad de
decus sicut arare ⁊ fodē si orare
dīn nulli quātumcumq; nobili ce
dit ad decorem quia cum oram⁹ ipi
cum deo loq̄m⁹ quod sīn dubio mag
nus honor ē · ysido⁹ qui uult cū do
ctē frequēt orare ⁊ legē · sīa cū oram⁹
ipi cum deo loquim⁹ · cum ū legi
m⁹ deus nob cum loquit · Octauo
quia officiū ⁊ lucrosum ē ualde ·
q̄ primo p̄t ostendi ex hoc quod n
ē ad quod oratio ualere nō possit
vīi · y · pal · xx · dum ignorām⁹ q̄d
agē debeamus hoc solum hīm te
sidui ut oculos nr̄os ad te dirigā
m⁹ · hoc ē officiū quo p̄t homo luc
ri omī tpe inhyeme ⁊ in estate · in
sereno ⁊ pluuiali tempore · de noc
te ⁊ de die festiuis diebz ⁊ ferialib;
diebz · in firmitate ⁊ sanitate · in
iuuentute ⁊ senectute · stando ⁊
eundo · in domo ⁊ ex domū · q̄z u
na hō plus lucrat orando q̄m ua
leat ciuitas una quia modica o
ratione deuota acquirit hō regi
nū celorum · sono orandi nec̄
tas q̄m in p̄senti hīs ⁊ ta solent
ee otiō clamandi hominib; ignis
aqua hostes h; ⁊ ta q̄ singul⁹ die
bus uincere debent nos ut addē
um in oratione clamem⁹ uir · u ·

ē dies in quo domus ⁊ sciencie
nr̄e non succendat⁹ igne infer
nali s · igne ⁊ cupisc̄ncie p̄uc · uñ
nec̄ hīs clamare ad aquam dīne
gr̄ē ⁊ ad aq̄m lac̄marū recurrē
ignis iste aliqñ q̄ ex una par
te extinguitur ex alia parte suc
cendit · ex ipa · n · aq̄ lac̄marum
vīi debuit extingui · q̄nq; uires
sumit ut cum aliquis uane gl̄a
tur de hoc q̄ p̄ca sua deplorat ·
frem uir ē dies in quo homo nō
sentiat fluctus malaz cogitacī
onū super caput cordis sui ut
nec̄ hēamus frequenē clama
re · ⁊ · ō · viij · dñe saluā nos p̄eri
mus · frem uir ē dies in quo ho
tes suos nō uideat ad portas cas
tri sui ut cum mala uba more
h̄t ul' famā mulierem aspiat ·
oratio multum exercet loco inq̄
sum · Sum⁹ enī inualle missi ē
deo nec̄ hēmus ad dei mīam fre
queū orando clamare · pugnā
cū hīs cum eo de quo scriptū ē
Iob · xli · non ē p̄as in terra q̄ ei ua
leat ⁊ parari · ideo nec̄ hēmus
frequenē dei auxiliū in uocare ·
In futuro cessabit h; pugna · ideo
nō erit tibi oratō necia · ⁊ aug⁹
de orando deo ⁊ nunca cessa nō er
ulla temptacio tuaq; nec oratio
sine · n · erit boni promissi ex spec
tacio si; redita ⁊ templatio · Dece
mo ⁊ mendabilis ē oīō a multi

210

plica suo effectū sororand' g' q oratio
o infirmitatē corporis sanat· ecc'
xvij· filii unius infirmitate ne
despicias te pīm sed ora deum &
ipē curabit te & iac· ulc' oratio
fidei sanabit infirmum· Item unā
prolongat· ysa· xxxviij· Audiui
orationē tuam & uidi lacrimas tu
as ecce ego adiciam sup dies tuos
xv· ānos· Item ab eppho liberat
ur sara filiam raguelis· thob
iij· liberat & a mortis periculo ut
susānam· dan· xiij· Item ap'm apē
iniquo· baruch· iij· clamate ad
dnm & ipē eruet uos de manu
pncipum iniquor· & act' xij·
liberat' petrus de carcere eccīa si
ne intermissione orante pro eo·
Item ionas orans de uentre ceti li
beratus ē Jone· ij· Item oratio
sanat mortuos spūales Jac· ult·
Infirmat' quis ex uobis· inducat
pbros & orent pro uob & si īi
peccauit sit dimittent' ei Jo' Je
unio sanant' pest' corpus· o
ratione pestes mentis· Item ora
in bello corporali & triumphat
exo· xvij· cum leuaret manus
moyses uincebat isrl· Judic· iij·
memores estote moysi serui dei q
amalech nō ferro pugnando sz
pcibz sanctis deiecit· glo· sr nul
plus ualet un' sanctus orando q'
innūi pīes pluando. orando scī
celum penetrat quo uetus hos

tes non uincat plus uenula una
acquirit de celo una hora orando
q' mille milites armati acqui
rant de tra longo tpe pliando de
de hostib; spūalibus triumphat·
ysidor' hoc ē remediū eius q
uicioz tēpramentis excluat ut
quotiens quolibz tangit uicio· ro
ens se ad ōnem subdat· quasi
quens oratio uicioz impugnato
nem extinguit· Dicebat magn'
cantor parisiensis· qui molestā
t' luxia ul' hui' certum nūm ge
nuflexionū cum letania sibi sti
tuat· Item oratio demones fugat
ō· xvij· & ō· ix· hoc genus demoni
or nō eicitur nisi per oīem & ieu
nium· Item demones cruciat· Vnde
clamabat quidam demonio ple
n' bartholomee apl'e dei intende
me orationes tue· Item cēo homine
illuminat· vñ sr' d· act· x· erat
petrus in'p' orans· dicit Aug· cō
ne melius solui' dubia q' inq
sitione Aliq' Item ad amorē dei in
flāmat· vñ· iij· & i· descendit ig
nis de celo ad ōm helye Item mū
dat· ysidor' orationib; mūdam'
Item fortat· luc· xxij· ppūs genu
b; orabat dicens pr' ne· & subdit'
Apparuit Aut' illi Angelus de celo
confortans eum· b· ad fratres demō
re dei· Amorem dei ōō illumīat
& confortat· Maxime consolationes ab
amicis dei· in oratione recipiūt· etc·

De ora

xxxv· Qui adorat deū in oblectatio
one suscipiet· Luc· ix· Ascendit i
m montem ut oraret ⁊ facta est
dum oraret species uultꝰ eius al
tera ⁊ uestis ei albus refulgens
Item oratio ad tranquillitatē ualet
ut dñe obsecro p̄mo omn̄ fieri ob
secrationes orōnes ⁊c· ut quietā
⁊ tranquillā uitam agam· Job·
xvij· si diluculo surrexeris ad dm̄
⁊ omnipotentem fuis deprecat· sta
tim erugilabit ad te ⁊ pacat̄ red
dit habitaculū tuū· sic est oratio operis
ē· mestra si ē· inq̄lo· Ē magna
uirtus orationis· que efficit inter
ra mirabilia operat· ipa celum aper
uit· Luc· uij· dñe ihu xp̄e ⁊ orante apertū
ē celum· ipa ē· claudit ut patet in
oratione helye· iij· ke· xvij· iac· ut
multum ualet deprecatio iusti ad
iuua· helias hō erat similis nob
passibilis ⁊ oratōe oravit ⁊c· oro
te dñe, mirigat uū sr̄e tuū· Job· ij· ut
ditet ḡ· sara tbr· dieb· ⁊ trib· noct
bus nō manducauit neq· bibit sed
in oratione persistens deprecabat dm̄
cum lacrimis· glo· oro dñe· lenit· la
crima cogit· ē· ungit· illa pungit
oratio ueluti quoddam scutū ab
ra ea protegit· vñ sap̄· xviij· pre
ans homo sine querela deprecari
p̄ p̄phis profens seruientis sue sa
ctū oratōm ⁊ per· incēsum deprecatō
nē allegans restitit ire· oratio q̄
dām tenet dm̄ ⁊ hēt in p̄tate sua

exo· xxxij· Dimitte ut irascatur
furor meus ⁊ra eos· Ē· quid ē di
ce· seruo dimitte me nisi deprecan
di ausum prece quasi dēt· pensa
quantum apud me ualeas ⁊ cognos
ce quod obtinē poteris quecq̄ p
populo oras· ysa· xlvij· sloquē q in
uocet nomē tuū qui ⁊surgat ⁊ te
neat te· Jē· vij· soli orare pro po
pulo hoc ⁊ ne assumas pro eis lau
dem ⁊ oratōm· ⁊ nō obsistas mi
hi· Item oratio celestem curiam·
quasi quadam redolentia delectat
apoc· v· hēant phyalas aureas
plenas odoramētoz que sūt ora
ones sctoz· oratione sā unperant
apud dm̄ q̄ uolunt sc̄m p̄missi
ones a xp̄o factas· m· xvij· sidus
ex uob ⁊ genuit super terram de ō
re quicumq· petierint fiet illis
a p̄re meo· cuiscūq· omia quecūq·
petieritis in oratione credentes ac
cipietis ⁊ luc· xi· petite ⁊ dabitur
uobis ⁊c· Item· Jo· xvi· petite ⁊ ac
cipietis· iiij· De p̄paratione o

Sequit de p̄paratione ratōis
orōnis ad qm̄ modum· ecc· xv
iij· Aīa orōm p̄para animā tuā ⁊
noli ee sic homo qui tēptat dm̄· o
rans tunc deum temptare vide
t cui id p̄ quo orat nec impetrare
desidat nec se suscepturū sperat
p̄parato multū ualet ad hoc ut orō
exaudiatur· ps· p̄paratōm cordis
eoz audiuit auris tua· hui p̄pa-

ctoms figura ē qñ facit sacer
dos celebraturus induendo se
sacris uestib; Item hanc ppara
cõm nobis emendat rempli edi
ficatio tornat ipius. pus edi
ficauit salomon templum deñ
ad dñm orauit· uj· ℔· vij· tfloratã
dum quod duplex ē ppa
o adorandum· quedam ppiqua
qdam remota. ad remotã orõ
nem pmo pertinet q homo bñ
uiuat· ℔· super iob· sũ nulli ẽ
tra ecclãm qui proluas ad dñm p
ces hñt sz uitam dẽpcaneã ñ ha
leut· Item in dyalogo. quid mi
si postulantes tarde exaudiam
dño qui ꝓpiciẽ dnm· tarde aũ
t nullo modo audim· Item in eo
dem· clamorem angustie tempe
dus nõ audit· quia tñ quilli tñs
tempe in ꝑceptis suis ipe clamat
tem dnm non audiuit· ysido· ñ
pt homo hre ꝑtum certam fidu
ciam qui ad huc in ꝑceptis dei pi
grinat t quem precandi retarda
cio delectat. qui a ꝑceptis dei auert
quod inoratione postulat ñ me
retur· nec impetrat ab illo bonũ
quod poscit cui legi nõ obedit· Id
si id quod deus ꝑcepit fatim· id q
petim· sñ dubio optinem· j· io· uj·
Si cor nrm nõ reprehenderit nos fi
duciam hẽmus ad dñm q̃cq̃ petie
rim· accipiem· ab eo qñ manda
ta eius custodim· Aug· in lib·

de ope monachor· ciuis exaudit
t una obediens oratio· qm· y·
multa ꝓ emptoris· ps· dauid dñe
super uultos t aures eius inpre
ces eor· sed m ysidor· nulla e mora
cione operatio tor fulciat oratio
moyses oratione pugnans amal
ech· man· hebat ad dñm leuatas· ex
o· xvij· trem· uj· leuem· corda nra cũ
manib; ad dñm· ysido· cor cum ma
nib; leuat qui orõm cum ope suble
uat Jnps· eleuatio manuũ mear
sacrificiũ uespertinũ· q sacrificiũ e
rat dignus· t chi· y· Volo uiros o
rare in oĩ loco leuantes puras
manus Item ad ꝓparatiõm remo
tam spectatur/ uiuam orõm· vñ cũ
thure in quo signat oratios deuo
cio offitur magi aurum inquo
signat elemosina· t miram in q
signat macteratio carnis q̃ per
ieuniũ· qj· y· hec sunt due ale
orationis de quib; loquit ysidor·
chob· vij· bona e oratio cũ ieuni
o· t elemosina· Qui ieunio corp
suum macerat dñi misiam assu
mit· dei mãm prouocat· t sic ora
cionem iuuat· dan· ix· posui fa
ciem meam ad dñm deũ meũ· ro
gare· t deprecari in ieunio sac
cinere· Qui uero elemosinã dat
dñi misicors proximo existit dñi
sibi misicordem inuenit· ps· v· bi
misericortes qm ipi miam· se
quitur· ysa· lviij· frange esurien

uidit p nunc iejunii t ele ꝑ spualis

de ira.

a panem tuū ⁊c. tunc inuocab
⁊ dñs exaudiet clamabis ⁊ dic
ece assum qua misericors sum
dñs deus tuus qm uult aliq̄d
ab aliquo impetrare p̄mittit mu
nā ut facilius impetret etc xxx
conclude elemosinam in sinu pau
peris ⁊ ipa orabit pro te Item ad
ꝓparacōm remotam uidet pertu
ne ꝯfessio hominu facta Item uide
ꝯfitemi alterutrum pcā ira ⁊ o
rare ⁊c. sacdos celebraturꝰ missā
facat generalem ꝯfessionem Ad
ꝓpinquam uo ꝓparacōm p̄mo dꝰ
pertingere retrocedo cordis ab ex
teriorib; ad interiora cum retenti
one cuius ostium tu autē cum oraueris
intra cubiculum tuū ⁊ clauso os
tio ora patrem tuū ⁊c. Ingressus
in cubiculum ē cordis reuocatio
clausio ostij ē cordis retentio. Facti
um ē dñm inuocare ut ad se ueni
at ⁊ gratiā elemosinam ꝯferat si hō
cum nō exspectat b. Omnis nobis
causam dat ē gram sed iusti gra
ipa conquerit. nō nullos sibi de ex
se. Item sic pauperes. cum mul
tis clamoribꝫ inuocatꝰ fuit distri
butor elemosinarum. diuticula
capiant. ysidꝰ purgandꝰ ē primū
animꝰ amaritudinē temporaliū rerū cogi
tationib; segregandꝰ. ut pura ha
es cordis ad dñm ueniat ⁊ simplicitꝰ di
rigatur Item. Pura ē oratio qm
in suo tempore seculi nō inuenit iuꝫ

Jcure.

longe autem a deo ē aīmꝰ qui in
orationib; cogitationib; seculi fu
erit occupatꝰ. sedo pertinꝫ ad ꝓpi
quam ꝓparacōm. ysidꝰ
ratio sui ipius. b. ad fres de mō
te dei debemꝰ nos mer ipōs cotā
deo ꝯstituere qi facie ad faciem
⁊ in lumine eius prospicere tri
bulacōm. de nobis ipsis uenien
tem. ysidꝰ. cum deo assistumꝰ ge
mere ⁊ flere debemus reminiscen
tes qm̄ grauia sunt que ꝯmisi
mus qm̄; dira inferni supplicia
a q̄ timemus. Dicebat quidam
quod latrones ⁊ truculenti doce
rant eum orare. latro attendens
quid fecit ⁊ quod tormentū sibi
ꝓparatum sit mente h̄ duo cū ml
tis lacrimis miam petit. tru
culenti uocant q̄ sunt misabiliora
ineis in probissime ostendunt
⁊ que sancta sunt abscondunt ut
magnitudo miserie ad miam
excitet. ut ꝑ. vij. Siquis cogno
uerit plagam cordis sui ⁊ extē
derit manus suas in domo hac
tu exaudies in celo. Et ꝯsideratio
ne prōꝝ prouenit luctus a mul
tum ualet in oratione ut in fi
nus ostendet. ysidꝰ. Pecōꝝ rem
oratio merores gignit. luctus uo
mentē puriorem reddit. ⁊ sic ua
let ad hoc ut oratio exaudiatur
Augꝰ. Mundatam cubiculum cor
dis intꝫ qui exaudiet ⁊ super

ꝺ̄ps· Inquicatem si aspexi in me
de meo ꝺ̄ glo· puritas oratonis
audiuit· libanus eb rea lingua
candor inꝑpretat· lingua uero
greca thus· candor· n· puritatis
·r· deuocio orationis que in thure
assignat· ꝯgrue sibi iungunt·
Item ex ꝓsideracione ꝓdr humi
tas prouenit q̄ multū iuuat ora
tionem· ecc· xxxv· Oratio humilian
tis se ꝑpenetrabit nubes· Item ꝑsi
deratio stratus periculosi multum
ualet ad augmentū desiderij· Mag
nitudo uero desiderij multū iuuat
orōm· ad hoc ut exaudiat· ut infra ꝑ. pared.
Tertio pertinet ad ꝑparatōm ꝑ̄
quam· ut attendat ad eum· cui
sacrificiū orōnis offert· in ps· va
care· & uidete quō ego sum deus &c·
tum deleret nos redde attentos ī
orōne hoc quod cum dño ma
nifestans loquimur· gen· xviij· ꝺ̄
Abraham loquar ad dn̄m meū
cum sim puluis· & cinis· Ꝙ logus
de profitente· Ad monend̄ ē ing
quantā ꝑ̄ puritate cordis incen
dē in eū cui sacrificiū orationis of
fertur· se ipm intendē qui offert·
in elligere qui ꝺ̄ offert· Quantū enī
uidet ul' intelligit illum cui offert
tm̄ et in affectū ē· sicut ſd̄m ligna
silue exardescit ignis· ecc̄· xxvij·
sic ſd̄m diuisas meditacones de
bes secund̄ diuise affectōnes· Medi
tacōm uisiē diuine sequit affectio

timoris· meditacōm mie· affectio spi.
meditacōm sapientie· omia nud VI
denus affectio erubescēre· medita
cionem excellencie· af
fectio honoris· meditacōm benigni
tatis beneficencie affectio grancudinis·
uel amoris· meditacōm suauitat
diuine· affectio que ꝑ̄ dicta sancta e
surtes· sed̄m uo affectū menas sequa
tur affectus orationis· Aug· de ora
do deo ad probam· Dignus inquo
sequetur effectus quē frequenter ꝓ
cedit affectus· affectio spei spiritalit ua
let ad impetrand· b· quatenus bo
nis dn̄i ꝑdem fiducie porrexeris
eatenus possidebis· Item nil omni
potentiā ubi clariorem reddit qui q
omipotentes facit omnes qui in
se sperant· denique omia possibilia
sunt credenti· Voluit xp̄s orantē
spiritalit attendere quod deus ꝑ̄
eor ē ut fiduciam hrēnt impetra
di quod petunt· naturale enī di
scat ee patris filius unica pro
uidere· Vnde cum dixissent ei dis
cipuli dñe doce nos orare· respon
cum oratis dicite ꝑ̄ nr̄· luc· xi·
in eodem· si uos cum sitis mali no
tis bona dare filijs uris· quanto
magis ꝑ̄ celestis dabit spm bon
petentib; se· ihc· xvi· si quid pe
cietis patrem in nomine meo
dabit uobis· ·v· De ꝓpediment· orōis·

Sequit de impedimentis orōis·
Dixit abbas euagrius· mag

De ira.

numē quidem sine impedimēto
orare. maī ē est psalle sine ī pe
dimēto. dicebat abbas agathon.
sullum laborem tantum ee unre
gione quantum orare dñm. hyā.
sullum opus conatur tantū im
rumpe q̄ntum oroēm deuotam
aliud. n op' quousq; perficiat' ali
qm̄ hī requiem. oratio aūt nul
lam. ē possum numerare. xu. in
rdimenta orationis. p̄mū ē ora
tis/ vsa. i. cum multiplicauerit o
rationes uras nō exaudiam. ma
nū ure sanguine plene sunt. ps. In
iquitatem si aspexi in corde meo
non exaudiet dns. ysa. lix. Peccā
ra absconderunt faciem eius a
nob ne exaudiret. Je. v. pcā nra
prohibuīt nobis bonū. tren. iij.
os inique egim' ē ad iracūdiā pue
ollumus. ideireo inexorabilis es
Inodē. Opposuisti nubem tibi ne
ransiret oratio. Jo. i. scim' qm̄ pōres
nō exaudit deus ro. Sed'm ē oran
tis dubietatis. Jaē. i. postulet in fide
nihil hesitans. q̄ simil dicit. Je. litanie
slon estimet homo ille quod acci
piat aliquid a dnō. b. In origi' ce
leti benedictione dicunt' ee q̄ dm̄
dubio queritur affectū. Teraum est
q. nō petit' quod petend' ē. q. f. inle
ē quod petit'. ul' nō expediens petē
ti. Jo. xvi. usq; modo nō petistis q̄c
quam. glo. quod aliq; sit. ꝑparatio
ne rei permanentis. ō. xx. sc̄tus

quid preatis deū ē alijs zelotes
petentib; honorem. Ipaulo petē
te. Amotionem stimuli que sibi
non expedichat. deū ē sufficit ti
bi gr̄a mea. sam uirt' mun fir
matur pficit'. Ideo frequenter
cecā non exaudimur petendo amo
tionem tribulationum. ysa. xxvij
miseream' impio. ro nō discet face
re iusticiam. Jaē. iij. petitis. ro nō
accipietis eo q̄ male pet'tis. vt
do'. Multa orantes non exaudiunt'
prouidet. u. deus illis meliora am
petunt q̄ contingē solet parui
mscolis qui ne uapulent dñm ex
orant. sed non datur illis postu
lationis effectus quia impedit talis
exaudito ad profm̄. Quartum
ē dignitas eius pro quo oratur
Je. vij. xxi. noli orare pro popu
lo isto neq; assumas pro eis lau
dem. oroēm quia nō exaudiā
eum cum ieiunauerit moyses. isa
muel coram me nō ē anima me
a ad pl'm istum. Inuitus prīm q̄
dam fr̄ patiebat' molestiam a spū
fornicationis. uult sepe ad semō
rem ut pro se oraret. cumq; freq's
oratio senioris eum non uuuart
dñs nocte ostendit negligentia
am frīs ee in causa q̄r nō exau
diretur. uidit enī senior' machū
sedentem. spm̄ fornicationis in
diuisis formis mulierum luden
te apud ipm̄ ipm̄ cum eis delec

cari· Vidit ⁊ Angelum dñi as
tantem ⁊ indignant̃ grauit ⁊
eundem frem quia ñ surgebat
nec prosternebat se i oratoriu
bꝫ ante dñm sed magis delectaba
tur in cogitationibꝫ suis· cogno
uit ꝙ sensor culpam fratris cẽ ꝙ
ipe nõ exaudiebatur pro eo ⁊ du
xit frẽ· Impossibile ẽ discedẽ ante
spm fornicationis alijs pro te o
rantibꝫ· nisi tu ipe laborẽ assu
mas ⁊ iugiter· in· orationibꝫ et
uigilijs· rogans dñm cũ gemi
tu· Audiens frat̃ uba senioꝝ
ꝑpunctus ẽ corde ⁊ per afflictio
nem corpis meruit mẽtem dei·
Quant̃ ẽ cogitationũ malaꝝ
multitudo· eccẽs· x· muscę mo
rientes perdunt suauitatem·
unguenti· geñ· xv· Abigebat a
braham uolucres a sacrificio·
i· mach· u· templum ei⁹ sinut hõ
ignobilis· templũ spũale ẽ
homo ignobilis cum ĩmũdis
cogitationibꝫ occupatur· Sert̃
ẽ tempꝰ donec legis· prou· xx
viij· Qui declinat aurẽ suam ne
audiat legem ei⁹ oratio ei⁹ erit exe
crabilis· prou· i· Inuocabit me
⁊ nõ exaudiam ⁊c· eo ꝙ exosam
habuit disciplinam· Septimũ ẽ
durities que dupl̃ ẽ quedam in
paupertes de qua prou· xxi· qui
obturat aurem suam ad cla
morem pauperis clamabit ⁊

ipe hon exaudiet· Alia ẽ ad eos q
offenduntur cum aliquis ñ uult
eis remittẽ· ecc· xxviij· relinque
proximo tuo nocenti te ⁊ tunc
de pcatis tuis soluent· Ira hoĩ
homo homini seruat ⁊ a dñõ
querit medelam· os· xi· cum
stabitis adorandum dimittite si
quid hẽtis ad usus aliquẽ ut et
pr̃ ur qui in celis ẽ dimittat uo
bis pcta ura q si nõ dimiseritis
nec pr̃ ur celestis dimittet uob
pcta ura· Detrauit est pri adiu
o· ecc· xxxiij· Vnus orans ⁊ un
maledicens cui⁹ uocem exaudiet
dñs· Opus malũ orationi addituꝫ
ẽ quasi quedam maledictio ul
ti⁹ malu impetrato q orationi adiut·
qui pcm addit quasi elongat se
adeo ⁊ ideo difficilius adeo exau
dit· ps· Qui elongãt se a te pere
bunt· Item prolongauit unqꝫ
tatẽ suam· ysa· lv· Inuocate eũ
dum ipe ẽ· Iacob· iij· Appropiãte
dñõ ⁊ appropinquabit uobis· Ideo
Appropinquat qui a malo opere
cessat· De hoc in proximo ⁊ pcẽ
ti tangit· ysidor· dicens· Duobus
modis oratio impedit· ne impetra
re quisquã ualeat postulata· hoc
ẽ· si aut quisq; ad huc mala am
at· Aut si delinquenti sibi debita
nõ dimittit· Item sicut nullum
proficit in uulnere medicamentum
si ad huc ferrum in eo sit ita u

No.

De ora.

chil proficit oratio illi cui ad hꝭ
dolor inimice ul' odium manet i
pectore. Nonne hec dya suggestio q
multos ab oratione trahit. Vn
Gr. in dyalogo In quadam abba
cia pompriani albatis quida mo
nachi nō potuit stare ad oratione
monasterio sed semper exiuit qui
sepe correpti noluit emendare sed
cum quadam die hꝭ benedictus ue
niret ad eum corripiendum uidit
quidam nigrum puerulum rene
tem eum per fimbriam uestimē
ti. eiusq; orantis per biduū. hōdiē.
pompeian. et mauri illi res uide
runt puerulū illū. et dixerūt bene
dictus monachum uelere corripi
et demon recessit ac si ipe esset
uulneratus. Decimū ē paruitas desiderii
Aug. seruat ē deus quod nō uult
dare ut tu discas magna
magne desiderare. C. in moral. Et
etiam uita si ore petimꝰ nec tamē
corde desideramꝰ clamantes tace
mus. ps. tacui dum clamarē co
tra die. Vndecimū ē perennis impatiā
tie. xxxvij. Saul dixit saul dñm qui
si scindit ei. et sequit. Dixit saul q
uxori mulierem habentē phitonē Iudith
xi. Humiliū et mansuetoꝝ semper
uita placuit deprecatio. Duodecimū
ē defectus persistentie in orando
Luc. xi. Si perseuauit pulsans et
c. ps. benedictus dñs qui nō amo
uit te. Aug. si nō ē amota oratio

Quando sit orandum.

Quia ergo ostendendū ē qñ sit o
rand. Tempꝰ orandi dñs determi
nauit. Luc. xviij. oportet semp
orare et nō deficere et eiusdē. xxi.
vigilate inquit omni tempore te
stos debet miles xpi sentiri orōis
amore dum bellum durat. bellū
aūt durat dum durat uita pre
sens. militia. n. ē uita hominis
super terram. Job. vij. sapie. xviij. hō
sine querela profectus sue seruu
tutis sentiam orōem restituit re
gi. Deci. v. sū intermissione orate. Pe
tentila nunq; desunt ideo semper
indigemꝰ dei adiutorio. sūquis de
ē miseria ideo semper indigemꝰ
dei mīa ideo si fieri posset semper
orandum si qua alia negotia
nō prohibentur pmittenda est
orō operibꝰ bonis et ē intermissēda.
Jo. ad paulam. In principio cuiusl
libet operis pmitte oīcam ora
tionem et signū crucis in fronte. Dē
sicut militem sūis armis ad bellū
exire non iuuat ita homīi xano
quolibꝫ procedē sū oratione ber
haurienduꝫ ē sepe celestis glorie
desiderii et formanda orō q lec
tionem interrumpat. Jo. orationi
lectio. lectioni succedat oratio. b
ne uidebit tempus quod tantis
operibus uarietatibꝫ occupat. Bō et
gratiarū actio celebrat magnā par

cem uite nīe occupare · Oratio
oꝑa nīa deleret preceder-
ciaꝝ actio sequ. Cum uidem ma
la in nobis uel aliꝰ eēt orand'
cium uidem bona ul' in aliis
ciarum actionū eēt instand'-i-
rhes-v-sine intermissione orare
nomnibꝫ gratias agite-b'-ad
fratres de monte dei-Caritas nor
modis moratione ul' grārū
actione indīū se uigilet
refundit q in suis ul' in necita
tibꝫ ul' solēnibꝫ · in proꝑ ul'
ꝓassibilibꝫ ul' gratulatoībꝫ
causales mīi materias inuenit
pl' affectis-Oratoni uero p̄cipu
e intendend' ē-ul' cū maior est
necitas · ul' maior tpis opportūi
tas-Maior necitas orandi ē ut
cum aliqm ḡām adeo recepim
tunc instandum ē apud c
um qui dedit ē eam nobis-
ut eam ꝓseruet-quia ut Aug-
gt · ut cito bonum Amittat' ni
si largiente custodiat' ꝓpria-
sīō minor ē uitus qm' querere
perta tueri-quanto aliqs plus
hīt q' possit amittē tanto diligē
tior magis sollicit' debet ēe de
ꝓseruatione-Ideo dīs Patrāmo
bꝑtīs suscepto oratioīi se dedit
luit ut-Item necitas orandi est
cum timuer tribl'o ul' sibi ul'
proximo-Vnde dīs in mynē
te passione suā' orauit · ḡ-x

xvuj·7 oracōm suam multū ꝓ
tendit luī·xvuj·factus magoni
a proluuius orabat·7 si·xuij le
gitur quod ascendit in montem
orare 7 innuit causa orationis
illius cum subdit·Nauicula q'
in medio mari iactabat fluct
bus-Ite temporis uero opportu
tate Prorand' q' b'·ostendit tres ho
ras dici multū opportunas ēe ora
ni dicens fīlīb; de monte dei-Circa
illas horas de quib; dicit ꝓpha·
Septies die laudem dixi tibi·
Matutinū-Aut uespertinū-aut
media noctis factum maxime
obseruandum ē·Prou·cui dicit ꝓ
pha·Primū mane astabo tibi 7 ui
deto si quid tunc acuris ex hoc
bꝫ Adhuc sum' iciunu·7 durgs
de oratio mea sicut incensum in
conspectu tuo elevatio manuum
sacrificiū uespertinū·qui ē ab hu
mentis in pedimentis in uenum digest·
q'·7 i nocturnus uigilys nīis ꝙ
media nocte surgimus ad-Confi
tend' nōi dīi-ꝓfessionis custē
ordinē ꝙ terens-In die in q' ibu
lacōis mee dīi exaudiui mam
bus meis nocte coram' eū·7 alu
bi in ps·Media nocte surgebam
ad confitendum tibi-Adorandū
mane monem' exemplo xpi·os-
i·Diluculo ualde surgens ihc
gressus abiit in desertū locū ibi
q' orabat. Adorand' uespere·os·x

de ista.

uij ubi sic legᵗ. Dumissa turba
ascendit in montē solus orare.
uespe autē fcō solus erat ibi ad
orandum nocturno tempe. luc
vi. v legᵗ quod erat pernoctans
in oratione dei. Efficacia matutine
orationis. ostenditᵘ. iob. vuj. v
c. Si diculo surrexeris ad dñm et
omnipotentem fuis tepcatᵘ statī
euigilabit ad te. filij usqᵈ mane
colligebant mana. exo. xvi. Dul
cedo. n. spē. s. hora impetranda est
sap. xvi. Oportet pucurre solem ad
benedcōem tuam. Jlucuerūt diui
tes elemosinam dare pauperi q
in mane eis primo occurrit. Item
opportunū tempᵘ adorandi ē oues
pascues in qua dñs adeo largᵘ
fuit quod manē suam dedit ioh
regnum latroni. corpi animam in
remptionem humano gnī. Ideo
etiā illo die orat pro omnib; iudeis
paganis scismaticis hereticis. Jt
tempᵘ opportunū ē añ ascensionē dō
ni adducatᵘ ecce sedm tepscriptu
onē suam uadit ad curiam cele
tem tuc cui formande sunt pre
ciones. Item tempᵘ opportunū est
adorandum tempe medio int as
censionē et pentecosten. Jsuetū
eni filij regum dare larga mu
nera suscepto regno. Jnps stuvte
qn mirificauit dñs stm suū do
ceaudiet me cum clamauero ade
ū. Jte tempᵘ yoneū adorandi ē in
magnis sollempnitatib; Jsueue
runt. u. principes in magnis festis
magna munera dare. vij. vbi sit orandᵘ.

Legi uide ubi sit orandū. sed
q quod ubiq; orandi ē cum
ubique sint pericula. et ubique
dei auxilio egeamus. i. thi. ij.
Volo uiros orare in omni loco le
uantes puras manus. sap. x
uij. creature dei in odiū fcē sūt
et reuptacōm anime hoīm. et im
mundicia. Item locus yoneus adorandi
ē locus secretus. ysidᵘ. de sūmo bo
no. Orando p uias locis opportuni
us fundᵉ. m. vi. Tu aut cum o
raueris intra cubiculū tuū. et clau
so ostio ora patrem tuū. euāgeliū
xuij. xpi dumissa turba ascendit
in montē solus orare. et os. i. di
quod abyt in desertū locū ibiq;
orabat. et luc. xxij. Quid sus est
a discipulis suis quantum iactus
lapidis. et positus genubz orabat
Item locus yoneus adorandi
ē templum materiale dedicatū
os. i. domᵘ mea domᵘ orationis uo
cabit. uij. pe. xi. Exaudiui oīm
tuam. et. sanctificaui domū is
tam. et. erūt ibi oculi mei et
cor meum cūctis diebz. ij. Par.
vij. oculi mei erunt aperti et au
res mee erecte ad orationē eius q
orauit in loco illo. et subdit. elc
gi. et sanctificaui locū istū ut sit

nomen ibi sempiternū ⁊ pmā
neant oculi mei ⁊ cor meum
ibi cunctis diebꝫ Jneodē cū com
plesset salomon fundens pre
ces ignis descendit de celo ⁊ deuo
rauit holocausta ⁊ uictimas ⁊
maiestas dñi repleuit domū ꝛ
o ulr̄ postq̄m cuncta perfecta
sunt oprtuit nubes ꝓcleriua
culū testamonij ⁊ gl̄a dñi reple
uit ꝛ xp̄r multum frequētabat
templū mr̄iale luc̄ xx erat cot
tidie docens in templo ⁊ cōē xxi
erat diebꝫ docens in tēplo Jucn
dē aīe sue Luc̄ xx ⁊ ait slesa
ebarts q̄n in bus q̄ prīs mei
sunt oportet me cē Luc̄ xxx
Jntr̄uit ihc in templum et ecce ꝑ
pum erat uoni filij ut ueniens
ꝑmo curret ad dom̄ prīs tu a
imitator fidēis xp̄i intrans ecc
tatem ꝑmū ante oīs actus
ad ecclīam curras ⁊ sīc si xxu
diar glo Jugustus urbem p tem
plū aduc dans formam religio
nis ut quocumq; im dom̄ orōis
si ibi ē ꝑmū adeam ⁊ ꝓr orōnes
deo ꝓmdam ad agenda negocia
secedam Item loc ydoneus ado
rand ē templū spūale s cor mū
dum ⁊ purū cor carnale ul mg
num stabulū ꝙ spelunca latrōū
ꝓcul ē uidet q̄n templū ⁊ cor u
templū dñi scīm ē q estis uos ꝑ
domū tuā dē decet scitudo ī lon

gitudine diez uj & vi sul erat ī
templo quod nō auro regēt ⁊ cor
uj sl̄es quia templū dei estis ⁊ spi
ritus dei hītat in nobis Jac uj
spc̄ ē deus ⁊ eos qui adorant eum
inspū ⁊ uītate oportet adorare ꝙ
cor xuj ꝓcabo spū orabo ⁊ men
te viij Quomodo sit orandū
Quomodo sit orandū
Scq̄r unde q̄n sit orand ē autem
te viij sr̄ illud ī pr ulr̄ Vigila
te in orationibꝫ oc glo sle aīa eoꝝ
ter aliquid ꝓter id solum q erat
Jndiscrete orare uident qui dñi p
cant ut ei in rendat ipe nō ner sibi
nec deo intendit sed quod detus ē
īmūda incorde ter sandy feroxem
horribilem aspectu in gerit deo
care debꝫ cor suū q uult orare y &
vij fuit dauid Jnuenit seruus ni
cor suū ut oraret te ꝙ orandū
ē corde q̄n ore ⁊ ꝙ q Anna loque
batur in corde suo ⁊ uox illi ꝓnt
nō audiebat oc vi Grances aute
nolue multū loqui Aug Dū ora
re cum uacat nō ē impbium neq;
inutile neq; enī li ē orare in multo
loquio si ductus orctur Aliud est
sermo multꝰ Aliud diuturnus affec
tus am ⁊ de ipo dño scriptū ē q ꝓnoc
tauit in oratione luc̄ vi Absit ab
oratione multa tota nocte si ñ ē sit
multa ꝑcatio si feruens ꝓtrahe
rat intentio Sam ml̄ta loqui est
ꝓ orando rē nec iam superfluus q
gr ubis Multū aute ꝑcari ē ad dñm

qm̄ p̄cam̄ dulcẽa ⁊ pia cordis
exercitacione pulsare. quod plerũq;
plus gemitib; qm̄ sermonib; agit.
Item orand' ē cum magnitudine
desiderij deuc' iuj Cum q̄sieris dñm
deum tuum inuenies eum si tm̄
toto corde quesieris Je. xxix. cum
quesieris me in toto corde meo tũc
inuenior a uob. Magnitudo desi
derij ē clamor q̄ deus exaudit de
quo clamore exo. xiiij. quid cla
mas ad me aut dñs ad moysen.
⁊ dañ xuj. exclamauit uoce mag
na susana Dilatacio desiderij ē q̄d
p̄paratio cordis ut sit capax eius q
petit. Aug. cur petit pulsare nos
apellit qui nouit quod nobis sit
necessarium p̄us qm̄ petam. nisi q
exerceri uoluit nrm desiderium
in orationib; quo possim capere
quod p̄parat dare Item aug. si a
liq̄n dñs tardius dat emendat
cum ñ negat. diu desiderata dul
cius obtinet. caro aute data uilesc
cunt. seruat ē deus quod ñ ulte ei
to date ut ⁊ tu discas magna mg̃
ne desiderare Item orand' ē cum ge
mitu ⁊ lacrimis exo. xj. Audiuit ge
mitũ eoz. i. xe. v. cũ cet anna ama
to aio orauit dñm flens largit'.
Ihñs. Auribz percipe lacrimas meas
Filio que lacrime uiolente sunt in
Paby. ecc. xxxv. Non despicet p̄ces
pupilli. nec uiduam si effundat lo
quelam gemitu ⁊ in cod' subo' cela

ẽmus. A maxilla usq; ad celum as
cẽdunt. ysa. xxxvij. Audiui ora
cõem tuam ⁊ uidi lacrimas tuas.
osee. xij. de iacob luctante cum
Angelo fleuit ⁊ rogauit eũ ⁊ Iu
dith. Indulgentiam illi fu sis la
crimis postulem. hebr. v. Preces sup
plicacõnesq; cum clamore ualido
⁊ lacrimis offert exaudit' ē pro su
a reuerencia Item orand' ē humil'
ps. Respexit oracõm humiliũ
⁊ non spreuit p̄cem eoz. ecc. xxx
v. Bracio humiliantis se nubes pe
netrat Iudith. ix. humiliũ ⁊ man
suetoz semp tibi placuit deprecati
o. humiliate optinuit ch̃ananeа
a xp̃o quod uoluit catello se apa
rans. cum xp̃s eam cani aparas
set. os. xv. ⁊ ssm̄ vij. q xp̃s ei dixit
habet
p̄ hunc simonẽ uade. exiuit demo
nium a filia tua. os. vij. Post illud
ibum humile centurionis Dne ñ
sum dignus ut intres sub tectum
meum. deum ē ei a xp̃o sicut ei dix
isti fiat ē. ⁊ luc xv. Post qm̄ filius
prodigus dixit. ñ sum dignus uocari
filius tuus. p̄r accurrens cecidit
sup collum ei. Item orand' ē confident'
Sic orabat dauid. miserere mei d'ne
i q̃nte contrivit aiam meam. Item ora
te p̄sequiant ut ostendat dñs luce
ri. ex Amici. qui panes necessarios ac
commodant impetrare amicis dep̃
cantis de uictus ⁊ exemplo uidu
tis iniqui dñm ut timeatis ⁊ ho

mine nō reuenias. qui in pbi
tate uidue uictus uindictam
fecit ei de adūsario e⁹. luc. xviii.
Apli psequendo monone spūs
Atque meruerunt. act. i. ix. Qd ī
Secūde aūt quod oōne fit petēdū.
In oōne sit pretend' florand'
q̄ quod inoꝛano ne pretenda sūt
gr̄a et gl̄a sū regnū et iustitia
regni. os. vi. p̄mū querite reg
nū dei. et iustiā eius. et hec omia
adicient uobis. Non monet ut
temporalia dns q̄rātur. p̄mo q̄
a nō p̄ti sint digna. bona in
fima. ut sunt. et in curuant qui
amant et q̄nt ea. que incurua
cio demonūb; placet. vsq; li. In
curuare ut inclinem. b. Soli ac
quiescē dicenti. incuruare ut
rūscam. Non dr̄ rūsit. sed re q̄u
t oppressurus. Ips. Miser fcūs
sum et curuar sum. col. iij. Que
sursum sunt querite nō que
sr̄ā tram. Secō quia tpalia debē
tur hijs qui hnt iusticiam reg
ni. Justicia. n. filios facit. filijs
nō debetur p̄uisio. Vñ sr̄ ibi et
hec omia adicient uob. dic glo.
q. ōia sunt filioꝝ. et iō h̄ omia
adicient. et ji quentibz. quibz si
subtrahūt ad pbacōm ē. sidā
tur. Ad gr̄arum actōm. Tertio
q. nescit homo utr̄ sibi expedi
at tpalia hr̄e cū frequēt
possessoribz suis noceant. Prou

i. vsq; stulti ea que sibi sunt noc
ia capiēt et sr̄ ibi. ij. coꝛ. xiij. ut
t inf̄mitate perficat. diat. glo
aug. cū ea q̄ deus laudat et pro
mittit p̄tritis ab illo securi pnte
illa cū p̄mio deo accedunt. q̄a
p̄tritis tempalia cum modo pri
te et cum timoꝛe illa p̄mittit ut
si prosint deo. si scit ob ē ī dei.
quid enī obsit ul' prosit me
ditus no uit non egrotus. Item
florand'. quod super ibi os. xvi. et
oratur. iij. eundē sermonē dang
glo. tria a nobis petenda. Trib;
uicib; inquid oratur ut a nos a
p̄tūs ueniam et ap̄sennb; ture
lam. et a futuris periculis caute
lam oremus. Ne p̄ eccī. xxviij.
fili in infirmitate tua ne despia
as te ipm. sed ora dnm et ipe cura
bit te. De secō os. xvij. Vigilate
et orate ne intretis intemptacōm.
De tcio. Luc. xxi. vigilate omni
tempe ut digni habeami fugere
que uenitura sunt. Ē notand' q̄ in
oracōe petē possumus quod deus
custodiat nos ab occasione pec
di. exem. salomonis dicentis. p
xxx. Mediocritatē et diuicias ne de
deris mi. tribue tm victui meo nec
sic forte satiat illicear ad negā
dum et dicam quis ē dns et egesta
te compulsus furer et peiurem no
men dei mei. Ite possum' inoꝛone pe
tere id quod dat nobis occasionē

saluus ut eos qui nos rēē instru
ant. sēd'm admonicōem ō. ut ro
gāte dnm messis ut mittat ope
rios in messem suam. ¶. x°. De spēb;
Seq; de spēcieb; ora oratoms.
onis. standū q; quod oratō
pr diuidi in oratonem fructuo
sam. z infructuosam. fructuosa
oratio multas hr spēcies. quedam
nō fit uecundo. z humili affectū. ql'
fuit oratio publicani qui nō audē
bat oculos suos leuare in celum
luc. xviii. Trē talis fuit oratio fi
lii prodigi. qui aut ad pr̄em suū
p̄ peccau in celum. z coram te iā
nō sum dignus uocari filius tu
us. luc. xv. Iucundia multum
placet deo in penitente sicut im
pudentia displicet ei in predice. ō.
quantum displicet deo in pudente
predis tm placet ei erubescente
pm tentas. Simili hūili
tas oantis multū placet ei. ō. cu
ius placatis dm̄ si mīsuram tuā
seruauis z alioz te ne ḡlēris.
Quedam oratio fit puro affectū.
sic oauit susanna. dañ. xiij. di
cens. dnē tu scis quia h; ista ma
lignant falso p̄ fuerunt ad uīsū me.
Alia spēcies oationis fit tarto af
fectū. sic oauit moyses. xxxij. dic
ēs. dicens. aut dimittē eis hāc
noxam aut si non facis de
le me de libro tuo quē scrip
sisti. Alia oratio fit grato affectū sic

monet. Ap̄ orate. col'. v. oratione
instantes uigilantes in ea, iii. gr̄az
actione. oratio infructuosa fili
multas hr spēcies. quedam enī
ē similitudo. que solis labiis fit
de qua. ps̄. xv. pp̄s li labijs mecho
norat. cor aut eor longe ē a me.
ysa. xxix. sic hr̄etur. Appropinquat
pp̄s iste ore suo z labijs suis hono
rificat me cor aut eius longe ē
a me. aug'. sicut uox sīe modulati
one qr uox placet sic oratio sīe
deuotōne q; mugit' bouum. Ire
aug' quid prodest strepit' labi
a or si mutū ē cor. qualis ē dra i
ter palcam z granū z int' simi
lam z furfur z int' pellem aīal'
z ipm aīal talis ē dra int' son
uocalis orōnis z deuotōnē ord'.
prauī pastores pro animali so
lam pellem reddunt quib; simi
les sunt q male orant/ exteriorē tm
sonū uocalis oationis hentes.
Z notand' q; deuotio sic describ'
Deuotio ē rem̄ studio cordis q; quis
in lacrimas resoluit' ce stanli ul'
sic deuotio ē feruor bone uolun
tatis qui mens cohibere nō ua
lens certis manifestat indicijs.
Deuotio ē medulla holocaustor
sīe ipa holocausta siīt anda/ ho
locausta medullata offeram'.
Alia spēcies infructuose orōnis
ē oro ppōpera. quālis fuit ora
o helie cū prāt anē fuc ut mor

·xcvij·

tur·uj·ꝓ·xix· Tercia spēs ē stalu
ꝛatraria qualis fuit oratio pū
li pharisei ase stimulum amouī
uj·ꝓ·xij· Quarta ōdō ē spēs pūp
tuosa· qualis fuit eōꝝ filiorꝫ eccl
ei· qui uolebant peruenire ad
regnum nī per calias portā quib;
dam ē nesciens q̄ petatis· ō·xx·
Quārta spēcies ē oratio ridiculosa·
qualis ē oratio yporitarū· qui
elati de multitudīe operū suoꝝ
dñm qī irridentes dum mālib; ple
nis elemosinam grē petunt ab
eo talis fuit oratio simpbi phari
sei dicētis· Jeiuno bis in sabbo·
decimas do oīm q̄ possideo· luc·
xviij· Vacuas oportz ee manꝰ hoꝝ
per hūiliatē adhibet elemosina
grē a deo ei debet· Item ōdō vpe
raꝝ ridiculosa ē qui manꝰ tendit
ad tram cū elemosinam petit
abeo q̄ ē in celis· terrenā n mercē
querunt in operib; suis· Tē ōdō
pē audi in obsecratōm· ꝛ postu
latōm· ꝛ oratōnē stricte sūptam·
ꝛ sumuꝫ hanc diuisio ex illo ūbo· i·
thy· u· obsecro primo oīm fieri ob
secratōes· oīdnes· postulationes·
gīaꝝ actiones· mībra ūa ista non
ficat· h· in epla· ad fres demonte
dei de hijs uerb· postulatō inq̄ē
circa obtinenda temporalia· et
nctiā uite hui· in qua deus qui
dem postulantes approbans no
luntatem· facit tam q̄ ipe medi
iustificat· ꝛ dat libenter sequi posti
lantē· Ad postulatōm pertinet pe
tere tāquillitatē pacis· sanitatē
corporis· temperiē aeris· Obsecra
tio est in exercitijs spūalib; anxi
a ad dīm instantia· Oratio ē hoīs
deo ad hēnis affectū· ꝛ familiaris
quedam ꝛ pia allocutio· Gratarū
actio ē intellectu· ꝛ cognitione
grē di bone uoluntatis· ꝛ indefessē
ꝛ in reflexa in tenacio· Inpostulatio
nib; pie ac fidelit ē orand· si nō ē
illis pertinaciē in hēndum· q̄ nos
nescimꝰ sed pīr nr qui in celis est
quid in tempore alib; istis nāe no
bis· Obsecratio nib; in sistendū ē si
in omī humilitate ꝛ pacientia qui
and affectuꝰ fructꝰ nisi in pace
stō nūqm̄ citi cum celerius grā
non subuenit· fit obsecrantī ce
lit cuetum ꝛ terra sua terrea ꝛ
ē relicta sibi humani cordis du
ritia ad uotū ñ meruit exaudiri·
anxietas desiderantis negari sibi
estimat quecquid differtur· cum q̄
sicut chananea illa pīri se aurē
spici ingemisat· q· mī mūdicia dī
nis pterita sibi pea impetrari ul
ra petrari ymaginat· nūqm̄
ñ sine labore pcepit que
rens inuenit ꝛ pulsanti aperit
ꝛ consolatōes ac suauitates dōis
randem in uenire meretꝫ labor
obsecratōis· Sō nūqm̄ ꝛ pure o
rationis affectus ꝛ bona illa affec

de ira.

cionis suauitas non inuenit
si qñ inuenit. cum nō percutem
q nescientem gra p̄uenit. tan
quam genus seruor suscipit in
nūsq filior cum rudis adhuc et
in ipiens animo meum ordinet
assumit affectū qui p̄mitto sanc
tuans reddi solet minus perfec
tū. q cum fit agitur ut uel in
uidiaū suum negligenti nō li
ceat nescire quid negligat ut
ut prouocatio caritatis amore
meo ultro se proferens accendat
inquo ꝓh dolor multi fallunt
qui cum pascunt panē filior iam
se filios arbitrātur et desinentes
uti proficere desinant existima
re gra euanescunt a conscientia
se sua aliquid arbitrantes cū
nihilsint Item oratio sic p̄t dici
dī oratio qm aliquis pro se ad
dm dirigit et oratio quo aliquis
pro aliquo intercedit quidsuffra
gium dr quod suffragii huiusmodi
p̄tendum est et magnime sanctis
qui iam beati sunt Job. v. ad ali
quē sanctor conuertere. ꝑpls et huius
cer debet suffragium petere a mīs
tris ecclē. Leuit. iiij. Rogante
pro eis sacerdote ꝓpitius erit eis
dns. Idem habetur eiusdem. v. et
iiij. xvi. depcatus est aarō pro
plo et plaga cessauit. Ministri et
ecclie huiusmodi suffragiū debent
petere a populo ex pauli dicētis

Ro. xv. Obsecro uos ingr fres
per dnm nrm ihm xpm et per
caritatē sancti spūs ut adiuuetis
me in orationib; uris pro me
ad dm. Et p̄tendit hic Ab his suffra
gium querere dum est specialē
dei amici. Job. xlij. Job seruus
meus orabit pro uobis ad do
minū. Faciem eius suscipiam.
Mi qui in xpo decedit. dr illo
gen. xl. Memento mei cum bene
tibi fuerit. Libenter orare debet un
pro alio. Jac. v. orate pro inui
cem ut saluemini. Jo. v. Qui
scit fratrem suum peccare peccm nō ad mortē.
petat et dabit ei. Et. Multū et
sperandum est de suffragiis bonor
phil. i. scio q hoc michi proue
niet ad salutem per uram o
ratiōm Idem ad philemonem.
Spero per orationes uras do na
ri me uob. De emunitate et per
pone diuersor orationis requirē
in sermone illo epor omnis una
nimes in oratione estote. ysidor.
ini de summo bono. fidei symbo
li et diuersa oro p̄tocola lege
puul ecce ad celor regna susci
tari capescenda. omnis. n. lanuido
scripturar in eadem oratione diui
ca et symboli breuitate celudē. viij. pre.

Post tractatū de laude dei et gr̄ar actōe.

De oratione tangendum est de lau
de dei et gratiar actione que
oratoribus suis instituit ecclia.

Ad muscē 7 ꝑmo de laude dei ad
qm̄ multum inuitat nos sacra
scriptura · dr̄ · Immola deo sacrifi
ciū laudis · Iterū · psallite deo nr̄o psal
lite 7 c̄ · etc̄ · xxxix · Inomīe cordis 7
ore collaudate 7 bn̄dicite nomen
dn̄i · hebre · xiij · offeram hostiā
laudis semper deo · Apōl̄ · xix · lau
dē dicite d̄o oēs sancti ei⁹ qui ti
metis deum pusilli 7 magni ·
Ad laudand' d̄m maxime mo
uet scriptura psalmoz 7 ꝑ ꝑpi
e uarias quinq̄genas · que i lau
de terminat · omis spūs laudet
dn̄m · in q̄ sunt tot spalmi in
ꝑpientes ut a ūbo laudandi l'
ofitendi ul' cantādi · Item ad lau
dand' d̄m inuitat oīs creatura · g̃
g̃ · mur̄ ē q̄ homo sp d̄m n̄ lau
det · q̄ quelibz creatura ad eum
semp̄ inuitat · opera laudanda
artificem laudabilem ostendūt
ecc̄ · xl · In magnu artificē opera
laudabunt · prou̇ ult̄ · laudēt
eum in portis opera eius · Aug⁹
Inli confessionū si placent o pa
d̄m ex his lauda 7 in artifice
cor rectorq̄ amorem ne This
que t placent tu displiceas ideo
intelligse de aliis operibz dei · lau
dacio dei ē ualde nobilis opera
cio cum angeli 7 anīe iam bea
te h̄ic operacionī intendāt · In
ps̄. beati qui habitant in domo tu
a d̄ne in sēcla seculoz laudabūt

cc · Aug⁹ · inli · dca · dei · uacabim⁹ 7
uidebim⁹ · uidebim⁹ 7 amabim⁹
laudacōm ꝑmit ultimam oō
nem · ō pallio ꝑparatur · ysa · lvi ·
pallium laudis pro spū mereris ·
pallū supponit⁹ alijs uelibz · b ·
logīs de celesti ciuitate dicit q̄
eius operacio · ē assidua dei lau
dacō · Multū gaudē debemur qui
intris ad-mittim⁹ ad hanc celestē
operacōem exercitādā · Aug⁹ · inlib⁹
de doc · xana · Deus cū de illo nichil
digne dici possit ad musicē tām hu
mane uocis obsequiū 7 nris ūb
inlaude suā · nos gaudē uolunt · b
sc̄ cant̄ · Nichil ita ꝑpē terris rep̄
sentat quendam celestis hīarcho
nis statū sicut alacres laudantiū
ū deum · si qui sunt inpsenti u
ta in xp̄o ihū iubilant · vñ Job · x
xxviij · cum me laudarent sil'
astra matutina 7 iubilarēt oēs
filij dei · G · Iubilacio dr̄ · cum cor
dis certa ois efficacia nō imple
t · laudant Angli qui iam tanq̄
clarans latitudinem in sublimi
bz uident · iubilant uō homines
qui adhuc in infirmitatibz ois su
angustias sustinent · b · semiu
uus mitra relictus · semi laude
re possum · ubi tot⁹ uitreō ibi to
t⁹ in laudem · loquela homī da
ta ē ad laudand' d̄m · q d̄m n̄ lau
dat q̄ mutū reputand' ē · Aug⁹
inli confessionū ve tacentibz de re-

ꝙm lo

de ſcā.

quaces mun ſunt. felix cēt qui
ſemper poſſet laudi diuine in
ſiſtere ideo felix lingua q̄ nō no
uit niſi de diuinis rebus ſermonē.
Jnp̄s ſemper laus in ore meo. ecce
uite laudabo nomē tuū aſſidue.
yſa lxv. tota die et tota nocte nō
tacebunt. Operatio iſta deo ē ual
de gratioſa Jnp̄s. Sacrificiū lau
dis honorificabit me etc. tob. x
y. Opera dei reuelare et confiteri
honorificum ē Item operatio iſ
t hominū ualde est inutilis. Jpſa
ſpūs malignum fugat. i. ſp. x.
vi. cece ſpūs dñi malus exagitat
te. Jubeat dñs nr̄ rex et ſerui tui
qui coram te ſūt queramus hoī
nem ſcientem pſallere inuenie
ra ut qñ arripuerit te ſpūs dñi
malus. pſallat manu ſua et leuiꝰ
feras et ſubdat mecodem cap. dꝰ
pollebat cythara et etc. et leuꝰ
hebat ſaul. recedebat ꝯ ab eo
ſpūs malus. inp̄s. Laudans in
uocabo dñm et ab inimicis me
is ſaluus ero Item in ſpū
ſc̄o p̄parat. g. ſp. eze. cum uox
pſalmodie per inuentionē cordis
agit omnipotentem deo ut actor ip̄a
ranur. inj. ſp. uj. cum caneret
pſaltes facta ē sup elyseū manꝰ
dñi. Item hoiem letificat. inp̄s.
Exultabunt labia mea cum can
tauero t. zach. v. tristat quis
uobis ozet equo aio et pſallat glo

cebra pſalmodie dulcedine noc
uam triſtitie peſtem de corde expel
lat Item ad dñm cor eleuat. b. cum
a corde foris missa fuit omis imu
dicia oculos cordis attollunt. me
diratio ad mirabilis ēnie dei et
caste uiuens in ſpectu dei tacito mū
da et uallida ululibus laudis et deſi
derium ardens in deum. et notandū
q̄ homines maxime debent ī stare
laudi diuine ex quo adeo ſunt re
empti. vñ nam ſaluatore facta
ē multitudo militie celestis lau
dantiū deum. luc. y. Ad prouo
candum homines ad dei laudē
dauid. Narrabunt et ppli de confite
antes et ppli oms. et subdit terra de
dit fructū ſuū. terra dicit beata ui
go que dedit fructū ſufficienter ī
hominū et angelis. ad ēnam re
fectionem. yſa. lxv. Gaudete et lau
date ſimul deſerta iruin aula
ſolatꝰ ē dñs ppl'm ſuū redem
uit. Fecit ſalomon duo cherubī
ulatiles arche hūtes pedes obli
quatos et qui ad ululandū eleuatos
ut inuicem pudys hūt mulieres tal
tando ululantes. Archa figurat
dñicum corpꝰ duo cherubin qui
ululantes uxta archam ſūt
dūm et religioſi. filiū dei assume
to humanam naturā humiliatā
laudantes et glificantes Jr legit
luc. ulc. de discipulis quod post
Aſcensionem dñi reuſi ſūt ierl

ꝛ erant semper in templo lau
dantes ꝛ benedicentes dñm · Ire no
tand' quod operacio ista distre
te exercenda ē · In ps. qñ rer ois
terre de ps̄allite sapient · Ire · bñ
psallite ei in uocaferacione. uoca
feracio ē delicij magnitudo uñ
sr i· exo· xliij· quid clamas ad
me dicit glo · Voces apud Aures
dei nō facimus illa nra sed desi
deria. Si qui multr laudi dei insistē
p̄mo prouidenda ē mundicia
ecc· xv· sicut est speciosa laus in o
re peccatis · In ps. Confessio ꝛ pulchi
tudo in conspectu eius. Confessio inq̄
laudis · cant̄ ij· sonet uox tua ī
auribz meis uox enī tua dulcis
ꝛ facies tua decora 7 Deum sex sī
nocentiā · que tangit b· sr cant· xiij·
sermone hys ubis · immolātes
hostiam laudis ꝛ reddentes no
ra nra · de die in diem cur em
o īmmigilancia unge sensum
usum · Affectū sensu · exultacōnē
affectu · grauitatem exultacōi
humilitatem grauitati · libertā
tē humilitati · q̄ medū libis p̄
gare mentis passibz procedam
ꝛ exced̄ minuis̄ quasdam
affectiones speciales lenitatis in nubi
leis amentiabz in lumine dei · in
suauitate · in spū sancto. sensus
unged̄ ē usu i· psalmoz intelli
gencia cum attencione prolacio
nis uocis · vñ super i· ps· psal

·iij· ꝑ 7.

lite sapient · dicit glosa · stulto
sapientē facit q̄ non intelligit
b· more · ps in corde · nō negligat
Anima illius te rē cernēs intelli
gencie sue. ne si forte integrum
gluciat · frustretur palatum sa
pore dulci ou super mel ꝛ fauum.
Item iūgend' ē affectus sensu b· i
qm intelliges d· donec ipa expe
rientia ipos psalmoz inducens af
fectus · Dauid intelligit in illo · ps· do·
ste in furore tuo · qui affectū timo
ris intulit ut ad internum illi' fu
rorus quem d' exercebat indicil
la ꝛ tremiscat · Jo' quociens illā
diem cogito toto cor' ꝛ tremisco ·
Dauid intelligit in illo · ps· deus
iudicium tuū regi da · qui districh
onem extremi iudicij timet ꝛ ad
xpm amorem līt · duplici u· af
fectu inducebatur psalmista tū
illud pterere · Item exultatio ui
genda · Affectū · vñ Jo' · malo psal
mū unū cum hylaritate mentis de
cantare qm totum psalmū cum
corpore ꝛ accidia · Item quia leu
tas solet comitari exultacōnē
uungenda ē grauitas exultāti
oni · dan̄ · In populo grauī lau
dabo te · Item exultare ei cū re
more · ꝛ quia homines graues
solent ꝛ tempne homines leues
ul' fauorem uane gle de grauita
te sua querē · ideo humilitas un
genda ē grauitati · b· magnia u

tus humilitas sine cui⁹ obtentu
ctus non solum uirtus nō sic
si; ⁊ in sibiam erumpit ⁊ cē qui
a humilitatem q̄q; sequit̄ pu
sillanimitas uungenda ē ⁊ hui
litas libertas q̄ ē cum cor dilatat̄
ē hūdanc⁹ grē. ut nie faciat uo
luntate quod pro deo facit. y.
cor. uy. vbi sp̄s dō ibi libertas. nul
lius libertas ē p̄tas uiuendi ut
uelis ⁊rem notand⁹ q nō solum
laudand⁹ ē deus sermone si; ⁊ bñ
uiuendo. laus uero bone uite ma
gis ⁊tinua ē. aug⁹. qui dñi lingua
laudat non semp laudare p̄t.
qui dñi moribz laudat semp p̄t.
i. cor. x. siue manducatis siue
bibitis ul'aliud q' facitis omia
in glam dei facite. aug⁹. si quod
manducas et bibis ad refōnem
corpis sumas. repatōnē q' men
is cor gratias agens ei qui tibi
p̄buit mortali ac fragili uita sup
plemtor solacia. cibus ⁊ potus
tuus laudat dñm ⁊ cē no⁹ q' grac
or ē deo laus que exhibet⁹ ī adu
sitate quam q̄ in prosperitate.
C. in moral. Despecta uor ofes
sionis ē qm̄ formar ro tumultuas
prosperitatis ⁊ intelligas h' de
ofessione laudis ⁊dem. sola ofes
sio hīt mīū magnu ponderis qm̄
a ūitate tēptudinis nō separat
us doloris. ⁊n ps. rectos decet ol
laudatio. glo. recti sunt q' dīgūt

cor suum sc̄dm uoluntatē dei q̄
ē regula ⁊ p̄ponunt uolūtatem
meliorus. siue nolūtate ⁊ uolun
tate oīpotētis uoluntate in fir
mi. curuus laudat dñm q̄n sibi
bñ ē. blasphemat q̄n male. rec
tus uero semp. ⁊ in prosperis
⁊ in aduersis ut diat glo. ibidem.

C De gr̄az actione. viij. p̄te.

Sequi de gratiaz actione ⁊ no⁹
vij. sunt q̄ possunt homies
mitare ad gr̄az actōem. p̄mū
ē admonitio scīaz scripturaz. b
discē in referendo gr̄am nō cē tar
dus aut segnis. Discē ad singla
dona gr̄as agere. diligent⁹ ⁊sidera
ra. que ē apponunt⁹ ut nulla de
dona debita gratiarum actōne
frustrentur. rob. uy. Omni tp̄e bñ
dic deum coloē. uy. Omne q' cum
q' facitis multo aut in opere oīa
in nōie dñi nr̄i ih̄u ⁊ facite. gr̄as
agentes deo p̄ri. eiusd'. uy. oratio
ni instantes uigilantes in ea in
gr̄arum actione. ep̄b. v. grac
as agentes semp. ⁊ thes. v. ⁊ nō
bz gratias agite. Sc̄dm ē ānio
nica creaturarum. q̄ in cessant
nos inuitant ad gr̄arū actōem
bñficiū. n. aliqu⁹ datum ⁊uitat
ur dantī gr̄as agat & cum oīa
que uidem⁹ homini data fiunt
sc̄dm id. gen̄. i. faciam⁹ homiem
ad ymaginem ⁊ similitudinē
nr̄am ⁊ p̄sit pisc̄bz maris ⁊ no

lanlibus celi ꝛ terris terre uni
uersep creature·omīa que uide
mus ad gr̄arū actiōē nos in
citant·Tertium ē ipm tempus
in quo sum⁹ s· temp⁹ grē cau
nulla operatio magis congruē
uidetur qm̄ gr̄arum actio ideo
ualde bonum uidet gr̄arum ac
tioni instare· prou· xv· sermo
optimum⁹ optamus ē· Aug⁹ ad scm̄
aurelium·q· meli⁹ animo geram⁹
ꝛ ore pmamus ꝛ calamo expri
mamus qm̄ deo gr̄as·hoc necdi
cibreui⁹ nec audiri lecuus·sicc
intelligi grandius·sicc agi fruc
tuosius p̄t· Quartum ē q gr̄az
actio operatio ē que exercetur in pa
radyso·Inps· sanctas dñi meritū
cantabo hoc canticū erit gr̄az
actio·de hoc q· fuim⁹ misericordi⁹
a periculis liberati· ysa·li· Gau
dium ꝛ letitiā inuenient⁹ in ea·
gr̄arum actio ꝛ uox laudis· Bñ
bonum ē assuescere huic operati
oni qm̄ in futuro exercebimus
bonū ē addiscē officiū quod tam
diu facere oportebit· Quintū est
utilitas multip⁹ que ex hoc opꝰ
sequitur· p̄ma ē quod ip̄a hoīem
in tribulatione custodit· Adē fa
ciens q· figuratum ē· dani· iij·
in pueris qui in fornace posti
gr̄as agentes deo Ab igne lesi ñ
fuint ꝛ quart⁹ apparuit eis fi
milis filio dei· Seda ē quod diui

nam largitatē prouocat ad dan
dum· pu· xi· Aia que benedicit ī
pī gr̄abitur· b· ad locum vnde
exeunt flumina gr̄az reuertunt⁹
ut iterum fluant· ecc· xl· iij· bx
nedicentes dñm exaltate illum q̄
tum potestis exaltantes nūq̄ re
plebimini iurture ſ serum ē q
h̄ operacio multum placet deo· g̃
tiarum actio adeps ē spūalis de
quo leuit· iij· omīs adeps dñi e
rit iure ꝑpetuo Item unguentū
ē quo caput ecclie ungit⁹ q̄ hoc
tum ē in magdalena· caput xp̄i
ungente· ō xxvi· ꝛ ō· xvij· bei
bonum ē ungentum actionis de
ꝑtōz recordacione ꝑfi
citur· medius deuotionis quod fit
de recordacione bñficiorū dei· Sep
timū ē hoc quod in grauiudo
gr̄az actioni contraria est rustici
tas ē magna· Si magna rusti
tas ē cui mittit⁹ uascultum uini
gr̄as n agere· quanta rusticitas
gracias ei nō agere· qui in cel
lario nobis ebuit bona sua· ē
dignum ē nobis semp gr̄as agē
q· de⁹ nūq̄m⁹ cessat benefacere· Vl
timū ē multip⁹ malū q· pueniet
in gr̄aiudine· p̄mū est q· bona
adeo iam accepta auferri
facit· vñ sup i⁹· Reg· i· qui cū dñm
ignouissent non sicut dñm gl̄i
cauerunt aut gr̄as egerunt· dixit
Aug⁹· quid deus dederat gēs nulli

De ingratis.

ingratis scdm quod ē inperdit
ab his que dārent homī nisi
fuisset ingrat. Vnde dignū
dandis qui non agit grates de
datis. Vnde ingratitudo ē uenen
rens siccans sibi fontem pietā
tis. rorem mīe. fluenta grē. Ta
um ē quod nō solum pnātē ho
minē bonis immo ⁊ penam ad
dit. vnde ezechias puuus ē dī
gnitudine. cum cīa dedisset
ei dō triumphum incredibilem
⁊ pretulisset. c. lxxxv. milia ī
asiris seuacherib. luce scdm
iosephum cum populo hostiam
deo immolasset. Non tamē digne
gratias egit ul' cantauit ī cā
tauit sicut in hijs patres. sue
runt facere ⁊ ideo egrotauit ad
mortem. ysa. xxxviij. De hijs gīs
cm nos ⁊ gratias agē debem⁹.
Agere debemus deo de bīficijs
is generalibus specialibz ⁊ de sin
gularibz. generalia tangit. Vī.
dicens. Agāmus frēs gratias
deō nrō. pmū quod nob pres
titit ē quod nos ipi sumus. Ad
huc ⁊ unde subsisteres q iam
eras. Faciamus inquid hoiem
ad. quid uero postea ⁊ pīste pos
ubi. de. iam cīum opus tue re
demptionis. Amende. Idem facit
de deus tuus fecit tam multa
pte factus ē ipe decum caro u
na teq; facies decum spīs unū.

Sō. Sō. F

bīficia spualia sunt tria. p mī
bīficiū exspectationis quo deus
placentes pīs exspectat ad
pmiam. scdm est iustificatio
onis qui diu exspectat ⁊ uenit
ad pīam. infundendo grām su
am. cīum ē remissionis qui iu
stos strenuos seruat ⁊ no
ca unū quē hoc bīficio. v. no
bis attendenda sunt ut agnoscam⁹
magnitudinem cor. Iuxta p mī
dictū homo cogitare quociens
miserit ut tempus sibi auferret
quociens cīa mortalia peccauit
hoc meruit. peccator. n. indign⁹
ē ira quia ingratus ē actori
ture. Iob. xxx. qui ipā uitā pu
tabantur indigni. Vnde dicit
cogitare qm proxim⁹ sunt qui amissionem vite.
tanto cīa mīa grauior ē quanto
pena proximior ē aqua patet ir
ut si aliquis suspen
dend⁹ iam laqueum hret īcollo.
ul' si mutilandō membro iam in
brū hret sup lignum ubi unu
tilari deberet. maius bīficium
reputaret. si tunc liberaret. Vn
deb; homo cogitare. si quīq; sunt
in periculo mortis dum in statu
erat damnatōis ⁊ quo uisq;
si in illo statu decessisq; ⁊ quid p
meruit apud dīm ut tīc ei de⁹
peperc. Ideo deb; cogitare q pa
ssam rem deus et uoluerit quīd
tpe pīe ei debit. peccatis nris

ex duob; ꝓpendit. ꝓmo ex hoc
q̄ unū momento tēp̄is ꝑcesit hō
lucrari regnum cēlū. Scdō ex hoc
q̄ illis qui sunt in inferno plus
ualeret momentū tp̄is in q̄ pñi
q̄m agēnt: quam tanta massa
auri. quantus ē totus mundus
b. Sil ꝑcatōr tempore sr̄ beu
hodie nichil ulius reputar.
ualde ingratus ē ꝑtōr: qui non
uult ꝙuti. cum quelib; hora tē
ꝓtus q̄t dñs dār ei plus ual;
q̄t centū marce auri. Quar
to debz cogitare. q̄t male mu
ltj ut res tām ꝑcatōsa ei cōferre
tur ꝙ magnū tempꝰ sibi ꝓpus da
tum in momentiam dei exp̄enderē
Quīto debz cogitare. qualit̄ scie
bat deus eum cē usurū tanto be
neficio. ⁊ in hoc cēlū ē cumul⁹ diu
ne mūe quod lucr deus stuit
eum usurū tanto bñficio pro
magna parte momentanea sua q̄
nō eli musit. ꝑ hoc dare illi.

Nō. Circa sc̄dm bñficium debz homo
cogitare. ꝓmo a quib; uinculis
deus liberauit eum. vt uinculi
ē ꝑtōr obligatus q̄ ꝑnis urrear
iuxt id ꝓuū. v. Iniquitates sue
capiunt in pium ⁊ funib; ꝑcō
rū suoꝝ quisq; stringit. ⁊ sunt
q̄dā fortia uincula ista q̄ nec ⁊
per mortem q̄nq; solui tur. vñ
nō parum debz cē gratus deo q̄
dō. Ab his uinculis liberauit.

Scdō debz cogitare quo ⁊ qn̄ta
ei deus dimisit. pro quolib; mor
tali ei dimisso reus erat mortis
eterne. siquis cēt reus mortis tē
poralis q̄ mōmentanea ē. p dimissio
ne illi⁹ paratus cēt eligere mor
tem sua quid g̃ faciendū ē pro di
missione mortis eterne q̄ ⁊ uni
soli mortali debetur. Aug⁹. cui dr ⁊ dissimilit. cui dēm ⁊ laboal ne moriat̄. ⁊ piger fiat.
tum ē ingratus ne moriat̄ is | lenis
uidz deus ut mentiū uiuam̄ to
bedire neglig m̄. Tcio debz cogi
tare ad quantam digitatē
deus eum elegit q̄n eum uisibilē
uit. elegit cēlū eum ad regnū cēlū
Quarto debz cogitare in quali statu
deus eum elegit. hostis cēlū de
trat ⁊ indignus ⁊ pane quo uesti
tur. ꝑtōr cēlū sc̄dm Aug⁹. in digñ⁹
ē pane quo uestit⁹. Quinto debz
cogitare ꝙ dōs reliquit quibus
tale bñficium nō prestant in mo
mentis suis cos ꝓnie ꝓmi
sit⁹ bñficiū uero conseruans

Nō. ꝓmo attendenda ē difficultas
que apparet sp̄ialit̄ in dñs ꝓpō
nis s. in lua fero q̄ cum cēt mag
ma arbor paradysi ad mortem
nem sū flam̄ superbie cecidit ⁊
in Adam qui cum cēt abs; corrup
tione naturali ꝑ coh̄abitacōm
cēlū uni⁹ mulieris ꝑa
dysum amisit. Io. meritis sem
per q̄ paradysi colonisse posses
sione sua mulier cecidit. si ꝑtus

mulier ecce cum qui erat
in paralytico. nonne miſ. ſi eſus in
pediat qui nō dū in paralyſi
peruenit. Difficultas ſtandi
p̄ vnda. qui cum cēt ſub pal
core tanto ⁊ inter tales frēs cum
occaſione modice ad miſtracōis
cendit ⁊ nō adiecit ut reſurget.
cād debet attendē pugne. ⁊ manuta
tem in q̄ ſum. dya nos in pugna
re nō ceſſat ut ſaltem tedio vin
cat. Murane aliqū cum audiuīt
aliquem tonū cecidiſſe. ſi nō eſt
miſ ſi q̄q; cadat qui ꝓtinue ē
in pugna. immo po. muriū ē ſi
q̄mon cadat. legit in mutal pa
tri q̄ quidam venit ad abbatē
theodor dicens ei. ecce quidam fr̄
reuſus ē ad ſeculum. ꝓpendit ab
bas theodo. inh nō admureris. ſi
adulteris q̄ p̄ualuit quis ebri
gre de manu inimici h. ad mu
tare certo debet attendē q̄m
infirmitatem cante cui in firm
tans ē homo ut ad ſibilū uenti ui
bi deſiderat. Quarto hoſtis pug
nantis poteſtatem cum alte
cia ⁊ delectate. de poteſtate iob
xl. i. ſon ē p̄tas ſup̄ terram que e
ꝓparetur. de aliqua gen̄ in ſer
pus erat callidior cū bis animā
tibi tenere. de crudelitate. nichil ſe
ferusse ſimilat cū animal ſanci
at. Incessāt ſtat. dya ſanguiſ
ſum vii ſanguiſuga vocat. pu-

xxx. ſanguiſuge due ſunt filie
dicentes aff aff. Quinto debet
attendere periculor varietatē
tot enim ſunt pericula q̄ q̄n ali
quis multo cauere ab uno inad
in aliud. vñ ysa. xxiiij. fugit
qui fugit a facie formidinis ca
det in foueam. ⁊ qui ſe explicuit
de fouea tenebit laqueo. formido eſt
p̄n̄ auaritie q̄ homines formi
dare faciat. vnde de auaro legit
Job. xv. ſonus terroris ſemper in
auribus eius ⁊ cum ſit pax. ille ſe
per in ſilua ſuſpicat. fouea ē p̄n̄
luxurie. profunda fouea. meretrix
ut legitur. prou. xxiij. laqueus
uo p̄n̄ ſuperbie. quo volantia
hui mūdi. f. nobiles rapiunt. Sin-
gularia bñficia ſunt que uniqui
q̄ ſingulariter ſunt exhibita pro
quibus ⁊ gr̄e deo agende ſunt. ſe
cundū i. b. p̄us poſitum. diſce ad
ſingula dona. gratias agere.

Tex. parte. De obediencia.

Dicto de ira q̄ ſoli creatori de
betur ⁊ de dulia que deletur ſo
li creature. dē de obediencia que
debetur creatori ⁊ creature. de q̄
modo dicetur. primo ponent. deſcr
ciones eius. ſecō emendationes.
tertio tangetur de his que poſſit
minuere obedientiam. Quarto de
gradibus obedientie. Quinto de
partibus ipſius. Sexto de his que
obedientie adiuuant. Septimo de

errore illoꝝ qui dicunt ſ
ludeo obediendum ē ⁊ non ho
mini ¶ ·i· Obedientia deſcribit·
Obedientia ſic deſcribit· obedi
entia ē uoluntas faciendi p
ceptum ul' mandatum ſuperio
ris ⁊ intelligas mandatū q̄ fit
mediate uꝛ fit p̄ nūciū ul' p̄r
literas· p̄ceptum uero q̄ fit in
mediate· ul' mandatum intelli
gas uoluntatem indicatam que
ē ſi coactione imperij· p̄ceptum
uero q̄ ē imperij coactio· Ite ſic
poteſt deſcribi· obedientia ē ob
temperatio ſcd'm regulā ſacre
ſcripture maioꝝ quibꝫ etiam
debita· ⁊ intelligo ſacram ſcrip
turam large ⁊ prohibitiuas et
monitiuas ⁊ legalibꝫ in quib' agi
de iurisdictione ſuperiꝝ· Item ſic
deſcribit· obediencia ē ſponeanē
um ⁊ rōnale p̄pe uoluntatis ſac
rificiū· ul' ſic· obediencia ē pio ſtu
dio p̄pre uoluntatis abnegatio
⁊ notandū quod p̄pa· uoluntas ac
cipitur dupliciter uno mō dī p̄pa
ꝓ uoluntas q̄ nō ē ꝛco ſubiecta
⁊ ſcd'm hꝝ abnegatio p̄pe uolū
tatis fit· cum uoluntas p̄pa dun
ce uoluntas ſubiacuit· Alio mo
do uō dī p̄pa uoluntas uolun
tas que nō ē ſubiecta homini
⁊ ſcd'm hoc p̄pa uoluntas abne
gatur ineo qui uouo ſe obligāſ
homī· uoluntatem ſuam ſub dit

uoluntate humane ⁊ ſic abnega
tio p̄pe uoluntatis ſpectat' ad
pertinere ad religioſos· Pro ſtudi
o dī ad diam illoꝝ qui uoluntatē
ſuam uoluntati humane ſubdūt
timore ſeruili· ul' proluctu reuo.
⁊ intelligo hic pium ſtudiū uche
mentem aīi applicationē ad alicui
ꝛci ut pium hꝝ dicatur· Aplicare q̄
dā Archeaſebius· ⁊ notandū q̄ aliqu
uſum ē· quod obediencia prout
ē uirtus ſpecialis dicitur reſp
tu eoꝝ que ſunt inducta· ⁊ ad ſ
mandū hoc uſus ē illo uerbo aug
inſi· ceuera religione· P̄cīm eſt
nō ſolum mādū· ſi uerum face·
Inferens ſimili quod opus uir
tutis ē nō ſolū bonum ſi ⁊ p̄cepꝫ
facere· ad quod inducē facere quod
dāns obedientiam ad exercitiū
luur in eo quod ſcd'm ſe erat indif
ferens· ſ· in comeſtione fructus lig
ni ſcientie boni ⁊ mali· ſimiliter ⁊
ſum ē q̄ obediencia· ſcd'm q̄ ē ſpe
cialis uirtus dicitur non reſp
tu cuiuſq· ſuperioris ſi ſolum reſp
tu hominis cui aliquis ſe ſponte ob
ligauit· ⁊ ſubdidit· ſi p̄t aliter di
ci· q̄ ſicut prudencia uirtus ē quo
dam modo generalis· ſ· quo ad dirē
ctionem· dirigit cēa opa uirtutū
certarum ⁊ de iuſticia dicē ē q̄ eſt
generalis quātum ad imperiū im
pare cēa p̄t opera ceterarū uir
tutū ⁊ ſi nō ſufficiat ad exequēd

ea sine ceris uirtutib⁹ sic obedi
entia quodam m generalis est.
mone enim ꝑt ad opera oim
uirtutum. Omne n opus uirtus
uelet ꝓcedt a superiori ul deo
ul homine. vñ si aliquis uelit
exire in opus uirtutis q̄ iussu
ē a superiore. uoluntas ista erit
obediē. Vnde uoluntas faciendi
iussum superioris. q̄ iussum ē
speialis actus ē obedientie ꝛ
no⁹ quo⁹ subdē se alt sit humi
lians obedientie. differunt tñ
hec subiectiones. subdere enī se a
liqui sc̄m reputatiōnem. humi
lians ē. hoc enī ꝑtinet ad electos so
let ee. ut de se sentiant infra q̄
sint. unde dr̄ ubum ggg. Item cum sr̄
bis sit appetitus ꝑtis excellentie
humilitas ē extremi⁹ ꝑtis excellē
tie. unde dr̄ ubum b. in eplis. Ad hu
militatē ꝛ pertinet animos infer
iores tenere. Quos inferi

que subdit in q̄ntum ē agens.
exemplū harum subiectionū in
uenire possum⁹. ut uidet in ep̄o
ꝛ io. cō. uij. subiectione obedientie
e subiecit se iohannes xp̄o q̄nd
consensit ut baptizaret xp̄m. p
ut xp̄s uolebat. unde dicit ibi glo.
uera ē humilitas q̄m nō deserit
tones obedientie. Sic io. xp̄s subdit
se io. subiectione humiliteans. uo
lens a iohe baptizari. superio
ris enī ē baptizare ꝛ inferioris
baptizari. Act. xv. beatus est
dare q̄m accipe. cl. ij. de gñda
Sequit de ip̄a tōe obedientie.
Sdatione obedientie ad q̄m
p̄mo uidē possunt ad monitio
nes que fiunt in sacra scriptu
ra ad obediendum. ro. xiij.
Omis anima potestatib⁹ subli
mioribus subdita sit. cph. vi. fi
li obedite parentib⁹ uris in dño.
col. iij. filij obedite per omia pa
rentib⁹ uris. heb. xiij. filij obe
dite p̄positis uris ꝛ subiacete il
lis. Ipi enī pernigilant qua
si rationē pro animab⁹ uris
reddituri. Sc̄d admonitiōs q̄m no
bis fiunt ꝛ creatura insensibi
lis que obediens ē ul̄r creato
ri suo. Jn ps. p̄ceptum posuit
ꝛ non p̄teribit. ꝛ baruch iij. Stel
le uocate sunt ꝛ dixerunt assu
mus. Item. in ps. Et minuisti
eum paulo minus ab angelis. ꝛ os. viij.

quis ē hic quia q̄uenit ⁊ mare
obediunt ei · Amb⁹ · in exameron
non mediocris pudor ē imperio
dei in sensibilia elementa pare
re ⁊ homīes nō obedire qui
bꝰ sensus ab ip̄o ībuit⁹ ē Auctore · Tertio exempla que in sac⁹
scriptura inueniunt⁹ ⁊ mō ea
specialiꝰ notabilia sunt exem
plum Abrahe ⁊ exemplū xpi
cum homo per inobedientiam
adeo recessisset deus uolens re
formare pp̄m sibi Acceptū sed
p⁹ ysa · eius pp̄m ultum forma
ui multi laudem meam narra
bunt · Abraham ex quo populū sibi
formauit uolunt probare per
obedientiam · ⁊ per illā placuit
ei abraham · triplici Autem p̄
cepto probatur obedientia ei⁹
p̄mū fuit de p̄rie desertōne · ge
nꝰ xp̄i · egredere de terra ⁊c · se
cundum fuit de circumcisione
eiusd · xp̄i · Tertiū de filij īmo
latōne · eiusdem · xp̄i · p̄mo pre
cepto uoluit separare abraham
ab his a quibꝰ ip̄e ortum d̄u
xerat · Vltīo ut ab eo q̄ dixerat
originem Ab ip̄o · secūdo ut pre
cepto uoluit eum separare a
se ipso · quātum ad carnalia de
sideria · Circumcisio enī fit in
carne mouebat ad resectōm
superfluor desideriorꝝ carnaliū io
siebat in membro illo in q̄ max

ime concupiscentia seruebat · ter
tium uero p̄ceptum quod fuit
de immolatione filij attende
possumus · vnū pertinens ad
difficultatem illius operis un⁹
Abraham uoluit obedire deo p̄
cipiendo · p̄mū ē quod abraham
uoluit ad preceptum dīi re ca
re sibi carissima · Sed m ē q ipse
uoluit amicissimū occidi · posset
ee q aliquis ad preceptū dei uel
let filio suo carere ita nūq̄m de
cetero eum uideret · tamē nollet
eum occidi · Secundum ē quod uo
luit eum occidi coram se ipse
met manu p̄pa uoluit hoc fa
cere · multi enī sustinēt q filij
eor occidantur tamē nō possent
aspicere ut p̄pa manu facere ·
Quartum ē quod filius ille erat
unigenit⁹ · non enī habebat aliū
filiū ex libera uxore · Quintum
ē q miraculose habuerat eum
qua ex uxore uetula · scilt · cum
ipe iam eet senex · Sextum ē q⁹
magna promissio abhe facta e-
rat de ip̄o · Septimū ē quod ip̄e so
lacium erat manu sue q nom⁹
ibi cum dr ysaac quod interp̄tat
risus · dixit enī mr sua eo sibi
dabo · risum faciet m̄ deus quicū
q audierit corridebit mihi ·
quod dixisset mr ysaac si a
bham reuertens de ei⁹ immo
one dixisset ei immolaui fi

lāo

lūo

ciuum · Octauū ē quod uolunt
cium nō solū occidi sed ⁊ in cen
dii. vnde dr ibi offer eum i holo
caustum q̄ uice pretatur totū in
censum · noluit ei parcē nec u
no ī mortuo filiū ē qd uolu
it eum ducere p̄ triduū ad locū
īmolationis. filius ē unius Abrahā
statim occidē filiū si per triduum
ducē ad īmolationis locum ut
longi turbine temporis tempta
augerent ⁊ crescentib; curis pa
tris uiscera cruciarent. Decimū
ē quod ī apparebat aliqua p̄
cepti iniquitas. quē u iniquitas in
nocentē occidē dampnum uero
manifestum erat · Undecimū ē q
ī cum Auctoritas p̄cipientis ex
cusat; cum nullus testis assi
uisset nec crederetur ei si oppiisset
dnm sibi hoc p̄cepisse · Duodecimū
ē quia erat totū contrariū · Trede
cimū ē quia nō p̄cesserat in sāc
tis patribus huiusmodi exemplū
Quartodecimū ē q oim ad quoz
notitiam peruenisset imminebat
scandalū · Abraham uero accep
to tam difficili causa · nō sic ex
cusatur cain p̄cepta · nō interroga
uit sicut faciunt quidam inu
tatores diabli quidquid geni iu
betur p̄cepit uobis deus ut nō co
mederetis te · Item nō pro crast
inatur mandatum exequi · sui
li · silui ⁊ minuitur. si aliq̄ horū

fecisset forsitan minus amisisset
quia domi duxisset ei · solebam
quod facere hoc sed ad probandū
tibi ouis · Item attendendū ē quam u
tile sit p̄mptum ee ad obedientiam
Abrahām cum filiū non īmola
uit · ⁊ tam tantum mirum obe
dientia eius huius · geni · xpi · q
nō pepercisti unigenito filio tu
o p̄pter me benedicam tibi ⁊ multiplica
bo semen tuum ⁊ in eo · ⁊ in semine
tuo benedicent omnes gentes q
obedisti uoci mee · homo q̄ p̄mp
tam hic uoluntatem ad obediē
dum deo in omnib; placet deo ·
pro infinitis rebus quas nullus
scitus ē · ggg · Non ē manus ua
cua munē si arcta cordis ple
na fuit bona uoluntate · Item
uolunt deus probare xpm per
obedientiam unus uolebat sibi
formare p̄ximum nouum · xpc non ē
ram sicut abraham sed celum
deseruit · ipe matrē dulcissimā
reliquit qui gladius tristitie rus
erat animam eius · luc · ij · ipe dim
reliquit quia nullam hic uolu
it · of · viij · Volucres foueas habent ⁊ uo
lucres celi nidos · filius autē ho
minis nō hic ubi caput suum re
clinet · ipe formam spūalis cir
cumcisionis docuit qui uoluntatē
patris sui p̄posuit · of · xxvi · Non si
cut ego uolo si sicut tu · of · xuj
Non q ego uolo si q tu uis · ⁊ luc

No

No

xxu· sion mea uolũtas si; tua si
ar ipē mandato patris ṽholo
caustrum se ipm obtulit· of· xiiij
mandatum dctur michi pater
sic facio· Quarto ualere potest
ad ꝯmendacionem obediencie q
legatur de xpō· hebr· v· 7 quidem
cum eēt filius dei discit de
his que passus ē obediencia
discit inq; per experienciam· Jē
discit in cor· per eam que pass
ē incipit· ipē fuit 7 discipul
7 doctor obediencie· si filij dei ob
diencia discat tot labor;
7 angustijs non deb; homi esse
onerosum Addiscere eam 7 inq
me his qui sunt in scol' ipius
s· in claustro· Valde ueeme'r erit
ui' qui diu fuit in scol' his si o
bedience ignarj inuenti fuit
Adam inuent' ē male se ha
buisse in obediencia in qua d'
eum probare uoluit· 7 qm' g'
uem disciplinam dns ei dedit
omnes nouimus· filij aut' is
rl' simili' in obediencia proba
ti sunt 7 durissime flagellan·
cium mea se male habuerint
sic durissime flagellabunt' q'
inobedientes inuenti fuint· In
obediencia hominē de paradi
so ejecit· Ceri· iij· obediencia
eum in paradysum introdu
cit· Luc· viij· eduxit eos foras
in bethaniam 7 eleuans mani

b; suis eis benedixit 7 from est
dium benedicere eis recessit
Ab illis· 7 ferebatur in celū fe
lix quem do' duxit in celestia
am· s· in domū obediencie· spes
re potest· quod sit ascensus in
celum· i· pe i· sperare in eam q
nob' offertur gram 7 reue
lacionem ihu xpi· quasi filio
bedience· Obediencia uoluit
xpē docere 7 in mundum ultro
uenions 7 de mūdo recedens 7
mundo manens· p'mū ostendit
Jo· vi· descendi inq; de celo non
ut faciam uoluntatē meam sed
uoluntatē eius qui misit me·
Sed'm· of· xxvi· sion sicut uolo
si; sicut tu' ciuso· xv· Sicut ms
datum dctur m' pr' sic facio· b·
Meritore fides xpi ne pereret
obediencia perdidit uerum·
in signū quod obediendo man
dato pris sustinebat mortem·
inclinato capite emisit spm·
Tertiū· Jo· ij· Meus inq; cibus
ut faciam uoluntatē eius qui
misit me· eiusd· v· sion quero
uoluntatem meā si; uolūtatē
ei' q' misit me· Obediencia est
ymago celestis homis sicut i
obediencia ē ymago terrestris
homis· i· cor· xv· Sicut porta
uim' ymaginē terreni usq; pe
rem' ymaginem celestis· eph· u
ij· Induite nouū hoiem q' secm

De ihū.

dñi creat⁹ est · i · opere diuino ·
cepus · nō ope humano more
alioꝝ hominū · Quinto ·mens
dabit ē obediencia a filio multa
plia efficiū · sio⁹ ꝙ obediencia de
iseruiū efficiat ꝙ nō modicum ꝙ
ē · gienum seruus regis terreni
di⁹ cē par comitī · qñ tum ē reg⁹
eterni⁹ suum obediencia in hoc
ꝙ efficiat hominem dei seruiū · ef
fiat · ꝛ dñi hoīis dnm · nē ue
nō reputant inobedientes dō⁹
oī suū · ꝛ si ore uocent eū dō⁹ ·
Luē · vi · Quid uocatis me dñe
dñe · ꝛ nō facitis que dico · Ino
bedientes ostendꝫ dñs nō fiuꝭ
se seruos suos cum regnū celo
rum intrabit · sed magna
securitas ē habē dnm oīpotē
tem · Amb⁹ · sed nō ti meo qui
dominū dnm hēō · beatus qui hꝫ
hunc dnm · In ps · beat⁹ pp̄l's cui
ē dō⁹ deus eius · Item beata gens
cui ē dō⁹ deus ei⁹ · Item obediēcia
xp̄i hoiem facit esse · immo
quasi oīm gne accidentiae acci
dentem · eccī · xxiij · Si tu ē seruus
fidelis sit ē quasi aīa tua quasi
frem tuū sic tracta illum · oī · x
i · Quicunq; fecerit uoluntā
tē p̄ris mei q̄ in celis ē · ipe me⁹
frat⁹ · ꝛ soror · ꝛ mat⁹ ē · Simile · oī
ui · Item obediencia dnō p̄stat
obsequiū acceptissimū · i · ꝛ · xv ·
sunꝫ multe dñs holocausta · ꝛ
uictimas · ꝛ nō p⁹ uo obediat⁹
uoci dñi · Multo melior ē obedi
encia qñ stultoꝝ uictime · licet
deus nos nō exaudiat qñq; ad
uoluntatē uo exaudiat nos ad
uoluntatem · eo quod ipe sit quod
nob' expediat · sed uero ꝫ nesci
m⁹ · ipe tamē multo uo seruiam⁹
ei ad eius uoluntatē · ñ ad nos
tram uoluntatem · cum ipe uoꝝ
niꝝ non egeat · ꝛ ē uolūtas e⁹
semper recta sit · eccī · xxxv · Sa
luatare sacrificiū ē attende mā
dans · deut⁹ · que p̄cepio ē ꝫ tu
facias · non addas quicqm nec
minues · Item obediencia ihū
mine hūanitatem deo qi creatur
excellendo a corde hoīis sensū
p̄p̄um · ꝛ p̄p̄am uoluntatem ·
Vnde dñs in domo symonis
discumbit · luē · vi · Si nō in do
mo symonis cyrenei crucem
dñi ferr⁹ in angaria · ubi unc
tio deest sp̄i sancti · ꝛ ideo mur
mur⁹ ē ibi · eccē · xxxvij · p̄cepit
a farii quasi rota carri · rota
carri si uncta fuit murmurat
Bethanie · quod interpretat⁹ do
mus obedie xp̄s in ungit⁹ · Io · xij ·
ipe illos diligit qui ibi hērat
Io · xi · Diligebat xp̄s ihc mar

tham ⁊ sororem eius ⁊ lazaꝝ
rum. cum de cẽ ei hospitium
uenit bethaniam ubi ibi hos
pitaret. ⁊ xi. circumspectis
omib; cum iam uespera eet
hora exiit in bethaniam cum
xii. glosa ut quod mane nõ
inueniebat in agro paruulo
apud lazarum ⁊ sorores ei⁹ hic
hospitium. cũ cum ĩ hospitio
uel uirginalis filius dei recep
tus ẽ. cum maria ũbo angeli
obediuit. luc. i. fiat mihi quẽ
ad͡m uerbum tuũ ⁊ rem obedie
ẽa hominẽ super se leuat. nec
ti. ij. Leuamus se super se. nisi
corpus eet sociatum spũi uo
sensui eius ⁊ in perio regeret
non ascenderet ad h uoremu
nacõnem etiam meret. sicut
eũ simplex per obediẽciam
ascendit ad sapiam ⁊ mores
maiores aquib; regit. immo
quodam-mo ad dm ascendit
dũ se ipm exuit ⁊ dm quoda-
modo induit. Gal. ii. Viuo e
go iam nõ ego uiuit uero ĩme
xpc sic quodam modo deifica
t homo sed͡m ꝑ. Ego dixi dij
estis ⁊ nõ solum deificat quo
ad sensum ⁊ uoluntatẽ dei q
assumit sz quodam͡ ad poteſta
tem sanct eũ diuina ⁊ mira
ut pz in petro qui obediens x̃o
uolente ambulauit sup aqs

ofi. xviij. ⁊ ggg. refert in dyal' q
cum placid͡ puer in flumine
p͡uas suũ dimissus eet cũ uel
let aqm hausire beatus bene
dictus in cella existens ⁊ h; mil'
ligens dixit mauro. frat mau
re curre qz puer ille in lacum
cecidit ⁊ cum iam longe unda
trahit. maur͡ autẽ existimãs
se curre supficiem cucurrit sup
aqm ⁊ eductum per capillum
extraxit. qui postea maur͡ aut
bauit h sanctitatis bñdicti. sicq
ẽ bñdictus attribuit h bono obe
die. Obediencia ponit hominẽ i
excellentissimo statu ⁊ in psen
ti ⁊ in futuro ꝑmũ ostendit.
deut. xxviij. Si audieris uocẽ
domi dei tui faciet te dñs exel
siorem cunctis gentib; ⁊ cõm
odem etiam ꝑmittit. sicut
eũ simplex per obediẽciam
ascendit ad sapiam ⁊ mores
maiores aquib; regit. immo
quodam-mo ad dm ascendit
dũ se ipm exuit ⁊ dm quoda-
modo induit. Gal. ii. Viuo e
go iam nõ ego uiuit uero ĩme
xpc sic quodam modo deifica
t homo sed͡m ꝑ. Ego dixi dij
estis ⁊ nõ solum deificat quo
ad sensum ⁊ uoluntatẽ dei q
assumit sz quodam͡ ad poteſta
tem sanct eũ diuina ⁊ mira
ut pz in petro qui obediens x̃o
uolente ambulauit sup aqs

ostensum ẽ cuidam frem in ex
tasi ꝓsito qui uidit. viij. ordi
nes añ dm. ꝑm͡ erat hominũ
infirmancia ⁊ gratias deo age
ciũm. Sed͡s coꝛ qui fuerant ho
pitales. tercius coꝛ qui solitudi
nem sectant͡ ⁊ non uident ho
mines. Quartus coꝛ ẽ qui ꝑ
dm ⁊ obediẽciam sollicite sũ
subiecti pamb; erat autẽ hic
ordo superior illis trib; ⁊ maio
rem gl'am de ceris hẽbat unus
torque aurea ⁊ cum quereret
senex quare h eet sensum ẽa.
qm omis aly hnt aliqm regem

No. 5

Ad mplendū ꝓpās uolūtates
qm̄us uolonis operib⁹ ḹ autem
oīs uoluntates suas relinq̄s
totus pendet uoluntate pīs in
tentas. mito qui hic nullam hꝫ
requiem in futuro sūmā hēbit
Phil' iij. Ūr de xp̄o factus obediēs
usq; ad mortem &c. ꝓp q̄ deꝰ exaltā
uit illū &dedit illi nom̄ quod est
sup omne nom̄. Item obediencia
glificat. ysa. lvij. Si glificaueris eum dum nō facis uias tu
as & non inuenit uoluntas tu
a ut loquaris sermonē. nunc de
lebab sup dnō. Si ustollam te su
per altitudinem terre &c. Mul
tum glificat deum uē obediens
qui facit bñplacitum dei cum de
us etiam ḥ mandat ei per uilē
psonam & tanto maior ē deꝰ glo
ria quanto psona uilior. Ideo uē
obediens adeo glificat. i. q. x. De
mē hoīm honorabit. ḥ quod ti
met dñm. Demē autē ḥ ex honora
bit qđ pcepit mandatum dñi.
Item obediencia quod uult adeo
imperat. bb. si obedientes fui
mus ꝓpositis nr̄is obediēt deus
oracionib⁹ nr̄is. Aug⁹. Inli. de op
re monachor. ciuius ex auctoritate una
obediencia oratio q̄m decem mul
a redemptoris. i. jo. iij. Si cor nos
trū nō reprehenderit nos fiduciam
habem⁹ ad dm q quicq̄ petierim⁹
ab eo accipiem⁹ q mandata ei

custodimus & ꝓt. i. heb. v. ex
auditꝰ ē pro sua reuerencia subdi
tus tanqm̄ causa illius exaudi
cōnis & quidem cum ēet filius
dei didicit ex his que passus ē
obedienciam. Obediencia ē illa
que dicit illi canticor. dilectꝰ
meus mi & ego illi. deus enī fa
cit ac si ēet totaliter inobediens
A q obediencia ē totaliter cum ip
so. Ve obedientes dnō i. ro. xv
ij. Item omo nī sibi uult Item o
bedientia periculoso mari huius
mūdi liberat obediens naue p
ficit mare hui⁹ mūdi. Sap. xiij.
Exiguo ligno euadunt homīes
animas suas & transeuntes ma
re ꝓtegē liberati sunt. Exigu
um liguū ē humil' obediencia
Obediencia ē q̄si nauis in stro
mis. Prou. ultimo qui in na
ui ē & queritens & comedens &
bibens procellis quas alieno
motu mouet sic obediens qui
in religione ē. & quęstendo. co
medendo bibendo metitur Item
obediencia hominem diuitē nī
murum cum de suo nichil ex
pendat q̄ nichil suū reputat
& tam in cunctis q̄ agit mito
remuneracōnem exspectat. Fi
re filie congregauerunt diuitias
plures. Obediencia uero
sup gressa ē uniuersas. Quis est
qui q̄m nō faciat multa spera

lic pro se dequib; non exspectat
remuneracõm nisi qui sub o
bedientia uiuit. Item obediens
a quasi equus in paradysum
uadit alieno sensu et aliene
uoluntati qui pedib; inutendo
alienis. ideo uelocius uadit q
a pedes quib; innitat uelociores
sunt pris. Multi in religione
ualde surgunt mane et frequẽ
ter iciunant qui cẽt in silo mul
us secum agent. p̃ candẽ eam
obedientia nõ maculatur. pul
ly. huc eius huc pulchre. p̃ eam
dem et eam nõ lesit. Si quid
eni culpe ul periculi ẽ in eo
q ei iniungit superiorus ẽ q
portat. cui sensui et uolũtati ip
se innitit nisi manifestũ pecca
tum sit id quod ei iubetur. de e
a iubetur iam ẽ id. ps. Inimam
bi; portabunt te ne unqm offen
das ad lapidem pedem tuum. Ire
obedientia hominẽ expedit et
exonerantem reddit cum obe
diens a se ipo alleuiad sit. Alu
eni in humbis sollicitudo pro ip
so et temporalib; et spualiter id
est non solum p̃ curre si; et uolã
re. Si eam obedientia habeat
duas alas sibi iunctas s uolũ
tariam paupertatem et casti
tatem. Apẽ. xij. dicte sunt mu
lieri due ale magne ut uola
ret in desertum. b magna pen

na pauperras qua eam celo uo
latur ad celum. Iam in alis ut
rumb; que sequit promissio fu
turo tempore iudicatur p Aup
tam uero non tam murmur q
datur. Castitas et magna pẽa
ẽ que hominem expedit ab illa
delectatione qua difficillimũ est
hominem bñ uti et fortissima oc
casione peccandi. s. Amuliere pg
dya adam deiecit. Gen. iij. et qui
iob reliquit ut per eam eum de
iceret. Iob. ij. dixit illi uxor sua. ad
huc tu permanes in simplicitate
tua. Item obedientia facit hoi
nẽ triumphare. prou. xxj. uel
tis mendax peribit. Vir obediẽs
loquet uictoriam. celtis mendax
ẽ qui profestius ẽ obedientiam
et eam ñ seruat qui in psenti
perit dum intellio spũali sicut
bi et in futuro penibit. eternali
ẽ damnabit. Exemplũ habemus
de hoc in pplõ iudaico qui pmi
sit se seruaturũ legem. exo. xix.
Omnia que locut ẽ do faciem.
Item. Josue. i. omnia que pcepit
ti nobis faciemus. cum uo mi
gredieb̃atur legem iuncebat
Josue. vij. Anathema in medio
tui istri est non poteris stare coram
hostib; tuis. Sic. ada fatis
obediens suo superiori. huic re
pugnans sibi ipsi. Gen. iij.
Qui comedit et apti sunt oculi ei

xxiij

Augus. Anima rōnalis motus ꝺcꝭ
nales in carne sua ercubuit ⁊ sub
duc. Mor ille de trāsgressione ueni
ebat ⁊ uꝫ ſc ri legitur de Salomo
ne Fert Salomon q̄ nō placuerat
coram dnō ⁊ subdit ⁊ sustinuit
dīs ad uersarium Salomoni. sic
accidit ei qui in religione ē quo
tidiana ñ seruat ei cui pro
misit quod dīs ꝓmittō cum in
pugnari ⁊ uincā ⁊ sic petit qui ꝓ
priam uoluntatem in religione
uult sequi tanqm filius pertina
cie Vere filius pertinacie est
qui uolūtarie laqueum s' inci
dit quo periturꝰ erat ꝓuerb. vi.
illaqueat es ubis ozias tu. Vē fi
lius pertinacie qui de loco salu
tis fecit s' locum dampnacōis ⁊
cum eēt liberatus de mari huꝰ
mundi ⁊ iam ingressus nauem
religionis ibi ⁊ ꝓdicitur. Act.
xxviij. Vnꝰ homicida ē hic cum
euasit de mari ultio diuina nō
permittit cum uiuē. Ijur obedi
ens ꝓt loqui uictoriam quia hꝫ
nobilissimū genus triumphi fiat
Antiqui prēs hīta uictoria sole
bant cantare canticū laudis ⁊
grāz actiones Nobilissimū genꝰ
triumphi ē septimum uince quod
facit uir obediens vñ sc̄ v̄ me
lior ē obediencia ⁊c. dc̄ glo. ggg.
vir obediens loquit uictorias
Dum enī Aliene uoca subtrim

uos metipsos interdū ꝓnim
ꝓ. xvi. Melior ē qui dominat
ur suo expugnatore urbium
Multi urbes ⁊ regna s' subiu
gauit qui tam ad hunc trium
phum nobilem nō peruenit.
hic triumphꝰ ꝓpius ē hominis. vī
cit leo ul' aliud aīal certā aīal
a. si se ipm uincē non pōt. Se
n. qui se ipm uincit ꝓ tra oīa
fortis ē. Obediens deo subiectus
ē ⁊ ideo mīco certā ei sunt subiect
a ⁊ nō ei repugnant. Deus inꝰ
obediente pugnat. Ideo nō ē mi
rum si ipe triumphat. Iuc. xvi.
Si imperpetuꝰ meis Ambulauerit
is ⁊c. persequimī inimicos uos
tros ⁊ comprehendet eos. Iē
obediencia Animā ornat. vñ
in auris ē Aurea qm celestis
sponsus dat Anime ꝓu. xxv.
In Auris Aurea ⁊ margarita
fulgens qui arguit sapientē
⁊ Aurem obedientē Margari
ta fulgens in Auri Aurea decen
ter iungitur ⁊ dēc. mīcem illiꝰ
nans Auri obediens uocatur ꝓpo
nit. Dat retrorsū in Aures Aure
as Gñ. xxxv. ⁊ Amici iob dat
ei in aurem ⁊ docet Iob ubi. Iē
obediencia hominē locupletat
Lcē. xj. Qui obedit pīi refuge
tabit matrem. Hominē glori
ar. Lo. ubi. Vera obediencia
in hominē locum diuulgata est.

Item aiam castificat alibidiē
ppte uoluntatis · i · pe · i · aias
uestras castificantes in obediē
cia caritatis · Item obedientia
seruat aiam · prou · xix · Qui
custodit mandatum custodit
aiam obedientem mitto custo
dit deus tanqm suū · prou · xx
pe · Verbum custodiens filius ex
tra pditionē erit · ecc · vij ·
Qui custodit preceptum nō
experietur quicqm mali · In
uitis pr̄is quidam seni cum
de esset necia uxe p̄cepit disci
pulo suo ut iret inuitū admi
nistrum qui solebat ei necia
de ferre · ille licet timet ne p̄
scandalum ram̄ dixit se iturū
p̄ bonum obedie · cui senex ua
de fide indubitanter deus proteget te
ab omī temptatione · cum autē
uenissi fr̄ ad ostiū ministeris se
ris aperto ostio inuicem fili
am mūstri solam · que amplex
ata eum · cepit eum allicere ad
amicitiā nonē carnis amplexās
eum · tum urgent eum togi
tationes · clamauit ad dnm di
cens · p̄ orationē eius qui me mi
sit salua me ex hac hora · sta
tim inuenit se iuxta monasteri
um suum · reuersus est ad pa
trem sm̄ manula · Item · obedi
ti obediunt omia · creatore · a
creature · decreatore heret Jo ·

Non fuit postea tam longa ob
dientia dnō uel ab hoīb; decreta
ruris uero multa habes exem
pla · Juuenis prīm quidam de sene
oribz misit discipulū suū ad hau
riendam aquā · erat puteus re
motus · Accessit · discipul' uero obliu
scens uenit ad puteū p̄pīquū
gritudinē uite nō audens reuer
ti pro fune ne forte contristaret sen
ex se prostrauit se in oratione ·
surgens de oratione clamauit · o
putee · putee · misit me seruus x̄pi albas me ut hauriam aq̄
· statim ascendit aqua ad os pu
tei · et impleuit frat' lagenam
glificans pronunciam saluato
ris aqua autē puteī recessit ad
locum suū · Item unus prīm ab
bas paulus p̄cepit discipulo su
o iohi ut afferret ei finū lou
qui erat ei necessarius ad uten
silia · At ille ait in loco ubi fim'
e hītat lecna · cui abbas si uene
rit super te alligacam · et duces
eam tecum · Juit iohs · et inue
nit lecnam utrienter sr̄ cum q
uoluit eam tenē si ipā affugit
Johannes uero sequebat eam
dicens · abbas meus p̄cepit ut
alligatam ducam te ad eum
· statim bestia subsistit · et tenēs
eam retinebat · Ad monasteriū
q cum audisset abbas ne forte
discipulus inde extolleret' du

ra. Sicut tu insensibilis es ita
insensibilem testiam adduxisti
solue et dimitte eam ut pergat
ad locum suū. Item obediencia
hominū pacem dat. prou. xvij.
Qui timet p̄ceptū in pace ui
vit. Et matth. xviij. Siluit ter
ra in
ad omīb; diebꝫ symonis. siluit
id ē quieuit ul' pacem huīc vsq;
xl. viij. Venam attendisses ad mā
data mea fuisset qſi flumē pax tu
a. Item obediencia hominē bñ
dicit facit. deutro. xi. Ppono uob
bñdictionem si obedieritis man
datis dñi. Lucē. xxviij. Venie
ent super te omnes benedictio
nes iste et ap̄hendent te si tamē
p̄cepta eius audieris beneficit
tu in ciuitate te. Item facit ho
minē beatū. ois. xv. Beat es sy
mō te. prou. xxix. Qui custodit
legem beatus ē. Obediencia imp̄
sonū hominē dignū p̄ placidue fa
cit. Vñ symonē p̄ferit dominꝰ ce
teris aplis. ois. xvi. Matth. xij. Sy
mon fr̄ uī sto q; uir. Siluit ē ip
sum audire semper et ip̄e nobis
erit p̄. In uita beati subditi dic
it. p̄ ce. nō audeat qui sub ee nō
dicitur nec obediam a subiectis
implorer qui eam p̄latis exhi
bere nō nouit. Obediencia et ad
regnū introducit. ois. xviij. Si
us ad uitam ingredi serua
mandata. Inobediencia clauē

paradysi amisit. sed obediencia
eam recuperauit. Vñ symoni
petro dicit. ois. xvi. tibi dabo
claues regni celoꝝ. Obediencia vita
hominis felicitat. estimat. Job
xxxvi. Si audierint et obser
uauerint. complebunt dies suos i
bono. et annos suos in gl'a si au
tem nō audierint transibunt per
gladium. Certo ualeat posse
ad emendacionē obediencie u
ba sc̄a que uidet ostendē pre
minenciam h̄ uirtutis ad alt
as uirtutes. Symonē p̄ferit
do ceteris aplis. ois. xvi. tibi dabo
claues regni celoꝝ. et obedien
cia sed'm uba sanctoꝝ p̄minet
uicet ceteris uirtutib; ggs. In mo
ralib; Sola obediencia uirtus
ē q̄ ceteras uirtutes mīa in-seris
inserens q; custodit. Solent in se
ri arboꝝ agresti duo ramu
culi alius nobilis/ de inde arbor
que p̄us erat agrestis produc
flores. fructus et folia sed'm na
turam arboris nobilis. Aq; ra
muncul' sunt assumpti. Sic o
bediencia alienū sensū et alie
nam uoluntatē assumit. et
di eius qui p̄mittit obediam
insere. et iam cor illud sed'm
sensum et uoluntatē sui supio
ris operat. Item d. ggs. quod o
bedia ñ eam ē uirtus qm̄ mīe u
tutum q; ideo p̄t intelligi ee dic

tum · quia obediencia produ
cere pōt motus omnīū ūtutū
omnes eni pōsiunt ubi ⁊ si
aliquis produceat mot illos
quia uullus ē obediencie simr
Item sr v. gen ui. ligniq; sci
entie bon ⁊ mali dicit glo. Au
g. obediencia sola uilissima est
uirtus/creature rōnali sub de
i potestate degenti · quod potest
intelligi dupliciter primo quia obedi
entia perficit hominem exp
te illa qua hō p̄paratōnē ad de
um · sub quo ē ⁊ respectu act
qui ē nobilissim ⁊ amq; finis
hominis · finis eni oprim ē in
unoquoq; hic actus ē obseruā
tio mandati diuini · ecce · ubi
deum time ⁊ mandata eius
obserua hoc ē omnis homo. Ecc. xij
nuit · Aug. · in hoc quod pr
sumit illud · obediencia
sola ē uilissima uirtus sub de
rōnali creature sub dei pote
state degenti sed p̄t intelli
gi hoc dupl̄ primum ad qd
multum ualet obediencia · vñ
sr d. ben y · liguisq; scie dicit
Aug. · oportebat ut homo sub
duo ponatur Ab aliquo prohi
beretur ut cet ei ūtus meritū
obediencia · dum aliquis intēn
dit facē uoluntatem p̄am
nō uidet mereri nisi apud se
meritum · Ab illo enī meretur

spectatur eius seruus uel cui uolū
tas fit non metitur · Apud aliū q
uult facē p̄am uoluntatem qd
ē obediē · C. sola ē obediencia que
minimum fidei possidet · Tertio p̄per
maiorem difficultatē · Virtus enī
ē ex difficile · Iuxta sapientē ⁊ no
minimus Anī uidet ee dēm · Dissi
milimū autē uidetur ee agere ⁊
se · quod facit obediens q sēat
nom obediencie · Obedire enī ex
tra audire · Audire · s. p̄m
sensum ⁊ p̄am uoluntatē · ggī
sr p̄mū · ps. xv · melior ē obedie
cia qui uictime · q. per uictimas
aliena caro · per obediencia mū
do caro p̄pa macta · obediencia ē
qd quoddam martiriū · ggī · tā
to deū quisq; ritius placat quā
to repulsa arbitrii sui superbia gla
dio p̄cepti se īmolat · Obediens
quasi p̄pium caput s. amputat
pro xp̄o ⁊ caput sibi xp̄m assu
mit uel eum qui in loco eius ē
qui martirium p xp̄o sustinet ·
vnam uoluntatem sibi ampu
tat s. uoluntatem uiuendi · sed
iste omnē uoluntatē · Obediēcia
maxime · uoluntati p̄pe derogat
⁊ ideo ūtutū maxime additur · sa
piens · h solum ūtutū additur q
p̄pe uoluntati detrahit · Poe
ta · ē ūtus placitis abstinuisse
bonis ¶ Sequit de hijs q̄ p̄sunt uuare obediam ·

.iij. De hijs q̄ iuuāt obediam ·

de ista.

quod quung sunt que ualere
possunt ad hoc q aliquis trac
tabil' uel flexibilis & similia pp
ter a que dra sunt A manda ē obe
dientia a flexibi tang mat eoz
i pe i. Spetate meam q nob' off
tur gratuam introducta ōnem i
xpi quasi alij obedientiae hijs p
sunt ualē ad hoc quod eor alicui
sit magis obediens · p mū ē exili
tas ut pr murgia que pp exilii
tatem flexibilis ē & ferrum si sit
exile ul' tenue flecti pōt. sic exili
tas humiliatis ualet ad obedi
entiam. Vñ ramo magnus pa
triarcha · humiliatē ponit matrē
obedientie. Aug · phyl' ij · loqns
de obedientia x p mittit de eius
humiliate · humiliauit in quit
semetipm factus obediens & c. Au
g · xuij · li · de ci · dei · obedientia in
humilitate ē non pōt cum humi
litas sit sensus pprie na cuiusq
tas · humil' hō ubi sensū alie
num recipiat qui ualuus a suo
& qui sensū alienū recipit nisi
sit aperte malus recipit alie
nam uoluntatem · & sic fit obe
diens · superbus pius exibit de se
su suo quam recipiat sensum
alienū ul' alienam uoluntatē
& fiat uere obediens · prou · xx
vi. Vidisti hominē sapientē s
uideri magis spem illo hebet
sapiens · Cui inquo nimis est

de stulto qui perdit est. facili sal
tu addit qm subtrahat.
sic qui ad religionē uenit si
sal pri sensus nimis humāe
ineo. nō ē apte religioni. facili
homo simplex religiosus ef
ficitur quam xpē · b · ad frēs
de monte dei. Superbia qnq uis
uis prudens sibi uideat dimit
tenda ē sibi & abienda. Si enī
admittit superbia ma die qua in
cipit histare incipit leges da
re. summū uel stulte discē nō p
quas uiuent · ecc · xix · stultior
ē qui minuit sapientia & in
diget sensu & timore dei qm
qui hūdat sensu & transgredi
tur altissimu. Timor qui est
mat & pericula que nō sūt &
de casus suos structarur uiuen
se sensu intelligere & sic timor
humiliatem introducat. hu
militas uidens sensū suū sibi
nō sufficē. Alieno sensu acqui
escat & sic multe hrē ducem illū
qui in tot foueas ppitauit
eum · s · sensum pprium. Sed m
ē assuefō uñ equus assuescat
cum uoluaonibus ut facilius
ad uoluntatem sessoris flecti
possit · prou · xxv · Equus par
ad diem belli dns autem sal
tem habet. equus ē religiosus
cui frenū obedie in posituū est
Zach · x · ponit eos equū glorie

mãda / ta

in bello · Operat' deus in uno re
gio so glorioſa z ideo equus
glorie poteſt dici · hic equus per
aſſuefactõm parand' ẽ ad obedi
entiam ut nunc ad dexteram
p̃ſperitatis nũc ad ſiniſtram ad
uerſitatis uerſ' t' · Aliq' in die bel
li ſuccumbi qñ ſ' aliquid gra
ue ei in-ingetur · religioſus q̃
in ſua uoluntate nititur deſtru
itur · In uit' p̃m beat' Anton'
p̃cepit paulo ſimplici heremi
te ſuere z deſuere · ueſtimẽta
texere z frangẽ ſpurcicias ſic
uolebat uoluntatem ei' flexi
bilem z obedientẽ efficere · Ter
cio ẽ ignis ut p; incera que ca
lefacta de facili flectio' z ĩme
diis q̃ ad ignem liq̃e fiunt
z ſic de facili formam rei cui in
fundunt' accipiunt · Sic ualẽ
poteſt addi quod co' pro
bedientiam magis flexibile fiat
igne diuini Amoris · ſ' ſi oſten
dat' qualiter deus dilexit nos
luc' xii · hũ de hoc igne · Ignẽ ue
ni mittere in terram · z quid uolo
niſi ut accendat' frequenter cogi
tand' cet' Amor ille ex quo alter
ſim' obedire uoluit pro nobis
uſq; ad mortẽ crucis ut confun
demur male obedientes cẽ adie
cta que nob' expte in uĩgilẽ ·
Quartum ẽ ſeparatio rei ab
Aliquo motus flexibili cui adhe

bat ut pateat in eo ad hẽnti
ligno quod flecti nõ pot' n aliena
ſep' ret' · ſic experiret ei qui per
fect' obedire uelit quod uoluntat'
ſuam ab oĩ temporali ſeparat
z eam recolligeret · ut hiet eam
paratam q̃ mandatum ſuper
ius ueniret · Ips' parat' ſum
z nõ turbat' ſum · Item · Parã
cor meũ parat' cor meũ · b' pa
tum ad ſublimia paratũ alqui
ũſa · quecumq; p̃ceperis · Aug' o
bediens mandatũ in peracutum
ſi; parat aures auditui · linguam
uoci · manũ operi · pedes itui · z ſe
totum int' ſe colligit ut manda
tum p̃ragat in-pannis · Quum
ẽ alicui' liquoris ãmixto ut pl'
is thura ungitur ut ſic tracta
bilior z tẽre dure aqua miſcet'
Semper unctio grẽ nectit z ut ma
gis obediens fiat · ideo qui in
religione ẽ frequent' monẽdo eo
ſupplicare deb; ut gr̃am obedien
di ſibi ꝛ̃uat z plato bñplanit
ſuum deo in ſpirat · Aug' ꝛ̃ li' ſẽ
tiarum · Ad ãm
tes da q' iubes · z iube quod uis · A ſimili deb' reli
gioſus dicere deo · obediẽtiã iu
bes da q' iubes · z iube quod uis p̃
z ualẽ Ad obediẽtiam modica
impetrauit / remiſſi' imperanti
melius pare' · ggr̃ · Qui Ab uno
quoq; / ſubiectos uetat · nec̃ eſt
ut multa accedat · ne obediens

/ bono

Sen'

mens fundit⁹ increat· si alonis
omib; repulsa reuinat· Vnde do⁹
Ade unicam arborem prohibu
it· oim⁹ alias poss̄it· gen⁹ hum⁹
y· popul⁹ nobediens factus fuit
pp̄ graue imperiū robOam· nij· de gd̄
Sequit⁹ de gratiis buf obedīe·
obedientie ⁊ no⁹ q· b· vij· g̃
dus obedientie tangit quez p̄
mus ē· libenter obedire· quē gra
dū ut ip̄e aut non pōt ascendere
qui uoluntatem p̄cipientis su
am nō fecerit· libenter obediebat
qui dicebat· meus cib; ē ut fac
am uolūtatē eius qui misit me
Jo· uj· Aug⁹· ē· li· confessionū· Opt
m⁹ minist⁹ tuus ē qui nō mag̃
meretur hoc ate audire q̄ ip̄e
uoluit si p̄ceptus hoc uelle q̄ ip
se ate audierit· b· quisquis oc
culte ⁊ sacrilegit ut quod mult
ip̄e hoc ei p̄ceptis inuingat· ip̄e
se seruat· si forte sibi quasi de obe
dientia blandiat· semp cū inci
te ipse p̄cauo· si magis ei p̄ceptis
obedit· p̄aratum ad dn̄i uolun
tatem se ostendit· paulus dicēs·
Actū· v· Dñe quid me uis face
b· in sermonib; n̄ dubiū q̄n am
pliorem gr̄am mereatur qui pa
ratū se cebrib; ante mandāt̄
q· ꝙ obedire satagit· p̄
mandatū requirit dn̄s oblati
ones uolūtarias· Exo· xxxi· Iste
ē sermo quē p̄cepit dn̄s· omis

uoluntarius ⁊ prono animo
offerat p̄micias dnō· dī· uolū
tarie sacrificabo t̄· coacta ser
uitia nō placent deo· si quidā
sunt similes rusticis qui
dn̄is suis nullum seruici
um uolūt facere nisi coactum·
⁊ notandū q· libent⁹ obedire p̄
cepue laudabile ē cum gr̄ua ī
iungunt⁹ vii· sr̄· i· ps· xv· me
lior ē obedientia ⁊c· dicit glo⁹
G⁹· Secundum quod obedientia
A Aliqū si de suo aliquid hab;
nulla ē· Aliqū minima ē· si su
um aliquid nō h̄t· Cum; enim
locus superior imperat⁹ obedi
entie uirtutem sibi euacuat qui
ad h⁹ ꝙ̄po desiderio anhelat·
tium uero prob⁹ contumelie im
pan⁹ nisi h; ex semetipō aīm⁹
Appetat· obedientia s̄ minuit
minuit· qui ad hanc inuit⁹ des
cendit· Hinc moyses p̄cipiū
p̄ humilit⁹ recusat· paulus
Auct⁹ audact⁹ dicit· Ego nō solū
ligari uerūm ⁊ mori para
tus sum ⁊ no⁹ quod obedien
tia in difficilioribus gratior ē· in
obedientia grauior· ⁊ inobedien
tia uero in facilioribus multō dis
plicet deo· b· de p̄cepto ⁊ dispē
satione· Inobediendi rōne hec
gnālis regula teneat⁹· ut ī dif
ficilioribus quibuscumq; agendis
obedito gratior· qm⁹ p̄uaricata

grauior inducet 7 in facilioub
mun; onosi s· tempr dAmp
nabilior· qm actus laudabilior
estimetur· Aug· xiiij· li· de ciui
tate dei· Inparadyso tanto ma
ior inobediencia fuit quanto
id quod pceptū e nulli difficil
tatis fuit· Vbi magna e inobe
dientie pena ꝓposita· 7 res acta
tore facilis inpe tacta· q; na
tans explicet quātum malum
sit non obedire in re facili cui
ꝯ potestatis imperio 7 tanto
triente supplicio· ¶ Sed; go
e obtemperare simplicē· stul
tos enim uidem sēm ubū· b·
post pcipientis imperium mi
tas facere questiones 7 sepi
ū germinare· Vñ hoc uenit·
quis hoc inuenit ꝙ silui· Inde
murmuratio· excusatio· sil'a
tio impossibilitatis· Adiuocati
o Amicoz· ps· In auri
obediuit michi· ut ostenderet
uno eodemq; momento pces
sisse 7 impatus impium et
obsequium obsequentis· Ad
simplicitatem obedie pmer
nō iudicare quid· ul' quare s
pcipiatur· b· inli· de ꝙsideratā
one· omnib; nob' inꝙusionis
initio nulla magis nob' unus
e necia· qm simplicitas huil'
7 figuras uecunda· b· ad frēs de
monte dei pfectā obedientia

maxime, maxime e indiscre
ta· hoc e non discernere quid
ul' quare pcipiat' sed ad hoc tā
tum niti ut addict' 7 humilis fi
at q; amaioze pcepti· Idē loquis
de nouicio· stultus fiat
ut sic sapiens 7 h' omnis eius
sit discretio· h' omis eius sapiā
tie in hac parte nulla est Item.
inferi nonnūq; rara alis meris
discretio· ideo discretionis locum
frēs inuob' supplear ut obedi
entie ut nichil plus· nichil mi;
nichil aliq; qm impatum sit fa
ciatis· Deut· xij· Que pcipio tibi
h' tm facias ne addas quicq; ꝺ
minuas· cum ulius cesar inpe
domandis hostib; v· Amoz spi
tium sibi ꝑ missum petiuit
ser· licet gloriose tumphasset ho
nor tam debitus denegatus est
nec urbem ingredi permissus·
co q; ult' timinū sibi ꝑfectum
moram intulisset· deut· xij· sol
faciens ibi quod nos hic facim;
hodie· singuli q; s' rectum uide
b' super cantica· Qui uix ai
am semel nob' tredidistis qd
curstus de nob' uos intromittimus·
perfecte obediens debz se hec ut dd
Iumentū factus sum apud te· Ide
deduxisti sicut oues plm tuum·
7 ite· Qui deductus uelud ouis
ioseph· Simplicitatem obedie
tul'tum Amabant Annq; pres

/audire

De ira.

in discipulis suis ideo in principio non precipiebant eis recta. Vñ i iii cs. prim. dicit quia alibi abbi pas tou. patres seniores nō loquunt ab inicio fili recta. si magis dispo ta. si viderint quia eaque tota, sunt faciunt tam ei nō loquunt nisi q̄ expedit. Agnoscentes qm̄ no mūbi obedientes sunt. debent in fidos audire mandata supe riora quasi adeo di cer cetur. oi. x. qui vos audit me audit. Vnde sicut non discedent. si alicui ad eis pape nr. si humiliter id im plerent. sic nec debent discepta re de mandatis plan. b. non re mouear magister imperitus. in distincta potestas. sed memento q. non ē potestas nisi a deo. z qui po testati resistit. dei ordinacioni re sistit. Col. iij. Scriu obedite per oi Adnis. z c. z subditur quodcum q. facias ex animo operamini si cut dño. z nō hominibi. Tertius gradus ē hylarit obedire. hy larem enim datorem diligit deus. ij. cor. ix. Secm̄ dñm. b. Sereni tas in multa. dulcedo in sermoni bi multum colorant obedientiā obsequentes. nubilosa corporis aspectus. facies tenebris tristicie ob fuscata. deuotionem ab ai nō recessisse significat. Quis enim libenter imperitū hominū tris ticiam etiam in aia. ephi vi. oia

facite sine murmurationibi. ec. xxv. In omni dato hylarem fac vultū tuum. qui cū murmure obediunt cū pua falsitia dm̄ placere volunt. Isps. dicerit nescam meam fel. obediens a ceteris ē quasi obediencia demonium. Ad preceptum enim xpi exi bant demonia a multis clamantia. qui sic obediunt non vere sunt obedientes. z si dicant ec. oi. xxvii. Inuenimus hominem cyrenaicum symonem nomine tales sunt quasi lapides qui moui nō possunt sine mouentis afflictione. ceteri. v. Qui misericors lapides affligentur meis. tales sunt ut tota carni. non solum in hoc quod p̄ceptū unctionis murmurant. sed quia un altum p̄cedere non vult. non faciam hoc dicit unus nisi ille aliquid fecerit. ec. xxxiij. p̄cordia fa tua quasi roca carni. tales sūt sicut ymagines inedificijs que sustinent columpnas. que in fa cie tristiciam ostendunt. plan cui subditi cum tristicia. z murmure obediunt. similis ē illi qui hī omnia membra in fini q̄ nece hīet mouere. z nullum move posset sine dolore qui ece in magna miseria. prelatus talis imperat ibi. z ille afflig. z contristatur. z ipe cū eo simili

mperat aly ⁊ ille ꝛrristat ⁊ ip
se eo ⁊ sic obsequiu qui debiunt
offendunt · hec · xuj · Obedite p
positis uris ⁊ subiacete eis · ipi
enī per uigilant qī rōnem pro
animabz uris reddituri ut h
faciant cum gaudio ⁊ nō gemē
tes · h enim non expedit uobis ·
Seneca in lib de bīs factis · ita a
natura ꝓparatum ē ut alīus
miurie quam uito desīēd t ·
illa cito defluant · has tenax me
moria custodiat qm expectat
qui ostendit dum obligat · sa
tis ad ūsus cum grat ē qui bene
facto eius ignoscit · asimili possu
m dicere quod facit dns satis
pro obedientia aliquē si affic
tōnem qm ipi faciunt supiou
bz sius ignoscit · Quartus gd
ē uelociter obedire · luc · xix · dic
hī est zacheo festinans descēde
⁊ subdit̄ remuneratio unqui
hodie salus huic domui facta ē ·
os · uij · dicit de petro ⁊ andrea ad
mundo uocans ait illi ꝛsequere me
discipulos ⁊ pisces relictis retib
bz ⁊ pīē secuti sunt eum · ideo
perfecta obedientia ē sua / per
fecta relinquere · tanē · v · ma
nus eius remanebat · nuncs pa
trem albas siluanus hēbat x
ij discipulos · uni eoz nomī mr

cius quem p̄ceptis diligebat pp
bonum obedientie quod erat m
eo · cumq; quidam dicēt eis ·
Aly discipuli ꝛrristarent ex hoc
ipe pulsant ad ostium unde
q; uocans eum ⁊ nullus exire
uoluit · tandem uocant marci
ad eius ostium q̄ stans exaut
⁊ siluan inquarto quem ille
scribebat tempe uocationis hu
ram ullam am in perfectam u
uenit qm post uocatōnem pp
bonum obedientie ꝓplere uolue
runt illi indicauit eum magis
ē diligendum eo quod deus ma
gis diligeret eum pp bonū obedi
entie · Item quidam albas senio
ri suo abbi hor · debuit ꝓparare
pisces ⁊ apposuit cuidam · ma
cedebat eum ⁊ uocatus ab ab
bate hor · reliquit pisces semiesu
sum pp bonū obedie · valde ḡtum
solet ē pncipibz eum p̄cepta co
rum uelociter ad impleuit · pu
xxij · uidisti hominem uelociē in
ore suo coram regibz · stabit · n
erit ante ignobiles · Quintus
gradus obedientie ē ad impleē
mandatum · & manū suam mi
sit ad forcia · agendē instanter
⁊ constanter obedientiū nec ma
gis ꝛperas rem ubiq; tam regalis
semita relinquenda ⁊ loquitur
de semita obedientie · ysa · hanc
semitam ⁊ pro morte ignomi

nosissima relinquere no luit. phil'. y. factus obediens usq; ad mortem mor. aut cru. B'. sicut fres xpi ne pereret obedien tiam perdidit uitam. ideo pietas obedientie fructum cum subdit' audit obedientiam qm' multis expectarat uotis cum ei pa pitur quod redoleat dignitatem. econ' tio mitium assigna illi obedientie qui creat animū diennis. gra uis ad audiendum grauior ad im plendum. t grauissima ad ten' dum. Septus gradus e humili er obedire. t subdit. B'. sic agnua ti nus humiliatus sit cui' obtentu tutus fortitudinis nō solum tutus non fit sed. t in superbiam erū pit. luc. xvij. Cum feceris omia ap̄cepta sunt dicite serui inutiles sumus quod facere debuim' sumus. Septim' gradus est indesinent' audire. t subdit. B'. p seuerantia singularis e filia sum mi regis. Idem quod currē. p desit. t ante cursum incepta deficere. sic currite ut comp̄hendatis. 1. cor. ix. hij sunt. vij. grad' scale q̄m' uid' iacob. Gen. xxviij. hanc uisionē uidit iacob. dormiens inuenere lapide sub posito capiti. glo'. Cap' posuit in lapide qui xp̄s inherent mente. t sec'm Aug'. Inuenē dor mire e in una hui' seculi ab inpedi mento seculariū actionū quies

cere. Beatus benedictus. t Aug'. t alij sancti qui religiones isti tuer. cum xp̄o corde ad hesisset. t auris huius seculi quiescent spūalit' audiret uocem illam. Scala ista obedientia e cui' duo latera possunt intelligi. pau pertas uoluntaria. t penitencia. ul' abrenuntiatio p̄pri sensus. t p̄pe uoluntatis. Attendenda sū. iij. que de hac scala dicuntur. Primū e quod erat stans sup terram in quo notatur' rectitudo intentionis que debz e in his qui uiam obedientie ag grediuntur. t excludunt' per hanc macula intentionis. Tenet cor. Erat qui habit' tenam intentionem in religione. scala ñ stat si pedes tangat sup terram. ul' p cuius directa e ad inferium. et tes. iij. Custodi pedem tuū in grediens domū dñi. pedem in quam intentionis. Sed'm e q' tactum cius tangebat celum in quo figuratum e q' iustitia religiosor debz e in celis uel q' in meditatus tristitus e in mor te alia p̄fecte obedie impu gatorio. t qua magnu lucr' e obedientia ut p̄us ostensū est. t ideo sufficiat hoc solū debita. t q' in uero obedient' e xp̄i uiuit. t optat. Gal. ij. Uiuo ego iam nō ego. uiuit uero in me xp̄s. nō e dis

simile quod deus sit in suo
eor ultra quor hic ē dict. Ter
cium ē q iacob uidit angl'os
ascendentes & descendentes per
scalam illam inq; signat q ui
ta obediencie uita anglica est
siue . descendāt ue obedie
tes fidel; suis mīsterio siue as
cendant deo assistendo mora
one · lōne · meditacōne · ad mo
dum angelor uoluntatem di
gnunt · Vnde ad illos imple
tur illa oīnus dīnīce petitio ·
fiat uoluntas tua sicut in ce
lo & in tra · os vi · Quartum
ē quod dns erat innixus sca
le · in quo insinuat q̄ perfa
obedientia se hēt in mediate
ad deum · sullū aut inīmallū
ul' mortiē ē · nīe mortem uere
obedientias & diuinam unionē
& imps · Tenuisti manū dextre
ram meā & in uoluntē tuā du
me · & cum gl'a suscepisti me
ysa lvii · Si autē a saltō pedē
tuū & e sustollam te sr̄ altitu
dinem cre & abalo te hereditā
te iacob pris tui · sultum de
berer mutare eos qui sunt in
scala obediene ad ascenden
dum uiriliter · spes & desideriū
dequib; iam diximus debent fa
cere ut homines per scalam o
bedientie ascendent · oīs adui
sitates que occurrūt superādo

os · xi · Regnum celor uim pa
tur & uiolenti rapiunt illud.
ire insinuat in hoc quod dr
rat innixus scale q ipē para
tus ē iuuare & seruare eos q
uiam obedientie agressi sunt
qī suos ; perfectis obediens cpti
mo seq; dnm · Vnde dr qī fidelis
socius ubi uentum ē ad locum
difficilem ad mittendum pueri
git et manū suam & cum ips
adhesit anima mea post me
suscepit dextera tua · Attende
d ē quod sequitur · ue dr ē loco
isto dicit iacob · deus dnm ue se
exhibz obedientem cum uiando
seruando & ei prouidendo & mi
ro cum ille se exhibeat seruū de uo
luntatem eius adimplendo Item
Attendend ē q iacob postea dix
it · qm tribilis ē loc iste tribil
ē sanctus s· locus religionis
pp dnm psentiam · Solliciti enim
se debent hre qui sunt in religi
one · pp h dns psens ē · h enim ē u
nū illor que dr requirit ab ho
mie s· solliciti ambulare cum
deo suo · smth vi · terrorem in
de dele · his qui ptant in locis
sanctis precaluerunt pena qua
ferri & adam · Sequit · sd ē hic a
liud nisi domus dei & porta celi ·
dr̄mus dei dicit religio quia in
ue obedientibz dns hr dr̄mū pa
tri celi ē pp ppinquitatē q̄ hr

pena q̄ loci sc̄i

ꝑfectã obedientiã ad dei uisionẽ
ue illis qui de ꝑcta celi faciunt
ꝑctam in fu & de domo dei spelũ
cam latronum utq; symonia
ce intrãt in religionem aliqm̃ ul'
ꝑcatry sunt ibi · ꝟ · xñ · Domus
mea dom⁹ oracionis uocabit̃ vo⁹
Aut feristis eam speluncam lat⁹
nũ ꝛc ue illis religiosis qui de
scala regni celestis stalam faciũt
ꝛfusionis quoꝝ ꝓcã tanto ampli
us ferent quãto ipsi sunt mg̃tdu
Alagu · C · ỹ · De ꝑtib⁹ obedĩe ·
Sequit̃ de partib⁹ obedientie
& notand⁹ q̃ est obedientia
reꝓhensibilis & ẽ obedientia ꝛmi
dabilis · obedĩa reꝓhensibilis tri
plex est · ꝓma ẽ cum Aliquis obe
dit creature in fidei hoie ut ꝓcu
me · lcoes · x · Ꝓcunte obediunt
omĩa q̃ · Scda ẽ cum ex remissõe
superioris & cuncostante inferior⁹
Accidit quod ille obedit qui debz
imperare & ille imperat qui debz
obedire · cum s· ille ẽ sup⁹ qui de
bnit inf⁹ ee & membrũ super uã
cem se extollit · prou · xxx · Ꝑtria
mouetur ira & quartũ nõ potest
sustinẽ · ꝑ seruũ cum regnauc
rit & ꝛc · Tertia ẽ cum Aliquis su
o superiori in malo obedit · ggꝝ ĩ
moral' · sumqm̃ ꝑ obedĩam ma
lum fieri · Aliq̃ ñ debet bonum
q̃ agitur · ꝑ obedientiam int̃
mitti · Ꝟ · meplis facẽ malũ q̃li
ter & ubique constat nõ est obe
dientiam si ꝓpr⁹ in obedĩam ·
Ꝑ cauteant subditi ne plus q̃
expedit sint subiecti ne dũ pl⁹
qm̃ expedit studeant subici · su
periori copulant̃ uicia uenian⁹
Aug⁹ Sic mod⁹ obedientie teneꝫ
d⁹ est ut bonus⁹ malo nõ ꝛsentias
nec malis in bono ꝛmatieas ·
Obedĩa uero ꝛmendabilis · q̃dã
ẽ nectia quedam huñdans ul' p
fectã uectã ẽ ut cum Aliquis obe
dit in hijs in q̃bz tenetur obedi
re · habundãs nõ ẽ cum obediat
& in hijs in q̃bz non tenet⁹ obe
dire · b⁹ · subditus · hijs obediãm q̃ si
nubz cohibetur' nouit in ꝑfec
tam · siam ꝑfectã obedĩã legem
nestit · diminus non artatur · nec
ꝛtempta angustijs profectio
nis largiori uoluntate fertur ĩ
lanuculũ̃ carcans · ꝛrem ad p
fectionem obedĩe pertuet ñ solũ
facere quod ubetur · Ꝟ · illũ op
timũ diuerum obedĩe gradum
cũ eo aiõ opus injunctum ꝛcꝛ
pit̃ quo & p̃apit̃ · gen̄ · xvij · di
de abham & circumcidit carnem
ꝓpuij eoꝝ · statim ipa die sicut
ꝓceperat ei dñs · ꝟ · i · Surgens
a somno ioseph fecit sicut
ꝓcepit ei Angelus · Jo · xiij · Sic̃
mandatũ dedit in pr̃ ꝛr̃ notã
d⁹ quod ẽ obedientia que debe
tur ex natura ut illa q̃ debetur

xo·Act·v·obedire oz deo magꝝ
qm hominibz ꝛ illa que debet
parentibz carnalibz·epl'·vi·fi
li obedite parentibz uris in dō.
hoc enī unstū ē·Item col'·iij·fili
i obedite parentibz uris p omīa
hoc enim beneplacitum ē dnō·ſte
obedientes que non debet ex natu
ra ſed huīt uoluntatē p'cipuū
ſiu ul'uolūtatem liberam l'nō
liberam·Volūtatē nō liberam
ſiu p'cipuū huīt obedientia q̄
ſcimus deb dnō·Col'·iij·Slu per
omīa obedite dnīs uris·volun
tatem uero libam p'cipuū ſiu
huīt obedientia quam uxor oz
uiro ul'qm oz ſubdit placo·e
pl'·v·mulieres ſubdite ſint u
ris ſuis in omīb·Gen·iij·o nu
lierī·ſub uiri potestate eris ꝛ ipe
dominabit tui heb·xiij·obedi
te p̄positis uris ꝛ ſubiacete illis
ꝛ cet·

vi·de hijs q̄ adu̇ſat obedie·

Sequit de hijs que ad uſam obe
dientie ꝛ notand q obedie
p̄mo ad uſum p̄pus ſensus·de
inde p̄pa uoluntas·ſicut equus
uidens non ē ydoneus ad iuue
ad molam·ſic qui p̄pium h̄t ſen
ſum nō ē aptus uolubilitari o
bedientie·deut·xij·ſon faciem
ibi q nos h̄ facimus hodie sin
guli q ſibi rectum uidet·Jud·
xvij·Jndicib illis nō erat rex ī
ſrl·ſi unus quisq quod rectū

ſibi uidebat hoc faciebat exem
plum relinquendi p̄o pum
ſensum dedit xp̄s matre ſuā
templo inuentus·luc·ij·descen
dit cum eis ꝛ uenit nazareth
ꝛ erat subdit illis·B quis non
erubescat obstinat cē m̄glio
ſuo aīe ſuī ſapientia ipſa dest
ruit·p̄pius sensus oculus ē uetꝰ
homīs qui inimic ē deo ꝛ ideo
eruend ē de corde p̄pa uō uoluntate
ſtornand ē quod ipa uō multum
displicet·dya multū placet·hoī
multum nocet·sicc murū si deo
multum displicerat ipa cui ob
que deo p̄mo inuitatur·ipa so
la deo auferet domīū suū ꝛ dat
illuel dya·sicut enī obedientia
efficit hominem seruū dei sic
p̄pa uoluntas efficit cum seruū
dya ideo multum placet dyabo
lo·Ecc·xviij·Post concupiscen
as tuas nō eas ꝛ a uoluntate tua
auerte·si prebes animc tue ce
pisecntas eius faciet te in gau ſō.
dium inimicis tuis qō p̄pa voluntas

Propria uoluntas mīrip̄ nocz hoī.
hoī multiplicat nocet·p̄mo
auferet ei dñm·B sup cant·son
dabit uobedientie copiam sui cā
tus obedientie amatoꝛ ut mo
ri qm nō obediet malucrit·se
cundo p̄nectitur dei homī subdē
hic·gg·dignum ē ut qb eius be
nefitijs sic quilibz ꝑficeus q ei

nimirum uisionib; ñ uult
ēe subiectus. Tertio mirum
culciat ysa. lviij. Quare ie
iunauimus ⁊ non aspexisti et
subdiciur. Ecce in die ieiunij
uestri uoluntas uestra. b. scr
cant. Grande malum ppria uo
luntas. qua fit ut bona tua ē
bona non sint. Quarto homi
nem ex communicat. ij. thess. iij
Si quis nō obedit uerbo nrō per
epl'am hunc notate ⁊ ne con
misceamini cum illo. Mū
to hominem fidem efficit ille
cum qui in religione est ppri
e uoluntatis contr' ctat rem
Alienam. s. se ipm in multo dño.
p. xvi. Si quis uult post me
uenire abneget se metipm.
Luc. xiiij. Omnis qui non renū
ciauerit omnib; que possidet nō
pt ēe meus discipulus. Sex
to reddit hominem maledictū.
Deut. xxviij. Si audire nolueris
uocem dñi dei tui ut custodi
as et facias omnia mandata
eius uenient super te omnes
maledictiones iste ⁊ apphēdēt
te. Maledictus ēs in ciuitate. ma
ledictus in agro. maledictū ho
reum tuum ⁊ maledicte reliq
e tue. maledictus fructus uen
tris tui ⁊ fructus terre tue et c
Septimo ydolatriam efficit. i.
ij. xv. quasi pctm Ariolandi est

repugnare et qui scelus ydolat
e est nolle acquiescere. glosa so
la est obediencia que fidei mitū
possidet. sine qua infidelis quili
bz conuincitur. Inobediens ne
gat deum in quantū ē dūs.
p. in mor. contra conditorem
superbire ē pcepta eius pecca
to adscendere qua quasi ase
ipsum dominationis eius exclu
dit cui per inobedientiam sub
ē contempnit. Octauo a
dignitate hominem deicit ut
patet in saul cui dicit samu
el. i. reg. xv. quia proiecisti ser
monē dñi proiecit te dominū
ne sis rex super isrl'. Nono
ad iniquarium hominū suscitat
ur. reg. xi. fecit salomon q̄ non
placuerat coram dño et iusta
tum dns aduersarium salomo
ni. Decimo hominem cōfū
dit. Osee. x. confundet isrl' in
uoluntate sua. ysa. xlv. con
fundantur omnes qui repug
nant ei. In hoc confunditur
qui pam uoluntatem in reli
gione sequitur quia contrariū
accidit ei illius q' intendit ⁊
fit alicubi consolationem ⁊ ex
hoc postea hī maiorē desolacio
nem uel in remorsione. scīe
uel in punitione pene. uel in
firmitate que q̄nq; ex hijs sequi
tē qui plus nuit facere in religi

one uoluntatem suam. plus
cogit facē q̄ eam. cum enim
talis nō hēat gratiā illam a
pud deum ul' homines q̄m hī
uer' obediens. Multa ñ concedū
t' s' que ꝓcerunt obedienna. Jo
nas effugē uoluit ut dei uolū
tatem' impleret. in pleuit eam
unus. ggs. esse ionam fugiam
dei tēpestas ínuenit. sors ligat.
mare susupit. q̄ auctorus uo
ct audire renunt. Ad locum q̄
missus fuerat suo re' carcere
portat. Vndecimo hominem af
fligit. vñ saul molestientem
malignus spūs exagitat. i. xvi. homo ꝑpe uolūtā. intelligi
one animū hī mordiani. et
ideo affligit. aug. i li. ꝯfess. jus
sisti. et sic ē. ut pena sibi sit oīs
mordinat' animus. xij. hominē
morte tempali. et eterna dignū
essitur. deut. xvij. Qui superbierit
nolens obedire sacerdotis impe
rio. moriatur. cuius. xxi. si ge
nuerit homo filiū. rebellem q̄
nō audiat matris aut patris
un pertū. et cohibent' obedire. nec
serit. lapidibus obruet eum po
pulus. Josue. i. qui contradixerit o
ri tuo. et nō obedierit cunctis ser
monibus quos ꝓcepris ei.
moriat'. ij. ꝯ. xij. vii. dei q̄ in
obediens fuit ori dñi pertussus
ē a leone. B. quid odit de' aut

quid punit ꝑ uoluntatē ꝓpā.
cessit. cū ꝓpa uoluntas. et inten
nō erit. vij. De errore illoꝝ q̄ dicūt obedi
ē dō
et nō hō

Sequit de errore illoꝝ qui di
cunt deo obediēdū ē. et nō homi
falsitas uero hui' erroris facile
manifestari ꝑ hys qui uerus
testamentum recipiunt. cum i ue
ri lege ꝓcipiant occidi qui im
pio sacerdotis ul' principis ul' pa
rentum inobedientes sunt. ꝯ
hēntur deut. xvij. Qui superbierit
nolens obedire sacerdotis imperio
morietur. De isto. Josue. i. qui
dixit omnio et c. De eo deut.
xxi. Si genuerit homo filiū. in
tractē. et. Testimoys et nouo testa
mēto falsitas oīs erroris manifes
te ꝑt ostendi. ꝯ. xiij. Omīs aīa
potestatibus sublimioribus subiecta
sit. nō est ē potestas nisi a deo. que
autē a deo sunt ordinata sunt.
ergo q̄ resistit dei potestati dei or
dinationi resistit. qui autē resis
tunt sibi ipī damnationē acq̄
runt. ꝯ. vi. Filij obedite pa
rentibus in dño. hoc enī iustū ē. ne
odem. obedite dñis carnalibus cū
timore et tremore in simplicitate
te cordis uri. sic ē. ꝯ. iij. Filij o
bedite parentibus iuxta. hoc enim
bñplacitum ē dño. In eodem. ꝯ
ui obedite per omnia dñis car
nalibus. ad. iij. Ad mone illos
pncipibus et potestatibus subditos

ē·hēb·xiij· Obedire ꝓpositis uel
tris ⁊ subiacere eis ·i· pe·ij· Sub
iech eſtote omnu humane cre
ature ꝓp deum·ſiue regi qua
ſi ꝓcellenti·ſiue ducib; quaſi
ab eo miſſis ⁊ neodem·ſeruu ſub
diti eſtote in omī timore dñis
uris uō tm̄ bonis et modeſtis ſz̄
diſcolis· p̄mo ⁊ ſtat quod ꝑ uolu
it ap̄los ee loco ſui ⁊ uicem eius
gere ſcd'm id· oī·x· q̄ uos audit
me audit ⁊ qui uos ſpernit me ſp
nit ⁊ eiuſdem·xvi· dcm̄ ē petro·
t dabo claues regni celoꝝ ⁊ quod
cumq; ligauis ſup̄ terram erit
ligatum ⁊ in celis ⁊ quodcumq;
ſoluis ſup̄ terram erit ſolutū ⁊ in
celis ⁊ rem eiuſdem·xviij· Amen
dico uob'·quecumq; ligauis ſup̄
terram erit ligata ⁊ in celo ⁊ no·xx·
Accipite ſpm̄ ſcm̄ quoꝝ remiſe
ritis pcta remittunt ⁊ quoꝝ re
tinueritis retenta ſunt· Obedien
dum ergo fuit ap̄lis ſicut xp̄o
tanqm̄ eius uicariis· A ſimili ꝯ
ſucceſſoribz eoꝝ obediend' ē tanq̄
xp̄i uicariis· ſiquis uō dicat qd'
obediend' fuit ap̄lis tanqm̄ xp̄o
ſi non eoꝝ ſucceſſoribz· ꝯ xp̄s re
ceſſurus non ſufficienter ordi
nauit de ea ſi non ordinauit de
ea niſi quam diu ap̄li uiuent·
ſi rex franciae uir' cēt in pregꝝ
nacōnē ⁊ ponet aliquē qui cēt
loco ſui uſq; ad tm̄ temp' inf'

quod ſtaret ſe non ē rediturꝫ
ip̄e non ſufficienr ordinaſſ de reg
no· ergo tum xp̄s aſcenſurus
in celum ſtaret ſe non ē redi
rum ad eccl'iam ante mortem
ap̄loꝝ ſi ip̄e ſolum or[illegible]dina
uit qui ceſſ loco [illegible] eius
dum ap̄li uiuent· ip̄e inſufficie
enter prouidit etē ſue· relin
quit ergo quod ſucceſſoribz eoꝝ
obediendū ſit ſicut ⁊ ip̄is obe
diendū fuit Siquis uero dicat
hominibz ē obediendum· ſz̄ tm̄
bonis non malis· patet p̄mo
hoc ē falſum ex ūbis xp̄i· oī·
xxiij· Super cathedram in q̄
moyſi ſederunt ſcribe ⁊ ph̄ariſei
omnia ergo quecūq; dixerint
uob' ſeruate ⁊ facite· ſcd'm uō
opera eoꝝ nolite facere ·ij· pe·
ij· Q'ui ſubditi eſtote omī
timore dñis non tm̄ bonis et
modeſtis ſz̄ diſcolis· p̄terea
ſi tm̄ bonis eēt obediend' uris
ceō ecce nichil hrēt ignoti
ſi eſſet cui quis ſit bonus i' ma
lus· eccē· ij· ſunt uiſa atque
ſapientes ⁊ opera eoꝝ in ma
nu dei et tamen neſcat hō u
trum amore dignus ſit· ſed vl' odio
omnia in futurum ſeruan
tur incerta· ſ rem uris ceō
ecce nichil haberet ſtabilita
tis· ille enim qui ē bonus in
momento poteſt fieri malus

ꝛ iam non erit ibi obediend'
p̄. sic̄ pictor festus depingꝰ tra
tuam pulchram nec uicin̄ pic
tous stanuam deturpat sic ꝛp̄
latus malus pꝰ facē p̄ceptum
bon̄ . sicē pernitium hys q̄
subi . ti sunt Si obediant p̄
lato malo uices inquibꝫ obedi
ret p̄lato bono. ex quo p̄lat' ma
lus hꝫ potestatem. omis potes
tas adeo ē ꝛ qui potestati resistit
dei ordinationi resistit. Ro. xiij
Si uero p̄latus malus p̄cipiat
malum. tunc plane n̄ ē obedi
endum ei. Augꝰ. Ro. xiij. Qui
resistunt uī sibi dampnatio
nē acquirunt. si ille uideat q̄
nō debes facere. h̄ sane ꝛ temp
ne p̄statem. tm̄ō maiorē po
testatem. ꝑ̄s humān rerum
gradus adūce. siquid iusserit
ꝛeipator. nung ꝛ faciendū ē. si
cons' p̄consulem uideat. iuꝫ
sum siquid uī pro-consul iu
beat ꝛ aliud imperator. sunq̄
dubitatur ꝛ tempto illo ill̄ ē
seruiendum. Si a imperat' ꝛ
aliud de' uideat cōtēpto illo o
bediendum ē deo. xij. ℟ disciplia.

Quod de obediencia quare dic'
quod debetur superiori dī
ē de disciplina qua reddit' q̄d
debetur inferiori de qua h̄ m̄ di
cetur. primo ponent' duīse accep
tiones huī nomis disciplina.

Sed cauget' de his que mutare
possunt ad faciend' correctionē
Tertio de his que possunt eam
impedire. Quarto de modo cor
riendi. Quinto de his que mu
tare possunt ad recipiendū correp
tionē. Sexto de duīsis patribus
discipline. Septimo de erroribꝰ
circ̄ disciplinam. j. nomi deplie distin-
guntur.

Circa p̄mū no' q' dr disciplina
q̄nq' desiderū corrigendi in
fidres ꝛ sic uidet ēe pars iustitie.
q̄nq' Autem dicitur disciplina ad
quod adhibetur ad correctionem
aliquaꝫ. sic sumit' hebr. xij. fili
mi noli negligere disciplinam dñi
eodem. Indisciplina perseuerare.
Item. si extra disciplinam ejus ꝛ
ē. q̄nq' aut' disciplia dicit' castus
discipline sumpto sedo mo' ꝛ sic
uidet' eam describē cyprian' dicēs
disciplina ē mor' ordinata correp
cio ꝛ maior' p̄cedentium
patrum regulaꝫ obseruatio. ſ̄
magister hugo de sancto uicto
re. disciplina inquit ꝛ honesta
bona ꝛ honesta cui parum ē nō
malum facere. sed studet ihūs
que bñ agit per cuncta irrepre
hensibilis appare. b. inepcis dis
ciplina ciuicem subiungitur. pmit
supalia. componit multum. ligat
oculos. cachinnos cohibz. mode
rat' linguam. gulam frenat.
iram sedat. formal' in cessū. ſ̄

Magist hugo de sancto victore
Disciplina ē membrō omnīū mod
ordinatus ⁊ dispositiō decens in
omī huius ⁊ actione. disciplina sup
ra primo potest videri Aliqu idem
ē quod zelus. Ad zelum primo
videt pertinē dolor de iniuria me
a. qui ē qī quedam scissura cor
dis qm interdum indicat uesti
um scissura. Sicut talis ira q ē
cū dolor uehemēcior aut diuturnior
fuit. deinde sup inimicos tuos
tabescebam. Tertio ira p ze
lū que ē appetitus ulciscendi dei
offensam. que ira si inueterata
fuit efficit odium deq in ps. sīm
ne qui oderunt te dne oderā ff
perfectū odio oderam illos. perfectū
odium ē quo inimicos dei usq
ad dilectiōnē persequim nō hēnt
pacem cis qm diu sunt dei inimi
ci. vel perfectū odium dr uitioz p
fectus quo pcīa hoim nō hoies odi
o habent. Ambro qui hūt ze
lum omnes inimicos suos pu
tant qui sunt hostes dei qmuis
pximi fratres. soroze. de omībz dicūt
inimica fēa sūt mihi ⁊ nē semo gīu
or holtis omnium qm qui oīm
lectit actorem. Aug. vnūquēq r
anīe. zelus dom dei comedat. ñ
eū magis ē domus tua qm illa
ubi salutem hīes eternam. Si
ī domo tua ne quid peruer
sum fiat tanq magis. in domo dei u

Salus ē posita ⁊ requies sine fine
-sion celes pat qntum inde est
siquid perūsum forte uideris ⁊
notand quod ñ uidet omnino i
de ee zelus ⁊ ira per zelū bo
nus zelus ē ut ait glo. aug sup
ī. io. y. zelus dom me⁹ ait feruor ai
quo meus abiecto timore huā
no pro defensione ueritatis ad
huc eo vehemēcius qui qlibz pua
que uiderit corrigere satagit.
sine quit volat ⁊ gemit ira em
per zelum est ira iusta de qua
glo. sup ī. ofy. v. omīs qui irasci
tur et ē iusta ira ē mr discipline
⁊ sup ī. job. v. uirū stultum inter
fecit indignatio. dr ggo. est ira p
zelum qua irascit sicut ueris pri
mor errantibz debemus. De hac
ira dicit glosa sup ī. eccēs. vij
hec ira qua uelis irascam ⁊ tem
nor. and quod super ī. ezech. vij.
Fume et sartaginem ferream.
ditur glo. ggē. stultū mal facti
tiū deo ē quam zelus animar.
zelus dei gl'am ī hoc mūdo
defendit. zelus carbo ē qñe u
nus de seraphin accepit de altaq
ri celesti ⁊ tetigit labia. ysa. vi.
sion sūt dignā | ubum dei labi | p̄dicare
a illa que hic carbo non tetigit.
ps. sīos ut labijs eor ubi lut
tera. munis hīt. glarius ī la
bijs eor. In labijs quorundam
ubum dei quod debet ee spūs

ꝛ tuta mors ē: ꝑpt' eũ defectũ
zeli ùbum dei ira frigide Anũ
ciant aliqui q' Auditores eoꝝ
inde potius frigescunt qm̃ Ac
cendantur· ꝑp ignem istũ dam̃
te hebya ecc̃· xlviij· Surrexit he
lyas propheta quasi ignis· zach·
xij· ponã duces iuda sicut cami
nũ ignis in ligno ⁊· ij· De hijs que
possũt ꝛectare ad correptõnẽ fa-
cien
dã·

Sequit̃ de hijs que ꝓsunt
sanctare ad correptõnẽ fa
ciendã· sciendũ· q' ad hoc ꝑmo
nere põt frequens ad moꝝ-
cio sacre scripture· ois· xviij· Si
pccauit inter fr̃e tuus corripe eũ
inter te ⁊ ipm solũ· Gal'· vi· si ꝓ
occupat' fuit homo in aliquo
delicto uos qui spirituales estis ĩ
struite huiꝰmodi· ⁊ thess'· uij· Ro
gam' uos fres corripite inquie
tos· Ro· xvij· soli subꝯhere apti
ces disciplinam· ecc̃· vij· filij ꝝ
sunt erudi illos ⁊ cura illos q
pudica illoꝝ· eiusdẽ· xxx̃· tũde
ꝑcera cuis dum infans ẽ ne
forte induret ⁊ non credat ri
bi· Ineod'· doce filiũ tuũ ⁊ opera
re in illo ne incurpitudine illi
offendas· eph'· vi· Educate filios
uros in disciplina ⁊ correpti
one dñi· Sedõ exempla ⁊ mãn
me exemplum xpi· deus zelo
hẽs· ois· xxi· Jho· ij· ⁊ in ps·
Zelus dom' tue comedit me· ysa·

lix· Operi ẽ cẽ do' pallio zelo ⁊ ce·
ij· Cnisse stat post parietem· ad
modũ solet zelans ⁊ auscultãs
tis· Exemplum zeli hẽs· exo· xxx
ij· in mose ⁊ leuitis un dictã
sumentib; de ydolatria uitulꝰ
ppli· ⁊ cetu uiri· xxx̃· in phyne
qui interfecit utrum istaheliꝰ
coeuntem cum machyꝝ nũde· de
quo dr̃ Ait Ad moysen· phynees
filius eleazari· Auerte iram a filꝰ
is isr'l' quia zelo meo cõmot; eoꝝ
t eos· ꝛre· uij· Regum· decimo· in
iehu qui interfecit ꝑphas· baal· ĩ
ꝑmo machabeoꝝ· ij· in machy
chya q' trucidauit uidentes sacri
ficantem ydolis· Tertio utilitas
ex correptione puenies· vnde cor
reptionis fructifera ẽ uñ signi
cata ẽ pillam ugam q' protulit
flores ⁊ amigdala· sui· xvij· vn
luratẽ correptionis inmutas lo
cis ĩ sinuat· sac̃ scriptura· ꝑu· xx
vij· Melior ẽ ma nifesta correp
cõ qm̃ Amor absc̃ditus· et mecd'
Meliora sunt uulnera diligentis
qm̃ fraudulenta osculia
ta· eiusd'· xxvij· qui corripit ho
minẽ gr̃am postea inueniet ap'd
eũ magꝝ quam qui per linguã
blandimenta decipit· eid'· xxix·
Virga atq; correptio tribuit sapi
entiam· ecc̃· vij· melius ẽ sapi
ens corripi q' stultoꝝ adulacõe
decipi· eiusd'· xxx· Qui diligit filiũ

·xxviij·

assiduat ei flagella ut lectetur
in nouissimo suo frem in eode
qui docet filiu suum laudabit i
illo. Aug. Ad iuuenem. sō omīs
qui pter Amic e. nec omīs q ubi
rat inimicus. sm eius ē cum se
uitate diligere quam ei lenita
te deuere. Vnius esurienti pa
nis tollit. si eccles secur iusticia
negligebat. qm esurienti pan
frangitur. ut iniustitie seduct
Acquiescat. et qui frenetici ligat
et qui litargiai excitat. Ambob
molestus. Amlos amat. Quis nos
potest. Amplius Amare qm deus
et qm nos nō solum suauit doce
re. sed terrere salubriter nō cessat
Quarto malum proueniens ex
defectu correptionis. quod in mul
tis locis sacre scripture nob i si
muab. i. re. xi. capitulo. Suscita
to Adonias helī omia q locut fil
sup domū eius eo q nouerat i
digne agere filios suos et nō co
ripuit eos. et iij. re. i. Adonyas ele
uabatur dicens. ego regnabo. et
in fra. sm corripuit eū pr suus
Aqm. quem occasione regni salo
mon fecit postea occidi. Prou. x
ix. qui parcit uge odit filiu suu.
qui aut diligit instanter erudit.
eiusdem. xxii. Puer dimittit
uoluntatu suo. confundet matrem
suam. ecc. xxx. Confusio pris ei
filio inclusa plinato. eiusde. xli. de

pre impio qr ius filij qm pter
eum sunt inuentiones ysa. xxx.
parate filios eius occisioni mi
quitate prum eor. iij. de impedim
correptōnis.

Secūdo de impedi mentis correptōnis. sciendū
g qd octo sunt q solent
impedire ne correptō debito modo
fiat. primum est indiscreta huius
tas. Aut loquens plantas. qui nes
cit discipline in moribus cohēn
dis dicere uos dura uba. pel
lit. si etiam ipi uos modū excef
sisse sentitis. nō audet exigere ut
a uob subditus ueniam postule
tus. ne apud eos quos oportet ee
subiectos dū numiū seruat hu
militas regendi frangatur auc
toritas. ecclī. xxx. soli esse huīl
insapia tua. tit. ij. h loquere
et hortare et argue cum omī
imperio. Sedm e timor scandali
ubi as iure. docet ne ul' iudicij pp
scandalum dimittenda nō est
ad gal' ij. Dicit paulus. cū ue
nisset petrus antiochiam i faci
em ei restiti ei qz reprehensibil' erat
os. xv. cum dicetur xpō. Scis qp
phisei audito hoc uerbo scanda
lizati sunt. ipe respondens ait.
omnis plantatio qm nō plātauit
pr meus eradicabitur. Sinite
eos. ceci sunt et duces cor. ceum
e mūdamus timor ul' humanus
cont q legit de helya. ecc. xlviij.

xxv

ſlon pertimuit cũ p̃ncipem nec
ſuperauit cum aliq̃ ũbum ꝛ uij
ſe· xvuj dicat helyas ad achab·
ſlon conturbo ego iſrl ſi tu ꝛ dom
patris tui· Quarum ē remiſſi
o de qua ex emplum hꝫ ihe
li· i· ſe· i· qui me misse arguebat ſi
lios ſuos/quare sanus res hui
ꝰmodi quas ego audio· Quum
rii ꝛ ſerui ſume· Auſtinus ꝛ idi
trenio conᷣ que duo ſunt mar
cha teſtam̃a cũ iurga mãna
ꝛ tabule teſtam̃i· Jnuurga in
telligitur correp̃o· Jn tabule di
creo· in mãna mãſuetudo· Con
tra auſtinate dicit ad gal· vi·
Vos qui ſpũales eſtis inſtruite
huiꝰmodi inſpũ lenitatis· Con
ſideratione dicit· prou· xuj
Jncce ſtulta iurga ſuperbie· Sep
timũ ē ira uel odium· prou· vii
Spũm ad uastendũ fratrem· qui
potest ſuſtinere· ecc· xix· Est cor
repo mdax ira ꝓ tumeloſi· vi
detur ee correp̃o quod pena est
corruptio· uel enunciatio· Octa
uũ ē amor erronũ· viii· gen· uij·
ſtum̃ custos fratris mei fum e
go· Cayn uitupat possessio uel a
matr possessionũ· custodia fris
negligit nõ attendens i· ecc· xvii·
Perde pecuniã ꝓpter fratrem tuũ

C· uij· De iniuriandi correptionem·

Sequit de modo faciendi cor
reptionẽ· ſlotand ergo q cor

reptio debz procedere examore ap-
uiſ· Ego quos amo arguo ꝛ cas
tigo· Si sunt aliqui qui illos
maxime uolunt corrigere qs
uidetur nõ amare quoz correp
o ab hys quibz abhibetur nõe
putatur correptio ſi hostilis per-
ſecutio· vsa vi· Egredies ũgatr
rationice esse ieiunat mẽ
dũ· De incendio amoris· egredi
debz iurga correp̃onis· vi· theſ·
uir· ſolue quaſi inimicũ exiſti
mare illũ ſi corripit ut frem·
Jrem correptio fieri debz cũ cõpaſ
ſione· ggꝫ· ſequaꝫ tacentẽ erig
ñ q̃ ſtans ſiu rectitudinẽ per cõ
paſſionẽ flectit· Aug· Duo ſunt
nõia homo· prior quia prior est
corripe· quia hõ ē miſere· Jnpũs
Corripiet me iuſt in miã ꝛ me
pabit me· ſicut dicit glo ſuper
i· oſe· v· Beati qui eſurium ꝛ ſiti
unt uultum am· Juſtitie luũ ē mi
ſericordia uultus cũ miã· cecus fuit
ē· zelus absq miã ē ut ſagitta
rius qui intendens occidẽ fe
ram· occidit hominẽ· ſicut la-
meth qui intendens ſagittare
feram ſagittauit cayn ꝛ comꝰ
cum uxta traditionẽ hebreoꝝ
Jgnis zeli Ardebz in oleo miẽ
ggꝫ· ſic ezc· zeli ſancti diſtrictio
de uitare mic procedit· ſicut est
cũ qui alios uult corrigẽ inquirat
meditari, ꝓpriam infirmitatẽ ut

inse ipō discat quid alij portare
possint. Ihps. Scianț gentes q
niam homines sunț. Gal'. vi.
Considerans te ipm ne tu ip
teris. etc. xxvi. Intelligę q sunț
proximi, exte ipō. ggg. omitt de
ideo precipe Apl's ꝓmisit eą
de ut in sua culpa discęt qualit
alijs misereī debęt. et de xpō. legi
usa. luj. virum dolorum et sciem
tem infirmitatem. Qui nō didic
disciplinam nescit eam in alios
exercere. quidam religiosi hentes
Abbem uerbis crudelissimū. mer
tis. sapiēs. Impedit ira animū
ne possit esse uerū. et sup illud
lebat exercere. coegerunt eū sede
ꝓmēsem inf fres. et gere se tan
quam simplicem fratrē. quē tot
die pro-clamantes. egregiē
lerantes. tandem restauraunt
eum sedi sue dicentes. Ecce pr
mensem fuisti in scolis disapli
ne. et nō solum audisti disapli
ne doctrinam. sz. et sensisti. quo
rat murū si nesciebas q nō didi
ceras. sis memor eoz q dixisti
Alioquī ē remoracōnē facient
ipōz. qui dicunt ex hijs q passus
ē disciplinam. Sūt multi qui
alios uolunt corrigę. se tamī no
lentes corrigi. quoz morbi ē no
li me tangere. A solo deo cura
bil. cum omnē tactum humanū
fugiat. ꝙtem correctio debi fiei
in mansuetudine. ps. sr uenit
manslicendo et corripiem. scīa
uicia animę sicut uicia corpo
ris leniter tractanda sunt. Amb.
sr lucam. plus proficit amici
correptio quam accusatio tur
bulenta. illa pudorem incutit
hic indignacōm mouet. Gal. vi.
Vos qui spūales estis instruite
huiusmodi in spū lenitatis. Zel
seder quasi in fornace ul' uirta
fornacem. salicz ium irascibilē
uū de facili emicant scintille
re. quibz turbatur oculus mē
tis. sapiēs. Impedit ira animū
ne possit esse uerū. et sup illud
Job. v. uirū stultū interficit i
racundia. et parulū occidit
iniuidia. dicit. ggg. Ira per ze
lum turbat. ipse enim zelo
retrudis dum autem mentis a
gitat. turbat. Ideo uiri sancti
iram sencientes sup sedē uolē
correctioni. dom ira cessauit. et
tranquillitas in mente facta si
mitari uolentes illū cui dicit.
sap. xv. Tu dñator uirtutis cum
tranquillitate uindicas. Iste. i. ira
uiri uisitām dei nō operat. Dyo
genes cū esset iratus seruo suo
io. Iam te n iratus eem uberiz
enecassem. In hoīb uero iratis
dis nō exilit scintilla de forna
ce uis irascibilis. sed flāma rom
pens. et qd zelo sēd desperant
furore assumāt. Ineis opus sūm

quod ꝛ zelus ſanctus tene
bat ira rapiꝰ ꝛ ſibi uendicat.
Sanctilaudo ure ꝛ ſi aliquid e
baronis oculo menas ingeris
non tam̄ opus zelo ſancto incep
tum ſibi uendicat Simile in
uenies in uiro qui ex uſtica ulc
redde debitum uxori. tui operi
duplicat p̄t ſe ingere uolupt.
ul' ſic ut opus iuſtitie nō auferat.
ul' ita ut totum ſ rapiat ut ſa
licet ſolo uoluptatis Amore
ſumeretur. hak. uy. Sic ſtulta cl
tas ut ſpū ceperunt. nūc carne
ſumemunt. Simile cū dicit
uiſto qui ex carnalite incipit
dare elemoſinā. cui uana glo
ria duplicat p̄t ſe ingere. Si mi
le ꝛ dicitur in eo qui ex deuo
one ut ihoſolimi
tanum ꝛ mutat cor ei cogitatio
de negociatione ibi exercenda
que cogitatio duplicat p̄tent
ſe ingerere ut prius. Ite cor
recto ſtarcto facienda eſt
ſi culpa ſit occulta. of. xvuj. ſi
p̄ccauit uice fr tuus corripe eū
ut de ipm ſolum. Quero cul
pa ſit manifeſta. manifeſte fa
cienda ē correptō. i. dic v. pecca
tes coram omnib; argue ut ceteri
timorē hēant. ſ. ſto. manifeſta
pecca nō ſunt occulta purgando
ne purganda. palam enī ar
guendi ſunt qui palam nocent

ut dū aperta obiurgatione
ſanant. hu qui eos imitando de
liquūt corrigantur. dum un' cor
ripit pluium emendant. melius
ē ut pro multoꝝ ſaluatione un'
deimpnetur quam per unū lux
tiam multi pericliterent. Ita ego
contra delinquentem. ſermo eſt
profendus. ſicut eius qui corripi
ē expoſtulat ſalus. Item in cor
rōne attendend ē ſtatus pſōa
rum que corriguntur. quia nō ſa
nat oculum quod ſanat calca
neum. Cum uctano pcedend
ē ut ait Seneca. i. chi. uii. Sem
orem ne increpauis ſed obſecra
ut p̄rem. In correctōne ꝛ ſeruan
da ē moderātia. Tenend ē enim
mediū int remiſſionē ꝛ indiſcre
tum zelum. y. chy. y. ſeruū do
minī oportet ē patiētē cū modeſtia cor
ripientē. qui non poſſunt benig
nitate corrigi. errore ſub corrigē
di. Aug. Ad bonefaciū quidam
dixit pudore ꝛ libertate libros re
gi ꝛ hoc factus ē credo am̄ me
tu ꝛ ſubdit Aug. hi quid' um
ē ſi fiunt meliores ſunt quos di
git Amor. uel plures ſunt quos
corrigit timor. y. ſicd. Qui blan
do uix castigat ut ñ corrigit ar
cius nec ē ut arguat. cum dolore
enī ab faciendā ſunt que leuiter
ſanari non poſſunt. Qual' debe
at ē zelus oſtendit bn ſr cum

zelum inquit ruū in flāmer ca
ritas. informet sciencia. firmet
constancia. sit ecum spectus. sit in
uictus Idem. quo zelus feruidior
ac uehemēcior sit. profusioq; ca
ritas. eo uigilāciori opus scien
cia est que zelum suppmat. spīm
temper. ordinis caritatem. Sūt
qui zelum hūt. nō sēm scām
Ro. x. Qui uulgariter uocant ho
miēs sū capite. de luna rabie
scientes in prōres. iudais eos
de honestantes. nō medicos sz hos
tes se exhibentes. quantū in eis ē
uirtutū dei euacuantes dum ōia
h'undicare uolunt. Si enī hic
omīa undicarent ut aut aug'
locum dīna iudicia nō hērent
spī officiū demonū q; ē torquere
diligenter facerē si potestatē ha
berent Inore. cor personant hec
uoces dyabolice. Crucifigat. cō
funda. ē. deponat. eiciat. pīas
cor est ut gladi' in manu furi
bundi. Vir Abore cor auferē. cor
rigatur. spī solū vr. ē norunt re
secare. omni egritudini ignē. ferrum adhibē uolunt. ignorantes
q; omīū medicamēcor salubrimū
est sapīa. sap. ix. p sapīam sana
ti sunt quicumq; placuīt. Abī
cio. eiusdem. xvi. Sec hba nec
malagma sanauit eos. sz sermo
nus dīne qui sanat omīa. Sece
res ut aut dyonisius rang' ecce
manu ducendi sūt. Tulli' vin
dicte fulciendi sunt qui ruūt.
erigendi sunt qui ceciderunt. et
sanādi q; uulnerati sunt. nō no
uo uulnere trāsfigendi. Qui ze
lum ut discretum hūt similes
sunt illis qui reficiunt uetere
patellas qui foramē unū uolen
tes obstruere uno ictu malleo
multa faciunt ut' illud augēt
ut' patellam omīno frīgunt. Vi
dent tales credē quod omīa ua
sa sint malleabilia. cum tam ut' | fictilia
uitrea malleatōne pcius con
frīgant. Correptio ē refectio
uasor spūalium fractor. ecce
xxi. Cor fatui quasi uas
fractū. ij. chi. ij. Iudonio mag
na sunt uasa non solū aurea
argentea sz etiam lignea et fic
tilia. hij correp cōnē hominū
facile despāt ad male succed de hoī
bz facile ad bn succed dicth. hij pl
usū iracundiorem cordibz suis p
ferunt qui malā fractū tam
facile permittūt intrare. bona
uero uix ut raro. Opinionem
malam semel de aliquo acceptā
uix aut raro deponunt. cont
muscas ut' pulices in glacio
magno pugnare uolunt. simi
les cuidam q; dū musculā qm
uidebat sē capere Alterius secu
im intrare pertinē. ex cerebiū
eum. Mulcterens cum tales lig

na ꝓcor incendunt cedē fu
git securis manum cor fer
rumq; lapsum de manubo ꝓ
unū secuit· Deut· xx· glosa
simplicit· ligna succidim⁹ cum
delinquencū uicia pia inuen
one resecam⁹· Securis manū
fugit cum increpacio uasp
tatē sese protēdit· ferrum de
manubo prosilit cum de cor
cōne sermo durior exit· Tales
zelatores ꝓ medicina uenenū
ꝓpinant· Iob· xx· Panis eius in
uentre eius uertetur in fel aspi
dum· Tales sūt similes cuidā
famo q̄ rēssime uoleus ꝓcedē
sine ruina domor nō potest
pertinaciē incedere· Tales spi
ritualit multos corrue facūt·
Incepestate ⁊ hinc sunt uie co
rū saū· i· prou· x· Quasi tem
pestas tū siens · erit ipius·
ipī similes sunt pugilibz q̄ in
cedentes per medium pressure·
Alios impellunt· Alios ꝛeuleāt·
Alios impedūt Agilit· ⁊ male
dicūt multitudinis post se re
linquunt· Sic ꝙq̄ꝙ⁹ ꝛgrega
cione tales ꝛuisā fiunt post
recessum ⁊ decessū ḡ relas ⁊ ma
ledictiones relinquūt· hij peri
culose ambulant int uentres
pregnātiū· Quis enī enarret
aborsus sōz ꝓpositor quos fa
unt ⁊ illusiones tirenoū

parnū· Tales impiciē demoī
or eiciunt de monia ⁊ in sathā
na sathanam expellunt· strāṁ
expellit ⁊ nō ꝓcul⁹ mercurius
Incendiū cui credentes se expelle
spm luxurie nō expellunt cum
sc̄latē cogunt introducentes
cum eo spm mendacij ⁊ simula
cōis ⁊ ire ⁊ odij· Vnde operu
nitate inuenta exeunt inualu
lestie de cauinis cū multiplome
nouor uiaor ⁊ est error nouus
nuus ꝓior ꝓor· ⁊ q̄ꝫ procuran
t̄ depsiones hinc zelum ille
crum ul' ⁊ mors eor· stultum
Antecenda cēt incorrectionibz ī
firmitas corrigendor ⁊ potestas
correctoris ne in stragem mul
tor opt̄ correctio ul' salutē pau
cor· Erubescenda ē meditis spī
Alibi rumoratio medicor corpo
lū qui adeo solicite cauent·
ne medicina eor sit Alicui mo
tis occasio· Credēda ē quoꝛūdam
uisiā qui ne Amittant de unc
sito ualens denarium· parāt
sunt centū marcas expendē ti
mōdum ē zelum Aliquor manus
glia cōcaret· ut Accidit cuidā qui
ut uisū uidere appareret ꝓpm
filiū pro leuī delicto decollauit·
mīcator insanissim⁹· qui mortē fi
li⁹ sui uanā laudē uisuꝫ ꝓpa
uit· Zelus iste ministeri⁹ procē
dē solet ex inexpientia disciplīe

De ira.

in se ipsis ⁊ ex ignorancia ꝑpe in
firmitatis ⁊ alicne ⁊ ex amore ī
anis glie. Talibꝰ nō ē danda po
testas. cēt enī in manibꝰ furēs
ꝯ ad instar dēmoniū quoꝝm
incrcdunt intentiuū ꝑ se dis
cunt. Qui nō hñt zelum discre
tum medicos corpoꝝ imitant
morbos spūales ꝑsequēres. sa
lutē nō egroꝝ ag̃entes. sīm mal
cum medicā corpoꝝ paciēntibus.
imo ꝙ solam eos. Ad tollendū hoꝝ
rem medicine ꝑius inde gustat
Item dicit Aug⁹ de saluatoꝝe. Ta
cem inquit passionis ꝑius bibit
medicus ne illū abhorrerer egro
tus. sīm punit qui hñt zelū
distrenū hoīes sc̄m nūtā. h̄ deo
relinquunt sufficat eis ut fatuā
illos ꝑnucie. Punit ut emen
dent ut ꝙ ꝑcauerūt humilie
mīe totaliꝰ se tradant. Tales of
fitiū rectoris dyabolo ⁊ anglis e⁹
relinquit. Tales sic secant pu
da ut sana ulcera ꝙ relinquant
sic hbas pestiferas cucllunt ut
salutares ñ ledant. sic zizaniam
extirpant ut ex eo lesionē nō i
ferant. Quidam hēntes zelū nō
sc̄m sciam. sic ecclās albaciarū
suaꝝ nobiliū purgauit Ab ar
boꝝ fructiferis ut fere ibi nul
lam relinquent ⁊ no⁹ q; cū par
cē ⁊ punire sint contra ⁊ cōtra
riorē eadem sit disciplina. q; nesciꝰ

parcē nescit punire ⁊ no⁹ q; sci
ti zelus indiscretus reprhensi
bilis ē. ira ⁊ remissio ē reprhensi
bil. b. in ephs. sol non occidat sup ira
tionē ē nolle emēdare ubi pec
catum ē plus uetq; irasci qm
irascendum ē. preīm ꝙd addere
ē. Remissio ē ut somnolentia
in rectore nauis. ꝙ. xxuj. Chris
situr dormiens in medio mari
⁊ qī sopitus gubnatoꝝ amisso
clauo. y sido. plarū negligētem
dormiēn assimilat de cui⁹ manu
cecidit baculus pastoralis ⁊ pi
sces pungunt ipm accumben
tē in cathedra sup cubitū somp
no grauatū ⁊ cadentē de manu
eius baculū pastoralem. Item
remissio pigre in agricola assi
milat. ꝙ. xxuj. pagrū pig
honis rubū ⁊ per uineam ui
rtutū. zeece repleuit totum
urticē obtruerē superficiem ei⁹
spine. Remissio ē uelut defect⁹
latratus incane gregē seruā
te. ysa. lvi. Canes muti ñ ua
lentes latrare. Item de defectu gladii
in custode. ysa. lvij. super mu
ros tuos ierl'm constitui custodes
cē. uij. Inuenimur me custodes ci
uitatis. Item ē defectus bucine in spe
culatoꝝe. Ezechiel'. xxxiij. Si spe
culatoꝝ uiderē gladiū uenientē
⁊ nō insonuit bucina ⁊ ppls nō
custodiuit se uenit q; gladius et

tulit de hijs aiam · ⁊ ille quidē
mmuq̄ tate sua captus ē sangu
nē aiit eius de manu specialr
ris requiram · s iit ꝙ remissionē
miam reputant cū eam pcedit
crudelitas · Misedit aguc cū fre
netico cum ligatur ⁊ a desidius
sius noctuus ꝓfect · ⁊ cū coqui
tugne ē cū per capillos extrhit in
sialit extrhi nō pt · De ore lupi ī
fernalis molent extrahendi sit
homies · Amos · iij · Quom si eruat
pastor de ore leonis aut extuū
auricule sic eruent filij isrl · Job
xxix · Contebam molas iniq̄ tē
tib; illi eripiebam pdam · Mole
r dyaboli sunt multa ⁊ pcā eidem
dentes ⁊ possiit dici · ecc · xvi · den
tes leonis dentes illius · Jē ext
hendi sit homies ab aquis de
luctu ⁊ inuiti ancq̄ ibi submer
gant · Cnotand q̄ quilt cor
cōne/nō de se ſ; de deo deb; confidē
⁊ orōni deb; instare cum solus
dei sit hoiem corrigē · Ceccs · vij ·
Consida opera dei q̄ nemo possit
corrigē q̄ ille deseruit · Siderā ⁊
tetū · i · discerne q̄ opa sunt ꝑa di
soli uirtutu ei possibilia ⁊ inc
a inuēies id quod nemo possit
tc · ¶ · De hijs q̄ retrare possit ad libē
Sequit de hijs que ꝑ recipiēdā cor
rigi tare possit ad libent re rep
cipiendā corrōnē uł disciplinā tio
Ad quod ualet pr primo multip nē.

admonitō sacre scripture · Inps
Apphendite disciplinā · prou · iij ·
Disciplinam dñi fili mi ne abiu
as · ⁊ eiusdē · iiij · Tene disciplinā
⁊ ne dimittas eam · hebr · xij · soli
negligē disciplinam · Jrē indisci
plina perseuerate · Sedō uultras
ei disciplina uł correctione puer
es · pu · xvij · Vga aut correctio ē
buit sapiam ⁊ eiusdē · xij · Qui di
ligit disciplinam diligit scām ꝙ
aiit odit increpationes insipiens est
Disciplina aut correctio placet sa
pientib; ⁊ ineis pficit · displicere ū
insipientib; nec proficit ineis · ecc ·
x · Vir prudens ⁊ disciplinatus nō
murmurabit correctus · pu · xv ·
Argue sapientē ⁊ diliget te · ⁊ eā
dem · xv · sō amat pestilens cum
qui se corrupit · eiusd · ibi · Qui ar
guit impiū sibi maculam gnat ·
ecc · i · Puisi disciale corrigunt
puisus ē qui ⁊ intellectu ⁊ affectū
auisus ē · ecc · xxxij · homo prudē
uirabit correctōnē ⁊ ad no lūtatē
suam inueniet opacōnē · pu ·
xvij · plus pficit correctio apud i
tum quam centū plage ap stul
tū · eiusd · xxviij · Si cōtudis stul
tum ꝙ ripsanas de sup ferente
pulo nō auferet stultitia eius ·
Tertio malum ꝓuenies ex eo
q̄ disciplina uł correctio abiit ·
Duga eiū correctionis in uolubr
uirit · Qui eni ih nō corrigit in fu

De ieiunio.

turo serpentib; unfualib; puni
entur. Vro uij. proiecit ugãmoy
ses rursꝰ ẽ in uolubilem. pu. xv.
Qui increpationes odit mouẽ
tẽ. et cauſd. xxix. uiro qui cor
pienẽ se dura cluce ꝛ rempnit
repentinus sꝫ uenient interitus
Cee. xix. Qui odit correctiõm mi
nuetur et uita. vita inq̃ rplica
ſcalicz nature grẽ. et gl̃e. homo
qui ẽ sñ disciplina frenis ad
hereꝫ de cenis ñ curans. Job. xvij
Cor cor longe fecit. Ad disciplina
ꝓterea non exaltabunt. Glo.
qui p disciplinã minime custo
dire uitam curant semp per de
fidia mimis iacent. Qui sñ dis
ciplina ẽ in periculo ẽ. pu. xx. Qui
habet disciplinam despicit animã
suam. sicut carnẽ despicit q̃ non
uult eam sale condire. Puer fir
mũ. Qui ꝛ rempn disciplinã per
ꝛsequens habet omẽ bonũ. sap.
vij. sapiam ꝛ disciplinam q̃ abie
infelix ẽ. fugiũt cũ oĩa bona. Ta
lis dyabolo multum assimilat
q̃ incorrigibil' ẽ. Cee. xxi. Qui odit
correctionẽ uestigiũ ẽ pcoꝛis. pec
cator dicit dyabolus Ancomatice
cui multi assimilat qui odit
correctionẽ. ut uestigiũ ualde
simule ẽ pdi. Et no q laudabile
ẽ correctiõm libenter recipe q̃ audac
ter facẽ. Aug. Ad iõnij mũ. Cũ sa
cius sit arcendo ut nemo ĩ nullo q

in aliquo declinare. multo ꝛ
ẽ admirabilius ꝛ laudabili li
benter accipe corrigentẽ q̃ audacꝫ
corrigẽ delinquentẽ. Vi. De pribꝰ dis
Sequi de paribꝰ discipline ecclie.
Et noꝺ quod ẽ disciplina ad ꝺ
nes pertinens. scilicz disciplina ꝑ
corporis. et ẽ disciplina pertinẽs
ad eos qui ꝑsunt cetꝰ hominꝫ
bz. ꝑma multipꝫ ẽ ut ieiunij
Aspitas uestiũ. duricies lecꝫ. pe
gnacõ. uigilie. disciplina ulcꝫ
Secꝺa uero dupl̃ ẽ. quedam spũ
alis cum scilicet delinquentes
feriunt gladio spũali que spe
cialit̃ pertinet ad ꝑlatos eccle
Quedam materialis cũ scilicz deli
quentes feriunt gladio mat
ali. que maxime pertinet ad pꝛ
cipes terrenos. Omissis aliꝫ dis
ciplinis paribꝰ prosequam de
ieiunio de quo scriptura sacra
multum loquit et q̃ maxime
efficacie ẽ. Ieiunij ut ait ysidꝰ
in li ethymologiarũ ẽ parsimo
nia cibus. Abstinẽcia q̃ abꝫ
de illo modo dicendi. ꝑmo ꝛ ordi
nem eius insistendo. Secꝺo age
mꝰ de speciebꝰ eius. tertio tange
mꝰ de hijs q̃ cõmunicari debent
ieiunij. Circa ꝑmũ noꝺ q ẽ ie
iunij multiplex ꝛ mediabile
ꝑmo exemplis. specialit̃ exem
plo moysi. qui ieiunauit. xl. di
ebꝰ ꝛ quadraginta noctibꝰ. Exod

j. ieiunij multiplex mandat.

xxxvij ꝯ cr̃ helie qui simulr̃
ieunauit· cl· diebꝫ ꝫ xl· noctibꝫ
ij· Lx· xix· ꝯ rem· exemplo xp̃i· dr̃
quo· oꝰ ij· ꝫ cũ ieunauiſſ xl· die
bꝫ ꝫ xl· noctibꝫ postea esuriyr· se
cundo ad hꝭ ꝓpr̃ dicit· fundamẽtũ ẽ
ecclr̃ũ ꝟ· ꝟ ieuniũ nõ ẽ ꝓfecta
ritus sed ẽ cr̃ár̃ ecclr̃ũ fundamẽtũ· Tertio Amꝫplici effectũ ieu
o· ieuniũ rr̃ẽ fr̃ãm· dei mẽtem ꝭ
pellat· vñ in iona· ij· fr̃õ ieu
nio misertus ẽ ninuitis· ꝯ
gr̃am dei ꝟseruat· vſq· xxx· da
bit ẽ domi panem arctum ꝫ a
q̃ breuem ꝫ nõ faciet ace, uoluꝫ
re detorem nisi ꝯrem ad intel
ligenciam· ꝫ sapiẽtiam inuitat·
Dañ· i· tollebat mala ſarcina
ria ꝫ potus puerorũ dabatq; eis
legumina· puis aũt his tedet
deus sciam ꝫ disciplinã in omi
lib· ꝫ sapia· Danieli aũt intel
ligenciam omium ſõpniorũ ꝫ
uisionũ· ꝫ exod· xxxiij· sicut
ses· xl· diebꝫ ieunians legẽ sus
cepit ꝫ dañ· x· post ieuniũ au
duit ab angelo· tu q̃ amad ũre
uisionẽ sermonis ꝫ intellige
ysa· xxviij· Quẽ doctrinã sciam
ꝫ quẽ intelligẽ faciet auditui·
Ablactatos a lacte· a lacte scili
cet tempal' ꝫ solacionis· ꝯ ie
iuniũ ꝫ solacõm dei ꝫ angloꝝ
mercẽ· vñ post ieuniũ dñi ac
cesserunt angli ꝫ ministrabant ei·

iij· cornelio ieiuniam ꝫ oran
ti apparuit angelus· Act· x· iij·
Lx· xix· legitur de helia q̃ ieiuna
uit xl· diebꝫ ꝫ xl· noctibꝫ ꝫ uenit
ad montem dei oreb· ubi deus cũ e
o locutꝰ ẽ· ꝯrem mẽtiur q̃q; ma
rtialem refõnem adeo· sicut e
nim testatur ꝟonimꝰ paulus
p̃mus heremita semp ieiunauit·
quousq; panis sibi de super dee
lo mittitur qui duplicatus ẽ ẽ
ad eum uenies· Antonius· cu
ille· cui frater comedam· dupli
cata est nob' a nuona· ꝯ ieiunu
um carnem uitat que ẽ hostis
familiaris· ꝟoꝰ· sr̃ marẽ· ieiunu
o passiones cor̃s· oracionẽ sanã
de sunt pestes mentis· oꝰ· ij· hoc
genus de mony inmullo p̃t exi
re nisi in oracione ꝫ ieiunio· sicut
aut quidam· duaꝰ· pluſ ꝓfuit
in adiutorio carnis q̃m in alu
quo alio q; plus noc; domes
cus hostis· ꝯ baculo nr̃o no
cerlit ꝫ manus ꝓpo angulo li
gat uc cibo que data ẽ nobis
in adiutorium sic nob' inimi
cam ꝫ in scandalũ· grauis luc
ta ẽ ꝫ grande periculum adu
sus domesticũ hostem pugnare·
maxime cum nos aduene simꝰ
ꝫ ille ciuis· hostem ciuem fuge
nõ possium nec fugare· ecumẽ
re necẽ ẽ q̃m alligat' ẽ in pre
mere non licet sustentare co

De ieiunio.

gor hostem meū ad uisū me nu-
tō. ⁊ no⁹ dignū irrisione illos ee
qui dīt se carnē nō posse uincē
eū hō possit ei ieiunando uictua
lia subtrahere. sō ē castrū adeo
forte q nō possit expugnari si pos
sint ei uictualia subtrahi. sicē
pugil ado fortis qui eiā adebili
ūa nō possit. Si fortis nōē hīt carnē
dictā qm debilis uoluit. sicē ig
nis adō magn⁹ qui ī deficiat si lig
na subtracta fuīt. prou. xxi. eū
deficiūt ligna extinguet⁹ ignis
Illi qui p inpotētiā sē excusāt de
li quod a carne sua uincat⁹ ponit
dict illud q dixit abraham
sare coniugi sue de ancilla sua. Ecē
xvi. eice ancillam hanc ī ma
nu tua⁹ ure ea ut libz. Sic ieiu
niū dyabolū ab hoīe expellit sic
fames cogit lupū exire a nemore
ita ieiunium ponit dyabolū ī fugā
ubi requiem nō hīt. os. xi. Cū ī mū
do⁹ spūs exierit ab homīe ambulat
per loca āqōs requiem ⁊ nō inuenit
dya⁹ ad modū pisces hītat ī locis
humēnbz. Job. xl. ysai⁹. In medio spū
ubi se magis miscuit ubi plus ui
dīt escam ⁊ pcrum. Sz per ieiuni
um poni debz dya⁹ in loco arido.
ut mīficiat⁹ sed⁹ m. filiū raphe
el. tob. xi. dicentis ad tobiam mi
norem de pisce magno q stabat
ad deuorandū eū. ut exheret eū
de aqua. quo cōm cepit palpitare

Ante pedes eius ⁊ quu pius stabat
ad deuorandū tunc de facili ē oc
cisus. sic de facili occidit⁹ dya⁹ in
hominibz per ieiunium. Amb⁹ vides
quanta sit uis ieiunij. ut ieiun⁹
homo spūs suo ei ieiunium sperne
inficiat. milio forti⁹ g⁹ spūalem
serpentē. Iudith. xvi. post ieiunā
tium Amputauit caput holofernis.
⁊ filij isrl per ieiunium ⁊ fletū ui
cerunt illos de tribu beniamī. Iudic.
xx. Item ieiunium de corpe nō fac
ticium deo facit. no dorem. suā
uitatis. Ro. xii. Obsecro uos per
miam dei ut exhibeatis corpa
ura hostiam uiuentē sctam ⁊
ē. cce. xxvii. Quasi mirra elec
ta dedi odorem suauitatis. Qua
uis odor murre ē. ieiunij placet
ctā. ualz ⁊ ieiunium. ad corpis sa
nitatē. vnde diar⁹ ī medicina qd
abstinencia ē sūma medicina.
cce. xxxvi. qui abstinens ē a dia
ce. Ad uitam. Sic ualz ⁊ ita ad ū
strates. eidre. viii. Ieiunauim⁹
⁊ rogauim⁹ deū ⁊ euenit nob⁹ p
spere. Quātū ieiunium placeat deo
figuratū ē. gen. xxi. ỽ abraham
fecit grande ⁊ uuuum. mablac
tacōne ysaac. Ieiunium misit xp̄i
hoīem dignum reddit. B. ut simp
nibz sion est magnū si ieiunet
cū xp̄o qui sedet⁹ ē ad mīsam pris
cum co. luc. vi. Bi q nūc esurius
qm saturabi mī

C. ij. De speciebz ieiunij.

Sequit de speciebz ieiunij
Glo. q̄ quod triplex ē ieiu
nium scilicz ieiunium Aquō.
ieiunū Acabo. z Aremporali
gaudio. Depmo dicit Jōnas
Tunc pclara ē apud dñm Abs
nencia corpis cum aīm ieiu
nat Auicen. Quid pdest ieiu
nare cor abstinencia cū Animꝰ
intumescat superbia. ysidꝰ. Q̄
Acubis Abstinent, z pue agūt
demões imitant quibz esca ñ
ē z neq̄quā ysa lviu. Quare
ieiunauimꝰ z nō aspexisti er
subdit sensio. Cecinerūt libus
ieiunij iuī inuenit voluntas
ura. z. Ecce ad lites z cōtenci
ones ieiunatis. glo. homo in
tior uestit carnibz draconis.
q̄ datur escam pplis ethiopū.
z post. sūquid tale ē ieiunū q̄
elegi. Dissolue colligacōnes i
pietatis Jeiunū Acabo triplex
est. Aliud enī ē detestabile a
laudabile Aliud indifferens. Je
iunium indifferens ē q̄n hō
ieiunat causa infirmitatis uel
indigencie solū. detestabile ē
ut ypocrisis uel Auaris quie
unant ut parcant burse uel
gulosis. qui ieiunant ut pos
tea melius comedant. De ieiu
nio ypocritarum dicit. os. vi. ē
ieiunatis nolite fieri sicut ypocrite
tristes. Triste. siquis ieiunat et
ideo se facit ypocrita ē. quando
unusquisq; ē qui nō ieiunat si in
facie sua argumētas q̄busdam
pingit uenalem pallorem p̄
humana laude multum sūt fa
tui. De hoc enī q̄ unus subtrahit
hosti scilicet carni duos hostes
pascit mūd scilz z dya. Jeiunat
enim ut pascant oculos hoim pul
chre etiā uane glē pascit dyabo
lum. ysa. lxv. Serpenti pulvis pa
nis eius. Quari etiam fatui sunt
qui pro eo subtrahunt q̄ mere
dyaboli ponit. Os dya bursa a
uari Jo. Sic ieiunū non marsu
pij lucrum sz sanctas animas
Terra ieiunio ieiunat illi quo
rū deus uent ē. phil. iij. Qui i mi
nente sollempnitate dei sui si
licet uētris facit ieiunū
Gre. In pastoral. sion deo sz
ieiunat si ea que uentris sūt ad
temp subtrahit. nō inopibz tri
buit sz uentri. postmodū offen
da custodit. Jeiunū laudabile
describit Jōnas dicens. Sint pu
ra casta. simplicia. z nō sup flua
osa ieiunia. pura ut hō sit abz
mortali pcō. Lo. xij. Obsecro uos
p miam dei ut exhibeatis corpa
ura hostiam uiuentē sanctam. Qui
in mortali ieiunat tempꝰ sui ue
lud mortuū cadauer offert. Casta
ut bona in tentōne fiant. Sipli

De ieiunio.

cia ut
nō queiat homo delicias .Jo. qui
xp̃m desiderat nō curat .vt. p̃cto-
sis abis sterilis efficiat .ysid. Sp-
nie ieunium q̃ mueste delicijs
conp̃sat. Sunt q̃dam delicacio
ra uolunt hr̃e cum ieunant .t
plus comedunt una uice q̃ tōc
dent duabz. si nō ieunarēt. qui
talem gr̃am uident facē deo q̃
lem facit ille qui dat Alicui duo
obulos .p denario. Tales uident
uelle patrum grauare suū hospi
tem sedulz carnem. qui soluēdā
carni duobz tēminis soluit tēmi
no uno tēpe medio. sed debent
.t ieunia cē superfluosa .Jo. q̃d
prest oleo non uelle .t molestias
quasdam difficultates q̃ aliqz
querē .Jeuniū laudabile tres hz
spes. scilicz ieunium bonū et
melius .t optimū .Jeunium bonū
ē quantū ad caritate est .t ad sati
faciend deo p̃ peccatis .Amb. Qui
caritatem nō hr̃ omē bonū Am
bit quod hr̃ in corde suo .Si tradidē
corpus meum ita ut ardeam .t cari
tatem habeā nō huic nichil m .p
dest .Jeunium melius ē q̃n aliquis
ieunat ad dei honorem .t p̃ximi
utilitatem ut sedulz deo .t tumeli
am in suo corpore uindicet .t ut
pauperibz tribuat quod sibi subtr̃
hit .Ad tale ieunium monet dñs
dicens. Tu aut cū ieunas unge ca
put tuū .t lauā faciē tuā .ne uidea-
ris hominibz ieunare .sed patri tuo
qui in abscondito est .et pr̃ tuus qui
videt in abscondito reddet tibi .Ie-
unat qui pro eius amore se macerat .q
sibi subtrahit alimenta largius. Optimū
ieunium ē q̃n homo extima parte
abstinet .t exalia parte agere bo
na nō cessat .ysid. hoc ē perfectū
.t laudabile ieunium q̃n homo
nō extinde ieunat .t melior orat
Sunt alij qui nichil boni possūt
facē cum ieunant si ludunt
ne sint otiosi .b. p uitando otio
otiosa sectari ridiculū ē .Jeu
nant a gaudio tēporali uiri .q̃m
platum .Sic ieunabat qui dice
bat .Remuit .t solari anima
mea .tob. vj. dicebat sara .thu-
dam seruam animam meā ab oī
concupiscentia .nūq̃ tum ludēn
bz me miscui .neq; cū hijs qui
in ieuniare ambulant p̃ uiam
me p̃bui. Sequitur de hijs que
cōmitti debent ieunium .

¶ .vij. De hijs q̃ committi debēt ieu nium.

moracione Inhijs trib; ē uisita
alhominis ut dicat glosa super
illud · Apud me oracio deo ute
nece · de ecclesiasticis dicat glosa sup
tuam ē cum tecumas unge caput
tuū ē Caput inquit ungit q spūs
Alius unus pinguescat · Apls hy
larem datorem diligit deus · xvij · pt
De errore illoz q dicūt nullū ee ex
Sequit de errorib; ee discipli com
nam primo tangetur de er mūn
rore illoz qui dicūt nullū ee ex cōdū
cōmunicandum · Secdo de errore il
loz qui dnt malefactos nō ee pu
nicndos pena tempali · pmo error
ostenditur · Inuit hijs testimonijs sa
cre scripture · legatur · Luc · vi · slo
lite iudicare · et no iudicabimi · p
cant ergo sacdotes qui ex cōmu
nicacionis sententiam fendo hoīes
iudicant · Item · Ro · y · Inexcu
sabil' es o homo qui iudicas · Inq
enī iudicas alium · te ipm · dēpnas ·
Item · Ro · xij · benedicite et nolite ma
ledicere · peccant g sacdotes qui
homibz maledicunt · i · cor · vi ·
Neq; maledici neq; rapaces reg
num dei possidebunt · Item · i · pet ·
iij · non reddentes malum pro
malo · Ad q; monem exemplo xpi
i · pe · y · no maledicebat cū ma
ledicerent · Item ecclesiastici · xxi · Cum
maledicit impius dyam male
dicit ipe aiam suam · Si dyabo
lus maledicendo nonē multo

forcius homines ñ sunt maledi
cendi · Ad pmū dr ē quod ē iudi
cium uindictam · et iudicium inuidie
iudicium inuidie prohibitum est ·
iudicium uero nullū nō ē prohibitū ·
imo xps monet ad illud · Jo · vij · slo
lite iudicare inquit xps · Nudeus secm fa
cem iudicate si; iustum iudicium
iudicate · Demanifestis concessū
ē nob iudicare · de occultis non · i · co
r · v · slolite ante tempus iudicare
quo aduenit dns · q; illumi
nabit abscondita tenebraz · et dis
ponet consilia cordium · et tunc
laus erit unicuiq; a deo · Item
ut ceci timore hēant · q apli habue
runt potestatem iudicandi ostendit pr
exemplum quod dictum ē petro · Mt · xvi ·
Quecumq; ligaueris super terram erit
ligatum · et in celis · Jē · eadē · xviij ·
Quecumq; ligaueris super terrā me
runt ligata · et in celo · Jē · Jo · xx ·
Quoz remiseris peccata remittuntur
eis · et quoz retinueris retenta sūt
et · i · cor · v · ostendit apls · iudicasse
incestuosum fornicatorē · Ego in
quit absens corpe · psens autē spū ·
iam iudicaui presentem eum qui
sic operatus est · in nomīe dñi nri
ihu xpi congregatis uob · et meo spū
cum uirtute dñi ihu tradere hui
moi homine sathane in interitum
carnis ut spūs saluus sit in die dñi
nri ihu · Item eadē vi · An nesci
tis q̄m sancti de hoc mundo iudica
bunt · et si in uob iudicabit mūd

indigm ebis qui de minimis iu
dicetis. sc̃tus qñ angelos iudi
cabim? Adaliud dicend'ē q' eccl'ia
nō reddit malum p malo. ñ ma
lum optat cum aliquē excōmuī
cat. excōmunicatio enim medi
nal'est nec est mala ñ malicia
pene. sicut medicina amara diat
mala cum uere bona sit eo q' sit
morbi expulsiua. excōmūicatio ē
ad hoc ut hoīes salubr'ē cōfun
dant' et pūitant' ps. Imple facies e
or ignominiā et quer'ent nomē
tuū dñe. Aug' quicquid facit ue
ra et legitima mat' eccl'ia et si aspe
rum amarumq; sentiat' ñ ma
lum p malo redit si expellendo
malum iniquitatis bonū disci
ne apponit non odio nocendi sed
dilec- cōne sanandi. Item aug'
Ille uus mat' capitis dolet dum
aurat' quia cum ei partit' ñ sana
t'. Ad id uero ecc'. xxv. Cum male
dicat impi' dyabolū. et c'. dicend'ē
q' ubumi' intelligentiū ē quēū
ad illos qui ad sui excusac̃onem
maledicunt dyabolo imputātes
ei pec̃m suū sicut eua pec̃m suū
serpenti imputare uoluit et per'
sequens auctorē serpentis late
ter accusauit auctorita. excōmu
nicandi ul' maledicendi habet
eccl'ia ex diuisis locis sacre scrip
ture ut ex os. xv. dicente dñō. Si
eccl'iam non audierit sit't sicut
ethicus et publicanus. et eiusdem
xxi. Maledixit dñs ficulnee fruc
tum non fem et mat'. viii. dicat pe
r' symōi magū. Pecunia tua te
cum sit in perditionem et Io. v.
Siquis uenit ad uos et hanc doc
t'inam nō affert nolite hunc re
cipere in domū nec ave ei dixeris
j. cor. v. Siquis frī nominatur
et ē inter nos fornicator aut adul
t'er aut auarus aut ydolis serui
ens aut maledicus aut ebriosus
aut rapax. cum huiusmodi ñ cibū
cape Inde quoq; sc̃tus q' modicū
fermentū totam massā corrump'
expurgate uetus fermentū Item
auferte malum ex uob ipis. eun
dem ultimo. Siquis nō amat
dnm nrm ihm xpm sit anathe
ma. Item gal'. ult'. Siquis uob e
uangelizauit p'ter id q' accepis
tis anathema sit Item. i. thi. i. ex
quibus est hymeneus et alexand'
quos tradidi satane ut discāt
nō blasphemare. Sicut ouis mor
bida a grege separat' ne greg ex
ea infic'iatur et sicut membrū in
fimū et corruptum ab studio ne
cet'a memb' per id' corrumpant' et
sicut humores prauu aeqpe e
ducunt' ne [redacted] infic'iant
corpi ī du[redacted]cant sic hoīes
pestilentes ab eccl'ia per ex cōmūi
cac̃onē sepandi sunt ne ceteros
corrūpant. Aug' mali xp̃iani ac

sunt mortē xp̄i quomodo hu
mores mali· q̄n cuomūt· tunc re
leuat· corp̄ sc̄· z mali q̄n exeunt
tunc ecc̄la releuat· z dixit· exme
exierunt humores ubi si nō erāt
exme· ·ij· De errore illoꝝ q̄ dicūt
Si quis certo | maleficos nō ee pu
re illoꝝ qui dicunt maleficos | nie
non ee puniendos pena tempali | dos·
maxime morte· Qui certe uidet
inuti hys testimonijs satte scp
ture legis· gen· ix· Quicunq; effu
dit sanguinē humanū fundet sā
guis illius· stulti ergo licet effū
dere sanguinē humanū Item exo·
xx· ston occides· Q· ubum assūt
dūs· os· v· i deut· xxxij· sneat ulti
o tē· lze· xvij· stolo morte pūri
Jē· ego dico uob nō resistē malo
Jncodem Qui uastie frī suo re
us erit iudicio· si nō licet fratri
uasti· g non licet eum occidere
Item incodē· Diligite inimicos
uros· bñfacite hys qui oderunt
uos· z eisdem· xiij· Jnpabola de
zizanijs sup̄ seminans· dicit ser
ui vis im· z colligimus ea· z ait
pr̄ familias· sic forte colligentes
zizania· eradicetis simul· z triti
mite utraq; etelee usq; ad mes
sem· Item· luō vi· stolu
te condempna re z nō con
dempnabimini· z lo· xij· stō uos
met ipos defendentes hmī si da
tū locum ire· Sept̄i ē enī· stricti

uindictam· z ro· ij· Omnis qui od
frem suū homicida ē· z sitis q̄ōis
homicida non hī uitam eternam
nisi manentem· os· xvi· Omnes
qui acceperint gladium gladio pi
bunt· Item· Jo· viij· Dimisit dom
in pace neminem deprehensam i
adultio· Ad p̄mū dicendum q
illa sūa dñi· geni· ix· quicumq;
effudit sanguinē humanū fūde
tur sanguis illius· z illa os· vi· ō
nes qui acceperint gladium gladi
o peribunt· p̄ce ostendit siquis de
ligēt· inspiciat· alique· q̄n neminem · ·ere occidi· Cum
enim sūa dñi· indubitanter sit
iusta quecunq; sanguinē hui
usmodi· inuiste effuderint· iusti ē
ut sanguis eius effundat· z qui
gladiū· inuiste accepit· iusto mē ut
gladio pereat· ergo in aliquo casu
sanguis humanus· iuste effundit·
z homo iuste gladio perit· Sicut
enim pr̄· familias prohibet· neq;
Accipiat de uino alieno· dolij su
nō ē intentio sua· ut nō accipiat
eius ip̄e· de illo dedit· ul' eius ip̄e· lor
tasserit· si ne hoc aliquis sua aut
tiranie accipiat· sic cum dixit· dō
occides· nō fuit intentio sua ut nō
occideret· in casibus illis in quib; ip̄e
hoc p̄ciperet· sed ne aliquis occide
ret aliquem p̄pa auctoritate· Vnde
post illud iubium· nō occides· dūs
in eodem lib· in multis casibus oc

arii p̄cepit ſſillud Aug̃ de ue. mea
ẽ ulcio ⁊c. Ecclam cum ulcio ſili
t de aliquo in p̄ſenti. Auctica te
enim dei ſum utur cum recte fu
mit ⁊ in tento ſumentes debz cẽ
dei ⁊ inimicitiam ul' offenſam uin
dicare. ſſillud Aug̃. ezec. xviij. ſolo
mortem ⁊c. de morte etiã p̄ exp
ni. De morte ⁊ tempali uidẽ. qd
de nõ uult mortẽ q̃q; p̄ctõus q̃
p̄uideꝛ cẽ corrigendum ⁊ mulcdi
t ipm exſpectat. Ad pnã. Mors
uero illius p̄ctõis q̃ui ſibi nocz
ptm̃ p̄ctõ addendo ⁊ alijs eoꝝ ſubꝛ
endo/de cui correctõne ſpes nõ hẽt
mdubitanter uidet ſ ⁊ eccle dei un
lus cẽ. Ad illud ú. oj. v. Ego dico uo
b non reſiſtẽ malo. ⁊ illud. Ro. x
y. ſlon uos met ipſos defendentes
kmi. dicendꝫ q; loco ⁊ tempe p̄ot
aliquis ⁊ debz non reſiſtere malo
⁊ non defendẽ ſe. ut fiebat in p̄mi
tiua ecc̃ q̃n p̄ miracula ⁊ paſſio
nes ſanctoꝝ eccl̃ia nouella plan
tanda erat. Loco ⁊ ⁊ tempe p̄t hõ
reſiſtere malo ⁊ ſe defendẽ. Alij
cũ il ecc̃ defenderet ſe Ab infidel
bz poſſent ab eis occidi ⁊ ſic pemz
honoꝝ ⁊ cultus diuinus. Luc. xxij.
Aue dñe. Qui nõ hꝫ uendat tuni
cam ſuam ⁊ emat gladiũ Ac il
li dixerunt. Ecce duo gladij hic. qui
bz dominus. ſatis ẽ. Si nõ hꝫ ecc̃
gladiũ manualem hꝫ ſolum ſpiꝝ
lem. dicendꝫ fuit minus ẽ. ⁊ ñ fuit

dicendum ſatis ẽ p̄ter q̃ paulus
uoluit ut malo reſiſteret cum
ip̃e uoluit milites animaꝝ ſeq̃
ducere ad felicem p̄ſidem. Act. x
xiij. Luc. vi. ubi dicitur nolite
dempnare. p̄hibetur dempna
cio inordinata ut cui incerta ẽ cul
pa ei q̃ dempnat. Ad j. io
uj. Omis homicida ñ hꝫ ueram
⁊c. ed ẽ q; nõ reputat homicida
qui p̄cepto dei hominẽ occidit ſ
qui odio ul' deſiderio uindican
di ſe hominem uult occidere
Vñ oj. xv. de corde exeunt cogita
tiones male. homicidia ⁊c. nic
ſ homicidiũ iudicandum ẽ q̃n
ex corde ⁊ uoluntate p̄cedit. Ad
d oj. xiij. ſlon ſic forte colli
gentes zizania eradicetis ſil
cum eis ⁊ tritic̃um. Simile uitaq;
creſcẽ uſq; ad meſſem. dd ẽ q; do
mi diuit hꝫ niſi ut parceretur in
to. Ergo uoluit parci zizanijs
mentia detrimẽtũ. Ergo q̃n ñ p̄t
cis pa ſine tritici detrimento nolu
it eis parci. Ergo creſcãt zizania
nie ⁊ ſuffocant tritic̃i uoluit zi
zanijs parci ⁊ hꝫ ⁊ ſeruãt hẽt
ci in agris p̄ſis. Vbi enim uidẽt
zizaniã ul' alias hꝫas noxias
quas poſſunt eradicare ſũ tritici
damno creſcẽ in agris ſuis ⁊ ẽ
dunt niſi ſtuint eradicare tritic̃i
ſuffocari diligenter faciũt eas e
radicari. In agro uero dñi p̄ſã

ar̃ contendunt eradicacõnem ī
consimili casu nullo modo debe
re. ſi nec mirum cũ ipi zizã
nie sint ⁊ sententiam moras tu
meant. Siquis uero ꝓtendat q̃
hij qui sunt zizania ꝓssunt fi
eri tritcum. h uerum ē. Si h ine
tum ē. An fieri sint tritcum. ſi
certum ē q̃ tritcum suffocant q̃
simplices subuertunt. Rarã
rudem⁹ hereticor⁹ usionẽ. Deo
bonũ. usionis rarũ ⁊ ualde inc
tũ ⁊ ualde difficile non debz ꝓ
ui dAmpno magno ⁊ frequent
Accidenti ne dum uana spe pau
tas pareatur irrepabilis multi
tudo per eos perdatur. hoc enī
tale cẽt ac si pauetis lupis ī me
dio gregis existentib; gregem
q̃ latentib; parceretur ⁊ q̃
forte deus illos oues ut agnos
faceret ⁊ paucos leprosos dimit
tẽm⁹ in medio ꝑli corrũpentes
eum. q̃ forsitan deus illos sana
bit. Fabulus rabies lupina seu
ingregem quã mãsuetudo o
uina trãseat in lupos ⁊ ꝛagiũ
lepre faculus A leprosis detrua
ẽ ad sanos. q̃ A sanis sanitas Ad
leprosos Q; autem leuatum fuerĩ
Aliquib; casib; hominẽ occide
manifeste ꝓtestendi hys testi
moniis sacre scripture q̃ secũ
lucẽ xix. Inimicos meos illos qui
noluerunt me regnare super se ad

ducite huc ⁊ interficite ante me.
ost. xxiij. Missis exercitib; perdi
homicidas illos. Ro. xiij. de illo q̃
hẽt potestatem dei minister ẽ tibi
dei in iram ei qui malum facit
luc. xiij. De ficulnea sterili trã
occupante succidite in quit eam
ut quid ⁊ terram occupat. ost. xv
ij. Si pes tuus uel manus tua
scandalizet te. Abscide eum ⁊ p
ice eum abste. Ergo ecclia deb; ab
scidere ꝓximum q̃ corrumpẽ ceta
membra. Tullius. sicut quedam
mb̃a amputãt ne si languere et
ẽ anquam spũ carere cepiũt
nocentq; reliquis partib; ut
potius sic ista in figura hominis
feritas ⁊ ĩmanitas belue ab hu
ni humanitate segregande ẽ
iac. y. Abraham pr̃ uir̃ nõne ex
operib; iustificatus ẽ offens ysa
ac filium suũ sr̃ altare. Ergo ab
ham placuit deo quia ad ꝓcep
tum eius uoluit occidẽ filiũ su
ũ. q̃ qui ꝓcepto dei hoiem occid
non peccat. Item ad hy. y. obse
ẽ primo oim fieri obsecrationes
orones. postulationes. grarum
actiones. pro omib; homib; pre
gib; ⁊ oib; q̃ in sublimitate
sunt ut quietã ⁊ tranquil
lam uitam agam⁹. Volebat ergo
paul⁹ q̃ oraretur ꝓ principib; qui
hnt gladiũ materiale quo de
fendunt ⁊ seruãt pacẽ mea cr

go non ē malum quod ipī ucant gladio macali-ko-ruy sonē pas
nisi ādeo ꝛ paulo post-dei minis-
ē t in bonum-si malum feas time
son eui sine causa gladiū portat-
luc-uy-interrogabant milites johā
nem baptistam dicentes-Quid fa
ciemus nos-ait illis-neminem
concutiatis neq; calumpniam facia
tis ꝛ estote contenti stipendijs uris
son dixit militiam relinquere
cum ipe docuisset eos recipere duce
sistipēdia eor recipient ꝛ cū necessi
tas eet bellum ī facient
son deb; stipendia recipere qui non
uult militare-vñ bs martinus im
perator rē respondit-Donatiuū
tuū mgr militantis accipi-Item
petr occidit Ananiam-ꝛ saphirā
act-v-ergo licuit ē occidere Siquis
dicat q occidit ubo ꝛ non gladio
ciusē in si quocūq; eos occidit ergq
eos occidit-Rationib; ꝛ multiplir
potest ostendi q licear in casu hoī
nem occidere-primo sic-Aut puuli
sunt erudiendi-ꝛ corripiendi-sal
tem ictib; flagellis aut nō-si nō-
g dimittendi sunt oīb; uitijs er
mi curand ē de eis quā de equis
asinis-Si uero puuli corripiēdi
sunt multo magis adulti cum
malitia cor sit magis noxia-rē
stat quod bruta de puteis ꝛ cist
nis extrahunt-si nulla occidit se
cund d luc-xiuy-cui uīm tos aut

asinus in puteum caderet ꝛ nō
mino ex trahet illum-die sabbi
multo fortius ergo homines ꝛ
inuitis ꝛ periculis spualib; ex
hendi sunt-si sic uero occurrit
morte corali quanto mag
occurrendi morte spūali item fi
ri si si sunt recludendi ul' ligan
di ne sibi uel alijs corporaliter no
ceant multo fortius mente ī fa
ri cohibendi sunt ne se spūaliter
occidant-si uero homies pleumb;
culpis leuit sunt puniendi si
culpa augeat augeri deb; ꝛ pe
na-Ergo cum culpa augeri pos
sit usq; ad homicidium-pena ꝛ
pot usq; ad homicidiū augeri
ut saltez pro inuisto homicidio
q aliqs admisit uiste occidat-ꝛ ē
aut mors corpis ē pena omi cul
pa maior-aut nō-si sic-Ergo de
male influit eam-p amissione
ligni uendi-si nō-Ergo aliqua cul
pa punienda ē morte corali
Item si homicidiū inūi puniē
d ē Aut erit puniend morte tem
pali aut pena mīore-si morte g
licet aliquem occidē-Si pena mīo
re aut inīfinitē minore aut ī-si
sic aut nullius p aratiōnis ad
q patiet qui peccauit ad id q in
tulit-Unde talis erit iusticia ut
siquis dampnificauit alui mille
milib; libraꝝ ꝛ punier in amissi
one unius festuce-Si ū pena mīore

sed non minus finitū · tale ē ac si
dampnificas; proximū inde; m
eis ⁊ puniret' in una ⁊em qui
deum impugnat bñficio ab eo re
cepto merit' illd' bñficiū amis
te · Ergo qui uita sua adeo accep
ta deum impugnat merit' uitā
amitte · ⁊em si mors ē eterna ifli
genda pro aliqua culpa quāto
magis temporalis · ꝓterea ⁊ne
mo inimicos est' dei pugnand'
qm̄ deus impugnāt Ergo si i ꝑs
nāt ad mortem corpis · erit pugn
nand' eis usq; ad mortem · l'sm̄
ē pugnand' eis fuge debz tota
ecclia · ul' permittend' ē q' tota oc
cidatur · ⁊ q' cultꝰ dī destruat' ut
corpib; impioz parcatur · Patz
ergo quod hereticis sub spē pie
tatis honorem dei ⁊ religionem
uolūt destruere · ⁊ cē sūt pi ī lu
pos · ⁊ crudeles ouib; magnis · ora
cij · vij · Attendite a falsis ꝓphis
qui uenūt ad uos ī uestimēts o
uiū intrinsecus autem sūt lupi
rapaces · ⁊ pī pi sunt in fures ⁊
alios maleficos · crudeles ū inin
nocentes ⁊em si ubi ꝑ radicend'
ē hereticos · nō ē rō alia quare pot
us manus debeat ē exempta q'
lingua qui ꝑdo pugnet ⁊ cē si hēt
e ut lupi leones ⁊ serpentes eter
minādi sunt ꝑ salute corpoz qua
to fortius spūales hēsies ꝑ salute
animaz · Et cē imminens filiudo

hīo respectu ad uenenum ꝑ eu
do ꝑdicatoz · cuiuis · quid mr' ēu
ctū ex homine se ꝑtrat quis ide'
ciam · An sub hominis figura in
manitatē gerat bestie ⁊em hēne'
in ecclia ē ut ouis morbida ingre
ge ul' ut mb; cancro sum cauto
incurabili inoxpe · Ergo q' faciend'
ē de oue pro grege ⁊ de membo cau
ceroso pro corpe · hī faciend' de hēn
co pro ecclia · ⁊ notand' q' cillus
ꝑsalut' uidetur faciendā cē iusti
cia · qui negant iustiam faciendā ·
tanqm̄ de manifestis hostib; ut
rectē · sed'm eos iusticia humana
ē iniusticia · Si quis ū dicat hēn
cos nō cē occidendos · non a deo ñ
ab ecclia · ergo exponenda ē eccli
ę ⁊ sū defensione diminenda · p
terea dicat do' luc · vi · ꝑ cūs omis
erit si sit sicut magister eius ·
magr nr' ihūs ē · g' si ceus hēn
cos occidat · nō ē ꝛr ꝑ cōnem ho
minans humane · hoiem occīde ·
ꝓterea qua de causa uolūt tm hēn
ci pei corpib; maloz a morte si ꝑ
sentem correctois · ū ñ ē spes correct
onis ibi debet cessare h falsa pie
tas · Si uō ꝑ ꝓsitarem mare · ꝑ
maiorem ꝓsitarem aīaz ñ ē
cis ꝑcend' · ꝓterea manicheus qui di
cunt corpa cē a dyabolo · ñ hñt q'
laudeam · Destruenda ei ē ut a
filys dei cum sint opera dya · ñ hu
modi errores sub spē pietatis ꝑ

rebellāt · l' sal
tē repugnād'
qm̄ deū

sis corpib; nocent. Reprobi enī qui amplius uiuent amplius in fu tō punient. Addendo enī pcā pcīs. cumulant supplicia supplicijs. qm̄ tñ ad corp. q̄libz pars supplicioz in fernalium. magis uidet ee supplicio mortis corporal'. Item licet occidere tm̄ aliene sit phibita. tm̄ē q̄ alienam rem iniuste usurpare re sua puare. Ergo a simili licet homicidium sit phibitum. tm̄ q̄ occid' iniuste. uiste occidit. Tē enī nemo hoīm̄ē bñ dispositam dubitet inter bestias. Ab homine corp̄ tua ee auferenda. q̄r hoīes in solis homīb; hi nō reputant. Ad q̄ potest dici quod fures. alij malefici non libent dant sniam. de seipos. timuli us credit eis si asserant malefico ū ee puniendos. ita hoīes nō libent dictant sententiam. qm̄ iudex de se ee ymo dicunt malefico ī iust reputandi. si nō ē eis fides in hoc adhibenda. Jo. super ysayam. sicut ē crudelis qui crudeles iugulat. sic crudel' pacientib; ee iudex. Flammato sus pensus pabulo. iudicem putat. cum hostes sint lupi rapaces. sua oues. Jpi bene uellent. q̄ non ee in canes in grege dñi qui eos aggredi arcent. Item si nō ē distinguend' ee hoc pceptū. non occides. quia cuilibet iumentum nō distinguit. ergo occidere ē mortale pcm̄. g̃ mortaliter pcat. q̄ publice

Cō. xvij. pr. De equitate.

occidit deobediā. que ē respectu superioris. et disciplina que ē respectu inferioris dicend' ē de equalitate que est respectu pātis. et ē equitas. Amor equalitatis. in hijs in quib; debz ee equalitas. Equitas. uirt' ē. uel de rara. et dō pōt dici semita. pū. uy. dicamus ee p semitam equitatis. Hanc semitam tenz uera sapiā. prou. vij. sicut ē. similiū. et equitas. et nō q̄ equitas mīl' tū ualz ad spūal' edificij finitatem sicut edificium spūale finitus est si habeat lapides equaliter dispositos. Si uō sint lapides inequaliter dispositi. minat ruinam. sic congregatio ubi equitas seruat' stabil' ē. ubi uero deest equitas. stare nō pōt. Murabile templum tuū inequalitate. Item equitas facit ad corporis mixtionem. et sanitatem. Sicut in corpe humano inequalitas membroz que debent ee in lia. facit deformitatem. et in mixtiones humores inequaliter ad mēbra ad que equaliter debent mitti ducunt in finitatem. Item in ingregatione inequalitas magnā facit indecentiam. et in hijs que hñt hiñdanē ea quib; alij indigent generat superbiam. quasi quod dam apostema. Item aliam in finitatem spūalem. Unus eq̄lis tas ualde necta ē hijs qui sūt in alio sociare. Si enī eis hi unus desit uolunt ee dñi q̄ debent ee soci. et fr. Alios se exaltant uolentes se p ceteris honorari. uel se cum g̃ia mīe

Aliqz dilatant uolentes huīdam
hīc ea quibz alij indigent. Seneca
in li. de beneficijs. Quidam cū illi
ob uirtutem z rem publicam bene
gestam. tantū agri discernēt qn
tūtando una die circuire possz
sionē iuḡt eo tue cui opus sit pl9
qm̄ unū cui ꝓ subdit qnto ma
ioris uiri putas respuisse mun.
q̄ meruisse. Multa enim fines a
lijs abstulūt sibi nemo adsciuit
De equibz dam agregationibz ue
rū ē id ysaie. iij. Equitas ñ pot
it ingredi z inuenit ineis q̄
uulgalīc dicitur q licet omnes
sint fres tamē nō oēs scitelle
sunt sozores. Econtrario de filio
dei facto frē nrō dicit hebr. ij. qd
debuit Assimilari p omnia frī
bz ut misericoz fieret. Et notabilit
dicit ut misericoz fieret Quie
nim huīdanē hñt. nesciunt p
expienciam quid sit indigentia
nec apparent sonis indigentib;
Item equitas ualde necia est dis
pensatoribz. si enim desit huius
tus. dant huīdanē ꝓpinquis. z
familiaribz q̄ dandum fuit indi
gentibz z pascunt oculos diuī
De hijs que subtrahunt necessi
tati pauperū. Deū. ij. sedm quan
dam literam. Nonne si recte of
feras non autem recte diuidas
peccasti. Dispensatores z qñ bo
nus dant. si ꝑ grām ul' sang
uinitatem dant. nō rectē diuidunt.

precant. Et clamant nudi cla
mant famelici z requirunt. p
nr̄ uba requirentiū. nob' fame z
frigore miser abiit labrantiz
quoz ferunt tot mutatoria certē
sa imp[illegible]nas ul' plicatra immā
tatis. nrīm ē q̄ effundimus nob' au
deliceꝛ subtrahit q̄ manū expen
dimus Item loquens de ecclīa ma
lignantium. de sumptibz inquit
egenoz seruit oculi s diuitum. i
uenium curiosi quo delectent z/iuenīt
nō misi quo sustentent. Item nec
Aestimalde uiribus equitatis mer
catoribz ut in ponderibz z mensu
ris nichil iniquū faciant. Leuia
et xix. statera iusta z equa sit pō
dera. Justus modi' eq uus q̄ statera
rius. pū. vi. statera dolosa abhoīa
tio ē apud deum. z pond' equū vo
luntas eius Item nescia ē valde
iudicibz ut sine Acceptatione pso
ne inr̄ partes arbitrias equaliter
tem seruent. sicut xxiij. Equum
iudicium sit inr̄ nos sine pegnus si
ne cuius precamur q̄ ego dns deus
ur. sicut deus nō ē Acceptor per
sonarum. Act. x. Item mulc q̄ uidet
qui iudicando uices eius agunt
nō sint Acceptores psonarū. Jac.
ij. Fratres mei nolite in psonā
rum Acceptione hr̄e dñi fidem
nr̄i ihu xpi. De pietate. Nullū.

Scribit de pietate. pur nulli z
machius de hac loquit. Est
Aut pietas ut aut nullius pegm

sanguine. Iunctis pare q; tenuo
lis officiū et diligens tenue cultū
ad pietatem sic sumpta ipsa nā
trahit hoiem. De amore pare
tum. Require in tractatu de cari
tate. De honore uero parentib;
exhibendo. Require in tractatu
de superbia. capitulo de prō ire
uenie. Et notand' quod tum pa
tria principium generationis dicat
ee sdm philosophum. quemad
modum et patres prie benuo
li amandi sunt et honorandi sic
maluoli prie odiosi sunt et detes
tandi ut legit. ij. ethic. v. de ia
sone qui factus e omib; odios'
ut refuga legum et execrabilis
ut prie et tyranni hostis. xiij. ps De
Sequit' de gratia. prout gra.
de ea loquitur tullius qm
ipse sic describit. Gratia e in sa
mitiarum et officiorum alteri
us memoria et remunerandi
uoluntas grnetur. hec uirtus
ualde necessaria e. stullum enim
officium reffendum e magis gr
tia necessarium. Ingratitudine
que est grane et aratia enume
rat apostolus. et thi. v. Inte mag
na mala que erunt nouissimis
temporib; dicens. Hoc scito qd' in
nouissimis diebus instabunt te
pora periculosa. erunt homi
nes se ipsos amantes cupidi
elati. superbi. blasphemi. pa
rentib; nonobedientes ingrati.

Si uoluis ingratus ee. cauc p
mo ne obliuiscaris beneficiū. se
neca. ij. li. de beneficiis. Ingrat'
e qui beneficium se accepisse ne
gat quod acceperit. Ingratus e
qui dissimulat. ingratus est qui
non reddit. Ingratissim' omniū
qui oblitus e. illi enī si non soluit
tamen debent. et extat apud illo'
uestigium meritorum intra
sciencia m inclusor. et aliquando
uerba. Ad refendam gratiam a
liqua causa possunt. si illos pu
dor admonuerit. si facilis occasi
o muraūt. hic nunqua m fieri
gratus potest cui beneficiū totū
elapsum est. Apparet illum nō
sepe de reddendo cogitasse cui ob
texit obliuio. sumquam uoluit
esse gratus qui beneficium tam
longe proiecit ut extra conspec
tum suum ponet. Quicquid fre
quens cogitacio exercet. Aut re
nouat, memorie numquam ex
durat. que nichil perdit nisi ad
quod sepe non respexit. Secundo
caue ne ad būficia impendenda
per iniuriam accedas. Seneca.
v. libro de beneficiis ingratus et
repudiantib; beneficia. non qui
a nolunt sed ne debeāt. similes
sunt ex diuisō nimis grati. qui
aliquid incōmodi precari solēt
hys quib; obligati sunt. ut p
bent affectum beneficiorum me
morem. quor animus simili

mus ē prauo amore flagrantibus qui amice sue optant exilium· ut deserta fugiente inquietudine conturbentur· optant inopiam ut magis desideranti donent· optant morbum ut assideant· et quicquid inimice optaret· Amantes uouent fere idem exitus ē odij· ⁊ amoris insani· Idem ne quicia est ut extraliās mergere euertere ut sustines ut emictas includere· Quonesti beneficium in iurie finis nec umq; id detrahis se meritum est· quod ipse qui detraxit imitatur· non uulneratus malis quam sanus potes inire gratiam inire gratiam· sed quia uulneratus sum sanas· nō sic uulneres ut sanandus sim· Tertio caue ne nimis festines ostendere te gratum· Seneca v· libro de beneficijs· Ante omnia discam beneficia odisse· Nemo libenter reddit quod inuitus debet· ⁊ quod ap se non iniuste onus iudicat ē· ī munus Idem· Incodem· Penitet accepta beneficij· quid nō· dum redditi piget· Non minoris ē animi odisse quam dare· eo quod oppressius hoc quam illud· quo maiori diligentia custodiunt· quā dant· accepta· Idem eque delinquit qui ad referendam gratiam suo tpore cessat· quam qui alieno properat· Idem seneca· Reciendi signū ē· primus aliud munus rem

tere ⁊ inimus munere expugnare· qui munus alto capite soluere inuitus debet· ⁊ qui inuitus dat ingratus est· Quarto caue ne clam gratiam referas· Ingratus ē enī qui remotis arbitris gratias agit· Seneca in sedō li· de beneficijs· ⁊ notandum q· beneficium benigne accipiendum ē· licet etiam sit mediocre· Si benigne accipis retribuit gram· si non· solutum te putes· Seneca· Qui beneficium dat iubet excipi grate· habet quod uoluit· si bene acceptum ē· Idem· Voluntate satisfecam· rem rei debeam· beneficium uero rei duplex est· scilicet pecunie ⁊ opere· beneficium opere splendidius est· hoc enim ex uirtute deprimitur· Alterum uero exardia· Cum beneficium pecunie datur· materia exhauritur· ut quo inplures usus sis eo minus in multos uti possis· beneficium uero opere consuetudine benefaciendi paratiores ⁊ feruentiores facit· Dum macedonum fauorem pecunie largitione captaret· Alexander· scripsit Adeo patet hec uba· quis error animam tam sperne tenduxit· ut eos ubi fideles putares quos pecunia emisses· At tu id agis· ut mercedones non te regem· sed ministrum eo donatorem putarent· fit enim deterior qui accipit· ad idem exspectandum semp pa

ratior. Non tamen hoc genus
benignitatis repudiandum est
omnino. Nam sepe ydoneis ho
minibus indigentibus de re familia
ri imperciendum est. sed diligen
ter et moderate. Multi enim pa
trimonia effuderunt in consul
te largiendo. Nichil autem stul
tius est quam curare ut id diuti
ius facere non possis quod liben
ter facias. Secunt etiam largi
tionem rapine. Cum enim dan
do egere ceperint alienis bo
nis manus inferre coguntur.
et maiora odia eorum secuntur
quibus ademerunt quam fa
uores eorum quibus dederunt

Quomodo cauenda sint danti et accipienti.

Et notandum quod in dando
beneficium primo cauen
da est duricies. Seneca nonquid
detur refert aut fiat quid sed
qua mente. Regum equauit o
pes animo qui exiguum tribu
it. Sed libenter quod paupertatis
sue oblitus est. dum mea respi
cit. qui non iuuandi tantum uo
luntatem habuit sed cupiditatem
tem. qui accipere se putauit dum
daret. Idem. Multo gratius ue
nit. quod facili quam quod ple
na manu datur. Idem. Nemo
libenter debet quod non accepit
sed quod expressit. Secundo di
latio. Seneca primo libro de be
neficiis. Errat siquis sperat re
sponsurum sibi quem dilatione
lassauit exspectatione torsit. E
odem animo beneficium debet
quo datur. Idem qui tarde fecit
diu noluit. cum ita a natura coo
peratum sit ut alius iniuri
e quam merita defendant et ille
cito defluant. has tenax memo
ria custodiat. Quid exspectat
qui offendit. dum obligatur satis
aduersus illum. gratus est siquis
beneficio eius ignoscit. Idem. cum
homini probo ad rogandum os
suffundatur rubore. qui hoc tor
mentum remit
tit. munus suum multiplicat.
Grauissimis uiris nulla res car
ius constat. quam que precibus
empta est. Molestum est uerbum
et onerosum demisso uultu di
cendum. Rogo. Nichil eque ama
rum. quam diu pendere. Equi
ori animo. quidam preferunt
prescidi spem suam quam trahi.
Idem. Verum est tantum te gra
tie demere quantum more adicis.
Item. quemadmodum acerbis
sima crudelitas est. que trahit pe
nam et misericordie genus est
cito occidere. ita maioris est mune
ris gratia. quo diu minus pepen
dit. Omnis benignitas prope
rat et proprium est libenter fa
cientis cito facere. Tertio ne be
neficium quod das ei cui datur
uel alii obsit ea utamur liberalita

te que prosit Amicas nocear ne
mini. Seneca sed libro de bene
ficijs. Quemadmodum pulchj
rimum est opus inuitos nolen
tes q̃ seruare ita rogantib; pesti
fera largiri blandum z affabile
odium est. Pecuniam non dabo
quam numeraturum adultere
te sciam. ne insonetate turpis
facti aut consilij inueniar. Idem.
Quid turpius quam quod euc
nit frequentissime ut nichil ĩ
ter sit inter odium et benefica
ium. Quarto ne beneficium
malus sit facultate tua. Seneca.
tum summe Amicitie sit Amic̃
sibi equare. utrisq; simul consu
lendum est. Dabo egenti sed ut
ipe non egeam. succurram peri
turo. sed ut ipe non peream. qui
to cauenda est exprobratio. Sene
ca. hec beneficij inter duos ser ẽ
Alter statim obliuisci debet da
Alter memor esse accepti. Sexto
malitiosa astutia uitandi.
Dixit antigonus cuidam peti
ti talentum. plus esse quam q
uidjus deberet petere. petenti ũ
nummũ respondit minus esse
quam regem oportebat dare. Se
ce malitiose negabat. Nam pos
set dare talentum quia ipe hab
erat uel nummũ quia ille ci
uidjus. Econtrario alexand'
animo nichil nisi grande cõ
cipiens cuidam urbem dona
bat et cum ille refugisset mu
nus dicens illud non conueni
re siue fortune. non quero inq̃d
quid te accipere deceat sed quid
me dare. Sexto cauendum ẽ
de ingrato querelam facere
Meliorem facies ingratum re
rendo peiorem conquerendo. Se
mo id esse quod iam uideꝝtur
deprehenso pudor admittitur. Se
neca. ingratus ẽ adulsi unũ
beneficium. adulsus alterum ñ
erit. Duorum oblitus est. terti
um memorem qui extenderant me
moriam reduret. Que ratio ẽ
exacerbare eum in quem mg̃
na contuleris ut ex amico fiat
inimicus. Seneca. si deum imita-
ris dabis etiam ingratis. Sam et
sol oritur idem. Ego be
neficio meo cum darem usus fu.
isse ideo pigritus dabo sed diligẽ
tius. quod in hoc peccabi. Ab alĩ
is recipiam. sed huic ipsi benefi
cium dabo. Beneficio iterum bon
us agricola cura cultuq;
sterilitatem soli uincam. Non
est magni animi beneficium
dare sed perdere. hoc est magni
animi perdere z dare. Idem v
libro de beneficijs. Proposituꝫ
est optimi uiri et ingentis ani
mi tam diu ferre ingratum do-
nec fecit gratum. De vindicatiõe.
Sequitur de iudicatione q̃
sit describit. Iulius Vindex

cio est per quam uis Aut iniuri
a. et omno omne quod obfuturu
est defendendo et ulciscendo pro
pulsatur. Hec uirtus maxime
necessaria est hoīn potestatem
secularem Ro. xiij. dei ministet
est vindex in iram ei qui malū
fecit. ꝑma ꝑ. sedo. subiecti esto
te omni humane creatue ꝓp
deum. siue regi quasi ꝑcellenti
siue ducib; tanquam adeo mis
sis ad vindictam malefactorū

Capitulum. De misericordia.

Sequitur de misericordia. de
qua hoc modo dicetur. pri
mo ponent eius descriptiones.
secundo eius commendacōnes
Tercio quedam meditacōnes.
que misericordiam iuuant. q̄n
to dicetur de quo sit elemosina.
facienda. sexto qui sit faciendo.
septimo quomodo sit facienda.

C. j. mīa describit.

Misericordia sic describit mīa
est uirtus ꝑ quam anim
super calamitate afflictor mo
uetur. Damascenus uero dic
quod misericordia est tristicia
in alienis malis. ysidorus. xx. li
bro ethimologiarum dicit quod
misericors a conpatiendo alie
ne miserie uocabulum ē sorti
tus et hinc appellata ē miseri
cordia quod miserum cor fac
at dolentis alena miseria. ij.

Mām commendat amia mūdat.

nobis scriptura sacra et natura
sanctā multiplicater. primo
naturali conpassione quam ha
bent membra unius corpus ad
inuicem. i. cor. xii. Siquidem pa
titur unum membrum. conpa
tiuntur omnia membra. Secun
do naturali pietate qm̄ uident
tur habere animalia eiusdem
speciei ad inuicem. Dicitur ei
in libro de natura Animaliū
quod non est animum. uniꝰ
speciei ut se comedant. Item q̄
mortua matre pullum eius re
lictum alia suscipit nutriend
Tercio pietas que uidet esse a
nimalium etiam irrōnalium.
ad res alterius speciei. leones. u
dicuntur ad iram reducere ab
errantes et parcere hominib;
prostrati coram se et animali
b; infirmioribus quam ipi sit
nisi necessitas famis ad aliud
cos coegerit. Item multis expri
mentis compertum est quod
lupi uel lupe. paruulos derelic
tos. et amatrib; expositos ab ali
is bestijs defendunt. et etiam nu
triunt. Scriptura commendat
misericordiam multiplica Am
monicione. Deut. xv. Omnu
no indigens et mendicus non
erit inter uos. Item eodem non
trahes manum sed aperies eā
pauperi. Item prouerbio tibi ut
aperias manum tuam fratri

egeno ⁊ pauperi· tob· iiij· Noli au
tere faciem tuam ab ullo pau
pere Ita enim fiet ut nec a te a
uertatur facies domini· Eccl·
ix· Oleum de capite tuo non defi
ciet· id est misericordia de corde·
Eccl· xxix· Fenerare proximo tuo
in tempore necessitatis illius In
eodem· propter mandatum as
sume pauperem· eiusdem· vij·
Pauperi porrige manum tuam
In eodem exhortari ⁊ facere ele
mosinam ne despici ⁊c· Eiusdem·
xxix· pone thesaurum tuum in
preceptis altissimi et proderit
tibi magis quam aurum· Zach·
vij· Misericordiam et miseratio
nes facite· unusquisque cum fra
tre suo· Mt· xix· si uis perfectus esse
et c· Luc· vi· Estote misericordes In
eodem· omni petenti te tribue· Item
date et dabitur uobis· Eiusdem·
xi· quod super est date elemosinam
et ecce omnia munda sunt uob
Item· xij· Ventlite que possidetis ⁊
clate elemosinam In eodem· faci
te uobis sacculos qui non uete
rascunt· thesaurum indeficientem
in celis· Eiusdem· xvi· Facite uob
amicos de mamona iniquitatis ⁊c·
ij· cor· viij· Vra habundancia illorum
inopiam suppleat· eph· iiij· Estote
inuicem benigni misericordes
i· pe· iij· Estote conpacientes· frater
nitatis amatores· misericordes·
ij· pet· i· Ministrate in pietate fra

ternitatis amorem Item misericordiam
commendat creator et creatura·
Creator cum exemplo suo ad mi
sericordiam nos monet· Misera
tiones enim eius super omnia
opera eius ut dicitur in psalmo
Item misericordia eius plena est terra·
Joel· ij· benignus ⁊ misericors pa
tiens ⁊ multe misericordie et pre
stabilis super malicia· Eius pro
prium est misereri et parcere·
Luc· vi· Estote misericordes sicut
⁊ pater uester misericors est· barla in
maximam potestatem accipiens
datorem potestatis iuxta possibi
litatem suam debet imitari· In hoc
autem deum maxime imitabitur
si nichil iudicauerit quam mise
reri preciosius· Creatura commen
dat nobis misericordiam· dum uiri sancti
exemplo suo ad eam nos monent
Inter exempla uero sanctorum·
maxime nos monet ad miseri
cordiam exemplum xpisti ho
minis· Misericordia seu pietas
crux interior aurea fuit quam
xpc portauit· que uidetur fuis
se acerbioris supplicij quam crux
xpi exterior· si magnitudo amo
ris quo nos diligebat attendatur·
sicut non fuit amor sicut amor
eius· sic non uidetur fuisse dolor
sicut dolor eius· dolor inquam com
passionis· Trenis· primo· Videte
si est dolor sicut dolor meus· Mi
sericordia filium dei de celo deposuit

De ihū.

et corpore induit iuxta illum
Augustini. ipsa etiam pro pau
perum redemptione cum uen
didit. Aug⁹. redemit nos uendi
tus. unifica mur occasus. hono
rauit inuuriatus. misericordi
a cum usq; ad pedum nostro
rum ablutionem humiliauit.
Item se ut ductum nobis opp
suit ut saluaret ictum sustine
ret quem deus pater huma
no generi minabatur. Tunc
in pectum est illud. psalmi
scapulis suis obumbrabit tibi
et sub pennis eius sperabis. Et
illud. scuto circumdabit te ue
ritas eius. Item illud. sapiē. v.
dextera sua teget eos. dextera
dei patris filius est et tunc ex
audita est oratio illa. custodi
me domine ut pupillam oculi
pupilla oculi manus opposita
ne custodiatur ut manus ictum
suspiciat quem pupilla suscep
turā erat. Misericordia cum fi
dei ussorem pro omnibus pos
ut mors adiudicatus. Lex. xxiii
Bracam fidei ussoris, mi obliuis
caris. animam enim suam po
suit pro te. Ad commendatio
nem etiam misericordie facit
quod ipsa super omnia deo pla
cet et diabolo displicet. ihō
mini prodest. primum osten
ditur diuisis testimoniis sacre
scripture. Aug⁹. Non est quod

ita deo faciat amabiles ut psal.
in psalmo. diligit misericordi
am et iudicium. prou. xxi. face
re miam et iudicium magis
placet deo quam uictime. ose
e. vi. Misericordiam uolui ⁊ sa
crificium non. Ratio quare mi
sericordia deo tantum placeat
hec est quia deo maxime assi
milat ut prius ostensum est
ecc. xiij. omne animal diligit
simile sibi. Misericordia unge
tum est quo ungitur xpistus
et maxime quantum ad mem
bra illa que maxime unctione
indigent scilicet quantum ad
pedes quod figuratum ē in hoc
quod magdalena unxit pedes
eius. luē. vij. b. bonum ē unge
tum contritionis quod de recor
datione peccatorum conficitur. meli
us deuotionis quod fit de recor
datione beneficiorum dei. Por
ro utrumq; iunctum unctio pie
tatis. Misericordiam xpc spetia
licet consuluit. ois. xix. si uis p
fectus esse et c. illam ultimū
remedium posuit. luē. xi. uer
tamen quod super ē date elem
osinam. Recessurus etiam ab
apostolis suis misericordiam illis
commendare uoluit in pedū
ablutione. Io. xiij. Sicut enim
facto illo iuxta hystoriam com
mendauit nobis humilitatem
ita secundum misterium cōmē

dauit nobis pietatem · Aqua
enim impeliu est pietas in cor
te ihc etiam in die iudicij de o
peribz misericordie spetialiter
discreabit · cō xv · misericordia
dyabolo maxime displicet cum
per eam maxime uincatur · V
de super illud psalmi miseri
cordia mea et refugium meū
dicit glosa · de nullo sic uincat
ur inimicus dyabolus ut
de mia · cum diabolus in mul
tis respectu hominis excellat
in hoc tamen quod non habet
homo eum precellit · ihc crudel'
est et non miserebitur Item
As vi · misericordia homini max
ime prodest · i · thi · uij · Exercita
tio corporis ad modicum utilis
est · pietas autem ad omnia uti
lis est · Quam utilis pietas seu
misericordia homini manifes
tum fiet · si multiplicem eius
effectum ostendamus Notan
dum ergo quod misericordia p
cato obstat · ecc · iij · Ignem ar
dentem extinguit aqua et ele
mosina resistit peccatis Ju mul
ta peccata caderet peccator aq
bus elemosine quas faciet cum
custodiunt Item spaciū pēni
tentie homini inperat Vnde
dicatur promissionem iuste ha
bere que nunc et et future · pri
ma · thi · iij · ubi dicit glosa · Si
quis misericordiam sequitur

si lubrica carnis patiatur ua
pulabit quidem sz non peribit
quod non est intelligendum de
illo qui pter fiduciam quam
hz in elemosinis quas facit pe
cat · Talis enim dicitur · Ro · y · ā
ignoras quod benignitas dei
ad penitenciam te adducat · tu
autem secundum tuam duri
ciam et cor impenitens thesau
rizas tibi iram · Item bona tem
poralia multiplicat · Gregoꝛ
in dyalogo · Terrene substantia
per hoc quod pauperib; dis
tribuuntur multiplicantur · Bo
nefacius · duodecim aureos ac
cepit de casta nepotis sui cōstan
tini prebiteri et dedit pauperi
bus quos ille acceptat de equo
suo uendito · qui cum reuerteꝛ
et audisset eastam suam frat
ram iratus est in epm · Et epi
copus ingressus interiam · o
rauit ut dominus daret ei ali
quid quo posset mitigare fu
rorem prebiteri et inuenit
sinu suo statim xij · aureos ful
gentes quos dedit ei et dixit ei
Deus quia post mortem nō eris
episcopus huius loci · Ille enim
collegerat illos aureos pro ac
quirendo episcopatu post mortē
eius Item bonefacius cum eet
puer omne triticum matris su
e exp̄e dit inuitus pauperum q
cum mater horreum ingre

(miam

(sic

(inuit

De ista.

sa ꝑpendisset cepit eum intrepa
re et se pugno cedere in facie. sed
oratione facta a bonefacio statim
horreum plenum inuentum est.
Quo uiso cepit eum urgere ut
daret quia ita celeriter posset
que petisset accipere. luc. vi. da
te et dabitur uobis. prou. xi. alij
diuidunt propria et ditiores fi
unt. alij rapiunt non sua et sem
per in egestate sunt. eiusdem. x
xviij. qui dat pauperi non indi
gebit qui despicit deprecationem
sustinebit penuriam. iij. Re. xvij.
illi uidue que heliam pauit. fa
rina et oleum non defecerunt.
Ratio huius potest esse quia homo
misericors fideliter dispensat bo
na pauca sibi commissa. et ideo
merito super multa constituitur.
m. xxv. Item deum placat. prou.
xxi. munus absconditum extin
guit iras et donum in sinu. in
dignationem maximam. Ge
n. xxxij. placabo eum muneri
bus que precedunt. Tob. xij. dici
tur de elemosina. quod ipsa est
que purgat peccata. ysa. lviij.
Si effuderis esurienti animam
tuam. et animam afflictam re
pleueris. orietur in tenebris lux
tua. lux in quam gratie. Miseri
cordia a seruitute dyaboli liberat
ysa. x. Conputrescet iugum a
facie olei. oleum dicitur miseri
cordia quia sicut oleum alijs li

quoribus superenatat sic opus
misericordie precellit respectu
aliorum operum. Misericordia a
morte spirituali suscitari facit
sicut dorcas plena operibus bo
nis et elemosinis quas facie
bat meruit corporaliter suscitari
Actu. ix. Misericordia meretur a
domino uisitari sicut legitur de
cornelio. Erat cornelius elemosi
nas multas faciens plebi. et ait
Angelus ei. Orationes tue et ele
mosine tue ascenderunt coram
domino in memoriam in con
spectu dei. Contra peccata nichil
tantum ualere uidetur quan
tum misericordia. Unde super
illud. m. xij. extende manum
tuam. et extendit et restituta
est sanitati. dicit glosa. Nichil plus
ualet curationi quam elemo
sinarum largitas et subditur
Frustra pro peccatis rogaturus
manus ad deum expandit. qui
has ad pauperes pro posse non ex
tendit. Item gratiam conseruat
ecc. xxix. dicitur de elemosina.
gratiam eius quasi pupillam
conseruabit. Item hostem im
pugnat. In eodem. super scutum
et super lanceam. aduersus
inimicum tuum pro te pug
nabit. Item que petit a deo
impetrat. ecc. xxix. Conclu
de elemosinam in sinu pauperis
et hec orabit pro te. ysa. frange

lviij.

eſuriencia panem tuum ecce te
ra· et ſubdit· Tunc inuocab̃ te miſericordis ſicut ſeruus i
et dominus exaudiet clamab̃ poteſtate domini et ille q̃ mu
z dic· ecce aſſum· quia miſeri tuum accepit in poteſtate eſt
cors eſt deus tuus· miſericordia fenneratoris Item mia non ſo
multum ꝑt erga deum· ipſa ui lum poteſt in terra ſed etiam
detur dei ſententias reuocare u in celo· ipſa celum inclinatur
in niniue· ioñ· iij· et achab· iij· R· iſta inclinatio manifeſta eſt·
xvi· legitur et uidit̃ x· ſon ad et hoc quod breuior ē nūc
dam inquit dominus ut libe iua in celum quam ē ſoſebat
rem uos· et poſt legitur· uoluit adam ꝑ multa milia anno
dominus ſuper miſerys eorum rum uix illuc ꝑuenit modo
hec luctatur cum domino ut uero una hora q̃q; ꝑuenit·
iacob luctatus eſt cum angelo· Item miſericordia· oſtium cel
Gen̄· xxxij· et ſap̄· xviij· legitur xp̃m ſalucet qui dicit· Io· x· ego ſū
de aaron quod reſtitit ire· Ire oſtium· fregit in die paraſceues
dei tunc reſiſtitur quando et fecit uoſare quaſi in duo ſſ
ipē met qui irascatur· opitulat· ta· ſcilicet corpus· et animam·
miſericordia dicitur deum quo ſic pauperib; celeſtem ingreſſū
dam modo uincere· vnde dicit paradiſi· Item uiam paradyſi
eccleſia que tectuat clementia dilatat· proū· xviij· dominum ho
ut ferres noſtra ēmina· Dicit minis dilatat uiam eius tran
etiam ꝓca de eius memoria de re ꝓncipes ſpaciuum ei faciat· Item
lete· in ꝑſalmo· omnes iniqui miſericordia filium dei efficiat
tates meas dele· eze· xviij· Si um ſce· iiij· eſto miſericors pupillis
pius egerit ꝑnitentiam ab ō ut pater· et pro uiro matri eoꝝ
nibus ꝑccatis ſuis que operā et eris ueluti filius altiſſimi·
tus eſt· et oēm· omnium iniqui filius obediens et miſerebitur
tatum eius quas operatus eſt tui magis quam mater· Miſe
non recordabor· Miſericordia ricordia deum filium efficit he
deo feneratur· ꝑ ui· xiv· fene b· xiij· beneficiencie et commu
ratur deo qui miſe retur pau nionis nolite obliuiſci· Talib;
ꝑtis· Eiuſdem· xvij· Qui ac enim hoſtis promeretur deus;
cipit mutuum ſeru us eſt ipſa ſpecialiter honorat deum·
fenerantis· Eſt ergo deus qua ꝓter eum pauperibus ſua tri
ſi in poteſtate hominis ꝑfec buendo· proū· xiij· honorat do
minum qui miſeretur pauꝑ

tis ideo merito in futuro a deo hono
rabitur. Item misericordia a pe
na pro peccatis debita hominē
absoluit. prou. xiii. Redemptio
anime viri diuitie sue. Danie.
iiii. Peccata tua elemosinis redi
me. iiii. Re. iiii. pauper mulier o
leo sibi multiplicato soluit credi
tori suo Item misericordia ami
cos et adiutores sibi multiplicat
ipsa pauperes facit stipendiarios
suos. Greg. pauperes non sunt
contempnendi ut egeni sed exo
randi ut patroni. Luce. xvi. facite
uobis amicos de mammona iniqui
tatis. prouer. xxii. victoriam et
honorem acquiret qui dat mu
nera. Item misericordia hoīem
in bono roborat. ecc. xii. dicitur
de dante elemosinam. in tempo
re casus sui inueniet firmamē
tum Item misericordia homini
benedici facit. vnde elemosina uo
catur benedictio. ii. cor. ix. homi
ni misericordi benedicit deus.
Deut. xv. Omnino indigens et
mendicus non erit inter uos
ut benedicat tibi dominus. bene
dicit etiam ei populus. prou. xix.
qui pronus est ad misericordiam
benedicetur. Deut. xxxii. benedictus
filius aser sic placens fratribus et
tingat in oleo pedem suum. hec t
a concomitantur se. Tingere in
oleo pedem affectus. esse benedic
tum et placentem. Ruth. ii. Sit

benedictus qui misertus est tui
Misericordi etiam benedicit pau
per. qui ab eo recipit elemosinam.
Job. xxix. benedictio perituri super
me ueniebat Item misericordia
morienti societatem facit. Amb.
Non sunt bona hominis que secū
ferre non potest. sola misericordi
a comes est defunctorum. Ipsa etiam
animam in infernum ire ꝑmit
tit. Tob. xii. dicitur de elemosina.
quod a morte homines liberat ⁊
non patietur animas ire in tene
bras. Ipsa etiam in iudicio liberat
et regnum accipit. tob. xii. dicitur
de elemosina quod inuenire fac
uitam eternam. in ps. Iocundus
homo qui miseretur et cōmodat
disponit sermones suos in iudicio.
Ibi specialiter fiet disceptatio de
operibus misericordie. Mt. xxv. Veni
te benedicti patris mei percipite
regnum etc. E suriui enim et de
dictis michi manducare et cetera.
Misericordia filium dei in mūdo
fecit descendere. eadem homines
in celum facit ascendere. Ad hoc
significandum xpc in monte oli
ueti celos ascendit. In monte enī
oliueti eminentia misericordie
designatur. Legitur etiam. iii. Re.
vi. quod in ingressu oraculi fecit
salomon duo ostiola de lignis
oliuarum. que duo ostiola possūt
intelligi due partes misericor
die vna ē que conpatitur miseri

e corporali aliaque compatie
miserie spirituali. Qui per
fecte misericors est iam beat
reputatur certa spe tandem le
atus futurus est in re. Miseri
cordes maxime de dei miseratio
nia sperare possunt. psalmus.
Ego sicut oliua fructifera in do
mo dei speraui in misericordia
dei. in psalmo. beatus qui intel
ligit super egenum et pauperem
prouer. xxiij. qui miseretur
pauperi beatus erit. os. v. beati
misericordes Item misericordia
loca in regno celorum Assignat
ecc. vj. Omnis misericordia fa
cit unicuiq; locum secundum
intellectum peregrinationis ui
lius et secundum meritum o
perum illius. Misericordia est
negociatrix prudentissima. os
xxv. Prudentes virgines Accepe
runt oleum in uasis suis. Qui
uero prudens est oleum unde ha
bere in corde suo. sine quo nō ha
betur ignis caritatis. Jo. ij. qui
habuerit substantiam huius
mundi et uiderit fratrem suū
necessitatem habere et clause
rit uiscera sua Abeo. quomodo
caritas dei manet in illo. Jac.
iij. Sapiencia que de sursum ē
plena est misericordia. Si ego
cliationem misericordie spe
cialiter consulitur filius dei. os
xij. Vade et uende omnia q̄ ha
bes et da pauperibz. Voluit
paulus ut thimotheus hanc
negociacionem ꝑpereret hijs
quos habebat regere. prima.
thi. vi. Diuitibus huius seculi
precipe facile tribuere. cōmu
nicare. thesaurizare sibi funda
mentum bonum in futurum
Misericordia in negociacione ui
detur deum circumuenire dū
pro luto temporalium eternas
diuicias recipit. osee. xij. Cir
cumuenit me in negociatione
effraym. Augustinus. precle ce
cum et accipe celum. Misericor
dia calicem aque frigide pro
xpisto tribuit et torrentem uo
luptatis eterne recipit. Ipsa
terram mutabilem commutat
hec est mutacio dextere excel
si. Misericordia hominem pe
riculose oneratum uultu erec
onerat et proximum cui su
uat. Augustinus in libro de
doctrina xpiana. Discipulus
loquens ad dominum. Da mi
fratri tuo. da aliquid proximo
tuo. da aliquid comiti tuo. Vi
ta ista uia est. simul ambula
tis. sed forte dicis. ego dives ille
pauper. Saranam tuam com
memoras. ponderis tuum lau
das. et quod grauius est. con
struxisti ad te saranam tuā
Jam non potes porrigere ma
num. onera te. liga te. quid te

iactas · quid te laudas · solue iu̅
cla colli tui et illi da sarcinam
tuam · da comiti ⁊ illum adiu
uas ⁊ te releuas · Misericordia
cum dare uidetur · potius accip̄
Vnde aug⁹ · Reminiscere inquit
non solum quid des · sed quid ac
cipias etiam panis quem das
terra est · de terra in terram · ut
fulciatur terra ut reficiatur t̄
ra · Poterit itaq; dicere · vide ne t̄
plus prestem · accipiendo quam
tu dando · si enim non esset q̄
ate acciperet · non erogares ter
ram et emeres celum · contep̄
ne me si nichil petis ab eo · qui
fecit me et te · si autem petitu
rus es quia me exaudisti tibi
prestas ut exaudiaris · Age illi
gratias qui rem tam precio
sam tam uili precio te fecit e
mere · Das quod in tempore
perit · Accipis quod manet in e
ternum · unde sis socius ange
lorum · unde famem sitimq;
patiaris · et subdit nemo dicat
quid prestat pauperi · sibi e
nim plus prestat · quam pau
peri · Misericordia bona sua q̄
dare uidetur in saluo ponit ⁊
inde thesaurum facit · ch̄ · vi
thesaurizate nobis thesau
ros in celo · Et beatus laurenti
us · facultates ecclesie quas
requiris manus pauperum
in celestes thesauros deporta

uerunt · tob̄ · iiij · dicitur dan
ti elemosinam · premium bo
num tibi thesaurizas in die
necessitatis · Augustinus · Con
siderate fratres quam multi
subito bona omnia perdiderūt
que studiosissime recondebāt
uel cum uno impetu hostili
ducti sunt uel cum eis descen
dentibus flamma successit
quoniam tales penituit qd̄
non audierunt domini consi
lium · scilicet da pauperibus
et habebis thesaurum in celo ·
Audires amicum tibi consiliū
dantem de thesauro tuo et
tempnis domini consilium
dantem de corde tuo Inuasit
domum hostis numquid ī ua
deret celum · occidit seruum cus
todem · numquid occideret deum
seruatorem · quid sunt paupe
res quibz damus · nisi delatores
nostri · Delatori tuo das In celū
portat quod das · An excidit tibi ·
Gregorius · securius diuicie
transferunt de patria in pat̄
iam per manus pluriū qm̄
manus unius · secundum Au
gustinum · Manus pauperū
sunt gazophilacium xp̄i · Vn
de quod in manus pauperum
ponitur · in gazophilacium x̄
ponit ⁊ ideo iam auferri non
potest ei qui dedit · cum nō sit
qui de manu eius possit erue

re Misericordia bona terrena
que possessoribz suis solent es
se noxia. uniuersa expendit. y
sidorus. hoc tantum habet bo
num possessio presentium re
rum. si uera ratam retinet mi se
rorum. Et notandum quod
uirtus misericordie non so
lum est ualde utilis. sed etiã
mirabilis. ipsa de malis alio
rum melioratur. de sordibus
Aliorum lauatur. de pauper
tate ditatur. de infirmitatib
Aliorum sanor efficitur. Ipã
portat onera Aliorum implẽs
legem xpisti Gal. vi. Alter al
terius onera portate et ceteta
Et quanto plura onera portat.
tanto uelocius curtit. quia ad
beatitudinem festinantius pẽ
dit. Ipsa onera Aliena frequẽ
ter furatur hominibus nesci
entibz. dum ipis negligentib
peccata eorum assumit et por
tat. dolendo. lugendo. orando. p
eis elemosinas faciendo. diui
plinis se affligendo. misericordi
A quanto plura onera proxi
mi portat tanto oneribus pp
orum peccatorum magis se
exonerat. Misericordia de fetto
re eorum qui spiritualiter sẽ
mortui non moritur sed pocius
uiuificatur. Ipsa est que colli
git de spinis prorum uuas. et de
tribulis ficus. Misericordie ma

la aliena in bona conuertunt.
Due uirtutes sunt que omne
A que sunt proximi acquire
uident. scilicet caritas et pie
tas. Caritas bona proximi su
a facit. Unde. pense inuidi
quantum bonum ẽ caritas q̃
aliena bona sine labore nostro
nostra facit. Pietas uero alie
na mala sua facit. Vnde hec du
e uirtutes uenientes ad uidiuã
de mundinis huius mundi di
uissime quantum ad meritũ
inueniuntur. Ideo habundan
tissime remunerabuntur. hec
e due uirtutes ale sunt quibus
fouentur proximi bona. y po
tantur eius onera. Vnde super
illud. Sub umbra alarum tu
arum dicit glosa. Misericor
dia et ueritas sunt ale pris
quibus nos protegit. de hys
alis dicitur. ps. xxxvj. Quotiens
uolui congregare filios tuos
quemadmodum gallina con
gregat pullos suos sub alas
noluisti. Item misericordia re
uno obsequio duplicem habet
mercedem. In presenti enim re
muneratur et in futuro ut pri
us ostensum ẽ. Ipsa de una semi
natione duplicem messem col
ligit. Ipsa seminat interra et
metit in celo. Ipsa consilio dñi
Aridissimos eligit. Ad semina
dum. luce. xxiij. Cum facis

prandium uoca pauperes ⁊
ceteros ⁊ hꝫ uberius ei fructꝰ
eam ⁊ notandū q̃ opus mīe se
mini comparatur .y. cor. ix. q̃
parce seminat parce ⁊ metet
eo quod semini in multis Assi
mulatur Semen Abscondit̃ur
sic elemosina occulte danda est
ecc̃i. xxiv. conclude elemosinam
in sinu pauperis Item semen
perdi uidetur cum seminando
potius renouetur sic elemosi
na cum dat̃ur perdi uidetur
sed sic melius reseruatur ecc̃i
xxv. perde pecuniam ꝓp fr̃em
et nō abscondas illam sub la
pide in perditionem y sidorus
terrena omnia seruando am
mittimus largiendo seruam⁹
diu cum rebus nostris duraue
non possumus quia Aut nos
illa moriendo deserimus Aut
ille nos uiuentes deserunt et
super illud of. vi. qui perdit a
nimam suam ꝓp me dicit glo
sa quasi dicatur agricole si f̃r
mentum seruas perdis si semi
nas renouas solas quas dete
ris semper hꝫebis opes Item sem̃
cum fenore surgit et qui dat
elemosinam centuplum accipi
et Vnde super id̃ prou. xix. fe
neratur domino qui miseret
pauperis dic̃ intelligaris ce
ntuplum accepturus ecc̃i
xxxv. Retribuens ē deus ⁊
septies redd: tibi semen in uno
anno seminatur in a
lio anno metitur sic elemosi
na seminatur in anno gr̃acie
cuius messis exspectatur in a̅
no glorie Item semen gelu p̃s
sum et retardatum uberius fr̃
ctificat sic elemosina que ad u
sitate p̃mittit maiorem habi
tura ē remunerationem et ele
mosina cui detrahitur magis
remuneranda ē quam q̃ lau
datur Item miseri cordia hic
quasi omnia tormenta sustinet
y. cor. xi. quis infirmat̃ ⁊ ego n̄
infirmor ⁊ c̄ ideo in futuro ei mi
to aꝰmento parcet Ipsa ē q̃
exemplo pr̃dicat dn̄o. terram pa
ratus sum in mortem ⁊ in car
cer̃e ire. luc. xxii. ideo in futuro
merito Acarcere infernali im
munis erit Item ad cōmēdati
onem mīe ualere potest decer
tatio sui oppositi. Notandū ergo
quod in mīa indigna ē uenia.
immo quod pl̃ē homini īmise
ricordi uidentur pr̃ā dimittere
nouari. of. xviii. seruc nequam
omne debitū dimisi t̄ q̃m ro. me.
sonne ergo oportuit ⁊ m̃iserer̃i.
turat dn̄s cui⁹ tradidit eum tor
toribꝰ quoadusq; redderet uni
uersum debitum. mīa uo hꝫe
ras remissionis hꝫ in ev. Ange
lio ⁊ t̄a paria. ꝓmū. of. v. bi mi
sericordes quō ipi mīam ꝙseqũt

Cum mīa dei fons sit ⁊ mīa
nostra fluuius. quom cē possit
q̄ fluuius mīe nr̄e ad prox̄im
fluet ⁊ fons diuine mīe nob̄ fier
cēt. Aug⁹ fluuius riuu⁹ ⁊ fons sicca
bus ⁊ rē cū ōme animal diligat si
mule s'. cet xuj. quom ḡ cē posset
q̄ di mīa hoiem misericordem dāp
nare. ⁊ sēd. of. vi. si dimittis ḡo
mīb; p̄ta eor̄ dimittet uob̄ p̄r̄ celes
tis delicta ur̄a. Terao. luē. vi. di
mittite ⁊ dimittet uob̄ ⁊ rē ū ē in
mīa. ē p̄cōr̄ huīdam. osee. uj. ñ
ē mīa ⁊ nō ē sīa dei ineīa. male
dem ⁊ mēdacū ⁊ homicidū ⁊ fur
ē ⁊ adulteriū mēdauīt. Item ciu de
ē mīa fier iudiciū sine mīa ⁊ rē
ū. ⁊ iudiciū sñ mīa ei q̄ ñ fecit mise

ricordiam. ⁊ misericordi auē dei
Aures claue sunt ⁊ ī p̄sentī ⁊ in
futō. p̄ū. xxi. q̄ obturat aurē suā
ad clamorē pauperis ipē clamab̄
⁊ non exaudietur. exemplū hē
m⁹ de hoc. luē. xvi. ⁊ dixit epu
lone q̄ panis micas ⁊ lazaro nega
uit ⁊ ī tormētis posit⁹ guttam aque
postulās ñ accepit ⁊ rē ad ⁊ mēdaci
one mie facit ꝛ ostendat ē p̄mi
nencia ad alias ut ices. sto⁹ ḡ q̄d
respectu abstinencie ī li p̄minz q̄
abstinen deo cor̄ īmolat. Ro. xij.
obsecro uos p̄r mīam dei ut exhi
beatis corpa ur̄a hostiā uiuentē
sanctā ū īmolat cor̄. Respū ū car
nalis in li p̄minet mīa q̄ carnal
ē fluuiū trānans ripas suas exiēs

⁊ late ex̄ inundans carnes ut
carnes tm̄ h⁹ sua ⁊ mūdet. pecca
ēli fame ⁊ a⁹ mala ei aliqz insup
s' assūt pax ē sua largiri q̄ fame
cālcas ⁊ cumul⁹ largitans ē se ip̄m
largiri ad ⁊ placēd q̄ fac pietas. p̄
Aūt ulcie. pur ulcia sēte suīe ē
opōica mīe hāc h; p̄mūnās q̄ ipā
ē sume iudicialīe p̄cans. mīa eni
di sī oīa opa e Jac. ij. mīa sī eval
cat iudiciū. vñ luq; appellare Aur
a ulcie ad curiam mie. vñ si iudes
ē īmīnē gḡuam Aulida īmo gēiq
mī fre iudicet ⁊ ulcie. alr ei facēū
p̄fidenē appella ad di mīa. q̄m ulcia
nece hī deferre appellationi tue fo
rū curie mie ē. fqz p̄ciale. hē solū
adulterz refugiū. ⁊ li foro fume sē
tencie absolutionis ⁊ sitennb; el
pas suas. ⁊ in alys curis sīgs ⁊ fier
hoīciduū. dicit⁹ a iudice sup̄dat
⁊ nīl fit ⁊ fier. Absolut⁹ ē respūo
lexelie ⁊ mēdabil ē mīa ⁊ nēdū ei ole
die ⁊ ē ceris ūrunb; nisi ⁊ rame
nū narrat ḡḡ. in li dyalogoz qd
paulin⁹ epc̄ se ī suuute p̄sitū pro
quoda captiuo redimēdo luq; adhuc
cēt cure pastoali ⁊ do q̄ miser oi
b; alys misēnb; cum postea iple
nitud mē officij ⁊ dignitatis resti
tuit. ⁊ quida ⁊ rusticus carnutensis
proficiscens ad nūdinas ⁊ xl. libs
secum defens ut eas expenderet ine
cessitatib; dom. suc comitē iu
a militē ueteranu[illegible]m debilem
⁊ pauperem hūit q̄ cū q̄

nomisi gratiam ee ere alieno ire
ad prend' induias a rectore
uer sus dr multi q rer serui qui
ingressi sur domu credidous re
perer i duas denegauit eis re
dicr adens q filiu suu uicti in
carcem poner ui ea die reddet uni
uisum debui re tota hereditas eius
appropiaret: p q ei increder ui
sus credidr multa iuria ei irrulit.
Ad que iusus hodie inqt hab
e uisti iste de carce mortis re pietas
an pedes ei xl libras redemit filiu
mulus de carcere ipm q debitor li
bauit q rediens narrauit fris q
gesta erat illi uo qi uiri spuales
mis feo mstru emendabant cum
rem quidam seis ho q da penite
tem ligatu a sumo ponrifice ecrone
rauit tunica p lubrica q interogat
qua auctoritate hi fecisti respondit auc
toritate illius qui air bi misericor
dm meam sequer oi v ur mie
gruit maxie statui miserie inquo
sum hanc uirtute didicit p qm re
gnat anis hebr iuj no hem ponti
ate q no possit pau ifirmitatib
nris multa uoluit pau ire
pau staret. uij. De hys q iuuat mia.

Post mdacom mie rangede suta
lig meditacones q possut unus
re miam quarum pma attendit
ee nature formitate aliquis ei
moui pt ad miserend proximo hito
respu ad formitatem ysa lviij
ei uidis nudu opi ei re carnem
tuam ne despexeris. Secunda
attendit principij nostri unita
tem sumus enim omnes ex uno
patre re un matre. Aug in lib
de disciplina xpiana si puram
non ee proximos nisi qui deeis
dem parentib nascunt adam
re eua intendamus et omnes
fres sumus. Tertia intendit mi
seriam priam ut homo intelli
gat que sunt primi ex se ipso.
prou xxv. homo indigens miser
ces est homo qui indigentiam
habuit aliene indigentie compa
ti nouit. Quarta attendit spiri
tualem fraternitatem. fratres
enim sumus ex uno patre scilic
deo re una matre scilicet eccla. e
andem hmuri hereditatem i jo uij.
qui habuerit substanciam hui
mundi re uiderit fratrem suu ne
cessitatem habere re clauserit uis
cera sua ab eo quomodo caritas di
manet in eo. Quinta attendit
dei in homines paternam cari
tatem i jo uj uidere qualem
caritatem dedit nob pr ut fili
i dei nominemur re simus. scdm
du hanc meditacom operat
q dat pauperi eo quod credit e
um filium dei. Sexta attendit
capitis ecclie re membror uni
tatem. que tanta est quod idem
reputat sibi fieri quod membris
fit. sicut caput corporis reputat
sibi fieri bnficiu quod pedibus

exhibitum est· bñficiū pau ꝯ
peris exhibitum·xp̃s sibi repu ꝯ
tat exhiberi· ⁊ notand' ꝙ hāc ꝯ
meditatiōē quod qñ paup ꝯ
petit elemosinam ab aliquo· ꝯ
ille a quo petit· quatuor debet ꝯ
attendere· primo quis petat ꝯ
qñ deus· dō· xxv· quod uni ex ꝯ
minimis meis fecistis mi fe ꝯ
cistis· dō· quotiēscumq; ma ꝯ
num extenderis pauperi· x ꝯ
gita· Aug' in libro de disciplīa
xp̃iana·xp̃s petit ⁊ ñ accipit· et
offendis nomē picatis trude
libi· ubis ⁊ dicis ⁊ quid seruo fi
lys meis·xp̃m illi oppono·filu
os suos michi reponit· magna
iustitia unde luxurier· filius
tuus egeat dominus tuus· cū
enim legisti quod uni ex mini
mis meis fecisti· michi fecisti
non timuisti· ecce quis eget ⁊
filios tuos numeras· postrema
numera filios tuos adde unū
illū inter illos·deum tuū nu
mera·unū hēs sit ille secund'
duos habes sit ille tertius· ts
habes sit quartus· ꝙ cundo de
bz cogitare quid petat deus· ami
cus petit· nō tuū· vñ ualde ing'
tus ē q de bonis dei hūdanc' hr
ad mensam suā· tm̄ ñ uult da
re modicum panis dō perenni·
Aug' dicat· xp̃s· da mi de eo q' t
dedi· de meo quero· ⁊ mi nō donas
da· ⁊ reddo· hūilti me largitorē

feni te debitorē· T tertio debet cogi
tare· quid petat· non enī petat ad
dandū· s; ad mutuandū ⁊ ad cēn
plas usuras· Aug' miser homo
quid fenaris homi· fenerat' deo
⁊ centuplū accipies· ⁊ uitā ēnā
possidebis· mira ingratitudo ho
minū qui nolunt accomodare
deo ad tales usuras ad qua
les accomodarēt alicui uidelicet
fratri ꝙ· Quarto debz cogitare
quid ipse habet petere adeo reg
num ēternum· qui modo petit ab
eo modicū panis ⁊ si negat deo
hī modicum· negabit ei deus reg
nū suū· prou· xxi· Qui obturat
aurem suam ad clamorē pau
peris clamabit ipe ⁊ non exau
dietur· sapiens· se dubites cū
magna petas· unde parua·
Septima meditatio attendit lib
ralitatem· qm̄ hñt homines
ad membra dyaboli· sicnum diui
tes mali declinant ad eos· impe
tunissime inuitant' ⁊ quasi di
laniantur ⁊ pro illis magne
et pense fiunt ul' magnas et
pensas faciunt· xp̃s uero unū
bris suus uix inuenire potest·
unde sustente tur· Octaua at
tendit dei pietatem· quam no
bis exhibuit in sua paupertā
te· quando se ipsum pro nobis
dedit et pro nostra redemptio
ne uendi uoluit· T nō· Diuf
siones pmēteſ ad miscdiam·

·xxvi?

Conseqū ponende sunt diuisiones ad mām. Notand̄ q̄ quod ē mīa emendabilis et est mīa detestabilis emendabilis ē ex̄ persone detestabilis que ē respectu culpe. Item nomen. ad culpas quisq; nō debet passionem ex̄ce-dere zelum. Passio quippe hominum ultra rectitudo debetur ut uno eodemq; homine et diligam̄ bonū quod fac̄ ē et persequam̄ mala que fecit. Item nota sunt plures q̄ passionem proximo nō spūali et carnali impendunt. ut ei nō adiutorem quasi miser̄ndo addant faueant qui carnali homini miserent̄ po sunt crudeles qui misericordes licet misericordes uocentur. Pu. xx. Multi misericordes uocantur. uirū aut̄ fidelem q̄s inueniet. Item notand̄ quod q̄dam opera mīe sūt spūalia. q̄dā exīa spūalia sunt ut cordis compassio. Tristitia. omissio. p̄cauendum. correctio. ignorantium instructio. de passione dr̄ glo. gg. super. Job. xxx. Compatiebatur anima mea pauperi. Plus ē passio q̄ datum. quia rem qui libet plerumq; dat et qui nō patit̄ suum. qui aut̄ q̄ ut̄ patit̄ qd̄ nullum spirat proximo negat. Ibidem dr̄. plus ē de se ipō dare quī de suis. Item gg. Cyprianus largiens rē et semetipm̄ p̄buit. qui aut̄ fletum et compassionē proximo exhibuit et aliq̄l d̄ semet ipō dedit. Passio crux est. Inter eius b̄n̄ficia. Passio qua quis patitur xp̄o p nobis passo. Brachiū tristitie ē passio qua quis patitur his qui sunt impurgabilia. Sūt ū brachium mē. Passio qua q̄s patitur animalibus que pereunt ut muli. Aug. sunt ne in re uisceratione xp̄iane passionis qui plangis eū aquo recessit anima et nō plangis aiam aqua recessit deus. ecc. xxii. Luctus mortui vii. dies. Fatui autē et impij omīs dies usque illoz. Flō.

octo ītentia adpacied̄ cū fixo pro nob.

Et notand̄ quod multa sunt q̄ soleat aliquis alii multū pati que omnia ex̄ xp̄m occurrunt. Primū ē dolor magnitudo huius causa ue fuit in xp̄o. Secūdū. Omnes omīs qui tristitiis puram amē dicit, q̄ ē dolor sicut dolor meus. Secundū ē amoris magnitudo. huius causa fuit in ba uirgine tum p̄ magnum Amorem quem habebat ad filium suum. gladius pertransibat animam eius. Luc. ii. de dd̄ et leḡ. ii. R. xviii. qui dicebat fili mi absalon. absalon fili mi. quis michi det ut ego moriar pro te. Succenuiebat̄ morte filii sui reputans grauiorem sibi p̄a morte. et de uno p̄ dicit̄ ecc. xxv. Pannus malus filiorum colligabit ulna sua.

7 sup̄ omnē uocem cbabunt uiscera eius· ꝓp hanc cām filij q̄ teneꝛrime amant mr̄es suas sustinēt molestus cum eas uidēt pereuti q̄s si ipi met pereutiēt· siquis ꝙ dubitat a nob̄ magis amand· ee q̄s carnales mares· q̄ mat̄ tot 7 tanta passa ē pro filio suo quanta xp̄c ꝓ nob· sone mrem ꝓpam reliquit pro nob· Je· iij· Reliqui domū meam dimisi hēditatē meam· dedi dilectam aiam meam i manū inimicoꝛ ei· Terciū ē in-nocētia· magis n· solem· ꝓpan ei· q̄ in-nocēt pane· que cā ne fuit in xp̄o· ipe· n· pecm̄ nō fecit nec inuent· ē dol· i ore eius· i· pe· ij· ꝓp hoc ecc· q̄ letatur i passionib; aliox sōz· in die passionis xp̄i· ꝛ tribꝰ· Quartū q̄ pro culpa nra· Aliquis pane· tue cui hō qui hr nobilem aim· dolore illū suū reputat ꝑ ꝓ passionem· sic suus ē ꝑ occōnē sicut p;i dd· ij· re· ult· qui cum audisset anglm ꝙlm occidentem· ꝓp hoc quod ip se fecat cum nisi ardoꝛ ad dim· ego sū qui ꝑcaui· ego iniq̄ egi· isti q̄ oues sunt q̄ fecimo uitanit ob secꝛo ura tua· cont̄ me· h cā bñ fuit in xp̄o· iiiita i· vsa· liij· Jpe· mul· nātus ē ꝓp iniq̄tates nr̄as 7 attritus ꝓp scelā nr̄a· nr̄a ē passio xp̄i· ꝑ occōem· 7 q̄ quā nī ad unitatem 7 io debet ee nr̄a· quant̄ ad ꝓ passi onem· Quint̄ ē patiēntis nobilitas que causa ne fuit in xp̄o· q̄ fuit nobilissim· ranḡ· almus filius· ualde alienū erat a le opus abeo· Jud· i· vsa· xxvij· Alienū ē opus eius ut operer opus suum· peregrinū ē opus ei ab eo· Sextum ē patiēntis benignitas· hec causa nere fuit in xp̄o· tyt· ij· Apparuit benignitas ōi· ri· discere· me quia mansuetus· cum homo benigne 7 mansuete hoī grāris cedat· q̄ causa ē ei gladio perforari· Item q̄ nequicia ē stupidus rigidi 7 duri ad hoiem benignū 7 dulcem· ideo ecc· in illo dulci planctu· q̄ i dñica passione incipit cantari· spāliter plangit· h· q· clauis 7 lancea uulnerāt corp̄· perforatur 7 ipsam ut arboꝛ crucis ramos suos flectat 7 natural· rigoꝛ lenescat ut sic pernu mīb; regis mitis rendat sic pie· Septim̄ ē pietas ipius patientis· magis· n· compatit· alicui quis ei quē nouit ee piū 7 ꝓpatientem· q̄ cui q̄ nouit ee sic pie tate· ipe· 7 deus non miseretur hoī duris 7 sīi mīa· Jac· v· Judicium sīi mīa fiet ei q̄ ñ fecit mīam· Octauo dum condis saluū un q̄m ad eptus ē ñ forte q̄ misaūs deus abstulit abeo cor lapideum 7 dedit ei cor carneū· h cā bñ fuit ī xp̄o qui ex passione passus ē ea

que sustinuit in mundo isto
Octauū est exemplū aliox
patientium aliqu hoc n. solz
hominem inuitare ad silr. pa
cienq que cā bū inuenit in xpō.
cu creature insensibiles quasi
passe sunt vñ sol radios suos
abscondit quasi nubicam ei tene
bras faciens ptre. q stasse sunt
qsi patientes Ad imuriaz
dimissionem monem. Luc vi.
Dimitte inquit et dimittetur
uobis. ō. vi. Si dimiseritis hoi
bz pcā eoz dimittet uob pr celes
tis pcā ura. cuilo. xviii. Dne q
aens pcabit fr in me mis et dimittā
ei usq septies. dicit illi ihc. sō tibi
nbi usq septies sed usq septuagi
es septies Aug. inueuit ridm
multa sūt gna elemosinaz q ei
facim ad unitatem ut nobis pcā
dimittant. sz unc ea nichil ē mai
qsi cum exercere dimittim q in nos
quisq peccauit fr in li. de remedio
catholice ōnisationis. quare nō di
mittit ut quis filiū parū ut ei do
dignetur dimittere unum. sanat
hoc elemosine genꝰ est ut dimit
tat aliquis extorq et aquo les
sus. ysid. Non solum qui esurien
ti sitienti. et nudo bñficiū largita
tus impendit. sz qui inimicū dilu
git. et q lugenti affectū ꝑpassionis
impt. Aut in quib; libz nō tamb;
Alūs ōsului m ad hibet. sñ dubio e

lemosinam facit Ad corripien
dū fr̄em ꝑ ratrem monz dñs. ō. x
viii. Si ꝑccauit in te fr tuus co
rripe eum inter te et ipm solū. Ad
instructiōm ignorancū monem
Gal. vi. Si ꝑoccupatus fuit hō
in aliquo delicto uos qui spūales
estis instruite hui in spū lenita
tis. Dan. xii. Qui ad iustām eru
ditur multos fulgebunt quasi
stelle in ppetuas eternitates Ec
c. xxxviii. Vir sapiens plebē sua
m erudit. et fructus illius fide
les sunt Opera mie corporalia
a sunt illa vi. q tangunt. ō. xx
v. Esurui. ⁊c. Septm sūt est
quod tangitur tobi. ij. c. sepelire
mortuos aliq horz tangunt ur
usa lviij. Dimitte eos qui frac
ti sunt lucros et omne opus di
rumpe. hoc pertinet ad uisitan
onem in carcerator. frange e
surienti. ⁊c. ibi tanguntur octa a
opera manifeste. et carnē tuam
ne despexeris. hoc pertinz ad uisi
tacōm infirmoz. Ad duo ꝑma o
pera inuitam frequenti scripture
āmōitōe. Ecc. viii. Spargite partes
tas qui non ꝑparauit tibi. tob.
iiii. Panē tuum tū egenis et esu
rienti tibi comede. pu. xxv. Si esu
rierit inimic tui ciba illum. si
sitit da ꝑotum illi. Eccēs xi. mit
te panē tuū. sup nīscientes aquas
quia ꝑ multa tpa inuenies il

lium· Aque tñ seruires sunt ꝓpi
mortales· ij· Reg· xvij· omis mor
mq; qñ aque dilabim· interrã·
que nõ reuertuntur· Iu· ij· Qui
hñt escas det non hẽnt ℭ rẽ ia
tam· ad ea· exemplis scõz· prim
tob· i· de facultatib; suis esurien
tes alebat· Job· xxxi· Si comedi
buccellam meã solus· nõ comed·
pupill· ex ea· & humer· mis auul
sura sua cadat· & bchuũ meũ cõ
fluis ossib; ꝯrãatur· ℭ rem in aram·
adca· mcedis promissione· exe· x
vuj· Si panem esurienti dedit ui
ta uiuer· of· x· Qui potum dedit u
ni ex minimis ishis calicem aque
frigide tñ in nõe discipuli· Am· di
co uob· ñ perdz mcedem suam· Iu·
xuij· Cum facis conuiuiũ uoca pau
pes debiles claudos & cecos & beat·
eris quia nõ hñt· retribuere tibi
Retribuetur aut· & in resurrectõe
iustoz· Qui cibum sñ pnt minis
trant pauperi tale prandiũ dat
dnõ quale sicut dari asino· ℭ
Item q; de hijs que hñt ad mĩcam
suã nil uolunt dare pauperibus·
in furo· nil boni inuenient· Job· xx
Non remansit de cibo eius & ꝓp
ea nñ remanebit de bonis ei· ℭ Se
cũdo de cto opere mĩe qd· ẽ colligere
hospites· ẽ quod opus pmo tange
nur de hijs que pertinent ad ei· mi
dacoñ· Scõdo qui hospites sũt max
ime recipiendi· cto q̃modo recipi

endi· ẽ ꝓ mĩi norand· q· hospites
licas ad susceptoñ gĩe ꝓparat
quod figuratũ ẽ in hoc qd· duo de
cipuli xpi cognouerunt· cum eũ ad
hospicium uuitassent· luc· ulo· q·
doq; diuina cognicio infundat alicui
i· occõe· Alicui sancti uiri in hos
picii receptu ℭ rem bona tempo
ralia multiplicat· ut pater in illa
uidua· q· heliam in hospicio suo s-
cepit· cui pharina & oleum non
defecerunt· ij· Reg· xvij· A malo & de
pali seruat· ut pater in raab que
recepit nuncios filioz isr· & ideo
a morte saluata ẽ· Ios· vi· Sola ra-
ab meretrix uocat· & c· heb· xi· raab
meretrix non perijt cum incredul·
ex capiens exploratores cum pace
Item deum & angelos merur
accipe· qui hospit· desuit reputa
tur ut dñi recipit· cum recipit aliq;
noie ipius· eiusdem· xviij· qui s
cipit unũ talem puulum in no
mie meo me suscipit· Ie· xxv· hos
pes eram & collegistis me· Io· xiij·
Q· accipit siquem misero me ac
cipit· personaliter & q̃nq; susci
pit dñm· Vñ refert gr̃· in omelia·
euangelij quod legit· sẽdo die
pasche· q· quidam pr̃ familias mi
tum fuit hospitalis· Quadam au
tem die cum pegnos susceptisset
& aq; daret· manib; eius humilitra
te· un· fuit inter eos uncti manus
aq; fundẽ debuit· & cũ renisus ut

De ſcō.

ceum accepiſſet· eum non inue-
nit· cumq; hoc ſcm apud ſe·
miraretur· eadē nocte ei dñs p
uiſionem dixit· octis diebꝫ me ī
membris meis· heſterno autē die me
ī memꝫ ipō ſuſcepiſti· Ie in omel' u
n' euangelij· Videō cuncta ē ſic
ut ſuper illam dicens· q; ē· Qui-
dam martirus noīe uere ualde
honorabil' monachꝰ fuit qui ex
ſuo monaſterio ad aliud moaſ
terium tendebat uiſitationis gr̄ā
ā· cui ſpūalis pr̄ p̄erat· ſtrigēs
ueꝫ leproſum q̄ndam ꝙ̄ denſis
uulnibꝫ elephantinus morbus
per membra fecauat· inuenit
eum ualentem ad ſuum hoſpi-
um redire· q; plaſſit ei dme ſ̄ualē
dem· ſn ipō uō tunc perhibebat ſe hr̄e
hoſpitaum· quo idem martir
monachus ire feſtinabat· Vir ā
di eiuſdem leproſi laſſitudinē mi
ſeratur· palliū quo uestiebatur
terram prīꝰ proiecit· et expandit
ac de ſuper leproſum poſuit· eiq;
ſuo pallio undiq; ꝑ ſtrictum ſup
humerum leuauit· ſecumq; rei-
ens detulit· cumq; iam monaſte
rioꝝ appinquaret· ſpiritalr̄ pr̄· ei-
dem monaſterij magnis clamare
uocibꝫ cepit· cecus apite· quia fr̄
martir uenit· ianuas moaſterij ꝙ
munī p̄parans· ſtatī ut ille mar-
tirus ad moaſterij aditum p̄ruenit·
is qui leproſus ē putabat· ecce ꝯ

lo eius exiliens· tunica ſp̄ē appa
rens qua recognouit· Ab homi
nibꝫ ſolꝫ redemptor humani ge
neris deus hō ī xp̄ō· ad celum mar
tirio aſpirante rediit· eiq; aſcen
dens dixit· Martir tu me ī ter-
rīs uiſti ſuper terram ego te ī cae-
leſtem ſuper celos· Tu ſanctus
es· mox ut ecc̄ ingreſſus moaſ
terium ei pr̄· monaſterij dixit· Frater
martir ubi ē quē portaſti· cui il
le reſpondens dixit· ſi ego ſcirem
ſem quis ecc̄ eſſet· tenuiſſem·
tunc ad' martirus narrabat· q;
cum eū portaſſ; mīme ponder-
abat· ſed mirum quomodo ponder
eius ſentire potat· q; portanē pr̄
rabat· ecce in ſp̄ē leproſi apparu
it· Xr̄s qui ē teneb̄ris ſuper oīa
dī deſpotus omnia ī ſua
dedignatus· cur hoc faceret niſi ut
nos ſenſu tardiores admoneret qr̄
mus quiſquis ei qui uicelo ē feſti
nat aſſiſtē· humiliat interra· q; ꝑ
ti ꝙ abiectis· q; deſpectabilibꝫ frīb;
non re cuſet· q; rein· ḡg̃· in omel'·
euangelij· quod legitur ſecō die
paſche· penſare frēs| hoſpitalita | qūta
tis uirtus ſit· Ad mīſas uras xp̄m
ſuſcipere ut uos ab eo ſuſcipi ad
uitam eternā· ualeatis· p̄bere m
peregrino xp̄ō hoſpitaū ut uos ī iu
dicio nō ql peregrinos neſciat ſed
ꝑpos ad regnū ſuſcipiat· Anglo ꝙ
metur atque heb· xiij· hoſpitali

tare nolite obliuiſci per hanc enī
quidam placuit Anglis hoſpicio
recepti ut abraham· genē· xv
iij· & loth eiuſdem· viij· ongenes·
domos hoſpitales ingreſſi ſunt
Angli· domos nō hoſpitib; clau-
ſas ignis & ſulphur ſuccendit
Jō· Abraham & loth Anglos ſuſce-
puit· quia hoſpites dicebantur
Jdē· Abraham crebro hoſpitalitatis
officio· dū nō refutat hoīes. ſuſce-
pit meruit dñi· ch·x· qui aīq; ī
receperit illos nec audierit ſer-
mones urōs· Amē dico uob' quia
tolerabilius erit terre ſodomoz̄
& gomorreoz̄ indie iudicij· ſō·

qđ boni viri maxīe hoſpicio rece

Quia ſed'm norand' ē q' may pien
me hoſpicio recipiendi ſunt di ſt·
boni uiri· uij· q· ii· Animad ūtio
quia ſtis dei ē iſte qui tñ ſit per
nos frequenter· facaamus ei ce
na aulā paruum & ponam' in co lec
tulum &c· econtrario in alii qui
b; ioas boni uiri nō recipiunt ut·
ul' male recipiunt· ſerui nō dī
Aboli cum magno gaudio reci
piunt· Jnd' viij· vadim' ad domū
dei nullus ſubtrahī nos viiij·
recipere· ſimilem ḡrelam hodie
multi poſſūt facē· ſāp· viij· Alij
ignotos ī recipiebant ad-uenas·
Alij aut' bonos hoſpites redi-
gebant in ſeruitutē· of· viij· fili'
hominis ſi hſt ū caput ſuū redi

nere· Luē· x· ſon retepunt il
lum q; facies eius erat cuius
in urim· Jo· v· ego uenio in nomi
ne p'ris mei & nō accepiſtis me
ſi alius uenerit in nomine ſu
o illū accipietis· Item pregri
ni p' recipiendi ſunt quam ui
digene quia magis indigent
Job· xxxi· ſ ous non manſit pe
grinus· hoſtiū meū uiatoꝛi pa
tuit· Vſa· lvij· egenos uagos
q' induc' domū tuam· iſſ· io·
tunē fidelit' facis quicq' ī tres o
peraris & hoc in peregrinos qui
reſtimuum reddiderunt carnali
ue· Turca trū notandū quod
hoſpites recipiendi ſunt fregū
ter· ſo· xij· ſleū tranb; ſāc· mu
nicantes hoſpitalitatem· ſec
tantes· ſectari frequentatiōe
Item hoſpites ad hoſpicū ſunt
cogendi vñ ſuper illud· luē· ul
t· & coegerunt eum d' glō· quo
exemplo docemur quod peregri
ni nō ſolum ſunt ad hoſpicū
uocandi ſ; trahendi· gen· xix·
expulit illos opido ut diuerterent
ad eum· Item cum magna re
uerentia ſunt ſuſcipiendi· vñ q
dam mr religioſus dicebat fra
tres ad-uenientes debere adora
ri cum cum ſit ad-uent' eorum
ad-uentum ihū xp̄i hrē· ſic recē
pit abrahām tres uiros· gen·
xviij· q̄s cum uidiſſ; abhā oct

De ītā.

nr no cessim cogr de hospio caber
naculi sui ⁊ adorm̃t promis ī
cra. ⁊rem sic recepit loth angl̃os
geñ. xix. Qui cum audiss eos sur
rexit ⁊ uult obuiam eis ⁊ adora
uit pron̄ uultu. ⁊rem recipien
di sunt hylariter nō cū mr mure
t. ꝑ. uij. hospitales inuicē sine
mr̃muracone. ⁊rē mūstrādū ē eis
hūndant. Jud. xix. pax tecū sit e
go ꝓuideo oīa. q̄ nocta sunt. rm̄ que
so ne in platea maneas. ⁊rē seruu
end ē eis diligent. uij. ꝑ. uij. cere
sedule in omnib; ministrasti uob.
Sūt aliq qui ubis multis so
lent seruire hospitib; suis. ubi ā
ūba plūma ibi freq̄nt egestas. ꝓ
ū. xuij. facit ⁊ ad hoc quod hos
pitalitas deo sit grāta. si dom̄
domus in ꝓpa persona hospitib;
seruierit. vñ dicit dn̄. loq̄ns ad a
braham qui tres uiros susceꝑ
rat. geñ. xviij. sion seruus p̄cepit
ut hōib; mīstraret. nec tm̄ñ qd̄
exhibat ꝑ aliū minuit sed q̄ ꝑ
da reperta cum sarahu manica
n solus incubuit. ipe pedes lauit.
ipe in humis suis umbulum de ar
mento ꝓtraxit. ipe ut seruus se
ut peregrinis prandentib; ⁊ manu
b; cochos cibos iciunantib; Apposu
it. ⁊ protegendi sunt qui hospi
tio recipiunt. Recipientib; Ge
ñ. xix. Abuta mī filiab; meis sic
uobis placuit. dūm mr̃ uiris istis nih
mali faciatis. Jud. xix. solute fra
tres hoc malū facē quia ingres
sus ē homo hospitium meum. ⁊rē
mentrandi sunt ad comedend illo ⁊
exemplo. Jndyal legitur quod ab
bas cassianus uenit ad q̄dam se
nem. qui dedit ei manducare cum
sociis suis usq; ad sacietatē. ⁊ora
batur cum plus comedē. qui cum
oret se cē saciatū. respondit ego duer
sis fr̃ib; hodie superuenientib; sep
ties manducau. ⁊ adhuc esurio ni
si semel manducans es saciatus
videris ieiunū cē frangend ꝑ hos
pites quia in hospite suscipitur x
ñ possimus aliq; sponsi lugere q̄ di
u sponsus ē cum eis. ⁊rem quidam
senex in cuiusdam uilla fuit hospi
talis faciens omnes manducare
ad se uenientes. Venit aut ad e
um quidam senex solitarius no
lens refici dicens se ieiunare. cui
senex exclam̄ ⁊ dixit sub hac arbo
re ⁊ cum fuit arbor inclinata ipm̄
sequam̄. exinde aut solitario arbor
nō ē inclinata. exinde aut illo sene
hospitali arbor ē inclinata. Se
q̄ de quarto opere mīe quod ē uesti
re nudos ad quod scriptura sacra
monet. tob. uij. de uestimentis tuis
nudos tege. ⁊ psa. lxuij. Cū inde
ris nudum operi cum ⁊ huic. uij.
qui hr̄ duas tunicas det nō hēnti
hoc op̄ mīe nobis multū iñdant
exempla sanctor ⁊ ꝓmo ex̄ dei qui

Adam ꝛ uxoꝛ eius postq̃m eiect
rant iustitiam misit fecat tunc
cas pelliceas Item exemplū
tobie Qui nudis uestimenta pre
bebat tob. i. exemplū Job Si despe
i inqui p̃ciunt̃ coq; si hꝛēt indu
mentum ꝛ absq; opimo pauperem
si nō bñdixerint ei lacta eius ꝛ de
uellꝰ ouiū meaꝝ calefactus ē Job
xxxi. Hoc opꝰ mīe dotchas digna
fiunt sustinari Jē actꝰ x. Jē hꝰ opꝰ
mīe promutuatur uita etna. exe
xviij Si nudū uestimto operuit
uita uuer. hoc opus mīe uidet̃ p̃
cellē. ꝛ p̃cedentium in hꝰ q; nō una
misiam relcuat si multas. p̃ñ
opus repellit famem Sed'm sanct
si hꝰ opus repellit cruditatem de
nuditate. ꝛ molestiam frigoꝝ.
Item uestis data pauperi memo
riale ē ei ut oret pro eo qui sibi ea
dedit. Non tñ sit bñficium tibi'
pprius Sequi tꝛ v. ope mīe quod ē u
sitare infirmos ad quod monem̃
eccā. vi. Non te pigeat uisitare in
firmū. ex his n. in oratione fir
mabis. hoc opus mīe ualde placꝫ
deo Jac. i. Religio mūda ꝛ im macu
lata apud deum ꝛ pr̃m hec est.
uisitare pupillos ꝛ uiduas in tbu
lacione eoꝝ. Valde ꝛ utile ē hoi Job
v. uisitans speꝯ ꝛ nō peccabꝫ hu
ic opi mīe insisto pr̃m facilius nā
cet ꝛ sic mīa in firmitatis fame et
sitim ꝛ frigꝰ uidet̃ excedē sic hꝰ opꝰ

mīe uidet̃ p̃cellē respectu p̃ceden
cium. vñ inuit̃ prīn quidam
fr̃ interrogatur quēdam senē di
cens duo sūt fr̃es quoꝝ unus ieiu
nat vi. diebꝰ multū laborans
Alius u̇ seruit egro tanndꝰ cui op
mag̃ acceptum ē deo. Respondit
senex si fr̃ ille qui sex diebꝰ multū
laborans ieiunat appendat se pon
dere nō p̃t ee equalis illi qui infirmā
tibꝰ deseruit. hoc opꝰ mīe ꝛ mādauit
nobis filius dei exemplo suo uisi
tare genus humanū in infirmitate po
situm. Iuē. v. uisitauit nos oriens
exalto. ꝛ c. Segr de vi ope mīe
q̃ē uisitare eos q; sūt in carcē ad
quod monem̃ heb. xiij. Mem̃tote
mi q; uinctoꝝ ꝛ c. cuiusdē x. uinctis
ꝛ passi estis Et notand' q; uisita
ri sunt qui sunt in carcē non solū
ut necta eis ministretur si aliq
solacia eis adhibeatur si q; ut ac
ce libenter. ecc. iiij. Libaci qui in u
riam patit de manu superbi ipsi
genii de manu pr̃ius libare Jē
duc quos simul ꝛ eripiens mox m
de manu forciozꝰ ei. hꝰ opꝰ mīe ꝛ mi
datur nobis exemplis uarijs scꝝ
legꝰ de tob. quod pr̃gebat pomis
q; erant in captiuitate ꝛ monita fa
cius dabat eis Job xxix. contrere
bam molas iniqui ꝛ de dentibꝰ il
lius auferebam p̃dam. Dañ. suscan
nam ad uindictam mortis liberā
uit. Dañ. xiij. ꝛ hycolaus tres puꝰ

hoc bñficiū ma
ero sicut

De ista.

mortī addītos ꝓ vū xxiiij ertu
e eos qui ducuntur ad mortē ⁊c
Sequit de septimo opere mīe
quod ē sepelire mortuos nō phi
beas grām Glo ad elemosinā
pertinz sepultura mortuorū ⁊c h
opa mīe ꝛmdantur iuxta illud ga
laad ij Reg ij Benedicti uos a dño q
feastis mīam cum dño urō saul ⁊
sepelistis eum Ꝛmdat ⁊ de hoc to
b de quo legit tob i quod cū mīaq
tū cēt ei q̄ unus de filys israel iugula
tus iacet in platea strarum exilies
de accubitu suo relinquens p vū
dū ieiunus peruenit ad ꝙ v
pus tollens q̄ ꝙ peruenit ad do
mum suam occulte ut dū sol
accubuisset caute sepeli ret e
um Ꝛ xuij d de mag dalena
lonū opus operata est in me p
uenit unge corpus meū in
sepulturam hoc op mīe extue
runt ioseph ⁊ nichodem xp̄o Jo x
y ⁊ zozimas unico leone obse
quente sepeliunt cadauꝝ illius sc̄e
penitentis marie egyptiace hoc
opus mīe ꝛmdat nobis ⁊ exem
plo brutoꝝ aīalium legit n in
lib de natura aīaluꝝ q̄ morruo
delfino circumstant alij delphyni
ne comedant pisces mortuū ⁊ de
ferunt eum in profundū ⁊ sepe
liunt eum Ꝛ nota d quod
multi pp pcā sua bñficio p̄uāt
ysa xuij ni proiectus es de sepl
chro tuo quasi turpe mutil Jneo
dem q̄ cadauꝝ putidum nō hēbis
consortium neq; eris cum eis in se
pultura iuxta Reg xxi iezabel come
dent canes in agro jezrahel sic eo
rum qui sepeliat eam Jer xxij sepul
tura asini sepelietur putrefactus ⁊
proiectus extra portas ihrlm eiusdem
xxv sion sepelient insuper quibus nul
li super facient terre iacebunt ⁊
ij Mach v iason q̄ insepultos mul
tos fabricat ipse ⁊ lamentat ⁊ in se
pultus abiectus a sepultura Corpa
tio corpoꝝ scōꝝ in pace sepulta sūt
cer xliiij Item notand quod anti
qui eligendo sepulturam respām
hunt ul ad pres suos ul ad scām
rem eoꝝ cum quibꝫ sepeliri uolue
runt gñ xlvij dicit iacob facias
mi mīam ut non sepelias me me
gypto si dormiam cum pribꝫ meis.
eiusdem xlix sepelire me cum pri
bꝫ meis in spelūca duplici Mat x
xiij Cum mortuus fuero sepelite
me in sepulchro in quo uir dei se
pultus ē eiusdem xiij quidam se
pelientes hominē uidūt latrū
culos ⁊ proiecerūt eum in sepul
chro helysei ⁊ reuixit ꝑ vij opa
mīe de quibꝫ dicūt ēe inducuntur ecia
ēe quedam alia opa mīe ut accō
modare in digenti Triplr cū fa
cit quis elemosinam ul dando l
accōmodando ul remittendo ele
mosina mutui in hoc ꝛmdabilis

ē quod multotiens fi pt ⁊ tam uō
ꝑtinet ei qui eam fauꝛ retinet. n
quod actō modaum ad hoc opus
mie monemur. os. v. Uolenti mu
tuare ne auertaris. Lu. vi. Mu
tuū date nichil inde sperantes. deut.
xv. si unus de fribꝫ tuis ad pauper
tatē uenit nō obdurabis cor tuū
nec occludes manū si aperies eam
pauperi ⁊ dabis mutuū quo indigē
perspexeris. recuperare ꝛ ꝑtinere
uidetur op mie. prou. xxij. Recu
pera proximū tuū sed in uirtute
tuam. Item op mie uidetur, loca
lutosa ul aquas periculosas pontib;
ul alit̄ puia ⁊ meabilia facē ⁊ hi op
mie bñ pt aliquis uno denario fa
cē omnib; illis qui ꝑ pōtē tñ ītī
sunt. vj. De q̄ sit elemosīa facienda

Seq; uidē de quo elemosina sit
facienda. sciandū q̄ quod ele
mosina facienda ē de hijs que iuste
te acquisita sunt. Leuit. vij. omnis
oblatio que offert dnō absq; fermēto
et omne absq; fermēto nullū sacri
ficium. Prou. iij. honora dnm de t
sba. Tob. iij. fili de rebus sbe fac ele
mosinam ⁊ distinguunt cē elemo
sinam tres gradus. Est. u. elemo
sina bona melior. optima. bona ē
q̄ fit de pmonio xpi in quo solā
dispensacōm dicit hīre. b. facultā
tes ecclē patrimonia sunt pauꝝ
⁊ sacrilegia eis crudelitate subtrā
huntur. quicquid s' mīstri ⁊ dispē

satores non uerꝫ dñi ⁊ possessores
ultra uictum ⁊ uestitū accipiūt
Melior ē que fit de ꝑpo pmonio
optima ē que fit de hijs que acqui
runtur ꝑpo labore. eph. iiij. Qui
furabatur iam nō furetur magꝫ
autē laboret manib; operando q̄d
bonum ē ut hēat unde tribuat
necessitatem patienti. Non placet deo
elemosina de furto. uel rapina ab
eo qui scit se pt eam fuit restituenda
Augꝰ quale ē illud munꝰ quod alī
cum gaudio accipit alī cum lac
rimis amittit. ecc. xxxiij. imo
lā tas eximique maculata ē obla
cō ⁊ nō sunt bñplacite deo sub
stantie nationes impioꝝ. Inde. do
na i iniquoꝝ non probat altissimꝰ
Item qui offert sacrificium ex ba
ꝑtis q̄ ī ꝙ uictimat filium
in conspectu patris. Item eiusdem
xxxv. Noli offerre munꝰ ꝑuū nō
ei suscipit illa deus. deut. xvij. nō
immolabis dnō deo bouem et ouē
in quo ē macula aut quippiā ui
ciū. quia abhominacio ē dnō de
t. ysa. lxi. ego dñs diligens iudi
cium ⁊ odio hēns rapinam in ho
locaustum. Malach. i. Inrulistis
de rapinis munꝰ. Nō
quid suscipiam id de manu iniqua
i. pal. ulc. que de manu tua acce
pimus dedimꝰ tibi nō ea. q̄ acce
pim de manu dyaboli. pū
rij. Redempcō animē uiri diuia

e ſ reſtituend' ſunt male acquiſita. de aliis debem' elemoſinas facē. ꝛ̄ zachei. Lu. xix. ecce dimidiū bonoꝝ meoꝝ do paupibz ꝛ ſi q̄ de fraudauj reddo quadruplum. ꝛ̄ quicquid in dei ſacrificio ꝛ̄ celebrat̄ offerunt. omnipotens deus nō placat̄ iracundia ſz irritat. ſicut aq̄ immūda ē lauat. ſi in-mūda inquinat. ſic elemoſina ſi ſit de re īiuſte acquiſita. inquinat. ſi ū ſit de iuſte acquiſita lauat. Ait ē nō ē elemoſina danda de re furtiua ſic nec accipienda. tob. ij. ſi non licz nob edē de furto aliquid aut cuiq̄ ꝛ̄ deuē. xi ſolute ꝛ̄ traminare animas uras ñ tangatis quod eaꝝ ne in-mūdi ſitis. ꝛ̄ notandū q̄ elemoſina ē tanto deo gratior q̄to res quedatur' danti erat cariora. ꝛ̄ ulō. ſi non offeram dnō aut dē holocausta gratuita. nō tñ multū expedit paupibz qui nō ſunt ſuetj delicijs dare delicias ꝛ ſumptuoſa cabaria. qui ñ ſunt in fortu. Aug' inlib' de ūbis dñi. utant' dites ſuperfluis dent paupibz nec ſ. utant' p̄diosis dent paupibz ut ia. d' ioh' ſr' malach'. q' in dignū ē dare deo q' dedignat' homo eſſuſ deꝝ pp honorem ei' tui miſtr' ſup tuoſa ꝛ delicata dari poſſunt. ecc xuij. Dignas deo oblationes offer ſuū. xviij. Qui offertis decimas ſ inconaria dñi ſepabitis optima

ꝛ electa ceruū. vi. Cui danda ſit

Sequit̄ uidē cui danda ſit elemoſina.

elemoſina. ſtorand' ergo quod danda ē pauperi. Luc. uij. Cū fac' conuiuium uoca pauperes debiles ꝛ ē. tob. uij. panē tuū cum eſurient bz comede. debem' inhoc imitari deum. de quo luc. ij. eſurientes implet bonis. ꝛ in ps. qua ſatiauit animam ieiunā. uu. ꝛ uu. helyſeus implet uaſa uacua. jo' illis tribue diuicias tuas q̄ nō phaſidas aues ſz ſiliginis panē comedunt qui famem expellant nō qui augeant luxuriam. Idem pauperibz non ſuperbis da quo neceſtas ſuſtentet̄ non quo auget auar' opes. parſ ſacrilegij ē res pauperum dare non pauperibz. Item dandū ē nō ſolum bonis ſed ꝛ malis ut ſimus imitatores ei' qui ſolem ſuum facit ſuper bonos ꝛ malos ꝛ pluit ſuper iuſtos ꝛ iniuſtos. of. v. ꝛ lu. vi. omni petenti te tribue maxime tam dand' eſt bonis. ecc. xij. ſi bñ feceris ſcito cui bñ feceris. Ibidem. bñ fac iuſto ꝛ inuenies retribucōm magnam ꝛ ſi non ab ipō certe a dō. ibid. da bono ꝛ ne recipias pc̄orem. bñ fac humili ꝛ ne dederis impio quod intelligē dū ē in duobz caſibz. Vnus ē. ſi areas quod pp dñm tuū negligat iuſticiam. Alius ē cū dat' in-tuitu pietatis ut faciūt illi qui dant hoſtie

oni causa hystrionar' eccē viij·
bonum ē sustentare uitium·sapi
ens·cui des uidens ¶ Item dando ñ
ē duūsis non tñ uni· imp's Disp
sit deus pauperibz·ōf·x·r·Volo·t
huic nouissimo dare sicut·t·tibi
id' pecuniam tuam ut singulis ne
cessarium ē tibi uas non ad luxiam
si ad necitatem· viij·Qñ danda sit
Seq'· nunc quō danda sit elemosina·
Elemosina·¶ Notand' q' quod ele
mosina danda ē animo uolūtario·
deus n· plus respicat aīm q'm datum·
pū·xvi· spūiū ponderator ē dñs·cuius
dem·xxi· appēdit corda dñs·i·p·xvi·
deus inuenitur ge·t supra id. nl·x·
Quicumq; dedit uni ex mīnimis me
is calicem·t·c·¶ Gloſa·nō dm ad pū
ssim dantis respicē magis q' ad
q'titatem rei exibite·t·sī id·ōf·xix·cc
cc nos reliquum' omnia·d'·g'·ccc·t·ñ
sūam deus pensat nec perpendit q'
ingens sacrificio sit ex quanto profe
ratur·jō' q'ostiū' nō sm pōdē sed
offerentis uoluntate pensantur
| danda ⁊ Item elemosina cū multis hylari
tate·ccc·xxxv·In omñi dato hylarē
fac uultum tuū·y·ccc·ix·hylarē
datorem diligit dñs·Aug' Qui dat
ut carcar regio inpellantis nō ut
reficiar uisca indigentis·t·rē·t·mi
ñi perdit·Item danda ē cū simonis dul
cedine·ccc·iiij· Declina paupi sñ
tiā aurem tuam·t·rende ei in
pacifica mansuetudiē eccē·xviij·
filii nr bonus tuis ne des q'relam·
t in omni dato' ccc' tristiciam tibi
mali·ggg·Non sunt mali qui mox
ut ab egenis fili' fuerit necta·p
rulam prius in eos animelia uer
ba iaculant' qui si reb' mūdi·
pietatis perficiunt' tibis tñ cru
delibus humanitatis gr'am re
dunt ita ut plerūq; uideant' in
rie illate sacrificiū exsoluisse cum
post crumelias dona largiunt' p'
ceb' in sequi' ppetuo·ccc·xviij·sñ
tus in ppetuū habebit acter·eiusdem·x·
x·danus in sipientis nō erit tibi u
llus·t·c·Lingua dabit·t multa ī
ppetuū·Item danda ē elemosīa
cum festinatione· prou·iij·Ne di
cas amico tuo uade·t reuert'·t cs
dabo tibi cum statim possis dare
ccc·iiij·Cor inopis ne afflixis·t
ne protrahas datum Anguſtian
Job xxxi·Si oculos uidue fra
strare·t·c·super id' ps·Produces
fenū iumentis d' glo' beatus qui
p occupat uocē pertaesi· dauid·
beatus qui intelligit super egē
i pauperem prou' xxi·Qui pro'
ē ad miam b indicer' debet dare
elemosinam dum uiuit·t sanus
ē·ccc·xiiij·Fili si bēs bene fac tibi
t deo dignas oblationes offer·me
mor esto quō mors non tardabit
Item añ mortem bñ fac amico tu
o xp̄o·s·eius dem·xviij·Sicut uno
pauperatus mole hui' dantis

Gal'vi. Dum tẽp' hũl operem' lonum ad oñs. Elemosina q' aliq's dat in utra sua ẽ sicut lucrna que p̃ cedit aliquem seruans eum ne ca dat in lutum ul' foueam elemosina nõ que fit pro eo p' mortem ẽ sicut lucrna que fertur aliqu' post tergum que non custodit hominem qñ ca dat in foueam in fine aqua nõ est lib'ans ẽ rem danda ẽ elemosina cũ humiliatate. ita ut ñ uanam gl'am inqueras nec pauperem cui das despicias nec pro elemosinis quas das si in põ mortali es salutẽ pre sumas. Ad p'm monem' of. vi. te fa cerne elemosinam nesciat sinistra tua quid faciat dextra. ẽ etc. xcix. Sedute elemosinã in sinu pauperis. Pũ xxi. Sum' absconditum exrin guit iras. G' sufficit uiris ab eo iudei aquo exp'rant remunari p' ualde bona sua pensdunt qui ad cor remunatõm laudes hoim suf ficiẽ dunt. et in legenda bi nicolai o' equo homo ẽ in uoragine h' mũ di pp delicta sua electus nullũ bon eius. sic deus approbare legitur ut elemosinam si mñ ñ ob mũ di fiat gl'am. Ad sedm monem' ysa. lviii. carnẽ tuam ne despexe ris. et super parabolam de diuite et lazaro. luc. xvi. d' glo' Siqua rep hensibilia uidem' in pauperib; ñ de bem' despicẽ qz forsasse quos mox infirmitas uulnat. medicina pau pertans curat. Job xxxi. Si come di buccellam meam solus G' solẽt nõ nulli multa largiri si habere pauperes socios indomestica usitati one refugiunt gr'am iure amus nõ hentes sed iste p̃iudiciũ pierat se fatẽ estimaret si solus comedẽt quod dñs oĩum munit creasset. Ad tertium monem' ecc'. vij. sic di cas in multitudine munerũ meorũ respiciet deus et offerre me deo altis simo. munera mea accipiet. et super Job xv. sion credat frustra errore de ceptus quod aliquo p̃cio redimẽdus sit dicat glo'. elemosina nõ ualet ei qui in malo permanet. Aug' in ch' tr̃on. sion existimet aliquis illa infanda crimina qualia qui agũt regnum di nõ possidebunt cottidie petranda. et elemosinis cottidie re dimenda. et per elemosinas de pec catis p̃cibus placand' est deus nõ ad hoc quodam mõ emend' ut ea li ceat impune admittere. Item elemo sina danda ẽ p' manu. pũ. ult. Manũ suam aperuit inopi et palmas suas extendit ad pau perem. danda ẽ et elemosina sedm facultatem dantis. ecc'. xlvij. sedm uires tuas expunges da pauperi eiusdem. xxxv. Da altissimo sedm donatiũ eius. tob'. quom' potuisti ita esto misericors si multum ẽ fiat hũ dante tribue. si exiguũ fiat et exigu um libenter impertiri stude. Nullus

pt̄ se ex causare ex collatione elemo
sine ⁊ si sit pauper cum trñ place
at q̄ꝫ deo q̄n pauper dat pro
obolum · sicut si dnes daret pro eo
e oferas libent emet pauper car
nes in macello si tantum ederet
se hñe pro uno obolo q̄ dnes pro
e solid Luc · xxi · dixit dñs de paupe
re uidua que misit duo era min
uta · in gazophilacium Vidua
hec pauper plus quam omnes
miserh non pt̄ dare pauper o
bolum det calicem aque frigide
⁊ non perdet mercedem suam · ofr ·
Si hoc non pt̄ det uba solacio
nis ul orationis · super illud Jus
tus autem miseretur ⁊ tetribuet
dr glo · Justo semper ē aliquid q
dz salutem oīm · Item danda est
elemosina ordinate ut homo
p̄mū misereatur sui ipius ecc · x
xx · Misere ānime tue placens
deo · aug in enchiridion · Quidq
elemosinam ordinate dare de
bet in ap̄e · Item inli de rec
titudine catholice p̄fessionis · de
us rogat ut tu miserearis ⁊ ñ
uis hñ exaudiet te deus in die
tribulationis tue · cum tu
eum pro te ipo nō audis rogantē
quid ē misius miso nō misericor
se ipm · ecc · xxij · qui sibi nequā tu
bomis · sicut nō est misericors qui
matris sue indigentias nō mise
retur alioz misereat ira nō ē ue mi

sericors qui aīe sue in finibus ad
mortem nō miseretur cum ma
gis diligē debeat quam mrem ·
sūp · semper tibi proximus esto · Jrē
ad ordinem mie pertinet ut pos
misereamur aīe q̄m cōis · ⁊ potius ei
qui ē in maiori miseria quā q̄ī mi
nori · xvi · pf · De fide seu fidelitate ·

Ultimo in tractatu uirtutū car
gend ē de hijs que oībz debem
ut t̄ dilcō uirtus ⁊ fides · De dile
cto dilcōis legitur · ad · xij · semini
quicquam debeatis nisi ut inui
cem diligatis · de dilcōne requir
in tractatu de caritate · De uirtute
hoc ām agetur · P̄mo ostendē quo
sit uirtus prout uirtus ē partis
tie · Secdo tangentur aliqua que
ad amorem uirtutis possunt mate
re · Tertio destruetur error illo
qui dñt uirtutem in nullo casu
firmandam cē iuramento · Cir
ca p̄mū notandum ē quodē uirtus ⁊
virtus in creata virtus nō creata ·
plex ē · f · uirtus signum siue rei ⁊ u
tus signu · ⁊ uirtus utrumq; signo ·
ad uirtutem rei uidetur pertine
illud aug · inli · soliloquioz unde
id quod est · ⁊ id phil · unumq; q̄ ē
sicut se hñt ad cē ira ad uirtutē ad
uirtutem nō signi pertinē uidetur
illa descriptō phi · virtus ē ad equa
tio rei ⁊ mensure sū ad equatio si
ni ⁊ signum · uirtus nō pro ut pert
net ad hominē utentem signo · ps

uidet ee uisuae que sic describa
gaullio in pma rethorica uitas
est per quam in mutata ea que
sunt aiã fuit aut futura sunt.
dñr Ad amorẽ uitatis monem
prou xxiij uitatem eme &c ui
tas emit qñ cum magno studio
ul labore cognito uitatis atqui
rit ul qñ cum magno dampno
ul multoz odio uitas in iudicio
l doctrina d uitate nullo modo
recedendum ẽ quicumq; ñ debeat
scandalizari vñ super illud oi x
viij Qui scandalizauit unum
de pusillis istis &c dicit glo slo
quod in quantum potes sñ pcõ ui
tare scandalum proximi tui de
bes. Quod si de uitate ẽ pro scanda
lo uitas relinqui nõ debet & unde
lugas hoc declina uitare s unde
udicij & doctrine Item monem
ad amorem uere uitatis &c xxvij
Ante omia opa ibum uera ar pre
cedat te & eiusdem uir slõ cont
dictas ibo uitans ullo modo. sanc
ti antiquitus multi defebant
uitari ij cor xiii slon possum
aliquid ad usus uitatem s; pura
re ad p hibendum testimoniũ
uitati uenit filius dei in mũdũ
Jo xviij ego in hoc nat sum & ad
hoc ueni in mũdum ut testimo
nium perhibeam uitati s; ho
die uitas exosa hẽt sap uitas
odiũ parit obsequiũ amicos ga

l viij Ego inimicus uobis fac
tus sum vm dicens uobis v sr
cannea Amara ẽ uitas sñ odiũ
to grẽ hodie diminuite sunt ui
tates a filijs hominum &d slonẽ
uole cor uitas cor eor uanũ ẽ vi
tati hodie detrahitur Job vi qr
detrahentis sermonibz uitatis vi
tas hodie captã detinetur uix
n inuenit qui uelit eam drẽ Ro
i vitatem in iustitia detinent Se
neca Monstrabo tibi quid omĩa
possidentibz desit s qui ũm dicat
vitas hodie undiq; impugnatur
ita ut frequent nec hẽat cursue
tm illud ysa lix corruit impla
tea uitas & dañ viij Psternet
uitas in terra uitas in terra p
sternet qñ aliquid stemñ uitati
ipponit uitas hodie amulis uili
precio uendituir prou xxviij Q
cognoscit in iudicio faciem ñ
bñ facit & probuccella panis dese
rit uitatem Multa hodie desunt
uitatem uite & iõ fugit ab eis ui
tas doctne sic econuerso seq uitas
doctne eos qui hñt uitatem ui
te eccl xxvij Volatilia ad sibi si
milia & uenium & uitas ad eos
qui opantur illã reuerent vitas
hodie/ulipendit ut aquibz dam
ei ipponatur falsitas. Ab alis ipp
natur ei uanitas & ab alijs ipsa
umbra uitatis & pictura Vita
ti falsitatem ipponunt hoies in

/adeo

sideratæ loquentes qui tota die uo
luunt ee inimicis uideo multotiens
mentiuntur ꝙ in sermonibꝫ qđ mi
pericliter ecclesias indeuays uitas
t multa quo caritas in hoc secu
lo nequam vanitatem ꝓponunt
uitam amatores temporalium uidz
que uana sunt eo quod nō habent
plenitudinem cordis possidentes n̄
fulcimentum neq; fructum exsp
tant et ea lobrantur in ps ut quod
diligunt uanitatem ⁊ querunt mē
dacium. Vmbram ⁊ picturam p̄
ponunt uitari vpocrite apparen
tiam sectantes ipi sanctitatem ꝓponūt
vitas que sic mꝫ ꝓrempnit inualeꝫ
cet ⁊ in futuro amatores suos liba
bit ⁊ hostes suos ꝺempnabit Jo·
viii· uos cognoscens uitatem ⁊
uitas habebit uos ·ij· helsdre uu·
uitas manet ⁊ in ualescit inter
num ⁊ uiuit ⁊ obtinet secula se
culoz Sicut se hr denarius fals
ad uerum sic se hr homo mēdax
ad hominē ueritatem Vñ cum ho
mines multum doleant ⁊ offen
dant si unus de eoz seruientibz
recipit eis unū falsum denariū
pro bono. miriū e qđ nō multi
dolent cum falsitatē in se ipis de
phendunt uilicies se uidentes ha
bē qm denarium Et notand qđ
uitatem debem hrē q̄tum ad os
stultu enī mentiri debemus ostendr
Aug in li de doctrina xana dicens· b

qui mentiē iniquē facit ꝓximo
mentiens unco quod mēdacium ꝙ
uat fidem flam hoc utiq; uult
ut cui mentitur sibi fidem hēat
quam tamē mentiendo nō seruat
Omnis autem fidei uiola
tor iniquus est· ¶ xv· ps de errore
illoz ꝺicit nullā vitatē iuramēto
esse
Sequi de errore illoz qui dūt
nullam uitatem ee iuramē
to firmandam asserentes omne mā·
iuramentum ee illicitum quer dī·
tor occom ꝑt hre exillo ubo dñi
Mt· v· ego dico uobis nō iurare
omnino Item exillo ubo Jac· v
Ante omnia frēs nolite iurare
ad idem facē uidet illud ubum
Aug· in quodam sermone fal
sa iuratio periculosa e· stulta iura
tio secura ꝙ uidetur abomi iu
ratione abstinendum ee. Con
trario manifeste ostenditꝫ q̄ li
citum sit iurare ꝓmo sic· Jurau
dominus Gen xxi· Permementp
sum iuramu· dicat dominꝫ quod si
quis non recipiat ueritatem menti
mentium· probat hoc ꝑr illud
Hebr· vi· Abrahe promittens de
quo neminem habuit ꝑr q̄ iura
ret maiorē iurauit ꝑr semet
ipm· ꝙ homini licitū e iurare
⁊ quod hoc argumentum uale
at· probat ꝑr illud· Luc· vi· ꝑr·
fratis omis erit si sit se magistr

eus magister ur deus e sedm
Jo xuj uos uocans me magister
z dñe z bñdictus sum ecclz
o xxiij sic uocem magistri qz
magister ur unus x e g nō e
stari per cōnus iurare Item iu
rauit anglus apo x q iohānes
udit stare z super ram z leua
uit manum ad celum z iurauit
per uiuentē in scla sclōz Sic iura
uit apo phi dicens testis e mi
chi deus z ij cor i ego teste dñi
nuoco re Siquis uero dicit iu
ramentum ti ee in illis apparet hi ee
falsum per hoc quod dr le uij
Jurabunt uiuit dns Tuirare et
iudicio z iusticia slon g solum e
iuramentum si dicatur per om
ul sile timo z si dicat testis e in de
ul uiuit do ex quo nom dei intes
timonium ul confirmacōm ui
tans assimit cum g uident ds
z angelus homo z sanctus mi
rum e qui nō uult iurare hic
tus cum deo z anglis sanctis
ee uel uidetur assimlari dya
ptius quam anglo uel
deo ul homini sancto dyabolū
cui nō memi me legisse iurasse
ad firmacōm uitans Primo p
cipit do iurari exo xxij dicens si
quis pmo dauit uiro ptiniam au
ias in custodiam z e z post incōd
Siquis pmēdauit proximo iouē
te Jusiurand erit in medio q nō

extendit manum ad rem prox
imi sui z e z deut vi dnm dm tu
um timebis z illi soli seruies ac
per illi nom iurab z eiusd x Jura
bunt in nomine illius Sic in ps
Domi quis hitabit in tab naculo
t z subd qui iurat proximo suo
z nō decipit or x reddes dño iura
menta tua Prēa juraur oīs na
ciones gentiles iudei z rani s
secm phm oim uox n z ergo
natura dictat quod licitum ē iu
rare phs iurare nisi ubi necē g
iu uiro parum euenit Item
licet assumē nom di ad iuran
d'alīq i theol ulr Ad iuro uos p
dnm re g id licet assumē ad mone
dum aliquem
ur ad opus bonū faci
ac secm id ro xij Obsecro uos p
mīam dei ut exhibeans cor ura z
e z eiusd xv obsecro uos per dō
nrm ihm x z per caritatem sancti
spūs ut adiuuetis me in orōibz
uris A simili licet assumē nomē
dei ad monend ut ipe credat iura
ri Valeran cum fides sit ad gra
cia quod sīc ea nemo ei placet
prēa cum or do quod huīdanaus
hys amalo e Aut intellig i malū e
Aut intelligit quod sit amalo i ab
infirmitate non credentes Si pmo
modo g malum est qm dominū ad
malorem firmacōm dicat Am
am dico uob Sermo n eius debuit

ad aliqd iurādū. Si n licz nom dei assumē.

aliq

ēē ē· ē ñ non ⁊ ñ debuit
aliquid ad addē malum ⁊ fuit qñ
apō ad ꝯfirmacōm ubi siu addidit
testis ē m deus ro r ⁊ y cor xi de
⁊ pīr dñi nri ihū xpi· sicq; ñ mē
cor ⁊ gal i· que scribo uob ecce co
ram deo q ñ mēdor p· eam in uen le
ge eēt prohibita uiratio per cātās
Si dñs uoluit ostendē per uiraci
onem omnem ēē phibitam ⁊ facē
dū uiō in ad ueterem legem p debu
it hoc spificare de uiratione p
cātorem quam per creaturam·
eam uiratio per creaturam sāē
eēt phibita in ueteri lege· drgu
mēta ⁊ quib; utunt hereticī· ad
ꝯfirmacōm dēi erroris ualde de
bilia sunt ut est illud jaē v· Ani
mīā nolite iurare· si enī pp hi
quod i d nolite iurare prēm mo
rale ē iurare· g eam dñs dicat·
⁊ prēm nolite uocare uob
super terram prēm moralē est
aliquem uocare prēm super ter
ram· Item si deo in nullo casu
iurandū ē quod dñs dicat· oī· y·
Ego dico uob nō iurare omīno· g ē
dicat aliquis aliqu colligenti sal
uam ul' petrosillū in orto suo u
nō colligat ad omīno ipe prohib
eum ut nichil in colligat quod
manifeste flm ē ⁊ scdm ꝯmunē
usum loqñdi ⁊ ⁊ scdm quod ina
lia facilcare d· vñ usus· Omīs
ñ· nullus· non omīs dic aliqs ñ

prma cā qm dominus subdit eum
dicit· sicq; per celum quia thronus
dei ē ⁊ c· nō ē expetens causa qua
re uīqm sit iurandū sed quare ñ
sic passim iurandū siue ortūbus
modis ⁊ per creaturam hūi· quia
in cōtemptu ipius contempnitur
qui ē tronus p aūr semper fuit
illiciatum iurare· Que incepit ēē il
liciatum ab illa prohibitione legis
Aut dico uob non iurare omīno
primū ꝯstat ēē flm eam lex ueus
iurare preperit ⁊ eam rō natura
lis non dicter hoc malum ēē· Se
cundum ⁊ uider ēē flm per hoc
quod dñs dicat q hūi dancā ē anīa
lo ē· tanquam ius declarans ⁊ nō
tanq; ius statuens· p· quare pro
hibuit dñs iuramentum ulr· si illo
prohibuit pp periculū periurij cadē
rōne uerum debuit prohibere ēiam
eadem rōne ⁊ ab hac prohibitione
debuit abstinē· Prohibitio· n ista fe
cit plures trīsgressores quam fe
cit qui in currunt periurium· hec n·
facit omīs iurantes transgresso
res sed ē prohibitio ⁊ constat quod
plures iurent quam periret ⁊
rem que ē rō ulta quod nō sit iura
dum per ipm· quia ē cautras rō
magni· quando illud quod iurat
in uerbis ē eiusdem regis ⁊ scrip
tum sit celum ⁊ cra transibunt
uba aūt mea nō trīsibunt· oī· xx
uij· p· sicut mag cauēd ē puulo

De ira.

ab accessu ad aqm̄ ul'ad aliud pc
culū aqm̄ ad ultio qui stat s' bñ caue
sic magr̄ cauend' fuit in hac parte
plo iudeor rudi ꝛ paruulo aqm̄ po
pulo discreto ꝛ anor uñ ti pp pcu
lum prohibitum ē magis debuit
prohibi tunc Item cum sensus
sit ego dico uob non iurare oño
ꝛc' erit non iuretis ño si mortale
pcm̄ ē iurare quod xp̄c d' nō iurau
ergo eodem m̄ facit contra quod ē
q' dm̄ a xpo erit mortale g̃ solum
pcepta ꝛ prohibicōnes erunt ꝛ
nō erūt ꝛ silia aliqua nec ad mo
nicones ad aliq̄ melius ꝛ omis
qui erunt ct̄ stanū perfcōis erit
instanti damp nacionis Cū ad p
fron̄ moneat xp̄c dicens of v. cl
tore perfcī sicut ꝛ pr̄ ur celestis p
fris ē ꝛ mortaliṫ peccabit q̄ fecerit c
ontra i'. Qui auferr que mia sunt
ne repetas Luc vi ꝛ item q̄ facit
cont' illd' omi petenti te tbue Jn
cod' ꝛ cont' illd' Omia que
que uultis ut faciant uob hoi
nes facite illis of vii ꝛ cont' i'
of v ꝛ ei qui uult tecum iudi
cio contendē ꝛ tunicam tuam tol
le dimitte ei ꝛ palliū ꝛ cont' illd'
v. Siquis te percussit in una max
illam pbe ei ꝛ alteram cont' q' m̄
ferat xp̄c Jo xix. Qui percutienti
maxillā eius nō pbuit aliam sed
allegauit iniriam dicens Si male
locut' fū testimoniū phibe de ma

ꝛc' ꝛ paulus actu xxiii. Principi
sacerdotum qui p̄cepat os pauli
percuti dicit percutiet te deus pa
ries dealbate Aug' Ista p̄cepta
magis pertinent ad p̄paracōm cor
dis q̄ m' ē q̄m opus quod in apti
to fit ut teneat' in secreto cū pa
cia cum bñ uolentia Jn manifo
aut fiat quod ei uidetur prodesse
ipse quibz bñ uelle debem' prēa
q̄m onus xp̄i erit leue si que
cumque ip̄e dicit p̄cepta sunt ul'
prohibicōnes Item per qd' iurat
quilibz ꝛ uenerat' hoc amat hoc
timet ut d' glosa super of v. vñ cū
iurare pt' omñ iuratē utilem
sit deo honestatī ꝛ proximo uti
le ꝛ sit de sequar dilectione dei ꝛ pri
mi q̄r erit illicitum ꝛ prohibitū
dum plenitudo legis sit dilectio
Ro x. ꝛ cum in duob; mandans
de dilectione dei ꝛ proximi vnui
salex pendeat ꝛ pphe of xxiiii p'
iurare nichil aliud uidetur esse
q̄ nom̄ dei assume ad firmacōm
eius quod dr sicut hēi p̄t ex duo
bz locis scripture s' exo xx slō al
sumes nom̄ dei tu in uanum
assume nom̄ dei in uanum ē iu
rare in uanū ꝛ ex illo ilo heb'
ur omis confusse eor finis ad
confirmacōm eor ē iuram̄tum
qua descriptione accepta facile
ē ostende qd' liceat iurare Tū
n filius dei in hoc natus sit et

uenerit ut mundum ut restitu
um prohiberet uirari· ut ipe ait
Jo· xviij· Visimile ē quod nom̄ suū
non negaret ad eandem uiratē ꝯfir
mandam· imo quod plus ē ad ꝯ
firmacōm uirans mori uoluit
Item cū de pr̄ sic dilexerit mun
dum ut filium suū unigenitū
daret Jo· iij· Visimile ē quod n̄
suum nō ei negaret Ro· viij· Qui
pr̄io filio suo nō pepercit deus ſ
pro nob̄ omnib⁹ trad̄idit illum
quō nō cum illo nobis omīa dona
uit· Item pncipes ſ̄ mundi ralis
sunt tyranis in subditos su
os ut sigillus suus eis ꝯfirment
uctitatem· utilem· sumquid ce
lestis dūs hēbit hanc tyrannidē ī
subditos suos ut nomīe ꝑmittit
tat eos uti ad confirmandam
uiratem utilem· simile argum̄
tum facit do ꝯ· vij· Si ḡ uos cū
stis mali nostis bona data dare
filijs uīs· quanto magis p̄r uī
qui in celis ē dabit bona petenti
bus se· Item fidelis sigillum suū
amendauit seruus/ uisimile est
quod non negeret illud filijs su
is· Ro· viij· sed non accepistis spūm
uirilis· Iterum in amore sed
accepistis spūm adoptiōis filioꝝ·
ex quibus manifestum ē quā
rare nō ē uli malū imo licitū
ē uirare· Ad confirmandam
utilem utilitatem· Intendit ē ḡ

ad ea que obiciunt ipi· sequit
ḡ quod potuit ee multiplex ca
quare dūs dixerit illud· ꝯ· v· di
co uobis non uirare omīno· Pri
ma potuit ee q̄ uiramentū quā
uilipendi facit simplicem asser
tōm· sic iam reputant multi
simplex m̄dacium ex quo n̄ ē ibi
periurium· sicuti multi hodie u
ramenta sine sollempnitate fa
n̄ pp uiramenta reputant sollem
nia· dūs ḡ uolens suos uiratores
seruare in simplici sermone si
cut in sermone uirato· uoluit ut
non uirarēt quantum ee in eo·
Aug̃ super epl̄am ad gal̄· dicit
contra p̄ceptum di uiratio fuit
utilis· domi· phibuisse uiram̄
to ut quantum in se ē quis nō
uiret· quod multi faciunt inor
dinate ratiōnabiliter magnum suaue &
liquid· Item in sermone dñi de
monte· Iu· tam̄ facienda ē in re
cessariis· ē· pigri sunt ho
mines credere q̄ ē eis utile· Iu
ratio n̄ ē bona non m̄ mala est
necessaria· ideo nō ē apprehenda ut
bona nō tam̄ fugienda tanq̄
mala cum ē necessaria· glo· sup· ꝯ· v·
no fidelis pro iuramēto debz ha
beri· & mito tanam̄ deum ubique
in templo coram altari imo to
tam dō Templum· n· in bapt̄o
mo dedicatum ē ipe fidelis· Dō
in hoc templo sancto suo· Psal·

·xxvij·

Altare ē. sed a causa pmuit ēe pi
culum vdolatrie ⁊ ira piculū pu
nij. ⁊ sequenti enim uiratione
frequens seq̄ pr uirtum. ⁊ h duo
pericula sequebant̄ p̄cepue ex u
ratōe creaturar. Ideo talem ura
tōm p̄cepue dissuadet dns. ⁊ lo
ili uel celum plus suspicant̄ ul
per illd uirantes nō putabant se
uirare. ⁊ p uirationē sic tem
perat. ut ⁊ celum creatura dei nō
p̄hib ⁊ quia tronus ei ē. per uirū
timeatur. Aut in nouo testamēto.
dēm ē ne omīo uirem. q̄m quid
ppea deū uidet. nō qua uetū u
rare prēm ē. sz qua pr uirare im
mane prēm ē. Aquo nos longe ēe
uoluit. q̄ omīo ne uirem. ad mo
uit. Idem in quodam sermone
Qui uirat iux̄ phīpiū per uiri
ē. q̄ū uirat longe ē. ⁊ Tertia cā p
tuit ēe. pr fōm manuetudinis q̄
uoluit ēe in discipulis suis quib
dixit ih̄u uerbum. sicut pz ex euāgē
or. q̄ ih̄u uerbū ponit. Jurām̄tū nō ē fre
quent̄ extra. ⁊ impōtā. ideo uoluit
dn̄ eos a uirām̄to cauē. Septem ū
dissuadentur ēe uirament̄. ⁊ Pri
mo appetitus uirandi. Jaē v. Ante
oīa fīēs nolite uirare. Secō assi
duitas uirandi. ecc. xxiij. Juram̄
tū ne assuescat os tuū. Ibidem vij
Multum uirans implebit̄ iniqui
tate. ecc. vj. Semo ē qui frequenter
uirat. qui nō aliq̄n peruret. Tri

a Alia in nuit̄ pr oppōitum. Je
uij. V dicitur Jurabit̄ in
uit dn̄. Jmutare. ⁊ in dicō, iustia
⁊ sicut illa ra falsitas. de fals. de
lib. actionis. ⁊ inuisticia. Sextum
ē uirare per creaturas. Septim̄
ē uirare pro nichilo. Exo. xx. Jō
assumes nom̄ dei tui in uanum.
Jon. em̄ habebit in sonē dn̄ eū qui
assūpserit nom̄ dei sui. Matt. v. ij
dr. ego dico uob̄ n̄ uirare omīno
sic intelligend ē. ego dico uob̄ ur
n̄ uiretis omīo. ⁊ passim nz per
celum ⁊ c. nec sequitur ex hoc. g
nūquā uiretis. sicut opponendo
ostendebat̄. ⁊ hoc innuitur p cām
q̄ subdit. nz per celū q. ct̄nus
dei ē. hoc. n. q̄ celum ē ct̄ron dei
n ē cā. quod per celum n sic uirā
dum. sz est causa quod p celum
nō ē passim uirandum. ac si per
uirando per illud deus nō offen
dat̄ cum celū ct̄nus dei sit. in
celo deus contempnatur. Adid
uidetur pertinē ih̄. Ex. xxiij. Ve
uobis qui dicitis. quicumq̄ per
templum dei uirauit. in templo ui
rat meo. ⁊ meo qui hītat in tem
plo. ⁊ qui uirat in celo uirat in
throno dei. ⁊ in eo qui sedet super
eum. sic nō ualet h̄ argum̄tū. is
tr q̄ uult se radi. ⁊ superfluuitatē
capilloz abstadi nō uult ut capil
li s' oīo abstadantur. g ipē nichil
uult de capillis suis abstadi. ita n

nich ⁊ c ⁊ sb dr q uirit

ualet hoc argumentum. Dico uod
nō iurare omīo. g̃ ut nūqm̃ iu
rens. Ad illud uō dc̃m. Ante cō
a nolite iurare. quadruplex pt̃
cē responsio. p̃mo ut prohibeat
sibi iuramētū q̃ aliquis facat cū i
cepit loqui. illud ei cē ex libidine iu
rādi. p̃mus nō debet cē sermo nō
cē. nō n̄. quod si nō credatur no
b. simile cē credi. pt̃ sequi iuramē
Secdo pt̃ intelligi cē dctm̃ illd' con
tra illos qui hñt in consuetudine
Aīt unūqq; ūbum ponē iuram̃
tū. sīc modo mos ē gallicor
cio pt̃ dica q̃ iacobꝰ loquebatur
illis q̃ erant in tribulacione sicut
ut dr̄ glo. sup p̃capiū canonice
cius. occiso stephano facta ē p̃r
secutio magna in ecc̃a que erat
iherosolis. z oēs dispersi sūt per
regiones iude z samarie p̃ter a
postolos. hys dispersis qui pp̃ mul
ticiam passi sunt. mittit epl'am.
mones g̃ eos ad pacīam. z que
dam alia. Ante ōia multū ut iu
ramēta que in patriam solent fi
qui caueant sicut febricitantes
prohibentur' specialit̃ bibē. licet
Alia multa magis sūt nocua. q
ad illd' magis ē pronus. sic q̃ tri
bl'anē magis proni sūt ad iura
mēta. iuramēta frequēt̃ sūt blas
phemie. z q̃m̃ rō illa queant ho
mines in magna seruitute est
homo ut impossibile uideatur

qñq; seruare quod cūq; iurauit.
Cūm sequit̃ nec ī sub uidiao deade
tis scilicet alibrare ūba. p̃r obli
gacōm. Quarto pt̃ intelligi q̃d
affectanda sūt uoluntas iurandi p
hibeatur. cūm nō dicit̃ ī iurens c
nolite iurare. sed sequit̃ ex hoc q̃
iurare sit mortale sicut ex illo ī
bo dñi. cō. xxiij. prem̄. nolite uoca
re uob̄ super terrā nec seq̃ quod mo
talit̃ peccet q̃ aliq̃ prem̄ uocat ter
ram voluntariam g̃ iuramēta
prohibet ibi. sz duplex ē uoluntari
um. quoddā ē pure uoluntarium.
z quoddā q̃ aliq̄d hīt cogens ex
us. licet nō sufficiens. z p̃mū hic
prohibetur. sed'm ī. Ad illum uo
Aug. dr̄ ē quod sicut nāufragiū mare
nūqm̃ ē securū. z rūs qñq; ē nauiga
bile. sic iuramento nūqm̃ ē securus
z rūs qñq; ē necia. z qñq; sine pcō
iurat. xxvij. ptc. De fide. l'fidelitate.
Sequit̃ de fide pro ut fides id ē
q̃ fidelitas. fides uirt̃ q̃ p̃mis
sa complet. cūm dr̄ ī li. ethymolo
fidelis dicit̃ quasi pro eo quod fit
abeo id q̃d ut' promittit bonum.
z sicut uirtus seruat hominē ne
quis fallat in rebus sic fides seruat
hominē ne q̃ fallat in ūbis. fides
rūs q̃m̃ large sumit̃ z sic ad eam
pertinet seruare hominē ne fal
lat alium ūbo ut' fco. z sic sumit̃ au
fidem. in li. de doc. xp̄iana dicens.

98

de ista. huic

ſlemo mencians in eo quod nō
tūr ſeruat fidem. hō fidelis cōfi
dentē de ſe nō fallit. fides prouꝫ
ē iuuis theologica ē uirtus q̄ ēt
na bona credim⁹. fides uō prouꝫ
hic de ea loquim⁹ ē uirt⁹ cui bona
nra in p̄ſenti credim⁹. Ad hāc u
tutē monem⁹ ap̄. y. Cſto inqu
fidelis uſq; Ad mortē ꝛ dabo t̄ coro
nā uite. h uirtus multū ꝫ mōdabi
lis ē. prou. xxviij. uir fidel' mul
tū laudabit⁹. de hac ꝫ mendat⁹ a
braham. ecc̄. xliij. Abꝝham inq̄ t̄
tempꝛacione inuent⁹ ē fidelis. Jē
moyſes ſtui. xij. moyſes inq̄ do⁹
mōi tomo mea fidelliſſimus eſt
q̄ dō. i. ſe. xij. quis inōib; ſeruus
tuus ſicut dauid fidelis. fidei uꝫ
t̄ ualde rara. ꝛ ualde cara. prou.
xx. utrū fidelem q̄s inuenet. i
eoꝝ. uj. Jam querit⁹ inꝛ diſpē ſa
tores ut fidelis quis inueniat⁹ q̄
inquam ꝛ uix inuenit⁹. In p̄mitā
ecc̄ā int⁹ xij. apoſtolos inuent⁹ eſt
unus fidelis. q̄ alij fideles fuer⁹. ho
die u. xl. inueniūtur in fideles q̄
un⁹ inuenit⁹ fidelis. huic ꝛ tuten
ꝫ mutat⁹ do⁹ bonoꝝ ſuoꝝ diſpen
ſatōnē. of. xxv. Quis putas ē fi
delis ſeruus ꝛ prudens quē ꝫſti
tuit do⁹ ſup familiam ſuam ut
det illis cibum in tp̄e. Jtem huic
uirtuti dat dñs Augiñ grē. luc.
xix. Cuge ſerue bone q̄ in modico
fuiſti fidelis eris p̄ſtē hūs. x

tutes. Jtem uirtus dat⁹
glam ſuam. of. xxv. quia ſup
pauca fuiſti fidelis. ſup multa
te ꝫſtituam dicit⁹ do⁹. intra in gau
dium dñi tui. ⁊ notand⁹ quod
fides ſpālit⁹ ꝫmōdabilis ē in ami
co. ecc̄. vi. Amico fideli nulla ē
cōparō. Jnco⁹. Amic⁹ fidelis me
dicamentum uite. Jtē ualde ꝫmō
dabilis ē in suo. ecc̄. xxxvij. si ē
t̄ ſeruus fidelis ſit tibi quaſi a
nima tua q̄ Jtem tui ſic trac
ta eum. ſperialit⁹ ꝫmendabilis
ē in nūcio. prou. xiij. Legat⁹ fi
delis ſanitas. econtrio legat⁹ i
fidel' ē peſtilencia terre ag̃ m⁹
mittit⁹. malo. n. exemplo mul
tos corrumpit. prou. xxv. ſicut
frigus nimis in die meſſis. ita
legatus fidelis ei qui miſit eū.
frigus nimis in die meſſis refri
gerat ⁊ legatus si fidelis ſit ei
a quo mittitur. q. quoddam re
frigium mē. Aura. n. ⁊ ſollicitudie
in parte eum lubat. econtrio nō
d⁹ de in fideli nūcio. prou. xxv.
dens putrid⁹ t̄ pes lassus qui ſpe
rat ſīr in fideli. in die an-guſtie.
dens putridū ꝛi grauē dolorem
ingerit. vñ uulgant⁹ d⁹ q⁹ ſicut dolor
nō ē dolor dentis. Jn fidelis ḡ nū
cius ē ei qui in eo ſperat ut dēs
putēdus q. ē occaſio magni do
loris. ē ⁊ ut pes lassus
ſic. n. multum affligit⁹ qui deſi

derat p̄uenire ad locū alīq̄ ꝛ p̄
lassitudine non p̄t. fl̄a fugit ille
qui exspectat nunciū infidelem
q̄ mor̄ā nimiā facit. ꝛ norand
q̄ ās fidē alij delet in ip̄m p̄mo
t hoc. ut eū ulo nō fallat. aug
in li de doctīa xp̄iana. omīs qui
nīt inīc facit. sēd ut archana
eius nō denudet. p̄u xi Qui ā
bulat fraudulent revelat archa
na. qui aut fidelis ē celat amica
cōmissum. eccī xxij. qui denudat
archana amica fidem perdit. Ter
cio inhoc ut in ad usus cum nō
deserat. eccī xxij fidem p̄sidet cū
amico impaupertate illi. ut ꝛ in
bonis illius lereris. Intpe tbu
lacōis illius p̄r mane illi fidel.
Quarto inh ut in adīnīstracō
ne bonor sibi commissor fidelit
se hāt. fidelucas ū q̄nt ad bona
ꝑmissa in q̄z attend p̄mū ē ut
ip̄e bona sibi cōmissa nō dissip
sed'm ut ea studiose multiplicet.
Tertium ē ut eum qui tradid
parte lucri quead eū pertinet
it defraudet. Quartū ē ut bona
sibi cōmissa prodicriose sua ñ fa
ciat. Quīnū ut inimico ei' qui
sibi ea commisit. illa nō tradat.
De p̄mo leg luc xvi. hic dicta
mat ē apud ipm. eo quod dissi
passet bona illius. ꝛ ysa. xliij
tu trām tuā disper didisti. ꝛ pli
cat aut sic hec dissipano. p̄mo

qñ aliq̄s uitam suam q̄ debuit ex
pendē ad honorē dei ꝛ utilitatē a
nime sue. expendit indei ꝛ anime
liam ꝛ dāpnationē anime sue
ꝛ sinendo eam in seruitio dyab. pu
v. nō dez alienis honorē tuum
ꝛ annos tuos crudeli. sēd mlti
ge de hijs qui res suas inseruitō
dyaboli expendunt. seruos dyaboli
instantissime inuitantes filios ū
dei duriissimos se exhibentes. sēd
qñ aliquis desistit ab opere incepto
añ cōsūmatōm. p̄ou xxvij. qui
mollis ē ꝛ dissolut fr̄ē sua opa
dissipantis. mollis ē qui tedit du
ris. dissolut ē qui nullo amore
ad opus bonū ē ligat ꝛ talis repu
tat dissipatoi operum suor. eccō
qñ aliquis ꝺ edificat uerbo deb
ut exemplo. eccī xxvij. vnus edifi
cans ꝛ unus destruens quid pro
dest illis ꝛ labor. Circa sēd'm no
q' ē multiplicatōm tripler p̄t ē
in fidelucas. p̄ma ē cū pecunia do
abscondit. vñ. oī. xxv. Reprehendit
seruus malus ꝛ piger qui pecu
am dñi absconderat ꝛ sēda ē p̄
cunia dñi in mēbris q̄ minoris luc
sunt ponit. hec in fidelucas ē in
illis qui legem dñi p̄r qm̄ alias
lucrari possent ꝛ empnunt ꝛ phy
sicam ul' leges p̄r quas ip̄alia
lucrant addiscunt. nūq̄ in fidel
ē nūcius alicui' in carcere q̄ dñō
suo cmē posset scarlatam eodē

De ira.

ꝑdo emur burellum · si eam non
emet · Terra infideliũs ẽ ineas
q̃ nices dñi uendunt · ũ mu⁹ uẽ
dibiles sunt · sicut acadit eis qu
pariſius docent · ũ doctꝛina coꝛ uꝛ
dicitur · z alibi nolunt doce ubi
doctꝛina coꝛ cara bẽtur · ꝯ ceum
notand' quod iustum bonoꝛ opꝛ
tum inires partes diuidit · p̃ms
pars ẽ gl'a que ad dnm̃ pertinet
uiꝝ illud apõ · soli deo honoꝛ z gl'a ·
2da pars est exemplũ bonũ quod
pertinz ad proximũ · vñ · of · v · sic lu
cant opa uã coram hoibꝫ · T
ꝛa pars inducitas m̃cedis q̃ perti
nz ad eum qui opa bona facit · dñm
g de fraudat parte sua iuꝛ qui glo
riam q̃rit de bonis opibꝫ que agit ·
b · fidelis retia famul⁹ es si de mul
ta gl'a dñi tui · si non exeunte a
te · tñ tñ seruꝛe pꝛte nichil mai
oꝛ tuis adhere contingat · Circa
quartũ uõ notand' quod illi qui
bona s' omissa prodicione sua fa
ciunt dñi infideli' se hẽant ĩ pauca
ipi nõ constituent⁹ supꝛ multa ·
vñ · Luc · xvi · si in alieno fideles nõ
fuistis q uꝛ ĩm ẽ quis dabit uobis ·
Alienũ uocat bonũ tñs ꝛoꝛ uꝛ nr̃m
ũ etnum · z ibid' qui fidel' ẽ in mi
mo z in maioꝛ fidel' ẽ · z qui ĩ mo
dico iniquus ẽ z in maioꝛ iniq⁹
ẽ · ꝯ quãtum notand' q uelut ca
strum uꝛe bone fidei cõmissũ ẽ cor
p̃ m̃m z aiã uꝛa · uulgariter d' qd
bonũ castrũ custodit qui coꝛ su
um custodit · sic meli⁹ castrũ cus
todit q aiam suam custodit · hoc
castrum cois dyabol⁹ sibi q̃rit red
di cum pcõn carnis suggꝛit · castrũ
ũ aie sibi reddi · qñ pcã spũalia
suggꝛit · qñ uo nos suggestioni ce⁹
sentim⁹ castrũ nob adeo · missũ
hosti ei⁹ tanq̃ proditores tradi
m⁹ · z ualde infideles sumus p̃apu
e si nõ p̃mittam⁹ nũcios ad dnm̃ nr̃m
pro succursu · cũ ipe possit nob
subuenire z uelit · z sõ · n uult
exhẽdari ĩ coꝛ x · fidelis ẽ de⁹ q
non patietur nos temptari sꝛ
ad quod possum⁹ · Nunc⁹ qui ad dñm
mittend⁹ ẽ in temptatione ẽ oꝛõ ·
vñ supꝛ i⁰ ps · Inuter oꝛõ mea ĩ
spꝛtu tuo · oꝛõ mea d' gl'a · mag
na ũtus oꝛis ostenditur q qi q
dam pꝛsona ad dñm̃ intrat z illuc
mandatum pagit quo caꝛo ue
nire nequit · inexcusabilis ẽ qui
pius castrum suum reddit qm⁹
p succursu misit ũ qui nõ exsp̃
tat succursũ pro quo misit · ex
pliat tractatus de iustia ·

Diuisio virtutũ f macrobiũ.

Vltimo inꝛtandi de uiꝝ · cardi
nalibꝫ ũtutibꝫ ponenda ẽ diuiſ
o qm̃ ponit macrobi⁹ · hys ũbis
qui estimant nullas nisi phylo
sophantibꝫ inẽe ũtutes · uirtut⁹
officias sic dispensant · prudentie
dñt ce mũd' istũ z oĩa q ĩ mũdo

sunt duuinor templacione
despice omq; animu cogitacõm
un sola duuina dirige· Tempan
cie omia relinquere in q̃ tum
nã pant q̃ corpis usus vegrit·
fortunidinis·non treri aiam·
atorpe quoda in ductu phie re
cedente nec altitudine perfec
te ad supna ascensionis hor
re·justicie· ad unam sibi pro
sita custodire uiam hui uni cui
q; ulturis obsequiũ· atq; ita fit
ur scdm hoc tã rigide diffi
nicõis abruptum fit publica
rum· rectores beata ee nõ pos
sunt· sed plerin grad ulterĩ
sit dicio· Quatuor inq; sunt
quatnarum gna ultutum ex
hys p me politice uocant· sede
purgatorie· Terne animi iam
purgati· Quarte exemplare
z sunt politice bonis q; sociale
al'ẽ· hys boni uiri rei plurice
sfuluunt· urbes tuent· hys pen
tes ueniant· libos amant· px
imos diligunt· hys ciuiũ salut
gubnant· hys soci scifpecta
prouidencia protegunt· iusta de
uincunt libertate· hys q; siu
memores alys fere mendo· re
politica prudencia ad rõnis nor
mam· que cogitat queq; agit
unuisa digere Ac nichil pter
tam uelle ul' facẽ humanisq;
actib; tanqm duuinis arbitris

prouidẽ· Prudencie· unsimt rõ
rilleus· ẽrum spectio· prouidenc
doctiuras· cauelo fortitudinis aim
sup̃ periculi meriã agẽ· nilq; nim
opia time· tolãre forme ul' aduer
sa· ul' prospera· fortitudo pstat
magna animitatem· fiduciam· fe
cũatem· magnificenciam· stan
tiam tolãciam· firmitatẽ· Tem
pantie· nichil appetẽ· penitendũ
in nullo modacionis legem excedẽ
subiugo rõis cupiditatem dorna
re· Tempanciam sequunt modestia·
uerecundia· abstinẽcia· castitas· ho
nestas· modacio parcitas· sobe
tas· pudicicia· justicie· seruare
nitiq; q; suũ ẽ· de iustia uenu
unt· innocencia· amicicia· cõcor
dia· pietas· religio· astitis· huã
nitas· Sede quas purgatorias
uocant· hominis sunt· q̃ finita
pax ẽ· solliq; animi eius expelluit
qui decreuit se actis· z ratione pur
gare· z quada humane· fuga sol
se incedere diuinis· hec sunt oa
sez qui retu publicaz· actib; se si
questrant· hai· quid singule· uel
superius expressius cum de iustu
bz philosophancũ diximus· Ter
tie sunt purgati iam deferat aq;
ai· Ab omi mũdi hui aspergine
derisi· illuc prudencie ẽ diuina ñ
qi· intellectom pferre si sola nosse·
hoc tanqm nichil aliud sit intu
eri· Tempancie· frenas cupidita

es repme sed ꝑtenr obluui
ei fortitudinis passionis uguo
tare dunce ur nestiat uasa au
piat nichil Justie ira cum super
na ordina mente sonari ur seruet
ꝑpetuu cum ea fortis murando.
Quatre exemplares que in ꝑpa
diuina mente subtr a quaz ce
relig omis defluxit · sam si tr alu
az multo magis ututu ydeas ce
in mente tredd e ill prudencia e
mens ipa diuina & Tempancia
que in se ꝑpetua intiacone quer
sa e fortitudo quod sp id nec aliq
murat Justicia quod ꝑhenni
lege a sempitna opis siu ordinia
one non flectitur explet rei
a pars tractatu ututu e est
de quatuor uirtutib cardinali
b bndctis domi ututu qui incep
t compleuit Am Explic de virtutib
cto de ututib card Incip tracta
theologias & cardinalib dd de
e te donis · que x inste huur · ysa xi donis
requiescet supr eum sp dn sp
sapie &c · que x fidelib tedit · epl
ius ascendens in altu tedit dona
hominb · Capitulum diuit captiu
tatem · de donis yo hic m agetur ·
Pmo ostender qr dona uocent
sedo rangentur alicq pertinenta
Ad md tom donoz & ad manifes
rand nim eoz teno aget ꝑ ordi
nem de singulis · C · i · Quare
dona vocentur ·

Circa pmu notand q de uo
lens ostende homib sancti
tatem xpi mediatoris dei & hoi
nu in quo sperare debebant · ut
i dr ecc · xxiiij · in me omis spes u
re & uirtutis · uoluit ostende ei
ternum ee de spu so · Ideo de
q · u · inea natu e de spu so e · Jo
uoluit ostende spm scm & manue
ineo mansurum · Vn ysa · loqns
de flore exquo mud sperare debe
bat fructu saluus aut · requiesc
sup eu spus dn i dr glo me vang
nazareoz · quod hebraice scriptu
e tra hic fm est cum ascendisset
dns de aq descend sup omis spt
& requieuit super eum & dixit ei
ex sp rabam te fili in omib ꝑphis
ut uenires & requiestem mee ti
es · u · requies mea tu es · u · filius
meus ꝑmogenit qui regnas in
sempiternum · & io · i · audi in quo
Jo bapta spm qz colubam descen
dentem de celo & manentem super
eum & ego nesciebam · sed qui mi
sit me baptizare in aqua ille mi
dixit · super que uidis spm desce
dentem & manentem super eum
hic e qui baptizat in spu sancto
Glo · spiritualit dr spus manet unt
a quo nuq ꝑ pccm recessit · y
sa · lxi · spe dni sup me Je glo sup
Jo · spus sctus in sctos uenit & ꝑ
pccm recedit sed manq de fam
destentius spus · super x in spetie

colũke · Idem ostendꝫ quod ostñ
dit uox de celo uenies · ꝯ · z lu
uy · hic ẽ filius me⁹ dilaꝯ ꝛc · spẽ
n · sonat id quod eatras sẽ dicit
glo⁹ super i⁹ apẽ · i · A septem
spĩb; qui in ⁹spectu throni eius
sunt simul uox audita ẽ · in reuela
gratõne · ꝯ · xvy · ii uo ysayas
ostendit spm scm in⁹ mãsur⁹
cuumane⁹ nobiles effatus q a
spũ sco forent unxpõ · cum d⁹ de
quesset sp eũ spẽ sapiencie z in
tellectus ꝛc · illi uo effatus recte
me dona uocant⁹ · ul septiformis
gra spũs sancti · Cum n spus
sctus bonitas sit ubaussime se
fua ꝛnũicans ipe ẽ ꝑmũ donũ q
a se gratissime ꝛnũicat · Aug⁹ mg
na mia dei donũ dat equale s
lam spũs scti donum ẽ de
dono leg⁹ act · y · baptizet un⁹
quisqs uirm in noie ihu x · intre
missionẽ ꝓcor uiror z accipiens
donũ spũs sancti · Inipo ꝫ dant⁹
ubaussime cera dona · Idem effec
tus spẽ sã rectissime dona non
tur · Noie n doni · gratuito ul
liberalitas insinuat⁹ · donũ eni
uꝰ ubũ sapientias ẽ datõ ureo
dibilis · que ſ fit sñ spe rerbu
tionis sen⁹ · uy · li · debñ fructus · slõ
ẽ bñfactum q in questũ mutat⁹
Item uecod Si dñm inuitaris da
gratis bñfacta · Item rectissime
uocantur septiformis gratia

gra n d⁹ eo quod gratis dec⁹ p
ubi enumant⁹ illi vy · effatus spe
sancti q in xpo fiunt · Aug⁹ de filius
dei uenientibus ad sponsam suam ·
sponsus n ad sponsam uenies
dona ⁹sueuit afferre · ideo grue
illi vy effatus dona uocantur ·

·ij· Dona gñdãt z nus mãfestat⁹

Circa sed m norand · quod ista ·
C vij dona · sunt qi · vij · stelle in
dextera xpi · apẽ · i · z vij · stelle dia
possunt qr noctem pfenas ure il
luminant · pfens ura noro⁹ z pp ad
ulitates quib; plena ẽ z pp rene
brositate culpe z ignorantie q me
abundant · Indextera uo xpi sunt
hec stelle quia xpe donatõe hoc
donor ad manum suam retinuit ·
Ihe vij dona sunt · vij · lucerne · de quib⁹
exo · xxvi · faces luentes · vij · z pdes
cas super candelabrum · Glo · lu
ne · vij · sunt · vij · dona spẽ sñ · que
in xpo tuncta semper remanent⁹ ·
z siccubi; sed m uoluntatem ei⁹ de
bura sunt · hec super candelabr̃
ponuntur quia requiente sup xpm
spe sap⁹ z c · Item h dona sunt vij ·
lampades de quib; apẽ · uy · sep
tem lampades ardentes añ thro
nũ · que sunt vij · spẽ scti · Inde
dona spũs scti q annũciãt z illuiant ·
parata omnib; qui sunt sedes dei ·
Item h dona sunt septẽ oculi · apẽ
uy · z oculos septem qui sũt vij ·
spũs dei · Zach · uy · super lapidem

unum. vij. oculi sunt. q exp̃it
ℓlo. de exp̃o qui ē lapis angularis
iungens duos parietes inuī.
super lapidem vij. oculi. de quib;
ysa. xi. requiescet super eū sp̃c
dominj. q ē. Item hec dona sunt
vij. ℓnes qui caput ecc̃e xp̃i s.
ornant. quib; etiam caput sp̃o
se exp̃i. s. cor debet ee ornati. hos
ℓnes demones conant ℓ abradere.
his ℓmb; ablatis homo debilis
remanet ut samson. Jud. xvj. sic
ta vij dona. sunt contra septē ma
la. que nūat. ℓ. super illd job. ue
nus uehemens utrinq; a regione
deserti. q ℓ. his ūbis sp̃us qui nī
tem aīe omīa. prudentia. tempan
tia. fortitudine iusticia formant eam
dem. s. singula temperantia. vij.
ūtutib; instruit. contra stulticiā
sapīa. contra hebetudinem intellec
tus. p̃ peruersacōm consilio. cōtra timorē
fortitudine. contra ignorantiā sc̃ie.
contra duriciam. pietate. contra su
perbiam. timore. Tria istoz malo
rum ad aīam uidentur pertinē
vnū ē respectu dei. s. superbia q̃ē
inordinata excellentia animi.
Aliud p̃ proximi. s. duricies. Ta
lium p̃ inimici. s. timor. ut pusilla
nimitas. contra superbiam ē do
nū timoris. Illd s̃ esse. per pie
tatem sum misericordes. fortitu
do ē contra pusillanimitatē. Quia
mala uidentur pertinē ad illm

s. stulticia sii insipientia q̃ est
qñ intellectus sapore ℓ cognitione in
peditur. Agustando sapore ℓ
nore. Sed in ē eternitate que est
grossities intellectus que impedit
ne penetret mētna misteria et
ne agnoscat creatorem. intrea
turis. Certum malū ē ignoran
tia. q̃ē de rebus diuersis
quant ad ea que nūr sunt agē
da. Certum ē p̃ spiritum q̃tū ad
debitū acōm cor q̃ sūt ardua. q̃ que
pertinent ad perfcōm salutis
Contra huius mala ultima. sunt
dona sapientie. et dona intellectus.
dona scientie et dona consilij. do
na sapie lumen ē quo agnos
cunt superiora. Scā lum ē quo
agnoscunt in-fiora. Intellectus
lum quo agnoscunt interiora. V
legendo inr dintellectus. donū
consilij ē lum quo agnoscunt pe
riculosiora. Assignant et alii
vij. mala p̃sentis vite. contra q̄s
h septem dona et p̃mū malū ē
puerilitas. ysa. xlv. puer centū
annor morietur. i. cor. xiij. sol
te pueri esse in sensib;. sap. xij.
infantiū insensatoz mors mue
res. seu. plinius ē cum nō pueri
tia sed grauis ē puerilitas rema
net. hoc malū ē magistras sapie.
q̃. super esse. Per sapiam ma
ri sum. Ad maturitatem pertu
ner sapie puerilia despicere. idq;

no.

na uiris intellcū capē ꝛ affcū
cōsiderare·puūlia in illigas su-
ſtinēas temporal' ꝛ bona tem
poralia que sunt ut p ira ꝛ po-
ma ꝓparatione eternæ diuicia
rū·digna uiris in illigas gau
dia eterna ¶ Secm̄ ē brutalitas
qua exteriora sola in rebꝫ sensibi
libꝫ capim⁹ illis solis hentes ꝛ q
foris stantes ·Intima uō cor-
tione non attigim⁹ ꝑ h̄ malū
ē intellectꝰ penetrans interiora·
G· sr eze· intellēs tollit hebetu
dinem ¶ Tertium ma
lum ē periculositas ꝙ ē do
nū ꝓsilij·prou·xxiij·erit sal⁹
ubi multa ꝓsilia ¶ Quartum
malū ē eramin̄ spūale ꝓ
nuitas cōis quod est do
nū fortitudinis·mūd⁹ iste cam
p⁹ ē eramis·Inmūdo ist⁹ qi in
stadio eraminis ponit sum⁹ iob
vij·multos hominus uita ē su
per terram· Quartum malū ē error
est bona ꝛ mala·ꝛ secm̄ qualita
tem ꝛ secm̄ quantitatē·secm̄ q
litatem cum credunt bona que
sūt mala·ysa· ue qui dicitis bo
nū malum· ¶ Secm̄ q̄ntitatem
q̄ ēdunt magna que sunt par
ua ꝛ e cōtra h̄ malum ē dōn
scientie·sciencia respicit bonū
ꝛ malū·Vñ nominat lignū
scīe boni ꝛ mali· Gen· ij· ꝓp hūc
errorē dicit sap̄·xiiij·In magno

Nota

uiuentes in scīe cor ꝛ
tanta mala·pacem appellant·
Sext malū ē uite execrabilitas
qua·s· uita nr̄a deo nō ē honori
fica· imo ē ꝛ turpe liosa· ꝙ ē dōn
pietatis·pro uo d⁹ pietas uenia
o sanctor·p̄mo dei·de in̄ cor q̄ ei
sanctificata sunt· Septim̄ malū
securitas qua nichil ē periculosi
homi tot malis obsesso ꝓu·xxv
ij· Qui sicut in corde suo stult⁹
ē ¶ notand̄ q mūmū hor donor ꝑ
ualet oīm aurū q in mūdo ē mu
nimū uider ēē donū timo-
ris·De quo tm̄ legitur ecc·xxiij·
Nichimeli qm timor dei·de pietate
uo legit·s· chy· uij· pietas ad oīa
utilis ē ꝓmissiom· hns uite q nr
ē ꝛ future·fortitudo uo hominē
reddit in superabilem·p̄u·xx·Leo
fortissim⁹ bestiar ad nulli pa
uebit ocur sum·qui hr donū for
titudinis d⁹ id· omia possum me
qui me confortat·phil·iij·sap⁹ in
ra manēs ad m̄sam celestem sed
timor uendicat s' infernum ubi
uicia exurit·sap⁹ paradysum q
iam eterna ꝓgustat· fortitudo uo
ꝛ pietas uendicant s' p̄sencia·pi
eras mala ꝙ pacendo s' bona eſſi
cat· fortitudo uo ꝓa mala pacē
dēca tolendo sibi in bonū ꝙ iunct fr
fortitudo ad bona ardua hoiem
potenter reddit Intellectus sapiam
dirigit ꝙ siluū fortitudinē scīa pi

cratem timor ꝺ a fide digit q̄ ē
in xp̄o non fuit int̄ dona ſ̄ nu
mer ſ̄ ora enī enuiane int̄ dona
oīs gr̄e ſp̄ſ ſancti ſ; gratie ex
cellentes que in xp̄o fuerunt ⁊
notand quod tres illaꝝ gr̄aꝝ per
tinent ad intellm ſ donū ſciene
ſilij ⁊ intellectus tres inclubitant
ad affectū ſ donū timoris pietā
tis ⁊ fortitudinis Donū sapien
tie pertinꝫ ad intellm ſcd̄m hoc
ad affectū ſcd̄m uitatē ita inde
aduertūtur aliquo modo pertinē
ut possum dr̄e pertinent ad in
tellm uel aliquo modo pertinēt
ad affectū quadrup̄r n cognitō sa
lubs p̄cellentiam hñs p̄ter ēe int̄
tellm Duo pertinēt ad id aquo
sumus ſ ad dñm deus tpliciter in
p̄senti cognoscit̄ p̄mo fide q̄ē cog
nitio ingnalis ad oīs pertinēs
⁊ inmutē auctoritati q̄ cō cogno
scit̄ intellu q̄ inmutatur rōni Au
mli de utilitate credendi quod
credim debemus auctoritati q̄
intellig mus rōni Tertio cog
noscitur deus experientia gustan
do ſ eius suauitatem ſ cōtra
ria cognitio de deo p̄cellentiam ha
bent p̄me ⁊ iō gratie excellen
tes sunt que pertinent ad eas ⁊
enuiant int̄ dona Tertia salu
bris cognitio p̄cellentiam hñs
pertinet ad id quod a nob ē q̄ ar
duum ē ul periculosum q̄ p̄cel
lentiam hr̄ illius cognitionis
que ē ce alia agenda q̄ ſ̄ sūt
ardua ul periculosa gr̄a per
tinens ad hanc cognitōm dr̄
donum consilij Quarta cog
nitio ē ce res ipas que p̄ nos
sunt specialit̄ quantum ad hoī
tatē ⁊ malitiam eaꝝ ⁊ hr̄ ex
cellentiam r̄ aliaꝝ cognitōn
que sunt de rebus quantū ad ali
as ir̄ dispositiones ⁊ gratia
ad hanc cognitōm pertinens
ꝺ donū scī Ir̄ quadrup̄r odia
ta affitio p̄r ce inaffectū due r̄
mali ⁊ due r̄ boni malum fu
giend ē ⁊ f̄ gand fuga mali re
mot ſ mali futuri illa uirtus
sic p̄cellentiam hñs respectu
fuge mali ꝓpinqui malum
n ꝓpinquū facile ē fugere ſ
malum pensens item fuga
mali q̄ uadat ad malū fugā
ſ mali culpe p̄cellentiā hr̄ cū
malum culpe iudicat eo q̄ ſ / bonū
delectabile ergo pertinens ad T ita
fugam mali ⁊ eius quod duc
ad id excellens gratia ē ⁊ uota
donum timoris item fugare
miseriam aproximo per ꝓpassi
onem mala eius assumendo ſ ⁊
bona sua ei cōmunicando gr̄e
excellentis ē fugare miseriā
a se ipō nō ē multum ut nosti
⁊ sic illa p̄cellens donū pieta
tis ꝺ r̄ ut boni sunt due affec

nes ex cellentes vna reſpectu
boni ſummi q̃ ē finis ſ. eſuries
ſiue ſtis ſuauitatis diuine
Amor illi ſuauitatis oim̃ eſt.
O mis. n beatitudinē appetunt
ſz eſuries illa paucor ē. reſp̃
tu ui boni q̃ ē ad finē q̃ ardui
ē ē affectio fortitudinis que ex
cellit reſpectu affēonis. q̃ eſt
ad bona q̃ non ſunt ardua. vñ
gr̃a pertinens ad illam affēō
nē donū dr. Item notand q̃ in
ē iſtas vij. gr̃as prout in xp̃o
fuit tres ſunt pertinentes ad
dīna. z uij. ad humana. ad dī
na donum intellē quo agnoſ
cat̃ dei uias. z donū ſapie quo
guſtatur ei ſuauitas. z donū
timoris quo honorat̃ deus ſub
limitas. timor. n. reuēntie in
xp̃o fuit. reuentiſſime. n. ſe ha
buit ad dm̃ homo ille. nō eq̃s
ſe illi ſedm̃ humilitatem. ſed e
t ſub iectiſſim̃ exiſtens. ad hua
na uō pertinent alia. iiij. dona
huāna. humana. n. diuidunt
mea que agenda ſunt. z ē ab
omnib; z ſunt in p̃cepto. z ea
que pertinent ad p̃fectōm ſa
lutis. ad ea que ſunt agenda
cōmuniter ab omnib; pertinz do
nū pietatis cui luminis mīſtrat
donum ſcīe. pietas n. quaſi
negotiatrix ē. z ſ. mitratrix iō
neceſſum ē ei lumen ſcīe q̃ agnoſ-

carea in quibz negotiat̃. et ea q̃
pertinent ad perfectōm ē donum
fortitudinis cui lumen mīſtrat
donū. ſ. ily. hoiem ſeruans ap̃
apiratione incaſibz in q̃ ualde
periculoſa. Item notand q̃ do
na timoris ſapia incohat̃
prou. i. tīr
dīi principium ſapie dono ſap̃
conſūmat̃. donis uo mediis p̃
ficiendo. ad conſūmatōm ſapiē
appropinquatur. Item notand
quod duo pertinent dona. Ad cō
templatiuam. ſ. donum intellē
donum ſapie. dono intellē. z cō
platiuā dm̃ in creaturis. dono ſa
pie in ſe. Alia pertinēt ad act̃
uam. Timore declinat̃ malum
prou. xv. p̃ timorē domini declin
a malo dīmis. dono pietatis. z do
no fortitudinis. ad lumen ſcīe. z
ſilij dona ſunt. xij. de ſigillis donis

Conſequēr agē per ordinem
dum ē de ſingulis donis p̃
ordinem. z p̃mo de his que p̃ti
nent ad actiuam. Actiua n. po
ē tpe quam templatiua. opp
ret. n. quod homo p̃mo ex̃cear ſe
in actiua quam aſtendat ad
templatiuam. lia p̃ fuit nata
qm̃ rachel. Gē. xxix. z p̄us fuit
tradenda nuptui ꝙ̃ leg̃ qđ la
bā dixit iacob conquerenti de hi
quod lia. ſuppoſitiōaliter ea pro rā
ch ele. ſ. on eſt in low nīo. ſue

tudinis ut minores ante tradamus ad nupcias. Inter dona uero pertinencia ad actiuam prius dicetur de dono timoris. a quo nobis inchoandum est si nolumus proficere. augustinus in sermone quodam de timore domini. ysa. dona enumerans a sapiencia peruenit ad timorem tanquam de sublimi descendens ad nos. ut doceret ascendere. illuc ergo peruenit. unde debemus incipere proficiendo. In iiij. parte de timore. qui primo describitur.

De timore uero hoc modo agetur primo ponentur eius descriptiones. secundo commendationes. Tertio tangetur de speciebus timoris. Quarto de hijs que ualere possunt ad incutiendum nobis timorem. circa primum notandum quod timor est spiritualis fuga mali ne perdat homo quod amat et est sumpta hec descriptio de glossa Augustini super io. x. ubi loquitur de mercenario. fuga timoris non est fuga ignauie. sed est fuga sapientie. Job. xxviij. ecce timor domini ipse est sapientia. fuga timoris fuga est caute declinationis. prouerbiorum xiiij. sapiens timet et declinat a malo. stultus transilit et confidit. talis est fuga parthorum. que non est ignauia sed bellandi pericia. fugiendo uincunt parthi. ideo fugientes ab hijs quibus nota est eorum pericia timetur. sic timor dum timet timetur. secundum illud philosophi qui

domini timet omnia timent eum. qui uero non timet dominum timet omnia. Vnde cayn perpetrato homicidio fratris caput tremulum habuit et ait omnis qui inuenerit me occidet me. gen. iiij. Non est turpis fuga iacula cauere uel protegendo uel abscondendo se uel simulata fuga hostes ab urbe extrahere. sicut legitur fecisse populus domini. Jos. e. vij. Item dicit augustinus xiiij. libro de trinitate. quod timor est amor fugiens quod ei aduersatur. Idem timor est affectio futuri mali. dicit enim expectatum malum timorem constituit. presens uero tristiciam. ij. timor commendatur.

Ad commendationem domini timoris. primo ualere possunt additiones quas sacra scriptura facit ad timendum dominum. Leuitici xxx. time dominum deum tuum. deuteronomii vi. dominum dominum tuum timebis. Jos. x. Timete dominum et seruite ei corde perfecto. In psalmo seruite domino in timore. Item timete dominum omnes sancti eius. ecclesiastici ij. fili accedens ad seruitutem dei stain iusticia et timore. eiusdem vij. In tota anima tua time dominum. Mathei x. timete eum qui potest corpus et animam mittere in gehennam ignis. Secundo promissiones quas scriptura facit timentibus dominum. tob. iiij. Multa bona habebimus si timuerimus dominum et recesserimus

agnō ꝛ ferimus bñ · ecc̄ · i · nūm
ri dñi bñ erit in extremis ꝛ in
dieb⁹ defunctionis sue bñdicet
ꝛ in eodem · timentu dñm bñ erit
ꝛ in dieb⁹ consolationis sue be
nedicetur · Tertio q̄ sac̄ scripta
adeo beatificat timentes dñm · p
ri · xxvij · beatus homo qui sem
per ē pauidus · qui uo mutas de
corruet in malum · ecc̄ · xxv · be
atus cui donatū ē hre timorem
dei eiusdem · xxxij · timenti dñm
beata ē anima eius · In ps · bea
tus qui timz dñm · Quarto
ex cellencia quā in scriptura
ostenditur hre timor · p ceta
gratiarum · ecc̄ · xxv · Timor dō
super omnia se extollit · eid⁹
xxij · sicchil meli⁹ qm timor dō
ī · super canticā · In uitate dixi
ta nichil eque efficax ēe ad grām
promerendam · retinendam recu
perandam · quam si omni tpe
coram deo inueniatis ī altū
sapere ꝛ timere · Quo quod ti
mor dei ualde placet deo sicut
patet hys uerbis scripture q̄
sequunt̄ que ostendunt qm bñ
ficus sit deus · hys quitimēt
eum · In ps · Oculi dñi sup metu
entes eū oculi inq̄ mīe · sup
mamentū ē dñs timentib⁹ eū
Dedicta hēditatē tuitib⁹ nom
tuū dñe · quomodo miser⁹ pr
filioz miserr⁹ ē dō timentib⁹ se · uo

luntatem timentium se facet · ecc̄
xxxiij · Timenti dñm nō occurrēt
mala ſ in temptatione deus illū
seruabit ꝛ liberabit eū a malo &c
ē · x · In omī gente qui timz deum
ꝛ operat⁹ iusticiam acceptꝰ ē illi · ¶
Deprimo mirabile ē timor dō q
mulaplin eius effectū · florand⁹ gr
timor dñi malū culpe q̄ in hoīe
inuentus expellit · ecc̄ · Timor dñi q
pellit peccm · Iam q̄ sūt timere ē nō
potāt iustificari · ⁊ in omēt⁹ pua
mens si nō pius pertimorem · linit
ab assuetis uicijs nō emendat⁹ ·
Jos ꝛ x · Tim mī ualde ꝛ prou
dimicabit⁹ · ecc̄ · ij · Qui timent
dñm pparabunt corda sua ꝛ in
conspectu illius sanctificabunt ai
as suas · timor medicamētū est ·
caritas suauitas · Michee vi ·
salus erit timentib⁹ nomē suum ·
Ysa xxvi · A timore tuo dne &c
primus ꝛ qui p̄terierimus spm si
luntas · mal' uij · Orietur uobis ti
mentib⁹ nomē meū sol iusticie
Item timor a malo culpe sumus
custodit · Jo · ineptus · timor ut
turū custos ē · Securitas ad lap
sum facil' · exo · xx · ut probaret
uos uenit dō · ut non terror illius
esset in uob ꝛ nō peccaretis · timor
dñi odio malū · pū · vij · ideo nō
permanet / in do mū cordis intra
re · timor infinū q̄ expauescat
aliquid ponat in corde hōis ad

/ 113

terrendum uicia ⁊ demones
ipe ē ianitor cordis uicia ab in
gressu eius ca ua terribili cer
rens · claua illa in fruite ē mag
nidinis cum sit pena eterna · ipe
gladium exutraq; parte acu
tum gladium inq; dine senē
te ad terrendos fures spūales
intendat · ipe latrones interra
cois nīi bū rantes crucifigit ⁊
fige timore tuo carnes meas ·
timor uigil ē · ⁊ ipe pacis ⁊ ipe
belli uigilans ipam pacem ⁊ se
curitatē suis p̄stam hīs · Ipse ū
tutes exarat ne ad similitudinē fili ⁊
sumant rubigine ⁊ ne securi
subito ab hostib; occidant · Tum
cum uirtutes dicitur pax ⁊ secu
ritas repentinus eis superuenier
interitus · pma thess · v · timor con
pmit uirtutes ne euanescant · ec
ē · xvij · Si non in timore dñi ⁊ stra
ē tenuis tectoꝝ subuertetur dom ⁊
Item timor a bonis nīi uirtutis q̄
solent ee occasio pcī expedit sē
timor naufragij nauem facit ex
onerari · Job · xxxi · semper · n · q
timentes super me fluctus dñi
timui ⁊ pondꝰ ei ferre non potu
i · Cū fluctꝰ r̄ mēres desuper
uenient · nulla tunc ca ri tpali
um naufragantib; stulla carnis
delectatio ad mentē reducat eaq;
ernau pciunt proquib; longa
naufragia sumpsunt · Item ad

mala p̄sentis pene hominem
intrepidū reddit · ecc · xxiij · Qui
timet dñm nichil trepidabit · Je
cor hominis congregat ut restrin
gat ecc · xxv · qui timz dñm
diuitet ad cor suum · Jē timor bo
nor hūndantiam introducat
ecc · xv · Qui timz dñm faciet bo
na · eccēs · vij · qui timet dñm n
negligit · cor ū ē timor dñi ē ·
sicut ag; plenus cui bndixit do
gen · xxvij · ē ⁊ al' pady sus ppr
amentatem · ⁊ feralitatem ee
ē · xl · Timor dñi sicut paradi
sus bñdictionis ⁊ super gl'am opt
nitor eum · supple bñdictiones · In
ps · Jon ē inopia timentib; dñm
ecc · xl · In timore dñi nō ē mi
noratio eiusdē · xle · timor dñi ad
uitam ⁊ implenitudine cotenta
bit ablq; uisitatione pessimi timo
ri custodit do bona sua ad ser
uandum · ysa · xxxij · timor dñi
upē thesaurus eius · Timor dñi
plenitudinē uirtutum oparat ·
timorem seq; spes · prou · xxiiij ·
timore dñi esto tota die ⁊ hebis
spem in nouissimo · timentib; do
minacōnes fiē sunt promissio
nes · Inps · q̄ magna multitu
do dulcedinis tue quā absconi
dasti timentib; te · Jē timor dñi
introducat caritatem sic se
cundū · uū ubi au · ecc · xxv ·
Timor dei initium dilectionis ei.

Item pncapium ē sapiē · prou ·
xxxi · i · b · super canonica · Insti
cio doctos facit · affectio sapiē
tes · aliud ē multas diuicias
scire · aliud multa possidere
sicc nocua diuitem facit sed
possessio · sicc cognitio sapien
tem si timor facit qui assistit ·
tu ne sapientem dixeris
quem sua scīa inflat · Item
b · Initium sapiē timor dñi q
time pmo de anime sapit cū
eam afflict ad timend · nō cum
instruit ad faciendum · times
dei iusticiam · times dei potē
tiam · et sapit ē de iust · et
potens · quasi timor sapiē est ·
Porro sapiē facit sapientē siē
scīa scientem · timori sapiūt
mala prout debent sapere · et
hec ē pma spēs sapiacionis
spūalis · ecc · i · tradit sapiē time
dñi · Item in eod · corona sapiē
timor dñi · corona facit ad or
nat capitis · et timor do ornatū
tum ē sapientē · sapientib; et cū
ē cūne corone · Ie prou · xvi · ti
mor dñi disciplina sapientie
homines iusti abscq timore
dei indisciplinati sunt si non
dei graue · et maturū reddit · C
Anchora mentis pond timoris
Item timor dei hoiem tempe
ratū reddit · ecc · xxv · finis me
destic timor dñi · i · glīmatio

mo destic Item timor dñi hoi
nem fortem efficit · prou xvij
In timore dñi fiducia fortitudi
nis · h fiducia debilitatem hois
indei fortitudinē mutat · ysa · xl ·
Qui spant in dñō mutabūt for
titudinem · C · in via dñi time
operatur fortitudinem · in via si
cut debilitatē · Signum fortitu
dinis ē q timor dei iuncta cupi
ditatum disrumpit Ire q cum
ardoribz hītat sempiternus · ysa · xx
xiij · quis potit hītare de vobis cū
igne deuorante · quis hītabit ex
nob cum ardoribz sempiternis · ti
mor facit implere i · ysa · xxxv ·
Tunc saltet sicut cervus claud
sed m illd pcede · pedib; time addi
dit alas · timor tūsilire facit mō
tes et colles altitudinū trepidi
mor fortissimos reddit penitē
tes ad pcranda ona pnie timor
carcerem inferni mortem et tormen
ta que hostis ei minatur ignē gladi
um et ignem circa eum fumat · hec
sunt eius refugium · hys se tuet
contra tela inimica · Ignis illo
ardorem concupiscentiaz extinguit
de inferno qui detrusi fortissima
tela hostiū despicit · timor ad infe
rnum fugiens ab illo maxime
fugit · Item timor hoiem obedien
tem reddit · ecc · i · Qui timet dñm
inuenit bñplacita · et sunt ei Ire
qui timent dñm custodient mā

data illius · gen̄ · xvij · dcm̄ ē abra
he obediēnā nē cognouī q̄ timeas
dn̄m · C · in p̄ma parte morali de
ū timē ē nulla que facienda sī
p̄cre q̄m timor plenitudinem
ritutum operetur ostendit · b · ad
fres de monte dei loq̄ns de ingre
diente religionem · timor dei ī cap̄
opari oīm uirtutū plenitudinem
dū p̄ustineā deſt maiori per p̄
dentiam nō credit se s. per rem
pantiam refugit discrete per for
titudinē · totū se obediē subdit nō
discernente si ad implende ꝑ rem
timor dn̄i ē fons uite indeficiens
ut declinet a ruina mortis · cuius ·
ꝑ timor dn̄i apponet dies · pū · xi ·
r timor dn̄i ad uitā supple seruā
dam · Item · tōr dn̄i hoīem glōsi
cat · hūliat · n · hoīem humilem
uō spū · suscipiet gl'a · prou · xxi
x · eccl · y timor dn̄i gl'a · i gl'atio ·
cuius · x semē hoīm honorabit
h̄ q̄ timet dn̄m · cuius · xxv · Gl'a se
nū timor dn̄i · iudith · ulc · q̄ timēt
te dne apud te magni erunt p
omīa · prou · ulc · ; mulier timēs
dn̄m ipa laudab · eccl · xxv · q̄ mag
nus ē q̄ inuenit sapiām · i sciam
· nō ē super timētē dn̄m · Ite tōr
di dū auara delectatione hoiem
cohibz uam delectatiōm dei mer
cer · y timor dn̄i letitia · i corona
exultationis · Ineod' timor dn̄i de
lectabit cor · i dabit letitiā · i gau

dium in longitudinē dier · tōr
dn̄i ē sicut uentus aquilo dis
sipans pluuias · prou · xxv · ipe
nubes carnaliū delectationū
· i affectionū fugat · i mītē serenat
riuos · i cupiscentias restringit
· i reptilia uitor de terra corpis
humani exterminat mare mun
di · i gelando · i solidat ut super
d ambulare q̄us possit sicut
fecit petrus · of · xxiij · y timorē
frigd ē · ardorem desidior carna
lium · i secularium tempans · tōr
meduum fornacis babilonice
facit q̄ uentū rotus flantē · da
n · uj · timor dei adeo hoīem me
liorat ut unus timēs dn̄m mil
le alios ꝑfend' uideatur · eccl · x
v · melior ē un' timēs dn̄m q̄m
mille impij · bona · i ūsitata
multum meliorare uidentur ·
modicē · n · cum timore dei ꝑsen
d' cē uidetur · multis diuicijs
cū timore dei · pū · xv · melius ē pa
rum cum timore dn̄i q̄ thesau
ri magni · i insatiabiles · ruī
breuiter dicam · finis salubris
doctrine uidetur cē timor dei
eccles ulc · finem loq̄ndi pcer
omis ; time dn̄m · re · de timore di
cit · ysa · xi · q̄ xp̄m repleuit tī
de alijs donis tm̄ modo dicat q̄
in xp̄o requieuerint · timor dei re
plere deb; uiros sanctos · b · lo
q̄ns de spū timoris · Si miri

iste ē qui totum sibi debeat ho
mine uendicare ⁊ d' sīe ē quo
ad-mittas superbiam replet
timore dñi ⁊ uiri sancti timent
semper ⁊ iuq· ecce· xviij· homo
sapiens in omnibz metuit· pu·
xviij· beatus homo qui semper
ē pauid· q; sp sic mīd· ostendit
b· super cant dicens· Cū adest
grā time ne ñ digne operis ex
ea· Ampli time subtracta grā
q; reliquid te custodia tua· Si te
dicent grā multo āpli tuē tim
d' ne forte erangat pari recidinū
recidē n· qm incidē dens ē· unī
d· Jo· v· ecce iam san fctūs es no
li ampli peccare ne deteus aliq
t' erangat· Alie tres cause time
ris possunt assignari· quaz
p'ma tang in ps· delecta q's in
telligit· Delectum d' pcīm o
missionis adelinqndo multi
nō sunt qui licz nō ꝑmittant
pcm mortale nesciunt tm uen
o mittendo mortaliter peent· Alia
a causa timoris p' ē quia mlt
ta uident hominū bona que de
intelligit ee mala· G· plinq; ī
spū sordet intīi iudicas q; in
intencione fulget opantis· ī·
cor· uij· stil m ꝑcauus sum si ñ
in hoc iustificar sum· Tercia
causa ē quia nescit homo qua
lis futur sit finaliter licet in pse
ti sit bonus· eccēs· ix· Sunt iusti at

q; sapientes ⁊ opera eoz in ma
nu dei ⁊ tm nescit homo uel amo
re uel odio dignus sit· Intelige si
naliter p't· n aliquis in mortm ca
de ⁊ nō admittet ut resurgat ubiq
timend' ē quia de quibz standa
liqui dampnant· osee· xiij· Con
solacio Abscondita ē ab oculis me
is quia ipe me frēs duxer ⁊ lo
q' de mulīno· oj· xxiij· duo in lecto
un assumet ⁊ alī relinquet· Iem
intelligas quiet tm contemplacio
nis timend' ē homini ex omī pte
homo· n· ē sic castrū undique
portas hīs per quas capi p't· pe
te iste sens sunt· Homo ē sicut
castrū obsessum· undiq; ab hosti
bz· sap· xiij· creature demoniū
fcē sunt ⁊ intemptationem aīe
hoīm ⁊ in musapulam petribus
īm-sipiencium Iuri sancti nō so
lū timent in malis sz ⁊ in bonis
Job· ix· uebar omīa opa mea· Sci
en· piaz mentū ē ibi culpam agnos
cē ubi culpa nō ē· Idem si placet
deo uerecar culpam· post quam p
uersa sub-egum· ipa ⁊ in nobis
bñ gesta timeam· Ge· in secūa p
te moral· Justi omē q; agunt me
tuunt· dum caute ꝑsidant inte
quantum iudicem habuint·

C· xij· De speciebz timoris·

Secī de spēbz timoris notand
q; sr id· prout ī timor dñi
p'cipū sapīe· distinguit· glosa

De dono.

Bede · duas spēes timoris · hr̄
ubis duo sunt timores dñi · ser
ilis q̄ pn̄cipiū sapie ē · et amica
l' qui perfōnē sapiē comitat
seruil' pn̄cipiū sapie ē q̄ post ex
rara sapere incipit p̄mo timore
dīno corripi ne puniat · si hūc p
fēa caritas foras eicit · Succedit
huic timor dñi per manēs in se
culum sēi quem nō excludit ca
ritas sz auget · quo timz filius
ne uel in modico oculos aman
tissimi p̄ris offendat · b' · in ser
monibz · distinguit tres timo
ris spēes hijs ubis p̄m timor
ē ne trucidem gehenna · sed's
timor ē · ne exclusi a uisione dei
p̄cipiam tam ineffabili gl'a · ter
cius replet aiam omni solicitu
dine timidam ne forte desēat
agrā · sz nec beda u' legat b' · po
nunt spēs timoris nisi quinq
uū possunt distingui sex spēs ti
moris ut enumerent omīs spēs
timoris siue sit timor bonus · siue
malus · l' nz bonus neq; malus
p̄ma spēs timoris ē timor ser
uilis quo quilibz timz naturaliter nocā
tur · hic timor ut ē mitior necde
mitioribus q̄ nō sub ē libō arbit'
o · hoc timore timuit xp̄s ut lr̄ mo
ra · of · xiij · cepit ē pauē · sed'a
spēs ē timor humanus cui s' as
timet amplius debito cōt · filio qui
timor prohibet · of · x · solute time

cos qui occidunt corp' · a proxi
dit ex nimio amore p̄sentis vi
te · Sicut amor p̄sentis uite q̄n;
ē uenialē p̄tm · ut q̄n ē car' dñm
q̄nq; ē mortale ut q̄n ē p' dñm ·
Ita timor humanus q̄nq; ē veni
ale p̄tm q̄n ouis ex amore ne
uiali · q̄nq; mortale ut q̄n ouis
ex amore mortali · de quo amore
Jo · xij · Qui amat aiam suā per
det eam ex timore humano ne
gauit p̄tr' xp̄m · of · xxvi · of · xii
ij · luc̄ · xxij · Tertia ē timor mūd
anus q̄n as nimis timet dere
lr̄ suis · Jste timor fuit in iu
deis qui occidūt xp̄m · Jo · xj ·
si dimittim' eum sic oēs credēt
in eum · et uenient romani · et tol
lent nr̄m locum · et gentem · Jste amor
multē hūt trucidat' · Aug' dui
cit p̄ticipant ad ep̄te p̄missio
nis timore q̄n concipit ad ep
tionis ardore · Quarta
spēs ē timor seruilis · timor ser
uil' ē ut ait Aug' · cum p̄p timo
rem gehenne homo cauet se
a p̄cō · et ibi timor nō ē cū cari
tate · vñ Aug' loq̄ns de h' timo
re · Jnanis' putat inquit iuste do
rem se ē p̄ci · qui timore n̄ pec
cat · quia sinō implet' foris ne
gocium male cupiditatis · ipā
cū mala cupiditas inr' ē hostis
Item ipa uoluntate re' ē · q̄ mult
facē q̄n h; fi' si; iō n̄ facit q̄n p̄t

inpune ſi ſam q̃ cum inip̃o
ẽ malleꝛ non ee iuſticiam ꝓ
hibentem atq; punientẽ ꝛ iu
tiq; ſi malleꝛ non ee iuſticiã
q̃s dubitauit q̃ eam ſi poſſit au
ferꝛet ar per hoc q̃ iuſtus ẽ
uſtiẽ talis inimic ut p̃tas de
ẽ. p̃apientẽ auferat ne ꝯminã
tẽ ul' uindicantẽ ferat Jn
imic g̃ uſticiae ẽ qui pene tõ
re nõ peccat. Amic aũ erit ſi
e amore nõ pterꝛet. Jẽ ſr̃ i. p̃s
fige timore tuo carnes meas.
d glo. Timoꝛ legis ſeruilis pe
dagog ĩme p̃ceſſit qui ad caſ
tũ duxit ſi ñ crucifigit carnẽ
q; uiuit peccandi uoluntas ꝛ
ſequẽr opus ſi ſpꝛaret in puni
tas. ꝛ ſc̃m hanc glo. ſõ ſolũ
uocat timoꝛ ſeruilis q̃ ãs di
mittit peccare timore pene fu
turę. ſi ẽ q̃ dimittit peccare
timore pene tp̃alis ut facie
bant multi in ueteꝛi lege ꝛ ut
fit hodie in multis religiom
bꝰ. Ro. viij. ſion accepiſtis ſpm
ſeruitutis. ut in timore. timoꝛ
ſeruilis ẽ q̃ uetus de facto ẽ
qua nullus ingredit regnũ ce
loꝝ. ſion lucebat in dutũ facto ĩ
gredi aulam aſſueri. beſt. ii
ij. Quinta ſp̃s ẽ timoꝛ initia
lis qui ẽ aim imp̃fc̃a caritas
te de quo j. Jo. iij. p̃fc̃a caritas
foras mittit timoꝛẽ q̃m timoꝛ

penam hꝫ glo. timoꝛẽ illũ de q̃
d initiũ ſapiẽ timoꝛ dñi q̃ tim
quiſq; incipiens opa iuſticie ne
ueniat diſtrict iudex ꝛ ſe min
caſtigãt dampn q̃ hꝫ hunc ti
moꝛẽ timet puniri ꝛ amer ad
ſeparari q̃ iam amat ſi timoꝛe
paracionis pncipaliꝛ ẽ. Certa
ſp̃s eſt timoꝛ filialis qui ẽ cũ pr
fc̃a caritate q̃ ſc̃m aliq; uſũ ſuũ
manebit in patꝛia. de quo p̃s tẽ
dñi ſcũs primam in ſc̃m ſcꝝ q̃
hꝫ timoꝛem filialẽ cauet offenſã
p̃ris celeſtis ſicut bon filius ꝛ ſi
ſcaret ex illa offenſa. nichil mali
ſ' accidẽ cum illo timoꝛe ſecuritas
ẽ cum aſſit pfc̃a caritas i. io. iij.
in hoc p̃fecta ẽ caritas dei nobiſ
cum. ut fiduciam hẽam in die
iudicij q; ſicut ille ẽ ꝛ nos ſum
in hoc mundo. glo. per hoc hẽm
fiduciam q; imicam p̃fectam di
lectionis ei in mõdo amando ſ ini
micos ú ẽ p̃fc̃a caritas de ẽ re
morſio ſcientie ꝛ timoꝛ etne i. io.
uij. q timꝫ nõ ẽ pfc̃us in caritate
Glo. ſuper v. caritas foris mittit
timoꝛem. p̃fc̃a caritas pfc̃am
uſtiam facit nec hꝫ uñ timeãt ſi
deſiderat. Dñr ſc̃a maxime time
gehẽnã q; maxime cauẽt ea q̃ ad
gehẽnã ducunt. Gr. ſr̃ Iob. mens
plus illuũ ara pl'tim fo. p̃cauẽ ti
met. q̃ accidẽ p̃ uſus timoꝛis
filial' in patꝛia. dr̃ ee quedam reſ

peneꝛ

lico adeo alienum me in ꝑpam p
uitatem. ꝓpter tm̄ iudi. aliqu q
timor filial' in patria sit uolun
tas cauendi dei offensam ul'q̄
dam fuga spūalis diuine alienu
dinis. qua. s. electi fugiunt se
equare uolentes cē ei subiec
tissimi. ⁊ notand' qd' cum timor
sit fuga mali. malū uō duplex
cē in malū pene ⁊ malū culpe. si
lial' timor fugit malū culpe. s.
dei offensam. ut nālit fugere ma
lū pene. fuga uō mali pene uo
lūtaria pertinz ad alias. duas
spēs timoris. malum pene diui
dit in penam sensus ⁊ penam
dampni. ⁊ utrāq; diuiditur in
ꝑtalem penam ⁊ etiam. fuga
pene sens' ꝑtal' pertinz ad timo
rem humanū. fuga uō pene sē
sus etiā ad timorē seruilem.
fuga dampni ꝑtalis ad timo
rem mundanū. fuga uō dāpni
etiā ad timorē initialem. ⁊ cē
nōnd' q' timor sic describi pōt ti
mor est spūalis fuga rei ꝑpue
tis ul' excellentis. ⁊ melioris sē
ꝑpetuem. que potens ē sedm
cuiusq; ul' opinionem tollens.
res uō illa uel ē bona uel ē ma
la. si bona. fuga illius pertinet
ad timorem reuerētie. si uō ma
la ē. aut fuga illius mali est
bona ul' mala. si mala ē. pertinz
ad timorem humanū ul' mundā

Ad timorē humanū si refertur
ad ipām personam. ad mūdanū
uō. s. malū illius pertinet ad
dampna rer̄. si uō fuga illa bo
nē ⁊ cē sm̄ caritate pertinet ad timo
rem seruilem. Si uō ē cum cari
tate. s. in perfēa pertinz ad timo
rem initialem. si uō ē cum caritate
ꝑfēa pertinet ad timorem filia
lem. ⁊ notand' quod cum aliq'
periculum homini imminet ip
se timē debet cum aliq' ōia hēr̄ i
sua potestate. q. d. quid ē quod
extra⁹ seruo per hoc ille metu
end' ē qui hoc intrius disponit
ꝑs timeat dom̄ omis. Aug'. si
creaturе seruang. dm̄ time ñ il
las quia omia sub ipō sunt. glo
cupiditatem nocendi per te ha
bes. potestatem aūt nocendi.
si ille non dat nō hēs. ideo deus
homo stans añ hominem aut
non hēs ui me potestatem ni
datum eēt ⁊ de super. nec ⁊ ipe
dya'. ul' una ouicula. ꝓtuit col
lere uro scō iob. ni pius diceret.
mitte manū tuam. iob. i. hoc
ē da ꝑtem. macb. ii. Ab ubis ui
ri pōtis ne timuimus q. glā ei'
stere'. ⁊ ulmis ē. hodie extollit'. ⁊
eras nō inuenietur. ysa. viij.
timorē ei' s. ꝑpli. iurantis. ⁊ me
ne timeatis neq; paueatis. dō
exaltauī ipm̄ sanctificate ipse
pauor ur̄. ⁊ ipe timor ur̄. ⁊ ysa. li.

Quis tu ut timeas ab omni
mortali et a filio hominis q̄ q̄si fenū
arescet. prou. xxix. qui timet
hoiem pauorem cito corruet q̄
sperat in dño subleuabit. C. iij.

De speciebus timoris.

Item notand' q. io. damascen'
distinguit vi. spēs timoris u
nam q̄ q̄ de sanabens. huius ubis.
diuidit timor in ser spēs. Juseq
nitia sm. erubescentia am. uerecun
diam. ad-miratiōm. stupriē. agō
niam. Segnicies ē timor future
oppressionis. erubescentia timore ē
ex spectatione pueritij. verecundia
timor ē in turpi fō. ad-miratio
ē timor ex magna ymaginatio
ne. stupor ē timor ex in sueta y
maginatione. Agonia ē timor
per casum. s. per infortunium.
De erubescentia d. io. damasce
n. quod ē oppā passio. phs de u
uene q̄dā erubuit. saluare est.
Q eā in eplis. Verecundia in adoles
cente bonū signū ē. cuilib' unicuiq'
de officijs. sīc uerecundia nichil ē
tum cē. pt. n' honestū. b. super
cant. a. flectio si quicqm' gratie
uerecundia in moribz hoim depre
hendi queat. uerecundia oim ē ex
nat' etatū. s. in tenā etate am
plius pulchrus q̄ enitescat. q̄d
amabili' uerecundo adolescente q̄
pulchra h. q̄ splendida gē
ma mox ī uultu adolescentis

q̄si uā. ī mīme dubia bone nun
cia spei. bone indolis iuuen. q̄nd
ira turpiloquij. ī omis de inep'
turpitudinis fugiem. soror ē q̄
tinentie. nullū ē eque manifes
tum. signū colūbine simplicita
tis. ī nō testis innocentie. lampas
ē pudice mentis mgīe ardens.
ut uil inica turpe ul' in-dece re
side attemptet. q nō ulio pdar
tem. Item uerecundia spālis gl'a ē. sine
fame. custos. mte deus. ī animis se
des. ī quib' p̄mine. sine laus. In
signe totius honesti. de erubescē
tia bona ul' mala. require ī tra
ctu de superbia. ubi agitur de mu
lieribus. C. iiij. De hijs q̄ possūt
Seq̄r de hijs hoī ī cipiē timorē.
Q possunt hoī incutere timo
rem. Sciendū q. q. xij. sunt q̄ ad ip
uacare possunt. p̄mū ē. sidāo
lacrimar. ī. uisimile ē. stratū illū
ualde periculosum ē. pro quo de
us fleuit. de lacrimis. ī. bale. xxv. v
dens me eiulare fleuit sup illam
ī. io. xi. ī. lacrimar ē. ī. ī. ad heb. v.
Cum timore ualido ī. lacrimis pas
sus exaudit' ē. p sua reuerētia
b. Ypanis dei filius ī. plorat. ho pa
tre ī. redebit. Sedm ē. sidāo
passionis ī. b. ex consideratione
remedij periculi mei. ethimo q̄
tratem. filius n. occidi uolet
ur uulnibz meis p̄cioso sangui
nis illi balsamo medear. Agnos

ę homo q̄ ḡuia sint illa uul
nā pro quib; nec̄e ē xp̄m dn̄ū
uulnārī sic mediane est ęstuā-
tō ⁊ doloris ⁊ timoris ē exagga
cō ¶ Tertiū ē ꝯsideratio culpabili
tatis ure. si tm timet aliquis ē
.. sat se reum cē uni⁹ crimis in
curia alicui⁹ p̄cipis tremu. q̄m
timē p̄t qui tot ⁊ tantor⁹ crimiū sciat
se reum cē apud districtissimū
iudicem ¶ de quodā rege nobi
lissimo qui fuit in greciā q̄ me
mor malor⁹ suor⁹ ⁊ diuini iudi
cij. semper tristis erat. ⁊ cū sol
lempnitates cum p̄ncipib; celc
brabat. qui interrogat⁹ a quoda
fratre suo super h. uoluit ei causā su
e tristicie ostendē. ⁊ misit bu ca
tatores. ad quorum ei q̄ sodm
cōsuetudinē illi regni ēnissimū
erat signū mortis. ⁊ cum fr̄e re
gis ad regē cēt ductus ⁊ nō mo
dicum timet. ⁊ ualde tristis cēt
requisiuit rex q̄r nō gauderet. cui
ille fr̄ respondit. quom̄ i statu
tali gaudere p̄t. indicauit ei rex
causā tristicie sue. Sic ut ille timēs
mebat qui sciebat regem cē fra
trē suum ⁊ q̄ in nullo sciebat se cē
culpabilem apud eum q̄ aliquā
signa offense regie audierat. mi
to timē poterat qui in tot ⁊ tan
tis sciebat se cē culpabilem ap̄d
dn̄m maiestatis. ¶ Jo. inepcis si
tanta cura pertimescat iudiciū

pulueris. qua in tenacione cogend
ē. qua fortitudine p̄ualend uel
diciū maiestatis. ¶ Quarte ē ꝯsidē
ratio humane infirmitatis. ⁊
impacientie. adeo. ut sint hoīes
impacientes q̄ musca una sicos
diu infestauerit facit eos uaria
ri; uel ad dei blasphemiam. et
modica pena t̄palis q̄q; afflig
hoīem. uel ad tedium uite utp;
in helya. iij. ℟. xix. qui petijt aiē
sue ut moriatur. ¶ Quinta ē mia q̄
exhibet do hoīi in p̄senti. scdm
eū magnitudiē mie in p̄senti
erit magnitudo ultiē in futuro. si
cut. n. de ē sume misericors ita ē
sume iustus ⁊ sicut opera mie
ip̄i in p̄senti reputant⁹ sultitie
ā. ꝯparatione facta ad miam
hoīm. sic iusti⁹ ei in futuro furor
hominib; apparebit. dan. v. ulcis
cens do⁹ ⁊ hīs furorem. furor ui
delicet q̄n p̄dores pro quor⁹ salu
te mori uoluit. in igne p̄uitet
sicut eos decet. ab igne eruet.
Sicut mulier furibunda iudica
ret. si filiū suū in igne p̄uitet ⁊
in exhi nō permitteret. ¶ Secto ua
le possunt ad timorem incitaci
o. opa iustitie q̄ legim⁹ fec̄e do⁹ fenes
se in mūdo isto ut ē uindicta q̄
sumpsit deluuiū ⁊ angelius que
adhesunt. quos pp̄ p̄cm superbi
e irremediabiliter dampnauit.
luc. x. Videmus saphanā q̄ fulgur

cadentem de celo· ij· pe· ij· si deus
anglis precantib; nō ppcat sed
rudentib; infm detractos
incarcat tdidit ꝛc· Clo· ruden
tes sunt fūes quib; naues uela
suspendunt ut flante aura pn
tus tranquillitatem relinquant
seq; ambiguis fluctib; credant·
quib; rudentib; ꝓuenient in mā
dor spūm conamīa ꝓpant· q mor
ut flante superbia ī pulsi se ad ī
sius creatorem erexerunt· ipīs e
lationis sue cōna·tib; in abyssi
profund sunt rapti· ad op iustic;
pna mundo infucta propt̄ p
mor parent· p ppt̄· n gule vot
mūdus ad iudiciat̄ ē morti de
ppetui· ꝛ alijs missis hi exilij· ad
op iustic fuit diluuium· quo co
rr mūd propt̄ carnis submsus
fuit· exceptis viij· Animab; gen
vij· Iob xxvi· cum uix pua ī il
lam sermonis ei audiem· quis
potit tonitruum magnitudīs e
intuet· tonitruū mittigas ter
ribile ad-uent maiestatis ei ul
timam dandam in extremo iudic·
stillā simonis mittigas iustitiā
p̄sentem· Septimo facultas pro
undi ꝛ spūalit̄ ꝛ cōsiliū que ē
in mūdo isto· pp qm in umbr mor
tis diam ē· ysa· ix· hītantib; in
regione umbre mortis luxoria
Teis· luc· i· ulsit aut nos oues
exalto· illuīare hijs q inte· ꝛ in

um mor· se· Octauo de omīpo
nemo p resistē ꝛ qm nemo pt es
fugē· Iup· Quis nouit pcm
ure tue· ysa· xlvij· ultionē capi
am ꝛ nō resistet m̄ homo· luc· xij·
illū timere q ppst q occidere hr p
testatem mittē ingehēnam· ps
Si ascendo celum tu illic es si
descendero ad infimum ades ꝛc·
sapiens dī sapīa lucide uidens oī
a cui nichil pt̄ abscondi· i· ꝛ·
vi· deus intuet cor hoc· magna
nob nisi dissimilare uelim· ī die
ra ē pbitans uestras· ē oīa aperta
m coram oculis iudicis cuncta
ēuentus· Decimo zelus dīne i
tate· qui ex hoc apparet q deus
pat pe uoluit ut eius unigen
ē penam qm debebat humanū
genus soluet· qm ipē eam rem
tet· Io· vij· qui pro filio suo
peperit h super cantica· qui ī
parcit filio· nūq parcet figmē
sibi q parcet seruo nequā· Iue
xxiij· si uiuiridi ligno h fiunt ī
arido quid fiet· Nō· qd circa extremū

Vndecimo extremū iudiciū xx. ar
iudiciū ē q multa arrēta rēde-
da sunt que uale possūt ad m da sē
tationem animus· ymo ē hoc
q scriptura sacra uarios
mūiacōnes facit pertinentes ad
h iudiciū· deut· xxxij· si arripu
erit iudiciū man mea reddā ul-
cōm hostib; meis· ꝛ hijs q oder

me recrabuam. unebalo sagit-
tas meas sanguine ⁊ gladi me
us deuorabit carnes ⁊ carnalit
uiuentes. Job. xix. fugite afa
cie gladij. qm̃ ultor iniquita
tum gladius ē ⁊ scitote iudica
um. in ps. cum accepero temp⁹
ego iustitias iudicabo. ysa. xiij.
ululate quia ppe ē dies dom̃i
⁊ incod̃ ecce dies dn̄i ueniet
crudelis ⁊ indignatione plen⁹
⁊ ire furoris. eiusdem. xlvi. di
es ille. dies d̃. dies ulcionis ut
sumat uindictam de inimicis
suis. eze. vij. ppe ē dies occis
Joel. y. ppe ē dies tenebr⁹ ⁊ cali
ginis. dies nubis. dies turbinis.
Incodem. Magnus dies domini
⁊ terribilis ualde ⁊ quis sustine
bit eum. Amos. v. ue desiderā
tis diem dn̄i. sopho. i. Vox diei d̃
amara tribulabit ibi fortis.
Incod. dies ire dies illa. dies
tribulationis ⁊ angustie. Mala
ch. iij. ecce dies uenient succen
sa q̃si caminus ⁊ omnes erunt su
perbi ⁊ omnes facientes impietа
tem. stipula. Incod. ecce ego mit
tam uobis aliū pphām ante
quam ueniat dies dn̄i magni
⁊ horribilis. heb. x. terribilis ē
exspectatio iudicij ⁊ ignis emu
latio. que consumptura ē aduer
sarios. Incodem. horrendū ē inci
dere in manus dei uiuentis. Ve-

ciundum ē sollicitudo qm̃ hēbāt
animā dei aunquid de hoc iudicā
o. Job. xxxi. quid faciam cū sur
rexerit ad iudicandū deus ⁊ cū
quesierit quid respondebo ei. eius-
dem. xiiij. quis michi tribuat
ut in inferno protegas me et
abscondas me donec pertranseat
furor tuus. Jo? Sii comedam sii
bibam sii aliquid aliud faciam.
semper insonare uidet aurib⁹
meis illa tribilis tuba. Surgi
te mortui uenite ad iudicium.
Inps. dne ne in furore tuo ar-
guas me. Innocens prīm dixit abbas
Amon. cuidam fri interrogan-
ti aliquē sermonē. uade fac ta
lem cogitationem tuam qualem
faciunt illi qui sunt in carcē.
illi. ii. interrogant homines ubi
ē iudex ⁊ qn̄ ueniet ⁊ in ipsa ex
spectatione penax suax plorant.
sic ⁊ monachi debz animam suam
obiurgare dicens. Ve mi quomodo hēo
astare ante tribunal xpi ⁊ actu ñ
meoz reddē rōnem. si sic semper
meditar⁹ finis pons salutis ē.
¶ Tercio attendenda sunt signa
tribula precedencia. iudiciū qñ
que signa tangunt. Luc. xxiiij.
signa in sole ⁊ luna ⁊ stellis ⁊
in terris pressura gentiū. p̄ con-
fusione sonus maris ⁊ fluctuum.
duo prima specificant. Joel. y. V
sol conuertetur in tenebras ⁊ lu

na in sanguinē aliquē uenīat di
es dñi magnus & horribilis De
bz simul hēre Apōc vi Vidi & ec
ce terre mot⁹ fcūs ē magnus &
sol fcūs ē niger tanquā saccꝰ cili
cinus & luna tota facta ē sic san
guis & stelle celi ceciderūt super
terram sicut ficus emittit grossos
sos suos cum aliquo mouetur
De eisdē simlr hēt⁹ of xxiiij sol
obscurabit & luna nō dabit lu
mē suū & stelle cadent de celo de
quarto signo q erit pressura in
terris legit silr xxiiij sine tē
tribulacio qualis nūqm fuit ab
initio mūdi usq; modo neq; fiet.
Quīti signū ē effusio maris qm
effusionē aliquā estimant fore q
mare cum fragore magno pterib.
sedm d. Apōc xxi & mare iam n
ē Jo Jnā in libz libris hebreoz
inuenit xv signa xv diez Ante
diem iudicij si unā annū fuerit
sunt dies illi an inplan. nd ex
pressit pma die eriget se mare
xl cubitis supra altitudinē mon
tiū stans in loco suo qđ mur.
Secdo tāti descendet ut uix ui
dei ppsit Tercio marine belu
e apparentes sup mare dabunt
rugitꝰ usq; ad celū Quarto ar
debit mare & aque Quinto hēt
arbores dabunt voicem sanguī
nī Sexto ruent edificia Sep
timo pene ad inuicem collident

Octauo gnālis fiet terre mot⁹.
Nono equabūt terra Decimo exi
bunt hoīes de cauīs & ibūt ue
lud amentes & nō ptēnt muru
o loqui Undecimo surgent os
sa mortuoꝝ & stabunt supra se
pulchra Duodecimo cadent stel
le Terē decīo morient hoīes
uiuentes tāt ut cū mortuis re
surgant Quarto decīo ardebūt
celū & tra s. superficies terre & a
eris xv fiet celū nouū & terra
noua & resurgent oīes qui ppt
sunt assignari vi cāē qr signa
iudicii p̄cedent pma ut mag
nū malum futū nūcient. Et in
omel illi evan crunt signa et
e. q terrores quos enim in seqū
tis ne p̄cones dixerim Idem in
mel illi evan cum auctoritas p
hā ultima tribulacio mul
tis tribulacionibz p̄uenit & pte
bra mala que uenturi indicāt
mala ptrita q̄ subsequent & sub
dit Hec multa debent mala pre
currere ut malū ualeant sū fine
nūciare Sed ea causa ē qm rā
git Ih in eadem omel dicens q
in cunctis delinqm⁹ in cunctis se
rim & subdit omīa q̄ ad usum nr
te accepimus ad usū z̄ nim⁹ cul
pe s; cuncta que ad usum prāu
tatis inflexim⁹ ad usum nob
ultionis Tertiam cām
tangit beda dicēs Appropinquāte

flō. xv. signa
xv. diez ām
diem judicij.

flō. vi. causas q̄re sig
nū iudicii p̄cedent.

suo ꝛmuno · elemẽta q̃ pauda nu
tant ⁊ mutant · Quarta causa ẽ
ut ſ. creature ostendant̃ parate
ẽt ad ulascendum ⁊ tẽ de hosti
bꝰ suis · Jn minẽte guerra solet
fi armoꝝ ostensio ⁊ faciunt plia
ꝑs ut subdin eoꝝ animꝰ ꝓueni
ant · sic fiet añqm̃ deus sumat
uindictam de inimicis suis · sap̃ ·
v · Accipiet armaturam zelus il
lius ⁊ armabit creaturam ad ul
cõm inimicoꝝ · eidem · xvi · ⁊ natura
ꝛ factori de seruiens exardescet in
tormentum · ad ultus in iustos · Ter
tia causa tangit̃ ſuper id · ysa · xx
iij · erubescet luna ⁊ confundet̃ sol
Ilo · cernẽs illos qui ei⁹ luẽ fruc
bant̃ nul dignũ dei bonitate sens
se ⁊ Sed ẽ ut sint incarnata dolo
ris tristo · ꝑ familias morient̃
domꝰ ẽ turbatur · familia plang̃
⁊ nigris se uestimentis in duit ·
sic humano gñe ꝑ q̃ facta sunt
omĩa · ꝛ finem ꝓstituto · tot̃ celꝰ
ut mũd̃ · celi milĩa lugent ⁊ can
dor ei⁹ ꝑuꝰ tenebris induũt̃ · Quar
to attendenda sunt insignia · pas
sionis xp̃i ſ. crux · clauꝰ · ⁊ lancea ·
q̃ ait erũt̃ iudicẽ · ⁊ in carne eus
iudebunt̃ cicatrices ut uideant in
q̃ pupugerunt · zach · xx · Apoc · v
tunc probꝝ exprobrabit̃ magñ
beneficium eis exhibitũ · ſ. beneficiũ
passionis xp̃i ⁊ requiret xp̃c mer
cem suam ab eis rang̃ ꝑsũ q̃ ꝑ

eis dedit · cum se ipos ei abstulerunt ·
quos ita care emerat · ⁊ ostendet̃
magna ingratitudo eoꝝ qui semel
crucifixum pro eis iam crucifi
gunt · heb · vi · rursum crucifigen
tes in semet ipis filiũ dei · vñ mi
rum ꝓfundent̃ in signa passionis
⁊ uidentes · of · xxiij · Tunc appare
bit signũ filij hominis in celo · tri
ſtitia · nõ erit tunc necessitas accusa
tionis · eũ uidebunt xp̃m ⁊ ipm̃ xp̃m
hominem testimonia passionis · Ul
co attendenda ẽ curie illi magni
tudo coram qua reprobi ꝓfundẽ
t̃ · roc · n · mũd̃ erit congregat̃ ibi · Jo
el · ij · congregabo omnes gentes
⁊ deducam eos in uallem ioſa
phat · ⁊ disceptabo cum eis · of · xx
v · Sedebit super sedem maiesta
tis sue · ⁊ congregabunt̃ añ eũ
omnes gentes · Ro · xiiij · omnes sta
bimꝰ añ tribunal xp̃i · canonica ui
de · ecce uenit dominus in sanctis milib;
facere iudicium · etc · Sexto iudicis
suma prestas · a · q̃ nõ licebit ap
pellare · ñ ẽ qui de manu eius ꝑ
ſit eruere · Job · x · Septimo iudici
perspicacitas · qui in eis quem iuste
t̃ ẽ iustitiae · in iustitiam agnosce ·
Jnps · Cum accepero tempꝰ ego
iustitias iudicabo · ysto · Ad dist
ti eram iudicis nec iustitia iust
ri secura ẽ nisi pietate dñica iu
⁊ ipa iustitia qua quisq; iustus ẽ
deo iustificante iustificet̃ ·

ille nō solum magna ꝙ ī parua
que nūc ulipendunt in udicaū
adducet eccēs xij cuncta q̄ fi
unt adducet dñs injudicaū ꝯ si
d̄ Job xxxi slon ne ipe ꝓsideat u
as meas ꝛc dicat glo sic deus
unicuiq; uias ꝓsiderat sic gres
sus dinumerat ut nec minu
tissime cogitationes ei⁹ iudico
ac uba nouissima q̄ apud nos u
su uiluerunt indiscussa remanc
ant de cogitationib; di sap vi
ipe cogitationes nras scrutabi
de ubis oh xij de omi ubo ocioso q
loquia fuiunt hoies reddent rōm i
die udicij ꝯ de ipe q hodie mlt
ulipendit rō exigetur b ome rē
p̄ ī ipēsū requiret ate qualuer
fuerit ex pensum idem sic capill
nō perit de capite ira u̇ mom tū p
bit de ipe Judex scrutab ulim in
luenis sopho i sic solū exiget
rōm de ꝓis ꝓis si quoda m u̇ de
Alienis u ē abel fr̄ tuus eze ui
ꝯ xxxiij sanguinē eius de mā u
tua requiram Judex rōm exiget
ꝯ de bonis que ipe hoī ꝓmisit sii
sit bona rē siue sint bona gr̄e si
ue fortune ꝯ de malis q̄ ei
dimisit Item exiget rōm de ma
lis operib; q̄ hō ꝓmisit ꝯ de bōis
operib; que homo omisit q Dcta
no udicis inflexibilitas quia si
beata uirgo ꝯ omis sā ꝯ angli ꝯ
scē rogarent ꝓ aliquo in udi

cio qui tunc eet in mortali pc̄o
uidex nō ꝯraudiret eos ꝓ u ze
lus uri nō parcet in die uindic
te ñ acquieset cuq̄m p̄ce sō
suscapiet pro redemptione dna
plima caso tunc nec diuine di
uinb; ñ ꝓces parentib; mise
dent nec angli sicut solebant p
hoīb; faciunt ubiq; nata uin
ci nō recipit mām prou ri sō
prodiunt diuine in die ulcionis
Dono magnus zelus udicis de
quo zelo loquit ī mltis locis sc̄e
scriptura Dan vij thron⁹ ei flā
me ignis malachi iij Ecce uus stab
ad uidend cū upe n q̄ ignis flās
sap v Accipiet armaturam ze
lus ei ysa xxx ardens furor eius
ꝯ grauis ad portand cuisd ivi
ecce dō intigne uenier Apē vi
Dicent montib; ꝯ petris cadite su
per nos ꝯ abscondite nos a facie se
dentis sup thnū ꝯ ab ira agni
sed in au Mallent reprobi omē
tormēt sustinē quā facie iudis
iram iude Decimo magnu
do magnum ē n de quo erit d iu
dicū illi n qui optinebit ī illo
udicio Ad-udicabit regnū eter
nū ille uō qui cadet a causa illa
Ad-udicabit mortē eue oh xxv
Ibunt hi in supplicū eternū iust
Auit in uitam eternam Undecimo
terribilitas sentencie q̄ tonitrui
d Job xxvi q̄s poter tonitruum

magnitudinis ei⁹ inuen̄i · ḡ · ī
mor̄ · quis eius iram to lerer
cui⁹ ↄ ipā nō potuit mansuetudo
tolāri · Aug⁹ sup̄r · io · q̄ cend̄unt
ad unā uocem ✗ mortis · Jo · xvij ·
q̄ facient sub uoce iudicature ·
ysa · xxx · labia eius inplcta sūt
indignatione ↄ lingua ei⁹ q̄si ig
nis deuorans · osee · xi · q̄si leo ru
giet amos · iij · q̄s nō timebit ·
zach · ix · exibit ut fulgur gladi⁹
eius Apē · riu⁹ de ore ei⁹ gladi⁹
ex utraq; parte acut⁹ exibit ·
gladi⁹ acut⁹ ex utraq; parte ē
mors q̄ aīa cum corpe dampna
ē · ꝺ uocō · sūe lire uocabilura ·
culat · n · emissiī ut reuocabile
ubum iudicis · xij · multitudo
ministroz ad execucōm sūe pāra
tis imoz · ō · xij · In ista mātone
sēdi mittet filius hoīis ange
los suos ↄ colligent de regno e⁹
oia scandala · ↄ eos q̄ faciunt in
iquitatē ↄ mittet eos in caminū
ignis · Jnedē · sic erit in cōsūmacō
one seculi exibunt angli ↄ se
parabunt malos de medio iust⁹
oz ↄ mittent eos ī caminū ignis
xviij · Angustia ubiq; · ḡ · oqm
angustie erūt undiq; reprobis
ue · superuis erit undex ira⁹ · sb
t horrend⁹ chaos infernī · ad ex
tris pcēa accusant⁹ · a sinistris ī
finita de monia · ad supplicū t⁹
benna · unt⁹ ista urens · foris
mūd⁹ ardens · miser pcōr sic de
phensus quo effugiet · iare ē
tit impossibile · Apparē intō lā
bile · si quens q̄s te accu
sat · dico tot⁹ mūd⁹ flam offenso
creatore · totus mūd⁹ pdituum
hīt odio mūd⁹ persequet⁹ eū flā
ma ↄ igne Jn ps · sicut ignis qui
ꝺburit siluam ↄ sicut flāma ꝺ
burens montes ita perseqūris il
los in tempestate tua · Jcem ig
nis ante ipm̄ pcedet ↄ inflam
mabit in circuitu inimicos suos
Angustia replx ostendit⁹ ysa ·
ij · Jngrede in petrā ab scōde in
fossa humo a facie timoris dō · In
cod · Introibūt in spelūcas pet⁹
rum si poterunt ↄ in uoragines
tre a facie timoris dñi · Apē · ix ·
Jndieb; illis querent mortē ↄ nō
inuenient ↄ desiderabunt mo
ri ↄ fugiet mors ab eis · xō · ī
potentia reprobx qui nō pote
runt resistere · sicut nec palea
resistē pōt igni ul'aliq̄s ligar⁹
hys qui ligauīt eum · ō · xij ·
paleas ꝺburet igni in extin
gubli eius · xij · Jn tempore
messis dicam messorib; · colligi
te p̄m̄ zizania ↄ alligate ea ī
fasciculos ad ꝺburend⁹ · ex hoc · ſ⁹
resistendi iuris · nec fugiendi fa
cultas · n̄ p̄sūe loc⁹ · n̄ satisfōnis
temp⁹ · exanguistā oīm rē mich⁹
remanet ū luctus · ō · xxiij · cūc

plãgent omnes tribꝫ terre ℣ vi· defectus Aurilij·q; nõ Au
debit nec angℓs nec aliquis sc̃s
pro aliquo dampnato rogare·
xp̃e qui hoīes dilexit q; dedit
semetipm̃ pro eis ridebit ꝺ damp
nacione eoꝝ· prou·i· ego quoq; ī
interitu uro ridꝫ· sancti q̃ pro sa
lute hoīm moꝛti se exposuit le
tabunt q; ꝺ debunt deꝛ ꝛume
liam uindicari· Jn̄ps· letabitur
ustus cum uiꝺ uindcam· sicc
ꝓpaciet sancti missꝫ reprobꝝ
vñ glo· super i· luc· xvi· Inter
nos ꝛ uos chaos magnũ firma
tum ẽ ꝛc· Justoꝝ anime· ꝛ si in
ne sue uoluntate miam hñt ia
tunc actoꝛis sui iustitie ꝛ iunc
ꝛ tanta ꝛitudine ꝛstinguit· ut
nulla ad reprobos ꝓpassione mo
ueant ℣ xvij· denudatio ꝓzii
ecti· xi· infine hoīs denuda
o opꝝ ulus· ysa· xlvij· reue
labit ignominia tua iudebit
opprobiũ tuũ· Jc· xx· Confundet
uehemr̃ quia non intellexunt
opprobrium sempiternũ q; nũq̃
delebit· ysaī· uj· reuelabo pudẽ
da tua infacie tua ꝛ ostendam
gentibꝫ nuditatem tuã ꝛ reg
nis ignominiã tuã· os· x· sũ hoc per
tum q; nõ reueletur ꝛ ꝛc· j· coꝝ
uij· ueniet do qui illuminabit ab
scondita tenebraꝝ ꝛ manifestabit ꝓ silia coꝝ ℣ xvij·

q; aduſarij eꝛunt multi ꝛ fortes
ad uſabunt ꝓ pꝛ̃ubꝝ ꝛ angli ꝛ ho
mines· Job· xx· reuelabunt celi i
iquitatem ei ꝛ terra ꝛsurget ad
uſus eum loquit de impio· adu
ſabunt eis nõ solum demones ſ
ſ ipi sancti· sap̃· v· tunc stabunt
uſti in magna ꝛstantia ad uſ
eos qui ſt angustiauerunt ꝛ qui ab
ſtulerunt labores eoꝝ· Maxim
ad uſarij eꝛunt pꝛ̃a qui damp
nandos tradent· sap̃· uj· ueniet
in cogitacione pꝛ̃oꝝ suoꝝ tumul
ꝛ traducent eos exaduſo iniqui
tates eoꝝ· ℣ xlix· ꝛtinuo reatus
ad ꝛtinuꝺinẽ ustam facier hoꝝ
quod ipe uidex erit reꝛs· ipõ· n·
uidente pꝛ̃a sunt ꝓ missa· Jc· xx
ix· ego sum uidex ꝛ testis dicit dõ
Malach· uj· Accedam ad uos in iu
dicio ꝛ ero testis uelox maleficis
adulteris· ꝛ periuris· Jte ad ꝛ
tudinẽ faciet q; ipi pꝛ̃oꝝes hẽbũt
literas ꝓpia manu scriptas in ꝓsa
ctis suis que testificabunt eo
ram eis· daī· vij· Judicium sedit
ꝛ libri aperti sunt· libri inqm ꝓ
scientiaꝝ· Apc̃· xx· Judicati sunt
mortui ex his que scripta e
rant in libris sc̃m opera ipꝝũ
C xx· uirtutũ celestiũ ꝓmo uo· os·
xxiij· uirtutes celoꝝ mouebunt
ex so· Si rex tremus proceſſur
cont aliq; expeditõm mandati
ppl̃o dignitates· oms mouentur·

De dono.

exercit exercitat. tota ciuitas fuer
qñto magñ rege celeste exurgen
te iudicare uiuos ⁊ mortuos An
glice ūtures ⁊ mouent terribles
mūstri tribulatorem do
p̄cedentes Job xxvi columpne ce
li ⁊ tremiscunt ⁊ pauent ad nutū
eius Inch' Non timore penali sed
ad-muratione Jer quis faciet tur
gula de ſa ubi ⁊ cunt cedrus pa
dysi hꝫ iudiciū ualde districtū pre
uenienduꝫ in p̄senta ut rom̄ redda
m̄ cora uicario xp̄i in ps. beati
q̄ custodiunt iudiciū ⁊ iusticiam
faciunt in omi tpe hꝫ ⁊ puratio
frequēs facienda cet ⁊ stricte fre
q̄ter pp labilitatē memorie hꝫ ⁊
puratio dilata multa facit obli
uisci stricte ne mīma p̄teant
hꝫ x omis capilli capitis uri nu
mām sunt Ex hoc q̄ nō cogitat hꝫ
iudicium multa mala proueī
unt in p̄s Inquinate sunt ue il
lus in omi tpe ⁊ subd causa Au
fuit iudicia tua a facie ei pu x
xvij uiri iniqui nō cogitant
iudicium qui aut requirunt
dnm Anim adūcūt omia ecc x
vij Ante iudiciū interrogate
ipm Cogitand cet d iudiciū e
Aliquid graue pro deo tolatur
hꝫ in omelia diem frēs kmi il
lum ante oculos ponite ⁊ q q
m graue cruc ineus ꝑparato
ne leuigatur. De varietate penar
Y furar.

Dvodecimo uale pt ad metu
end timorem ⁊ sidacō pena
rum futurar ee quas multa
attendenda sunt p mū e eas
acerbitas. grauissima n pena
q̄ in hoc mundo tolatur minor
e ⁊ pena pgatoria Au muro m
luce etnus nō sit grauis e ignis
ille exsuperat n omne penam
q̄m aliquis in hoc mundo pt
suis e Sed mē penar diuisiras ⁊
inuenitur in sacra scriptura
ix pene p̄ma e ignis Sed a e u
mis de quib ysa ubi dimis co
rū nō mouetur e ignis eor nō
extinguetur Judich xvi dabit
eis ignē ⁊ uermē in carnes eor ut
uranr ⁊ sentiant usq in sempi
tnū Job xx devorabit eum ig
nis qui nō succendit Non e ne
esse q ignis ille succendat eū
nūquam extinguat ecc Jun
dicta carnis impij ignis ⁊ uer
mis eiusd xxi strepa collecta sy
nagoga peccatū ⁊ sūmacō il
lor flāma ignis Apoc xx qui
nō e inuentus in libro uite sep
tus missus e in stagnū ignis
ch xxv discedite a me maledic
ti in ignem etnum Luc xvi
crucior in hac flāma Aut duc
eplo Tertia e fetor q sulphu
ris in p̄s ignis sulphur ⁊ spūs
procellar pars calicis eor ysa
xxx flatus dnī q torrens sul

phuris succendens eam · Apē x
xi ps cor erit in stagno igne ⁊
sulphure ⁊ Quarta erit frigus
of·xuj· ibi erit flet⁹ ⁊ stridor dena
um · stridor dentiū solet sequi frig⁹ ·
Job · xx·uj · Ad nimiū calorē trāſ
ſiet ab aquis nuliū · Quinta erit
fames · ysa lxv · serui mei come
dent ⁊ uos esurietis erit i tanta
inopia q nec unā guttam aque
hrē potuit ut pateat in diuite e
pulone inūfno sepulto · luc · xv
i Job · xxvj · Apphendet eum quasi
aqua inopia · ut dr glo · dues in
infno cogente usq; ad mīma pe
tenda perductus ē · qui sua remi
tate usq; ad mīma negandā pau
peribz perductus ē · Item · o · im
ea qui negauit · guttam petiit ·
Ibi erit tanc defatis homi ut mors
q in mundo isto p cetis timet ab
hominibz desideretur · Apē · ix · de
sidabuur homines mortem et
mors fugiet ab eis · i hēbit loc
d · eccī · xli · O mors qm bonū ē
iudiciū tuum · Valius eet hoi
si tunc se interficē posset qm si pos
set interficē dyabolū qz dyā intē
fcō nō cessaret cruciar eor · ibi
erunt vij · anni magne penur
e · obliuiscentes hūdanaā
psentis uite · Gen · xli · maxiā
penuria que erit ibi erit puaca
o diuine ultionis · G in moral-
fames inflar qz suam illis fa

ciem redemptor abscondit sexta
pena erit tortor de aqua · of · xviij ·
tradidit eum tortoribz donec red
deret omne debitū · Septima erit
horor tam loci qm demoniū Job
x · ibi nullus ordo sz sempiternus hor
ror inhīrat · eiusdem · xx · Vadent
⁊ uenient super eum horribiles ·
si trīm horrorem hr homo qm uidet
in pīsenā unū demonē q⁹tus hor
ror erit ubi tot horribiles appare
bunt ⁊ magis horribiles ut uide
tur qm appareant in pīsenā · Si
unus de ministris carceris infer
nalis trīm hr horrorem quid hēbit
horrorus ipe carcer · Octaua pe ⁊
nona · erunt tenebre ⁊ umbra
de quibz of · xxij · ligatis manib⁹
⁊ pedibz cuius proiecte cum trem
bras exteriores sedm gg · in mora
t · ignis infnalis ⁊ crem acōm hr
sz lum nō hr ⁊ nō solum erit ibi
penax uarietas sed eaz ⁊ trāſ
tas · G hourendo modo tunc erit
miseris dolor cum formidine · flā
ma cum obscuritate ⁊ meor imā
tui ipā a suis qualitatib⁹ tormen
ta discordant · quia a conditoris
uoluntate dū uiuent discrepa
bant · sit multis mors sīn morte · si
nis sīn fine · defatis sīn defatī · quia
mors semp uiuit ⁊ finis semper
incipit ⁊ defectus deficere nesci
mors pmit ⁊ nō extinguit do
lor cruciat ⁊ pauorem nō fugat

Topra

De donis.

ſām ꝙburit · ſz tenebras nō
diſcutit · qz · n · eī dyā cont ſuum
creatorem creature concordāt.
creature contrarie ꝙcurrunt ad e
os penas · ſcē · ggꝫ ſempiternā horor
in hītat quia eius igneꝫ tradi
ti · t in ſupplicijs doloꝛem ſencūt
t in dolous angustia pulſata ſem
per pauore ferunt ꝙ vt qꝫ timēt
volent · t rursum q volūt ſū ꝛeſ
ſacione pertimeſcant · ſcio ē amē
dend' ēē penas eaꝝ diuturnas · oſ · t
xv · ſce maledōi inigne ēternū · diu
turnitas pene multū afflige re
probos · ſans fgale · ſcē inuno lō
ſuaui · t mundo · t cām ſi aliqui po
ſſet in tali lō dicēr · ſcē · t quieſce
quia operiebit te ſcē ibi · xx · āuis
ſpr ſtenderet poenas uellem ēē mor
tuus · quid ergo erit de illis q erit
in igne ardens · t ſtet ſe manſurꝰ
ibi nō mīl per · xx · annos · l'c · ul' oīl
le · ſz per infinita ſecula ſeculoꝝ
In hac meditacione dī fuiſſe ꝙuer
ſus fulco qui fuit postea epc tolo
ſanus · vſa · xxxv · Quis poterit hī
tare cum ardoꝛib; ſempiternis · iob
xx · Lu et q̄ ſcat omīa ſi mī ꝙſūet
gloſa · ut ſine fine cruciet' inuic
ſū fine ꝙpellit' inēt · cui uita mor
tua fuit in culpa · cuius mors in
uet in pena · aug · xxi · li · de ci · dei
ibi doloꝛ permaneꝛ ut afflugat t
natura perdurat ut ſentiat · qz
utrumq; nō deficiat · ne pena de fi

Ac Quartum ē pene unius ſalua
unius ſe partes hoīs pr die iu
dicij erunt inigne · cum aliquis
nō poſſet ſuſtine ignem i mīma
parte digiti per unam horam · qꝫ
tus erit doloꝛ qīntorus homo erit
in igne · aug · xxi · li · de ciui · dei ·
ſtum erit homī pius i morte
qm ubi erit mors ſū morte · ſer ·
tancia erit inīſno uis dolous qd
mens ad aliud dirigi nō pot nu
ſi ad q uis dolous impellit · Signū
hī dolous eſt qd dō totus inclīn
gelio dic · ibi erit fletus · t ſtridor
dencū · oſ · xxj · t xxv · t xxvi · ſi ſin
gulis diebꝰ inquibꝰ erunt damp
nati in inferno fierent unicam
lacrimam · matūalem pr exiret
aque per proteſtum tpis ab uno
dampnato qꝫ omīa uaſa hūi mūdi
ſi caperent · quod pꝰ ex hoc q oīa
uaſa hui mūdi finita ſunt · t nu
mo · t magnitudine · infinita ſi
dicbꝰ erunt reprobi i inīſno · Aūt
ē ſolacionis defcūs · hꝰ · quod erit
cum ſe uidet illa miſanda cōdicō
oī ſolacione nudatam multas
tenebras exteriores cum · t ab illa
beatoꝝ etē ꝑpetua excōmūicatōe
excludi · ſextum ē penarū infer
naliū mutilatas · p̄ſens pena eſt
leuis · t breuis · t fructuoſa · ſed fu
tura ē longa · t grauis · t infruc
tuoſa · quia ſi aliqs fleret in inf
no tm lacrimas q tum ē aque ī to

xo abluꝛdem macle

to mundo non sufficent
uni mortalis plus uirtuis ha-
bet hic una lacrima q̄ omīs ille
Aug⁹ de fide ad petrum Inuiser
no si erit cumulus p eniendis.
nulla erit ibi correcto uolunta
tis. Aquibꝰ ita culpar⁹ inigras su
a. ut nullatenus posset ab eis
diligi ul' desiderari uisiua. pē
pōcta florand' q̄ malis doloꝛ ue
uet exduisis causis. ꝑmo ex
honoꝛ rēpaluū amissione. Inps
Cum interierit nō sumꝰ omīa
neq; descendꝰ cum eo gl'a dom⁹ e⁹
Scdō ex hoc quod temp⁹ mēndi
mālijo Je vuj transit estas fi
nita ē messis & nos saluati non
sum⁹. Tertio ex amissione etne
gl'e. inps. pones eos ut clibanū
ignis intpe uultꝰ tui. i. &sancta
uultū ul' faciem tuam uidebūt
crisō⁹ omīs gehenne superat cru
ciat⁹ carē bonis in prestare qui
bꝰ huis perfruī. Quarto ex pra
ua sonetate. socios. n. hēbunt de
mones horribiles & homines in
fernali igne exustos. ysa. xiij. v
nusquisq; ad proximū suū stupe
bit. facies ebuste uultus eoꝝ sta
bit. facies oīm sic nigredo olle
Joel. ij. omīs uultꝰ eius rediget
ur in ollam. Quinto ex loci qualī
tate qui erit tenebros⁹ & fumosus q
ualde grauis erit duuersis qui i
psenti domos uolebant hre sine

fumo. ysa. xlv. Isti fum⁹ erunt in
furore meo. De dono pietatis.

Ojecto de dono timoris .iiij. pt.

Odē de dono pietatis. dōnū
n. pietatis ascendendo ē post do
nū timoris. Aug⁹ in quodam s
mone de timoꝛe. ysa⁹ sapientie
Adiunxit intellectū. rang⁹ querē
tibꝰ vñ sapia uenireꝛ. Rndet
Ab intellectu. unde ad intellectum
Ad silio vñ ad ꝓsiliuum. A fortitu
dine vñ ad fortitudinē. A sciencia
vñ ad sciam. A pietate vñ ad pieta
tem. A timoꝛe
super id⁹ iob. i. Vbant filij eius &c
Iudicatur uelle q̄ pietas pro ut ē
unū de vij. donis. pro mia suma
r⁹ dicat. n. pietas opera mē dei
& paulo post. o⁹ ineatem. glo. pi
etas sine discretione quō miser⁹
ignoraꝛ. glo. ū. sup. v. of. uider⁹
uelle q̄ pietas sumar⁹ pro cultu
dei. sue pro uenatione rr̄. sacra
rum. dicat. n. sed q̄ pietas que ad
uenit miribꝰ. qui. n. pie queriꝰ
honoraꝛ sācta. et idem uider⁹ au⁹
cū ggo⁹. sensisse. q̄ sc̄d'm aug⁹. pie
tas hoīem iugo dei subiciat. rang⁹
aīaī mansuetū. sic timoꝛ signū
dya⁹ abiat. & sic pietas dm̄ coli &
honoꝛari facit. & adaptat⁹ dnū
timoꝛis. humiliatā sū pauperta
ips que laqueos dyaboli euadit.
Pietas nō mansuetudinē vñ di
cit aug⁹. In timoꝛe cor cōtritū et

humiliatum. sacrificat deo vnde
ascendit ad pietatē ut nō resistā
tur voluntati eius ubi dr non
quod ego nolo sz qtu in timore
dei beati paupres spū in pietate
uo beati mansueti z sedm vtatē
mia z ueniā sanctoz z comitatu
e se misericors n dm uenat i pau
pre in misericors uo deū i pau
pe despicat prou xviij qui caluīp
niat egentem exprobrat factō
suo. honorat aīa eum q miserētur
pauperis. honorant z angli in
pauperib; cum pauperes hono
rant pp angelos eis ad custodiam
deputatos z contempnunt ange
lum contemptu pauperū. of xviij vi
dete ne contempnatis unū ex his
pusillis. dico n. uobis q angeli eoz
in celis semper uident faciē pris
mei qui ē in celis. z notand qd a
liquib; videt pietas prout donū
ē differre a mia. in hoc q pietas
respicit spūalem necessitatem mia
uero respicit corporalem necessitatē.
occasionē uero sic distinguendi
sumunt. ex glō dicentis super ē i
thy. uij. pietas ad omīa utilis. ois
summa discipline xpiane z sistit
in pietate z mia. z manet n ibi
mia z pietas tanqm diuisa. aliq
bi. z videtur q pietas releuando
miseriam proximi procedat ex pn
cipius fidei. mia uero procedat ex
principius iuris naturalis. mia dat
pauperib; elemosinam. q frat
ris ē naturalis eiusdem spēi nob
cum. pietas uo dat ei elemosinā
quia filius dei ē. vl membrū eius
xpi. z qua xpō reputat sibi fi. q
fit pauperib; de mia z de uenati
one rerū sacrarū z creatoris z ea
turaz hītum ē in tractatu de iust
icia. ideo de dono pietatis breuit
hic pertransim. ¶. v. pars. De dono
scientie.

Sequit de dono scie
Notand q quod scia prout
donū ē sic uidetur describi posse
Scientia ē humanaz rez cogni
tio. salubrime fidei deseruiens
z sumit hec descriptio ex ubis
aug. xiiij li de trinī phi inqr
disputantes de sapia diffinierūt
eam. Sapientia ē rez humanaz
diuinaqz scia. ego quoq; uitra
rūq; cognitionē. i diuinaz z hu
manarum z sapiam z sciam
dici posse nō nego. uerum iuxta
distinctōm. aplī. i. cor. xij. Alij
datur sermo sapientie. Alij ser
mo scientie. Illa diffinitio diui
denda ē ut rez diuinaz cognitō
ppie sia nūcupetur. humanaz
uero cognitio scientie nom obti
neat. nec quicquid sciri ab ho
mine pt unireb; humanis ubi
plurimū super uacue uanitatē
z noxie curiositatis ē huic scie
tibuo. sed id tm quo fides saluber
rima q ad uam beatitudinem

Sapiena

ducat · gignit · nutrit · roborat ·
defend · pt̄ ⁊ sic de ſanis · ſcā
ē lum̄ hoīem diligens in actione
uł usu temporaliū · Aug⁹ ſuper
i · cor · xij · ſapīa ē in⁹ templacio
ne eternor · ſcientia ē in actio
ne temporaliū ¶ rem aug⁹ · diſ
tat ab et̄nor ⁊ templacione ac
tio qua bene utim̄ temporalib⁹
reb⁹ ⁊ illa ſapientie h̄ ſcīe de
putat ¶ rem aug⁹ inli · de trinitate
her ē in quib⁹ ſapīe ⁊ ſcīe recta
diſtinctio uł ad ſapīam pertine
at et̄narū cognitio intellīa
lis · ad ſcīam uero temporaliū
rerum cognitio rōnalis · Aliqui
b⁹ tam̄ uidet⁹ quod ſcientia ꝑ
uē ē donum dicatur cognitio
boni ⁊ mali · vñ ſc̄m eos ad do
num ſcientie pertinet agnoſ
cē · que ſint uīa bona ⁊ uera ma
la · ⁊ que ſint umbre ueror⁹ bo
nor⁹ ⁊ malor⁹ ¶ rem ad donū ſci
entie pertinet diſcerne inter
maiora bona ⁊ minora · ⁊ ma
iora mala ⁊ minora · aug⁹ · in
ſermone de amore · Apiscatur
mēbunt⁹ ſcīe grādum ut no
uint⁹ mala de quib⁹ fleuint⁹
ſ · mala culpe · ⁊ in quo malo
ſint hui⁹ peregrinationis ⁊ mor
talitatis · ⁊ cum felicitas ſecula
ris arridet ¶ ē aug⁹ in li · de doc
trina xp̄iana · loq̄ns de hac ſcientia
a dicat q⁹ facit hominē inflatus

lamentantem · nō exultans ſe lae
tantē · eccl̄s · i · qui addit ſcīam
addit ⁊ dolorem · ⁊ ſuper id̄ bi q̄
lugent · ol̄ · v · dicat glo · pſ̄ ſcīe
ſpūi illuſtrātur ut ſciant quib⁹
malis in uoluūt⁹ ⁊ notand⁹ quod
mala in quib⁹ ſum⁹ in hoc exilio q̄dā
ad donū ſcīe pertinent q̄dā ſunt
ex parte anime · quedam ex par
te corporis · quedam ex parte pxi
mor · quedam ex parte demonū
quedā ex parte rerū temporaliū
ſi ſubitan⁹ ex parte aīe ſum⁹ q̄n⁹
tum ad unum rōnalem in egypto
tenebrarū ubi multas plagis p
cutim⁹ · ſicut egyptus multas pla
gis pertuſa ē · q̄ntum uero ad
unum ꝛcipiſabilem ſum⁹ q̄ in ma
ri rubro ubi uarij fluctus ꝛci
piſcentiarum ſibi inuicem ſuc
dunt · ⁊ feror ⁊ falſedo ē carnal⁹
uoluptatis · uoluptas carnalis
ē uelud aqua ſal⁹ ſitim ꝑuocās
nō ſedans · Jo · iiij · qui bibit ex h⁹
aqua ſitiet iterum · q⁹ uō ad ū
uaſcabilem · ſum⁹ in deſerto ubi
ſerpentes ignīi ſunt ſ · mor⁹ ire ·
In deſerto ubi aque dulces nō in ue
niūtur ſitiunt ⁊ filij iſr̄l egyptum
reliquerunt ⁊ mare rubrum ⁊
deſertum triſierūt · An̄ q̄m ad ter
ram p̄miſſionis ꝑuenirent · ſic
tenebras ignorantie q⁹ relinq̄re
⁊ carnales uoluptates ꝛcipe
ne ⁊ feritatē deponē · An̄ q̄m ad

¶ Nō

tñ̄ illicatē oſcīe ꝓtingamuſ
ex parte ū corpis ī mlt̄i ma
lis ſumuſ. Corp⁹ n. uelut gra
uis ſarcina ē ipi ſpū. ſapie.
ix. Corp⁹ q. corrūpit aggrauat
aiām. Jt̄ ē uelut domꝰ rui
noſa ꝛ pſtillās. pu. xix. Tecta
rugis pſtillāta litigioſa mu
lier. Caro. ſ. lidē. xvij. Tecta p
ſtillāta ī die frigoris ꝛ litigi
oſa mulier ꝙparāt. Jt̄ ē ū ſuuſ
maluol⁹ ecc⁹. xxvj. Suo maluo
lo tota ꝛ ꝙpedes. ꝛ ē ut eq⁹ īdomi
t⁹ lac⁹. xxx. Eq⁹ indomit⁹ uadit du
r⁹. ꝛ ē ut fall⁹ amic⁹ ecc⁹. vi. Est a
mic⁹ ſecm tps ſuū ꝛ ñ ꝓmane
bit ī die tribōis. Jn eod. ē amic⁹
q̄ mutat ad īimicitiā. Jt̄ ē amic⁹
ſoc⁹ mēſe ꝛ ñ ꝓmanebit ī die ne
ceſſitatis. Jt̄ corp⁹ ē mal⁹ ꝙſiliar⁹.
ecc⁹. xxxvij. A ꝙſiliario malo fuga a
nimā tuā. ꝛ ē hoſtis domeſtic⁹. Sa
piēs. ſilla peſtis efficatior ad no
cēdū q̄. familiaris īimic⁹. Ex p
te ī ꝓrior ſum⁹ ī mlt̄i⁹ mal⁹. Jpi
n. ipſtiit nos ad montē. Sen. in
epliſ. Jn uicaū alt̄ alterꝫ trudi
mꝰ. Quā ā reuocari ad ſalūm poſ
ſt. q̄ſ neō retinz. ꝓhs ipſtit. Jnt̄
rogat⁹ q̄da phs q̄. eēt īimiciſſimꝰ
hoī. Respōd. Alt̄ hō. Pricoſiꝰ ē hōi ve
nire ī t̄ hoīes q̄ mt̄ lupos. Lup⁹ ſo
lo ore nocz. homo ū ñ ſolū ore. ſ
ꝫ multo ore q̄. lup⁹ nocz. Lup⁹ nocet
corpi. hō nocz aīe. Oſti hoīes ſt̄

uelut ſerpentes ignium ignē
infernalē vomētes. Jac. iij. Li
gua mā ignis ē vniuſitas īiq̄
tatis. ꝛ paulopt̄ dr. q. īflāmat
rotā natiuitatis mē īflāma
ta a gehēna. ſ. īflāmat uitam
nām īſtabilē a ſuggeſtione
dyabolica īflāmata. Cū alīq⁹
venit ī t̄ hoīes. pricoſū ē ei au
dire ꝛ audiri. Bꝰ. Dethē vl̄ dethē
tē audire. q. hoz dāpnabili. ñ
facile dixerim. Jt̄ pricoſū ē ei
uidē ꝛ uidi. Dcīt. n. q̄ vim faſ
cinādi hꝫent. bōa mlt̄oz q̄ ad
ualorē ſepe adumbrilāt. Jt̄ ipi
ad modū baſiliſci ſolo viſu mlt̄
os īfficiūt. illos. ſ. q̄ ſē cupidi
vane glē ꝛ vane laudis. De
mal⁹ ī q̄bz ſum⁹ reſpcū demo
nū. reḡire ī tctatu de pacta cap⁹.
De ſuſſēcia tēptatōnū. Jbi. n.
dcīm ē de deceptōib⁹ ꝛ īpugna
tōib⁹ demonū. Ex parte re
rū īſidoz ī mlt̄i⁹ mal⁹ ſum⁹. Laq⁹
n. ſē nob reſille. Vñ ne poſſim⁹
dicē q̄ laq⁹os cēdim⁹ ꝛ bibim⁹ ꝛ
ueſtim⁹. Cibo. n. ꝛ potu ꝛ ueſtibz
mlt̄i a dyabolo capiūt. Sapie
xiiij. Creatē dī ī odiū ḡē ſt̄. ꝛ ī
tēptatōnē aīe hominū ꝛ in
muſcipulam pedibz ſipientiū
Jt̄ ad donū ſcīe ꝓtin ꝛ ꝙgnoſ
cere īfirmitatē pcī originalē
cui īfirmitati attestat⁹ corrup
tō palati intrinſec⁹ q̄ facit ꝙ nulla

hōi sapiāt ⁊ bona desipiant
Sicut. n. mala dispositio corporis
palati indicat infirmitatē
corporalem. sic mala dispositō palati interioris. infirmitatē spiritualem. Infirmitas
originalis. uelut lepra ē ppt
qm̄ eicit aliqs extra castra electorū. quasi indignus eorū
consortio. Vnde qui decedūt
non baptizati non admittuntur in ignem purgatorij. ¶ Item ad donum sciencie pertinet. agnoscere varias infirmitates spirituales. similes infirmitatibz
corporalibus qui in hominibus inueniuntur. In
aliquibus febris spiritualis est. ut in illis qui ardore luxurie vexantur.
Que febris figurata est. Jo.
iiij. in febre filij reguli qui
infirmabatur capharnaū
villam scilicet pinguedinis
Aliqui paralisi laborant
spirituali. quorū sanatio figurata est. in curatione paralitici. Mathi. ix. Aliq̄ melancolya laborant. qui semp
lugubres sunt. habentes seculi tristiciam que mortē operatur. ij. cor. vij. Aliqui
sunt uelut frenetici. gaudentes quando esset flendum.

Aliqui spirituali ydropisi laborant in quibz sitis cupiditatis sedari non potest. Quorū
figuram tenet ydropicus.
quem dominus sanauit.
Luc. xvi. Aliqui adeo incuruati sunt ad bona temporalia quod cor suum ad celestia erigere non possunt. q̄rū
infirmitas figurata est in
infirmitate mulieris que erat inclinata. nec omnino
poterat sursum respicere.
quam dominus sanauit.
Luc. xiij. Aliqui ad modum
insanorū se reges aut principes esse credunt. et mirabiliter gaudent quia habēt
insignia dignitatis vel honoris. cum scdm veritatem
contemptibiles sint et īdigni etiam cibo quo uescūtur.
Aliqui ad modum maniacorum trepidant ubi trepidādum non esz. Job. xv. Sonitus horroris in auribus eius
⁊ cum sit pax. ille semp insidias suspicatur. ¶ Item ad
donum sciencie pertinet.
discernere inter uitam uerā
⁊ non ueram. Vera mors est
mors gehenne. ⁊ causa eius
scilz peccatum. Vera mors ē
quam homines non timēt.
separatio anime a deo. Vera

De dono.

uita est iunctio anime cū deo. uel p̄ gratiam vel per gloriam. ¶ Item ad donum scientie pertinet agnoscere brevitatem presentis uite. Jac. iij. Que ē vita hominis? Vapor est ad modicum parens. & deinceps extminabit. Job. vij. Heu mihi quia uenit uita mea. ¶ Itē ad scām pertinet agnoscere amaritudinē p̄sentis vite. Job xiij. Homo nat de muliere brevi vuens tpe repletus multis miseriis. Eccl. xxx. Melior ē mors q̄m uita amara. Jt̄ p̄cla huius uite. Job. vij. Milicia ē vita hominis sup terrā. Alia littera habet tēptatiō. Scē & attribuit abstinē a mal & libari a mat. Job xxviij. scdm aliā litterā. abstinere a mal scia ē p̄ xi. Jt̄ aū habuit scia. ¶ Jt̄ Ad donū scē p̄tinet. discretō maiorū bonorū & minorū. Discretō multis deest. Q̄ hmōi zelū dī nō scdm scām minima bona magno amore āplectūt maxīa negligūt. Donū scie ostendit spuale ꝙpassionē p̄fendā ee corporaliū & p̄uis occurrendū ee dāpnis et molestijs spualibz q̄ corpalibz & p̄us pascendas esse animas et uestiendas q̄m corpa & p̄ edificādū tēplū dī viuū. de lapidibz viuis. q̄ tēplū formosū de lapidibz p̄ciosis ñ viuis. & ampli studē dū ee decori tēpli spuat quā matiat. Dnima tñ bona nō ee negligenda. ad. xxiij. Hec oportuit facē & illa ñ omittere. ¶ Jt̄ ad donū scie p̄tinet agnoscere deceptiones q̄s bona p̄sencia facūt amatorib⁹ suis. Credūt n. ueram suauitatē esse in eis cū egrio eos impugnat. Vñ dns uocat eas spinas. ad. xiij. Jt̄ credūt ueram habūdāciā et sufficienciā ee ex eis. cū egrio pocia eos exmaniat. Luc. i. Divites dimisit inanes. Jt̄ credūt honorē & glām ex eis hīe. cum egrio eos in seruitutē vilē redigat. Vñ in ps vocant viri diuitias. ¶ De dilectiōne scie & fide prudēcia cōsilio & intellectu. regire in tractatu de prudēcia vbi agit de spēbz prudēcie. vij. pars de dono fortitudinis.

Post donū no fortitudinis scie tangendū ē de dono fortitudinis. Vñ aug⁹ postq̄ locut ē de scia q̄ facit homines lugentes. subdit. Inde assurgit ad fortitudinē. ut mūd⁹ eis crucifigat & ipi mundo. bal. vi. & tollerent fames sitis q̄ rīe. Postq̄ aliqs abiecat ingū dia. p timorem humiliantē. & māsuete portat ingū x̄i p pietatē. & agnoscēs mala hui⁹ exilij. luctū gaudio pelegit. ipe ē crucifix⁹ sine

mortui mundo & mundo mortui &c.

Jpe n bñi mundi ocupiscat. n ma-
la ptimescat. Justie viue vult
ea eluries & sitiens ad ea. fortis e.
De fortitudie dicit glo. gg. sr il-
lud Job. i. Faciebat quidda p do-
mos &c. fortitudo in die suo pas-
cat. dñi pacam q adusa tpidat
dat. Jt i ead glo. sr i Job. Vide e
ostium sine fortitudie. qz q ttha-
do iuenit. sn unitz ad actu n p-
ducit. Jt Job. i. Osges qz diluclo
offeliat &c. Dic glo. Offert p si
glos. du p vnaqq; virtute do p-
ces imolat. ne sapia eleuet. ne
ittles aberret. ne ostium du se mt-
plicat. ostidat. ne fortitudo per-
fiducia pcipiter. ne scia inflet.
ne pietas exte ttu vtat. ne nim
pl iusto tpidas despet. Dicit ali-
qui fortitudiem. du ut donu est
i hoc differre a fortitudie cardi-
nali uirtute. qd fortitudo virt
circa arduu nature simp. for-
titudo u domi e circa arduu
nate & adiute a gia. ut e reli-
gie oia. & filia. q propt suu dif-
ficltate vl arduitate.
n st i precepto. De fortitudie &c.
i tctatu de vtutib cardialibz.

Post viiis de dono ostij.
donu fortitudis dicedu &
de dono ostij. Vñ aug. ptq lo
cut e de fortitudie subdit. Ve
ritti sit delca mmutati fur-

tiq; sbrepuit dece ostiu n debz.
Sloqz. n. tñ p fortitudis gdu u q
cu astutissimo adusario gnu-
a ctatoe ostig. n aliq fiat maxie
p reptatoes ligue. Qz g ostiu n
dmittere & dmitt wb. luc. vi. Ir
do. v. bituido e. bi miscdes. avg. i
lib de fide. sirmissie tene & unsq
& scoz hoie. excepta ill q puuli lap
tizati st. sn pcto hic nemne vi-
ue posse. semp; oi hoi nccariu &
pcta sua vl i fine vite pfnt elem
sini diluere & remissione a deo
humili & uacat postulare. De dono
ostij dic gg sr. pm Job. Ostiu in
die suo pascit. du ione aimu ipl
phibes ee pcipite. Jt i ead glo. forti
tudo q pl p sn modamie iom pe
cep uit u pz i eo q vult q pt pte
difficltate n ipl. pu. xx. Ruina e
hoi deuotane scoz & p vota rectare
& no. q hi nom ostiu qnz large qnz
stricte sui. Pu large sumit ostiu e
examinata siu exogita no acui fac.
l n fac. Rone hi itlliga op rone s.
respoe ronabile ctificate eu q pe
tit ostiu. Stricte u sumptu di ostiu di
volutas ad q. n ostingim ipso pe eius
arduitate z i pate nra u ipleam illd
l n ipleam? B. Ad iz de mote di. lo
e virm lagie circa oia pcepta n at
tede q ds pcipiat z q uelit plite q
sit di voluta implace & pfca. De hi
ostio itlligit vbu avg. dicens. Stu
filio vti voluis mun hoi adipisci

de dono.

ñ malū aliq̄d ꝑpetꝛ̄b. Ostiliū ſ ſuꝑ-
illuiatō diuina ꝫ. Sen tepliꝫ. Bon?
uir ſñ dō nēo ē. ſlō ꝑ aliq̄s ſup̄ foꝛ-
tunā ñ ab illo adiuꝛ̄. exurgē. Ille
dat mīgnifica ostilia ⁊ cta. talia fu-
erī ostilia q̄ attulit ī mdū illū ſa-
ꝑa dī ꝑſ. ysa. ix. Vocabit nomē
ei? āmirabil ostiliari? Ista ſt̄ ostilia
paca? q̄ attulit rex pacifico? De ihz
ꝑū. xij. Q̄ ieūt paca? ostilia ſeq̄t eo?
gaudiū. vñ ostiliū paca? ē abrenūa-
atō diuitiaꝝ. Sē. Q̄etiſſime viue-
ret, ſi ỹ duo ỹba tollēt meū ⁊ tu-
ū. ỹ ostiliū hī. cō. xix. Si uis ꝑfectꝰ
ē vade ⁊ uende oīa q̄ hꝫ ⁊ ē. aliud
ostiliū paca? ꝫ de ornēta. De q̄ ostilio
ah. xix. discaplis dicētib? Si ita ē cā
hoīs cū vxore. ñ expedit nube. Dic
x. ſlō os capuit ỹbū istd? ⁊ q̄b? da-
tū ē. ⁊ ſbdit. Q̄ ꝑ capē capiat. Q̄ ītē
dit deliq? carni? ī hī paceꝫ ē carne.
ſ mlier litigiosa. ꝑū. xxv. ⁊ xxvij.
Aliud ostiliū ē ostiliū de pacā. Sine
pacā ñ hī? nīa pax. Pacā cedēdo ꝑ
fectorꝫ paceꝫ ſuat. sic dī vulgariꝫ
t ſlō q̄ ꝑcutit ⁊ q̄ repcutit bellū
facit. ſlō ꝑ eē bñi ỹ vñ ītuitā ab
alio ꝫ illatā pacē ꝑtat. Aliud o-
stiliū paca? ostiliū de hūilitate. hy-
militā ē virt? x ī q̄ pax fit. ꝓꝫ. Fi
at pax ī turtire tua. hūilitā cū
hys q̄ oderūt pacē erat pacifica. ſ. cū
ſuꝑb. Jpā nīli molesta ē nullū ꝙ
mur l' anguſtā. Jpā ē uelut gdā ī-
ame ⁊ uacuū ſpūale ỹ ſñ ordōe

ſuꝑbz ſe dilatat. Jpā timoꝛi alie-
no ñ obſiſtit. ⁊ ſicut corpa ꝙcaua
int? ꝙcuitatē ſuā corpa tumida
recipiūt. ſic hūilita? molestiam
a ſuꝑbo illatā int? ſinū ꝑfudita
tis ſue recipit. nō. q. ostiliū x. a
mlt? deſpicit. Luc. vij. Pharisei ⁊
legis ꝑti ostiliū dī ſpreuerūt in ſe-
mziplis. ⁊ ꝑs ſlō ſtruuerūt ostiliū
ei. ſt nō. q. ostiliū sic ⁊ ꝑdēcia. de fa-
cendꝫ. ⁊ ē ostiliū de hys q̄ ſt ad fi-
nē. Damas?. do fine ē q. ostiliabile
ē. De differēcia ū ostiliꝫ ⁊ ꝑdēcie ꝛ.
ī tūtatu de fide. cap̄. de gñdarōe
fidī. ⁊ ī tūtatu de ꝑdōna ỹ agit? de
ſpeb? ꝑdēcie. ſt nō. q. ostiliū. uij. at-
tēdit. ⁊ expedit? facile. certū. tutū.
⁊ ꝙua ſunt hys. ſ. dāpnosū. difficile
ictū ⁊ pciosū. Q̄ ostiliū dat alys
pariꝫ. expediens debet ꝓponere
dāpnoſo. facile difficili. ctū icer-
to. tutū pciosō. ſt nō. q. q̄dam
dicūt ꝓtinē ad donū ostily an
ſit opandū. ad ꝓuidēciā ñ ipſi
ſit opandū. ſt nō. q. ī q̄bzdā in
uenit? aliq̄d ſimile dono ostily
ꝑ experientiā mltam. ecc. xxxiij.
Vir in mlt? exp̄tus cogitabit
mlta. Item q̄ ñ ē exp̄tus pauca
recognoſcat. ⁊ illa experiencia ñ
ē uere donū ostily. Conſiliū. n.
lym ē celeſte excellēcia q̄m lum
ꝑdencie. cū ipm ꝑdencia recti
ficet. ꝑ donū. n. ostily declinat
ꝑdencia. ne eam penitreat. ecc.

xxxij. fili sine consilio nichil
facias. et post factum non pe-
nitebis. ¶ Item notandum quod
circa consilium quinque commen-
dabilia sunt. Primum est gratia
consilium requirendi que est
in eo qui non est preceps ad o-
perandum. Prov. xix. Qui festi-
nus est pedibus offendit. Secundum
est gratia consiliarium eligendi. Ter-
cium gracia dandi consilium. Quar-
tum gracia examinandi consi-
lium. Quintum gracia acqui-
escendi consilio. De primo leg.
thob. iiij. Consilium semper
a sapiente require. Prov. xi. Ubi
non est gubernator corruit po-
pulus. salus autem ubi mul-
ta consilia sunt. Eiusdem. xiij.
Astutus omnia agit cum con-
silio. qui autem fatuus est a-
periet stulticiam. Item. xv.
Dissipantur cogitationes ubi non
est consilium. ubi uero sunt
plures consiliarij confirmantur.
Eiusdem. xx. Cogitationes con-
silij roborantur. et guberna-
culis tractanda sunt bella. Co-
gitationes hic intelligas pro-
posita que concipiuntur que
consilijs perficiuntur. Tullius
in Rethorica. Pauca foris sunt
arma nisi sit consilium domi.
i. Mach. v. In die illo ceciderunt
sacerdotes in bello dum volunt
fortiter facere dum sine consi-
lio exeunt in prelium. Eiusd.
xxx. fili sine consilio nichil fa-
cias et cetera. Eiusdem. xxxvij.
Ante omnem actum. prece-
dat consilium stabile. Prov. iiij.
Palpebre oculorum precedant
gressus tuos. ¶ Ad eligendum
consiliarium monemur. Eccl.
vi. Multi pacifici sint tibi. con-
siliarius sit tibi unus de mille.
Pro consiliario ante omnia e-
ligendus est deus. Thobie. iiij.
Omnia consilia tua in ipso per-
maneant. Jacobi. i. Si quis sa-
piencia indiget. postulet a deo.
Eccl. xxix. In oratione confite-
bitur domino et ipse diriget
consilium eius. Eiusd. xxxvij.
In hijs omnibus deprecare altis-
simum. ut dirigat in ueritate
uiam tuam. Deinde recurren-
dum est pro consilio ad viros bo-
nos. Eccl. xxxvij. Cor boni con-
silij statue tecum. Et subditur.
Anima viri sancti annunciat
aliquando uera quam septem
circumspectores sedentes in ex-
celsis ad speculandum. Mt. xi.
Abscondisti hec a sapientibus
et prudentibus et reuelasti ea
paruulis. Ysa. xix. Sapientes
consiliarij pharaonis consilium

dederunt insipiens · Ecc. xxxvij.
A consiliario malo serua animam tuam. Proverbioꝝ. xij.
Consilia impiorum fraudulenta · & facienti consilium inimicum. super illum devolvetur. Eccl'astici. xxvi. Eiusdem. viij. Cum fatuus non habeat consilium · non enim poterit diligere · nisi ea que est placet Job xxi. Consilium impiorum longe sit a me. Genesis. xlix. In consilium eorum non veniet anima mea. & psalmista. Beatus qui non abiit in consilio impiorum. Eccl'astici. xxvi. Cum extraneo non facias consilium · nescis enim quid pariat. Non est enim habendum consilium cum homine de negocio quid cum tangit. vel de eo qui nimis odit vel nimis diligit. ne vel fallatur vel fallere velit. De hac materia multum habetur. Eccl'astici. xxvij. Noli inquit consiliari cum socero tuo. vel cum patre vxoris tue. ad litteram. de aliquo quod videtur contra vxorem. vel cum amicis carnalibus. De his qui sunt contra carnem. Jeremie ix. Unusquisque a proximo suo se custodiat et in omni fratre suo non habeat fi-

ducia. Ozee. vij. Noli credere amico et noli confidere in duce. Ab ea que dormit in sinu tuo custodi clausa oris tui. Ber. Amicos consulat quis non legit. quod inimici hominis domestici eius. Genesis. xxxi. Jacob ignorante labam socero suo. cum filijs & vxoribus & pecoribus recessit de mesopotamia in terram chanaan. Legitur. Jud. xix. quod leuita quidam cuidam hospiti suo in eo manenti tribus diebus in via. amisit vxorem suam a gabaonitis oppressam. vnde postea strages magna populi secuta est. Eccl'astici. xxvi. A zelatypo te absconde filium. Zelatypus intelligatur vel innuitur diabolus. Animus amatus quandoque odit. Non filium a nouerca. Roboam regnum propter magna prece amisit. filio iuuenum accedente. filio senum relicto. Eccl'astici. xxv. Quis ipsum uetanis sapia & gloss. litteris & filium. Terra dabit & Judi. filium suum dabit. & j. Esth. ij. Loce symo filium suum. quem filij & ipsum audire sepe. Pharaonis dimittat & ista gratis in hys quod hinc alios regem. Eccl'astici. xxv. Quia species filii camice iudicium & pbris ignoscere filium. Terra & examinandi filium mendacem. Sen. Pdenti oppido examinare filium & in acto facili cuilibet tare ad falsa plabilem mendacem & Judi. & accelerandi filio. Pro. xij. Via stulti recta in oculis eius. quia non sapiens audit filium. Ozee. xij. Quia agunt ora cum

filio. regũ sapĩa. dꝰ oyles acqui-
euit ꝙ filio iethro. licz minor es-
set. exo. xviij. ſlõ ſic ille adoleſcẽs
q̃ audito tãto dñi. ſi vis pfectꝰ eſſe
ꝛc. abijo tãtꝰ erat. n. hñs mltã poſ-
ſeſſionẽ. aĝ. xix. De donis pmiẽ-
tis ad uitã ꝙplatiuã.
Dicto de donis pmiẽtib ad
uitã actiuã dicẽdꝫ de do-
nis pmiẽtib ad vitã ꝙplatiuã in.
In hĝ. n. pte p tãgẽt de pmiẽcõ-
a uite ꝙplatiue ad actiuã. Do
ctiguet ꝙplo a meditatõe ſcri-
ptiuã ſcripti z cogitãe. z tãget
de ſpeb ꝙſidatiõis z ꝙplois. tuo age
d de dono itellectꝰ. iij. de dono ſapĩe.
Circa pmã notãdũ q. xij. ſt q̃dã
uita ꝙplatiua pmiẽtia videt
hie reſpectu actiue. pmã z q ꝙplatiua
melioꝛ itendit. dõ. ſ. cũ actiua in-
tẽdat. pximo. ꝙplatiua dicit aĝ adhe-
re dõ tonãs. Luc. x. vnũ ẽ neciũ.
Glõ. Bede. ſcdꝫ dõ iugit ihere. Jpſe.
vna peti a dño hãc requiã. Jſid. in
lib de diffiãijs. Jnt actiuã z ꝙpla-
tiuã hec diſtãcia ẽ. Actiua
uita ẽ q̃ i opib iuſtie z pximi utili-
tate vſat. ꝙplatiua aũ q̃ vacat
ab omi negocio i ſola dei dilectõe
defigit. vna i opere bone ĝſumatõ
nis. alia in ꝙplone imutabilis
ẽ veritatis. Jdem. i lib de ſũmo bo-
no. Actiua uita mũdanis rebus vñ v-
tat. ꝙplatiua ũ mõdo renũciat ſoli
dõ vniuẽ delectat. Jij. ꝫ q ꝙplatiua
clarꝫ videt. vñ. tñ. xxix. dicit de lya
q lippi erat oculis. tg. dꝰ ees q̃ quem
plãdo ocia appetit pl uidet ſi pau-
cioꝛes filios dõ gnat. Qui ũ ad laboꝛẽ
pdicti ſe dirigit. mltꝰ videt z ãplꝰ
partꝫ. Pulcꝛũ ẽ mũdicia ſeu pulch-
tudo. vñ tñ. xxix. dicit de rachele
q decoꝛa erat facie z uenusto aſpe-
ctu. Pulchꝛ. xij. dicit de ſapĩa. Vide ei ue
pulchꝛe. Cam. v. Lauabũt pedes meos.
dicat ſpõſa. Quã iĝnauo eo. Pulcꝛi-
tudo ẽ ſecũdꝫ. Secũdꝫ n. ẽ uita ꝙplati-
ua reſpectu actꝰ. pu. i. fruſtꝛa
cũ rete añ oculos pennatoꝝ. Glosa.
facile euadit laqꝰ q̃ cꝛis q oculos
habẽt ĩ oculis. pu. ij. Omis ſemite ei pa-
catice. Quinto z ſeſ. Quarta ẽ ꝙplatiua.
vñ luc. x. dicit de maria. q. ſedens ſe-
pedes dñi audiebat vbũ illi. Glõ.
Maria ſedet q ꝙplatiua uacat ꝓ pa-
cati tumultib. optata ĩ xpo mtis
q̃ete fruit. Martha ſtat. qi actiua
laboꝛioſa deſudat ĩ ecclia. De mar-
tha ibid dicit. Martha martha ſolli-
cita es ẽ z. z dõ Luc. xi. dicit. q. maria
domi ſedebat. Decꝛa ĩa. ſ. pulchꝛitu-
do. ſecũdꝫ. ſeſ. tãgit ysa. xxvi. Se-
debit pplꝰ mꝰ i pulchꝛitudie pacis
z i tabnaculis fiducie z i requie opulẽ-
ta. De ſecũdate tãgit. Deut. xxxiij.
Amantiſſimꝰ dñi habitabit confidẽ-
ter. amantiſſimꝰ dñi ẽ vir ꝙplatiuus
Vij. ẽ iocũditas. Jocũdior ẽ ꝙplati-
ua q̃ actiua. vñ ſi illud Luc. x. Maria
ſedẽs ſecus pedes dñi z c. dicit glõ. Inten-

de donis.

ta erat maria q̄m̄ pascēt ad dn̄o. Inte-
ta erat martha q̄m̄ pascēt dn̄m. H
uulnū parat dn̄o. Iuuuio dn̄i il-
la ia occidat. bb i moꝛ. Hēplata
uita mito maioꝛ ē q̄ acta. q̄ h in
usu p̄sn̄t opis laboꝛat. illa ū sapo
re intimo uētām ia reqē degustat.
.vij. ē. Hēplatiue p̄manēta. de qua
luc. x. Maria optām p̄tē elegit q̄ n̄
auferēt ab ea. Glo. Hēplatiua hic iap
i celesti p̄tia p̄ficit. q̄ amoꝛ ignis
q̄ hic arde inchoat. cū
ip̄m q̄ amat uidet. i amoꝛe ap̄li
ignescit. et subdit. Actiua cū coꝛpe
deficit. q̄ i etna uita panē n̄ poꝛ
rigit esurienti. q̄ nemo ibi esiet.
si cetā opa pietatis aget. q̄ n̄ eruit
nocia. .viij. et deuotō vn̄ maria xm
uixit. ā. xxvi. et luc. vij. et m. xvij.
et Jo. xij. Nonū ē di familiaritas.
Contēplo dō familiaꝛes ē vn̄ figā-
t̄ p̄ Jobem euāgelistā. sic tang glo.
sup illd Jo. ult. Hūs petꝛ uidit di-
cplm q̄ diligebat ihc. et secut glo.
hāc plene xp̄c diligit et seruat i et-
nū. Loqt de hēplata. Decimū ē pti-
ositas. Hēplatiua p̄ciosioꝛ uidet
ē q̄m actā eo g sit ma-ioꝛ. Isid. de
sūmo bono. Actiua hmūis miseꝛ
ē hēplatā ū paucoꝛ. Hoc figāt ē
gen. vi. vbi dr de archa. i cubito h-
sūmab sūmitatē el infiis tu
ent ualde lata. vn̄ ibid dr. Trece-
toꝛ cubitoꝛ latitudo. Qz expōit
ggs dicns. Videm̄ multos i ecclesia
supbire et lasciuire. et treis reb̄ ihi
are. masti. uxari et pximū ledere
Sz q̄ ecca tolat eos ut ostat q̄ i
archa latitudie bestie fuisse dicūt.
Videm̄ alios aliena n̄ rapere. illata
t̄ūrā eq̄nimit̄ portare. reb̄ p̄p
ri spōtāeos. huiusmodi. viue. sz q̄ iam
pauca sc̄ angustat archa. Alios vi-
dem̄ et possessa relīqre. nullū t̄
reis reb̄ studiū dare. ītimoꝛ dili
gē. carnē domare. os moꝛ rone p̄
mē. p celeste desiderū hēplon pēna
sibeuari. sz q̄ ualde rari sc̄. ia arcā
iuxta cubitū duat. v hoīes et vo
latilia otinēt .xl. et q̄ vita hēpla
tiua vite celesti filioꝛ. vn̄ eade o
pa ad hēplatām vident p̄tinē. q̄ as-
signat bs aug. de vite. vltō libꝛo
de ciui dei dicēs. Ibi vacabim̄ et vi-
debim̄. videbim̄ et amabim̄. ama
bim̄ et laudabim̄. Jn ps. Vacate et
videte q̄m ego sū ds q .xl. et q vita
hēplatā finis videt ee actiue. finis
ū melioꝛ ē hui⁹ q̄ p̄tinet ad finē. Pac
tiua tūsit ad hēplatām. Isid i lib de
sūmo bono. Q̄ p̄ i hāc vitā p̄fic. bn̄ ad
hēplonē ascendit. bb. Q̄ ad arcē hē-
plon ascēdē desiderat. p̄ necē et ut i
cāpo actōis se exerceat. bn̄. xxix. Ly
a p̄ inducta ē ad iacob. hic iacob
ali sparet. et cū ipe q̄ret. respōsit
ē et. Slo et i loco nō q̄ueuidis. vt
minoꝛes an̄ tdam̄ ad nuptias.

Distīguenda ē hremplatio a simplici consideratione.

Consequit distīgueda ē ḡte
plato a sīplicī ḡsidatōe seu
meditatōe ꝛ cogitatōe. ꝛ tāḡēdū ē
de spēb⁹ ḡsidatois ꝛ cōtēplonis. Sꝛ.
g. qđ bs b. ij. lib⁹ de ḡsidatōe distin
guit int̄ ḡtēplonē ꝛ ḡsidatōnem
ñ io ꝓ omīa qđ cōtēplonē intēl
ligi uolo. qđ ḡtēplō ad ueritī cer
titudiē. ḡsidatō ad acq̄sitōnē
magis se habeat. Juxta quem
sensū potest ḡtemplo diffinirī.
uer⁹ certꝰ; intuit⁹ animi de q̄
cūq; re. siue apphensio ueri nō
dubia. Considatō aūt intenta ad
inuestigādū cogitatō. ꝙ intentō
animi inuestigātis ueritī. qm̄ꝙ
soleat īdifferēt ꝓ uiuacē usū pa
ri. Deus diuidit ea q̄ ḡsidāda sūt
hys ꝛbis. Quor t ḡsidāndi reor.
re. q̄ tb te. q̄ circa te. q̄ sup te sunt.
Jq̄nto li. de ḡsid. d ḡsidatōnem ꝓe
gnari. cū ab hijs q̄ sup sūt ad ifi
ora deflectit. Velut inq̄t hō solle
t aduertas. uir sagacissime ev
geni. q̄ tociens ꝓegrinat ḡsidatō
tua. q̄ciens ab illis rebꝫ ad ista de
flectit infida ꝛ uisibilia. siue ī
tuenda ad noticiā. siue appeten
da ad usū. siue ꝓ officio dispo
nenda vel actiuanda. Sī tū ista
ꝛbat ī hijs ut ꝓ illa requirat ñ ꝓ
cul exulat. Sc ḡsidare repūare est.
Sblimior iste pīncipū ac dignior
vs rex. cū uix sapiam pauli īui
sibilia dī ꝓ ea q̄ fra sūt rellīa ḡspici
unt. Sane hec scala ciues ñ egent.
sz exules. Qđ op⁹ scalis teneri iam
soluī cū ꝛbe celi. Illa ē ꝓsto. hys ꝓ
q. poci ista īuocat. Yrdꝛ ubū ī ī
bo fra ꝓ ubū. Nec op⁹ hīt ex hys q̄
fra sī. scōrus notīcia mīdicare. Nec
enī ut ipa nouit ad ipa descēdit
q̄ ibi illa uidet. vbi longe melī⁹
q̄ ī se ipis. Deū ī eod lib⁹ distīguit
duas spēs ḡsidatois hys ub. Jag
ri ille q̄ usū sensuū uelut q̄sdam
ciuū opꝰ expēdē satagit dispēsā
do. ī suā ꝛ mīror salutē. Nec ille mi
nor q̄ huc s ḡdū ad illa īuisibilia
philosophando ḡstituit. hoc dulce.
illd utile. hoc felix. illd forte esse
ḡstat. Ar oīū maxim⁹ q̄ spēto ipo
usu rez ꝛ sensuū. quīcū q̄dē huma
ne fragilitati fras ē. ñ ascēsoris ḡ
dib⁹ fz īopinatis excessib⁹ auolare
mēdū ḡtēplando ad illa sblimia
ḡsueuit. Ad hō ultimū gen⁹ illos ꝓ
mīle reor excess⁹ pauli. Excess⁹ nō
ascens⁹. Jam raptū poci⁹ fuisse q̄
ascedisse ipe se phibz. ꝛ sbdit bz b.
Vis ī hac ḡsidatois spēs ꝓpīs distī
gui nōibz. ꝑma spēs ḡsidatois

Jcam⁹ si placz primā ꝑ bñ.
dispēsatiuā. Jam estimati
uā. ꝛtiuā speculatiuā. Dispēsatiua est
ḡsidatō sensib⁹ sīsibilibꝫ; reb⁹ ordi
nate ꝛ socialit⁹ utes ad ꝓmēdū dm
Estimatiua ē ḡsidatō prudēt⁹ ac di
ligēt⁹ q̄q; seruatas ꝛ pōdīm⁹ ad īuesti
gādū dm. Speculatiua ē. ḡsidatō se ī

ſ. spēs ḡsidatois ꝑbs.

De donis.

se colligns. ⁊ ꝗñ dñi ad nuat
reb⁹ humanis exim⁹ ad ꝛeplandū
dm. Q̄ ꝑma optat. sc̄da adorat. do q̄
m̄ gustū ꝓuocāt ⁊ cet̄e. ⁊ si tard⁹ ñ
g. ꝑma laborios⁹? sc̄da q̄ ꝓcul ꝓuenit.
Dixisti mḡr satis. q̄ via ascēdat. etiā
q̄ ascēdēdū ē dic̄e habe. Fallere⁹ si
ro speras. Ineffabile ē. Tu me exist
mas loq̄ qđ oculus ñ uidit ñ auris
audiuit. ⁊c̄. Iob mḡr reuelauit
dñs ꝑ spm̄ suū. j. cor. ij. Ergo q̄ sup̄
sc̄ñ ūbo docent ꝫ spū sc̄o reuelant.
Uerū q̄ſmo ñ explicat. q̄ dāto q̄
rat. oro exꝑtet. m̄cat uita. ꝑitas
assēqt. Same cor ām̄onit⁹ q̄ sup̄
sc̄. si te exilium⁹ mitti a me. sus
pice solem. lunā ⁊ stellas ⁊c̄. Ista
q̄dē oīa ⁊ si sup̄ loco ꝑciosio. inf̄
sūt ⁊ dignitate natē. Sunt enī
corpa cui ꝓꝛiō spē ē. angli sc̄i et
dñs sup̄ te sc̄. dñs natā. āgeli gr̄ā.

Quot spēs ꝛeplonis. ⁊ b̄n d.

Item ī eodem distinguit. uī. spēs
ꝛeplonis respū dī hys ūbis. pri
ma ⁊ maxīa ꝛeplo ē admiratō.
Hꝛcipit cor ꝑgatiū. ut a vicijs libe
riū. aup exoneratū ꝑcis. facile ad
supna leuet. Intēdū q̄ ꝑ aliq̄s mo
rulas stupore ⁊ extasi suspēsū te
neat āmiratē. Sc̄da aū nc̄ia ē
huic. Ista enī intuens iudiciū
dī. q̄ sane prudo aspū dū uehe
mēt̄ mouet intuentē. fugat vi
cia. fundat uirtutes. īcipat ad
sapiām. humilitatē seruat. Ut

tutū siquidē bonū q̄dam ac stabi
le fundamētū humilitas. Sempe
si nutet illa aggregatio virtu
tum. non nisi ruina est. Terra
contemplatio occupatur. vel
portus ociatur circa memori
am beneficioꝝ ⁊ ne dimittat
ingratū. sollicitat memorantē
ad amorē bñficoꝝ. Quarta. q̄
retro se obliuiscens in sola re
quiescat expectatione promis
sorum. que cum sit meditatio
eternitas. siquidem que pro
mittuntur eterna sunt. lon
ganimitatem alit et perse
uerancie dat ingorem. Dein
de adaptat beatus bernar. d⁹
quattuor dictas species ꝛem
plationis quattuor que tang
apostolus ad ephesios quarto.
Ut possitis comprehendere
cum omnibus sanctis que
sit longitudo. latitudo. sub
limitas et profundum. Lō
gitudinem inquit apprehē
dit meditatio promissoꝝ.
latitudinem. recordatio bene
ficioꝝ. sublimitatem con
templatio maiestatis. profū
dum. inspectio iudiciorum.
Item in eodem libro dicit.
Deus est latitudo. longitu
do. sublimitas et profundū
Sublimitas propter maies
tatem. profunditas propt

sapiam. Disputatio ista ñ oppñdit
ꝫ scia. Sem fac affectio. tpñ gemina.
tim dñi sc̃i. et am sc̃i. Hys pfectꝫ affca
ta uelut duob⁹ bꝰchis oppñdꝫ am
plectit. sing. tenꝫ et aut tenui eū ñ
dum tã. tum q̃d sblimi ꝫ pfundo. a
m̃ latio. logoq; respondet. Q̃ tã timi
dꝰ q̃. pal cui ñ pot resistꝫ. q̃. sap cui
ñ pot absordꝫ. Potat min timi al
tuꝰ care. sic ã pfectꝫ opꝰ. unica il
lu. cui ocls dei ota uidis. ñ man oi
a potꝫ. Jt. Q̃ tã amabile q̃. am rpe
q̃ amaꝫ et q̃ amart. Amabiliorẽ
tñ iucda et nta fac. q̃ dñi ñ exa
dit fortꝫ. mitit spiritñ. Stupeda
plane sblimitꝫ maiestatꝫ. pruẽ
da abyssꝰ iudicioꝝ. feruore exigꝫ
caritꝫ. et nitꝫ pseudantia sanedr.

Richardꝰ de s. victore. et liber de contemplatione.

Richardꝰ de s. victore et lib⁹ de
contemplatione distinguit inter contemplationẽ medi
tationẽ et cogitationẽ hys vb. Sa. ꝫ q. candẽ
mentã ali⁹ p cogitationẽ intuem. ali⁹ p me
ditationẽ rimam. ali⁹ p contemplationẽ mi
ram. Cogitatꝰ p deuia pede sine respec
tu puritatis. passim huc illuc; ua
gat. Meditatio p ardua uie sepe et
aspa ad diuꝫ finẽ cũ magna ai in
dꝫa mutꝫ. Contemplo ut libꝰ volatu
q̃cũq; ea impetꝰ ferꝫ. mira agilitate
circuitꝫ. Cogitatꝰ serp. meditatio
incedit. et ut mitis erit. contemplatio q;
ota circulat. Cogitatio ẽ sine labo
re et fructu. et meditatio ẽ labor cũ
fructu. Contemplo pmanet sine
labore cũ fructu. In cogitatione
euagatio. in meditatione inuestigatio.
in contemplatione admiratio. Quidsit co.

Quide tria predicta sic contemplatio.
describit. Contemplatio, inquit, est
perspicacia et sapiens spectacla cum admi-
ratione suspensa. Vel contemplo est perspi-
cax et libera animi actus in res perspicendas ve-
hementius diffusus. Meditatio uero est studiosa
animi intentio circa aliquid ad inuestigandum
diligenter insistens. Vel sic. Meditatio est
quidam animi obtutus in aliquam inquisitio-
ne uehementer occupatus. Cogitatio au-
tem impudens animi respectus ad eua-
gationem pronus. Distinguit etiam
inter contemplationem et speculationem hys
uerbis. Quemadmodum contemplatio et speculatio pri-
mum esse potest. aperitur in specula
tione dicimus quia per speculum animus
contemplatione aliquam ueritatem sine ali
quo inuolucro umbrarumque uelamine
in sua puritate videmus. Et sic
contemplatio ualde stricte ac
aperte sumitur. Sciendum uero quod com
mune est tam contemplationi quam me
ditationi circa uarias occupari.
et in sapientie uel scientie stu
diis uersari. Sed in hoc solent
differre a cogitatione quia
se consueuit ad nepta et
frinola relaxare. Fit tamen
sepe. ut in cogitationum no
strarum euagatione aliquid animum
incurrat quod fere

Richardꝰ de s. victore et libꝰ de contemplatione.

uehemenr ambiat fortr̃q; in
sistat. ꝙdum mens hui⁹ inquisi
tionu studium impendit. iam co
gitatio in meditacõm transit.
ꝺē uitatem diu quesitam tan
demq; inuentam mens solet ē
audacitate suscipe. mirari cum
exultacione. eius q; admiracio
ni ducit inhere. t hoc ē meditati
onē in ꝺemplacõm transire. ꝺ
templationis formam ī celi uo
lantib; uidemus. Videas alia nũc
se ad alacra attollere. nũc se adꝺ
flora demigre. t eosdē ascensionis
descensionisq; siue modo repetere.
Videas alia nunc dextrorsum.
siue sinistrorsum diuertere. t nũc
in illam partem declinando. in
anteriora parum uel pene nichi
se promoue. easdem discursuũ
suoꝝ uicissitudines. multa tibi
cia multiplicat reuisere. Videas ali
a cum magna festinãtia se in
anteriora extendẽ. si mox sub eaꝺ
celitate in posteriora redire. t sepe
ad ipm agere eosdemq; excursus
atq; recursus diuina frequenta
cione ꝺinuisare atq; protrahere.
Iuꝺē licet alias quoꝺ. se in gyrum
flectunt. t quam subito uel quã
sepe eosdem uel simules siue auꝺ
paulo laciores. paulo ꝺtractio
res arcuũ reperiunt. t semper ī
id ipm redeunt. Iuꝺē licet alias
quoꝺ alias se reuibans se ī uno e
odemq; loco diucius suspendunt
t mobili se agitacione qi ī mo
bili figunt. t ab eoꝺem siue lo
co diu multumq; hencia pen
tus non recedunt. ac si operis t
instancie siue execucione prorsus
uideant exclamare. t dre bonũ
ē nos hic ee. Iuxta hoc sane p
positarum similitudinum exem
plar ꝺemplacionis uolar
mi⁹ formiꝺe uariatur. psꝺ
narii negocioꝝq; uarietate uari
o modo formar. Item de in feriꝺ
ribꝫ ad summa ascendit siue de
superioribꝫ ad pma descendit. t
nũc de parte ad totum. t nunc
de toto ad partem ꝺsideracionis
siue agilitate discurrit ad id q;
scire oꝝ. Sume autẽ amatou. sic
Amnon. arguitur trahit. modo
Auꝺit in hanc modo in oppositam
pte duci. t ꝺrariorꝫ noticiam
exꝺrioꝝ sciencia elicit. t pro ua
rio oppositoꝝ in rõnis siue exe
cucionem ꝺsueuit uariare. Ali
qñ in anteriora curritꝫ t subito
in posteriora redit. dum in exaꝺ
fectib; modo ex causis ex q̃ubus
cumq; ꝺcedentib; uel ꝺsequentib; e
lib; rei modũ uel qualitatem
deprehendit. quꝫ uero qi in gyrũ
speculacio nra ducit. uniciu
q; rei que sunt cum multis ꝺ
munia ꝺsideantur. diu ad una q;
liber rem determinãdã. siue asi

mulib; ſiunc aſimilit ſe hēnt
b; ſiue ꝯmunit accidentib; ra
cio tñitur ⁊ aſſignatur. tñc aū
in uno eodemq; low ꝯſideratio
nis nīe de furto qī in mobilis ſiſ
tituit. quando in qualiſcumq; rei
ce ul' ꝑcrare perſpiciendā atq;
miranda ꝯemplationis intenc
cio libent' immorat. Modꝰ ꝯem
plationis qui q̄dam mī fieri ſo
let Ante ⁊ retro inſinuat. eze
ri ibant animalia ⁊ reuertebant
in ſimilitudinē fulguris chor
cantis. De illo qui quaſi ſurſum
ē dc̄ in ꝑs. Aſcendūt uſq; ad ce
los ⁊ deſcendunt uſq; ad abyſſos.
De illo qui ē uelud ingyrum di
cat ꝑpha. Circuiui tenuiui oculos t.
⁊ unde. ylia. xl. Deinde diſtinguit
ſpecies ꝯemplationis hys ue
bis ſex ſunt ꝯemplationū gnā
ꝑmū ē imymaginatione ⁊ ſcd'm
ſolam ymaginatōm. ſcd'm ē imy
maginatione ſcd'm rom. Terti
um ē in ratione ſcd'm ymagiā
tōm. Quartum ē in rōne ⁊ ſe
cundū rom. Quīntū ē ſuꝑ rom
⁊ nō ꝑter rom. Sextum ē ſuꝑ
rom ⁊ uidetur ee ꝑter rōem.
Duo itaq; ſunt imymagina
one. duo in rōne. duo intellige
cia. In ymaginatione cū obſtu
pescentes attendim' cōtra ſta
que ſenſu corpreo haurim' q̄
ſint multa. quam magna q̄

ſ. ſē ꝯēplationū genera.

duſa. qm' pulchra ul' iocunda ⁊
inhys oīb; creat' is illius ſup
ce̅ne ꝓtencia. ſapīam. mu
nificentiam mirando ueniam'.
Hinc ꝯemplatio nīa imymagi
natōm iſtruit. ſcd'm ſolam yma
ginatōm formac. qn̄ nichil aug
mentando q̄rimus ſed like mēs
nīa huc illucq; diſcurrit quoc
am itaq; in hoc ſpeculoz gnē ad
miratio rapit. Scd'm genus ē
qn̄ ades que imymaginatione i
ſam' ⁊ q̄ad ꝑmum ꝯemplatōis
genus ꝑtinē iam dixim' rōm
iam q̄rim' ⁊ inuentum. immo i
uentam ⁊ notam in ꝯſideratōm
cum admiratione addam' in
illo res ipas. inſto eas rocēm.
ordinem. diſpoicōm ⁊ unitatem
rimamur. ſpeculam' muram'.
Tertiū genus ē qn̄ per rerū u
ſibiliū ſimili
tudinem intrez inuiſibiliū ſpe
culatōnem ſubleuamur. Quar
tum ē qn̄ ſemoto oīs yma
ginatōis officio illis ſolis a
nim' intendit que ymagiā
tio nō nouit. ſcd que mens ex
rōcinatione colligit. ul' per ra
onem ꝓphendit. ut quando in
uiſibilia nīa que per experi
tiam noiam' ⁊ exintelligenci
a capim' in ꝯſideratōm adduca
m' ⁊ exeoz ꝯſideratione in celeſ

tium Animoꝝ ⁊ ſr̄m mūdanoꝝ ī
dlectuū ⁊ remplacom assurgim⁹
Quantum ē qñ ex diuina reuelacõe cā ⁊ gnoscam⁹ que nulla hu
mana rõne plene ⁊ pfecte ꝓhendē. que
nulla nr̄a racocinacõe integ⁹
inuestigare sufficiam⁹. talia sunt
illa que de dīnitatis natā ⁊ illa
simplicia eēncia credim⁹ ⁊ scripturaꝝ dīnaꝝ auctoritate probam⁹.
Sup rõm ii tam p̄ter racõm cen
senda ē quando ei quod per intel
ligentie actem cnit⁹. humana rõ
ꝛtraire nõ p̄t. qm̄ pcius facile ac
quiescit ⁊ sua attestacõne alliud.
ꝛtrum ē qñ aīm⁹ illa ex dīni lu
minis irradiacõne ⁊gnoscat aut
ꝛfidat quib⁹ omis humana racõ re
clamat. talia sunt pene omia q̄
de pſonarum trinitate ēde iudem⁹.
duo ex his in ymaginacone ⁊ sis
tunt q⁹ solis sensibilib⁹ intendūt.
duo in rõne ⁊sistunt. q⁹ solis īsis
tunt intelligibilib⁹. duo intelli
gencia sub sistunt. q⁹ solis intelli
gibilib⁹ intendunt. Sensibilia
dico sensu. corpe p̄cepibilia. Intel
ligibilia dico in-uisibilia. rõne
tam ⁊ꝓhensibilia. Intelligibilia
dico in-uisibilia ⁊ humane rõni
inꝓhensibilia. ꝓpium p̄me ⁊tē
placioni ⁊ simplicit⁹ ⁊ sñ ulla rõ
cinacõne uisibiliū ad-miracõi
in-herere. ꝓpium sede uisibiliuꝫ
rerum rõni rõnando insistē. ꝓpiū

ē ēcr per uisibilia ad inuisibi
lia rõcinando ascendē. ꝓpium ē
quarte ex in-uisibilib⁹ in-uisibi
lia rõcinando colligere ⁊ prter
pter⁹ intelligenciam ad ignoꝝ
rum noticiam pfice. ꝓpium ē qn
te intelligibiliuꝫ intelligentia
rõm ad-mirē. ꝓpium ē sexte intel
lectibiliuꝫ intelligencia. huā
nam rõcinacõm transcendere.
his sex ꝛtemplacionū alis ad
rem⁹ suspendim⁹ ⁊ ad celestia
lem⁹. cit⁹ p̄fectū, te ēe non
dubites si ad-huc, illaꝫ cares. Me
cū ⁊ tū mei similib⁹ bñ
agis. ſiunum ex his tb⁹ alaꝫ
paribꝫ datur. quis dabit m̄ pē
nas, sic colūbe ⁊ uolabo ⁊ requiet
cam. terrenū ⁊ mūdū celeste
aīal es qm̄ duꝫ tantū duabꝫ a
lis ⁊centus fuis. habes tamē
unde corp⁹ tuū, uelare uñ u la
re ꝓpsis. Corpus mūdanorum
uelare ⁊ cupiscentiam ex mū
dane mutabilitatis ⁊sideracõ
ne temperare, immo inobliui
onem adducere. volare ē ab a
more mūdi se elongare. fruere
in his alis quātum p̄ꝰ ꝓp̄
hendere. saltem nouissima ma
ris si sumpsero in quo pēnas
meas diluculo ⁊ hīcauero in ex
tremis maris. extrema ma
ris, fē mundi ⁊iminus ⁊ uniuscuiꝫ
uite ꝓpe defectus, extima maris

cenie ē imundi finem mūdane
q̄ uite exitum cum desiderio ex
spectare extrema maris app̄
hendebat qui dicē portar cupio
dissolui ⁊ cū xp̄o pa
rum t ē debet has duas alas ac
cepisse sed ut proles te celeste a
nimal ēe. studē ⁊ sarage saltem
duo paria habere. celestia g̃ia
a erant q̄ indut ſze. ⁊ uij p̄
ne uni ⁊ quatuor facies uni
cze ⁊ duabz corp̄ suū uelabāt
sicam cetis duabz uolabant sē
corpora celestia ⁊ sunt corporat
restria. si rorū q̄ suū lucidū
fuit nō habens, aliqm̄ partem
tenebrarum. uale tamen ꝺ e
rit ab humane arrogancie o
culis abscondē ⁊ sub humane
mutabilitatis incto p̄ce estima
tionis claritatē temperare. cc
ut sedat cū hō finē suū ⁊c. In
p̄mo alaz pari ut det homo cor
pus suum. Insedo uolet ad ce
lum. saragar studio ⁊ desideri
o in celestibz ēe. ut possit cū aplo
dicere. sua conuersatio in celis. phi
x. Verumptamē si usq; ad tertium
celum penetrare paras sunq̄
id in duobz alarum paribz pos
se p̄sumas. oportet n. sex ꝺtem
placōnū alas assignatas hre
qui cupit ad tertij celi secreta di
uinitatis q̄ arcana uolare. has
sex alas ꝺtemplacōnū soli per

fm̄ hac ura uix hre possunt
has in futura ura eccl̃ tam i ho
minibz qm̄ in angelis hicuri sc̄.
ut de utraq; nā uerac dicī p̄
sic. qua sex ale uni ⁊ sex ale alt
ysa vi. p̄mū genus ꝺtemplatio
nis debet ēe in p̄ceptū. In hoc ge
ne ꝺtemplacionis homo deum i
omnibz operibz eius. mirabilē. lau
dabilem. amabilem reperit. dnē
dūs nr̄ qm̄ ad mirabile ē nom̄
nū in uniuersa terra. ecce mirabi
lem a solis ortu usq; ad occasum
laudabile ngm̄ dn̄i. ecce lauda
bile. Justus, da in omnibz uijs suis ⁊
sc̄s in omnibz operibz suis. ecce a
mabilem. hec speculacio triplex
ē. p̄ma in rebz. secda in operibus
Tertia in moribz. p̄ma ⁊ tres hr̄
species. quarum p̄ma ē in mā
a. secda in forma. Tcia in natura.
mam ⁊ formam usu corpo
ris facile deprehendim̄. sicam lapidē a ligno.
tangulum sine errore discernim̄ a
quadrangulo. natura ꝺsiderat in
rem qualitate intrinseca ut for
ma ꝺsistit in qualitate extrinseca.
qualitas nr̄ interior ex magna p̄
te pertinet corporeo sensu. sicut
sapores gustu. odores olfactu
Operacio duplex ē. Alia enim ē ne
Alia industrie. operacōm ne fa
le deprehendē possum̄ ut in finitis
bz arboribz animalibz ingenitibus
qui crescunt. maturescunt. In ar

lerib; simulq; quod fronde flo-
rent. fructificant in animalib;
quo modo capiunt et pariunt,
q' alia nascunt et alia moriunt.
Disciplina uero morū partim ex
institutione diuina. partim p
cepit ex institutione humana.
Ad diuina instituta pertinent
obsequia diuina. et quelib; ecc̄e
sastica. Ad instituta humana
pertinent humane leges. huma
na institutio ē p̄p̄ uitam inferio
rem. Diuina p̄p̄ uitam superio
rem. In hoc genere contemplationis
ppha ostendit se extitisse dicens.
meditabar in omnib; operib;
tuis. Item delectabar in me dñe in
factura tua et in q̄ magnifi
cata sunt opera tua domine oī
a in sapia fecisti. Hoc genus
contemplationis tr̄e in vij. gr̄ibus
distingue possum. Primus consistit
in illa admiratione rei que sur
git ex consideratione materie. Sed
in illa admiratione rei que sur
git ex consideratione forme. Ter
cius in illa rei admiratione q̄
gignit consideratio nature. Quar
tus in illa āmiratōe
que ē ex opm nature. Quin
tus in illa āmiratōe. que ē ex
opm industrie. Sextus in admi
randis et considerandis institutionib;
bz. Septim⁹ in admirandis et
considerandis institutionib; dī

nis. Sed gn̄e contemplationis
pene tota mundana phia ma
teriam ministrat. latentes rei
uisibiliū causas sue sagacita
tis inuestigatione inuenies
et in palam producens et possi
distinguu. vij. grad⁹. in sexto ge
ne contemplationis similes. vij.
gradib; distinctis. In primo gne
cum ex eadem uis et h̄ contempla
tio et prima. s. ex sensibilia. terti
um genus contemplationis in q̄
q; gradus distinguit secm v.
modos considerationū ex quib; in
uisibiliū inuestigatione si
militudo sumit. ex eo uñ ipm ē
l' q' ipm ē. Secund⁹ et tercius si
militudinem trahit ex eo quod in
ipo ē. quart⁹ et q̄nt⁹ ex eo q' per
ipm ē. Primus trahit ex ma
nie petare uel ebriatura illius
columpne marmoree q̄ fun
date sunt super bases aureas.
cant. v. Sed et tercius ex ipius
rei qualitate. sed secund⁹ ex q̄
litate extrinseca quod durum⁹ for
mam. Tercius ex qualitate i
trinseca q' durum⁹ naturam. Q̄r
tus ex qualitate extrinseca. constat
in colore et figura. Quintus
similitudo assignat ibi. Dil⁹
tus meus candid⁹ et rubicund⁹
cant. v. A figura ibi. Aspice eam

q opus eaꝝ um quasi sisit ro
ta in medio rote · eze · i · extinseca
qualitas pertinet ad solū usū
quē ad modꝫ intrinseca qualitas
ad ceteros sensus Adauctiū per
tinet · l · tuoce qm̄ auditus tanꝯ
uocem extrahendo · ꝛc · apō · xiuj ·
ad dcatū · l · Sicut cynamomū ꝛ
balsamū ꝛc · ecc · xiuj · Ad delicias
gustus · l · sp̄ꝰ mꝰ super mel dul
cis · ecc · xiuj · Ad delicias tactus ·
illud · Sicut ungentū in capite · q̄
tus ex eo quod in pārte uel ab ip̄
sit sēm motū naturalem uel
Quod descendit ymb ꝛ nix de celo
ꝛc · ysa · lv · Nec ex eo quod agit
sēm motū artificialem · ut ibi
superedificata sit fundamentū a
plos ꝛc · eph · ij · In quarto gne
ratiōnis · primū ē ut rede
as ad te ipm Intres ad cor tuū
Oculos estimare spm̄ tuū · dispu
te quid sis quid fuis quid ēe de
buis per industriam q ad hue
ē possis pertrahin sungꝫ mēn
extendit quod regnū dei intra
nos sit · luc · xvij · ꝛ qz simile est
regnū celoꝝ thesauro abscondi
to in agro · ois · xuj · omū custodi
a seruatore cuū ꝛc · prou · iij ·
Audi oēs quō ē sc ipm̄ inexem
plū ꝓponat meditare Sū unq
nocte cum corde meo ꝛ exercere
bam ꝛ scopebam spm̄ meū · me
ditabat ille cū corde suo medi

· viij · pt ·

tare ꝛ tu cum corde tuo · scopebat
ille spm̄ suū · scopa ꝛ tu spm̄ tuū ·
exercere agrū istum · Attende re
miet ipm̄ absq; dubio in sistens
huic exterius · Inuenies thesaurū
istum absconditū in agro ex hoc
exterius crescet auri copia · multipli
cat sciencia · augmentat sapīa · ex
hoc exercitio cordis otiū mūdat in
genuū actuē · Intelligencia dilata
tur · nūq; rē estimat qui se ipm
ignorat · sciat q sub pedibus su
is omīs mūdana gla iacet qua
dicionis siue dignitatē non pēsat ·
sciat omīo · sciat quid de spū ā / scire
gelico quid de diuino debeat qu
spm̄ suū pius nō cogitat · Si nōdꝫ
vdoneus es intrare ad te ipm̄ · quō
ad illa rimanda vdoneꝰ eris que
sunt sup̄ te intra · Si nōdꝫ dig
nus es intrare intra tabernaculū
pmū qua fonte p̄ sumis ingredi
in tabernaculum sēm · hoc ē in
sancta sanctoꝝ · Si cupis exolare
usqz ad sēm sue ceū celū sit t
risse per pm̄ · Incorde hoīs in
uenire licet aliam q̄dam plen
tudinē orbis terraꝝ · Ibi sua q̄dam
tra · suū hꝫ celū sicut unū mm̄ sed
sēm post pmū ꝛ ceū · post sēm
ceū tenet ymaginacō usq; pmū ce
lū · tō sēm · intelligenc̄ tertiū · ꝛ ha
rum quidē pmū ceteꝝ operatio
ne grossum quidem atq; corpulē
tū eo q sit ymaginariū post se ē

De dono.

hens ⁊ inse retinens formas rr
corporaliū reliqua uero duo hi
ꝓpone simr ualde subtilia ⁊ oiō
corporea. ⁊ oīm trassimilitudine mr
tum remota sic sane celū hoc
extius quod dicim firmamentum
absque ulla dubitatione ꝓstat
ee uisibile atq corporeū ⁊ upiq
dem p mū ⁊ oīm infimum. qd
e terra ad hoc uisibile celum h
e sensus corporeus. qd illd. imagi
fantasticū. ⁊ ymaginariū celū.
stam sicut hoc uisibile celum oīū
q terra gignit atq nutrit multi
tudinem sinus sui magnitudie
ꝓhendit. sic oīm que sensus ar
git similitudines infra sinū
ymaginatio includit. inp̄mo ꝓ
tentur oīm uisibiliū ymagines
⁊ similitudines. rr uitare q stu
ma uitas e reuauu sibi. rerū
ymagines qualibz hoīa formam
das ꝓcessit sue ymagin s. aie.
stiale enī e anime humane oīm
hoīa quaslibz rerū figuras pr
ymaginacōm fingere. ad sc̄m
pertinent oīm uisibiliū rōnes. dif
finitiones ⁊ inuestigationes iui
sibiliū. ad rum spectant spiritu
liū ⁊ diuinor conphensiones
intelligentie oculus e sensus ille
quo inuisibilia uidem. sō sicut
oculo rōnis quo occulta ⁊ absen
tia per inuestigacōm querim ⁊
inuenim. sicut sex causas pcf
fectus ul assitus ꝓter causas ⁊ali
a atq alia quocumq mōdo ꝓhendimus. sed sicut cor
lia corpo sensu ude solemus uisi
bilit psentialit atq corporalit.
sic unq intellectu ille sensus in
uisibilia capit. inuisibilit quid
q psentialit ⁊ cētialit. sed hō
sane oculus h intellectualis ante
e terra ad hoc uisibile celum magnū obpansū ex
pcam delectacione fusca e tot
desidior carnaliū uaria multi
plicate ꝓteritum q ꝓtemplan
tis inuisū. dīnor secretor ar
chanis arcear. nisi quantū di
na dignacio quelibz profua a
lior ue utilitate ad-miseriz rel
tat hoc ppha clamans. Reuela
oculos meos. sluqm tibi inom
nu d ei opa quam in anime crea
cione. reparacione. glificacione.
appareat eius potencia sublimi
or ul sapiencia mirabilior ul mi
sedis iocundior. p̄mo spūalis na
tura creat ut sit. sedo iustificet
e ut bona sit. tercio glorificat
ur beata sit. per creacōm ad bo
nū inclinat. per iustificacionem
in bono dilatant. per glificā
cōm in bono ꝓfūmat. p̄ma bo
na sunt creatoris dona. sed a
bona sunt creatoris dona ⁊
creature mixta. Tercia bona
creatoris dona ⁊ creature p̄mu
a. exīpa cationis ꝓditione mala

1 sens?

ē· oīū rōnabilī creature ēē sa
re ⁊ uelle· cognosce queso homo
dignitatem tuam cogita excel
lentem ullam animę tuę na
turam· quomodo fecit eam deus
ad ymaginē ⁊ similitudinē suā
quoīm sublimauit eam sr̄ om
nem corpoream ⁊naturā ⁊ spīalī
turarī incipies quō virgo īdu
/ filia ctā syon· proiecta sit de celo in
ram ⁊ad dīm clama· b· quid sē ī
celo ⁊ate quid uolui supēram·
cogita qm̄ nequā ⁊ dīne boni
q̄ ⁊ gruī· tam digne ⁊nature bo
ni aut mali distrctōm ⁊ arbit
ī libtatem cōcede ut sēt bonū el
tā acceptum tam uolūtarium
tam gratī tam gratuitī· ag
nosce quantū emineas· per in
genitū bruns· agnosce quātum
subiacras· per intellectū spīb⁹ ā
gelis· si attendas p̄mū eam
bis p̄cordialit· bñdicam dī ⁊
houit m̄ intellectum· si sed· cla
mabis· de tui sas insipiēcia ā me
am· inuestiga diligent uolūta
tem nō solū tuam ⁊ alienam si
ue bonā sīi malam· ⁊ gnosce ti
am ut sacias quid corrigere· sīi
unde ⁊ eleas gr̄as agere· cogita
animos per scōz ⁊ perūsoz spi
rituū bonoz ⁊ spūum ma
lignozum ut elucescat quid
mutari quid utare expediat·
ꝑpus iustificationis sm̄ duob⁹

non ꝑ summar· sumq̄ cū pr
ficiatur sit creatur· siue creatū
cooptetur· glificationis mē mo
dum q̄s sensus hominū capere
que rō pt̄ ꝑplendere· ⁊ glificand
ni mē certitudinem fidei amplia
cione teneam q· uis q̄rens ul q̄
tatis ei modū per intelligenci
am ⁊ dum capē possum ⁊ ꝑ mo
dico ⁊ pene pro nichilo reputes
quodquod humana audieris per ce
pertinū nō probat sciam auctō
q ꝑ plenam mūdatōm ꝑfec-
post multa exacta uitae mag
tandem alīus mens humana spi
rare quod pius uix poterat credi
sumq̄ delitias · nūqm̄ quiescas do
ficiure illius plenitudinis alias
ut ita dicam arras obtineas do
ū erue felicitans q̄ tula sum ꝑ
ꝑmicias accipias donec diuino
suauitatis dulcedinem ꝑgustare
incipias· ad hui desiderium ani
re nos uoluit qui dixit· Gustate
⁊ uidete q̄m suauis ē dō· Quartū
exemplationis genus· in v· grad·
pt̄ diuidi· In ꝑmo gradu ꝑsidera
mus ea que pertinent ad anīe
qualitatem ul' ecīe ipius ꝑpe
ratem· q· uita quedam ⁊ ꝑpetua
sit que nullis penis exungui p̄
sit· q· in ꝑpetuū uiuit· sed col' ⁊ ad
uitam ⁊ ad sensum animare q·
nullo sustentamēto egeat· q· sīn
subsidio sempiterne subsistat· q·

deberet

modo sic per tot corporis m̃bra
diffusa cum sit ipa sump̃ quom̃
uncto corpore suo q̃ in suo q̃dam
m̃do sit ubiq; tota quemadmo
dum deus inuenit ubiq; totus
in omni creatura sua. quo mo
do in illo suo mundo sola uolun
tate omnia mouet atq; disponit.
Sicut in hoc m̃do deus solo uo
luntatis nutu omnia regit. qui
eodem uoluntatis nutu omnia c̃
aiut. In sedo gradu ꝯsidet ea.
que ad cognitiõm sunt. In hac ꝯsi
deratione miram uolubilitatem
cogitationis. agilitatem ymagy
nationis. Ingenij acum̃. Discre
tionis examen. capacitatẽ me
morie. uiua intelligentie. et c̃
hec alia quedam stupenda. In tri
o gradu ꝯsideram rõnal aiam uo
luntatem. multiplicemq; eius
affectõm. Inquarto ꝯtemplam ea
mirabiles quomodo tot aiã affectiones
rediguntur in uirtutes. In quib; per
discretionem disponuntur. et in bona
intentione figuntur. cum. ut nichil
ad sit uirtus q̃ affectio ordinata
et moderata. ex intentione bona
agitur ut sit affectio ordinata. et p
discretionem efficit ut fiat mode
rata. In v. gradu aspirantes gre
modos. cum admiratione attendi
mus. absq; dubio q̃q; bom̃ in bo
nor cordib; agitur. septiformis
ille spũs per inspirantem gram o

ptrat. Ecce unus atq; id̃ spũs tot
mentib; semper. ubiq; p̃sidet. et
gre sue munera multiplicat. Item
dic. Induob; ultimis genib; ꝯ cre
ationis puto q. op̃e pretium in
tima ꝯpunctione q̃m profunda
inuestigatione. suspiriis. q̃m ar
gumentis crebris gemitib; q̃ co
piosis argumentationib; quia
cordis intima nisi ꝺeo purgat
mentis q. m̃dicia q̃m nisi ꝺeo repa
rat. nichil sic ambiguitatis ne
bulas detergit. cordis q. serenita
tem. nil melius nil citi adducit
q̃m uera animi ꝯtritio. q̃m pro
funda animi ꝯpunctio. sed quid
aiat scriptura. beati mundo corde
q̃m ipi deum uidebunt. o. v. stu
deat ergo cordis m̃dicie q cupit
dm̃ uidere. o q̃m prudenti circũ
spectione. o q̃m frequenti circũspe
ctione. oportet inuigilare ne ul
lus mentis excessus. cogitatio
nis euagatio. discretionis ꝑspi
cacia lateat. sicc sit redargu
tione forte castigatione p̃mit
tat. cum rõnalis creatura q̃n̄
ad aliqua deo sit similis. sedm id
creatur deus hoiem ad ymaginẽ
et similitudinẽ suã. gen̄ i. q sedm
illã. Tu signaculũ similitudinis
plenus sapia et decore
in deliciis paradysi dei fuisti exe.
xcvii. et q̃stum ad aliqua sit dis
simil. sedm id deus q̃s filius erat

Scam?

tima

Contemplacio quātum ad ꝑmā-
sionē ꝓtinet rōm Contempla
cio quātum ad alias ē ꝓter rōem.
alues cum uolare uolunt alas
suas expandunt. sic dilectꝰ tuꝰ
cordis nri alas per desiderii exti
dere. et diuine reuelacionis ho
ram semper exspectare ut quā
ꝙ hora diuine inspiracionis au
ra uētus nre nubila deterserit
uelitꝙ solis radios detexerit. ex
cussis tandem ꝯtemplacionis
sue alis. mens nra se ad alta e
leuet. et auolet. et fixis obtutꝰ in
illud ecnitatis lumē ꝙ de sup ꝑ-
radiat omia mūdane uolubili
tatis nubila trascendat. hoc figu
ratū ē in duobꝰ cherubin qui e
rant expandentes alas. exo. vi.
debemus aut nō solum ad hoc
quod in hac uita hre ꝓsumꝰ.
uerum. et ad illud diuine ꝯtem
plationis spectaculum ꝙ in futa
ura sperandꝰ aīas nras suspē
dere. et in hi exspectacione uehemē
ti desiderio āhelare debet anima
perfecta. omi hora sue peregrina
cionis tēmini cum desiderio ex
spectare. Iij. Ꝙ ad abham in ralna
culo ostij sui sedebat. gen. xviij.
helyas in spelunca sue ostio sta
bat. iij. re. xix. debet anima sca
et sponsa amica ad dilectū suū ad
uentū cū summo desiderio āhelare
parata semper uocanti occurrere.

debet semper in hoc sollicita ee ne
subito ad-ueniens mitꝰ ornatam
inueniat. et dū exclusus ullam
molestiam sustineat. molestia fa
tis ūba estuantiq; desiderio mule
ondosa. mandare mandat. et dꝰ
hui. ānima in suis sordibus mue
ta. certe ad uentum tuū ꝑsentire de
buissem. ut te sollempnit susceꝑ
rem. de cetō ad-uentū tuū in pre
nuncia. ecce uox dilecti pulsantis.
Aperi mi soror mea. cant. v. Sed
exspecta modicū. o quātum timeo
ne istud modicū ꝓbas inlongū.
pessulū cordis mei Aperui dilecto
meo. at ille declinauerat. cant.
v. pro modica morula patienti de
sideria stans ē molesta. Sciꝰ qui
a singularis amoꝰ sortem nōre
cipit. Unde ꝙ ne tuē ꝑ mo in aprias
perstrepentiū turbas etere uelle
cum iam upe inceperit ad ostium
pulsare. Alioquin quo iam eis
dicturus nisi exspecta re exspecta. ex
spectand sane. et rep. re exspectan
d ad eiciend turbam extraneoꝝ.
Ad eiciendum famulam cuiꝰ ds
cogitatus tam uani qm nonꝰ
extranei uidicandi sunt. qui nul
li nre uanitati deseruiunt. illos
uero q. domesticos famulantes
habemus quos nris usibꝰ impli
cam. quia uo singlaris amoꝰ so
litudinē amat. totam hanc tbā
nō solum cogitationū um et af

De donis.

fectionum oportet citere ut dilc
ti amplexibus liceat inhere-q-
ta quesd in hac exspectatione
mora modicum ibi modicū inor
to. dū tumultuationē curba circ
gir. modicum in uestibulo dum
tálam adornat. modicum ī cha
lamo dum lectulus sternit. t in
timus anime sinus ad sūmam
pacem & tranquillitatem exoni
tur. Dilectus audit per recordā
cōm. uidet per admiracionem
deosculat per dilectionē. Amplex
at per delectacionem. uł sibi me
lius placet. auditⁿ per reuelacōm.
uidetur per exemplacionē. deosculā
tur per deuocionem. Assurgitur
ad dulcedinis siue infusionem.
auditⁿ per reuelacionem donec uo
ce eius paulatim inualescente
tota perstrepenciū tumultuacio
sopiat. solaq; ipius uox audiat
donec omīs illa tumultuantium
turba dispereat. solus q; cum sola
remaneat & solum solā per exem
placōm aspiciat. videt per exem
placionem. donec ad insolite iu
sionis aspectum pulchritudinis
q; admiracōm paulatim anima
incalescat. magis magisq; inarde
scat. & tandem alia incalescat. con
ducta puritatem intimamq;
pulchritudinem tota reformetur
& ille intime hūacionis tálam pu
pura & bysso iacincto ex coccis rīc
to undiq; perornet donec tandē
alia tálamo perornato & introduc
to dilcō fiducia iam inualescen
te. desiderioq; perurgente cū se
ipsius iam cohibē non ualeat.
subito in oscula ruat & in ipsis
labijs intime deuocionis oscula
figat. pura quia ex pura dulce
dine tanta deterere non possit
alia illa pulsanti dilcō aliquas
moras nectere sed quātus ia pun
ta sit aduenientem susapere.
si eque parata sit uocan
ti occurrē. aliud ē cū ipō intro
ire aliq; aliud ad ipm exire. qđ
ē eius introire nisi se totam in
se ipam colligere. quid ē eius ex
ire ni se ipam ex semetipam to
tam effundere. Nihil ē aiam cū
dilecto suo incubiculum ingre
di & solam cum solo morari. di
cedineq; perfrui nisi exteriorū
oīm obliuisci & in ei dilectione
summe & intime delectari. se so
lam cum dilcō uider qui exteri
oīm oblita ex his que intrinsecus
suis considerat animi sui in
affectū dilcī inflāmat & tam ex
teriorē quā malorē sui ex sideta
cione in gratiarum actōm assur
git & hinc pro impensa gratia.
hinc pro indulta uenia in tē
deuocionis uictimas persoluit.
Usq; in intimū dilectus ducat
& in optimo collocatur. qui exi

rimo affcū ⁊ sr̄ omīa dilig̃
cogita quid sit q̄ un uita tuq ar
denc̄ dilexisti·anxius ⁊ cupisti·q̄
re io cīduus affiuebat profundiq̄
delectabat·Sidera si eandem affec
tus uolenciā dilectionis q̄ hūndā
etiam sensus q̄n in sūmi dilectoris
desiderū inardescas·q̄n in ei dilec
tione requiescas·Sin dū in minimū
illum affcōnis tue sinū renec si
intime dilectionis aculeū aiam
tuam in diuinis affcib; min̄ pe
netrat·quod in alienis affcūbus
aliq̄n penetrare solebat·sed si cm̄ l'
ualidiorem dilectionis uolenci
am in īimis tuis ex̄ diuina pro
spexeris q̄m alias unq̄ experiris
finis·vide Adhuc si forte aliud q̄
sit inquo delectari ul' ⁊solari pos
sis q̄ si ē·nō dū Aude dice dilem in
timū ardentissimi amoris sim
tenere ⁊ tenere ⁊ here cū ador adhe
rere·o anima cordis. quis·n neget certis
les recessus hr̄e in quib; sūmi ⁊
singularis amoris uolencia est
aliquid per affcm̄ inf uenit·alie
na omīo delectacione aliell non
possit·Forte si aliena aliqm̄ ⁊ so
lacionem queris ul' recipis dm̄
q̄m uis fortassis sūme·nond' cm̄
singulariter diligit·sond' ꝑ inima
mū ducitur·Si ꝑ nō saragis me
cū uere eum ad intima tua quo
m̄ te credam posse sequi eum ad
sublimia sua·⁊ no q̄ sublimia

diuinar reuelacōm manifesti
te diuine dilectionis indicii ⁊ jam
non dicam in quae uos seruos si
amicos q̄ omīa quecūq̄ audiui
a pr̄e meo nota feci uobis Jo xv·
ex magnitudine diuine dilectio
nis pendet mod' sine reuelacio
nis·comedere inquid amici bi
bere ⁊ inebriamī kmī·cant·v·q
comedunt dum edium masticant·
non sit mora ul' qualicumq̄ labo
re inquo delectant trāeunt·q̄
bibunt cum uelociter ul' facili
ter quod sitiunt traducunt·sum
q̄ nō uident et comedere qui mul
to studio ⁊ longa meditacione nu
trisunt ad uirtutis delicias ani
gere bibunt qui ex diuinis re
uelacionib; cum facilitate exoci
dentie hauriunt quod de inima
ueritatis suauitate ardent ⁊ au
piscunt·Item no q̄d ea que ex u
nitatem diuinitatis sideranc
q̄ ad q̄dam gen' contemplacois per
tinent·sunt humane intelligencie
mod' excedentia·Sicut ilomi sunt ra
cōni ⁊ sentencia·sic dum' dīnam es
sencia ⁊ ee sūme una ⁊ simplicissi
mam·credimus ⁊ eam ee omne
bonū·exod·xxxiij·ego ostendam
omē bonū et ait do' moysi·Ite ere
dum' eam ee in īmēsam hic simpli
cissimam·magnus inquit do' ⁊
laudabilis nimis ⁊ magnitudis
eius nō ē finis his assercionibus

De donis.

racio humana facile acquiescat
bonū cūi ꝺ perfcū ꝛ omīo sufficiens non cēt si uel aliquid bōi deesset ꝛ rem si possibile cēt naturaliter diuidi posset ꝛ sic cēt mutabile ꝛ nō cēt optimū sim plicissimū ē quantū ad cētesimam multiplicissimū quantū ad centesimam partem uirtutis ē in mētibus essen tiā ē sūme simplicitatis ꝛ rē nō quod uīt spectacula rum ultiōz ꝛemplacionū delectem libenter di curtē si uolum diuinam reue lacōm nob fieri deū ē u moysi exo xxv deloto qui erat in medio duoz cherubin unde loquar adre ꝛem notand quod quilibet sanctū habere siue ꝛ qlz ꝑsum uideat duob; nouissimis ꝛemplacōnū gradib; per mētis excessum uidere quam oz ꝑmus qi domestici ꝛ prue ue luc singulare sū ulla animi alie nacione ꝛemplacōm assurgē. possunt tū omnia ac solent modum trāgere. hoz autem qui in suis ꝛemplacionib; supꝫ se ipos ducunt ꝛ usq ad mētis excessum rapiunt. Aly hoc exspec tant ꝛ accipiunt ex sola uocante gracia. Aly uō uo hoc possunt subi ꝑparant/ cooperacione ex magna animi industria ꝛ illi quidem bonum q fortuīt hūt. isti uero iam ex uirtute possidentes. amag na parte iam id possunt q uolūt.

Vnū rei figūam hūs in moyse. al terius aut in aaron. quod n moy ses archam in monte permutem uide meruit reuelari gra dei fu it. aaron iam ex magna parte hebat quociens id ipm ordo poscebat in sancta sanctoz intre ꝛ unc ipm uelum archam dni uidere ꝛ rē nocand quod duos nō dis ingressum ꝛemplan ꝑ ſtam. Alīs ex solagra. Alīs ex adiuncta industria. Alīs ex alie na doctrina ꝛ rem duos modis uidetur ꝛemplacionis qualitas uariari ni n agatur mētis dila tacione. modo mentis sublea cione. Alīs mentis alienacione. Mentis dilatacio ē qū animi actus lacus expandit ꝛ uehe mencius agitur. modum tū humane industrie nō superg di. Mentis sublleuacio ē qū intel ligencie humanitas diuinit irradiata humane industrie meras trāscendit. sic tam in tis alienacōm trāsit ira ut sup se sit q uideat ꝛ tam ab assue tis penit non recedat. Aliena cio mentis ē qū ꝑsentiā memo ria mentis exuit ꝛ in peregri nū q̄dam ꝛ humane indus e in unum animi statū diuine operacionis trāsfiguracione trā sit. hos tres ꝛemplacionis mo dos experiuntur qui usq ad sū

mam huiꝰ grē arcem sublimat
mentur · ꝑmus surgit ex īoul
tria humana · Tertius ex sola
grā diuina · medius aut ex ut
usq; ꝑmixtione humane ſ m
dus ē grē diuine · De ꝑmo leg
leua inclauau oculos tuos ⁊ ui
de · ysa · lx · de ſcdo qui sunt ut q
ut nubes uolant eidem · lx · dr
cio ego dixi in excessu meo · ille
motus qui fit mentis dilatan
one trib; solet gradib; exarcs
cē · arte · exaltatione · attenatione ·
artem nob ad aliq ueritatē ꝑ
paramus · qñ quō aliquid a
gendum sit ueritatē
dicione · sū sagaci inuestigati
one addiscamus · Exercitatio ē
qñ id quod arte ꝓcipim in
usum aduam ⁊ ineuismodi
ossiaq; exercitiū noſ ipos pro
motos ⁊ expeditos efficiamus ·
artenatio ē qñ studio q; exsequi
mr · suma diligentia insistim
rem ille exemplationis mo
dꝰ qui in mentis sublenatione
accidit trib; gradib; extrelat
ꝓcelligentia namq; humana
diuinitus inspirata ⁊ nullo
celesti lumine irradiata · supā
sublenatur supra scām supā ⁊
supra industriam · supaſtur supra
nam · Supra scām · qñ aliquis ra
le aliquid ex diuina reuelatio
ne cognoscit quod modū ꝓpe

scientie ul' intelligentie extendit
supra industriam qñ ad illud hu
mana intelligentia diuinitus
illuminatur · ad quod nulla sua
sufficit scientia · nec illa qñ mue
rim hr · sicc ulla sua industria ꝑ
parare ualet · supra naturam qñ
humana intelligentia diuina m
spiratione affiata nonaliam ꝙ
hominis sed genalitr totius hūa
ne nature modū industrieq; me
tis trāsgredit · Omne genus ꝓphe
tie videtur ad hunc terciū sublena
tionis gradum ꝑtinere · sicut
supra humanam naturam ē iu
dex de ꝑtibus q iam nō inde de futu
ris · quod nōdum ē inde de ꝑsenti
bz · quod sensibz absens ē iudex
de alienis cordis secretis · quod ul
li sensui ē subiectum · Tribz de cau
sis in mentis alienationē addu
citur · Nam modo ꝑ magnitudine
deuotionis · modo ꝑ magnitudi
ne admirationis · modo ꝑ magni
tudine exultationis fit · ut sem
ipam mens omino nō capiat ⁊
supra scientiam elenata in alie
nationem trahat · Magnitudine de
uotionis qñ tanto desiderij celes
tis igne succenditur amoris i
mi flamma ultra humanum
modum excrescat · que animā
humanam ad cere similitudinē
liquefactam ad ꝑfectū statum
resoluat ⁊ ad instar sum' amē

nuatum ꝛ ſuperna eleuet ꝛad
ſūma ſmittat. Magnitudīe
ad-miracionis. qñ diuino lumi
ne irradiata ꝛ in ſūme pulchri
tudinis ad-miracione ſuſpenſa;
tam uehemena ſtupore ꝛ caute,
ut a ſuo ſtatu fundit' excutiat'.
ꝛ in mod' fulguris chorusca
quanto profundius per deſpec
tū ſui in uſe pulchritudīs re
ſpectu in ima ceciderit. tanto ſubli
mi. tanto celerius per ſūmoꝝ
deſideriorꝝ reuſata ꝛ ſuper ſem
ipam rapta. in ſublimia eleue
tur. Magnitudine exiſtracois.
qñ intima illa interne ſuaui
tatis hūdancia portata īmo
plene inebriata. quid ſit. quid
fuit penit' obliuiſcat' ꝛ in ſup
mūdanum q̄dam aſtrū ſub
quodam mire felicitans ſtatu
raptum trāſformat'. hy tres mo
di excessionis Incant' deſtribū
t'. p̄mus è cū dr. q̄ è iſta q̄ aſcen
dit per deſertum ſicut uirgula
fumi ex aromatib; murre ꝛ thu
ris ꝛ uniuſi pulueris pigmētarij
cant'. ut. Quis ibi. que è iſta q̄
progreditur q̄ aurora ꝛ ſurgēs
pulchra ut luna electa ut ſol.
cant'. vi. Tertius ibi. q̄ è iſta que
aſcendit de deſerto deliciis afflu
ens inixa ſr̄ dilcō ſuū. cant'
vij. circa p̄mū notand' q ſtum
intelligim' deuote mentis deſide

ruum. qui fum' ab igne ſpūalis
Amoris ſ̄ yurgula gracilis ꝛ rectā
tuū deſiderīū anxiū ꝛ unicē ſur
gens ex intencione rectā. p̄ mir
ram intelligas carnis contēp
onem. per thus cordis deuocōm.
per unguentum puluerem pigmen
tarij. cum ſuauem ꝛ ſūma coēm.
ſtunc aīa ſancta ueraciter q. fum'
ꝛ per desertum aſcendit. q̄n ex
his que in semetipā inuenit ſi
ue bonis ſiue malis aſtrīm ſuum
inceleſtis ſponſi deſiderium aſcē
dit. Circa ſcd'm notand' q mēs
uelud Aurora ꝛ ſurgit q̄ ex uiſio
nis ad-miracione paulatim
ad incrementa cognicionis p̄fi
cit. Aurora paulatīm eleuat'. ele
uando dilatat'. dilatando elisi
catur. ſed mire modo dum tan
dem in diem deſinit per pro
motionis incrementa ad defec
tum uenit ꝛ uīm accipit ut ma
ior fit inde eiaciatur ut omino n̄
ſit. ſic humana intelligencia dī
no lumine irradiata. dum in
telligibiliū ꝛ complacōne ſui
pendit. dum inter ad-miracione
distendit. quanto ad altiora ut
mirabiliora ducit'. tanto ampli
dilatat' ꝛ uīm in finis remocior
inde ſemetipa purior ꝛ ad ſub
limia ſubtilior inuenit'. Et hec
ſubleuacione dū mens humana
ſemper ad altiora creſcit dū

dū crescendo tandem aliqñ hu
mane capacitatis mens tñsce
dit· fit demum ut ase ipa pmi
t deficiat· t in sñ mūdanū que
dam tñsformata affectū· tota sup
sum ipam eat· t sicut matutina
lux crescendo desinit· nō quid ee
lux sī ee lux matutina· ut ipa ala
rga iam nō sit aurora· ita humā
na intelligentia ex dilatōne sue
magnitudine q̄q; accipit ut ip
sa iam nō sit ipa· nō quide ut
non sit intelligentia sī ut iam ñ
sit humana· t sicut pmus excef
sionis mod ex deuotione surgit
sic iste in deuocōm desinit· ibi ex
nimio ueritatis desiderio ad
uitatis ꝛ remplacōm assurgit·
hic exultans reuelatione eius
q; ꝛ remplatione ad deuocōm a
nim ī flāmat· q; forte innuit eā
d pulch ut luna electa ut sol·
aurora t luna· lucem hñt sī ea
lorem ñ hñt· sol aū utroq; ppolle
t sole lucidus q; sole feruenci
dens q quia illa mīs assc̄so
que horloto designat eui extre
ma soli ꝛ parant q ñ in qualecūq;
sī tissimam deuocōm q̄q; desinat·
quam uis a sola claritate uitatis
q; illustratione incipiat· t no q
ille diuine reuelationis splendor
q̄q; pueniēti meditationi oc
currit· q̄q; ipam humanam p
meditatōm pueniat· t m̄ q̄rente

ad uitatis· modo torpente excitat·
hinc ē q; regina austri regē sa
lomonē quelibz pulsat ut· ꝛ·
x· hinc ē qd nūcū petrum ange
lus cum luce uisitans a corpeis
sui sompno excitat t eduxit· ac
ꝛ· xij· que ista regina austri ꝛ
lius calide regionis hīrantis t do
mina t audendi salomonis desi
derio succensa· nisi anima sēa
sensibz t appetitibz carnis· cogita
tionibz t affectibz mentis fruī
pīdens t summi regis uidē pro
sus salomonis dilectione feruēs
audendiq; desiderio ardens· regina
saba pius querit t audit· post
a uidet t intelligit· tandem obstu
pescit t deficit· pīmū ē inedia
tionis· 2dm ꝛ remplationis· T
cui extasis· meditatione assur
git in ꝛ replacōm· cōtēplatione
in admiratōem· admiratione
in mīas alienatōm· Circa cuius
no quod quasi celeri humanā
am ascendit· qñ sup semetip
sum mīs alienatione tulit· qñ
q; semetipm imo deserens t ad
celum usq; pertransiens solis om
nis se totum per ꝛ templatōm
t deuotionē emergit· delicarū
affluentia ascensionis tue ca
sa exhibit· qñ exilla diuine dul
cedinis infusione qm̄ imbuit
sentit se ipam anima sancta p
gaudio et exultatione ñ cap

De donis.

in tantum ut exultationis siue
magnitudo eam extra semet ip
sam effundat. Huius rei formam in
aialibz possium ꝑtrahere solent
namq; in suis lusibz salt quosdã
dare. sic pisces dñi in aquis ludũt
sup aquas exiliunt. Sic nemo aurẽ
tantam cordis exultatiõm ul' sub
leuatiõm de suis utilibz ꝑsumat l'
suis mitis ascribat. Vnde & illa a
nima que de deserto ascendẽ sic de
scribit. dilectõ suo in mira prohibe
tur. Quid ẽ dilectõ innuit. nisi ut aute
illi & nõ ꝑpis utilibz promouit. de
duat eam dilectus ꝑ desertum
ut nube dici & tota nocte in illuũ
natione ignis. nõ hꝫ quõ estus
cupiscentie temperaret sibi. ut ut
altissimi obumbrat illi. de esset
uñ ignorantie tenebras illuũat.
nisi in lũe illius uidẽ & lum. ac
cipit itaq; dilecta ex munẽ dilẽ
sui duo remedia. duo ꝓcipalia
a malo. refrigerij nubem atra
cupiscentiam carnis. & reuelatio
nis lucẽ. sup ignorantiam mẽ
tis. Qui ad hanc gr̃am proficere
am ult sibi solitum subtrahi
iam sentit. & quod facẽ detrahit.
vnde ad eam repandam ad uita
ri ualeat. hebz aiam qui ei modi
ꝑpis meditationibz cordis inse ex
ultatiõem reparare & impensas
diuinor bñficior munia
añ recordationis siue oculos reuo

care & eiusmodi recordatione
se ipm ad ꝓfundam & deuotã ẽ
tiaz actiõm instigare & tandem
ꝺ ipm intrinsecũ id. spualis armonie
organũ ex affectu in diuinas lau
des ligare. dum itaq; eius mo
di studijs in tima cordis affectio
indiuine ꝓfessionis magnificentia
plena deuocõe resoluit. quid ad
qm q̃dam. ut ita dicam spiritu
lis aperit. ꝑ quod int cordis
nis uasculum diuine suauita
tis hũdãtia infudat. hinc ẽ q
helyseus ꝓpha ubum dñi requi
sit. cum se ꝑsensisz spm ꝓphe
tie ꝑpis nõ hre. facat psaltem ad
duci quo ꝑsente atq; psallen
te stratum spm ꝓphetam hausit.
osq; suũ in uba ꝓphe relaxauit
uy. & uy e. quid ẽ autem ꝓfectõ
adducere nisi prouida medita
tiõne cordis exultatiõm repa
re & exduisor beneficior ul' ꝓ
missor recordatione cordis exul
tatiõem excitare. tunc psal
te psallẽ facim. qñ ex mag
no cordis tripudio in diuina ꝑ
cordia ubilam & ingrẽdarum
actionẽ assurgentes ex intimis
uiscerib in diuinas laudes tum
magno cordis clamore robora
m. hec itaq; agentes quid aliud
q̃ uiam strnim ꝑ quam uenti
entem uisitantẽq; nos dñm ex
cipiam. Sacrificiũ in quo laudis

honorificabit me · illic ut quo
ostendam illi salutare dei · ad
cui modi psalmus uocē spūalis
animꝰ medullitꝰ tangit · et ut ita
cuncta in eo spū spūaliter afficiat · ad
diuinam inspiracōm in dei
lectualis sensus aperiet · quodam
modo in eo grā reparat · solet
dulas armonia cor exhylarare
et ei gaudia sua ad memoriam
reuocare · et quo amor uehemētius
Audita armonia affim nīg. et ꝙ phundius
afim afficit · eo profundi / penetrat
frēm tangit · tanto efficacius ad sua
desideria renouat · q̄ si aliud de
ppheo uno sentire oportet · ut q
ex tot armonia spūalem armo
niam ei ad memoriam reducit
et audita melodia audientis aī
mū ad assueta gaudia reuocat
ut arq; leuauit · dem ē quibus
decaulis mīas alienacō accidē
solebat · fuit · ꝙ addicendū uidetur
quib; gradib; ascendat · ascendē
aqm̄ supᵉ sensum corporalē · alīt et
supᵉ ymaginacōm · alīt no supᵉ
rōm · quus duos primos ascēsus ne
gare audeat · cū illū qui sit rōnis
ē applica auctoritas comunicat · sa
e inquit hoiem sii in corpore sii
extra corpus nescio deus scit rap
tū usq; ad tertiū celum · ut cor · xij ·
ecce quia humanam rōem men
tis alienatione transierat quid
cō se ageretur discerne nequi
bat · ista quę p̄cedunt extracta

sunt de libro ricardi de contem
placione · Tres discipuli in xp̄i tra
figuracione credūtur in faciem
suam · ō · xvij · quia sensus · ymagi
nacio · tracta in dei contemplacio
ne deficiunt · paulus et lucas curā
fulgencia excecat · ac̄ · ix · corp et
debilitat ibi · esse · ij · uidi et cecidi
in faciem meam · gen · Ing dā mihi
am cecidim · qui ipm̄ bonū ferre n
possum · ad quod creata sum · dan ·
x · uidi uisionē hanc grandem et nō ·x·ps·
remansit in me formatudo · xij · is ·

Q ip̄e uir hoiem ad diuinam contēplo
ssima notand ē q xij · uidere nē.
ē que homine p̄parant ad di
uinam contemplacōm · p mīa est
exercitatio inopib; ac̄ē · sīa · dñi
cero p̄ces deo reconciliat · dignus ē
unde ei facies · Absalon mansit du
ob; annis in urb'm et faciem regis
non uidit · ij · reg · iij · Sed m ē pur
tas aaron nō intrabat in sancta sco
rum ni p̄ius locus · leuit · xvi · oī ·
v · beati mundo corde qm̄ ipi dm̄
uidebunt · b̄ · Ad fr̄es de monte dei ·
hoc inestabile cum nō ni inestabi
lit̄ uideat · qui uultr uidē · cor mūdz ·
quia nulla similitudine corporis
determinat · nulla corporea spēs
ingilauit · nulla rōnis imaginē
ni mundo corde humiliter amantis u
dei p̄t ul' apprehendi · deū ē se li ti
do · osee · ij · Adducam eam in sol i
tudinem et loquar ad cor ei · et ge

De donis.

xxxv. legit de iacob quod regnū
sic solus recte uir luctabat cū
eo usq; mane. Apparuit dñs mo
ysi in rubo deserti. exo. iij. b. o
amma sola esto ut illi soli re so
lam seruies qui ex omnib; elegit
a Jacob b. dei filius uetustā ama
uit est. non nulle spouse sue sec
ta reuelare in publico que aīa spō
sa xpi sic ostendit. b. sīc cū hijs
ubis aīam qm̄ uidēs relictis omī
b; ubo. uoluit adherere. ubo uide
ubo se regere. de ubo capere puta
iugem. Attende in spūali mātri
monio duo quā cē pacendi recti
tudines soboles sed. et nō adulteras.
cum sce mātres. aut pdicando
aias aut meditando intelligen
cias pariunt spūales. In hoc ul
timo gne excedit. et excedit. et dar
pualib; sensib; ut se nō sentiat
que ubum sentit. hoc fit cū mēs
inessabili ubi illecta dulcedine
quodam mi se sibi furat. imo ra
pitur atq; illabitur. ase ipa ut
ubo fruat. Aliq; sanc assur
mens fructificans ubo et fruens
ubo. illi; sollicitat nouitas proxi
mi. et mutat suauitas ubi. et
de lecta in prole mat sed in āplex
ubi; sponsa lecto. cara pignora fili
os sed oscula plus delectant. per
gat quis forsitan querere ame
ubo quid fruitio sit. et unde queat
potius experiri a quo id queat

aut si mi daret experiri puras
me posse eloqui quod inessabi
le e. audi expū sū inquit exce
dens mentē deo sū sobrius sum
uob. hoc e aliud mi uedo solo ar
bitro deo. aliud uob. mitto. Vo
nū e saluare mlīos. excede aut
et mulo ee multo iocundi. et qñ
li. aut qm̄ dū hoc dulce omitti
abreue momentum et experimē
tum rarum. Quartum e desola
cio. Deus. vij. afflixit te penuri
a et tedit e abum mānā. Jacob
timebat mlīm esau. qm̄ uidit ui
sionē illam p qm̄ dixit. uidi dō
facie ad faciem. Gen. xxxij. et
steplis inbulatione potius uid
gl'am dei. actū. vij. et nobis inex
li; relegat a domitiano uidit
uisiones que in apoc scripte sut
b. sīc i. gen. xxxv. vidi omm fa
cie ad faciem. Prius exurente ti
tricia caligo detergatur et sic re
splendente rapnm in eum scrip
to lumine mens illustretur quo
in gaudio quodam securitatis
absorbeat et qñ post defectū pfectus
uite ultra se rapta in quadam
nouitate recreatur. ibi mel exi
uiso fonte uisionis superno ro
re aspergit. ibi nō sufficit ad id
quo rapta et templatur et ultra
rem sentiendo uidet q; quia est
ipa ultras nō uidet. cui tanto se
longe ee estimat quanto appro

pinquat· quia ñ ullam uerecūq
consp̃iceret· nō eam ꝯspice se ñ
posse sentiret Q̃nnum ē silen
ium· maria tacet· luc· vij· pha
riseo cā ꝯtemnente Item eiusd̃·
x· martha petente eam sibi dari
ꝫ oſ· xxvi· cum discipuli ecñt ei
molestꝫ pro effusione unguenti·
ad ꝯtemplandam pertim· audire
ūbum inchoū q̃ intellectualiter
magna uult audiri dñ· Audi
am quid loquat in me dñs de ec
ē· xxxi· Audi celicens ꝫ uideꝫ ubi
ñ ē ñ auribus nō effundas cmo
nem· tercñ uj· de detractiualiter ꝫ
so li audine Secebit solitarius
ꝫ tacebit· Ibidem· tonū ē pistolaꝫ
cum silencio salutare dei· ꝫ sic
mariam alloquit silent debet lo
qui Jo· xi· martha uocatur ma
riam silencio· magr adē ꝫ ē·
Secñ eccliam actio ꝫ uox laudis
Jnps· Sacrificiū laudis honorifi
cabit me· ꝫ illic iter quo osten
dam illi salutare dei· Sec alia
tanguntur Lcñ· xvij· quoꝝ pmā
E humilitas que tangitur
in hoc q̃ dr diuc ap̃s ruisse abbe
tqualle mabre: mambre intp̃
retatur clinato uł perspicuitas·
uallis mambre est duplex hūi
litas· cordis· s· ꝫ corpis· unde dat
ur deus uidetur· b· superbo oc
lo deus nō uidet· sincero pater·
Jdē quisquis curiosus es scire

quid sit hoc ubo firui· para illi ñ
aurem s; mentem· docet hoc līgua·
docet gratia· ab stondit a sapienti
bz ꝫ prudentib; ꝫ reuelatur par
uulis· magna fides magna ꝫ sub
limis uirtus humilitas que pmer
tur q̃ nō docetur· digna ad ipsi addisci
q̃ ñ ualet/ digna aucrbo ꝫ de ubo
concipe quod suus ipa uerbis ex
plicare nō pr· locus marie erat
ad pedes xpi· luc· vij· stans retro
secus pedes dñi ꝫc· Jo· xi· uidens
eum ceciderit ad pedes eius· eiusd̃
xij· Vixit pedes ihu· ꝫ Jo· xi· uolu
it tangē pedes eius ꝫ nō ē pmis
sa· sioli inquit me tangere· glo
rie mutuat quod pedes ei amplec
ti uoluit· oſ· ult· dr de ipa ꝫ sona
eius· Accesserunt ꝫ tenuerūt pe
des eius Sed m ē quies quod tan
gie ibi· sedenti ꝫ ē· trcñ uj· sedēti
solitarius ꝫ tacebit ꝫc· Jo· xi· ma
ria aūt domi sedebat· gen· xxviij
uidit Iacob in somnis scalam·
hanc uisionē uidit Iacob dormi
ens in itinere· Aug· Initine dormi
re ē mutua huius seculi Ab impedi
mento secularium actionū quies ē·
De somno isto legit canr· v· ego
dormio ꝫ cor meum uigilat· sap·
viij· Intrs in domū meam ꝫ qui
escam cum illa· Tertiū tangit
cum dr· in ostio tabernaculi· Osti
um tabernaculi ē cernus de corpore
isto· ꝫ tabernaculi ostio sedet q̃ mortē

·xxxi·

hñc

De donis.

hūr unde sidero ꝛ uultum in pa
cuaꝫ Jacob luctante cum ange
lo uerius em̄ cuꝛ Gen. xxxij.
Amoꝛ eiꝰ seculi ꝑsentis defice
detet in uuꝛis cōtpla. Q. Jacob q
cum angelo ꝛtendit ꝛtemplaꝝ
uuꝛi animam exp̄mut q eiꝰ dm̄
ꝛtemplari nitatuꝛ uelut inc
ramine. modo q. supeꝛat quaī
telligendo ꝛ sencando de inc cum
scripro lumine aliquid gustat.
modo ū succūbit qꝛ de gustando
uꝝ defiat. hi ꝙ uincatuꝛ Ange
lus qū intellectu in mo appḥē
dicuꝛ deus. Sꝛ noranꝺ quod idem
uictus retrigit nuū ꝛ marcesce
scat ꝛ ex tunc Jacob uno ꝓde cla
udicauit qꝛ omp̄ deus eū per
desiderium ꝛ intellectū cognoscat
uoluptatem carnis arefiat ꝛ
qui prius q̄ duob; ꝓdib; claū
dicauit ibat ꝛ dm̄ uidebat que
re ꝛ seculum renere. Postagni
cōne suauitatis dei unus nobis
ps sanꝺ remane ꝛ Alc claudicat
qꝛ debilitato Amoꝛe seculi solus
Amoꝛ dei ꝛualescat. Qꝛ tum e fer
uoꝛ caritatis q tangit ibi. infer
uoꝛe dici Aaron. cum igne ꝛ thy
mia. intrat scōꝝ. I cuc. xvi.
Aug. in li. soliloquioꝝ. sapiam
castissimo ꝛsp̄ū atq ꝛplexu ni
lo intposito uclamito q̄ nudam
ude ac tenc desideras qualem se
illa nou sinut ū paucis elc tis

Amatoꝛibꝫ suis. An uo si alicui
pulchre femine Amoꝛe flagres
ure se tibi non daret. si aliud a
te quicq̄ amari ꝛpisset. sapie
castissima pulchritudo se t̄ tū se to
tam a seris demonstrabit. Qui
e cordis eleuatio que e medi ta
tōde supernus q tang ibi cumq;
eleuauit oculos xp̄c in monte trf
figurat ꝛ in. xvij. ꝛ of. ꝛ luc. ix.
sui. xij. Cum ueneritis ad mō
tes terrā ꝛ sideretis qual sit eid
xxvij. ascende in mōte istū abba
rim. ꝛ ꝛtemplare terram qm̄ da
tur tuis filijs isrl deut. ij. As
cende eatum̄ phasge ꝛc. In ps
memoꝛ fui dei ꝛ delectat sū. Sa
p̄. vij. cogitare de illa sensus est
ꝛsimat. loquat de sapīa in crea
ta. Certum e oīo q tangit ibi
sponsas seruū suum. Aperiꝝ
re apertū e celum. luc. ij. Item
eo oante ps. cuius fca
e Altera. luc. ix. oante dilec
tus e adducend ꝛ reuend ꝛ reuo
cand. super cant. b. Dicam ubū
dei dm̄ sponsum anime ꝛ tuenu
re ad am̄ ꝛ in dimitte eam ut
sensu aie nō ubi motu ista fieri
sencam ubi cā cum sentit gra
cā agnoscit p̄sencam. cū ū ab
sencā querit ꝛ rursum p̄sencā
querit ubo abrunte una mam
ꝛ anima aie uoꝝ ꝛ tenuū desi
tū e. Deo subtraxit se ut audi

reuocari et̄ teneꝛ fortaſſ ꝓ-
ens teñi mule. Abiens reuocari
o modicū ñ modicum. o modicū
longum. ꝓie dñe modicum dum
q̄ nō uidem te ſaluū ſit ūbum
d̄ñi mei longum ē multū ual
de nūmus. numꝑū uerūq; ē um
& modicum minus & ñ modicū
uoris. q̄ nō tardabit ſi moꝛa
fecit niſi quoad minimum plus q̄
ſatis ē ſon ē tñ ſatis ad deſiderī
um. ꝓdat ſane uꝛ ꝓſum & ſi ꝓ
feceris uos meam ſipientiam
conſolabo⁹ fateo⁹ & m adueniaſ
ſe ūbū in ſipiente dico. & plures
& uniuerſū ꝓnū ſentire introiꝛ
ſi ne certū qui
de An forte nec introiuit q̄ nec
deforis uenit. ꝓrro nec de int
me uenit q̄ bonū ē & ſuo quia
ñ ē ūme bonū. Ro. vij. ſi aſpexi
foras extrinſus ꝛpi id ē ē ſi me ipm
& intrinſus erat & cognoui um ēe
q̄ legā q̄ in ꝓ uiuum mone
mꝰ & ſum. Act. xij. tantū ex mo
tu cordis intelleꝛi ꝓſentiam e
cepit cum euelle & deſtruere edi
ficare & plantare rigare arida
tenebꝛa illuminare claua re
ſerare frigida inflāmare & hec
multi ſignum acceſſionis eius
triſtis nece ſit anima mea do
n̄ item reuiuat & recaleſcat cor me
um diuina bonitas lum ſuum
ſed in bñplacitū ſuū uiuis ꝛrem

plantauiſ oſcurlat Job xxxvi. In
manibꝰ abſcondit lucē & ꝑcipit
eū ut rurſus adueniat. Annun
ciat de ea amico ſuo quod poſ
ſeſſio eius ſit & eam poſſit aſcen
dere. Aeternus ꝛremplanauit de
uirtute ſua. Quod xxxix. ſtuꝛ
ad ꝓceptum tuū deuiabunt aqui
la. glo. h̄ nom aquile ſubtilis ſō
rū intelligentia & ſublimis cog
ꝛremplatō figuratur. aquila u
aduite uidet & alte uolat. Inꝑ
ſi excelſa ſtatuit. ysa. xlviij.
Qui tollam te ſit altitudinem mu
bū & tabalo te hereditate iacob
ꝑris tui. deus dux & doctor ē. ꝑtē
plantauit ꝓui. xxv. ceria ſunt m
difficilia & quartū penit ignoꝛo
uiam aquile in celo. Aliqua ea
que dicā ſunt ꝑparanda. Ad di
uinoꝛ ꝛemplatiō m. Tangit. b.
hus ūbis que oculos mentis em
dant ut ad lumē uñ ſubleuari
poſſint. hec ſunt ſecularis cure
Abſciſſio. carnis afflictio. cordis
contrito. frequens & pura deuoti
confeſſio & lauacꝝ fletus & om fo
ris missa fiuꝭ omis in mūdicia
Aſurſum eos attollunt medi
tatio ad mirabilis ſcientie dei &
caſte uitatis inſpectio exactio mū
dā & ualida. ubilus laudis &
deſidium ardens in dñm. ſō. vij. gō

Ebn b. dic vii gradū ꝛemplanauit aſcendit.
tem b. diſtinguit. vij. gradꝰ

quib⁹ uiri ꝛ remplariui ascen
dunt loq̃s tribus demonstr
i. p̃rim⁹ ē perfecta obediencia
ꝺ cōs ē corp⁹ suū in seruitutem
redigē. Tertius ē usus bonꝝ
suetudinem uitasse ī dilectoñ.
Quarꝰ est intelligē que indoc
ta fidei apponūtur ei. Quintus
ē talia ꝑparare qualia apponū
ē. Sextus ē cum in affectū men
tis trāsit uidetur rōnis ꝺeprim⁹
est reuelata facie speculari glo
riam dei. Octauus ē trāsformari
ad claritate dei inclarescentem. q. ad
spū. Hec. viij. gd⁹ scdm aug⁹.

Aug⁹ uo. viij. gradus tangit
anīe de quanq̃tate anime.
Inquoz ultimo ponit ꝛ remplat
com ad p̃mū gradum pertinēt
operationes hominibꝫ cum ar
bustis ꝛmunes ut quod anīa
p̃sentia sua corp⁹ uiuificat col
ligit inuniū ꝫ inuno tenet dif
fluere ꝫ arescere nō sinit. Alu
mna per mb⁹ distribuit ꝛ gruen
tiam tot⁹ ꝫ modum seruat ī
tū in pulchritudine sed ꝫ incr
cendo ꝫ gigneudo. Ad scd'm gd⁹
pertinēt operationes ꝑprie hoīs
ꝛmunes tam bonis q̃ malis
ut agros colere urbes ꝛstruere
eloqui futura exp̃scribꝫ nicē
In quarto gradu omīs bonitas
incipit ꝫ omīs uera laudatio
ad hunc gradū pertinent opera

† ꝛmunes hoīs ꝙ brutis ꝺistingue ꝫ mouī. ad ꝺiū gd⁹ genera operōes

tutum. In hoc gradu ata se nō
solum suo corpi sed ꝫ uniuso
corpi auder ꝑponē ꝫ bona eius
bona sua non putare. atq; pu
rente pulchritudiniq; siue ꝛpa
rata ꝛtempne ꝫ a sordib⁹ se abs
trahit, toramq; emaculat ꝫ h̄
pertinē uidentur ad uirtutem
temperantie. Prem roborat se ad
usus omīa que apposito ꝫ senē
cta mouē moliūtur hec ad for
titudinem. Prem sociatē huā
nam magnipendit nichilq;
uult alteri quod sibi nolit fieri
ere. Had iustitiam sequit⁹ auc
ritatem ꝫ p̃cepi⁹ sapientiam
ꝫ per hec loqui sibi dīn tre
dit. Hec ad prudentiam. In hoc
tam p̃clari actu anime inest
ad hue labor ꝫ ꝛtra huī mūdi
molestias atq; blandicias hi⁹
magnus ꝛfluctus. Ad q̃ītum
gradum pertinet ut anīa ab
omni trāle libera maculisq; le
ta. in hoc statu se teneat. Aliqñ
ē enī efficē. ā tenē puritatē ut
ait aug⁹. Alia p̃rius actio q̃ se
inq̃natam re integrar. Alia ñ
pane sē ursum inquinari nit
ingenii quadam ꝫ incredibili
fiducia p̃rigit in dñm ꝫ in p̃am
ꝛemplacōm uirans ꝫ i⁹ p̃ q
tū laborauit ē altissimū ꝫ sere
nissim̃ p̃muit. Sextus q̃ tint iste
actōnis gratius. Aliud enī ē mū

dam ipm oculum animę ne
frustr & temę aspiciat aliud ip
sam custodire & finare sanita
tem aliud iam sęnum & rect
aspectum inid q ē uidend diri
gere. quod qui pus uolunt fa
cere qm mundari & sanari fu
erunt luce refulgant uicatis.
Septim & ultim Anime grad
ē uisio & templacio uicatis.
slez est gradus iam q̄ quedam
mansio. p̄mus actus dicatur
Animacio sc̄d sens. Tertius ars
Quarc uirtus. Quint rnquilli
tas. Sext ingressio. Septim &
templacō notand quod ad de
i templacōm nō ad mictic hō
nisi in nouas. Vñ de ascensu &
templacionis ūm v ē. 10. uj. sic
mo ascendit mcelum n qui de
celo descendit. Vñ caute locut
ē apo. ii cor. xij. scio in qr hoī
hē in xpō & ē. raptum hui usq
ad celum celum non rapt fuis
set nisi in xpō. i. in xpi formatae
fuisset. & distinguunt ibi in glo.
tres stes uisionis. s corporalis
ymaginaria. & in rellectualis.
corporalis ē cum quedam cōlic
ti dent dei munere que alii ui
de nequeunt ut balthazar uidit
manum scribentem in pariete
Dan v. ymaginaria ē q̄n alig
inex tasi ul in sompno n uidet
corpa sed ymagines rer dei re

uelatione ut petrus iudit dis
cum. Act. x. uisus intellectual
ē q̄n nec corpa nec ymagies
uidens. sz in corporeis sban as
tractur mentis mira dei pcne
figitur. talis fuit uisio pauli &
uidet sc̄dm Aug. q ipē uidet
dm facie ad faciem. Aug. cui n
credam quod tanto apto docto
ri gencium rapto usq ad istā excel
lentissimam uisionē uoluit deus
demonstrare uram inq post hāc
uidend ē in eternū & sc̄dm hi. in
exo. xxxiij. non uidebit me hō &
uiuet exponend erit de homine
humano uidente sc̄dm illud au.
in li. de trinitate. videri inq deus
nitas humano usu nullo mo
do pōt. sed co usu uidetur q iā
qui uidentur nō homines sz ule
homines sūt & sr exo. xxxiij. d
glo. g In hac carne uiuentib
inestimabile utique crestentibus
templacionis acumine pt cer
na claritas uidet non tamen u
det homo & uiuet. q qui sapiē
ciam q deus ē uidet huic uite fi
dic mortuo nec eius amore teneo
ē. Qui raptus ē sensu nō unde. Vñ
narrat Aug de quodam sacerdo
te qui qñ auriebat Aug delecta
bile p gaudio qñ mortuus erat
stratum & appositum ignem cor
pori ñ sentiebat & ē. ad frēs de
monte dei loquens de ulo illo. iob

xxxvi· Absconditur lucem in ina
nibz uidetur dr̃ē q; deus in ꝛr̃ē
platione uideat sicut ipe ē· eis
inq; z dilcō dei uicissim lumen
uultꝰ dei ostenditur sicut lumen
clausum in manibz p; z latet
ad arbitrium uenientis ut per b̃
q; intrascur su· ul' in puncto uide
permittit in arrescat animꝰ ad
plenam possessionem luminis cr̃
ni z hereditatē plene uisionis
dei etu in no reseat aliquatenꝰ id
q; ei de ē nō nūqm qi per tristicia
gr̃a perstringit sensum amantis
z eripit eam sꝰ z rapit unde quᵉ
ē a tumultu tr̃r ad gaudia celestia·
z pro modulo suo ad monētum
z punctum id ipm ostendēs ei in
dendū sicut ē Intim z ipm efficat
in ipm ut sit suo modo sicut ꝺ ē
v̄ cum dicit quod sit int̃ mundꝰ
z in mūdum· reddit sibi z remit
titur ad mūdand' cor ad uisionē
ad apland' m aīam ad simultm
dinē ut si alsi rursum ad mittit
sit purior ad uidend' z stabilior ad
fruend' stung' cū se meli' deph̃en
dit modꝰ humane imperfōnis q;
in lumine uultꝰ dei In spēculo de
uisione Idem in eadem epla· deus sp
querit ut dulcius inueniat· dil'
tissime inuenit ut diligencius q̃
ramur· hꝰ gr̃a ineffabile cum nō nisi
in effabilit' videatur· qu uult ut
de cor mūdet· z subdit· hꝰ facies ē
dei qm nemo p̃t inde z unde mū
do· Item aug' in li· soliloquioz· ꝑ
fectis talis ut nichil prorsus re
trenoz delectet· ni crede· eod' mom
to eodem puncto temp̃is q; cupis fiet·
quedam ad ꝛemplacōm uelia·
require in tractatu spei ca· de re
bz sperandis· xi· p̃· De dono intellectus·

Consequēt' dr̃ de dono intellectus
z notand' q; donū sed'm quos
dam dr̃ gr̃a· intelligendi salubꝫ
signa tōnes signoz naturaliū l'
positoz ad q; facit quod dicit dꝰ
discipulis· q; x· querentibz ut e
disceret eis parabolam· ad huc
inquit· z nos sñ intellect eius· cre
debant musicē q; erat ꝑe dictum
vñ nō hēbant noticiam cr̃ musicā
parabolarum· Item cuid· xvi· cū
discipuli ad litteram intelligent
id q; dꝰ dixerat eis cauē a fermē
to phariseoz· repbendit eos dom'
dicens fondum melligetis ꝛc·
Item ad idem facit q; leg' dañ· x·
Inuisione opus ē intelligencia· Jē
in ps· soliue fieri sic equus z mu
lus quibz nō ē intellect· eq; z mu
lus afous manent in rebz sensi
bilibz exteioa solū uidentes ina
ra nō aduertentes ad id' facit q;
dicit· G· sic id Job· i· filij eius fan
ebant conuiua ꝛc· intellectus inq;
in die suo pascit dum de arcanis
cor illustrat· Jē sic id· Job· i· uent'
uehemens uenit a regione des

Xp̃c mentem instruit cont̃ he
betudinem intellectum aīmus
heles ē qui reb; heret affous nō
ingrediens ad signata earum
q̃ hebetudinē donū intl'lectus ex
pulit vñ dr̃ intl'lectus q̃ intima lā
o·l'donū nō habuit phi· qui ualde
lia huj mundi non acceperant
ut signa sc̃i q̃ materialiū qui argu
unt̃ Sap̃· uij· sicut tñ ponunt sa
te ut possent estimare scīm quō
huj dn̄m facili nō inuenirent· sp
si similes fuit puis qui in libris
pulchris ⁊ deaurans litterarum
pulchritudinē admirant· de hijs
que scriptura figit nō curantes
Aug⁹ in l'· de l'· arbi· ad mirator
earum ⁊ eis in herbis nō ad mi
rans artificem· silis ē homī qui
ullas decent ornatas mirat· ⁊ ī
eis relicto sūe principali signa
naturalia sunt oīs creature· os
eni nob̄ laudat̃ dei laudem ⁊ nos
tram eruditionē· deus· n· esturit
sapiam sc̃r oīa opera sua· ecc̃· i·
Job· xij· sumit̃ interroga uim̃ era
⁊ docebunt te ⁊ uolatilia celi ⁊ in
dicabunt t̃· loquere terre ⁊ respnd
bit tibi ⁊ narrabunt ea pisces ma
ris· Salomō sapiam questuit ⁊
in herbis q̃m̃ in arboribus ⁊ q̃ ī aīa
libr̃ disputauit· n· ab ysopo usq;
ad cedrum ⁊ de oīb; q̃ubus aliū
per singula ꝓpheus parabolam
⁊ aristoteles interrogatus a quo tot

⁊ tanta didicisset respndit a rebus
q̃ mūti non norunt· Aug⁹ intl'·
de l'· ar· quocumq; te uertas uias
uestigijs quibusdam q̃ operibus
suis impressit loquit̃ tibi· ⁊ te in
exteriora relabentem ipis exteri
formis intus reuocat· sap̃· xuj·
A magnitudine spei ⁊ creature
agnoscibilit̃ pot̃ creator earū uidi·
tur· i· Inuisibilia dei a creatura mū
di per ea que facta sunt intellecta
aspiciunt̃· ad donū intl'lectus sēm
hanc exceptionem pertinent pa
bole euangelice ⁊ alia multa
que in scripturis inueniunt̃ ꝺ
in sermonib; loquens de appari
tionib; xp̃i post resurrectionē in
spū intellectus aperuit eis sensū
ut intelligent scripturas· uñ sc̃r
hoc ip̃o q̃ dicit Aug⁹ intl'· de doctrina
xpiana· q̃ cognito sacre scripture p
tinet ad donū sap̃ie· sic ē intelligē
dū unumquodq; seo solum de illa p
te scripture loquit̃ q̃ de misia hu
mana loq̃t̃· Signa posita sunt
ut que sub uetri lege uel noua sūt
institutа· ad donū q̃ intellectus
pertinet intelligere ea que trea
ture nob̄ naliter significant· q̃ significa
tionē maxime ē rōne similitudis
⁊ secm̃ hoc creature sunt q̃ libri nā
les si uelint libri fictiui in quib;
per donū intellectus legim⁹ que
ad nr̃am salutem pertinent sunt
ut forme ecc̃arū ut situs ⁊ ornat⁹

adhuc

Item hīnus personaꝝ ecc̄ām
rum l'ornatus earum in⁹us
minist̄ris deuisis libris inqu
bꝫ homo legere debꝫ require m
sermonibꝫ epl'aꝝ celebo ille que
cumq; scripta sunt ad nr̄am doc
t'nam scripta sunt. Sc'm alios
uero donū intellectus d'ic lumē
quo inuisibilia cognoscunt
ad q; uidet facere q'legit in v. li.
de consideratione ubi ip̄e distin
guit inter intellectum fidem ⁊o
pinionem. vnumq;q; ē eoꝝ desc
lens. Fides inquit ē uoluntaria
quedam ⁊ forta p̄babilo nec d'
p̄palare uidetis. Intellectus est
rei cui cumq; inuisibilis ēta ⁊
manifesta notitia. opinio ē q. p
uero hr̄e aliquid quod falsum
ē nescias. Ineodem. Intellectus
rōni innitit. fides auctoritati opi
nio sola uī similitudine sert ue
nit. Item aug⁹. mli de utilitate
credendi quod credimus debem⁹
auctoritati. quod intelligim⁹ rō
ni. quod certissim⁹ opinioni. Item
aug⁹. in quodam sermone dē
nitate. Certus inquit modo est
intellectus ubi ab oīi falsitate
carnalis uanitatis corda mūdā
mur ut pura intentio dirigatur i
finem p̄p̄ea ⁊ secreto loco de⁹ beati
mundo corde. xii. ps. De dono
Sequit de dono sapiencie.
Sapie ⁊ notand' quod sapia

q̄nq; largit pro sapida sciencia
sc'm id. ecc. vi. Sapientia doctrine
sc'm nom̄ eius sapidam sc̄iam
hr̄ cau res quas agnoscat sapiūt
ut debent. q̄n s. mala. culpe sunt
ei amara. bona reimpetrabilia uult
a. bona spūalia cara. b. in sermo
nib. Inuenisti plane sapiam. si
prioris uite deficeas p̄cia. si hui⁹
seculi desiderabilia ꝓpendas.
Si ecc̄iam beatitudinem toto de
siderio ꝓpiscas. Inuenisti sapi
ciaam si tibi singula horiū sapi
unt pro ut sunt. q̄nq; sapiencia.
stricte sumit⁹ pro cognic̄one ec̄
nor sc'm id. Aug⁹. in li. de ciuitate
hec ē inq; sapiencie ⁊ scīe rēā dis
tinctio ut ad sapiciciam ꝓficiat
ecc̄iaꝝ rr. cognitio intellectualis. Ad
scīam uo temporaliū rerū cog
nitio rōnalis. ⁊ sc'm hanc acce
p̄c̄onem sapiencia nō ē omīno di
uisa intellectus a dono. Strictē su
mit⁹ ⁊ sapiencia pro cognic̄one
diuinarum diuine per experien
ciam hītā. ⁊ sic a dono intellectus
ē diuisa. ⁊ differt a dono intellect⁹
in hoc quod sapiencia rōnē ueritatis
ecc̄ine ꝓemplande intendit. Intelli
gencia uero nō modo de ecc̄lis est
sꝫ ⁊ de reb⁹ inuisibilib⁹ ⁊ spūalib⁹
tpalit̄ exortis. ysid⁹ in li. d. rerum.
Sapiencia rōnis ecc̄lia ꝓemplatur
Item intellectu intelligibilia
capim⁹ rōnē. Sapiencia uo nō modo

capimus sup̃iora · sed ī incog
nitus delectamur · domī sap̃ie
hēbat · Aug⁹ · dicens · li · x · cōfess · Ali
quī inquit introducas me ī af
fectū multum mustrauī inti
mum sestio inq̃m dulcedinem ·
q̃ si perflagatur in me nestio q̃
erit q̃ uita illa nō erit · si read ī
hoc erumpnosis ponderib⁹ · tre
sorbeor solitus · et teneor · et multum
fleo · si multum teneor q̃tum ·
suetudinis satana digna ē · si
ēe ualeo · nō uolo · Illuc uolo · nō
ualeo · Miser introibiq̃ · q̃ per
Auditū cognedm hī suauī
tatis diuine · qui credio illi ī
to · ecc · xxxij · Spūs meus sī mel
dulcas · Vl illi q̃m magna mī
tuido dulcedinis tue onē cog
nicio q̃ hēbat per donū intellect⁹
ē quasi cognicio per uisum · cog
nicio uero que hēbat per donū
sapiencie · ē q̃ cognicio per gus
tum · Jn p̃s · Gustate · et uidete q̃
niam suauis ē dom⁹ donū sa
piencie tranquillat mentē · et refi
cit · Ab intellectu ascendat⁹ ad
sap̃iam · ut hoc quod dicit intel
lectus inuenit · Sapiencia mate
dispondat · glo · sī · ō · v · Jnseptimo
ē sapiencia · et rempliacio uicati
pacificans rerum hominem · Au
g⁹ in sermone de timore cum in
finem per uenciū fuit · iam requi
escunt · et quis finis n̄ xp̃s qui ē

finis legis ad iusticiam · et sap̃ia
dei quis nisi xp̃s · pp̃ hoc sicut sep
timo posita ē sapiencia · sic sep
timo ponit⁹ bi pacifica · de sapiencia
dicit · Ō · sī iob · Sapiencia ubi
e suo pascit dum de eternor spe re
creatione mentem reficit · tracta
tus de donis explicat b̄ndictus de
us qui incepit · et perficit · Amen ·

Incipit tractat⁹ de beatitu
dinibus ·

Primo intractam dnīb⁹ ·
tū uicū dō ē de beatitudinib⁹
de quib⁹ hēbat · ō · v · de illis uero
hoc modo dicendū · p̃mo ostendet⁹
quid sit beatitudo · pro ut hic sūi
tur · Deīn tangent⁹ quedam ten
denda · et miranda circa dict⁹ nam illā
saluatoris in qua grē ille quedā
tunt beatitudines nob⁹ cōmendan
t⁹ · tertio de singul⁹ agetur per or
dinem · 4 · parte beatitudo de

Circa p̃mū notand⁹ scribit⁹
quod beatitudo pro ut hī sūi
tur sic p̃t describi · beatitudo ē gra
tia cuiusq̃ · sz uere sapienti nota ·
faciens ad suauitatem glie · et inde
stripto exeo quod dicit amb⁹ · in
li de officijs · dico inquid beatam
uitam · sz siltere in altitudine sa
pientie · suauitate · et glie · uitu
tis sublimitate · quod dēm ē beati
tudo ēe gratia non cuicunq̃ sed
uere sapienti nota · sumi p̃t exeo
q̃ dicit beatam uitam · sz siltē inal

ratudine sapiencie. Ad eos q̄
hūt profundam sapienciam
pertinet cognoscere q̄ pauper
tas hominē beatum efficiat. ex
sic de ceteris gradibus quales dñs
emendat. b. in sermonib; quod
tam absolutū am̄ paupertatem
ee beatam. ō. xi. ab scō
dicti hoc a sapientib; z prudē
tib; a sapientib; in qm̄ huj mūdi
dicit quod deūm ē faciens
ad suauitatem scientie. sumi
pt ex eo quod ambr. dicit in sua
uitate scientie beatam uitam
esistere. pauperias z ceteā gr̄ā q̄s
dns emendat uident hr̄ē missam
ul' antecedentem ul' comitantē
ul' ee ipsa missa. ūm scd'm uitatē
ad suauitatem sū tranquillitatem
estē faciunt. q̄ deūm ē appropinqua
gle pt sumi ex hoc quod ambro.
dicit in sublimitate virtutis. uir
tus sublimis. ē virtus perfecta. u
tus perfa ē uirtus appropinqua fi
ni suo. siue gracia appropinq̄ gle. be
atitudo pro ut hic sumit ē bea
titudo uie z ideo ē beatitudo semi
plena. plena enī beatitudo erit
patrie qm̄ notificat aug̃ in en
chiridion dicens ille beatus ē qui
omīa pro ut uult hr̄ nec aliq̄
uult q̄ nō debet. inco q̄ sunt gr̄ē
ille quas dns emendat iam est
impletum vel aliquid uult q̄ nō
debet. illud uero omīa que ultra

quantum ad bona misticā uidet
ee impletum cum ipse ea tempo
rat z amplius z de illis hēat qm̄
uelit. quantum uō ad uera bona q̄
sunt futura nō ē hic meo imple
tum quodam m̄ rōne hr̄ ea. s. in spe
z hominis. fere z hr̄ eam re. appī
quitare uel' facilitate uenienti
ad eam. vñ pauperū spū. tegz
qui persecucōnem patiunt appī
ciam dicit dō ee regnū celoz.

.rj. parte. .v. sē attendēda cetera

Greca sc'm nos | doctrinā nouē legis.
quod v. sunt attendenda z
ad miranda ee dēam doctrinam
q̄ pendūt ē nouc legis. explana
cio uero legis subditur in alijs q̄
dicit dō in illo sermone. sic
pater ex glo. vñ super id. ascen
dit in montē d' glo. in hoc mon
te nouū testamētū intendit filios
scribe. insipiens a beatitudine q̄
in monte synay uetus testamen
tum scribit insipiens aterro
re. ex alia glo dicit. sicut moy
ses decem p̄cepta ponens post
a per partes explicat. sic xp̄s q̄
unum gnā. vij. beatitudines p
ponit ex quib; pendent omnia
que in mūdo dixit. p̄mū attē
dend' z admirand' ee doctrinam
illam ē legis latoris benigni
tas. Sc'm cuius auctoritatem te
um doctrine sublimitas. Quar
tum sentēciaz exercitas. Quīt.

doctrine integritas. & nigritas
legis latoris ex hoc apparet qđ
ipe nec punit nec prohibet. nec
minat. sed dulcedine mederis te
perat difficultatem laboris. un
lex eius bn pt intelligi illa lex
clemencie de qua dicit salomon
in fine proverbior loquens de sa
piente muliere. os suum aperu
it sapie & lex clemencie in ling
eius. ue non e simil illi in leg
latoribz. Jo. xxxvi. sicut sunt sil'es
ei qui multitudine peccator & p
hibicionum subditus suis obstri
untur viam paralysi et omina
tones multas eis facientes. no
dant locum timori altissimi.
Auctoritas legis latoris maxi
ma e. ipe iudex e qui hanc le
gem dat. ideo magna securitas
e hys qui eam observant. Jo.
xxxi. quis michi tribuat audito
rem vo de siclium meum audi
at ompe & librum scribat ip
se qui iudicat. ut in humero
meo portem illum. In hume
ro portare e sm gg. scriptu
ram appetitione perficere.
Ad doctrinam istam pertinet
illud ecc. xxiiij. ego ex ore altis
simi prodij. filiestes que tenge
runt saluatorem pro reliqui
js heantur. qr uerba que pro
cessiunt de ore eius pro reliqui
is heantur. quare illa que pro

cessiunt de ore eius pro reliqui
is no heant. Nullu uerbo
negligendu ecc. in ps. fo
lia eius non defluet. Diligenter
cenit audienda uerba illa & me
morie infigenda. eccles. viij. E
go os regis observo. Credendu
e quod uerba ipius magnifici
tuus. Illi. u. specialit dicit ps.
Diffusa e gra in labijs tuis. luc.
iiij. Mirabant omes in verbis
gre que procedebant de ore illi.
& cant. v. Alia mea liquefacta
e ut dilectus loquit est.
Sublimitatem doctrine xpi os
tendere videtur in hoc quod dicit
non illam in monte traditur. v
glo. super illud. Ascendit in mo
te. Alegorem inquirit doctor iusti
tiam qm illam que e scribarum
& pharisevr. Item alia glo. As
cendit in montem ut alegoza
tinum culmina discerat. Positu
it thus in monte illo absconditam
dictam celestis ethice. Unde impleto
tum fuit illud. Aperiam os meum. eructabo abscondita a
fundatione mundi. Ps. xxiij. & est
sumptum de ps. Ubi traditur re
gulas viuendi. que ad regimen
totius mundi sufficerent. si sm e
as regere se uellet. ibi tradit
moralis phie quibz virtus uere
demonstratur & eterna felicitas
non tam infertur qm refert

Ibi sol intelligencie uelut octo
radios ex se emisit ad ecclie illu
minacionem. ibi fons sapiencie
uerbum. s. dei in excelsis. ccc. i. sonui
testamentum uelut quendam flu
uii paradysi. emisit ut rang
ungloss. hic est torrens ille ccc
exc. xl. vi. inuenit omnia ad que
uenit torrens. Ad hunc fluuium p
uenit i. ccc. xxuy. ego qui fluui
dorix. i. aquasi aque ductus ex iui
de paradyso. dorix interpretatur me
dicamentum gnomis. id est illud cui
apertum. sit. memorat uena unde
fuit. pu. x. Vena unde id uulgi lex
uetus promittebat suis obser
uatoribus benedictionem temporalis p
speritatis. et transgressoribus omina
batur maledictionem temporalis
aduersitatis. Deut. xxviii. Sic lex
noua observatores suos
beatos predicat. magis cum deo as
similat qui illa. quanto alius
deo similior est tanto in maiori
tranquillitate. Et vii super illud Je.
xvii. ego autem non turbatus te
pastorem sequens. dicat glo. quo
magis xpm sequeris tanto mi
turbaris. In doctrina illa creuit
nob xpi scalam mirabilem cui
ex tre miras utraq; tan
git celum. In emendacione cui
pme beatitudinis. et ultimo dicat
quo in regnum celorum sit pau
peri spu. et quia eorum qui persecu

ionem patiuntur pp iusticiam. dice
tur autem de illis beatitudinibus spe
cialiter agentur. Sententie illius
doctrine valde extranee sunt a
sententijs sapie mundane q
minus uidear quos illa doctrina
transfigat. Sunt. n. octo illa uba
qui octo pones ipius duas phie.
positiones unaqm extraneissime
sed tamen uissime. causa qr sapi
encia dei adeo extraneum iudicatur
hr iudicio sapiencie diuine h
equia lumen sapientie diuine
magnum e. sufficiens ad uisionem
eorum que sunt ape et eorum que sunt
longe. attingit cum a fine usq; ad
finem fortiter. Vnde sap. lumen
uero mundane sapie modicum est
no sufficiens nisi ad uisionem pre
sentium. Sapiencia mundana sup
ficialiter solum res aspicit. Sapie
tia uero dei interiora penetrat
ideo iniquitatem inuenit qm no i
uenit sapia mundi. Simia si lo
qui posset nucem amaram dicet
pp cortices amaritudinem. qui uo
nucem fingit et ad nucleum peruen
dulcedinem inuenit. Doctrina il
la integra e quantum ad principia
moralis sapie. licet alia multas
dilationes in reb; attendat. tamen
ipa specialiter sapientis iudicat
secundum dilationes q sunt bonitas
et malicia. Anima. n. sapiens e
si bona et mala sapuerit ei iterde

tcnr · b · inser inomb; ſ nuemſh
ſapiena am ſi t ſ ſingula ſapuit
prour ſunt · ſperfecte g̃ p̃cepta
moꝛalis doctrine tradi uident
ullus vuy · ibis inquibꝰ anĩa
ad bonum ꝛ ad malum ꝑfec̃
ordinat · Ad bonũ ordinate se hꝫ ·
ſi modica bona modicum diligꝫ ·
Si uera bona eſuriat ꝛ ſiciat · iſti
eis ita ad-hęreat ut nulla ꝑna
ab eis separari ualeat · Ad p̃m
ꝑtinet illud · beati pauꝑes ꝛ
c̃ · Ad ſc̃m · beati qui eſuriunt ꝛ
c̃ · Ad tertiũ uero beati qui ꝑſe-
cutionem · ꝛ c̃ · Ad malũ quis ordi
nare se hꝫ ſi nullu malum in fe
rat · ſi ſibi illatum l̃ grans aſ-
ſumptum equanimit̃ ferat · Si
Aly illatum pro poſſe auferat
Si ſtudio ſe cauet ut nec inq̃ne
tur malo culpe · nec ꝑcutiat̃
malo ꝑne · Ad p̃mũ ꝑtinet id
beati mites ꝛ c̃ · Ad ſc̃m bi q̃ lu
gent ꝛ c̃ · Ad tertium id · beati mi
ſericordes · ꝛ c̃ · Ad quartum id · bi
mundo corde · Ad q̃rtũ id · beati pa
cifici · ſc̃m glo · in vij · p̃mus eſt
perfectio · Octaua perfectionis oſtẽ
ſio · Ad ꝑfectionem duo ꝑtinẽt
ſ purgari a noxijs ꝛ impli bõis ·
Purgari uero a noxijs ẽ prius ut
luc · Aug · bono implend · ẽ · funde
malum · Pauperras ſpũ ꝛ man
ſuetudo fundunt malũ · Pauper
tas ſpũ fundit mala illa q̃cun

unt nob a bonis que in
fra nos sunt · ſ · follicitudinẽ ſc
culi ꝛ amorem · Mansuetudo ꝙ
funditur mala illa que ꝓueniũt
nobis ab hijs que cont nos ſũt ·
expellit enim ꝑturbationes q̃s
in nob faciunt adũſa · Quinq;
uero beatitudines ſequentes p
tinent ad repletionem boni · Duꝑ
ẽ enim bonũ ꝓpter bonum delec
tabile · ſ · bonũ expectans ut eſt
mediana ul in actio p̃ ſalutem
corporis facta ꝛ bonũ ſimplici
ter · Ad bonũ expectans ꝑtinet
illud · bi qui lugent · qui enim
hꝫ gram lugendi renunt ꝙ
dam · eligens hic ſalubriter ẽ
tiam ut poſſit ſanari in futuro
poſſit ualde delectari · Ad bonũ
ſimp̃r ꝑtinent iij · ſequentes
beatitudines · duo p̃me ad acti
uam ꝛ alie due ad ꝛemplatiuã ·
Ad beati qui eſuriunt ꝛ c̃ · ꝑti
net ad bonum ad q̃ renem̃ ſalu
rium duas que ꝑtinẽt ad ꝛem
plationem ꝑtinet ad vi-tẽ
lectum poſterior ad actiuã rem ꝑ
ma · vij · beatitudinũ que ꝑtinẽt
ad ꝑfectionem anime expedit uĩ
cupiſcibilem ſ pauꝑtas ſpũ ·
ſmansuetudo uero expedit ira
ſcibilem · uis uero rõnal ꝑ
q̃m̃ cor expectũ ẽ ab amore mũ
di ꝑ pauꝑtatẽ ſpũ ꝛ anurban
onibꝰ ire ꝑ mansuetudinẽ

Mis bi qui
ſedes · ad
bonũ ad
q̃ rene
mur ·

uacare ꝑ ꝛ uidẽ ſtatum inquo
ẽ homo. quam uiſionem ſequi-
luchus qua⁹ apponit ſcientiam
apponit idoloꝛem .cacꝰ. i. luc⁹
uero purgat mentẽ reliquias ĩ
firmitat⁹ is expellens ꝛ infec
tionem palam ſpualis que erat
de febre iniquitatis rem⁹ uens.
ideo poſt luchum bñ ſequit⁹ eſu
ries uiſcere. ſicut homo perfectẽ
ꝛ ſanitatẽ cõſu reſtituimus eſuri
re ſolet. Ad no⁹ quod non cito aĩ
perfecte ſanant⁹ qm⁹ cito ei pec
catum remittit⁹. vñ. Aug⁹. xuj.
li. de ciuitate. ſicut aliud ẽ febrẽ
aliud infirmitatem febre ſẽm
curare. Item ad ẽ telum de corpo
re demẽ. aliud uulnꝰ eo ſẽm ſe
cunda curatiõne ſanare ira ali
ud ẽ caꝰ auferre languoꝛis q
per indulgentiam fit omnium
peccatoꝝ. aliud ipm languoꝛẽ cura
re. quod paulatim proficiendo
fit in renouatiõne huj⁹ ymagi
nis. Primum facit deus per ſe ꝛ
ſecundum. Sed m facit deus per ho
minem ꝛ cũ homine. ꝛ ideo dici
t ipꝰ. qui propitiat⁹ omnib⁹ ini
quitatib⁹ tuis ꝛ ſanat omnes
infirmitates tuas. ſanare in
firmitates numerat⁹. q. duũ
cum eo quod ꝓpiciam iniqui
tatib⁹ ſuis uero eſurientes ꝛ ſiti
uſtitiam ex fragilitate q̃q⁹ ca
dit ſaltem uenialiter. Septies e

nim cadit uſtus. ꝓu. xxiiij.
ſecta ſunt hom̃i opera mie q
bus homo ſe abluat. luc. vi. ve
rumptamẽ q ſr ẽ date elemo
ſinam ꝛ omnia munda ſunt uo
bis. Certo uo loco rẽ poni mũ
ditiã cordis ꝓparans ad dei uiſi
onem cum omnia p̃cedencia ul ĩ
dicatiua ſint ul effectiua mun
ditie. eſuries ꝛ ſitis eam ĩdicat
cetera uo eam efficiunt. uiſionẽ
uero dei ſequitur⁹ guſtatio dul
ne ſuauitatis. qua degustata
animus amoꝛe ꝛ deſiderio ei⁹
capitur ꝛ ꝓp hoc aliter ſe ꝛ ab
rumpit ab aliis ut deo totaliter
uacet. Q uſtato enim ſpũ ut ait
aug⁹. deſpit omnis caro. vñ tal⁹
ſtudet ꝓam faciendẽ ꝛ ſeruan
de in ſe. ſciens quod in pace fac
tus ẽ locus eius. ideo ſeptimo lo
co recte ponit⁹ illud. beati pa
cifici. tres ꝓme faciunt ad hoc
ut uetus homo exuat⁹. uij. ſe
quentes ad hoc ut nouus hõ
induatur. ad q monem⁹. eph. iiij.
deponite uos ſ m ꝓmã ꝗuſa
tionẽ uetẽm hominem q cor
rumpit⁹ ſ m deſideria erroꝝ
ꝛ induite nouũ hominem q ſe
cund dm creat⁹ ẽ. col. iij. exſpo
liantes uos uetem hoĩem cum
actib⁹ ſuis. ꝛ induentes nouũ
hoĩem ꝛ c. Ideo ſeptimo loco rec
te dicit⁹. filij dei uocabunt⁹. filius

dei ē homo nouus. filius adam
ē homo uetus. b. in sermone nubi-
iuēdictas septem beatitudines
sic distinguit. Attende inquit q̄
admod̄ inēbr priorib sibi ipsi
reconciliar aīa. In duob que se
cuntur proximo. in sexto deo.
In septimo alios reconciliar tā
qm̄ receptus in grām dei et fili
ei familiaritate donar. Sic am
paupertate. mansuetudine. fle
tu renouar in aīa. similit dico
quedam et ymago ecclīe tēpa
a tempora celebrauit. dum pa
pertate futura mēruit. mānsue
tudine p̄sentia uendicat. hoc
uidel dicta pp̄ hoc q̄ mansuet
sibi dominatur cum homī in
mansueto p̄ donetur ira. et
subtilit. b. luctus p̄mīe p̄terita
quoq; recuperat. sicut scriptū ē
Recogitabo tibi omnes annos m.
in amaritudine aīe mee. porro
iustina et mīa p̄fectē proximo
hērem. dum q̄q; uolum nob
fieri. Alijs facimus. p̄r iusti
ciam et quecunq; uolum ut fa
ciant nob homīes et nos facia
mus illis. p̄r mīam iam rec̄
ciliari nob. reconciliari et prox
imo. fiducialit̄ p̄r mūdiciam
cordis reconciliamur deo. beati
uetro qui de sua reconciliatione in
gratiā et p̄fectib suis pie solli
citi eos q̄tum p̄ualent et sibi et

deo reconciliare laborant

iii. pf. de paupertate spūs 7.ª

Consequenter ad ē de singulis
beatitudinib et primo de pau
pertate. de qua hoc modo dicen
primo ostenderur quid dicatur
paupertas spūs. Secundo quo modo
pauperes spū sint beati. tertio q̄
modo regnum celor sit pauper
spū. Quarto cui dono paupras
spūs ad̄ pretur. quinto agetur
specialit̄ de his in quib paupert
as spūs consistit. Circa primū no q̄
b. in sermone nubi uocat paupertā
ē spūs uoluntariam paupratē
q̄ ē cū spūali inuentione. sic dicēs.
Diligenter attende quod in simpli
cit pauperes nominat pp̄ple
bejos pauperes nēcitate miserabi
li. non uoluntate laudabili. spū
ro equidem p̄futuram eis apd
diuine bonitatis mīam hanc
ipsam afflictionis sue misiam.
Sed o tam̄ hoc in loco dum nō de
hiis fuisse locutum. sed de his
qui possunt dicē cum pplia. uo
luntarie sacrificabo tibi. Arram
uoluntaria qui de paupertas ōis
laudem hīt apud dom. sam et phi
sua omnia reliquisse dr. ut ex
pedita mundialibz curis studio
uacantes possent uacare libris.
et censu nolebant hundare ter
reno ut hūndarent in censu sup.
hos discernit q̄ dem ē spū i uo

lumtate spūali. Beati uō pauper
res spū. spūali. ſ intencione de
ſiderio spūali pp solum bn̄ plac
tū dei ⁊ animarū salutem. ſſ ꝺ
uero oj. v. Beati pauperes ꝯoam
mer ꝺ uoluntate. Alia mer ꝺ
pauper spū ē humil' corde. glō i
hec duo ⁊iungit. pauperias de
uocio hr̄ duas partes. rerū Abd
cacōm ⁊ spr̄ ⁊rcōnē Siquis tam
diligenr attendat. pauperias spi
ritus uidi poterit consistē in tri
bus sc̄m tres iures Anime. ſ in
humilitate sc̄m uum rōnabilē.
ut sumam humilitatem pilla
humilitate de qua. b. est humi
litas qm in nob uitas pariꝺ
inli. de x. gratibz humilitatis.
humilitas ē uirtus qua homo
uilissima sui ognitione sibi ipsi
uilescat ⁊ indifferenaa de pprijs
tibz est ⁊mendabilis. sicut diffi
dencia de deo ē iustipcabilis ⁊ in
⁊emptu sū parue Amore rerū
temporaliū. quecumq; sint res i
le. siue sint diuine sū Alie. ⁊ iste
⁊emptus pr̄ mne uidetur Adiū
⁊cupiscibilem. ⁊ sub isto tno mē
bro ⁊timi uider illa spēcies hūi
litatis que ē ⁊emptus ppe ex
cellencie de qua logui b. incep
sum tamē dicere pauperta
tem spr̄ ⁊sistē in duobz. ſ. in hūi
liare ⁊ rerū temporaliū Abdica
cōne sicut tangit glo. ⁊ nunc ac

ceptetur humilitas ita large
ut ꝯprehendat diffidenciam de
ꝑpriis uiribz sicut in tractatu
de superbia presumptō posita
ē spēs superbie. Dñr ⁊ aliq ad
paupertatem spr̄ pertinere spū
Alem mendicacōm q quis mēdi
cat ea que sunt spūs improbi
se diui tribz spūalibz exhibēdo
sume subsidiū oronū. sine pme
dicte humilie pretendo. sed si
ta mendicacio sequela ē uere
humilitatis. Jcem dicunt Aliqui
paupertatē spr̄ ee cum Aliquis
agnoscit se non habere dnīum
Aliquod in se nec meis que sua
uidene si solum ad-ministracōm.
dīm uero omīum ee um dnīm
intelligit. hec paupertas spūs
is ē cum sede habeat in spiri
tu sancto. ⁊ qui hanc paupertā
tem hr̄ omīo sū ꝑprio ē. Prou.
xuij. Acceptus ē regi minister
intelligens intelligens in qm
se solū ministrū ee ⁊ nulli dnīm.

¶ Circa sc̄m no quod ꝑfectissima causa qr̄ pauꝑes sint spū beati ē illa qm dō Assignat. qm ipōr ē regnū celoz quasi dicatur. Ideo sunt ee pauꝑes sed ue sunt diuites. prou. xiij. est qi pauper cū in multis diuicijs sit. y. coz. vi. Sicut egentes multos locupletā tes. tanqm nichil hentes ⁊ omīa ꝓsidentes Tria genera

·ij· om̄ pauꝑes spū sunt beati.

No.

hominū non solent hr̄i propau
peribz licet nichil possideant·s·
electi ad dignitatem magnam
z qui diuicias multas quas hñt
in cuto loco reposunt·z hedes
pncip̄ z hec tria mueniunt ī
pauperibz spū·ꝛa· y· sc̄one deus
elegit pauperes in hoc mūdo di
uites infide z hedes regni Ad
beatitudinem z pauperz spū fa
cit quod ipi liberi sunt a multq
plici miseria que superbos seq̄·
de quo require in tractatu de su
perbia Item a multiplicia misiā
ingr̄ ponunt diuine amatores
suos·de quo require in tractatu
de auaricia·qui z ponūtur ea q̄
pertinent ad ꝺmēdacōnem pau
pertatis z humilitatis amplius
patebit· quō pauper spū sint ꝺ
ar̄i· vj· Cum regnū celoz sit pauper
Circa dictum notandū q pauper
tum spū regnū celoz ē facit
ditate acquirendi· Pauper enī
spū sunt ꝺemptores mundi z
humiles·qui uero ꝺempnūt
mūdū hñt eum sub pedibz z sr̄
sup̄ mundū·humilitas uero est
quasi clauis regni celoz· cont̄ q̄
nō ualet aliqua clausura· Apoc̄
iij· ecce dedi ostium apertū coram
te quod nemo pt̄ claudere q̄
modicam habes uirtutem·fac
le g̃ē pauperibz spū intrare ī
regnum celoz qui sunt iam sup̄

mundū z claucm hñt tam ef
ficacem· p̄terea humilitas ē
de qua dictum ē q laque
os mundi euacuit· de paupertā
te autem dm ē quod frustra
ante eam recte iactatur· pū·t
frustra iactatur recte ante eam
los pennatoz· Pennati sunt ꝺ
temptores mundi· humilium
ē regnum celoz unde ihs mite p
uulos uenire ad me z nolite p
hibere· talium enī ē regnū celoz
luc̄·xviij· triplici rōne humili
tatis uidetur ee regnū celorum·
p̄mo pp eius capacitatem·ipa
enī ipsum capax ē gr̄ē· qm̄ tu
mor superbie repellit· Ita ē· vj·
humilibz aut̄ dat gram̄ z qua
lue ē capax gr̄ē· in futuro eius ca
pax gl̄e· Scō pp fidelitatem· cum
enim ipa fidelis sit in modico sup̄
multa ꝺstituetur· ci· xxv· qua
sup̄ pauca fuisti fidelis sup̄ mul
ta te ꝺstituam· t· sr̄ cant· reuera fidel
famulos si de multa gl̄a dñi su
i z si non ex eunte ate ram̄ cise
unte perte nichil manibz aus ad
here ꝺtingat· Tertio rōne mat
ricidium· humilitas dm̄ inse re
capit· ideo multo in regno dei reci
pitur· prou· xxv· humilē spū
suscipi et gl̄a· humilitas sp̄
senit dñi honorat· ideo multo in
futuro adeo honorat· ecc· vj· mg̃
na potentia dei solius z abomīb;

De bitud.

honorat⁹ ⁊ ſc̄ ú. Qui honoui
cauit me glificabo eum ⁊ item
diffidentiū de ꝓꝑis uiribꝫ ē reg
num celoꝝ. id ē robur ⁊ affluē
cia celestis auxilij de celo eīs ue
nit eis auxiliū cum de deo ⁊ ſāc
tis eius confidant ⁊ non de ꝓ
is uiribꝫ. l uē. xij. ſoli timere
puſillus grex quia ꝓplacuit
pr̄i meo dare uob̄ regnū. Con
tempt oribꝫ uero rerum tēpo
raliū ē regnum celoꝝ quaſi
uere emptionis. b̄. ⁊n ſermoni
bꝫ. ꝓ pauperib⁹ pariter ⁊ mar
uiribꝫ regnum celorum ꝓmit
tit̄ur q⁹ paupertate quid emit
ſi in paſſione pro xp̄o abſq; omī
dilectione pertulerit. oj. xix. om
nis qui reliquerit ⁊ c̄. centuplū
accipiet ⁊ uitam eternam poſſide
bit. ⁊c̄. b̄. Quid ſibi uult q⁹ ea
dem promiſſio facta ē martri
bꝫ ⁊ pauperib⁹ niſi q⁹ uere mar
tirij genus paupertas uoluntā
ria ē. Item medicantiū ſuſtra
gia ſanctoꝝ regnū celoꝝ eſt. q⁹
regnū celoꝝ pietatis eſt. quicq⁹
autem pietas h̄ pauperum ē
ſcē. xvi. Omnis m̄ia ſanct lo
cum unicuiq; ⁊c̄. Domus celeſ
tis ſicut ⁊ alie domus pauper
ſunt. illoꝝ uero q⁹ n̄ ꝓpium h̄r̄
ſe intelligunt ſi omnia ꝙmo
data. ul' ꝙmendata adeo repu
tant. ē regnū celoꝝ. tanq; eoꝝ

qui deo ſunt fideliſſimi nullius
rei dominiū ſibi uſurpantes ſi
omniū rerum dominiū deo reli
quentes. Ad tranquillitatē eoꝝ ꝑ
tinet quod ſi auferat⁹ ab eis aliq̄
eoꝝ quoꝝ onus ⁊ periculum
hebant. ſullam moleſtiam ſē
tiunt ſi ſuam ex oneratōnem
hoc reputant. ꝓterea cum ꝓp̄ā
uoluntatem n̄ habeant. contra
uoluntatem eoꝝ ꝓp̄am nichil fit.
ideo moleſtia carent. hoc etiā ſo
lum moleſtum ē alienu quod
tra uoluntatē eius fit. Tertia .iiij. Cui dono
quartū notand' ē quod pau ꝑ pauꝑtas ſp̄c
tas ſp̄c dono timoris adaptat⁹ adaptetur.
⁊ quātum ad humilitatem ⁊ q̄
tum ad rerum tempꝝ alterū pau
pertatem. Quantū ad humili
tatem introducit⁹ ſicut aliquis
ſolet ſe inclinare timore gladi
j. ſuper eum elevati. i. pe. v. hu
miliamī ſub potenti manu dei.
Paupertas uero rerum tempo
ralium bene timori adaptat⁹.
Timentiū enī ē proicere que
cumq; fuge ſue cursum impe
diunt ⁊ quecumq; euaſioni ſu
e obſtant. ſtulti timore pdi
tuli quod eſt in mūdo iſto. reli
quit mūdum. vñ ſc̄. iob. xxvi.
Semper qui timentes ſuper me
fluctus timui dn̄. Glo. fluctus
enī t̄mes de ſuper eminent. ea
ex naui proiciunt. pro quibus

naufragia sumpserunt.

Liij. ps. De humilitate q. i. de ser.

Consequit' agendum e' brt. de hys inquib; assistit pau
peras sit' scalis de humilitate et
rerum paupertate et pius age
t de humilitate. Sicut enim in
cuum omnis pta superbia. ecc
x. sic inuium nre reparacois
uidetur ee humilitas. Jo. pma
urtus xpiane e' humilitas.
de humilitate uo hoc modo a
getur. primo ponent' eius desip
tiones Deo eius emendationes
Tertio tanget' de causis humi
tatis. Liij. de signis eius. quin
to ponent' diuisiones ad hui
litate pertinentes. humilitatem
sic describit aug'. humilitas est
ex intuitu pfecte dilectionis et sui
dilectus uoluntaria mentis in
clinatio in suo imo ordinabili
ad sui dilectorem. Humilitas e'
uelut quedam minus inclinatio
seu genu flexio coram deo eum
semper uenerans. causa una
hui inclinationis e' in nutu pfe
ctc dilectionis. Hanc dilectionem
intuebatur Abraham cui dice
ret. loqr' Ad duim meum cui si
puluis et cinis Deu. xviij. Item
qui dicebat putredini dixi. pr
meus es. mat' mea et soror me
a umbr' Job. xvij. Ad hunc in
tuerum nutrimur. Mich. vi.

humiliato mor tua an medio
rui et inuene. Voluit dns uen
trem an ee ut homo semper u
de' posset materiam sue humilis
tionis. Alia causa hui' inclina
tionis est intuit' delectatis inq'
nullus e' ociosus. vn' apparan
one eius magis appareat def'
tus nri. Job. xv. Stelle no sunt
munde in spectu ei. quanto
magis putredo et filius homis
imis. Ysa. xliij. quasi pann'
menstruate omis iustie mee. ggr.
Sepe iustitia ad exam diuine
iustitie deducta. iniustitia est.
et sordet in distinctione iudicis
quod fulget in estimatione ope
rantis. Job. sunt mei oculi'
nudet te. id circo me reprehendo.
b. Ad fres demonte dei. sunqm
se melius deprehendit mod' hu
mane imperfectionis q' in lumie
nis iust' dei. in speculo diuine iusti
nis. meus humil' in suo imo
manet. Tractat enim in se que
infirma sunt. Sen' in epis. Qd'
homines de aliis libentissime
faciunt. dete apud te male ex
istima. Id autem maxime trac
ta. quod mee ee infirmissimu'
senties. sicut palea locum suu'
mu' tenet. no sui nobilitate q
uento et sui uanitate. Granu'
q' pmodum e' tenet locu' imu' sic
superbia multis elationis opinio

ne. ul' Ambicionis p̄sumptōe
sup̄r alios se extollit. humili
tas uo in mo remanet. Tam̄
io imū ordinale ē. Ad dñm. deus
cum incede humili quescit.
vnde sup̄r i. ps. parata sede
tua ex tunc dicit glo. Anima
tranquilla. z humilis sedes dei ē
Aug. in xi. li. cf. Quāt ecclē
sius es. z humules corde sunt do
mus tue. B. inli. de considera
cōne. Satis in-simat quid sit
imū hominis. z quid sit i. qd
Ad conditorem ordinat. ubi
sideracōnem sui inertia deiudic
subiect in. sideracōnem. quid.
quis. z qualis sis. Quid in nā
Quis in p̄sona. qualis in mo
ribz. z subtilit. ē in diffinicōne
hominis quā dicunt. Animal
rōnale mortale. Is tibi ex inde
occurrit. sicut. ut. et mortale
quod inte est. rōnale humili
et. z rursum. rōnale mortale
oportet. quoz neutrū neglec
tui erit homini. circumspecto
Mortale ergo imū homis in
telligas. id uero quo ordinat
homo. ad sui. oditorem intelli
gas rōnale. In quātum ē homo
pulus. z caus. In quantum rōna
lis ē capax dei. Item humilitas
sic p̄t describi. humilitas est
uolūtarius. p̄emptus sui. ut
sic humilitas ē sensus. p̄prie

mortal

nature. ul' naturans. b. inli
de xij. gradibz humilitatis eam
sic describit. humilitas ē uirt
qua homo uilissima sui cogni
cōne sibi ipi ul'estit. Ineplis
uero sic eam describit. humi
litas ē. p̄empt. p̄prie excellen
cie. prior descripcio. b. uidet p̄
nere ad humiliratem intellec
tus. sequens uero ad humili
tatem effectus. Innuit prim. frat
quidam interrogauit quēdā se
nem. quid ē humilitas. z ille re
spondit. qui uult ee humilis fi
at diligens creatur creatē.

De humilitate z emendatione.

Sequit de emendacōne humi
litatis. sciendū quod ad em
dacōm eius p̄mo ualere potest
multiplex admonicio. qm̄ sac
scriptura facit de ipa. ecc. iij. Q
to magnus es humilia te in
omnibz. notabilit dicit. quāto mg
nus es. melius enī sedet humi
litas in maioribz. b. inli de ꝑsi
deracione. Cum omni in-differē
cer persone humilitas sit que
dam turris fortitudinis a fa
cie inimici. nescio quo pacto ra
tio uis eius maior in maioribz.
z inclarioribz clarior comproba
t. Nulla splendidior gemma i
omī corona pontificis. Item b.
In alio nō altū sapē sed humili
bz. sentire nichil do clarius uel

rarius apud homines ·Jo· Si
dul ē quod nos homunb; gros
rideo fatuar qm̄ si iure merito
magnu humilitate sim̄ infi
mi · Gb · In moralib; sm̄rū ē cū
moꝛtib; sublimiū regnat
humilitas moꝛ vū pē ſtyndū;
q potentes qui q humilit sapi
unt culmen extrance rquasi
posite longe uirtutis Attingūt
B· ad eugenuū papā Salubris
copula ut cogitans te sūmum
pontificem · Attendas pariꝫ te
nuissimū cinerem ñ fuisse sed eē
B· sion ē magnum eē humilē
in Abiectione · sMagna prsus
uirtus rtara humilitas ho
noꝛata · Item monem ad hu
militatem · ecc · vij · humilia ī
quit valde sp̄m tuum Valde de
bem̄ nos humiliare · qñ tū cūq;
enim nos humiliauimus xp̄o
humiliores nō erim̄ · Luc · x
uij · Recumbe in nouissimo loco
sō dicat in medio · Ostiū para
disi humile ē · Jo · ulc · Ego sū os
tium Ingressus p̄r istud ostiū
nō est p̄riculum qñtumcumq;
se inclinet s; si parum iusto se
erexerit offendet · B· sonē plane
timenda quam alib; humilia
tio · horenda aūt nimis quā
pauenda ul minima temē p̄
sumpta erectio · Qm̄ ob rem no
li te homo ꝓparare m̄oꝛib; no

li minoꝛib; · noli uin · Ire mo
nem ad humilitatem · i · pe ij ·
subiecti inquit estote omī hu
mane creature p̄r deum · eius
d· v· Qnīs imitacem humilitatē
in sinuate · Jncod· humiliami
sub potenti manu dei Sedo ps
sumt ualē ad humilitatis ymen
da cōm exempla · Inē que papu
nium ē exemplum xp̄i qui humi
lim̄ fuit · Aug· Ambula p̄r xp̄i
humilitatem ut uenias ad eē
nitatem · Deus x̄ patria ē q im̄ ·
homo xp̄s uia ē qua im̄ · Ad illū
im̄ · per illū im̄ · Quid amem̄ no
ertem̄ · Idem Puralbas forte sapi
entiam dicturam · discite qūo se
ei celos rastra · nō sz p̄us i· qñ
mitis sum rhumilis corde · ius
cepere celsitudinē dei · ait pus
humilitatem dei · Jē Aug· xuij ·
li · de ciuitate dei · sume in ciui
tate dei in hoc seculo p̄regnan
ti maxime ymendat humili
tas rmeius rege qui ē xp̄s max
ime p̄dicat · contrariūq; huic
rum elatōnis uicū meus Adu
sario qui ē ova maxime conu
nari sacris luteris edocetur hu
militatem xp̄i exemplo suo doce
re rnascendo · morendo · p̄dicando
rmiracula agendo · b· loquēs de
illo · parnulus datus ē nob · vbi
ei · studeam̄ in quo sanat ille p
uul· discam̄ ab eo qua mitis ē ·

et humilis corde sic magnus ui
delicet deus sine causa factus sit
parvulus. Aug⁹. Medicina ꝛ̄ mor⁹
hominis ē humilitas xp̄i. Erui
lescat homo ēe superbꝫ quia hūi
lis factus ē deus. Erubescet mul⁹
sedere in stamnio si uidet regem
sedentem ad rēam. ysa. xlui. Vt
nam dirumperes celos ⁊ descen
deres a facie tua montes deflue
rent ⁊ superbi humiliarent. Gꝛ.
Into. lerabilis impudenciae ē uer
bi se exinanuit maiestas. ī fle
tur ūmicul⁹ ⁊ tumescat. ggꝛ. qñ
tā uirtus humilitatis p̄p qm̄ ue
ratur edocendam. is qui sū estima
cōne magn⁹ ē. usq; ad passionem
parvulus ē fcūs. Gꝛ. quid magis
ad miranduꝫ. quid amplius dete
standū. q; grau⁹ puniendū qm̄
q; uidꝫ filiū dei sūmū in regno
angelor⁹ nouissimū fem̄ in reg
no hominū. Apponar ad h̄ inag
nificare se homo sī terram. Ma
gisteriū humiliatis specialiꝫ
s' xp̄e ascribit. os. xi. Discite ame
quia mitis sum ⁊ humil' corde.
Aug⁹ in li. de ūginitate. Non dicit
discite ame mūdū fabricare aū
mortuos suscitare si quia mitis
sum ⁊ hūilis corde. O doctrīa sa
lutare. O magistrū dñm q;
mortaliū. Quib⁹ motꝫ po
tulo superbie ꝓpinata atq; tm̄
fusa ē: soluit dicē q; ip̄e nō eēt no

luit uidē quod ip̄e nō facet. Ire
non magnū ē ēe paruū. nisi q
te qui tam magnus es. fieret.
disci omīo nō ꝓsit. ita plane. sō
eūm aliē inuenit requies anime
nisi in quieto ē more digesto. ꝙ
inoperibꝫ multum uoluit nob'
humilitatē ꝛmendare matrē
hūilem uoluit hr̄ē. luc. j. Qui
a respexit humilitatem ancille
sue ⁊rem uoluit hr̄ē domū hūi
lem quia duūsorium. lectū hūi
lem quia p̄sepiū. luc. ij. p̄anis
eum inuoluit ⁊ reclinauit eum
in p̄sepio quia nō erat ei locus ī
duūsoio. Gꝛ. in sermonibꝫ loquēs .b.
de illo uilo angelꝰ dō pastoribꝫ lu.
ij. Hoc uobis signū. Inuenietis
infantem p̄annis inuolutum ⁊
p̄ōnim in p̄sepio. Non sine ce
leratōne misit p̄annus saluato⁹
ob uoluit ⁊ ꝓnit in p̄sepio. qñ
idem manifeste insignit nobis
ꝛmendatur ab angelo. Hoc in
quit uob' signū inuenietis ⁊c
In signū posita sunt panni nu
ptie hodie ꝛtradunt. Agnosco
certe. Agnosco ih̄m magnū sa
ncdoctem. sordidū operimentum uestib⁹
dum alligaret cum dya⁹. zach. ij.
exemplum eūm dedit nobis ut ⁊
nos eadem faciam⁹ ymnior⁹ siquid
in afflictu lorica ferrea ꝙ stola iu
nea. licet onerī illa sit. h̄ honori

Aug⁹?

Erit cum ⁊ membꝛ sequent̃ ca
put ꝑ unusum corp̃ psallat ec
clesiæ uno spũ consentiens sacrũ
meum ⁊ cum dulcedine me letificã
xp̃c humilib⁹ ꝓt Angelũ nam
uicariũ suam nũciat q⁹ pastoꝛu
bꝰ. B. Insermonib⁹ Quam mul
ta hodie gẽmis ⁊ auro fulgent
altaria · quantas ubiq⁹ pallas ⁊
alias rigas parietes adornamus
Puras ad hꝛ dicunt Angeli ⁊ pũ
nosos homines derelinquunt · Si
ita ẽ cur pastoꝛib⁹ omnũ magis
Apparuerẽ qui terre regib⁹ qui
templi sacerdotib⁹ · Item · xp̃c circũ
cisus inquo magnũ dat humi
litatis exemplum · Sedm enim
b. nicarnationẽ minoratꝰ ẽ pau
lomin⁹ ab Angelis si nicum asi
one multo min⁹ q⁹ latronis cau
terio ẽ signat⁹ · B. vestigiũ nul
lũ uulneris hꝰs alligaturam
uulnis nõ refugit · sion sic impi
nõ sic · aut ꝓtrusiras elationis hu
mane · Erubescam⁹ uulnerum al
ligaturam qui de uulnib⁹ ⁊ in
celum gloriam⁹ · Qui sine ꝓpõ ⁊
nõ dedignatus ẽ ꝓpõꝛ reputari
stos ⁊ cẽ uolum⁹ ⁊ nolum⁹ estima
ri · Item xp̃c hominib⁹ humili
ẽ subdit⁹ · Luc · y · descendit cũ e
is ⁊ uenit nazareth ⁊ erat sub
dit⁹ illis · Quis quib⁹ · Deus ho
minib⁹ Jc̃ xp̃c humiles s' socians
q⁹ piscatoꝛes · Sũ · uij · Johi ⁊ se sb

ditit Ab eo baptizand⁹ · o · uj · Am
centũ uero ẽ mirabile
etiã q⁹ ibi fuit int̃ humilitatẽ
saluatoꝛis ⁊ humilitatẽ ꝓtrusoꝛ
ris Johannes cum phibebat eũ
dicens · Ego ate debeo baptizari
⁊ tu uenis ad me · Cui x̃c sine mo
do · Sic decet nos implere omnẽ i
ustitiam · B. Sic plane sic decet ut
uincat etiam humilitate · qui sb
humilitate uincebat · Tessit humi
litas ꝓtrusoꝛis tamq̃ minoꝛ ⁊ q⁹
obedientia fuit Auriculũ humili
tati saluatoꝛis · Vnde facte sunt du
e ꝑtes una iam · glo sup i · tunc di
uisit · Vera ẽ inquit humilitas
quã nõ deseruit comes obedientia
Item xp̃c paululum Amplexatus ꝯ
ix · ⁊ eiusdem · x̃c · Jnarrat phibe
tes Adeum uenire ⁊ ꝓplexans e
os imponens manus sup illos re
ddidit · Item in ꝓdicatõne sua glo
riam ꝓtis querit · Jo · xuij · Sermo
nẽ quẽ audistis nõ ẽ meus · sed e
qui misit me ꝓtris · Eiusdem ·
xvij · ego te clarificaui sup terã
dicit filius ad ꝓtrem · Cui sic · v
uj · Ego honorifico ꝓtrem meũ
Jnquit · Ego gliam meam nõ quero
Cui sic · vij · Jhesus cum cognouisset
quia uenturi erant ut raperent e
um ⁊ facerent eum regem fu
git uerum in montẽ ipse so
lus · Item exemplum dat humili
tatis in miraculoꝝ operatione · vij

oſ· vñ· dicat leproſo· vide neminī dixeris· Item mundus ſoluens
ne· oſ· xvñ· ⁊ in pelum abluit
one· Io· xiii· Exemplum dedi uo
b⁹ ut ⁊ uos similiē faciatis· oſ· xx·
filius hominis nō uenit ministrari ſed ministrare· Item mihi qđ'
asinare uoluit nō equitare· oſ·
xxi· ⁊ post illō· Zach· ix· Ecce rex tuus
asinam· Subdit· Et disperdam
q̄drigam ex effraim ⁊ equū de hie
rusalem· Sperauit se⁹ superbiā q̄ē
in equitaturis uoluit dñs asino
insidere· Item in passione· phil·
ij· humiliauit semet ipm factus
obediens usq; ad mortem· ibi dicit
glo· aug⁹· Ecce hēmus humilita
tis exemplum superbie medicam
tum· Quid ē inuumeſtis homo·
pellis o⁹ mortalis· quid tumeris· o fami
es fragi· quid inflaris· p⁹ceps tu
us humilis ē· tu superbus· caput
ē humile ⁊ membrū superbū· Ter
cio p̄t ualere ad ꝛmendacōnem
humiliatus si ostendat⁹ q̄tum
ipsa placeat deo· sollicitand⁹ g⁹ q⁹
humiliatas muto modo deo redd⁹
⁊ cetera bona homis ei redde
fiat· Lcc⁹ i· Tum ecce rex in ac
cubitu k'naad⁹ mea dedit odorē
suum· staad⁹ p̄p sui paruitatem
humiliatē designat ⁊ sicut spe
cies aromatice cum impuluem
redigunt⁹ uel hēmus redolent·
sic bona homis cum p humiliatē
q̄ꝫ minuta fuerit deo sunt gra
ta· ecce· uij· Que ē ista que ascē
dit per desertū sicut ⁊gula fu-
ce aromatib⁹ mirre ⁊ thuris ex
uniuſi pulueris pigmentarij· Vbi
humilitas ē· Adest feruor q̄ ad
redolentiam maiorem solet fac·
humilis nichil reputat se hre· uel
facere· ideo feruens ē· Ideo sp⁹s
ubere fiat in corde humili· q· ⁊
fiat ad maiorem redolentiam
lcē· uij· Veni auster pfla ortū
meum ⁊ fluent aromata illi⁹
humiliatem respicit de⁹ oculo
mīe· Luc· i· Quia respexit humi
tatem ancille sue· p⁹s· humilia re
spicit in celo ⁊ in terra· gen· xvi·
vidit dñs humiliatē meā· ysa
ulc· Ad quē respiciam nisi ad pau
perculum ⁊ contritum spū· Sup
bum nō respicit dñs oculo usq;
que· In ps· Retribuet humi dant
factenus superbiam· ysa· ij· thes
donum exercituū super superbi.
humiliatē se creditur dñs· Iudith
ix· humilū ⁊ mansuetor⁹ p⁹la
tus ē semper oratio· In ps· Re
spexit in oratōnem humiliū ⁊ nō
spreuit p̄cem eor· ecc⁹· xxxv· O
ratio humiliantis se nubes pe
netrat· ggr· Magnus ē creator
nis ad recipiendum fletus hu
miliū mie sinus· p⁹ defectum
humiliatus parum audit de⁹
hodie orōnes ecclie· humiliū me

mor ē deus · inꝑs · Ihu hūliratē
nrā memor fuit nrī · Superb
bos quasi nō agnoſcit deus vīa
tiatur ſuperbis uirginib; · oſ · xx
v · ſleſtio uos · humiles liberat
deus amalo pene ꝛ amalo tul
pe · Inꝑs · humiliau ſum ꝛ liberā
uit me · uj · ſ · xxi · ſonne uidit
ti achab humiliatum coram
me · quia humiliauit ē · ſtci cā ·
ſon inducam malū in diebꝫ ei ·
uj · pal' xij · quia humiliati ſūt
auerſa ē abeas tra dñi · ſō reꝛ
tias uram ſuam ꝙ hūliratē
ſenſio cū mollis humiliratus
frangit uram dñi · prou · xv ·
hūilis reputatōne ſui ūmus ;
Inꝑs · Ego ſum ūmis ꝛ nō hō ·
Quis honor eſt deo umdicare
ſe de ūme uno · Iſte mod' placā
ti deū ſcilicet per humiliratem
under ē cōmunis · gentib; u
deis xp̄ianis · Je · vi · Attrige cal
cio · aſperge ē cinē · Job · ult · ſne
ip̄m reprehendo ꝛ ago penitenci
am · in fauill ꝛ cinē · Judith · v ·
Poſuit puluerem ſ̄ capiti ſuū
Joſue · ꝛ ſenes iſr̄l' proni ceciꝺ
runt in tram ꝛ miſerūt pul
uerem ſ̄ capitā ſua · cum uiri
urbis hay omdiſſent de popu
lo iudee · xxxvi · uiros · Jone
uj · legit · quod rex niniue au
dito uerbo ione induit ē ſacco
ꝛ ſedit in cinē ſenſio mollis q̄

facit humilitas dauid saulī u
derur iram eius fregiſſe · uj · ſ ·
xxuij · Quem perſequeris rex iſ
r̄l' · quem perſequeris aut dauid
canem mortuū ꝛ pulicem unū
ꝛ ſequit saul tanqm̄ placatus
ſumquid h̄ uox tua eſt fili mi da
uid · Sicut leo animalia sibi re
pugnantia laterat ꝛ ꝓtulcat
ſubiecta uero abire permittat ſic
deus humili parcit ſuperbum u
perſequit · Sap̄ · vi · Exiguo conce
ditur mīa · Dauid humiliat ꝙ flectēs
reatum ſuum auditui applīa ·
do quoq; tranſtulit penā tuū · ij ſ ·
xij · Inꝑs · Cor contritū ꝛ humilia
tum deus nō deſpicies · humili
tas ad mod' aſtum luctatoris d'
ſe deo ſubtrit qi eum uincit hū
iliat under dei ſententias reuo
care ut pater in achab · iij · ſ · r ·
xi · ꝛ ezechias · xxxviij · ſcī nini
uite · Joh̄ uj · deus humiles ſā
ptem exaltat ut pater in saul
i · ſ · xv · ſonne eſt paruulus ,
cēs in oculis tuis · caput inclu
bus iſr̄l' ctūs es · Saul abſcēdit
ſe domi cum ungendo ēet intre
gem · i · ſ · x · ꝛ quid ſublimando
dicat · Cuſd · xvi · Abiecti eum u
uxta in tuitum homīs ego ui
dito · Moyses ſimul' pceps pu
blī ꝛ ſtituit ad domino · Exo · iij ·
Quis ſum ego aut moyses ut
uadam ad phonē ꝛ educam fi

luos ist de egipto ⁊ remas hũ
lis st gentes ⁊ regna ⁊ stauit je
i a a a . dñs deus ecce nestio lo
qui quia puer ego sum aut iemi
as. Et gedeon humil dux ppli
constituit judic vi lecce inqt gede
on familia mea minima ē ī ma
nasse ⁊ ego minim in domo pa
tris mei. Ponis humiles in sub
lime sūm qui descendit in strate
ra inchesaurū mutuū qui nō ab
scendit reprobatur. Sic nō supbi re
pbant deo. humiles nō approbat
ē. Ihs. Ipi de manu repulsi sūt.
hũiles sedeamus de uero eos ex
altat. Jo loquens de paulo. qnto
plus se deiciebat tanto magis a
xpo sublcuabat. humilib dat
deus in psenti suam gram. in fu
turo ū suam glam. uij. ℞. uij.
Vasa uanua repl helyseus. Jac
ij. ri pr. v. Deus superbis resistit
hũilib autē dat gram. B. qui de
suis confidit minis ⁊ ppis in nutat
operib ecc illius non intrat gra
simuū plenus ē nec inco inuenit
gra locum siu sō pacis naturā
uanuū qui illud repleat. sic gra
a hũilitatem qui illi se infidat
hũilitas gram haurit utrigas
inclinatū. ecc xuij. humilia te
deo ⁊ exspecta manus eius. qd
de hũiles glificet patet ex his
ubis sacre scripture que sequit
Job xxij. Qui hũiliat fuerit erit
in gla ⁊ qui inclinauit oculos
suos ihe saluabit. Ihs. Tu po
pulū humilem saluū facies. Item
humiles spū saluabit. prou xv.
glam precedit humilitas. eiusde
xviij. Antequam glificet cor humi
liatur. Item. xlv. humilem spū sus
cipiet glia. je. of. xix. ⁊ of. x. ⁊ lu
ē. xviij. dicitur de paruulis. tali
um ē regnū celoz. ⁊ luc. xviij. ⁊
xviij. Qui se humiliat exaltabit
⁊ eiusd. xij. dicit pusillis. Con
placuit pri uro uob dare reg
nū. Item eiusd. xviij. Recumbe ī
nouissimo loco ut cū uenit qui
te inuitauit dicat t Amice ascē
de superius. Eiusd xviij. Quicūq
nō receperit regnū dei ut puer
nō intrabit illud. of. xviij. si
si exinaniamini sicut paruuli nō in
bitis in regnū celoz. sic mirū
si deus hũiles honoret cum ⁊ ip
si honorent cum. ecc. uj. magg
na potencia solus dei ⁊ ab hũi
lib honoratur. ī. ℞. y. Qui ho
norificauit me glificabo eum.
humilitas ē locus hīracionis gla
e dei. humil' enī glam suam de
orelinquit. cum superbis eam si
bi usurpet. B. in sermonib. Cla
ius quātum in se ē deum inhono
rat. Glam meam alt dñs alt
nō dabo. ⁊ superbis. Ego inquit
m eam licet nō dederis usurpa
re. sic enī placet illi anglica dis

tribuas gl'am deo ꝛ patem ho
minib; humilis deum magnifi
cat superbꝰ se ipm humil' ē uox
illa luc' i magnificat Anima
mea dnm Jo. iij. ꝛ iterū uox illa
illū oportet crescē me aut mi
nui Item deus dona humilita
tis specialit' acceptat. vñ exo.
xvij. dicitur de altari. Non soli
dū mane ꝛ vesperi facies illud.
Altare ē coaltum ne eminēcia
sali; pfectionis existens q; per hu
militatē decet dē mane ꝛ ves
perū ut deo sint grata que ibi of
feruntur In pma parte mora
lium. Ille enī libꝰ facta digniora
sint necē ē uoq; aliud se semp in
digna uideant. Ad literam uo
luit do ut altare eēt concauū
ut caperet posset ignem q ei ma
nam. ligna scilicet ꝛ uictimas.
nec cor humanū capit ignē spūs
sancti nisi humile fuer. ligna ꝛ
sacrorꝰ ubera ꝛ uictimas bonorū
non capit nisi sit humile. Dedig
natur enī superbꝰ discere iuxta
illud dictū Ab alijs ꝛ nullū unq
imitari Item humilitatem deus
se ostendit. Gen. xviij. Apparu
it dns abrahe in ualle mambre
humilitas specialit' uidet hre
gratiam apud deum. ecc. iij. Quā
to magnus es humilia te in
nibꝰ ꝛ coram deo inuenies gra
tiam. Hec enī unus specu

Alit' subtulit homini deum
maiestatem. Bn. in sermonib; log;
de illo ubo Angeli. Luc. i. Inuen
ctis in fantem pannis inuolu
tū. Quid ē inquit quod sola ab
Angelo uidet emendari humili
tas ꝛ tendet. Forte specialius im
dat angel's humilitatē qua ru
enib; cetis ꝑ superbiam ipse
in humilitate steriss aut certe
ꝓpterea celitus enuntiat humi
litas quia h; qualis ꝓa ut eius que
dnum exhibenda sit maiestati
ꝓpria humilitas deo ē fidelissi
ma ꝛ deuotissima. Iona enī de
non usurpat sibi. Ipius ē uoq;
la. vsq; xxvi. Omnia opera nra
operat' es in nobis dne ꝓpter ho
minem dicat illud i. cor. iij. quid
habes quod nō accepisti. Si au
tem Accepisti quare gliaris q;
non acceperis. Quarto ualere
potest ad emendacōm humili
tatis si ostendatur quanti ipa
hoī prosit. Notand' q; quod ip
sa sapiam introducit. prou. xi
Ubi humilitas ibi sapiencia. &
xi. Reuelasti ea parulis. Supbia
in hr ubi sapiam requiat. Didi
mꝰ pharisens Ad alexandrū de
presto ē languit sapiencia si
nō hes ubi requias. ggr. impas
to. Ab pupilla oculi nigra uid;
ꝛ albuginem tolerans nichil u
det quia humane sensus tegra

ciones [illegible] si stultā se
ptōzemq; intelligit cognitio
nem intimē dicans apphen
dit Si autē caligorem sapie
ci uultuc sibi attribuit Alu
de se supie dicans excludit
Tholome⁹ phs Inter sapientes
sapiencior ē qui humilior exis
tit Beda Humilitas clauis est
scientie Ipsa humilitas magn
pars iudicat ē sapie gg Ymo
stultitia angeli fiunt elatio cord
vera sapiencia efficit homīs
estimatiōf sue humilitas Aug⁹
de uibis dñi Quanto humilius
secedat maria tanto Amplius ca
piebat Confluit enī aq ad hu
militatem uallis de superaltio
montis Vnde in xu gratiby
humilitatis bona uia humili
tatis qua uitas inquirit cari
tas acquirit Quasiones sapi
entie petimur In uitis pa
tri quidam frī ieiunabat sep
tuaginta ebdomadas preter
a deo ut reuelaret ei de quoda
sermone scriptura Cui cum ī
fluxū ei reuelatum est ad qñ
dam frem ut requiret Ab eo
Intrinsē obuiauit ei angelus
dicens Septuaginta ebdomade
quas ieiunasti nō te fecerūt pr
imū deo Sume uō q humilis
tus es ut ad frem pergeres mis
sus sum ē indicare sermonem
Se docens cum angelus sermo
nem recessit ab eo Item humi
litas caritatem reparat Vnde so
la uirtus humilitas lese est repa
ratio caritatis Item Allaqueis
liberat Antoni⁹ inuidi omīs laq
os munita tensos interra rim
gemiscens dixit Quis putas mī
ser ista transibit nocte dicēte
humilitas Humilitas nō solū
gra ē sz uias aliaz gratiaz nō
quod cumq; uias sz uias admira
bile Vas istud de impletione ca
pacius efficit cum datur hūi
li augmentum gre Ipsa humili
tas sicut et cetere gratie crescit
vnde ipa capacior fit Ipa cum
dei liberalitate certare uidet
Aqua petere nō cessat semper
hūs ubi recipiat Quanto enī
magis recipit tanto magis ua
cuam se recognoscit Humili
tas se ipam euacuat ut capax
fiat Qui enī uere humilis
ē se humilem non reputat de
o expeditissim ē ad gratie fluē
entionē Humilitas dum ē q
minuit in ꝛsī imaginatione Ecce xl
uus Inca impletū illud Cum
sumauit homo tunc incipit
esse Vnde xxuj Humilitas cum oīa
facit nichil facit Vere enī hu
miles impleuit illud Luc xuij
Cum feceritis omīa que pre
cepta sunt uobis dicite Su

mundes sumus · humilitas de
maiestate ouis roboratur · ve
humilis omnia bona que ade
a recepit ancra ee intelligit qz
deo se obligare credit · vii illis
humilior efficit · sicut ramus
arboris ex multitudine fructu
um inclinat · eo se quanto
maior est tanto robustior e
humilitas · Item humilitas
de morte mundificat · de pauper
tate ditat · de detrimento auge
tur · humilitas nutrix e dilec
tionis · Christo · sumtiv dilectio
nis e humilitas ody mr est
superbia · Item humilitas tu
tissima e · intimo eni est · et non
hr quo cadat uidicit augus
ipsa intemptatione homine
seruat · vii glo sup ephiam ad
cor · humilitas custodit inoi
temptatone · ut non crepet in
fornace Qui non p̄mz uentre
superbie humili Abstondendo
bona mea seruat ca ggs · petre
omne quod agitur · si non solli
cite in humilitate custodiv ·
dem · Qui sin humilitate gre
tes egregat quasi pulueme
uento portat · Aug · nisi humi
litas omnia quecumq fiam
et p̄cesserit et comitata et cōse
cuta fuerit · iam nob de alio no
gaudendu; tocu Auferte de ma
nu superbia · Item humilitas de

sertente in finali triumphare
pur eius conterendo · Gen · ip
ipsa conteret caput tuu · Da
uid goliam in capite percuss
et sic eum deuincit · Caput e
pentis in fernalis superbia e
h · se · vvij · In hoc capite eum re
dia percutit in quadragesia
in capite ieiunij cum capitib
fidelium cinerem superponit hu
militas specialit dicit unce
dyabolum · ggs · tot iaculis dy
abolus nos percutit quod tep
rationib; affligit · et nos con
cum iacula mittim · cum con
fessi humilit respon
dem · Dya · dixit machario · hu
militas tua sola me uincit · in
terrogat quidam senex qua
re inquietarem · ademonib; ·
dixit quia abeim · Arma nra
que sunt · pauperias · humili
tas patientia · et sr · ro · viij ·
et per illud occidit dicit glo · esto
humil' non dere plumas et po
teris uincere · Aug · solus un
cur · qui de se p̄sumit · Sol
uncit qui de se non p̄sumit hu
militas ideo uncit quia deus
mea pugnat · Vere enim humi
lis deo attribuit gl'am que e de
victoria et ita per consequens pu
nit sup eum pugnam · Cuius
enim e pugne gloria · Preca ne
humilis de unine suo roboratur

tuno

De bitad.

ꝛ ce infirmitate fortior esse
ij. cor. xij. Cum infirmor tunc
potens sum. Ideo non ē mirū
si non unctatur. Item humilitas
pp̄ sui exilitatem ꝛ nichilitatem
ab hoste non tenetur. ideo mito
non unctatur. uij. ſz. in fine.
Sabugodonosor trahens rethe
captiuitatis per terrā iudeoz
nobiles ꝛ magnos cepit ꝛ duxit
in captiuitatem. pauperes ū
reliquit. Superbia pp̄ causā op
positas semper unctatur. Humi
litate unctat homo se ipsum q̄
uictoria ualde ē difficilis. ḡg.
plus stupeo d Auid saltantē q̄m
pugnantem. pugnan hos-
tem. saltando se ipsum uicit. q̄
michol ex rumore regni genus in
sana. humiliatum despexit. Ita
humilitas pacatissima ē. pace
cum uidetur hr̄e cum suo oppo
sito scilicet cum superbia. Sup
bi unus Aliū superbum ū pa
citur. nec cum eo pacem hr̄. Tu
mor cū unus ē mor̄ Alius
pungit. Apud geom̄ nr̄os demōstra
tum ē quod spherica corpora que
q̄ tumida sunt non possunt se
tangere nisi in solo puncto. Vñ
pungere se inuicem possunt sed
non plane aut recte sibi inuicē
applicari sic ē de cordibus superbi
a tumentib; Corpus celauū spe-
ricum cor infra celauitatē suā

potest recipere sic humil' a sup
bo patem potest hr̄e Item hu
militas astutissima cē uidetur
q̄ sanus patere potit si attenda
tur quomodo cum superbia dum
dit mundū florand̄ ḡ quod ꝛ
diuisione mundi accipit ex
humilitas uero intra. vñ sup
i. io. vi. eum qui uenit ad me
non eiciam foras. dicit glō. Su
perbi est foras eiu qui nichil
hr̄ in bono intioꝛi nec hic nec
in futuro. Ad humilitatem perti
net. Gl'a nr̄a hec est testimo
nia scie nr̄e. y. cor. i. Seneca.
Sapiens int̄ se omne bonum ter
minabit. Vir sapiens ē uc̄ hui
lis. humilitas multe hr̄e trusse
lum. superbia uero pellam ꝛ f
uum Item accipit humilitas
nucleum. superbia uero cortic̄
Item superbia accipit altum. hu
militas uero imū. Superbia h̄
montes. humilitas ualles. Ideo
superbia hr̄ uentū perflant.
altissima uenti hr̄ ꝛ airitatē
duritiem siliceam pericium.
Oppositā uero huic hr̄ humilitas
facile ē in alio se nocumentem ꝛ
de uita periclitari. Item superbia
accipit florem. humilitas acci
pit fructum. Ie. xlviij. Date flo
rem moab. quia incipiat expa

Superbia.

tre ⁊ significat superbos qui
de nobilitate gloriant. Item
superbia accipit pulchrum. hu
militas bonū. Superbia accipit
ee in opinione uel uisione hoi
mi l'done. humilitas uero in
rei ueritate. Vñ de ypocritis dicit
omia opera sua faciunt ut ui
deant ab hominib⁹ oi. xxiij. Su
perbia accipit paleam. humili
tas granum. Superbia accipit
ymagine uel picturam honesta
tis. humilitas nam honestate
Sapiens. Apud sapientes sunt
honesta. Apud uulgus simula
chra ueru honestay Item super
bia eligit ascendere. humilitas
descendere. B' o petrusitas. o Abu
sio filioz adam. quia cum ascē
dere difficilimū sit. descendē uo
luntariū. ipi leuis ascendūt
⁊ descendunt difficilius. parati
Ad honores ⁊ celsitudines ꝑfluū
ecclesiasticoz. ipis Angelicis hu
meris formidandas. Item sup
bia accipit publicum humili
tas Abscondituum. ysa. xxxij. Ve
ritas quasi qui Abscondit⁹ fuge
re ⁊ celare se a tempestate. Item
superbia accipit q̄ de ⁊ rencōis
humilitas uero quod est pa
cis. humilitas recūbit in no
uissimo loco. luc. xiiij. Superr
bia ꝯgliari multo. Gloria uo
res ⁊ rencionis est. Cum enī u

nus laudat eum qui superb⁹
de duoc ī utuperant. prou. xx
ij. Arma et gladius unita sup
bi. custos autem anime sue lon
ge recedit ab eis. Custos anime
sue e ue humil'. Item humilitas
ualde gloriosa e. B'. gloriosa res
humilitas qua ipa quoq; superbi
a palliare se apparet ne uilescat
Item. quid facit superbia sub pa
tris humiliatis dū sumquid
ht quo se palliet humana mali
cia nisi unde inuoluta e infamia
a saluatoris. humilitas laudem
fugit. laus uo eam sequit tan
qm laude dignam. Econtrio su
perbi laudem sequit. laus uero
um fugit tanq̄ laude indignū
Superbia more hominū se ⁊ sua
ponit. ideo nō e mirum si mor
detractionū frequent ibi semp
humilitas uero altissimū pot
refugium suū. Ipsa enī dicit
ī. cor. uij. Qui aut uituperat me
do e. Ideo morsus detractionū e
am non attingunt. Superbi ue
luti ydola sunt que uanissime
laudant. sicut uti ligneum du
dicunt. Item ps. Ego dixi dñs. Ipi
sunt uelut ymie sicoz. spem fal
sam habentes. uitutem autem
eius abnegantes. uij. dñi uij. Ip
si ⁊ sicut arundo que mouet uō
q̄ uiuat. sed quia uento agita
t. sic ipi mouent ad opa de ge

De virtut.

nē honor ueniro in anis glorie
non aspū uite · oj · vi · Quid exis
tis in desertū uidē arundinē uē
to agitatā · 2 no · quod humilitas
humiliatus in homine excidit
sis figis quib; ipa designat pōt
in magna parte ostēdi · & quib;
paucis pone sufficiat · humilitas
uallis ē fertilissima · in ps · valles
habūdabūt frumento · i · humiles
ppli bonis opib; · ipsa ē uallis la
ēmaz unqua būdōnem dabit le
gis latōz · ibi inueniunt aque
glaz · in ps · inter medium mon
tium pertransibunt aque · Aug ·
Alta siccant · ima replentur · ī
ipa ē fundamentum ceteroz bonoz
Aug · Magnus uis ē · A minimo
incipe · Cogitas magnam fabcā
structure celsitudinis · de fundam
to cogita humilitatis · h · fund ·
bonus humilitas unquo omnis e
dificium spūale structum cres
cat in templū sanctū in domino
humilitas ē nichilum illd ·
super quo terra ecclie fundata ē
Job · xxvi · Appendit terram sup nichi
lum · humilitas facit hominem
pulchrū nichil · Superbia facit ho
minē tpe nichil · Gal · vi · Si quis
se existimat ee cum nichil sit ipe
se seducit · Item ipa ē tradix
certaz uirtutū · gg · Hugo · Unus
humilitas ē · illa in nobis unus
quisq; pullulat q̄ in ratice ppa · i ·
ultrage pertinuat · Aug · Arborem
attendite fi gite radicem · in hu
mili ut ueniee tendat ad celum ·
Idem · sine radice aurgas pcis ru
ina ubi ē ī edificiū · Item hum
litas ē uia ad sublimitatem q̄
hē uia · 7 non alia p̄ter ipsam ·
Qui alit uadit cadit q̄ uis qm̄
astendat · xp̄s cum p̄ naram dum
mitatis non hret quo ascenderet ·
q̄ ultr deum nichil ē · tam per
descensum quo modo creset in
uenit · Item humilitas ē quasi
aque ductus per quē gratia ue
nit ad hominē · B · Ideo fluenta
gre ē tanq̄ de fluer · quia si
dum inuenerat aq̄ductus · aq̄
ductum ubi intelligas humili
tatem · mare · fluctum nitē dy
abolus destruē aque ductum hu
militatis · Holofernes p̄cepit in
cidi aque ductum · Judith · vii ·
Item humilitas · ē · ris fortissiā a
matoribz munit · uidet ē intimo
humilitas · & sedm uitatem in
alto ē · luc · xvi · quod altū ē ho
minib; ab hominatio ē apud de
um · & e contrario · Q; altū ē deo ab
hominatio ē hoib; · gg · in se
cunda parte moraliū · In sub
limi sunt humiles pōm q̄ uñ
se in omib; despiciunt · unde & ē
omia securiores sunt · Aug · y
uij · li · de ciu · dei · Est aliquid hu
militatis unde modo q; surrum

fanar cor ⁊ ē aliquid elacõis
quod deorsum faciat cor. Item
in eodem. humilitas exaltat q̄
facit ee subditum deo. elatos
que in uitio ē respuit subiectõ
nem ⁊ earū ab illo quo nõ est
quicq̄ superius ⁊ ex hoc ē in
ſius ⁊ fit quod scriptū ē. Dele
ast eos dū alleuarentur ipsum
q̄ exaltauerant ē. humilitas
per hoc ostenditur ee in alio q̄ ꝑpī
qua ē altissimo. Elō super illos
iuxta ē dō hūs qui humiliato ſiūt
corde. Altus quidem dō ē victā
tur tamē humili ⁊ non se erigēti.
Item humilitas dauid paraly
ſi est. Apē. iij. Ego dedi coīā te
⁊ ē Item ē uas securissimū ⁊ ha
bitaculum dei quietissimū. de qui
bus prius hītum ē. humilitas in flo
ribus uiola ē ipā ⁊ inodoramitse
thus. quod quanto in fumo ma
gis tenue resoluti fuit tanto
maioris suauitatis odorem spar
git. Sic humilitas dum ꝑpm
subiectū qī in nichilum extenu
at. grauissimū deo odorem spi
rat. ipā ē ut cynamomū q̄ ē
cineree coloris. Cinerem enī
se reputat hūilis. ipsa ut mus
eus odorem amissum iuxta fe
rentia recuperans. ⁊ ē ut ametis
tus ebrietatem superbe ꝑsumpti
onis tollens ⁊ est ut aspis fan
tasmata fugans. Cor superbi fa

tasyas patit. compuniat se alij
ee cum nichil sit. ipē ē ut saphir
cui iunus ē t mores corpales rep
mere. ⁊ ē ut onuchinus. cui ut
ee dicat hominē inuictū reddē.
Qui iuuentem humiliat ītrubica
ter hīt. Item ē ut adamas cui i
tus ee dicitur facē gratiosum q
uere ē humilitatis. sicut enī odi
bil coram deo ⁊ hominibz ē super
bia ita gratiosa coram deo ⁊ hōi
bz est humilitas. Item ē ut balsa
mum q̄ fundū petit. ⁊ ad ser
uandum accipitrē ē efficaci
simū. Ambro. Custos uirtutū hū
litas. Item humilitas ē ut gra
litas in sponsa regis celestis. ade
ceniam eius faciens ⁊ incoru
ptōnē ei attestans. Contra
ſuperbie corruptōnem spūalē at
testatur. Superba anima de mali
no spū accepit eius ꝑmogenitū
salz superbiam. Dicitur usuali
ter ⁊ creditur. a multis mulieres
interdum a demonibz impregna
ri. multi tamē credunt eas ex h
impgnatōne nichil hīre mutero
nisi uentū. nec aliter detumesce
re. multe uentositatis emissione. q
parabola ē spūalis impregnatio
nis diabolice. Ventositas a sup
bo pertractanda. sic enim ut
tamē nō minuat. si per humilem
confessionē ut euacuat. Sūr qui
rimentur. sin hanc grossitie dy

Alolicam dicentes se ee grossi
ul' magni cordis ⁊ quod horri
bile ẽ dictu. quidam impugnan
tium Appo prẽ qui de nobilitate
pris tumescunt Alij ab unius
tate cognatoꝝ suoꝝ qui ⁊ a toto
ppło ut principes qui de minimis
ne ppli tumescunt. ut rex dauid
faciens numerare ppl'm. ij. Re.
xxiiij. Contrio rex persles. cũ co
ram se uideꝫ exercitũ suũ multa
tudinis innumẽabil' Attendens q
tonus ille exercituꝰ infra. c. ãnos
ꝓuenturꝰ eet impuluerim dixisse f'
tur. Regem tamen exercituꝰ ⁊ tam
fortis me uocant hoiẽs. ego uo
facio me regem ee puluis. Que
dam ⁊ animalia grossi sunt de ui
ginitate sua q' ualde mirũ uide
atur. hec sunt ũgines fatue de q̃bꝫ
legit'. of. xxv. ⁊ notandꝰ quod hu
miliat inob' supplet defectus A
liorꝝ bonorꝝ. B. Apud dnm frẽs
ius hrẽ nõ possumꝰ qm in mlis
offendimus. si nec fallere eum.
Ipe enim nouit Ab scondita cord'.
quanto magis opera manifes
ta. nec resistere uirib; qm omip
ẽ Quid ergo restat nisi ad hui
liatis remedia tota mẽte ꝛfugẽ.
⁊ quecquid in Alijs minus hẽm'
de ea supplẽ Item si humiliate
ceteris bonis nob' bonis nõ sumꝰ ꝛ
deo placemꝰ B. sine humiliate
Audeo dicẽ n ũginitas marie
deo placuisset. Item magna uirtus
humiliatis cui' obtentu nõ so
lũ uirtus non fuit sed ⁊ in superbiã
erumpit. iij. De causis humiliatis.

Sequit' de causis humiliatis ⁊
ẽ no' quod in omnibꝫ rebus
causas humiliatis inuenire pos
sumus si diligenter attendam'. vi
delicꝫ in eis que sunt infra nos
⁊ in eis que sunt in nobis ⁊ in
is que sunt iuxta nos ⁊ in eo q'
ẽ sup' nos. Infra nos sunt cor'lia
rõne carentia ut elementa ter
re nascentia. Animalia. celi lu
minaria. Interra que ẽ infimũ
elementoꝝ multas causas hu
miliatis inuenire poteris. p
mo q' attende quod inceam rei
furus es. Gen. iij. In sudore uul
tus tui uesceris pane tuo. donec
reuertaris interram de qua sum
tus es. Q̃n q' terram respicis q'
sepulchrum ul' cimiterium tuũ
respicis. Attende ⁊ q' terra que
nunc ẽ sub pedibꝫ tuis. quãq fu
tura est super caput tuum. Ite
Attende aũtem ea undigeras. ip
sa ẽ que te sustentat. Si ipsa diru
pta fuit sub pedibꝫ tuis sicut fu
it sub pedibꝫ dathan ⁊ abiron
sui. xvi. uiuus min ferui descẽ
dens. Item ipsa muro modo ex
se produxit dei iuuente vñ pascis
quod si non faceret fame pe
res. Vnde si ligna non produceꝛ

unde calefis. perires frigore.
In aere ꝛ multas causas humili
tatis potes inuenire. primum g
attende quod sine aere nec ad mo
mentum potes uiuere. Si enim
ad refrigerium cordis aerem
attraxeris suffocaris. Item attende
quod si aer auento frigido commo
tus fuerit te intolerabiliter affli
git. Si pestilens fuerit te interficit.
Item in aqua multas causas
humilitatis potes inuenire.
Si aqua non fuerit ut porcus in
mundus eris. Item sine aqua ter
ra arida ꝛ sterilis erit ꝛ sic fa
me peribis. Similiter si ignis
non esset fame ꝛ frigore peri
res. Non enim haberes unde ci
baria decoqueres uel te calefa
ceres. Preterea ignis paratus est
ad torquendum impios Eccl.
vij. Vindicta carnis impij ig
nis ꝛ uermis. deut. xxxij. Ignis
succensus est in furore meo ꝛ arde
bit usque ad inferni nouissima
ꝛ c. Quomodo superbit homo facino
rosus ad cuius combustionem fornax
iam succensa est. Item attende ce
terre nascentia quantum illis in
digeas. Attende etiam bona que
sunt in eis quibus tu cares ut est
fulgor auri. pulchritudo florum.
Mt. vi. considerate lilia agri quo
modo crescunt. non laborant ne
que nent. Dico autem uobis quoniam nec

salomon in omni gloria sua coo
pertus est sicut unum ex ipsis. Item
circa animalia rationalia attende
multa bona quibus tu cares ut
est suauitas cantus in multis aui
bus sine magisterio alicuius crea
ture. Ad quam suauitatem tu mul
tis annis edoctus non potes pertin
gere. Item uelocitas que est in
auibus ꝛ in quibusdam ꝛ quadru
pedibus. fortitudo ꝛ ꝛ pulchritudo
ꝛ habundans uestitus. te uero op
tet mendicare ab eis unde nu
ditatem tuam operias ꝛ unde pul
chritudinem ornes ꝛ debilitatem
tuam munias et tarditatem.
circa luminaria uero celi attende quantum
luce eorum indigeas. Sine luce enim o
culi tibi essent inutiles. In nobis
ꝛ multas causas humilitatis
inuenies ꝛ ex parte corporis. siue
respicias eius originem. siue eius fi
nem. siue statum eius presentem.
B. Vide unde ueneris ꝛ erubesce ue
es. ꝛ ingemisce. quo uadis ꝛ con
tremisce. Si attendas unde cor
uenerit inuenies quod ex putre
dine. Job. xvij. putredini dixi.
pater meus es. Attende ꝛ ultimus gra
uamina que mater que te conce
pit feceris. B. In sordibus genera
mur. In tenebris confouemur. ma
tres nostras multum oneramus
In doloribus parturimur. In par
tu matres more uipereo laceramus.

De virtute.

Attende etiam q̃ nullus homo nascat membris impotens et ploret incipiens. Job. i. Nudus egressus sum de utero matris mee. Aug⁹. Puer ploratu incipit. Sap. vii. primam uocem similem omnibus emisi plorans. Attende ad quem finem deueniet corpus. Pulvis enim et cinis fit. Gen. iii. Pulvis es et. Item ge. Ysa. xlv. Loquar ad dñm̃ cui simulus et cinis. Si one mirū si se erigat contra dñm̃ suū miles qui hꝫ castrum super aciem rupem inexpugnabile. Si; factus e et qui non hꝫ dominu clamnusi de palea que facile potest aburi si cont dñm̃ suū potentem se erigat. Sic factus homo e homo cui hꝫ sanus salus corp ad calorem febrilem mouere retrahitur. nec erigitur ad hꝫ gnis si contra deum se erigit. Item corp̃ umbꝫ e corrodendum. In ps. Ego sum ũmus. ecce vi. vin dicta carnis impij ignis et uer mis. i. Mach. ii. Gloria hois fe cus et ũmis. corpus enim unde gliat sacrus e ex terra et matria humi. Presentem statum attendebat qui dicebat humiliatio tua in medio tui. Mich. vi. Jo⁹. quo modo superbiat qui secum sp sentiu am portat. Exparte et anime multas causas hu militatis possum⁹ inuenire. Aut enim scit homo se ee in mor tali. Aut non. si sic e. unin ferno ri statu e qm canis ul porcus l bubo. cum debitor sit duplicis mortis temporalis salutis et ee ne la uero unicam mortem debeant. Item misiam hꝫ et culpe et pene tum illa solum hꝫ eant misiam pene et in hꝫ solis demonibꝫ simu lis e. Sui nescat se ee in mortali. nescit tam̃ ee se in statu salutis. scit se quoq; fuisse debitorem mor tis eterne. Scit utrū prom̃ ad huc sibi dimissum sit. eccles. iii. Sunt uisi alqꝫ sapientes et oper ta eoꝝ in manu dei sūt et tamen nescit homo utrum amore an o dio dignus sit. sed omia in futu rum seruant incerta. ecc. ix. Ad hec cuncta nob de miias nris uicere sunt ut unam etam grām teneamus humilitatem. Item ad humilitatē et ualere possent si se remus nos ee in statu gre. ne gligencia pfacendi qm in nob uidemus. difficultas standi. facul tas cadendi. Ad sibilum enim uul us ubi qnq; dicitur aliquis. dif ficultas resurgendi. debilitas minima et iuncta uicendi. Item ee ea que sunt iuncta nos multas causas humilitatis possumus inuenire ut si attendam⁹ mul tos de filiꝫ suis ee leprosos. mul

tos ceos multos inpotentes mlt
tos mendicos ⁊ alios duisis mi
sis afflictos Job v. visitans spe
ciem tuam non peccab. Sce sic
rendam eos qui cont nos sut
mariam humiliatis tuenciem
hostes enī inuisibiles nos tñ
gularent. ut dñs prote ao hoc
impediret Job xl. sonē potes
tas sp tram que apparet ei qui
fcūs ē ut nullū timet. trem ui
sua tūm quod nō sum ⁊ sumpti.
Item sup nos causas humilita
tis inuenire possum? si attenda
m eius potenciam ad iudicū
superbos etribz de causis solz ali
quis se inclinare ul' demittere l'
quia gladius capiti eius imuz.
ul' quia ni sicut ē per ostiū hui
le ul' pp sobcracē aliam magne
persone qm ad tram uidet secē.
Similibz de causis debz per hui
litatem se homo inclinare Si
enī per superbiam se erexit gla
dius dei omīpotentis cuagina
t ē super caput eius ⁊ pcc hui
liam sub potenti manu dei Sce
necē hr tñsire per humile ostiū
paradysi Aug sr i Jo x. ego sū
ostium ostium humile ē Si sa
no capite uolium intrare apz
caput demittere Item si ipe sc
tus sanctoz ⁊ sancti ceti i mūdo
isto huīliē se hūt oz x. sufficiē
seruo si sit sicut dñs ei Simile to

xv. siue respiciam ad bona sine
ad mala inuenire possum ma
riam humiliatis bona nra alii
de hēmus In pfcē ea hēmus
perdē ea possum? et si attente ea
inspicere uolum? non do mi nuī
um si onus ⁊ periculū inullis ha
bem? pro illis censum magnū
debemus ⁊ nō solum ea perdē si
⁊ pro illis perdi possum?. De ma
lis uero manifestū ē quod hui
uare debent homines maxime
si sint pcā mortalia cum prou
lus adducatur sint pambulo in
fernali Mirum ē qr ⁊ranne
cause humilitatis homies hui
les non faciunt B. Omira uanu
tas Omira fatuitas cordis nī
cui elacōnē pfcē durime cui
cuicosos motus omīo domare.
humiliatis maria tanta si sufficit
cui qn ad h superbiat tra ⁊ cinis
Notand q ad humiliatē uale
possunt ea que secunt primo fa
miliaritas huīlui sicut enī qui
mūicauit superbo incluet sup
biam Sce xuj tra qui mumica
uit humili incluet huīlitatem.
Sedo meditand pp de festiuum
ggg homelia Sancti uult urbu
militatis unitē in se tuendam
cum quedam mirabilit stupet
tūi mentis oculos studeno retro
dare quod nescimt ut dum
ex parte infirmitatem suam

sideranr ex ea parte qua perfer
tus ē cor Anim⁹ se non extollat.
Sicut qui emit uestem uestē po
nit digitum ubi uestis hīt Aliq⁹
foramen. ita uē humilis hīt
oculum ad defēm siquis est me
o Item. ggg. Magnus ē unusq⁹q⁹
q⁹ habeat. si tamē magnū se esse
nesciat. Qui uult ēe uere humi
lis necesse ē ut bona sua tanq⁹
is oculis Abscondat Tertiū est
respectus melior. ggg. Non qui
bus iam superiores si quibus adhuc
inferiores estis Aspicite. Jtē sūt
incentiua elationis ē respectus
dationis ita cautela humiliatis ē
consideratio melioris Quarto cū
quis Assuescit sustinere aliē
meliaz. b. in eplis humiliatio ui
a ē Ad humiliatem. sicut patia
Ad pacem. sicut leo Ad stuēiam
Si g⁹ uerē Appetis humiliatis ui
am non refugias humiliacōis.
Quinto cum Aliquis se exercet
in humilib⁹ officijs exemplo dō
qui lauit pedes discipulor. Jo.
xiij. Superbi Ad minora officia se
indigna reputant Alij uero re
putant eos in dignos maiorib⁹
officijs. et sic inutiles sunt tam
Ad maiora quam Ad minora of
ficia. Solunt enī facē quod pos
sunt si nec possunt quod uolūt
Unde accidit eis sicut illis qui
reb⁹ quas hīt uendere nimia

pena impunit. ideo se A reb⁹ non
expediunt. Solunt enim inde
Accipere quod possent
hīe nec possunt habē quod uel
lent Accipē. Sexto memoria mor
tis quod docet ecclia in principio
xl. Imponens cinis capitib⁹ di
cens. Memento homo quia ci
nis es et in cinerem reuertēris hoc
notanq⁹ quod homo se reputa
re cinerem et ex parte corpis et
ex parte Anime. et ex parte cois
pi Appropiatē et ceu cinerem
quam hī ad hoc ut in cinerem
reuertatur. Sic enim solet loqui
scriptura ut aliquid q⁹ futurū
ē dicatur iam ee pi Appropinqua
tem l'ceu in cinerem. ggg. Fere mor
tuum se reputat qui se mor
tuz nō ignorat. Ro. vij. corpus
mortuū pi peccm et nequam mor
endi Ad dem. Quantū uero Ad
Aiam debz homo [illegible] sem
per reputare pp tria. primo quo
Ad iustitiam. cum eū ualde iu
stus ē licet maria ex quib⁹ fuit ē fi
ctus pnoīa. Sic qui cū instanti pcō
quasi nullius ualoris ē respectu
ualoris in quo erat ante pcm.
Jn ps. Ad nichilū deductus ē mā
lignus. Immo mo qm nichil ui
detur ee nisi sit spūaliter restitu
ctus. Secūdo quia ad hoc q⁹ futur

cuius resistē non pōt modico fla
tu quum ab eo dispergatur·
sic ꝑcē resistē non pōt sibilo
modica ubi ·Jnſ̄ ·Non sic impi
non sic sed tanqm̄ pulus quē
proicit uentus a facie terre·T
ao quo ad hoc quia sicut cinis
naturaliter non pōt redire ad
statum māteriē unde factus ē.
ſi sola dei uirtute·sic ꝑcē ñ po
test redire ad statum bonum·
nisi dei uirtute ecc·vij·Cogita
opera dei quod nemo possit ad
rigere quem ille despexerit·ve
re deus illos despicit quos in
luto ꝑcī uia diu iacē permittit·
sicc mirum cum ipi cum despi
ciatur·ysa·v·Ve qui spernis ñ
ne tu ꝑ spreueris humiliꝫ q
se tanquē repugnantē spernat luce
debetur corona·ysa·xlv·sda
mūtuand' mansuetus misit me·
ut darem eis coronam pro ci
nere·ex parte corpus qui b'
nera uel scarlata corpus suū
induit·Quis enim ñ faciius
talem factum fatur tanentibꝫ
suis·Item nō reputat se tinctum
ex parte aīe qui amat alterū
dinem·Non enim expedit tan
quē in alto ne fluctuet dispergā
tur·dixit dō moysi et aaron·ex
o·xvj·ut tolleret plenam ma
num cinis de camino et spar
gerent in celum et subsecuta

Nō reputat se cinerem·

sunt ulcera et uesice·Sic cum
aliquis in alto ponit' securus
uesice superbie et ulcera mag
ne glorie·ut leprosus et ulcero
sus miserus coram deo appa
reat quantum cumq; exteri
us pulcher uideat·Item non
uidetur se tanquē reputare qui
ꝑsumit quod qñ uoluit se emē
dabit·ecc·xxix·Repromissio
nes iustorum multos perdidit
magna ē illi' fiducia quia
uetetem illum cuius pars est
in uinea sua et alia in agro et
sic decetteris possessionibꝫ eius
tractat per se ipm congregat
et nouum hominem inciperē
unde fieri·cum hoc solus deus
ne uirtus sit·sicut sustinet uas fi
ctum creaturis et non tanq̄ de
memoria mortis ualde uilis
ē homini·et nonnūq; operibus
eius memorare nouissima tua
et in eternum non peccabis·ecc·
inceptis·Plato dixit sententia ō
nem sapientium uitam medi
tationē ee mortis·Sapiens sū
ma philosophia ē assidua mortis me
ditatio·ecc·xxxviij·Memor es
to uulneris mei·sic enim erit me
um et tuū·mei hereditatis hoc
dicit·hoc dicit' in persona mor
tui loquentis ad uiuos·Spes au
tem uero mortis memoria nec
ad eiuuent·vñ tren·iij·post ꝓ

De virtud.

bonum ē uiro cū portauit iugū
dñi ab adolescencia sua. subtilit
ponet in puluere os suū. Os sapiē
ciū in corde eoꝝ. ecc. xxi. Os ergo
in puluere ponit qui cogitat qd
puluis sit. In hac meditatione p
icienda ē uanitas ⁊ cupiditas se
culi. vñ leuit. i. p̄cepit dñs ut fa
ciens holocaustū de turturib; uel
pullis columbe proiceret uesiculam
gutturis ⁊ plumas in locū cine
rum. Holocaustum facit de tur
ture qui dat se deo ut seruiat e
in claustro. De columba. q dat
se deo ut seruiat ei in mundo. t
tur amat solitudinem. Colum
ba gregatim uolat. Vesicula gut
turis que ē qi horreū auiū. cupi
ditatem mūdi significat. pluma
uero leuitatem. In loco ergo cine
rum uesiculam p̄icit qui ꝯside
ratione mortis sue cupiditatem
a se abicit non curans acquirere e
a que in breui perdat ⁊ a quib;
perdatur. b. utinam tm̄ ꝯgrega
ta perirent ⁊ non ꝯgregatore
oꝝ. To lerabilius eēt insudare
labori perituro qm̄ perempturo.
Plumam uo in locum cinerum
proicit qui ꝯsideratione mortis
uanitatem huius mundi refugit
intelligens facinum eē inuita
ad mortem gaudere. Aug. Nichil
ē aliud temp⁹ p̄sentis uite qm̄
cursus ad mortem. Valz autem

mortis memoria ad ista sex q̄
secunt ad fugand' exercitū uicio
rum uel saltem terrendū. Sicut
timent latrones iudicis aduentū
sic uicia mortem. Terribil' ē ei is
te locus quasi porta inferni aut
ex toto hominē deseruit tunc aut
saltē tremunt. Tren. i. Sordes
eius in pedib; eius non ē recor
data finis sui. Iumentū cauda
se defendit a muscis. sic homo a
uiciis ꝯsideratione mortis. Secdo
ualz ad ꝯtemptum mundi. vñ
Jo. Facile ꝯtempnit omnia qui se
semper cogitat moriturū. eccēs
ix. Si annis multis uixerit hō
⁊ in hijs omnib; letus fuerit. me
minisse deb; tenebrosi temporis
⁊ dierum maloꝝ qui cum ue
nerint uanitatis arguent p̄terita.
In morte arguit uanitatis oē q
ē in mundo. s. ꝯcupiscent oculoꝝ
⁊ concupiscentia carnis ⁊ sup
bia uite. Concupiscentia oculoꝝ
in hoc quod nud⁹ homo reuertit
Job i. Nud⁹ egressus sum de utero
matris mee ⁊ nud⁹ reuertar il
luc. Concupiscentia carnis in
hoc quod corpus in deliciis nu
tritum uermib; datur. Superbia
uite in hoc quod ille qui uolebat
eē sup homines ponit sub terra q
ē in fimū elementoꝝ. tercio ualz
ad sui ꝯtemptum. Facit enī qd
homo cognoscat se quasi p reso

lucōnem · Qui mod⁹ cognoscen
di uissimus ē · hoc ē q⁹ dauid o
rat · stant gentes qm̄ hoīes sūt
· i · de humo · Quarto ual; ad hoc
ut homo recte se regat · unus
p̄sentis uite · sicut aues regunt
se uolando · iob · xxj · Incōgitauim̄
ta · docebunt te · uolatilia celi
· et indicabunt tibi · Qui uult ne
cem regere ponit se in fine
natus · · sapiens consideracōne
finis regit se in his que sunt ad
finē · Quinto ad tempandā lec
tionem p̄sentem sicut · alia ma
la pene · Ecc · xi · Iuuenis letare
ne īmemor sis bonor · sed memor
o · mortis multū ualet ad tepe
rādā p̄sentē lectionē quia inten
dit amaritudinis · ecc · xli
O mors quā amara ē memoria
tua homī iniusto · · ē · Sexto ad
hoc ut homo rectē iudicet de p̄
senti uita · futura · Qui enī p
meditacōm ponit se in arcticu
lo mortis quasi medius ē inter
p̄sentem uitam · futuram · u
tamq; uidens de p̄ · qui tenet
se in ūltimo uite sue tēmunū p
ceus sibi · tute future · quecq;
se sperat in futuz hīē longe ·
alitra futura · vnde bona illi
modi cū eludent · quasi mūta
o uite sue se tenebat · dicebat
luc · xij · Anā multa hēs bona
posita in annos plurimos · re

quiesce · comede · bibe · epulare · di
cens · dicit · cum infine uite · di
cens · stulte hac nocte repetent
animam tuā · tuū · De signis hūi-
liatis. Sc̄i · de signis hūiliatis
q̄ multa sunt · primū ē amor
hūiliū p̄sonaz · ecc · xuj · omne
animal diligit simile sibi · sed
dum ē fuga alicuius · humili
tas fugit laudes · sicut uenen̄
· et sicut sagittas mellitas · ut s
mones fastuosos · sap̄ · uij · fal
sa gloria nugatorius obscurat
bona · · et sicut teste expansū gēs
lz suus · prou · xxix · homo q blan
dis fictis q; sermonibz loquit̄ q
muto suo tende expandit gēsibz
suus · xp̄s qui uē hūil' erat fugit
uolentes eū rapere in regem · Jo ·
vi · cum ē amor p̄ce multitudi ·
b · uerus hūilis nullis laudib; tepu
tari nō humil' p̄dicari · gaudet
de contemptu sui · hoc solo sūme
superbz quod laudes contemnit ·
De hoc exemplum hēmus īdā
nud · ij · Reg · vi · ludam in quit · ·
uilior fiam · · et in oculis meis
gr̄ de quodā statura parui qui
dam nanus dicebatur q cū diu
isset quidam q nichil homīs
hīet primus locus in ample; e
ius ruit · eumq; ex amore mu
do stringē brachijs cepit · et oscu
lari magnasq; gratias agere q
de se talia iudicassz dicens · Tuo

lus es qui in me oculos aperuisti
huiusmodi et de dauid legimus ii. re.
xv. dimitte inquit eum ut mactet
dedicet mihi et actui v. et illi ibant
gaudentes a conspectu concilii quoniam
digni habiti sunt pro nomine ihesu
contumeliam pati. humilitas obprobriis
pascat ut ait apostolus. tren. iii.
saturabitur obprobriis. sicut scriptum
via hec ad gloriam sic humilitas
ad ignominiam. vii sicut superbi
ad gaudet de gloria. sic humilitas de
ignominia. humilitas ea sumptuosa
tiosa que aliis certe nulla. ipsa ac
mi spurcitia abhominationis et
contemptui. unde qui in auru et
gemmas. ipsa nullis unquam uideri
tus sicut et sibi nullus uidetur et ho
to et sibi ultior tanto et deo pacatior
or. gre. immo tanto unusquisque
anima fit pacatior in conspectu dei
quanto pro amore dei despectior
fit ante oculos suos. ide gre. tan
to fit quisquis ultior deo quanto
pacatior s. et tanto pacatior deo quan
to pr cum ultior. quarti et si
humilia offenta libenter quis fatur
de hoc exemplum habemus in a
bygail. i. re. xv. pro qua cum mi
sisset dauid ut eam duceret in uxo
rem ipsa ait. ecce famula tua
sit in ancillam ut lauet pedes
seruos domini mei. nunc primum qui
dam senex perfectus utrumne ora
uit dnm. ostende mihi dne quid

sit perfectio anime et faciam et
cum rediret. silui. aquo dum alio
sene. ille respondit ei de hi per
reuelationem. vis fatue quicquid
dico te. at ille dixit. uolo. vade
pasce porcos et fecit sic et cum a
liquidem quod pasceret porcos dice
rentur quod fetus esset fatuus et
nisi humiliatus ei reuocatus esset
ad locum suum. quorum est silui
o. atque sit. sicut hoc quod ali
quis non acquiescat. silio signum est
superbie. gre. de non acquiescen
te. silio. si se inquit meliorem
in crederet negantem cunctos. silia
sue deliberationi postponere. ex
te si contumelias ut correptionem
mansuete audit. gre. qui gliam
in quit. contumeliam non sentit.
idem. sonum tumpi. fundi in. spec
tu hominum qui soli gliam quit
apud deum. septimum est secretum si
quis dixerit. b. loquens de illo filio. ij.
cor. xij. parco autem ne quis me pulch
inquit putet parco. sicut parcit
sibi arrogans. non superbit. non
cupido inani gle ul' iactantie actu
um suorum. qui ul' sibi arrogat
l'mentis de se quod non est. solus uero
humil' parcit anime sue quia ne pute
t quod non est semper quod in se nouit
uestiri qui. octauum est si li
bent obrepit. phil'. ij. crimina
nuit semetipsum factus obediens
te. sexagesimo primum tanquam ea

obedie · Qui enim hūil' nō ē ti li
bent obedire · v · Diuisio ad hūilia
Consequenter ponende sunt di tatē
uisiones ad humiliatē pti pti
nentes · Horand' g' qē humilita nen
ficta · qē hūilitas uera · de ficta tex ·
legit · ecc · xiv · ē qui negat hūili
at se · z interiora ei' plena sunt
dolo · vera hūilitas ē cordis · deq'
o' · xi · dicitur Ame q' mirus' sum
z hūilis corde · non ficte · dicit ī
clinearis · hūiliatem cordis se
quit' hūilitas exteri' sicut ram'
prodit ex ratione · i · pt · v · oīs in
uitē hūiliatē insinuare · Item
ē hūilitas sufficiens · z habun
dans · z sf' hūndans · qm' diuisi
onē innuit glo' · Sic decet nos ī
ple' omnē iustiam · i · humiliatē
dicit glo' · et subdit' · Pfēa hūili
tas hī tres gradus · p'm' ē sub
de se maiori · z se nō preferre e
quali · hī uocat' sufficiens q' sic
sufficiat aliquē humiliari · 7 is
te grad' omni uisu necessari' ·
Sec'us gradus ē subdē se equa
li · n' pferre se minori · hī dicitur
hūndans · Tertius ē subdē mi
nori in quo omis iustitia ē · hē
xpī impleut · Item hūilitas di
uidit' inc' humiliatē · in ·
lectus que · sistit in cog · ni
tione uitiorū · z in humili · ta
te affectus que · sistit in · temp
tu uanitatis · Sunt · v · sūbiam

diuidit in similes sperues · sup
bia in quit in duas sperues di
uidit' · unā · z uanam sf'
biam · quar' p'or in diligendo · p'
terior uoluntatis uitiū ē · Idem
ē hūilitas qm' innob' uitas
patit · z non hī timorem

ē hūilitas
qm' innob' caritas formatur · z in
flāmat · Alter' h' quidem in affec
hūilla incognitū · sistit · con
mutat' · z quartus grad' hūmi
litatis distinguit' · quorū p'mus
ē sperne mūdum · siue mūdi glo
riam · Sed's sperne nullū · ceteris
sperne sese · Quart' sperne se ip
m · De xij' gradibz humiliatis
quos b' · distinguit · Require ī te
tam de superbia · explicit de hūi
litate · v · pars · De paupertate ·

Sequit' de paupertate · z notā
dum quod paupertas dicit'
carentia diuiciar' · z sec'm hoc
dicit' aug' · Inuestigann singla
ri rerū naturas · n' est inuenire
q' sit paupertas · Paupertas est
nuditas · z fortiū · Sic pauper
tas p'uatio ē · Priuationes uero
cause sunt directe aliar' p'uatio
nū · z occasiones multor' bonor'
Multa uitia elongant' sūt ab ei'
qui habet paupertatē hūt · ff ·
hūt sēi h' p'pium nam ut semper
Abilicatis longe sint a se plerū

q̄ hanc abstulerunt q̄ dicit pau
pertas contēptus diuicias. sēm
semo dignus deo qui opes ī con
tempsit Tercio dicit pauptas a
mor pauperans .b. in epl̄is .h̄o
pauptas ut̄ repuiat si pauperta
tis amor deuiq; beat pauperes
nō reb; sī spū .Idem volo te esse
Amicum pauptm mag̃ aut̄ mu
tatorem .Idem Amicicia pauper
regis amicos ꝓstituit. Amor pau
pertatis reges .Idem pauperiē e
quo aīo ferre uirtus sapiē est—
Sō Spōte appetē sapiē laus ē Et no
tand' q̄ pauperias multis
de causis amanda ē. Quar ꝑma
& maxima ē q̄ de eam amar. cu
l'amoris ē ꝑmū signū q̄ filius de
t uoluit eam sibi assumē .B. ms'
monib; fore aliquis arbitret si
luo dei sublimia ē quenda pa la
cia ut cū gla rex gle susceperet
Si ꝑ h̄ ille aregalib; illis sordi
uemt .in sinistra eius dnuicet
gla .Indext longitudinitas uite ho
rum omiū etna in celis affluen
tia supplebat Si pauptas nō
inuenieb̄ ineis .Porro inetis
hūdabat & super hundabat h
species & nesciebat homo ei pau
hanc ītaq; filius dei ꝓcipiens
destendit ut eam eligat sibi et
nob quoq; sua estimacōne faciat
ꝑaosam .De pauptate xp̄i h̄et.
luc .y. pānis eū inuoluit & redi
nauit eum in p̄sepio quia nō e
rat ei locus in diuersorio .Jē .gn. x
vij .ubi misit do' petrū Ad pis
candum ꝑ ebuio soluendo .glo'
tante fuit pauperans ut unde
daret ebuiū nō h̄ret .& sic i' of.
ri. Circumspectis omnib; ciuit
pera cēt hora exiit in bethania
cū .xij. dicit glo. Circumspectis
siquis cum hospicio susceperit tā
te eū pauperans fuit. sic ita
nulli adulat' ē ut in tanta ur
be nullū inuenit hospitiū .ij.
cor vij .Sciens gr̄am dō nr̄i
xp̄i q̄m ꝓpr̄ nos egenus factus
ē cum dines cēt ut illi' inopia
uos diuites faceret .tren .v. Re
cordare pauptatis mee .bh.
Magna abusio & nimis mag
na ut dines cē uelit inimicul'
ullis ꝑ quem de' maiestatis &
do' sabaoth uoluit pauper fi.
pauptas xp̄i crescendo ꝓcessit
Innatiuitate pānis inuolut' est
& pro domo hui' diuersoriū dei
de hospicū nō hui' .gn. xvij.
filius homis nō h̄et u capud su
um reclinet .& gn. xi. Circūspectis
&c. In passione uero eciam ꝑ
is uestib; spoliat' ē .gn. xxvij. Ex
uentes eum &c. Aliud signū
Amoris dei ad pauptatē ē q̄'
ꝑ pauptes filii di in mīoū ueīt
In ps. ꝓpr̄ miseriam inopiū & ge
mitū pauper &c. luc .ij. euuq̄

gelizare pauperib⁹ misit me
b⁹ insanabz· Querat diuuti
as pagan⁹ qui sñ deo uiuit· q
tat uideus qui trenas promis
siones accepit sz qua fronte ma
gis aut qua mente yarus diui
tias quib· post quā xp̄c beatos
ee pauxes p̄dicauit· Pauxes
xp̄c in p̄ncipio doctr̄ne sue· bea
tos p̄dicauit· o· v· z luc̄ vi· z
diuites infelices· luc̄ vi· veuo
b⁹ diuitib⁹· pauxes uidicat xp̄c
dignos mēsa sua· unde luce·
xuij· legunt⁹ pauxeres ad cenā
dñi introducti· Inp̄s· Paras
ti in dulcedine tua pauperē
pauxes deus ad iuuat· inp̄s
exaudiuit pauxes de inopia
Illis parce· ysa· xlix· pauxes
suos miserie· Illos eligit· y
sa· xlvij· Elegit te in camino
pauxertatis· Jac· ij· Nonne deus
elegit pauperes in hoc mūdo·
Illos exaudit inp̄s· desiderium
pauperū exaudiuit dō· ecc̄· x
xi· Depecano pauperis exore
usq; ad aures dei p̄uenient· Il
loz ē memor· Inp̄s· Non in fine
obliuio erit pauperis· Illoz ē
solliciti· inp̄s· ego Aut ē mendi
cus sum z pauper dō aut ē sol
licit⁹ ē mei· Illoz ē refugium
z fortitudo· in p̄s· factus est dō
refugium pauperi· ysa· xxv· fac
tus ē dō fortitudo pauperi z c·

Illos saluat inp̄s· parcet pau
peri z inopi z animas pauxe
ru saluas faciet· ij· sz· xxij· psal
lum pauperē saluū factus z
inp̄s· Sapiens inopem de ma
nu fortioz eius· Sortiatē pau
perem p̄elegit dom⁹ in mūdo
isto sortiatā diuitem· luc̄ xvj·
omis aui nō renūciauit
omnib⁹ que possidet non p̄t ee me
us discipul⁹· i· sz· xlix· Dauid pu
erum egipcium assūpsit quē
dō⁹ suus reliquerat· sic xp̄c assu
mit quos mund⁹ reliquit· Inp̄s
p̄ē meus z mr̄ mea dereliquer
me dō⁹ aut assūpsit me· Je nubi
derelictus ē pauper· ō· in omeli
a· Illos elegit deus quos despic
mūd⁹· quia plumaz ipa despi
o hominē reuocat ad semetip
sum· Je nr̄i nr̄i quia accz despe
ti in hoc mūdo· plerumq; tamq
celūis uocem dei audi ut qui
in hoc mundo nō hnt unde de
lectentur· Je pauperib⁹ deus
regnū celorum ꝺbuit· os· v· luc̄
vi· z non solū ad possidendū
sz z ad dandum aliis· luc̄ xvi·
facite uobis amicos de mām̄da
iniquitatis ut cum defecerit re
cipiant uos in eterna tabernacula·
Je deus pauperum ē· sui· xxvij·
Intra eoz nichil possidebunt ne
hebitis· ego pars z hereditas
ura· Je est spes pauperū z ex

De virtud.

ultrano · ysa· xxvij· Jnipo spera
bunt pauperes populi eius · ei
de· xxix· pauperes homies i scō
isrl' exultabunt· Ipse de paupe
ribz specialit requiret in iudicio
ut hjetur· oj· xxv· ino ipe pauper
ribz iudicium dbunt· Job· xxxvi·
oj· xij· uos qui secuti estis me ·
c· sedebitis super sedes iudicātes
xij· tbz isrl'· Jn ps· honorabile no
mi eoz coram illo · Jllos agnoscit
· nomiatī uocat ut patet in la
zaro· luc· xvi· Jllos ab anglis de
portari fecit in locum gens· Ju
code· fem ē ut moreret mendic
· portaret ab anglis in finiti ab
he · ut uno ubo dicat· tanta ē
eius dilcō ad pauperes ut q' fit pau
peri sibi reputat fieri· oj· xxv· Qz
uni exminimis meis fecistis· mi
fecistis · quod uni eoz nō fecistis
mi nō fecistis· De pauperibz sic um
ni amant qui eos tantū amat
q'tor signa amoris eis ostendit
Multum · tempnent pauperes
in mundo isto ut vere eos tm hono
rassi· Multis aliis de causis ama
da ē paupertas· prima ē q: ualde
ē mūda· sicut econtrario diuicie
in mundo sūt· amatores suos
inquietes· Qz in rerū natura de
significari uoluit inth q' aurū
· argentū q' uidet cē pauoforā
int eas rangentes se inquiant
b· in eplis· beatus qui post illā
Abyt que possessa onerant a
mata inquiant· Amissa terra
ant ecc· xvij· Qui tenigit picem
in qu inabitur· Ab ea · · sup illo
Jac· religio munda · · dicat glo·
Qui spalia nō diligit inmaculā
tū Ab hoc seculo se custodit · ce
pauptas ē deo ppinq' q figura
tū ē· luc· ij· Jn hoc quod paslo
res de loco ultano uenūt ad x·
Econtrio uero reges a tremotis
uenūt· oj· ij· pauptas ē sanc
ta tanq' locus in quo mansit
filius dei plus qm· xxx· Annis
exo· ij· Solue calciamtū de ped
bz tuis· locus enī in quo stas ter
ra sancta ē· Pauperias specialī
ē pōt dici terra scōz· ysa· xxvi· Jnt
ra scōz iniqua gessit · nō inde
bit gl'am dnī· Adorabunt uesti
gia pedum tuoz· Jn eodem· locī
pediū meoz glificabo· Item· ezē
chiel· ē· ggg· Ad primam lubius re
dimus quia quasi inuta ponde
caremus Jdem trena substanc
a eterne felicitate · parata· pō
duc ē nō subsidiū· Aug' in lib'
de ūbis dnī· Abice ate diuicias
onā· Abice inanitā uolūcariā
Abice anxietates · nedia· que re
plumbz animis inquietant· Jo·
Si hēs diuicias uade · uende · t
da pauperibz· si nō hēs gutta one
re lubanus es· ggg· Qui mi onus
diuicias abstulit ad currendū

me cuius experiuntur ⁊ cetera pau
peras leta ē · seneca · sepe pauper
fidelius uidet nulla ei in alto
sollicitudo ē · ⁊ dē felices uocan
tur ꝙ hylaritas ficta ē ⁊ grauis
tristicia · eo quidē grauior quia
uerecundum non licet palam esse
miseros ꝙ inde erumpnas cor
pori extendentes · ꝙ dē ē age felu
cem · Aug⁹ · uli ⁊ fest · loquens
de quodam mendico ex hylari
to uiuo · ille inquit letabar ego
anxius eram · ꝙ mirū ille fe
licior erat · nō rē quia hylari
tate perfundebat cum ego
curis cius eruarer · Vm etiā
quod ille bene operando atq; si
erat uiuū ego autē mendican
do quereba · caphum · ⁊ nudus
patrū · Quidam pauper hēbat
unam mattā · de mendicitate se
copiebat aliam medietatē s
submittebat ⁊ erat ualidum ꝙ
gus · ⁊ pr̄ monasterij de nocte ex
iens audiuit eū dicētē · grās
ago t̄ dñe · quotquot sūt diui
tes in custodia ⁊ qui mīc̄no se
dent aut pedes hūt in ligno cō
strictos · ego aut uelut impar
ꝙ sum extendens pedes meos ⁊ q̄
uolo ambulo · Sene · felix pau
peras leta · nec rē pauperitas est
si letrae ē ꝙ · Cui cū paupertate
bñ cōuenit · nō ē pauper · ⁊ rem
pauperas secura ē · ꝙ · Magna
ē securitas cordis nichil cona
ꝓie hīe sectaris · Seneca · ⁊ in
obsessa uia pauperi par ē · ꝙ · q
nichil hūt in mūdo q̄ diligat mei
ē in mūdo q̄ perturbet · Pauper
tas nūc ūlum sapientis · tonū ē
sū calumpnia · ꝓco nō mouent
lites · nō timet fures ul' raptores
nō timet aīs passiones · ⁊ pa ē con
dei apauicas cogitatum · poeta ·
O munda nō dum intellecta dñi
pauperas angulique lares · ecce rē
pauperias ⁊ honestas adeo sūt
pauperas secura ē · ⁊ tempestatē
⁊ spūaliē · prouī · i · frustra iacet
rethe ante oculos pennatos · glo
sa ne laqueos euadat intrins
oculos hūt incelis · Job · xviij · Ab
scondita ē inserta predicta eius
Cayn huius caput · ⁊ mulū · Cayn
interpratat possessio · qui possessio
nes hūt in mūdo ubo intremore
sūt · In ps · Trepidauit timore ꝙ
nō erat timor · Job · xv · Sonus t
ronis semp in auribus eius · ⁊ tam
pax sit ille semper insidias sus
picat · ⁊ rē · pauperas quieta ē · Sen
Quietissime uiuent hoīes si hec
duo uba tolle rē · meū · ⁊ tuū ·
ꝙ · Quo in hac uita laboriosa
quam rerum deliciis eluare · Ob
quieci quē nichil hiū scī appre
hunc ē q̄ istā historiam fabri ac
cepit · imune · egyptius primū m
carū multitudine · ⁊ rē · paupertas

lucet terra magalenta uideas ſer
nuſſima ē uiroz bonoz · geñ · y
li · Creſce me feat deus uncta
paupertatis mee · ſnhac terra
plantai uoluit unigenit⁹ dei lig
num ſaluz uite · ſcē paupertas
uitus matiā ſubtrahit q̄ uō hīt
unde ſuū pauptas paſcat amo
rē ſchnicus · prestabat castas hu
mil' fortuna sabinas · Sene · ſn
quis pcuniā poidi · o re felicem
ſi cum illa auaricā pertiduſſi ſi
ſi mam illa aput te · tanto felic
ores quo tanto malo matia ſb
ducta ē · Paupertas unē diuitū
ſuperbiā occidit · ſpā ecclam duas
filias ſanguiſugas infernale⁹
hīt q̄ ſemp clamant Affer affer
Suffocat enim gulam z luxu
am · de quib⁹ hētur · prou · xxx ·
Pauptas medicinalis ē · ggg ·
quos moz in finitas uulnerat
camin⁹ pauptans ſanat · ſpā
purgat eos qui ſūt Aurū z ar
gentum · Ideo caminus dicit⁹
ysa · xlviij · elegi te in camino
pauptans · ſpſa ē fortitudo ſcōz
ſicut diuitie ſūt fortitudo diuiū
ptoz ii · xi · ſubſtātia diuitis urbs
fortitudinis eius · ſpſa ē ut foſ
ſatum q̄ dya⁹ mul'tū nitit⁹ im
plere · Abac · i · oppꝛimet aggrē
z capiet eam ſtipa fa · tuitas
Aliquoz aut dyabolū iuuant
Ad implendum foſſatū castriſu

i · barue ij · ve qui aggrat ī ſua
uſquequo aggrauat conf ſe
denſum lutum · pauperes ī eccl
a remanent diū diuites in reg
nū dyaboli trāſferunt · Sicut
nabugodonoſor pauperes inter
ra diuiſit promiſſionis · nobi
lez trāſlatis uictam ſuam · ſe ·
xxxix · ſoph · ij · Delinqm⁹ ī me
dio nu pplm pauperem · Pauper
regnum celoz ē hēditarie · ſi
bilia uō huiꝰ ſeculi ſunt diuitie
ſicut figuratū ē · Gñ · xxv · vbi
Abraham dedit ysaac cuncta
que poſſidebat · filys aut pel
licaz largit⁹ ē munera · Pau
pertatem poſuit filiuſ dei ut fū
damentum religionis xpiane ·
oſ · v · Job · xxvi · Qui extendit
aquilonem ſup uacuū inqui⁹ pauptans · Aq̄lo
nē uocat ecclam de gentib⁹
niſam que congelata erat ī
tris ſuis · Paupertatē poſuit
xp̄s gradū quo ad pfectionē aſ
cendit⁹ · of · xix · Si uis pfectus ē
vade z uende omia z da pau
pib⁹ · Paupras mr̄ z nutr̄ · re⁹
ros religionis ē · Vnde qui ing⁹
diuitē religionē ad eam uoto
ſe aſtringunt · ſ conctio huiꝰdā
eia religionē deſtruit · Adeo ei
occupat eam ut meditatōnes
ōnes · lōnes · quib⁹ debz ſuſ
tentari inea pteant · ita q̄ ſer

uicium eccl'ie ē inordinat' stre
pitus · Amos · v · Aufer A me tu
multū carminū tuoz vbi ip
sa nō ē · iucta sunt in pace · sō
fluunt correptiones ⁊ suppura
ones ut potius uideant trape
zete q̄m religiosi surge sūt ibi
potius ad ostentacōnem q̄ ad
uictoz effugacōnē Interfectoꝝ
o lapidant' sobcas uarieta
te ferculoz · ministri manib'
eleuans uaria portantes fer
cula · A tferūt uñ ipa lapide
tur · sicut iudei A ffebant lapi
des Ad beat' stephi lapidacōm ·
In cathedris ui ē hūdanc' tem
poralium inueniunt' multi
hūm religionis desentes q̄
tam nō sūt religiosi · sicut di
ti qui cō munit' dicunt' goliar
di q̄nq̄ hūm monachalem
defunc' ⁊ tam monachi ñ sc'
Aliqui proiciunt' ibi apparen
tibz · sicut catuli quos mures
ñ sufficiunt' enutire · Aliqui ⁊
intrant' ut fures ut furent'
dicent' ⁊ possit res monasti
i ⁊ sanguineis suis dare · Ali
qui instar uulpis se mortuos
spūaliť simulant' ut p̄da faci
ant · vbi ē hūndanaā · uehe
mothi quesiť · qui in arido
pauperiaas requiem nō in
uenit · Iuē · xi · pauptas oms
ingredientes inmūdū ut ū ex

cipit sed postea a multis eiat'
de possessione sua sine culpa
sua · ⁊ ingressu de mundo isto
uterum recuperat eos · Job · i · Nu
dus egressus sum de utero ma
tris mee · nud' reuertar illuc · Pau
pras seruitutem diuitiaz q̄s
deo genialis ē exeunt · eccl'es · ri
pecunie obediūt oīa · ipā cum
pet' sup aquas Ambulat · scdm
det super' mare hui' mūdi · vs
que · ū in sermonibz · ⁊ pyga
to detebat' petro · solui ir ⁊ no
ui mod' unus · Antiquez sane
patrum dicbz donec uitris u
teretur ac ⁊ustaret' inc' hoīes
deus maiestatis nō erat cuiꝰ
gelue forma perfectionis sed
spm diu solo intim spū sequē
bant' · Paupertas luto diuitiaz
si affluant' nō uult' eoz appne ·
ipa ordinē nature seruat · sicut
cnī terra exnor calcatur pdi
bz · sic ipa terrena calcat uñas
affabz · ipā de fimo stabuloꝝ he
laurum facere redigunt' · stabu
lū ⁊ ē pars mundi inq' sum'
q̄ hūi taculū ē unita nri' scdm
corpus · Paupertas tram tal
pis ⁊ serpentibz relinquit · ysa
ie xx · Serpentu pulus panis e
ius · ipā hoīem custodit' nec
serpen · te in fernali comedat' ·
Cassiodorus super ps · Omīa
Ate exspectant · Iuē deus p ms

lis suis abiat sit dyaboli pabu
lū. Qua ꝓr si uestam ūmuet
dari noluim nō dcem cē trem
qua in ꝑnapia maledict cūr
tram comedat. gen uj. ꝓuip
tas amatores suos muio nō fa
cit hūdare. habent enim de
ea quā tū uolū t ecc nī ē hō q
mand egens recuperacōne pl
deficiens uirtute z hūdans
pauptate. Pauptas z trem
dnicis facit quodām hūnda
re. pauper enī dnicas qs ꝓ
xpō emptur quodām hr dū
cas xpō uenit z de illis thesau
rū facit. vñ dr emit. Aprno q
pci amore reliquerat. oj. xix.
Q nō fuisz nisi illi fuissent.
Non enī emēt pdam qñ aliqs
ex orde dicat solo hrē thesau
ros regios ul imperiales z lj pp
xpm. statim eos xpō uendidit z
uicelo eos thesaurizauit. z lj
sñ dampno eoz qui eos posi
debant. Remanet enī eis ple
no ure z q murū ē. eosdē the
sauros dūsi possūt uendē z ī ce
lo thesaurizare z ñ solū lj possūt
facē de hijs q fuit sz etiā de hijs q
ñ fuit sz possūt cē. b. in sermōibz
O mira nouitas eius q diui
na mādata noua faciē tollens
iugū. in uenit redem reliquēs
omīa ꝺcmplū hr. de illa uero
pauptate q ē eoz qui multas
hñt diuicias quarū nō se repu
tant dnos sz solū ministros. no
q ipā ualde gliosa ē. ipā ē uelut
liliū inr spinas. de pauptate h
modi ūm ē illo. pū. xuj. ē qua
si pauper cū īmultis diuiciis sit.
ipse ī diuiciis duplicat negociat
bū ministrādo z nō amādo. ipē
diuicias trenas in archa ser
uat z rū in celesti eas
repnit. Qui eū ad pios usus
diuicias seruat. nō clāudens
uiscera sua indigentibz. ī celo iā
eas repsuit cum eas corde iā
deo obtulit. Pios usus diuicia
rum ī telligas. z uxor z filioz
conpetentes ꝓuisiones cū ad dei
honorē z aīaz salutē referunt.
sō sic ē de illis qui aliare rem
to diuicias qs nō pascit occidit.
dū eos fame mori ꝑmittit. q pau
peribz partem suam auferunt. Et
notand q si amat pauptatē
ñ debz sequelam eī fugere. scilicz
famē z sitim. nuditatē z defec
tū tecti. destrūm auxiliorz. defec
tū z solacōnū. b. in sermōibz. vi
dem aliquos paupes. q si ueram
hrent pauptatē nō adeo pusil
lanimes inuenirent z tales ut
pote reges z reges celi. Sz hy sūt
q paupes ē uolūt. eo cū pacto
ut nihil desit z sic diligūt pau
ptatē ut nullā inopiam pati
antur. Vñ ꝑ ag de mānsuetudie.

Post paupertatē spē dō ē de
mansuetudine q3 mōdat
mulo illo beati mites re-
bū sequit mansuetudo pau
tatē spūs. Qui uē humil ē tā
nichil ḥ3 et reputatione sui nō
ḥ3 unde tristet. nec ira se que
stuno fieri reputat. Item q3 ter
rena ñ amat elongatur a se tu
sam ꝓturbatōnum. sicut tra
mix tā aqua eam turbidam red
dit. Sic terrena humano cordi
pamoze sociata cē sunt per tur
batōnū. si uero accede humano
sunt separata ē tranquillitas i
mente de mansuetudine ū ḥ
modo dicetur. Primo ostendet
q3 sit mansuetudo. Secdo quom
modes sunt beati. ubi tanget de
hys que ad emendatōm beati
tudinis pertinent. Tertio qua
re mansueti possidebunt terram.
Quarto q3 dorū huic beatitu
di adaptetur. ·j. Qd sit mansuetu

Mansuetudinē sic describit do·
peregrinus sacdos. Mansue
tudo in quit ē modestia animi
tranquillitas que nulla incurrē
tium rerum tribulatōne agita
tur. Mansuetudo uidet cē tem
perantia. seu modestia uis irasci
bilis respectu mali ul' in se uindi
ul' destruendi. Sic dat̄ōnē uo i-
rascibilē in qua multū regnat
impetuositas seguit mentis ni

quillitas. glo. sr̄ of. v. Mores
temperat mansuetudo. et cen
tras. q3 mansuetudo ē dulcedo aīe q3
non uigeat amaritudo. Vñ glo.
sr̄ of. v. Mutus ē quem ñ tas af
fectus seu amaritudo ñ affec
ti. et simplicitas fidei ad omnem
iniuriam patiendam instruit.
patienter ḥ3 dulcedo quandā cau
sam uidetur hre sanitatē uir
tutis aīe. pu. vvy. dulcedo aīe ē
sanitas ossiū. mansuetudo bo
tas ē malitiam uincens. nullu
malum infens. mala in bonū
conuertens. glo. sr̄ of. v. Mansuet
non irritat ul' irritat. nō nocet
ul' nocē cogitat. et alia glo. Mu
tus ē quē ñ tangit ul' ira affect
et omia equanimiter sustinet.
Mansueti si mortiferum q3 bi
bunt nō eis nocebit. of. ult. Mā
suetudo mollicies ē seu suauitas
malo cedens. subcē sciens supi
ori. nō resistens. tractabil' siue
bonis consentiens. ꝓmū tang
glo. of. v. beati mites qui cedūt
improbis. et uincāt in bono ma
li. Secdm tangit. Alia glo. ibidē
Qui pie agit et honorat sancta nō
reprehendit. nec resistit. Q ē mi
tem fiet. Tercium tangit glosa
sr̄ illd. gal. v. fructus spūs ē ca
ritas. etc. Mansuetudo ē cū nō i
tractabilis sed pot̄ tractabil ē
quis. Mansuetudo uō in toto ul'

in parte uidet ee idem cũ dicũ
cta de qua dicũ ẽ in tractatu de ẽ
pantia ubi inuenies aliqua ut
lia ad materiam istam. Aliqui be
nignitas pro mansuetudine ac
cipit. vii illud. i. cor. xiij. Caritas
patiens ẽ benigna. Vult glo. q. be
nignitas consistat in largitione
suoꝝ dicens. benigna i. larga e
genis i. super id. psl. iiij. estote
inuicem benigni. dicit glo. idẽ
de facultatibꝫ largi. i. sup. gal'
v. benignitas. dicit glosa. largi
tas rerum. Aim mansuetudo no
bilitatẽ uidam uidetur hre. i. no
bilitatem qm aliena rusticitas
non corrumpit. Nobiles huius
mũdi parum sunt nobiles
seu curiales. ut primo rusticitatẽ
hominũ nõ faciant. si si eis fea
sunt parati sunt eam reddere.
Et dominꝰ uult filios suos adeo
nobiles ee ut nulla rusticitas
eis facta eos possit rusticos eẽ
ee ut scribit nulla rusticitas de
cis excat. ee scdm notandũ qd p
ma causa i. maxima quare mi
tes sint bi. ẽ illa qm dominꝰ tangit
qm ipi possidebunt terram. Se
cunda causa ẽ quia sunt in munꝰ
a misia q. i. tacundia uel rabiem
dicunt. De qua miseria re
quire in tractatu de ira. Tertio
ad beatitudinem inuenũ facit excel
lentia huiꝰ uirtutis scilꝫ mansue

tudinis. Que excellencia appa
rebit si ponant ea que ad ipm
dationem pertinent et possunt.
xvi. ponẽ ad eius ꝓmendationẽ
primicia. glo. xvi. ad quidnẽ mansuetudinis.

Primũ ẽ quod naturaliter ꝓprium
Ad mansuetudinẽ inducat
figura cũ homis exterior inclu
dat q. homo mansuetus debeat
ee et sapiens dicat hominẽ ma
sueum ee aial naturaliter. Inomiã
spẽ aial' figura corpis attesta
tur nature interiori. Sicut ungues
acuti magni et fortes et adunca
ti et dentes magni et fissio oris
magne attestantur rabiei ut
apparet in leonibꝫ contra uo
attestatur mansuetudinis ut
in homine. homines crudeles
sunt qi nõ sunt homines. In asta
lia enim siluestria transierunt
Secõm ẽ mansuetudo qm scrip
tura sacra tantum nob ꝓpicat
Dan. ij. fac nobiscum iuxta mã
suetudinem tuam. Soph. ij. q
rite dnm omis mansuetitate q
rite iustum quirite mansuetũ
Joel'. ij. convertimini ad dnm dm
uestrum quia misericors et benigꝰ
ẽ. ps. suauis dominꝰ omnibꝫ uijs su
is. Tertiũ ẽ quod humanus spec
ulo ornatissimum ẽ siu mediato
ris. In ps. propter ueritatem et man
suetudinem et iusticiam. ecce.
xxi. Ecce rex tuus uenit tibi

p. ij. Quinti sunt beati.

manſuet̄ ſc̄ xi· ego q̄ ag
n̄ manſuet̄ q̄ portat̄ ad uicti
mam· oſ· xi· diſtate ame qua
nutus ſũ ꝛc̄· Quartũ ē q̄ h̄ ur̄
enumat̄ int̄ fruct̄ ſp̄ſ· gal· v·
Quintũ ē quod h̄ unus oznamn̄i
ē mlt̄ũ dec̄ēs ſeruũ dei· eph· uj·
Obſecro uos ut digne ābulet̄s
uocatōne q̄ uocati estis tũ oī
humilitate ꝛ manſuetudīe· i· thi·
vi· Tu aut̄ hō dei ſectare pat
ēnã ꝛ mãſuetudinē ſc̄ē· ij· thi·
ij· Admone illos nemīē blas
phemare· ñ litigiosos ēe· ſz mo
destos· omnē ostendentes mã
ſuetudinē· Verum ē q̄ xp̄c
magistrũ hui· unus ſibi ſpeq
alt̄ aſſcribit· vñ glo· ſp̄ oſ· v· hi·
unus q̄ magne magr̄m ſe
fatr dō q̄ nō facet nisi ſume
pfōnis ista unus cēt· ſeptimi
ēq̄ h̄ unus diuina acquirit· ec
cēs· x· ſedes elect̄ ſuperbor dej
truit ꝛ ſedē fecit mites pois·
Octauũ ē q̄ eadem ſeruat· p
u· xx· Roborant̄ clemēcia thron̄
regis Nonũ ē q̄ uitã corpis
ſeruat· pu· xi· clemēcia ꝑpetuit
uitã ꝛ ſectatō malor mortē ſi
cē· xij· Qui ſuauis ē uiuit i mor
tacōnibz· Decimũ ē q̄ ſeruat aiã
ecc· x· fili i mãſuetudīe ſeruia
aiam tuã· mãſuetudo ē ſic ante
murale meastro aīe· lapides du
ros ulos leuit extipiens ꝛ ideo

uctus frustraus ꝛ hominē alesto
ne custodiēs· ſicut uasa uitrea i
feno ul' alia re molli uuoluũt
ꝛ ſic a fractōe ſeruant· ſic mãſuc
tudo aiam ſeruat ne ira cãſtru
gat· Undecimũ ē q̄ aī in deſtat
imp̄· manſuet̄ hereditabunt trã
dilect̄· i· mlt̄· pac̄· mãſuetudo est
uelud culcit̄ mollissima i capillo
floride ſ̄c̄ē mẽ aīm tũ dō gestat
Canē· i· lectulus nr̄ florid̄ ē· Duo
decimũ ē q̄ proximũ corrigit· In
pō· q̄m ſi ꝓpuerit mãſuetudo ꝛc·
Verum decimũ ē q̄ xp̄i grãm ac
quirit· ecc· uj· fili in manſuetudi
ne opa tua ꝓfice· ꝛ ſr̄ gl'am hoīm
diligis· ſz· uj· Vtrad amantẽ ꝛ
ſilicem dextri facit tuam Sicut a
damas ferrum attrahit· ſic man
ſuetudo corda hoīm attrahit· Qr̄
decimũ ē q̄ ira ꝓmi frangit·
pu· xv· Respōſio mollis frangit ira·
Quintũdecimũ ē q̄ hoīem deo ual
de placentẽ reddit· ecc· i· q̄ bñ
placitũ ē ei fides ꝛ manſuetudo·
hec due grẽ multum placẽt in
hoīe q̄ fides facit ut hō possideat
deo q̄nñ· Ad in dilc̄ōn· Manſuetu
do facit ut hō possideat ad q̄nñ
adaſcīn· Manſuetudo facit ho
minẽ exaudiri· Ihs· Memẽto do
mie dauid ꝛ omīs mãſuet· ei·
Judith· ix· humilitas ꝛ mãſuetor· se
p̄ placuit deo· ecc· Ideo hō dyo
nisio in carcere posito· benignitas ꝛ

dilecto qm̃ semp huiusmi facient
ur quicquid peccaris aliquibz̃
pcibus. Item mansuetudo dignũ
facit dei allocutionẽ. Jnps̃ docet
mites uias suas. ccc. v. Iste mãsue
tus ad audiendũ ubũ dei. fac. i. In
mansuetudine suscipite insitũ u
bũ. lxx. xxxiij. loquebat aũ dñs cum
moyse qui fuit mitissim̃ hoim
sui. xij. facie ad faciẽ sicut hõ
solet loqui ad amicũ suũ. Man
suetudo facit ꝫ dignũ defensio
ne dñi. sui. xiij. lectum ẽ maria ꝫ
aarõ contra moysen. qz cũ auditisset
dñm iratus ẽ valde. Irat eũ moy
ses mitissim̃ ꝫ subtulit maria ap
paruit candẽs lepra. Sextũ dicim̃
ẽ qz inundato salnat Jnps̃. Cũ
exurget in iudicio deus ut saluos
faceret oẽs mãsuetos tre. Dirigz
mansuetos in iudicio. ꝫ exaltabit
mãsuetos i salutẽ. ysa. xi. Arguet
in equitate pro mansuetis tre. e
ea trã nos q̃ mansuetudis possidebit
trãm uiuentiũ. vñ glo. Vt man
suetudis possidet trãm uiuentiũ
ꝫ delectabit in multitudie pacis.
Mãsuetudo impsenti pacifice possidẽ
t ad deo. io lege mansuetudis insuũ
possidebunt deum. q̃ t habitatio ui
uentiũ. Aug. Nulli erit de possessio
ne eius quẽ por possederit. ptra mã
suetudinẽ possidentur terrena sua. ho
mines in mansuetudine nõ dominãt
cordibz suis sz potius ira dñãt ine
as. glo. sz oẽs mites sunt q̃ ma
lis moribz dñant. Perfecta ũtus
morum possessio. prou. xvi. me
lior ẽ q̃ dñat aũo suo expugna
tore urbium. Item mansuetu
dona spualia siq̃ hñt possidentes
hoies uacuntur nõ possidentes ea ꝫ
si ad horam ea hẽant. Ignis enĩ
re in monte eos depauperat sẽ
per terrena magnifice possidentes
ut nõ turbent si ea amittant. q̃
examissione bonoz terrenoz cru
ciant. nõ possidentes ea sz potius
ab eis possidentur. Seruiendi cupi
dos sunt. nõ dñi. vt g̃ gre tanq̃
minor gl'a succedat huic p̃mũ
respondeat. Mansueti qui in pre
senti se ꝫ sua possidentes tã spuali
q̃ quam terrena. minor in futuro
trã uiuentiũ possidebunt. b. unde
ẽ intelligẽ li ubi bi mites ꝫc. de
trã qm̃ calcamus. Aer enĩ. Si hu
milibz dat celum. hoibz terra.
Qz relinqt in montibz ꝫ crudelib;
nisi in ferual' miseria. Jo ĩ sme
montibz. ubum p̃ dicm̃ exponit de
tra corpis huius ubis hanc trãm
cor nitm intelligo. q̃ si possidere uult
alia. si regnare desidat sup mb̃
sua. nocte ẽ ut ipa sic mutis ꝫ su
periori suo subdita. qm̃ tale ĩ uẽit
in finis suũ. qualẽ se exhibuit
superiori. Armat enĩ creatã ad ui
scendam sui in uriam cato
ris. ꝫ nõ nouit aia que rebelle

inuenit cor suum. se quoq; mu
quam optent supiorib; porrecta
rib; ee subiectam. manuescat
ipa. z humiliet sub manu alt
simu. subiecta sit deo z his pter
quib; uice eius ht obtulure pla
tis. Et cõtinuo cor suũ inuenie
et obediens z subiectum. Vitas
eñ que loquit. bi mites. qñ
ipi possidebunt tram. Et no q
uera mansuetudo apparet qñ
homi aliq; dicit. ul fit ira ei
uolũtate. b. Sit aliq mites si
quã diu nichil dicat aut agat
nisi pio cor arbitrio. Patebit
Aut qñ longe sit aliq mansuetu
dine. si uel leuis ocat occasio h
mansuetudo qñ hedirabit q
añ hebetate deflat. Circa qñ
no q domũ pietatis adaptat
mansuetudi. Si eñ pietas acu
piat pmia. manifestũ e q qui
ht pietate malq primi pati
t. nec uult nocte primo. Vnde
qui pius e mansuet e. Si uo
pietas pro cultu dei sumat d
ius dei est iugum dei suaue z
onus leue. de quo legitur. oj. xi.
Qui mansuet gratis se inclinat
z supponit. sit in ingansuet ia
biat vñ q mansuet e pius e.

vij. pars. Agit de luctu.

Post paupiatem spe z mã
suetudinẽ dr e de luctu e
penit penitas uix ad plenum

Acorde A monear. tranquillitas
Autem mansuetudinis se pre
rumpit. necessarius e luctus ut
aqua lacrimar trenitas per fecte
expellatur. Job. xiiij. lapides ex
cauant aque z alluuione pau
latim tra sumit. ut in cenibus
re aqua lacrimar pfecte extinguant.
De luctu uo hoc modo dicendu. p
mo ostendetur quid sit luct. pur
bitudo dicit. Secõ distinguent di
uise spes luctus. ut manifestũ fiat
eum luctu. solacio deleat. Tercio
o tanget quo nã lugentes sint beati. ubi tanget de hijs q pmittunt
ad. mdacõnẽ luctus seu lacrimar
Quarto dicet de impedimentis lacrimar. Quinto quod donũ aptet
hmõi beatitudini. i. luctũ deserbit.

Primo nõd q luctus pur sũ
t pbitudie e gracia uchemẽ
t dolendi de malo quod audit ul
de bono q deficit. luctus uero su
sumptus nõ e in hijs qui adhuc
sunt in pcis suis. gg. In moralib;
sicsi Arcãtur culpe quo nos legau
mus multiplicit dimittam. pfecte fle
re nõ possum q inob ipis contra
nos mi ipõs doleam. malũ uero
indestructibile in ipa positũ intelligas ñ
ad id q mũd uocat malũ scilicet
penam tempalem q meritum
e. sed q ue malum e sciez malum
culpe z penam futurã que ei e se
cla. bonũ z non intelligas bonũ

ptriculosum ut ē ptrunia si ue
trum bonum scliz bonū gratie
ul' glē. Dolor huiusmodi signū est
salutis ggē. in moralibz. Arguim
tum salutis ē tus doloris. ij. spēs
Circa scdm nod. luct⁹ distinguit.
q sup of. v. distinguit glosa
duas spēes luctus. por ē luctus
p ptīs ul' suis ul' alienis. Sed's ē
ex desidio celestis prīe. prior ē irri
guum in fīs. Sed's irriguū supe
rius. Deaubz legitur iosue xv⁰
Judicū i. Ille lauat pfectos sordes
hic accendit Actius etnor Ama
tores. ut dicit glo. sup of. v. Aliqui
q distinguit quatuor spēes luc
tus. primus luctus ē. luctus p ptīs
ptīs. Deauo in ps⁰. Exitus aq⁹
rū deduxerunt oculi mei. Sed ē est
luctus pro ptīs alienis. Jē. xl. qs
dabit capiti meo aqm⁹ et oculis
meis fontem lacrimaz et plorabo
die ac nocte interfectois filie ppli
mei. Tertius pro incolatu pēgri
nis misē. dauid. heu mi q⁹ incola
tus meus plongat⁹ ē. Quartus
p dilatōne patrie Jn ps⁰. sup flu
mīa babilonis illic sedimus et
flevim⁹ etc. hec quatuor species
luctus sūt ut dictum q̄tuor virtute q̄s
uissit impli helyas aqua et effu
di sup holocaustū. qm̄ effusionē
ignis celestis ē sub secutus. ut ij⁰
xviij. Possunt eām distingui vi
spēs luctus quaz prima ē ex consi

dīacōne diuine offense ut' pri
mele. Secda ē ex considīacōne ge
hēne. ggē. sup Job. super omīa p
uisio in fīm ⁊ punctōnē puocat
Tertia ē ex considīacōne alicne
mi sic Ro. xii. flere cum flentib⁹
etc. Quarta est exp̄ sensi afflicti
one. treñ. y. plorans plorauit i
nocte. Quinta p spūali absentia
A sponsi. of. ix. Non possunt filij spō
si lugere quam diu ē sponsus cū
eis. Sexta pro dilatōne patrie.
Hec sex spēes sūt uelud sex idri
e quas do⁹ aqua rubz impli Jo
ij. Potest tam poni diuisio luc
tus grīalior ut distingam⁹ luc
tū in bonum luctum ⁊ malum
luctū ⁊ luctū indifferentem. luct⁹
malus ē ut luct⁹ cupiditatis. de
quo dicī ē. Plorat lacrimis amis
sa pecunia uis. ul' luctus decepti
onis. Dequo poeta. ut flerent
oculos eruditre suos. ul' luctus
inordinate passionis. de q̄ aug⁹
in primo li. confessio. Cogebar inq⁹
plorare dydonē mortuū q̄ se occi
dit ob amorem. cū interea me ipm
in his ate morientem deus ui
ta mea sicctis fletib⁹ oculis nuser
rim⁹. Quidem minus mirū
mirantre se ipm. ul' luctus eter
ne dampnatōis. of. ut. Ibi erit fle
tus ⁊ stridor dentium. Jē. eiusdē.
xlij ⁊ xxij. ⁊ xxxij ⁊ xxv⁰. pri. xlij.
Extrema gaudij luctus occupat.

Et notandum q̄ idem faciūt
prudentes. sz in prudentes ū fa
ciunt tpe opportuno · l cc· xxi· In
prudentes ū seruant tēp̄· se
neca de negligentiby· Facē qđ
faciendū est· tunc lacrime multi
p future cadunt· Plorabūt fa
tuu sicut hic sapientes plorāt.
Sz tunc plorabunt q̄
do lacrime eis erunt inutiles· si
nō plorarent dampnati nisi
unā lacrimā corpalem singul'
tlieby quiby erunt mūdo· pl'
plorarent am̄ sic aque ī mari·
ōmis enī gutte maris finire s̄
z posst deus dicē tor sūt z ñ plu
res · Dampnati uero sū finec
runt in inferno · Luctus hu
nus tpis ex est· saluz luctus con
pūctōnis ⁊ passionis z deuo
tionis · de p̄mo in p̄s· lauabo p
singulas noctes lectū meū · z ē·
De luctu ⁊ passionis · Job· xxx·
Fleb̄am quondam sr̄ eo q̄ afflic
t̄ erat · l cc· xxv· Sr̄ mortuū
ploza defiat enī luxei· z sr̄ fatu
ū ploza defiat ei sensu· Jē· xuj·
Plorans plorabit aīa mea z o
culus mis educet lacrimā q̄ cap
t̄ē grex dñi · l xlvi· deou
cant oculi mei lacrimā pernoctē
z diem z ē· Tre· u· Defecūt
placrimis oculi mei sr̄ ertio ne
ppli mei · l xe· xxxv· O mīa luīa
riaceli mere faciam sup te·

Luctus deuotionis ē· ut cū aīa
uiri p fecti dei dulcedinē expri
deflet absentiam sponsi quo ad
sensum dulcedinis · b· ad frēs de
monte dei loquens de illo q̄ depl'
lucē alumūe dei ad q̄ admissus ē·
Si amat inquit flere dulce h̄t
z nō si multo gemitu cogit̄ red
re ad ꝓsentiam suā · Item luc
tus deuotōis est q̄ ex desidio diui
ne uisionis ihp̄s· Sicut aīa
mea ad dm̄ fontē uiuū z ē· fuer
nt lacrime mee panes z ē· Luct⁹
z deuotionis ē · luctus q̄ h̄t aīa
uiri p fī ex magnitudine gra
dij spūalis · De luctu z deuotōis
intelligi p illud aug⁹ ccnm· dei·
Quanto ē inquit quisq; sancti
or z de sodijs sanctis plenior tāto
ei ī oratō fletus ubior· Item ili
soliloquioz· Mortium inquit uis
hre lacrimaz meaz cū muse me
e modū ñ uideam· patiens esta
mor ꝛ lacrimis modus sit ñ amo
ri detur q̄ amat· luctus in def
fens ē ut luct⁹ afflictōnis tēpora
lis ul'ī gaudij· Tob· xi· Fleuit
ambo cū gaudio · gen̄· xlv· cū
debant lacrime· z introiens cubicu
lū fleuit · Sc̄m glosā · luct⁹ pro
p̄cīs ul'p desidio celesti consolacī
onē meretur· Alius ū luctus nō·
Sc̄m b· luctus corrigit pscuan
tiam nō hnīt nō mer̄ ꝛ solatōnē·
Alios inquit lugētes uideo sed

fide eccle procedent lacime nõ
tam facile illuo soluent inri
sum. Sunc aut cũ hũdanca
ocosa z scurrilia uba ꝓfluãt
am ꝑius lacime. lacmas hui
modi de hys ee nõ arbitre qui
bz cõsolacio diuina promitt
t. qñdo quid post illas tam fa
cile consolacio uiris admittt
·uj· Qre lugentes sit beati·
Quia ceũ no quod ꝑma z
maxima causa quare lu
gentes sint bi· quam dñs tãg
dicens. q. solabunt. Simile luc
vi· bi q nũc flets am ridebis lu
gentes in futuro solabunt. dei
uisione z z multis alys modis.
ysa· ult· Juerlim solabimi· iude
bius z gaudebit cor ũrm z luc x
v· dcm cõduxit de lazaro. Suc au
te h solat tuu cruciaris· Jo· xv
ecta ira uret ingaudiũ· Qd
sigficatur mutatõ aq in uinũ·
Jo· y· je· xxxi· Conuertam luctũ cor
ingaudiũ· Jnpsenti lugẽtes z
cõsolant. Ezo· xv· Aque marach
uise suo indulcedine· tob· vuj· p
lacmacõne z fletum exultacõ
ne in fundis· Aug· inli· sf· q̃ntũ
mgt fleui in ymnis z canticis su
aue sonantis ecce tue uocibz cõ
mot actiter z currebãt lacime
z bñ m erat cum eis· detali q hẽt
hũdanciã dulciũ lacmaꝝ um

ẽ illud q solet dici cõmuniter· si
ti sũt pisces qui natant mag.
De suauitate ista nõ gustat cor
ignobile ꝑ· xuij· Cor q nouit
amaritudinẽ aie sue i gaudio
illi nõ intromittit extraneus· ggs
in moral· luctu suo aia pascit·
tum ad supna gaudia flendo
subleuatur z tantus quidẽ dolo
ris sui gemitũ tolerat si eo refe
ctionis pabulum ꝓpit. q uis
amoris ꝑ lacmas emanat
Idem in eodem· fit plumq ut
ipis ꝑius flentibz gaudiũ eluas
erumpat z mes q ecca iacuerat
Ad in spectõnẽ fulgous in nimi
suspiriis uegetata qualescat
Aliud ad bitudinem faciens i
lugentibz luctu salub ꝑ esse
q tales in mundi sũt tristia
huius scli que mortẽ opant· ij· cor
vij· b· in omnibz opibz tuis me
morare nouissima tua· mors
horroꝛem· iudicij treñ ualde
discrimẽ· ardentis gehenne me
tum· Ab oculis cordis tui nul
latenus elongari patiaris.
Cogita ꝓegriacõnis tue mi
siam· recogita ãnos tuos ma
ritudine aie tue z cogita
hũane uite ꝓcula· Cogita fi
gilitatem ꝓpam z in huiꝰmo
di cogitacõne si ꝑseuauis dico
t parum senties q̃ foris ui

certur cē molestum. dum toto
corde cē intiorem molestiā oc
cuparis. si nec placet dñi tui
consolatione te cē. qm̄ ē pr̄ mia
rum ꝛ deus totus consolatōis
ꝛ complebit omīo quod pollice
r uitas. bi qui lugent ꝛc. ter
cio ad bituriū lugentiū fac
q lacrime eos mūdant ꝛ ceci ef
fras lacrimax de quibz ineazū
mēdatione dicet. iij. luc. ix. mandat.
Et notand q ad mdatōnē
lacrimax pmo uale possiūt
exhortationes quas scriptura
fant ad flendū. ie. vi. luctū uni
genīti fac. cuiscē. pr. docere fle
as uras lamentū. luc. x. xp̄. sup
uos ipas flete ꝛ sr̄ filios uros.
lac. iij. fusi estote ꝛ lugete. eid.
v. plorate imissis uris. Sed ex
empla intq̄ pcipuū ē exēplū
xp̄i. b. xp̄s compatr ꝛ plorat h
patrur ꝛ indebit. De luctu xp̄i
hēs. heb. v. cum clamore ꝛ lac
mis exaudit ē ipsius reuerencia
ꝛ luc. xix. uidens ciuitatem flei
sr̄ eam ꝛ io. xi. ꝛ lacrimat ē ihc
pmo fletu mendAtur nobis
fletum ꝛ punctionis. Credit e
nī fletū illum emisisse intry
ce. Crux uo stanti pnūc de sigr
in scō fletum ꝛ passionis. Inter
eo fletum deuotionis qm̄ flei
lazarum reuocatur ad pēsen
tē misiam. b. in sermonibz. x

super lazarū ꝛ sr̄ ciuitatē fleuit
se ꝛ noctationibz pernoctasse. risit
se aut uocasse nus q̄ legitur cō
mendans ꝛ lacrime exemplo pr
ter. os. xxvi. egressus foras flei
amare. io. in epis petrū ꝛ ne
gantem in locum suū amare
restituere lacrime. Item exem
plum magdalene. luc. vij. la
crimis cepit rigare pedes eius. ꝛ
cio ad cōmendatōm lacrimarū
pr̄ locus ualere unquo sumus.
aug. In ualle miserie sum. unq
eo magis flendum ē. q̄ miū fle
mus iup̄s. Ascensiones intro
de suo disposuit in ualle lacri
marū. ps. lxxxiij. musica in luc
tu. pertinā narratō. Quarto te
pus in quo sumus. ecc. iij. Tem
pus flendi est in pēsenti ubi ē
multa materia fletus ꝛ lacrime
sunt in suo ualore. Ymago flet
sunt dei iniurie ꝛ contumelie.
strages aiāx. incolar pēsentis
miserie. dilato patre. De mul
tiplici materia fletus require
in tractatu de luxuria. in capi
tulo de choreis. Infuturo erit te
pus ridendi. qui erunt in pādy
so nō hēbunt materiam fletus. In
hys uero qui erunt uīi ferno
lacrime erunt nulli ualoris. te
Absterget deus omnē lacrimam
ab oculis scōx. Apoc. vij. ysa. xx
v. Auferet dñs deus omnē la

ém̃am Ab omni fame ·ꝺ
lacrime quas pia manus conclu
tas Absterget· tunc ridebunt e
lẽ pleno ore· Job· viij· sion placet
simplicem nec porriget manũ
malignis donec impleat risu
os tuum· et labia tua iubilo. hinc
rident ore semipleno quia ih̃s iple
t illud· pu· xxxij· Risus dolore mis
cebit· Deinde lacrimas notandũ
ẽ quod lacrime primo animam mun
dant· Aqua lacrimarũ ẽ uelud ma
re eneum unde ungebant sacer
dotalem templũ manus et pe
des lauabant· exo· ulti· xxx
viij· Aqua etiam lacrimarũ ẽ la
uacrum claustro spũali· quasi
Aqua de puteo est si lacrime uenĩ
ant de profundo prius· et si sunt de p
ꝑis precatis· cuius illi claustrũ hꝫ
aquam qui declino puteo· xxxi
cerunt hre malum putorẽ· Sic
lacrime sunt pro immolatu huius
mundi uel pro dilatione pene· cui
ẽ aqua quasi de fonte uiuo· Jo·
iij· Aqua quam ego dabo ei fiet fons
Aque uiue salientis in uitã eter
nam· Aqua lacrimarũ balneum ẽ
in quo abluunt anime ut spon
se regis celestis fiant· Je· iij· laus
Amalicia urbin cor tuum ut sal
ua fias Item lacrime delent litte
ras mortis quas qui peccat dy-
abolo scribit manu ꝓpa in libro scie
Dañ· vij· Sedit iudicium et libri a
ꝑtu sunt· libri ihc· et scripture· lucre is
te effusione ꝓpi sanguinis delen
de ceñt si aliter deli non possent·
Sic xp̃s delevit cirographum de
creti quod erat contrarium nob·
ipm̃ tulit de medio Affigens il
lud cruci Item dya· submerguntur
Aqua lacrimarũ ẽ quasi mare
rubrum ubi pharao infernalis
cum exercitu uitiorũ submerge
tur exo· xvi· Inps· Contribulasti capi
tra draconum in aquis Item lac
me etiam cordis irrigant et fe
cundãt· Aqua lacrimarũ ẽ ut fons
paradysi· genesi· y· Fons ascende
bat de terra irrigans superficiem
terre· ecc· xxiij· Rigabo ortum
plantationis· Inps· Qui semi
nant in lacrimis· in exultatione
metent Item lacrime holocaus
ta ui pinguant· ggg· sic· eze· ho
locaustum Arridum bonũ opus
ẽ q̃ orationis lacrime nõ in fun
dũt· holocaustũ pingue ẽ bonũ
opus q̃ cũ agitur etiam lacri
mis inpinguatur Item lacrime
Ardorem concupiscencie sedant et
gor· immoral· flãmam suggestio
nũ dya· cuius extinguit un
da lacrimarũ· Si aliquis intrat
domũ· scie sue igne concupiscen
cie ardendi recurrẽ debet ad aquam
lacrimarũ· Item mentẽ humiliat
psa· xxxj· Miserere mei deus iuxta
humiliabit eum Item mentẽ mi

tigāt·b·ut ſmonbz ſquū ī do
mitum flagela domant aiām
ī mice ꝛ rtio ſpc̄ ꝛaſſiduitas
lacmarum ꝛut breuit dicat
omnē ſpūalem infirmitatem ſa
nant Job·v· mēutes erigit ſoſ
pitate Jrē adeo q̄ homo uulr ī
petrat·i·ſe·i· Cum cēt anna a
mato aiō oratur dnm flens lar
gitet· que adnō exaudita ē·ysa
xxxviij· dcm̄ ē ezechie· Vidi lacri
mā tuā ꝛ exaudiui te ꝛ ecce ſa
naui te Tob·uj· Orauit cū lacri
mis tobyas ꝛ ſara ſimul· ꝛ exau
dite ſunt pces Ambor Judith viij·
Jndulgentiam cuius cum lacrimis
postulem· mp· Aurib· pape lac
mas meas· Aug· lacme uolen
te ſunt un pcib· Jtem poſuiſti la
cmas meas in ſpectu tuo·Jē·x
xxi·Jnfletu uenient ꝛ in mia
reducam eos·xpc cū lacmis pces
offerens exaudit ē·heb·v·Jtem
lacme cordis oclm eliſicant· Vñ
aqua lacmar ū ē nataroūū ſy
loe ꝛ alau ꝛ iudi·ggg·ſtens lac
mis baptizata uncontemplacti
one uider limpidus·Idem Sepe
q̄ torpentes latuit flentib· ſubti
lius in uoteſar Aqua lacmarū
ē collitū uſum iuuans·Appē
dix·Collirio inūge oculoſ tuos
ut uideas Jtem lacme mīt̄ ele
uant·Cen·vij· ſmultiplicate ſt̄
Aque ꝛ eleuauūt archam ī ſub

Jo·ix· Abij ad
nataroa i ſyloe

lime·ggg·immo alib· Cū p flet
mēs ad ſūma rapit compunctio
nis ſue primam gaudens admi
ratur ꝛ lib· affici quia afflictioē
ſua ſe conſpicat ad alia ſubleua
ri·Item lacme uitam petitam
repant·ggg·temp redimum quo
peracta uita quā laſciuiendo per
didimus flendo reparam Jrē reg
nū celoz quaſi quadā ui optinēt
g· in omelia Regnū celoz rapi
uulr uīs flentib· q· nīs merito ñ
deter lacme ut iuus eaz breuib·
ubis exp̄mat opant in celo ꝛ in
tra ꝛ in inferno Jncelo·vij·ecc·x
xv·ſōne lacme uidue admarul
lam descendunt ꝛ exclamatue
ſup deducent eas·A marilla
cū aſcendunt ad celum·Intra
opant cum multiplices lcāt ef
fus in homib· ut pus oſtenſi
ē Jnū ferno cum ignem infer
nalem extinguant quantū ad
eum qui eas effundit Item la
cme possunt in deum·in anglos
in demones·ꝛ homines Jn dñ
dum eum q̄ cogunt ad miserē
dū·vij· ſr̄ ī·tob·uj·Tobias tūc
ingemuit ꝛ cepit orare cū lac
mis·glo· Oratio dñi tenet lac
ma cogit·lacme dñi facit q̄
obliuiſci iniquitatū nīaz lac
me ꝛ anglos lenificant·luc·xv·
Gaudiū est anglis dei sup uno
petōre·Sedm·b· debite angloꝝ

De vitiis.

sūr nr̄e lac̄me vnū Anglox sūr
lac̄me p̄nicenaū. Jndemones
possiunt lac̄me ē meis subtrahā
t̄ iur pius dem ē Cura quarti no
tand' q' seruident cē impedimēta
lac̄mar. p̄mū ē superbia que est ut
t̄ra Arens Josue. xv. Judic̄. i. dix̄
Arenē dedisti mi. Jnps. Anīa mea si
ē t̄ra sīa aqua t̄. humiliras ē qā adū-
ductus pquā lac̄me uenuit ē dy-
a' uult insidiari Judic̄ vij. Jnebri
p̄cepit holofernes aḡducti. Ipsa
ē uallis ad q̄ destendunt aque la
c̄mar. sed'm ē Amor t̄renox vñ ca
vn intrent Abel. gen̄ iiij. Cayn in
t̄prat possessio. Abel luctus. gen̄. xx
vi. oīs puteos q̄s fodant serui ab
hām obstruxerunt palestini implē
tes humo. Tetum ē duriores sui ī
pietas. gen̄. xxix. Os putei grādi la
pide claudebat hoīes q̄ñ hñt pie
tatē ad proxim̄ ñ inuenuit deum
s' mu sicordem. ō corda eox sunt ut
petra durissima. Job. xij. si annue
rit aḡs oīa siccabunt. Jdeo necē est
ut iuga dei percutiat ut aq̄ lacri
mar inde exiret. Deut. vij. Eduxit
riuos imos: de pet durissima. Jē
ips. Percussit petrā ⁊ fluxerunt a
q̄. Quartum ē nimia occupatō
gen̄. xxxvi. Ana inuenit aḡs ca
lidas in solitudine. ysa. xxij. Rece
dite ame amare flebo. Quīrū ē
ignorantē q' impedimētū tangit
do. luc̄. xix. si cognouisses ⁊ tu:

iij. ad q. vi. sūt impedimenta lacrimar.

supple fleres. sextum ē pri magnitudo. Bñ inli. de consideratōne. si dolles condoleo. si non. doleo tantum ⁊ maxime scies a salute longe obsistere membrū quod obstupuit ⁊ egrum ñ sese sentiente piculosus laborare. qđ Jno melius loquens de phiseo. ⁊ magdalena ⁊ x. Jnebriatos egros ingr̄ medie ad erat si unus in febre integrū sēsū tenebat. Alter uero in febre carnus ⁊ sensū poterat mēs Jnegritudine sensum perdidat. ij. ipm q' a salute longe cēt ignorabat. v. Cui dolor adaptet.

Cura quīrū no luctū adaptet.

Ono q' luctui aptat domū stie
unde inclineatis. hij stie spū illu
trant ut sciant quib; mal' uoluant. hanc aptationē insinuat
salon. eccles. i. q̄ addit ingr̄ sciam
addit ⁊ dolorem. Non p̄t homo sci
re in quib; bonis uel mal' sit ī ui
ta p̄senti ⁊ non cē in luctu. Sa
lamon p̄cepit luctū indicunt.
bona ad templa eam luctū id est
penīn. Aug. silua ē tumes si ma
le cē doles. hanc adaptatōn in sinu
at nob n̄. Ad idem enī membrū y-
tum uisus ⁊ luctus Jdem ī sinua
t nob. luc̄. xix. videns ihc ciuitatē
fleuit sup illam. viij. ps. De esie ircie.

Seq̄ de esurie uitie. ⁊ recte p̄
p̄dicā de ea dr̄ē quia p̄dicta
ualēt ad esuriem uitie humi
tas q̄ ad pauptatē spūs primz va

ler ad hanc esuriem quia humi
lcas scim ꝓpam uacuitatē·ideo
esurit repletionem· Contrio su
per hꝫ qui hꝫ uanā pleniudinē
hꝫ fastidium uslīe·ꝫcē pauperē
uoluntariā aiām euacuat ab
amore mūdi ·vnde eam reddit ca
pacē amoris ul boni· Amor enī
mundi ꝫ amor ul boni se mutu
o expellunt ab anima· Coangꝰ
tatū ē·n· stratū ucalē dendat ec
palluū bue amoris uel q; operire
ñ pt·mūdū stulꝫ ul'um bonū·y sa·
xxvuj·mā suecudo ualz ad hanc
esuriem q· aiam euacuat ab
amore uslīe·hoīes īmi
tes esuruīt malicā seu ꝓpī in
uriā ideo non ꝓssūt ꝓfēē esu
rire uslīam· Luc·ꝫ facit ad hāc
esuriem· Q' enī lugēt ꝫ reꝛgi
tāt ānos suos in amaritudīeq
nīe sue ꝫ eupiūt fatē dignos fr
t' pnīe·uolentes seruire uslīesi
tue īuslīe ꝑus seruierunt· Ro·v
ꝫ·sīē exhibuistis mēbꝝ uīra seru
re īmūdīe ꝫ iniquitan ad iu
quitatem·ita nunc exhibere m
bra uīra seruire uslīae·b·esuri
em uslīē ad ꝑsentē biuidinē ce
dīat hys ūb· Quid aliud in q'ē
hꝫ solacio que lugenabꝫ ꝓmit
tur quam ꝓcedēs despe uenie g
cia deuocionis ꝫ suauitis delec
tano boni ꝫ gtis sapīē luꝫ exi
guus sic illis q̄bꝫ interim benig
nissim' do' afflictam refrigerē aī
mā·si gustus ille nich aliud est
q' irritamentū desidij ꝫ incētiuū
amoris sicut scm tū ē· Qui edūt me
adhuc esurient ꝫ q bibūt me ad
hꝫ sitient·ꝓterea dicto subinfer
t'· Beati qui esuriūt ꝛc·q no'q
uisti hic sumi ꝑt generalit ꝓ ꝓ
bitate·seu bonitate·seu tēitudine
uite·ad quod pertinꝫ quod dicit
glo'· Amatores inquid ul bonī q
bꝫ nō sats ē quod uisti sunt si se
ꝑ sitiunt opus uslīe ul' pōt sūi
uisti ā prout ad eam pertinet red
dē unicuiq; q· sui ē vñ glo' uisti
ē sua cuiq; tribuē sibi ꝓprios·ꝫ
deo·Item pōt sumi prout tendi
t' inī flictione pene·vbi·i sermōi
bꝫ aly inquam tam uehemēt' ꝛc'
Alios delicta zelant ut uidei pos
sint esurire ꝫ sitire uslīam si
cet apud eos de suis hꝫ ꝑtis id' iu
dicū·si nē pōd' utiq; abhomīan
o cē ap' dm· sīā ꝫ alios tam inp u
dent' quam in anie estuant·seip
sos tam insipient' qm' inutiliꝰ
palpant·esuriem uslīe ītelligat
nō q·cūq; amorē uslīe si amorē
valde intensum·& no' quod op
ta bona abꝫ sunt aie·virtutes en
que sunt qī quedam mb' aie ip
sustentant' refitiūt' augent' ro
borant'· Jo·uj· me' abꝫ ē ut fa
cā uoluntatē ei' qui misit me ad
ū tutes ꝑtinꝫ id' ysaie·uj·panē

nrm comedem. Ipi de labore suo
uiuunt. ppis enī opib; pascunt
z sñi illis deficiunt. iō recē dicit. esu
ries uisñe. esuries enī ē respectu nu
trimenti z refectionis. Qui esuriūt
z sitiunt uisñam. iō ē uite rēturdi
nē l' bonitatē z unse z in alijs beati
tūdinē qz saturabūtur in futō. Adeptio q
desiderant ut dicat Jo. tūc ei nul
lus erit cum ees q bonū nō sit z qui
bene non agat. Item q uisñam sāc
tī esuriūt tūc saturabunt. totali
ē enī uitutē dō. vñ se totaliē reddēt
dō aq totaliē hñt z sic uē erūt. Item
ti Item qui esuriūt uisñam dō
tī tunc saturabunt. qz tunc nullū
malū impunitē relinquet. tūc ei in
plebē ipe ps. letabit. uisñ. cum uide
rit ultionem. Item q esuriūt z sitiūt
uisñam hñt bitudinē uite. primo pp
letitiam. q uisñam acomitat. In ps
uisñe dñi recte letificāt corda. l
Tertio mutuā acomitat. mutuā. a
q mutuā ipi in mutuis sunt. pu. xu
y. mutuos facit pplos pcīn. Aug. in li
de libo arbitrio. Tanta ē bitudo uis
tutis ut nemo alienus ab ea admi
sceatōnē possit accedē. Sed quāqn
to hñt maiorē esurie uisñe tanto
hñt maiorem letitiā opando uisti
tiā. pu. xuy. desiderium si placet de
leāt aiam. Inde d' lignum uite de
siderium ueniens. Tertio ē qz spūa
lē sanitatē hñt. esuries ei uisñae
attestat. spūali sanitati sic trīū
do appetitus corporali sanitati.
Quartum ē quia esurie uisñe se
quit habundantia
bonoz opm. vñ multiplicab.
letitia annexa bono operi. Anīa
bonis operib; habūdās ē sicut ar
bor benedicta hīt fructuū habūdan
tiam. Anima ū sñi opib; ē ut ar
bor maledicta. of. xxi. Numqm ex
te fructus nascat in sempiternū
Aut dīs maledicens sicut Je. Aīa
habūdans bonis operib; ē ut mu
lier que parit multos filios
oz. Que uo ē sñi opib; ē ut mulier
sterilis que se miserā reputat. i. Re
i. Aut anna que fuit sterilis. Stulti
er inquid infelix ut uis ego ste
ril. notand' quod sicut mulieres
steriles multum desiderant fructū.
sic aīa desiderare debz multum fer
bonoz opez. Exemplū primi desi
i hes in rachele. Ben. xxx. Da mi
liberos alioquin moriar. Exem
plū secūdi desiderij. in bernardo dicē
te sup cantica. Quam michi me pri
uares O amara mors ut ne usu q
fructu. Iam uita sine fructu gra
ui mors. Denique duo mala pant
arboui infructuose. securis z ignis
Fame uisñae multa sancti mor
tui sūt mundo. stulti z mortui sē
morte corporali qz pilla morti
se exponūt. Esurientia ē iustitia ut
chelaur. pualens. ecc. xxx. pone
cheleuz tuū i pcepto altissimi z

pcrit t magr qm̃ aur. Alios thc
sauros relinquit hõ cũ morit sed
hunc thesaurũ defert sõ ẽ cessan
d' alionis operib; pro aliq' amico.
lona cũi opa faciũt hõim sonera
tẽ in morte. cũ amici hi nolunt fa
ce. ap̃ẽ. xiiij. Opera cũi illoz sẽt
t' illos. Bona opa hoiem ornãt
z honorãt in illa magr curia. q̃ cũ
cum fiet unũ sale iudiciũ in pz.
Astitit regina a dextris tuis ze.
Jt̃ lona opera in futura uita ho
minẽ pastũt. pũ ule. Date ei de
fructu manuũ suaz. De iustica
require in tractatu de iniurijs; car
dinalib; ubi hẽs spãlem tractatũ
de ipa. Aprar' aũt esuries ustĩe
dono fortitudinis. vũ inclinat'
esuries ustĩe spũ fortitudis fula
t' ne uiua lasse scat Jt̃ glo hũ
t' sñ spũ fortitudinis nõ impler'
qz p eũ esuriendo ad sacietatem
q̃ñq; uenim. Aliqui ũ iõ esurie
ustĩe dono fortitudinis ad ap
tant qm̃ de fortitudĩe z exercitio
operũ ẽ tob' iciunũ posse t rñ di
ci qm̃ de fortitudine ẽ ista esuries
sicut de fortitudine uis appertinet
corporal' ẽ esuries z debilitare fac
tiuum. z sicut de fortitudine bel
lica ẽ esuries ecclie militãs. sic de dono
fortitudĩs esuries ustĩe inpsentiã
q̃ ecclie hr. tob. viij. Milicia ẽ iu
ta hoĩs sr̃ ecclam. ix. pr. De mĩa.

Sequit' de mĩa de qua gritie

post p̃dca tangendũ ẽ quia p' cohi
bicõm corpis per pauperiem spũ
alcono quod infra nos ẽ per man
suetudinẽ a malo z post ablucõm
corpis p lauacrũ lacrimar necess
saria ẽ directio cordis ad uez bonũ.
Ad q' pertin: esuries uisuale z desci
sio ad malũ q' fit p mĩam qua mal'
primi opat' tñ misericordes ũ deo
bi sunt q: uitas hñt patentes cuĩ
gelij q' ipi mĩam sequent' misere
cordes alienam miseriam p compassio
nem s' assumit̃ z deo in fine a ppa
misa erunt libi misericordes xp̃i mi
embs suis. A misa nunc liberant
deo in futuro uere uerissimis xp̃e
cos amissa liberabit. De mĩa rẽ
re in tractatu cardinalium ubi ei
ẽcur' special' tractatus de ipa. ca
ũ q' pmitt' ibi ad ipius ordinatiõ
nale possunt ad ostendend' misericor
diã bitudinẽ. Ad aprar' aũt mĩa
dono z silij. unde glo. mĩa eger spũ
z silij sũ quo uelmo ecclesiastice mi
ser' Jt̃ uicaũ ẽ sibi miser'i finis ẽ pau
e mori. Ordo ei ẽ miserendi ut unus
q' ase magis ap̃iat fine t' insinuat. p
peccatis; mortuus ex mĩa. mĩam
specialit̃ z sibi ut uitas uel uelit re
gredi q' boni facer ut uitã etiam
hrer. Sibi magr pr frãs ẽ uadat
uende omĩa q̃ hẽs z da pauperib;
ol. xl. z no q' nec misericors ẽ q' ẽ mi
sericors de sio. b' Jusmodi; sunt
alij misericordes de hys q' ad ipsos

corpis

non pertinent qui scandalizã
t' quod non datur omnibz hmõ
danter sic tamen ut penit' eos
non grauet · Qui si misericordes
ceñt de suo face' debent mam.
Si non possent de terrena substã
cia · tñ de uoluntate bona dare't
hjs qui p' eos uidem' precare ĩ
dulgentiam · darent dulce signũ
ubũ bonũ quod ẽ sup datã opa
mũ · ut eor mites ad pniam pro
uocarent · Denq; hjs oĩbz q's
ĩ precõ esse cognoscent ꝛ passione
impenderent rationẽ · Alioquin
nũa eor nulla est · nĩam ꝛ se
quent' nullam · x · pte · De mũ
dicia cordis
Sequit' de mũdicia cordis · de qua hj ni dicet' · primo
ponent' eius descriptiones · secõ
tangetur de hjs que mũdicia
efficiunt · Tertio ostendetur q'
mundi corde sint beati · v · tange
tur de hjs q̃ pertinent ad ꝛ mũdã
onẽ mundicie · Quarto tanget'
de partibz mũdicie · Quinto os
tendet' q̃d donũ huic beatitudi ad
aperitur · Circa p'mũ notandũ
q̃d mũdicia sic describit' · Mũdicia
a est uirtus hominis integras diui
ni amoris integra observans · p'
etiam sic describi · Mũdicia ẽ puri
tas animi odiẽ ab horrens im
mundiciam · b' · in epl'is dicat quod pu
ritas cordis est inquirenda in
gl'a dei ꝛ utilitate proximi · Et
loquit' de puritate cord' respectu
operum · Super r · v · ps · v · bi mun
do corde dicat inclinearis · Quos
non arguit ꝛ ista precz · ij · De
hjs q̃ mũdicia efficiunt
Circa sec'm | vl' custodiũt.
notand' q; octo sunt que
uident' ualere ad mũdicia mef
ficiendam uel' custodiendam · p'
mũ ẽ aqua sapiẽ salutaris · simul
tñ ualet ad mũdicia q; homo
libent' audiat uerbum dei uel' li
bent' studeat in scriptura · sic · Jo.
xiij · Vos mundi estis p̃p sermonẽ
quẽ locut' sum uobis · Cuius · x
viij · sc'ifica eos in ueritate · Sermo au
us uitas ẽ · Duplicat' ualz sermo
dei ad mũdiciam · p'mo quia os
tendit maculas cordis ꝛ secm
hoc dicitur sp'ctm · Secõ quia dat
aquam gratie · p'u · xiij · doctrina
bona dabit gr̃am ꝛ figuratus
ẽ per lauatoriũ de q̃ loquit' exo ·
xxxviij · quod hẽbat spirtuales ex
terius in quibz ingredientes ta
bernaculum ĩ mũdicia unde pote
rãt · ꝛ minus aquam unde eam la
uabant · Sapiẽ studium ad mũ
diciam ualet q; tollit occñ q; ẽ
occasio ĩ mũdicie · b' · omniũ temp
tacionũ malarum ꝛ inutilium
sentina ẽ otium · ꝛ ppter hoc nõ guar
castas affectiones · Unde dicit' unũ
gminans ugines · Zach · xij · id ẽ
uginales affcones · b' · sup cant' · in

trans sapiã dum sensum car
nis infatuat purificat mẽ
lectũ cordis palatũ sanat ⁊ re
parat sano palato sapiẽ bonũ
Sapiã ipa sapiã quia in bonis
nullũ melius sed m ẽ ꝑcio cord
ex qua ẽ aqua lacrimar mltum
ualz ad mũdicia q homo fre
quent abluat se cum aq ista e
aq admiscẽd ẽ canis memoria
scilicet ꝓpe mortis l tpal ul e
terne vel etiã memoriã dnice
mortis Phũc mod fit lauacra
ad abluend ualde efficax inq
bonũ eẽt lauare qt per singu
las noctes lintheamiã illius
lẽ inq tantus hospes debz iacẽ
deus scilz hanc ablucõm nõ de
dignabatur face Dauid licet
rex eẽt lauabo inqt p singlas
noctes lectum meũ Tertiume
frequens ꝛfessio ꝛfessione mũ
dand ẽ templũ spũale q figu
ratum e i ioachim uir ubi legt
q iudas mũdauit tẽplũ Agenna
bi inquinatũ Judas enĩ ꝛfitẽs
interpretatur Attendendaũ
sunt uerba q ibi dicit iudas ec
ce inimici ꝛ rima sũt inimici nri
Ascendam nũc mũdare scã et
renouare Tertio inimicoz mũ
dacõm unde ꝓcessit Sic contri
cio de ꝓcis quam exaudiui ubi
diuini homo recipit ꝓcedit ꝛ
fessionẽ ꝓcoz Jnps facta ẽ u

dea sanctificatio ei uir Qui v. va
de ⁊ lauare septies i iordane sep
ties lauatur in iordane qui hu
milie confitet septem ẽ mortali
a ꝓcia b ineptis ad qñdã ũginẽ
Auerti eum places Ama uñ pla
ces Ama ꝛfessionẽ ob quã ama
tis Ama ꝛfessionem si affectas de
corem cõfessioni iungitur decor
iungitur pulchritudo inps con
fessionẽ ⁊ decorem inclusit Con
fessio ⁊ pulchritudo in ꝛspectu eius
Lauacra ubi ꝛfessio ibi pulchri
do i decor Quartum ẽ uite austeri
tas tam in uictu quam in uestitu sicut defricatio ⁊ absterso cũ
pano aspero uale solet ad mũdi
ciã cyphi sic uite austeritas ualz
ad mũdiciam spũalem Delt
Asperitate exemplum hẽmus i
iohanne bapt of uy Jpe autem
iohis hẽbat uestimenta de pilis
camelor ⁊ zonam pelliceã cir
ca lumbos eius Lsca ã n erat
lotuste ⁊ mel silueste Quinẽ
ẽ elemosinaz largitio bo
ẽ xi Veriꝫ eam q sup est date
elemosinam ⁊ omĩa munda sũ
uob Sextũ ẽ oratio Luc ix fẽ ẽ
dũ oraret facies ei altera et uestitus eius albus ⁊ refulgens Mũdi
cia orando acquirunt ideo orac
ps Cor mũdũ crea in me de of
uy dne si uis potes me mũda
re Orando ⁊ seruar uy ioach ꝛ

uꝫ. sancte sanctorum domine
seruꝰ tuꝰ et mꝰ dñꝰ istam ꝓpo
luꝰ q̄ nuper mundata ē. septiē
ē lima correctois. q̄ mūdicia de sit
rat correctōm nō fugiat sꝫ appe
tat. b. inſinonubi. suꝰ q̄ pcā sua sic
fiteat ut uideri possint erubescere
rio cor mundandi id agere. Oīa
cū cōfessione lauant ñ q̄ ea que
spōte dicūt. Ab aliis patien
tr audire nō possunt. qui si uere
mūdari desiderarēt ut uident non
erubescerent. si hēnt ad eos gr̄aciā q̄
suas illis maculas demōstrarent.
ggg. Ille solus amicus meus erit q̄
ante aduentū districti iudicis ma
culas mee mentis tergit. sunt qui
dam infelices qui exurgā correc
tōnis exq̄ debēnt contrahere mūdi
ciam ꝓq̄ dēbēnt rubiginē dū de
correctione indignant. ideoq̄ erubescere
fugiūt. De tali pt dicit ps. destruxisti
eum abemundatione id ē uñ debu
it emundari ul emendari. Data
uñ ē ignis tribulacōis q̄ do purgat
illos quos aurum et argentū repu
tat. Vñ gaude debz hō cum uider se
igne tribulacionis positum. hoc. i.
oē gaudium existimate fr̄es mei
cū in uarias tēptacones incide
ritis. Ille q̄ igne tribulacionis pi
cāciam exurit. paleam se cē os
tendit non aut̄ ñ argētū. Cū ml
tum pt tunc d. cū ait. paleas com
buret igni inextinguibili. Sic

b. sup bi. ūm aaron. sicut aurū
lotū. ita ecclia cū uirt. detinēti
nō senserit. sꝫ magis fulgor eius
augetur. Et notand. q̄ in ueri
lege fiebat triplex sanctificatio.
ꝓmo per aquam expiacionis de
qua. nu. xix. sed. p sanguinē.
heb. ix. omnia pene secund. legē
in sanguine mundant. deo unc
tōne. ut uasa et tabernaculū et
sa eius et aaron cū filiis suis. Exo.
xxx. et possunt hec referri ad t
plicem baptismū scilicz baptismū
fluminis. quo ꝑ de. baps. et bap
tismū sanguinis quo bs martir
cum sotijs baptizat. ē. et baptis
mū flāmis scilicz spūs sancti q̄
saluant illi q̄ in possunt hre bap
tismū si credūt q̄ueruntur de
pcīs suis et libent recipiunt bap
tismū si possent hre. uel ablua
ne per aquam facta intelligi ꝓ
sanctificatio que fit ꝓ pniam. q̄
ē quodam modo carnis mortifi
catio et triua finio. gal. v. q̄ fuit
carnē suā crucifixerūt cū uitijs et
cupiscentijs. ꝓ sanctificatōnē ui unctī
one ecclām significat sanctificatō
q̄ fit per augmētū gr̄e et spūalis sā
ficatō q̄ fit in ministris ecclē. sicut eni
seruanda fuit mūdities cultus et alia
uasa ecclie q̄ uasa et mūdicia sic mīs
tri ecclie maiores mundicie debent
ē q̄ laici. Exo. xxx. cadē mūdicia
uolent sanctificari aaron et filij ei ꝙ

uasa rabinaculi. In ecclia etam
minus. ecce hñt quoddam spiri
ale sacrñtum. scil. sacrñtū ordi
nis quo excellenta ceteris sanc
tificent. Ir no. q ea que trabāt
unctionē illam. insinuant q
m̄ ministri ecce debent sancti
ficari. pmū erat murra. pma
electa. sic dicit murra illa que
sponte manat ab arbore. et est
pciosior q̄ illa que elicit p inci
sionē cortis. et significat mortifi
cationem carnis que fit in iu
uente que dō ē gratior et ho
mī utilior. Prius mirra premi
tenda caro condienda ē. q̄ñ
unibz uitior. purificet. Mirra
ē fatuitas aliquor q̄ mirra illa
nolūt se inungere donec non
puerterint unibz uitior. sed in
erat cynamom q̄ ē cinericeo color
q̄ cū frangit in mod nebule emī
tit ut dicit glo. Ex exo. xxx. et sig
nificat hyumilitatē ministror
ecclie q̄ tal' debz ēe ut pplm nō si
bi liter edificet cum debeat ēe ex
emplaris. Tertia erat cassia que
crescit in aquis. et significat fidē
que in aquis sacre scripture fi
cat. et sic emenda ē ut accipiat era
quis sacre scripture. sō enī debet
homo sequi rationē suam. Thus
q̄ fidei sunt. Quartum erat ca
lam. dicit glo. exo. xxx. q est
arbor aromatica. crescens in

libanum. et Ysa. lxv. Calam
crescens in negotiatōne tua dicit
glosa. q in calamo uocalis sonus
significatur p calamū intelligi
tur deuotio ecclie. ostia eo q
calamo canitur. q mul tū solla
tur et edificat pplm dei. hijs uij
spretis. Admiscebatur oleum de
oliueis p q significat pietas cui
uis. p dicta debent deseruire mīs
tris ecclie. p ietatis se totum debz
dare ut sit uite mie exemplum
hēnt in hoc de oculo qui tenior
et passibilior ē ceteris membris. et la
tet. Item debz ēe in clero
qui ē q̄si oculus ecclie. Item de hac re
plum habetur. in q̄ quinque fiunt
mie. Illa enī de celo traxit cū
ipa enim per uias asperas hui
ute p redemptione miseror e
ū uendidit. et eū morti crucis ex
posuit. Isti mīstri ecclie ecent pi
mie in pīsenti uite ecent qui alia
rent. sua enī uite uidemus
cet eos in futuro. Mortificatio ti
nus tunc seruit pietati q̄ p ou
sibi. Alit. pauperibz datur. Huius
tas in pīs uestibz parum
expendit ut in pauperibz uestien
dis multum expendat. Fides eā
as frequēt meditat. pauperem ē
mbrum xpi. l' filiū dei. sam. q re
putat sibi fieri quod pauperi fit.
et alia q̄ sunt fidei. q pietatē inti
tulat. doctrina fidei pietati sunt

spiritualis visibile

cium doctor intendit hijs que eccli
am edificant. glosa. sup. s. cor. v
uj. hic deum diligit qui caritatis
causa scām reimperat ut prosit
fri. p. q. vjr. moriuus ē. ecclia stuā
eam benefactum pietati deberē
uire ut minist. ecclie studeant ib
uenire aīabus q. in p̄senti pereunt
rillis que in purgatorio cruciā
tur. iij. Q. nūs. ecc. max. decz. mū
tem no. q. ministros ecclie mari dica
me decet mūdicia. maxime inde a.
cens est eis in munditiā. siue ma
cula q̄nq; de causis. p̄mo ē qua ip
si sunt oculi ecclie. mps. Oculi me
i languerunt pre inopia. p̄ inopi
a. m. qua luminis. exponit hj glo.
de ap̄lis q. sunt maiores mīst. xp̄i.
macula in oculo maxima ē. inde
ris membris. si ea deturpet nū in red
dit ea inutilia. possunt enī exercere
officia sua. mlta macula p̄dibus rē
inedunt. macula uero in oculo eum
in. nlem reddit. etiam modica pl'
uis usum oculi impedit. ggs. Ne
quaquam in mīb. maculam. aspi
ret pure oculis quē pulvis grauat.
s. secundo. quia sunt ut speculum
ecclī. lauet enī ad eos ml'tū in spi
ritū. vñ sacr. possunt dicē i. cor. uij.
spectaculū fcī sum mundo. sicut
de xp̄o dicit. sap. vij. q. ē speculum
sine macula. idem. p. possibilitate
sua xp̄i debent ee speculū sine ma
cula. iq; pure reluceret xp̄i ima
go. si macula fuit in speculo illā
uider qui in eo faciem suam ēre
bat. Sic si macula fuit in minis
tris ecclie a deum respiat. pl's. t
secundum eam se maculabit.
minist. ecclie deb; dicere illud. i.
cor. uij. estote imitatores mei
sic ego xp̄i. ideo q. fuit vasa electi
onis regi regū. t dño dominātiū
modica macula in cypho regis
unū in fusum abhominabile
redit. t inutile quantū ad potum
regis. sic sapientia. i. multa. p̄ter
maculam uite abhominabilis
redditur deo et homib;. ggs. tan
tum respicit. restat ut eius p̄di
cato contemnat. De uno vase
electionis hjes. act. ix. Vas iniqui
tatis ē mihi iste. ut portet nomē
meū coram gentib; et regib;. t
filijs isr'l. Vas uero eleōnis ho
die in vasa. honōa mutata sūt
ose. viij. fcīs ē isr'l in natiōnib;
q̄ vas in mūdū. Judei in mūdum
immundi dicebant. Causa hui. i
mundicie in magna parte ē ne
gligentia ee custodiam oris sui.
xx. vasa q. nō huiusmodi custodiā ne-
gauerant de sup in mūdū erut.
Quarto q. hñt mūdare. Alios
deo oportet eos ee mundos. lcc. x
xxuj. ab immūdo quis mūdabi
tur. sicut nō ē calidi frigefacere. ij
frigidi calefacere. ita nō iudet ee im
di mūdare. Greg. suspectas so-

des tegere non ualz manus que
lunam tenet·Mundan sūt sac
dotes et leuite et mundauit p
plm·i·oziach uu· Legit iudas
sacdotes sū macula·uolūtate ha
bentes in lege dei z mūdauit scā·
Quinto·q; mīst' sunt altissimu
ideo q; sicut ipē immaculat' ē op
tet eos ēt immaculatos·ps· Ero īn
maculat' cū eo z ē·Jpē·Ambulās
īnua īmaculata hꝫ m mīstrabat·
Lph·i· Elegit nos ut ēemus sā z
īmaculati in ꝫspectu ei in cari
tate· Circa tāū no' q' pma et ma
xīa cā ē quare mūdi corde sūt bi·
illa quā dūs tangit·qm ipsi
deū uidebūt In futuro uidebūt
facie ad faciē īquo ēt maxīa de
lectatō·io·xvij· hec ē uita ēna ut
ꝛgnoscāt te uez dm̄ quē mīsisti
ihm̄ xpm̄· Et sup illud· ps· ostēn
dam illi salutare·dicit' glosa·id
ē xpm̄ īmaiestate·z subdit' hꝫ
ud ē tota merces Jn pīsenti·ī u
dre' de' a mūd' corde·eo m̄ quo p
us ostensū ē· quātra pte inuac
tatu de ꝛemplatione·b' Puritas
ū n pur corde uidet·Heb·x·
y· Sequimini cum oīb' pacem et
sc̄imoniā·sū qua nemo uidebit
dm̄·Mūdi corde non solum
bi sunt bimdme spūi sc̄i z biti
dine uite·q' libi amissā īmū
dicie q magna ē·in ps· bi īma
culati in uiā·Apō·xxij·beati

·iij· Q' mūdi
corde sūt beati·

qui lauant stolas suas īsanḡ
ne agni·xij·sē q facilit' ad ḡiēda

Et notandum quod·xij· tēm mū
sunt que faciunt ad cōmē dicie·
dacōnem mūdicie cordis·
p mūḡ multiplex exhortatio quā
sacra scriptura facit ad mūdici
am ul' mundacōnem· Leuit·xi·sē
estote qm̄ ego sanctus sū·Jtē ei'
tem·xi·z·xv·Item deut·xviij·p
fūs eris et absq; macula·cū dō tu
o·Eccēs·ix·omī tempe uestimēta
tua sint candida·hꝫ pet·iij· sata
gite īmaculati z inuiolati inue
niri·ysa·i· Lauamini mūdi et
tote Je·iiij· Laua a malicia cor tu
um ier·iiij· ysa·lij· mundami
ḡ ferus uia sua dm̄· Sc̄m ē q' ipā
naturalē b·in sermonibꝫ ḡt
coꝛpoꝛis natura sanitas·ia aīe
nia ē puritas· Verum ē quod
gaudiū hr̄ sibi adeo annexum
a ipa uocat' gaudium·vij· sr̄ d
gal'·v· fructꝰ sp̄r ē caritas·gaudi
ū dicit glo·id ē puritas animi·
Quartū ē purgatio qm̄ natu
ra lr̄ facit creature irrōnabi
les et etiam insensibiles q' ꝛo
sam hr̄ent immūdicia· purgat se
mare mortuos ad litus expellēs·
purgat se ignis·purgat se aqa
q' decoquit· Corpa z aīalia nā
expulsiua m hūr qua noxia ase
expellunt· Quintū ē dete status
sui oppositi scilicet in mūdicie p

cam et notandū quod quinq; sūt
ex quibz intelligi possūt quanta
menda sit in mundicia peccati. p
mum ē dignitas rei quam pecca
tum inquinat. pmo pnosticū
magistrimem' inquadnē. scām
que per pccm inquinat' y magis
diuine nature in persona x. q'd
dicerē de illo qui y maginē cru
cifixi ul'be uirginis īlutū picet
ul truncum ul' corpus x in cloacā
mitter. Sc'm ē difficultas re
cedendi que pz in luafero aq īm
dicta pcī separari nō ponit ex quo e
i adhesit. Item ex quo adam pecca
uit nullus pur' homo a pcō pfē
purgar' ē nec dignus eēt uide' fac
em dei donec x sanguis effusus
ē quo illa purgatio perfcā ē. pfē
Am mūdicia unius mortal' pcī nō
pt abluī tota aqua que sub celo
ē. nā aqua gtē de sursū descendat
que cor abluat. Tertium ē ubi cal
in mūdicie que pacer per hoc q'd'
īmūdicīā corporalem nō reputā
compatione īmundicie spūal'
ō. xv. De corde ex eius cogitatō
nes male. re. hoc sūt que coīnārt
homunē sicut lotus aut manuz
manducare nō coīnquat hoīem.
hoc in mūdicia pulchrimā creatu
raz scilicz luciferū ita de turpa
uit. vt cum eēt inter sōl immuta
tu adeo eam uilificauit ut spē
tibz bufonibz in fōre uidear' esse
Inhoc bonum eicēt si nūq; fuisset.
Vilitatē huius immūdicie ostēdit dauid dicens Corrupti sūt
et abhominabiles fēi sūt in ini
quitatibz suis. Quantum ē hoc
q' deus adeo non hēt ita bonum
amicum quem non odiret ad
mortem et mortem etiā ppr
malitiā uni' pcī mortal'. etc.
xij. Altissimus odio hēt pcōres.
Quantū ē q' malitia a deo dis
parat rem in quam cadit et
deteriorat quod nō unitre diuina
remouear' perdita ē et melius
eēt ei nichil ē quam sic ē. Ex
tum faciens ad ymdacōnem
mūdicie ē hoc quod ipsa mlium
placeo deo. i. christ. uy. hoc ē uolū
tas dei sēficatō uīa. signa huius
placentie multa sūt. p mū ē hoc
q' filius dei ipē dignatus ē hu
miliare se. ad mūdacōnē hāc
faciendam. heb. i. Qui cum sit
splendor glie. et figa substē eius pa
ter omnia uerbo uirtutis sue.
purgacōnē faciens pcōz. et cet.
Secūm ē q' ipē discessurus a dis
cipul' suis documēti dedit eis de
hac mūdacione. Jo. xiij. si ego la
ui pedes uros cūs et magist'
uros debetis alter alterius la
uare pedes. Ablutio illa figu
ra erat spūal' ablutionis quo
uolebat eos abluere se īuicem.
Tertiū ē q' in tantis expensis uo

luit hanc facē mūdationē-no
luit enī nos mūdare a pcīis nr̄is
sanguine suo·tytū·i· dedit se
metipm pro nobis ut nos redi
meret ab omni iniquitate et mū
daret sibi ꝑpm acceptabilem·he
b·xiij·ut sācteficaret ꝑpm suum
extra portam passus ē· Apoc·i·
qui dilexit nos ⁊ lauit nos a p̄
catis nr̄is in sanguine suo· ꝑ mū
dacōne mūdi sciat dominus
dilectum in mundo ubo·ge
n·vij·⁊ aīe diem iudicij ꝑteri
et ignis q̄ cōburet faciem mū
di q·tm̄ a se ⁊ quantum a
que dilūij Ad purgand' mūd·
Quartū est quod uolunt sep
tem sacramenta ee in eccl̄ia
dei q̄ oīa sunt ad sanctificatem
seruandā uel' faciendā u'
augendam· Mūtum ē q·de
mūdos corde in su sanctificē re
apit inp̄ sena ⁊ in fluuio·inp̄·
Dne quis hītabit in tabnacu
lo tuo ⁊c· ⁊ Respondet· Qui in
gredit sū macula Jo·xiij·si
non lauero te non hēb partē
mecū·Jo·iij· omis q̄ sp̄ hīt ꝺ
sanctificat se sicut ⁊ ipe sanct'
ē· apc·iij· habes pauca nomi
na in sardis qui nō inq̄naue
runt uestimenta sua ⁊ ambu
labunt mecum· eiusdem·xxi·
diat· de mutatōe celesti Jonī
trabit in eam aliquid coinq̄

natum· Certum ē q· mūdis corde
huiusdi dat deus bona sua·Job
xvij· mundis manib; addet fo
titudinem· Septim̄ faciens ad
mēdacōnē mūdiciē ē quod ipa
cor hoīs dei hītaclm facit· Au
g· mūda tm̄ cord' cubiculum·in
tus ēqui exaudiat·i·pal'·xxx·o
pus grande ē non homini pa
hītato sz deo· Octauū ē q· pīgue
dinem deuotionis recipit· mp̄·
pinguescent speciosa deserti·Jo
nū est q· amicū dei assumit· De
cim̄ ē q· gram̄ labioz tbuit· que
duo sanguinē· prou·xxij·qui di
ligit cordis mundiciam ꝑ gram̄
labiorum hēbit Amicum regē
Undecimū ē q· radix ē totius mū
dicie· Ad mundiciam enim cri
orem· sequit̄ interior mūdicia·Jo
nj· si radix ē sancta ⁊ rami Duo
decimū ē q· ad dei manifestam
misionē ꝑducat oī·v·tram mun
do corde ⁊c· nij· Diuisionis mūdicie·

Circa quartum notand' q· est
mundicia ficta·⁊ ē mundicia
uera ficta mundicia ē· mūdicia
superficial'·ut mūdicia phariseo
rum· De qua·oī·xxiij· Ve uob scribe
⁊ phisei ypocrite qui mundatis q·
de foris ē calicis et parapsidis ut
fiat et id quod de foris ē mūdū·
De ficta mundicia tangit· ꝑu
xxv· Uenācio que sibi munda
uidet· et tm̄ nō est lota a sordi

bz sius. Mundicia uero puro est
corde. Dicit immundicia intellect
et mundicia affectus. Vn. inser
monibz duo inquit sunt q̄ immo
bi purganda sunt. Intellectus ut
nouit. Affectus ut uelit. Intellect
purgand' ē tribz de causis scilicet
a falsis. A bonosis. A uanosis. Falsi
tas intellm obtenebrat. Otiosa eū
impediunt. Abusio enī ē intellectus
cum occupatur circa inutilia. ō
nis enim psona sua abusione
ppedit. Viciosa uo eum inquinant.
Item purgand' ē intellectus ut oc
lus aīe a macula. q̄ intelligi pōt
prudencia. carnis ul' opinio. ppe
mundicie. Item a superfluente hu
more salz ab importunitate mun
dane sollicitudinis. Affectus u mū
dand' ē a super aspersione sordi
um. Super aspersio ē in p̄mis mo
tibz. infectio. indesidio morosio. ad
mirio in amore. Amor enī ē ad
miratio. siue q̄da amantis uni
o ad amatum. Item affectus purgā
dus ē a tenebrositate scilicz ab amo
re. duricia. et asperitudine dele
ctarū. et rubigine ire ul' odij ul' al
terius malitie. Item purgand' est
affectus a macula q̄ ē exinordina
to appetitu boni. et a macula que
ē exinordinato appetitu mali. et a
macula q̄ ē exinordinato appeti
tu ambor. p̄ma macula ē. ut
macula luxurie l' auaritie. 2da
est macula malitie. Tercia ē
macula superbie. Superbus appe
tit alienum malum. pp̄. p̄prium
bonū. ut. p̄rimi dicit. bonum pp̄
sui exaltationē. Ipe uult facē de
frē suo scabellum pedū suoz. ut
sic alior appareat. Mundicia a
macula . malitie nichil a
uidetur. ē ei innocencia. q̄ sic de
scribit. Innocencia est puritas
animi omnem iniurie illatio
nem abhorrens. Item notand'
q̄ cor mūdand' ē ut speculum
ut sic deo inspectori facie pura
reddat. Abluend' ē hoc speculū
lauacro lacrimaz. mūdand' ē
tersione q̄ ē confessio. et oratio. pue
nialibz. et detestatione que fit ui
de asperitate. Item mūdandū ē
cor ut ual' eu balsamū sapie
celestis debz infundi. v. q̄d do
nū adaptet mundiciae cordis.

Quarta quintū notand' q' mun
dicia cordis dono intellectus ap
tatur. facit enim mundicia cor
dis ad intelligenciā. sicut purum
et clarus pupille ualz ad uisionē
oculi. et mundicia speculi ad spe
culacionem facit. et mundicia uasis
adhibet' q' priorius liquor eu infūdat
ē. glosa sup̄ of. v. facē ad aptacio
nē hui' sūb. spe intelligentie huius
dōu aptat. q' intellectus mūdus o
bis ē ad explecō mādator' ap
tit intellm.

No.

xv. pte. De gra q̄ mendat ibi. Si pax

Sequit de grā que emenda
t nob̄ in illo uerbo Si pax cl.
fica ⁊ cetera. De qua ḡ modo a
getur primo describ̄ones pacis
ponent. Secō cuius emendatio
nes. Tertio tanget de hijs q̄
ad pacem hendam ualere pos
sunt. Quarto de hijs q̄ aduer
sant pac. Quinto ponentur di
uisiones ad pacem pertinentes
Sexto ostendetur qui sint pa
fici. Septimo quare pacifici sic
beati. Octauo q̄ donum huic
beatitudini aptetur. Pax sic
describitur. Pax est concordia
ciuium in bono mentali ordina
ta tranquillitas. ¶. De pace
aug̃ descriptiones primo ponit.

Aug̃ xix lib̄ de ciuitate dei
multas ponit descriptiones
pticulares pacis hijs uerbis.
Pax inquit corporis est ordina
ta requies appetitionū. Pax ani
rationalis. ordinata cognitio
o actionis q̄ ꝛsen sio.
Pax corporis ⁊ animae ordina
ta uita ⁊ salus animantis. Pax
hominis mortalis ⁊ dei ordina
ta in fide sub eterna lege obedi
entia. Pax hominum ordina
ta concordia. Pax dom ordinata
imperandi atq̄ obediendi con
dia cohabitantium. Pax ciui
tatis ordinata imperandi at
q̄ obediendi concordia ciuium.
Pax celestis ciuitatis ordinatis
sima societas fruendi deo ⁊ inui
cem in deo. Pax omnium rerū tran
quillitas ordinis. ⁊ subdit descrip
sionē ordis. Ordo est parium
disparium q̄ rerū sua cuiq̄ loca
tribuens. Dispositio ad pacem gene
raliter pertinere uidetur et parentis
repugnantis. Vñ dicit glo. sup
ch. v. Vera pax est ubi nichil repug
nat. Aug̃. xix. libro de ciuitate
dei. Quid est aliud uictoria nisi subie
ctio repugnantiū q̄ cum
fuerit pax erit. ¶. emendatio
Circa | nes pacis hic notāt.
sed m nos q̄ xij sunt q̄ ad pa
cis emēdationem pertinere uidentur
primū est naturale desiderium pacis
quod inest omnibus. De quo aug̃
xix. libro de ciuitate dei. Sicut ne
mo est qui unquā nolit ira nemo
est qui pacem habere nolit. quandoq̄
dem ⁊ ipi qui bella uolunt nichil
Aliud quam uincere. ad gloriosam
ergo ciuitatem bellando ciuitas
pacifica uenire nam q̄ est aliud uictoria
nisi subiectio repugnantiū q̄ cum
fuerit pax erit. Item eodem.
Superbia primo se imitatur deum.
Odio namq̄ socius equalis est sibi
illo. sed impune unus socius duā
tē suam pro illo odit ultra. pacem dei ⁊ amat iniquam pacē
suam. Sō amare tñ qualētūq̄ pa

vol.

ccm-ſtullo mō p̄r-ſtullius quippe u
tilitatis ratio cōtēnāt ē nec natura
deleat extrema uestigia. ſ. dōm
Nō multiplex exhortatio ad pacem q̄
nob̄ fit. Ad pacem monuit nos mīr
tificādo angelor̄ nato dño dicens.
Glā in altiſſimis deo ⁊ in terra
pax hominib; luc. y. Ad hanc no
luit xp̄c mone aplos illos in quo
cūq; domū intrarent. oſ. x. Iuni
tes domū ſaluare cā dicentes pax
huic domui ⁊ luc. x. dem ē diſci
pul'. Inquam cumq; domū intra
ns. p̄mum dicite. pax huic domu
i. Ad pacē eaā monuit nos xp̄c Io.
xx. Induobus locis tota doctrina ei
ad pacē fuiſſe monſtrat. Vnde
ſup illud Io. xvii. Ih locut' ſum uob
ut in me pacem hēatis dicat glo.
Non ſolum que in cena. ſed que
ab initio et maxime q̄ in cena. hīc
de causa dicat ut in illo pacē hab
erent. Idem dēb; ē doctrina eccē
Columba ramū olue portat in o
re ſuo. gen. viii. Oliua ſignū ē pa
tis. columba ſignū ē ſp̄ē ſancti. In
h; ergo ſignificatum ē q̄ uiri ſpūa
les debent portare in ore pacem.
ut ea que pacis ſūt admoneant.
Ad pacē mon; aplus. Ro. xiiii. q̄ pa
ci ſunt ſectamini. eiuſdem xii.
Si fieri p̄t quod ex nobis ē cum
omnib; hominib; pacem hītes
Ih. cor. iii. pacem hēte. eph. ſollici
ti ſeruare unitatem ſp̄ūs in uinclo
pacis heb. xii. cum omnib; pa
cē ſequimini. Tanta ē frequēs
oratō qua ſc̄i p̄ pace faciunt et
ab aliis fieri uolunt ſui. vi. con
uertat deus uultum ſuū ad te
⁊ det tibi pacem. Ie. xxix. quere
re pacem cultatus ⁊ c̄. Rogate
que ad pacem ſunt ierlm. y.
Mach. i. Ad aperiat dñs oc̄ulos uer
trum ⁊ c̄. ⁊ faciat pacem inci
eb; uris. Paulus fere in ſingul'
epliis ſuis pacē optat his quib;
ſcribit. ſimiliter petrus in ſuis e
piſtolis. Quātum ē quod pax
ē ūm bonū amicor̄ dei. vñ ſup
illud pax ſuper iſrl. dicat glo.
Uno uerbo omia bona dicit. qui
pacem nō habet infelix ē. ip̄s
Contra. infelicitas inuis ex
tituam patis non agnouit pa
cem ſpūalit' reli quit xp̄c diſ
cipulis ſuis recedens ab eis. Io.
xiiii. pacē relinquo uob̄. pacem
meam do uob̄. heb. iii. relinq
it ſalbatſmus pp̄l's dei. Solent
homines morituri aliquid re
linquere dilēctis ſuis. ⁊ magis dilec
tis meliora. In h; ergo quod pacē
xp̄c reli quit aplis dilectiſſimis.
monſtrauit pacem optimā ee.
Multum tolere deb; qui ſe und;
ex h; beatum ee ab eo quod xp̄c
ſpūalit' fidelib; legauit. iii. Re
xiii. dicit naboth ad achab. ſpi
tuſ m' ſit deus ne dem hereditatē

patrum meoꝝ. nec uolunt aliquo mō uincam quam habebat hereditarie uendē. pacē tonco mutat gaudiū. prouerbiū qui incunt pactas ſilia. ſequūtur os gaudiū. Quantum ē q pax ſit nis ē uidere omīum ⁊ ſui ⁊ ry. aug. tantum ē bonū pax ut ⁊ ſine conflictio queratur idem habeat pacem bellū ē optabilē finem. omnis homo ⁊ bellando pacē requirit. ſextum ē qđ pax enumeratur inter fructꝰ ſpūs. Gal. v. fructꝰ autē ſpūs ſūt caritas. gaudiū. pax. Caritate diligunt que ſunt diligenda. odiunt que ſunt odio hēnda. Gaudiū ē habent que diligunt. gaudium ē habent que oduntur. pax ē. Septimō ē q pax ē ſpūalis locus dei ps. Jn pace factus ē locꝰ eius. ad hoc ſignificandū rēplū ſalomonis in pace fcīm ē. ut ſ. v. ſuē requiē dedit dominꝰ mīs m̄ pēcuntium. ⁊ non ē faciam nec occurſus malꝰ. quam obrem cogito edificare rēplū nōi dñi mei. Ad idem oſtendendū noluit filius dei nasci in mundo uſq donec unus ūſus orbis pacatus fuit. xlii. annis. y. cor. ult. Pacem habete et deus pacis erit uobcū. ij. cor. xiij. ſionē certus diſſenſionis ſi pax deus ē pax quaſi poſſeſſiue q. ú pax ē ubi deus. Octauū ē q. de

us ita tenere pacem emē uoluit. Chriſtꝰ pro pace loquens pro qua filius dei paſſus eſt. pp quam crucifixus ē et ſepultus. quam nobis pro omni cenſu hereditatis reliquit uoluit filius dei mori ut nos reconciliaret deo pri. uoluit qđ matrimoniū ⁊ trahē cum ſorore nra. ſalutē cum humana natura pax ſic mūdo reformaret. Ad huc ⁊ pacē perfectā parauit ē emere regnū. celeriter ue illis qui tam honorabilem pacē reculant habere. Nouū ē q pax mundiſſima ē. mundat enī aquam. mūdantē terra ſi aqua mūdata in pace dimittatur clara efficit. q clare uidet. non potāt dum turbata ſint. aq turbida non reddit ymagines uultuū. ggr. ſi enī cor conturbatum clare non uidet ſpūale patrū tres ſtudioſe diligentes ſe facti ſunt monachi. quorum unus elegit litigantes ad pacem reducē. alius uſitare in firmos. tercius aut quieſcē in ſolitudine. pm laborans contra lites hominū non ualens eas ſedare rediit uictus uenit ad eum qui ſeruiebat in finis ⁊ inuenit eū ad deficientē. qui de ſpūali ſenſu abierunt. etiam inde in heremo dicētes ei tribulationes ſuas ⁊ rogantes ut ei diceret ſtatū ſuum. Quiescens paululū muſita

quam in cyphum dicens eis. Attendite in aqm. & erat turbulenta et post modicū dixit eis attendite quomodo limpida ē fcā & cum incenderint in eam uiderunt uultus suos tanqm in speculo & tunc dixit eis. sic ē oīs qui in medio hoim ⁊ sisti. nō eni uidet pcā sua. cū aut̄ quiuit maxime in solitudine. nūc peccata sua ⁊ spiat. Vndecimū ē q' pax p̄sens arta ē future pac ysa. ult̄. erit sabbatum ex sabbato. Duodecimū ē quod gta ē deo & hoīb; ecc. xv. Intibi teneplacitum ē sp̄u i meo que sunt probata coram deo & hoīb; ⁊ concordia frm. Amor primor & uir et mulier sibi bñ consentientes. Circa tertiū notand̄ q' duodecim sunt que ualē ppl̄ sūt ad pacem hendam. p̄mū ē amor pacis. Non enim dē dar tanti bonum illud ⁊ redemptoni sed cum desiderio magno querenti. inps ⁊ inquire pacem & persequere eam. hic ē ⁊ra quod dā qui pacem oblatam recipere sicam p̄mo nō querēt. hy non uidentur intelligere pacem hēditatē ē xp̄ianorum. si eni agnoscent se exhered̄ datos ab eo quod xp̄s eis legauit non exspectarent q' alius eos uocaret ad hereditatē eor recipiendā. heb. xu. pacē sequimini cum oīb; Ro. xiu. q' que pacis sunt sectemur inuicem & inuicē. Sed m̄ cur Aprēd nos remoueam⁹ & ab eo pro posse cauemus. Non enim pt̄ nām pacem hre qui male uiuit. prou. xvi. cum placuit dnō uiā hominis inimicos & eius conuertet ad pacem. Aug⁹ xix. li. de ciu. dei. pacem inquit iniquor. in ꝓparatōne pacis ul tor ille uidet nec pacem ee dicē dam. qui n̄ uult p̄ponē recta p̄ uis inordinata peruersis. sap̄. xuy. magna mala pacē appellat. ysa. xlvy. Nonē pax impiis dicit dnus. Quomodo uera pax ē illi qui guerram hꝫt cum omipotente cui uolūtā g̃ clarū deri cuaginatum tenet sup ea put qui ī domo p̄pe ⁊ sāe lucem hꝫt cui omnia nocent. Sicut eni bonis bona cooperant in bonū ita & malis bona & mala cooperant in malum. Quomodo uām pacē hꝫt qui iacet in spinis uicior. quem uimis ⁊ sāe mordet. qui onus dyaboli. ⁊ nunc portat. qui iacet in maledictis & nobilitas aī naturaliter refugit Certū ē quod uoluntatē nr̄am diuine uoluntati studeamus ⁊ formare. luc. y. pax hoīb; bone uoluntatis. quom⁹ pacē p̄ hre qui resistit ei cui nequit

.iij. no. q. xij. sc̄ q' ualet ad pacē hend̄.

ꝑualere ·Job· xx· quis restitit ei
et pacem hūit uoluntati illi⁹
cui placent ea que plăcent de
o nichil repugnat ·Sicut neq;
uoluntati diuine ideo pacē
hr̄ ·Aug⁹ qui uigo xp̄i subiec
tus ē ·subiecta hr̄ cetera ·et nō
laborat quia non resistit quod
subiectum ē ·Quartum ē freq;
tatio humil⁹ confessionis ·ysa· xxxv·
Aui fructum labiorum pacem
y· lxxxv· peccaui domino Ait
dauid dixitq; nathan Ad eū
dñs quoq; tr̄ transtulit ꝑcm tuū·
Quintum ē distinctio iustitie ꝛ
pax ·In ps̄ Justicia ꝛ pax oscula
te sunt ·ysa· lx· ponam uisio
nē tuam pacem ꝛ ꝓpositos tu
os iustitiam ·Sextum ē tranq̄
ꝛ tempr̄ ·Non enim p̄t quam
pacē hr̄e q; primue sequit⁹ q; nō
p̄t ꝓsequi ·ecc· xxxiiij· quasi q;
apprehendit umbram ꝛ sequi
t uentū sic qui attendit ad iu
stam emendatam ·Ib· quid quietu⁹
qm̄ nichil in hoc mundo Aspe
re ·quid laborios⁹ qm̄ tranq̄s
desideriys estuare ·Hinc ē q; si
ri· salbm accepit in munē ·Egyp
tus pertinet⁹ muscarum multi
tudine ·Septimū ē mansuetu
do ·ips̄ Mansueti hereditabūt
terram ꝛ delectabunt⁹ in multi
tudine pacis ·Homo in mansue
t⁹ ꝛ in patiens qui ad-ira fugit

ysa· xxxv· frit op⁹ iustitie

que nō effugit non p̄t hr̄e uiam
pacem ·sed qui ad uer sa ăplec
titur⁹ tanqm̄ p̄spera ꝛ salubria·
exemplo xp̄i· quia quod ei⁹ tri⁹
erat ꝛ molestius erat elegit se
cundum bn̄· qui ꝓposito sibi gau
dio sustinuit crucem· Heb· xij· De
tutum ē moderata occupatio ·o
tiosus uiam pacem non potest
hr̄e ·Ira enim ē impatiens fu
ror ait seneca· prou· xxi· desideri
a occidunt pigrum· noluit q;
quam manus eius operari tota
die concupiscit et desiderat ·Item
multa occupatio auft̄ pacem·
Martha enim turbabat⁹ circa
plurima· Hue· x· exodi· xviij· Sic
to labore ꝛ numeris ait iethro ad
moysen ꝛ subdit⁹ ille uires tuas
ē negotium ·Glo· Aug⁹ hic ad
tur in dicit significare nimis in
tentum humanis actionib; ani
deo quod am m̄ uacuari quo fit
tanto plenior quanto in superna
ꝛ eterna liberius extendit· Nonn
ē quod homo se non intromittat
de impertinentib; ad se ·Dila
tio enim solet hr̄e ꝓsumptuam ut
dicat beatus b· prou· xvij·
qui se iactat ꝛ dilatat iurgia ꝓ
citat ·De dila tione reprehendi
tur petrus ·Jo· ult⁹· A domino di
cente ꝑ· quid ad te· tu me seqūre
ꝛ discipulus· Act· i· Non ē uri⁹ i
tuit nosse tempa uel momen

ca re. Decimū ē amor sac̄ scrip
ture ps pax multa diligencia
b; legē tuam Jac. uij. q̄ sur sū ē
sap̄ primū quid pudica ē deīn
pacifica sicut sacra scr̄tura ho
minē reddit pudicū ita eum ē
reddit inpace ⁊ sicut pistis inag
quiescat ex aquam uo palpitat
tob. sicut humanā ag sapie sa
lutaris quiescat extra uero in
quietatur. Vnde cum ē frequen
tatio oracionis inq̄ spc sancti g̃
cia hauriē aquo solo ē pax uera
vnde pax numerat inē fruct
spūs. ad gal. v. Ro. xiiij. si pax ⁊ le
tricia ⁊ gaudium in spū sancto.
Job v. sicut diluculo ⁊surrexeris
ad dm ⁊ omū potentē fuis dep
catus si mund⁹ ⁊ rectus incesser⁹
statī euigilabit ad te ⁊ pacatum
reddet hītaculum iustic̄e. Duode
cim ē si sensus tuos diligenter cus
todias. ecc. xviij. oriuo fauo osti
a. ⁊ seras auribus tuis. ysa. xxvj.
claude ostia tua super te. Dicti
pli ostia hēbant clausa. q̄n do mi
dunt eis pax uob. Jo. xx. ecc̄ q̄rū
no⁹ q̄ pacē uidentur adusari bel
lum ⁊ lites ⁊ tumultus interiores ⁊
exteriores ⁊ inquietudo sed in lo
cum Jnquietudo ⁊ sed in uolun
tatem fugiēns malū l̄ pl̄es l̄ fu
turz ul̄ sequēs bonū nō omnen
tas. Timor mali fuit ⁊ dolor de ma
lo p̄senti pacē perturbāt. ps. Sō

v. De hijs q̄ adusū pacē.

est pax ossib; meis a facie ire tu
e. a facie peccatoz meoz. Molestia
q̄ aliquis sustinet inuide pacē
per turbat. ecc. xxxiij. Plaga
fatui q̄ tota carni in murmu
re ⁊ deb; q̄ sustinz sicut tota car
ni murmurat. Vbi nō ē in pace
sed ē in pace qui tribulacia fugi
endo appetit. Appetitus enim illa
quedam spūal motio ē. vbi Au
g. pacē Anime rational dixit
ē ordinatam requiē appetitōn
ut pus hītum ē. v. Diuisiones

Quinta quinū ad pacē pertinēt.
no⁹ ē q̄ triplex ē pax scilicet
temp̄is. pectoris ⁊ eternitatis.
De primo legit. uij. ⁊ v. sit tibi
pax ⁊ uitas in diebz meis. p̄ze
lauu super iniq̄s pacē peccatoz
uidens. ysa. xlvij. vtinā atten
disses ad mandata mea ⁊ fa
ctus fuisz q̄si flumē pax tua. Baruch
iij. si in uia dei ambulasses ha
bitasses utiq; in pace super ter
rā. Aug. xix. li. de ciui. dei. tan
tū ē pacis bonum ut ⁊ in reb;
terrenis atq; mortalibz nichil g̃
tius soleat auribus nichil desi
derabilius ⁊ cupisti nichil postremo
possit melius inueniri. De pace
pectoris. Jo. xiiij. pacē relinq̄o uob.
De pace eternitatis. ysa. xxxij. se
debit populus meus in pulchri
tudine pacis. inp̄s. Qui posuit
fines tuos pacē. phil. iij. pax

dei que exuperat omnē sēsū
custodiat corda uīra · Glō · i ·
deus qui ē sūma pax q̄ nō cogi
tari pt̄ nō ert̄ cum nullo op⁹
ē custodiat corda uīra ⁊ intellī
gencias uīras in xp̄o ihesu · id ē
uoluntates uīras ⁊ intellectus
uros ut extra ipm̄ nichil intelli
gatis ul' appetatis · Greg' quid ⁊
pax tm̄ sit ouia · ñ uestigiū q̄d
dam pacis eme · q; ꝺ demēcius
cē pt̄ qm̄ uestigia pressa pul
ui diligē ipm̄ a quo impressa sē
nō amare ⁊ cē notand' q; ē pax bo
na ⁊ ē pax mala · de bona iam
dīm ē · pax uero mala tp̄lex est
siue cet inordinata simulata im
quinata · Inordinata ē cū supe
rior obedit inferiori ut rapto sensu
aliquat ul' planis subeligp̄ pro
ū penulte · per tā mouet̄ cetera
⁊ quartū sustinē nō pt̄ · P̄ sūū
regnare cepit · eiusdem · xxv · slō
decet seruum dominari p̄nci
pib; · Parisiacensio ē ꝯ guerra
hanc pacē seruauit ada · potuit
uroq; am̄ dō · gen̄ uy · q; audistis
uocē uroris tue ⁊ ē malcodā ⁊
ra in ore tuo · Pax simulata fu
it pax iude · luc · xxij · Juda osculo
filiū hois tradis · ⁊ uj · ℞ · xx · dū
ioas adamasam · salue mi ℞ ·
⁊ tenēs manu dext̄ mētū ama
se p cussit eū in latere ⁊ effudit in
testina ē p̄s · qui locūt̄ pacē
cū proximo suo mala · aut̄ cū co-
je xu · in ore suo pacē cū amico
suo loquit̄ ⁊ tamen ponit̄ in
insidias · Pax inquinata ē cor q̄ suū
in malo ꝯcordes ut pylati ⁊ hero
des in morte x̄pi facti sūt · luc · xxiij · ℞ · Solute arbitrii q; uenim
pacē in mente intra si gladiū · Greg' Glō ven pacē in
in secreta parte mentis uim · sicut mente
ē notū · Sol si uniuersas deserit uoluc
ucra p̄turbationum ē si nō deserit ma
l' · Item p̄turbos quippe uniuersas
corrobrat dū ꝯcordant ⁊ tanto
magis incorrigibles quoq; unanimes facit · Item no' q' distinguit̄
quadruplex bellū scilicet inter
nē ⁊ spm̄ inter homine ⁊ dīm inter
hoīem ⁊ angl'm inter hoīem
⁊ hoīem · e contrario quadru
plex pax · pacē inter carnē ⁊ spm̄
facit subiectio carnis ad spm̄
gen̄ xuj · dem̄ ē agar ancille sare
Reuite ad dñam tuam ⁊ humilia
re sub manib; eius · 2da pacē
facit unitā ex parte tyrā ⁊ mīa
ex pte dei · p̄s · Mīa ⁊ ueritas obuiā
uēterunt sibi iustitia ⁊ pax oscl'are ſ-
tia pacē fecit in carnatio filij dei
Reconciliari ciū sūt angli hoī ē
agnoiunt hūanā nām assumā
tam dīne nē tm̄ una psona · ysa
ie xuij · ecce am̄ fructū labioz pacē
pacē ei q; longe id ē hoī ⁊ pacē ei
q; pxe ē id ē anglo · pacē uocat
fructū labioz q; p̄dca erat per

phas ſrem q̃ oracionib; erat ī
petrata ultimam pacē facit pa
cia l'mānuenido. Ro. xij. ſi fi' põt
q̃ ex uob̃ cum omib; pacē ha
bentes ſlon uos metipsos defen
dentes kmī. Greg⁹. in pastorali.
lex x̄ē caritas unitans qm̃ ſoli
pficiūt qui nec cum grauant̃ ce
dunt. vi. Q̃ ſit virtus illa q̃ dr̃
Quirca sciendū no⁹ quod gr̃a q̃ in
ubo isto bi patifica ꝛ mendat̃ ī vla
xē. non ē pax sed gratia faciēn illo
di pacem inse ul' in proximo ꝛ beat
hoc ul' respectu dei ul' respectu pacifici.
proximi. unde patifici sunt Ama
tores pacis qui studiose intendūt
pacē facere de ul' inse ul' in proximo
In pmo inse. uñ glo. sup of. v. pax
A nob̃ incipit quia dñi lex carnis
repugnat legi mentis nō modo
alteri ſi; nec nob̃ possum⁹ ee pacifici ſi; post quam mt⁹ ſpī im perf
ut totus hō spīu seruiat: tunc pax
a nob̃ seruabit ut pacē cum oī
bus hoīb; hēamus. b. in ser
monib; Sunt alij qui si uiderīt
quempiam ul' leuit̃ scandali
zari: ualde sollicita sunt q̃m
eū ad pacē reducere possint ꝛ ui
deantur pacifici n̄ q̃ ecc⁹ ꝛ mora
si forte quicquam cont̃ eos fām
dictum ne uideat̃ tardius uni
uisis difficilius q̃ possit sedari. q̃
nimirum si uē pacem diligerent aut dubium quī querent
sibi ipsis ſrem super. of. v. dicat
glo. pacifici sunt q̃ oīs mot⁹
ai ꝛ ponūt ꝛ rōni subiciūt q̃
nichil hys repugnat. b. inser
monib; per mūdiā cord̃ recō
ciliamur deo. bi uō qui de sua
reconciliatione nō ingr̃a. ꝛ pro
fratrib; pie sollicitos q̃s p̃ua
lent sibi ꝛ deo reconciliare labo
rant. quib; cū laudib; dignū
q̃ncū amplectendum putēs f⁹
tre illū qui sū querela ꝛ ūsat̃
int̃ frēs tam sollicitudine cau
neque in eo sit q̃ ab alijs supp⁹
tari oporteat ꝛ aḡ q̃ in alijs one
rosum patientissime portat ꝛ cū
apl̃o loquē. quis infirmat̃ ꝛ e
go nō infirmor. quis scādalizat̃
ꝛ ego non uror. qui uō pacifi⁹
ē belligerando ē pacific⁹. Aug⁹
Pacem deb; hīē uolūtas. bellū
necēitas. nō pax ut bellum exti
nuit ſi bellum geritur ut pax ac
quiratur. esto g̃ in bello pacific⁹
ut eos quos expugnas ad pacē
utilitatē uincendo perducas. bi
enim pacifici ſrē hostem pug
nantē necessitas p̃mat̃ n̄ uolūi
tas sicut rebellantē ul' resistētē
uiolentia recedit̃ ita necto ul' ep
to mia iam debent̃ maxime
aḡ pacis perturbatio n̄ timet̃.
ꝛ no⁹ q̃ pacē p̃curis n̄ abrupto
pugnans ē uu si q̃ agendā. v.
glo. sr of. v. In p̃senti hō pacat⁹ ꝛ

ri bellū gerat cum uicijs īmul
lo pacem abrumpit qm̄ de
dedit. yñ pax multa diligenti
bz legē tuam. vij. Qī pacifici

Qurta septim̄ nō q cā sīt beati.
Qī pacifici sint bi ē illa qm̄
dō rangit quā filij dei uocabū
ē. Jn p̄senti mūdo uocant filij
dei quia exercent officiū illud
q. hūit filius dei in mūdo isto. p
se enī in mūdo isto bella pacifi
cauit. p̄s. Jbi confregit potencias
arcuum scutum z gladiū et
bellum. Jnaduentu suo fuit im
pletum illud. ysa. ij. Conflā
bunt gladios suos īuomeres z
ē. epli. y. ipe ē pax nra z ipe se
dabat iuxtā q erat inē nos et
dm̄. p̄s. qm̄ fecisti iudiciū meū z
cām meam. ysa. lxij. ego sū qui
loquor iustiam z propugnator
sū ad saluand. primū p rimz ad iu
sticiā sedacōm. secōm ad bellū pacifi
cacōnem. Jpe ipe tumultū seda
uit. De silencio suo silencij ipe
dedit exemplū. ysa. lij. qi agn9
coram tondēte se obmutescet
luc. xxij. corā hoc nichil omīo
dixit. Jnquietudinē quantū ad
locum pacificauit q̄n apls dix̄
sedete inciuitate donec indua
mī uirtute ex alto. luc. ulc. Jnque
tudinē aī pacificauit cū dixit
Jo. xiij. manete inme z ego in
uob. eusdē. xv. manete indilec
cōne mea. ī. xvij. hi locut sū uobis
ut īme pacē hīeatis. īmūdo aut.
pssurā hēbitis. xp̄e finis ē iudo ieo
quicūq; iē quiescend' inuia si in
fine uic. Ro. x. finis legis adiustic
ōi credēti. Aug. in primo li. cōf.
festa nos adre z iqetum ē cor nrm̄
don requiescat īte. xp̄e molestias
mūdi gare uenit. īo portat crucis
signum. ecclia cruces oleo facit ī
hijs q baptizant uel ordinant uel
cōsecrant uel ad honorē regū sub
limāt. z in dedicacōne eccliaz. cru
ciat p̄sentis exilij prīadam fcīs
ē. oleato. sū unctōnē per xpm̄.
.vij. Qī sapiē pacē adaptat.

Qurta octauū nō q dōm̄ sapiē hu
ie bi mulcimā pranit qui enī pa
cē facit qī lem̄ deo p̄parat locū salu
ti gentis. p̄s. Jn pace in idip. dor. rie. v
ipi sūt qī cubiculariī dī secretarij z
filia sapiē eis reuelant. p̄ces aīm
pacat. clarī iudi; ut p̄us ostē sū ē p
exēplū de aq. ecc. xxxvij. sapiam se
bre inp̄e oni id ē uacatui tatis z gens
Jō dī in ps. Vacate. deū subdit. vide
te qm̄ suauis ē dō. Jn xij. p̄te de pacā

Ultimo rangēd' ē in p̄secutionū.
tractatu de bitudinibz de pacā
per secutōnū z breuit de ea dicet
qī tractatu de cardinalibz uirtu
bz spāliē de pacā cōtractatum ē hāc
bitudinē post p̄dictas ordinat glo
sē of. v. dicēs aīa usq; ad sapiam
p̄ p̄dicta. z sequēdū p̄fī z roborati

cedunt persecucōnu q: nz mors
nz uitra eos p̄ separare ait ihc
sicut tangit glo. In pacia psecu
cionū ē ostensio perfectōnis z pba
cō sic in p̄cedētibz p̄fectō. ecc. xv. sing
ne pbatur aurū z argentū hoī
nes uō receptabiles in camino
hūiliacōis cuiusd. xxvij. ua sa fi
gli pbat fornax z hoīes iustos
tp̄ tatio tribulacōnis. Ro. v. tribulacō
patiam opat. patia aūt pbacōm.
qui patitur psecucōm
p̄p iustiam fit beat ñ qui pati
t p̄p scelā sua. i. pe. iij. sicō utiq
patiat q̄ homicida. aut fur z
cuiusd. iij. sic. patimi p̄p iustiam
bi. cā q̄r tales sit bi ē q̄m dō tan
git. quō ip̄e ē regnū celoz. b. in
sermonibz. pauperibz pacis z mi
tibz regnū celoz. pmittit q: pau
pertate quidē emitur si in passione
p̄ sñ omīi dilacōne precipit loz q
psecucōm patiūt p̄p iustiam reg
nū celoz ē. primo q: iustia pcul erit
ī futuro sic ipi fuit m. p iustia vñ
optinebit eis regnū celoz. sō enī
pnt aliq fieri in iudicio extremo
p iustiam. ecc. iij. usq ad mortē
p iustia terra z de pte expugna
b inimicos tuos. Secō q: regnū ce
loz expōit ū ē ui infernibz. of. xi.
regnū celoz ui patit z uolenti
rapuit illd. q̄ publice de illo cla
mat ē q̄ pt cape capiat. of. xx.
patētes psecucōm q̄ quada ui

r capiunt. tcio q: pcui hñt. p̄q
regnū celoz uenale expōit ē of.
xx. sede ad dextra ul' ad sinistra m.
ñ ē meū dare uob. Uende pcia hi
uolebat qua in cautu sanguis
tatis eis dare. aug in psona
uenale hēō. q: dñe regnū celoz
Quo emit. pauperate regnū
dolore gaudiū. labore requies.
ultate gla. morte uita. xp̄o q:
tales sanctate facit iuge lia p̄
sentis afflictionis ipane doloris
z aqua tribulationis. ideo mito e
rit sonus ei. in festo etne iocūdita
tis. Ro. vij. Cohedes aūt si tam
patim ut simul z glorificem
y. chy. i. si mortui sum z uiue
m. Si sustinebim z regnabi
y. cui. sicut soci passionū es
tis sic eritis z solationis. luc
xxij. uos estis q̄ p mansistis me
cum. in tēptacōnibz meis z ego
dispono uob sicut disposuit mi
hi pr̄ mis regnū ut edatis z bibatis
sup mīsam meā in regno meo.
ecc. xxij. fide p̄sidē cū amico tuo
ī pauperate ipi uel bonis ipius
leteris. v. q: ipi hñt onus celestis
hēditatis ī p̄sētī z iō mitto ī futuō
emolumētū eiusdem hēditatis ad
eos pertinebit. p̄sētes pressure
sūt debite. quibz obligant pa
rētes nri ad celestē hēditatem.

Amen.

Finito libro sit laus z gla xpisto.

Liber iste iscript ē iussu dñi Ottonis albis Bergē. Anno dñi. M.
CC. LXXVj.